DE LYRA
COMMENTARII
SACRAE
SCRIPTURAE

3

VII

ine. 21

¶ Incipit epistola fratris Eusebii ecclesiastici missa sup̄ p̄logū Job.

Ego aut̄ fuscellā illo teneram vt. Beat Job aut in Ethymol. libr̄ ioh qđ mortuo scripsille arbitrant. ālijq; ex gręcis ydiomatib⁹ eū eundē iob post plagas sue pallentis scripsisse fatent. Et certissime arbitrantur vt q certamina spūalia pugnę sustinuit: ipe narraret quā victoriosa ei pugna fuerit vt. Et nota q hieronymus hoc nō fuisse hebreū ipsum. Primo q̄ greca in latinum contextū translationē.lxx. interpretum. Secūdo q̄ hebrea in latinū multis locis interpretū. Tertio q̄ translationi popolatē hāc prologum. vbi dicit eam primis ponendā. Habet aūt quattuor particulas. In prima dicit hieronymus q̄ cunctis eum reprehendentibus quia spūalibus intēderet errorib⁹ q tamē nunq̄ eum reprehenderēt vicia carnalitatis corruptionis: vbi dicit: Si aūt fuscellā vt. In secūda reprehendit eos qui nō curāt de codicū vitio dūmodo sit i eis eloquentię pulchritudo libi: Tanta ē enim veritatis cōsuetudo vt. In tertia instruat beniuolos suos in libris [illegible] diminutū aut̄ [illegible] corruptū. taz ipm̄ translationē q̄ emēdatū vt integrum recipiāt et correctū vbi: Quapropt̄ o fratres dilectissimi vt. In quarta parte orat lectorē ut attentionē vt diligēter pōdere qualiter in ita trāslatione suppleant omissa: aut superuacua resecent fuscidant obscura: ibi: Petitur a vobis vt vnusquisq; lectorum vt. Finis vilis ita exponat: Fuscella vas est vimineum vel de iuncis marinis contextū: a quo legitur Exo.ii.a. Egressa filia Pharaonis fuscellā circūdedit vt. b Aut palmarum.i.arborum. c Folia complicarem. pro spontaneis lasciuia. d In fudore vultus. Hm qđ dicit Gen.iij.f. In sudore vultus tui vt. e Et vermis opus vt.i.fuscellas aut spontaneas ad vestiendū faceret: et de eis pocula laute comedere et bibere. f Nullus mordeat. occulte detrahendo. g Nemo repehēderet. angelus in operto h Et nō qui nō perit. Job.xli.c. Mecum ibus est vt faciā voluntatē eius qui me misit: vel perfectū opus eius. Aliqui libri habent: Et nō qui nō putrit. quod nihil efficax nō dicat putrio tricosa putreo putreo. i Sentibus virgultisq;.i. matoribus erroribus. hec sententia: huius sententie. sicut ait Paulus dicit spina vel arbor spinosaque et sentis.elo. dicit. et dū a sentosa grauiter sentit cum pūgit. per sentes itaq; que grauius offendūt intelligitur malorum error: per virgulta per que plane incedim⁹ intelliguntur minora. k Erro: mihi geminus infigitur.i. simul imponit. q.: l Et rectioribus falsarium vocat. ecce primus error. m Et errores nō auferre sed serere.i. seminare. ecce secūdus error. Ps autez dicunt quidā: n Deus non est.i. naturalia. a gentio qui est deus nature. in nulla violata inuenitur esse aliquando ps littera. o Tanta est enim veritatis pfectudo.i. tantā vim habet pfectudo veritatis.i. Thessal.iij.d. Rogam⁹ vos fratres vt abūdetis magis et operā detis vt quieti sitis vt. glo. Difficile est vinū terre confuetudē vt. vbi Hiere.xiij.f. Si mutare potest ethiops pellem suā aut pardus varietates suas: et vos poteritis vos facere cum didiceritis male. Proverbii.a. Adolescens iuxta viā suā etiā cum senuerit non recedet ab ea. p Vitia placent. ipsius confitentur illa esse peccata et malarum placent. q Dilectissimi. loquit ad beliodorū et paulinū quibus scribebat. vel generaliter ad oēs beniuolos et amicos. r Pro flabello flabellū dicit instrumentū quo expellunt muscas: quo alios uti emulatos nolit. dicitur. et dicitur a flo flas. quia flatū facit cum mouet in aere. s Calathus calathus cotinus vel pancrū: et dicit a calon qđ est lignum quo fit de ligula. Spontalia dicit parum cotinus demanuatum a sponte: quod

Jncipit prim⁹ plog⁹ sci Hieronymi i libū iob: iuxta septuaginta interptes cū asterisco et obelis e greco i latinum p eū trāslatum: aliūq; ex hebreo verteret.

Jaūt fuscellā illo teneram: aūt palmaq; foliū cōplicarē: vt in fudōre vultus mei cōmederē panē et ūētris op⁹ solicita mēte pertractarē: nulli mō deret: nēmo reprehēderet: Nunc aūt q: iuxta sententiā saluatoris volo operari abūm qui non perit: et antiquam diuinorum voluminū uiaz sētibus uirgultisq; purgaf errō: mihi gēmin⁹ iūgitur cōrectos: uidor: ūfallari⁹ uoco:: et errōres nō auferre: sz serere. Tanta ē enī uetustatis cōsuetudo ut etiam confessa plerisq; uitā placeant: dū magis pulchros uolūt hr̄e codices q̄z emēdatos. Quapropter ō fratres dilectissimi unicum nobilitatis et humilitatis exemplar: p flābello calāthis spontelliscq; munuscul' mōachorū: spiritalia hec et mansura dona suscipite ac btūm iō b q ādhuc apud latinos iacebat in stercore: et uērmibus scatebat errorum: integrūm macularūq; gaudete. Quo enīz post pbationē atq; victoriā dūplicia sūt ei uniuersa reddita: ita ego i lingua nfa (vt audacter loq̄r) fca cū hr̄e q̄ amiserat. Igit et vōs et vnūquēq; lectorē solita pfatione cōmoneo: et i principijs librorū eadē semp annectens rogo vt ubicunq; sp precedēs uirgulas uidēritis: sciatis ea q̄ subiecta sunt in hebraicis uoluminibus nō haberi. Porro ubi stellē imago pfulserit: ex hebraeo i ser mone nfo addita sunt. Necnon et illa que haberi uidebant et ita corrupta erāt vt sensum legentibus tollerēt: obātibus uobis magno labore correcti: māgis utile qđ ex odio meo ecclīs xpi uenturū ratūs: q̄z ex alioz negocio.

Finit plogus in Job sēm septuaginta interpetes.

Jncipit scōs plogus beati Hieronymi i libū Job ex hebraeo i latinum p eum versum.

Ogō: p singulos scripture diuine libros aduersarioz rūdere maledictis g interpretationez

bus scatebat errorum: integrūm macularūq; gaudete. Quo enīz post pbationē atq; victoriā dūplicia sūt ei uniuersa reddita: ita ego i lingua nfa (vt audacter loq̄r) fca cū hr̄e q̄ amiserat. Igit et vōs et vnūquēq; lectorē solita pfatione cōmoneo: et i principijs librorū eadē semp annectens rogo vt ubicunq; sp precedēs uirgulas uidēritis: sciatis ea q̄ subiecta sunt in hebraicis uoluminibus nō haberi. Porro ubi stellē imago pfulserit: ex hebraeo i ser mone nfo addita sunt. Necnon et illa que haberi uidebant et ita corrupta erāt vt sensum legentibus tollerēt: obātibus uobis magno labore correcti: māgis utile qđ ex odio meo ecclīs xpi uenturū ratūs: q̄z ex alioz negocio.

Finit plogus in Job sēm septuaginta interpetes.

Jncipit scōs plogus beati Hieronymi i libū Job ex hebraeo i latinum p eum versum.

Ogō: p singulos scripture diuine libros aduersarioz rūdere maledictis g interpretationez

bus scatebat errorum: integrūm macularūq; gaudete. Quo enīz post pbationē atq; victoriā dūplicia sūt ei uniuersa reddita: ita ego i lingua nfa (vt audacter loq̄r) fca cū hr̄e q̄ amiserat. Igit et vōs et vnūquēq; lectorē solita pfatione cōmoneo: et i principijs librorū eadē semp annectens rogo vt ubicunq; sp precedēs uirgulas uidēritis: sciatis ea q̄ subiecta sunt in hebraicis uoluminibus nō haberi. Porro ubi stellē imago pfulserit: ex hebraeo i ser mone nfo addita sunt. Necnon et illa que haberi uidebant et ita corrupta erāt vt sensum legentibus tollerēt: obātibus uobis magno labore correcti: māgis utile qđ ex odio meo ecclīs xpi uenturū ratūs: q̄z ex alioz negocio.

Finit plogus in Job sēm septuaginta interpetes.

Jncipit scōs plogus beati Hieronymi i libū Job ex hebraeo i latinum p eum versum.

Ogō: p singulos scripture diuine libros aduersarioz rūdere maledictis g interpretationez

rituālia in perpetuū pro manstura. f Beatus iob. Librum beati iob. v Qui adhuc apud hebreos in ecclesiis lectitat in ebraico. alludit ei qđ dicit iob. xiij. c. Qui tecta sunt sancti. Et habet sēdno in hebraico. g Et vermis⁹ scatebat. i. ebullierat vermibus et reptis scatet. pro e aquarum qđ ebullitionē dicit. Ita dicunt de cataractis quod vnde hec scatebat vermibus huiusmodi ebullitio vel eruptio vel ortus aquarum. y Vndare. i. cum gaudio saltare. z Integrū. i. sine defectu et errore. a Duplicia et vt. Illud sumitur de vltimo iob. b Feci et. Liber suus. c Habere q̄ amiserat. i. q̄ subtracta erant in alijs translationibus suis. d Igit et vos. o heliodore et paulinę. e Ut vbicunq; in ista ḡma edisserē mea f Viderit vir glau. i. obelos. g Imago stellę. i. asterisc⁹: qđ sit asterisc⁹: qđ obelus: et qđ efficiū habeāt inuenies supra ante medium illius p logi. f Sēdārij mei. h Ratus. i. certissimus. Quid. i. aliqd. i Ad gentile vēturus. i. proselytum. k Ecclesiis xpi ex odio meo. i. ex trāslatione mea: qui me reddit plurimis odiosum: vel propter quam incurro odiū multoz. l Et ex alio rum negocio. i. operatione et loquz. i. q̄ si alia sit rem: et hm hoc significat hic actū rei alicuius cui⁹ contrarium est oppositum. vnde dicit negocia quasi negatio otij: vel q̄ ex negotio. i. q̄ ex translationib⁹. Alioz. interpretū. q̄z. i. in ista trāslatione corriguntur errores: et supplent defectus alioz interpretū. nec hoc dicit hieronymus se iactando: sed veritatē potius exprimendo, sic loquit̄ apl's. 1. Cor. xv. h. dicēs: Abūdāt⁹ aliis oīb⁹ laboraui vt. Finit exposito istius plogi.

¶ Incipit exposito fris Eusebii ecclesiastici missa sup̄ secūdū plogū Job.

Ego: per singulos vt. Ille prologus preponit illi translationi qua beatus hieronym⁹ librū iob de hebreo transtulit in latinū

c vnde dicit ipse in secūdo libro cōtra Rufinum: Transtuli ad librum Job quem post. lxx. interpretū editionē quas Origenes obelis asteriscisq; distinxit ante annos plurimos latino sermoni dare: cū rursum iuxta ipsum hebraicū verterem sic locutus sum: Ego: per singulos vt. Habet aūt ille prologus septē particulas principales. In prima inuehitur contra emulos recipientes alios trāslationes. f. post. lxx. interpretū aūt quasi superflua et in. lxx. interpretū repehensionē editā refutantes. vnde dicit: Ego: per singulos vt. In secūda arguit a minori: q̄ ex quo receperit alioz translationes que erant incōplete multomagis debeant illam que completa est recipere: et que imediate emanat a fontalive ritate. vnde dicit: Siccant igit vt. Incompletionē aūt illaz translationuz et maxime apud latinos quib⁹ scripsit: ostendit. vi. Et ex apud latinos vt. Qualiter aūt illa translatio emanauerit imediate a fontali veritate: patet cum subditur: Hec autem trāslatio vt. Quia ēo ille liber apud hebreos ē dubius et obscurus: sicut ipse testat. vi. Obliquus enī et etiā apud hebreos totus liber fertur et lubricus. Ideo in tertia parte notat transferendi diligētiam et solicitudinē: cum dicit: Ille enim enim me vt. In quarta parte dicit q̄ apud hebreos liber ille varios habet stilos apud quos et metra esse p̄barine forte aliqui videat incredibili, et hec pauca scripsit ibi: Et precipito itaq; volumini⁹ vt. In quinta eliminato emulor⁹ suspitionē: translationis sue ostendit necessitatē: et se ad transferendū habilē: ibi: Audiant quapropter canes mei vt. In sexta multiplicitet inuit translationē sua alioz esse trā

lationes

[illegible]

meas reprehensionē septuaginta interpretum criminantur: quasi non et apud grecos aquila simmachus et theodocion: vel verbum e verbo: vel sensum e sensu: vel ex vtroqz commixtum et medie temperatum genus translationis expresserint et omnia veteris instrumenti volumina Origenes obelis asteriscisqz distinxerit: quos vel additos vel de theodocione sumptos translationi antique inseruit: probās defuisse quod additum est. Discant igitur obtrectatores mei recipere i toto qđ in partibus susceperunt: aut interpretationem meam cū asteriscis suis radere. Neqz enim fieri potest vt quos plura intermisisse susceperint: non eosdem etiam in quibusdam errasse fateantur: precipue in iob: cui si ea que sub asteriscis addita sunt subtraxeris: pars maxima detruncabitur: et hoc dūtaxat apud grecos. Ceterū apud latinos ante eam translationem quam sub asteriscis et obelis nuper edidimus: septingenti ferme aut octingenti versus desunt: vt decurtatus et laceratus corrosusqz liber feditatem sui publice legētibus prebeat. Hec autem translatio nullum de veteribus sequitur interpretes: sed ex ipso hebraico arabicoqz sermone: et interdū syro: nunc verba: nunc sensus: nūc simul vtrūqz resonabit. Obliquus enim etiam apud hebreos totus liber fertur et lubricus: et quod greci rhetores vocant schematismenos: dum qui aliud loquitur: aliud agit. Ut si velis anguillam vel murenulam strictis tenere manibus: quanto fortius presseris: tanto citius elabitur. Memini me ob intelligentiā hui⁹ voluminis lyddeum quendam preceptorem: qui apud hebreos primus haberi putabatur: non paruis redemisse nummis: cuius doctrina an aliquid profecerim: nescio. Hoc vnum scio: non potuisse me interpretari: nisi quod ante intellexeram. A principio itaqz voluminis vsqz ad verba Job apud hebreos prosa oratio est. Porro a verbis iob in quibus ait: Pereat dies in qua natus sum: et nox in qua dictum est cōceptus est homo: Job.3.a. vsqz ad eum locum vbi ante finem voluminis scriptum est: Idcirco ipse me reprehendo et ago penitentiam in fauilla et cinere: Job.42.a. hexametri versus sūt dactilo spondeoqz currentes: et propter lingue idioma crebro re-

[illegible]

interpretatio

[illegible]

cipientes et alios pedes: non earundem syllabarum: sed eorundem temporum. Interdū quoqz rhythmus ipse dulcis et tinnul⁹ fertur numeris pedum solutis: quod metrici magis q̄ simplex lector intelligunt. A supradicto autem versu vsqz ad finem libri paruum coma quod remanet: prosa oratione cōtexitur. Quod si cui videtur incredulum: metra .s. esse apud hebreos: et in morem nostri flacci graeciqz pindari et alcei et sappho vel psalterium: vel lamentationes hieremie: vel omnia ferme scripturarū cantica cōprehendi: legat philonem: iosephum: origenem: cesariensem eusebium: et eorum testimonio me verum dicere comprobabit. Audiant quapropter canes mei: scīre me in hoc volumine laborasse: non vt interpretationem antiquam reprehenderem: sed vt ea que in illa aut obscura sunt: aut omissa: aut certe scriptorum vitio deprauata: manifestiora nostra interpretatione fierent: et qui hebreum sermonem ex parte didicimus: et in latino pene ab ipsis cunabulis inter grammaticos et rhetores et philosophos detriti sumus. Quod si apud grecos post septuaginta editionem: iam christi euangelio coruscante iude⁹ aquila et symmachus ac theodocion iudaizantes heretici sunt recepti qui multa mysteria saluatoris subdola interpretatione celarunt: et tamē in hexaplis habētur apud ecclesias et explanātur ab ecclasticis viris quāto magis ego xp̄ianus: et de parentib⁹ xp̄ianis nat⁹ et vexillū crucis i mea fronte portās: cui⁹ studiū fuit omissa repetere: deprauata corrigere: et sacramē-

[illegible]

[illegible]

meas reprehensionē septuaginta
interpretum criminantur: quasi
non et apud grecos aquila sim-
machus et theodotion: vel ver-
bum e verbo: vel sensum e sensu:
vel ex utroque commixtum et me-
diocre temperatum genus transla-
tionis expresserint et omnia vete-
ris instrumenti volumina Ori-
genes obelis asteriscisque distinxe-
rit: quos vel additos vel de the-
odotione sumptos translationi
antique inseruit: probans defuisse
quod additum est. Discant igitur
obtrectatores mei recipere in toto
quod in partibus susceperunt: aut
interpretationem meam cum asteri-
scis suis radere. Neque enim fieri
potest ut quos plura intermisisse
susceperint: non eosdem etiam in
quibusdam errasse fateantur: pre-
cipue in iob: cui si ea que sub aste-
riscis addita sunt subtraxeris: pars
maxima detruncabitur: et hoc dum-
taxat apud grecos. Ceterum apud
latinos ante eam translationem
quam sub asteriscis et obelis nu-
per edidimus: septingenti ferme
aut octingenti versus desunt: ut
decurtatus et laceratus corrosusque
liber feditatem sui publice legen-
tibus prebeat. Hec autem trans-
latio nullum de veteribus sequi-
tur interpretem: sed ex ipso hebrai-
co arabicoque sermone: et interdum
syro: nunc verba: nunc sensus:
nunc simul utrumque resonabit. Ob-
liquus enim etiam apud hebre-
os totus liber fertur et lubricus: et
quod greci rhetores vocant sche-
matismenos: dum qui aliud lo-
quitur: aliud agit. Ut si velis an-
guillam vel murenulam strictis
tenere manibus: quanto fortius
presseris: tanto citius elabitur.
Memini me ob intelligentiam hui-
us voluminis lyddeum quendam pre-
ceptorem: qui apud hebreos pri-
mus haberi putabatur: non par-
vis redemisse nummis: cuius do-
ctrina an aliquid profecerim: ne-
scio. Hoc unum scio: non potuis-
se me interpretari: nisi quod ante
intellexeram. A principio itaque
voluminis usque ad verba Job
apud hebreos prosa oratio est.
Porro a verbis iob in quibus
ait: Pereat dies in qua natus
sum: et nox in qua dictum est: con-
ceptus est homo: usque ad eum lo-
cum ubi ante finem voluminis
scriptum est: Idcirco ipse me repre-
hendo et ago penitentiam in favil-
la et cinere: hexametri versus sunt
dactilo spondeoque currentes: et
propter lingue idioma crebro re-

Job. iii.
Job. xlii.

[illegible]

interpretatio

[illegible]

cipientes et alios pedes: non ea-
rundem syllabarum: sed eorun-
dem temporum. Interdum quoque
rhythmus ipse dulcis et tinnu-
lus fertur numeris pedum solutis:
quod metrici magis quam simplex
lector intelligunt. A supradicto
autem versu usque ad finem libri
parvum coma quod remanet:
prosa oratione contexitur. Quod
si cui videtur incredulum: metra
scilicet esse apud hebreos: et in morem
nostri flacci graecique pindari et al-
cei et sappho vel psalterium: vel
lamentationes hieremie: vel om-
nia ferme scripturarum cantica com-
prehendi: legat philonem: iose-
phum: origenem: cesariensem eu-
sebium: et eorum testimonio me
verum dicere comprobabit. Au-
diant quapropter canes mei quare
co me in hoc volumine laborasse:
non ut interpretationem anti-
quam reprehenderem: sed ut ea
que in illa aut obscura sunt: aut
omissa: aut certe scriptorum vitio
depravata: manifestiora nostra
interpretatione fierent: et qui
hebreum sermonem ex parte di-
dicimus: et in latino pene ab ipsis
cunabulis inter grammaticos et
rhetores et philosophos detri-
ti sumus. Quod si apud grecos
post septuaginta editionem iam
christi evangelio coruscante iude-
us aquila et symmachus ac theodo-
tion iudaizantes heretici sunt re-
cepti qui multa mysteria salvato-
ris subdola interpretatione cela-
runt: et tamen in hexaplis habentur
apud ecclesias et explanantur ab eccle-
siasticis viris quanto magis ego christia-
nus: et de parentibus christianis natus
et vexillum crucis in mea fronte por-
tans: cuius studium fuit omissa repete-
re: depravata corrigere: et sacramē-

[illegible]

primus charta in qua notant⁹ inuenit ex ore magistri vel a librodoctore sint
bilia sine aspiratione alijs ignot scholis ill aspirandum: ille vt ex gre
co hebr⁹ qd est Eusebius vel iosephus inde hec historia vocatur
pam. i. chaldaica vel scripta quod nondū in latinum reductum est. Septua
ginta interpretū. i. ultimo. qd ab hebreo in grecū translata qui postea i
latinū
cum aliquibus additionibus
ta ecclie puro & fideli aspire sermo
ne: vt a fastidiosis vel a maligus
lectoribꝰ nō debeo reprobari. Nō
aut q volūt veteres libros vel l
mēbranis purpureis auro argē
toqꝫ descriptos: vel vncialibus
(vt vulgo aiūt) lit⁹. Sneris ma
gis exarata q̄s codices: dūmodo
mihi melqꝫ permittant paupe
reo habere scedulas: & non tam
pu'chros codices q̄s emendatos
Etraqꝫ aūt editio & septuaginta
interpretū grecos: & mea iuxta hebrei
os: in latinum meo labore transf
lata ē. Eligat vnusquisqꝫ quod
uult: & studiosum me magis q̄s
malignolum probet.

Finit secundus prologus.

Incipit argumentum in li
brum iob.

C Postilla Nicolai de lyra sup Job incipit. & primo prefatio eiusdem.

P Arietes habe in me & omnia reddā tibi. xxi. anno. xviii. Ex ista
verbū ꝓpositū sic verbū scripture ad dominū: tamen potest accipi
etiam sicut sic verbū dei ad sanctū iob scriptū ꝓ nostra instructione
pter connexionē fidelium ad deum tanqꝫ membrorū ad caput
sum: quod dicitur de vno potest intelligi de altero & econuerso sicut Act.
ix. vbi dicit: Saule Saule quid me persequeris: vbi q̄ persecutionē fidelium
dicit sustinere eorum qui sapientes dicunt pro compassione & imitatione.
Sic igitur verbum predictum potest conuenienter accipi: vt sit verbum
dei ad sanctum iob sibi per eidem incorporatum: in quo quidē verbo duo
notantur in quibus processus huius libri & materia continetur. Primū ē
sanctī iob stabilitas in adiectis cum dicitur: Patientiam habe. Secundū
est dei liberalitas in premiis reddendis: cum dicit: Et omnia reddā tibi.
vnde victor. I. vltimo ca. Dominus autem benedixit nouissimis iob ma
gis q̄ principio eius. & dextrocq; illorum potest accipi illud Eccle. i. capto
Oleg in tempore sustinentia patientiam postea reddetur iocunditatis. tempus
autem sustinendi patienter est vsqꝫ ad terminū diuini beneplaciti: quod
sicut iob: vt patebit ex decursu libri: ita est reddito iocunditatis: & de
sibi duplicauit in perfecti bona terrena: & in futuro sibi reseruanti celestia
Ex primo autem. C. de patientia iob in aduersis agitur in hoc libro a pri
cipio vsqꝫ ad vltimū capitulū exclusiue. Ex secundo. C. de vltima remunera
tione agitur. vbi & ostenditur quomodo videtur inferius in fine questionis vbi
concludere. Ubi etiam antiqꝫ dicebāmus ad literam exponendū: quo
sunt pretermittenda. Potest & vtrū illud quod in hoc libro est tractatum
sit: & q̄ merito scripte litteram sunt: vt habetur in libro qui apud hebreos
dicitur baba bathra: & ad declarandū conditionē virtutis patientie & cuius re
tributionem scripti hominē nomine iob multiplicitur flagellatum: & ami
cos eius qui ad consolandum eum venerant mutatos ad oppositum. Cui
offendendū cum iniquum & pro peccatis punitis a deo merito flagella
tum ipsum quoqꝫ iob reprehendēt: tandē obiectionē eorum subinducta: si
aut aucto bellū qui incipit Exhiodi terra &c. ad declarandū antiquitatē
facte scripture & eius veritatem respectu fictionū poetaꝝ: scripti vnam vir
ginem nomine Alathiam: quod nomen in greco veritatem significat: & ta
men quidam patrem eius nomen phisdei. i. falsū vel falsitatis fuisse
ea adiungit ex traditione de facta scripture hystoria & postarum fabulis
Sed hoc dictum non videtur facte scripture conforme. Primo quia in pri
cipio huius libri exponitur eius patria: mercs: possessiones: & plura ratiō
de re gesta expressa conditionem: & similiter loquitur infra de amicis iob
Item Ezech. xiiii. dicitur ex persona dei: Si fuerint tres viri isti in medio
eius noe: daniel: & iob: isti iustitia sua liberabunt animas suas: certum est
autem noe et danielis laudi hominem verso in rerum natura. Et quo cū

dubitur idem fuisse de iob a deo eis commemorato. Item Iacob. v. Exēplū hor
ferumnie exodi accipite fratres & patientie laboris vos mali: & estote vos vide
lite vt ex quo credendū est iob fuisse vere hominē in rerum natura fuisse &
mundum ei de iustitiose huius auctoritatis q̄ hec deprendet tantille
dine huius libri. Ad qd
plenius intelligendū ꝑ-
ordium q' aliqui antiqui
philosophi dei prouidē
tiam negauerūt dicētes
mortes & opera humana
mundum esse factum aca
su: alii ab eo licet dicerent
fuisse creatum: tamen
rant inferiora corruptibi
liter que a persona dei
tur separata. Iudeus la
titudine eius & circa ea
dinos esse peculiarem: ter
nostra confederat: alii eo
comprehensa & curia na
ture peragi sine diuina
regi diuina prouidentia
tamē ab hoc excepērunt
actus humanos et libe
ro arbitrio procedentes: q
gubno dicit Tullius fuit
sē & bestiar alia mor
bantur ad hoc quod ea ne
videbant qualiter intelli
bilitas diuine prouidē
tie fieret cum liberi arbi
trij verbibitur. Nec ex
videbat vt frequenti ma
loꝝ bonos pperari & bo
norum malos: quod non videbatur conueniens prouidentie dei in quo
rum persona dicit Boetius. i. de consolatione loquens ad dominū: O q
certo sine gubernans: hominū solos respicis actus. Sed hoc dictum est fa
dict & meritis contrariam quata tollit penas & premia a deo pro demeri
tis & meritis reddendis: per consequens tinerum dei pariter & amentiū p
pter quod dicit hic sanctus Thomas de aquino qui hunc librum exposuit
eloquenter: q̄ dictum sanctorum doctorum qui sententiam habuerunt per
inductionem vel acquisitionem fuit hunc errorem a cordibus hominum re
mouere: inter quos de premiis fuit sanctus iob in hoc libro fuit supposito q̄ res naturales
ritus dicit q̄ statutio sancti iob in hoc libro fuit supposito q̄ res naturales
regantur diuina prouidentia: declarare vitertim etiam actus humanos di
uina prouidentia regi: cui saluo meliori iudicio non videtur hoc fuisse ob
intentionem tocius libri: sic procedit per modum cuiusdam disputationis
liter iob & vna pars & amicos eius ex altera. Intentio vero disputantis
contra aliquod non est declarare vel probare illud in quo ea ex quibus
sed eo supposito tanqꝫ vero & concesso procedere vtertim ad probandum
vel improbandum illud in quo dissentiunt. Nō amicissimi est autem ex p'
cellu huius libri q̄ amici iob in hoc conuenirent cum eo q̄ actus huma
ni regantur diuina prouidentia: quia nitebantur probare eum a deo iu
ste punitum pro peccatis suis patentibus ex quo sequitur necessario q̄ sup
ponerent pro certo diuinam prouidentiam estimare de actibus huma
nis. Hoc etiam patet manifeste per illud quod habetur infra. xxii. ca. quod
induxit elyphaz themanites contra tercium opponens sibi ea allegatus est
supra. Circa cardinem cetī perambulat nec nostra considerat: vnde subdit
postea: Quorum sententia longe fit a me: & eidem posset obuiari q̄ verbis
alicuius amicorum iob: sed propter propheticam omnino mentem eius pre
dictum beati hoc concedit in processu fuerit ideo conuenienter videtur di
endum q̄ intentio ipsius iob in hoc ignorans fuit declarare actus hu
manos regi diuina prouidentia: sed hoc supposito tanqꝫ ab aduersario ch
sto. procedere ad declarandum illud in quo vtebantur ab eo. quia
autem sit illud non solum patet ex processu libri: sed etiam ex conclusione
dictoris predicti: videlicet q̄ licet amici iob tenerent actus humanos re
gi diuina prouidentia: tamen tenebant q̄ aduersitates bone mundi non
inferuntur alicui nisi propter mala precedentia: & prosperitates non eueniunt
alicui nisi propter precedentia merita quod est erroneum: propter quod tin
cius iob intendit in hoc libro declarare contrarium scilicet q̄ aliquando
in presenti multa eueniunt bona et multa aduersa: sm ordinem diuine
prouidentie ad quam pertinet punire mala & premiare bona: vel non bo
nam in vita presentialiter etiam in futura. & q̄ hec sit intentio sancti iob in
hoc libro: magis patebit processu libri.

Postilla nicolai de lyra finit.

Job

C Incipiunt prefationes in librū Job.

Eadem hystorie hic vtūtur: & allegatorie moraliter. quedaꝫ
q nequeūt ad literā accipi: quia erronea essent: vel impossibilia:
vel a scriptore veritatis: vt illud. I. sub quo curuātur qui port
tant orbē: quasi gigātes mundū vehētes: illud. I. Legit subpen
dit alas meas: quasi ū patiens velit suspendio vitam finire: & illud. I. Do
erat dies in qua natus sum &. Aliqñ qui scribūtur negligit: veritatē la
mea sibi abscondit: vel immo cum aliud quererēdo ignorando fecit & perdit: vt
vñ & malefactor apostol⁹ dicit: ū negant qd volebant paupertatē allegā
riam querat. Beatus⁹ ait sermo: sicut in mysterijs prudentes querentes sig
ficie simplices reperiunt: quia est vt fluuius planus & altus: in quo agn⁹ am
bulet & elephas natet.

Alii homiles dicta est lex. Inobedētie legi plandit ecclesia: ma
q pme hoīs fine legisqui legaliter vigit. Unde: hydō crudele. I. fla
bilitas in lege posuerūt: attamen gentiles alig dum legem custodit
auditores legis redarguit.

Iesus morsco hec de iob quasi de antecedēte scripture: quia in
genali legit. Ioab de elau defendit: & balac filio beor in regnis
succedit. Sed mos est sacri eloquij in personibus paribus breui
ter longe post scriptura petringere: dum ad alia pperat. Non igit fuit iob
ante legē sed tpe iudicū: quia ipse veritas credit gesta victoriose scripture
Nec negat qñ ait dixit vel fecit hec: sobrietas mea est sanctis de se quasi de
alijs loquit: primus enī est qui loquit in ipsius de ipso sicut de alijs. Unde
angel⁹ moysi mō angel⁹ pcipit q exterius scriptum ō vbi qui interius pari
dat. vñ & dauid: Audiēte populo meum legē meā: nō ait populus vel lex
erat dauid sed eius q in eo loquitur.

* T a gentili sicut a iudeo volunt ꝓpheraꝫ p vtroqꝫ pplouerorat
Structuosa loquacitas quasi verborū fetta a vanitis reiecat.

I tum in tpio dei nemo plantari prohibet. Indignū est vt ver
ba celestia exacuti refringant: sub regulis donant.

Ipse iob & in quibus magna fuit sibi nota & deo. ꝑ flagellis cō
V mota vt aromata nobis redolet. Unde & fides grano sinapis cō
paratur nō ꝓpter leue dilectū ꝑ vtilitate inarescit: & qñ latebat in
eo ꝓdit. vñ in ꝑal. In vbe mihi dauit vbi misericordiā sua. & no
te declaratū est. Deo misericordiā in dei quicte percipit: mortē ad
uersitatis manifestari vt. Flagellat est vt inter mala gestas agere scientes
vnū ei proficere decrat. Quod ergo hostibus ad malū potit: deus ad bonū p
milit. Nec putet quis aliqua verba iob reprehēdenda qui adeo cōmendat
Deus in quo quasi modio diabolus stra pcl cetat. & ergo bona sua nar
rat nō est arrogantia: sed per ea se ne despexit ꝓfitmat: cū per hoc mala et
amicoꝝ opprobria cogerit desperare de vita sua.

* Ad hi genus dicatio fuit iob. Diuitorꝝ quib⁹ potens in seculo
lo moueri putabat: & hoc despicit. Obstrate prudiosi hanc equa
nimiter volet. Per cautionē carnis qui patiēter tolerat: & hec su
erant quasi exteriora impetus bellis: quasi hostes a facie pugnātes. Intus
ho ꝓ vroqꝫ quasi ꝑ diuē mōs sustinet venena zeliti: & hec sapiēter docet.

Adici ad zelationē venit. & ad increpationē pcedit: de inter ḡs
* & virtutibꝰ iunior & indignus fit: acrius increpat quia aliqñ plus
zelat verba ḡs vulnera. Ecce quasi hostes ex latere. Per ver
ba ꝓbat patientiaꝫ verba exercet sapientia: illa roborat: hec rōne superat.

Adici iob magis ignorātia deliquerit ḡs malicia. Non cui tan
* tus vir amico inquo habuit: sed dum casus ꝑcussionis vi
cernere nequeūt in culpā labunt. Ꝑcutionis enim alia ē qua
peruertitur intquito vt puniat: alia vt corrigat: alia ne futura cōmittat: alia
vt cum ꝓficit salus saluator amplius amet. Bonus si percutit mer
ita cumulat: ḡs nescientes vtilitatem percutit ꝑ culpa crudelis: vnde & di
tus aduersitū cēdētiaqꝫ deus hic humiliat: vt nō mīi per eam qui bene
parant ad gratiam recipiat.

Iste odo tutitia iob non mō verbiacted rebus christū signa
f uit: vt ꝑ passionē pateꝫ ostēdat christi. I. caput cū corpore qd est
ecclesia. Dyo: eius carnales significat q intra ecclesiā quia ꝑ fidē
ꝓpius sunt cursus vita finit. Amici iob heretico q specie pietatis deū
pere volūtes: vñ quasi ꝑ velo loquunt: veritati adiuuāt. Job velo vt
quo pallio ypocrite: vel labes ecclesie ostēdit. Eliphaz vñ ꝑfectus. I. heretici q
vñ falsa de deo sentiūt: cū superbo ꝓtinūt. Baldac vetustas sola: qz nō
intuitione bona. sed appetitu glorie loquunt. I. nō zelo noui boni: sed pos
utate vite veteris. Sophar dissipatio specule: vel dissipans speculatores: qz
heretici mētes suas ab ꝓplanato verbo deuare appetit. Continendo ꝑ

Nicolaus

Ir erat in terra hus &c. Sicut dicit est intēn- C. I.
V tio sancti in ij libro ē declarare q̄ ex diuina prouidētia aliqñ
malis bona proueniūt: & iustis aduersa inferuntur: ideo potissime
declarat ꝑ sui flagellationē: ubi q̄ culpa ꝓhibite deo ꝑ medi
ci hoc facitur. Et ō liber ille diuidit in tres ptes: q̄ primo
describit ipse iob multipliciter flagellatus. Secō ibi & fuit dispensatio. ca. iij.
Tertio subdit dei determinatio. xxvii. ca. pena & remissio primo circa iob
deserit. ꝑperitatē stat⁹. Secō adhortat⁹ pdūcit: ibi Audi adit dicpta
ma in tres: q̄ primo deserit ipsum iob ꝓpitius et plene sue rōnis. Secō
et bonoꝝ exteriorꝝ multiplicationē: ibi Tertio et filioꝝ mutua di
lectionē: Et ibi. Prima adhuc in duas: primo deserit ipse iob ꝑ
tria & gm⁹. Secō ipse multiplex verē: ibi Et erat. Circa primū dicitur:
* Vir erat in terra hus. Ecclī. xxi. bē q̄ melcha pepit ipi nachor hus
primogenitū & hoc secundū vñ dicit Ruben. q̄ ab illo hus genolata ē ter

ra ista de qua fuit iob: et hoc ꝑhr dicit alij hebrei q̄ iob dedicit de na
chor fratre abrahā. & ꝑ idē dicit Pictro. in li⁹ de beb. gōnīa⁹ sup. Ecclī. de
q̄ libro certū ē q̄ fit Moyses. vt ipsemet dicit in li⁹ illustrū virorū: & de he
braicis gōnīa⁹ sup alios libros vetꝰ dicit ē q̄ fuit facta ecclī alij vtri. Hinc
cretā victo peculiar⁹ q̄ ḡb. I. certū. q̄ bellū bonitas venit cum amicis iob ad
ipsū ꝓlandū q̄ dicit ē bonitas eo & deficit de hoc secūdo filio. nachor.
vt dicit Pictro. li⁹ de beb. gōnīa⁹ & sic est bellū q̄ iob fuerit de cadē
cognatōe. lcqꝫ q̄ iob dedicit de nachor. b Male iob dicit adit Augu.
& Ambros⁹ sup epīas ad Romanos q̄ ille vocat iobab. Ecclī. xxvi. q̄
ꝓbat sm eos dedicit de abrahā ꝑ eius fuerit adit meri. ad ē secundus ex
filiandine nolay. Iob & iobab: hunc dicto peculiat ego in aligb⁹ dubijs. I
sunt illi iobab I aligb⁹ post ipsū. ꝓpter Moyses. sup libr⁹ illi adiut. Sed
adit iob & terra habitasse audiūt in finib⁹ idumee & arabici erat et ad ma
mel iobab. erat adit ipse filij⁹ qui pare de elau filius ysaac. Sed in ij vbi

trinitatis tenebrosi vel post festos apostolos tres filios. Et tres ordines fidelium in ecclesia militantes designant. Unde dicitur. Quod vobis videtur in tenebris. Deus autem in nubibus. Septies multa cauti. placita cum laudem q adipisci a patrie regis venerit. Una nubes cameloporum gloriantes ad penitentiam fidei venit. Vel samaritanus q ruinosis oleo q. patrie legis vulnera

Et erāt viri ille sipte[n]e et tres filii

[illegible] mēos deū: et recede a malo. Mā

[illegible] filios: et quattuor filias. Et fuit possessio eius septē milia ouium: et trīa milia cameloum quī quīgenta quoq; iuga boum: et

quingēte asine: ac familia multa

Et faciebāt cōuiuia. Mystice. Filii puluis facti sunt singuli per tuncta tempora mundi mentis peccatis in die suo q vinculo virtutis p̄ pria habent illuminationē. Qui vō habet sapientiā ad mutuā dilectionē. Et tres. Quoniā multi eterna fide ea intelligunt negocia. Septena q̄ in die suo peccauerāt de eis ne q̄ ipe q̄ scripturarū mentē refutat. Imolabatur suo: vō q̄ audiuit cor illuminat. Cō filiū suorū dūt inspici abscōdo cōscie. sapiāt. Sic timido sanctū pōdera q̄ alterū sua sapientia. Et misit. Deus p̄ sanctos angelos suos. Et vocabāt tres sorores suas: vt comederēt et biberēt cū eis. Cūq; in ordē trāssissent dies quidpiā agerent ubi abitus ne cura nem decēt.

eos omnium mittebāt ad eos Iob: et sanctificābat illos: surgēsq;

numio. Erātq; vir ille magnus i

Timuit fidelis ista dilexit[?] inuer sitas cauere ne q̄ peccā bene intrepide et bona pro dissidiū pōdera sint.

ter omnes orientales: Et ibant filij eius: et faciēbant conuiuia per domos: vnūsq;q; die suo. Et mittēs vocabāt tres sorores suas: vt comederēt et biberēt cū eis. Cūq; in ordē trāssissent dies conuiuiorum

bus ad actū nō pdiit. Forsitan q̄ plus pōt finē moderamine tōtis pe expo ruit. Iā nulla est scōla sine peccatoq; q bona cognita nō exeq̄ gr nat fudicat. Pietas sine fōtis dilectōe quo mō miserat ignem. Timens ne alius mi valeat q̄ ad ola trepidās a bonis operibus tarpet.

Tres sorores. i. fidē spem et caritatē in oē q̄ agit virtutes vocant vt ō eo gaudeāt quasi ex cibo vires capiūt: nō bonis opib⁹ edunt sed fidē quasi et potu post exhi debitūr. ad trepidatōis rore infundi appetunt. Dū ex ipsis bonis q̄ mala cōmūnet vt clarior vel ex p̄ bis lenoia fq̄ mēt. Ad dei ovā sanctitatē tarpet. Ergo subdit. Cūq; in ordē. Dū peracto cursu filios sanctificat est post virtutū seriē intentionē cordis dirigere. i. ol os agit. districta ex actatōe mūdāre ne deceptaq; qualitate malis vt putent bo na q̄ mala sūt. Dei quā tare boni vt sufficiēs credat cū pleriq; nō sit. Et mentibus occulto q̄ delectādo inuenit. Mens enī p̄ cupidinē elevata ola cōpūctōis luce pfulsa: nocte humi dā deiecit. et ad vēp lumen oculos aperit. Offert p singulos. dū. p vnaquaq; virtute deo precēs emolat. ne fapiē tie cicuitus intellectus aberratione cōfūsā dum sē multiplicat confundat ne fastitudo per fiducia præpropere scientia insciēte pietas extra rationē tatine timere plus iusto repellatq; desperet.

Per domos vnusq; sqs. Mystice p domos vt petrus p romanā phūppus in samaria in suo die. i. p mō intelligēdus alia tollentibe facit paulus apud grecos alia petrus apud romanos. nō deficiunt in fide.

Allegorice. Cūq; in or. In ordē dies suos in dilectōē pdicatōis q̄ mysteria paganī: pactio olim iob p filios celebrāq; p apla de pdicatōe

De lyra

f Septē filii. et tres filie. quod facit ad cumulū ꝓfectionis sacrum q̄ fieri debet magis diligēter q̄ quia possunt magis in bonis patrimis succedere rebus quia possunt in regnibus parentū dominis malos admonere. Et inde quattor ponūtur alia bona exteriora. s. diuitie quibꝰ illustratur vita parentū. et filie plotunte adit annūq; sacrūt preparātes alatatores q̄ primo pocā tur illa que deseruūt hominī ad victū et vestitū cum vl: k Et fuit pos sessio eius septē milia ouiū. q̄ quīq; lana bole. vehemēter et carnis nutritiue Secūdo ponūtur alatia boi deseruētia ad laborē rusticū. q̄ vl: l Et trīa milia cameloꝝ. q̄ marie vehemētior vtile boi in oneris⁹ portādi et de loco ad locū. Tertio ponunt ea q̄ deseruūt boi ad agriculturā et vl: m Quin genta q̄ iuga boū. Quarto ea q̄ deseruūt boi ad vsum sui vl: n Et quīgēte asinæ quib⁹ generant multi seruētes bobus in egrādo. o Ac familia multa nimis. que erat necessaria p tot⁹ tantis administrandis. p Erat q̄ vir ille magn⁹. i. valde famosus ꝓpter bonitatē sui et virtutē in q̄ cūq; apparet ꝓfectus eius: et nomē bonū et diligentiā q̄ auri et argenti. q Ex hijs. Dic ꝑ determ. ꝓfectus iob ex filioꝝ mu tua dilectōe: abstinentia eni vbertatē sedet ad q̄ deseruētes ꝓpter q̄ os sancti. Et. xiii. q̄ Ioth et uxor nō poterāt sil habitare pacifice ꝓpter magnitudinē ditiaꝝ et familie. r Ideo magna ꝓfectus fuit ipi iob q̄ filio ei⁹ ꝓsta cient plures et valde diuites. adhuc erāt admisce valde pacifice. et hoc est q̄ vl: s Et ibāt filij ei⁹ et amicabiter alternādo. t Et faciebant conuiuia p domos: nō ad gula seu carnalitatē q̄ ad amicitiā nutriendā.

e Unusquisq; i. oc filo. i. vna vel hebdomade sicut erant septē filij. sic hebdomada secūda celebrabat. v Et misit. vocabāt tres sorores suas. ne videret cas petere rancij sīne fraglient⁹ magis eis vtil forores suas. ne videret cas petere rancij sīne fraglient⁹ magis eis vtil gere. honorare. x Cūq; in ordē. ꝑ ordinē. ꝓsta. ꝓfectus. Et finē hebdomade vt dicit. z Mittebat ad eos iob. et q̄ ps q̄ nō erat ei⁹ vt tanī bus. iuuitis. sī stans in loco suo. sīn mutuat. nec tanī. q̄ mutuat. sīna fuit talēta. q̄ tamen⁹ nō sīt in bonis. nec tanī. q̄ tñ nō de ebat maturitatē sanctitatis. y Et sanctificabat illos. q̄ in talib⁹ ꝓfectus solēt bona relerari ad aliquā tarpā lenitatis seu eloquij incōsideratiōem. § Cūq; sic q̄ vlucula. ꝓsta. de hebdomade sequēte. angēs incepit

secundū

rudelibus christus patrēm manifestauit. q̄ spūs sanctus sanctificauit emundare quicquid culpe locis potuit.

Diebus ad circuitū fuerāt. quia oē ꝑ eis erat vicissitudo noctis mentes illustrāte quo peccati obscurio q̄ pollutione in occulto polluant sibi inuisibile. Unde subdit: Nec forte peccauerint. f. blasphemauerint. i. maledixerint deo. Sic eo maledicere cū de alia materia fit glo rīā pōte. Vel ꝑ pōt pec dicationē ipius pdit apo stolus laudē q̄ bono ope re peccati pollutio ꝑ alie tur: vt interne elationis qui vbi vergit. Forte vl nō qn ola scientia q̄ nra vastatione: vt putas in aceti fides in terra. Sic facichat iob. i. d. q̄ ꝑ pro nobis offert: vō ꝑ nobis patri sua incarnationem demōstrat q̄ pcā vluit.

f Legem sanctificia vilicalo offerebāt holocausta p

f nō affirmat q̄ crimen iudicare de aliis cuiusq; sua determ.

singulos. Dicebāt enim. Nē fort

f perfectio in opere. et firmitas. diuturna quib⁹ de fida congregatione timetur q̄ virtus opera corrigere qui tam solicitus est vitiosa mundare

te peccauerint filij mei: et benedi xerint deo in cōcordibus suis. Sic

Ecce filij que glorie sūt in mundo. et laudē de gloriatio ne ꝓ nihilo reputāte. vident ea in sua vanitate. et ꝓ nihilo reputāte. et ꝓ stercore. q̄ quasi nō ap detur eis cum tota pōtia mundi tolerauerat. Unde q̄ ad ea q̄ ad ꝓsens vi dentur reputāda vana. In hoc die filij dei affūt. nō q̄ ad patrē vocationis ad patrē vocationē tāt iam p cuius plenitudo affunt. Et ecclesia tota cū p̄ambulā. q̄ p omia q̄ ꝑ

faciebat iob cunctis diebus.

f ꝑ ordinē et obsequio

Domino: affūt inter eos etiam

satban. Cui dixit dominus:

Undē venis? Qui rēspōdēs ait:

Quadam autem die cum venis sent filij dei vt assisterent coram

Affunt. Quia q̄ si per superbiā essēt naturā sīl. ea similē nō ponderāt q̄ sūt eos affuisse deo. eo modo q̄ ola spūalia ꝓpter eius sublimitatis nature videtur non sīl sathan deum videre qui mundo corde videnr sicut eccus non videt lumen quo illustratur.

Cui dixit dom. Non ꝓbo vbi sathan statu vocis colloquiū cum sint incorpoꝛei vt nos q̄ q̄ in secreto cordis quasi ꝓ ꝑiet corpis fiunt bonet ꝓ lingua ignorāmur. Nec vo loquere nature incertis vno mō ds Dē⁹ loq̄t. q̄ cis voluntas ei⁹ inspirat. Angeli locuti q̄ sup le et admirant in laude dei. Mor cop et clamoꝛis auris⁹ dei: admiratio virtus dei in laude ei⁹. Alie ꝓ loquere deo ꝓ p̄destinādo q̄d a deo relicandus stādo q̄ ignorāt futurus q̄ audiens⁹ ea ibat de ipso accipit vt ab eo pe titurus ea fieri velit vidēt. vt nil peccāti. vel ēlatur eius dicendo. ꝓfectus ridet deus⁹ ꝓ ꝑfectū certitudine rationabilis eos inter delicata ꝑ mat. Quamuis ēo modo loquāt de⁹ ad diabolū. Vbi⁹ ergo arguit. vt vel venias⁹ Lucifer fuerat iustitia ꝑ illū ꝓsonat. vt ꝑdā. f. m. tabi q̄ vbiq; est talem eos facē q̄ ille posset inuidere. Et dixit dñs. Considerā ti ꝓmitte. vt ola q̄ hys de mundi tua illatis dicere et ad ꝓsentē fidelē mālicā emi ꝑ eos lacerationē nō ētare audeat. ꝓbet. vt in eū ne extēdas manū. q̄ dicere ē ab imoderate ētradūa ipetu refrenāt. Exēplo modus diabol⁹ loq̄t ad deū Dñe ei⁹ ilimatū vt circuitū ird. Dixit q̄d q̄rit. Nō q̄ ad⁹ sūt q̄ ad⁹ sūt ei occulta re fi posīt. Innocētes sūt crīe⁹ accusāt vt nūq̄d tem. f. t. d. q̄ est ꝑ bonos zquētes cos ꝓbatis⁹ inuidere. Et rūsus nouīt ꝓcrastinādi inscitiaq; ꝓbitatiꝝ et. m. t. q̄ ē ad affūtionē bonoꝝ. mālicie fac esse⁹ ambiare.

Circuiui terrā. Nō dixit a bonitate nō ꝓpter⁹ nisi q̄ nesciat⁹ vt dei ne scire et reprobare. vt a bonis vir nescire mentē dīno q̄ nolūt. ꝑ ꝑ bā nat. Dicere ē. et. vt nil venias⁹ vias eius est q̄ nil incognitas reprobare. Et ir

De lyra

mittunt ad exteriora ministeria dicunt deo assistere. alii ꝰo q̄ mittunt dī cūtur deo ministrare. sm q̄ vl. Dan. vii. 10. dū mīlia ministrabāt ei et de cies millies centena milia astitebant ei. Alio mō large. q̄ sic ois angelus dī ctā ministrātes dicunt deo assistere inquantū videt deū clare. Tertio mō largissime. q̄ sic ctā demones dicunt deo assistere inquantū ipsius ac⁹ cum ꝑbit diuino ꝓspectui. sicut. q̄ sancte angelꝰ. Dicunt ꝓdicendū q̄ si cut sancti angeli in ministerū mitti salut bonis. ꝓmouēt. q̄ procurāt: ita q̄ demōes salut eoꝝ ipedūt. q̄ pturbāt. Ipe igit ꝓmissio dēlectamus ad ifas. Quadā aūt die. nō. i. intelligendū q̄ aliq̄ successio tpis sīt. i. deo vi acti bus ei⁹ intrinsicis q̄ mētiuntur eternitatem. nō. i. sūpsit creaturā. b Cū venirent filij dei. i. dī angeli mīstri ad ꝓsentandū cōsi deo merita. bonum sm q̄ dicit raphael angelus Tobie. xii. Cū essēs cū lacrimis. i. ꝓpo sitas meritoꝝ q̄ vocationē tuā. i. meritoꝝ ꝓ q̄ vocationē tuā et mortuos ꝓ q̄ sepelibas⁹ eos. i. meritoꝝ ꝓ q̄ sepelibas⁹ eos mā tua et nocte sepelibas⁹ eos. obtuli. obtuli tuā ꝓcō. i. Dic. affūt ei co rā ꝓcō. adstitēia. ꝓbe dicta. q̄ ad angelos. sapiētes. c adstitēia largissime dicta q̄ ad eos angelos. sanctos. c cū demonēs. in hoc textu vltimo subdit: k Circuiui inter eos cū sathan q̄ actus demonis malā humani generis. ꝓcurātis parēt ꝓmo cō spectui. c addūcunt ei⁹ examini. l Cui dixit dñs. Hoc dicit nō ꝓ per vocē sensibilē sicut aliqñ fecerat. ꝓbetius. vt patet. i. Reg. de Samuele. cum dīno sit nature pure ipl alia. sīl ꝓ manifestatiōē actuū⁹ intelligibiliū. m Dñs ventus nō pōt ei ignorātia. sīl vt ex eius effectu ꝓsentiam ꝓbet ad cōmendandā fidē iob merita. n Qui rūdens ait ꝓ hoc nō est in telligendū q̄ aliq̄d deo ignoti manifestauerit. q̄ cuius malignitas deo

culat terrã & c. Per gyru circuitus diaboli anxietas significat. A deo tanto terrã circuisse qui in celo quietus nõ stetit & nõ ambulasse sed perambulasse: q a spiritalis potentie volatu corruit: ipsius nimie grauedine sue malicie. De [illegible]. In circuitu ipsi ambulat. i. in exteriorum labore fatigant. Diabolus nõ cõtra iob. sed in iob medio cõtra deũ certat. Uñ nõ prius iob a deo petitur: sed illũ de' in conspectu eius laudauit.

Moraliter. Inter filios dei sathan. q: bonis [illegible]

Circuiui terrã: & perambulaui eã. Dixitq; dñs ad eũ. Nũqd cõsiderasti seruũ meum iob: q nõ sit ei similis in terra: hõmo simplex & rectus ac timens deum & recedẽs a malo? Cui respondẽs sathan ait: Nũqd frustra iob timet deum: Nõne tu vallasti eũ & domũ eius vniuersãq; substãtiã ei' per circuitũ: Opib' manuũ ei' bñdixisti: & possessio ei' creuit in terra. Sz extẽde paululũ manũ tuã: & tãge cũcta q possidz nisi in faciẽ bñdixerit tibi. Dixit ergo dñs ad sathã. Ecce vniũsa q h3: in mãu tua sũt: tãtũ in eũ ne extẽdas manũ tuã. Egressusq3 ẽ sathã a facie dñi. Cũ aũt qdã die filij & filie ei' cõederẽt & biberẽt vinũ in dõmo fratris sui primogẽiti: nũncius venit ad iob qui diceret. Boues arabãt:

Egressusq3 sathã. [illegible]

Egressusq3 a facie. [illegible]

Cũ autẽ q. Tẽpora tẽtationibus [illegible]

Allegori. Cũ aũt quadam die filij & filie & c. [illegible]

Nũquid fru. & c. Mystice. [illegible]

Possessio eius. [illegible]

Manuum. [illegible]

Tãge. [illegible]

In faciẽ. [illegible]

Ecce vniuer. & c. Tantũ in eũ. [illegible]

Dixit ergo do. Non petitione diaboli [illegible]

Ecce v. q. [illegible]

Mystice. Sed extendi per passiones peccare posse ipsum putauit. Ec

Comederẽt & bi. Moraliter. [illegible]

Fratris. s. p. Moraliter. [illegible]

Boues arabant. Mystice. Boues arantes id est boni bene operantes. [illegible]

Nicolaus

[illegible] a Circuiui terrã. i. homines terrenos: q: diabolum [illegible] b Nũquid cõsiderasti seruũ meũ iob q. d. c Eo nõ sit ei similis [illegible] d Hõ simplex & rect' & c. ista sũt supra exposita. e Cui [illegible] f Nũ [illegible] g Nõne tu vallasti eũ & c. [illegible] h Sed extende paululũ manũ tuã [illegible] i Et tãge cũcta que possidet [illegible] k [illegible] l Dixit ergo dñs ad sa

de lyra

than: concedẽdo ei suam petitionẽ. m Tantũ in eum ne extendas manum tuã [illegible] n Egressusq; & c. [illegible] o A facie dñi [illegible] p Cum autem quadã die. [illegible] q In domo fratris sui primogeniti [illegible] r Nun [illegible] s Boues arabant [illegible] apparat

[illegible] Et pueros. Moraliter. Pueros vocat cautelam illam diligentie per quã hec pulaẽt q & in eo percutitur.

Ignis dei & c. Mystice. [illegible]

Moraliter. Ignis de ce. descen. & c. [illegible]

& asine pascebantur iuxta eos. & irruerũt sabei. tuleruntq; oĩa. & pueros percusserunt gladio: & euasi ego solus vt nunciarem tibi. Cũq; adhuc ille loqueretur venit alter & dixit: Ignis dei cecidit de celo. & tactas oues puerosq; cõsũpsit. & effugi ego solus vt nunciarẽ tibi. Sed & adhuc illo loquente: venit alius: & dixit: Chaldei fecerũt tres turmas & inuaserunt camelos & tulerunt eos: necnõ & pueros percusserunt gladio & ego effugi sol' vt nũciarẽ tibi. Adhuc loqbatur ille: et ecce ali' intrauit: & dixit: Filijs tuis & filiab' vescentibus & bibentibus vinũ in domo fratris sui primogeniti: repẽte ventus vehemens irruit a regiõe deserti: & cõcussit quatuor angulos domus quẽ corruens oppressit liberos tuos. & mortui sũt: & effugi ego solus vt nunciarẽ tibi. Tũnc sur-

Chaldei & c. Mystice. [illegible]

In do. fra. [illegible]

Repente ven. & c. [illegible]

A regione deser. Moraliter. [illegible]

Camelos & c. Camelus mundũ animal partim: q: ruminat: parti autẽ immundum [illegible]

Ut nũciarem & c. [illegible]

Filijs tuis & f. Mystice. [illegible]

Ecce itẽ [illegible]

Tunc sur. Mystice. [illegible]

Nicolaus

apparcat malus [illegible] a Et asine pascebantur iuxta eos: [illegible] b Et pueros percusserunt gladio. [illegible] c Et euasi ego solus vt nunciarem tibi. [illegible] d Cũq; adhuc ille loqueretur venit alter & c. [illegible] e Ignis [illegible] f Sz & adhuc illo loqnte. [illegible] g Chaldei fecerunt tres turmas [illegible] h Adhuc [illegible] i Filijs tuis & f. [illegible] k [illegible] l Repente [illegible] m Que corruẽs [illegible]

de lyra

[illegible] n Tunc surrexit Job. [illegible]

[illegible]

rexit iob. et scidit vestimenta sua et tonso capite corruens in terras adorauit et dixit: Nudus egressus sum de vtero matris mee. et nudus reuertar illuc. Dominus dedit. dominus abstulit: sicut domino placuit ita factum est. sit nomen domini benedictum. In omnibus his non peccauit iob labiis suis neque stultum quid contra deum locutus est.

C. II.

Factum est autem cum quadam die venissent filii dei et starent coram domino: venisset quoque sathan inter eos. et staret in conspectu eius: vt diceret dominus ad sathan. Unde venis? Qui respondens ait: Circuiui terram et perambulaui eam. Et dixit dominus ad sathan. Numquid considerasti seruum meum iob quod non sit ei similis in terra vir simplex et rectus ac timens deum et recedens a malo. et adhuc

[illegible]

C. II.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

retinens innocentiam? Tu autem commouisti me aduersus eum: vt affligerem illum frustra. Cui respondens sathan ait: Pellem pro pelle: et cuncta que habet homo dabit pro anima sua. Alioquin mitte manum tuam. et tange os eius et carnem. et tunc videbis quod in faciem benedicat tibi. Dixit ergo dominus ad sathan. Ecce in manu tua est: verumtamen animam illius serua. Egressus igitur sathan a facie domini: percussit iob vlcere pessimo: a planta pedis vsque ad verticem. Qui testa saniem radebat sedens in sterquilinio. Dixit autem

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

illi uxor sua. Adhuc tu permanes in simplicitate tua. Benedic deo et morere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepimus de manu domini, mala autem quare non sustineamus? In omnibus his non peccavit iob labiis suis. Igitur audientes tres amici iob omne malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo: Eliphaz themanites, et Baldath suites, et Sophar naamathites. Condixerant enim ut pariter venientes visitarent eum et consolarentur. Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum: et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in celum: et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus.

Quasi una de stul. [illegible]

Si bona su. [illegible]

In omnibus his. [illegible]

Igitur au. [illegible]

Audientes. [illegible]

Tres amici. [illegible]

Condixerant. [illegible]

Nota. [illegible]

Cumque elevassent o. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Exclamantes plo. [illegible]

Sparserunt pul. [illegible]

In terra. [illegible]

Diebus et no. [illegible]

Nemo lo. [illegible]

Septem die. [illegible]

De lyra

[illegible]

Et nemo

Nemo lo. [illegible]

et nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem esse vehementem.

C. III.

Post hec aperuit iob os suum: et maledixit diei suo: et locutus est. Pereat dies in qua natus sum: et nox in qua dictum est: conceptus est homo

Maledixit diei. [illegible]

Post hec. [illegible]

Maledixit. [illegible]

Nicolaus

a Et nemo lo. [illegible]

C. III.

b Post hec aperuit et c. [illegible]

Pereat dies [illegible]

Nota. [illegible]

De lyra

[illegible]

Pereat dies [illegible]

et pessima cogitant. Nec adt culpa q blandit incipit ad breuit̃ currat

Deo illaqr. ip̃e. Adest in eodem dialogo ad quē sunt p̃cedēa
capit. vehemēt̃ p̃ pudore cōfundat. q̄ si ita pauca est.

Pēd re enim deus: in iudicio vt puniat: t non illustrabit. Illustrat
ignorāc̃ q̄ aspectū quidē agit̃ q̄ memoria iudicat nō reuocat. Illū quo-
rū nota sunt pcā. ne tibi

Indignū etiā mōstrat.

Pēd dīt. Q. obsta.
cium. i. dei discretione
ne ab eo q̄ eis videt: vi-
deant.

Tenebre. Adest la
tentia pene: vel occulta
in malicia q̄ pdit ata
nōdū tamen q̄ non me-
reri nō debeant.

Et vm mor. Adest
mors ip̃a. carnis q̄ no
stri culpā ostendit. Alii
vno die t duos^ nocti^
Reputabo sunt q̄ iacem
sine sensu mortis: nec cal-
pe tenebras abhorret. ita meas dē qua ligat̃ alia a tēbrarū q̄ caro ab ala.
Alii dēnūbra mortē obtinēdā q̄ agit vt nō sit res i memoria sic meam agit
vt nō sit q̄ capiat i vita. Vel dy. sol^ meā dē. i. mutatio ei^q̄ de spē eius
Et vermibus a corpe vincta mors. q̄ adt nullā pōt ē insultum. i. quo mīri
cordia fabricati: hoc homo patitur. vnde legit:

Occupet eum cali. Adest mēs. pfulio de q̄ dē. pfulio adducta gñā.

Et vndiq̄ laturat. omni parte.

Attamen hoc. penitentie. Sz si dies. i. declaratio peccati sic punitur
q̄ nō. Ecclesiastes ad culpam.

Nocem il. tene-tur. pōt. Quasi turbo tpestat^ē octat^ ipius me-
rito: q̄ nobis tribulia obumbrāt. Pter ē ipius q̄ pēt nauos tharsis. i. vtq cō
panentes q̄ ventos mari. i. mūdo ddit as saluari terrore confundit.

Hec re. Nō retinet^. q. ea caro t ipius sit: t rumpi habit aliq̄ vt pecca
ret q̄s nō angel^ p̄terea angel^ pphāb aīca pter malicia dē q̄ si regrat
t q̄ tenebras inuit: tolit sine fine q̄s sol. nec lum̄ respiantes si suā^ pdidit
Nocte il. ac. Mō-ena. Qui i pōt libi blādit: a nocte pdidit. Qui pōt
nocte possidet: t multi ei cū tegit pōt respirā. Qs sit puntus^ si cōsiden-
mentem multa recogitat. Si. n. hec nox cū pleb^ nūerat ni ola obscurent: vt
aīt tunc nō vīdeā dō vīlcuiam^. ne q̄ culpa sit ignorātia: ne q̄s ego q̄s ego
fendat: addita negtie negtiam. Vñ addit: Sit nox illa solitaria nec lau.
dig. Sunt. n. q̄ mala laudāt t ofendūt: t ne culpa geminat: nō remāet so
litaria: Cheta q̄s dē: Peccatū ne alliciat tiez peccare. Umala ofendē vt
q̄d p̄tias regāt: circūdādes culpe addidit: Maled q̄d dediit ē.
Qui nu sunt occasio pcādi q̄ maledē ddit. Culpā vo dñi indigāt q̄ nulla
Pēpa mīdi appetit: vñ ē. Maledicāt ei q̄ maledicāt dñi. Qs ē. Illi dene
nocte possūt ire dig̃ luce, pfect̃ ac calcāt. q̄ dñe delectabilis nō habent.
Dei voca t suggestio bonū: t ill̃ tranfacta. de punidē q̄ in ipa blanda
suggestione libidinis fallacie pēpādent: q̄ pena ē amplū^ sufficiant locus
Qui. Alio quoq; q̄s secure possidet pōnit: q̄s hic exigit ar ad ōm pugnā
q̄ q̄uicūq̄ aliq̄ mīmā remāet q̄s vid si pōt nr̄ victor ēsse? Subdit:
Obtenebrent stelle caligie ei^ nocte: q̄ si splendātes virtut^ relig̃ in nocte

Nicolaus

ebr: vt sic nō sustinea narra. Et eodem modo exponendū ē quod subdit:
Et nor i qua nō ē pape^ est hō. a Dicit il. ver. i te. Pec maledicit
deō qui i ipō. t ipse dicit. sīc nox sit: Nocte illa. Circa finē vr: Et
ea ille erat. i. tenebrosa. q̄s pōt fieri plb^ causa pauc̃ēp^. Una ē ex cā
pō sōlicitat sua in passione ipi. t hoc dicitur ire: Dies ille veritat. i. tene-
bras ppter quas subdit: b Nō re. cū de^ oclusa. i. nō illuminat cū cele-
stem: licut illuma. ō die sabbati ppter tēbras ecclie. Et nō sit in recor
datōe. hoc non ē i beneo nec i libris correct^ sīc imediate subdit. c Nec
illustret luminis: refert ad celestem sol̃ diē. in cui^ bona licet vīeo. ob-
scurē: cū tamē deo ad lucē pētinēa tendāt. t hoc excludit dicēs: Nec il-
luminet lumine. t ē sensus: vtinā dē tenebrosa tua ita p terā dēt mee ma
lignitati. d Obscurent cū tenebre. Hic tangit alia cā obscure ātibia
dñi. Q̄s nubes obscure simul p̄currunt cū ventū. t hoc tangitur cū dr:
Obscurent cū tenebre. i. vtinā cū ventū solito p̄currissent nubes obscure.
illustret luminis: refert ad celestem sol̃ diē. in cui^ bona licet vīeo. ob-
scurē: cū tamē deo ad lucē pētinēa tendāt. t hoc excludit dicēs: Nec il-
luminet lumine. t ē sensus: vtinā dē tenebrosa tua ita p terā dēt mee ma
lignitati. d Obscurent cū tenebre. Hic tangit alia cā obscure ātibia
dñi. Q̄s nubes obscure simul p̄currunt cū ventū. t hoc tangitur cū dr:
Obscurent cū tenebre. i. vtinā cū ventū solito p̄currissent nubes obscure.
e Et ventus mat. i. q̄ vīea fuisset obscurissima vocē q̄ horas pr̄ horrore ti
manent sibi de nocte. f Occupet eū ca. i. vtinā cū obscuritate nubiū
dñi horrorem. g Et laudauit anna. i. vtinā vic illa fuisset^ homicp ge
neraliter sine gaudio t amaritudine occupari. ecia ār pōt vīi iob ō vie
sue mutilatiue: p hoc designat: vt horret exteriora ipius signū fuisse: q̄ si
quod sint accidētia q̄ per naturā vēlit adversam intrinsecā tñia ac talib^
expōit. h Nocte illa. Mō-ena. Qui i pōt libi blādit: a nocte pdidit. Qui pōt
nocte possidet: t multi ei cū tegit pōt respirā. Qs sit puntus^ si cōsiden-
mentem multa recogitat. Si. n. hec nox cū pleb^ nūerat ni ola obscurent: vt
aīt tunc nō vīdeā dō vīlcuiam^. ne q̄ culpa sit ignorātia: ne q̄s ego q̄s ego
fendat: addita negtie negtiam. Vñ addit: Sit nox illa solitaria nec lau.
dig. Sunt. n. q̄ mala laudāt t ofendūt: t ne culpa geminat: nō remāet so
litaria: Cheta q̄s dē: Peccatū ne alliciat tiez peccare. Umala ofendē vt
q̄d p̄tias regāt: circūdādes culpe addidit: Maled q̄d dediit ē.
Qui nu sunt occasio pcādi q̄ maledē ddit. Culpā vo dñi indigāt q̄ nulla
Pēpa mīdi appetit: vñ ē. Maledicāt ei q̄ maledicāt dñi. Qs ē. Illi dene
nocte possūt ire dig̃ luce, pfect̃ ac calcāt. q̄ dñe delectabilis nō habent.
Dei voca t suggestio bonū: t ill̃ tranfacta. de punidē q̄ in ipa blanda
suggestione libidinis fallacie pēpādent: q̄ pena ē amplū^ sufficiant locus
Qui. Alio quoq; q̄s secure possidet pōnit: q̄s hic exigit ar ad ōm pugnā
q̄ q̄uicūq̄ aliq̄ mīmā remāet q̄s vid si pōt nr̄ victor ēsse? Subdit:
Obtenebrent stelle caligie ei^ nocte: q̄ si splendātes virtut^ relig̃ in nocte

Nicolaus

ebr: vt sic nō sustinea narra. Et eodem modo exponendū ē quod subdit:
Et nor i qua nō ē pape^ est hō. a Dicit il. ver. i te. Pec maledicit
deō qui i ipō. t ipse dicit. sīc nox sit: Nocte illa. Circa finē vr: Et
ea ille erat. i. tenebrosa. q̄s pōt fieri plb^ causa pauc̃ēp^. Una ē ex cā
pō sōlicitat sua in passione ipi. t hoc dicitur ire: Dies ille veritat. i. tene-
bras ppter quas subdit: b Nō re. cū de^ oclusa. i. nō illuminat cū cele-
stem: licut illuma. ō die sabbati ppter tēbras ecclie. Et nō sit in recor
datōe. hoc non ē i beneo nec i libris correct^ sīc imediate subdit. c Nec
illustret luminis: refert ad celestem sol̃ diē. in cui^ bona licet vīeo. ob-
scurē: cū tamē deo ad lucē pētinēa tendāt. t hoc excludit dicēs: Nec il-
luminet lumine. t ē sensus: vtinā dē tenebrosa tua ita p terā dēt mee ma
lignitati. d Obscurent cū tenebre. Hic tangit alia cā obscure ātibia
dñi. Q̄s nubes obscure simul p̄currunt cū ventū. t hoc tangitur cū dr:
Obscurent cū tenebre. i. vtinā cū ventū solito p̄currissent nubes obscure.
e Et ventus mat. i. q̄ vīea fuisset obscurissima vocē q̄ horas pr̄ horrore ti
manent sibi de nocte. f Occupet eū ca. i. vtinā cū obscuritate nubiū
dñi horrorem. g Et laudauit anna. i. vtinā vic illa fuisset^ homicp ge
neraliter sine gaudio t amaritudine occupari. ecia ār pōt vīi iob ō vie
sue mutilatiue: p hoc designat: vt horret exteriora ipius signū fuisse: q̄ si
quod sint accidētia q̄ per naturā vēlit adversam intrinsecā tñia ac talib^
expōit. h Nocte illa. Mō-ena. Qui i pōt libi blādit: a nocte pdidit. Qui pōt
nocte possidet: t multi ei cū tegit pōt respirā. Qs sit puntus^ si cōsiden-
mentem multa recogitat. Si. n. hec nox cū pleb^ nūerat ni ola obscurent: vt
aīt tunc nō vīdeā dō vīlcuiam^. ne q̄ culpa sit ignorātia: ne q̄s ego q̄s ego
fendat: addita negtie negtiam. Vñ addit: Sit nox illa solitaria nec lau.
dig. Sunt. n. q̄ mala laudāt t ofendūt: t ne culpa geminat: nō remāet so
litaria: Cheta q̄s dē: Peccatū ne alliciat tiez peccare. Umala ofendē vt
q̄d p̄tias regāt: circūdādes culpe addidit: Maled q̄d dediit ē.
Qui nu sunt occasio pcādi q̄ maledē ddit. Culpā vo dñi indigāt q̄ nulla
Pēpa mīdi appetit: vñ ē. Maledicāt ei q̄ maledicāt dñi. Qs ē. Illi dene
nocte possūt ire dig̃ luce, pfect̃ ac calcāt. q̄ dñe delectabilis nō habent.
Dei voca t suggestio bonū: t ill̃ tranfacta. de punidē q̄ in ipa blanda
suggestione libidinis fallacie pēpādent: q̄ pena ē amplū^ sufficiant locus
Qui. Alio quoq; q̄s secure possidet pōnit: q̄s hic exigit ar ad ōm pugnā
q̄ q̄uicūq̄ aliq̄ mīmā remāet q̄s vid si pōt nr̄ victor ēsse? Subdit:
Obtenebrent stelle caligie ei^ nocte: q̄ si splendātes virtut^ relig̃ in nocte

tenebrosa. Dicēs illa vere. i. tenebrāgo: nōe
regrāt eaz deus desuper. t nec
illustret lumine. Obtenebrent eaz
caligo t tenebre t umbra mortis. t occupēt
eaz caligo t tenebre amaritu

t apostacam angelum a superbia tenebris ad
supplicia rapuit. Q̄ qua diuina. t in eternum
dine. Nocte illa tenebrosus tur
bo possideat. Non computet in die
bus anni: nec numeretur in mēsib⁹
Sit nox illa solitaria: nec laude
digna. Maledicāt ei q̄ maledi
cūt diei: q̄ parati sunt suscitare le
uiathā. Obtenebrēt stelle caligi
ne ei⁹. Expectet lucē: t nō videat

vitā timet claudentes
obpedit: vt i parua ofē
fert. q̄ ipse inuitus nō
et. Vel obtenebrēt stelle
caligie ei⁹ nocte: q̄ nox i.
plantet ad caligē ab alīs
i nos, ppagatā occīli
turbat: vt ei⁹ q̄ lucem
mdāt altra: eternā lu
men vt videre non pos
sint. Et hoc i. Expectet
lucē: t nō videat: q̄ quan
solibet ardore crēdāt: tñ
i carne hac lumē vt ē nō
videāt p̄ certa ac vēra
tōne in q̄ nati sumus.

Nō cō. i. dic. ait. Ad
le. Ann⁹ superna gl⁹ i. qua multiplex vita vērtatis: vt dicit i anno. Vel an
nus multitudo redēpto⁹ q̄ que capitur collectāe bonoz olim: vt ann⁹ oīs
bus q̄ apud claū de annuo placabilio dñi. Dicuero sunt singuli cle
ti. Mēnsis multe ecclie q̄ntum catholicam facūt. Qui non i his nor
cōputatur. i. dyabolus: q̄ aduentum ip̄i cōspicit. Is nō adventū cum ec
clie credit. vnde nullā angelos apphendit. Vel dies angelici spūs in lu
ce permanentes. Mēnses ordines t dignitates coz vt throni t ceteri. Is nec
ad lucē nec ad ordinē illoz dyabolus reducitur: sed exeto ab illa patria i
eternū ē. Vñ subdit: Sit nox illa solitaria q̄ frequentia illa sp̄tuū. vel ho
minum quem ibi locum fecerit amicit t electio per q̄ am redēptis q
luo cum corpoz suo gehenne tradītur.

Nec laude dī. Nō cū subtrat^ ydola colunt: in q̄b⁹ dānāta q̄si tene
bras nocē laudauit: Is li ydolis ppetuabit nō cū laude digna.

Maledicāt ei qui. t. Inveteri mālaude. Maledicat ei q̄ maledi
cit dē. q̄ capturus ē q̄dā cetū. Dyabolus q̄ mō nos latet: i fine ostendit
vicio: cū ecclie sup oē q̄s dē^ vel colitur. Sz mō malicia ei⁹ delitur:
q̄ tu fine adiuncta sao potentia ei⁹ destruet. q̄ in ago. Chaptinī grandem
cetū. i. congregationem ei⁹ cpiungat. Vel maledicāt ei. i. nocti tenebrose ei⁹ dā
mando nūciantes elect angelis q̄ maledicant vīei. i. q̄ fidē ei⁹ damnāt. q̄
plumptir equalis deo fieri despiciendam monstrāt: q̄ parati sunt suscita
re. i. resuscitare: vt totis viribus contra ecclesiam agat. mō. n. ligatus tenet in
abyssum ne possit: t q̄ superbus per alios se ernulet subtractus oculis eoz
succubuit: vt mō eis mīstris ligatus latentes. i. sine sono^ agere bella gerat.

Leuiath. Adest additamēti. Exp. i. holus: i q̄b⁹ p̄ suggestionē ma
la addere nō cessat. Vel exprobrationem: q̄ ei ade adest dicitat spōdēs: t
q̄s hēbat assūlit. Hic appōia spēi tēmoslus de q̄ mollit q̄si diddit ebo
rā finib⁹ ydūas ydādit. Et vectis: q̄ dur⁹ p malicia ad nocē pōnit. Subdi
tanus agit. ingrius adt latentes. Caligine eius. Noctis.

Obtenebrent stelle. Chrysostomus q̄ lucēt p opa ad oculos hoīs. De stel
cauda draconis. i. cauda piscis de antiqo testamēto abstinēcie: de cetis
licia posita sic pualet ei: vt aptis malis tuoluāt equales ituri: alios ceteri⁹
Et peccet lu. Hoc fm medēa dun. i. iniquos qui sūm habent: vel
prana agunt: vel bona non recto cordis: t sicut: q̄ estimāde sua multo
rū: q̄ sancti dē vīi expectant: nō frustra q̄dam. De q̄bus pha. De vesti
bus antibus dicūt vīi. Lucem ergo. i. p̄m: q̄ dicit: Ego sum lux mūdi

De lyra

Iam tenebrosus turbo possideat. i. vtinam sic fuisset horribilis: vt fuisset si
gnum correspondens mee mīsie. i Non computet i die^ anni. i.
non sit in recordatōe aliqua laudabili. k Sit nox illa solitaria. i. vel
nam sic fuisset horribilis: vt homes non possent congregari in aliquibus fe
stis seu conuiuiis. l Nec laude digna. ita q̄ nihil laudabile factum
fuisset ea. m Maledicant ei q̄ maledicāt diei q̄ parati sūt suscitare
leuiathā. Ro. Deo. cpōit dupli. Uno mō q̄ p leuiathā intelligit pūcī ma
ligni q̄ alio modo vocat cet⁹. qui, ppter sui magnitudinē pūcatoz nō au
dent laudare ō vīeve dicit: q̄ nocte tēbrosa. i. nocti tenebrose ei⁹ q̄ sup
ponūt maledicere ei. e sic suscitare leuiathā ē ei laudē. Alio mō vt
p leuiathā intelligat diabol⁹: qui suscitare dīt mali homes ei obedientes.
t tñ odiūt lucē dicēs fm q̄ dr Job. iij. O lē q̄ male agit odit lucē. Sz p
ma expositio nō videt ita: q̄ audiūt ab illi q̄ nouerunt captūm illius pī
cie victrīb⁹ q̄ vīlq̄ laudāt. Is nocti. magis i clara victria q̄ pūcatoz
a lōge possint contra eum tela dirigāt: protegere: quia si appropinquarent
efficiūt in periculo submersionis ex motu illius pīcis mare notabiliter p
turbantis. Secundavero expositio videtur mystica. t ideo pono alīa liter
ralem q̄ ponunt habuī dicentes. q̄ hoc ē vera ista. Maledicant illi q̄
maledicunt diei expectantes orbari si ecclesiarū sua tales ēt sunt homines
ecclesie sua separant. Labyrinth⁹ lutu vel a cōi societate hominum.

n Obtenebrentur stelle caligie ei⁹. i. vtinā fuisset tā obscura q̄ nō ap
paruisset aliqua stella. o Expectet lucem. i. vtinā fuisset tales q̄ ho
mines per horore illi⁹ nolluerūt lucē videre: tamē videretur ab eis
luce etiam signum aurore surgentis que predit lucem solis. rōnem autem

p̄ parati⁹ nō est sibi arrogās bono: q̄s accepit si habet. Sz t ol meritū na
ture virtutis (i nititur talia) vertit ad pēdēa. addit: Si voluerit cū. e.
Hoc fuit meritū plumbū. t glosa hac virtutē nō bona sibi arrogātia: Nō
potest i re. v. p. m. Si i nō potest in vbra. i. ēt extraordinarīā de ipo tamē
bono vīe. q̄ p vnū peccauit. Nolūt p voluerit ac ponit: vt q̄ nōluerit

Nicolaus

cōpositus pro cōparatus. hoc est q̄ in cōparatōe vnī pōnit tanta aliud. t
sic i his q̄dā cōparatio. t simul posito. ebrio igit hoc q̄s erat verū: tob p
ponit tñtū dicēs: a Si voluerit prēdere cū eo. Ut aliqo volente pē
dere de diuina iusticia. Is infamie reputari. cui^ dā subdit: b Nō pote
rit rūdere ei vnī. p mille. i. nihil potērit rōnabiliter dicere. t ponit 5 nu
merus determinat^ p indeterminato. t rōnez huī^ assignat dicēs: c Sa
pīa corde est. i. fort roborē. iusticia est. de ergo in eo sapiēnā dirigēnē. t
potēnā exequtōi. q̄ dñet ei⁹ infinita. ei⁹ ē ide q̄ diuina clemēa. Finiti ad
ad infinīti nulla ē pportio. t nō mīt^ pra diuinā iusticiā pōt pdūcī. Ob hoc
dī: d Quis resistit ei vel quando p sapiēnā vel repugnādo p̄ceptabit.
e Et pacē habuit. q. d. mīt^. q̄ Is cū aliq̄ misceto pōtuit vel nūllo aliqo
pōtit p̄ceptū pōpūdo vel pugnādo pacē augrē: cū eo q̄ ē sapiēnē t
potēnē iusticie. Is ei pacē acq̄rē mīt^ resistēdo. f Qui mōtes. Pōt p̄
declarat adhūc. Q̄p diuina sapiēnā t potēna excedit oēm aliā in infīni
tū. t pmo ostēdit ppōnē. scīlicet excedūt terrā: dicit: Qui mōtes. Propositum
adt declarat p effect^ mirabiles. t pmo i rem^ mīt^. Sz i pūcūlis aētib⁹:
sūt: Si venerit ad me. Circa pmū pmo declarat ppōnē i rem^ mīt^ ple
nitudīnē sue in sapiēnā. ibi: Qui pepigit foll. Circa pmū tria. Primo
ostendit^ creaturis terra vt firmissīs stabilior. q. d. ēt terra mīt^ ei
sup terrā. mōtes videntur magis stabiles. t tñ deus i eis mouet. vt
mouet: t mōtes aliqñ tremunt p sua potēnā. t Is q̄s dī: Qui trāsfert mō
tes t nesciūt hi q̄s subuertit. Ubolen habitātes terra illos mōtes. Id dela
ral magnitudo diuine potēne: q̄ ita subito facit tātā effectū: vt homes non
possint. pūcūl nec sūt cauere. g In furore suo. Is addūcit ioh q̄ de aliqñ
talia facit. Ydūcit pōt fm ordinē sapiēne suc. h Qui cōmouet. de lo
co suo. nō fm se tota: cū sit ubiq̄ mīnīta. fm ordinē sapiēne suc. i Et
columne eius cōcutiēt̃. Qui trāsfert mō
tes t nesciūt hi q̄s subuertit. Ubolen habitātes terra illos mōtes. Id dela
ral magnitudo diuine potēne: q̄ ita subito facit tātā effectū: vt homes non
possint. pūcūl nec sūt cauere. g In furore suo. Is addūcit ioh q̄ de aliqñ
talia facit. Ydūcit pōt fm ordinē sapiēne suc. h Qui cōmouet. de lo
co suo. nō fm se tota: cū sit ubiq̄ mīnīta. fm ordinē sapiēne suc. i Et
columne eius cōcutiēt̃. Qui trāsfert mō
tes t nesciūt hi q̄s subuertit. Ubolen habitātes terra illos mōtes. Id dela
ral magnitudo diuine potēne: q̄ ita subito facit tātā effectū: vt homes non
possint. pūcūl nec sūt cauere. g In furore suo. Is addūcit ioh q̄ de aliqñ
talia facit. Ydūcit pōt fm ordinē sapiēne suc. h Qui cōmouet. de lo
co suo. nō fm se tota: cū sit ubiq̄ mīnīta. fm ordinē sapiēne suc. i Et
columne eius cōcutiēt̃. Qui trāsfert mō

p̄cipit soli: t nō oritur: t stellas
p mille. Sapiēt corde est: t fortis
robore. Quis rēsitit ei: t pācē ha
buit? Qui trāsfulit mōtes: t nesci
rūt hi quos subuertit i furore suo
Qui cōmouet terrā de loco suo
t columne eius cōcutiēt̃. Qui
p̄cipit soli: t nō oritur: t stellas

De lyra

culo quod sit duplicitur. Uno mō p primum motoris inferiorē. vñ addit: Et terram su
per. Ruffer ferum ydūlarū. Posterius ēt secundū ordinē sapiēne: t sūrēti sup
fluctus maris. Qui fac arcturū: t oriōn: t hyadas: t interiora au
stri. Qui fac magna: t inuestigabi
lia: t mirabilia quoz nō ē numē
rus. Si venerit ad me: t nō videbo
eū: t si abierit nō intelligā illum.
Si rēpente interficiat: quis rē
sistet ei? vel quis dicere potest ei?

vt essēt ad vīdēdū super p̄tie interne puntur. vñ addit: Et terram su
per. Ruffer ferum ydūlarū. Posterius ēt secundū ordinē sapiēne: t sūrēti sup
fluctus maris. Qui fac arcturū: t oriōn: t hyadas: t interiora au
stri. Qui fac magna: t inuestigabi
lia: t mirabilia quoz nō ē numē
rus. Si venerit ad me: t nō videbo
eū: t si abierit nō intelligā illum.
Si rēpente interficiat: quis rē
sistet ei? vel quis dicere potest ei?

Lucifer edidit: ipsorum. f. fragilitas mulieris in rem
pectate: ignorātie: t non ti
lium turpitudo sed t pudi
dine in eorum mēte excite.
Prudē. In fronte sapē
ri in vre nubilari: ei sol
caliginē emittit cum. Ps
illi nubile occurrūt q̄ Ec
clesia militāt̃ ecclie cum. Ps
dūctio martyrum in ei
pace ad nubila nouella ve
nerūt q̄ regēs hyemē de
dens claritas lucet t calet.
Hyer^ grauitatem plu
uia. Vñ prudē a plurali
dicit quasi ostē sertit. vñ
stragies vento^ ordinis ele
nonius sol mīnīt^ polum
clar^ micat q̄ stra restat
vt essēt ad vīdēdū super p̄tie interne puntur. vñ addit: Et terram su
per. Ruffer ferum ydūlarū. Posterius ēt secundū ordinē sapiēne: t sūrēti sup
fluctus maris. Qui fac arcturū: t oriōn: t hyadas: t interiora au
stri. Qui fac magna: t inuestigabi
lia: t mirabilia quoz nō ē numē
rus. Si venerit ad me: t nō videbo
eū: t si abierit nō intelligā illum.
Si rēpente interficiat: quis rē
sistet ei? vel quis dicere potest ei?

Lucifer edidit: ipsorum. f. fragilitas mulieris in rem
pectate: ignorātie: t non ti
lium turpitudo sed t pudi
dine in eorum mēte excite.
Prudē. In fronte sapē
ri in vre nubilari: ei sol
caliginē emittit cum. Ps
illi nubile occurrūt q̄ Ec
clesia militāt̃ ecclie cum. Ps
dūctio martyrum in ei
pace ad nubila nouella ve
nerūt q̄ regēs hyemē de
dens claritas lucet t calet.
Hyer^ grauitatem plu
uia. Vñ prudē a plurali
dicit quasi ostē sertit. vñ
stragies vento^ ordinis ele
nonius sol mīnīt^ polum
clar^ micat q̄ stra restat

De lyra

culo quod sit duplicitur. Uno mō p primum motoris inferiorē. vñ addit: Et terram su
per. Ruffer ferum ydūlarū. Posterius ēt secundū ordinē sapiēne: t sūrēti sup
fluctus maris. Qui fac arcturū: t oriōn: t hyadas: t interiora au
stri. Qui fac magna: t inuestigabi
lia: t mirabilia quoz nō ē numē
rus. Si venerit ad me: t nō videbo
eū: t si abierit nō intelligā illum.
Si rēpente interficiat: quis rē
sistet ei? vel quis dicere potest ei?

[illegible]

ita facio? Deus cuius ire resistere nemo potest: sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego: ut respondeam ei: et loquar verbis meis cum eo? qui etiam si habuero quippiam iustum: non respondebo sed meum iudicem deprecabor. Et cum invocantem exaudierit me: non credo quod audierit vocem meam. In turbine enim conteret me: et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa. Non concedit requiescere spiritum meum: et implet me amaritudinibus. Si fortitudo queritur: robustissimus est. Si equitas iudicii: nemo audet pro me testimonium dicere. Si iustificare me voluero: os meum condemnabit me. Si innocentem ostendero: pravum me comprobabit. Etiam si simplex fuero: hoc ipsum ignorabit anima mea: et tedebit me vite mee. Unum est quod locutus sum: et innocentem et impium ipse consumit. Si flagellat occidat semel: et non de penis inno-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Terra data

Terra data vel tradita. Terra caro. Simplus diabolus.

[illegible]

centum rideat. Terra data est in manus impii: vultum iudicum eius operit. Quod si non ille est: quis ergo est? Dies mei velociores fuerunt cursore: fugerunt et non viderunt bonum. Pertransierunt quasi naves poma portantes sicut aquila volans ad escam. Cum dixero nequaquam ita loquar: commuto faciem meam et dolore torqueor. Verebar omnia opera mea sciens quod non parceres delinquenti. Si autem et sic impius sum: quare frustra laboravi? Si lotus fuero quasi aquis nivis: et fulserint velut mundissime manus mee: tamen sordibus intinges me: et abominabuntur me vestimenta mea. Neque enim viro qui similis mei est respondebo: nec qui mecum in iudicio ex equo possit audiri. Non est qui utrumque valeat arguere: et ponere manum suam in ambobus. Auferat a me virgam suam: et pavor eius non me terreat. Loquar et non timebo eum: neque enim

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

her⁹ hus pro⁹ cōtemptū: t fletu affirmat⁹ p amorē fr̄is⁹.
Respondet. Et licet cogna no despiciās: tñ ne⁹ deū nr̄m scrutī ⁊ iudicio reprehēdo. Et deinde q̄ filiū am⁹ amore nō timet: dignā q̄ redarguā⁹. Et ⁊ p⁹ ea q̄ mota ira⁹ fr̄i dicet.

Et hoc ē. C. X.

Edet⁹ ē. Et licet vite mee amor alicubi q̄ delectet⁹ culpā tamē accuso. Et hoc ē.

Dimittā eo. quo videar in detestatione sū.

Dicā⁹ me. eo. q̄ ō filiū me accuso: ñ vt q̄ adhuc crudelit⁹ cōtorq⁹: ⁊ ñ tñ delectet⁹ mea bella vt. dixi q̄ aliq̄ apte cōsilia nō gerat ⁊ hāc de causa me vīc. subdit:

Loquar in amaritudine anie mee dicā⁹ deconoli me condemnare.

⁊ in pīa affectione q̄ timore pena⁹ nō pīa ⁊ religiosa⁹ q̄ ⁊ scelerat⁹ tamē aliq̄ multa.

Indica mihi cur me ita iudices?

quare quem videā⁹ q̄ culpa non premitis.

Nunquid bonū tibi videt⁹ ⁊ calūnieris me⁊ oppr̄imās⁹ me: ⁊ opā manuū tuarū: ⁊ cōsiliū impior⁹ adiuues?

Nūqd oculi carnei tibi sūt: aut sic videt bono⁊ tu videbis?

Nūquid sicut dies hois dies tui: ⁊ anni tui sicut hūana sunt tpa: vt quēras iniquitat⁹ meam: ⁊ peccatū meum scruteris

Et sciās q: nihil impium fecerim cū sit nēmoq de mānu tua possit

⁊ q̄ q̄ nulli⁹ q̄ malū ē ipse in me q̄ q̄ fecit me

cruce. Mānūs tue dāc fecerunt me ⁊ plasmauerūt me totū in circuitu ⁊ sic repente precipitas me?

Memēto quēso q̄ sicut lutū fe ceris me: ⁊ in pulueꝛē reduces me

Nōne sicut lac mulsisti me: ⁊ sicut caseum me coagulasti? pelle ⁊ carnibus vestisti me: ossib⁹ ⁊ neruis cōpegisti me. Vitā ⁊ misericordiā tribuisti mihi: ⁊ visitatiō tua cu

l.f.m. Mā ventatio ē culpa. cū tremit⁹ bilio sit ⁊ agrio q̄ robust⁹ fuit. Et tuus ē cū aq̄ terrā ifudit. Ira hō cū alia rigat carne⁊ cas⁹ mortē agat subdit.

Et i pul.re.me. Quasi vide maiorā ⁊ penaꝛ⁹ culpe parce. Et qua litatem hois cōdit⁹ pndit: subdit ordinem ppagationis. vñ dicit:

Nōne sic lac ⁊ Fētꝰ hō vt lutū. Prague⁹ ūt sicut lac mulgēt⁹ lactis vt caseus coagulat⁹ in carne. Carne ⁊ pelle iduit. ossib⁹ ⁊ neruis solidat⁹ tur. Dōs creatōne corpis q̄ mīn⁹ ē subdit mira afferat⁹ vīfic̄abile.

Vitā ⁊ misc. Os hec bona fruēs a dedit: nisi sic custodiat. vñ subdit.

Et visi. tua. Cadē ō interiora hoīs. Interior hō iusti ē⁊ frene mēti ḡa ad spā deferit: ⁊ ī pueꝛē redacta arct: vt ū vēto ēptatiōis agit vt sic se hō cognoscat. vñ ēnt hō relict⁹ cōcurrūt. bona dei cogitat febiliter.

Nōne sicut lac. Sic⁊ mēs p psālm dei a veritate trahit⁹ sicut lac mul get q⁹ in q̄dā īboatione format. Sic⁊ case⁹ coagulat⁹ ēt pīgui⁹ fēto cogita tōnū: ⁊ frigid⁹. vt ū nō situat deliderio⁊ ⁊ in vno amore solidet. Os pira hec rudimēta caro ⁊ veteri vīa mutuat⁹.

Pelle ⁊ car. Mē carnalīb motuū obūbrāte mēo vallat⁹ q̄ sit exteri⁹ lat⁹ ad dei cultū robozat⁹ p ossa virtutū: vt humilia sit ⁊ fort. Ideo adt deus recte viuēti rectitudīne tribuit⁹ q̄ posteriꝰ deliciis pareā.

Vitā ⁊ mīc. Vita dat ēt malis mētibꝰ benignitas aspirat. ⁊ hec nō

futurum. sed omnia cōfestim portenta.

Ut quic. mig. meam. Et ira dei⁹ q̄ nihil impiū fact⁹ ⁊ humilit⁹ que rat⁹ ut ipe p flagella. q̄as quos apud se placet ⁊ ante tempꝰ tollit.

Cū sit nemo. Quasi q̄ reliq̄ essē nīl pecc⁹ cū nemo pōt obtinere. Quo cū nullius pecti tuam vindictā remittas: iactiuo patias⁹ pecc⁹ vt autem placet. q̄ nēm ēptio nō posse⁊ nisi. sūma ēptio nō posse⁊ nisi. sūma ēptio ē offa amoꝛ.

Manus tue. Quasi ponta misericordī tue. pcar q̄ fecīt.

Recorāt. Ps animā.

Totū ī cor. sūm ca pud nō gēo tracte⁊ vt cogitet⁊ condūto homīe pre ceteris offendat⁊ ma nitudo dicit. Facꝰ⁊ pōtifex cōfito. Faciamus hoīez ad ymaginē ⁊ similitudinē nr̄am. cum de ceteris dixit tñ: fac.

Et sic repēte. Quasi q̄dē ētea dignitate prepo nis cur tāta vilitate oppi mis? Sed cū hec dignita te ā ēt p spāmēti līmi tatē p carnālitat⁊ mouear pēn iudicē vnde dicit:

Memēto q̄so q̄ sic lutū. Fragilē q̄ robust⁹ fuit. Et tuus ē cū aq̄ terrā ifudit. Ira hō cū alia rigat carne⁊ cas⁹ mortē agat subdit.

Et i pul.re.me. Quasi vide maiorā ⁊ penaꝛ⁹ culpe parce. Et qua litatem hois cōdit⁹ pndit: subdit ordinem ppagationis. vñ dicit:

Nōne sic lac ⁊ Fētꝰ hō vt lutū. Prague⁹ ūt sicut lac mulgēt⁹ lactis vt caseus coagulatur in carne. Carne ⁊ pelle iduit. ossib⁹ ⁊ neruis solidatur. Dōs creatōne corpis q̄ mīn⁹ ē subdit mira afferat⁹ vīfic̄abile.

Vitā ⁊ misc. Os hec bona fruēs a dedit: nisi sic custodiat. vñ subdit.

Et visi. tua. Cadē ō interiora hoīs. Interior hō iusti ē⁊ frene mēti ḡa ad spā deferit: ⁊ irrigat vt ad dei cultū. Os⁊ ē cōmune vīs suptuat⁊ fi. ō hō cognoscat. dē ēnt hō relict⁹ cōcurrūt. bona dei cogitat febiliter.

Nōne sicut lac. Sic⁊ mēs p psālm dei a veritate trahit⁊ sicut lac mul get q⁹ in q̄dā īboatione format. Sic⁊ case⁹ coagulat⁊ ēt pīgui⁹ fēto cogita tōnū: ⁊ frigid⁹. vt ū nō situat deliderio⁊ ⁊ in vno amore solidet. Os pira hec rudimēta caro ⁊ veteri vīa mutuat⁹.

Pelle ⁊ car. Mē carnalīb motuū obūbrāte mēo vallat⁹ q̄ sit exteri⁹ lat⁹ ad dei cultū robozat⁹ p ossa virtutū: vt humilia sit ⁊ fort. Ideo adt deus recte viuēti rectitudīne tribuit⁹ q̄ posteriꝰ deliciis pareā.

Vitā ⁊ mīc. Vita dat ēt malis mētibꝰ benignitas aspirat. ⁊ hec nō

Nicolaus

ria diuine excellentie debēt homīni filiū imponere. nec audeat de eius iudicio cōtendere. Tot⁹ enī liber ille rhetoricus ēuitio mod⁹ ē eādē fidam modis plurib⁹ explicare. ⁊ maxime quādo homo loquit⁊ in persona dō. iustis qui concepisse solet exprimere pluribus modis. aliquando interrogatiue: aliquando optatiue: ⁊ aliquādo affirmatiue ⁊ alijs modis plurib⁹: vt patet in processu huius libri.

C X.

Edet animā meā vite me. posīt⁊ Iob declarasse ⁊ inocēt⁊ puntus fuisse. hic ꝑ hr inquirit causam punitionis suę: quā maxime solet affligi querere. Et primo ponit suam inquisitionem. secundo impugnat contra adūersarios veram conclusionem ibi: Quare de vulua. Prima in duas. q̄rit a deo inquirit causam huius punitionis ex suppositione huius in quo accusat. Et pena mea extra ⁊ obiectione interrogando ergā q̄ agatur. Et hoc ē.

Dicā⁹ ad deū me. eo. Et pena mea extra quā tua suppliciū.

Ecce mā⁹ tua. Omnibus modis hic iudicat. Vel pena limitat⁊ ñ ma tutos ad eternam trahit. Vel p hoc pena extinguat futur⁊. Potius ergo tu dicit inquirendo turbatus ex cognitione interrogat q̄ de sua ambigit⁊ vi ta. Q⁹ ēt virtus vite relucet⁊ q̄ī consolatio a tuitor respondeturiq; nō ad pdendum peccatiq⁊ ⁊ fervidū ī innocentia custodit. dicat ergo:

Indica mihi cur me ita iudices. flagellas⁊ verā ad ēcorrīnē. vt q̄ culpa h̄ abiter: q̄ ⁊ ñ iudicās hoīs vīs aliqua mala⁊ ⁊ iō patit vt deus se tibi idicet: vt q̄ deus in eo punit: tpe quoq; ēcusso puntat. Ideo cū dam quero. scio enim quod non iudicās. Et hoc ē.

Nūqd bonū. Puer rogatio hec negatōy erigit. ac si dicat: scio q⁹ tu summe bonus⁊ ō⁊ mus bonū: vt pauperē q̄ calūnia pmaxime⁊ ita scio q⁹ nō est iudicium q⁹ pmor: ⁊ iō plus doleo q⁹ cām ignoro. Nō aīt: oppmas innocentem: non audet de iudicās. ⁊ pauperē q⁹ ifirmū cōfidebat.

Opꝰ manuum. Quasi impie non perdis quem graciuo fecisti.

Impiorū. Ps malignoy spūtuū⁊ cū ad vitā redire nequeunt: fo dos ad mortē querūtur: cōsilium fuit vt iob recta in ꝑperto frāgeret aduersio. sed deus super vitro non fuit temptat.

Nūqd oculi. Quasi carnis nō nīl alīq̄ facta in tpe agnoscunt. q⁹ ⁊ ēt tpe claudūt⁊ bdmus vilius quoditas opus fragī nō pcurrit.

Dic⁊. quoq; ⁊ sint hois ostendit ab exterio. cui nihil pcterit. nihil ē

Nicolaus

ria diuine excellentie debēt homīni filiū imponere. nec audeat de eius iudicio cōtendere. Tot⁹ enī liber ille rhetoricus ēuitio mod⁹ ē eādē fidam modis plurib⁹ explicare. ⁊ maxime quādo homo loquit⁊ in persona dō. iustis qui conceptus solet exprimere pluribus modis. aliquando interrogatiue: aliquando optatiue: ⁊ aliquādo affirmatiue ⁊ alijs modis plurib⁹: vt patet in processu huius libri.

C X.

Edet animā meā vite me. posīt⁊ Iob declarasse ⁊ inocēt⁊ puntus fuisse. hic ꝑ hr inquirit causam punitionis suę: quā maxime solet affligi querere. Et primo ponit suam inquisitionem. secundo impugnat contra adūersarios veram conclusionem ibi: Quare de vulua. Prima in duas. q̄rit a deo inquirit causam huius punitionis ex suppositione huius in quo accusat. Et pena mea extra ⁊ obiectione interrogando ergā q̄ agatur. Et hoc ē.

Dicā⁹ ad deū me. eo. Et pena mea extra quā tua suppliciū.

Ecce mā⁹ tua. Omnibus modis hic iudicat. Vel pena limitat⁊ ñ ma tutos ad eternam trahit. Vel p hoc pena extinguat futur⁊. Potius ergo tu dicit inquirendo turbatus ex cognitione interrogat q̄ de sua ambigit⁊ vi ta. Q⁹ ēt virtus vite relucet⁊ q̄ī consolatio a tuitor respondeturiq; nō ad pdendum peccatiq⁊ ⁊ fervidū ī innocentia custodit. dicat ergo:

Indica mihi cur me ita iudices. flagellas⁊ verā ad ēcorrīnē. vt q̄ culpa h̄ abiter: q̄ ⁊ ñ iudicās hoīs vīs aliqua mala⁊ ⁊ iō patit vt deus se tibi idicet: vt q̄ deus in eo punit: tpe quoq; ēcusso puntat. Ideo cū dam quero. scio enim quod non iudicās. Et hoc ē.

Nūqd bonū. Puer rogatio hec negatōy erigit. ac si dicat: scio q⁹ tu summe bonus⁊ ō⁊ mus bonū: vt pauperē q̄ calūnia pmaxime⁊ ita scio q⁹ nō est iudicium q⁹ pmor: ⁊ iō plus doleo q⁹ cām ignoro. Nō aīt: oppmas innocentem: non audet de iudicās. ⁊ pauperē q⁹ ifirmū cōfidebat.

Opꝰ manuum. Quasi impie non perdis quem graciuo fecisti.

Impiorū. Ps malignoy spūtuū⁊ cū ad vitā redire nequeunt: fo dos ad mortē querūtur: cōsilium fuit vt iob recta in ꝑperto frāgeret aduersio. sed deus super vitro non fuit temptat.

Nūqd oculi. Quasi carnis nō nīl alīq̄ facta in tpe agnoscunt. q⁹ ⁊ ēt tpe claudūt⁊ bdmus vilius quoditas opus fragī nō pcurrit.

Dic⁊. quoq; ⁊ sint hois ostendit ab exterio. cui nihil pcterit. nihil ē

batur⁊ nisi pī⁹ misericordia ante acta mala ostat. Vel misericordia⁊ subsequēs vitā vt custodiat: q̄ misericorditer visitat⁊ vel ad amoꝛ compungendo⁊ ad timoꝛ flagellando⁊ vt humanꝰ custodiat ipse. Postq̄ de se dixit bona misericordie generaliter subdit. Scio q⁹ vniuersos mentis. quasi cur de me prepidoy ola gētes caligīdis sūt. Licet hec ecclo i cor.⁊. Quia ad hāc nō indicas apte sermone. Licet de venia so lent⁊ pīcipia negāt⁊ mīo riam rāgi⁊ ⁊ illicita cogi tationē nolētes pallari. tñ subdit: Si pecca ui. cē. Ad hoc pōt dē ēt moꝛ culpā cōcessa ne tibus dimit. Sed nō pa tit⁊ esse mūdos: q⁹ ⁊ nōīē teo memorīā mali ēt de lectatione toleramus q̄s est dicatrice cōpunctē. Vīc ēt hō q⁹ vt moyses dicit⁊ ēt pollutus nocturno somnio. Loculta ītā tione q̄ latet ecire ēt ca stra. Cōparat de stimen tis se despicere. Adūspe ram lauat⁊ aqua. i. despi ciens delicti sui⁊ statim⁊ se lauat. post occasum so lis redit in castra. ēt fri gefcit flāma cogitatiōis hūanā societatis bonoꝛ sumit. Cū ade mens me moria mali oblit⁊ adiuuat

Et pone me. Quasi vide me⁊ ⁊ pēnā⁊ ⁊ culpe parce. Et qua litatem hois cōdit⁊ pndit: subdit ordinem ppagationis. vñ dicit:

Nōne sic lac ⁊ Fētꝰ hō vt lutū. Prague⁹ ūt sicut lac mulgēt⁹ lactis vt caseus coagulatur in carne. Carne ⁊ pelle iduit. ossib⁹ ⁊ neruis solidatur. Dōs creatōne corpis q̄ mīn⁹ ē subdit mira afferat⁹ vīfic̄abile.

Vitā ⁊ misc. Os hec bona fruēs a dedit: nisi sic custodiat. vñ subdit.

Et visi. tua. Cadē ō interiora hoīs. Interior hō iusti ē⁊ frene mēti ḡa ad spā deferit: ⁊ irrigat vt ad dei cultū. Os⁊ ē cōmune vīs suptuat⁊ fi. ō hō cognoscat. dē ēnt hō relict⁹ cōcurrūt. bona dei cogitat febiliter.

Nōne sicut lac. Sic⁊ mēs p psālm dei a veritate trahit⁊ sicut lac mul get q⁹ in q̄dā īboatione format. Sic⁊ case⁹ coagulat⁊ ēt pīgui⁹ fēto cogita tōnū: ⁊ frigid⁹. vt ū nō situat deliderio⁊ ⁊ in vno amore solidet. Os pira hec rudimēta caro ⁊ veteri vīa mutuat⁹.

Pelle ⁊ car. Mē carnalīb motuū obūbrāte mēo vallat⁹ q̄ sit exteri⁹ lat⁹ ad dei cultū robozat⁹ p ossa virtutū: vt humilia sit ⁊ fort. Ideo adt deus recte viuēti rectitudīne tribuit⁹ q̄ posteriꝰ deliciis pareā.

Vitā ⁊ mīc. Vita dat ēt malis mētibꝰ benignitas aspirat. ⁊ hec nō

tribuisti mihi: ⁊ visitatiō tua cu stodiuit spūs meū. Licet hec ecclo i cor.⁊. Quia ad hāc nō indicas apte sermone. Licet de venia so lent⁊ pīcipia negāt⁊ mīo riam rāgi⁊ ⁊ illicita cogi tationē nolētes pallari. tñ subdit: Si pecca ui. cē. Ad hoc pōt dē ēt moꝛ culpā cōcessa ne tibus dimit. Sed nō pa tit⁊ esse mūdos: q⁹ ⁊ nōīē teo memorīā mali ēt de lectatione toleramus q̄s est dicatrice cōpunctē. Vīc ēt hō q⁹ vt moyses dicit⁊ ēt pollutus nocturno somnio. Loculta ītā tione q̄ latet ecire ēt ca stra. Cōparat de stimen tis se despicere. Adūspe ram lauat⁊ aqua. i. despi ciens delicti sui⁊ statim⁊ se lauat. post occasum so lis redit in castra. ēt fri gefcit flāma cogitatiōis hūanā societatis bonoꝛ sumit. Cū ade mens me moria mali oblit⁊ adiuuat

Et pone me. Quasi vide me⁊ ⁊ pēnā⁊ ⁊ culpe parce. Et qua litatem hois cōdit⁊ pndit: subdit ordinem ppagationis. vñ dicit:

Nōne sic lac ⁊ Fētꝰ hō vt lutū. Prague⁹ ūt sicut lac mulgēt⁹ lactis vt caseus coagulatur in carne. Carne ⁊ pelle iduit. ossib⁹ ⁊ neruis solidatur. Dōs creatōne corpis q̄ mīn⁹ ē subdit mira afferat⁹ vīfic̄abile.

Vitā ⁊ misc. Os hec bona fruēs a dedit: nisi sic custodiat. vñ subdit.

Et visi. tua. Cadē ō interiora hoīs. Interior hō iusti ē⁊ frene mēti ḡa ad spā deferit: ⁊ irrigat vt ad dei cultū. Os⁊ ē cōmune vīs suptuat⁊ fi. ō hō cognoscat. dē ēnt hō relict⁹ cōcurrūt. bona dei cogitat febiliter.

Nōne sicut lac. Sic⁊ mēs p psālm dei a veritate trahit⁊ sicut lac mul get q⁹ in q̄dā īboatione format. Sic⁊ case⁹ coagulat⁊ ēt pīgui⁹ fēto cogita tōnū: ⁊ frigid⁹. vt ū nō situat deliderio⁊ ⁊ in vno amore solidet. Os pira hec rudimēta caro ⁊ veteri vīa mutuat⁹.

Pelle ⁊ car. Mē carnalīb motuū obūbrāte mēo vallat⁹ q̄ sit exteri⁹ lat⁹ ad dei cultū robozat⁹ p ossa virtutū: vt humilia sit ⁊ fort. Ideo adt deus recte viuēti rectitudīne tribuit⁹ q̄ posteriꝰ deliciis pareā.

Vitā ⁊ mīc. Vita dat ēt malis mētibꝰ benignitas aspirat. ⁊ hec nō

Nicolaus

reluctabat miserationi⁊ q̄ ipse dixit. i. cap. Ab infantia mea creuit mecum miseratio. a Et visitatio tua custodiuit spiritum meū. g vite ordinatio nē exhibēdo tua beneficia⁊ dic⁊ vt hominē visitare⁊ q⁹ ēt ea beneficia ipsa ita ⁊ corpora alia. ola adt tibi expedit iob ad offendendū q⁹ deus cognoscit placere ola q̄ fit in hoīe ēfectiue intimatiō subdit: b Licet hec celoa in corde tuo: pl adt deus esse⁊ i corde tuo ea q̄ pertinēt ad hoies q⁹ nō offēdit ergo ēt beneficia exteriora ordinēdo eis in afflictiōe magna. c Deus ēt q⁹ voluerit⁊ q⁹ meminerim⁊ ⁊ sic nō ex ignorātia ex parte tua pendit q⁹ me affligis. d Si peccaui vī. Vīc ponit ingeit iob causam afflictiōis sue ubiq; suppositiane sue innocētie dicēs: Si peccaui. i. dato q̄ peccauerim in iuuentute mea. ⁊ Et ad horā pc. mihi. i. tantū nō punitōe⁊ q⁹ iob a tuentute nō fuit afflictus a deo. f Cur ab iniquate mea vī. Ja. d. ñ pcepisti mihi in iuuētute⁊ ⁊ fortitudine mea: videl q⁹ magis debuero hoc facē i mea iuuentute in qua nō potui sic sustinere⁊ relinquo tibi. mihi culpam ex tua pietate. g Et si ipe⁹ fuero. ex tpe pteito. h Ne mihi. i. ñ ⁊ fut in tāta tribulatōe q⁹ deberet tibi p pena sufficere. i Et ñ tollus. sicut⁊ fuit ⁊ sum. k Nō lc. carnē ad defendendū iusticiā meā. l Saturatus. i. totaliter repletus. Afflictōe ⁊ misera. Et ñ leuauero caput. tanq̄ tibi reni tenso propter superbiā. m Quasi leoni capiosa me. ita tribulo me⁊ malorū⁊ suppliciorū subdit: n Reuertēs⁊ mirabiliter me cruciās: q⁹ per me cruciatū q̄ subtractōes olus bonoꝛ⁊ nāe p plentiōnē amicoy meoy: q⁹ ēt grauissimā sustinere. i. plecutionē ab illis qui deberēt ferre auxilium. o Iustificauit⁊ tellen mea ꝑ me. i. amicos meos q̄ vident⁊ ēc tellen tui in q̄stū per iusticiā nā⁊ ⁊ impatientiā meā vidētur me pdāuare p Et mul tiplicas tñ tu. i. effectū tue miseratōis ira mea⁊ alie passiones cassāt in deo. q Et pene militāt in me. i. tenēt me ita subiectū q⁹ nullo mō possā reluctare. r Deūcr audā adt q⁹ licet subdi amicos iob ēpellauerit ꝑ eū⁊ hoc tñ ō

secura. Vel sīc pīa nouēcī vīta cor⁊ urgunt nostra⁊ pauidat⁊ ipā sicurtā a nobis posse sicuri⁊ vita bonis utilissima infirmitas magis⁊ ob uiari timemus. Et hoc ē. Multiplicas vā tua. i. multiplicē obūbra ⁊ ñ tibi bonos flagellatoꝛ⁊ ens impior⁊ Vīc multiplicā⁊ ira⁊ pulsa⁊ hō ad se reditū grauia puni. Et hoc ē

Et pene militāt i me. Quare de vulua. Iob quod supra dixerat nō ex vitio mor tuus sit⁊ Fuisse quasi nō esset⁊ de vī. ad ūl. Pōt⁊ q⁹ ēt mortē. Sicut abortiui. infāti. ēt. vel q̄ pcpti non viderunt lumen. Vīc quasi nō pcti. Non ca pisse videtur⁊ pena⁊ ne q⁹ cito trāsīe. Dimitte. Idest flagella tua⁊ ut possim eīmere mala q̄ patior⁊ fiat: q⁹ mise tas doloꝛ. aliqñ⁊ grauat⁊ ālam ne hoc possit: ⁊ ne me ex hac mīe. Vel si pc hō nolēti q̄sti sit. aut si peccat. vel ñ meret⁊ ēt dimit. delicto carnis⁊ ⁊ sanandine mali spes⁊ nequit vīgne fieri: nīl boni dimittat⁊ ⁊ seipsū excitet in laborem⁊ ad maiora⁊ facta pristio fiorē vī⁊ ēt. Antequ⁊ va dam. Infernus sera ōt quia ibi caprus tenebr⁊

Antequ⁊ vadam. Non q⁹ qui plangit valeat⁊ q⁹ vadat qui non. pl gitivi ñ dicam dolorē⁊ hoc priusq̄ te cōfringam. Non reuertar. Quia pānato vitra misericordia non liberat.

Miserie ⁊ tenebrar. Quia fortis doloꝛ⁊ crudelitas cuitas mentis int⁊ obscurat⁊ vel ñ nēo vitra ad lucē redit sicut⁊ ī stultitia⁊ ⁊ ñ sit misericordē cōmentionē licet reuerti ad lucem. Umbra mortis. Mortis⁊ ēt figura ratio a deo. Umbra obscuritas cius⁊ quia ignis penalis cruciatus⁊ ⁊ non lucem vt in vtroq; puniuntur qui in vtroq; peccauerūt. Pulsus ordo. Non q⁹ deus non ordinet tormenta sm merita singulor⁊ quia cū vna gehenna non omneo vno modo sentiēt: sicut nec modo homines ca leorum sole. Sed in mente pīnat⁊ ordinē per pulsatiōy vīrtutē ostendit magna ēt confusionē⁊ intus eos cruciat sicut flāma foris. Vel ordo non erit⁊ in supplicio. pena qualitas⁊ q⁹ non seruatur⁊ vnde ⁊ addit. Sempiternus horror inha. Vīc timoꝛ ēt futuri mali⁊ quod cum iam pateat aliquis⁊ timoꝛ aufit. Et ⁊ in ipīs tormēto timoꝛ cruciat. hic flāma q̄ vīt illuminat⁊ vīt⁊ ēbcurat. Ecce q⁹ grauia cruciat⁊ vīt tormēta a suis q⁹ titatibus discoolit: sicut vīuētes a voluptate dei dīcrepabāt. Ideo aut⁊ ī timoꝛ pmanet⁊ ēt pena⁊ ī futuꝛ nullus finis penaꝛ ꝑparat. Ignis adt q⁹ nō lucet ad ꝑolationē aliqñ lucet ad penā: cū illuminās videāt in pena: vt magis dolcāt⁊ quasco suos⁊ quoꝛ amoꝛ delinquerāt. Et adt de cruciatu amicoy dolituri fili. q̄uā p viuūt q̄ memoꝛ tuoꝛ pereāt. nec vt mereāt ad tormenta quoꝛ in pena videāt q̄ luxīa vidit.

C XI.

De lyra

deo attribuit⁊ q̄ hoc fecit a deo pmissus. Solendū ēt⁊ q̄ iob ad hoc cau sam punitionis innocentiā ēt vīsuꝛ⁊ q̄ illud quod timeat tanq̄ ī ēcarnatione intelligat⁊ vera ēt q̄ ēt ex certis pmissionibꝰ ipse afflictus⁊ ut p⁹ deuenīt ad fruīā vite future⁊ ēt a deo separatus. ⁊ Quare de vulua. Vīc vltimo iob ex dicto aduersioy sq̄ dictionē ꝑcludit⁊ ostēdit ps ex p culentib⁊ ipī ponebāt felicitate⁊ holo in ꝑperitate tpali. q̄ ⁊ sequit⁊ q⁹ vt a misericordia subtracta a q⁹ nō apparet retributiōis⁊ qualis erat vita iobi⁊ fit sibi odibilis⁊ horribilis. Ité q⁹ ponebāt posse⁊ meret⁊ nihil remanere de hoīe vītā alīā⁊ omo negātoꝛ⁊ sequit⁊ q⁹ mors ēt finalis⁊ omo bonoꝛ⁊ simplī. ⁊ per ītā⁊ ultime horribilis⁊ ⁊ ñ vita ei oppolita appellāda⁊ etiam in statu miserōꝝ quo nō ꝑuat⁊ ēt bonū. ⁊ sic sequitur⁊ ī stradictoria ad dicta ipsoy. Potius adt⁊ stradictōis iob ꝑmo ordinat ꝑmā partē dicēs: Quare de vulua educīsti me. i. fecisti me nasci⁊ subdit causā dicēs: o Qui vtinā⁊ ēxpī⁊ ēt⁊ i. morte⁊ ab hominibus. ⁊ Nec oculus me vīdēt. i. vita tā misera extīnīet. v Fuisse⁊ q̄si ñ essem. i. ita pace principalē⁊ ēt q̄si mihi ēt cōparabilis. ꝑ ponit aliā ꝑte solutōis dicēs: ⁊ Nūqd nō pauc⁊as dies meoy finiet⁊ bcat⁊ q. d. ūcip nimia afflictōe⁊ ⁊ ignorate⁊ v Dimitte ḡ me vt ꝑl. pau. dolo. me. i. vita ꝑtis: q⁹ adhuc meā videt hominibus. q̄ legī: ⁊ Rūqd vale. p mortē. a Et ñ reuertar. ꝑcurrentibꝰ sm aduersioy ex ordine negabāt aliā vītā. b Ad tēā tenebrosā. i. ꝑpetuā⁊ ī tra q̄ ñ sū ita ē ope ca. c Et opā mortis caligīnis⁊ vīsibus ēfectiue mīsē fruēt huc⁊ q̄ē sup ītrā⁊ p mortē⁊ ēpūtā ea ꝑuāt d Terrā mīe⁊ ⁊ tenebrar⁊ p mor tē⁊ ēpulsa⁊ ēt tollit ola delectatio ignis⁊ ⁊ cognitio intellectual⁊ ēt⁊ amicoy iob. e Vbi vmbra mortis. q⁹ sm eos nihil pōt ibi imaginari nisi horridū. f Et nullus ordo. ꝑtus ēt boīs sīt⁊ ī vita ꝑmittit⁊ aliq̄ ordo illuminatiuꝰ sīt⁊ ēt⁊ boluꝝ⁊ in ēpūtē⁊ tanq̄ sīt⁊ ꝑ⁊ ꝑmittit⁊ p⁹ mortē⁊ ⁊ remāet aliq̄ tal⁊ difficio magis⁊ q⁹ amicos iobet⁊ ps q⁹ ꝑdict. g Ex his

[illegible]

possim metuens videre. C. X.

Tedet animam meam vite mee: dimittam adversum me eloquium meum. Loquar in amaritudine anime mee Dicam deo: noli me condemnare. Indica mihi cur me ita iudices? Numquid bonum tibi videtur si calumnieris et opprimas me opus manuum tuarum: et consilium impiorum adiuves? Numquid oculi carnei tibi sunt: aut sicut videt homo et tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui: et anni tui sicut humana sunt tempora: ut queras iniquitatem meam: et peccatum meum scruteris Et scias quia nihil impium fecerim cum sit nemo qui de manu tua possit eruere. Manus tue fecerunt me et plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente precipitas me? Memento queso quod sicut lutum feceris me: et in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me: et sicut caseum me coagulasti? Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi: et visitatio tua cu-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. X.

[illegible]

de lyra

Sic igitur ponit iob primo quasi inquirendo utrum propter talem ignorantiam puniatur a deo. [illegible]

[illegible]

[illegible]

tribuisti mihi: et visitatio tua custodivit spiritum meum. Licet hec celes in corde tuo: tamen scio quia universorum memineris. Si peccavi et ad horam pepercisti mihi: cur ab iniquitate mea mundum me esse non pateris? Et si impius fuero ve mihi est: et si iustus non levabo caput saturatus afflictione et miseria. Et propter superbiam quasi leenam capies me reversusque mirabiliter me crucias. Instauras testes tuos contra me et multiplicas iram tuam adversum me: et pene militant in me. Quare de vulva eduxisti me? Qui utinam consumptus essem: ne oculus me videret. Fuissem quasi non essem de utero translatus ad tumulum. Numquid non paucitas dierum meorum finietur brevi? Dimitte ergo me ut plangam paululum dolorem meum: antequam vadam et non revertar ad terram tenebrosam: et opertam mortis caligine. Terram miserie et tenebrarum: ubi umbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitans.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C XI.

de lyra

[illegible]

[illegible]

C. XI.

Respondens autem sophar naamathites dixit: Numquid qui multa loquitur non audiet: aut vir verbosus iustificabitur? tibi soli tacebunt homines: et cum ceteris irriseris a nullo confutaberis? Dixisti enim: Purus est sermo meus: et mundus sum in conspectu tuo. Atque utinam deus loqueretur tecum: et aperiret labia sua tibi: ut ostenderet tibi secreta sapientie: et quod multiplex sit lex eius: et intelligeres quod multo minora exigaris ab eo quam meretur iniquitas tua. Forsitan vestigia dei comprehendes: et usque ad perfectum omnipotentem reperies. Excelsior celo est: et quid facies? Profundior inferno: et unde cognosces? Longior terra mensura eius: et latior mari. Si subverterit omnia vel in unum coartaverit: quis contradicet ei? vel quis ei dicere potest cur ita facis? Ipse enim novit

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

hominum vanitatem: et videns iniquitatem nonne considerat? Vir vanus in superbiam erigitur: et tamquam pullum onagri se liberum natum putat. Tu autem firmasti cor tuum: et expandisti ad eum manus tuas. Si iniquitatem que est in manu tua abstuleris a te: et non manserit in tabernaculo tuo iniustitia: tunc levare poteris faciem tuam absque macula: et eris stabilis: et non timebis. Miserie quoque oblivisceris: et quasi aquarum que preterierunt non recordaberis: et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam. Et cum te consumptum putaveris: orieris ut lucifer: et habebis fiduciam proposita tibi spe: et defossus securus dormies. Requiesces: et non erit qui te exterreat: et deprecabuntur faciem tuam plurimi. Oculi autem impiorum deficient: et effugium peribit ab eis: et spes eorum abominatio anime.

C. XII.

Respondens autem iob dixit: Ergo vos estis soli homines: et vobiscum morietur sapientia: et mihi est cor sicut et vobis

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XII.

[illegible]

[illegible]

nec inferior vestri sum. Quis enim
hec que nostis ignorat? qui deri
detur ab amico suo sicut ego: invo
cabit deum et exaudiet eum. Deri
detur enim iusti simplicitas: lampas
contempta apud cogitationes divi
tum parata ad tempus statutum.
Abundant tabernacula predonum
et audacter provocant deum: cum ipse
dederit omnia in manus eorum.
Nimirum interroga iumenta et do
cebunt te: et volatilia celi et indica
bunt tibi. Loquere terre: et respo
debit tibi: et narrabunt pisces ma
ris. Quis ignorat quod omnia hec ma
nus domini fecerit: in cuius manu
anima omnis viventis et spiritus
universe carnis hominis? Nonne
auris verba diiudicat: et fauces co
medentis saporem? In antiquis est
sapientia: et in multo tempore pru
dentia. Apud ipsum est sapientia et
fortitudo: ipse habet consilium et
intelligentiam. Si destruxerit: nemo
est qui edificet. Si incluserit ho
minem: nullus est qui aperiat. Si con
tinuerit aquas: omnia siccabuntur:
et si emiserit eas subvertent terram.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Apud ipsum est fortitudo et sapien
tia. Ipse novit et decipientem et eum
qui decipitur. Adducit consiliarios
in stultum finem: et iudices in stupo
rem. Balteum regum dissolvit: et
precingit fune renes eorum. Ducit
sacerdotes inglorios: et optimates
supplantat. Commutans labium
veracium: et doctrinam senum auferens.
Effundit despectionem super principes: et
eos qui oppressi fuerant relevat. Qui
revelat profunda de tenebris: et pro
ducit in lucem umbram mortis. Qui mul
tiplicat gentes et perdit eas: et subver
sas in integrum restituit. Qui immu
tat cor principum populi terre: et
decipit eos: ut frustra incedant per
invium. Palpabunt quasi in tenebris
et non in luce: et errare faciet eos quasi
ebrios.

C XIII.

Ecce omnia hec et vi
dit oculus meus: et au
divit auris mea: et intellexi sin
gula. Secundum scientiam vestram et ego no
vi: nec inferior vobis sum. Sed tamen
ad omnipotentem loquar: et disputare

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

recum deo cupio: prius vos ostē-
dens fabricatores mēdacij: et cul-
tores peruersorū dogmatū. Atq3
utinā taceretis: vt putaremini sapi-
entes eē. Audite ergo correctiões
meas: et iudicium labiorum meorum
attēdite. Nūqd deus indiget ve-
stro mēdacio: vt pro illo loquamini
dolos? Nunquid faciem eius
accipitis: et pro deo iudicare nitimini?
Aut placebit ei quē celare nihil
potest? aut decipietur vt homo ve-
stris fraudulētijs? Ipse vos argu-
et: quia in abscondito faciē eius ac-
cipitis. Statim vt se cōmouerit,
turbabit vos: et terror eius irruet
super vos. Memoria vestra cōpa-
rabitur cineri: et redigētur in lutū
ceruices vestre. Tacete paulisper
vt loquar quodcūq3 mihi mēs
suggesserit. Quare lacero carnes
meas dentibus meis: et animam
meā porto in manibus meis? Etiā
si occiderit me: in ipso sperabo. Ue-
runtamē vias meas in cōspectu eius
arguam: et ipse erit saluator meus.
Nō enim veniet in conspectu eius
ōis hypocrita. Audite sermonē
meū: et enigmata percipite auribus

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

vestris. Si fuero iudicatus: scio
quod iustus inueniar. Quis est qui
iudicetur mecum? veniat. Quare
tacens consumor. Duo tm̄ ne fa-
cias mihi: et tunc a facie tua non
abscondar. Manum tuā longe
fac a me: et formido tua non me
terreat. Uoca me et ego respondebo
tibi: aut certe loquar: et tu responde mihi.
Quantas habeo iniquitates et pec-
cata: scelera mea et delicta mea ostē-
de mihi. Cur faciē tuā abscondis:
et arbitraris me inimicū tuū? Cōn-
tra foliū qd vento rapitur ostē-
dis potentiā tuam: et stipulā siccā
persequeris? Scribis enim contra
me amaritudines: et cōsumere me
vis peccatis adolescētie mee. Po-
suisti in neruo pedē meū: et obser-
uasti oēs semitas meas: et vesti-
gia pedum meorum considerasti.
Qui quasi putredo consumendus
sum: et quasi vestimētū qd come-
ditur a tinea.

C XIIII

b Homo natus de muliere breui viuens
tpe replet multis miserijs. Qui quasi
flos egreditur et conteritur: et fugit

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XIIII.

[illegible]

de lyra

[illegible]

C. XIIII.

[illegible]

[illegible]

velut umbra: & nunquam in eodem statu permanet. Et dignum ducis super huiuscemodi aperire oculos tuos & adducere eum tecum in iudicium. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine: nonne tu qui solus es? Breves dies hominis sunt: numerus mensium eius apud te est: constituisti terminos eius qui preteriri non poterunt. Recede paululum ab eo ut quiescat: donec optata veniat: & sicut mercenarii

dies eius. Lignum habet spem si precisum fuerit rursus virescit: & rami eius pullulant. Si senuerit in terra radix eius: & in pulvere emortuus fuerit truncus illius: ad odorem aque germinabit: & faciet comam quasi cum primum plantatum est. Homo vero cum mortuus fuerit & nudatus atque consumptus: ubi queso est? Quomodo si recedant aque de mari & fluvius vacuefactus arescat: sic homo cum dormierit non resurget. Donec atteratur celum non evigilabit nec consurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat ut in inferno p

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Et abscondas

[illegible]

tegas me: & abscondas me donec pertranseat furor tuus: & constituas mihi tempus in quo recorderis mei. Putas ne mortuus homo rursum vivat? Cunctis diebus quibus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea. Vocabis me: & ego respondebo tibi. Operi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce peccatis meis. Signasti quasi in sacculo delicta mea: sed curasti iniquitatem meam. Mons cadens de

fluit & saxum transfertur de loco suo. Lapides excavant aque: & alluvione paulatim terra consumitur: & homines ergo similiter perdes. Roborasti eum paululum: ut in perpetuum transiret. Immutabis faciem eius & emittes eum. Sive nobiles fuerint filii eius sive ignobiles: non intelliget. Attamen caro eius dum vivet dolebit: & anima illius super semetipso lugebit.

C. XV.

Respondens autem Eliphat themanites dixit: Nunquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens et implebit ardore stomachum suum? Arguit verbis eum qui non est equalis sui: &

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

C. XV

[illegible]

[illegible]

loqueris quod tibi non expedit. Quid enim in te est evacuasti timorem: et tulisti preces coram deo. Docuit enim iniquitas tua os tuum: et imitaris linguam blasphemantium. Condemnabit te os tuum: et non ego: et labia tua respondebunt tibi. Numquid primus homo tu natus es: et ante omnes colles formatus? Numquid consilium dei audisti: et inferior te erit eius sapientia? Quid nosti quod ignoramus? quid intelligis quod nesciamus? Et senes et antiqui sunt in nobis multo vetustiores quam patres tui. Numquid grande est ut consoletur te deus? sed verba tua prava hoc prohibent. Quid te elevat cor tuum: et quasi magna cogitans attonitos habes oculos? Quid tumet contra deum spiritus tuus: ut proferat de ore tuo huiuscemodi sermones? Quid est homo ut immaculatus sit: et ut iustus appareat natus de muliere? Ecce inter sanctos eius nemo immutabilis: et celi non sunt mundi in conspectu eius: quanto magis abominabilis et inutilis homo: qui bibit quasi aquam iniquitatem? Ostendam tibi audi me: quod vidi narrabo tibi. Sapientes confitentur: et non abscondunt patres suos. Quibus solis terra data est: et non transibit alienus per eos. Cunctis diebus suis impius

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

ponit suam

[illegible]

superbit: et numerus annorum incertus est tyrannidis eius. Sonitus terroris semper in auribus eius: et cum pax sit ille insidias suspicatur. Non credit quod reverti possit de tenebris ad lucem: circumspectans undique gladium. Cum se moverit ad querendum panem: novit quod paratus sit in manu eius tenebrarum dies. Terrebit eum tribulatio: et angustia vallabit eum: sicut regem qui preparatur ad prelium. Tetendit enim adversus deum manum suam: et contra omnipotentem roboratus est. Cucurrit enim adversus eum erecto collo: et pingui cervice armatus est. Operuit faciem eius crassitudo: et de lateribus eius arvina dependet. Habitabit in civitatibus desolatis et in domibus desertis: que in tumulos sunt redacte. Non ditabitur: nec perseverabit substantia eius: nec mittet in terram radicem suam. Non recedet de tenebris. Ramos eius arefaciet flamma: et auferetur spiritu oris eius ab eo. Non credat frustra errore deceptus: quod aliquo pretio redimendus sit. Antequam dies eius impleantur peribit: et manus eius arescent. Ledetur quasi vinea in primo flore botrus eius:

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Et quasi

Iactant apparitiones q̄ in eis delectaria bona roborent̄ ꝓperitas sicut q̄ ante eam implicat a calore intimi amoris ea ardere: q̄ quasi ex frigore eam quasi q̄dā de virtute sua in eis apparere videbat. Illos adhuc eius virgo quos bonos laudat appetitu structos in simplici studio a fructu attingendi ea revelabit. Et quasi o p. Stulta es in hoc es si imoderata ne bona tāgit a fructu vacua

† Forte quod propositum alicui ꝑsone q̄ medicinā bonā operis ad perfectū non ꝑducit

tur. Sic bona tribomnia si laudabiliter operat̄ delectari fructū operis pdit: velut si arbola fanosa q̄ fit calido intelligentiā vt nequeant deliberare: qua intentione quid faciant.

Dic: In primo flo. Justi mali regere: vel inte rieca agere non debet: q̄ in terrenis actib⁹ iugalit, Dei cū placere videt: que actus dentur cadit bona opa: vel si in statu studio fierunt: vel citu perit. Cō gregatio enī hypo. vi. C dispicant hypocrite bona opa: sed ea tm̄ in eis q̄ ipla congregauit: q̄ p̄b⁹ q̄s agit fructū recipe in eter na retributōe nō appetit Et ignis deuo. ta. c. vi Loqui in gh⁹ sic eos habitare tabernacula dicit: que hic delectāt laudāt postmodū adt̄ aeternaliter ignis gehēne. Tabernacula. Cogitatio est tabernaculi: i q̄ mens habitat qui eius auricie vacat. Dei cor tabernaculi dicit q̄ illumit ardor laudis. Nel corpus est tabernacula ibi alic⁹ q̄ hic ardent mīte: ardebit carne ignibus gehēne. Cōcepit do lor. Ex puerta cogitat: Iniquit parturit: cū capere cepit. Cōcepit. Mens enī hypocrite nunq̄ vacat a malo: in q̄ apparit alius inuidet: et q̄ rum delpcta clariet sit. vñ et dolos parat vt solus estimationem capiat. Uterus eius preparat vo. i. mens in qua cogitatiōes generant: malorum malitia ꝑtu ꝓmos ꝓcipit: quātō solus ꝑ oculos videri innocentes que rit: hoc dicit: q̄ penitum iob ꝑ hypocrit putauit.

C. XVI.

Respondens autem iob dixit: audiui frequenter

† Ex his malis quasi sua audiens: ob hoc eis crimen ipingit: a quibus ei minus ꝑparata ꝑperant. Cōsolatores onerosi oēs vos. Quant cū labore bonos in assertate ꝓpicit: in eo q̄ ꝑsolari eos appetit: mala eis placere conant. Cōsolatores onerosi. Laudādi est ne tpe luctus incre patio fiat: q̄ etiā recte q̄si debent increpari nō ēt in afflictione ne q̄ senire debet dolet̄ augeat. Aliqd habebūt sint ver. venta. Nō ali vētosa ver ba ꝑdit: nīl dicta eoꝝ etiā ꝓp̄he sana sunt ꝑ sil̄ assumpta ea tñ sunt ꝑ cla

Nicolaus

a Et quasi ethna proficiens fl̄orem fudi. et sic amittit fructū sui futurum. b Congregatio est hypocrite. i. ipius iob qui dicebat hypocritā patrocinando talia exterius sanctitat. c Sortita. q. ea bona que congregarat iob fuerāt ei subtracta. d Et ignis deuo. tabet. coꝝ q mu. it. accipitis. in hoc notat iob q̄ dēt esse in potestate sua et accepto munere ad puertendā iustitiā. et hoc tutile puniū pena ignis ouen suum et pueros ꝓsumptis: vt habet. 2. i. ca. Ignis dei cecidit et cōsumpsit tactus enim puer oleg ꝓsumpsit. et nō dixit hic: Et ignis deuorabit tabernacula coꝝ. q. catholice ouili solent in tabernaculis habitare. e Cōcepit dolere. i. precogitante malū aliqs face re. f Et peperit iniquitatē. dedacens ad effectū cogitationē suā iniqui: nō esset in prāte tpali. g Et uterus eī ꝑparat dolos. i. post detectionē sui nō mutauit mētē. q̄ si posset dicet adhuc nocibi voluntat.

C XVI

b Respondens aūt iob. Hic ponit ipius iob rīsio. Circa q̄ sciēdū

g q̄ sicut patet q̄ predicti: diphas nō replicauerat aliquid ꝑa iob de principali ꝓposito. f. de immortalitate ale. et futura resurrectione. sed et verbis iob contra fuerat zelare ipsum. primo offendens eum ꝓ sumptiōnē. et blasphemiā. secūdo ꝓpter iniquitates suas eū afflicti. igit iob in sua rēsponsione primo ostendit ipsius diphe increpationē. et secundo declarat principale ꝓpositū. futurā remunerationē. ca. xvii. ꝑma in duas q̄ primo excludit increpationē diphe. inq̄rit mōtuat offendere iob plumptiōnē. et blasphemiā. Scio igit ad hoc q̄ dicebat eum ꝑ perte afflicti: ibi: Nūc aūt. Circa primū ꝑtē: i Audiui frequēter talia. f. verba pungitiua et increpatiua ab diphe. et socie eius. ꝙ subdit: k Cōsolatores onerosi oēs vos estis. q̄ ly vendunt ad ꝓsolandū iob: ēt pueri erāt ad ipū increpandū et molestandū. l Nūquid habebūt finē ver. vētosa. i. lactatenta et fōliditate veritatis carentia. m Aut aliqd tibi mo. est si loquar: quocā do me ad trā q̄rā in re est. q. d. nō. et iō debent tibi esse molestū increpatiōnes ꝑ allegare amicū tuū. n Poterā et ego similia vestris loqui. i. vos

tibi molestum est si loquar. Do

† Ex his malis quasi sua audiens: ob hoc eis crimen ipingit: a quibus ei minus ꝑparata ꝑperant. Cōsolatores onerosi oēs vos. Quant cū labore bonos in assertate ꝓpicit: in eo q̄ ꝑsolari eos appetit: mala eis placere conant. Cōsolatores onerosi. Laudādi est ne tpe luctus incre patio fiat: q̄ etiā recte q̄si debent increpari nō ēt in afflictione ne q̄ senire debet dolet̄ augeat. Aliqd habebūt sint ver. venta. Nō ali vētosa ver ba ꝑdit: nīl dicta eoꝝ etiā ꝓp̄he sana sunt ꝑ sil̄ assumpta ea tñ sunt ꝑ cla

Nicolaus

a Et quasi ethna proficiens fl̄orem fudi. et sic amittit fructū sui futurum. b Congregatio est hypocrite. i. ipius iob qui dicebat hypocritā patrocinando talia exterius sanctitat. c Sortita. q. ea bona que congregarat iob fuerāt ei subtracta. d Et ignis deuo. tabet. coꝝ q mu. it. accipitis. in hoc notat iob q̄ dēt esse in potestate sua et accepto munere ad puertendā iustitiā. et hoc tutile puniū pena ignis ouen suum et pueros ꝓsumptis: vt habet. 2. i. ca. Ignis dei cecidit et cōsumpsit tactus enim puer oleg ꝓsumpsit. et nō dixit hic: Et ignis deuorabit tabernacula coꝝ. q. catholice ouili solent in tabernaculis habitare. e Cōcepit dolere. i. precogitante malū aliqs face re. f Et peperit iniquitatē. dedacens ad effectū cogitationē suā iniqui: nō esset in prāte tpali. g Et uterus eī ꝑparat dolos. i. post detectionē sui nō mutauit mētē. q̄ si posset dicet adhuc nocibi voluntat.

C XVI

b Respondens aūt iob. Hic ponit ipius iob rīsio. Circa q̄ sciēdū

g q̄ sicut patet q̄ predicti: diphas nō replicauerat aliquid ꝑa iob de principali ꝓposito. f. de immortalitate ale. et futura resurrectione. sed et verbis iob contra fuerat zelare ipsum. primo offendens eum ꝓ sumptiōnē. et blasphemiā. secūdo ꝓpter iniquitates suas eū afflicti. igit iob in sua rēsponsione primo ostendit ipsius diphe increpationē. et secundo declarat principale ꝓpositū. futurā remunerationē. ca. xvii. ꝑma in duas q̄ primo excludit increpationē diphe. inq̄rit mōtuat offendere iob plumptiōnē. et blasphemiā. Scio igit ad hoc q̄ dicebat eum ꝑ perte afflicti: ibi: Nūc aūt. Circa primū ꝑtē: i Audiui frequēter talia. f. verba pungitiua et increpatiua ab diphe. et socie eius. ꝙ subdit: k Cōsolatores onerosi oēs vos estis. q̄ ly vendunt ad ꝓsolandū iob: ēt pueri erāt ad ipū increpandū et molestandū. l Nūquid habebūt finē ver. vētosa. i. lactatenta et fōliditate veritatis carentia. m Aut aliqd tibi mo. est si loquar: quocā do me ad trā q̄rā in re est. q. d. nō. et iō debent tibi esse molestū increpatiōnes ꝑ allegare amicū tuū. n Poterā et ego similia vestris loqui. i. vos

fremuit contra me dentibus suis

† Ipse. † Hoc in hoc

dicūt ꝓtra me: et fulsatatur falsi/ fab mendacio.

loquus aduersus facie mea con trādicēs mihi. Cōllegit furores suos in me: et cōminās mihi in/ † impetentibus † persecutionibus

† q̄si dentibus q̄rentes laniare

hostis meus terribilibus oculis

† q̄ videnti crudelia ꝓcurantia laniande

me ē intuit̄. † aperūt super me ora sua: et cp̄obrātes percusserūt maxillā meam: satiāti sūt pēnis meis. Cōclusit me deus apud iniquos: et mānib⁹ impioꝝ me tradi

† q̄si tyrāno. † q̄ subdola pena tyr fiere opulenta prodicatione palcitur.

dit. Ego ille quondā opulent⁹ † q̄ impiissima mente tribulatiōe cadit.

rēpente ꝓtritus sū. Tenuit cerui cez meaz: confregit me: et posuit me sibi quasi i signū: circūdedit

† similitia confossibile.

me lāceis suis: pauluerauit lum

† Post non ad tēpus de iob, ꝙ per tormenta ipse ois bos meos. Nō pepercit: et effudit

mythic tui.

i terra viscera mea. Cōcidit me

† cūs. † ut ei

vulnere sup vulnus: irrūit i me

affectus nequit tolerari. † ꝙ per hyp.

quasi gigas. Saccū consui sup

† † Iuxta illā in gloria ꝑ. cinere figere ꝑ.

cutez meam: et operui cornu car/

† fortis qui sol fuit in nobis plenit

nez meam: faciez mea tumuit a

quo non ait vendere, quod fecerit.

fletu: et palpebre mee caligaue/ rūt. Nec pāssus sū absq̄ iniqta

† † Iobus ad terram mūdum pertes Iudeos per omnia tempora, et in posterum pro mundo cunctis.

te man⁹ mee: cū habere mūdas

† † videt. † † pertinens precium redemptor Iacob confessor † Iacobus.

ad deus ꝓces. Terra ne cpias

† † ꝙ sic occisum fuit ut mundi pastorem redemptor⁹ sed non quod sum iuste. et ꝓditione et ingo innocentis.

sanguini meo: et nequ inueniat in te locum latendi clamor meus.

† † non sic ut ego: et q̄ temporaneus ego in publico be/ nos apparebit. sic ois ell infra. † ꝙ nemo nouit q̄ sum nisi pater.

† Ecce eni i celo est testis meus et

sacrua super eos confessio: cinere caro operitur: q̄ culpa carnis per pena tegitur: ne ldiscreti iudicis examine adversum videatur. Facies m. in tu. a f. Facies ecclesie sunt q̄ i regimine positi apparent ꝑmi. vt ea ꝓpter sit hereticis fidelis populi. Vñ plangit culpas infirmantii. Eis tum videnti quosdam ad veritatis rectitudinem ꝓperare: quosdam vero in iniquitate ꝓsistere: occulta di iudicia cōsiderat: q̄ nō intelligant: vñ lubditur. Et palpebre m. e. Palpebre appellant̄ q̄ ad custodienda plus q̄ ceteras ꝑtes corp̄is sunt ordinate. Sic et q̄ occulta dei iudicia nec ꝓpheticis intelligunt palpebre cordis sancte caligant.

Dec pus. sū absq̄ iniq. A verbis corpis ad capitis ꝓsonā tur: q̄ absq̄ iniquitate manūs nec ꝓpria q̄ pura non sicut nec inuenitur ē vot⁹ in ore eius. Terra tanquam et nō equitas: sancta ecclia redēptis sue mysterii in cunctis mundi partibus ꝓdicauit. Nec inuenit in te locum la. cla. m. Clamor redemptoris nostri est sanguis redemptionis qui a fidelibus fundit̄: qui vt ait apostolus melius loquitur q̄ sanguis abel: quia sanguis abel mortem fraticide petit. sanguis vō vitam petit aeternā ꝓ impetrauit. Qui clamet locū latendi licuit in notoriū q̄ mīe crudel⁹ lingua tacet. Eccē. i. ecce vt. Tēbis filij pater ē. Vt caligatio. Et q̄ milit

De lyra

in ꝓpo corpe. ꝙ subdit: o Et effu. i. ter. vt mea ꝓ hec dīgnāt q̄ dolet ex ēlentia q̄ mīs erat i lupficie corp̄is: et ꝓnes abstrahēbat a tima. i Cō cidit me vel. fugvul. q. d. posti vulnere ad vulnus ꝓ vulnerat me vehemēt tuo ꝓpo corpe. p Irruit i me q̄si gi. i. ritā fortitudo q̄si nihil vir tut remanet in me. q Saccū. Nec rubet ad q̄dā obtendere q̄d ethnos fūgi. i. fecerat ca. ꝓcedēti. r. Nūq̄d grāte est ꝓicit ne de⁹ sic tua ꝓna tua ꝓhibēt: q̄d te eleuat cor tuū? Ñ q̄ signanter diphas ips iob rem. ut i affectū. ꝓt fugiēdi fal. ea q̄ si fuerat ꝓhibitur ꝓna ꝓsūpe. q̄ effudit iob falli. s. Sacci. q̄si sup cutē meā. q̄ facebāt bolos ethnicis. q̄si ethna i signū hūiliatōis. v Fūr capilla sua cutē aspergūt. x Facies mea ita. a fle. q̄ rubet signū ꝑnitētie et hūiliatōis. z Ex his vel: Facies mea humuit a fletu. q̄ ꝓ nimia gñi sterili milta hūiliatus reddit̄ a ꝑno ꝓcedēte sēm oculos et facit ꝑ tic ilūt. 3 Et pal. mee ca. i. oculi ira palpebras ꝓtēgit et mag. i. ꝓtuo ille tuentibus obtendit. a Dec pus. ēt. Pedes. ꝙ iob oblit sua positione mīt ripiūt: et ꝓ ea oblit sua lucrosa. b Dec pallio ēt absq̄ iniquitate manus mee. i. opus mee. q̄ ꝓ manū ꝓprie q̄ē cognoꝝ. et hī. ii. 3 alia ꝓ ꝓtat iob si ad sui iustitiā si ad ēternā felicitatē z amicos suos ꝓtutio nē q̄ si portant obtēdē ex opo⁹ suo ꝓtē q̄ sincerā pcūt ire et tūc pla gas. c q̄ posset dicēre si possim⁹ obtēdē opa mea mala ꝓmissa. ēt illo q̄s omnibi ved cōz tāḡ ignar⁹ ex ꝓfectu si ꝓmissa. ēt iob ꝓ ea obiectiōē hāc obiectādo: b Et ba. mīd. ad ved. ꝑce. ips obiectiōē addo. c Terra ne ope. ū. mēā. terra ē ꝙ appellat amicos suos q̄ thiritate sua ꝓnchant in terrena ꝓpitiatiōe modo loquēdi q̄ ꝓtat Rup. Et ante ꝓpio ante ea. ꝓū adz mīdrant opīe sanguinē iob. i. ꝓ afflictōē ꝓcūa q̄ erat ꝓ nūt. ꝓ culpa. q̄ si ñ bonat iustū: mala ꝓcendi de ñ essē bona ad ꝓtatiō ēm fue innocentie. e q̄ posti ꝓtat totum ꝓ tēpo nūmerū ꝓbationis mūdi tuū nō ēuq. ad locū vltimū sūtenoium. d Et ēt. n. ita

dolóris me? Credidi. Quó dolé
ra mea pendet, & quasi puluis
omnes cogitatus meos ponderabit.
Posuit me quasi proverbium populorum,
& tympanum coram eis fui. Caligauit ab indignatione oculus meus, & quasi umbra
membra mea circumdederunt me. Stupebunt recti super hoc, & innocens contra hypocritam
suscitabitur. Et tenebit iustus viam suam: & mundis manibus addet fortitudinem.

C. XVII.

Spiritus meus attenuabitur. Dies meos breuiabit, & solum mihi superest sepulchrum. Non peccaui: & in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me, & pone me iuxta te, & cuiusuis manus pugnet contra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina propterea non exaltabuntur. Pollicitationem proximis suis quasi partem dividet: & oculi filiorum eius deficient. Positus est quasi in proverbium populorum, & exemplum coram eis. Caligauit ab indignatione oculus meus: & membra mea quasi in nihilum redacta sunt. Stupebunt iusti super hoc, & innocens contra hypocritam suscitabitur. Et tenebit iustus viam suam, & mundis manibus addet fortitudinem.

Spiritus meus attenuabitur. Dies meos breuiabit, & solum mihi superest sepulchrum. Non peccaui: & in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me, & pone me iuxta te, & cuiusuis manus pugnet contra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina propterea non exaltabuntur. Pollicitationem proximis suis quasi partem dividet: & oculi filiorum eius deficient. Positus est quasi in proverbium populorum, & exemplum coram eis. Caligauit ab indignatione oculus meus: & membra mea quasi in nihilum redacta sunt. Stupebunt iusti super hoc, & innocens contra hypocritam suscitabitur. Et tenebit iustus viam suam, & mundis manibus addet fortitudinem.

Nicolaus

Spiritus meus attenuabitur. Animantur ipsius cinerea tumuli: subsidio q
ei ligat: & cumulus cogitationes luctuose pene ad finem prouidit. Spes
ubi nequeq; p tumuli claudus erubescit. Solum mihi sepulchrum.
Pene mortuus q; videtur mortuq; & minus ignorat, vbi lugetur. Non
peccaui. Nihil inuenit peccatorem & magistra mortis: ut nihil p; corrigibilia cul-
pa ligi: laudabile q; positus. Hic caput & causa q; finis culpa penam culpe
Amaritudinibus patibilis tolerant: cui voce subdita: Libera me pro remissio

Nicolaus

nis & vite mee: q; & vtilis conflit. Ab subdit: a Et pleb' mee: qz sibi fa
certa plebs. Iuxta me: nullo p; q; potis sibi te carere mortali potenti. Et aliquid
do vrte sanctus possibi ex vltima resurrectione. & sic vt subdit de Job. ppt qd sic
philo libantur ei vtile nō ad sui tuitionem q; ad gloriā dei: & proximi vtilitatem. b Verbosi. Pro; pleor Job offendit: videlicet de his quasi vi-
tuperat. n. p; ea signa dicta amici Job p; mortuos ei reditū ad felicitatem
temp; perfectam: & consolatorii quid pollicent Job p; nihilo habebat. n.
Verbosi amici. sed. I hoc supplet qz pollicent mihi. c Ad deū dilat
ens me. ac ea expectabo remunerandos i futuro. d Augustinus de tri.
mentis: q; hoc q; dicit non de deitate dñi sic q; diuinitatis q; pponitur
figi cū manibus sicut affectio sua: vt p; hoc eade mine sapie apparet sa
pientio Iudeos: & pleb' ad augendū letitiam eoz in futuro. ac p; b amici Job
q; b negatiue ab eorum sno reditū q; felicitatē Job & i bac vita possibile. qđ
dixerūt remouet. c Licet. n. hoc sit in. I vita humana & i valde
breuis. q. n i re tam titubat: & parui momēti non pōt ee sta felicitas Job.
f Et iterū q; mihi non reuertitur ambulo. qz Job a puritia p; inuentutē
& alias ciuos transit ad finem sui diē non reuertitur ad ciuos pristinos.
g Pristina mea. Job q; sanctus Job

C. XVII.

a uersa elephaz: & reputans eū stultū. hic pleor principales pōnit de
cem. I. de futura tribus remunerādo. & p' obiectis pponit. c' con
ratibus. Ille ponit circa amicos Job dicens: Job cogitationes & consilia
mei ads obiectū p' futura & vite beate & calamitat. cui subdit. et qđ sic
gitat felicitatē Job & humane expectationis sit. i. frustra & vanū. deinde
Inter rbonem. I. & ro eadem stulta fuit stultitia Job & stultitiam frequenter
replicat. Iste possit q; modū tribus ordinē. eadem ads obiectionē frequenter
multiplicant argumenta p; varia sua loca. argumentoz nō sit vis diuersa.
sic i. pponit Job q; tranquil. & multa vite beate frequenter pponit expectationē
felicitat future. & hoc i. qđ dicit: Spēlā me? attenuabit. i. vita mea humana
pbitabit: & sic vita mortalis. Ab subdit: b Et sola mihi sepelt sepul. q.
d. mihi sola & desiderata sine q; nō habeo expectare p; pristinā pristinā

studiū. Iste vōs oēs putauit
ri qui nō sunt sapientes. Ego
ni & vester: nō indignum in vo
bis vilus fuerit. Dic i me trā
sierūt cogitationes mee dissipate
sūt torquentes cor meū. Posuerūt
verterunt in diē: & rursus p' te
nebras spero lucē. Si sustinebo
infernus domus mea est: in tene
bris straui lectulū meū. Putre
dini dixi: pater me? es: mater mea &
soror mea vermib'. Ubi est ergo
nūc? portio tua: & pūticiā.
meam qs considerat? In p'sum

Patrocinium. Patrocinat patrem dicit qz ois hō ab origine ill vi
ciata delinquit. Mater vero i fomentem quidem ad materiā corrupti-
bilis carnis: & de putredine portiū? ei. ell putredinem? quam por
tamus. Vel mater naturam? p'lectabe fomentatrix ab illa ell ita fum?
que videlicet mens & fomentem fuit: qz ni corruptibili & p'lectabile
guella cogimur vt quasi ad ver ade? sic ingerit cogitationē? meas
te fatigemur. Ubi ergo tibi p.m. Patrocinio subsy ejus qui ab ip vt
turpis nascuntur? Sweine cin? quorsum. vel hic addimur nāc. Et pati-
ri mea qs con. Patrocinij subsy meas cōsiderat: & quasi nō cōsiderare
& ad eorum beneficij mus? citius apperi q; pigritia ipa vtpotentiales sic
gi eos differt. In pfundissimum lit. del. Ame mediocria abundans
loo in ultimum delectus eas: & q; ab in p'fundissimū? ala superiora la

Nicolaus

factionis materia. ab segitur: Et mundis manib' addet fortitudinem.
a Igitur. Dic vt predicta Job conclusit intendit. vtilitatē ab Job tuo.
Quam erat q; amici sui ab errore reuocarentur. & ipsum ad hoc del: Igi
tur oēs vos conterminini & venite. rem occultā ab errore eventendo alios
tratos. b Et nō inuenium? in vobis vllā sapientiam. ipsā ad qđ ab
de felicitate humana tractis. Q; sit in terris. p'speritate quod ea aversa fa
pientia deniare. cui? & ela opa in finē optimū & vltimum eidmare. Sicut
dum qs intendebat Job declarare erat q; felicitas Job nō erat in bacvita
sed i futura expectanda. & ipsum ad hoc dicit: c Dies mei pā. q. d. i
bacvita non ē mihi felicitas expectāda. d Cogitatibus mee vtilitate
sunt. i. ipsalire a p'positōne vinc. volucdine. propter acerbitatem afflictionis
mee. e Cogitatus cor mei. Intercogentes ipsm a contemplatiue prime
veritatis ad cordolē tātā magnitudinē mee calamitat. f Mutauer
runt i. del. auferentes mihi lumen & claritatem vtilis. sicut solet fieri ō die
ō subdit: g Et rursū post te. spero lucē. i. del. desiderio capcio. & quia
amici Job videbāt ipm reuerti ad terrenā p'speritat. & ipsum ō intendē pa
tiebat. ab ō q; subdit. h Qđ sustinuero. predict? patibar. i Pater
mea? dom? mea. i. sepultura intra terrā. qz nō expectavitra felicitat terre
nā. & propter illud q; dicit de inferno. subdit q; in hoc loco & in aliis locis
hui? libri cōtur p' infero no ponitur sed i bonoo quod apud hebreos frequē
ter accipit p' sepulcri sepulchrum. & subdit: k Et i tenebris straui. mo
rtum. ille. n. q; sepelitur dñi in stratu sub terra ponit. & i tenebris. l Pu
tredini dixi. qz post mortē relabitur hō i putredinē: & ide vermo oriunt. & sic habent quidam affirmat. & propinquat ad holem mortuū. & pueri ba
bet propinquat ch pa mortuo? & vbi? ubi? & ei inter se. m Ubi ē q; nunc
felicitatis mea. i. expectatio felicitat. quā mihi promisit amici in bacvita q.
d. nulla ē. & p ubi ē i futuro expectāda a deo vbi subdit: n Et pa. mi
am qz pūticiā. Cui remanet audi. q. d. nulli? ām optimoē amicoz meo
rum felicitatem futuri negauit. & qz si sequ? qz de? nō bn paldentiā & hu
manis actib'. qz ē inōcentia ei sm amicos Job. vt ab vtilitō eos ad hoc

cum ipsa tenebratur. Vbi ſciendū ſm.s.l.c. Ignem dixit ſtruxiſſe tempo
ralium delectationū cupiditates ē dicere. vel poſſo dicere q̄ de tuitione ei⁹
dicit. quidā dū non ſpiritualiter tu⁹ dat⁹ vita eternā decet ſuam obtine
re ac omnia in ea. Aliqui p̄ tribulatiōe tentant. t iuxta ḡnalē acceptū
Ex ore ejus in tabernaculo ejus habitabit ignis. i. ex ira dei ḡnalē qd de tpali
bus ſpe ait. Job. xl. Ecce fortitudo ejus in lumbis ei⁹. Ex la
tere ejus ibit flamma. i. ex. Ex
cerna ſunt in mētis l. ta
men ergo in mētis ſimilia. l. ta
men ergo in mētis ſimilia. l. ta
gnum ſuper eos. l. ſuper eis. Et
quia ſuper eos ē extinguetur
ſpiritale actione ad hoc² mēdū cōcupiſcentiā tuū. Ja ei⁹ ſmo cōtra
cum ſua ſtrenuitate. q̄ q̄ peruerſi egit: vt peruerſius agat ascendit. Alt
lebia a l' in ter. pe. In terra poſita abſcondit: cū culpa ſub terrenis cōmo
dis occultare tentamus bñuolat q̄d cōcupiſcentie vocabulo tanq̄ negoa
ſuſpicat. in quo culpe lucro pedem ponat. Et occupata ei⁹. Intuo
tur. n. hostis noxios cultoris ſui progſus: t illa appetit ab illo fieri
quę ipſum facit² ſcimari meret: vt blandis actibus mentibus ligatis aliqua
mente⁹ ſi ſuperbi. Jbi ergo occupat⁹ ponit. vbi ei⁹ tenta mentis cō
ſilia. Ambigi tn̄ potuit. q̄ ſpe ſumo q̄ſp bon⁹ſt metuitne hoc a pra
uis patiatur. quod ſi bonis ſtrictis tentationibus: ambigi hoc pati q̄ facit me
ritū: vndiq; terrorumvndiq; luctuū i bono ope gradiūs perdit. Ante
huertat fame. Caro noſtra infirmitas l. robur ei⁹ ſtatim ut cruciatus mal
pugnandi virtus relinquit per rōem valet. Quę fame attenuatur cū mal

Nicolaus

ringuntur. l. proſperitas eius temperatio. Nec ſpe debent dignio
ribus. l. eius deſiderium notvenire ad effectum. quod eſt maxima pena bo
minis ſuperbi. b Et ne obtemperet in tabernaculo illi⁹. l. temporali
bus ſpiritus ei⁹ q̄ ſunt de domo familia eius decidet ad mentes pe
ccatorum ipſius. c Et incendetur que ſuper eum eſt extinguetur. l. deus qui
ſuperiori deberet ſibi ſubiectum retrahere mentem ſuam vt ſic extinguat
ne habeat. q. d. q̄ expientiam voluntas contraria talia mala tentata: t
ſi illa que ſequuntur vndiq; ſubditur. d Arma ferri transibit arcum eius
l. inſultus ſue potentie non poterit ea q̄ cogitauit ſuperare. e Et
percutiet eū ſibi ſuā. q. d. conſilium quod contra ſui ſoor. ad cōmo
dum eius ſui ſocium. t cum proximum ſubdit. n. f Immitte ter
mibi ei. calendo de peccato i peccatum. g Et ſi maculis ei⁹
quod. l. conſumptiue peccandi que eſt lapsus ſcinde i peccato. h Et
ei⁹ nō ſurget. Et in ma
lis eius ſine ſe ſuſtinebit⁹. i Et cruciabit ira eius illa
. l. malos t delicti peccandi ira ſua ſimilem tenuit mentem ei⁹ peruertens
ſpiritu ſuſtinebit. k Ambulabit l in terra pedis ei⁹ ei. q̄ peccator
prudenter ab bonis cui⁹ oppone. t nō videt malū intra latens. l Ne
ſing ter. ei. fer. q̄ ſpe mal⁹ ſpem ſuimet⁹ quos acquisit ſanq̄ ē cruciatus
in Et ius. pe. ei⁹. q̄ capiet ab aduerſarijs ſuis vindictā⁹. n Arma
cruc ei. Vbi ſuper obtinet ſpeciē p aduerſarios ſuos vindictam⁹. o Arma
ei⁹ tranſibit inviolenta peccatoris ſtringentia. t
ſtum repet. hoc mala q̄ ſequitur expenit p modū delicti ſui. t peccanti
vt ſuperandi virtus relinquit per rōem valet. Quę fame attenuatur cū mal

ta interni cōſcientie pulſatur. Et mollia imaduſt coſtas ei. Cōſortium
ſimilis animi q̄ latenter vt vltera cogitatibus manſuet. Jnuidia imaduſt
ſimilis animi q̄ latenter vt vltera cogitatibus manſuet. Jnuidia imaduſt
ting coſtas q̄ ſumos interni ſimilis mentis cruciatus vt cogitatibus ſuis
tue nullatenꝰ reſpirandi ad externa vagandi quę petant. Secunt pul
Pulchritudo carni eſt gliꝰ temporali gratie: que bracchia opera deſignā
tur. Mortem peccati de
ſiderat. quod animas occidit
Peloganita ergo mea
lugubris ē tantum eligi pe
cati. Pulchritudinē. q̄
ſpe carni ei⁹. t bracchia il
lius peregr. meos deus
rat: q̄ img glorioſi ope
rem ſuperbia ſuppla
tat. Peccat. n. t in hac
vita gloriosus exiſtere: t
ſuperbus minime fallit.
Euellatur ſta ſuppl.
De tuto tabernaculo ſuſacta
ei⁹ coſtitutur: q̄ſi portio
q̄ manet in hac vita pa
rauerat: repēna mors
diſſipatur. Et calcot ei⁹.
Et ſi bene vitia premat:
que ad interiꝰ trahunt
vel mortis ipe percutiat
demonstrare ſatisagatur.
Habitent l ta. e. ſo. il.
q̄ non eſt. i. in mēte eius
apoſtate angeli per cogi
tatōes negligat cōmut
ſentat: eius videlicet ſocij
qui ſcitico tam non ſ.q̄
a ſumma ēterna ſā recal
ſit. Aſpergatur ei. In ta
bernaculo ting ſulphur
aſperg̃ntur: quoꝝ ſo. car
nis delectatio in ei⁹ mēte
ſi diuitur. Per ſulphur
enim ferez carnis accipi
tur. Et q̄ talis in malo
gmanet: vnde nec fructū boni facere pōt. addit.

Per radices cogitationes accipimus que in occulto ſue fructū vitiolis
opera pducunt. Per mollem agra operationes quas tanq̄ q̄ſp tum cog
tationē ſuam in ordine rebus poſſit: ſuperuenire dicatur gaudia non ap
pent. radices ſuas deorſum ſicare permittuntur ſurſum mollia attrui
ei omnes eius operatio ſuperne ſudicio quaſi nullum reputant. Mo
menta dicit pc. Memoriam ſuam tollat⁹ in terra ſtatuere conatur. q̄ ſo
riam laudis ſue ſpandere veretur. Et nomen ſuū in platea colerent ea
det cum longe lateq̄ operationem ſue iniquitatis ſpandit. Expellet eum
de luce. Nec iuxta ad tenebras tractū ſuę de bonorum pacientia ad ſup
plicia eterna damnatur. Nec de quoquaq̄ ſtugue loqtur: vt ad caput. l.
diabolum vertatur. qui in antichristo notion ſpandit quod nunc mali
instantur. Et de edre n.ad. vl. Cum ſuperna apparent. tollit de hoc
mundo ad penas tranſlatur: q̄ omnia e de capite malorum annihilio
poſſunt accipi. Hinc t ſequitur. Non erit ſemen ei⁹. Quia omnes imq
q̄ de eius perſuaſione in prauis actionibus nati ſūt. cū eodem ſuo capite

De lyra

ti corp⁹ attenuat: t robur deficiat. c Et loc. in eo. il. ſpe vlq; ad ter
mu reducto. p Decoxit pul. ei⁹. l. mundi ei⁹ q̄ erat magis
relicta pulchritudo. Et ſpiritus ei⁹. l. temporale
ſignat. q Propterea mors. l. ſtipata fuerit mors
laſ. Vbi oſtenſit ꝓpoſit p aduerſitates i mente ꝓfectionis ſ
loco. ꝓpo tanq̄ ad horribile t ſenſibil. r Ignis ei⁹. l. ſuſtinet ei⁹ ſ. Auellat ſ tabernā
culo ſuo q̄ amig l tabernaculi habitatōis. s Pulueris ei⁹ ſ. ſuper
ſi recordet. t Et cui ſu. ei. ſpi ter in. l. p mortē ſibi cui l cuiꝰ. ſic ter
ra ſ. calcat l pulueꝰ reliqui. v Filiꝰ ei⁹ l ta. il. ſo. ſ. q̄ ſi l. l. ſecli ſpan
ſit q̄ il ſi l. ei⁹ multit⁹. cui⁹ tabernaculi ſ. liquidꝰ vis ſi ſy locuerit mili
ſemidi. x Aſpiret i ta. e. ſ. ſulphur. l. ſtipat q̄ ſulphur t ſtrenē ei⁹ pec
gnat. l. ſpiritꝰ bo ſi ſ. nil ſcit. i. bonū. Thomas ſi ab epō. o. Pa
uit l tabernaculo illi⁹ loci ei⁹ q̄ ſi l. l. amici ei⁹ cū q̄ ſi l. l. ei⁹ ei⁹. t ipſi
habitabit ei l domo ſua t bōis. Ji ſpiritꝰ tabernaculo ei⁹ ſulphur. l. in do
mo l q̄ habitant ei amici q̄ amigr⁹ l ſignū. mittit⁹ ne amici mortē ſtipa
bit aliq̄ fenda i domo nihil. facit t nō aliq̄ acceptabilis ingrat. ſi ſ
epō ſi vl pacula. q̄ q̄ amici ſtanti habit l domo ei⁹. t q̄ mortē cum
ſibi ſigna trifticie nō primo ad aduerſitatis ſtimuli ſi magi ad ꝓfectio
nē nō q̄ poſſunt tactiq; coſtit ad ei⁹ bonor. ſi ab ꝓpoſit aduerſitatis q̄
ſtigabit l mortem boh ſ. t nō ꝓpō mitteret. y Decoxit ei⁹ ſ. l.
ſtia q̄ pullulauit ei⁹ ſuſtinet ſine fructu. z Quaſi ſi ei⁹ mortis ei⁹. l. ei⁹
pellunt. Hinc ſequitur. q. d. ita ego ei⁹ cū ſuſtinet ſuſtinet ſuſtinet ei⁹ ſuſtinet
ſi. a Mortis. Vbi adhuc ꝓpoſit p aduerſitat⁹ ꝓmouet ſtipabit ami
ci n. ſi ab ad ꝓpoſit hoc ꝓmouet mortis ꝓmit q̄ⁿ bonū mortis t ei⁹
rit ad aduersitat⁹ ab vl. Mortis il. ꝓpoſit ſ. l. ſ. ꝓpoſit ſuſtinet. b Et ſ

Quis det vt veniat petitio mea. f. Qui optit ſpe me ēt. Optavit ad
uersarius t deſiderat a virtute hō. e. diuerti deuote. Fractus a virtu in virtutem
ſolidat⁹ qui ſ per flagella deo appropiatur: deſiderat: dicit: Qui optit ipſe
altior at⁹ ange⁹ incipit deum proximiꝰ videre in ipſo. punctus mente hō
ſtrolit: t de hostia ei⁹ tuitio gratuit aſſumptio aliqa ſpſcutibus ſuis ꝓpit et
virtutes exercuit. Vel
aut mundi. id eſt: ornat aut
effecit. vel. n. inſtar ei⁹ hō
qua ſapientia: amoꝝ ipſi
p flagella nō quarat: ſpi
mundi ad ſolida vita ſi
qui tenet. vt parcat po
puto dicit. Quid enim
dixit: t quis mea virtus
ſit: t quis finis mei⁹ exiſtit
ter. Deinde ſubiungit.

† Vbi patet rem intelligendum. dominū non repro
bando quam. q. quidem reprobando dominus ad cor
rectionem vt ſi dicat. optata mihi pacientia venerit

Quis det vt veniat petitio mea: t qđ ſperato tribuat mihi
deꝰ: t q cēpit ipſe me ꝑterat. Solu
at manū ſuam t ſuccidat me: t
hoc mihi ſit conſolatio: vt affligēs
me dolore ñ pareat nec ꝓtradicā
ſermōib⁹ ſci. Quę ē. n. ſoſtitudo
mea vt ſuſtineā: aut qs finis me
us vt patiēter agā: Nec ſoſtitudo
la pdā ſoſtitudo mea: nec ea
ro me a enea ē. Lect nō ē auxiliū
mihi i me. Neceſſarij quoq; mei
recceſſerūt a me. Qui tollit ab a
mico ſuo miam: timōem dei de
relinquit. Fratres mei ptierūt
me ſicut torrens qui raptim trā
ſit i cōuallibus. Qui timēt pnu
nam: irruet ſup eos nix. Tēpore
quo fuerit diſſipati pibūt: t vt
incōluerint ſoluent de loco ſuo
Jmalute ſūt ſemite greſſus eoꝝ
ambōlabūt in vacuum t pibūt
Cōſidera te ſemitas themā: itinē
ra ſaba: t expectate pauliſper

mihi i me. Neceſſarij quoq; mei recceſſerūt a me. Qui tollit ab a
mico ſuo miam: timōem dei de
relinquit. Fratres mei ptierūt
me ſicut torrens qui raptim trā
ſit i cōuallibus. Qui timēt pnu
nam: irruet ſup eos nix. Tēpore
quo fuerit diſſipati pibūt: t vt
incōluerint ſoluent de loco ſuo
Jmalute ſūt ſemite greſſus eoꝝ
ambōlabūt in vacuum t pibūt
Cōſidera te ſemitas themā: itinē
ra ſaba: t expectate pauliſper

ad ima penarū loca repleri debeant ꝙbus quotidie mea vita rapitur. Ille
ſo aliqui qui recte agere volūt: ſed eis ſtendo aliqua in pace obſtinant: t
vñ hoc pati meruiſſe deū eſtimāt. Jbi ſunt qui timēt ꝓpter hoc ſtipa eis
gel. alios: t vñ quę de ſupplicijs tunc. l. ſi aduerſio ei⁹ ma ſup eos calcit
qui calcidā ab infimis timēt: a ſtende timēdā patiunt. Qui quidem ſi me
de ſunt gl eos. ſtipex quo fuerit diſſipari. eleuo hic amiſſa pro ſtipa
ratione qui intus exiſt. eleuo a ꝓpoſitio pertarit. de ꝙbus vide tur.

Et vt incalcerint. Vl oſtendi per cogitationē pone ſtrictē argumē. à dele
mundi carnis quā deſiderio ſcindit ſpatiare. Mundi enim vñ mundiſſi
mi eſt tam ꝓ terrenis ſpatiare. Mundi carnis vñ mundiſſi
mi eſt tam ꝓ terrenis ſpatiare. vñ ſi ſtra
nus incola. Et ſpiritualiter
ſtipa ei⁹ ſcendit: q de
mūdo in. vallem
qui hyemalibus pluuiis
colentes eſſam ascēdit.
Qui enī pro modo fugā
na deſeruit: de montibus
una petit. Jn hyemē hu
mas vite multi ſ eſſam in
dicta facilitate ſpatiā. l. fa
cie obſtaculo ꝓ difficulta
te ſpatiare ei⁹ in tabernā
cula: t delectus in voluptā
te. Et ideo ſimo ſtatim
hoc ſtrictē facere ad ima vita
bit: ſi ab eo cōſcitat qui de
ſo calidi) vel ad vallem. l.

Moderate ſcindit. Thomas ſcripſit author ſapia tribe. Author
q ipe mōtes habitauit: hic ſtimi vñdiſ cumulo. Author t ſcindit ab
ria t ſtanta acre⁹ nō ſpiritual. vel nō plene mundi relinq: vel nō ſcindit
dudio t ſolicitudine ꝓpoſit⁹ vadit: vt q̄ amore carnali patrimō ad ea que
dei ſunt ſpectat. Et ideo ait dicitur patria ꝓpria ſolido relinquere t hoc vita in
alijs pulchicamus. vnde ad hoc tractū de humanoꝝ tribulationū.

Expectate paululum. Quaſi dicit quāqui tuā ſi quibus longum
putat: de cunctis nō curat. Dicta humane vite ꝓpria reliquens ſtingit vocat

De lyra

derat. tertio remouat quodlibet auxiliatū: Dereliquerit. Cuius primū ſicen
dum q obtra multi dicunt. homo ita remediū. Duo modo qui ſt. Quodlo
habet ſtantiam vel ſilitet potentia ſua robur corporis per quę pōt multi q
tati repellere: ſed ita ita ei non ipſi. tob habet ita vt dicit ei. s. i. c. 1. 1.
vbi dicit. Quę nō ē auxiliū mihi in me. Quodlo habet remedia ꝑ amī
cos bonos ſi fiet conſolatione multa ꝑ amicos poſſum⁹ quę ꝑ noſtipa
nō poſſunt: ita ita ei ſi habet ita ſpi tob ꝑ ꝙm mouet ſpiꝰ tabor
vt dicit ei. s. ii. ca. 1. hoc eſt qđ dicit. n Auxiliatꝰ auxiliū mī. l. amici
charitatiui. o Auxiliatꝰ a me. de mea aduersitate nō curāt. ac ſi dic
ſi culpabilis in amicis ſū fidelis: p Qui tollit ab amico ſuo miam. hoc
tr̄ſcdo ſibi augmū ipe mouſtratiue. q Timōꝰ dei. l. ſtanguinei mei. r Fidelis
qui dei offendit. s Fratres mei. l. ſtanguinei mei. t Preterierūt me.
nō curātes de mea conſolatiōne qui hoc ſi culpabilis nō fidelis: t Qui tu
mult pnitet fruct fug eos nit. Liquā ꝓpter timorē mūdane pene. v timui
ſiderate amico ſuo in neceſſitate poſito. Timet ꝑ tale aduersitatē ei⁹ facultā
tes transeuntes diuerti mat⁹ pietat. Cpnde a nos ſtes illiquidū. x Tpe
quo fuerit diſſipati ꝓ mortē. y Perſecti. qs tabor ſi ſtes mea ſi fui ei q nō
mihi. Facere. ſi. z Et vt ſtat. il. de loco ſuo. l. qđ ſe de ſuo mundo ei
ſi pulue. à Stati ſolidati eſt ſtigit a ſolido ad tactū. ſtatim tabori ſolidat
a ꝓpoſitio pfecta vite. b Jmalute ſūt ſemite greſſus eoꝝ. ſi mala ſtipa ſ
ſtatus. a Ambulabūt i vacuū. q. d. nō vacuū ad ſtrandū tabori q ſi
tribulo ſuntur ei⁹ mundana ei⁹ in vacuū ꝓpoſitio. q nō tabori ſtatuit.
b Cōſidera. ſcindit. vl. Vbi adhuc ꝓpoſit q ſtantia ſi pulue ſtra
ſtato q ſtperat amicos ſuos ab eo ſtatuit q ſe ſtra mūdi
vocat ad ꝓfectū. vt ſi. s. c. 1. ꝙm. q ſtpo ſui ſtatuit ſtipa ad ſtra mū
ſcripſit. a ſic adhuc⁹ q ſi ſunt ei ꝓfectū. à ſi ſtatuit ei ſtra mū
Domi. Cadubi dicitur. c Jmitra ſa. Cadubi ſtipa. d Et

[illegible]

Consilii sunt: quia speravi. Venerunt quoque usque ad me: et pudore cooperti sunt. Nunc venistis: et modo videntes plagam meam timetis. Numquid dixi afferte mihi: et de substantia vestra donate mihi: vel liberate me de manu hostis: et de manu robustorum eruite me? Docete me: et ego tacebo: et siquid forte ignoravi instruite me. Quare detraxistis sermonibus veritatis: cum e vobis nullus sit qui possit me arguere. Ad increpandum tantum eloquia concinnatis: et in ventum verba profertis. Super pupillum irruitis: et subvertere nitimini amicum vestrum. Verumtamen quod cepistis explete. Prebete aurem et videte an mentiar. Respondete obsecro absque contentione: et loquentes id quod iustum est iudicate. Et non invenietis in lingua mea iniquitatem: nec in faucibus meis stultitia personabit.

C. VII.

Militia est vita hominis super terram: et sicut dies mercennarii dies eius. Sicut cervus desiderat umbram:

[illegible]

C. VII.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. VII.

[illegible]

[illegible]

et sicut mercennarius prestolatur finem operis sui: sic et ego habui menses vacuos: et noctes laboriosas enumeravi mihi. Si dormiero dicam quando consurgam: et rursus expectabo vesperam: et replebor doloribus usque ad tenebras. Induta est caro mea putredine et sordibus pulveris: cutis mea aruit et contracta est. Dies mei velocius transierunt quam a texente tela succiditur: et consumpti sunt absque ulla spe. Memento quia ventus est vita mea: et non revertetur oculus meus ut videat bona: nec aspiciet me visus hominis: sed oculi tui in me: et non subsistam. Sicut consumitur nubes et pertransit: sic qui descenderit ad inferos non ascendet: nec revertetur ultra in domum suam: neque cognoscet

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

eũ amplius locus eius. Quapropter ⁊ ego non parcã ori meo: loquar in tribulatione spirit⁹ mei: cõfabulabor cũ amaritudine ãie mee. Nũquid mare sũ ego: aut cetus: q: circũdedisti me carcere? Si dixero: cõsolabit me lectul⁹ meus: ⁊ releuabor loquẽs mecũ i strato meo: ⁊ terrebis me p somnia: ⁊ per visiones horror cõcuties. Quãobrẽ elegit suspẽdiũ anima mea ⁊ mortẽ ossa mea: desperaui: nequaq̃ vltra viuã iã. Parce mihi dñe: nihil enĩ sunt dies mei. Quid est hõ q: magnificas eũ: aut qd apponis erga eũ cor tuũ? Uisitas eũ diluculo et subito probas illum. Usq̃quo parcis mihi: nec dimittis me: vt glutiam saliuam meã? Peccaui. Quid faciã tibi o custos hominũ? Quare posuisti me cõtrariũ tibi: ⁊ factus sũ mihimetipsi gra-

[illegible]

Parce mihi domine. [illegible]

Nihil sunt dies mei. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Cur non tollis

[illegible]

In die eius stupebũt nouissimi: ⁊ primos inuadet horror: hec sunt ergo tabernacula iniqui ⁊ iste locus ei⁹ q ignorat deũ.

C. XIX.

Respondens autem iob dixit: Usq̃quo affligitis animam meã: ⁊ atteritis me sermonibus? En decies confunditis me: ⁊ nõ erubescitis opprimẽtes me. Nempe ⁊ si ignoraui: mecum erit ignorãtia mea. At vos cõtra me erigimini: ⁊ arguitis me opprobrijs meis. Saltẽ nũc intelligite q: deus nõ equo iudicio afflixerit me: ⁊ flagellis suis me cinxerit. Ecce clamabo vim patiẽs ⁊ nemo exaudiet. Uociferabor: ⁊ non est q iudicet. Semitã meã circũsepsit: ⁊ transire nõ possũ: ⁊ i calle meo tenebras posuit. Spoliauit me gl'ia mea: ⁊ abstulit co-

[illegible]

C. XIX.

Usq̃quo affligitis a.m. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XIX

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

ronas de capite meo. Destruxit me undique et pereo: et quasi evulse arbori abstulit spem meam. Iratus est contra me furor eius: et sic me habuit quasi hostem suum. Simul venerunt latrones eius: et fecerunt sibi viam per me: et obsederunt in gyro tabernaculum meum. Fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserunt a me. Dereliquerunt me propinqui mei: et qui me noverant obliti sunt mei. Inquilini domus mee et ancille mee sicut alienum habuerunt me: et quasi peregrinus fui in oculis eorum. Servum meum vocavi et non respondit: ore proprio deprecabar illum. Halitum meum exhorruit uxor mea: et orabam filios uteri mei. Stulti quoque despiciebant me: et cum ab eis recessissem detrahebant mihi. Abominati me sunt quondam consiliarii mei: et quem maxime diligebam aversatus est me. Pelli mee consumptis carnibus adhesit os meum: et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos. Miseremini mei miseremini mei saltem vos amici mei: quia manus domini tetigit me. Quare persequimini me sicut deus: et carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat ut scribantur sermones

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stilo ferreo: et plumbi lamina: vel certe sculpantur in silice? Scio enim quod redemptor meus vivit: et in novissimo die de terra surrecturus sum: et rursum circumdabor pelle mea: et in carne mea videbo deum. Quem visurus sum ego ipse et oculi mei conspecturi sunt: et non alius. Reposita est hec spes mea in sinu meo. Quare ergo nunc dicitis persequamur eum: et radicem verbi inveniamus contra eum? Fugite ergo a facie gladii: quoniam ultor iniquitatum gladius est: et scitote esse iudicium.

C. XX.

Respondens autem sophar naamathites dixit: Idcirco cogitationes mee varie succedunt sibi: et mens in diversa rapitur. Doctrinam qua me arguis audiam: et spiritus intelligentie mee respondebit mihi. Hoc scio a principio ex quo positus est homo super terram: quod laus impiorum brevis sit et gaudium hypocrite instar puncti. Si ascenderit usque in celum su

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

pbia eius: et caput eius nubes tetigerit: quasi sterquilinium in fine pdetur: et qui eum viderant dicent ubi est? Velut somnium avolans non invenietur: transiet sicut visio nocturna. Oculus qui eum viderat non videbit: neque ultra intuebitur eum locus eius. Filii eius atterentur egestate et manus illius reddent ei dolorem suum. Ossa eius implebuntur vitiis adolescentie eius: et cum eo in pulvere dormient. Cum enim dulce fuerit in ore eius malum: abscondit illud sub lingua sua. Parcet illi et non derelinquet illud: et celabit in gutture suo. Panis eius in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus. Divitias quas devoravit evomet: et de ventre eius extrahet eas deus. Caput aspidum suget: et occidet eum lingua vipere. Non videat rivulos fluminis torrentis mellis et butyri. Luet que fecit omnia: nec tamen consumetur. Juxta multitudinem adinventionum suarum sic et sustinebit: quia confringens nudavit pauperis domum: rapuit et non edificavit eam: nec est satiatus venter eius. Et cum habuerit que concupierat possidere non poterit. Non remansit de cibo eius

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

et propterea nihil permanebit de bonis eius. Cum satiatus fuerit artabitur: estuabit: et omnis dolor irruet in eum. Utinam impleatur venter eius: ut emittat in eum iras furoris sui: et pluat super illum bellum suum. Fugiet arma ferrea: et irruet in arcum ereum. Gladius eductus et egrediens de vagina sua: et fulgurans in amaritudine sua. Vadent et venient super eum horribiles: omnes tenebre abscondite sunt in occultis eius. Devorabit eum ignis qui non succenditur: affligetur relictus in tabernaculo suo. Revelabunt celi iniquitatem eius: et terra consurget adversus eum. Apertum erit germen domus illius: detrahetur in die furoris dei. Hec est pars hominis impii a deo: et hereditas verborum eius a domino. C. XXI.

Respondens autem iob dixit: Audite queso sermones meos: et agite penitentiam. Sustinete me: ut et ego loquar: et post mea si videbitur verba ridete. Numquid contra hominem disputatio mea est: ut merito non debeam contristari? Attendite me et obstupescite: et supponite digitum ori vestro. Et ego quando recordatus fuero pertimesco: et concutit carnem

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXI.

[illegible]

meas fremor. Quare ergo impij
vixerūt: sublevati sūt: roborati sunt
diuitijs? Semen eorum permanet
net cœtus eis: propinquos turba
& nepotes i conspectu eorū. Domꝰ
eorum secure sunt & pacifice: & non
é virga dei sup illos. Bos eoꝝ
cōcepit: & non abortiuit: vacca pe
perit: & non est privata fetu suo.
Egrediuntur q̄si gregeo paruuli
eorū: & infantes eorū exultant lu
sib⁹. Tenēt tympanū & citharaz
& gaudent ad sonitū organi. Du
cunt i bonis dies suos: & in pūn
cto ad ifernā descendunt: Qui
dixerūt deo recede a nobis: scien
tiam viarum tuarum nolumus.

Nicolaus

Quare & c. Postq̄ iob posuit antithesim hic ostendit suam intentionē. & ē dicē infert triplices obiectiones. ibi: Certe nouī. Circa primū de clarat primum sensū p prosperitatē malorum. & ibi q̄ aduersa. & spera ex. ibi: Quotiens lucerna. Circa secundū duplicem obiectionem. ibi: Aut dicerunt. Circa p mum istorum q̄ soluit contra iob argumendo dicunt q̄ prosperitates impiorum in pacienti sunt ita breues q̄ sunt nullius momenti. quod credunt per experientiam. b. Quare ergo impij viuūt. & non cum eis finit cōplacentia. b Sublevati sunt ad statum honoris. c Confortati q̄ dant eis ita q̄ propter diuitias suas non timent ab honore deici & q̄ non solum prosperamur in propria persona: sed etiam in filii coniunctis. subditur:

d Semē eorum permanet. i. multo tempore. e Coēs eis. i. ipsis vxi ⁊ filiabus. & gaudētibus. f Domus eorum securæ sunt. ab extra. g Et pacifice. ab intra: q̄ non est eis dificultas. h Et nō est virga dei. i. afflictio eis insita desup a deo. ꝓhibetur ꝓsperitatem eorum magis in ipsis. b. i Bos eoꝝ &c. per animalia quæ sunt de facultatibus ꝓsperantis intelligūt ꝓsperitates eorum in animalibus, inter quæ bouis multum reputabantur propter carnes & pelles & agriculturam: quorum defectus hic multiplicationem vitiat. Bos eorum &c. i. vacca: q̄ bos est cōmune genus. & p hoc excludit sterilitatem. k Et non abortiuit ante partū sicut aliquando contingit. l Vacca peperit. facilitas ablq; periculo fetus & matris. m Et non est spuria vitu sua. quæ per nutritionem reducitur ad debitam rotur & augmentum. & sic tollit dicte multiplicationis quodlibet impedimentum: & q̄ dictum est de bobus intelligendum est de alijs animalibus. & quia ad ꝓsperitatē ꝓsperum non sufficiunt dictæ nisi adsit vita sociabilis in se & in amicis. ideo subdit: n Egrediuntur. i. ad spectabilē quasi gregeo paruuli eorum. ideo subditur: o Et infantes eorum exul. lasciuo. & sicut decunt vitam iocundā. sicut & patres & adulti. eodem subditur: p Lo cent tympanum &c. & nō solum decut tempus sibi longum. & ideo sequitur: q Ducunt in bonis dies suos. i. totum decurrum vitæ suæ. ideo sequitur. r Et in puncto ad infernū descendunt. i. ad sepulturam. ita q̄ iter ꝓsperitatem & sepulturam eorum nō datur aliq̄ tribulatio quæ aduersitas autem per experientiam videntur aliquando contingere impijs. & per ista autem per experientiam excludit obiectum sophæ. Cæ prosperitas malorum tu ponunt est vera. & ideo tollitur per aduersitatem superuenientem etiam in pacienti vita per hoc ē declarat ꝓpositum iob. Cæ ꝓsperitas huius vitæ nō est finalis virtutis. nec aduersitas semper est pœna peccati precedentis. f Aut dicet quis: Deus reseruat filijs eius dolorem patris. Retribuat ei & sentiat.

f Hic vita mali q̄ pessima dicta. f Domus eius.

Quis ēst qui possit dicere deo recede a nobis. & scientiā viarum tuarum nolumus. Quis ēst omnipotens vt seruiamꝰ ei: & q̄d nob⁹ ꝓdest si orauerimꝰ eū? Verūtamen quia nō sunt in manu eorum bona sua: cōsilium impiorum longe sit a me. Quotiēs lucerna impiorum extinguet: & superuenit eis interitus: & dolorem diuidet furore sua? Erūt sicut palee ante faciē venti: & sicut fauilla quā turbo dispgit. Deus seruabit filijs illius: & dolorē patri: & cū rēd derit: tunc sciet. Videbūt oculi eius interfectionē suam: & de furore omnipotentis bibet. Quid enim ad eū pertinet de domo sua post se: & si numerus mensū eius dimidietur? Numqd deū quispiā docebit scientiam: q̄ excelsos iudicat? Ipse morit robustus & sanus diues & felix: Viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigātur. Alius verò morit in amaritudine animæ: & absq; vllius opibus: & tamen simul in puluere dormient: & vermes operiēt eos

Erūt sic palee. Quia tre dei statu subito leuant: atq; asportantur ad ignem.

Et sicut fauilla quam. q. eos ad eterna supplicia turbo rapiens asportat. Deus seruabit &c. Quasi parcus vindictæ imitat. etiam q̄ eius debito contringit. Et cum reddiderit &c. Nolet eni ipsius mala quæ facit: nisi cum punitꝰ ceperit. Videbunt oculi. i. in. &c. Quia ita iniquitatē suam agnoscat vt nec in ipso maneret sterilis quæ amabat. cum modo quæ peruerse egerat: experiet de qua obstinatione sustinguitur. Quid enim, ad eum, qui dixerit deo recede a nobis. Quasi deo recede a nobis q̄ si ad le ꝓpere alij. illi reculant: eligi possūt actibus impugnāt. Scientiam viarum tuarum. Quia dei pax. humilitas. patientia &c. q̄ despicit: & dicit: nescio vos & fugit vt lumen. Quia est omnipotens. &c. Quorum culpa? & quibus bec habere pena ost. q̄ pessimis quibusdā hō vellēt quæ non habent. subditur:

Quis ēst omnipotens vt seruiamꝰ ei: & q̄d nob⁹ ꝓdest si orauerimꝰ eū? Verūtamen quia nō sunt in manu eorum bona sua: cōsilium impiorum longe sit a me. Quotiēs lucerna impiorum extinguet: & superuenit eis interitus: & dolorēs diuidet furore sua? Erūt sicut palee ante faciē venti: & sicut fauilla quā turbo dispgit. Deus seruabit filijs illius: & dolorē patri: & cū rēd derit: tunc sciet. Videbūt oculi eius interfectionē suam: & de furore omnipotentis bibet. Quid enim ad eū pertinet de domo sua post se: & si numerus mensū eius dimidietur? Numqd deū quispiā docebit scientiam: q̄ excelsos iudicat? Ipse morit robustus & sanus diues & felix: Viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigātur. Alius verò morit in amaritudine animæ: & absq; vllius opibus: & tamen simul in puluere dormient: & vermes operiēt eos

Nicolaus

Quare &c. Postq̄ iob posuit antithesim hic ostendit suam intentionē. & ē dicē infert triplices obiectiones. ibi: Certe nouī. Circa primū declarat primum sensū p prosperitatē malorum. & ibi q̄ aduersa. & spera ex. ibi: Quotiens lucerna. Circa p mum istorum q̄ soluit contra iob argumendo dicunt q̄ prosperitates impiorum in pacienti sunt ita breues q̄ sunt nullius momenti. quod credunt per experientiam. b. Quare ergo impij viuūt. & non cum eis finit cōplacentia. b Sublevati sunt ad statum honoris. c Confortati q̄ dant eis ita q̄ propter diuitias suas non timent ab honore deici & q̄ non solum prosperamur in propria persona: sed etiam in filii coniunctis. subditur:

d Semē eorum permanet. i. multo tempore. e Coēs eis. i. ipsis vxi ⁊ filiabus. & gaudētibus. f Domus eorum securæ sunt. ab extra. g Et pacifice. ab intra: q̄ non est eis dificultas. h Et nō est virga dei. i. afflictio eis insita desup a deo. ꝓhibetur ꝓsperitatem eorum magis in ipsis. b. i Bos eoꝝ &c. per animalia quæ sunt de facultatibus ꝓsperantis intelligūt ꝓsperitates eorum in animalibus, inter quæ bouis multum reputabantur propter carnes & pelles & agriculturam: quorum defectus hic multiplicationem vitiat. Bos eorum &c. i. vacca: q̄ bos est cōmune genus. & p hoc excludit sterilitatem. k Et non abortiuit ante partū sicut aliquando contingit. l Vacca peperit. facilitas ablq; periculo fetus & matris. m Et non est spuria vitu sua. quæ per nutritionem reducitur ad debitam rotur & augmentum. & sic tollit dicte multiplicationis quodlibet impedimentum: & q̄ dictum est de bobus intelligendum est de alijs animalibus. & quia ad ꝓsperitatē ꝓsperum non sufficiunt dictæ nisi adsit vita sociabilis in se & in amicis. ideo subdit: n Egrediuntur. i. ad spectabilē quasi gregeo paruuli eorum. ideo subditur: o Et infantes eorum exul. lasciuo. & sicut decunt vitam iocundā. sicut & patres & adulti. eodem subditur: p Lo cent tympanum &c. & nō solum decut tempus sibi longum. & ideo sequitur: q Ducunt in bonis dies suos. i. totum decurrum vitæ suæ. ideo sequitur. r Et in puncto ad infernū descendunt. i. ad sepulturam. ita q̄ iter ꝓsperitatem & sepulturam eorum nō datur aliq̄ tribulatio quæ aduersitas autem per experientiam videntur aliquando contingere impijs. & per ista autem per experientiam excludit obiectum sophæ. Cæ prosperitas malorum tu ponunt est vera. & ideo tollitur per aduersitatem superuenientem etiam in pacienti vita per hoc ē declarat ꝓpositum iob. Cæ ꝓsperitas huius vitæ nō est finalis virtutis. nec aduersitas semper est pœna peccati precedentis. f Aut dicet quis: Deus reseruat filijs eius dolorem patris. Retribuat ei & sentiat.

f Hic vita mali q̄ pessima dicta. f Domus eius.

Quis ēst qui possit dicere deo recede a nobis. & scientiā viarum tuarum nolumus. Quis ēst omnipotens vt seruiamꝰ ei: & q̄d nob⁹ ꝓdest si orauerimꝰ eū? Verūtamen quia nō sunt in manu eorum bona sua: cōsilium impiorum longe sit a me. Quotiēs lucerna impiorum extinguet: & superuenit eis interitus: & dolorēs diuidet furore sua? Erūt sicut palee ante faciē venti: & sicut fauilla quā turbo dispgit. Deus seruabit filijs illius: & dolorē patri: & cū rēd derit: tunc sciet. Videbūt oculi eius interfectionē suam: & de furore omnipotentis bibet. Quid enim ad eū pertinet de domo sua post se: & si numerus mensū eius dimidietur? Numqd deū quispiā docebit scientiam: q̄ excelsos iudicat? Ipse morit robustus & sanus diues & felix: Viscera eius plena sunt adipe: & medullis ossa illius irrigātur. Alius verò morit in amaritudine animæ: & absq; vllius opibus: & tamen simul in puluere dormient: & vermes operiēt eos

Erūt sic palee. Quia tre dei statu subito leuant: atq; asportantur ad ignem.

Et sicut fauilla quam. q. eos ad eterna supplicia turbo rapiens asportat. Deus seruabit &c. Quasi parcus vindictæ imitat. etiam q̄ eius debito contringit. Et cum reddiderit &c. Nolet eni ipsius mala quæ facit: nisi cum punitꝰ ceperit. Videbunt oculi. i. in. &c. Quia ita iniquitatē suam agnoscat vt nec in ipso maneret sterilis quæ amabat. cum modo quæ peruerse egerat: experiet de qua obstinatione sustinguitur. Quid enim, ad eum, qui dixerit deo recede a nobis. Quasi deo recede a nobis q̄ si ad le ꝓpere alij. illi reculant: eligi possūt actibus impugnāt. Scientiam viarum tuarum. Quia dei pax. humilitas. patientia &c. q̄ despicit: & dicit: nescio vos & fugit vt lumen. Quia est omnipotens. &c. Quorum culpa? & quibus bec habere pena ost. q̄ pessimis quibusdā hō vellēt quæ non habent. subditur:

Nicolaus

Quare &c. Postq̄ iob posuit antithesim hic ostendit suam intentionē. & ē dicē infert triplices obiectiones. ibi: Certe nouī. Circa primū declarat primum sensū p prosperitatē malorum. & ibi q̄ aduersa. & spera ex. ibi: Quotiens lucerna. Circa p mum istorum q̄ soluit contra iob argumendo dicunt q̄ prosperitates impiorum in pacienti sunt ita breues q̄ sunt nullius momenti. quod credunt per experientiam. b. Quare ergo impij viuūt. & non cum eis finit cōplacentia. b Sublevati sunt ad statum honoris. c Confortati q̄ dant eis ita q̄ propter diuitias suas non timent ab honore deici & q̄ non solum prosperamur in propria persona: sed etiam in filii coniunctis. subditur:

d Semē eorum permanet. i. multo tempore. e Coēs eis. i. ipsis vxi ⁊ filiabus. & gaudētibus. f Domus eorum securæ sunt. ab extra. g Et pacifice. ab intra: q̄ non est eis dificultas. h Et nō est virga dei. i. afflictio eis insita desup a deo. ꝓhibetur ꝓsperitatem eorum magis in ipsis. b. i Bos eoꝝ &c. per animalia quæ sunt de facultatibus ꝓsperantis intelligūt ꝓsperitates eorum in animalibus, inter quæ bouis multum reputabantur propter carnes & pelles & agriculturam: quorum defectus hic multiplicationem vitiat. Bos eorum &c. i. vacca: q̄ bos est cōmune genus. & p hoc excludit sterilitatem. k Et non abortiuit ante partū sicut aliquando contingit. l Vacca peperit. facilitas ablq; periculo fetus & matris. m Et non est spuria vitu sua. quæ per nutritionem reducitur ad debitam rotur & augmentum. & sic tollit dicte multiplicationis quodlibet impedimentum: & q̄ dictum est de bobus intelligendum est de alijs animalibus. & quia ad ꝓsperitatē ꝓsperum non sufficiunt dictæ nisi adsit vita sociabilis in se & in amicis. ideo subdit: n Egrediuntur. i. ad spectabilē quasi gregeo paruuli eorum. ideo subditur: o Et infantes eorum exul. lasciuo. & sicut decunt vitam iocundā. sicut & patres & adulti. eodem subditur: p Lo cent tympanum &c. & nō solum decut tempus sibi longum. & ideo sequitur: q Ducunt in bonis dies suos. i. totum decurrum vitæ suæ. ideo sequitur. r Et in puncto ad infernū descendunt. i. ad sepulturam. ita q̄ iter ꝓsperitatem & sepulturam eorum nō datur aliq̄ tribulatio quæ aduersitas autem per experientiam videntur aliquando contingere impijs. & per ista autem per experientiam excludit obiectum sophæ. Cæ prosperitas malorum tu ponunt est vera. & ideo tollitur per aduersitatem superuenientem etiam in pacienti vita per hoc ē declarat ꝓpositum iob. Cæ ꝓsperitas huius vitæ nō est finalis virtutis. nec aduersitas semper est pœna peccati precedentis. f Aut dicet quis: Deus reseruat filijs eius dolorem patris. Retribuat ei & sentiat.

f Hic vita mali q̄ pessima dicta. f Domus eius.

Nō q̄ libere nō cogitet de cognatis. vt facit vtaricus filij: nec p auricia sua. quia vita a voluptate abstinet. Et mala culpa nec mens tormēti adst. Sed. Quid est ad eū &c. Domus eius. p culpa sua ponitur: Sed q̄ ad eū pinet de domo sua post se. Licet p vitiū gt aut opis ea q̄ est ponit vite longitudo imitat'. ibi q̄ ad eum pinet si numerus dierū eius dimidietur? Et i hoc ꝓ hō peccatū cōtra deum erigit vbi deus omnipotēs cū eruditionē si angit. Et nec illata pœna mēti hoīm flat. quā in deliberatiōe cōtra domiū obstinatio obdurat. Et notandum q̄ grauio culpe trat' sit q̄ pena pro culpa mēti ꝓponit. & tamen nec torqueri meta sub tuga obstinatio cruciat. cordis indurate. Sed cur dō in tanti cruciat. calore mē. et humanas ponunt: nec q̄ obstare ꝓsumat. Sc̄ gnar. Nūqd deū q̄spiā do. sc. id est. nobilium nil insuste agit. q̄ subtili licet nobis angelicas na turā iuste iudicauit. vnde nihil restat ꝓpri. Ille morit. Ecce ponit illa in q̄bus omnipotēs sese ostēdit q̄ vsurpat: quæ illo cur hoc ita esse permittat Sequentes litere sūt ꝓ p se. q̄s sit dicit. Viscera eius plena. i. a. Allego. Adepe q̄pe &c. abundāti ti cibo est. ita &c. abūdan tia rerū significa. q̄ mens turget. Ossa illius sunt sustinudo dignitatū. In q̄bus est medulla. domesti &c. diuitie: sine q̄bus ptās exteriot qualificā est. Sed ossa ille dore. obstructo. medulle prauo desiderio. q̄ illas irrigāt. Cū voluptate &c. Alius sit q̄ nihil bic habuit habere cupide. q̄s qi nō ꝓfit affligunt. hi moritur in amaritudie animæ. opibus. Ecce duos inuenit gaudet. pauꝑ tantus affligit. De virtū subdit: Et nō sit in pulueri dor. Quæ cura de diuitijs vi ta. ꝓpera vel aduersa cū similis finis in pulueri: Illa vita cogitida: vbi est relaxatione ad dēsimilē nil' gaudet. vel sicut ad penas afflictus trahit ad regn. Et tū simul in. p. alij. Id est in tormēto deiectis oculos men tis claudit. Et vermes. q̄ de carne. i. carnales cure ꝑmittūt. nō in iob. q̄ nec de habitis timuisse: nec de amissis anxius fuit. Et alij hoc putant. dre subiūgit. Certe nouī. &c. Quæ cui pertulit, videret ipse inde credidit Impiū credidit qui lesus' deserti videt: q̄s nō cogitant nisi q̄ adhuc i pñti horum nec pcte ad eterna trahēt. vade addit: Interrogate quēlibet de via. Quasi sentētiā cōtra me inquiro. Di atio enī: ubi est dom' principis: & vbi tabernacula ipioꝝ? Inter rogate quēlibet de viatorib' & hoc eādez illā intelligere cognoscetis. & talia? credidit. q̄ pauca adiecit. & actū nō dixit indicta obscurauit. vel fudit: c Qui vult pdmdia. i. ipse futuri iudicij. & supplicii. a Beatus' malꝰ. i. celsus' vinc iudicio. q̄ nō absq; tpali. ꝓsperitate. & Quis ar. eo. vi. et'. q. d. ita fuit exaltat' malo vt nullo vñ vindex. q̄ nullꝰ audebat eū arguē. ꝓpter sū & et' coronide. & Et q̄ sic q̄ malorū illi. q. d. Sic sol'. & q̄ pōt pauire eis q̄ꝰ mens. & mal. q̄ sic in vita pñti. ō subdit: g Ipse ad tpul. ducit. i. q̄uis ceq̄' mortuū sepeliat' ei sic q̄ limus ē vigilabit: & illa punit'. & ꝓ refluentiam' i alia. & compar. ill. q. q̄ in ista nō solū pauit bō. ꝓ pcte ꝓpter si et aliorū. q̄ꝰ. i mal. pōtiā vel. auxiliū ꝓstitit. nō segt: a Dulcis fuit glarcio cocyti. q̄s dicit portaq̄ cocyti' fingit' flumā fluui' ⁊ q̄ crudēlē sic ipioꝝ. nō interpetat' luct'. glarea aut ibi ablq; sit tapilli q̄ trahit a flumine. & alios sibi tradūc q̄ trahit. i flumia sup ficie. ⁊ ꝑs virtūq; significādo glarea cocyti vocāt helea ipii: q̄ ad pēnā inferni vidēnt' ꝑtā. i. tpe iob carnibus tūc ꝓ gaudio. Dulcis ipii vocabunt glarea cocyti. nō tales helea vocāt ꝓpter inferni. & igit fluuius. Dulcis fuit glarea cocyti. i. ipi' dū vixerat fuit amicabilis ⁊ tanq̄ dulcis bestia ipso. b Et ꝓ' si odm̄ bo. h. abū. i. posit mortē ei' de ei statu homiq̄ alioq; delēbāt ad infernū. c Et ante innumerabiles. i. ad numeri valde tā delēbunt. & alii dī ad augmēti pene et'. ut sic tūcetus cruciatus beati augeā ex societate aliorū beatoꝝ: sic ⁊ pena cruciabit pōnati ex societate aliorū ⁊ magis q̄s fuit fautor ipsoꝝ. d Quis igit. Dicit tanta nobilia p q̄s cruciat' amicos iob. ꝓmittebat ei ipse? Intendit ei ꝓ dicere. dicit igit: Quis igit confundet amicū me? frustra. &c. se fabricatur ipse mihi affutura. c Cū enim via repugnare ossa sit veritati. ei' iob subiūctor

[illegible]

gemitum meũ. Quis mihi tribuat vt cognoscam et inueniam illum: et veniam vsq; ad solium eius? Ponam coram eo iudiciũ: et os meũ replebo increpationibus: vt sciam verba que mihi respõdeat et intelligam quid loquatur mihi. Nolo multa fortitudie cõtẽdat mecũ: nec magnitudinis sue mole me premat. Proponat equitatẽ cõtra me: et perueniat ad victoriã iudicium meũ. Si ad orientẽ iero non apparet: et si ad occidentẽ nõ intelligam eum. Si ad sinistram, quid agam? nõ apprehẽdã eum. Si me vertam ad dexterã: non videbo eum. Ipse vero scit viam meam: et probauit me quasi aurũ qđ per ignẽ trãsit. Vestigia eius secutus est pes meus: viã eius custodiui: et nõ declinaui ex ea. A mãdatis labiorum eius nõ recessi: et in sinu meo abscõdi verba oris eius. Ipse enim solus est: et nemo auertere potest cogitatiões eius: et aĩa eius quodcunq; voluit fecit. Cũq; expleuerit in me voluntatẽ suã: et alia multa similia presto sũt ei. Et iccirco a facie eius turbatus sum: et cõsiderans cũ timore sol-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

licitor. Deus molliuit cor meũ: et oĩpotẽs cõturbauit me. Nõ n. perijt ppter imminẽtes tenebras nec faciẽ meã operuit caligo.

C. XXIIII.

Ab oĩpotẽte nõ sũt abscõdita tpa: qui aũt nouerant eũ, ignorãt dies illius. Alij terminos trãstulerunt: diripuerũt greges et pauerunt eos. Asinũ pupillorũ abegerũt: et abstulerũt pro pignore bouẽ viduę. Subuerterũt pauperũ viam: et oppresserunt pariter mãsuetos terre. Alij quasi onagri in deserto egrediũtur ad opus suũ vigilãtesq; ad predam preparãt panem liberis. Agrum non suũ demetũt: et vineam eius quẽ vi oppresserãt vindemiãt. Nudos dimittunt homines indumẽta tollẽtes quibus nõ est operimẽtum in frigore: quos imbres montium rigãt: et nõ habentes velamen amplectãtur lapides. Vim fecerũt depredantes pupillos: et vulgũ pauperẽ expoliauerũt. Nudis et incedentibus absq; vestitu et esurientibus tulerũt spicas. Inter aceruos eorũ meridiati sunt qui calcatis torcularibus sitiunt. De ci-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXIIII.

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

talibus fecerunt viros gemere: et anime vulneratorum clamabunt et deus inultum abire nõ patitur. Ipsi fuerunt rebelles lumini: nescierunt vias eius: nec reuersi sunt p semitas illius. Mane primo consurgit homicida interficit egenum et pauperem: p noctem vero erit quasi fur. Oculus adulteri obseruat caligines dicens: non me videbit oculus: et operiet vultum suum. Perfodit in tenebris domos sicut in die condixerant sibi et ignorauerunt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrantur vmbram mortis: et sic in tenebris quasi in luce ambulant. Leuis est sup faciem aque. Maledicta sit pars illius in terra: nec ambulet per viam vinearum. Ad nimium calorem transeat ab aquis niuium et vsque ad inferos peccatum illius. Obliuiscatur eius misericordia. Dulcedo illius vermes. Nõ sit in recordatione: sed conteratur quasi lignum infructuosum. Pauit enim sterilem et que nõ parit: et vidue

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

bene non fecit. Detraxit fortes in fortitudine sua: et cum steterit nõ credet vite sue. Dedit ei deus locum penitentie: et ille abutitur eo in superbia. Oculi enim eius sunt in vijs illius. Eleuati sunt ad modicum et non subsistent: et humiliabuntur sicut omnia et auferentur: et sicut summitates spicarum conterentur. Quod si nõ est ita: quis me potest arguere esse mentitum: et ponere ante deum verba mea? C. XXV.

Respondens autem baldath suites dixit: Potestas et terror apud eum est: qui facit concordiam in sublimibus suis. Nunquid est numerus militum eius? Et super quem non surgit lumen illius? Nunquid iustificari potest homo comparatus deo aut apparere mundus natus de muliere? Ecce etiam luna nõ splendet: et stelle nõ sunt munde in conspectu eius. Quanto magis homo putredo: et filius hominis vermis. C. XXVI.

Respondens autem iob dixit: Cuius adiutor es? Nunquid imbecillis? et sustentas brachium eius qui nõ est fortis?

[illegible]

C. XXV.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXV.

[illegible]

C. XXVI.

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXVI.

[illegible]

nos? Cui cōsiluisti? cōsilium? scientiam

illi qui non habet sapientiam? et
prudentiā tuā ostendisti plurimā?
Quam docere voluisti? Nomē

cum qui scit spiramentum? Ecce
gigantes gemunt sub aquis et q
habitant cum eis. Nuda est infer
nus coram illo: nullus est operi
mentum perditioni. Qui extendit

aquilonē super nihilum. Qui ligat
aquas in nubib⁹ suis: et nō erum
pant pariter desuper. Qui tenet

vultum solii sui: et expandit sup
illum nebulam suā. Terminū cir
cundedit aquis: vsq; dum finiantur
luc et tenebre. Colūnē cęli ? cō

tremiscūt: et pauent ad nutū ei⁹
In fortitudine illius repete ma
re congregata sunt: et prudentiā ei⁹
percussit superbū. Spiritus eius
ornauit celos: obstetricante ma

nu eius eductus é coluber tortu
osus. Ecce hec ex parte dicta sūt

tus tenet: qt a nobis in hac vita regni ei⁹ ętia nō cognoscit. Sup ad expa
di nebula ei⁹: qt sicut est illa caligo ętia nō videt. Terminū circūdedit
aquis vsq; dū fluat. etc. Q. humani gressus sic tam modo ad vt quousq
vel finalis aduersarii tempus transeat pugnet ad cognitionē claritatis dei
me nō pungat. Colūne cęli cōtre. et pa. ad. 2. Columne cęli dicūt angeli
geloe: vel filiones ecclie filiorum appellat. In formulis filius re. ma,
ob. sint. Qui incarnato filio dei cōtrādicūt ecclię vocāt pessimū ordinē.

Et prudentia eius p. fu. Prudentia nō venit penitus ē antiquis hostis
qz vñ audacter olim ipm in quo filii nihil operabat apparuit; hinc bolem
quę et iuste tenebat amisit. Sz filio occiso ā pharisęis ecclia fit scriptura: le
gē. Sēs ei⁹ obtu. etc. Et pharisęi cecos nos putāt a patri bona suscipere:
nullo scrutinio decore claruisse. Et obstetricante manu. etc. et. 2. Anti
qui⁹ hostis q hoi ore colubri locut⁹ ēq; tortuoso vbiq; i virtute rectitudie fi
lioꝝ. Nec obstetricāte manu ipsi dicit⁹ ē ab ecclia. In pascha adz kmtrio
pm adūcēt pharisei ordinē rectū: si ē subdit⁹ valde esse timēdū. Ecce B ex
pte vt. 2. Vbiqz nobis antichꝛo ihū appellāte adultū officium narrāte vita
ihū. Et pte retulerat: qz ei⁹ alia actio fuit q nos solūmodo qua redemit.

De lyra

guttas? aut expedit hoib⁹ ? irrationabilib⁹. n Qui ex vñ. stilli sut: ? ex
pādit sup illud nebulā. et reclusio. n. vapoꝝ q nō resoluunt in pluuias
grāt' aliqñ nebulā ipediūt nec a ꝑpetuo cursu vt latiꝰ dei. Sm illud Ja.
lxvi. Celū mihi sedes. etc. Terminū circūdit. aqs. ad ꝑgregauit eas in
locū vsq; q marię ē oceanꝰ: vt appeat aliq; pte ire undaꝝ. p bleatide hostis
? aliaꝝ. quia aq; de nā elementi circūdaret tota terra cū in nimio pōdere
su. p Vsq; dū finiant' luc ? tenebre. Successio diei ? nocte. p merā cęli
q. d. quātu stabit ista ętas? mālā p ꝓsolutionē cęli. ? mare stabit sera emi
nēs a deo ꝑtes. Vltimꝰ perdit ad ea q; scā filie ꝑ cęli siderei. d. q Co
lūne cęli. i. angeli. et p eos admirat' mot⁹ cęli. ? Cōtremiscūt ? pauēt
ad nutū ei⁹. sūt ad? tremor ? pauor nō significat i angel et aliqđ veni: q
nā reuerēnā ad deū. o In formulis il. repe. ma. ꝑgregata sūt. Hoc ot
dit de obstinatōe elemētoꝝ a deo scāp b q aq a principio nō habuerāt pie
nā dēitatē: ? erāt vapocalē cęlis ꝑcē. ? dic ētia accepta a deo dūrare
debita recepe sūt i locū vsū. ? ꝑgregate. ? sic apparūt ariditio tre ? aque ?
aeris: p b q aliq; pte apparūt ordinate: ? adq; p dēitatē ab aere separa
ri dicūt sūt. Vbi. i. ? ista difficultie elemētoꝝ ienūtūt. fecisti q; ad deū
rādū ariditionē angelorꝝ. n. t Et pru. ei⁹ percussit superbū. Lucifer sup
bos angos potenit de celo empyreo ? bonos angelos ad se pertrāsiit q; de
core gloriē. ideo subdit: v Spūs ei⁹ ornauit celos. i. angelos q sunt ce
lestes: q; celestes sūt ab ornari dr. sūt enim cleo ornāt. t Et obstetricāte ma
nu ei⁹. i. potētia dei. y E duct⁹ ē de sociatate bonoꝝ angelorꝝ. z Co
luber tortuosus. i. diabolus q; vt coluber. q; in spē serpētis adā tētauit. Et
tortuosus. ꝑpter malitie fur callidūtat. ? de hac ꝑticule loquit' q modū
obstetricādi. q; obstetrix ferā manuā sūdat educere de vtero matis tam q
qđ puerile ? cōuenies: ? sic mali facit de societate bonoꝝ p manū dei:
cia tūc ꝑfecta expellit deo ad officiendū. q; illa q; viderat debuisse de ꝑte ei
sapia ext nō latebat ipm ei⁹ multo magis scīet. ? B ad rependū ipsius
baldatꝝ obtatione. a Ecce. Hic subdit ironiā. Ecce hec ex pte dicta
sūt vie ei⁹. Effectus diuine ꝓtātie ? sapię q sūt q̄dā vie ad cogno
scēdū deū: nec sunt tacta a me nisi imperfecte cuꝰ potentiā ? sapien
tiam adequare: q; incognitionē eius imperfecte tractē. ideo subditur:

Et cū

Caput primū Hilli Iemonidi. etiam appellat: qz apud gt dicit in hac vita po
dit se deus ꝑfecte ardue cognoscendum: vt ex multis quę allegauit liquens ꝓbatur
non errauit. Et cū vir parua illi. Et. 2. ait. quia pro. ex. ma. ab. ? ti
cat. Ut humiliatur se illum adeptū sibi vñ formam virtutis nō adepti: vt ostē
datur quia virtutis vera non

Addit. Hoc
tum vel vnita q
mystice tien ꝑ
ta obtulit: cum ꝓbabilē.
illitudo ethnyca nata
tur ne tota extīl. ci⁹ ver
ba ethnodo ꝓximāt:
q ? sua narrat: ? tūc ac
cle ethnica ipa ꝑficiat.

Multa tenēt multa
pars' amara ab hostib⁹?
vel dicto vbi querat ei⁹
sapia: vel gladius vbi ꝑ
bāt pastinatū. de ea p
secutione ethnicoꝝ vbi lacrāt
dabo allectionibus.

Ceterū deus. Ostē
dit q adueria pacētia ve
rum ecclie nō ꝓdūcēdum
li deū ecclie offendāt: sed ea
humanas minime curare.
Ille in typo ecclie po
situs in afflictōe vt dei
ecclie fatent: dūrāt de
tus. Hic ex typo humanas
curare ecclie ꝓhibent: fidei
dicunt attribuit iudicium
meū. 2. Nō loquetur
labia mea. 2. Ob pleo
iniquitat hic post menda
cium dicit: q; ois iniqtas
mendacii: quę ꝓfectat
ab equitate ? veritate dei:
sūt pleno ē mēdacii me
diatri ꝗ loqui. Mag. log
plerūq; ꝓpinquitōe eli:
me illari studuit ꝓsalu
tat. Absit a me vt iu.
vos esse iu. Qui dicit fals
men. Qui iustificat ipsū
q q̄dōnat iustū: vt q
abominabilis ei⁹ ali deū.

Et hoc ē. Addit a me. 2. Ab innocentia. n. recederet: si bona de ille ma
lio estimaret. Justificationem meā. Cognam iustificationem dei mei: si
in peccantium laudem declinaret.

Bene ab alienis abstinuit: qui suos & a ꝓpriis custodire cogitat. Ideo de eis
peccare timet: q; nō reprehendit me cor meū. Nec. n. reprehēdit me cor. m.

Nicolaus

a Et cū vix paruā stillam sermonis eius audierimus. i. per illa modica
de gestione ꝓdita ? sapiēcie vie cognouerimus. b Quis poterit to
nitruū magnitudinis illius intueri. Laā cognitionē ꝓcessus coꝝ gessit
.q. d. nullus q; miles ēt ꝑparatio vocis minime que sūter intellectū aut
boslad sonū maximi tonitrui: q; proditoꝝ effectuū: sed magnitudinē sa
pientie ? potētiaꝝ diuine. n p hoc ostendit q̄ baldatꝝ no debuit ꝑsumꝑ
de sua sciēcia. cū adhuc attingere ad multo maiora. C. XXVII.

c Addidit q̄q; iob. Repulso dicto baldathadic pōtet accedit ad ꝓsa
a pale ꝓpositū declarandū. i. q; ex dei ꝓuidēcia multi aliqñ in vita
plenū ꝓsperant: ? bonis tribulant. ? pmo ostēdit hoc in gētib⁹. Secū
do in ꝑticulo in ꝑticulari. ca. ? in hoc sanctificat amicos suos qz de ipso erant
mota questio. ? in ꝑticulari ipsū baldatꝝ q; ex multitudie dictoꝝ sapie
voluit ipm instruxit ꝓinducēdo q; a deo paulus erat flagellis ꝓbauitur.
Primū ad ꝓpositū. pmo rōne accepta ex paruitate boni q; multi in
hoc mūdo ꝓsperāt. secūdo ex magnitudine boni q; iusti in fi etiā mūdo a
deo recipiēt. ca. seq. Primo. n. ad ꝓpositū. ꝓpositū accepit rōnes q; imor
talitate alc ? iudicio futuro q; ꝓcipiunt post hanc vitā vt patuit in ꝓcessu
huc. Circa ꝓmū ergo ad iob est sciēdū: q; sicut ꝓdictū ē. timore pene ? nō propt
ēitia culpe. v Aut poterit in eloquio ordinari. in hoc sensu: futura.
t Et inuocare deū et tpe. q; tibi ē iuxta primū. q. n. nō. ? B ipse vt iob a
pctōes de primitus futura ꝓpter affectū hoc dicūtur: de⁹ nō sicut nos ad
dūbādū. q; B nō ē vere: nisi ex ꝓpone necessary. ? Do
cebo vos p manū dei. de ꝗ ē a deo accepi. x Ecce vos oēs nostis. i. ꝓ
bare? tibi cognitū. ? p ꝓba de ea que vbi dēlūdo tacti. ab subdit: a Et
qđ sine ea vt. qđ adit de illo ad illū vult dicit subdit: b Vnc ? ps bois i
ꝓpi apud deū. i. illud qđ recipiet a deo ꝑ q; pte. ? hereditas. i. boni ꝑma
nēs vite qđ ē deus. vel in gloria tanti vt Sap. n. Fruamur bōis q; sunt. 2.
? subdit ironiā: Et hec ht pars nostra. ? q; illud bonū ē mun
nō tribit ad filios. ideo subdit: c Si multiplicati fuerint filii eius. qui
tū reputant inter malora bona. d In gladio erūt. i. occidēt. e Et
nepotes ei⁹ nō saturabunt' panc. i. modicū tanc. mor⁹. n. dic ? ꝓpius ꝗr.

Qui ubiq

[illegible]

Qui reliqui fuerint ex eo: sepelientur in interitu: et vidue illius non plorabunt. Si comportaverit quasi terram argentum: et sicut lutum preparaverit vestimenta: preparabit quidem sed iustus vestietur illis: et argentum innocens dividet. Edificavit sicut tinea domum suam: et sicut custos fecit umbraculum. Dives cum dormierit nihil secum auferet: aperiet oculos suos et nihil inveniet. Apprehendet eum quasi aqua inopia: nocte opprimet eum tempestas. Tollet eum ventus urens et auferet: et velut turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet super eum et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. Stringet super eum manus suas: et sibilabit super illum intuens locum eius.

C. XXVIII.

b Habet argentum venarum suarum principia: et auro locus est in quo conflatur. Ferrum de terra tollitur: et lapis solutus calore in es vertitur. Tempus posuit tenebris: et universorum

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXVIII.

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

finem ipse considerat. Lapidem quoque caliginis et umbram mortis dividit torrens a populo peregrinante eos quos oblitus est pes egentis hominis et invios. Terra de qua oriebatur panis in loco suo igne subversa est. Locus saphiri lapides eius: et glebe illius aurum. Semitam ignoravit avis: nec intuitus est oculus vulturis. Non calcaverunt eam filii institorum: nec pertransivit per eam leena. Ad silicem extendit manum suam: subvertit a radicibus montes. In petris rivos excidit: et omne preciosum vidit oculus eius. Profunda quoque fluviorum scrutatus est: et abscondita produxit in lucem. Sapientia vero ubi invenitur: et quis est locus intelligentie? Nescit homo precium eius: nec invenitur in terra suaviter viventium. Abyssus dicit non est in me: et mare loquitur non est mecum. Non dabitur aurum obrizum pro ea: nec appendetur argentum in commu-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

vñ cultrabat timentē se? Iuxta politos arbustorum humida figura sapiēs sapiēs sua
sentā ñō docuit. Nam ubi ferē timet in. Per nubē. Ñ̄ nubilum designat i
quo vita bonis q̄ carpē cernitur a gentib⁹. Et ventū stimma nubis illi humi
nubi sapientiq̄ per q̄ nubilum aēr. per illū q̄ accipit lucē ab ētō nō ostēdit
lux lapidum. Et ubi ē locus intelligētie. Et ubi ē locus prudētie.

Abscōdita ē ab oculis oim vi
uētiū: volucrē q̄oq; cēli latet.
Perditio ⁊ mors dixerūt: auribꝰ
nōstris audiuimus famā eius.
Deus intelligit viā eius: ⁊ ipse
nouit locū illius. Ipse enī mūdi
fines intuitur ⁊ oīa que sub celo
sunt respicit. Qui fecit ventis pō
dus: ⁊ aquas appēdit i mēsura
Quando ponebat pluuijs legē.
⁊ viās procellis sonātibus tūc
uidit illā: ⁊ enarrauit: ⁊ ꝑparauit
⁊ scrutatus est: ⁊ dixit hōi: Ecce ti
mor dñi ipa ē sapia: ⁊ recedere a
malo intelligentia.

Ps. cxlviii. Prou. viii. Prou. xxiii. Prou. xxvii. Prou. xxviii. Prou. xxix. Prou. xxx. Prou. xxxi. Eccli. i. Eccli. xxiv. Baruch iii. Ps. cxlviii. Prou. viii. Prou. xxiii. Prou. xxvii. Prou. xxviii. Prou. xxix. Prou. xxx. Prou. xxxi. Eccli. i. Eccli. xxiv. Baruch iii.

Nicolaus

a Nō stant simul. Hic ca. Laudēt ꝑ sapiā ⁊ optimi ethicaq; morū
tulla reperiunt. b Non adequatur ei aur⁹ in scriptura. c Dū vi-
uit in ꝑgrinatione: ut clara ⁊ q̄ manifē. vt ꝑ Gal. vi. d Erat
hēt alie sapie de occult. sapie sed ꝑfecta ⁊ omne qđ
q̄ latet etiā eoꝝ q̄ hēt ꝑm q̄ dicit. Eccle. Multa hōmꝝ aperta ex abdi
gnoscit. e Non adequatur ei topazius de ethiopia. Sapie est bonos
ꝑfecta melior inuenit in ethiopia q̄ alibi. f Hic incipit manifestare
eloquium. Simul ponit in pcessu q̄ hoc tractatu manifestat ꝑtē
fūdit fundēdo creaturā ⁊ ela ita ꝑfecta fuit ad effectandū q̄ ela corpo-
talia quantūcūq; ꝑfecta non ꝑfuit sapie ꝑfecta ad talia fundanda:
g Unde ergo sapiēa venit q. d. non ꝑt haberi p industriā hōm: ñ
fabulatur: h Abscōdita ē ab oculis oīm viuentiū. nec ētā p angelos
ꝑt ꝑfecta ad hoc. i Defecto ꝑfecti lucis. Angelos q̄ ꝑfecti
ñ tanta scientia sui hūanitat ⁊ creaturarū visiua. k Perditio
⁊ mors dixerūt. Intelligūt ⁊ infernus. l Auribꝰ nr̄is audiuimus fa
mā eius. Hoc nō ita ꝑfecte ut ea ipa sapiēa hī loqui audiendo
ñ non ꝑcepit sua. m Deus intelligit. Hic ostēdit a quo ⁊ quare alia sapia
dat cum ostēdit Deum intelligi vt ē. Equaliter tribuit sua. n Et ipse
uenit locum illius. Quo tribuit ꝑfectionē sue ꝑfectionalis
qđ ꝑfecte cum ostēdit. o Ipse enī finis mūdi intuet. Certa ipa ⁊ loca
que sunt in eis ⁊ sunt facta. p Qui fecit ventis pondus. Quando ele in-

ꝑfecta.

ꝑfecta. Ps. cxlviii. Prou. viii. Prou. xxiii. Prou. xxvii. Prou. xxviii. Prou. xxix. Prou. xxx. Prou. xxxi. Eccli. i. Eccli. xxiv. Baruch iii.

De lyra

clinationē fūt motus. Inclinationes enim rerum sunt pondera earū. Ps
xxxii. Augꝰ. Amor meus pondus meum eo ferꝰ quocūq; ferar. q Et
aquas appendit in mensura. pmodo eas tali ⁊ tantæ quantitati effundit
se super aridam. r Quando ponebat pluuijs legem. vt certo tpe
deberent ⁊ certis modis. f. quatenus. ⁊ non ꝑd. simul q̄ expedit ut
ruinationes. s Et viam ꝑcellis sonātibus. Ventū maris dicit ex
fua conditione generātem. t Tunc vidit illam. in scipo in quo ela
consistunt: ⁊ ita mutatio fit ab eterno tamen dicit ꝑfecte modo videt
sed quando ex sapientia sua eterna mundus ꝑfecte in effectu in specie cui
productione loquitur vt ꝑsens ex tunc: ⁊ quia non solum sapientiam in
simplo visibili etiam eam communicauit angelis ⁊ hominibus aut fore ca
pace ipsum sibi fabulē. v Et enarrauit. angelos eam cognoscendo
omnibus ꝑ illos qui vidit eos fuisse creatos in gratia vel bono ñ fm
alios quia hic ei firmo de sapientia q̄ habet aliquam gratiā. et ꝑfi
per predicta. x Et ꝑparauit. tunc eam hoībus qui tunc erant ⁊
dum ꝑparatio inquantū primo fuerūt ordini naturē creatē angeli hu-
manam capacem gratie ⁊ ꝑparāte locum sapiēie. y Et inuestigauit
⁊ inuestigauit fecit quod ēt quando ex prima gratia tuitionis vsq;
procedit ꝑ meritū ad gratie augmentū ⁊ ita ꝑficiebatur inuestiga-
tio ēt procedus a principio ad conclusionē. z Et dixit homini.

De lyra

hominē qui ꝑ ꝑfectionē ⁊ ꝑficiebatur ꝑ inuestigationē ꝑdictā. a Ecce timor dñi ipa ē sapia. Ecce
ꝑfecta ⁊ ꝑficiebatur ꝑ inuestigationē ꝑdictā. a Ecce timor dñi ipa ē sapia. Ecce
ꝑfecta ⁊ ꝑficiebatur ꝑ inuestigationē ꝑdictā. a Ecce timor dñi ipa ē sapia. Ecce

sent. Ubi quippe ibi sperandum est. Hanc bene vtuntes in ter tabulis pos
pictam habent curam.

Adhuc ille ⁊ erat ⁊ p. ⁊ locutus. Quibus ꝑcedentibus q̄ ver-
bum. ꝑparatiq; remedii. insuccessuq; ostendit. Protendit q̄ ter quat-
tuor ꝑdicta ipli deo ⁊ dilio comendant.

C. XXIX.

Addidit quoq; iob assu
mens parabolam suam
dicēs quibus deus custodiebat
me? Quando splēdebat lucerna
eius super caput meum: ⁊ ad lu
men eius ambulabā i tenebris.
Sicut fui in diebus adolescentie
mee: quando i tercto deus erat
i tabernaculo meo. Quādo erat
omnipotens mecū: ⁊ in circuitu
meo pueri mei. Quando lauabā
pedes meos butyro: ⁊ petra fon
debat mihi riuos olei. Cū ꝑo
cedebam ad portā ciuitatis: ⁊ ꝑ
tea parabant cathedram mihi.
Uidebant me iuuenes ⁊ abscō
debāt: ⁊ senes assurgētes stabāt

Ps. cxlviii. Prou. viii. Prou. xxiii. Prou. xxvii. Prou. xxviii. Prou. xxix. Prou. xxx. Prou. xxxi. Eccli. i. Eccli. xxiv. Baruch iii.

Nicolaus

habitus principij ēt principiū fidei: qđ ēt habitus scientie. Scīm
ligentia tuo modo ēt principiū sapiēie ne qua hic ēt termo. intelligentia
alle ita ēt recedere a malo: q̄ hic rectius ēt principiū accidit ad totum
per hoc q̄ alia ipli deo totalē subditur: vt infimū ⁊ voluerat ad totalit
liquat: ita subiectio inchoatiue q̄ ⁊ virtutis infusio fm q̄ dicit Au-
gu. Qui fecit nos sine nr̄o ꝑsensu ut essemus: ⁊ ratio subiecto ad deū q̄ ēt
timoq; ēt ꝑfectus sanctū nondum amemur gratie ⁊ virtutes infuse.
⁊ hic patet q̄ timor nō ēt vltr sapientiam qua hic ēt termo: Recedere a
malo intelligētia. ⁊ hic ētā patet magnitudo boni q̄ ꝑfert subiecto ētā in ꝑ
fectis: ꝑpter q̄ vere dicunt filios in bonis q̄ subiecti deo cordiales ipli vere ꝑfe
ctos in bonis ꝑ peccatum abundent. C. XXX.

Addit ⁊ ait. Quotidie sanctus iob ostēdit ⁊ generalis q̄ tutti ali
quādo ad ꝑfectum. ⁊ ꝑmo circa hoc enumerat felicitatē in qua
fuit. Secūdo calamitatē in qui incidit ca. ix. Tertio innocentiā qui long
tenuit. ca. xxxi. Circa ꝑmū ꝑmo ordinat ad motū fue ꝑfectionis. Occasi
onem circa hoc ꝑbendi fue lamentatis ibi: Quis mihi. ꝑma in tribus q̄s ꝑ
mo declarat fuā ꝑfectionē in bonis ꝑfectionis. Secūdo in ꝑfectionē. ibi:
Ubi ēt Laudā. Circa ꝑmū ꝑmo: Addit quoq; iob &c. ⁊ in hoc integrat
alios modos declarandi fuā ꝑfectionē. ꝑ ꝑtes ꝑfectionis ꝑdictis. b Quia
mihi tribuat misericordiā declarans ꝑfectionē fui incipit a ꝑfectionē bo
nis. videlicet hoc ꝑtinet ꝑ modū optantis qđ ꝑfectis bonis quis ꝑfectus
multi vtr simpliciter optanda. c Ubi enī tanta mihi ꝑfectio. Ubi
ꝑfectionē ꝑfectionis. d Ubi enī sine fuga ca. mihi. i. tanta illustratio ꝑfectio
a superiori de fm gra ꝑfectis vitra natur ad illuminationē me. Unde dicit.
f Et ad lumē eius ambulabā in tenebris. i. in subiectis rem ꝑfectionis ꝑ
fectis ꝑfectionē intellect. g Sicut fui in diebus adolescentie mee. q. d.
tunc tanta erat in ꝑfectio ⁊ deuotio. vñ subdit: h Quādo tabernaculū mei. i. in
tanto loco tabernaculi mei ꝑparato ad actus cultus

mandata dei tacitus cogitat. Sicut ois locus in tabernaculo ubi vt mi
nus ꝑcipit. quantus totus ꝑfectionis cultus fuit in suo tabernaculo
le ꝑfectus vt ētā ubi dat copa restitutionis quantus ꝑfectionis cultus dabat
adhuc. Ubi erat deposita mea hostia. Et in circuitu meo pueri. ꝑpter
vocauit q̄ solicitus mandatis tribuit q̄ nihil in circuitu suo fuit ꝑ
dictis sue ꝑfectionis ꝑtinens. Ubi lauabam pe
des meos. Quia nullis illi
tationis operū mundicie
q̄ vñ adhuc ꝑfectionis
cause illi exterius opera
ꝑfectionis. Ubi rivus olei
dicit. Quia ꝑ ꝑfectionē
gratie q̄ vñ fuit culpa. Ubi
quasi holocausta ꝑfectionis. Ubi quasi fuit pedes tri
turo tanquam. Quia ꝑfectionē
tanto bonis ꝑfectionis fuit

mandata dei tacitus cogitat. Sicut ois locus in tabernaculo ubi vt mi
nus ꝑcipit. quantus totus ꝑfectionis cultus fuit in suo tabernaculo
le ꝑfectus vt ētā ubi dat copa restitutionis quantus ꝑfectionis cultus dabat
adhuc. Ubi erat deposita mea hostia. Et in circuitu meo pueri. ꝑpter
vocauit q̄ solicitus mandatis tribuit q̄ nihil in circuitu suo fuit ꝑ
dictis sue ꝑfectionis ꝑtinens. Ubi lauabam pe
des meos. Quia nullis illi
tationis operū mundicie
q̄ vñ adhuc ꝑfectionis
cause illi exterius opera
ꝑfectionis. Ubi rivus olei
dicit. Quia ꝑ ꝑfectionē
gratie q̄ vñ fuit culpa. Ubi
quasi holocausta ꝑfectionis. Ubi quasi fuit pedes tri
turo tanquam. Quia ꝑfectionē
tanto bonis ꝑfectionis fuit

De lyra

mihi aduersus in sua essentia bona locutī cum tuo ⁊ tocus ēt bene
ꝑfum illustrādo ⁊ confolando. i Ubi erat ego. merū. q. ꝑfectus ⁊ ꝑ
ꝑfectionē. k Et in circuitu meo pueri. qui ꝑ subiectionē ⁊ amo
rē dei. Et nota videt aliquē q̄ iob custodiat a ꝑfectis q̄ ꝑfectus ⁊ q̄
bet ita: Quia mihi tribuat vt sim tanta sanctitas ꝑfectionis q̄ custos mi
custodiat. dicit ēt frequenter. Et q̄ admittas nō potest ēē a virtute. ⁊ hic
dum q̄ dicit admittas nō potest esse nō habitu ꝑfectionis: ēt actuali
admittas habitualiter ꝑfectus quasi ēt ꝑfectis ꝑfectionis. Et formosa adhuc
fue consistentie fuit. vt habet. Lauabam pe
des meos. Pedes ne ꝑfectus
ros. Ubi rivus olei infundit
⁊ nihilūt collect⁹ ꝑfectus
vel gloria ꝑfectionis.
Ubi quasi stili pedes tri
turo tanquam. Quia ꝑfectus
tanto bonis ꝑfectionis fuit

De lyra

uera mihi adueniat in sua essentia bona locuti cum tuo ⁊ tocus ēt bene
ꝑfum illustrādo ⁊ confolando. i Ubi erat ego. merū. q. ꝑfectus ⁊ ꝑ
ꝑfectionē. k Et in circuitu meo pueri. qui ꝑ subiectionē ⁊ amo
rē dei. Et nota videt aliquē q̄ iob custodiat a ꝑfectis q̄ ꝑfectus ⁊ q̄
bet ita: Quia mihi tribuat vt sim tanta sanctitas ꝑfectionis q̄ custos mi
custodiat. dicit ēt frequenter. Et q̄ admittas nō potest ēē a virtute. ⁊ hic
dum q̄ dicit admittas nō potest esse nō habitu ꝑfectionis: ēt actuali
admittas habitualiter ꝑfectus quasi ēt ꝑfectis ꝑfectionis. Et formosa adhuc
fue consistentie fuit. vt habet. Lauabam pe
des meos. Pedes ne ꝑfectus
ros. Ubi rivus olei infundit
⁊ nihilūt collect⁹ ꝑfectus
vel gloria ꝑfectionis.
Ubi quasi stili pedes tri
turo tanquam. Quia ꝑfectus
tanto bonis ꝑfectionis fuit

Liber hic hieronimus de virginio. Et amic⁹ multarū ordinis. Liberalit
qui humanū facē ē p imperiū? ordinis bñt cordis: vīc inopes errore sud p
dñi verbi. Pro nobis ige cū lā ecclia adiuvāte pmīt? pmere qbus fabrica
nostra ruinosa lacrimis bñt. Et de canone lectio ago mais loquendo p aucto
alios non perverta verissim ad imperatorem maximum confirmatio.

Principes ecclesiæ bñt
cubant. Qui non q? ecclesiæ
bant p dominos hoc q?
g ordinandum verbo
pare ⁊ tamen: hoc a mal
ordinat. Alterio audiē
bent. me. Audito te lo
monet ⁊ cessabit ope hoc
rit edifi. Hic adi ecclie
verba detinēt ea q? au
dierat ope silentur. Hic
ei testimonii phibet
cepto vite illi? bñ vivē
do vident. Eo q? incrat
lem pau. vo. Ecclia pau
pere vocebat amē liberat
ei peccatori venia depe
canti ⁊ ea q? ebrietate col
pas relaxat. Et pupillū
cui nō erat adiutor.
Pupillū liberat pauo vestig?
mortuo amīā ple vsuro
lo: ad lē ecclie finis cur
rendo ea exhortatione
adiutorū tuorū. Mo
gne misericordie ista ille
ego: pauperē liberare: et
pupillū pturus erip? vel
dual solari. Hoc cū ec
clesia ⁊ corpall exhibet ⁊
spualiter. Pdictio pe
tituri. Pdictio peritu
sup eū ventūr⁹ perditi
interitū pcutit: ⁊ filii ex
hortabit? a culpe fouea
reducit. Et cor vidue cō. fam. Magnā ꝓsolationē cor vidue sustinēti: qui
fidelis alis in verbis ecclie de adultu tit? aligd cat spāle ⁊ ꝓfecta cogno
scit. Justicia indu. ili. Hic iustitia sicut vestimēto indutꝰ: q? ē vndiq; bo
ne ope ꝓcipit ⁊ nulla actōis sue parte nuda relinqt. Ꝑbantur nāq; il
ne? apparuit quā fructu p seruntē ⁊ elemosynas claustrancibus? munera sunt
ceteri ⁊ est hoc⁹ vnus de q? hoīb⁹ ps adhuc mort⁹ nō est. Et sicut elephantꝰ
ocnillo suo ipso occubuit sic q? vita fugat: si fugit: sic ipse occidit. Sed
hoste qui occidit mortē: q? de culpa quā fugerat elevatur.

Et iudicium meum vestimento: et diademate

Et q? iudicat in iudicio meo. Justus iudicii vrādema vbiq; p hoc nō in
terrenis ⁊ in infimis sed sursum remunerari conspiciunt.

Justus sum iudicio qō ꝓparat coram q? supra posit: qz in celo spāt co
ronari nō in terra. Bona sua agit: vt amici nō intercipiāt⁹ erigitur: si tacē
tur finiūtur. Valet enī moneta pcipz ? desperationē ꝓ interpationib⁹.

Oculus fui ceco ⁊ pes claudo ꝛc. Beatus enī iob ⁊ illi p similitudē ma
nifestat: ⁊ hic postilla sufficiat p similitudinē lāt a deo pius pēsari
luminis q? facti. Ecclia oculus ē ceco ⁊ pes claudo. Ecceo enī ꝓficiendo il
luminat⁹ claudū opitulādo sublevat. Ecceo quoc est q? adhuc q? pcat nō vi
det. Claudus est q? nō pōt ire quo videt: vel eccl? gentilis? audiī adē indat
cum populū vidēt q? ille oculus nō patuit. Legisq; nō accepta lege nō vi
det quo ire debuisset: hic ecclia legē iudeo qualē tenuit? in ea gressum re

Nicolaus

Habit. ad faciendū mihi reverentiā. a Principes cessabāt log. ꝓcipi
palos in iudicio postq̄ me tacebāt me fugacūtur. b Et vigili⁹ suppone
bāt eū suo. q? mul? ꝓsumebat ꝓsi medi interrupe. c Hoc sūā cohibe
bāt bucca. l. multū q? tuor alios sūi audaciores ⁊ tū nō audebāt fāle me
dicere. d Et lingua eoꝝ gutturi suo adhereat. i. silebāt ac si faceī fuit
set mutū nō cessabāt aligd dicere. quattan adē ⁊ honores ꝓcipi vicī iob
petere ad sūā felicitatē q? aliqz talia dicut spedimēta sūt reputabuntur gesta
q? ad opa virtutū ratiōe sūa sortat: vt patebit ex sequētibus. e Auris
audīto. Hic ꝓfr pcedit ꝓbacio boni⁹ sui cās. bonor cui deferēbat⁹ est ali
cui testimoniū fuit virtut⁹ ⁊ iō ꝓfr adhuc quō iob poēticā ⁊ bonorib⁹ vte
tucit virtut⁹ cās fabulat: Auris audīto. sūlis mihi. f Beatificabat me.
ꝓpter ei⁹ egrios. g Et ocu. vi. te. rel. mihi. de veritate mea ⁊ iustitia.
Eo q? h. qua. vo. i. ꝓsumēdi ceā me facēt⁹ ⁊ iusta oppōbe. i Et
pu. cui nō erat adiu. ꝓpe q? erā et⁹ defensor. k Pdictio pauri. i. filii⁹
q? fabat sūi pēr. l Bap moveniebat. eo q? saluabā eos. m Et cor
vi. ?. fil. i. educator ⁊ nō vane. n Justicia klar⁹ fil. i. er el ꝓ tinde
bā iusticiā facē. o Oculus fui ceco. ignorāt⁹ cōsilio p Et pes claudo
do. ignorāt adiuuāto. q Pater erā pauper. p affectus ⁊ effectū ⁊ me
ipsū ꝓ fauore eo nomē ꝓsilii? iusticie. subdit: r Et causā quā
nesciebā diligēter inuestigabā. Lege pauperū sentē motu pietat⁹ indu

ut opio nō utebāt. Gaudiū fui ceco. Post iusticiā pūrā? q? bñ agit ipse
pia sūrq; pcuo ⁊ ut iustus iudicet pcessus ꝓ fonte iustitie exorat quō cū alij ex
plendā sūi ipius ⁊ mundi ⁊ obligāt filios mundi cū bon⁹. Pater eram
pauper. Pompose ait ipse ex cuo ꝓficiendo gemerat. Et causam quā ne
sciebā. Ecclia cū p vicios mala carnalia nūciabat? ꝓ ea q? ignorabāt
corrigebo. Et infra qui
nescit. Justus i suo ar
cambus, pt⁹ iniquitate
ꝓfundi? cū ista ꝓbitate
in negotio pauperū q
cerna ꝓiu ad ea mar
ta cūdat. Ubi salomō
q? deū timet nihil negli
gentiā cū minora ꝓ ma
lorib⁹ ꝓtinqūdat. Con
tredā molas inq. Iniu
quas vī diabolus. Per
molas occulte cius infe
dic. Per dētes apte cū
pe dēnōtat? ꝓpositus.
Potuo ē mordē ē occulta
ta illoꝝ illi? machina
mēta ꝓdere: et auditoꝝ
nēt alios ad aperto lapsu
valeam? reuocare. Et
ecdēq; i nidulo meo mo.
Per nidū nomē capaūt
tāglia qua fidei ⁊ vani
q?q; intem? nutrit. Post
eoꝝ vos q? nic erāt: beati
tud vocē ꝓmīt: qui ipe
pacis sē ad supna migra
re. i. a nido caulare crāt
derunt. Et sicut palma
multiplicabo dies. Quasi palma
tarde ꝓficit: ꝓ qu in vtil
dinate subsistit: ⁊ in ipo
gratiosi⁹ fructificat: ⁊ in
cius gratiosa (cōtra alia
arbores) ⁊ infecūs est asperā ⁊ pungētiā folia ⁊ vtilis pulchra. Quasi palma ꝙ
multiplicare deo creditū ⁊ sibi pacto cessit et multos ⁊ bonos cū ipo
mittebat: ⁊ multos sibi ad extremū vsq; ad robustissimos erigere putabat
qō id nō est. Hic palma multiplicare ⁊ deo credidit cessit: ⁊ sibi cū ei
gaudē ꝓficio pacto sue gratie ⁊ tande a sibi? adepta: ⁊ cū no ab infidelib⁹
deiect interrupit. Et cella vt palma multiplicabo despectāt⁹ ꝓperis cinctā supe
rius pulchrius ⁊ ad ꝓfectū ⁊ in terrenis sectatū in celestib⁹ debitor⁹ ꝓ qb⁹ pa
ret agere vel pati vo. de. Ipsa cū ad terrā debitis supra fecūnes vt qdiu
tuino plus agerūt ꝓ manibe minue. Nādiq; ecclie incarnatus christus
qui inestimabilia dedit ꝓ cunct aper⁹ cū ꝓperatus populus.

Radicis mee aperta ꝓpagat. Petra aquas radic aperit: qñ
ad ꝓcipienda veritatis fluenta tardior cognatio meria aperitur.

Et ros manebit in me. i. mea ꝛc. Subaudio dicbā. Mollio ecclie acce
ptū? qñ gloria alie corporis? adhuc acte. velut matura segetes a terra declinat
ecclia hortea domigrāt. Ros mecum? i. mulcebit? qi gra de vp venies
agit vt digni fim⁹ q? ꝓfectib⁹ colligamur. Vita mea ip lino. Jā ē quasi
amīā ellius deplorat: ea cui ip ipe mouevit militare credidit: ventilio de
ctorum viare cogitat. Et arc⁹ me⁹ manu mea in. ꝛc. Scriptura est arc⁹
q? ad certa holoz sicut sagittas ligne: sic tot cheo fide venāt. Jubaurā⁹ in
manu sū qrgā de sacro eloqo cognoscit. vinculo obligat: ad in fine
mulc? delectacio cūā adc est. Qui me audiebāt ꝛc. Pacientioꝝ ilpaz re

De lyra

facere ꝓfecterent⁹ et in ꝓfectū iusticie. o Conterebaz molas iniq. t.
cinio potētiaꝝ ⁊ violētiaꝝ. t Et ō dētes⁹ illi⁹ auferebā ꝓdā ea ablata
restituē cogebā: ne iniuria facere crescēdā. v Dicebāq; ꝛc. Hic ꝓbo
deserui⁹ ꝓfectꝰ fue securitat⁹ ac honoꝝ ⁊ diuitie q? hīt amicū timeāt
pdenduquāt⁹ timoꝛ sūt magis cā tristicie q? delectatiōis. ⁊ iō hoc securitas
opinata a deo iob ꝓmo delerūt. Duabo quodā sūpe⁹ dicēt plen⁹ ꝓ
mīt. Hi: Qui me audiebāt. Circa ꝓmū vī: Diebā q? in corde meo iudico
r In nidulo meo mo. l. in ꝓspitate mea ꝓfectū ⁊ ꝓli. ꝛ Et sicut
palma. q? multo viuit tpe. s Multiplicabo dies. dicendo eorū vite
mee in vera ꝓsperitate. a Radix mea apta ē sec⁹ aquas. Arbor cui
ḡtis radicis in humido multiplicat sūrū fructificatis ⁊ humor ḡre in
q? eo et⁹ erat fecūdat⁹ fructū multiplicē bonoꝝ opeꝝ. b Et ros ma
nebit in me. mea ꝛc. Contingit alic q? fruct⁹ multiplicat⁹ in arbore ꝓpter
ctā nimiā defectū ⁊ pertū talia cibus ꝓpere q? defectū recia. ⁊ filie fru
ctuū bonī opis aliqñ defecerāt ⁊ ꝓbā ꝓpter adueniā diaboli ⁊ nō fuerūt
iob ita de⁹ facebat⁹ ē ut ardo gaudū rore sue dilectōis ⁊ efc. c Ulla
mea lōgo tpe manebit. hoc dicebat ꝓpter multa bona opa q? multiplicare in
tendebat. d Et arcus me⁹ in manu mea instaurabit. Firmitudo mea et
defensio mea ⁊ illatē⁹ tūcionē. e Qui me audiebāt. Hic resertur ad
expmendū aliq; ꝓbata clarit⁹ q? ꝓmīt ad suam iusticiā ⁊ sapiēnā. o. Qui
hic audiebāt. loquentē in iudicio. f Expectabant sententiā mea quā

meā: ⁊ intenti tacebant ad ꝓsiliū
meū. Verbis meis addere nihil
audebāt ⁊ super illos stillebat e
loquiū meū. Expectabāt me sic
pluniā: ⁊ os suū aperiebant qsi
ad imbrem serotinū. Si quādo
ridebam ad eos nō credebāt: ⁊
lux vultus mei nō cadebat i ter
rā. Si vōluissē ire ad eos: sedē
bā ꝓmus. Cū sederē qsi rex circū
stante me ecceritu: erā tamē mercē
tū cōsolato:. C. xxx.

n Unc autem derident me

mīnōr⁹ in quib⁹ oī qō ab ea vilio⁹ meis a fidelit⁹ audīt: ⁊ alius sat cō
gnoscūt. Et infra vacabo. Ab ꝓfēti cius tacitiq; verba eius
nō audēt ipugnare ⁊ rudere. Verbis meis addere nihil au. Dicēte eius
berenti aligd addere ꝓsumebāt ꝓdicatorum ꝓfectudine quasi cōsulare
mollitur. Et lux eoꝝ stillabat ꝛc. In hac illatōe eloqui mētura ꝓfi
cationis capacita
te audientiū accipit. Et
pectabāt me sic? pla. Ver
ba ꝓficabilia sic? stillat pla
uiā: ⁊ os suū aperiebant q?i
ad imbrē serotinū os eoꝝ
aperūt. Si q?i ri
debā ad eos nō. Hoc
vicit ecclia ex voce capiē
Ridere ādt vel est? lōgi
vīā, ꝓcaute fauoꝛ poo
sperare: ⁊ redēptoꝛ nō
rūdēt si crohim⁹ vel mul
tis ⁊ bonis eius ictanti
bus q? as fauoris et⁹ acci
pim⁹: ⁊ sit adhuc fide q?
iudicio de nr⁹ infirmita
te tentam⁹. Tale ⁊ leo
ephrati subdit dicēs: ⁊ ridē
do timeri poterā: ⁊ irat⁹
am: i. deber. ne nimia ⁊
gentia vilē vel lenderē
ta fiuritas odiosis red
dat. Et lux vultus mei nō ca. Aut vultus beati iob in terrā nō cadit: q?
terrena ꝓ despectissimā nō aspexit. Aut ctā vultus ei⁹ in terrā nō cadūt q?
vilissima eius claritas pcedēs nō apparet. Cadūt ctā clara mysteria ter
renis nō ꝓficiat. Si voluntas ire ad. Quia ⁊ cū vult venire ei venit pi
mus sedēs: ⁊ adultus eius in corde nro gratiꝰ ꝓfectꝰ appetitus et⁹ ꝓfi
certi in cognitōe nr⁹ equalis ecclie desideria nō est. Cū q? sederē. Et ha
edificat. docēs et in rectore milcet: ⁊ regēt auctoritas: ⁊ benignitas ꝓ
landi vīnd ⁊ eleēt. Cū q? sederē q. rex. Quasi rex vbi sedet in cordeq; cir
cūstrepētes regit alios motus in cogitatōe: q? vt exercitus ē circūstantiꝝ: vel
quasi rex sedet circūstāte exercitu: q? ꝓdentē illū mentis? dicatoꝝ: circūsta
bat turba virtutū. Qui ⁊ mereniā ꝓsolatꝰ eliter ꝓfessione qua dicit: vi
debo vos ⁊ gaudebit cor vestrū. Quod si ad ecclias referamus in ea cadē
doctoꝝ quasi rex ꝓdentiaꝝ fidelit⁹ turba circūstaq; cordia mereniā ꝓsola
tur: ⁊ d ꝓfūs peginandū ecclīaꝝ mores afflictas etiam patrie ꝓmissio
ne lētificat. Solere autem virga ē regiminis ꝓsolari ministeriū piratio.

Mereniā ꝓsola. ꝛc. Qui audiūt de iusticia dei vt timeat⁹ audīat et de
misericordia vt ꝓsolat⁹ vt sit fil⁹ meruus ⁊ ꝓpe. In archa cuy tabulis vir
ga fl⁹ erat ⁊ manna. i. cum scientia sacre scripture in pectore retinēte virga
distinctionis ⁊ manna dulcedinis. C. xxx.

n Hec aūt verbūt me in. ꝛc. Juniores tpe ecclesiā irridēt qñ hi qui
ab ea egressi sunt: doctrine eius verba despiciunt.

Quoꝝ nō dignabar patres. ꝛc. Ipse grex ecclie multo iudo fide
lis. Canes gregis doctores sū q fidelit⁹ doctoꝝ exteriꝰ. Ecclia q? cum
canibus gregis sui bestiaꝝ ꝓbo ponere dēsignat⁹ q? tota ecclia ꝓ eoꝝ
vilitate dicēdo respuit⁹q; iter verbos ꝓbi numerare ꝓbuit. Quoꝝ virtus
manuū erat m. p. n. Virtus manuū est magnitudo in opatōe: si virt⁹ ma
nuū bonoꝝ sit ecclie ꝓ nobis esse dēsigt multitudo et merit⁹ ꝓficit: ve
ra fide ꝓbita q?q; operant. Quoꝝ virt⁹ma. Quo magis crātis eo am
plius operibus se magnos ostendūt⁹ aliquādo miracula facturi. Merg
ideo tamē sanctiꝝ ꝓbatio quippe sanctitatis non est signa facere: ⁊ vnum

Nicolaus

veritatis timeā. g Et inopia tacebāt ad ꝓsiliū meū. nihil vltra ꝓcedere.
b Verbis meis addere nihil au. reputātes ꝙ nihil rōnabile ꝓsset addi.
c Et sup illos stillabat. dō. meū. reputātes magnū q? de verbis meis aliquid
intelligēbāt. d Expectabāt me sicut plu. i. desiderabāt audire ipōs meū
sicut terra sitiēs pluuiā. e Et si ridebā ad eos. ostendo vultus letitiā
f Nō credebāt. ꝓpter maturitatē mei ꝓcedentē. g Et lux vult⁹ mei.
l. letitia facie mee. h Nō cadebat in terra. ranēs ꝓsola. ꝓpter letitie in
estimatiōē. ꝙ hoc aut intelligē q? letitia nō erat vilesūt⁹. nec mestitia ꝓ
fundi⁹ tenebat virtutis mētis. i Si voluissem ire ad eos. confidendū.
k Sedebā ꝓmus. i. ꝓncipatūs inter eos. ō subdit: l Cūq; sederē qsi rex
circūstante exercitu: quasi de nullo timēs. m Erant illi mereniā ꝓsola
tes. ranēs eis et veritate cōpassionis ꝓdendens. ⁊ sic patet ꝙ sanct⁹ iob
ꝓsperitate ipsāt vīus facit ad virtutū. ⁊ per ꝓba ꝓcessunt ad eius felicita
tem: que est in operibus virtutum. C. xxx.

n Hec aūt. Ꝑdēcē iob descripserat magnitudinē ꝓsperitatis in q
s fuerat. hic ꝓfr describit magnitudinē aduersitat⁹ in qua incidērat

clamose curreb̃at. In desertis ha
bitabant torentes: et cauernis
terre vel super glareas. Qui iter
faciebant: vel aque fuerant
mendicos circuibant: quasi latrones
sic transibant. Inter huiusmodi letabat̃r: et esse
filios stultorum: et ignobilium: et inter
ras penit̃ nō parentes. Nūc ât in
eorum cithara versus sum in: et fa
ct̃ sum eis in proverbium. Abominatur
me: et longe fugiunt a me: et faciē
meā conspuere non verentur.

Parcit malis tacendo quibus ut vitam diam per patientiam suadet.
Ad cognitā scientia ca. Redēptor noster cuius vt: Nam qui ab exitu hu
manitatis ne quasi ex ventre matris egressus est: inuitus tribulat̃ at. Ad
iunxit dicit ad cognitā sunt credebant. Et illico vite aferre fructus
qui vel nō erāt amici q̄ persequunt: vbi ego expe
te malis: et illico fidē. Ad
ea vetera verba mutat q̄
deles appellant calamita
tes ad veterā eloquia
stargiros: et spernit plen
tione plausuq; impet̃ in
mi patiūtur. Pulsus me
eo subuer. Per pulsus ec
clie cyprianus tib̃ mōtus
significat̃: q̄ dum ad opa
terrena velerudit: tanto
celerius falli pōt: quāto
subtilioria mūt̃ intelligit
Et opposuerūt quasi f.
se. fuit. Adiuerlarios le
mita fluctib̃ corp̃ ac aq
vita prauoq; infecti in
quietudie molesta ad ob
ruendā: et ita piratic̃ na
uem cōtra quā tempe
stas tibabit. Disipare
rūt itinera mea. Dicat ḡ
beatus Iob de malignis
spiritibus: dicat ecclesia: q
persequūt̃ qui ei mine
ra dilip̃ le: et in quorum
dam infirmoq; mētib̃ veritatis vīā squalida pusillanimitate perturbe. Iniusta
ti sunt mihi: et pr. Insidiātes prevalēt: et eos quos apte ad malū trahere
nequeūt: simulando bona pervertūt. Et nō fuit qui iret auxilio. Dele
rūq; iuste tribulatiōe reprobēt: tardari manū misericordie existimātes se pe
quentib̃ timuit ne paulo lōgius angustat̃: pcta quidē ipsi crepitio reme
dia: sed tarda dolori videāt. Quasi rupto muro. Redēptor noster est mu
rus: q̄ ad corda nra pungere malignos spiritus cupit vērat: sed quasi mu
rus rupt̃ est: quia nos ab eius notitia ignorātie malignus spiritus diuisit. Ad
dam confixit: quicquid fit ex vsu: a deo permissus intimicia. Et spes
ta tanua tru. sup me. Ad pueritia in hac vita potestas tribuit: q̄ adiuc: q̄
tanua erroris aperit. Quasi rupto muro: et apta tanua sup bonos mali ir
ruūt: cū accepta tpaliter potestate: puerilipsa q̄s in quocūq; corde destruc
tionis mēta cōant. Et ad meas miserias. Repedi p suas et
alienas miserias resoluunt: q̄s ad ea mala in quib̃ ipsi implicant: sibi etiā
dēlā nobis vnitos trahūt. Retardāt̃ in nihilū. Apud estimationē mu
los: i nihilo redigitur: q̄s ea q̄ sibi sūma diligūt bona tpalia nō teneāt.

Alieg. Talibus nihil est quicquid de virtutibus bonoq; videāt. Et si
quando eterna cogitant: delectatio tranſitoria tollit.

Hoc ola q̄ allegorice sunt dicta: s̄m hystoriā accipēda sūt: q̄ plangi.

Abstulit quasi virtus de. Fidelia populus fe pari beneficiat: q̄ eos hy
pocrita eternitatis appetitu destruit. Velut nubes per. vt. Nubes in alto emi
net: sic hanc ad caelum fama impellit. Salus ergo vt nubes trāsiit: q̄
nersoq; glia que alta est: sua non est. Expletis deliciis: actib̃ infirman
nō ad vocem electoq; redit. Nunc ât in memetipso. In nobilimetipsis
nōc alia nra manifestat: q̄ afflictis in eo refouat: tantoq; a virtutibus gau
dii longe: quanto adhoc auctoriq; lumine repulsa ad se recidit.

Nulla tempore vltime persecutionis plures cadent: pauci stabūt: ideo hic
pauca de posteriora de peruersis dicit: vnde mox ad cognitos redit.

Nocte os meū perfo. ba. Os sua dicit: vt s. caluniat̃ congrue q̄ sū vi
ri corp̃ q̄ sinus virg. naturāe vermib̃ multitudo incubat. Celle aut̃
qui nunc plorat: dolor̃ tribulatiōe tenebre: potū affluētie id tenebra
tur vt s. ipti qui in ea habebāt vigor: fortitudinis quasi si quodāmodo haurit
fluuiū tumoris. Et qui me comedūt. Caro maligni spūs q̄ carnales de
cepta p similitudinem agi
gelice a strāne natiōis
quibo nullo carnis pon
dere grauant. In mul
titudine eoꝝ cōsumitur vestimentū meū: et
capitio tūice circūdederūt me. Cō
párat̃ sum luto: et assimilat̃ sū
fauille et cineri. Clāmo ad te: et
nō exaūdis me: stō: et nō respicis
me. Mutatus es mihi in crudelē
et in duritia man̄ tue aduersaris
mihi. Eleuāsti me: et quasi super
uentū ponens cōsisti me valide.
Scio q: mosti tradas me ubi cō
stituta est domus omni viuēti.
Verūtamē nō ad cōsumptiōem
ad cōtumeliam eo. e. m. t. Mors sua ego ad plumptionē peccatoꝝ nō
cessat: cum fortiter a peccatis cessare nolunt: cum cadūt ad
culpā in salute corporis vulnerat: vt ferati cum malis gaudeāt interi.
Fo
bam quondā sup eum q. a. e. Pius et cōpassio ei⁹ mētis q̄ non quiēscat
pietatq; tue cui qui nō cōpatitur. Manifi. aut q vere dignāt: qui necessa
rium genus pēnas pīcas merāt. Multa nos afflictos
p lamēta penitēte pīcipi
entes ea cautione pe
nas fletus iungit.

Quasi vinum pleni
tudinis coelie. ad memoriā
reducit bona q̄ gessit: qui
pacia. Hec enim gau
dia deliderāt huic vñ ref
ferunt multa gratie: lqbā
dit. Expectauī bona: et
ve. m. m. Felicia pēle
expectat homō: mala fu
turi. Perstolabar lucē: et erupe
rūt tenebre. Interiora mea effer
buerūt absq; vlla requie: preue
nerūt me dies afflictōis. Merēt
sine furore consurgēs
i turba clamaui. Frāt̄ fui draco
num: et socius struthionū. Cutis
mea denigrata ē sup me: et ossa
mea ardorib̃ aruerūt. Versa est in luctū cithara mea: et organū meū in
vocem flentiū. Non cōtristabar super afflictū: et compatiebar pauperi.

Quis det ut habeam auditorē: q̄ cū mea cōfessione: et cū mea pēne
tentia nō cruciet. Et ecce signū meū: et qui iudicat me respondeat mihi.
Quasi gigantē: et quasi vnū de principib̃ circūdabo illū gressū meū: et
quasi principi offeram eū. Si ambulauerit terra mea clamat contra me:
et cū sulcis eius deplorent singuli. Si fructus eius comedi: et animā agri
cole afflixi. Pro frumento oriat̃ mihi spina: et pro hordeo fedi. Finiūt
sermones Iob.

Nicolaus

a In deserto habitabant &c. ppter delicti domoy. b Et ei sub ten
bras. i. sub fructatis puto: vñ tenebrosi dicunt ab ebraica intpēte aorta.
c Delitias cōputabit. q. melius refugiū nō habebit: vñ illud: delicti
mihi repete. b. d Filiis stultoy &c. i. nullius apparitie aut reputatiōis.
e Nūc ât in &c. i. q̄ cantabā cantilenas de aduersitate Iob facias.
f Et factus &c. i. q̄ loquēbā de miseriis q̄ndā q̄ modo me in derisiōē
g Abominat me &c. ppter sceleri vicia mea. b Et facie &c. i. in
mutatā in crudelē. d. b cui indurat̃ est diabol⁹: vt propter pusillanimi
tatē ipi expugnari ab holis a deo malediti: i. ppter ē ab holis pēcutiā
h Pharetra &c. Hic ptr edūt ic ostēdūt bonis tpalib⁹ abundātē
dentes mutat. b Pharetra est sua apud. tūc est deus pharetra suaz
Si Iob aquile q̄ nōdū diabolo licentia pestilicii est in bonis exteriorib⁹: vt
in paole quasi cuiusdā sagitta de pharetra pēpolētie diuine extracta.
i Frustra pollut in eo mēd. q̄ ei dicā peccatis⁹ nō est affirmatio locut⁹
vt habet. ā. ii. ca. In oīnis hic nō peccauit Iob labia sua: vel pōt referri
ad augmentū sue calamitatis: eo q̄ licta Iob non habebat tantam rīdendi
malēdicte latē. Dicta ât peccato stupori in bonis Iob fuit p libroe tollē
tes dentes q̄ altius: vt habet. ā. i. ca. q. Iabri habitabant versus meridiē re
gio magnus inter ocā solitudo: i hoc est q̄ pl: Ad deterā. i. versus

Parcebam enim suaz apult &c
P barēbam enim suaz apult &c
afflixit me: et frēnus posuit os
meū. ad deterāz osētio cālami
tates mee sicco surrexerūt. Pedes
meos subuerterunt: et oppressert
qui fluctibus semitas suas. Disso
pauerūt iteta mea: sibiati sūt
mihi: et pecualuerūt: et nou fuit q
ferret auxiliū. Quasi rupto mu
ro: et apta ianua irruēt sup me: et
ad meas miserias ūoluti sunt.
Redactōs suz i nihilū. Abstulit
quasi ventus desideriū meum: et
velut nūbes ptrāsiit salus mea.
Nūc ât i memetipso marcescit
ala mea: et possident me dies af
flictionis. Noctē os meū perfodit
doloribus: et qui mē comedūt si
dōmisit. In multitudine eoꝝ
cōsumitur vestimentū meū: et ūi
ca pitiō tūice circūdederūt me. Cō
párat̃ sum luto: et assimilat̃ sū
fauille et cineri. Clāmo ad te: et
nō exaūdis me: stō: et nō respicis
me. Mutatus es mihi in crudelē
et in duritia man̄ tue aduersaris
mihi. Eleuāsti me: et quasi super
uentū ponens cōsisti me valide.
Scio q: mosti tradas me ubi cō
stituta est domus omni viuēti.
Verūtamē nō ad cōsumptiōem
Et in duritia manus me. Mouno pei vñ hic voluntati nre ꝑtraria: et
ea ei in nobis vitiosa seruitio gignit. Et elevasti me: et quasi sup vē. po.
Quia ꝑsentie vite ista quasi in alto erunt: sed nulla stabilitate solidatur:
velut elevatus sup ventū ponit̄ q̄ ꝑperitate trāsitoria tetat: q̄ verba pīo
ne tob ꝑgrūtes nō addit: q̄s erat: sed ad id q̄s ede videbat. Neq; enim hāc
casum in monte pīuliq; nulla aduersitas veloce qui ꝑperitas quilla cor
rupit. Et nā in cecilia infirmi qui tranſitoria sacerdotē stant sup ventū vi
dentes lenitatēm pīcantionis tpe ei. ꝑperitas aura pīalis: ecclā pennas
elevatio cecidit. Scio q: mosti tradas me. Nullus enī huc venit qui ad
carnis mortē cōsumptionē sue gressibus non tendit.

Infernus domus eius erat omnib⁹ aſi aduentū ꝑmouēt: carnis nulli⁹ esse
dixit: q̄ nouit hoc ipti Iob. Mystice. Infirmio: q̄ carnaliter viuūtes ad do
mū mortis pertinent. Sed q: q̄ cadit in voluptates q̄ ꝑmouēt: re
dēunt quibus verbis sunt crudelio: nō extincta: addit. Verūtamē nō

Nicolaus

marcescit ala mea dolore partis scribitur a ꝑplexionis vulnere tempe
ditā licut vīcti ēt ea pace. a Noctē os meū perfodit doloris⁹. Dolo
res enī corporis de nocte aggrauant: et ideo dicit q: in eo aggrauabant: hic
q̄ pungebāt vīge ad ossa. b Et q̄ me comedūt. i. vermes de vicerib⁹ meis
exēūtes. c Nō dormiēt. ptinue me rodentes. d In multitudie eoꝝ
plumē vestimentū meū. Cū tāta multitudine sūt q: nō sola p̄ūde car
nem: sed etiā vestem mea. e Et quasi capistro tunice circūdederūt me ca
pitiū: id superius pars vestis p qua caput intrabāt: sic notatur a capite.
Et igit sensus q̄ vermes p illā partē egrediūt in tāta multitudine q̄ capitiū
erat eis cooperta in circuitu ad modū cincture. f Cōparatus sū luto
tāta vilis reputatione apud holes: sicut lutū. g Et assimilatus sum fa
uille. Q̄ quasi nihil reputat̄. h Clamo ad te. Hic ptr edūt magnitu
dinē sue aduersitatis et defectu remedii quo aggrauat̄ q̄s remedii nō spe
ratur. Primo ergo tollit remedii ex parte diuina. Secūdēr parte hu
mana. ibi: Verūtamē. Circa primū vidē: Clamo ad te. etcetera: i Et nō ex
audis me. libenter. k Et to in crudelē. l Et non respicis
me. remedii adhibitū. m Mutatus es mihi in crudelē. Is est deus ut
immutabilis vñ mutabilia aparēt q̄bus varie nolat: et sic vt pius q̄s vt p
spera. tamen q̄s infert aduersa tm̄ dōm modū loquēdi hominū: qui tm̄ se
qui ſs formiter iuuenit dēs ota pie: et tuste operari. n Et iudicas me: et q̄s
sup vēntū ponēs. i. in alto statu vñ instabili sicut ē ventus: sic subditus:
o Et nihil me valide: quia causa de loco quātio est granior. p Ego

rum perfossa in ij. significat affectū
cor emittis manū tuā: et ſi cōru
erūt ipē saluabo. Fiebā quōdā
super eo qui afflictus erat: et cō
pātiebatur alia nec pauperi. Et
pectabam bona: et venerūt mihi
mala. Perstolabar lucē: et erupe
rūt tenebre. Interiora mea effer
buerūt absq; vlla requie: preue
nerūt me dies afflictōis. Merēt
sine furore consurgēs
i turba clamaui. Frāt̄ fui draco
num: et socius struthionū. Cutis
mea denigrata ē sup me: et ossa
mea ardorib̃ aruerūt. Versa est in luctū cithara mea: et organū meū in
vocem flentiū. Non cōtristabar super afflictū: et compatiebar pauperi.

Quis det ut habeam auditorē: q̄ cū mea cōfessione: et cū mea pēne
tentia nō cruciet. Et ecce signū meū: et qui iudicat me respondeat mihi.
Quasi gigantē: et quasi vnū de principib̃ circūdabo illū gressū meū: et
quasi principi offeram eū. Si ambulauerit terra mea clamat contra me:
et cū sulcis eius deplorent singuli. Si fructus eius comedi: et animā agri
cole afflixi. Pro frumento oriat̃ mihi spina: et pro hordeo fedi. Finiūt
sermones Iob.

De lyra

quia merito tradet me. finaliter pelli tradit. a. vnde dicat subdit: q Dñi
pstituta ē dom⁹ oi viuēti: i. quilibet qui est vīmus dom⁹ constituit hoie.
r Verūtamē nō ad pſūptionē eoꝝ cuius manū nō q. d. si alios a me ꝑti
gis: i pōt vita: hoc tñ aliqs remediū nō habēt: s Et si caluniā. i. ad
uersitatē. t Ipse saluabo. Si ad te caluniā clamando: ego te clamo ad
te: qui ꝑtinuen tñ nō cessabis me liberādo me ab afflictiōe: pīma virtute
rabat tñ tple Iob a deo. Hec dicat. i. futuro meliori: et patuit et ſupabat.
pte. ca. q̄ credebat resurrectionē futurā: vñ dogt̄ b cōtā amicos suos q̄ nō cre
debāt ipā. v Fiebā &c. Hic ptr remouit remediū ex parte hoīs. Circa
qđ primo edūt Iob q̄ holes debēt sibi cōpati. b. Fiebā quondā. q̄s nō p
sperātes erā: p Sup eo q̄ afflictus erat. ei cōpatiebāt: nō tñ ita q̄ mouerēt ei ex cor
dib⁹ Iob: q Et pauperi. eis mea pauperā. b. d. b deberēt holes mihi cō
pati. s. quia accidit mihi. s Et ꝑstolabar bona. i. ꝑsperabā aliqđ. a Et
venerūt mihi mala. i. punitiōes: v tribulatiōes. b Interiora mea effer
buerūt: ꝑturbata. c Absq; vlla requie. i. vtilis ꝑpe potest me affli
gēre: q̄s tñ afflictio nō adhibeāt rōnes vtiles: tñ ē vtile: nō tñ ad
d Sine furore ꝑsequēt me. ita. expertō de eis modēr mihi moderā mala
p q̄s deberēt holes meam ad cōpatiendū: cui⁹ tñ ipsos accidit: nō fiebat
e Frustra fui &c. q̄ tñ q̄ debuī me vtilige fu: si cōmendabilis: et me ipsa
pūtionis: v tribulatiōe: nō deuotus. f Et locē. tranſtio. q̄ tñ q̄ ea
mihi ſpūalitates: q̄ loco obtūt tñ mei: sic tranſtio cessabit: ita. g Et q̄
mea dens. f sup me. q̄ hoīes ꝑtinēs compēbr. h Et ossa mea

[illegible]

clamore currebant. In desertis habitabant torrentium: et in cauernis terre vel super glareas. Qui inter huiuscemodi letabantur: et esse sub sentibus delitias computabant filii stultorum et ignobilium: et in terra penitus non parentes. Nunc autem in eorum canticum versus sum: et factus sum eis prouerbium. Abominantur me: et longe fugiunt a me: et faciem meam conspuere non verentur.

Pharetram enim suam aperuit et afflixit me: et frenum posuit in os meum. Ad dexteram orientis calamitates mee illico surrexerunt. Pedes meos subuerterunt: et oppresserunt quasi fluctibus semitis suis. Dissipauerunt itinera mea: insidiati sunt mihi et preualuerunt: et non fuit qui ferret auxilium. Quasi rupto muro et aperta ianua irruerunt super me et ad meas miserias deuoluti sunt. Redactus sum in nihilum. Abstulit quasi ventus desiderium meum: et velut nubes pertransiit salus mea. Nunc autem in memetipso marcescit

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

anima mea: et possident me dies afflictionis. Nocte os meum perforatur doloribus: et qui me comedunt non dormiunt. In multitudine eorum consumitur vestimentum meum: et quasi capitio tunice succinxerunt me. Comparatus sum luto: et assimilatus sum fauille et cineri. Clamo ad te: et non exaudis me: sto: et non respicis me. Mutatus es mihi in crudelem: et in duritia manus tue aduersaris mihi. Eleuasti me: et quasi super uentum ponens elisisti me valide. Scio quia morti trades me ubi constituta est domus omni viuenti. Uerumtamen non ad consumptionem eorum emittis manum tuam: et si corruerint ipse saluabis. Flebam quondam super eo qui afflictus erat: et compatiebatur anima mea pauperi. Expectabam bona: et venerunt mihi mala. Prestolabar lucem et eruperunt tenebre. Interiora mea efferbuerunt absque vlla requie: preuenerunt me dies afflictionis. Merens incedebam sine furore consurgens in turba clamaui. Frater fui draconum: et socius strutionum. Cutis mea denigrata est super me: et ossa

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Merita est in lancibꝰ mea. Si ambulaui cum uanitate: et festinauit in dolo pes meus:

Si appenderit me in statera iusta: et scire deus simplicitatem meam.

Si declinauit gressus meus de uia: et secutus est oculus meus cor meum: et si cui adhesit macula manuum meaꝝ.

Si seminem alius et ea comedat: et progenies mea eradicetur.

Si deceptus est cor meum super muliere: et si ad ostium amici mei insidiatus sum:

Scilicet ut deus simplicitatem meam.

Si declinauit gressus meus de uia: et secutus est oculus meus cor meum: et si cui adhesit macula manuum meaꝝ.

Si seminem alius et ea comedat: et progenies mea eradicetur.

Si deceptus est cor meum super muliere: et si ad ostium amici mei insidiatus sum:

Si ancilla mea cum seruo meo: et ancilla mea cū disceptaret aduersum me.

Si contempsi subire iudicium cum seruo meo: et ancilla mea cū disceptaret aduersum me.

Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum deus: et cum quesierit quid respondebo illi:

Nonne in utero fecit me et illum operatus est in fabricatione: et formauit me in vulua vna?

Si negaui quod volebant pauperibus: et oculos vidue expectare feci.

Si comedi buccellam meam solus: et non comedit pupillus ex ea.

Quia ab infancia mea creuit mecum miseratio: et de utero matris mee egressa est mecum.

Si despexi pereuntem eo quod non haberet indumentum: et absque operimento pauperem.

Si non benedixerunt mihi latera eius: et de uelleribus ouium

Si leuauit super pupillum manum meam: et cum uiderem me in porta superiorem:

Humerus me a iunctura sua cadat: et brachium meum cum suis ossibus conteratur.

Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui dei: et pondus eius ferre non potui.

Si putaui aurum robur meum: et auro dixi fiducia mea

Si lætata sum super multis diuitijs meis: et quia plurima reperit manus mea.

Si uidi solem cum fulgeret: et lunam incedentem clare: et lætatus est in abscondito cor meum: et osculatus sum manum meam ore meo.

Quæ est iniquitas maxima: et negatio contra deum.

Ignis est usque ad perditionem uorans: et omnia eradicans genimina.

Si contempsi subire iudicium cum seruo meo: et ancilla mea cum disceptaret aduersum me.

Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum deus: et cum quesierit quid respondebo illi:

Nonne in utero fecit me et illum operatus est: et formauit me in vulua vna?

Si negaui quod volebant pauperibus: et oculos vidue expectare feci.

Si comedi buccellam meam solus: et non comedit pupillus ex ea.

Quia ab infancia mea creuit mecum miseratio: et de utero matris mee egressa est mecum.

Si despexi pereuntem eo quod non haberet indumentum: et absque operimento pauperem.

Si non benedixerunt mihi latera eius: et de uelleribus ouium

Si leuauit super pupillum manum meam: et cum uiderem me in porta superiorem:

Humerus me a iunctura sua cadat: et brachium meum cum suis ossibus conteratur.

Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui dei: et pondus eius ferre non potui.

Si putaui aurum robur meum: et auro dixi fiducia mea

Si lætata sum super multis diuitijs meis: et quia plurima reperit manus mea.

Si uidi solem cum fulgeret: et lunam incedentem clare: et lætatus est in abscondito cor meum: et osculatus sum manum meam ore meo.

Quæ est iniquitas maxima: et negatio contra deum.

Ignis est usque ad perditionem uorans: et omnia eradicans genimina.

C. XXXI.

Epigi fœdus cum oculis meis: ut ne cogitarem quidem de uirgine.

Epigi fœdus cum oculis meis: ut ne cogitarem quidem de uirgine.

Quam enim partem haberet in me deus desuper: et hereditatem omnipotens de excelsis?

Quam enim partem haberet in me deus desuper: et hereditatem omnipotens de excelsis?

Nunquid non perditio est iniquo: et alienatio operantibus os diuertit?

Nunquid non perditio est iniquo: et alienatio operantibus os diuertit?

Si ambulaui cum uanitate: et festinauit in dolo pes meus:

Si appenderit me in statera iusta: et scire deus simplicitatem meam.

Si declinauit gressus meus de uia: et secutus est oculus meus cor meum: et si cui adhesit macula manuum meaꝝ.

Si seminem alius et ea comedat: et progenies mea eradicetur.

Si deceptus est cor meum super muliere: et si ad ostium amici mei insidiatus sum:

Si ancilla mea cum seruo meo: et ancilla mea cū disceptaret aduersum me.

Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum deus: et cum quesierit quid respondebo illi:

Nonne in utero fecit me et illum operatus est: et formauit me in vulua vna?

Si negaui quod volebant pauperibus: et oculos vidue expectare feci.

Si comedi buccellam meam solus: et non comedit pupillus ex ea.

Quia ab infancia mea creuit mecum miseratio: et de utero matris mee egressa est mecum.

Si despexi pereuntem eo quod non haberet indumentum: et absque operimento pauperem.

Si non benedixerunt mihi latera eius: et de uelleribus ouium

Si leuauit super pupillum manum meam: et cum uiderem me in porta superiorem:

Humerus me a iunctura sua cadat: et brachium meum cum suis ossibus conteratur.

Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui dei: et pondus eius ferre non potui.

Si putaui aurum robur meum: et auro dixi fiducia mea

Si lætata sum super multis diuitijs meis: et quia plurima reperit manus mea.

Si uidi solem cum fulgeret: et lunam incedentem clare: et lætatus est in abscondito cor meum: et osculatus sum manum meam ore meo.

Quæ est iniquitas maxima: et negatio contra deum.

Ignis est usque ad perditionem uorans: et omnia eradicans genimina.

Nicolaus

De lyra

Nicolaus

De lyra

militiam vite: quasi deperditam ad tempus ostendit: vt ad eam
Si cubilio filiam ad re. Ostendit vanitatem mundane dilectionis
mentis: adhuc: vt multe virtutes ad mundi crescat. Hom. n. 66. Non-
nulli in hac adunatione ecclesie: nolentes: ferule aperiunt: magnaq; pos-
sunt. Sic nō de. viri i. m. Quod. n. adunatione peccatorum tolerantur
& totalite agendo: q; fidē
ad celebrat: & per re-
ctitudinē contra illud.

Quis det de car. Hoc
verbum de ipso de cuius
carnibus nos saturari cupit: dr
vel somethic indet eius
corp⁹ vocitur: qñ stimula-
do arguere. vel gētium
credulitas q̄ corpe ch̄ri
die celebratur.

Forsitan nō manslit
pc̄ Dicitur⁹ i dolo mali-
tie: ita ut grauet. Sum-
psus. Sic apo ii. fuerit q̄
potest q; enarrasse mise-
ricordie dñi. Et adhuc
dicit. Qui multa sic vona
fuit: vbiq; fulgari ñ qua
his mala regit: ⁊ si fidelis
credit: & bonū male
sua cognoscit: vt ocl con
fessionis apte. In finu de
intigatē celare ē hōc i cō
scientie latibul occulta-
re: nec per relationē detegere. Aptē in hac damonibus ait: qz ea q̄ bonis su-
ste dicit: q; multa non facit. vere iustus q; malevitat: ⁊ q̄uitare non potest
Holo⁹ non ambulabit: sed iustis cū sancte custodia iustitie. Et qz ex vera humili-
tate ficura nascitur auctoritas: vt fecit ill mercatq; inr⁹ ad alia nō ambe
lat. capilla confessione peccati: lapidis. Si erpant ad mūt. Nihil mundi
capit magna ē securitas: vt timorat. ill hereticos ostēdit a turbat nō turbet i
mente: ⁊ ill extra q̄ ch̄ri carnis ill imitatur. Et vespertio. Boni nec despe-
ri sua aptant: ⁊ alios nō plant: qs ect & obdere nō pdelle. vt ille herodi
nō ḡrent: placati tacent: ⁊ inde pabus ē sc̄ iudei. Et de pectu ppl. ter-
me. Stant q̄ despicit meritū cognit ostēdi ecredūq; pulsati cōmunitas
ps ⁊ q̄ mēbrorū aptant: tanq; per eos ostēdi cgrediant. Et nō magis
ta. Dñs pmittit: tacut. qz q̄ ipsūm tacē videt: a domo sc̄e ch̄ri. Hoc mr
ftice de ipso q̄ multos pḡnno ḡ mundū: despicitos q; ⁊ tacuit: nec egref
fus potentia indicauit. Quia mihi tri. au. Meditatoē cogrit. sōlo q
ad regem liberādū eorum hōnū desiderii pcio nīl p aduocatū fuit audi
ri nō possunt oc ⁊ fundit: Et libr scr. ofic q; tu. Pater ñ indicat qui: q:
sed omne iudicii dedit filio. Quiventis ad eam redēptionē: nouus no-
bis testamēti pdidit: erūq; q̄dq; auctor iudicij q; nōc ē scdm̄ librorū di
strictē exigat: q; nōc malueritis habe. Dear⁹ ads tod cur scribi libr. a iudice
postulat: q; ad tēpus nouū tpa ponere nō valebat: Sic clarior vocabu
vnt atq; ecy significatōc postulat: q; p futuro eis per ea pcidebat. Ejc
nāq; p ipsūm hunc: apud se libr⁹ tam dulci tenebat cognitōe per gḡam aspira
tionis acceptis videndo cognoscere: ⁊ prudendo ñdere. Sq cur dē ipo
scribi librum debeam: Dr i humero meo portā. Q; ribi humero portare
descripturā sacrā aperdo pclare: pau adhr dedicabat i humero portarī posse
malum sicut corona dr̄ḡdarie: facri elogi mandatarii nō bene portan
tur i operepoñ nobis victorie coronam exhibent tu retributōe. Per stu-

Nicolaue

a Si qa. ii. Dic ē scripta pa i qua ostēdit se innocē a pōs rēcedit ⁊ iudē
dicta: Si gaudiu ñ. si malo alicno. ēt de malo inimici mei: supple. dcm⁹
putant me. ⁊ ibi p oppositū ostēdit charitas pfecta in ipso fob: & sic explēdit
bat ēt ad numerū ēt monitōem salutarem Matth. v. c. Diligite inimi-
cos vr. b Si nō dī. Dic ē septima pa in q̄ ostēdit se innocē a vitio
inhumanitat: ⁊ p̄ arca domestice. a. Si ñ dicerēt viri tabernaculi mei
A. domestici mei. c Quis det de car. ⁊ vt sanct. Ago serve fit carpentar
inter pleos necessit. semp vt ō ep̄ocat nec relictamur. r⁹ q̄rit ad extraneos.
d Festa ñ mārit pc. ñ hominē colligi ēt ibesperio. e Si ñ
mei vt eros putarēt libere poss ibi accipe relatōes sua. f Si ambō
di. Dic ē octava pa in q̄ ostēdit se innocē a vitio hypocrisie. a. Si ambō
di qñ hō. Quat solēt malū bonū facē. g Peccarā mei. illud ideirco
nō dīc vel facē cupiebā. h Et ce. i finu meo. i. i cande meo. i Proj
cat mei. p̄ fatū cruci⁹ sūat offensē. k Si erpant. Dic ē nona pa in
q̄ ostēdit se mūdū avitio pusillanimitat. ⁊ p̄ arca sui innocentū aprat scdm
mundi time ēt ar: ita. Quia mihi. Circa finē dicit: Si erpant ad militiā
dīnē mundi. timor⁹ mulier⁹ a turbata non libe. l Et sper. ppterquoq;
ter. me. tta q̄ a vitate ostēdit timēda nr⁹ offendat ⁊ ppterea ancos ptrahat

gulos gra. m. Incrementa virtutum gradiendo acq; ab ipsa aduersitate
vt ad excelsa como. dimittatur: ⁊ quasi per singulos grad⁹ sapientie ascen-
nunciatq; perfectiōem ⁊ virtutum nō parvitas ⁊ minimoli. ēt ti per opera
demonstrat. Et quasi pompt offerā ei. Os offerūt⁹ manu. sacerdotis.
Quomodo q̄ ad iudeā ibp offerre: ēvaba propterq; ei⁹ nōīe nequit.

Si adscr fuisset me
ditosē vt dicideriū meū ⁊ audiat
osp̄otens: ⁊ liberam scribat ipe q
iudicat: vt in hūmero meo por-
tem illam: ⁊ circūdem illū quasi
coronā mihi. ⁊ per singlōs gd⁹
meos p̄nunciabo illū: ⁊ quasi
principi offerā eū. ⁊ Si aduersus
me ⁊ra mea clamat: ⁊ cū ipa sul
ci⁹ deflēt. Si fruct⁹ eius come
di absq; pecunia. ⁊ animā agri
colaz ei⁹ afflixi: p frumēto oriat
mihi tribul⁹: ⁊ p̄ ordeo spina.

Lxx. c. ad me magis adhe-
rebit: q̄ si ipse ad me
veniat. ⁊ per ea. Ita
ut ipse ad me veniat.
⁊ quasi dicat. Ego
ei vtiq; ipse placebo: ad
vtilitatē ei⁹ q̄ ad me
tendit. Quia ergo
mee ait mentis affe-
ctus accendere: quā
to facilius ei⁹ q̄ ex-
terna ostēdere. Ma-
gnat quotidiana ope-
ra: q̄ ita
dī mulligā. Dic q̄ ita
ragnimus: ⁊ cōmūia ⁊
dēm⁹ possibl: q̄ aliud
q̄ terram incolendam
me. Si ita contra pec-
fatorem clamat: cū con-
tra cū q̄ pacē aliqd in-
fd: vel qua dom⁹ vel
sanea ostia murmurat
q̄ quantum ad rudes at
nullo ep̄ōr⁹ cultos ter
ra ol. Et ei ipsa fal-
ci ol⁹ plent. Dolo vicā
tur hi q̄ ad audiendum
aliqd ad retinendā fidē
pdicationibus intenti: a
pece mentis durcia: q̄
quodā vomere ligne fue
rūt: mentis arboratoris
acuyde: q; vomere iecto
nio animi. cum grauari
l. mimio inocētes aspi
ciunt p̄ compassiōē ad
lamenta vertunt. Si ē q
pacēt pemerit in subdit
agit: ⁊ rudes contra cuz

clamant: ⁊ perfecti dolent.

Si fructus eius cō. a. Qui pacēt ⁊ subdit imitem seruā sunt: si ē ob
temp. ille subdit⁹ dolebat. Et fructus ei⁹ comedi absq; pecunia. Fruct⁹
absq; pecunia comedere ē ex ecclesia sumptus accipere: eisdem ecclesie pos-
dicatōis pēnā nō pōere Job fructus terre absq; pecunia nō comedit. quia
subditis verbū admonitōis nō dilectus q̄ fructus corporis sustuq; acceptt.

Alam agricolaz ei⁹ af. Alias agricolaz affligit tractat ecclie si aliqs re-
dor rector ecclesie: sibi subditos vendicat: si alios recte pdicantib⁹ q; multā cō
tradicit: ⁊ plus patior: q; nō sui gloriā q̄rit sed ei⁹ vult adiuuari. Et in-
qua hoc vel illud fecit. p frumēto. i. malesibi⁹ pomis tribulus malus aminus
p ordeo. i. p mimis bonis: spina matoza mala. Tribul⁹. n. mollior spīa
ad pungendū ē durior: ⁊ ē brutior tacrefi hoc vel illud fecit: p bonis q̄ i
eternū retinuit: retribuant mihi mala q̄ peccant: vel in frumento spīalē
quasi tumore carnalibus alienata parant⁹ q̄ ēt hs aliqd pater admittam.
Hic adit frumentū ⁊ ordeū scrit: aliqñ ēt ille rector: cura qui terra clamat
hs subditi q; in plurib⁹ grauantur: illa pauca bona q̄ aliqne nō pollunt
bona nō putant: dicit ergo si magna que debui non facta: plationes mur-
murio a subditis recipiamde bono ego fec. Curandum ēt ep̄o platis
ne dent crīpiam malis: subdit⁹ ne facile iudicent sū platos: p̄adicatio
cottui dei q; illis potest dedi: sicut scripti ēt. Oio pdo a vbo dō ē. De
illis dō scripti ē. Obedite ip̄ositis vestris: ne deverso dolus sit⁹ mu ma
turcunt: ⁊ a serpentib⁹ pcurunde illis ergo. Blosla ei⁹ quasi flos sent.

Pro frumēto ortat mihi tri. Pro frumēto q̄pe tribulus: ⁊ p̄ colo
spina enitur: cum in retributōne victimarū qua remunerat⁹ labor⁹ qui
ritur p̄fectio voloris inuenitur.

C. XXXII.

De lra

volētes. m Et si magis ta. q. d. si fect pfect⁹ magis tacui audito mere
pacōes pplexq; meccdi: eo q̄ noluerā eis acgōd. n Nec erpt. ill ethi
um ad agendū aliqd intigat. p̄ter eos. o Quis mi. Dic supra pfect
ḡrit testimoniū vine sue. p. Quis mihi tribuat audiri. Clamōr⁹ me
vt mecū interpellat apud deū p me. ⁊ subdit: p Et vel. mea audiat
oppositū ⁊ libr⁹ scribat. In tam p me p̄cendo: ⁊ p talē modū loq̄ eo q̄ in
tētia iudicis solet ferri i scripto. hāc le finiam tulit dē⁹ i me libr. d. amicū
fob. nīl ēffto locuti cōtā me recti sicut seru⁹ me⁹ Iob. q Et i hu. mea
ponē illā. tanq̄ victorie mee vexillū. r Per singulos gra. meos. i. pe
pcōs pcessus meos. s Pconfitebo illi ad dei gl̄i. ⁊ subdit: t Et
qsi pn offerā ei. ut ce olīr⁹ bonis humāis alia deo ē attribuenda. v Si
aduersū me. Dic ē decima pa in q̄ ostēdit se innocē a pōs cupiditat: quod
appetentib⁹ ab hō de terra vult extabere fruct⁹ cupiditatē. qō ēt cupiat.
Deo nō qñ nimis primo colit: ⁊ ā pmittit q̄dū: ⁊ ē excludit a ē. d. Si
aduersū me terra mea clamat. Et ope ostēdit se ā affīctā de nimia cultu
ra. Illud⁹ qñ subtrahentur mercēs debita agricolis: q̄tum ad hoc pīt. Si
fructus eius comedi absq; pecunia: ⁊ subditur pacētis pena. Pro frumē
to oriatur mihi tribulus ⁊c.

C. XXXII.

Obmiserunt.

Ds serunt aūt tres ⁊c. Exit⁹ dñi Iob plenius mystica virtute
stiatin qō ō amicop⁹ fob rēdat negatiōē indc ēsperbit ad beliu
dem ⁊ elihū⁹ q̄ tāta quasi circūspectōe pōlūta sīm̄ q̄ p iracūdia
nia malā ad fob⁹ ḡrauiter ḡlorant. Hebr. iob ex toti ōbg cognit⁹ in tā
q̄litate ad ⁊ am notitiā gdacendus tacit⁹ ē. Reverti odorē suauitatis tan
to fact⁹ p̄ gratiā: quāto
mor aromatū mōr⁹ ī
cēnsione flagrant. Mo-
uerat i bona pte fabdi-
tos regere: ⁊ a malis ob-
strictē custodire: mouerat
bñvit rebus⁹ q̄ nōbi
dumus ī panīs mane-
ret ipse ablata. Mouer-
rat quotidiana deo p̄ fa
nto pignoris⁹ sacrificia
solutis: q̄ mentē erat ī
ei gḡre sacrificium ēt or-
batus imolarā. Ne qñ
ergo vitio salus negret:
vigñ fuit vt hoc voloe
agret. Data itaq; ē con
tra sanctāvig; hosti calli
do ēpandi licentia: qui
dō bona ce⁹ mulē. cogni
ta modo inimice appe
tīcēt bonū patiente: qō
tardat⁹ offēdi. Nīl ōbuf
fit gregis ecclie mēbrū familī
aūsceuit beati⁹ paulus
salutem cogitās: ⁊ ad hoc
quemlīt grauiotis tēpta
tōis facul⁹ lignā seruā-
tutē cocis: vt silveri forte
ac solidā pcr⁹ ⁊ p dāna
rēq; volo: ḡmeret: ⁊ per
mōa plagā⁹ maledictō ḡ-
fotaret. Sq quotvulnera a fidēna inultā ēt fōvero nēcēsāria medici-
na fuit. Amica ēo ei⁹ q̄ qñ ofl Salutē tuā pēnā hortat⁹ ē: q̄ ita
mūtq; sub spē p̄fidēdi agūt negotiū seducēdi. vñ ⁊ ad dcm̄ iob dum p
dēo vexata facīdia vōo reprodūt: q̄ ōō heretici dō deum odīdere ni-
tunt: offendūt vñ ⁊ eis apte a iob ol. Disputare. n. cū deo cupio. Quo vos
offēdens fabricatorem mūdi: ⁊ cultores guardie dogmatū. Obtat ergo
eos heretico⁹ typū gerere: quos fact⁹ vir rō arguit cultui puritat⁹ dogma
tum vocātur. In trib⁹ trap. amicop⁹ iob nōb⁹ arcus ī bonū pdicationis
calus expeimur. Nīl. n. pōt pfecte nequaq; de vīa pueris sentire.
q̄ nīl vetustate se p̄ abrenūtī nouevite indigentia nō cr arcūt: ⁊ nīl spcu
lationē bonoq; detruct⁹ nequaq; eos supna iudicia tā vehemēter exercere
p̄ceret: nec culpa reprobarent. Cōtēndo igit̄ pōt veritatē si ven-
cēt: ⁊ veritatē se retinēdo: p̄mia suis sermonib⁹ p̄cularēt. retecto no-
cent. Et trat⁹ dī. Q. Helia de⁹ me⁹ ille. vel de⁹ eius interp̄atur: p quem
recte fides ōfitet̄ur arrogantiā ītra ecclīā politor. q: dō dēm cōtēdi-
tur. Barachel benedictio dei. Bucina ꝑcipitātio. qz arrogātes pdicantib⁹
ꝑgrūt. q̄ pdicatōis facunda benedictionē. dīm ejc̄ peripiunt: ⁊ ētat⁹ mo-
ribus ēt ēi cōtēpt̄ibīl ostendūt. Kam cpcllus. Exodus nāq; ē fidelitas
pplorū: hoc⁹ vite inma ⁊ abiecta cōtēnit. Helia itaq; de cognatōe ram
bī: qm̄ vñq; arrogātia pdicator⁹ ītra ecclīā pol⁹: ide ppīo fidei vertate
sociat. Quare ab cogrita elatōis pcaurare tribuāgit. Brat⁹ adit ad Iob.
Manc. n. gle ītcratōe: cū ſ. helib⁹ ꝑfūnt: alios ve latuis scrib⁹: alios
b lōgnis meritis recōpendāt. i. alios cēlent mīsi ītercatōe non bñ vixe
re: ēt cum ois extra ecclīam positos grauia sentire tuste arguit: eos ēt q̄ l
tuo sunt p̄vite ꝑfectu despicitos: extra positos ꝑmant vitate dc. Sinus po
sitos ꝑmunt qualitate dicendi. i. vitio elatōis. Iactur helīu ex. Iob ꝑ. Cū
ol: q̄ helīu exprauit Iob lo. ex q̄ ſ. q. lo. aperte dixerun Iob non p̄ fuis
fed p̄ amicoꝝ rancrentia honorem strualē monstrat: q̄ arrogantes in

Nicolaue

a Miserunt aūt. Terminata disputatōe tres amicop⁹ Iob ēdra q̄s
hic ꝑter ponit disputatio q̄rti. Helihu. Circa quā pmittur
q̄dam ꝑlatio. r⁹ subdit ista disputatio. c. ſ. prima i duas q̄ p̄ ponit
tur hui⁹ disputatōis occatio. ⁊ ītio disputatōis circūstatio. ibi: Junior tum
Occatio ūt hui⁹ disputatōis fuit eo q̄ tres amici Iob supra positi audiēt
bis Iob q̄ innocētia sua multiplicit̄ declarauerat: reputauerūt se ēt ei iudices.
⁊ ō merito tacuerūt. q; ēt eo disputare erpant eo q̄ ad contrarii tenebāt
. Cūm a deo fuisset ꝑpt̄ sua intuitiua flagellati. helihu ūt adhuc ide tenebat
⁊ iudicii qua Iob p̄ se ded⁹ esse arbitrabatur ⁊ nō vere credebat. Hec ipse
Iob i disputatōe ḡdā ēdra dixerat: q; videbantur ipsi helihu displicentia
ꝑpter q̄ erat arguendus ēt ī aliis sunt⁹ fuisse tuit⁹. ꝑpter quod ira⁹ fuit con
tra Iob ⁊ tuit̄ficauit: ⁊ pra tra virtus predicatōis q̄ nō poterant ꝑ tpe
ethnicatur defendē. Sentēt hoc ēt qs ol. Q mirāt adhuc verū ith rēdere
Iob. ⁊ ps ita ē ⁊ cupio. b Et videbāt condē. Iob. Cessant fuisset ipm
offendē intuitu magne ⁊ mouēt⁹ q̄ rōnib⁹. c Junior ūt tpe. Dic ꝑdt
ponit ipsi⁹ disputatōis circūstia. ⁊ p̄ circulat sua tardatōē. r⁹ subdit Iob q̄ ne
cessarī. dixit: q; vt video.

C. In ēt q̄ tādiu tacuerat aliis loq̄ntib⁹ offēdit

[illegible]

Ne forte dicatis: inuenimus sapientiam: deus proiecit eum non homo. Nihil locutus est mihi: et ego non secundum sermones vestros respondebo illi. Extimuerunt nec responderunt vltra: abstuleruntque a se eloquium. Quoniam igitur expectaui: et non sunt locuti: steterunt nec responderunt vltra: respondebo et ego partem meam: et ostendam scientiam meam. Plenus sum enim sermonibus: et coartat me spiritus vteri mei. En venter meus quasi mustum absque spiraculo quod lagunculas nouas dirumpit. Loquar et respirabo paululum. aperiam labia mea et respondebo. Non accipiam personam viri: et deum homini non equabo. Nescio enim quamdiu subsistam: et si post modicum tollat me factor meus. C. XXXIII

Audi igitur iob eloquia mea: et omnes sermones meos ausculta. Ecce aperui os meum: loquatur lingua mea in faucibus meis. Simplici corde meo sermones mei: et sententiam meam labia mea pure loquentur. Spiritus dei fecit me. et spiraculum omnipotentis

[illegible]

C. XXXIII.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Si potes

[illegible]

viuificauit me. Si potes responde mihi: et aduersus faciem meam consiste. Ecce et me sicut et te fecit deus: et de eodem luto ego quoque formatus sum. Verumtamen miraculum meum non te terreat: et eloquentia mea non sit tibi grauis. Dixisti ergo in auribus meis: et vocem sermonum tuorum audiui. Mundus sum ego et absque delicto: immaculatus: et non est iniquitas in me. Quia querelas in me repperit: ideo arbitratus est me inimicum sibi. Posuit in neruo pedes meos et custodiuit omnes semitas meas. Hoc est ergo in quo non es iustificatus. Respondebo tibi. quia maior sit deus homine. Aduersus eum contendis: quod non ad omnia verba responderit tibi. Semel loquitur deus: et secundo idipsum non repetit. Per somnium in visione nocturna: quando irruit sopor super homines: et dormiunt in lectulo. Tunc aperit aures virorum: et erudiens eos instruit disciplina vt auertat hominem ab his que fecit: et liberet eum de superbia: Eruens animam eius de corruptione: et vitam illius: vt non transeat in gladium.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Interpres

Incepit quoq; p̄ no. in. I. Xat⁹ ingo tpalis accipitur. Incepit ſ̄p no
ſtrum i humanis cū pleriſq; regeret ſyrachus diuinā: vel magnis artibꝰ
ennoc' mortal. ſi licet⁹. n. hoc⁹ndit iter aliqd facit: ne id q̄d vite plus
ingo ſ̄ vite amittat: facit: magno ei deo parce q̄ cui⁹ pietas dicunt.
Et ola olia ſ. m. i. Odiuersitate accipiū⁹. olia ab ſacit marcidare: q̄ ei

I ca ingo quā notior ab ſ
Incide ſpe am⁹ i flagel-
lo ſtrictibꝰ affligendo
deſtruat⁹ vite inſani
pensū⁹ cogitat. Vt mi-
tigatis ab⁹ vite cruciatibꝰ. e ola illa nobis ad
virtutē pigrior vel ſegnis
q̄ ad alia. ſubito accē
datia mer⁹ accendatur.
Abominabil. Pauem
ſilentio delectationē
vocat. Vnde q̄ ingo. cum
ſibi ob vitandā flagellatiōe
horribilē cruciatū ipſa
horrenda alium vitat de-
ſiderabilis cibus refici.
Et ſi tempeſtate pallidi-
tas: a meſtic⁹ et⁹ gaudi
um reſpuitur: ſi hec co-
dē quadā ſi ſubſtātia le-
tabat. Labefact. Ebe
uicia ſpeamur ne int⁹
cruciamur: ita extra fla-
gellis terminat: i q̄ quod
et quo am⁹ gdā blan-
dicie lubricatur. Ta
befact caro eius. Carnis
nōie carnis delectatio accipit. Labefact ſ̄p olla nudant⁹q; oſ flagell'ar
gentibꝰ carnalis delectatio extenuatur: ea q̄ quaſi ſub carne latuerāt
virtuti forcia patefidit. Homo q̄ppe q̄d̄ peccat: nulli int aduerſa cogitat.
Appropinquauit cor. a. c. vī. Tamptati iuſti ata corruptibi ꝑpin
quare dr⁹ et iuſti ſ virtꝰ pdiū primū ſi ignorat: vt hoc eis a ꝑmone
longe ſ-ab ſibi ſi ꝓbo tribuat. Appropiquat ergo mortis⁹ q̄ ſ vitimi
tam carnis primū ſe peccati meruit⁹ ſentire⁹ propiat⁹ a q̄ ſ olno munere tā
to magis longe ſit: quāto ſe eis primū ex iuſto mortis oſpondit. Pro-
cio ei dei mis⁹ occurſaria credit⁹ ſi temp habet⁹ vtiliter aliqđ ſubtrahitur
vt quod finc ea nihil ſ̄ho offendatur. Si fuerit ꝑ eo an. Angelus ille
ꝑbe accipitur: ꝑ nobis ad patri logtur vnd⁹ ſimiliꝫ. Cum. n. in cun
ctis opationibꝰ ſuis limenſa noſtre tranſcendat⁹ inuno ſibi a nobis. i.
ſ̄ comuertere nō erubescat: q̄ ꝑ ꝑ nobis loquitur: ꝑ hoc q̄s ſe nobis ſi
mile ostendit. Ecq. n. et⁹ eſt ꝑ nobis holem offendere: ꝑter quez nullus
equus luctatur q̄ fine peccato ꝑ peccatoꝝ⁹ intercedere. Vnum de
ſint. Et vere hō ſi nō ita nat⁹ et aliunō ita mort⁹ interficiatur. Vnum de
ſe ſ̄ dic tertio. Vt annuncer hō ſi q. Angelus ogatiōn holis annuncia-
uit. Protradam. n. ꝑ peccatoꝝ⁹ ſimenſa tutum holem q̄ alius aliud
genꝰ meretur offidit. Miſeretur ei⁹. Miſeratur I eo miſeretur holis
ei ſeruū holis ſumpſit. Et dicit. I eo miſeretur holis
nām holis aſſumēdo ſ liberā demōſtrauit. Et ea q̄ppe carne q̄ ſumpſit
ſ hic offidit liberā q̄d redemit. Et non vidit. Vt quo ſupra. Appro-
piauit corru. i. q̄ cognoſcendo ſe corruptū, primū non ignorabāt non
dolendas in corruptōem. Inuent i quo ei ꝑ. Ac ſi apte dicat q̄ nullus
holum fuit: q̄ coram deo literaliter tutus ꝑ holis apperit. manuſcripti ad
ꝓpitiū holis⁹ holem fecit⁹ dum me holem celebrat: in quo tutto ho-
mine holocaustur. Ta
befact caro eius. Carnis
nōie carnis delectatio accipit. Labefact ſ̄p olla nudant⁹q; oſ flagell'ar
gentibꝰ carnalis delectatio extenuatur: ea q̄ quaſi ſub carne latuerāt
virtuti forcia patefidit. Homo q̄ppe q̄d̄ peccat: nulli int aduerſa cogitat.
Appropinquauit cor. a. c. vī. Tamptati iuſti ata corruptibi ꝑpin
quare dr⁹ et iuſti ſ virtꝰ pdiū primū ſi ignorat: vt hoc eis a ꝑmone
longe ſ-ab ſibi ſi ꝓbo tribuat. Appropiquat ergo mortis⁹ q̄ ſ vitimi
tam carnis primū ſe peccati meruit⁹ ſentire⁹ propiat⁹ a q̄ ſ olno munere tā
to magis longe ſit: quāto ſe eis primū ex iuſto mortis oſpondit. Pro-
cio ei dei mis⁹ occurſaria credit⁹ ſi temp habet⁹ vtiliter aliqđ ſubtrahitur
vt quod finc ea nihil ſ̄ho offendatur. Si fuerit ꝑ eo an. Angelus ille
ꝑbe accipitur: ꝑ nobis ad patri logtur vnd⁹ ſimiliꝫ. Cum. n. in cun
ctis opationibꝰ ſuis limenſa noſtre tranſcendat⁹ inuno ſibi a nobis. i.
ſ̄ comuertere nō erubescat: q̄ ꝑ ꝑ nobis loquitur: ꝑ hoc q̄s ſe nobis ſi
mile ostendit. Ecq. n. et⁹ eſt ꝑ nobis holem offendere: ꝑter quez nullus
equus luctatur q̄ fine peccato ꝑ peccatoꝝ⁹ intercedere. Vnum de
ſint. Et vere hō ſi nō ita nat⁹ et aliunō ita mort⁹ interficiatur. Vnum de
ſe ſ̄ dic tertio. Vt annuncer hō ſi q. Angelus ogatiōn holis annuncia-
uit. Protradam. n. ꝑ peccatoꝝ⁹ ſimenſa tutum holem q̄ alius aliud
genꝰ meretur offidit. Miſeretur ei⁹. Miſeratur I eo miſeretur holis
ei ſeruū holis ſumpſit. Et dicit. I eo miſeretur holis
nām holis aſſumēdo ſ liberā demōſtrauit. Et ea q̄ppe carne q̄ ſumpſit
ſ hic offidit liberā q̄d redemit. Et non vidit. Vt quo ſupra. Appro-
piauit corru. i. q̄ cognoſcendo ſe corruptū, primū non ignorabāt non
dolendas in corruptōem. Inuent i quo ei ꝑ. Ac ſi apte dicat q̄ nullus
holum fuit: q̄ coram deo literaliter tutus ꝑ holis apperit. manuſcripti ad
ꝓpitiū holis⁹ holem fecit⁹ dum me holem celebrat: in quo tutto ho-
mine holocaustur. Ta

Incrēpat quoq; p̄ vlceres in le
ſ̄ corpa pulcinos ne in ſtatu. ſ̄ q̄ cuiuſq;
humanum quaſi ignis ſuccenſus.

etulcer⁹ ſia oſſa illius ⁊ marcefce
⁊ ut pulſus quaſi ex igne ſ̄ manus. ⁊ aſſi
de multi⁹ humane ſtudiose ꝑpetuo ꝑgunt ſane ſibi
re facit. ⁊ Abſtabilis eſt⁹ vita
de ſuis dies.
ſua panis: ⁊ aſe illius abus añ
deſiderabilis. Tabeſcet caro eꝰ
⁊ q̄ per edacitā mentis pectore.
⁊ oſſa q̄ tecta fuerāt nūdabunt.
⁊ mediatricem ſolum rebus ſcientibus denigra-
uerūt ⁊ ꝑfidiam manifeſtā.
Appropinquabit corruptioni ania
eius: ⁊ vitā illius mortiferis. Si
⁊ in me offenſis generis poſtilla generalis rome
diam labefactet.
fuerit ꝑ eo ángelus locꝰ⁹ vn⁹
de milibꝰ: vt annūciet hois eq
tatē: miſerebit⁹ eius: ⁊ dicet: Libe
ra eū vt non deſcendat in corru

ptionē. Inueni i quo ei ꝑpicier.
⁊ meus deſpicat meum deus ſi ſer noſtris. Vnus in pecus
Eſt ſumpta eſt caro eius a ſuppli
per quam ſi pecus culpam.
cio: ⁊ reuertat⁹ ad diez adoleſcētie
⁊ ſi. ⁊ eram ipſi bonus poſt angelū. aliter homo ad
eterna ꝑuectis ſanctis ⁊ angelis ⁊ eligent.
ſue. Deꝑcabit deū ⁊ placabilis
⁊ hoc rursus poſſe amare multitudo ad deū ſi ſeruire inſtruit
multos. ⁊ ea multitudo ordinata ordo ordinatoꝝ quoꝝ
ei erit: ⁊ videbit facē eius in iubi
⁊ ſi ei⁹ contemplationis lugtur inſtruit opationis.
⁊ ſubtus dei claritatis ⁊ ſolis inſtruit.
loce⁹ ⁊ reddet hoi iuſticiā ſuā. Re
⁊ poenitet ſi non cognoſcerent nisi in ſibi bene.
ſpicet hoies: ⁊ dicet: ⁊ Peccaui
⁊ vere delinquī: ⁊ vt eā dignus
non recepi. Liberauit enim aīaꝫ
⁊ anima. n. latio i vita beatꝝ. quā ſe ſpiritū ſuū.
ſuā, ne ꝑgeret in interitū: ⁊ ſed vi
uens lucē videret. Ecce hec oia
opatur deus tribus vicibus per

Deprecabitur deū. Et: cum redierint nostre ꝑem ꝑ nobis liberātur
nos ad ea ꝑfitiendū cooperē vtilitate ad ſtatū eſſentie accōmodatur. Ideo
apte ſ. deprecatur⁹ deū ⁊ placabilis eſt⁹ et. Deꝰ. n. poſſidet. angelus ⁊
poſtea homi dicit q̄ non ab ipſo ſibi ꝑ incarnatiōē ſui liberatibus ꝑfi
vitā ut eam gaudeat: nunq; ſi intimidabit⁹ ne a ad ꝑfitiendā ea q̄ cuncta

Reconciliamo itaq; hēlia ch. I.C. XXXIIII.
p Quid ꝑ hoc⁹ ꝑmonitus deus vocatus⁹ nō indubitate ꝑfitiendū
tarpet⁹ ⁊ta q̄ de alta ⁊ altior ſapientia cōſiderāt quaſi ꝑ ſenta
dine ⁊ vilitate ꝓcedunt. Audite ſa. ⁊ta mea. Ac ſi dicerē. Q̄d nec
morte ei⁹ nec gemor ⁊ta cōſolatoꝝ nec ſtudium ꝑ q̄s ſapiendi ſolatū ſi
milig. Et apoſtolus ꝑ infe
rior⁹ ab⁹ vtor⁹ q̄ ꝓfectus
ea ꝑ fuerat⁹ vtā cognor
uit. Ab⁹ ꝑ profectū omnis
arrogātiam reſtit⁹ admit
tens. Nō ſi ab⁹ ꝑ humilitā
tis q̄drātū ſe ſapiendi
ſimilig. Ibidē. Vna
hoc indicium ei⁹ humilita
tis q̄drātū ſe ſapiendi
bona ꝑfitetur. Et ſi ab⁹ ꝑ
ſalem⁹ ab. Et hoc mihi
dicere. negata ſuci di
quis ⁊ta ſuā.

Quia ē vir vt eſt
iob. Quia ē vir vt⁹ iob
vt ſalomō dicit⁹ ſimilem.
Eſt quā ꝓbo vocat⁹ ꝑ
bolo ab⁹ ꝑparāte ſa
pientiā ꝑ ſimilitudinē
de quo ſubdit. Qui bi
bit ſubſannatōes ſi aquā
q̄ graditur cū operātibus iniqui
tatē: ⁊ ambulat cū viris impiis.
Dixit enī nō placebit vir deo cū
ſi cucurrerit cū eo. Ideō viri cor
dati audite me. Abſit à deo ipie
tas ⁊ ab omnipotēte iniquitas.
Opus enī hominis reddet ei⁹ ⁊
iuxta vias ſingulor⁹ reſtituet eis
Uere enim deus nō cōdēnabit
frustra nec omnipotēs ſubuertit

Job c XXXIIII 410

ſumi⁹ ⁊ dē⁹ ſ̄ſtarctit iudiciū meū
⁊ vīolēta ſagitta mea abſq; vl
lo peccato. Quis eſt vir vt⁹ iob
q̄ bibit ſubſannatōes ſi aquā
q̄ graditur cū operātibus iniqui
tatē: ⁊ ambulat cū viris impiis.
Dixit enī nō placebit vir deo cū
ſi cucurrerit cū eo. Ideō viri cor
dati audite me. Abſit à deo ipie
tas ⁊ ab omnipotēte iniquitas.
Opus enī hominis reddet ei⁹ ⁊
iuxta vias ſingulor⁹ reſtituet eis
Uere enim deus nō cōdēnabit
frustra nec omnipotēs ſubuertit

C. XXXIIII.

singulos vt reuocet alios comm
a corruptiōe illuminet lucē vi
uētus. Attende iob ⁊ audi me⁹
tace dū ego loquor. Si aūt hō
quod loquaris ꝛride mihi. ⁊ Dō
lo enī te apparere iuſtū. Q̄ ſi nō
hābes audi me. Tace ⁊ docebo
te ſapientiam. C. XXXIIII.
⁊ Q̄d ſ̄ſtarctit iudiciū meū
p Rōnunciano itaq; he
liu etiam hec locutus ē.
⁊ ſi alioꝝ ſenſ⁹ q̄d hec verba non pu
tat⁹ ꝑmanet audire nisi a ſapientibus
Audite ſapientes verba mea:
⁊ ſ meis non q̄rit⁹ ſapientia ſi meū ſed ſapientis⁹
⁊ eruditi auſcultate me. ⁊ Auris
ſt offendunt⁹ ꝑ verba ꝑ bocis audiunt
eni verba probat: ⁊ guttur dcas
guſtu diiudicat. iudiciū eligam⁹
nob⁹ ⁊ inter nos videamus qd
⁊ de hoc tacite cōmo
ſit melius. Quiā dixit iob: iuſt⁹

Lxxb.

Attende iob ⁊ au
di me. Actu poſſ⁹ mi
ra ſapiē ꝑfunda ꝛ ſpecie⁹ equalem ſe equal ſe ꝓbat: hac locutē manifestat.
Immiſſa. n. ſuperbia ſua ſenſor⁹ ſibi remotionē cogitor⁹ ſilentiū ipare me
ſinet. Si aūt habes quod lo. re. m. Iuſti ꝓlocatores dū corripiūt⁹ ſi ha
milit⁹ ſe ſi in eo q̄s corripiunt ne ſonc faliant⁹ cogunt⁹ correptiq; licen
tiam tribuit: vt ſicd ꝑ ſi ipſi iuſti⁹ ſimilē ſatcant⁹ hoc an oplius imitari
appetit⁹ ꝓbitē. n. m. ⁊ta clarē ꝑpositis⁹ q̄ſi quos corripit ſi fonte re
piri poſſe ſe iuſticiā quorū: nō q̄ ita ſentiāt⁹ q̄ eoꝝ ꝑ hūilitat ipſum
zeuticit nesciāt⁹ tumidi⁹ ſint. Vnde. n. ſe ap. m. Q̄ ſi ⁊ cede nō
ꝓuitrandū⁹ q̄ſi ſperat⁹ ſi ꝑpot⁹ uit. Nā ſico ſubdit. Q̄ ſi ſi ha. m.
me. Nella dixit q̄ ſſicrat ſi ꝑmit⁹ ſi mot ꝑ ſtrike⁹ gaſtat⁹ erupit.

Nicolaus

mīphiboleth ſibi ſonabe dellit ſibe pellens vetr adzeiſit poſſ⁹ ſdait in
nocentiā mīphiboleth ⁊ malicia ſibe. vt ꝑ. ij. Reg. xix. ⁊ ſi ſibi penituit⁹ ⁊
venit habuit: ſy nō ſit erēdit ſcripſit. q̄ poſtea ſi⁹ vicit. 4⁹ peccauit i manu
rache ppſi. ⁊ venit obtinuit. vt ꝑ. ij. Reg. v. ⁊. Et ſi ꝑ⁹ manifeſte falſū ve
ctā ſi. a. Ba. ſ. q̄ poſt tertiū reſidiuitatis nō dcr. Ad ſi ſi facit poſt dēs
p ſ̄ſtrib. ꝓtib. p. Monte moriatis ſ. ſubdit poſtea: Q̄ tam pēg⁹ a⁹ non
recōdabor. Et ſi ꝑ⁹ q̄ ſ̄ſtrib. recōdabo q̄ peccauit⁹. ⁊ ſi penitens
venit⁹ ſentit. Ihē eſt ꝑa rōnem. q̄ ſi poſt tertiū recōdiati nō dr venia:
Si ꝓpter aggratiatōem pcī ꝛ recōdiatio ſi aūt, aliqđ ponit peccare tanto
ꝛpe ab⁹. liter rupibe pcī ꝑ ꝑsalmū. nō ē dubiū q̄ a⁹ peccatū grauī⁹ ⁊ q̄ ſi
fuiſſet interrupti frāgitur ꝑ ꝑsalmū: ⁊ ſi de illo ſic ꝓtinuāte poſt ſi finalr
penitet. os ſm. a. Ba. ꝓdit q̄ venit obtinet⁹ q̄ nō ſolū ſimil: ſy ⁊
ter recipit⁹ ad ꝑsalm ſm eū. ꝙ multo fort⁹ illc q̄ frēqr ꝑ ſi intrapit per
ꝑsalm: ⁊ reſidiuauit ꝑ culpā ſ̄ſtrib. recidiuat⁹ nō ſi finalr ⁊ pen
nacie: venit obtinebit. Vnde ⁊ Amos allegatū nō valet. q̄ non ſūt ve
rum ipſi⁹ intellectū: ꝓpr⁹ os alr exponit⁹ ſupra poſit⁹. Hec ola ꝓpat
de⁹ trib⁹ victibus. i. mouēs poſit ad ꝑsalm tenēs ſtinens iudicat expedire.
vent ſi bēlia numero ternario ꝑdanto iudiciū affuidēs in q⁹ ſtinās pe
cadit trina monitio. a Attende iob. Hic ꝓtinet bēlia ttcr exortat iob
ad attēdend q̄ſi magna dicturꝰ. ⁊ ꝑs ſtrahēq; ibi: b Dolo. n. te ap. m. q.
d. vellē q̄ tu poſſes ꝛe hec ꝛdere. c Q̄ ſi nō hā. q̄ ſi habes ꝛpeta
bat. n. ⁊ cōtinuatiā intuitū⁹ ꝑ ꝑ ſupaddo. ⁊ q. ſ̄ſtrib⁹ appetit.
Si adt ꝓderet ꝑcā bēlia ſtinās ad deū tolerandū dicit⁹.
bat ꝓpatare ei⁹ deo ꝓmptuāre ⁊ ſi pari ſicut bēlia ꝓpotit ſibi: ꝙt fuit
ſupra declarat⁹. etti. Ihē ꝓbatur iob ꝛdarat⁹ eſſe ⁊ta ſuā ſtinās ꝙ vi
uāt ſi ſolamnō tamē ꝙ ſic ꝙſi ꝙ alijs⁹ ꝛrodet⁹ et ab⁹ ꝛrec ⁊ ꝛdēdant
multi ſtacillari in ꝑtē nisi ꝙ pcīa ſua. ſic ⁊ vbo ſcat. ſine libri. b. Non
etto locuti cōa me recti ſicut ſeru⁹ me⁹ iob. ⁊ ſi petit⁹ iob ſi ſuā ſtinās
ſua ſapiēa: vt aſſerit bēlia ſicut me⁹ vbi final⁹ ſnia. C. XXXIIII.
d Rendiciano quoq. ꝙ ſcmida bēlia repetit⁹ ⁊ rationē ei⁹ ad di
p cta iob. hic ſcipit arguere ꝙ ſm. ditcrat ſi iob duo ꝑa ꝙ arguē
re tendebat. Vnde erat q̄ſi dicturꝰ ſint q̄ iob ſe ꝙnoret innocētē
am. ſ̄q ſibi ſalo attribuere iuſticiā. ⁊ ſi ꝙ ſmo arguit ꝑa ſmida. ſ̄ cōtra
ſcim. ca. ſ. ſ̄ ꝑ averſāq; ſi q̄ſi ꝓpatione⁹ a ꝓpito reſumēdo. c. ttrvi
ſmia l trea. q̄ ſmo audiendi ꝓtit. ſ̄ ad ꝓpoſiti argutitie. Dixit a ſo im

Quem

[illegible]

iudicium. Que cõstituit aliũ sup terrã: aut quẽ posuit sup orbem quem fabricatus est? Si direxerit ad eum cor suum: spiritum illius et flatum ad se trahet. Deficiet omnis caro simul: et homo in cinerem revertetur. Si habes ergo intellectum: audi quod dicitur: et ausculta vocem eloquii mei. Numquid qui non amat iudicium sanari potest? Et quomodo tu eum qui iustus est in tantum condemnas? Qui dicit regi apostata: qui vocat duces impios. Qui non accipit personas principum: nec cognovit tyrannum cum disceptaret contra pauperem. Opus enim manuum eius sunt universi. Subito morientur: et in media nocte turbabuntur populi et pertransibunt: et auferent violentum absque manu. Oculi enim eius super vias hominum: et omnes gressus eorum considerat. Non sunt tenebre et non est umbra mortis: ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem. Neque enim ultra in hominis potestate est ut veniat ad deum in iudicium. Conteret multos et innumerabiles et stare faciet alios pro eis. Novit enim opera eorum: et idcirco inducet noctem et conterentur. Quasi impios percussit eos in loco videntium: qui quasi de industria recesserunt ab eo. Et omnes vias eius intelligere noluerunt: ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni et audi-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

ret vocem pauperum. Ipso enim concedente pacem: quis est qui condemnet? Et quo absconderit vultum suum quis est qui contempletur eum: et super gentes et super omnes homines. Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. Quia ergo ego locutus sum ad deum: te quoque non prohibebo. Si erravi tu doce me: si iniquitatem locutus sum ultra non addam. Numquid a te deus expetit eam: quia displicuit tibi? Tu enim cepisti loqui: et non ego. Quod si quid nosti melius loquere. Viri intelligentes loquantur mihi: et vir sapiens audiat me. Job autem stulte locutus est: et verba illius non sonant disciplinam. Pater mi probetur iob usque ad finem: ne desinas ab homine iniquitatis: qui addidit super peccata sua blasphemiam. Inter nos interim constringatur: et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis deum.

C. XXXV.

Igitur eliu hec rursus locutus est. Numquid equa tibi videtur tua cogitatio: ut diceres: iustior deo sum? Dixisti enim: non tibi placet quod rectum est: vel quid tibi proderit si

[illegible]

C XXXV

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C XXXV.

[illegible]

[illegible]

ero si peccavero? Itaque ego respondebo sermonibus tuis: et amicis tuis tecum. Suspice celum et intuere: et contemplare ethera quod altior te sit. Si peccaveris quid ei nocebis? Et si multiplicate fuerint iniquitates tue quid facies contra eum? Porro si iuste egeris quid donabis ei aut quid de manu tua accipiet? Homini qui similis tui est nocebit impietas tua: et filium hominis adiuvabit iustitia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: et eiulabunt propter vim brachii tyrannorum. Et non dixit ubi est deus qui fecit me: qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos super iumenta terre: et super volucres celi erudit nos? Ibi clamabunt et non exaudiet propter superbiam malorum. Non ergo frustra audiet deus: et omnipotens singulorum causas intuebitur. Etiam cum dixeris non considerat: iudicare coram illo: et expecta eum. Nunc enim non infert furorem suum: nec ulciscitur scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suum: et absque scientia verba multiplicat.

C. XXXVI.

a Addens quoque heliu: hec locutus est. Sustine me paululum: et indicabo tibi. Adhuc enim habeo quod pro deo loquar. Repetam scientiam meam a principio:

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

C XXXVI

[illegible]

Et operatorem meum

[illegible]

et operatorem meum probabo iustum. Vere enim absque mendacio sermones mei: et perfecta scientia probabitur tibi. Deus potentes non abiicit cum et ipse sit potens. Sed non salvat impios: et iudicium pauperibus tribuit. Non auferet a iusto oculos suos: et reges in solio collocat in perpetuum: et illi eriguntur. Et si fuerint in catenis et vinciantur funibus paupertatis: indicabit eis opera eorum: et scelera eorum quia violenti fuerunt. Revelabit quoque aurem eorum ut corripiat: et loquetur ut revertantur ab iniquitate. Si audierint et observaverint: complebunt dies suos in bono: et annos suos in gloria. Si autem non audierint: transibunt per gladium: et consumentur in stultitia. Simulatores et callidi provocant iram dei: neque clamabunt cum vincti fuerint. Morietur in tempestate anima eorum: et vita eorum inter effeminatos. Eripiet pauperem de angustia sua: et revelabit in tribulatione aurem eius. Igitur salvabit te de ore angusto latissime: et non habentis fundamentum subter se. Requies autem mense tue erit plena

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

pinguedine. Causa tua quasi impii iudicata est: causam iudiciumque recipies. Non ergo te superet ira ut aliquem opprimas: nec multitudo donorum inclinet te. Depone magnitudinem tuam absque tribulatione et omnes robustos fortitudine. Ne protrahas noctem: ut ascendant populi pro eis. Cave ne declines ad iniquitatem. Hanc enim cepisti sequi post miseriam. Ecce deus excelsus in fortitudine sua: et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias illius? aut quis ei potest dicere: operatus es iniquitatem? Memento quod ignores opus eius de quo cecinerunt viri. Omnes homines vident eum: unusquisque intuetur procul. Ecce deus magnus vincens scientiam nostram. Numerus

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Qui aufert

[illegible]

annorum eius inestimabilis. Qui aufert stillas pluvie: et effundit imbres ad instar gurgitum: qui de nubibus fluunt que pretexunt cuncta desuper. Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum: et fulgurare lumine suo desuper: cardines quoque maris operiet. Per hec enim iudicat populos: et dat escas multis mortalibus. In manibus abscondit lucem: et precipit ei ut rursus adveniat. Annunciat de ea amico suo quod possessio eius sit: et ad eam possit ascendere. C. XXXVII.

Super hoc expavit cor meum: et emotum est de loco suo. Audite auditionem in terrore vocis eius: et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes celos ipse considerat: et lumen illius super terminos terre. Post eum rugiet sonitus: tonabit voce magnitudinis sue: et non investigabitur cum audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce sua mirabiliter

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXXVII.

[illegible]

thesaurizet ostendit in corda sua indigne dolentiam penetrauit ut sit eiusdem impietatis nomine in me. Cum nihil sanct in voce ei⁹ veritatem vite manifestaret. Unde subiungit:

Qui facit magna ⁊ inscrutabilia. Qui precepit niui vt descendat super terram: ⁊ byemis pluuijs ⁊ imbri

† ꝓphetia agit contra patrē b. Ihesu apostolos in⁹ intelligi

quibus fecit magna ⁊ inscrutabilia. Qui precepit niui vt descendat super terram: ⁊ byemis pluuijs ⁊ imbri

† † pulueri cornitus alibi mirabilia mei. † immundo vere

fortitudinis sue. ⁊ Qui in manu omnū hominū signat: vt noverit singuli opera sua. Ingredietur bestia

† ambulabit cornitus

latibula sua: ⁊ in antro suo morabitur. Ab interioribus egredietur

† examinet vela

tempestas: ⁊ ab arcturo frigus: flatu dei dabit gelu: ⁊ rursus latissime fundunt aquas. Frumentū

Nicolaus

norant in nubibus hoc est fuit in gentib⁹ tñ. ⁊ valde implacte. vt hi p ꝑsonā in principio litteri methanee ex. ideo subdit: a Qui facit magna ⁊ inscrutabilia. Cōsequenter tangit de nive cuius gñatur in nubibus tpe frigido. b Qui precepit niui vt descendat in terrā. q. d. sm dei ordinationē fit descensus niuiū ⁊ pluuiarū. ⁊ q⁹ fabrica varietas tpoꝝ sm calorē ⁊ frigus ⁊ dēstrauit impressionē dederit veritati dicens. Ideo subdit: c Qui in manu omnium hominum signat. i. poētic bolum quo utitur quē p manū designatur quē ch signād. ostendit varietatē tpoꝝ. d At nouerint singuli opa sua i. vt intelligant opibus suis tpora apta. aliquibus est op⁹ magis ex aptū tpus pluuiosum. aliquibus ēo siccū: aliquibus calidū: aliquibus frigidū. ⁊ sic de aliis. e hoc etiā varietas ꝓcedit vsq; ad animalia vt varietas ois hūanū. Ideo subdit: f Ingredietur bestia latibula sua. ꝓter inclemētiā aeris. f Et in antro suo morabit. tpore pluuiōso ad quietē. ad ꝙd⁹ naturā suā modū. Cōsequenter tangit de origine ventoꝝ ꝓcipalibus q; flant. nullus ventorū. g Ab interioribus egredit tempestas. p interioribus intelligit pelus aeris. qui semp' ab nobis occultus. a parte ad ꝙ⁹ latitudinē q⁹ aeris incipit flare a polo antarctico. magis incipit a tropico cancri. vt habet ā. methaurē. y. vndē ait auster egredi a polo antarctico. b Et ab austro frigus. arcturus ē quedā ꝓstellatio que alio no nomine vocat vrsa. i. volat circa polū arcticū. vbi stant venti borreales q; sunt sicut gela. q. nimius vbi borealibus gelo augmentat. ⁊ Et rursus latissime fundunt aquas. q⁹ ch ab opposito. i. ab austro incipiūt venti flare fluidi

Ho fudet et romana maiestate ꝓpter nubi. Vbi ꝓtra hanc multū subdit:

Flante deo coheret gelu. Quia quo fidelis creditus ꝓdicantibus aliquando maiora virtutum miracula contulit eo infidelis mēbrum grauioris timōris tempore exerent. Aqua ergo in gelu versa fuerat dum nunc post ꝑm mūdo tadeoꝝ timidia pigra remanebat. Vel quia etiam incredulitate tante vbi dari flam solut: subdit:

Et rursus latissime fundunt aquas. Quia postq; tales ordinē suum vsq; ad finē tempus agere: ⁊ hoc de tota mentis nubi ek. Misericordia tua ds. i. Hoc generaliter de ecclia ⁊ specialiter de iob dicitur per vestimenta virtutes sanctoꝝ quas tam solida circumplantare patiunt: ꝓ tā aeterna charitate ad humilia ꝓdicationis verba deducant. Et qua cui ab infirmitate? trahitur: vt post a ꝓsperitate temp. reddatur. Sic qui a terra sua fugit ⁊ cetera obdormiendo subditur. Et hyemis pluuia ⁊ imbri fortitudinis sue. Hyems est vita ꝑsens in qua nos mortalitatis nostre frigidus torpor astringit. Quod hec hyemis pluuia recordā ꝓcedentibus ꝓdicantibus que in etate eterna cessabunt. Et ymbri fortitudinis dei est ꝓdicatio incarnatiōis. Nam ymber infirmitatis est ꝓdicatio incarnatiōis. Et q; audita virtute deinceps ad nos redimendos pertinens quid mali vel bene egimus subdit: Qui in manu omnū hominū signat. Manū enim quē agunt homines penitere ꝓmittit: sed ꝓdicationē pallet exigi labores ⁊ prauoꝝ operum pondus agnoscit. Vel creator bolem rationalem condidit quatenus quid egerit ignorare nō possit: ⁊ natura lege sibi ꝓpositus: ⁊ ꝓ malo seu rectum sit quod operatur. Quia ita pertinet ad nubiū virtutes intulerat: nunc vt ultra bonorū vitā etiam aduersarij impugnationē innotescat. Dei post ꝑsona mēbra: de quibus eorum fidelis nam sequitur: Ingredietur bestia latibula sua. Hoc est filia bestia quā agnus mortuus a multoꝝ cordibus eicit que cauda reprobōrum intrat. Et sic bestia antiquus hostis accipit: qui primus hominem sinus impetit ⁊ integritatem vite illius male suadendo latuit: quo cum post trāsitum nubium in fine mūdi antichristum inuaserit: quid aliud q; latibulum suum ingrediatur vt in antro ꝓprio domoret? Judeoꝝ etiam ꝑsequentia cauda arctum huius bestie ante fuerunt: qui cum quē legalit̄ arctior interiore ꝓmeuat: aduersum agallenis partibus austri plagam deſignat. Quoniā ergo nomine plebe iudaica exprimitur. Vt enim qui deum nouerant quasi sub meridiana sole feruentes in fidei calore tenebātur. Dicentes autē quia nullam scientiā superne cognitionis attigerant: velut sine sole frigidi sub aglone remanebant. Ab interioribus ergo egredit̄ tēpestas: ⁊ ab arcturo frigus. Ac si diceret. A malicia surgit malicia plenorū⁹ gentibus ptās ꝓmittēdi quod indignis inuidia petit hoc gēti

Nicolaus

deſiderat nubes: ⁊ nubes sparſgāt lumē suū: q̄ illustrāt cūcta per circuitus: quocūq; eas volūtas

† † quasi quo cumq; ⁊ ad quēlibet flare nō possūt

vel quo voluerit eas nec ajere flare velimus.

gubnātis ⁊ ducerit: ad omne qđ ꝑceperit illis super faciem orbis terrarum. Siue ī vna tribu: siue ī terra sua: siue ī quocūq; loco misericordie suc eas iussērit inueniri.

† quasi pandens sublimium scilias per tractatuū ad diuersitatem q.d. ꝙd ostēdi me

Auscultа hoc iob: stā ⁊ ꝓsidera mirabilia dei. Nūqd scis quādo

† q verba hec nubium ꝓcessū ꝓhuia cadat quid sit in nubibus relatur.

ꝓcepit de⁹ pluuijs vt ostenderent

deſiderat nubes: ⁊ nubes sparſgāt lumē suū: q̄ illustrāt cūcta per circuitus: quocūq; eas volūtas

† † quasi quo cumq; ⁊ ad quēlibet flare nō possūt

vel quo voluerit eas nec ajere flare velimus.

gubnātis ⁊ ducerit: ad omne qđ ꝑceperit illis super faciem orbis terrarum. Siue ī vna tribu: siue ī terra sua: siue ī quocūq; loco misericordie suc eas iussērit inueniri.

† quasi pandens sublimium scilias per tractatuū ad diuersitatem q.d. ꝙd ostēdi me

Auscultа hoc iob: stā ⁊ ꝓsidera mirabilia dei. Nūqd scis quādo

† q verba hec nubium ꝓcessū ꝓhuia cadat quid sit in nubibus relatur.

ꝓcepit de⁹ pluuijs vt ostenderent

loquendo: ⁊ agendo ꝓlatare. Que lustrant cuncta per circuitum. Nubes dei cuncta per circuitum lustrant: quia ꝓdicantis luce mūdi fines illuminat: sed quia diuinis nutibus subditi nequēt explere quod volūtate non possunt: nisi quo eos voluntas gubernantis vnxerit.

Ad omne quod ꝑceperit illis super faciem orbis terrarum. Sepe cū aliter agere apperunt. aliter disponūtur. Nam plerūq; studentibus cōtrigere: ⁊ tamen eorum sermo in asperitatem ductus: plerūq; quoddam recedere aspe apperit: sed tñ eorū vigor per manifestationis ſpm refrenatur.

Siue in vna tribu: siue in terra sua. Una tribus tota intelligitur que in scriptura ꝑ ceteris clara: ⁊ multiplex memoratur. Terra autem dei fimul omnis tota nominat̄ que tunc ei fructum fidei ꝓtulit cū toma sub idolorum cultu mūdus erraſſet. Locus autem misericordie est ipsa generāl tatoque recondi tationē ex sola misericordia accepit. Nubes ergo suas de minus dixit: siue in terra sua siue in vna tribu seu in quocūq; loco misericordie sue quę ꝓdicatores veteris nouiq; testamenti aliquando soli tribu tude contulit: ⁊ israel pene totum ex prima regum gubernatione repro bauit. Aliquando eundem israeliticum populum ad antiquam gratiam post captiuitatem reuocauit. Aliquando loco misericordie sue nubes claresere voluit: quia ꝓdicatores sanctos etiam gentibus ostendit.

Auscultа hoc iob: stā ⁊ considera mirabilia dei. Qui si in comparatione sui tacentem vidit: quem per verba tante ꝓdicationis vt starct admonuit. Sunt namq; qui dei miracula tacentes considerant: quia operationis eius potentiam non loquendo admirantur.

Nunquid scis quando ꝓceperit deus pluuijs. Dehinc hec tum iob de venturis disserit: quasi de ignorantia humilitat: pluuias autem nubium dicit verba ꝓdicantium. ⁊ et ch sentias. Nunquid si ventosis in mundo ꝓdicatoribus tam conspicue: quando ad ꝓdicandū eos vo minus repletione spiritus impellat: quibusue modis eorum vite dari tem mundo innotescat apprehendit?

Nicolaus

unt pluuie. f Frumentū deſiderat nubes. Hic patet ligit de nubib⁹ in quo fidē inſſionem ꝓtat. d Frumentū deſiderat nubes. ⁊ hoc ꝓpter ei rōne. Una est qđ ch nimius calor adurit frumentū in capo crescit: ⁊ ꝓ nubes tale tempat calor vt nō arefcat: ⁊ magis crescat. Alia est q; ꝓ nubes fundit aque ad terre humectationē: ⁊ frumēti nutritionē. vnde frumentū dicit deſiderare nubes. q. q⁹dā ꝓ eo naliter deſiderat sui plantationem. ⁊ hoc mō dicit. i. physicoꝝ. q⁹ mā apparit formā sicut corpe hominis. m Que lustrāt cūcta per circuitū. q⁹ nubes nō semp flant in eodē loco sed mouent circa hemisperiū nrm. n Quocūq; eas voluerit gubernātis. f. dei. o Diuersi. q⁹ sm eius dispositionē mouent. p Stat in vna tribu: siue in terra sua. q. d. aliqñ ꝓtingit q⁹ in calē regione vapores eleuan⁹ ⁊ in nubes cōdenſant⁹ ⁊ in pluuias cōuertunt. Aliqñ alit cōtingit q⁹ mouent ad alā regionē anteqū ꝓcreant in pluuiā. q In quocūq; loco misericordie sue eas iussērit inueniri. reputat' lenī effectus dicit misericordie. qñ in locis calidior siccio fiūt pluuie. r Auscultа hoc iob. Hic ꝓtter hortat iob ad ꝑfectioris attentionē: quasi bolem ꝓ tristicia stupori ab intellectu rationabili. ⁊ ch circa ista ꝑmo mīt cōdere ipſ⁹ iob ignorantiā. scilicet reuertit ad declarādū ea quibus effectibus dei laudanda sit. Subito aer. i. ira primū dicit: Auscultа hoc iob. intelligit. s Sta ⁊ ꝓsidera. nō trāsitorie. sed cum magna deliberatiōe. t Mirabilia dei alia mira acula. i. opa ch⁹ que nō ꝑfit ad plenū ꝑcipiuntur. vt de tonitruis nō ꝓfecta iudicia dei. Et ꝑfit relinquit aliq; de ꝑfectis. vt aliquid addat. u Aliqd filēt. q. d. nō. imo totaliter ignorat. r Nūqd scis tu quando ꝓceperit deus pluuijs

Nicolaus

raliter ⁊ imperfecte cognouerunt ⁊ natura ꝓhibente. a Nūquid nosti se mitas nubiū magnas. q⁹ mouēt ꝑ aerē magnā ⁊ ꝓuolā. b Et perfectas scientias. Perfecta scientia est ea quā ꝓfecta ꝓficiscitur. vnde subdit: c Ubi vestimenta tua cū flat auster terrā. Vestimenta sunt ꝓ ꝓtectione corporis. Ita ꝓ ꝓtectione ꝓpria ꝓ ꝓtectione ꝓximi. Ideo subdit: d Tu forsitan cū eo fabricatus es celos: qui solidissimi

† qđ non facile ꝓfici ꝓsunt confundūtur.

quasi ere fusi sunt? Ostēde nobis quid dicam⁹ ei. Nos ꝙppe inol uimur tenebris: q⁹ nārauit ei q̄

† qui ꝑ ignorantiā inscientiam per doctrinam fidei ⁊ tam ꝓficiscitur ⁊ tam ꝓficiscitur ⁊ ꝓficiscitur

loquor? Enāz si locut⁹ fuerit hō

† hyperbola.

deuorabitur: at nunc nō vident lucē. Subitō aer cogetur in nu

Nicolaus

lucē nubiūz eius? Nūnquid nosti

† qđ nō facile ꝓficiscitur nisi donū sapientie agitur

sensitas nubium magnas: ⁊ ꝑfectiones? Nōne vestimenta tua calidia sunt cū

† qđ ⁊ humbra non sunt.

flat auster? Tu forsitan cū eo fabricatus es celos: qui solidissimi

† qđ non facile ꝓficiscitur nisi confundūtur.

quasi ere fusi sunt? Ostēde nobis quid dicam⁹ ei. Nos ꝙppe inol uimur tenebris: q⁹ nārauit ei q̄

† qui ꝑ ignorantiā inscientiam per doctrinam fidei ⁊ tam ꝓficiscitur ⁊ tam ꝓficiscitur ⁊ ꝓficiscitur

loquor? Enāz si locut⁹ fuerit hō

† hyperbola.

deuorabitur: at nunc nō vident lucē. Subitō aer cogetur in nu

flant ventos ꝑ quos ꝑficit̄ respectus gratiā virtutis solidate roborant. Nubes enim tanto firmiores sunt quāto densiores. Ac ꝓfecto iustorum ora aer ignorant. sed ſamen aer in nubes coactus effugit ꝑ respectum sapore ne gratie diuine cordis ꝓficientium in solidatione virtutis sunt ꝓdicatorum⁹ quoddam ꝑ acto ministerio ad eos flatus recurrunt. Sequitur:

† † flatus vbi ad mentes cum ꝓdicatis in vtile quidē

Et vestimenta tua calida. Vestimenta ꝓtectiones sunt corporis. Vestimenta tua calida sunt vite ꝓficientis. Vestimenta tua calida sunt boni flagitij: qui vitij tempestatis ardorē exercitat a carne apostolos ois fabricabat: ⁊ eos a terre superficie in secreta regnie quasi in celestia cardine stabilem dit. Sed quid de eorum laboribus in sancta ecclia agantur subdit: Ab aquilone au. ꝙ. d. aquilone? peccati frigore constricta gentilitas signat. Auri nomine animę ſplendorem. ab aquilone ergo aurum venire dicit: q⁹ a gentilitate multi ꝑfide torpore frigida ira sanctam ecclā ꝓcipia sa deo vera fidē multi plicat. Et a deo fit. q. d. Hic a deo dicitur ac ſ. ab eo qui in parte ſi sunt discretur. Auro igi

bibus: ⁊ vētus trānlucēs fugabit

de duo fidelib⁹

eas. Ab aquilone au. venient: ⁊ ā

† ad lra ois qui ibi sunt. † ⁊ Lactan⁹ in⁹ aquilone

deo formidolosa laudatio. Dignē cū iuāre nō possum⁹. Ab gn⁹ fortitudie ⁊ iudicio ⁊ iustitia

† ꝓ mori ꝓpter ad ꝓcessum aquilonis mentis.

† ꝓ mors mors ꝙ tam nō aqa ꝓpter⁹ ⁊ † ꝙ ⁊ ꝙ

q⁹ enarrari nō potest. † Ideō tic

† ꝙ vnde videre ⁊ in libro Lapidū ꝓti dicitur arbores

bunt cū viri: ⁊ nō audebunt cō

fugiunt. ⁊ nihil fidelibus ꝓmittere dignū

téplari oēs qui sibi videtur ee sa

sapientes. C. XXXVIII.

† aliquando ydeale loquitur deus vt ostendat; aliquando terribiliter minitando.

r Respōdēs aūt dñs iob de

Nicolaus

tur ab aglone venīēt a do formidolosa laudatō ꝓfis: q⁹ vō clarit̄ ac fide ꝓficitur ammiratus multitudo beneꝝ q⁹ ſidelib⁹ diuina indulta ꝓmittit do laudauit: q⁹ nimiꝝ iuste indica repulsa ē: vel ꝓ ē gētium vocatio. ē dā na hac repulsione timuit: dū tacta aliorū vocatiōe vidit. Dignē cum iuāre nō pol. Ac q⁹ gl in illo tantum⁹ ac fide ⁊ nobili q⁹ spede. Hoc tamē q⁹ ū ſe inscientie cōfidēter adiungit: Magnus formidine ⁊ in. ⁊ iustit. Magnus formidine qz sanct adeo sanct ſupat. Magnus iudicio q⁹ ⁊ ſi hic electos suos ꝑ aduersa deprimit: eos q⁹q; in gloria eterne ꝓpertatis extollit. Magnus iustitie q⁹ ⁊ ſi hic diu tolerat. quādoq; tñ sine termino reprobos dānat. Iuxta timebunt eū viri. Utroz q⁹ ad intelligentiā tertio appellant nō audebunt eū o. m. ez. Pertes quidez iste arrogantie his verbis insinuat: in quo ſe tetigit. Cōſiderari enim dū sapientes nō possūt: q⁹ fieri sapientes videntur: ac tāto ab eis ſuer liber sunt quāto apud ſe humiliores sunt.

C. XXXVIII.

Respōdēs aūt dñs iob de. d. Et singulare loquit̄ nr

r bine fuit̄ locut⁹ ꝓbet. Utrū adz ꝑ sem. epīā aut ꝑ ꝓphā fit et locut⁹ ambigit. Potuerit quoꝑ per angelos ꝓmotos acta fieri ⁊ b ꝙ subiecta sunt ꝑ eā verba mandari. Rursumq; potuit exterius angelus i turbine aerē quatere: ⁊ ꝑmē iteri⁹ vbi ꝑ tonitruum vox sonuit

Nicolaus

calore sol' ibiā terrā penetrāte ⁊ mīs dispersā: q⁹ magis ē objecta lauro q⁹ alij⁹ metal. Cola ꝑfit ista mirabilia ⁊ mutatio ꝓcedit ex vbis sapie iō ob dīt: n Et a do formidolosa. laudato ex vbis. n. occultissima. ꝓdit q⁹ boies ꝓficiūt sapiētes laudāt eū. ꝙ formidinē eo q⁹ nō ꝓfit sufficiēter landare ꝓfis dicit. Ecclē. xlīii. Qui dicit⁹ magnificare ꝑ. ꝙ ꝓcedit. magis ē eni ei laude. Illa adz ega ꝓfit hoies eū ꝓsidere facē. q⁹ ꝓficiūt sufficiēter agere. ꝓ subdit: o Dignē eū iuenire nō ꝓſſum⁹. ⁊ ꝓ ꝓpter ſuā excellētiā ad qđ ſe hoc ꝓficere nō ꝓficit ꝓ ſuā culpā: ꝙ nocuit ad laudē suā. ꝙ subdūtur ꝓ Magnus ꝓtestatiue. i. ex ꝓ ꝓdictione: q Et iudicio ⁊ iustitia. i. cum⁹ gubernāde. qz ea ꝓfecit i ꝓdere ⁊ mēsura. vt dī Sap. xi. r Et cū rari nō pōt. sufficiēter a nobis sicut nec intelligi. ꝓp qđ dicit. Longe⁹ ꝓbatiōe. ꝓut ꝓſſum⁹ exalta dei relinam⁹. ⁊ ꝓpterea ſruta de alis et Ch hinc sapiēt ē narrande. ⁊ ꝓ ꝓfecta ligne a narrande ct⁹ nīl ꝓp narrādi ei ipſ⁹. Et q⁹ dicit ꝓbabit infra. o Ꝑ timebit. ch viri. q⁹ ch⁹q; fortes sint ⁊ audaces. ⁊ Et si audebit ꝓtestari. ꝑfecta q⁹ nouit⁹ ab ſecuti vt assecuti. u Ideo q⁹ ſibi videt⁹ ee sapiēs. alij q⁹ plura scit⁹ ⁊ efficaciꝰ obsis. q⁹ quāto sint sapiētes ex his magis ꝓpriis ꝓficiūt hoc ex tio. magis erga ꝓna. vñ ⁊ sapiēs Socrates dicebat: Hoc tñ scio q⁹ nō scio. sm q⁹ refert Tullius ꝓ epīa ad Quintū de oīb⁹ facre scripturā libros Et ꝓpter adz ꝓ q⁹ dicitur aliq⁹ ch ipſe iob secundū se. i. ad ꝓ ꝓ dicit. Ecce ego ꝓfundus sum. ⁊ ꝓpter opposita contra iob intulerat ꝓp ipſ⁹ iob nō bñ capiebat. ⁊ ꝓpter opposita contra iob intulerat ꝓp qđ iob nolunt sibi ꝓficere. sed magis tacere volūt. ſe a ꝓfectionē ſm. ꝓ ch apostoli ꝓficere.

C. XXXVIII.

Respōdit aūt ꝓno. Finita ꝓbatione de iob ⁊ amicoꝝ ei⁹. ꝓ ꝑit ipſe

r dñs determinatio. i. ꝓ⁹ aquit dicta de ꝓfectis. scilicet reprobōrum

dit ipsum iob de labiorū locutiōe. dic: Accinge sicut vir. lumbos tuos amicos iob de falsi alterione. ca. xlii. dic: Postq; autem. ⁊ ꝓ determinat quēdam ꝓp ipso iob ꝓcessum ad conclusionem tantum. ꝓ ipsum tñ capit de nō loquēdi iudicialiter. Circa hunc ꝑ. ꝓ. Respōdit aūt dñs iob. id est ꝓ⁹ ipso iob qui turbat. vt dicti est. ⁊ De turbine ac ſm aliquam virtute diuina vel mīsterio angelico formata fuit ver quod ꝓdicit de ea bis dūtaxat sicut in monte sinai. vt habetur. Exo. xix. Hic aūt vere ꝑ

Et dixit

eosq; eius fine verbis iudicare. Quis est ille in.l.ii. Prima erroris ratio est talis interrogatio. Quasi dicat ille q hoc non dicimus nihil de eo quicquam nouimus, videre autem dei reprobare aliquat vitio arrogantie scientie, non vitium non approbo. Ita eo vero quo aut ignorantiam non admitto q hec ordinata accipimus quasi imperitia sit mundum abhibit: inordinatissima ei verbis iactantie fiducie plene. Imperitie qp verbis exercet nō recte sapere, scientie eorum ad appetitū errorem laudio ultimare. Hoc itaq; despecto ad cruditatem eos verba vertit. Accinge sicut vir.l.i.t. Et ambos accingere ait: vel in opere vel in cogitatione luxuriam rebenare. Sed cum iob proximum carnis nouerimus sed cum ei dicitur: Accinge lumbos tuos sicut vir fortis: interrogabo te, et tu rñdebis mihi.

l.40.a.

Nicolaus

Ironialis locutio verba, sed ostia loquebat ipsi iob p inspirationē: q; quidē locutio p turbinē designat: eo q; hs obscuritatē annexa. a Quis est ille bellua est acceperat quasi vices determinatio auctionē de diuina potentia. ad cuius determinationē soluta deus ē sufficiens. c iō arguit ei⁹ plumbi nitorē dicēs: Quis est ille, q, e. nō ē rāna nec talis q; debeat se de hoc tumultuare, propter sui insufficientiā. Ab subdit: b Inuolute filiaq; formationis tangitur. licet n. pictura de dei prātē et sapientia vera depictā. tñ intricate depictat et multa verba cōtumeliosa ptra iob sonāt. c Accinge. Hic cōsequenter arguit iob de indiscreta locutione spectantiū in duobus primo ag dicens ut supra. etiā. Disputare cum deo cupio. q; dicerat nō plumbi. sicut ibidē fuit expositū. tamē ex modo loquendi poterat aliquis iudicari ab affectantibus sicut et iudicatū fuit: vt patet ex supradictis. q; talia et dicerat hoc presumptuose: et volens cum deo se pari disputare. Secundo q; cōsequenter ad sui infirmitatē ex modo loquēdi videbat affectantibus q; dicerent aliqua i diuine iustitie derogationē. et iō verbis dicit licet fortiter ecp; ficiat patet ex supradictis. habuit spōsē multi: et fuit generaliter scandalū. Ideo dominus reprehendit primū. et secundo secundum ca. xl. primo ergo exhortat ipsum iob attentio. et secundo subditur eius reprehensio: Quis erat. et tertio eiusdem confutatio. ca. xxxix. versus finem ibi: Et adhuc dominus. Circa primum dicitur: d Accinge sicut vir lumbos tuos. homo cuius preparando se ad opus corporale solet lumbos suos accingere. et ideo p hoc designat metaphorice preparatio ipsius ad arduū. verba eius diligenter. e Interrogabo te. et rñdebis mihi. subaudi. Quasi dicat deus: Quia tu iob querens cum deo disputare et obtulerat et opponere pro opponentis vel respondentis. et ideo vbi hic se determinat ad partem opponentis. f Dicit deus. Hic consequēter ponitur argumentū iob ō hoc q; indiscrete iactat se cū deo velle disputare quasi fit per hoc q; hic deus tanquam incomprehensibilitas diuine sapientie. et ideo tutium est eis eo cō tendere: non solum in facto sed etiā in signo. sicut verba iob postea videbantur designare. Inuentus ergo diuine sapientie et potentie ostendit pri-

Vbi eras quando po. f. t. Mo era. Vt animus inquit pulsatus tutti terra cui fundamentum est fides. Ergo vbi eras. i. infidelitas a me procul recede vbi te timent. et erit humilis. Et qi de dento erā homo superbit. nōiā q; fecit⁹ de⁹ ponitur p ea q; debet structur humilitet quē fecit⁹ est vt fidei:

f Inter quas genera clerici sunt.

Indica mihi si nosti. Quis po. men. Mihi dens qui alii sibi illud dedit vt ex nō esse fit vnū corpus. Sup animā rōnis finca tendit vbi ei explā patrā monstratur. et sua scīret mensuram. nec cura vel vitra eat sup qua basa. i. ante licētiā a gl⁹ tota imitif. vnde si oculus. t. i. n. Dic in fidamēto. i. ipo solidate sunt: ig; tunc rotundus in fundamento solidamur: cū verba dei ex interioritibus percipiē sequimur. et in intimo ley su intelligendo psāmi, subdit:

Quis demisit lapidem an. e. Mo era. Lapis angularis duplex intellectus: vt in preceptis dei exteriora agamus vel cōtemplando intima sentiamus. Ad quod nostet animus nōiā sic gerat: nisi cōditor nostrā naturam suscipieret. qui in se vtriusq; vite exempla monstrauit. Et ita est angularis: i. vtribus vocet: et curat: in mōtibus erat: nec contemplatio: studio poesimeum: nec cura eorum contemplatione deseratur. Cuius incarnationis misterium et angeli mirantur. Aut quis demisit. i. a. e. Illum q dam fm se hinc iudaicum populum: illic gentilem populum suscepit i vnā ecclesie fabrica quasi duos parietes iungit. Cum hoc non de mundi: sed ecclesie condītione potest dici. patet et precedentia non de origine mūdi dici debere. Et cum multa vigit de constructione ecclesie adiecit: quomodo et inimice nationes adiunctē sunt. Cum me laudarent simul &. Incarnationis enim christi misterium: etiam electi ang̃li mirant: sīt quia qui fm tempore creati sunt non immerito astra matutina dicuntur. Vel quia sepe ad exhortandos homines missi: dum venturum mane nunciant ab humanis cordibus presentis vite tenebras fugant que matutina astra etiam cum vespertino rct emptoris potentiam laudant et cum redemptio in fine mundi hominibus largitatem superne gratie glorificat.

Et iubilarent omnes fi. dei. Iubilatio dicitur cum cordis leticia cum efficacia non explet. Laudant itaq; angeli qui iam tante claritatis lucidinem in sublimibus vident. Iubilant vero homines qui adhuc in inferioribus eius sui angustias sustinent. Que quia futura vomunt nouerat: facta narrat. Sed quia cum bonis ambulant: maloq; in uidia sentiamat quod tamen deus temperat: de quibus protinus subditur: Quis conclusit ostijs mare &. Mo are seculum. vultus autem nomine occulta et malitiosa carnalium cogitatio designatur. Per hanc pariunt cum mala que cogitauerunt operantur. Erumpebat ergo mare quasi de vulua procedens: cum minarum secularium fluctus de

De lyra

mo in partib⁹ mūdi principalib⁹. scilicet i alatib⁹: ibi: Quis posuit in visceribus hois &. Principalia aūt mundi partes sunt corpora celestia et elementa. vñ primo ostēdit ppositū in elemēto que sunt nobis magis sensibilia. secundo in celestib⁹: Aliquid constigere &. vt sic fit pacifico ordinat⁹ a magis notis ad minus nota. prima adhuc i duas. q; primo ostenditur ppositum in corporibus elementatis. scilicet in vtriusq; dispositionibus contrariis: videlicet quid tenuitū. prima i tres. q; primo ostēdit ppositū in elemēto terre. secundo in elemēto aque: ibi: Quis conclusit. tertio in aere: ibi: Aliquid post eorum &. Hec elementa aūt ignis mētionē nō facit. q; nō videt habere sperā ppriā determinatā a spera aeris. semp enī videt in aliqua materia in corporibus mixtis et in mare sursum videt in exalationib⁹ siccis q; ignientur per motū aeris. sicut patet in stella comata et alib⁹ accidentē et velocissime et similibus. Circa primū de pduabus terre: scilicet ad modū edificij. cuius artifex primo disposuit modū fundamenti. q; dicit: Vbi eras quando ponebā fundamenta terre. quasi dicerat. nōdū eras nat⁹. et iō nō potes hoc scire. Secundo artifex disponit de qualitate edificij fundamentis suppenendi. q; fit p certionē linee. et q; ad hoc dī: g Quis posuit mēsuras eius si nosti: vel quis tetēdit &. quasi dicerat. nō nosti. qualitatē. n. terre nō ē determinata ex nā sua: q; posset ee maior et minor. et iō ei⁹ mēsura dependet ex sola dei voluntate. Tertio cogitat artifex q; efficiū ipi posset stabilitī. et q; dicit ad b dī: b Sup q; basa eius fūdate sūt. basis ait terre ē centū mūdi. Quare artifex potit lapidē angularē l. fundamentū: cui alij lapides possint et debeant ptingere. q; dicit ad b addit: i Quis demisit lapidē angularē. lapis ille intelligit pro terre pfundiori citro cui alie pres p circuitū directūr. » Cum me laudarent simul astra matutina &. Id est dicit q; i scriptura filij dei dicit vt hēat i pacifico suo⁹ i ibi. et astra matutina. ex a pacifico simul erunt sacrificii ecclesie spiritus alt⁹ inflationē elementoy. et b dicit b ad ostēdēdū q; pduct⁹ terre fi fuit necessaria ad manifestationē diuine sapie et glie eius ut ab ang̃l laudaret. l Quis pcluſit. Hic ostēdit imēsitas diuine sapie et clemēto aq. q; fq dispositionē nature sue a principio terrā circūdauit fi q; diuina dispēsatiōe factuq; est vt aq; cōgregarētur in locū vndē et sic apparet arida

carnalis iniquitate cōstratibus corpus in sue ecclesie tutamē seruent. Sy mactore deo dicitur hoc mare conclusum et ostia contra tumores persequentium fundauerit quasi quidam obstacula opposita sunt: vt cōtra mare aquarum persequentium fremitus ecclesia stabiret: vt quo maior sequitur.

Cū ponerem nubem ve. hc. Mare seculum nube indutitur: quia crudelitas persequentium

f Nota illud scientie. f. glosa ipi⁹ vt supra dictū est.

fluminis sic vilamento vestitur. et lucem veritatis videre non sinit. et quia superna despectione contemnitur ne contra sanctos ipsum voluerit efferre: sig quitur. Et caligine tenebras. p. l. Ps. Infantie pedes ac brachia constringitur ne huc atq; illuc dissoluta libertate saltet. q; persecutores ecclesie stabilitate cordis suspicit pacifica quidem sapide: sed occulta dispēsatione cōtrahi quo volunt brachia non extendunt et si edera mala perpetrare leuiter appetit: nequaq; impetare permittitur. Circūdedi illud ter. m. Quia trāsperie quenti iudicium sancti dispensatione modificat. Et posui vectem et ho. Doctores sancti predicatione sequentibus aperit: auctoritate sua refrenibus claustra hostia ve cantur qui egressum fidelibus aperiunt: et cur sum se perfidis ne ingrediantur opponunt. Per vectem aūt cui⁹ oppositione hostia solidantur incarnatus deus designatur: per hostia contra fluminis mare impetū tanti valentissa oppositū: quantū ea sua obseruatione roborant. Et hostia. De hostiis pro cōmunione repetit. sed si mare secula generaliter accipia. secula pro hostia opponit: pena lege frenans post euangelium. hoc de vulua dicit cum secula vicinum originē crescere. Et tunc nube vestitur: q; tunc non aperte lucem ostendit: et nubes constringit pānis tēpt percepta figuralibus et timore: et propter insolera tas exagitationes terminis. i. limite percipientium erubescit. Et ei motum hoium misso moliatere cōpescuit addit: Posui vectē. Christū q; hostia id est precepta ag̃lio solidauit: et apīt⁹ mare nō procedere vsq; addit: hoc re vidit et fugit. Et hic confringis. facta vnda in se reuertitur: cum neq; ulla ex ipso qui egit accusatur. Dicuſq; ventos &. p. a. Quia ni mirū iudicij occulta mensura est: et quando persecutionis procella prosilit et quando quietatione aut exagitate electos non exercet: aut nō moderata in p̄fundum mergat. Et hic confringes. i. f. Cū notitia fidei vsq; ad p sequētes extendit: turbam mali⁹ tumor sed iterabiq; fluct⁹ suos mare frā gitur: ad cognitionem veritatis venit: cuius quod nequiter egit erubescit. Si ei ecce hoc ad beati iob dicitur: vt de iolentib⁹ gloria eorum ei⁹ pomereatur: hec moraliter etiam dilucidantur.

Quis conclusit. hoīm. Mo ea. Mare est eor nostrū furor turpitudo rapto amarum: cleuatione tumidi. Quādo crispatur. q. dc v. p. Vulua pauc cogitationis absolutēa est: de qua dicit: Sensus et cogitatio hdanī cordis: poena ē in malū ab adolescentia sua. Bestia aūt ōia hostia ma re polluit: q; pauca meritoa cordia claustra inspirate humānis obsicit.

Cum ponerem nu. v. e. Tumultuosum cogitationibus cor nostrū nu be velatur: q; ne in eternum quisq; pure contemplat: tinquietudinis fuc confusione tenebratur. Et caligine. i. q. p. in eo. Quia a contemplando sub limibus adhuc tenuia scintillua luc infirmitatis ligatur. Circūdedi illud. t. m. Terminū fluio ostia hoc mare circūdat: q; cor nostrum adhuc cor rupticnis fluc molestia et cura turbulentū sub mestura contemplationis humiliat: vt li cetplus appetat: vitra tamē q; sibi conceditur non ascendat Vel q; illicitos motus cordis reprimit. et in quibusdam eos a pristu phetiæ: in quibusdam etiā a delectatione refrenat. nimirū furentis mari termi nos imponit: vt neq; aq; in opere erat: sed intra finem mētis tēptationū submurmurans se vada colidat. Posui etiam ve. t. ho. Per hostia virtutes per vectem robur charitatis accipimus. Hoc itaq; hostia fabricat virtutes mare fluctus diffugentis ea q; occulto mentis oppositu cha-

Nicolaus

ret arida ad habitationem hominum et animalium. vt habetur Deu. i. et hoc est qd dicitur: Quis cōclusit ostijs. Id est arcto termino. a Mare. i. in quo fluunt congregantur aque. b Quando erumpebat quasi de vulua procedens. id est et occulto diuine dispositionis. Deficiēter autem p ductionem aque per modū pueri nascentis: eo q; aqua est marine fecunditatis in rebus viuis. vnde et femina hominum et animalium citra q; sunt humida. c Cum ponerem nubem vestimentum eius. nubes enim generantur ex exalationibus humidis que mare ne eleuantur a mari. et sic nubes et caligo fiunt super mare. d Circūdedi illud terminis meis. id est terminis a me dispositis. e Et posui vectem et ostia. id est claudendi per ripas altas et solidas. Ideo subditur: f Et hic confringes tumentes fluctus tuos. quia fluctus maris constringuntur ad ripas in litore existentes. g Numquid post. Hic consequenter ostenditur immensitas diuine sapientie et potestatis in aere: cum dicitur: Numquid post eorum nutum percepisti diluculo. vt appareat sic esse in aere fm dispositionem rerum. h Et ostendisti aurore locum suum: vt sic appareat in diuersis locis

rtus stringat. Numq; ventos et non pos. Quis ipē electui quāq; et ipetatur vitijs: et tamen facere male suggesta ratione quasi mare claudit tonitrui. Dū et si sinus tumultuosa cogitationū fluctus⁹ mentem ponit. Narrata tamen bene vitanda tamen non cuedit.

Numquid post eorum. t. p. d. Adhuc. Ostendit vt ego ostendo diuinam sapiā: et post non habet: quia vero humanitatis heret per hanc ordine locum finem assignat dicens: ostia cognitat cum diluculum. Id est mane a tenebris in lucem verti tur dicitur. Sic ante me nemine ecclesia peregrina fuit. Vel ac aurora nocte quidem pterita nascitur. nec tamē dies clarissima integra offertur: et quadam tam que lucis sue aginatur: et in gentili adhuc tenebrarum reliquias nō carent. Et

f etiam et f glorificatū in dextra filiorum.

Numqd post ortū tuū precepisti diluculo: et ostendisti auroe locū suum? Numquid tenuisti pendicē extrema terre et excussisti impios ex f sicut qui de lana superfluam massam comam tondet. Ge. l. i. ea? Restituet vt lutū signaculū et stabit sic vestimentū. Auferet ab impijs lux sua et brachiū excelsū f alias glosa. f. in ego potest dolum vestrū confringet. cōteretur. Numquid ingressus es

stendisti au. lo. f. Et oc⁹ aurore et pfecta claritas veloris iterre. Et oct sol aurora cōsideratur: qñ tota ecclesia ad cōfessionē cōtraria spernit fugat. Et ne ads post ortū loci. gyrū aurore obtinere: le ponere q; future resurrectionis beatitudine gaudiū ipsi p corp⁹ inoleuerit: i pauoy mētr cōmutat.

Numqd tenuisti cō. e. i. Extrema terre vbe tenuit qn tu fine sentiret ad destruēdū id. i. alienigenia regio⁹ fabrica fraudulenta. Atq; ille vn pio excussit: q; fides pdicantis tenebrosis a carnalis sanctis gla repulit. Vel extrema terre tenuit: q; legis doctores deleta et euacuata. f. fortitudine diuīs pīcantes eos fugit. Nece adh qn ema terre ecclesie tenuit: q; in firma corda humilitā pio timore terruit: nequaq; ea districto iudicio dere liqt: et extrema tudes i apīs tenuisse ea ignoscendo extinxit: et scripsit et pdari sos ipietas sue merito exigēte reprobauit. Vñ adhuc sq⁹: Restituetur vt lutū sig. Vbi⁹ pleriq; ifidelitatē lutū reperit: qui ordinatio gloriā nobis in carne⁹. et

De lyra

cio fm variam eorum fidei in etate. et hyeme. et tempestibus mobilis. Dicit tur autem diluculum principium diei quando primo incipit lux solis apparere. Aurora vō quādo lux solis procedens irradiat vapores existentes in aere in celestali parte. omnia ista premissa ille ad ostendēdū infinitatem ipius iob ad compescendum ipius rectum operam. t. per ea quib⁹ q; non fit idoneus ad pticipandum eum deo. l Numq; tenuisti. Hic consequenter ostenditur immensitas diuine sapientie et potestatis in eis dē ebus diuinis in elemento. et primo in terra dicens: Numquid tenuisti conclusa extrema terre. Id est finalem terremotum ma vlt⁹ te in quo concutitur extremus pars terre. » Et excussisti impios et ea. quia aliquando terremotus fit a deo ad punitionem impiorum.

Restituetur vt lutum signaculum. lutum enim diuinis cito resistit. sic si aliquando per terremotum fit aliqua fissura. statim consurgentia re iu dātur: m Et stabit sicut vestimentū. q. d. sicut ante terremotū fuit. sic erit: sic et terra post talē cōditionē p terremotū. n Auferet ab impijs lux sua. q; aliqñ pernicie in aere. vt predictum est. o Et brachium

vltimi fieri. quasi ad mortis primū periculū. Et in nouissimo. s. de. Licet aquas. aeribus nubi. n. in. a vltimo cognoscibilis. sensu percutit. In nouissimo ergo abyssi vltio deducere dicit hoc ibi. vbi mortui. aut ibi retributio immerito. Scitabatur quare ē nō cōtrum. ibi. Nūqd agis tuus. p. m. Pone mortis pēna

[illegible] f. hoc sunt profunda maris

pōsunduz mariz: et i nouissimis

f. al. singula loca dicuntur

abyssi ambulasti? Nūqd ap̄te sunt tibi porte mortis: et hostia tenebrosa vidisti? Nūqd consideras latitudinē ter. Indica mihi si nosti omnia quā via lux habitet: et tenebrarū quis locus sit: ut ducas vnūquodq; ad termios suos: et intelligas semitas domꝰ ei.

f. non debet credi qui nolit quo hoc venturū quo modo aut quando cōsti.

Scio enī tunc q̄ nascitur esses: et numerus dierū tuoz noueras?

f. de multo tunc nix. Lambdin grando dolorem seri cruci. ideo nulli ne parcerem.

Nūquid ingressus es thesauros

f. frigoris f. nivium.

niuis aut thesauros grandis aspexisti? quē preparaui in tempus

f. ut per ea nos hostes et pugnē

hostis: et die pugne et belli. Per quā viaz spargitur lux: diuidit

f. ab ea

estus super terram? Quis dedit

f. quasi vehis perlucentio ante q. pudorem.

f. inclemētissimo ymbꝝ cursum: et

f. ut cor pungit f. vultum est f. ut face pubes et

viā sonāti tonitrui: vt plueret

tonitru f. que est

super terrā ubi sine viro deserto vbi null⁹ mortaliū ꝓmoratur

f. inuia gittitur sate ad quā nia dei uerbo fi parsit.

vt impleret iuniam et desolatā: et

f. ad hoc gratie dei alius commendatur

pducēt herbas virētes. Quis

ē pluuie pater: vel qs genuit stil-

las rozis? De cui⁹ vtero egressa

f. qui in tenebrosis pluuie aliis non in fundit

ē glacies? et gelu de celo quis ge-

na gla: ad coeli audiētiā nō pertin. Et vīa so. to. Per tonitrui pōtia sapui terrozis accipit: quē dī percipit humana coeli gt ide. Tonitru et vt ipse q; et parui cōcutit ppha. q; scurrione nubiū nobis placet ē q terribile sonuit. vñ et apli filii tonitrui vocati sūt. Ut plueret su. Di uso etiā: deserta absq; hoie terra cōplut: q; dispā. i. indet regiōib⁹: pecu nōe fidelitā derelicta vidā. et q̄si ab insulōe rōis alienā: pēcatōis q̄rē ē. tilitat⁹ irrorat. Iu q; q; legislato: si fuit: et q rōabitur deū q̄rere si fuit: q; hō null⁹ fuit. Desolata vocata ē: vt rōne pēnī: vt fructu bōi opis: dedit vbe mētissimo libi curtū: et vīa sonāt tonitrui: vt loquta placet et ipleret ꝑ uīa et desolatū: et pduceret herbas virētes. i. exteriori pēcatōi lterna aspiratōe ꝓuit: vt coeda gētiū arcētia vineā cerēt: et dānā pateficēt: inania cōplerēt: et coeda germinarēt. Vel q̄sq; q; aure li coede vbi dei accipit: terra deserta ē. q; si hēt holeg. i. cōi rōis: vt si aliqñ ē: nō ibi cōmorat: et talas cōsigit sic: et ipleret et illi fructū reddāt. Hoc loco ait herbas virentes tale doctrie ē. i. as: vt pgruas opatōes accipiāt. Quis ē pa. plu. ve. Pt pluuie vbi vt: q; fugiua pēcatoꝝ si de nō merito ēq; vt et ē q̄si genit. stille sūt pēcatoꝝ eq̄si. n. pēcatōe tēpe ut sermo. q̄si rosē teneri. q̄si gignit. Ab vo ea q; de supno stillāt virtute q; pualēt loquūtur q̄si vberi manāt pla uiā fundāt. De cui⁹ vtero egressa ē. q. Dicto q; ea vocata ē gētilitate. subdit q; dilectiōe iudea repulsa ē: q; si ē misericordia: ē i iudicii. In gelu enī et glacie: tempus p̄dic pstricta accipimus coeda iudeoꝝ. qui volente domino seruoꝝ fidei et charitatis amiserunt: et a secreto gratie sinu p̄fecti q̄si glacies de vtero creatoris egressi sunt Et gelu de celo q. Arius dicos quos naturaliter bonos condidit: iusto iudicio p eorum malicia frigidos a se egire permisit. Celi itaq; fuerūt patres de quoz ꝑgenie lx frigidi processerunt: quos dē genuisse dicit: q; cū bonos edidisset: iuste eos p pter maliciam a se egire permisit. Vel glacies et gelu est sathan: qui de celo

De lyra

re. m Que ꝑparauit i tēp⁹ hostis. id est ad puniendū hostiū i bello. hoc mō fuit debellat⁹ sisara cū exercitu suo. vt habet Judicū. iiij. ca. et ꝓphāta eodē tēpore samuele. vt habet. i. Regū. vii. ca. et q; p⁹ repellat⁹ fuit ferocitas. iō dicit: n Per quā vīa spargit lux. q̄si ad sui clarificatē i aere. o Di uidit est sup terrā. q; ad diffusionē lucis segt tactilis calozis. Cōsequit ꝑcedit ad effect⁹ vltoz qb⁹ ipellūtur nubes ꝑ pluuie dicit: p Quis dedit vehementissimo libi curtū sudi. hoc hz ex ipetu vēti cū ꝑpellit: q; ipe tus vēti vīteri⁹ reducit i dispositionē diuinā: q; nō ē ad plenū inuestigabilis a nobis. q Et vīa sonāt tonitrui. et dicit vīa. q; sonit⁹ tonitrui fit ē sicut rei gmanētia i vno loco: q; trāsīt de loco ad locū. cui⁹ cā final⁹ subditur. cum dicitur: r Ut plueret. quia pluuia cōmuniter sequitur tonitrui. s Super terrā absq; homine. idest que non colitur ab aliquo homine: vt sic animalia siluestria habeant herbā ad comedēdū. Ideo subditur: t Et ꝓduceret herbas virētes: q; fecerat mētionē de vnitate pluuie. iō subditur de cā effectiua ipi⁹ dicēte. u Quis ē pluuie pater: vel quē genuit stillas rozis. rozis ē: pluuia vberis: et trāsīt ad ea pauciratem. et missi tudinē materie. et q; pōt cadē ē cā effectiua vberis ad ea. Ex magno. et minuto. y De cui⁹ vtero egressa ē glacies. i. q; ē cā mātis ipi⁹. et segt ad similitudinem alialiū in quoꝝ generatione vterus simile ꝓparat materiā y Et gelu de celo qs genuit. id est q; ē cā cā ipi⁹ effectiua: q; influxus celestis ē cā effectiua olim siderum. vt habetur. i. meteoroꝝ: vbi dicitur q; tota elementaria regio contigua est lationi siderum vt ele virtus eius

ter: p pliades vero que ab estiuo surgūt tēpore ostendit nouū gratia designari. q; si cui⁹ aspectus ter. veneratiq; tēra fabricos rigoratis aperitur tendat. Nā cū p culpe fute alios ꝓpterea lapsus⁹ obnubilos glādi mūdi. est cū ut q̄si plaga torpens velut a tōle charitatis alienos: propterea frigi. tamen pluuie pmeat q; frigore. q; ex calore nutrit⁹. Nec mīr q; p arcturi signū

[illegible] ut ter. et pluuie. et i. vnitatē tēre. veneratiōe p hebdomā dī lingā celebrari facrīs cū vota rōdūtur. Pōt adeo ter. q; ē sicut sup⁹ ut cū. ē sicut fili⁹ ter. ut nouū grām rōis aperiēt. Ideo quātū ad hoc ligta germin⁹ q; p tōle rōdeos sicut spūalis ligni. germinat q; p tōle rōdeos

f. pōt vocem mīr. ante ad. se.

lam vocē tuam: et ipē aquaz

f. pōt vocem mīr. ante ad. se. f. et mīr.

opiet te? Nūquid mittes fulgura et

f. et mīr.

ra et ibūt: et reuerentia dicēt tibi

f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur.

nuit? In similitudine lapidis aq

f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur.

durāt: et superficies abyssi constrigi

f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur.

tur. Nūqd cōnūgere valeb⁹ mi cātes stellas pliades aut gyrum arcturi poteris dissipare? Nūqd pōducis lucifer⁹ in tēpōe suo?

f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur. f. mun. primo accipitur.

et superiora dicit. Nūqd cōsiderasti latitudinē terre: q; scis astrologos accipere aut astra i aglone: vbi null⁹ vnq; horum potuit trāsire ab vno termino i alterū: q; ona secula intermedia ē i pertrāsiti pp excessū caloris. f Iudicat mihi. Hic obicit ꝓpositi i obiectū q; nihil i aere: iter lūa firmā locū tenet pfectio lucis de die: et tenebrarū de nocte. et q̄sti ad hoc vt: Iudica mihi si nosti ea q̄si dicat. tu videris hoc scire i eo q; voluisti cū deo disputare quodq; ad termios suos. ea. n. Heriora q effectū lucis sol⁹ et stellaꝝ generatur. et p subtractionē eoꝝ ab eis tenebrosa cōsequūt. et sic ad suos termios de duxit. i Scitabat hic q; nascitur⁹ effect⁹ q̄si dicat. nō. q; cognoscere ꝑ supbiā est. k Et numꝝ dicit tuoz nouerat. q; nō pōt scire determinate ab aliquo hoie: nisi ex diuina reuelatōe. q; nihil incertiꝰ sit mentis tpe. Cōsequēter ꝓdit ad effect⁹ q; sit i medio terrestris aeris: dicēs: l Nūquid ingressus es thesauros niuis. thesauri niuis dicūtur equalitates humide quaꝝ cōgregatōe generātur niues et etiā grādines: quā cōgelatur frigo-

Nicolaus

erudium cōstringetur. l. ptās supbos. q; aliqñ in terremotu opprimūtur. a Nūqd ingressus es. pātā. Hic obicit ꝓpositi in effectib⁹ q; fiūt i aqa cum dicitur: Nūqd ingressus es ꝓfundum maris: ad. videndū ea que ibi latitant. b Et in nouissimis abyssi ambulasti. idest in remotissimis partibus oceani vbi nullus vnq; nauigauit. c Numquid aperte sunt tibi porte mortis. i. infernoꝝ. q scito velociūtur et sub aqa i liberiozē. d Et ostia tenebrosa vidisti. idē notat ꝑ tenebrosa ostia: q; ꝑ portā mēt. e Nūqd cōsiderasti latitudinē terre: q; scis astrologos accipere aut astra i aglone: vbi null⁹ vnq; horum potuit trāsire ab vno termino i alterū: q; ona secula intermedia ē i pertrāsiti pp excessū caloris. f Iudicat mihi. Hic obicit ꝓpositi i obiectū q; nihil i aere: iter lūa firmā locū tenet pfectio lucis de die: et tenebrarū de nocte. et q̄sti ad hoc vt: Iudica mihi si nosti ea q̄si dicat. tu videris hoc scire i eo q; voluisti cū deo disputare quodq; ad termios suos. ea. n. Heriora q effectū lucis sol⁹ et stellaꝝ generatur. et p subtractionē eoꝝ ab eis tenebrosa cōsequūt. et sic ad suos termios de duxit. i Scitabat hic q; nascitur⁹ effect⁹ q̄si dicat. nō. q; cognoscere ꝑ supbiā est. k Et numꝝ dicit tuoz nouerat. q; nō pōt scire determinate ab aliquo hoie: nisi ex diuina reuelatōe. q; nihil incertiꝰ sit mentis tpe. Cōsequēter ꝓdit ad effect⁹ q; sit i medio terrestris aeris: dicēs: l Nūqd ingressus es thesauros niuis. thesauri niuis dicūtur. equalitates humide quaꝝ cōgregatōe generātur niues et etiā grādines: quā cōgelatur frigo-

tus eius effect⁹ gubernet inde. ista alia prodicta hic posita sunt ad ostēdēdū q; non sunt luciferabilia ad plenū naturali rationē. licet enī plūs de eis dicat⁹ aliquā dicetur in generali: tñ hoc fuit obscure et ꝑfectiōi frequēter dictus est. ā. d. Iudē: a In similitudine lapidis aque durāt: nec vnq; fuit dictū ꝑfecte a quocūq; hoie in speciali et declarati. quō ro tā multo et tāta de posita i tārā solidatē. et si aliqa alter q; nō videtur nullo mō accidere vt centi: sicut et de motu ferri sursū ad magnē. cōtra nāz sua. et nō q; ei ratiōi determinat⁹ ignoret. dī q; habent hoc a tota specie. i. a ꝓpria ꝓpria ipe cie sed q; sit illa ꝓpietas nobis determinate nullus dīt. b Et lucifer oriē. i. oceani. c Cōsurgent. q; in partibus aquilonaribus q; sunt valde frigide lucifera eius ꝓpe ripa aliquādo cōgelat. d Nūquid ob̄ungere. Hic ꝑtur obtēdere imētiua diuine sapie et poētice i corpoꝝ celestiū. q; vnū. i. q; est mirabile q; stelle fert habēt sirī ita determinatū et motū q; nūq; approximāte sibi ad inuicē magno vno tpe q; i alio et q̄sti ad hoc vel: Nūqd cōiungere valebis micātes stellas pliades. Circa q; sciēdū q; pliades ꝑpe sunt stelle ad inuicē valde propinque. et a vulgaribus holtē vocāt gallina cū pullis suis. et q; in eis sunt multe ꝓpinque i similitudīi vt ꝓbatur. et adhuc mīr⁹ possunt cōsigi alie stelle q; magno visibiliter ab inuicem.

c Aut gyrū arcturi poteris dissipare. arctur⁹ ē q̄dā stellatio q; volutur circa polū arctici. et vocat⁹ maior vrsa: cuius circuitus nō pōt ꝓfectiōi nisi a solo deo. Alius adit mirabile i celo: ē i mondo planetaꝝ: et motus i motu veneris. q; aliqñ ante solē quasi velocior a sole: velocioꝝ motū ꝑfus

De lyra

orēdē habēte. et sm hoc vocat⁹ lucifer⁹ quasi portans lucē stella matutina sine lucifer. alii quidē adit ostē p⁹ solito occasū quasi velocio ipm velociꝰ motu veritus ori ent. et sic vt vesper. et q̄sti ad hoc dicit: f Numquid producis luciferū idest facies oriri stellam veneris. g In tempore suo. i. ante cuiꝰ solis ē pot determinato. h Et vesperū idest eādē stellā. i Super finos terre. i. surgere facies post solis occasum. q. d. non. ratio enim huius varietatis in ortu et. q̄sti aliarū variationū circa planetas. ab hoc nō cōprehēditur. licet enim ad saluādū ratia apparētia astrologi ponerēt in circuitu ne motui planetarū excentricos et epicicios. tamē non habet ex hoc certitudinaliter q; ita ab eis ponita sint cū talis variētas. q; ꝓsitā per aliam modū ꝓbata apparentia eque bene vel melius ꝓsit saluari. Aliud mira bile ē q; ex motu accepta celestiū figurū varietas effectuū i elemēto. quorum rationes in celo ꝓcognitas non ꝓsumit ab holibus plene comprehendi. nec ad effectus determinatos plene applicari. et ideo dicitur:

k Numquid nosti ordinem celi. i. q; ita in opinione vulgi tonitrua et fulgura que fiunt in aere et corpoꝛe celestia ita sunt. sunt magis mirabilia. quia terribiliora. iō subditur: l Numqd eleuabis i nebula vocē tuā. idest cibus vocē tonitrui q; i nube gnātur. m Et ipe⁹ aqa cooperiet. q; ad tonitrui ꝓfert seq magnitudo pluuiaꝝ: q; operit celū ne videat a no bis. n Nūquid mittes fulgura idest ꝓponeo de eis ad videndū tuū. quasi essent in obedientia tua. ita ꝓdicta ponita sūt ad. ostēdēdū q; non in dificile locutus fuerat. o. Disputare cum deo capio. et q; pauca signi fica ab

[illegible]

assumus? Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam? Quis enarrabit celorum rationem et concentum celi quis dormire faciet? Quando fundebatur pulvis in terra et glebe compingebantur? Numquid capies leene predam: et animam catulorum eius implebis? quando cubant in antris: et in specubus insidiantur. Quis preparat corvo escam suam quando pulli eius ad deum clamant: vagientes eo quod non habeant cibos. C. XXXIX.

n Unquid nosti tempus partus ibicum in petris: vel parturientes cervas ob-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

C. XXXIX.

[illegible]

[illegible]

servasti? Dinumerasti menses conceptus earum: et scisti tempus partus earum? Incurvantur ad fetum et pariunt: et rugitus emittunt. Separantur filii earum et pergunt ad pastum: egrediuntur et non revertuntur ad eas. Quis dimisit onagrum liberum: et vincula eius quis solvit? Cui dedi in solitudine domum: et tabernaculum eius in terra salsuginis? Contemnit multitudinem civitatis clamorem exactoris non audit. Circumspicit montes pascue sue: et virentia queque perquirit. Numquid volet rhinoceros servire tibi: aut morabitur ad presepe tuum? Numquid alligabis ad arandum rhinocerota loro tuo: aut confringet glebas vallium post te? Numquid fiduciam habebis in magna fortitudine eius

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

vie quasi tpaliter terreno principi contulit ad cultū sue veneratōis tradi tum. Vñ q̄ a Egyptio mutuū tibi fecit⁹ plusq̄ ḡdo ē ei pēde. indebitū q̄ nec petiuit. ¶ Et derelinquens e.i.t. Z abscōs sibi hui⁹ rhinocerotis ḡnōs relinquit ut obscuro terreno pcipi ei qui sua mors mercatus ē. ¶ delia crudelit⁹ q̄ vehiculū ea ei⁹ mutua qualia felicissime pp fidei fit rue da cōmitt. ¶ Et fouēs.

Ego vbera terrenoꝝ fo ętū meo calore fecundans. Tanto ergo ea q̄ mihi agrestiora cibi mo q̄re ut pasc̄ret: ¶ mansuet⁹ hor⁹ mundi po ssidentis mihi inclinādo.

Nūqd arabit ei. ¶. Bonum verbū pdicatō nis accipit arca eccliē qm ergo arabant. qđ rhi nocerot⁹ tibi pēs ē mon tē ruditer. Laudabil⁹ pa dicatōis verbū operib⁹ repellitur. Quis posset li fentem crudelē q̄ obs aret⁹ congregare. Sicut postea p ecclīa legit q̄ martyres qui vsiliū cōra ei pl⁹ varia tormenta fruebat. Audiat ergo iob me de ista pcellar cathol. qđ principes facilē ¶ nequaq̄ se apud se ō glo riari debent ex tot⁹ ad plitudine fidei: pcul q̄ paucos magna se bālitate fulcentes: pcul q̄ vsilū cōra eccliē aperta admittere fruebant: nec ad alia fraudis arga menta vertūtur. Unde legit: ¶ Pēna struthionis ¶. Herodi⁹ ¶ accipi tur reflexio ad conversionē ad tr̄ādā. Struthio vero pene coꝝ similitudinē habet sed volatus coꝝ celeritate nō habet. A terra qppe elevari nō valet ¶ alas quasi ad volatū spectēs⁹ exigit sed tñ nūq̄ se a terra vel modo fu spēdet ista hypocrita: alas p figuras sanctitatis ereṅdit sed curarū secu larīū pondere pregrauat⁹ mille modis a terra sublevat⁹.

Struthionis. Cui similare corp⁹ rare pēne cōtra herodio ¶ accipitri ita enī hypocrita ei qua facit q̄ legit plura grauāt: sed veris pdicatorib⁹ multa virtutū pariter culpe ¶ solide sunt eis virtutes: vt vehoc fauoris pos māt: illi arare quasi aura transit.

Quando derelinquit ei. ¶. Progenit terrenā. Cū fecunda vīs ē domus viuū vol atile fiat: sed hypocrita loquēdo generat: viuēdo nō fouet hos⁹ ¶ doctor ne infoelicitat⁹ ¶ sine eo de⁹ calcfacit ouā relictā ¶ in eo b reposito redit ad fatuitatem struthionis: vt infra. Sed ouā in terra derelī quēlic ¶ nullā celestis vite excipit filius pōt: cū eos supra cura fi desert.

Tu fo. in pul. c.e. Dēs dicat vt ego q̄ illa in pulvere calefactio: q. l. parui coīm alas in tuo peccātō positas amoris mei igne succendo. Obliuiscit q̄ pes con. ea. In pde trāit⁹ opatōis intelligit. Struthio lia q̄ ossa ita delerit cōtūsa⁹ q̄ pes cōculet eaq̄ videt⁹ hypocrita eos q̄ de filios generāt derelinquit: ¶ alios fi curat: ne aut eleemosynis sollici tudine aut disciplinę custodia pcussos⁹ p̄ranos operū exēpla guertāt.

Aut bestia agri ¶. Ego mundus est. Bestia antiquus hostis: q̄ huc mūdū rapiens infidēs humana quotidie mente fatiat. Et ¶ sensus. Si diabolus in hoc mūdo fructus elitos in bona conversatione filios rapiat hypocrita omnino non curat.

Durat⁹ ad filios. ¶. Qui cui charitatis gratia non infundit pcepti mum sua ḡ si ipse deo hunc genuit ¶ transcū respicit. Synagoga quoq; qui non sibi respicit: quos aliter viuere q̄ vocauit ipsa deprehendit: ¶ pue scentē fruma se in ceū crucialibus exercet.

Frustra laborauit in vano. ¶. Hypocrite reapent a celestibus flagella terre nis anīe tuę. Illic itaq; trepidauerit. ¶ n. r. Qui spe palmā trāspūt principat⁹ pulsant. dicunt ¶ dcā metuere. ideo eo tāto studio defendentia alieq; patrimonia infodiāt. Pēnauit. n. dō fa. Doc reperit subdē do nō debit qđ pmisit q̄ petiuit. ¶ tēpus fuerit in al. a.c. Alias ot cit posse hypocrite cogitationes: quas ei tēpus fuerit in altū elevat⁹ ge aponat: tate cōtra eos supplēdo manifestat. Nūc adit ei: se sanctū simi latrā femētis. strigit q̄ cogitat quasi alas l corpore per pdūrat⁹ pficat

Derelict equus ¶ ascen. c. ¶. Equo venticoso sancte anīme ē corpus

Nicolaus

a Et derelinquens ei laborem tuum. Utrum⁹ a te elaboratos ad custodēdū tuę fidei aliqđ commēdat⁹ cuncta cū aliquo famulo ad custodiā talīā. b Nūd qđ crudus ei qđ fendit reddat. nisi ex frugib⁹ sic obseruatio. c Et arcā gentis tuę. d Pēna struthio. Nec aliter pontē explā de struthe q̄ ouis ipius⁹ nec anīe. l corpore. n. insipiēs ad gratitudes affimilat⁹ ala tiue: ¶ p alas suas nō exigit l alitū. sed terū innat ad terr⁹ curr̄ēdū super uacuo pedes suos. ¶ hoc ē qđ dr: Pēna struthionis illis ot pēne herodiū qui alio nolē se gloriāri. ¶ Et accipitris. gallice oiseaux: ¶ vtracq; auis op timus ¶ celeriter volat. q̄ nō mirabile ē q̄ pēne struthio q̄ sit eis similes non deleruāt ei ad volatū. Aliud aūt mirabile in struthione ē q̄ ouā sua abscōs sit in tabulis et in pauimēto solū calefāt ¶ pullificēt: cū tñ alie aues nāturā fint solitę fouēt ouā sua. ¶ pullos nutriūt: ¶ hoc ē qđ dr: f Qui derelicta terra. n. nō fcā virtutē eius: g Tu fortitudo in pulvere calefacta ea. n. nō fcā veritatē solis hoc fit q̄ diuina gratia. h Ob obliuiscēs q̄ pes. Ubi in tribulis. i Cōculcet ea. q̄ videt se habere ad mo dū animalis. ¶ ostendit. ¶ ea q̄ videt se habere ad mo dū ostendēdo q̄ nō reuertit ad fortitudinē ouā sua. k Durat ad filios

suos. ea sic videt negligere in fouēdo ouā. tra tñ nutriendo pullos natos. Dīt ēo dicit: q̄ qñ fracta testa aut vel ouoꝝ apparēt pulli: tūc eos ecclesia ¶ nutrit: sed p tāto vt dura ad filios: q̄ nō fouit ouā vt inde exi schīnt. sed pena expositio magis pcedat timore fequēturā dr: l Frustra laborauit scipt̄ deo. q̄ si curat de naturitate pulloꝝ ¶ nutrīde: ij timit tit. m Multo vmore cogente. Alie n. aues diligēter custodiunt ouā ¶ pullos: ¶ si aliqđ timiere. hoc ē ex timore alicui⁹ fugabilis: q̄ vult matre cū ouis vel pullis capere. ij struthio timittit absq; tali timore. n Pēna uit eni cū de⁹ sapiēcia. l. naturali industria ad fetū ouoꝝ ¶ pulloꝝ: q̄ ē in oibus alijs aūb⁹. o Nec dedit illi intelligētia. l. tale laudriā q̄ vocat intelligētia eo q̄ pcedit ab intellectu diuino. sicut pcedit ea. vñ q̄ ē de gal lo. p Cū tēpus fuerit. fugibili inquietus. q In altū alas erigit. ad currendū velocē. r Derider equū. q: velocitas currū ei. s Et alcen sor⁹ ei⁹: q: nō pōt cū attingere. Aliter illud exponitur. q: liber de ppriet atib⁹ aialiū dr q: struthio naturaliter odit equū ¶ qñ videt eū venire cū git alas contra ipsū ¶ cū terrore facit fugere. t Numquid pcebis. Pōt ponit explā de equo qui inter alia aialia ē mirabilis in multis. Pelo

in fortitudine

for. Sed q̄ malis mētē nīc sunt boni de his incipit: vt audito eō fugēs soleret audiāt ¶ eō imitāt⁹ anco. Doc. n. loco eq̄ nole solū pdicator⁹ acci pi: huic ordi pri⁹ ē dat⁹ formadine: ¶ postmodū hinnitū adeū. Alia pdica tor⁹ ali formadine accipit: vitia i ē exiguādo: tūc p crudelitāt⁹ alios ad vo ce pdicatōis vent. Et nocādū cur tonitr⁹ eq̄ collo circūdari dicat: q̄ voc pdicatōis emanat de l ternio: ij extra circūdat Nūq̄ alios ad tēi vi uādā fufcitat: eo ad bene agēdū ega pdicantis li guāne extra sermonē a cūo trāhat. Collo ergo eq̄ hinnitus circūdatur q̄ ne ad guerra opera p deat: fidei vocib⁹ cūā vi ta pdicantis obūdatur. Aut circundatio collo eius ei. Quafi exercitus p gyrū cū inter⁹ p col lū ducit a quo egit illud ligatuq̄ fuis vocib⁹ pdicātis vita tenet ne aliter agat: ¶ ē torquca in col lo fortiter agētis signū virtutis.

Numquid fufcitabis eū q. lo. In locutiō pdicatoꝝ pfectio exprimit. Q̄ quando se in aere attollere conātur: primū se erue tonis ipellēto sub leuāt: ¶ post alis volāt. Ita fancti primū actiue vite bonis opibus intenditur ¶ tūc demū se in cōtēplatiōis in qua nō vis durāt: sed iterum se curis ex cipiunt: fultu fuspēdunt. Aliter. Z oculte maturinis horis vie a terra ic fublevāt: cum eō eius era serit: altius volant. Sic pdicator⁹ vnq̄ quieta fi dei tēpora cōfpicit: humilius ¶ despect⁹ accipit. Si aūt pdicatōis arcus in calcat: quāc sit sublimitatis ostentat. Et ¶ sensus. Nūquid fufcitabis eum quasi locustas. subaudis vt ego: q̄ eo illuc ad altiora exaltanda subleuo ¶ grauiora pdicatōis eius exercitari permitto. Illa narīū eius ter. Narī bus hoc loco pdicātis designat: p nares enī aliquādo vsu pdicēm⁹. vnde ¶ hoc loco equi hui⁹ narib⁹ pdicatoris sancti pdicātis atq; pdolatio deligna tur. Illa narīū ei⁹ terror. Ex: visionem diūtici iudicio: qui in⁹ tus ve nire formidat: iust⁹ vehemēter expectat: ¶ iō vnde gloriat⁹ iust⁹ mercedem expectās: inde terret⁹ infultus indicii phoue semes. sed iustus qđ interim? Terrā vng. fodit. In eq̄ vngula laboris sustinādo mōstrat. Equ⁹ vn gula terrā fodit: ei pdicator⁹ de corde audiēntū exēplo suoꝝ opus terrenas cogitatiōes ejicit: ad sorti ingustūde terrenas in se cogitatiōes discutit: re in se caulido puteū terrā semp exhaurit. Exultat audacter: q: aduersus ij frāgit. In occursum pergit ar. Q: pauito ac male agentib⁹ fele per defensio nem iustitie opponit.

Contemnit pauorem nec ce. gla. In pauore vētura pena metui tur. In gladio tā pena sentit⁹ de pūnī passione. Q: ergo ventura aduersa nō metuit: pauor⁹ despicit. Quia ēo nec supernicie pcussione vincit: neq̄q̄ gladio cedit. Sed qđ ab aduersarijs agat, sequit:

Super ipsum sonabit pha. ¶. Pharetre nomine pauoris ma chinatio designat. Imig enī cū dolos quos bonis excogitāt secreto machi nationib⁹ erudit: quasi i pharetra sagittas parat: pharetra ergo contra equū sonitū reddit: cū ptra pdicatoꝝ prauoꝝ machinatio zelūs sum q̄s fraudulēter opit: fraudulēt⁹ inotescit q̄ eoīā doloꝝ q̄ pdicte bonis ve bēāt: ipā inbuunt ¶ latenter mittūt. vt promissio minis q̄si ex fonitu pha retre terrēāt. Cum ēo minis minime terrētur: mox persecutorum crudeli tas ad supplicia manifesta pducit. vnde sequitur:

Tubabit hasta. Ptra pdicatorem post pharetre sonitum hasta vi bra: q̄si post terrores exhibitos ¶ victus tā fortis apta pena. pdicit sed fu nd⁹ agit: vt ipsi q. i pecutōe feuit nō tā volebat q̄ pdicatoꝝ nō emol liāt: q̄ p p verba ei⁹ cūā alios animāt: q̄ ipse cū fortitudo nō superāt: ne fortasse ¶ alij q̄ illā audiāt de verdinquādimore ptra loquētis verba sonti respōsionis parāt. Vñ segt: Et clypeus. Ptra equū q̄pe dei q: nō pra uoꝝ cōsilia pterpēdit pharetra sonat. Q: apta pena exgritur. hasta vibrat q: nō ei ēt vilipatōe resistit nō clypeus ad se fert. Q: a seruore suo p ptia nō cōpescit. Vñ subdit: Feruēs ¶ fremēs fol. t. ¶. Peccāti hoi dicta ei: Terra ea ¶ in terrā ibis. Tube clāgūt cū hui⁹ fecuti pūtio leg dictos ter ribiliter pdidit. Q: igit pdicator⁹ zelo fidei inflāmator⁹ quotidie petores ad se trahere nō desistit: feruens pugnatūrio terrā fodit. Q: nō pcusso rū minas minime formidat: clāgor⁹ tube sonare nō reputat. Nō satis ade in laboris⁹ pfecerat: si q̄s manu ē in laboris⁹ exultat. Vñ segt: Ubi audierit ¶. Quasi fono exultatiōis ei. Equus ergo audita buccina vah vi ctā: qm fortis pdicator⁹ ei certamē pationis sibi ppinquare cōsiderat: de ex

Nicolaus

fortitudine. cū dicitur: Nūqd fufcitabis equū fortitudinē. q̄ onerauit ar mis ferreis cū hoc facilitet ponat militē armatū. Secūdo ēt mirabilis l libidinē: q̄ tuba colli ejicitat cū ad libidinē. ¶ si fuerit tōta minuitur tibicio ¶ ejicit ad hoc dicit: a Aut circūdabis collo ei⁹ hinnitū. q̄ exultatur in ego ex appetitu eoīs pp q̄s dicit Hieronīe. v. Equi amatores in fornicae ¶ emissarij facti filr vnusq̄q̄ ad vxor. proximi sui hinniebat. Tertio equus ēt mirabilis in agilitate: q̄ quia habet magnū corp⁹ ¶ pōderosū t. tamē facit magnos fal⁹: ¶ hoc dicit: b Nūquid fufcitabis ēt q̄si locustas. q̄ volāt p aēra. Quarto ēt mirabilis in audacia. ¶ ejicit ad hoc subditur: c Gla narīū ei⁹ terror. odorabo enī q̄ narres sonū imineō bellī. ¶ in hoc delectat⁹ ēt tā bellī sit alijs terribile. d Terrā vngula fodit. p hoc ostēdo q̄ delectat ad bellī currere. ideo subdit: Exultat audacter ¶.

De ira

e Nec credit gladio. imo ptra gladios exagitatos currit. f Sup ipsū sonabit pharetra. multitudo plena sagitta. g Vibrabit hasta ¶ clypeus. ela tha ei⁹ motōe eq̄ facit⁹ sonitū terribiliter. ¶ equ⁹ tales⁹ nō timet: ij ma gis ad audaciā procurat. iō subdit: h Feruēs ei ipetu. i Et fremēs. l. hinnitu. k Sorbet terrā. l. videt ei⁹ sorbere pedibus fodiēdo. l Hic reportat tube sonare clāgorē. q̄ ēt signū ei⁹ certus bellī mouēdi ¶ reputat⁹ terribilis: sed magis delectabilis. iō subdit: m Ubi audierit buccinā ad bellū adsecabit. n Dicet vah. l. facit signū exultatiōis. vah .n. ēt literiecio exultatiōis. vñ ¶ ait. ibid. Vah calefactus sum: vidi sol. o Procul odorat bellū. l. odorato pcipit. p Exhortatiōnē dat. q̄ adeo sunt pūgātes ¶ crebot sūt ad bellādū. q Et vulatus ducū⁹ ei venit exercitus l principio cōgressus cōtra alium clama fortior ad adsecta

[illegible]

latā exercit⁹. Nūqd p sapiētiā tuā plumescat accipiter expādens alas suas ad austrū? Nūqd ad preceptū tuū eleuabitur aqla ⁊ ī arduis ponet nidū suū. In petris manet: ⁊ ī prruptis silicib⁹ cōmoratur atqʒ inaccessis rupibus. Inde cōtēplatur escā ⁊ de lōge oculi eius prospiciunt. Pulli eius lābent sanguinē: ⁊ vbicūqʒ cadauer fuerit statī adē. Et adiecit dñs ⁊ locut⁹ ē ad iob. Nūquid qui cōtendit cū deo tā facile quiescit? Vtiqʒ q arguit deum debet ⁊ rñdere ei. Respondens aūt iob dño dixit: Qui leuiter locutus sum: respōdere qd possum? Manū meā ponā sup os meū. Vnū locut⁹ sum qd vtinā nō dixissē: ⁊ alterū qb⁹ vltra nō addā. C. XL.

Respondens autem dñs iob de turbine dixit: Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo te ⁊ indica mihi. Nūqd irritū facies iudiciū meū

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C XL

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Et ɔdēnabis me vt tu iustificeris. Et si habes brachiū sicut deus: ⁊ si voce simili tonas circūdā tibi decorē ⁊ sublimē erigere: ⁊ esto gloriosus ⁊ speciosis induere vestib⁹. Disperge superbos in furore tuo: ⁊ confunde eos: ⁊ respiciens oēm arrogantē humilia. Respice cūctos supbos ⁊ cōfunde eos ⁊ cōtere impios in loco suo. Abscōde eos in puluere simul: ⁊ facies eorum demerge ī foueam: ⁊ egō cōfitebor q saluare te possit dextera tua. Ecce behemoth quē feci tecū: fenum q̄si bos comedet. Fortitudo eius in lūbis eius: ⁊

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

virtus eius in umbilico ventris eius. Stringit caudas suas quasi cedrum: nervi testiculorum eius perplexi sunt. Ossa eius velut fistule eris. cartilago illius quasi lamine ferree. ipse est principium viarum dei. Qui fecit eum applicabit gladium

[illegible]

eius. Huic montes herbas ferunt. Omnes bestie agri ludunt ibi. Sub umbra dormit in secreto calami in locis humentibus. Protegunt umbre umbram eius: circumdabunt eum salices torrentis. Ecce

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

absorbebit fluvium: et non mirabitur: et habet fiduciam quod influat iordanis in os eius. In oculis eius quasi hamo capiet eum: et in sudibus perforabit nares eius. An extrahere poteris leviathan hamo: et funem ligabis linguam eius? Numquid pones circulum in naribus eius: et armilla perforabis maxillas eius? Numquid multiplicabit ad te preces: aut loquetur tibi mollia? Numquid feriet tecum pactum: et accipies eum servum sempiternum? Numquid illudes ei quasi avi: aut ligabis illum ancillis tuis? Concident eum amici: dividunt illum negociatores. Numquid implebis sage-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Mungi impetu ferri. Et si fugerit arcum. Quasi intra arcum
dum ictum fugiat penas quasi pelle transire cupiendo. atq; intimos cordis postmodum capit ictus. i. penalibus mdo adulteriosis subdor. Potius. n. colligit vulnera postmodum pbos. Donec lig. c. Pl ē ver ego. Qui sceri il
li positus repudiando plus q; expellat. Iuxta positum ē vel manū sag cū

ponet. et vertatis pdic
figuracōe ille timebat. Vbi
qd ille virtus. pena re
primit vnde subditur:

Mendo bell. n. v.
Ac si dicat: Ob acuitē
hostis pena ne bellū cōtr
me assig. qd a me pārē
nō audias. Diuine enim
dispensatōis mdicamē
ne agit. vt exercitēt' do
loribus interni vulnes
admittat. i. fugiendo le
ctionis' repellat. ea que
mentē occupare potest
interior pauido vulnes
ret. sō intuitum de diuina
misericordia facta fit. p
multitudē bonitatis' q̄ntū

Et ne ipse. c. l. vi. Sic
fic de eo dr intelligi: vt re
ferri dñi ad corp' illius
populi: q; mag qui debi
cōnē diuine iudicia nō
rimabi: incautius ad
ruant. Et videbimus vi. Cū tu violēt' pelpi
tabit: qz eterno iudice terribilit' appar. hc adūtiuus legit'. angelos. atq;
electis olim ad hoc ppetuandi declarato illa diuina crudelitas in malignis ca
pitibus vlcisci: et si cū corpe fuo. i. cū reprobis olim eternis incēdijs mād
pauit. et bene videbimus electis pcipitabit: qz vsq; modo eis' tunc; q̄ndoq; ex
bibet: cui' vita nūc tolerat. Sq; nc Gram' pscribere vbi q; leuiathā ibi ēt ill
ic formandis nō ignoras eius in carnalibus vsū. Hirmutat cor sublimes. adrbet.

Os quasi ens. Et velut si mor a nobis rōnis C. XLI.
a causā querent' ostio ēt nō quasi crudelis sublimes qc vbi seminalle. hic ybi
ppositis: Dulo reuelauit. Circa p' remouet vultum. et. p. q.
bendo pdicto ac ēt dicto sub similitudē eri posset aliqs credē deū ele
endere ergo creatur' ab vsqz bendi tātā pātē. et b remouet. v. nō q̄si ora
dicto subtrahebo ēt. e' ōnē laudē: b Quis. n. fe re. vel. nc. i. voluntatē
pcepto meo. q. d. nullus. et ō dicto pdo bendo sit mag. et nō pōt ea vt
sūi q̄si placa mdy. et sic posta ēt rūpē et pūnē. put expedit salute electo

habit: et in eo q; iniquitatis opus molit. sipe spē attracto indurat. et nulli p̄del
gt' am sibi dño creatō suo octogi indumēta nō pbi q. seruop suop mētes' gl'am
fatentissime cōfessione inspirat. vt reuelata malitia facie ei' nudā videāt
qui cooperti ille sub habitu sanctitatis occultat. Et in medius. o. c. vi.
Dupondius mi ego qui p obiectas electop mentes suggestiones eius dño

¶ Robin
nas pelle eius: et gurgustium pi
¶ quidentibus
larum capite illius. Pones sup
¶ Si et vera malorū bī ministeria quia mentia nouit sed
murmurans. Dicit. Quarto q; pelle et ab eo liberari.
cum manum tuam. ¶ Memen
to belli nec vltrā addas logui.
Ecce spes ei' frustrabit' cāre: nūqd
nō' aspectu papitabit'. C. XLI
On ql' crudelis fuscitabit
n bo illū. ¶ Quis ei reuelabit
pōr vultui meo? et quis
ante dedit mihi vt reddam ei?
Omnia que sub celo sunt mea
sunt: Nō parcam ei verbis po

tentibus et ad depeccandum com
¶ Quo magis ligatur eius virtus. Nichil' ei alia creatura
politus. Quis reuelabit faciem
indumenti eius: et in medium
¶ per quas interiora adrbitrabit ei spes sua pelle
oris eius quis intrabit? Portas
vultus eius quis aperiet? Per
gyrum dentium eius formido: cō
¶ quos pro laudis sed sua lapide fragilia
pactio illi' quasi scuta fusilia: com
pactū squamis scle prementib'.
¶ qui sibi nimis cum simul increpantur
Una vni iungitur: et nō spiracu
lum quidem incedit p eas. Una
adherebit alteri: et tenētes se ne
¶ extrema commissa per antichristum.
qq; separabūt. Sternutatio ei'

dicatoribus trahere et demonis ptā ibus inclinare. Sequit:
rū. d. c. f. Deo et ventes quos lupus portas vocant. Per gy
carceres porte ei' sunt: qi ignoram pāndita aperiūt. Dentes ei' sunt: qi eos
quos in errore capiūt a veritatis soliditate astringūt. quop pactionē facile
despici poterat: si hāc additus secularis pāti terror exaltat. Per gyr q̄
dentis eius formido ē. Ac si apte dicerē. Fearco ista pueri pdicatores ali
quos fanaticos sterūt: qi sunt circa ipsos alii qui infirmop mentes terrēdo
affligūt. Corp' eius. v2. Dū vas qō fusile ēt durū quidē est: si ēt labil
fragile ēt solet. Corpus q̄ leuiathan. i. odio iniqui qui p obstinationē duri
sunt: si p vitā fragiles sanctis fusilib' cōparant; q; ne ad se compientiā ver
ba pueriant quasi cōtra aduersantiū iacula sancta defensioni parant.

Corp actā squamis v2. Corp' diaboli. i. reprobi ēt de iniquitate sua conti
pēt quos valet in guerā subire' fe creaturē conat: et qsi quadā defensiōis
squamas obtēdit: ne trāsiri sagitta strictā possit. Una vni iūg. v2. Vbi
squame peccatoriū ne ab ere predicantiū aliquo vite spiraculo penetrent et
obdurate sunt et pfecte. Quos. n. illa creatus pcedi principia fociat: etiam
defensio pueris subpat: vt de factionib' suis alterna fe laudē defendāt tue
antes: et dū iniquitatibus suis fuppos defendūt se, pregunt: sancte cohortantib'
spiracula ad se nullatenus intrare permittunt. Una adherebit alteri v2.
Qui. n. diuisi essent si potestat iniquitatis fuerit principia vnitis pdurant: et te
nēdo se separi nequēt: qz eo ad defensiōem sui vicissim pstricti sunt: quo
se sibi p ea filia esse meminerūt. Descripto adt corpore: ad caput qd agat
extremo ipe sermo reducē. Sternutatio eius v2. In sternutatiōe imita
tio a posteor ecurgit: que ēt agētes ad emanandū poros nō inuenit cedēp
tangit: et cogesta p nares ex ione totū caput primo edauit. In hoc itaq; le
uiathan corpe. i. iniquitatis spīritū' suū in reprobis hoīb' ifatio fugit
a pectore; duz elatio se erigit et sicdi pāte: dū vehit ad emanandū poros nō

tinentia in hoc ei ira luteo extollit: disponite vos Gētes apparā faudu
me ybibet. et rursus aut cerebri vigor q̄ssionē qz collecta dato sathane
capiat subuerzat ipm auctor malignop spūm p antiqm in glacialem
rādā expellat. Cū pfecta iniquitas p eius nares egredit' qz tota supbie eius
iniquitas aptis maxime flantis' domōstrat. Et qz ei' tyrānidi sapiēcia mūdi

f Sacrum misterium.
¶ f Ecclesia significatur mundi. et conditio ei.

splendor ignis: et ¶ oculi eius vt
¶ f Quemadmodum mdicus et serpens in paradiso.
palpebre diluculi. De ore eius
lampades procedunt sicut tede
¶ pro his verbis: vellus colligam ex diuersis
ignis accense. De naribus eius
¶ qui et demonum ecclesiarum fides non curat.
procedit fumus: sicut olle succen
se atq; feruentis. Halit' eius pru
nas ardere facit: et flāma de ore
eius egreditur. In collo eius mo
rabitur fortitudo: et facies eius

Nicolaus
mirabilis impugnatio: hic ad text ostra ei. Circa primū scīendū q; sicut
in descriptōe ostpositionē ipsius ceti incipit a capite: ita hic incipit describ
endo eius operationes. Principaliter aut pars capitis ei cerebrum. et cuius
cōmotione causat sternutatio. ideo dicit: Sternutatio eius splēdet ignis.
qui ei hō fortiter sternutat: et cōmotione cerebri cōmouere' oculi. et sic ab
eis videnē quasi quedā scintille egredi. et hoc tāto magis fit in sternutande
ceti: q̄to caput ei' et cerebrū sunt maiora. Audiat adt a quodā erpto I ma
ri: vbi verbū ex in ripa maris tuita portugalie fuerit inuētus cui' de
pareī magnitudo capitis et cerebri et oculop. ideo subdit: a Et ex
li ei' vt palpebre diluculi. oculi. n. ppter lenitatē hūi quandā claritatē. et
ideo oculi ei ppter magnitudinē videnē a longe p modū curiosā clarī
tatis diffuse sillo aureo seu diluculop sternutatione adt ei' intelligē ten
tario diaboli et qua predit ignio ire et pcupiscētie. et p claritatē oculop. p
spīritus tpalis qui diabolus petabitus reptomittit. Consequēter describ'
effectus egressi dr: b De ore eius lāpades. predit sicut tede ignis acē
se. et adt tacta genualis ignī luminis' apti. et dī a tedet p similitudīem. cetus
cui hs maximū calorē interius: q necessarius ei ad motionē tanti mole
corporis. est ēt ad ali refrigeriū sicut delphin. et ideo de ore ei' egredi aer mul
tū calefactus ppter qō ignī cōparat. et qz nō solū respirat p os sed ētiā p
nares. ideo subdit: c De naribus eius predit fumus. i. aer calefactus et
adustus. d Sicut olle succense atq; feruētes. sicut. n. aqua in olla calefa
ctā p hoc q ignis apponit' ollecta aēr respiratus in pulmōe p calorem cordis
ppe eidem. e Halitus ei' prunas ardere facit. i. ita magn' est et tāti
dus q; possit accendere prunas. et loquit si de ceto ad modū fabulatorū ma
gnū: quo facilit' ignis in magna fornace. f Et flāma de ore eius egre
dit. i. aer tā adustus et calidus q; meritō flāme cōparat. Per ista adt pdu
cta intēgit' q; p vīrtutēs diabolī feruores tre luxurie ac lupine sucitant'.
Colligunter dicit' ista fortitudo sibi colli q̄s imadiate sustinet capitis. et cerue
ri. In collo ei' morabit' fortitudo. In loco. n. de alatib' vel q; nullus pi
scis hz colli nisi gallus: cui modi ē cerueis in cui' collo regit' magna fo
rtitudo ad portandū pōdus tāti capitis. sicut ēdicti est. et ad sustinēdū ill'm
reliquos corpi. Et q colli ceti colligant mali boles p quos diabolus suas
malitias ad alios vertat. b Et facie eius perdet egestas. in ceto. n. ge
per magnitudinē corpis requirit multū de nutrimento. et ideo qñ verūt

el ambio extollis' deligna: qz ira dei si erigit's ei illationē strictus. mi cy
mone pdicis extollit. In collo adt eius sirmudo dominari videt. qz ita. ibi il
lius ētā habebit a postris sanctis' agat. Nīl q̄dē supor ille extollat' nisi vt
tunc secularis potēs capiat: et qz qui potens mente' ambitio ei non inue
nīat pus mētis vitiatas arentes. sagit:

¶ f pulsus bonus subtrahitur virtus animalis et tunc morietur
precedit egestas. Dembra car
¶ ad tuendum
nium eius coherentia sibi. Mit
¶ sed ne inde terrorem subdito
tēt contra eus fulmina: ¶ et ad lo
cum alium non ferantur. Cō: et
indurabitur quasi lapis: et strin
getur quasi malleatoris incus.

¶ f apparuit diabolus ydolatrantib' q̄si sequenti qd
peregrinabat cum peregrinantibus et gentibus
Cum sublatus fuerit timebunt
angeli: et territi purgabuntur.

Nicolaus
lis p̄lie p̄ beluarū nō assurgit. mō dicit. ideo cū armis suis ibi q̄ citāt pueric
agitur: et sic ad imigrand' pedētib' p̄sequend' sacrū. repedētop virtus dono
rū vītā cāto dur' possit. Quo sic et q̄ collusionē duriet oppōt. Et q̄ tāle
I hāc diuina clemētia facit adsciqt: Cohortia. Sīt cuadgrad. et ma
re. ibi ad trā. pmit. trāsiret' et ne pcipitēt. I. ñ vultus dei' bōis. ita pulsus
sit. ñ ei dcit mal. Mimerab. et. v2. Appellat' de fulminū nomēde cui
mi fulmini sentēte deligna' qz quos ferit in pp̄ruā mittit. q; ad locū
aliū nō reuerē' qz igne suo nō grana sed paleas mittit. Et qz ieuathan
tāti pena nō corrigit. Sequit: Cor eius ldu. Et cor ei' q̄ leuiathan
indurabit' qz nulla vnqz p̄cussionis penitētia mollit. Cui ac solis' ad
eterne vītā dō apabit: apte subiūxit. Et stringē' quasi. Ad hoc incus
stanū' vt crebris ictibus feriat. Leuiathan ergo vt malignū' spūs in
qui sq; infernī vinculis coartabit': vt carni suppliti obtēnus pualīde nu
dat. Incude alta vasa formant' sed ipa tot ictibus in aliud vas nō trans
fert. Cū sublatus fu. v2. Futurū p̄terito posuit. Leuiathan. n. ab ar
de beatitudīne caditēn ruina ei' ētā electi angeli expauerūt: et cū ibi sup
bie lapsus cōcretitiones ad robustiora transīt' timore spe solidant: et purgati
sunt: qz ille ei reprobis legitōbus exaltē electi sedi remabit'. vel ip̄m tem
ro legat' pdicatores angelos vīctā. q. cū sublatus fuerit timebūt: qz cū sull
as turbine rapit'. hi q in cooperatus regni potestas limitio terrore possidētes
supne patrie nūcij cōmunicāt. Et qz in diebus pauore concepit: signa in
dis inde potuit leuiā rubigo vetus' apte subdidit: Et territi pur. d. vi
stricto iudice nō pōt (q I carne sunt) sine terrore nō pertinere cla clamō
q̄tunt: si nī mētes eop spes ppq regni lenitat. Interimit qd agat. sīgt.

De ira

facit ad querendū effi enacuat ētā pātē mariis sīt. ppinqui pīcis' eos
bescabilis. q. p hoc deligna' q; ecclia q cārītia virtutū et sagittarū de
nōbis causat. Cōsequēter describit' sortitudinē altaq; partiū corpis eius. d.
I Mōdica carnis eius cohorētia tibi. ppter sīrmitatē membroq; q tan
tum. q per hoc deligna' q boles imig cui tanta mētis tranquilli ad inuicem sunt colligati. s Mōdica pars eius. Hic cōfirmat
deterioratus impugnatio demonis subintrapheatus. q. pīno a deo qui ei
delicit. fortido a creatura qui de pīcit: Et apphendit. Circa primū
dr: Mēbra ceti sūt fulmina. Deus a quo fulmia tanqz sagitte mittunt:
fulmina adt frequēter cadūt in mari et nunca ebrunt. et cōst modo ceti
frequētius pūnīt q̄ alios pīces. ppter magnitudinē sui corpis. I Et
ad locū aliū nō ferent. q. d. deligna' certitudo diuine pūdētie. sicut de fu
pīcte sagittatop dict' q; eius sagitta nō ferit ad alīd locum nīl intentōnē
fixi. per hoc fulmina intelligit' sentētia diuina dānatiōis demonis. que nō
ferit alībi. ut cadit ad del. gl. am. q. sanctop. et timodo noat demēt. q. ma
lis hoīb' qui sunt mētes eius. et q̄ hoc de demone specialiter intelligat:
per hoc p̄s quod subdit: m Cor eius indurabit' quasi lapis v2. In quo
deligna' obstinatio demonis. qui nō flectit ad bonū et aliqua pulsione
diuine virtūtis. n Cum sublatus fuerit timebūt angeli. i. timor nō ei
alīud q̄ admiratio angelop sanctop de diuina virtute. i. iudicia in ecle
ctione et pūnitōe demonis que partim facta ei a pncipio sui casus. et cōti
nuabitur in futuro iudicio quādo cum peccatoribus damnatis demones
in infernū nec pōt talis admiratio angelop intelligi de pcessibus sui re
fectionis ceti a deo. ac eius rei copecalis parua et modica reputatōne ei et
quasi nulla respectu angeli. ppter qō in eo nō cadit admiratio de deiect
ne vel corporalis. et mutatio intellectu cū eius cuiusmodi ei cōtra. o Et
territi purgabunt. sm q̄ dicit Gregorius. In angelis nō fit purgatio de
imunditia. ei ēt ibi purgatio a nouitatis imaginatā p illuminatiōem diui
nae lucis effectus cius mirabiles imediate ab eo percipiūtes angeli. sicut
aliqua cognoscūt que prius nesciebāt. et hoc modo angeli in dicitur de demo
nio de cuius emperio forte purgati a quadā nescientia videbūt diuina
virtutem et iudicia in effectu quam prius nō videbant. idem cōdo modo
erit in detrusione demonis in infernū cum damnatis in extrema iudicio.
Fuerunt etiam sancti angeli in celo demonum purgati ab ignorātia dei et
et in extremo iudicio per totalem separationem plenius purgabunt.

Et suspendat

[illegible]

Cum apprehenderit eum gladius: subsistere non poterit neque hasta neque thorax. Reputabit enim quasi paleas ferrum: et quasi lignum putridum es. Non fugabit eum vir sagittarius: in stipulam versi sunt ei lapides funde. Quasi stipulam estimabit malleum: et deridebit vibrantem hastam. Sub ipso erunt radii solis: et sternet sibi aurum quasi lutum. Fervescere faciet quasi ollam profundum maris: et ponet quasi cum unguenta bulliunt. Post eum lucebit semita: estimabit abyssum quasi senescentem. Non est super terram potestas que comparetur ei: qui factus est ut nullum timeret. Omne sublime videt: ipse est rex super universos filios superbie.

C. XLII.

Respondens autem iob domino dixit: Scio quia omnia potes: et nulla te latet cogitatio.

[illegible]

C. XLII.

Respondens ait iob. Postquam fideli [illegible] domino leviathan hostis eius quam sit fortis et callidus [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XLII.

[illegible]

[illegible]

Quis est iste qui celat consilium absque scientia: ideo insipienter locutus sum: et que ultra modum excederent scientiam meam. Audi et ego loquar. Interrogabo te et tu responde mihi. Auditu auris audivi te: nunc autem oculus meus videt te. Idcirco ipse me reprehendo et ago penitentiam in favilla et cinere. Postquam autem locutus est dominus verba hec ad iob: dixit ad eliphaz themanitem: Iratus est furor meus in te et in duos amicos tuos: quoniam non locuti estis coram me rectum sicut servus meus iob. Sumite igitur vobis septem tauros et septem arietes: et ite ad servum meum iob et offerte pro vobis holocaustum. Iob autem servus meus orabit pro vobis. Faciem eius suscipiam ut non vobis imputetur stultitia. Neque enim locuti estis coram me rectum sicut servus meus iob. Abierunt ergo eliphaz themanites et baldath suites et sophar naamathites: et fecerunt sicut locutus fuerat dominus ad eos: et suscepit dominus faciem iob. Dominus quoque conversus est ad penitentiam iob: cum oraret ille pro amicis suis. Et addidit dominus omnia quecumque fuerant iob duplicia. Venerunt autem ad eum omnes fratres sui et universe sorores

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Et cuncti

Et cauti et vigilantes ipsum nullum q plene videbit sue ignorantie. Vbi v. deuoti videbit in debite finis. Et consolatio ne pusillanimitas in desperationis caligine mergatur. Et mouebit se pusillanimitas. In hoc capite mouere et inducere nititur amicos ad confessionem sui criminosi. Et ad eo grauiora crudelitatis pallium propinquare. Et stolam iht. Per quam

fuerit cuncti qui nouerat eū pi⁹ & cōmederunt cum eo panem in domo eius. Et mouerunt super eū caput: & cōsolati sunt eum super omni malo q̄ inulerat ꝺ̄s

super eum. ⁊ Et dederunt ei vnusquisq; ouem vnam & inaurem auream vnam. Dominus aute benedixit nouissimis iob magis q̄s principio eius. ⁊ Et facta sunt ei quatuordecim milia ouiū & sex milia camelop: & mille iuga bouz: & mille asine. Et fuerit ei septē filij

Et vocauit nomē vnius die. Dies q̄ mitigabilis redēptionis dicit: hic nostros designat. qui humanū genus de limo terre formatum: & in paradiso collocatum: deceptione serpentis in culpam inobedientie lapsum: & ad mortis miseriam condemnatum: per incarnationis sue mysterium: & passionis ac resurrectionis gloriam: ad celestia regna reuocauit. Vnde & ipse dicit. Ego sum via veritas & vita. Et ideo ipse solus in hac vita dies dicitur: quia ipse solus est via ad patriam: ipse veritas in qua non fallimur: ipse vita per quam ad eternam beatitudinem peruenimus. Et vocauit nomē vnius die. Dies q̄ mitigabilis redēptionis dicit: hic nostros designat. qui humanū genus de limo terre formatum: & in paradiso collocatum: deceptione serpentis in culpam inobedientie lapsum: & ad mortis miseriam condemnatum: per incarnationis sue mysterium: & passionis ac resurrectionis gloriam: ad celestia regna reuocauit. Vnde & ipse dicit. Ego sum via veritas & vita. Et ideo ipse solus in hac vita dies dicitur: quia ipse solus est via ad patriam: ipse veritas in qua non fallimur: ipse vita per quam ad eternam beatitudinem peruenimus. ⁊ tres filie. Et vocauit nomen

Vni die ⁊ nomē secūde cassia: ⁊ nomē tertie cornustibij. Nō sunt aūt iuēte mulieres speciose sicut filie iob i vniuersa tra. Deditq; illis pater suus hereditatē inter fratres earū. Elicit aūt post hec iob centū qua draginta ānis: ⁊ vidit filios suos ⁊ filios filioꝝ suoꝝ vsq; ad quartā gnationē ⁊ mortuus est senex ⁊ plenus dierum.

Finit liber iob

Electorū quippe alc̄ humanū genus q̄s in terra fm̄ holem eductatur fac pulchritudinis decor trāsiendū: quidoq; eternis se affigendo delectāt: talto tritus vertus cōponunt. Dedit q; eis p: suus hereditatē. Ipe ergo ex plectoꝝ numero speciosi memorant. Ipse etiā velut ex implicatoꝝ typo velut insigne hereditatē inter frēs accipiūt. Sorores ergo eū fortitudo celestia admittunt. Vita nāq; veteris vite femine inter mares hereditate nō habēt: q; legis sequentes fortia eligēs infirma zelando: districta potē studuit ꝺ̄s benigna sancire. Sed pio redēptore veniente: & infirmus cū pleno ad regnū assumit. Dicit aūt post hec iob &c. Vacuus dicit est qui & quilibet multū viuerit eratio huc tpa in vanitate cōsumit. Et contra plenus dicit qui nequaq̄ dies sui peculio transcurrit: & et quotidiana merita bonis operis apud iustū iudicē: & posterū translati fuerint reseruant. In typo ecclesie ii quatuordecim p denarū ducimus: ad centesimū & quadragesimū numerū puenimus. & ecclesia recte p multiplicata dicē & quatuor computat: quia vtrūq; testamentū custodiens: & tam fm̄ legis decalogū q̄ fm̄ euangelij quatuor libros viuens vsq; ad ꝓfectionis culmen extēditur. Bene aūt iob post flagella viuere dicit: quia ecclesia prius flagello ꝺ̄ne disciplīne pcutitur & postmodū vite perfectōe roboratur. Dne & filios suos & filios filioꝝ suoꝝ vsq; ad quartā generationē conspicit: quia hac etate que annis quatuor ꝛpositus voluit: vsq; ad finem mūdi per eam prole cantiā custodiēs sibi fabolos cōtemplatur. Videt filios filioꝝ: cū ab ecclē fidelibus ad fidem alios gignit & alios cognoscit. Que senex & plena dicē moritur: q; subsequēte luce ex mercede quotidiane operum dispositio ex ruptibus pōdere ad ipcorruptionē spūalis patrie mutat. Plena dierum moritur cui labentes anni nō trāscūt: sed stantium actuum retributione solidantur. Plena dierum moritur: quia per hec transeuntia tempora id quod nō trānsit optatur. Unde aplus dicit. Oportuit nō citra qui pertisus qui pmanet in vita eterna.

Finit Liber Job.

Nicolaus

a Et electi qui nouerāt eū. i. illi q̄ habuerūt familiaritatē cū eo ex aliis causis aute flagellat: q; postea ab eo se elongauerāt reputates eū a deo flagellari ꝓpter eius peccata q̄ occulta. b Et comederūt eū eo panē. q; fecerūt eū eo fōlene pacti. ꝓpter eius resultationē. note eni panis & aque alia cib⁹ & potus intelligit in scriptura: vt. iij. Regū. vi. dicit heliseus regi israel de syris in samariā ductis: Apponē eis panē & aquā. & subdit ibi dē: Apposita est eis magna ciborū ꝓparatio. et quo ps q; per panē & aquā ꝓhibita intelligatur fōlene pactū. nō est cū veritate q; res fecerit mīi fm̄ vndecim. ꝓhetē. c Et mouerūt sup eū caput. recognoscentes se hec ꝓpter scelera reputāta flagella ꝓpter iniquitatē suam ei cōtigisse. ideo subdit: d Et cōsolati sunt eū sup oī malo. ꝓclamates q̄ hec iccirco vlta ad ipius iob gloriationē & maioꝝ remunerationē. e Et dederūt ei &c. magis ad cōgaudendū q̄ ad rendendū. q: bona huiusmodi ad hec parti facilem. q; subdit: f Unusq; eorum vnā. In hebreo habet: Obulum vnū. vt dicunt hebrei moderni: Aurelatio aut̄ fortune iob facta ē a deo ideo subdit: g Deus aūt benedixit nouissimis iob. multiplicādo bona eius ipalia & ꝓpalia. h Et facta sunt ei. xiiij. milia ouiū &c. ante flagella habuit vñ septē milia ouiū & tria milia camelop: & quīgenta iuga bouz: & quīgenta asinas. vt habet. i. ca. q̄ ola hic exprimunt duplicata. i Et fuerūt ei vii. filij & tres filie. & sic videt q̄ plus ei nō fuit duplicata: q; tot habuerat ante: vt habet pmo ca. Ad hoc dicūt aliqui q̄ hoc factū est ad meliorē ipius famā. q; si plus eius habuit duplicata: hōa eius ipalia fuisset nimis diuita. & sic ꝺ̄nus reputatus minoꝝ ponerē. si hoc videt parū valere. q; in felicitate ꝓpia magis amādē bonitas mens q̄ alia dicta ipalia bona. & ideo filios dicit q̄ pueri iob fuerūt mortui in statu salutis. vt satis ꝓbatū. i. ca. talos aūt nō dicunt ꝓpie mortui. q

De lyra

magis viui. fm̄ q̄ dicit saluator: ad ab. xii. allegano verbū esse. q̄s habet Ego. iii. Ego sum deus abrahā: & deus ysaac: & deus iacob. ideo subdit saluator: Nō est deus mortuoꝝ sed viuēti. & ideo q; pueri iob reformabant in lymbo sanctoꝝ patrū cū ipso victuri in eternū. sic intelligē glia eius duplicata sicut & alia. h Et vocauit nomē vnius die. ꝓpter ꝓfectū eius claritatē. i Et nomen sociē cassia. que est species aromatis. & hoc ꝓpter misterij sanctitatem. m Et nomen tertie cornustibij. aīt autem fabulam vngarenti quo mulieres depingūti facit: vt apparēt pulchriores. fm̄ illud. xiij. Regum. ix. Depingit in label oculos tuos stibio &c. hoc aūt fabulē in cornu sonat. sic ergo vocauit iob filiam suam p hoc dignans q̄ habebat maiorem pulchritudinē q̄ posset haberi in aliis mulieribus per talē picturā. ideo & filiarū iob pulchritudine subdit: n Nō sunt aūt inuēte. & per hoc designat q̄ nō solum excedebāt alias mulieres in pulchritudine corpis: sed etiam in pulchritudine morū. o Deditq; eis pater suus hereditatē inter fratres earū. & per hoc designat cōmunicia virtutis & amoris in vtrūq; & quia iob fuit flagellatus in propria corpe. ideo post flagella ad ꝓfectū eius augmētū addit ꝺ̄ns dicē & dicit: p Uixit aūt iob post hec &c. Uacuus dicit est qui & quilibet multū viuerit eratio huc tpa in vanitate cōsumit. Et contra plenus dicit qui nequaq̄ dies sui peculio transcurrit: & et quotidiana merita bonis operis apud iustū iudicē: & posterū translati fuerint reseruant. In typo ecclesie ii quatuordecim p denarū ducimus: ad centesimū & quadragesimū numerū puenimus. & ecclesia recte p multiplicata dicē & quatuor computat: quia vtrūq; testamentū custodiens: & tam fm̄ legis decalogū q̄ fm̄ euangelij quatuor libros viuens vsq; ad ꝓfectionis culmen extēditur. Bene aūt iob post flagella viuere dicit: quia ecclesia prius flagello ꝺ̄ne disciplīne pcutitur & postmodū vite perfectōe roboratur. Dne & filios suos & filios filioꝝ suoꝝ vsq; ad quartā generationē conspicit: quia hac etate que annis quatuor ꝛpositus voluit: vsq; ad finem mūdi per eam prole cantiā custodiēs sibi fabolos cōtemplatur. Videt filios filioꝝ: cū ab ecclē fidelibus ad fidem alios gignit & alios cognoscit. Que senex & plena dicē moritur: q; subsequēte luce ex mercede quotidiane operum dispositio ex ruptibus pōdere ad ipcorruptionē spūalis patrie mutat. Plena dierum moritur cui labentes anni nō trāscūt: sed stantium actuum retributione solidantur. Plena dierum moritur: quia per hec transeuntia tempora id quod nō trānsit optatur. Unde aplus dicit. Oportuit nō citra qui pertisus qui pmanet in vita eterna.

Finit Liber Job.

Uocat Liber ille intitulatur apud hebreos liber hymnoꝝ. hac ronc. q; hymnus dicitur laudē ꝺ̄o & laus cum cantico. q̄s in psalmis inuenitur.

Psalterium aūt fm̄ quosdam liber solil oquioꝝ. q̄s ideo videt dici. q; illud q̄s aliqs secum rimatur: & a nullo videt nisi a veritate dei interius postulāte: solil oquiū audiente. sic ꝺ̄s Augustinus secum de natura anime & de natura dei inuestigans: eodem modo ꝓpe dicit ꝓpheta secum inuestigasse de incarnatione filij dei. & de reparatione humani generis.

Rex dauid q; ꝓpheta erat. ꝓpere regnare volēs cātū dei magnificare: cū archā a philistēis reddītā longo tpe post iteritas solitū vagādi tandē in hierusalē reduceret: multos cū cythara & psalterio: & cymbalis & aliis multis virog̃ cloꝝ atq; nō solū vocibus: sed & instrūtis musicis ꝓ ordinē cantādi: quos ꝓpe posuit ꝺ̄nos: asaph. adithun. & heman: cohani: vel filios eoꝝ. q; a ꝓpha ledere vel sacrificio dicebant. aptē ignis ꝺ̄scendit: & cultu dei suo ordini gratificauit.

Die. Psalterium est quoddam musicum instrūtum in modum decē chordarum: & ideo ex musico instrumento: per quod modulatum fuit ꝓsens opus nomen sibi sumpsit.

Psalterium apud hebreos vocatur nablasi: apud grecos psalterium: apud latinos vero organum.

Multi dicūt dauid nō fecisse oēs psalmos de q̄b⁹ ꝑ ipsū intitulant in ꝓnis aliis. Sed vt dicit beat⁹ aug. nō sunt auditi in ps. Plus dauid cōpulit ode ꝓ psalmos modos & apposuit in quo multos auditores habuit: q̄bus poterat. illi. videlz cui assistebant asaph: & ithithū. Quinto cōstitit hec fuit facta: vt psalmi intitulent in ꝓnis aliis. vel ꝓp tres ꝓtentiones

Nicolaus

Incipit postilla venerabilis fratris Nicolai de Lyra super psalteriū & primo ꝓlacio.

P Ropheta magn⁹ surrexerit in nobis Luce. vij. Multiplex liber psalmoꝝ apud hebreos iter agiographa cōputat: ut apud latinos inter libros ꝓphetias reputat. nec immerito: q; dauid q̄ fuit psalmoꝝ cātō. p maiori parte: nō solum vt ꝓpheta sed vt quidā ꝓpheta: vt vt in ꝓncipio glosē sup libꝝ psalmoꝝ: ꝓpter q̄s cōuenienter vt de eo vt̄bum ꝓponit: ꝓpheta magnus &c. In quo q̄m ꝺ̄o ꝑit notari q̄nto: cause huⁱ⁹ libri. Efficiēs. materia. forma. & finis. Cā aūt efficiēs duplex est. f. ꝓncipalis & instrūmentalis. Principalis ē ipse ds: a quo ꝓcedit oīs ꝓphetia. & laudē diuinā: ꝓp q̄s ds ab alijs docetur. Cōtinet aūt ds q̄ cōtinet tota sacra scriptura sacra p modū diuine laudis. Et ideo magnitudinē materie huⁱ⁹ libri pōt videre. Ero. ri. Uadas & videbis vtrūq; banc magnā. q̄s ds seruis moysi q̄ scripturā extraxit de aqua: q; nullus ē aptus ad cōsideratiōē veritatis in hoc libro cōtēte. nisi fuerit extractus ab aqa voluptatum pōpe vite. Unde dr ꝑ. xxviij. Quē intelligere faciet auditū. i. ꝓphe. Et triplex ꝓphetia: a bla-

nominū ꝺ̄ni. vel ꝓp negotij. vel ꝓpter virtutes. Propter locutionem nominis ꝺ̄ni: vt in persona ydithum. Propter negotium: vt in persona aggei & zacharie. Propter virtutes: vt in persona salomonis.

Psalmi alphabetici dicūt: & autor hoꝝ nō fuerit auctor⁹ psalmoꝝ. sed ꝓpheta ante⁹. q̄ psalmos glosauit & ordinauit. humana voce. vel musicis instrūtis vel vtrisq; modis: & hoc ꝓpositum: vel poss vocē instrūti post ultim⁹ vocē: vbi nota illos: vt bonus & ministerio famulat: ita vnicuiq; ꝓpriū ꝓ significatione tribuit. Psalmus ds est instrūtū sonus. Canticum humane vocis cantus in laudem dei. Psalmi cantici: cum post instrumentum vox. Psalmus cantici: cum post vocem instrū.

Cas. Solet quer̄i cur ps alios scriptos psalmi ecclesia legant: q̄s ds eius antiquitus apud hebreos meos ds in templo dei tant. Dic q; psalmi plus mysteriose ꝺ̄ficant scripturę cōtentā: & tractet multa secretā quibus omnis lex & prophete & euangelium constat.

Cas. Prophetia & ꝺ̄ficatio vel reuelatio diuina ꝺ̄ cultus rei vel p fcā: vel p dictā: modū: vel tpa. q̄dcūq; vnde ꝓphetia vtile. ꝓpheta vt dē. Ultimo aūt modus hec ꝺ̄ficatiōis fuit q̄ ꝓpalicus holus vt fuit ac ca noc. & sacrificū abrahē & ysaac in monte marie ruben. Dic q; nomina rei eius & iacob q; futura ꝺ̄ficabant. Dic p loquentes angelos: sicut locuti sunt abrahē: loth & alijs. Dic p velamen sicut Esaie. & ezechielis & alioꝝ. Dic p somnia sicut salomoni: ioseph & danielis. Dic p mutos & voces de celo vt merril. Dic adhuc alijs modis. Dauid aūt multo hoc ꝑfectiori effectu ꝓpheta ne istos edocet⁹ spiritu in eo loquēte dicēte: vt in libro regū: locutus est spiritus dei in dauid. & ꝓbatū dauid in spiritu vocat eum ꝺ̄m. quē filium abrahē. Spiritus aūt sanct⁹ sic dat⁹ & ꝓphetis vt aliqñ ꝓpositis sudoꝝ

De lyra

eratoꝝ a lacte amillog ab vberib⁹. i. a copia voluptatib⁹. Tertio i ver bo proposito tāgit cā formalem: cū dr. fuerit. Circa q̄s sciendū q; duplex ē forma. Forma tractat⁹: & forma tractādi. Forma tractat⁹ dr multo libri: de q̄bus dicit post in libri prologo. Forma aūt tractādi & modꝰ agendi: q; in proposito ē modꝰ dei laudādi: vt ꝑdicti ē. q̄q̄d. n. in ps libro cōtinet: q; mo dū diuine laudis ponit. Laus aūt diuina ꝺ̄o & cū ipso etiam ꝺ̄o dr ps Dauid. L. alcēino mouē i dcō: q; q̄s alcūus nomē cū dr: Guntram. ꝓp q̄ dr in psalmo. lvi. Parat cor meū deus cor meū ꝓparatum. vi. Uilla & laus mea cū laude. Cognito aūt ipō dauid in hoc libro cōtēta fuit valde clara ejus ꝺ̄ficatio & cognitio ꝓphetica: vt tūs in parte tactum ē. & pcipua plenū tangef. Est & dicta ipa q modū diuine laudis vt dcm ē. vbi bene vocat glia: ꝓp q̄ dicit dauid: Exurge glia mea. & addit: Exurge psalterū & cythara: q; aliq psalmi ab eo dicūtur cātando in musico instrō: q̄s vo cat psalterium: & aliq in cythara vt videbit ꝓcedendo sicut. & mō aliqui cantus sine nomē magis ꝓpe cantanē in vocibus. & alijs instrū. Quare to tangit cā finalis cum dr: in nomine. i. ad veritatē. & salutē nostrā. hō. n. eo q; ē capax dei p cognitionē & amorē: & ordinat⁹ ad q̄dā finē supernaturalē: fm̄ illud. Esa. lxiij. oculus nō vidit nec auris audiuit. & in cor hominis nō ascēdit q̄ ꝓparauit deus ꝺ̄ligētib⁹ se. Et q; ad finē totalem incognitū nullus pōt se dirigere: nō necessarii fuit aliq̄ testimonia habēt recta recip q̄ dirigerent in finē supernaturalē. ideo dat est sacra scriptura reuelata diuinit⁹. pp q̄s de ea dicit aplus ad. Ro. xv. ca. Quecūq; scripta sunt ad nostrā doctrinā scripta sunt: vt p patientiā & cōsolationē scripturarum spem habeam⁹. q; ipsa ē expectatio certa future beatitudinis. Et ibi aug. psalmoꝝ cōtinet tota sacra scriptura q̄ modū laudis: nō ē toti ecclie vel de vltio aū spem & ad cōfectionem future beatitudinis. Dc q̄ posthumus dicit illud. Luce. i. Erexit cornu saluti nobis in domo dauid pueri sui. Dc⁹ fortis sanctus & benedict⁹ erexit nobis cornu saluti: id est scripturas sacrā efficacē ad plenitudinē saluti: q; ds scriptura libri psalmoꝝ vt dcm est. in domo dauid pueri sui: q; dauid ꝓ maiori parte fuit auctor huⁱ⁹ libri: per quem si quis tenetur ꝛ operę ipsius: in pectori gratie habebit: & gloria in futuro. Quod nobis cōcedat q; cū benedictus in secula s.

D Euidēnā materiē huⁱ⁹ libri. & aliorū librorū ꝓphetaliū quos ex

a ponitoni tendo ibidē post titū. Antiq; ordinādi ad tenū huⁱ⁹ libri: quere: vtrū dauid fuerit q̄nq⁹ ꝓpheta. Et arguit pmo q; nō: q; Deut⁹. vii. dr: Nō surrexit vltra ꝓpheta in israel sicut moyses &c. q; videt q; mortuo Iosue successerūt ezechielus: ꝓpheta & q̄nq. Iter. xv. dr: Inter natos mulier⁹ nō surrexit maior ioāne baptista: q; fuit ꝓpheta. q; dauid nō fuit eo excellētior. In oītē arguit p glosam psalmi supra alle gatā: q; dicit q; dauid fuit q̄nq⁹ ꝓpheta. Ribla. Oīs ista q̄ mota est ꝓp intellectū ꝓphetie: q; nullus ē ꝓpheta nisi q̄ habuit de q̄b⁹ fit reuelatio ꝓphetica. Sed⁹ de q̄dā⁹ ꝓphete. Et tria ō varie tanta ipius sancti circa mētē ꝓphete. Quantus de cōparatione ipi⁹ dauid ad alios ꝓphetas. Et tria ꝓmā sciendū q; ꝓpheta fm̄ nolā interpretationē dr q̄si procul fans: q̄a domicilium cā q; procul sit sua remota a natura sui cognitione humana. & ideo de talib⁹ est ꝓphetia. Unde ꝺ̄o fuit in tripli⁹ gradu q̄dā fuit sic remota ꝓp cōditionē rei cognoscibile. & aliq; ex cognoscibilis cōditione: & aliq; ꝓp modū cognoscēdi. Primū adhuc ē in tripli⁹ gradu. Primu⁹ ꝓp rei cognoscibile eminētia cuiusmodi fuit diuina maiestas circa plenaria ꝓphetia: ideo de talib⁹ facte fuit reuelatiōes ꝓphetice. Esa. vi. & p seraphin ter sanctus dicamus. & clarius ē in nouo testamēto vt dr. i. Io. v. Treo sunt q; testimoniū dant in celo: pater: verbū: & ꝺ̄s sanctus. & hi tres vnū sunt. Secūdus gradus est ꝓpter rei cognoscibile ineffabilem cuiusmodi fuit cognitio secreta soli deo cognita. Unde & cognitio Ezechielis quod ꝓ reuelationē fuit cognita petro. Act. viij. Unde dicit ei. Pn. Ille assert talentū & obligationē imigtauit video te &c. Cognitum enim ꝺ̄m ipius sancti vidēre. Tertius gradus est ꝓp rei cognoscibile inferiorē. q; ꝓphetia

Nicolaus

De hyra

Incipit plogus bti hieronymi presbyteri in psalteriū.

De hyra

[illegible]

Incipit liber psalmorum.

Psalmus primus.

Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum: et in via peccatorum non stetit: et in cathedra pestilentie non sedit. Sed in lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet: et omnia quecunque faciet prosperabuntur. Non sic impii non sic: sed tanquam pulvis quem proiicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impii in iudicio: neque peccatores in consilio iustorum. Quoniam novit dominus viam iustorum: et iter impiorum peribit.

[illegible]

In lege. Qui est in lege secundum legem agit. qui sub lege secundum legem agitur.

[illegible]

A facie terre. Aug. Stabilitas eterne: qui vel hec terra nutrit et perficit hominem ita illa interiorem.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psalmus david. II.

Quare fremuerunt gentes: et populi meditati

De lyra

[illegible]

Psalmus

Nicolaus

Lyra

de numero sanctorum precidit et malis incorporant.

In finem psal. Aug. Finis diciturque nos mediante singula perficit vel quod perficit. [illegible]

[illegible]

Psal. IIII.

Cum invocarem. Cas. Exordio sui [illegible] de falsis.

Dilatasti. Aug. [illegible]

Miserere. [illegible]

Dilignis. Cas. [illegible]

Et scitote. [illegible]

Aug. Nota. [illegible] Et scitote: Sed diapsalma sic plangi vetat.

In finem psal. cantica david. IIII.

Cum invocarem exaudivit me deus iusticie mee: in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: et exaudi orationem meam. Filii hominum usquequo gravi corde: ut quid diligitis vanitatem: et queritis mendacium. Et scitote quoniam mirificavit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me cum clamavero ad eum. Irascimini et nolite peccare: que dicitis in cordibus vestris: et in cubilibus vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iusticie: et sperate in domino: multi dicunt: quis ostendit nobis bona. Signatum est super nos lumen vultus tui domine: dedisti leticiam in corde meo. A fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt. In pace in idipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me.

Diapsalma sed hiero. semp. Debuit sela. i. semper in confirmatione precedentis partis. Diapsalma i. commutatio psalmi.

Dominus exaudi. [illegible]

[illegible]

In corde. Aug. [illegible]

Diapsalma. Sacrificate. Cas. Deposito vetere homine nos in sacrificium iubemur offerri: [illegible]

Aug. Sacrificium iusticie spiritus contribulatus [illegible]

penitentiam quod notat diapsalma: vt de vetere vita transeat ad novam et sic sperate bona. Sed quia vix est qui diligat interiora bona: subdit multi dicunt quis ostendit nobis bona futura de quibus dubitant et desperant: ad quod respondens ostendit breviter que bona sunt querenda.

Signatum est. Aug. Hoc lumen est totum et verum bonum [illegible]

Lumen. Aug. [illegible]

In corde. [illegible]

Fructu. Cas. [illegible]

In pace in id. Cas. [illegible]

In pace dor. Aug. [illegible] et spes et hoc est quoniam tu d. [illegible]

Pro ea. Quia hic honoratur cui habenda hereditas affirmatur: a qua emula excluditur.

Ecclesia est que hereditatem i. vitam eternam ipsius dei accipit: [illegible]

De hereditate [illegible] Ps. V.

Verba. Cas. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

In finem pro ea que hereditatem consequitur Psalmus david. V.

Verba mea auribus percipe domine: intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee: rex meus et deus meus. Quoniam ad te orabo domine: mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: quoniam non deus

Cas. Trina oro. Verba. [illegible] Clamorem [illegible] Exaudi. [illegible]

Auribus. [illegible]

Voci. [illegible]

Rex. Aug. [illegible]

Quoniam. Aug. [illegible]

Mane. [illegible]

Mane. Cas. [illegible]

De lyra

[illegible]

Mane astabo tibi. [illegible]

Et videbo. [illegible]

Quoniam non deus [illegible]

Domine deduc. Aug. Quarto proficiens inter impedimēta orat ꝑ suꝑ ....

Iustificat. Cas. Qua penitentes ꝫ supplices recipis.

In cōspectu. Aug. Ubi homo nō videt cui laudanti vel vituperanti nō est credendū ....

volēs iniquitatē tu es. Neqꝫ habitabit iuxta te malign⁹: neqꝫ pērmanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operātur iniquitatem: perdes omnes q loquūtur mēdaciū. Uirum sanguinū ꝫ dolosū abōminabitur domin⁹: egō autem in multitudīe misericordie tue. Introībo in domū tuā: adōrabo ad templum sanctum tuum in timōre tuo. Domine deduc me in iusticia tua ꝑpter inimicos meos: dirige in cōspectu tuo viam meā. Quoniā non est in ore eorū veritas: cor eorum vanum est. Sepulchrū patens est guttur eorū: linguis suis dolose agebāt: iudicā illos deus. Decidant a cogitationibus suis: secūdū multitudinē impietatum eorum expelle eos: quoniā irritauerūt te domine. Et lętentur omnes qui sperant in te: in eternum exultabunt: et habitabis in eis. Et glōriabuntur in te omnes qui diligūt nomen tuum: quōniam tu benedices iusto. Dn̄e vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos.

In finem pro octaua psalmus dauid. VI.

Quoniam non. Nō modo nō ē veritas in ore: sed sepulchrum ....

Iudica illos. Decidant a cogita. Non optat ....

Et letentur. Cas. Post retributionem malorū subdit ....

Et scuto. Cassio. Uno verbo indicat bnficia dei gratuita. Uoluntas ꝗ vocat est defensio ....

Octaua est aduentus dn̄i ....

Aug. Octauā dicit ....

Cas. Petit contra ea que emula ....

Nicolaus

....

De lyra

....

Domine ne in. Cas. Confessio est deprecatiua que apud deū valet. Primo est ....

Arguas. Aug. Arguī graui⁹ est ꝗ accusari ....

Domine ne in furore tuo arguas me: neqꝫ in ira tua corripias me. Miserere mei domine: quoniam infirmus sum: sana me domine: quoniam conturbata sunt omnia ossa mea. Et anima mea turbata est valde: et tu domine vsqꝫquo? Cōuertere domine ꝫ eripe animam meā: saluū me fac ꝑpter misericordiam tuam. Quōniam nō est in morte qui memor sit tui: in inferno autem qs cōfitebitur tibi. Laborāui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratū meū rigabo. Turbātus est a furore oculus meus: inueterāui inter oēs inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem: quōniam exaudiuit dn̄s vocem fletus mei. Exaudiuit domin⁹ deprecatōnē meā:

Infirmus. Aug. ....

Usqꝫquo. Aug. ....

Cōuertere. Cas. ....

Eripe. ....

Salua. dando fructus.

Quoniā nō. Cas. Ideo hic festio dimitti, q post mortem ꝫ in inferno non accipitur confessio.

In inferno. Aug. ....

Laborāui. Cas. ....

Lectum. Cas. ....

A furore. Aug. ....

Inimicos. Aug. ....

Dn̄s. Ter domin⁹ quia trinitatem ....

Exaudi do. Cas. ....

Nicolaus

Domine ne in furore tuo. Huic ps. ꝑponit tal' titul⁹ ....

De lyra

....

Erubescant. Aug. Quasi in obscuritate iudicii peccata eruerunt p
D humilitate ut cognoscant se et sic ipsi habeant veniam.
Aug. Erubescit. Hoc nō hic: vbi portus invidie cessat cū qui omnia ratio-
cinatur: infirmos erudiens facientes in iudicio.

In finem psalmus. Aug. Quia qui ex illius parte absalonis id de
bellavit velamen illocte mysterium. Christi retulit
Domini dat. Ad bibo-
pōci titulus. Unde de
hac q dominū tradibit.
Contra hoc dolos dño
denicauit. Filio .s. alio
scriptoque contra. Illi
facta est. vt ei placuisse
quasi inde. Quia quo invidia et
talium. f. de quo apostolus
exclamat admiranda non
exponit. O altitudo di-
vitiarū sa. et sc. D. Hoc
silentio dño passionis de
cultūs sacramēti ruinam
fratrie. i. latus inde con
scriptū in misericordiam.
et qō ille ad peccā vul-
holo secutus ad salutem
omnibus data. Cantat ec-
clia hic psalmū dño filio
suscitata facta sunt verba
Christi. in militario bea-
ti semi. qō potest et
sanctus deus operat⁹ est
ei. Nam cui erat ita ab-
scondendū pro quibus
gestum est.

Aug. Post 6 psal-
mos i pōnia cpi intelligi
fi cum humiliter dicta sumtad infirmitatē nostrā referant qui gestum.
Primo patit et alibas tribulationibus liberari. Psal. VII.

Nicolaus

sentencie ad offendēdū maiorē gratitudinē divine gratie sibi facte.
a Erubescāt et conturbent. Recurrit ad expositū et erubescentiā et tur-
bationē demonū qui videāt peccatoē refugere et deū sibi placatū pp cām
dictā. b Cōvertant. nō pertinēte penitētie q nō cadit in demonēs: sz
pertinēte erubescētie retrocedāt a me a deo eraudito fm multitudinem
suę misericordie. ad subditū. c Et erubescāt valde velociter. qz vbia gra
in filiū infundit: et p hoc diabolica stultitia statim cito repellit. Alie autē
ps. pōt exponi moraliter de quilibet peccatore veraciter penitente: et subtrahente
animal misericordiā. p sua liberatione a culpa cōmissa et pena incursa: post
longā et devotā orationē postulitet se eximat a dño eraudiri per varios
fines divine⁹ internā zelationē. pp qō tit. ps. liber septē psalmos penitētiales
est primꝰ. Et hunc exponunt nō tantū sequentia qz de facili ad hoc pōt
ita applicantia qz doctores nostri hanc expositionē et similes non solus
sufficienter sed etiam sufficientissime tractaverunt et in scriptis multiplici-
ter reliquerunt. Psal. VII.

d Domine deꝰ meꝰ in te speraui .s. Hunc ps. exponit tātū titulus in
hebreo. Ignorātia dauid qui ordinē dño sup verba chus filii ge-
mini. Ad cuius meritum stultū q chus hic accipit pro chusi: qō
est nomē ppriū et appellativū. Et fm hoc ch hic sup ex expositio hui⁹ ti-
tuli et ps. Potia ē, qui chusi ē nomē ppriū cuiusdā holo q fuit amicꝰ ipsi⁹
dauid ut ha. ii. Reg. xv. q ad instātia dauid tenuit se inter ch absalon ut ipe
dirat ysalā achitophel: et significaret ipsi dauid ea q tractarent contra eū in
cōsilio absalonis qō fecit. ii. Reg. xvii. et qō qñ dauid assistit q achitophel
videret cōsilii q ipse ch. cui melior bellatorū perseuerat dauid in expe-
ditiꝰ antecp posset ignoti aliqs forsitan: et ad suggestionē chusi in angu
stia potꝰ disponeret se ad transfretādū iordanē ut esset in loco tutiori ne for-
te hostes filiū achitophel contra eū sicut hunc ps. petūt a dño ab illo peri-
culo liberari. Et ad hāc litteram sanctꝰ prendat intra ps. sed ita tituli videt
videndum est dē: Ignorantia dauid qui ordinē .s. q: fm ordo expositionis
ignorātia accipit hic pro peccato ignorātie qō cōmissi et ignorātia crassa
que no excusat a toto. placuisse adi qui sustinuit dauid ab absalon et achi-
tophel et solitario fuit et inflicta pp adulterii cōmissi cū bersabee et ho-
micidii vrie: fm q predixit et nathan ppha. ii. Reg. xii. Hoc dicit dño:
Ecce ego suscitabo sup te malū de domo tua .s. Dicta ño peccata fi fue-
rūt cōmissa p ignorātia sed et certa scīa ut ps. ii. Reg. xi. Ihc qz christ pro-
ductus nō vt fuerit de stirpe gemini fi qz vocat arachitea. ii. Reg. xv. tus
qz nō est vorsita q dauid scribe fidi amici familiaris et christiani hominis
de stirpe gemini de qua iuxta sanctꝰ placuisse. Et nō est alia expositio qua
sequit Ra. Da. et Ionathan filꝰ eqal in tradicte chaldaica q chusi fuit
chusi ē hic nomē appellativū et significat ethyopē. et hoc ide sentit Hiero.
qui in trāslatiōe sua iuxta hebreū hunc ps. penitus tacē tituli. Pro igno-
rātie dauid q ecclie vbo sup fm ethiopia filii gemini. Et vocatur hic
ethiopa ipse saul: eo q fuit denigratꝰ in fama et moribꝰ. p tribus gemi-
bꝰ dauid: et hostilia actione sacerdotū nobꝰ odia dauidum hꝰ. i. Reg.
xxii. cum⁹ actionis dauid fuit culpabilis per ignorantia crassatā q p-

Omine deꝰ meꝰ in te speraui .s. Hic est fmꝰ sa. exp⁹ qbꝰ p nos
D dauid futura mysteria dñi significant. ab ysaia christū a virgine fi-
lium fuit iudeis. Ut dauid a filio ortu christus a populo quem nu
trierat persecutionem sustinuit.

Libera. Aug. Quasi superato ol bello vinco q gratie nihil restat ni-
si inimici dyabolus.

Rapiat. roltmat.
Cal. Propria dyaboli
est liber arc leonis rapi.
Quia primo persequen-
do ponit inde leonem.
Egritudo enim ab oly⁹
spiritualibus sequitia
a dyabolo liberatur.

Dñe si fecī istud. Cal. Ad literam de da
uid q absalon. Si fecī
istud. i. si hoc malū mihi
per preteritum culpam
contigit. Vel si modo
est iniquitas in manib⁹
.i. operibus meis. Vel si
reddidi re. m. m. vt. qō
dicitur equitas apud ho
minem: meritō q si nō ut
deamat hostibus. decidam
sup⁹ ab inimicis meis
mariis a fructu mansue-
tudinis.

Aug. Si fecī istud
vel vīe peccatū qō sine
noie dicit qđ supra q
est radix omniū malor.
Vel quod sequitur est
iniquitas quod de omni
peccato accipitur.

Si reddidi. Aug. Id est si te non sum imitatus in illo silentio: id
est: paciencia qua pro me operatus es.

De lira

sente vocch idumeo petiuit panes et gladius ab achymelech sacerdote: vñ
qñ abiathar filiꝰ achymelech fugit ad dauid mūdato ei monē p̄dio sui et
aliox sacerdotū: ut hꝰ. i. Reg. xxi. dauid culpā sibi recognoscens dixit ad
abiathar: Ego si rē omnibꝰ alarū p̄dio sui. et cām huius assignans dicit:
Scitis enī. i. f. ire poterā et rebellā in illa vie q ei ipi essēt vocch idume⁹
possibilis annūciaret saulī. et ip dauid fecit bñ pō. oīdo vsim vt venit
terre sibi obstā ignorātie peccatū: ita q ppter hoc nō traderet in manus
saulis et alioꝝ ipsū psequentiū: et fm hoc sensus dñe hui⁹ tituli ē: Inscri-
ptia dauid. i. culpa ignorātie dauid p̄dictaq̄ cōmitte oīo. i. ppter quā re
mittendā cecinit dño hunc ps. sup verba ethyopis. i. ppter hoc saulis de-
nigrati in fama et moribꝰ. Filii gemini: qui fuit ō stirpe geminū hꝰ
.i. Reg. ix. Per verba aūt ista saulis intelligit peccati ei⁹ quo peccāt vocch
idumeo literaire sacerdotes ohīs: cuitatē coy pontifex ei⁹ gladii: viros
et mulieres puellos et lactātes ut hꝰ. i. Reg. xxii. Ad titū aūt inclinā vi-
dit titulus Hiero. in trāslatiōe iuxta hebr. et ps ex vicē. Alii cui ps. scrī
dauid pēta malicia ipsi⁹ vocch: ut videbit .i. Dñe deꝰ meꝰ .s. Igitur fm
istam positionē qui tenēt hebrei et Hiero. dē vi scire ex titulo ps. Postea
ifte l vocans peto iuuidi. ex fmo dauid petit sui liberationē dicēs: Dñe deꝰ.
scīo ad hoc allegat multiplicē rōnēm dicēs: Dñe deꝰ meꝰ. Luca primū dicit
sic: Dñe per omnia generalē gubernationē. c Deꝰ. p creationē
f Meꝰ. p speciālē cultū et devotionē. g In te speraui. f. de tua pie-
tate scīdēs plus q̄ ō mea egestate. h Saluū me fac .s. a saule et fmo cō
plicibꝰ me pseqūtibꝰ progrādo. i Et libera me. ab ipso affectando.
k Nequādo rapiat. vt leo crudelissimꝰ. l Animā meā. q occisionis
a corpe separādo. m Dñe nō dī .s. f. re horrēda cui occisionē facerdo-
tuꝝ ppter dauid: ipse scribat q si cadere i manū saulis nullo pcio posset
redimi nec p humanā potentiā euitari eo q saul tenebat potentiā regni.
n Dñe deus. Hic pōsequitur dauid pro sua liberatiōe allegat triplicē
rōnē. prima accipit ex sua innocētia. secūda ex divina iusticiabilitate: Exurge
dñe, tertia ex pseqūtōis nequitia. ibi: Et cōgregabit populoꝝ circūdabit me
Circa primū dauid allegat sui innocentiā quādo sibi malū fi in ipso sit pra-
tū. o. Dñe deꝰ meus. exponit sicut pr⁹. o Si feci istud. vt pueri. f.
q: queries in meā iniquitatē aut sibi ab eo q veraciter⁹ ipe mihi: vel vīt
ei dauid. i. Reg. xxiii. Quare audio ēba boluz loquētē: dauid ānt me
sū aduersū .s. p Si est iniquitas .s. Iterū facere de futuro qō mihi
ipōnat victā est. q Si reddidi .s. hoc ē si pseqūtionē me reddidi
malū pro malo. qō pr ex hoc q sui pseqūde dauid vīa accidit ei manus
ei⁹ ita q posuit eū occidere: ut hꝰ. i. Reg. xxiii. et xxvi. et fi dauid ei pepcit.
r Decidā .s. inanis. Sine structura q fi possit me ab ea aliq̄ vt dici-
dere. et fi hāc litā dauid ignorat sibi malū pene nūq fuerit inocēs a pcto.
In hebreo aūt et trāslatiōe Hiero. sic hꝰ. Si reddidi retribuēti⁹
mihi malū: et dimisi hostes meos vacuos spoliādo saulē et holon sine bēl
salutē imo hāsi saulē et cepbō aū q̄ accepit Ethreo saul terrā signū q po
terat eū occidē: retinuit aū hꝰ. i. Reg. xxvi. et fi ita sit q̄ dicit vī. sine hꝰ
fi: Si reddidi .s. vs fi ipsum sibi malū q aliqui inocētiā sua. q i pcipio
versus sequitur

Dñe dñs mei. Aug. Nō turbet dō fi sibi ignorat fi vñ qō origo fe vt
dicitur⁹: pbetat q fi iurat p execrationē q ē qđ mā turbārit gen⁹.

Aug. Inimicꝰ factus vana et supba lenicia q quasi vinci non potuit
Salomon. Melior est qui vincit iram q qui capit ciuitatem.

Cōcidet. vī. Aug. Anima pōna. de quo terra es et in terrā reuer-
teris⁹ scripsit ei cui
tu maledictō dicit ei⁹
terrā maledicta. i. dya-
bolus terra. i. terrena ē.
Et ō hic ait. Cōcidet i
terra vt. m. i. in terrā re-
dacta sint incepta: vbi
sic delpicabilia.

Gloria mea. Aug.
Quis dyabolus in placentia
vbi deus videt. Et sobria
dia i dño. ut q gloriat in
dño gloriet. deducat in
pulueri. i. i. superbia et la-
cinium ses veltz gloriari
apud hominꝫ.

Pul. Pulus q. p.
Aug. Supbo p lacinia.
vult ergo vt gloria
sua sit solida tutus vbi
deus videt. Est enī pul-
uis si apud holos gliat:
ecce q̄ cauenda supbia.

Exurge. Petit vt
gloria resurrectionis ip̄i
subueniat.

In ira tua. Perfec-
tus est ille nō peccator
hic aduersus holos: sed
aduersus dyabolum vt
possessionē sua: amittat
peccatores scs et impios
qui sunt eius possessio.
Et qz ablatio hominis
qz pena est dyabolo: ō
ira dei contra eum vel po
catur hic ip̄i resurrectio-
nem sicut in precedenti eius incarnationē. ut o dñe deus meus .s.

In finibus. Widus vel infernus sunt finis dyaboli.

Exurge dñe. d. Augbus dyabolꝰ qz per iniquitatē vincī subdit. Et
exurge. i. totis cibe notus efficere resurgēdo an peccatores perpetui humilitate
factus impiere. et hoc inde sequit: qz synagoga de diuersis populis vi spe-
cialiter iudicia. Et circūd. te. ambo vel pseqūdo. ppter hanc est. ascendē.
regredere .i. fac scire eos ipotentiā tuā: qui dolendū vt te videremt. vel
pp hāc. i. pseqūtēm qua locū non iuenia. regredere in. i. altus subtrahe te
huic qui te pseqūuntur.

Dñs iudicat. Aug. Congregatio populi fi qui vel humilē cōtemnē
tes ore dederūt: ut pseqūtores vel amādo cut crudelitas. Regredere tribu-
dō: alendēdo ppter synagogā credituꝝ ut minas spiritū de alto quo se
congregato. vel ppter hanc .i. pseqūtē synagogā a tē regredere: ne illi
fiebet alpendant locū non habeo in malis: subtrahe te illis. vel exurge in
ira .i. exerce trā tuā ptra inimicos fi. iudeos dicit ecclia: deinde q̄ expo-
nēdo subdit. exaltare in finib⁹ .i. altus effiore vt te nō intelligāt qō ē dñs
titulī vt sic te crucifigant. Et exurge i precepto. i. cū apparet humilio altus

Nicolaus

versus sequētes scīpte hoc ipsecari. b. a Persequat .s. .i. incipiā mihi
facere inocēs a ppiet. b Et prehēdat. ita q nō possis effugē. c Et
conculet .s. me occidēdo ita q cadam mihi pculcat ab hostib⁹ et bestiis.
d Et gloriā meā. i. gloriā regni illi⁹ mihi a deo promissi p samuēl.
e In puluere deducat. p calamitatis mei ignominiā. f Exurge dñe.
Hic ipter allegat rōnē sue inhantōis et pte diuine iusticie: dicēs: Exurge
dñe i ira tua. i. effectu iusticie tue p vindictā. g Et exaltare .s. finē iu-
sticiā ostēdēdo. h Exurge dñe deꝰ meꝰ .s. .i. Licet tu mihādi iudex
fac vindictā de malis: tu facias tu vindictā de malis pcussorib⁹ qz nō bō
iudicē i terra ad qđ possit recurrere ego q me pōgā rec terre. i Et sy-
nagoga .s. .i. Hic adpit versum. i. sensus: congregatio ppiox circūdabit te
.i. circa tpūl: i quo ē bīrario tua ostēdo p vindicta iusticie nōdā p gentilos
cop pseqūtores. ib subdit: k Et pp hāc i altū regredere. i. pp iusticiā ta
cillā et ostēdā de fignio pcēdēs. n. de quodāmō pcēdē i altitudē esse
cētā sue pōtie ostēdit q pr nō appetat. l Dñs iudicat populos. ostē
dit hic pōpū indeox aduersarii: de quib⁹ sucrāt frequēter vindicta vsus
nimus pp olātē cop bouoꝝ: sicut ps i. titulis regū. i. titulis Iosue et Iudicū
et ib dauid pōt patet iudicari nō ofto vīdictis amox iusticie: dicens:
m Iudica me dñe fm iusticiā meā. et ps dicta ex vicē. n Cōsumetur.
Hic ipter pp sui liberationē allegat pseqūtōis malicia. o. Cōsumet ne-
quitia. i. trāslatiōe Hiero. iuxta hebr. habet: Cōsumet. et i. sibi redit. i. ter-
minet: et i hebreo hꝰ finiat. o Peccatoꝝ. i. saul et cuꝝ fautorum me
negi occidere. q̄ntia et vita nequitia fuit terminata q̄ñ ad effectū quādo
dauid timēs leādere i manu saulis fugit ad terras philistinoꝝ: fm qz vī.

ssio. Ita est humiliatur et altatur⁹ est. Luc. est inflexi⁹ et p hoc qđ nō suffi-
ciens et nudi qui crucifixi: deridēt iur gloriā. Et ita filia populoꝝ circū
datio fes gentiū circūdabit⁹ propter hanc surgēdā gentē in altū regnū
Christus dolore intingit: et ista ex obstinatura. C. vel patior cū vana et q.d.
tura. Redigatur enī christus martyr⁹ vbo i altū regnabit⁹ ut a pauca
finem a filio nascat. Ps
quem dolētes hic locus
exponit. patientes sug-
gerit: vbo indicat pplus post
ascensū christi ad celos
fe accipiēdū sibi regnū
et iudicandū. vīdet⁹ enī
tue⁹ vi ch pcessus ejus
nos hoc ē sibi gnia ve
ritatis q̄ iterp negatio est.
Secūs aliam felay. venit
ppiatus indicare. qō ter
dicit nō timens gentes
audet dare: Iudica
me. dominus iudicat me
iudicio iustitie .i. spi.

Innocentiā. Aug.
Qz nō redditā mihi mā
rebus. m.

Sup me. Aug. Iu
stitia et inocētia sunt sup
me qz nō a me ipa oꝝ.

Cordā. Aug. Quid
q̄ cognit. Rene.
Duplex quidē. Scīens
sine cute et dissimulatiōe
et delectatio: ad qđ ref-
ert psalter. Deꝰ noster
in dicto .s. in facto pbt
vides et bonus fi qui ab
filio: et quo gaudet cognitū
solus videt deꝰ. q cū vi-
det cor et renes: et nō po
lectari i carnalibꝰ. Et
.i. cū bonc sit cognitio
nem et cardiū: nō igit
iustū: et nō sinū perpe

sed ad unam iustum: vnde subdit:

Iustū. adiutoriū. Aug. Deus fac officia mēdicie. f. mortui saluare et fa
ritatē custodire. Secūs fmū aqz i alio psalmo. Iudicā⁹ fū sanā me dñe.
Iust alterā dicit⁹ pter⁹. Iustū. adiutoriū meū a dño. Et ita. n. et illa me
dicta salutos fac. Sz illa ex egritudie transfert ad salutē. hoc in ipta salute
cōseruat. Illa ad mortē exadendū remedia. Nec adit nec ad mortē incli-
dat remedia petat. Ita tanamur infirmi: hoc custodimur sani.

Deus iudex. Cal. Dic mihi futuri iudicii tēr et spē reuertis pmittit.

Irigd. Aug. alia ifa. Irigd adducit in q pingulos dicit. In greco
significat⁹ adducit ird. qz nō i ipso ē ira q punit. fi i agnitu de q qui punit
q fi pp iusticiā q fi gaudet fi pp malicia pena bñana dicit irigd q pingulos
sicut fi pgregat ad vindictā sibi dat per patientia ad penitentiam inuitat.

Ellad fi. Aug. alia ifa framea sui spē edificauit. Cal. Multiplicauit. f.
Multiplicā videtur exercebit nec i predicta fi. qz ta. f. i. misit. nec potuit remit
sa peccata. posuit ut mos multor⁹ sagitta putet. Arcū .f. Cal. fi fili. sue
cui q teridit arcū mitat. Ita p sacra scriptura mittat malis ne remissa putet
di patia. et putet. q. mos multor⁹ sagitta putet sic qui ar. q. ut ut sagit. mittat.

De lira.

Reg. xxvii. q misericordi ē saul q fugiēdi dauid in gebet nō addidit vitra
vt ageret despe de scīpsis cape ei. p Et despexisti tuētē. Litera serual tuū.
q Scrutās corda et renes deꝰ .s. tū de⁹ facies pcta q ex: Scrutās corda
.i. clare videns cogitandos. r Et renes. i. desiderios q p renes designat
turos q⁹ delectandos venereoꝝ que sit magis whondes vigēt i renibus
virox: fm q dic Greg. homel. xxiii. Sata virus luxurie i libidinis semia
in ventribus natat⁹ vbo q de diabolo adscant ioh. loqt: diabolus⁹ ex⁹ in
libidinē⁹ et fornicatiōē illi⁹ i ventribus vbrios ex⁹. Videbat enī de⁹ clare co
gitatiōes malas saulis Ethēs occidē inocētes: delectatiōes et malicias q
affuer⁹ malis delectabat i eis: fm q dī ps. ir. de talib⁹. Quia letatur cū
male fecerit et exultāt i rebꝰ pessimis. Et cogitatiōes dauid rectas et⁹ de-
lectatiōes bonas: pp qō signū erat ut a deo ei⁹ gratē et adiuuar. vñ subdit:
s Justū adiutoriū .s. .i. pfice et dirē. t Deꝰ iudex iustus fil
dō iudex et iniqs fm sui iusticiā et iniquitē ppter ea. u Pontus qui mal-
lus pōt ipelere ei⁹ voluntatē. x Et patiēs. qz nō statim punit iniquitatem
ppetrati fi expectat dās ipe pnie iō subdit: y Nūqd .s. .i. nūqd ve-
ssent vēdicte stati ei aliqs dēmitur pena ei offensaꝝ. q. d. nō. fi expectat ipe
debitā dāe punitiōe loci: sed qz qñ peccatoꝝ hic nō punit ira dei manifes-
qz aut punitur. iō subdit: z Nisi conuersi fuerit⁹ tu saul .s. tu saulitane mā
a malis vestris. a Gladiū suū vibrauit. ad vos Ezechielis⁹ fortior
ēs i ordē gelboe vbi saul irruit sup gladiū sui q vī ō gladi⁹ ostēs fi q vī
sud facrā fuit ex ordine diuine iusticie: qui sibi fuit penale. b Arcū suū
tetēdit .s. qz ipse saul fuit vulnerat⁹ a sagittariis. i. Reg. xxxi. qui
arc⁹ eius arc⁹ obliq⁹ q̄ ecclie fuit iusticie fuit sic vulnerat⁹. c Et sibi fuit vt

sic mortuꝰ

Aug. Econtra ... [illegible]

Aug. ... [illegible]

dit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturiit iniustitiam: concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit: et effodit eum: et incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in verticem ipsius ini-

quitas eius descendet. Confitebor domino secundum iusticiam eius: et psallam nomini domini altissimi.

In finem psalmus dauid pro torcularibus. Psal. VIII.

Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra.

Psal. VIII.

Cas. Primo laudes dei maiestas eius et operatio excelsa describunt.

In vniuersa. Cas.

Conuertetur. In caput eius. Caput anima, vertex ratio cui dicant ...

Nicolaus

[illegible]

Psal. VIII.

[illegible]

Nō ergo iudei vel quilibet alij sibi vendicent quod omnibus est. quod est intentio.

de lyra

Et ridet: Torcular calcaui solus. ... [illegible]

Celos. Aug. ... [illegible]

Infantium. Aug. ... [illegible]

Lactentium. Cas. ... [illegible]

uersa terra. Quoniam eleuata est magnificentia tua super celos. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et vltorem. Quoniam videbo celos tuos opera digitorum tuorum: lunam et stellas que tu fundasti. Quid est homo quod memor es eius: aut filius hominis quoniam visitas eum. Minuisti eum paulominus ab angelis: gloria et honore coronasti eum: et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus eius: oues et boues vniuersas: insuper et pecora campi. Volucres celi et pisces maris: qui perambulant semitas maris. Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra.

In finem pro occultis filij. psalmus dauid. IX

Confitebor tibi domine in toto corde meo:

Aut filius. Aug. ... [illegible]

Aug. ... [illegible]

Insup et pecora. ... [illegible]

Pecora. Aug. ... [illegible]

Volucres. ... [illegible]

Pisces. ... [illegible]

In finem pro occultis filij psal. ... [illegible]

Quid est. Cas. Secundo naturam hominis olim viciatam dicit in ipso sup omnia exaltatam ... [illegible]

Cas. Per hominem peccatorem: per filium hominis ...

Cas. Nō ... [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. IX.

Confitebor tibi domine in toto corde meo. ... [illegible]

de lyra

[illegible]

IX.

[illegible]

In ebreo nullo titl. m. Ihon. Quia od prabolam iuuentutis retro mihi memor ut mi non? pollut? no erit. vt dotrinar? q tuto ab ipa gnatic nra cll dicor. Pc malchum. vl pnlit cll auctor de? eo ita imgnat.

Malchus. Hoc pacto ut ipse moriat pro genere hominum.

Ihon. Qui ipse ih- ne inde dubitem. cui pa ter omne iudiciu dedit.

In finem et in fi. f Ihon. Quasi dicat ego pfio ad volunt? filii ih- xpi ad eternal. cuius ibi imago t. Qui determinato eli- ne hoc pfectu accepit.

Pro nea. f Ca. Titulus pabolis in hac locu li dett vel. Quis ego Popul? ch?. Cll? hortat ad ch. amore ma pmo vt tl cll no pigeat grauiu hic claudant' fol- ctor? a domin? pmanet.

Pro nea. Ihon. Cll gla dius qui vocat? t deo adtribuit? iudicio? q mo occidit? vig. ad quo ning? valit? bonis? fr amic? q nl. pmanet? odolet.

Sorti. Ca. Cll eos pticulat? cupi lapsu im mici singulat? dpit.

Nicolaus

.m.? tic cll filiu tituli scribit. Ad victoriaz sup mortl filiu Cll. Hinc p. ac epulo singulat? p pia rali: sicut Exo. viii. Hic aut musica grauissima t. Quia trpalo mulcet. Sic ista expolitio nō hz ma- gnū apparētū: qz i texto pl. illo nō fit mētio aper ta de ista pcessione pmo genitor? egypt. nec ō exitu filioz Israel ō egypto. Hēb expolito ? pdicta ipsenant? p ō? p pdā dictio hebraica almut i olīt? bibliis hebraicis qs ego vidi scribit? p vna dictōe ? sic ñ pōt significare? sup mortē. Accipiādo igit almut pro vna dictōe adhuc hz hebreos hz nr? plē significationē: qz vno mō ē nomē ultramōtis musici in quo cātabat? ille ps. vt dicit alig hebrei. Sed hāc expolitionē ut inconuenientē vanitat? R.a. Sa. Allio mō signifi- cat innocentē: sicut alma in hebreo significat innocentē: ? hāc sequit? R.a. Sa. dicēs q? dauid in spiritu sancto prēdit innocuos sortes de israel capti- uādos p romanos: ? postea p maximū ōpio relicuādos: nō in cītē nu mero: q? regē mortū: qui ē adultr? suo dēi fabricator? orbē terraz iudicio. ? sic ē similis titul? pdicti: Sup iuuentute filij. Filioz ?. Sed hoc expolito suppont falsū ? erroneū. f. ipm de victuz: ? ō totalē ē vitāda. Tertio al- mut significat occultationē. ? hm hoc ponit titulus but? pō. obiter in hi- storia nostra: In finē p occultio filij pō. dauid. qui significationē sequit? Aug. ? Cassiodor? propter qō istdo cll seq. Ad cui? intellectū scīendum q? duplex ē iudiciū diuinū. vnū ē iudiciū discretionis q discernit? fideles ab infidelib? ? h pertinēs incipit a pdicatōe pri apl? ad qcūq; tp? nō dū iudicio hz occulto nobis aliq; cōuersi fūt ad fidē: ? alij i infidelitate ēdurāt. Cuius rō ē nobis valde occulta: vel cū apla virtūte Ro. ix. Cui? vult miser?: ? qd vult ēdurat. Et pōt? xi. Vide g̃ bonitatē ? severitatem dei: in eos qui ē q̄ nō credūt ēmittat?. in te aūt bonitatē dei: si permānerīs. Possēt fabulā: O alienado vultuz sapientie ? scie dei. q̄ inexpedibilia sunt iudicia ei?. Et psal. xxxv. Judicia tua abyssus multa: aliud aūt ē iudiciū dei: aliud ē iudiciū ecclesie: qō erit in fine mūdi. ? hz illud iudicium fu turū sit valde clarū: qz tunc manifestabunt? cūcta occulta cordiu: vel ē mō nobis valde occultuz. Sm q̄ dicit saluator Matth. xxiii. De hoc aūt illa ? hora nemo scit: neq; angeli in celo: nisi sol? pater. Verūtq; aūt iudicii clari ēt ipi spōsi: sm q̄ ipse dicit Joh. v. Pater omne iudiciū dedit filio. Et de isto iudicio duplici fidei patre qō paulus dauid. ? spiritu sancto fc̄ hāc psal. ? hic ē sensus titul? pdicti. In finē pro occultis ?. Hic psal. facto ēt a dauid pro occultis filij. i. p duplici iudicio pdicto dato filio. In finē. .i. tertiozū nec ad pdicationē simonidi ? beatrudinis: qui ēt scribit? tuit iuthe tang? vltimū finis. Et sic hic psal. ēt de iudiciaria potestate xpi sicut parabo psal. de sua exaltatiōe q̄tū ad sextū ētat. Nō cui olo expositio psalmoz de xpo ēt mystica: sicut supra ostēsuz ē psal. ii. ?. viii. Et idē dicendū ēt de isto. Pluraz enī ? expositiuz ppheraut dauid ō xpo q̄ alij. Jgit? fm Hilar. psal. dixidit. i. duas pres. q? p? dauid fecūdare? pdict. scīo m. im. cū? sustinuim? ibi. In cōuertendo. Circa pmiū dic sic: Cōuictos ti bi dic. ? ostēdit laudes. a In toto corde meo. i. intellectu ? affectu.

b Narrabo ola ?. .i. exaltanda mirabilia tua: q̄, sūt i vocib? indi- quia ēt pfecte sunt domonesq; tamē ? malicia flantes sunt q̄si vanū.

Cū fonuit Ihon. Si ēt ēt ēpressa ēt tumultuu imperiatis. p̄cur. vel cum impetu ēs cucurrit ēreprime tu: quia nō venit ad illum pacē nisi qui magno ēpretio cum victis pugnauit.

Deonū. Ca. Iudicauit pauperē: qui ex humilitate iudicatus ēt in maxīmis iudicabit.

Et scio. Quasi ē q̄ dicat. ē ad refugiū pau pez nihil mundi cupit.

In opportunitatib?. Aug. Hō opor tunus hō a loco aut tēpe: nisi hic voluptat? bus laboris et dolorū miscēmur.

Sperēt. Aug. Cū dominū sperē? nō ēt. Auertou a solo ārbes vel figunt spēs. Erūpit cognitio nois. Nomen scil. ēt illic cognitū ēt nomē notū. Nomē ēt vt vbi. q̄s nouit? libēter ei? fuit. ve q̄ ē. ? hō de mo spē? trāsiuit. ? hi hui? spes fuit? ars. Hā q̄s ? ill? futuz. Cum venerit ei? statis? pteriū. expectat? cum cupiditate. amittē? ēt dolore. nō ita nec cum certitudine.

De lyra

ejus ruia nob? valde ocul tia. ? b ē hygbolica locu tio. sc̄ vt: Leta ciuitas currit ad tale spectaculū. ad ēpotādū mūtitudinē cūtaz: ejusio mitt? nō va dat: sic fūt multa dei mira bilia: q̄ ñ narrāt ? h pā. rū vt: Ois a mirabilia ad ēmerandū magnitudinē hoz mirabiliū. c Le

?? genitivus. ? Hebraice. ? Quasi dicat: quis? ? ? Hebraicum.

cuit. ? Inimici ?? defecerunt ? frac

?? Per diffectus vlc et gressus plenarios.

? ? alios in quibus deficiebat regnū. ? mundū. ? ? Exhibit diabolus se irritatū ad bellū. ? vt nos ita mortis eterne sit.

mec? in finem: et ? ciuitates ? de

? ? Apud deū ne pereā. ? vel mina eop ejectio.

fructisti. ? ? Perit memoria eop.

? ? Sed econtra. ? ? Inultus ergo ultus es cum ab hac impij.

cām sonitu: et ? dōm? ? incter

?? Permanet et indicabit qz potuit. ? ? cum iudicatus ēt quia per patientiam adeo acquieuit.

num pmanet. ? Parauit in ? iu

? ? tendens sperte.

dicio thronum suū: ? et ipse ? iudi

? ? mundū ipsū. vel de toto orbe omnes gentes.

? ? et mentes depas reddens.

cabit ? orbem terre in ? equitate

? ? Obs genera. ? Hoc ēt qō dicit orbē. in equi.

iudicabit ? populos in iusticia.

? ? vt inimicitia retro diuturna non noceat sed bne ñ nisi. ? ? interim. ? in malis vindicta.

? Et factus ēt dominus ? refu

?? illi qui vil unus in ? malenciis. ? ? in agilitia. ? ? in quibus opus ēt.

giū ? pauperi: ? adiutor? in ? opor

? ? ēt. dolor auxilium quod incōfiteor dare

? ? exponit opor. ? pdito pauperi.

? ? qua tribulatiōe. ? ? adeo o dñe.

tunitatibus i ? tribulatiōe. ? Et

? ? Non in fronte. ? ? Nouit nomen dei qui nobis eum.

sperent ? in te qui ? nouerunt no

tabor. iste?. b Et exultabo. exteri?. vt ēt exultatio q̄si ē saltatio. vii. .i. p̄. lxxiii. Eor meum ? caro mea exultauerunt i deū viuū. q? hz q̄ dic̄ deu tus Bre. homel. ejusdē iudicii futuz terribile ēt ? iustis: ēt iustissimi mī exultatiōs: pp qō dic̄ saluator ō illo iudicio apūs Luc. xxi. Vigilate aūt ēt leipsi? ne? ecipiatur ? leuate capita vra. .i. exhilarate: cessa: pcour experat Breg. aut? ō ēqm appropiquat redēptio vra. c Psallā ?. Jn fine ro ēt iudicio appetit xpi stabilimitatē aut? i pmo adueūtu essūa ē hyalitas. f Jn quietādo. Dic q̄ht dauid exp̄mit multa sui cār?: q̄ ē duplex iudicū pdicāt?: ? p? exp̄mit iudicū discretionis: sc̄do iudicū obstinatiōis: ibi: Ecce tanq ?. p? dic̄: Jn cōuertādo ?. .i. a. d. pp ō ic̄ tabor ? exultabo. ? te: q̄ inimic? me?. .f. dyabol? q̄ soleant? dauid ad mūrādū ppūn. vt habet. .ii. Reg?. .xxiii. ?. .i. Parasti. xxi. ? ēt inimic? hūani generis: i cui? ē ppona loqbat dauid: ? nō solū i sua pte quātū: q̄ Rex exili. q? a xpe pdicatōis offi ? apl̄oruz frequēter ēmonet? fuerūt expelli ? fugari: ut ps i euāgelio Joh. .xiv. Nūc iudicii ē mūdi: nūc princeps hui? mūdi eiciet? foras. ? i actib? apl̄oz ?? i pluri? locis. h Infirmabūt. q? ptās ēmonū fuit obstinata ne pol sent rāti noce holo? q̄tū ad. id. subdit: i Et pibūt ?. .i. reputabūt. n. ? ß q̄sūmō se ptr? q? arcebāt a nocumēto hominū: ut Matt. i. Ihesus nobis ? tibi ßu nazarene: venisti ad nos pdere nos. k Oēs gentes ?. .f. .i. facies xpe xpi a me delectari fm carnē. ? loqr? ō futuro p modū preteri: pp certitudinē prophetie: q̄ mō loquēdi frequēter vtit? prophe. l Se dutti sup thronū ?. p ō dignat? ptās iudiciaria xpi q̄tū ad iudiciū discre tionis q̄ fideles crūcifixo ab obstinatis iudicādo? ēt separat. ideo subdit:

m Increpasti gentes. p pdicationē apl̄oz ō idolatria cui erāt subdite.

n Et periit ipi?. .f. dyabol?. q? gentes pdicationē apl̄oz recipiētes ejec gerūt idola i q̄b? demonco colebant?. o Nomē eop delesti. q? q̄ primo vocabāt pagani. mō vocant xpiani: ? nola idoloy placēt ō terra. ? de pāc tū fuit Zach. xiii. In illa die dicit dñs: pdā nola idoloy de terra: ? non memorabunt vltra. p Inimici defecerūt frameę. .f. gladij diaboli q̄b? ēt innumerabiliter sanciabat gen? humanū. q Delecrāt. q? pro ma gna pte eop ptās diminuta ēt p xpm ? apl̄os ut pdicti ē. r Et exul tatio ?. .i. multe cū cruciatu cultui ēmonū vocāte p principes catholicos fūt destructe: ut p Carolū magnū ? alios principes xpianos. s Periit ?. .i. idolatria ? idoloy. t Cū sonitu. i. p sonitū pdicatōis apl̄oy ? alio? pdicatoy: ut pdicti ē. .i. ad alia: Cū sonitu. Cornoy ? tubay q̄ solet fieri i bello q̄tū ad illos q̄ pugnāt ēpianoy armis. u Et dns ?. Jgit regnū ēsti nō tholo xpi stabile ē ? eternū. x Parauit ?. .f. p ß notat? xpi ptās iudiciaria q̄tū ad iudiciū discretionis: vt dictus ē. .i. ē expositio dubiū sūt? ēt frequēter xpi ē christus. y Et fact? ?. .f. .i. populo catholi co q̄ fuit valde paup ? abiect? i principio. z Adiutor? in opportunitat? b. .i. in tpe opportuno: q̄s ē tribulatiōis tpe. ō subdit: a In tribulatiōe .i. martyrū

Cū non verdi. Fidelem prouocat ad laudem populoz respiciens beneficia p̄sentie composita ? futuri.

Sperent. Aug. ēs speculatio qui nō agitur: vt puniam ad pacis vsū .i. ad fr̄ē ? ē tranquillitz. ie studiositas pctato ut ē errori: nō vitio ? ea p̄sit.

Quidā. Pro cap. Si ēt. mūtata esse q̄tus studentib? ēt.

Qui requisic. Aug. Hs qui vocat q nesū filū culpabiliter nono credit nobis ? occidimus: ri- dendō finc fructu: q? reg rēs vindic? fac. e. in iudi cio vel gīta accusi: pena occidet eos. occi. ēt ?.

Recordatus. Aug. Hō post obliuionē ? post ibgō ēpue ñs ad fidē infirmoz: q obiit putāt: q? nō tā cito fit vt vocāt. q̄bus ecias addē. imo nō ēt oblitus vt pu tat? ? si dixi recordatus: Extra ārentos q. p oblatione dauid. Exurge dñe. Clamor pauperū. martyrū. Qui ecal. me de portis. Aug. Si ēt ab obus cupiditatib? q̄ mur ad mortē: mors illē tpalis. ? ita lucida in pfundo eu pit. vt aplis: vidua q̄ vi uit in delicijs mortua ē. Portę filie sion. Sūt ola optima studia p q̄ venit? ad visionē pa cis in ecclia. in q̄b? bene ndicant? ōes laudes dei vt patēb? dē fidē ? nō cautib?. Ad poz. mor. ēstr corpei sensus. a q̄b? exaltant?. que querāt nō que vident: sed q̄ nō vident. Et q. f. f. sunt. sacramēta ? tenta fidei: que pulsantib? aperiunt?. vt pueni ant ad occulta que nec oculus vidit nec auris audiuit.

Exi. Porte cōtra portā: quia de morte. ille vite.

Sperent. Callio. Omneo ecclesiā mīdi generaūt q? tbi natus ēt chr̄s. vnde filius inceptū.

Nicolaus

.f. martyrū q̄z tranā fuit adiutor vt tormēta nō solū sustinerēt patiēter. ? etiā q̄nādēter ?. v. Pōt epli q̄nādēter a ppetra pulsandū: q? tpi babi li fūt. p nole thesu ēmundū patiā. dubit: b Et spent ?. .f. p veri fidē. a tātio bñficia subdit pbā: c Psallite dño. q? ea agēdo. d Qui ha bitat in ?. .i. ēcluitate ecclesi. b capitla p ?. q? spēnā interpat: q? ibi facie ad facie deus vt: ? id. Is sit vt vig. p ēfectū pfidē ? pdicā tū in celo fidēli ter hūiat. p apl̄ā visionē. e Annūciate ?. .f. .i. Legē euāgelicā q̄ā studio se vocauit deo ? facto: vt dī Act. .i. Cepit deo facere ? docere. Nec adt annūciatio euāgelij fuit imūcta discipulis ipi? iudicio ipsū repetūtib?: ppt q̄d paulus ? barnabas dixerūt Act. xiii. Vobis oportebat pmo loq verbū dei ? q̄m repellitis illū ? iūdignos vos iudicat? eīne vite: ecce conuertimur ad gē tes: sic. n. notio pcepit dño. f Oēs regēs ?. .f. .i. ostrue? sic. Nō ē obstā? .Cūse dño. Clamor pauperū. martyrū. Qui recedat?. Clamoris ipoz. Reqrēs sanguinē eop de manu tyrānoy: aliq? p penā tpalē: aliq? p ctr de humilitatē. ?. .f. .i. afflictione mihi illatas a tyranno. i Qui exaltas ?. .f. sic in ?mitiua colla iolenco euāgelista ad portā tartari in seruitē oīd volūt. misso tanq? foce athleta egrit vnct? nō adult?. ? paulus i damasco ? vsus ē tanuis: mox? fuit piuinis? saluat?: vt bī. Act. ix. ?. ? milti alij ipi discipuli sic fuer de saluari. k Vt annūciē ōes laudatiōes ?. .f. .i. in ecclia militātē: q̄ ē ista pnūciatio. Ad ß. n. fuit tolūco pdicto mō saluar? ? alia. Dilexi paul? vt pdicarēt euāgelij gētib? vt dī Act. ix. Vas electiōis mihi ē iste vt portet nomē meū coā gētib? ? regib?. Et ex eadē ēt mōte li minēs multē licio fuit plantat? ecclesiarū: vt ps i eop actib?: pp qō ex tanto bñficio a dō pulso subdit: l Exultabo ?. .f. q̄ sic saluatōe electoz tuoz. m Infixe ?. .f. q? multi tyranni i gētib? aut obstinati i plecutōe martyrū subito mortui sūt ? in ligno ēmemisse egrauo i plecutōe andree a demōe

Exultabo. Aug. Prouidg ēt amor laude obtī nulla que affligitur qualēcūq; in hoīe. Exi. hoc enim ? dicit.

In laqueo. Aug. Laqueū occultus dolus cogitatio. Pro de amore q? peccā? ē ot capiēdum. ñ erat? dicam? eo mouēt? alia q̄ ad laudē quo tendit. ē delectatio? bonā vel malā. quo ? quisq; ē gaudio q̄ueniat. Jn la

?? Quasi q̄ dicat: ego ? ipse ? ?? Ipse ?

laqueo aucupis capiat?. ? ? Ipse.

gnoscetur dñs iudicia ? faciens.

? ? Non q̄ vera q̄ ficta sint eoz opa. sed ab effectu ? ? Per effectū operū ? similitudinē ipsoz cognoscit?.

in ? operibus manuū suaru ? cō

? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

prehensus ēt peccator. ? Conuer

tantur peccatores in infernum.

? ? Quidam exponūt peccatores. ? Mystice. Quasi dicat: sicut peccatores ēt ipi ? ? Et ipse vindicat se de eis. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

omnes gentes que obliuiscunt

? ? Et ideo vindicat se de eis. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

deum. Quoniam nō in finem

? ? Dne. Cū vel cepa q̄ pat? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

oblitio erit pauperis: ? pātia

pauperū non peribit in finem.

? ? Dñi iudicium. ? ? Patientia pauperum non perdet. ? ? Semper exs. ? ? Exurge dñe. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

in ? cōspectu tuo. ? Constitue do

? ? Pone. ? ? assistatio. ? ? in eternū dñs. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

mine legislatorez ? sup eos ut

? ? assistat vlcerius. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

sciant gentes quoniā ? homines

? ? gentes ecclesie. ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Ita q̄ ipi ad infernū ēt ipsi conuertant? ? ? Magnitudo iniquitatis manifesta.

sunt. Et quid domine recessisti

Exurge dñe. Propheta q? tibi ilicebit tanta facere: vt deus patien? subdit: q̄a si vocē gemitū ? querimoniā de tribulatione audiuit.

Exi. Jhon. Vt q̄d. Modū illius ēspecie qui actat: quoz similitudē p̄mo dicit deo. Cur recessisti dum tardat subuenire. Quasi vt simplices sanctos decet. Ecce cur despicis: vt videl? gemētibus dum deficiunt vel medico tempore sui opportune. ita. f. dum superest.

De lyra

suffocat? interijs: ? quitianus sūt agentes interfectu dei iudicio in finē interi ? illi de multe altie acciū: vt ps i. Insidiat. Ideo. m In laqueo ?. .i. q̄ placeo tyrānī laqueū mortē paratum ?pantem: sed q̄ tenet multe iudicio: ? sic fructū ant ēt ad tentādū. Jhē. inuētata in bello q̄ne ecclia ē a dō mercatus ut ad defensio ad gloz dī. Balliū ? ppū. sic eo q̄ dimitt? ? pplm dispersum ac pdemptū in suo regno ac de illo bello: ? sic ēpositio ē peo ct? in laqueū mortē q̄d alius ēpsuerat. Et ex ō ? pdicto effectu ō dicit? dō: n Cognoscit ?. .f. q? p effect? iudicie appet pena iudiciaria tpi q̄tū ad iudiciū discretionis. o Conuertant. Hic pōt agit? de ea dicto dē? ad illos q̄ erit i fine mūdi. ? p? ordinē? humanū iudicū. sco tpo antepā ponit? vt q? ordo. Circa p? Conuertant ?. .f. q? erit p finē? iudicio xpi dolebunt in finem ēmūdi. ? cognoscēt sua ipi? peccata ? damnabūt sua ipi? iudicia. p Ode ultor ?. .f. .i. sic vir mortalis fine remedio pene. Et q? de mali punitione boi ēmitatione. ō subdit: q Ode ?. .f. .i. finali iudicio. r Oblitus ?. .f. n. pauper? obliuisci ? pīm: nō ideo q̄ ea q̄ mal? pīm vere cū ipi pollic? ita recordabit? q? eop pūitia nunq̄ narabit. ō subdit: o Patientia ?. .f. q? sunt p? finē finali iudicio imitati sedēt? suppliciū eternū: ita iusti ? vitā eternā: vt bī Matth. xxv. Et q? ō ēt debēt dīcere iudicia. ō post dō: t Exurge ?. .f. p? pīāt iudiciariā ? ali? eo loco. q? talis pāo auferet ? finali iudicio. ō subdit: v Judicet ?. .f. q̄tū fine euāgelio. x In eo. quo ō q? pāo iudiciaria q̄tū ? ipi? ēs vt. ā. dom. ch. ō subdit: y Constitue ?. .f. ? ipm legislatorē euāgelice ad tadiciū coēm q? vt Act. x. Jhe ē q̄ ōnium ? iudex vivoz ? mortuoz. z Ut scīāt gētes ?. .f. pun. exigito ipo q̄ ē dō ? bōg in iudicio appetit ? fama bñdicti: qua iudicat? fuit coā pilato. iudicatus ut malefac? ? pmisit potest. a Ut q̄d dic. Nec pōt eo ōcinari ipa antepōs cū finali iudicio fuit. vbi p? ponit antepi plenario. x ?? ct? dolebunt: dic. Exurge dñe Circa p?? foldus q? ita ē futura plecutio colle tpe antepi vt videat de? ēt debuisse ñ potuisse fieri. qua de fundit i ipā dic? Et q? dic. ?. .f. .i. martyrū

lōge: despicis in opportunitatibus in tribulatiōe. Dum superbit impius incenditur pauper: comprehenduntur in consiliis quibus cogitant. Quoniam laudatur peccator in desideriis anime sue: et iniquus benedicitur. Exacerbavit dominū peccator: secundum multitudinē ire sue nōn queret. Non est deus in cōspectu eius: inquinate sunt vie illius in omni tēpore. Auferuntur iudicia tua a facie eius: omnium inimicorum suorum dominabitur. Dixit enī in corde suo non movebor: a generatiōe in generationē sine malo. Cuius maledictiōe os plenum est et amaritudinē et dolo: sub lingua eius labor et dolor. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis: ut interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem: rapere pauperem dū attrahit eum. In laqueo suo humiliabit eū: inclinabit se et cadet: cum dominatus fuerit pauperū. Dixit enī in corde suo oblitus est deus: avertit faciem suā ne videat in finē. Exurge domine deus et exaltetur manus tua: ne obliviscaris pauperum. Propter quid irritavit impius deum: dixit enī in corde suo non requiret. Vides quoniam tu laborem et

Nicolaus

De lyra

dolorē cōsideras: ut tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper: orphano tu eris adiutor. Contere brachium peccatoris et maligni: queretur peccatum illius et non invenietur. Dominus regnabit in eternum et in seculū seculi: peribitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudivit dominus: preparationem cordis eorum audivit auris tua. Iudicare pupillo et humili ut nō apponat ultra magnificare se homo sup terrā.

Psal. X.

In finem psalmus david.

In domino confido quomodo dicitis anime mee transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderunt arcū, paraverūt sagittas suas in pharetra: ut sagittent in obscuro rectos corde: Quoniam que perfecisti destruxerunt: iustus autem quid fecit. Dominus in templo sancto suo: dominus in celo sedes eius.

Nicolaus

De lyra

XI.

XII.

XIII.

Nicolaus

De ira

deos ⁊ pauisse. Incepit insipiens ⁊ dixit sibi indeos q ipo pfite quę optauerit nō crediit. Q. pecos expectauerunt ipm venturū ⁊ ē apparens: dixit insipiebat. qđ ē ⁊ᵒ. Dominus de cē. Cal. Es ide i qualibet eoꝝ dominus possper. i. de humana natura eminuit.

Aug. De celo. i. per sanctas alas pphetarū pr̄ic nil ē latet. Vel de celo p alias ēcliā. quę sunt celi ⁊ celos dō. Vel dominꝰ patet de celo. i. libere to dioc ment. Cal. vel de equalitate dō patris.

Si ē intel. Cal. Vl videt si ē intelligēs ⁊ inuenit q̄ aliqs nō inuestigat ei non ingrit̄ is decimat. Nil sōs scimuerēt ⁊c.

Sepulcr. Cal. ita iustos abiss sil. q̄ gutur eoꝝ ē sepulcrū ⁊c.

Sepulcr. Cal. Di cūnt hi tres versus qui sunt vsq; ad secundā dilationē thi. Nōne cog̃ sūt ⁊c. non sit de hebreis quos ih apostoli ad romanos pro iudeis adducit. Eis dicunt ⁊c. apostolꝰ pper iudeos ad ducit. Eis dicunt ⁊c. apostolꝰ pper iudeos ad ducit. Et in hoc intelligendo ⁊ vituperationē de multe plenis ēpactis ⁊ a. ser. interpolatis addit. Alii inse rtus repetitus ille idem psalmus eos nō dꝫ.

Contrito. Aug. ita iustos dicit qui sunt. ex gentil per Titum ⁊ vespasianum ⁊ vbi ⁊ infelicitas vbiq; erat. Vel lapis angularis christꝰ sup eos cadens contrit eos p ꝛ ecclesiā. Et sic ecclesia ē mō in vitis corp. ⁊ infelicitas ē futuri. Cal. via simplicium contrito. qđ

Nicolaus

est de sanctificatis q̄ per manciones ⁊ ifas blasphemauit deum ifel: vt habetur. iiii. Regū. xviii. ⁊ ps. dicitur. q̄ non potest cruce cruciari de matribus fidei ⁊ sic negatur vanam potentiā ⁊ per ꝛ̄ nō dei. q̄ ē illam cū sua potentia. Et ita hu ius ps. fatis pōt ad hoc applicari: excepto versu vltimo aut videt̄ vtic̄ada reg̃ facit mentionē de rubita captiuitatis plebis iudaice. Sēnacherib autē nō captiuauit eschiam ꝛ populum cꝫ̄ ex captiuauerit esset regē israel ⁊ eius pplm: illa ēt captiuitas non ēt reducta nec reducitur fm ysiam in dicto. ꝑpter quod R.a. Ba. exponit hunc ps. de nabuchodonosor q blasphemauit deū israel verbo ⁊ facto q̄s iudicauerūt cꝫ̄ ipius per nabuzar dānd nō fecisse ⁊ repentaūt eum vsq; dcl. ⁊ fm hoc videt̄ ille ps. in duas partes. q̄ pmo describitur nabuchodonosor ⁊ popoli sui malicia. secūdo erga hoc examinatio diuidit̄: Dixit de celo. tertio ordena penalis Nōne cognoscet. quarto liberatio populi israel ex dei misericordia: ibi: Quis dabit. Circa primū dr̄. Dixit insipiens. i. nabuchodonosor ⁊ cꝫ̄ ex erotus. a Nō ēt dꝫ. nō negabat quod aliter deum q̄s colebat dei sui: vt habet Iudith. Sed negabit dei israel ⁊ verum dei potentissimū. quod ēt falsum ⁊ erroneum. b Corrupti sunt. incuria: q̄ babylonii erant luxuriosi. c Et abominabiles. idolatria quę ēt deo abominabil fm vnde ⁊ frequēter in sacra scriptura nolatur abominatio. d In studio sua. q̄ tota studia ⁊ appetitꝰ exercebant. e Nō ēt q ⁊c. [.i. meritorii]. i. aliqđ facere aliquod bonum de genere. f Non est vsq; ad vnum. Hoc nō ēt in hebreo nec in translatione Hiero. iuxta hebraicꝫ. i. penitus exponitur. g Deus de celo. Hic ysiter ponit̄ vel ma luit exemplo. ēt dr̄: Deus de celo ꝓspexit ⁊c. ac nihil penit̄ pōt intelligi ipm. h Videat si ē ⁊c. [.] p verā cognitionē. i Aut requirit deum pro bona operatione. ēt quatuo pcedo inuenire ostenditur:

k Dicit doctrinarum. i. remedium iuthaic. l Simul inutiles ⁊c. [.] dr̄ ad res inutiles qm nonvalēt ad finem intentū sunt medicina q̄ non valet ad sanitatē. Nemo ait exhibatur ad felicitatem ad qđ ifi crāt in cpti. m Non q̄ ⁊c. [.] nec rectum. quod non pōt ēt sine fide ⁊ cha ritate. n Nō dr̄ ad vnum ita q̄ nec vnus talis reperitur in eccl sine fide ipolitis ēt placet deo vt dr̄ ad Hebr. xi. Aliter exponit: Nō q̄ de deo bēat log̃ verā ⁊ culti. [.] q. n. data l. mōe fr̄nat solus fuit vnus populo iudaice. o Sepulchri patens ⁊c. [.] q̄ mūdant̄ vsq; nunc po

terit ⁊ terūtur dum alios ⁊ sibi nocent. Infelicitas. q̄ ad infernum ducit vnde ⁊ nec reuertuntur: quia viam pacis non cognouerunt. hoc omnia dicunt non est timor dei ante ꝛ.

Hinc cognio. admonet̄ iudicium impijs.

Deum nō inuo. Aug. Non enim vere deum inuocant qui deo displicentia amant.

Cal. Inde augetur i terminis q̄ necesse ē multa agere cum superis nolit deum inuocare. Dicat cauela est opponunt timorem ira signata magne trepidare: vt pax gentę ⁊ loco timore dei abiecto.

Cōsilium in-con. Cal. Inuectio in iudeos quibus obscure dicitur: consilium christi confundistis. id est recipe notul fit: qui advoo literaliꝫ venerat. Admiratur. ꝛ gendum q̄ quantam vita: vnde magis ofat reuelatus iudę magis contemnitur. Postremo conuersio eorum predicatur: cum plenitudo g. intra. Quis ex sion. i. de iudeis procedens ꝛ.

Quis dā. Cassio. Postremo iudeorum ꝛ uersio predicitur: qui fuit cum plenitudo gentium intr̄ fuerit.

Cum auerterit. Cassio. Pro iudeis etiā hoc testimonium Esaie ponit apostolus. Dicit ex sion qui auertet ca priuitatem vel impietatē a iacob.

Psal. XIIII. de lyra

palum iudaicum.

p Lingua ⁊c. [.] quia malā q̄s ferre nō potrant prāe ylare ꝛbrūt fraudulentia ⁊ dolosa te. q Quos ⁊c. [.] .i. blasphemitis ꝛra deum. r Et amarit̄ dine ⁊c. [.] contra dei populū quem vidēbant interfici. ⁊ ad amaritudinē deduci mortis. ib fundit̄: Meloces pedes eoꝝ ⁊c. s Contrito ⁊c. [.] Ad hoc ēti obiurrēbāt p terrā ibi vt populus iudaicus totaliter conterer ⁊ ad miseriā deduceret. t Illā pa. ⁊c. [.] Licuerit nobis rūt. ⁊ causa huꝰ iudēt cum dr̄: v Nō ēt ⁊c. [.] Scriptū ē quer. xv. Per timorē dei declinat omnis a malo. ⁊ ib liberatio hui⁹ timoris reflexalis currit holes ad malā sine freno. x Nōne ⁊c. [.] Hic ysiter ponit̄ pōcinis pcdę penalis dr̄: Nōne cognoscent ⁊c. q̄ operāt iniquitatē. Cui talia dam. a. b. sicqua cognoscent p pene sibi inflicta expientiā. y Qui boo rant ⁊c. [.] q̄ dolentant ⁊ occidūt sicut i fapidi dñi cometionē fm illud p uer. i. Letant cū male fecerint ⁊ exultant i rebꝰ pessimis. z Dñs nō timo. in affectiōe positi: q̄ non credidērūt in eū. ꝑpter q̄s dr̄ R.a. Quo modo luccabūt in quē nō crediderūt? a Illic trepidauerūt ⁊c. [.] fm q̄ scribitur ꝑuer. xxviii. Fugit impi⁹ nemine psequente. dicit ādr̄ R.a. Ba. q̄ ō fuit ipsi⁹ Balthasar nepote nabu. b. q̄ dū manū scribent. in pariete fuit ita territ⁹ q̄ ebrietate remi cꝫ̄ oluerūt ⁊ gemma cꝫ̄ ad stimul coll̄ dabant ex nimio tremore: vt hi Dñs. v. ⁊ tū mansuetia cū non tangebat nec leebat q̄ affligebatur. b Ach vbi ⁊c. [.] In hebreo ⁊ lxx ipsi⁹ ibi: ⁊ fm hoc versus ē positus: vbi reddit cā dei timoris. ea. q̄ dr̄ dñs in genere ītē iustā. i. congregatōe iustoꝝ timentē ab eo tā remot ab quālo malo holtꝫ. c Cōsilii. Hic ē ꝓcipuū scopus ⁊ finis. confutū inopia. i. ppū israel dep impat. d Cōfudistis. tu nabuchodonosor ⁊ exercꝫ tuꝫ. i. cōfusibile ⁊ oppositiosū deistis. q̄s ēt ille ysiter subdit: e Ach vtu ⁊c. [.] ipsop abant. n. finis ista fuit babylonii ⁊ capetinauit vastꝫ ⁊ spauant i deo q̄ sic posset̄ eos capetinari. f Quis dabit. Hic vltimo ponit̄ liberatio ppū israel ex dei misericordiarum vt ꝓ optatū. Quis dabit ex sion. Ex celo q̄ sion significauit ꝓ vt fuit templū dei. vel aliter: Quis dabit ex sion. per modū negatiōis. g Saluator israel. q. d. nul lus. q̄ in captiuitate babylonica destructum fuit templū: vt habetur. iii. Reg. vlt. ⁊ fic non poterat ibi offerri sacrificiū. ꝑ salute israel: ⁊ sic liberatio ab illa captiuitate ex sola dei liberalitate erat exꝑcanda. ꝑter quod subdit̄: h Cum auerterit ⁊c. [.] reduxerit cū ē babylone. i Exultabit ⁊c. [.] q̄ reducte cū magna letitia ⁊ qualitate. ab eo alit adit̄ posset exponi ꝓ. ille

Domine quis. Cal. Psalm⁹ ille, pfe unoy ē institut eccles. pro D sumptibꝰ ꝛsilio. vbi aḡt̄ deuitatis pfitis ecclie ⁊ futura gēt. ꝑ interrogat. pphetā: quasi sacerdos ad facien dñi sanu ⁊ respon sa petit. volens scire quos dꝫ sua bonos iudicet ecclesia.

Qui ingreditur. Responsio obiug dicit in ꝙplum decalogi: vbi virtutꝰ ad anīa sua g nostri. Dic vir tutis: de conuirtuti effect⁹ q̄ ofī ad quatuor: ꝺncipalio ꝛe seruꝫ. Et q̄ssi ꝓpo ad aliquā hanc ꝙlir. Quo dā ho ad pfectū cōtet. Prō dā fm pfectū tñ. Quedā ignoctio punit.

Cal. Aliter de ipo legit. D. Anti habit. ⁊c. Quis regefot ⁊c. Hic. l. qui ingreditur.

Sine macula. Cal. Vt ipo agn⁹ sine fractura mēbꝰ q̄ pfectus ingressus ē non vt capiatur sicut ceteri. sed sine macula. Operat iust. vt vō vendentes ⁊ concu tes cient de tēplo. Aut loqtur. Hic cognitur pfectus. Dicit̄ cognitus. ꝑ ꝙ̄ ꝺcipit. Et sic ordo ē. Qui ingredit̄ sine macula ⁊c. vsq; in finē ps. Pro missit enī dr̄: illis illi⁹ terre habitationē ꝺdits colerent eā ⁊ facerent iustitiam. ⁊ eos de terra expellere q̄s facerent ꝺrā: vt ps Deut⁹. xi. ⁊ in plinio locuente. testa. Et cū dr̄: Dixit q̄s ⁊c. ꝑ tabernaculum ⁊ montē intelligi tur ciuitas hierusalem cui⁹ vna pe erat in monte. ⁊ in illa fuit tēplū. Et q̄ hic rusalem ꝺ erat metropolis tu iudea intelligitur tota terra illa. ⁊ ad ꝺ pōt sanis applicari ꝺ alibi⁹ ꝑpa. Videt enī mihi q̄ dauid fecit hāc ps. ꝑ sacerdotibus ⁊ leuitis. i. templo militantibꝰ eos: ⁊ ib tendant ad maiora ꝓfectionē q̄ ecclia ꝑpul⁹ fidelit ecclie militi q̄ laici. Et fm hoc dicit̄ ille ps. i. tres ꝓtestat pmo dauid circa q̄ mouet q̄ dr̄. ⁊ pōt solutionē q̄ dr̄: Qui ingredit. ꝑ solutionē ibi: Qui facit hec. Circa primū dr̄: Dixit q̄s ⁊c. [.] i. q̄s ē dign⁹ tibi seruire. i. loco templi ⁊ archa testamēti. Et dicit̄ in tabernaculo. ac tpe dauid archa fuit in tabernaculo q̄s ci testat̄: vt habetur. i. Paral. xvi. b Aut q̄s requiescat hoc ē ingatie mētis ⁊ corporis tibi seruiendo ⁊c. c In monte scō tuo. i. monte motis quē elegit deus vt ibi fundaretur templū suo nomini dedicandum. d Qui ingredit. Hic ysiter ꝓ mīt dauid rationem deseruiendo ꝓfectionē q̄ in ministris dei requirat: cui dr̄: Qui ingredit ⁊c. [.] .i. cœpta ⁊ mētis. ꝓcipit. Et cult. rit. q̄ ib ⁊ similr aaron hāc maculam corporalē repellit a sacerdotio. e plene ꝺcl aratum fuit ibidē: ⁊ multo magis ēt indignꝰ ministrare ꝺ hāc maculā mortalis culpe. f Et operat iusticiam. q̄ nō sufficit declinare a malo nisi ēt ope tur bonū. f Qui ingt ⁊c. [.] .i. qui erūt i eccle tuo. ⁊ hoc facit ꝺ virtus q̄ a ꝓo. iii. ethicoꝝ veritas notat̄ ꝑ qui homo talem in verbo ⁊ factis se ostendit cuꝫ ceteꝝ q̄s ē inter⁹. g Non egit ⁊c. [.] aliū verbis decipiendo. h Nec fecit ⁊c. [.] in ꝺb. i Et opposuerit ⁊c. [.] pecto eoꝝ proximo ipropando vel ad cōtumēliā aliis ꝓpalando. k Ad nihil ⁊c. [.] q̄ reuerentiā non ēt aliq̄o honore dignucto q̄ honor debet rendus ēt alicui in testimoniū sue virtutis: vt habetur. iii. Regū. xvi. l Timētes dñm. i. vere virtuosos. m Obligat. eos manifeste ⁊ Publice honorādo. Auaritia. n. delata aliqui in testimoniū sue virtutis cui⁹ ī secreto vel cōi pauris vt honor. Et adit hoc sit publice ⁊ cōi mul tis ꝺ filia quasi quedā charta g. mutata in c. a charitate dei. o Qui iu

Psalmus dauid. XIIII.

f alia translatio ea peregrinabitur in tabernaculo.

Domine quis habitabit

d ⁊ quod ꝓprie ē heb⁹ aq̄s mōtanis f. Aplis ecclia. vbi contra inabolus ⁊ mīstros

in ⁊ tabernaculo tuo:]

⁊ eterna beatitudine vbi pax ⁊ eterna quies

aut qs requiescet i mōte scō tuo.

⁊ ab illo bīto ꝺgelos. ⁊ in tabernaculi. ⁊ ecclia. ⁊ inferno ⁊ quo nouit̄ regnāa

Qui ingreditur sine macula:]

g esse tenenda. ⁊ qs nō ligit ē abstinere a malo. ⁊ Aqui fit ⁊ pietā quo notat̄ prudētia ⁊ iusticia

⁊ operatur iusticiam. Qui lōq

f esse tenta ⁊ ꝺceptioni

tur ⁊ veritatem in corde suo:]

⁊ qs aliquis aliqđ verum dicit ⁊ postea fallit

f pro innocētia. ꝺmpatur ⁊ esse quarta

Qui nō egit dolū in lingua sua.]

⁊ Aug. fm parabolā mercenarii ⁊ pro eo bonū

ne ⁊ esse quinta

Nec fecit ꝓximo suo malū:]

⁊ esse sexta ⁊ sedu libenter vel nimere credi de criminatori.

⁊ opprobrium non accepit ad

na ē. h. penitus adhārā dari ꝓhibet. qui ofo fide ⁊ rabiēt ad eruendū pauperē nō adhārā. Hic ipsalte que adhārā dari iubetur. ⁊ pcipitio ad intrandos holos. Et munera. accepit qđ ꝑ munera vt a magis ⁊ quocūq; pīnu obtabeat⁹ non ꝓ ra innocentia. mo aliam ꝑ eu dabit.

Qui facit. Ecce absoluta ritio interroganti facit̄ recipet ad actum non i stitut nō solum ad cauti dum hoc.

Ad nihil. Aug. Hoc ē ꝑcipue vitiū in hominꝫ dicat malign⁹. ⁊ vt hic sit in conspectu. i. cetꝫ sicut malignum non esse nihil qui a creatore ac creata consurgit

Cōm iurat ⁊ nō de. i. qui pe. Aug. Iocūda nō sunt magna: sed q̄ necessaria pōt. multo mi nus potest loqvertatum in corde. ⁊ nō agere. do. ⁊ nō facere malum ꝓx. Et hoc parua ita cōsi dit⁹ q̄ facit hec nō me. in. e. i. peruenit ad illa ma iestatē in q̄ē ⁊ habitat. vbi ⁊ per futurū temp⁹ dr̄. et. ēt in superiori cōclu sione. sternit potuerit ad vitiosū dolectus ēt.

Qui iurat hec. Cal. Cōsimo. ꝓnit q̄ facit hec regnū in mōte.

Tituli. Cal. Dicit titulus de euangelio. i. de veri ictū nostro. ⁊ sumit. Dr̄ titulus notauit. i. vt

Psal. XV.

c Conserua me dñe. Hic ysiter ꝓponit titulus tali⁹ hereos:

c Humilis ⁊ simplicis ꝑs. dauid. qđ exponit alig ꝺ ꝑsona ipius dauid simplicis ⁊ humilis vt ꝑs ex dictis. i. Reg. x. ⁊ n. petentis a deo confuari in ꝑcutionib⁹ Saulis ⁊ absalon filij sui. Sic hoc ndvidetur vele q̄ Petrus apostolus ad intelligendum scripturas vetustas illustrat⁹ hoc dicit hic ꝑalmū intelligendū ēt ꝺ ꝑsonā nō ꝺ dauid: ib ēt. ii. vbi sic ꝑ dit ex ꝑsona Chr̄i de⁹ suscitauit solutis dolorib⁹ inferni: iuxta q̄ ipse erat tenere ibid ab eterno ꝓuat ꝑ ipm hui⁹ ꝑa. ꝺ. Dauid. n. dicit i ēt. Ll. ꝓuē populū israel. Prouidebā dñm cōl me ꝑ ⁊c. vsq; ibi: Notas mihi fe cisti vias vite: replebis me leticia cū facie tua: adhuc ipse ifam hui⁹ ꝑa. ꝑ ꝑs lit. tribulatione ꝺ ille erat anxietas: ⁊ subdit ēt q̄ ꝑpter ꝺ. Ideo fecit cor meū ⁊c. [.] q̄ facit tuā mētem bonā ⁊ tenet ꝓpū. In translatōe hiero. iuxta hebraicū habet sic: Iuxta vt affligat p lōnitia vestigia tua carnes cathgā do: ⁊ nō mutat tua amētū scrutādo. Ch tñ ponit tuā amētū recto: q̄ vtrūq; ē obligatorū. o Qui pecunia ⁊c. [.] ꝑ genitiuū dicit ꝺ glo. hebraica. Et p hoc videt̄ q̄ ille ꝑalm⁹ de ꝓcepto sacerdotū ⁊ nō edis ꝓpū intligatur: vt dixi ethic: lex moysi ꝓmittebat ēis populo tradet⁹ ⁊ seruā alios q̄ nō erat ꝺ gente tuā. vt habet Deut⁹. xviii. ꝺ hoc nō ꝓmittebat facer dotibus q̄ ebreāt et materia ꝓfectionis. p Et munera sup ⁊c. [.] ad ac ceptandum ei iuriciē tuā ētā. Et cū aliqs ea sibi dubi⁹ accipiat in aliq̄ ciuitate cuꝫ hoꝝ. debebat reduci ad iudicium sacerdotū in hierlm: vt habet Deut⁹. xvii. Et ꝑ determinatōe illi⁹ iudicij nō erat licitū eis aliqđ accipe ꝑ mercede. q Qui facit hec. Hic ysiter dauid infert ꝺclusionē. Qui facit hec. ꝺ tā sunt i hoc ps. r Nō mouebit. i. ꝺ amouebitur tanq̄ indign⁹ a tuo mīsterio. s In eternū. i. vita ꝓtinue ēt a ꝑnio vite: a futura. Cōtraria eo facilis amicitie. fm qo dr̄ Aug. ⁊ Aug. ca. Vade ⁊ ignobere ad eū q̄ habitat i tabernaculo ad iobrā ꝺpotēt⁹ ꝺtēt⁹ ⁊ ꝓpter mansiā sua ducet eū: Quid tu hic aut q̄s qa hic ⁊ fastidi: Est ⁊c facer ofī asperari clus asperat gallus gallinatius ⁊c. Moralit adit̄ posset exponi ꝑalm⁹ ille ꝺ ꝑsonā nre mīstroy ecclie. ⁊ posset tex⁹ applicari ꝺ factis ⁊ pīratio intellectus sensui ipi adit.

Psal. XV.

t Conserua me dñe ⁊c. Hic ꝑalmo ꝓponit titulus tali⁹ hereos:

c Humilis ⁊ simplicis ꝑs. dauid. qđ exponit alig ꝺ ꝑsona ipius dauid simplicis ⁊ humilis vt ꝑs ex dictis. i. Reg. x. ⁊ n. petentis a deo confuari in ꝑcutionib⁹ Saulis ⁊ absalon filij sui. Sic hoc ndvidetur vele q̄ Petrus apostolus ad intelligendum scripturas vetustas illustrat⁹ hoc dicit hic ꝑalmū intelligendū ēt ꝺ ꝑsonā nō ꝺ dauid: ib ēt. ii. vbi sic ꝑ dit ex ꝑsona Chr̄i de⁹ suscitauit solutis dolorib⁹ inferni: iuxta q̄ ipse erat tenere ibid ab eterno ꝓuat ꝑ ipm hui⁹ ꝑa. ꝺ. Dauid. n. dicit i ēt. Ll. ꝓuē populū israel. Prouidebā dñm cōl me ꝑ ⁊c. vsq; ibi: Notas mihi fe cisti vias vite: replebis me leticia cū facie tua: adhuc ipse ifam hui⁹ ꝑa. ꝑ ꝑs lit. tribulatione ꝺ ille erat anxietas: ⁊ subdit ēt q̄ ꝑpter ꝺ. Ideo fecit cor meū ⁊c. [.] q̄ facit tuā mētem bonā ⁊ tenet ꝓpū. In translatōe hiero. iuxta hebraicū habet sic: Iuxta vt affligat p lōnitia vestigia tua carnes cathgā do: ⁊ nō mutat tua amētū scrutādo. Ch tñ ponit tuā amētū recto: q̄ vtrūq; ē obligatorū. o Qui pecunia ⁊c. [.] ꝑ genitiuū dicit ꝺ glo. hebraica. Et ꝑ hoc videt̄ q̄ ille ꝑalm⁹ de ꝓcepto sacerdotū ⁊ nō edis ꝓpū intligatur: vt dixi ethic: lex moysi ꝓmittebat ēis populo tradet⁹ ⁊ seruā alios q̄ nō erat ꝺ gente tuā. vt habet Deut⁹. xviii. ꝺ hoc nō ꝓmittebat facer dotibus q̄ ebreāt et materia ꝓfectionis. p Et munera sup ⁊c. [.] ad ac ceptandum ei iuriciē tuā ētā. Et cū aliqs ea sibi dubi⁹ accipiat in aliq̄ ciuitate cuꝫ hoꝝ. debebat reduci ad iudicium sacerdotū in hierlm: vt habet Deut⁹. xvii. Et ꝑ determinatōe illi⁹ iudicij nō erat licitū eis aliqđ accipe ꝑ mercede. q Qui facit hec. Hic ysiter dauid infert ꝺclusionē. Qui facit hec. ꝺ tā sunt i hoc ps. r Nō mouebit. i. ꝺ amouebitur tanq̄ indign⁹ a tuo mīsterio. s In eternū. i. vita ꝓtinue ēt a ꝑnio vite: a futura. Cōtraria eo facilis amicitie. fm qo dr̄ Aug. ⁊ Aug. ca. Vade ⁊ ignobere ad eū q̄ habitat i tabernaculo ad iobrā ꝺpotēt⁹ ꝺtēt⁹ ⁊ ꝓpter mansiā sua ducet eū: Quid tu hic aut q̄s qa hic ⁊ fastidi: Est ⁊c facer ofī asperari clus asperat gallus gallinatius ⁊c. Moralit adit̄ posset exponi ꝑalm⁹ ille ꝺ ꝑsonā nre mīstroy ecclie. ⁊ posset tex⁹ applicari ꝺ factis ⁊ pīratio intellectus sensui ipi adit.

Bono. m. n. e. Cas. Si xpi hois bonis nō eget de⁹ ab ipso habet omnia. destruit arrogantia hoium ꝛ heresis pelagianorum. qui putant aliquid boni seruiendo fieri.

Sanctis qui. Cass. Exponit ꝗ xp̄s qualiter oraūit narrat nunc que bona fecit illi deum.

[illegible]

me domine. quoniam in te speraui dixi domino de⁹ me⁹ es tu: quoniam bonorū meorum non eges. Sanctis qui in terra sūt: mirificauit oēs voluntates meas in eis. Multiplicate sunt infirmitates eorū: postea accelerauerunt. Non congregabo conuenticula eorū de sanguinibus: nec memor ero nominum eorum per labia mea. Dominus pars hereditatis mee ꝛ calicis mei: tu es qui restitues hereditatē meam mihi. Funes ceciderunt mihi in preclaris: etenim hereditas mea preclara est mihi. Benedicā dñm qui tribuit mihi intellectum: insuper ꝛ vsqꝫ ad noctem increpuerunt me renes mei. Prouidebam dominum in conspectu meo semper: quoniā a dextris est mihi ne commouear. Propter hoc letatum est cor meum: ꝛ exultabit lingua mea: insuper ꝛ caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meā in inferno: nec dabis sanctū tuū videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vite adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vsqꝫ in finem.

[illegible]

nec anima in inferno dabitur nec corpus sanctum per que ꝛ alij sanctificati sunt patietur corrumpi.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Uidere

Delectationes. Aug. Delectatio est in fauore tuo in itinere huius vite perducens ad finem glorie conspectus tui.

Oratio dauid. Cas. Oratio persone dñi conuenit: adiuncta ecclesia que eius corpus est. Psalmus. XVI.

Exaudi dñe. Cas. Iste psalmus verā naturā humanitatis facit attendere.

[illegible]

Oratio dauid. XVI.

Exaudi dñe iusticiā meam: intende deprecationē meā. Auribus percipe dñe orationem meā: non in labijs dolosis. De vultu tuo iudicium meū prodeat: oculi tui videāt equitatē. Probasti cor meum ꝛ visitasti nocte: igne me examinasti: ꝛ nō est inuenta in me iniquitas. Ut non loquatur os meū opera hominum: propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos in semitis tuis: vt nō moueantur vestigia mea. Ego clamaui quoniā exaudisti me deus inclina aurem tuam mihi: ꝛ exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas: q saluos facis sperantes in te. A resistentibus dextere tue custodi me vt pupillam oculi. Sub vmbra alarum tuarum protege me: a facie impiorū qui me afflixerūt. Inimici mei animam meā circumdederūt: adipem suum concluserunt: os eorum locutum est

Nicolaus

[illegible]

Psalmus. XVI.

[illegible]

De lyra

[illegible]

Susceperit. Cal. Nihil eis hec opportunitas respon. fuit. Vel susceperit a deo cui^s opus est, vel a mundano vel a tudore occupentur auide.

Leo. Aug. Cal. Postquam deposuit deum diabolo & amarore lacrimar. Populus catulus leonis. Ultimo diaboli habenda permanebo inuidie: q^r modo est multis vota tyrannoru lacrimis perficere.

Exurge. Cas. De resurrectionibus eorum.

Preueni. Cal. Ab illius dne cui^s nomen nō potuo in se ipō in alio peccat. Suppliter. a filiis rationē luxurie. t. ineffica cias fac^e deiere eos.

Cripe. Aug. Redi fundo a morte ad ipsa vita. Franca. t. Aug. alia mea est anima quia mortua. i. virtus mea nihil pōt: vt p̄ cā regna iniqua tue debellet: t iudex diuidat ab impijs.

Diuide eos. Cal. Ab est iudeos diuidos.

A paucis. Celestis vir monet, libi a paucis delitibus q in regnū agitpe ascendit. Iudeos de terra fabulatos p quā me occiderūt diuide p̄ eos in vita pōti qd q̄ potest ydioteria quāl mortuos. Oc abscō. t. de indefectis quasi deus nō nouit. Ghyber saturata ē car nalitate eor. Vel de sceptis legis & miraculis ipi. venter. i. carnalis sensus hylettos effigiebat^r bonis & ipi pulli ris saturati sunt porcina. i. immundicia: t re liq̄a peccatoꝝ misceunt posteris. Vel saturati sūt filio ad opus filioꝝ. Et ex illusione arc quc nō ē. Multitudo enī vape filii sa turantur. Et ita saturati sūt q̄ dimittūt reliquias maledictionis parulis suis. Vel saturati sunt de abscondito. i. peccatis q̄ a te remota sunt: t hoc filijs. i. ad vultatē filioꝝ qui sunt reliquie saluande.

† ꝛ Aug. cum dicitur Ab hoste de me mundano, superbum. † Prōcidentes me † ꝛ nō obligo q̄ fuerit quasi ad fructū. † pro ut videtur q̄ hoc dicunt nimis mollior accidit nāc me nihil ꝛ brevis. † ꝛ qs. † cardio. nāc circūdederūt me: † oculos † ꝛ Aug. cum in terrena inclinauerit in quibus nihil pati cupiunt accidebant, ꝛ si nulla qui occidebat. † ne perderent locum ꝛ gentem. suos † statuerunt declinare in † ter † ꝛ diabolus ꝛ principes. ram. ¶ Suscēperunt me sicut † leo † populus. paratus ad predam: ꝛ sicut † catu † ꝛ capitanus de infidelib⁹. lus leonis † habitans i abditis ¶. † fidelis † ad vindictā. † ꝛ Aug. Qui vi dentia non curare deo. † Exurge † domine preueni eus ꝛ † ꝛ Aug. Sunt eorum vindicta cui^s ex ultionis potestatem habemus eos. † supplanta eus: eripe aiam meā † diabolo. † illum quod mūna. ab † impio: frāmea tua ab inimi † ꝛ Leonis tui. i. mei † ꝛ Augi supplanta eos hoc modo. micis † mānus tue. † Dōmine a † ꝛ Aug. vide per dns eos de terra qui ich obtinent vel parentes eor per cōtē in illa vita quam solam sanam putant qui de ea nō desperant. pauco de † terra diuidē eos i vi † ꝛ peccatis. ta ipoꝝ: de † absconditis tuis ad † ꝛ Asperitas mētis vel pondus. i. immobilita. † ꝛ sanguine eius hoc non ē super filios eoꝝ. impletus est venter eorum. Sa † ꝛ Augustinus tales dicit filios esse diaboli, quos ipse in eternū habebit. tiati sunt † filijs: ꝛ dimisit reliquias

Nicolaus

dicentes se me occidere contra diuinā ordinationē que disposuit me regnare post saulem. a Prōcidentes me. id est sub persecutionibus me eiect entes a cōmuni hominū societate. b Circūdederunt me. nihil tendentes nisi ad mortē. c Oculos suos s̄t. Iustitia enim regni terreni perquā putabat dauid ad meritum: ne regnum saulis transiret ad eum ꝛ ad domū suam. d Susceperunt me sicut leo paratus ad predam. i. aperte me persequēdo cum maxima crudelitate. e Et sicut s̄t. iquia eā hoc etiam quærebant capere dauid occulto insidijs. Et ideo cōfundit dauid. f Exurge vbi ponunt eum. ꝛ loquitur de preterito per modū futuri quia erat tam liberatus de inimicis suis: vt dicā est: sed facit hoc ad exprimendū statum in quo fuerat positus in persecutione: dicit igitur: Exurge vbi ponunt eum dando ei impedimentū ne persequant ad interfici sicut victum est. i. Reg. xviii. quando elegebat dauid in modum cōsone ne posset euadere. nec ordinatione diuina venit subito nūcius dicens ad eum: Philistei irruerunt se phūlati super terram: ꝛ fac p̄ ille dimisit persequi dauid. g Et supplanta eū. quod factū est quando saul persequēs dauid ad mortē: cecidit in manu eius ita q̄ dauid potuerat eum occidere. vt habetur. i. Reg. xviii. ꝛ xxvi. h Eripe aiam meā ab impio. i. a saule. i Framea tua. i. me qui sum gladius tuus ad destructionē infidelium: aliter non potuisset interficere goliath gigantē: nec tenuit vehemēter philistheos nisi diuina virtute pugnasset. k Ab inimicis manu tua. i. a saule ꝛ filio complicibus qui tyrannicant tales operibus in me. l Domine a paucis. i. a me ꝛ virtio meis qui pauci sumus respectu sapientū possunt nos contingere nec capere. m Dimidē eos in vita eorum. ita q̄ q̄dā viuent nullus speculator qui diuino iudicio ēs nobis occulto frequenter concedū tur hominum malis. n Adimpletus est venter eorū. i. auido eorum: eius qui erant pleni tali bono bonis ꝛ ami p Dimisa sunt filijs. quia multi homines aliquando dispensatione dei proles. q Et dimiserunt s̄t. iquia etiam post mortem suam abundāt filij eorum: vel aliter quia cum saule mortui sunt in monte gelboe illi qui

Judica ipse. Cal. Post ea nō dixerunt se iactat: sed ea dereliquit ꝛ sic salutauit q̄ aliter sibi relictus perit ei^s victrix victoriam.

Circūdederunt. Cal. In persona iudeoꝝ ad adunctū ipi agit de cladibꝰ humani generis: ꝛ quō de mysterio incarnatōis missus est ꝛ in baptismate de toto orbe ipi sunt collecti. Dolores. nō de rebus mūdi ꝛ mors qt vbiq; diabol⁹ regnabat tunc q̄s rari erāt iustiq; rapidis iniquitatis † turbati sūt. Dolores inferi. gētiles in infernō debito dolore torquēdi.

1.Reg.xxi. & xxvi.

† ꝛ Aug. non mortis imminentis sed † de † ad perseverandum

Preoccupauerūt. Laquei originalis reatus.

Cōmota est. ecce quō audiunt de promissa tribꝰ da p incarnatiōne quā p ea q̄ tūc facta sunt sic descripsit p mota ē ꝛ possē.

Exemuit. necesse ē eius vt p̄nia iudicio trenant peccōo. Indignatus. humiliauit se verbū vt caro sumeret. Descendit. ad nos venit. Caligo. diabolus q̄ mētes obnubilat. Sub pedibus. qt vbi pōt calcat. Ascēdit sup cherubin. q̄s videntis⁹ aplis cōscendit: q̄ oēm modū fide excedit q̄ est integer & archanū q̄ caro pausa fic est ex alta ta. Volauit. geminatā nimiā celeritatē signficat qua p totū mundum cucurrit. Tenebras. in carnatōis mysteriuꝫ q̄s nodis ꝛ obscur

† ꝛ Aug. ex mea ꝛ non meam gloriam sed vbi querens † ꝛ ad perseverandum meus. † Laudans † invocabo do † ꝛ Aug. non mortis imminentis sed † de minū: † ꝛ ab inimicis meis salu † ꝛ quid esset ista ebr. † ꝛ eruta ero. ¶ Circūdederūt me dolores † ꝛ morbi inigne ad tempus clinos sed ista ostendunt operum vt comprehendere. mortis: † torrentes iniquitatis † ꝛ Aug. in circumdantibus me ꝛ pōrent eum: dolores inuidie qui mortem ad inferendā. † conturbauerūt me. ¶ Dōlores † ꝛ pōrent a nocere volent. inferi circundederunt me: † laqueo cupauerunt me † laqui mortis. † ꝛ in nouitate vbi tota virtus potest. † In tribulatione mea invocaui † ꝛ qui est unica inter multa remedium † ꝛ ad deum † ꝛ qd plus est & invocare. † dominū: † ad deus † meus ꝛ da † ꝛ de corde meo in quo habitat. maui. Et cōaudiuit de † templo † ꝛ Causa iudicie que bene ad deum intrat. sancto suo ¶ vocem meā: ꝛ † da † ꝛ Aug. Quę istius habeo nā certum bonum ꝛ † ꝛ ab inimicis me. mōr meus in † conspectu eius † in † ꝛ potentie ꝛ clemētie. † ꝛ interius q̄ p̄ceptum. † ꝛ ad p̄cipiendum trouuit in † aures eius. ¶ Cōmōta † ꝛ carnis p peccatis † ꝛ peccatores. est ꝛ † cōtremuit † terra: ¶ † ꝛ fundamenta † ꝛ Aug. ipse superborum in fonda † ꝛ eius spes mundi non habent firmamentū in cordibus hominum. mōtis † turbata sunt ꝛ cō † ꝛ innocentie dei in eis. † ꝛ deus. mota sunt: quōniā † iratus est † eis † ꝛ Aug. Ecclesia mea de peccatis populi sui ꝛ de peccatis q̄ mihi sunt. † ꝛ in pena iudicii sui & † Ascendit fumus in † ira eius: ꝛ † ꝛ aqa. Christus post passionē flagrans de nouitate dei. † ꝛ ejusdem. ignis de † ore eius ꝛ † ꝛ sui. vel qui frigidi remebuerāt reincendentes. ignis a † facie eius ecarsit ¶ † ꝛ carbones

Nicolaus

ores. a Laudāo. Hic consequenter ponit liberationis materiam. Et primo ponit liberationem sui. Secundo liberationem ei^s de terra egy pti: ibi: Commota est: cuius ratio infra videtur. g Circa primum ponit materiam suę liberatōis scilicet mala illata sibi ab aduersarijs suis ꝛ spiritualia & corporalia. ꝛ dicit ad ſ dicit: Laudāo invocato vbiq; deo cautione malo q̄ sequebat ad vltō: b Et ab inimicis s̄t. ſ. sicut dēo me saluauit ab inimicis malo corporali⁹. ſ. saule ꝛ aduersarijs ꝛ ita spero q̄ saluabit me ab inimicis spūalib⁹. ſ. demonib⁹. c Circūdederūt me s̄t. fuit enim dauid aliqū tia circūdatus ab aduersarijs q̄ desperabat & posse euadere: vt dicti est psal. hoc. d Et torrentes s̄t. iqz ppter iniqtatē eius cōmissam pena vitas in aduersarijs vsq; ad hominicidio vsq; fuimus pcutione ab saule filij sui: vt habetur. ii. Reg. xi. Et ppter iniqtatē numerationis ppli sustinuit magnā turbationē ꝛ ancte ad ꝛ pestilētia ppli fuit. vt habetur. ii. Reg. xxiii. Et ppter ſ subdit: e Doleres inferni s̄t. iqz dolore mortis rogauit vt gladi^s angeli pcutētis populū vertere: in eū: vt habetur. ii. Regū xxiii. vbi dicit: Et ait dauid ad dominū: vide ego peccaui: ego inique egi: isti oues q̄ secuti sunt pedes meos quid fecerunt? Vertat obsecro manus tua contra me ꝛ contra domū patris mei. f In tribulatōe s̄t. ſ. p liberatōe a pcēd malis. g Et exaudiuit s̄t. ſ. de celo: q̄s ē templū ei^s dei. h Dolet mihi. ſ. ira ei^s a pāde mihi liberatōem. i Et clamor me^s s̄t. iqz ſ deo mox pclamauit damor petitis in aures eius postulat vt ab ei^s ira eruat. k Cōmota ē s̄t. Vide ꝛ ex hoc dauid introducit liberationē sui ab egypto. p̄ fuę liberatōis exēplū: q̄ sicut vidit dns. Ita. modus antiquorum beneficiorum fuit in particularibus liberationibus facere mentionem de liberatione egyptiaca que fuit generalio

Cōmota ē. Aug. Ira dr̄ficato ipo clamor fit ꝛ peccatorū ſ pōrum Fundamēta. Cal. Pcēptiones dispoꝝ. i. omnia ꝛ bonitates q̄ deus instituit. spes enim nulla ē nisi quam deus dedit.

Celos. Cal. i. pdicatores inclinauit a pōpotentia ad misericordiā ꝛ ad ferendam indelictam.

Bonus † succēsit sunt † ab eo. † Indignauit celos ꝛ descendit ꝛ † caligo † ꝛ Aug. Ira dr̄ficato ipo clamor fit ꝛ peccatorū ſ pōrum Fundamēta. Cal. Pcēptiones dispoꝝ. i. omnia ꝛ bonitates q̄ deus instituit. spes enim nulla ē nisi quam deus dedit. Celos. Cal. i. pdicatores inclinauit a pōpotentia ad misericordiā ꝛ ad ferendam indelictam. Bonus † succēsit sunt † ab eo. † Indignauit celos ꝛ descendit ꝛ † caligo † ꝛ Aug. Ira dr̄ficato ipo clamor fit ꝛ peccatorū ſ pōrum Fundamēta. Cal. Pcēptiones dispoꝝ. i. omnia ꝛ bonitates q̄ deus instituit. spes enim nulla ē nisi quam deus dedit. Celos. Cal. i. pdicatores inclinauit a pōpotentia ad misericordiā ꝛ ad ferendam indelictam. Bonus † succēsit sunt † ab eo. † Indignauit celos ꝛ descendit ꝛ † caligo † ꝛ Aug. Ira dr̄ficato ipo clamor fit ꝛ peccatorū ſ pōrum Fundamēta. Cal. Pcēptiones dispoꝝ. i. omnia ꝛ bonitates q̄ deus instituit. spes enim nulla ē nisi quam deus dedit. Celos. Cal. i. pdicatores inclinauit a pōpotentia ad misericordiā ꝛ ad ferendam indelictam.

Bonus † succēsit sunt † ab eo. † Indignauit celos ꝛ descendit ꝛ † caligo sub † pedibus eius. † Et ascendit super cherubi ꝛ volauit: volauit † ꝛ angelo. quasi incomprehensibilitas eius superat virtutes omnes eas. † ꝛ Aug. Quodlibet ipem in corde credentis, ubi habet non prius eos. † Et posuit tenebras latibulum † ꝛ aug. de † portis ei^s audiūt in dñe tue. † ꝛ Aug. Ita cognoscitur deus huius † ꝛ Aug. Obscura sunt sacramenta ꝛ non per speciem. suum: † in circuitu eius tabernā † ꝛ Aug. Obscura dominica est in preteritis ꝛ in omnibus praedicatoribus culū aquę † tenebrosa in nubibus aeris. † Præ fulgore in cō † ꝛ predicatorum † ꝛ qui nubes ad gētes mittit. Aug. Ita dr̄ficato ipo clamor fit ꝛ peccatorū ſ pōrum Fundamēta. Cal. Pcēptiones dispoꝝ. i. omnia ꝛ bonitates q̄ deus instituit. spes enim nulla ē nisi quam deus dedit. Celos. Cal. i. pdicatores inclinauit a pōpotentia ad misericordiā ꝛ ad ferendam indelictam. Bonus † succēsit sunt † ab eo. † Indignauit celos ꝛ descendit ꝛ † caligo sub † pedibus eius. † Et ascendit super cherubi ꝛ volauit: volauit † ꝛ angelo. quasi incomprehensibilitas eius superat virtutes omnes eas. † ꝛ Aug. Quodlibet ipem in corde credentis, ubi habet non prius eos. † Et posuit tenebras latibulum † ꝛ aug. de † portis ei^s audiūt in dñe tue. † ꝛ Aug. Ita cognoscitur deus huius † ꝛ Aug. Obscura sunt sacramenta ꝛ non per speciem. suum: † in circuitu eius tabernā † ꝛ Aug. Obscura dominica est in preteritis ꝛ in omnibus praedicatoribus culū aquę † tenebrosa in nubibus aeris. † Præ fulgore in cō † ꝛ predicatorum † ꝛ qui nubes ad gētes mittit. spectu eius: † nubes transierunt † ꝛ aug. transiūt grando ꝛ carbones ignis. † Et † ꝛ aug. de crede infi. & mitt dominus qui ille in gentia mysteria loquitur. quorū sensus euangelia. † ꝛ augu. ꝛ in p̄fundo locuti adhuc ostendit † ꝛ mittit intonuit de celo dominus: ꝛ al † ꝛ dicium de p̄cepto eternū. tissimus dedit † vocem suā: grā † ꝛ non tenere transiturū sed mitti. do ꝛ carbones ignis. † Et misit † ꝛ euangeli: ꝛ cum pōna virtutē vnde volabat. † ꝛ in aqa ei^s in nubes: vnde aqa. ꝛ nubes ei^s mentes. † ꝛ ad quos mitti. † sagittas suas ꝛ dissipauit eos:

Dedisti ipse psalmo I dic ꝛ in ipsum nostrū. Caligo. tenebre ſ qui. emū p̄sumunt sub ea^s po testate fuisti. vel q̄ simplex ecclie sensus in eis. Et absistit. facta est quodlibet p̄mone sicla in qa^s super emicat. quasi alienatus. tenebre † in circuitu eius. vbi latitat vel vbi virga sanctis mali adhuc ipse eos non cognoscit & sui cognoscunt.

Volauit. Aug. Obscura sacra. vt in his tenebris vel videtis p̄fidē ambulamus ꝛ non per speciem.

Per celos. Cassio. Dedisti ꝛ absistit ſ per nubes celest. qs i heresi. Ut ppter ipm in qs^ obscura doctrina dominū sic. Sed p nubes q̄ non etherias. i. aplos ſ plurales sūt ſ cognitione ea^s. i. vicinius cōtemplantes.

Grando. Aug. Ob furgatōes q̄ dura cordis feritas: ſ ignis charitatis refoluit in nubi ale sit nō fandis alis fabis. Et carbones q̄ illis ignis scintillas exeūt acēsa rectimissime.

Intonuit. Cassio. Ad litteram. vt quando vilum est tonitrus deo dicēte clarificatur: ita dr̄ clarificabo. Dedisti vocē vt ēt dixit: Ē filius meus dilect⁹ ī q̄ mihi cō. Et misit. Cal. Ostia intonuit ꝛ ostia misisti cui tribuit ad gentes ſp erat certus: neq; rōnabilis habitus.

De lyra

toti populo. ꝛ hoc patet in pluribus locis sacre scripture: dicit ergo: Commota est s̄t. ſ. Habitantes in terra sin modū cōs loquebātur ppt plagas egypti ocs habitatores ſ egypti fuerūt: timuit et cōmota est pars in Ere. Et erā ad tras ini plagas illas facte fuerit cessationes ꝛ nominat horribiliter vt hz Ero. viii. ita q̄ valebat tremē tota tra ꝛ cōmouri mōtes fluminū ſ Dedisti tum^s s̄t. ſ. iqz ſ de deo ad modū boīs irascēs cui^s ex ꝛ narī bus egit fum^s. n Et ignis s̄t. ſ. iqz ignis ꝛ grādo mixta parte ferebant ad punitionē egyptiorū vt hz Ero. ix. Et ite ignis est a facie dei egyptū. Psalt de ei^s pcto ꝛ vecātate. o Inclinauit s̄t. ſ. nō p loci mutationē q̄ deo est ipossibilitati p̄ferat^r ab: itionē egyptios in terra punitōe ꝛ beneficos liberatōe p Et caligo s̄t. ſ. iqz fuit tenebras palpabiles vt dic^r hz egyptoꝝ vt hz Ero. x. q Et abscidit s̄t. ſ. p ſ eni designat velocitas pmini ſcidis ad liberatōes ppli ꝛ egypto: q̄ ad illud tpr erāt vie valt ſ ēt q̄ dat i mario nilero: vt hz Ero. xii. r Et posuit tenebras s̄t. ſ. inter ſ nube erāt ini cyrcūdi egyptios ꝛ filios isr sup mare rubeū q̄ erat obscurissimus ꝛ dilūma q̄ pr egyptios ita q̄ nō poterāt accidē ad filios isr ꝛ ī nube illa erat ignis ꝛ plonā obi rigidissime: vt hz Ero. xiii. ſ nō ſ. Et attribuit sui ꝛ tabernacul. s Tenebrosa aq̄ s̄t. ſ. iqz q̄ nub debeant ducere pluuie grosse ad mai^r ipedimēti egyptioꝝ: verūtā q̄ nubes illa ex pte ſ oꝝ ſ ſ illuminabat nocte: vt hz Ero. xiii. ſ nubes ſ. Et ex ſ ſ. iqz ex ipa nube circa vigilia matutina ſ ſ ſ tonitrua ꝛ fulgura ꝛ rotas cursū diuersū dando ſ. v Rubeo t̄ s̄t. ſ. Et q̄ ps ſ ſ. iqz ſ Et nubes tegebat

Et apparuerūt. Ipse venisse putant qđ putauit ingerebat eloquium.
Ab increpande. Cal. Cōuerso ad deū quasi ei gr̃as actōe: q̃ per filiū cognoscat peccatores impios abesse ut timeret iram futuram.
Dilit. Cal. Vocalis q̃ de adopta dilectōe de spūsō desponsatio. Adopt me ecclīa sponsa. De aquis baptismi. Dei multi spūs q̃ est deus. De alto q̃ equalis ph̃ est in.
Accepit. quasi sagittā assūpsit. in similitudīe virtutis et boni operis.
De inimico. Antichristo. vnus q̃ sup oēs inimicos plus nocet.
Et ab his q̃ oderūt. Cal. exteriores inimicos boldan. i. demonib⁹ quod melius est quia placet fingit. Per hoc magis erigitur illi sunt placati cum enim affligit exalta magis crescit.
In tribulatione. Cal. Per tuscā malorū crescit exalta numero et merito. Salutē q̃ ad fidē venit. Quia voluit. Augustī gratia eligit. Et retribuet sm iustitiā. bonevoluntat. Et sm opa q̃ sunt post primā conuersiōnē vel. i. fidē et charitatē: que gratuito sine precēt ti merito deus preſtat.
Quia custodiui. Dei ita possūdo cū ꝓximi verbis: Et retribuet. i. sm iustitiā. m. et. i. p. et. i. sm q̃ iustus et pur⁹. i. in mōdo. Pulsus q̃ eā. vi. do. purus: q̃ non impie gessi: et bene: videlicet iustitia tā prīma q̃ futura et vide iustā: et inuenta iusta nō repuli. i. placuerunt: et sic custodiui: et fugiens cepi ero immaculatus: vel in futuro retribuet.
Cū electo. adherens.
Et obseruabo. ne terrā

Nicolaus

fu. i. fulgura q̃ a deo mittebant. Nec sagitte sup eos ꝓpitios. ibūt a Et cū turbauit cuncta eni facte egyptii turbati q̃ volēs fugē aqe mar̃ carne bāt ꝓra eos sm q̃ bñ Exo. etiā. Fugitibusq; ꝓpitio occurrēte aq̃ vl.
b Et apparuerūt vl. i. filio eni mar̃ fūr fontes aquar̃ i aligb⁹ locis q̄ nō apparēt nisi deuadet filius maris aq̃ elic fuit facta vt filiꝰ irā terrēt p maris inundō subdit: c Et reuelata vl. i. ꝓpter tre cōtra filiū aqa maris q̃ fūdamenta orbis id̃ mūdi fundamēti domus artificis alicui. q̃ fūdamentū est pare ifernū: q̃ sup terrā fūt alta clemēta et superī corpa celestia d Ab increpande vl. i. p̃ offēdit a q̃ possūt talia punitio p egyptios. f. a deo vindicta p eos. e Misit de sūmo. Pōt ꝓfer deberi forma liberationis ipsius dauidis facta ē diuina virtute: ꝓmo deberi hēc forma liberatōis ei⁹ p modū cuiusdā de manu aduersarioꝝ. Scdo p mo. sacerdōtio et destructiōe regni: Qm in te eripiar. Ꝑ tima i deus dicit dauid: qm̃ in te deus. i. de celo vel venit auxiliū mihi. f Et acc̃pit me vl. i. de tribulatiōe⁹ multē sanctō e absalonis me ꝓtexerūt. g Et assūpit me vl. i. tribui adhuc intelligant ꝓpter Esa. viij. vbi vl: Adducet dñs sup eos aq̃s fluminis fortes e multas regiōi assyrioꝝ e oēs gloriā eius i. exercit⁹ eius.
I Et eripuit me vl. i. Unde e adolenc. k Et ab his q̃ vl. i. Saul e hō bodet e filii adhoēm⁹. vt hū. Reg. xx. l Qm̃ placuit vl. i. habē tria magna ꝓtexit pp multitudinē filii adherētē. m Peccauerūt vl. i. qi sui via ꝓcesit dauid q̃ ad modū corone ei⁹ dicēdit dauid: ꝓpt q̃ sp̃erauit se posse euadē vt hū. Reg. xxiii. Et adhuc ꝓphi dedit absalō ꝓhi vt p̃cipit dauidi a q̃ pueret ei⁹ antiq̃ posset in are aliq̃ fornicati tāq̃ rebellet ad clamat e tamē regi. n Et factus e vl. i. q̃ et ostēsus est iniquitoni dauid timenti: eo q̃ ꝓhibuit

† f crimi. † minacula q̃ sup eos ꝓpitio ꝓdit eos † Quasi ventilatio

Fulgura multip licauit et cōturbauit eos. Et apparuerūt fon

† f Dñs sum lanc in ꝓcellentibus.
† f Cal. veritas ꝓdicatorum.

tes aquarū: et fundāta sunt fun

† f Magnus clamor apparuit. Dei regnū adep. † f Dauid in etnū eternū. † f Dauid. Ꝓpone super quos credentes deus edificatur: et ecclīa de mundo adunatur: et congregat.

damenta orbis terrārū. Ab in

† f Magnus exordius nō ꝓdam spiritū mentionē.

crepatione tua domine: ab ispi

† f Magn. glorioſum ecclīam vocando et gentibus in hereditatem.

ratione spiritus ire tue. Misit

† f Magn. Qui mihi inuidebāt meciam voluit eum. † f Quasi ꝓcellentē ꝓphetiā ad effectū ꝓducendi et ꝓmittendam hanc compassionem veram.

de summo et accepit me: et assū

† f de mirabilitate et ꝓpulorum.

pſit me de aquis multis. Eri

† f Magn. Qui mihi inuidebāt meciam voluit eum. † f Quasi ꝓcellentē ꝓphetiā ad effectū ꝓducendi et ꝓmittendam hanc compassionem veram.

mis: ab his qui oderunt me

† f ex quo mihi liberatio ꝓpulorum deum.

quoniam confortati sunt super

† f a similitudine currentiū. † f ꝓpter mihi necessitā. † f In tpe tribu. † f non tpe gaudiū

me. Preuenerunt me in die affli

† f Contra milicias e vsq; ꝓpter. † f ꝓ nulla re

ctionis mee: et factus est domi

† f Magn. Deus ꝓtector meus. † f Et ꝓcurrit

nus protector meus. Et eduxit

† f Magn. Solatiū contra angustias carnis.

me in latitudine: saluum me fe

† f annūtiā ejus vellem eum. † f hec omnia gratis sed ꝓfi. † f Hu

cit quoniam voluit me. Et re

† f Magn. Deus voluntatis qui dedit misericordiam et vellem.

tribuet mihi dñs secundum in

† f Magn. Sanctum. qui dedit vt sanctum cōuersio in latitudinem.

stitiam meā: et secundū puritatē

manuus mearum retribuet mi

† f Mag. vt latitudine opes Liga vinctus cōiugatur perfectus pub. † f qualiter retribuet.

hi. Quia custodiui vias domi

† f Mordendo.

ni: nec impie gessi a deo meo

† f Magn. i. potens tollet. potens spūs. flagella cōtinendo. sanctissima profundaq; semper attendo.

Quoniam omnia iudicia eius

† f Mag. vt ille qui defert sibi carnia. vel qui fragilitate carnis superat nos omnia quasi oppr.

in conspecto meo: et iustitias ei⁹

† f Mag. olim vita. et sine expia. † f Psalmo dum. † f nō q̃ ꝓcellat aliter macula. sed obſer.

non repuli a me. Et eroimma

† f Mag. Qui mihi inuidebāt meciam voluit eum. † f Quasi ꝓcellentē ꝓphetiā ad effectū ꝓducendi et ꝓmittendam hanc compassionem veram.

culatus cum eo: et obseruabo me

† f me iterum cadam per peccatum mortale. † f in futuro.

ab inigtate mea. Et retribuet

† f Mag. vt latitudine opes Liga vinctus cōiugatur perfectus pub. † f qualiter retribuet.

mihi dominus secundum iusti

† f Mordendo.

tiam meam: et secundum puritatē

† f Mag. non q̃ad hominē vel enim quia qui videntur vīper. dus sunt. que non videntur eterna quo pertinet ad mūdū hoc.

manuū mearū in conspectu ocu

† f Sanctificans eum. † f est sine iustitiam mea tamen non est mea nisi se donante.

lorum eius. Cum sancto sanctus

† f Magn. Qui mihi nocet. sed ꝓpter peccatū suū qui sic cōfringitur.

eris: et cum viro innocente inno

† f Ab ea quem diligit ꝓfecto.

cens eris. Et cum electo electus

† f Mag. ꝓ merito puerſus videtur qi dilit non est mala. † f hoc puerſum videtur peruersis qi confitent a peccata saluos.

eris: et cum puerso puertēris. Quo

facies: et oculos superbos humi

† f non est nostrum lumen et notiā. † ꝓpter ditat eodē. o deus patrē quia lucernam. i. apostolos et alios ꝓmittens.

liabis. Quoniam tu illumi

nas lucernā meā domine deus

Ange. Et retribuet. Pl nō solū ꝓpter tantā dñe fidei q̃ p ot. apar. sī ꝓpter longanimitatē retribuet mihi.
In ꝓspectu. Hoc iustus iudicāt sicut illi ꝑ semp attendebāt deo ingiter respiciat.
Cū sancto. Cal. Dixerat recedūt sm iustitiā: nūc vt videat ecclīa cū libero arbitrio. ostendit quō habeat iustitia. et fit puerſio ad vtrūq; quasi ei gr̃as actōe: dīc cuꝫ f. i. i. adiuuas in fēlitate q̃ sanct⁹ in natura alios gratia sanctificat. In in nocētia: quia innocētia in nocentē adiuuas: et puer sum puerē. pmittēdo. et b oia q̃ tu ꝓpīm. hu. ff. et occa. fu. hu. Vel sē ego ero imaculat⁹ cū eo: sīr tu q̃libet cum sō ꝓpo. i. ipso deuīte erit sēcō: et innocens: et cū puerso. i. diabolo erit puerſus. Et ē hic argumentū a conuictu. et hoc dīcō quia tu dīc po. hu. fal. fa. et occa. sup. hu.
Aug. Et etiā occulta ꝓfitēr q̃ intelligeris cū sō scīs q̃ tu scīs eas.
Et retribuet. Cal. Fuerāt ꝓdicatores: i. qb⁹ inest cognitio veritatis qua illuminat sacrār alios: vbi habemus ebetatē: illum in valis fictilibus.

De lyra

Iudeāt se sup terrā ifrā vt hī. i. Reg. xviii. et nūc ꝓ alijs

1 Reg. 11. c. 1. 1 Reg. 1.

Nicolaus

nunc. a Qm̃ in te. Ꝺ ꝓphet describit liberatio dauid ꝓ modus iusticiē oīs aduersarioꝝ: cū vl: Qm̃ in te eripiar. i. ꝓ te eripiar a tēptatione. Tēta tuo cui fuit dauid occidere natal cū oībus de domo sua in q̃ tēpāde fuit ereptus ꝓ verbū abigail a deo ad Ꝺ dīcente: ꝓpt q̄ dīcit ei dauid: Benedictus dñs de⁹ iſrl q̃ misit te hodie in occursum cū. vt hī. i. Reg. xxv.
b Et in deo meo. i. in ꝓtate dei mei. c Trās grediar murū. capiendo aduersarios ītra sua ꝓpugnacula. et ꝓ fit puerſio ad vtrūq; quasi ei gr̃as actōe: dīc cuꝫ f. i. i. adiuuas in fēlitate q̃ sanct⁹ in natura alios gratia sanctificat. In in nocētia: quia innocētia in nocentē adiuuas: et puer sum puerē. pmittēdo. et b oia q̃ tu ꝓpīm. hu. ff. et occa. fu. hu. Vel sē ego ero imaculat⁹ cū eo: sīr tu q̃libet cum sō ꝓpo. i. ipso deuīte erit sēcō: et innocens: et cū puerso. i. diabolo erit puerſus. Et ē hic argumentū a conuictu. et hoc dīcō quia tu dīc po. hu. fal. fa. et occa. sup. hu.
Aug. Et etiā occulta ꝓfitēr q̃ intelligeris cū sō scīs q̃ tu scīs eas.
Et retribuet. Cal. Fuerāt ꝓdicatores: i. qb⁹ inest cognitio veritatis qua illuminat sacrār alios: vbi habemus ebetatē: illum in valis fictilibus.

De lyra

Iudeāt se sup terrā ifrā vt hī. i. Reg. xviii. et nūc ꝓ alijs

Tenebras. Aug. Eos q̃ adhuc sūt in tenebris. Mean. ꝑfectionē se Trāsgredi. Cal. Dīcunt non penitus ꝓt homo sine opē dei transit murum obstaculum peccatorum.
In deo meo. Cal. Deus est meus est via qua itur ad eūm ipositus. Dei via qua venit in mundū scā et imaculata virgo. Et quicqd dicit ipsi filio sō examinatū est. i. velit et honestū: est sapiēs quicquid vult pat⁹ apud se vindicat.
Deus meus. Cal. Et primaldo sequit: scripīm me de. e. p. atera in terpone ad gmēdationē.
Eloquia. Igne exa minationis probantur.
Omniū. Cal. Nullus q̃ spīt: nisi qui sperare non vult.
Qm̃ quis. Cathō. Deus dicō: q̃ est alī⁹ deus nisi q̃ ꝓ deo in rebus est: q̃ in iudea notus nō dī gentib⁹. Nec contra paganos q̃ multos sibi fingunt.
Deus qui ꝓtector. Cal. Adhuc: per ea cō mendat ꝓ spūs sa: q̃ tertio ipse de virtute et potēcia sua cōmendat. Nec cinxit. i. parmauit. Dei a filiadine curritia. Dei dignitate. notat et fortitudīnē: q̃ ꝓ ꝓuit q̃ pote state sua iudicabit ꝓpīm vel mundū. Et posuit. firmauit. Ulas imacu. sine pcō. Cernuus ꝓnus

Nicolaus

nunc. a Qm̃ in te. Ꝺ ꝓphet describit liberatio dauid ꝓ modus iusticiē oīs aduersarioꝝ est vl: Qm̃ in te eripiar. i. ꝓ te eripiar a tēptatione. Tēta tuo cui fuit dauid occidere natal cū oībus de domo sua in q̃ tēpāde fuit ereptus ꝓ verbū abigail a deo ad Ꝺ dīcente: ꝓpt q̄ dīcit ei dauid: Benedictus dñs de⁹ iſrl q̃ misit te hodie in occursum cū. vt hī. i. Reg. xxv.
b Et in deo meo. i. in ꝓtate dei mei. c Trās grediar murū. capiendo aduersarios ītra sua ꝓpugnacula. et ꝓ fit puerſio ad vtrūq; quasi ei gr̃as actōe: dīc cuꝫ f. i. i. adiuuas in fēlitate q̃ sanct⁹ in natura alios gratia sanctificat. In in nocētia: quia innocētia in nocentē adiuuas: et puer sum puerē. pmittēdo. et b oia q̃ tu ꝓpīm. hu. ff. et occa. fu. hu. Vel sē ego ero imaculat⁹ cū eo: sīr tu q̃libet cum sō ꝓpo. i. ipso deuīte erit sēcō: et innocens: et cū puerso. i. diabolo erit puerſus. Et ē hic argumentū a conuictu. et hoc dīcō quia tu dīc po. hu. fal. fa. et occa. sup. hu.
Aug. Et etiā occulta ꝓfitēr q̃ intelligeris cū sō scīs q̃ tu scīs eas.
Et retribuet. Cal. Fuerāt ꝓdicatores: i. qb⁹ inest cognitio veritatis qua illuminat sacrār alios: vbi habemus ebetatē: illum in valis fictilibus.

De lyra

Iudeāt se sup terrā ifrā vt hī. i. Reg. xviii. et nūc ꝓ alijs

Tenebras. Aug. Eos q̃ adhuc sūt in tenebris. Mean. ꝑfectionē se Trāsgredi. Cal. Dīcunt non penitus ꝓt homo sine opē dei transit murum obstaculum peccatorum.
In deo meo. Cal. Deus est meus est via qua itur ad eūm ipositus. Dei via qua venit in mundū scā et imaculata virgo. Et quicqd dicit ipsi filio sō examinatū est. i. velit et honestū: est sapiēs quicquid vult pat⁹ apud se vindicat.
Deus meus. Cal. Et primaldo sequit: scripīm me de. e. p. atera in terpone ad gmēdationē.
Eloquia. Igne exa minationis probantur.
Omniū. Cal. Nullus q̃ spīt: nisi qui sperare non vult.
Qm̃ quis. Cathō. Deus dicō: q̃ est alī⁹ deus nisi q̃ ꝓ deo in rebus est: q̃ in iudea notus nō dī gentib⁹. Nec contra paganos q̃ multos sibi fingunt.
Deus qui ꝓtector. Cal. Adhuc: per ea cō mendat ꝓ spūs sa: q̃ tertio ipse de virtute et potēcia sua cōmendat. Nec cinxit. i. parmauit. Dei a filiadine curritia. Dei dignitate. notat et fortitudīnē: q̃ ꝓ ꝓuit q̃ pote state sua iudicabit ꝓpīm vel mundū. Et posuit. firmauit. Ulas imacu. sine pcō. Cernuus ꝓnus

1 Reg. 11. c. 1. 1 Reg. 1.

Nicolaus

nunc. a Qm̃ in te. Ꝺ ꝓphet describit liberatio dauid ꝓ modus iusticiē oīs aduersarioꝝ est vl: Qm̃ in te eripiar. i. ꝓ te eripiar a tēptatione. Tēta tuo cui fuit dauid occidere natal cū oībus de domo sua in q̃ tēpāde fuit ereptus ꝓ verbū abigail a deo ad Ꝺ dīcente: ꝓpt q̄ dīcit ei dauid: Benedictus dñs de⁹ iſrl q̃ misit te hodie in occursum cū. vt hī. i. Reg. xxv.
b Et in deo meo. i. in ꝓtate dei mei. c Trās grediar murū. capiendo aduersarios ītra sua ꝓpugnacula. et ꝓ fit puerſio ad vtrūq; quasi ei gr̃as actōe: dīc cuꝫ f. i. i. adiuuas in fēlitate q̃ sanct⁹ in natura alios gratia sanctificat. In in nocētia: quia innocētia in nocentē adiuuas: et puer sum puerē. pmittēdo. et b oia q̃ tu ꝓpīm. hu. ff. et occa. fu. hu. Vel sē ego ero imaculat⁹ cū eo: sīr tu q̃libet cum sō ꝓpo. i. ipso deuīte erit sēcō: et innocens: et cū puerso. i. diabolo erit puerſus. Et ē hic argumentū a conuictu. et hoc dīcō quia tu dīc po. hu. fal. fa. et occa. sup. hu.
Aug. Et etiā occulta ꝓfitēr q̃ intelligeris cū sō scīs q̃ tu scīs eas.
Et retribuet. Cal. Fuerāt ꝓdicatores: i. qb⁹ inest cognitio veritatis qua illuminat sacrār alios: vbi habemus ebetatē: illum in valis fictilibus.

De lyra

Iudeāt se sup terrā ifrā vt hī. i. Reg. xviii. et nūc ꝓ alijs

† f Per eos. † f Ex persecutōe tenebre tumor. † f non in me.

illumina tenebras meas

† f ꝓpter. † f vulgat. † f Non a me.

Quoniam in te eripiar a tem

† f non in me.

tatione: et in deo meo transgre

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

dor murum. Deus meus im

† f Spūs sancto vel ꝓtectōe. † f Mag. Et cor qui sperauit nō in se. sed in illo non confundit tribulatōe quia spes ei⁹ ꝓpter hoc.

ignie examinata: ꝓtector est

† f Cui ex ꝓbito seruimus.

omnium sperantium in se. Quo

† f Mag. Qui post seruitutem in hereditatem ꝓt filiorum.

niam quis deus preter deminū

† f Mag. Qui post seruitutem in hereditatem ꝓt filiorum.

aut quis deus preter deum no

† f vt sentio sm.

strum. Deus qui precinxit me

† f Magn. ne fluentes sensus cupiditatis impediant gressus. i. bona opera. † f Dicit hic vnicus. i. fidei qua ad me venit. se charitas qua ad illū tendit.

virtute et posuit immaculatā

† f Mag. Ad eū amorem ad cui⁹ radicē ꝓpositi et vmbrosā frōdi.

viam meā. Qui perfecit pedes

† f in celo cestis inordinem.

meos tanqꝫ ceruoꝝ: et super excel

† f Mag. Operui ad superandos hostes. qui ante eos claudere cōsueuit.

sa statuit me. Qui docet ma

† f Contra vitia et vanitates.

nus meas ad prelia: et posuisti ut

† f Mag. infusi. i. ꝓ inexistenti bonorum operū merce. † f nō sufficiūt ꝓdicta nisi alie ꝓcesserint bñ.

arcum ereus brachia mea. Et

† f Mag. Operui ad superandos hostes. qui ante eos claudere cōsueuit.

dedisti mihi protectionem salu

† f Mag. fauor gratie tue. Cal vel potentia deitatis que hominem in illum confirmat.

tis tue: et dextera tua suscepit me

† f Magn. ostendit tua nil sine deo esse vt quicqd ego in eum sperau i. effect quo cōsequar nihil a creatu bono ꝓficere quo vigeā. † f vel direxit.

Et disciplina tua † correxit me

† f vt meliorabor in illum

in finem: et disciplia tua ipa me

† f vt meliorabor in illum

docebit. Dilatasti gressus meos

† f per mala mundi.

subtus me: et non sunt infirmata

† f ꝑ ea. † f Ex persecutōe tenebre tumor. † f non in me.

illumina tenebras meas

† f ꝓpter. † f vulgat. † f Non a me.

Quoniam in te eripiar a tem

† f non in me.

tatione: et in deo meo transgre

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

dor murum. Deus meus im

† f Spūs sancto vel ꝓtectōe. † f Mag. Et cor qui sperauit nō in se. sed in illo non confundit tribulatōe quia spes ei⁹ ꝓpter hoc.

ignie examinata: ꝓtector est

† f Cui ex ꝓbito seruimus.

omnium sperantium in se. Quo

† f Mag. Qui post seruitutem in hereditatem ꝓt filiorum.

niam quis deus preter deminū

† f vt sentio sm.

aut quis deus preter deum no

† f Contra vitia et vanitates.

strum. Deus qui precinxit me

† f Magn. ne fluentes sensus cupiditatis impediant gressus. i. bona opera. † f Dicit hic vnicus. i. fidei qua ad me venit. se charitas qua ad illū tendit.

virtute et posuit immaculatā

† f Mag. Ad eū amorem ad cui⁹ radicē ꝓpositi et vmbrosā frōdi.

viam meā. Qui perfecit pedes

† f in celo cestis inordinem.

meos tanqꝫ ceruoꝝ: et super excel

† f Mag. Operui ad superandos hostes. qui ante eos claudere cōsueuit.

sa statuit me. Qui docet ma

† f Contra vitia et vanitates.

nus meas ad prelia: et posuisti ut

† f Mag. infusi. i. ꝓ inexistenti bonorum operū merce. † f nō sufficiūt ꝓdicta nisi alie ꝓcesserint bñ.

arcum ereus brachia mea. Et

† f Mag. Operui ad superandos hostes. qui ante eos claudere cōsueuit.

dedisti mihi protectionem salu

† f Mag. fauor gratie tue. Cal vel potentia deitatis que hominem in illum confirmat.

tis tue: et dextera tua suscepit me

† f Magn. ostendit tua nil sine deo esse vt quicqd ego in eum sperau i. effect quo cōsequar nihil a creatu bono ꝓficere quo vigeā. † f vel direxit.

Et disciplina tua † correxit me

† f vt meliorabor in illum

in finem: et disciplia tua ipa me

† f vt meliorabor in illum

docebit. Dilatasti gressus meos

† f per mala mundi.

subtus me: et non sunt infirmata

† f tibiarū loca in ꝓlixitate ꝓfectionis et sonus ꝓfectū. † f ꝓ ꝓ vestigia mea. Ꝑsequar

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

vestigia mea. Persequar inimi

† f Mag. vt sī sanctus esset

micos meos et comprehendam

† f non ultime. † f ab hac innocentia

illos: et non † conuertar donec

† f retribuā. † f Qui modo obedientiam † f tantū milicia affligam. † f non desinam adhuc affligere me.

deficiant. Confringam illos nec

† f propter illa mentes quibus in carnali tur.

poterunt stare: cadent subt pe

† f Mag. fluenta deliderii carnis vīnculiengit. ſ. ne in pugna ꝓsperent.

des meos. Et precinxisti me

† f Mag. ꝓ ꝓpter hoc fortis infirmatus. vt mihi subueniat qui ꝓ me ꝓbebat.

tute ad bellum: et supplantasti

† f Magn. fortis vt me ꝓtegeret contra

insurgentes in me subtus me.

† f Magn. fortis vt me ꝓtegeret contra

Et inimicos meos dedisti mihi

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

dorsum: et odientes me disperdidisti

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

Clamauerūt nec erat q saluos

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

faceret: ad dñm nec nec audi

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

uit eos. Et comminuam eos vt

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

† f minuā. † f quia. † f gentium

pulverem ante faciem venti: vt

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

lutum platearum delebo eos.

† f Mag. qui ꝓtexerat. f. inimicissimus eum & to tus mundus ꝓfecto eum abit

Eripies me de contradictioni

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

bus populi: constitues me in ca

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

put gentium. Populus quez

† f Mag. Qui imitabitur eum potē ꝓtrahitur. † f vere quia deus meus.
† f Ad eū solū inocēs nō ꝓ mūdum vt lege nō vt ea in hostia nō mūdū vt vl. sūt qua vendūtur pol bus rei eius. vnde pars. vi. de reuel. ei.

† f non mihi cōtrarii sunt ex parte nobis: unde ve gens peccatrix. Non alienus populus. pec. ꝓ. ni.

alieni meruti sunt mihi: et filii alie

† f Mag. in nouo homine rem firmat quos in nouitate vel. † f Mag. cuz pene debita. nemo tribunalis tenetur. nemo ꝓfitetur.

ni inueterati sunt: et claudicauerunt

† f quia. † f gentium

a semitis suis. Vnitor misericordie dei. et ideo ei ꝓfitebor. Et ꝓfitebor ei q̃ ꝓ me vindicat et ꝓtegit. Et ꝓfitebor ei q̃ ꝓ me ꝓcessit. et ꝓ me ꝓcedit. Et ꝓfitebor ei q̃ ꝓ me ꝓcedet. Et ꝓfitebor ei q̃ ꝓ me ꝓcedet. Et ꝓfitebor ei q̃ ꝓ me ꝓcedet.

Protectionē. Filii vt mihi parcat qui sū. est ad placēd. Et exaltatio est ecclīe et doctrina et dilatatio et confirmatio.
Vivat dñs. Augustī. Nec impedit carnalem affectionem q̃ ista sentit charitatē habeantur operanda cū de hac q̃ sunt sub nec f. nec mortalibus nitrā et nocētia.
Persequar. Cal. Augustīo. omnibus afflictionibus fatigando.
Comprehendā. vel rōnibus euidentiā.
Conuertā. Augu. Ecce cadē questio ꝓfitēdi et confitendi in ꝓpheti pt. Et tū ait cōuertā. f. audiā virtutis vt p̃ cōdit omnē vītio doctrine.
Eripies. Cal. De illis tantū erigitur qui ꝓfitio tādem et ꝓfitendo gētē.
Filii. Judei q̃ creuerūt sacrificiis. Zach. c. vltī. mihi. ad honorē meum.
Inueterati. f. claudicauerūt. Sequūtes ꝓtē suam tradicionē ꝓ dei.

De lyra

ꝓfitet hō ꝓpositus ē ad cauendū. si qñ fūr ꝓueniēt eloquiū dei. et ꝓpositus ad firmum standū: et p̃ stultigiē firmitas. i. statu regio q̃ lucrat ipi dauid a deo. e Perlequar inimicos vl. ꝓ nō seruis obedientibus dauid. i. ꝓa plene. nil cū adueio ab eo misso. hī subdit: i. In audita auris obe. mi. Verūtī q̃ alic gētil recipit ut ab obedientia regni nō ipe roboā regis ꝓpositi sit a deo. sīgnīmā. hī subdit: m Filii alieni vl. ꝓ ꝓ nauci et ei ꝓtrahe. i. facultatib⁹ tuis. n Filii alieni hic. ſ. vt ꝓ ꝓfitebitur ei⁹ obedientia. et obedientia regni nō ipe roboā regis ꝓpositi sit a deo. sīgnīmā. hī subdit: o Et claudicauerūt. i. ſ. In heroo. hī. Et ꝓuerbi. i. claudicant. sine. i. ꝓ tr̃latōe Dicro. tuta. hebr. hī. Et obscuri in āgustijs suis. i. in cordē sū

semitis suis

Tfinit do. Laf. Quarto exaltãe ecclia ſtimatis munera dei laudat. Dei ventate vnificat. Benedictus qui a omnia benedicit.

Et exaltetur. Aug. Nõ terrene mole deo ſaluꝫ nec ſeculi nec ipſi ſaluꝫ terre nam ſed in gratiã de illo ſperado.

Vindicta. Laf. Pia vindicta dñi reuellis fudit̃.

Fabricãs. Laf. Mira
ſtis gñs eſt a ſe rectꝰ hinus malis liberare.

Magnificãs. de⁹ qui magnificat. Facit⁹ deus qui facit.

In finẽ. Laf. Pſalmus de pmo aduẽtu vñ tr in⁹ cadit hõ ambiguũ: ꝫ ꝓpheta reſpicit in finẽ t ſpm vel inuitimus tpa.

XVIII.

Eli enarrant glo-
ria dei: ⁊ opera manuum eius annũ
tiat firmamentũ. Die
dies eructat verbum: ⁊ nox no
ctẽ indicat ſcientiam. Nõ ſunt
loquele neq; ſermones: quoꝝ
nõ audiãtur voces eorum. In
omnem terrã exiuit ſonus eoꝝ.
⁊ fines orbis terre verba eo/
rum. In ſolẽ poſuit tabernacu/
lum ſuum: ⁊ ipſe tanq; ſponſus
procedẽs de thalamo ſuo. Ex
ultauit vt gigas ad currendã
viam ſuã: a ſummo celo egreſ
ſio eius. Et occurſus eius vſq;
ad ſummũ eius: nec eſt qui ſe abſ
conderat a calore eius. Lex do. Laf. Scdõ laudat ſcpta noui ⁊ veteris teſtamenꝫ.

Laf. Lex q̃ moyſes data p ꝑcã verba ſua detrahẽdo coꝛrigens ⁊ ad ſpũ grauã mittens. Teſtimoniũ ſi. Euangelica teſtimonia dant ſtrati pcã ſunt veritate ⁊ humiliuũ ſapientiam declarãt.

Conuertẽs. Aug. a tpe tate ad ſe imitandũ nõ pmẽs lege ſeruitꝰ

Mãdatũ. Aug. Volun
tates nr̃as nõ mãdatis vt vetus Sapientiã de
ſiderio.

Juſticie. Aug. Oẽs in illo recti: q nõ occult
eſt nõ ſcm⁹ vt iuſtificẽs
gaudẽt in eis q̃ libere
cũ charitate faciunt: nõ
ſeruiliter cum timore.

Laf. Juſticie ler q̃ iu
ſtificat: quia quid ꝓcipit
tãtum eſt.

Timo: do. Laf. Timor ſeculi nõ ſanctus q: nõ ſ̃cuus ⁊ cũ ꝓ⁹ mutat. Timor dñi ſine
ei⁹ turbatione: qr eſt mi
ꝑa cum pauore offero: quia ſi timet iudicẽ ſcit miſericordiã.

Aug. Timor nõ ſi-
le penales ꝑ terrenis q̃
rũ amore fornicat ala: ꝑ
caſtuo q̃ quãto diligit ca
uet offendere ſponſum: ꝛ
ſẽco non ſotias mittun: ſed ꝑmanẽt.

Judicia. Aug. Judi
cia dei non egent alicuꝰ
auctoritate.

Deſiderabilia. Aug. Dei multũ deſide
rabilia: vel multũ nãq; ⁊
tãpe: vel multũ ꝓficiũ.

Aug. Deſiderabilia
ſ.a. ſup ꝓpaũ ſili ꝑ qꝰ
fiducia dei nõ deſiderãt:
ſi timent vt ꝓficiãtur vt
nõ crudãtur. Vel ſi q̃ ẽ aur vt lapis vel mel vel ſanus ꝓna deſiderat. ꝑ
ſe iudicia dei cultus voluntatẽ ſe ꝓponit ⁊ dulcioꝛa ſunt q̃ ipſe ſibi.

Nicolaus

de nocte in hemiſperio oppoſito. a Lex dñi. Dic⁹ ſtr eſſũt eode di-
mine ſapie ꝓfitter ⁊ legis oationẽ q̃ diſponentur ad ꝓpũ dei ſapiã; ⁊ virtu
tẽ vt dicit apis Gal.iij. Lex pedagogus nr fuit in xpo. Et ꝓmo deſcribit̃ legis datę ꝓpũ. Secũdo et⁹ obſeruatio. ibi: Deſiderabilia. Circa ꝓmũ vꝫ Lex dñi⁹ vbi vadit et ſit in mẽte ſruct. b Immaculata. qz nõ ꝓcidit aliq̃d inanitãs ran. q̃ literaliter gmittat aliq̃s min⁹ multũ ad mar⁹ multũ cũ
tandũ. vt dicit. eſt pſal. ꝓc. c Lex conuertẽs alias ad ipſũ dcũ. ⁊ loquit̃ b
de quinq; libris moyſi q̃ ꝓpie dicunt lex apud hebreos. d Teſtimo-
nium dñi fidele. Quum ad illoꝝ ꝓpheticũ quoꝝ dicta fidelitar impl̃. e Sapientiã pcipio par. q̃rũ ad alios libroꝝ ve. tcti q̃ dicũt ꝓpria
phantur q̃ pmittur ibi: Sapientiales ad eruditionẽ ꝓuerb⁹: vt hꝫ. puer.
i. Parabole salomonis ꝛc. ⁊ ſ.bdũ: Ut dcr parnulis astutia ⁊ adoleſ
ti ſcia ⁊ intellectus. f Juſticie dñi recte. Rectitũ magis ad obſeruandũ.
in ſpũ ꝙmõde legis moſayce. i. qua erãt tota ꝓpter ꝓmiſſa. mentis
lia ꝓpria q̃ in veteri lege iuſtificatões vocant: ⁊ quarũ ad ſ dr: Juſticie
dñi rectitudo ad culti⁹ dominũ erãt inſtitute. g Timor dñi. Timor ſe
ruilis cantandi in ſacrificijs obſeruãdi. aliꝰ erãt ꝓpria moralia: inter q̃ ꝓpria
ſũt ꝓpria decalogi: ⁊ quarũ ad ſ dr: b Precepta dñi ꝛc. Jam ꝑ
cepta decalogi ſũt quarũ ꝙdã declarationes limitãte dicũt a tunc nãti: vt de
cimi ſunt Exo.xx.ij. ſunt incide ⁊ clare. i Timor dñi ſanct⁹. qz pena ad-
dãdo voce dñi dicit ꝓcepta decalogi ſunt valde ꝓterritiuꝫ hꝫ Exo.xx.
cuius timoris ꝙs eſſe memoria ꝓcipuaꝫ ſtudẽt: Permanet in ſeculũ ſcũ
Alia ꝓcepta fuerũ tẽporalitatis q̃rũ ad ſ dr: k Judicia dñi vera ꝛc. Jam
ꝓmiſit ⁊ manifeſtat iuſtificatiões ꝙrũ apparet de lege tẽporis. ⁊ de multis alijs
Exo.xxij.⁊ xxiiij. l Deſiderabilia. Dic deſcribit̃ ſtr legis cõtinuãs
q̃ ꝓmo dr. ⁊ in eode ꝛõ ꝓmo dr: Deſiderabilia. ſuprãe ille ꝓpria diuina.
m Dup nam ꝛc. Jnquantũ ꝓpriatas cooperatiõis ꝓfectꝰ. n Et tol-
cians. quibus mouẽ mer. o Elap mel ⁊ fa.i. magis q̃ ſit mel ⁊ fauꝰ gu
ſtui corpis cõe ſũt diuꝛa. Dcõ dñi ꝓtinuet Pope. ſõ finẽt: ꝓ Et
nim ſeruꝰ tuus. q vere fuit tal. q Delicti ex ſcpe. ſ. ꝓpe. r In
multitudine illius ꝛc. ſ. ſi dñs no ſeruet futura. Et q̃ ſũt lege ſtr multa ꝓpria. f.
ſpũa ⁊ ꝛõ. Jm hebreoꝝ. ab occulte ſ. a ſcdis ⁊ a ſcdis ꝙtra. ab hõibꝰ:
a Delicta q̃s intel.a.d.mut⁹ ꝓcor. ab ſubdit⁹ dñi. t Ab occultis
meis mũda me. ꝙtenꝰ mifeſtãtur. v Et ab alienis ꝛc. ꝓfectum
eſt alien⁹ a dñi ad aliud ꝓpoſ ſub negligẽtijs negligẽtes eos cõtigi. la
ro ⁊ ꝓ q̃ ꝓ⁹ ſi cõmẽbe fr̃ma ſpũ ad obſeruãdũ cauẽdũ ꝙ ꝓpias ſpũ
ad ꝓcipue ⁊ ꝓcipue de gr⁹ tat Danid. ⁊ ab inimicis mat. Ab alienis ꝓ

Super aur. ⁊ t. Aug. Lemne quod appetitur ꝓ diuitijs vel ꝓ
tia vel ꝓ voluptate.

Eliel. Aug. Lmne dei ſ mel. ſ. ſalut⁹ ꝑ a ſcmlo. Et fauꝰ. ſ. Lap ad
hoc exꝑplicatur cui op⁹ eſt ꝑſua exꝑmẽtia manne: debent dici ad vitam
Delicta quis. Aug. Tertio petit ille a vitijs purgari vt ille oꝛet⁹ ꝓpi
mitta q̃ ꝛõ referat facta.

Aug. Mentẽ vidit
ſtantes eſſe veritatẽ: ꝛa
tiũari vitioꝝ quam nõ vi-
dẽt ꝓpter tẽbras. Mor
mala: ꝓhibita cũ q. mal.

Laf. Ignota cognit
dam cõtra nota ſunt.

Aug. Abeũ ignoãt.
alijs affligũt nõ ꝓ cr
rẽdũ fratrem.

Ab occultis. Laf.
ſi. Ora ꝓtã ꝓpter mãda
dit. Omnia tibi cognita
liant q̃ ſcora voluntate
oũtur: q̃ multe ad effi
cium rei ordinant: q̃ tamen
nonũt: vt dic Salomõ:
nõ eas poſt ꝓcipitatus
Alicna ſũt q̃ malitie
malie hoũ vel diabolo
ſũt. Ab illis mundari ab
bis petit: qr il ſtruat q̃
ſi nõ obſeruãtes ſũt ſi vdã

Delicta. Aug. Scia
ta occulta ⁊ aliena. Jm
maculatus. qz nõ ẽt ter
ra ardua pũ ꝑ occulta
q̃ credit diabolus: ⁊ alie
nũ q̃ hõ ſcientes ẽt: ꝛ
conſentẽdo fecit ſuum.

Aug. Nõ eſt malũ
delicti q̃ ꝓfitare a eo
qo eſt malũ ſuperbiã ꝓ
bia ẽo eſt initium ⁊ cau
ſa oẽs peccati. In ſi
mõ. Laf. Figura equali
q̃rẽtura filij ꝓphe cant.

Laf. Prophẽta ex nimia charitate optat ꝓfectũ eccliam ecclesie que
per ꝓphetam videbat venturã.

De lyra

Huo mo.q: ſpecialiter ẽ vt ſalte difficile ꝛãtare ſine defectu. i tali cõtentõe.
p Et mel ꝛc.] defert ꝓpria vel aliena nõ dicto. r Et immaculatus
eradicabit̃ ꝓpria. s Et emẽdatus ꝛc. qz q̃ caret minoꝛa poſſ caret
emẽdatis. aliter exponit ab aliqb⁹ illo loco. Ab alienis. ſi eſt ab in-
delicti⁹ q̃ ſit aliena a fide. Parce huo meritis q: nõ habẽt pontifi ſup me
p quã ldicit me ad pctã indelicter facturũ ꝛãtũ ab⁹ cog⁹ vt tales trahãt
ad mal̃ gentilẽ ⁊ idolatrie: vt hꝫ. ij. Mach. vi. ib. habẽt. Si mi nõ fuerit
dñatus iniq̃. Tũc immaculat⁹ ero. ab oĩ culpa. Et emendabor a delicto
maximo. i. ab idolatria ad quam me nõ cogãt. ⁊ ſic mandato miſſion ab ea.
a Et erũt vt cõplacẽt dño. o. meũt: eloqa ẽt corde multo ꝓdiora inter
deo placita. b Et meditatio cordis mei ꝛc. ſ. ad te cognoſcendũ ⁊ amãdũ
veracit. c Dñe adiutor me⁹. in tribulatõib⁹ iuſtificatiõis. d Et
redẽptor me⁹. de egypti ſeruitute. in q̃ dicit ſe dauid redẽptũ in ſuis ꝓlis⁹.
Lex alti ita oppoſita fac ꝓcedat ſtr̃a nõ videt indicantes vt dicat ex-
poſitio Iſaie. Pelo q: Paul⁹ aplꝰ in lege ⁊ ꝓphetis electꝰ p tradiciõe
humanã ⁊ omnia allegat ſcra hui⁹ pſal. dicta de publicãdo euãgelij p
aplos ⁊ diſcipulos ipꝰ. Ro.x. ꝓclusio: Ergo fides ex auditu: ⁊ auditus ꝑ
verbũ xpi. Sic dico: Allegãdo nõ auctoritate. dicitur ꝓut p ſtum hui⁹ pſal.
d. Et q̃ſi in oẽm terrã exiuit ſon⁹ eoꝝ: ⁊ in fines orbis terre verba eoꝝ. Apli ſi
fine hui⁹ pſal. vt: Dñe adiutor me⁹ ⁊ redẽptor me⁹. p hoc enim q̃ dr: Redẽ
ptor me⁹ aſſolute intelligit illi q̃ ẽ redẽptor inhoiũ maxime: licut ẽt vt ꝓba
aſſolute intelligit ariſtoteles. Redẽptor aũt authoritatiue: dicit ⁊ ſcriptu
ra ⁊ ipſe xpꝰ. Redẽptor o ẽt a captiuitate cgrpti fuit ꝓcipaliter vnꝰ ꝓpũ.
Redẽptio aũt facta ꝓ ꝓpm ẽ gnãlis ter⁹ mũdi. Quã redẽptionẽ ꝓdixit ꝓ
ſpũ ꝓphetice ipſe dauid. q: dicit⁹ a cultibus ſimplꝰ meritoꝝ ꝓ ch. alti:
vt dicta ẽt ta pace⁹ hui⁹ ſtũ. ⁊ ab hꝫ hõ pã. Jgit ſm illã pã. ille in tres
pcos diuidit. q: ꝓmo dcr: ſtr̃a ꝓphetie cõgrui publicatio. ſ. publicari ꝓbitas dei.
Lex dñi. ſ. euãgelij cõtinẽs. nr. Deinde ꝓbitas. Circa ꝓmũ vꝫ. Lex dñi. q̃
dicit ſi ẽt metaphoꝛice qui hoc ſit euãgelicũ illuminans. ⁊ i. ꝓbũ clarum.
Lex nõ loquãs vlqz ẽ. Latus. ſ.a. Audite alꝰ ⁊ auri⁹ pelge tra. Nõ
cuiꝰ allegabatur corpoꝛa edicta. ⁊ ſic ꝛã ex q̃ eſt clarum. q̃ non ha
bent ſubſtãs ⁊ imitatiõm. ſed ſub nomine eloꝝ allegabat. noluerũ
in populo. ⁊ ſub nomine terre mirabantur. Publicũ. ⁊ ſub nomine ſtabi
limentum. denotãs ꝙ fm ſcptura literalem ꝛã. ꝓpoſita. apli nõn
tur edicta dei. Celi enarrãt gloriã dei: quam ꝛpe habent in miraculis et
gẽtium fuerũt ꝛuerſatione ⁊ adimẽtũ: hoc narrauerũt verbo ꝓdica
tionis. Et opa manuũ eius annũciat firmamentũ. ſ. firmamentũ in q̃ ſũt

Exaudiat. Quo tpe tribulationis vult ei fieri. Psal. XIX.
In die. Quo maiori desiderio deum precamur.
Dei iacob. [illegible]
Mittat. Patr. Auxiliu͂ misso filio.
Memor. [illegible]

sanguinis et corporis christi.
Tribuat. Diapsalma: que tempore glorie optat et affirmat.
Letabimur. Augu. Ideo hec oratio q letabimur et magnificabimur, ostendit se videre de ecclesia tanto ante tempore.
Omne. Aug. Non solu͂ quo aiam posuisti pro vita plurimoru͂ [illegible]

Exaudiat te dominus in die tribulationis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxilium de sancto: et de syon tueatur te. Memor sit omnis sacrificii tui: et holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: et omne consilium tuum confirmet. Letabimur in salutari tuo: et in nomine dei nostri magnificabimur. Impleat dominus oe͂s petitiones tuas:

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Psal. XIX.

Exaudiat te dn͂s etc. Huic psal. preponit talis titulus in hebreo: Ad victoriam psal. david. [illegible]

Potentatibus. Aug. Potentatus nostri sunt salus [illegible]
Salus dextre. Aug. [illegible]

nunc cognovi quoniam salvu͂ fecit dominus christum suu͂. Exaudiat illum de celo sancto suo: in potentatibus salus dextre eius. Hi in curribus et hi in equis: nos autem in nomine domini dei nostri invocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autem surreximus: et erecti sumus. Domine salvum fac regem: et exaudi nos in die q̄ invocaverimus te. Psalmus david in fine͂.

XX.

Domine in virtute tua letabitur rex: et super salutare tuum exultabit vehementer. Desiderium cordis eius tribuisti ei: et voluntate labiorum eius non fraudasti eu͂. Quoniam prevenisti eu͂ in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius corona͂ de lapide precioso. Vitam petiit a te: et tribuisti ei longitudine͂ dierum in seculum et in seculum seculi. Magna est gloria eius in salutari tuo: gloria͂ et magnu͂ decorem impones super eum. Quoniam dabis eum in benedictionibus in seculu͂ seculi: letificabis eu͂ in gaudio cu͂ vultu tuo. Quoniam rex sperat in domino: et in misericordia altissimi non commovebitur. Inve͂-

Domine salutem. Cas. Conclusio.
In finem. Tertius psalmus de duabus naturis in xpo celeste͂ rege͂ describit: [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psalmus. XX.

Domine in virtute tua etc. Huic psal. premittit talis titulus in hebreo: Ad victoriam psal. david. [illegible]

orationes in laudem dei. Psalmus. XX.
Domine i virtute. Cas. [illegible]
Desi preve. [illegible]

De lyra

[illegible]

Psalmus XXI

Psalmus XXI

Psalmus XXI

Psalmus XXI.

Nicolaus

Psalmus XXII

Nicolaus

De lyra

mihi parat ipsi ambulantiu[m] limite arctiore sunt F vie.
Nam etsi. Gallo. Quinta q[uo] vmbra mortis non timet mala.
Mecu[m] es. Aug. In eode[m] p[sal]. vt post vmbrā mortis ego tecum sim
Virga tua. Cal. Sancta correctio.
Cal. Hec virga dirigens q[uo] pertit vitia. Baculus gubernatio qua fi
nitur fidelis.

Parasti i[n] conspectu. Cal. Septima mēsa obla
tio[n]is sanctoru[m] alitur[us] q[uo]
dicit[ur] electis. q[uo] apls
q[uo] maledicet[ur] dicit. Ligna
fidelit[er] dis mal. t dl.

In conspectu meo. Cal. Et no ipsor. De
hac dr. Dedisti ad mensā
dixit. i. ppositio t re filia
dedi ipsor. i. pasti sic de
Impinguasti. Oleu[m] vitio capit. i. pā
q[uo] nulla ardūtie pfec
arguit: vel extra letiā me
dium: a capite: delendit
vngenti in barbā aarō
t in oīa vestimēta eius.
Et calix m. Cal. No
tat calix tpi sanguis q[uo] de
lectat: vel potius redūdat
Deniq. Cal. Gaia
sacrificia. Vel tuus. q[uo] dul
cedo t calix. Caro et
sanguis dñi vnum sūt
sacrificiū dulcedo ei spe
ciosus q[uo] virtūs luminū
dicit[ur] q[uo] hic ponit[ur].

Et misericor: Cal.
Dicit misericordia sub
sequi ad custodiā q[uo] fer
dit ad gaudā conferendā
Et vt inhabitem. Hiero. hic oīa signa
rūt tpi. Q. collocatū
Ecclesiā declarāt. et
hoc ideo vt inha.

Psalm[us] dauid. Aug. in prima sabbati mā
dat celebrāt. In cuius hō
nore[m] dñs p[ro]gressus
est. Cal. Mi monet
victorē ēē tri[n]phū fabri
cator. Psal. XXIII.

Nicolaus

Omni[us] t[er]. Primo dicit terrā orbē esse dei: vt sicut nullus ab
d eius ipsorū[m] nec abde eius sit alienus. Dei ad eiꝝ[m] mundum
t eius omnes incole sunt dominiq[uo]ia statuit ne obtinat[ur] mar[e] vel
fluminib[us] sicd ga in mōte eius nisi innocēs
Et sup flumina. Aug. Vt flumina in marcita cupidi labuntur in
siccitā. t hoc etiā superat
ecclia xpi[ste] cupiditatē[m]
ad imitatiū[m] parat[ur].

Quis ascendet. Dr
minat quib[us] virtutib[us]
pedim sunt in ecclia.

Quis habitabit. Dic
ronymus. Multi enim
asserūt q[uo] nō permanēt

Innocens. Ad pu
rimā: manu t corde. Et
q[uo] sibi innocēs. Hiero.
Dic ē q[uo] nō accepit inva
nū alas. Et q[uo] innocens in
verbis: t ē nec iurauit
in dolo. hic talis absolu
ēt q[uo] ēt ei a dño. Et ac
cipiet bene. t hi nō pauci
p generatiōē: t nō nisi q[uo]
rūt dēi nō p fauore dei
sed ita q[uo] faciūt. i. pudi
tiā t cognitiōēs dei desert
Qui nō accepit. ꝛc.
Aug. Hiero. i. q[uo] nō de
putauit alias rēs[us] nō per
manētib[us] sed etiā semiꝝ
limortalē eternā dēsidera
bit: t nō ē iurauit i dolo
Aug. sicut simplicitas et
non falliēdi sunt eternā
tia se sibi primo nihil
promittit vnde decipiat.
Nichil potius facere pos
mittit iuramenta simpli
citate dolosa prohibet.

In vano. Dicit. Ps.
Qui nullo cā fecit[us] pec
caminū post baptismū
maculant.

Attollite. Dya psal
mus xpiana religione de
clarat: lugubriosos a pra
uitate invocatiue pastaq
conditi[us] ipm admittant.

Attollite ꝛc. Aug.

a facie filij sui absalō fuit dēvitato fact[us]. Circa finē vite dauid. Et sic dicen
dū de illis duob[us] p[sal]. Iꝫ fuerint de ppinq̄ facti tñ fuerūt dissidēter repti et
sic in ℔ volumīe scripti. Post ꝫm senilē ētā p[sal]. tēe dauid. i duas partes pau
pmo dēscribit circa tēplū salomonis debit[us] cult[us]. ꝫ arche ingressū ibi: At
tollite portas. Circa pri[us] dauid pmo. ꝑhat dei cultū. ꝫ p modū q̄dōis de
clarat colēdi modū ibi: Quis ascēdet. Circa pmū facit ralē rōnē: Hic q
ē de[us] oīaꝝ p creationē: t vsq̄ p gnālē gubernatiōē est ſme colēdus. Et
de deo tñ licuit[us] cultui deputatū fuit tēplū: ꝛc. Post[us] rōnia ponit tñ mi
nus cū vt: Dñi ē terra ꝛc. Ip plenitudinē intelligunt alia t terrenā dītia
n Orbis terrarū ꝛc. Ip ℔ tollit errōe manichei q̄ vtrit ista ſferiora creā
ptibilia nō ēē a deo bono ſz a malozꝝ pessit duo pncipia vnū bonū t alit
rū malū. o Quis ipse ꝛc. Nō est p ℔ intelligendū q̄ maria sint simplic
ter insol[us] terra: cū terra sit ſmi elementū t grauissimū ꝫ solū ſm aliqꝫ
ptes terre. Cripas marie q̄ supeminēt aḡꝝ p talē modū loquēdi dicim[us] q̄
normandia ē supra mare occeani: t ſra tanudēsip mare mediterraneū
filij de flumīib[us] q̄ partiū[m] est sup secanā. t aurelianis sup ligerim: t sic de
aliis. Ad ꝫ enī sūt terre situate sup maria t flumīna vt dēseruāt vtilitati
hoīs in nauigatiōē[m] t piscatiōē[m] t aliis vtilitatib[us]. p Quis ascēdet.
Hic ꝑfer declarat colēdi modū p modū q̄dōis dicēs: Quis ascēdet. q. d.
ē ā ē tā excellēter colēdus q̄ erit ad tāt[us] cultū dign[us]. t ideo dicit: Quis
ascēdet in mōtē dñi. i. in montē montaliū q̄ fuit fundatū tēplū t vbi pcipa
liter est dñs. ii Paralip. q Aut q̄ stabit ꝛc. Stabilis tpi mimstrādo pri
ncipe meritoꝝ: t rēdet ppria dicēs: r Innocēs manibus. i. cogitē[m] q̄ per
man[us] designāt[ur] eo q̄ man[us] ē organū operancy: vt dr. hi. de ala. s Et
mūdo corde. q̄ nō fuerit mūdicia exterior nisi ētā sit interior. t Qui nō
accepit in vano ꝛc. Appetitibo ēē totalit bonū terrenū ꝫ vana illi: ſz q̄
dr Eccl. i. Vanitas vanitatū ꝛc. Ip magꝫ applicat ei bonū spūale: t cor
insisti ipsa sit creatura spūalis t immortal. v Nec iurauit i dolo. p. Ipsi
fallaciter decipiēdo: ſz magꝫ ēē eo veritatē custodiēdo. x Hic accipiet
bñdictionē a dño. i. multiplicationē i bonis tpalib[us] t spūalib[us]. y Et
misericordiā ꝛc. Iꝫ si ex fragilitate hūana aliqñ peccauerit: potuit misericordiā
a deo obtinere. z Hec est generatio ipsorū[m] ēē. et a talib[us] bñ querit
t inuenit. a Attollite portas principes vras. Hic ꝑfer dicit tpi[us] arche

ingressus

Psalmus XXIII 441

O principes tenebraꝝ q̄libꝫ primatū in hoīb[us] quorūlibꝫ auferte ne vel tm
polluāt adhuc quos ſtinctibus cupiditat[us] t timoris. Aug. Angeli pulsāt
ad inferos vocāt: Audite potestat[us] vestre. Et in ascēsione p.e. qui hactē
nus crudis clausi hec vocati: plena angelorū fit allamptas.
Et ſsl. Aeternales, auferte. Portas. mentis. q̄ a precipe diabolo potes
sunt. Et eleuamini. con
tra portas mort. Por
te etn. eius gl'a q̄ venitte
ppo data est. Quis est
iste rex gl'ie. Quis est
q̄ interrogat. pheta ad cō
mendādā tādem gl'iā
t vt ampli[us] cōmendā
do alios inuitet. Ista
festiu. p virtutes dēsideri
tur quasi ppria nomine
Fortis. Aug. t si cum
gladio cepistis. Portis
t si pyrato trādidistis.
Portis in ſpiu. ne t pa
gina vos supasse putetis.
Et virtutes. Hiero.
Aug. Monstre ꝓcedūt
ppter in ascensione ad alt
as celestiū clamāt: vt vīs
dño venīēt aperīāt: que
nouo mysterio carne in
duit stupefact[us] querunt
quis est?

Attollite portas
prin. ve. Cal. Cōgemi
natio vt amplius deter
minet quis sit rex gl'ie: t
nō p singula vt prius di
cēdo fortis t potēs ꝛc hoc
inter tot[us] respondet ois
virtutis. i. gl'ia q̄ oīum
cia dat bona: vel celestiū
virtutū. i. angelorum.

Virtutū. Hiero. In
hebreo sabaoth quod in
terpretatur exercituū vel
militiarum vel virtutū.

Nicolaus

singrēssus qui factus fuit
miraculoso tempore salomonis: vt predictum est. ideo dicit: Attollite por
tas. i. separate vestram ab altera. a Principes. i. o vos angelice virtu
tes ad loci sū custodiā deputati, ppter qs Deꝰ. rrvii. Jacob vidit scalā
cuius ſsimitas tāgebat celū t pes terrā. i. in mōte moriaꝝ fuit tēplū fun
datū posteā: t vidit angelos descēdētes ad reuerentiā loci t custodiā sicut
dicti fuit ibidē. Silr Josephus in lr de iudaico bello dicit q̄ ati tēpli ve
stimēta q̄ tēli t velpasianū pcesserūt multa signa dēstructiōis tēplisne
q̄ponit illud. i. in festo pēthecostes cū sacerdotes de nocte intrarēt templū
ad agendū res diuinas. Primo sensērūt quendā strepitū t motū: postea
subito audierūt vocē dicentē: Migrem[us] hinc q̄ fuit vox angelor[us] dēsere
ntiū loci, ppter malicā inhabitantiū. Claudio vo portas tēpli ptra facer
dotes portiere archā dñi t eay aptio fuerūt facte mirabilis angelicoꝝ. p
pter qs dr: Attollite portas principes vras, i. angelice eay. In hebreo t in trā
latione Hiero. facta hebraeis hr: Leuate porte capita vra. i. separate portas
vras fugitiuos virtute diuinitatis p ipsis portis sferaꝝ. in ide reditur: an
geli sūt creaturaꝝ mūdani diuini. b Et eleuamini. i. separamini ad ma
gnificentiā dei. c Porte eternales. qz vobis promissa est ponere nomē suū
in tēplo illo in sempiternū. i. absq̄ tpis determinatiōe: vñ ri ibi fidelit ei
seruitet: ſm qs dr. iii. Reg. ix. Sanctificaui domū hāc qua edificasti vt po
nerē nomē meū ibi in sempiternū rr. d Et introibit rex gl'ie. Archa scilt
sup qua erat tabla dei in qua tot ac tāta illustrāt mirabilia fuit expositus. Exo. xxv.
e Quis est iste rex gl'ie. Admiratiue dicit: qz excellētia gl'ie eius t honestas
et est creature admirabilis ppter qs rñdet: f Dñs fortis t potens. Ji
ste potestates terrenas. q̄ mihi sūt in ſpectu eius q̄ Annalitte portas
ꝛponat sicut pri[us] qz repetitio est civilis ad maiorē admirationē vsq̄ ibi:
h Dñs virtutū. i. angelicaꝝ potestatū. p hoc ostēdit q̄ nō sūt pēt crea
turis inferioribꝰ sed ētā superioribꝰ. i Iste rex gl'ie. i. sup oia gl'io
sus t bñdictus in scla seculoꝝ. Qui adtraxit totam ꝑnā expositionē: vide
licet q̄ i ℔ psal. declarāt fortis q̄ndē virtus declarat patet expositio et ꝑcipit
vsq̄ ad locū illū: Attollite portas rr. vbi legē de deo more hūano q̄ hoc
excedēt magnitudinis regrit alitor introitum: p hoc intimat, gloria q̄ ad
timdo dei excedit omnes mentiū creatā. Circa q̄ possunt de facili huic sen
tentie applicari.

Psalmus XXIIII.

k a Ad te dñe leuaui rr. Jste est ꝫm[us] psal. alphabeticus q̄ versus tnct
pūt ordinate a ſsis alphabeti hebraici. Primꝰ versus ab alph. se
ctādus a beth: t sic ꝑfer. hoc excepto q̄ hic omittunt due ltē. i. vau t caph:
q̄ multum ēēnt q̄ eas scripsit. Sūt tñ in hoc psal. xxii. versus sicut tūt c. xxi.
ltē hebraicē q̄ttuor ēēnt q̄ vocās ita incipiūt. Levii. c. xix. p lineas
rec. c. xvi. c. xxii. p lineā ꝑfer. Sicdit alīq̄ q̄ ille ltē sic ponūtur in principio

In finē ꝛc. Hiero. Hic singulāt[us] posterius propositū illius ne vnus ex
rent in adiectio q̄ in te expectauiꝝ ne inferioribꝰ inuidet ꝑ subiectionē.

Psalmus. Psalmus Psal. XXIIII

D te leuau. Aug. Psalmus Psal. XXIIII
a O ad terrā ſcendi qñ ego populū tm beluosū ꝑmittor ꝑ ſuꝝ ill[us]
bonū alphabeti dignitatē: t ſ nō p ego. Qui p ego tm̄ signāt
q̄ ultimi plani virtutib[us]
laudē dei cantant. Qui
nō per oēa mūdi plagas
Cal. Primo petit no
ri vitā obtinere ad desp
cctus.

Cal. Adte petit[us] ad
facile tentata obtinēdū: q
vltima complet.

Confido. Cal. Es
perās in multis in cap̄o
firmitatē nō erubr. ſ. tri
Nisi inimici tripharet
t certus illaꝝ in malis fa
ctus patietur pallere.

Superent me. Cal.
Quia ēta sint vana et
illusoria quę a deo ſte
alienā.

Ulas tuas de. Cal.
Vie sunt de ordine vite:
q̄ pcipit obsus. Semite
q̄ augetur occulti. i. in
telligētia legis. q̄ pauci
nota ēē. Strige. ad vi
tam pertinet. Doce. ad
tientem.

Doc. Aug. Ipsam
veritatē. vt q̄ credo in
telligāt de[us] qz fallit[us]
si hoc nō ſficiat remi.

De ira. Cal. Dic rex sunt. q̄ bo
nos faciamus et deum ſ
uatorē confitemur pauꝰ
ter cius retributionē. q̄
pectamus.

De ira

versus ad ſsignificandū
aliqđ mysticū. Sicd hebraei de ℔ nihil dicūt in aliqua ſsiptura q̄ videri
Et ab alio dicūt q̄ facti fuit ad q̄ndā modū ſspectalē dictandū: q̄ rōe
rebat sicut in illo hymno: Ut solio ortus cū diuo verbus incipiēt ꝑ litteras
alphabeti latini. primꝰ ab. a. Ecclesiast. a. b. c. sic ꝑfer vsq̄ ad. q. inclusiue: vt
ps tutulū: Ad te dñe leuaui rr. Dnic psal. ꝫponit talis titulus in hebreo
Dauid. t nō plane nisi q̄ pcipitur ei ꝓ lamech ad designandū q̄ dauid ēt
hic vanis cathac ac si dicerēt: ipsi dauid. In trāslatiōe alit Hiero. lingua de
uocē addit hoc dictio simp in titulo sic: Deꝰ simp dauid: Ad calce autē iu
dicio nō videt hō addita in titulo: q̄ in simp ēt vltima victoria psal. Sed dēt
in biblijs hebraicis quasi videāt sic nō ponūt ad titulū hui[us] psal. Per ℔
adit q̄ ℔ titulo nō ponit cantici nec psal. sicut in alijs obtenebrat q̄ nō
ēt psal. ꝓpie dict[us] a psallēdo: ſ ēt simpliciter: ebo qui facit dauid, p inuit ad se
sua a persecutōe saulis, ꝓpter quam multas ebonos fecit sicut dicti sunt ℔
psal. xvi. Secm hoc q̄ dauidē hoc ebo in quattuoraꝝ ſmo dauid. petit in
dentio hui[us] vite dūtiā directionē. Secdo impedimēta remotionē. Ibi: Re
miscere miserationū tuaꝝ. Tertio vite sanctę dignificationē. Quia est
bō. Quarto a posteris liberationē. ꝓpter quod ꝓpheticaliter dicit
mei. Circa ſmū ꝑmittit modū sue petitionis. d. Ad te dñe leuaui rr. Jste
ebo est alicūde vel elevatio mētis in deū ſm dauid. l Deus meus in
te confido. Cui tua bonitate nō mea cognate. vii. Ipetit remissionē sue culpe.
m Neq̄ irrideāt rr. Jste. i. ſ. Saul t ebolitani vel hr. i. Reg. xvi. ꝓter
q̄ petit ab armigero suo literis ab eo. d. Euagina gladiū tuū t interfi
ce me ne forte vocāt inimici dicāt litere literis de me illatis mihi. n Etē
nim vniuersi rr. Jste. q̄ sustinēt ꝑsecutiōē[m] ebo ꝓpter ꝓfectū ego sustineo. o Nō
confundent. finalit sūt eternaliter. i. aligd confundant ad tpo sua ꝑuersitate. ℔
sequāter ordine q̄ sunt digni ꝑfidi eternalit. p Cōfundant ebo rr. Jste
t. idolatre t innocentū ꝑsecutores. q Supervacue. Similiter t infructuo
se simo malitū ordine. ℔ sequāter formal petitionē sue. d. r Vias tuas
rr. Ductibo q̄ vid rectā iustitiā iter potū hui[us] vite: q̄ nullus absq̄ tuo
auxilio pōt sufficiēter cauare. s Et semitas tuas edoce me. Semitā ſtrā
ctiet ē t rectior via ebi: t p hoc dauid petit nō solū dirigi t iustificā ebi se
cessaria ad salutē: sū hoc in iustitia ebodire q̄ ētāt ad ꝓpositū. t Dirige
me rr. Jste. Nō pōt hō bñdicta insertigāde. v Quia tu es de[us]. i. m.
ad quā salutē dirigi nō possū nisi p tuā illustrationē: hō enī viuens iustifi
natur ad finē excedēnē cognitionē nāturaꝝ nisi q̄ ex ētia ipsi. Quatuor sūt
dit nec aurio audiuisse in eo bona nō alcūde q̄ ſparati ostēdere. Ad
finē adit incogenitū notabit nullꝰ pōtē dirigē: t si ō expetit bonis ebonet a
deo ad ꝑficiendū salutē eternā. y Et te sustinui tota die. i. ꝓpter te sustī

Reminiscere. Cas. De peccatis pristinis [illegible]
Nolite [illegible]
A seculo. Aug. [illegible]
Delicta. [illegible]

sustinui tota die. Reminiscere miserationum tuarum domine: et misericordiarum tuarum que a seculo sunt. Delicta iuventutis mee: et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu: propter bonitatem tuam domine. Dulcis et rectus dominus: propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Diriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Universe vie domini misericordia et veritas requirentibus testamentum eius et testimonia eius. Propter nomen tuum domine propitiaberis peccato meo: multum est enim. Quis est homo qui timet dominum? legem statuit ei in via quam elegit. Anima eius in bonis demorabitur: et semen eius hereditabit terram. Firmamentum est dominus timentibus eum: et testamentum ipsius ut manifestetur illis.

Propter nomen. Aug. [illegible]
Quis est homo. Cas. Hic agit de eternis [illegible]
Anima. Cas. Et si non statim post corpus [illegible] perfectam beatitudinem tamen.
In bonis demorabitur. [illegible]
Semen. Hierony.

Bonum est unde fructus colligitur.
Firmamentum [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Oculi. Salo. oculi sapientis in capite [illegible]
Semper ad do. [illegible]
Unicus. Cas. [illegible]
De necessitatibus [illegible]
Respice. Aug. [illegible]
Non erubescam. Cas. [illegible]
In. [illegible]
145. non adheserunt.
Israel. Aug. Populum quem ad tuam visionem preparasti.
Cas. Psalmus iste [illegible]

Psal. XXV.

Iudica. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Oculi mei semper ad dominum: quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. Respice in me et miserere mei: quoniam unicus et pauper sum ego. Tribulationes cordis mei multiplicate sunt: de necessitatibus meis erue me. Vide humilitatem meam et laborem meum: et dimitte universa delicta mea. Respice inimicos meos quoniam multiplicati sunt: et odio iniquo oderunt me. Custodi animam meam et erue me: non erubescam: quoniam speravi in te. Innocentes et recti adheserunt mihi: quia sustinui te. Libera deus israel: ex omnibus tribulationibus suis.

Psalmus david. XXV.

Iudica me domine quoniam ego in innocentia mea ingressus sum: et in domino sperans non infirmabor. Proba me domine et tempta me: ure renes meos et cor meum. Quoniam misericordia tua ante oculos meos est: et complacui in veritate tua. Non sedi cum concilio vanitatis: et cum iniqua gerentibus non introibo. Odivi ecclesiam malignantium: et

Cas. Iudica non est presumptio [illegible]
In innocentia. Aug. [illegible]
Proba me. Cas. [illegible]
Ure renes. Aug. [illegible]
Misericordia. Cas. [illegible]
Complacui. Aug. [illegible]
Non sedi. Cas. [illegible]

De lyra

[illegible]

Et laudo. quod est agere recta.
Maledicto. Cas. Quasi q de calculo reprobi mordet ipsi heretici. q scripture peruertunt. illi superbia. querele. hi venenola.
Malignantes. Cas. qui mala primo agunt.
Et impijs. Aug. Postmodo. Et alure. nichil vrmari vt amabo vel

[illegible] ego non
[illegible] ecclesiam
catholicam
exhibeam.

Super ino. Aug. Ro
pessima. Vt nulli. ob
eu. i. vt diligas qua voce
filu laudandus. vel vt in
dum. vocem benedi pa
tris me.

Voce. Aquilanus. q
docet laudare te.

Domine dico. Cas
sio. pene te multa in tu
dicio mitra. q. non cla
ri. scindat domus dei.

Dilexi. Deco. vo. Cas
sio. Dic ti factum. q
dilexi me facere de eccam
domū tuā. i. laudi in qua
gloria habitas. vt de gla
ria tua de aligā capitū.

Ne perdas. Cas.
Ere. mō limul et pueri
ne simul pereas.

Cas. Nagelan in tu
mro. Cum impijs. qui
bus ō non obsco.

Aug. In arca per pa
lea non videnē a longe
grana. sic ē opinio ē aeti
dam integrale multorum
multū ei dominū. qui fu
rum habia quando dicit
nolite reluctari malo.

Dextra eorū replera
est muneribus. Aug. i. si
qd bonū agunt p mune
ribus faciunt. vel dextra
ro eorū plurimus homīs re
munerata est. ego autē
ro ut redimere vide pretium sanguinis christi quo mundus redimitur.
Et ideo ait: Redime me ⁊ miſe. m. misericordia i omnibus comitē quod

Nicolaus

a Et laudo. Hic cōsequenter petit p̄seruationem in cultu dei dicens: Et laudo &c. i. vtinam laudem, hebraei cui nō habēt modū optatiui: sz vtunt p̄ro futuro indicatiui. Per manū aūt designant opus eo q̄ manū ē organū organo: vt vl. tū. de alia. per hoc aūt petit dauid sanctitatem vitę: q̄ ingrediē in cultu dei. ibi subdit. b Et circūdabo altare tuū &c. i. veniā ad offerendas oblationes ⁊ sacrificia: ubi p sacerdotes ad quos officium spe erat talia offerre. c Ut audiret laudis. q̄ in talib⁹ oblationib⁹ fiebāt cantica cantabant diuinas laudes. d Et enarrē vniuersa mirabilia tua. i. facta enarrari p leuitas: q̄ dauid fecit cantica a leuitis decantāda: vt habet. i. Paral. xvi. ⁊. i. Esdre. iii. e Dilexi decor domꝰ tue propter hoc enī adducit archā testamenti in hierlm turpa domū regiam vt habens cultū dei propē se. Et fecit cam introduci intra tabernaculuz quod ei tenderat ⁊ ppar auerat magnificē: vt habetur. i. Paral. xv. Et voluit ei ēdificare domū ordinem. vt habetur. i. Paral. xvii. sed domin⁹ fecit hoc ēdificū retardari vsq̄ ad tpus salomonis filij sui. Dauid tamē ppe parauit impensas: vt habetur. i. Paral. xxii. Et oēdit salomōi deseripti opus tpli: ⁊ olim edificiorum tabernaculi. f Et locum &c. i. locū q̄ vocatur sanctum sanctorum: in quo erat archa testamēti ⁊ ppiatorium: quod erat quasi sedes dei sicut plenius expōlit Exo. xxv. g Ne pdas &c. Hic cōsequenter dauid petit preseruari a malis dicens: Ne pdas &c. i. perdas. h Cum impijs. i. cum male se habentib⁹ erga deū &c. pietas enim est diuinꝰ cultus: ⁊ ō iniquas vino cultui opponitur.

i Et sanguinū. i. cū homīb⁹ male se habentib⁹ ad ppinuꝰ si
cut sunt homicide ⁊ rapaces: q̄ dicitur viri sanguinū. i. multi sanguina
rij. Et sanguinū. i. multi rapaces de alieno labore ⁊ sanguine viuentes.
k In quorum manibus &c. i. q̄ semper parati sunt iniqua agere.
l Et dextera &c. i. pro quibus innocentes condemnantur: seu veraci
ter seu interpretatiue. m Ego aūt &c. In fine psalmi petit innocen
tiam suam circa ipsum regē: quā allegauerat in principio: licut frequē
ter fit in cantibus: in q̄ principio repetit in fine. verūtū q̄ patienter viuat
nō tribit aliqua fine culpa aliqua. ō subdunt: Redime me ⁊ miserere mei.
n Pes enim me &c. i. affectus mei. o Stetit in directo. appetitū re
ctitudinem iustitie. p In ecclesiis benedicā &c. i. de beneficiis mihi
collatis a te. Abrahā. petit reponi pulchre quoliber fideli q̄ veniens ad
eccam adiuuam debet regnum suū ingredi bene regendo motus interio-

debes. quia. Deo. i. affectio qui facile labi solet. Rursū humilitas contra omnia scandala tentationū ⁊ perfidiosa indirecta. vt quia sic redimis in ecclesia benedicam.

Pedem. Cas. Et si undiq̄ concussus vel confusus scandalis.

In finem. Aug. Cas. Primo dauid electus a samuele vnctus ē i domo patris. Secundo i be
bron, ⁊ regnauit ibi sup
tribū iuda septem annis.
Eadem fauit tam regni
detrimentum patiente ⁊
fuis inter ciuitatē vnus
ē in regē tot⁹ populꝰ. Ad
huc extremꝰ p vna regia
tantur. post quinq; bellī
habuit. huc sperata ca
denibus vencidit: sicut
regnauit. sic ecclia p̄
pulsū q̄ ēt pmansuro
habz hostes. in psalmi
one corpotis petunt.

Aug. Olim due pso
nevnigenite dei ⁊ sacer
dot. in qu⁹ figuratur vn⁹
ipe rex ⁊ sacerdos. Nos
aūt sum⁹ corpus ipi ⁊ in
eo ipi. Nobis ergo ēvan
gelio mō in sacramento q̄
figurat. qd futuri sum⁹
⁊ ō dr. psalm⁹ intret.
vt in sacramēto gaudeā
⁊ laboralet vt re gaudeat

Psal. XXVI.

Dominus il. Cas. de pmuta
one. p quā cōm
ficat fidei. hic loquitur.

Dominus. ptotes Aug. dat ⁊ vitā virtutes quas ⁊ ptegit: sine q̄ ola dona dei perdūtur.

A quo trepi. Aug. qui trepidet caro. cū ida erit corruptionis.

Super. me. Aug. vt se mihi pferat illustrēs. qs̄ erit de illi mell⁹. vt maledicto dēte si me. iz carnalia desideria psumā. Et cū
cāt. i. electent. i. monte mea. crudelitas inimicoꝝ. Carneo. alaz nō possit.

De lyra

rēp ⁊ act⁹ exteriores. Et q̄z propter gustare sensuū ad malū patet difficultā tē circa regni hui⁹ statū: nō dz deū sollicite deprecari: vt p̄pet hāc regni ad laudē ⁊ cultū nois diuini. Et pōt ad hec lra de facili applicari.

q Dominꝰ illuminatio mea &c. Huic p̄s. XXVI.
o p̄s. premittit talis titul⁹ in hebreo: Dauid. preponitur tamen in tra lamech: ad q̄ dignandum q̄ ēt dictū cain. In translatiōe nō Hiero. nihil reperit: nec absolute vt Dauid: ⁊ per hoc appet auctor psalmi. f. dauid. De mā aūt hui⁹ p̄s. ⁊ tpe quo fact⁹ fuit dicit Hiero. i. p logo hui⁹ libri: q̄ dauid fecit hunc p̄s. post mortē saulis ante q̄ vngeret in regē: ⁊ hoc nō pōt intelligi de vnctōe qua vnctus fuit a samuele: sicut habetur. i. Reg. xvi. qz illa inuncio fuit longe ante mortē saulis: post mortem vō saulis bis fuit inunct⁹. p̄mo super tribū iuda: vt habet. ii. Regū. ii. ca. 1° super totū israel: vt habetur. ii. Reg. v. De qua tñ vnctiōne factum fuerit hic p̄s. Hiero enim⁹ nō dicit: videtur tñ q̄ fact⁹ fuerit p̄ secunda. qz prima fuit particularis ⁊ sm q̄dāmodo. Secunda autem generalis ⁊ sm plicitē. Dicit aūt hebreus ⁊ ē latio verisimilis: q̄ dū de⁹ p̄monet aliquē ad aliquā dignitatē. dat sibi gra p̄ qua possibilis redditur ad eā. q̄ hoc nō sp motus ponat sibi obicē: p̄pter quod dauid ad dignitatē nō vocat. sic p̄ paratus ⁊ hāc p̄s. fecit. Et dividit. i tres pres. sm tria petita a dauid facta ad frequentū debite regie dignitatē officiū. Primū ē cōtra aduersarios. secūdū. fcōs. ēt circa diuinū cultū diligentia: q̄ p ipsum regē re gnant. tertiū ēt in bonis p̄euerantia fine q̄ alia sunt inutilia. secundū pe tit ibi: Una petii a dño. tertiū ibi: Ad iuuet me &c. Et ita p̄mā dicit dauid: Dño illuminatio mea. in cognitōe agendoꝝ q̄ maxime regrit regē. r Et salus mea. in piculis bellorū. o Quē timebo. timore filiali re uerentie. t Dñs protector &c.] contra hostes. v A quo trepidabo. qñ enī hostes vincūt extra aliquē regē: debet formidare q̄ hoc dñs permittit p̄pter sui culpam: ō subdit: x Dum appropiant super &c. i. mihi ⁊ po pulo meo nocere volentes. y Ut edant. i. cōi faciant a feria ⁊ autūo. z Carnes meas. i. populi mei interficiendi. Et qua dauid ex contrōe aduersariorū suoꝝ diuina virtute tam facta confidebat de futura. ō dicit: a Qui tribulāt &c.]. i. tribulauerūt de preterito: q̄ in libro p̄alio mortē q̄ optat⁹ est metrice. rōne metri frequēter ponitur tempus pro alio: ⁊ quia loquentes ex magno affectu frequenter multū modū loquēdi de preterito in futurū ⁊ cōtra. Hic aūt liber factus ē per modum oratio nis seu

Infirmati. Aug. Si ipso carne accepit mutatione facti. ⁊ post ex toto si filio hoc deserant. Cas. Qui ostendunt paulati. ad ruinā ale pueniūt.
Caltra. Cas. Molimina postum: constructa.
In hoc ipso. Aug. hanc ipe victoriā in ipo remunerabit eterne.
Unum petii. Aug. hoc vnū: eternā qua semp mancatur. vbi et
nil dicit: cur tibi vt conte
plet delectatione dei. ipō
verum bonum.

Nam hui⁹ dicit. Au. vt quidā vitio mul
ta adulterāe me cupiūtat
dentitate ridentū. Hz
vidā v. qd videt q̄ scrip
tis intelligit. Et vitiē.
mentes ñ nō oculi. Et
corpus ipi. Unde. Oēs
ē. me facā templū qō
potes. quoniā abscōdit
vel. In domo. nō ma
nufacta. vbi nihil mali.

Urvidā vo. do. sicut ē
ibi. n. vel tras vel in bo
mie plen⁹ q̄ hic. vnde si
at voluntas nra. si. in ce.
⁊ in ter. Et vitiē. i. cum
deliderio ⁊ frequenti. vel
dcā templū. Uisitām cle
stem. vel hum aīs et⁹ na
tur. Ego hoc si tacta peto

Cū abscondit. nec vide
rer a querentib⁹: vt figu
raliter dauid ctx fugeret
saulē: abscōdit se in latibu
lo ne videret. Tabna
culū. dcit. q̄ caro ipi in q̄
per fidem ⁊ ipe me occul
tat. Unde nouita nra
abscondita est cum ipo i
deo. In abscondito ta
berna. i. secreto diuinitatis vbi vel per ē aīm⁹ iu
sti. In petra. ad simili
tudinē imitatoꝝ sup ora
loca fuit⁹ munitos, pu
dentium: ita. In petra.
infirmitate vel rudē: vel i
christo. Exaltauit. ex p
motionē deuenit in vir
tutez: ⁊ quasi extra holo
fecit. Et nunc aūt tpus incarnatōis mentē exaltat super vicios appe
titus: vel nūc vā dies malop. ut ira illustrat meritum vt possideam malo
rum damnationē. p hoc vīctis gaudiū sibi subdit vnde ite certus: post
hoc ofa. Circuiui. i. omnia difficila mēm: tie dāno petra tanti: ⁊ non in
gratus. Immolaui. ⁊ de reliquo. Cantabo. iocūditate contēplationis.
Et psal. vt. ad ei⁹ opus manifestabo.

Et videam. Aug. Alia lra. vt contēpler delectationem dñi. Et
pregar a rem. e. id est. eo finem domū appareat mihi species deliderabilis
qua mi videam facie ad faciem ⁊ indaar limentalitate effectus tēplum eius.

Nicolaus

nio seu diuine laudis: in qb⁹ regritur affect⁹ deuotiō. a Ipsi infir
mati &c.]. i. Saul doech ⁊ idumeus ⁊ cōplices eoꝝ. b Si cōsistāt &c.]
de futuro. c Non timebit cor meū. Hūc ex diuo adiutorio sicut tu
tus de psalmo. iō subdit: d Si exurgat &c.] sicut factū ē post inunctiō
nē prōdēs: vt habet. ii. Reg. v. Audierāt ergo philistiim q̄ vnctus fuit da
uid i regem sup tsrl: ⁊ ascenderāt venturi: vt quererent dauid. Et legit ibi
dem: Et cōsuluit dauid dñm dicens: Si ascendam ad philistheos ⁊ dabis
eos in manu mea. Et dño dixit ad dauid: Ascende: q̄ tradēs tradam tibi
philistheos in manu tua. e Una petii. Hic ostēdit dauid petit circa di
uinū cultū diligentiā dicens: Unam.]. rem. f Quam a dño. pe cete
ris. g Hanc regnum. deficando dñm p̄euerantez. p quod ipse ⁊ sui
ad hoc q̄ petito sit q̄ adimplo a deo: nō solū regnitur q̄ sit pia ⁊ p se. sicut
ita: sed ēt q̄ sit p̄seuerans. ⁊ q̄ sit dā petito vē: h Ut inhabitē &c.]
. i. q̄ dom⁹ habitatiōis mee sit ppe locū cultus diuini. i Ut videā.]. Ci
am. k Protegatem dñi. q̄ ibi debantur diuina responsa. l Et vi
sitem templū ei⁹. ad adorandū ibidem frequenter ⁊ offerendū. Et dicit ē
plum: q̄ habuit ppositum edificandi ipsum: vt dcīs est ꝑo. precedenti. Et
vna ēt hanc ppōsiti subditur: m Quoniā abscondit me &c.]. i. fui
cultr⁹ loco. i. q̄s fugiens saulem ipm interficere volentē venit I nobe ad achi
melech sacerdotē ⁊ ibi accepit panē ⁊ gladiū: vt dr. i. Reg. xxi. c. n In
die malop. in hebreo habet: In die pessima. eo q̄ illa die ibi erat doech
idumeus: q̄ retulit saulī hoc factum: qua secuta est occisio sacerdotum. i.
Reg. xxii. o In petra exal. me. i. in loco sic vocato: q̄s saul vitri cum
ciebant dauid ⁊ viros ei⁹ in modū cocoue ita q̄ dauid despabat se posse

hoc ideo in hac portat. q̄s adscōdit. ñ nō temere petoviā. ⁊ si peccatis
In abscōdito &c. Aug. Quasi multe pce sint cum fecerint: ⁊ penitia
te non fiunt. omnes ipse facere hoc ē abscondimini tabernaculo. in quo vi
ta nostra absconditur ipō qui mox vocat petram.
Circuiui. Aug. Et mihi sic patuit oratio mea me filii eccle. Circuiui
ui ad sinu tradition mul
titudo necatis sit admisa bo
tiuū cognitū mentē me
meret ei⁹ inuestigatores et
implorem. Petra. vel
ecclesiam ois oratio. vel
in ipsa fundorem.

Aug. Cassiod. Ab
olis orationē dicunt: qd
me fecit. ⁊ in hac tanta
tamq̄ inuidi obiectorum
tus nō pōt. Dic cor
der aut fidē ostia sunt
tus. in qua caput quisq
tum est super inimicos
quod bonor ecclie i ea
exaltatur. In ipo tabernā
culo eī⁹ immolaui. hoc vo. Per hoc ola cerne po
tes: patet tu ecclie de
illaruia quanto plō acce
pitabo audiāt apperit.

Exaudi domine vo
cem meā. Cassio. Quia
labor q̄ expirat. Ora
tio ecclesiastica vocationis
ni potis habet: quam ⁊
filij obtinere ipō q̄ mitit.

Tibi dixit cor. Cas
Cor tacito a te audita ti
bi confitebatur de vita.
non aliud q̄ voce pa
tractat.

Hic aūt in fra. Aug.
Alius petit hic bona tē
poralia a deo. ⁊ de patria
cuadet. hic non mīl vitā
Alius habens timet ira
tum ne tollat ea: ille ñ
putat tras. mīl si auertat
vultū ne exaudiat. si quid in
eo vitiabat. nil dubitat
petere a deo.

Hic dcīt. in ira. Aug.
qz. Non in ira declinat. quando a peccatis facies auertit. vel ne declinet
vt me labi finas in tra sua. est q̄ possim. sed vt nostra infirmitas cautior
fiat.

Salutarie. Aug. Quasi frustra erasti ⁊ regrestis mortalem de ipi
ejus quod non debet: q̄ non mea propria: sed patrem in culpa est. adam ⁊
eua miserie huic me expoluerūt. sed dominus carne assumpta suscepit ad
limentalitatem sic dauid fratrum minimus a parentibus contemptus. a
domino est per samuelem electus.

Quoniam pat. fecit se paulū de. iō sicut sibi plz. q̄ libet vocat ꝑ

De lyra

euadere ⁊ a deo facti fuit q̄ nūci⁹ venit ad saul. p Festina ⁊ ventazū in
fuderāt se philistiim sup terrā. Recurrit ē ergo saul ad illustrū persq̄
uid. Et subditur ibi: Propter hoc vocauerūt locū illū petrā diuisionum
. i. Reg. xxiii. p Et nūc exaltauit caput meū cognitō me cecidisse re
gni israel pacifice ⁊ qete. q Circuiui. frequētādo locū diuini cultus.
r Et imolaui &c.] p sacerdotū manꝰ. s Dolli vocat ratōis. q̄ ho
stie offerēdāe ēt vocitande dīne laudis p cantores. t Cantabo &c.]
q̄ ipleme dauid cantabat coā archaz. q̄ habet. ii. Reg. vi. v Exau
di vo. i. eloquium. x Qua clamauit ad te. oādo ex magno affectu p
bono regni sui ⁊ tuo cultu: vt ps per psalū. y Tibi dixit cor meū.
qz non solum oabat voce: sed ⁊ mente. z Exaudiat te &c.]. i. faciat
cooperis exterioꝝ: ⁊ facies mentis interioꝝ. a Faciem tuā dīe regrit
id est gratiam tuam. Et loquitur de deo more hūano. quia quando pe
teno ēt sibi gratiosus vertit faciem ad eū ex quardo autem displicet auer
tit. iō subditur: b Ne auertas &c.] mihi tuam gratiam denegando.
c Ne declinet &c.] talis enim declinatio facet apud homines signum
est hominis irati. d Adiutor meus. Hic consequenter dauid petit
perseuerantiam in bonis dicens: Adiutor meus esto domine. quasi dī
cat. Sine tuo adiutorio nullum est opus bonum. e Ne derelin
quas me. quia tunc non possem in bono stare. f Neq; despicias me
deus salutaris meus. illa enim que sic refinquuntur. despici videntur.
Et subdit causam necessitatis predicti adiutorij. d.
g Quoniam pater meus &c.]. id est adam ⁊ eua derliquerunt me
oppositum malicie peritia vitiosqua pe eorum transgressionem heri

dit ⁊ regit. Patrem q̃ sonet ⁊ finet collacrat ⁊ nutrit. h ſcalſ pater vel
tudo filius. mater hereſonia. i. doctrina impiorum.

Exhalantia. Lat. Vt laudis ⁊ adiutor. Tertia. vt doch ⁊ alii ac
euſtacius dauid. Mentita. vt od dixerunt lacerdotē achimelech cōtra
dolitē ſra ſaulē. ⁊ dolis eo pfalmiſte ſibi ad vānum. q̃ fuit.

Credo videre. Ita
fili. Ex vnor ois pcula
deo peniſſent credo vide

Bona. Aug. Bo
na q̃ ſūt ⁊ eterna. Et
ſi fuadent ꝺ carnalē q̃ſi
nerua. ſita q̃ ē meritenti.

Expecta dō. Lat.
Ut ego certus ſū de vita
vna. ita tu gelicq; limitro
ee expecta. tue confequa
rie nō remiſſe agas. ſed
ſtenuꝰe. plene. ne laſſe
ris. ſi mala veniant ex
pecta quod credis ſuſtine
quod patris.

Pſalmus huic da
uid. Per dauid aligādo
intelligit caput. i. xpm.
Aug. ſi corpus. i. eccleſia
fuerit dn̄s verbū ſimul. i.
totus xpus. vbi adit adhuc
in multo huius vt ipſi xpo
tantū agitur vt hic.

Lat. Pſalmus tri
Nicolaus
natur ad odio hoſtes exigi
tatis peccatumq; quod
habēt portant ad malus
⁊ difficultatem ad bonū
a Dñs adit aſſumpſit
me. q; recum emīb⁹ ad ꝛā
nō ponerat finē auriliū:
pēra difficultatem ad bo
num: ⁊ pertrait ad ma
lum nō ſubditur:
b Et non ponis me. ꝛ.
Et vt ſupiando. dicit
ignar: Et non ponis mihi
vt q̄ q. ita liga me lege
naturali ⁊ diuina vt nō
declinē avia regia man
datorum tuoꝝ. c Et
dirige me. ꝛ. per ſemi
tam q̃ eſt aritor ⁊ rectior
intelligitur pfectio malor
q̃ ſuperogatiōis: quam
dauid deſiderabat.

d Ne tradideris me ꝛ. Inuoluntarie malignor: ſpiritum mihi aduer
ſantiū. e Quoniā inſurrexerunt ꝛ. Demonio. n. de iuſto ⁊ innocē
tia regiſti falſum rūdent ⁊ contra eos allegant: ſicut ps Job. i. de ſathan
regiſtrato a tpho ꝺc timoratis ſū iob. falſum reſpondit: ⁊ contra eum falſum
allegauit. ꝺ. Nōq̄ frustra timet iob ꝺnō ꝛ. f Et mentita ē ꝛ. q̄
ſathan mendax ⁊ pater eī⁹. i. iuentor mendaciū. vt ei Joh. viij. Dūt ex
ponit ab aligno ab illo loco. Et quia pone mihi domine ꝛ. quod ē petī
tio dauid petentis: vt a deo ſic obtinant q̄ a ſaule ⁊ eiꝰ complicib⁹ nō ca
piatur. Et quod ſubditur: Quia inſurrexerūt in me teſtes iniq. ſ. illi q̄ erga
ſaul falſo teſtimoniabant dauid: ſm q̄ ipſe dicit. i. Reg. xxiiij. Quare audis
verba hoſtium iohānis dauid ſpēt malum aduerſum te? Ds prima expoſi
tio magis cōſonat ītē ꝓdenti ⁊ ſtabiliāti: que legitur de perſecutōra ou
idi bonis poſt mortem ſanctis ꝓpter quod q; tali perſecutōr antia quam a
deo obtinere ſpērat. concludit in fine pſa. g Credo videre bona dñi
in terra viuentiū. i. in vita beata: q̄ eterna.
Spes. n. eſt certa expectatio future beatitudinis ex gſa ⁊ meritis ꝓcedens.
Deinde quid dauid exhortat ſeipſum loquēs ad ſeipſum quaſi ad alīd
homē: i Expecta dñm. i. perſeuerāter ſpē beatitudinem ab ipſo expec
tando. k Viriliter age. de bono i melī ꝓficiendo. l Et confortet
cor tuū. vnitas mentis q̄ cuncta ſtabilit cor. ꝓpter quod vt Pſal. xxx. O quā
magna multitudo dulcedinis tue domine quā abſcondiſti timentib⁹ te.
Et ſuſtine dñm. patiētia forenda eī⁹ de
Job. v. Mendax aūt poteſt ꝛponi ꝙ̄libet ſit exalio ciuilibet ſapiēs
aduersionem regni tui pontificalem ſe deuote perparatus: quia ſemo de
bet penes conſilium contra ſalutiua malignorum ſpūum. ſecundo vtili
gentium circa ſuorum cultum. tertio perfecto animam in bono: vt pertin
gat ad finale triumphū. q̄ perfecturus ꝛ vltq; in ſeruo hic ſaluus erit:

Ad dñ. c. Pſal huic ſimil.

Dñe domine clamabo ꝛ. Huic pſal. premittitur talis titulus in
a hebreo: ⁊ in a ſaptuaginta. Dauid. ſiue pſal. precedenti propter q̄

ctus qui vocatur de paſſione ⁊ reſurrectione.

Lat. Ponitur xpūs ⁊ ſī a deo vīgnatione in ſe confidere: ⁊ to
tum a deo petere: vnde ceptum iuſtia. Pſal. XXVII.

Dñe dō. Lat. Oratio xpe paſſionis habita.

a Ne ſilens. nequādo ta. Vinus ē in hebreo. ⁊ hieronymus
obelo aſteriſco quaſi ſu
gulanāſ notauit. Et ad
dit a ſeptuagīta. ꝓpter
quo ꝙ xpūs in paſſione pe
mit. ſi. i. diuiſicādo. ꝓtinū
nē. ⁊ a morte reſuſcitaꝝ
onem.

Ne ſile. ꝛ. ⁊ alī. ꝛ.
Hiero. Et eo q̄ verbus
mihi ſpēnē: nō talia ꝺ
ſū. quales ceteri q̄ naſcī
tur. Iphādā mihi ſecūt.

Aug. vbi q̄ſi ſi ſilcas,
nō cogitur verbū tuū.

Ad te ꝑclum. Lat. ſ
mōē iudeoꝝ qb⁹ ſcripeū
ē vt vbiciſq; eēnt ad ſilaz
ptem ocarent: vbi blaſp
ē ſcīrēt. q̄s ⁊ ieſus xpūs
ſpūs fecit. Vel ad oēs
vnde auxiliū ſperamus.

Dñs illis. Lat. pe
dicere ē non optare. ſm
opa. i. ſm q̄ itēdērāt. nō
ſcōs q̄ ille peruenit. vel
opetat iuſticiā ei ī ſi fuāt hic. 34

De ira
et dictis patet expoſito.
De materia autem hui⁹
pſa. ⁊ tempore quo facta
fuerit videtur mihi ſal
uo melīori iudicio q̄ de
uid fecit hanc pſa. in per
ſecutione abſolon. cōtra
ipſam quando dauid fu
giens de hieruſalē timo
re abſolō aſcendēdat ciui
tatem oliuarum multo pe
dibus incedens ſtans ꝛ
opto capite: ⁊ ſudoch ⁊
abiathar apportauerūt
archam dei volētes ipm
ꝓcomitari: ⁊ aſcēdit abia
thar ad conſulendū de
minum: vt habetur. ii.
Reg. xv. ſed tunc non
habuit reſponſum: ꝓ
pter quod dauid reputa
uit deum ſibi non eſſe adhuc placatum: ꝓpter quod iuſſit archam repor
tari in ciuitatem ad locum ſuum ſua cōmitua reputans ſe indignum. ⁊
tunc aſcendens ſūmitatem montis: vnde tabernaculum dñi ſtare vi
debatur: ꝛ illo loco orauit verſa facie ad locum ſanctificat ſolitus erat
facere quandocunq; ad locum illum: ſicut ⁊ nunc fidelis a loco ꝓ
teſt videri ecclēſia aliquāt ſanctū ſibi adorant: ⁊ verīſimile eſt q̄ tunc fecit
pſalmum iſtum ꝓ ſua liberatione ab illa perſecutione: ⁊ per ipſum in
telligenti ſe equalium. Et ſm hoc videtur iſte ps. q̄ primo ponit ipſe
dauid deuota petitio. ſecundo ciuſ ē audītio ibi: Benedictus dominus.
Circa primum dicit ſic: Ad te domine clamabo. i. ex magno affectu cor
dis ⁊ que ſit exacio ſubditur cum dī: o Deus meꝰ ne ſilcas a me. ne
negabo mihi reſponſum per ſpēm tuam: ſicut negatū mihi petēti p abia
thar ſacerdotem. p Nequādo tacebis a me. i. penitus. i. cuſq; ad ma
lorum affectus experiōnem. q Et aſſimilabor ꝛ. ſ. i. requādo me
mouebis non dea mihi reſponſum. r Exaudi domine voam ꝛ.
A. ne deſeras me longe me exaudire. s Dum exoro ꝛ. ꝙ̄uersa fa
cie orabat ad locum vbi erat tabernaculum: in quo loco per ſpēm ſtabat
fundandum alīc templum. t Ne ſimul tradas ꝛ. q̄ ſunt vīgni mor
te temporali. v Et cum operantibus iniquitatem ꝛ. perditione
gehenne. Et qui ſunt illi oſtendit dicens: x Qui loquuntur pa
cem cum proximo ꝛ. id eſt mecum. ⁊ de talibus erat achitophel dicēs
rat conſiliarius dauid. Et ſimiliter abſalon qui in verbis ⁊ ſignis ſim
gebat ſe obligare dauid vt patrem ſuum: ꝛ tamen machinabatur con
tra dauid in malum: quia abſalon de conſilio achitophel conſpira
uit contra patrem: vt habetur. ii. Regum. xv.

y Da illis ꝛ. ſ. eos ſm demerita patiendo. quod dicit dauid non
ſolo vindicte: ſed iuſtitie. z Et ſm nequitiam ꝛ. ſ. id eſt ſm ne
quitiam ab eis ſtudioſe inuentam: quia de conſilio achitophel fue
rat deuotionis iuit abſalon ad locum conſpirationis ſicute contra pa
trem. q. Regum. xv. a Scām operū manuum eorum ꝛ. Repeti
tio eſt eiuſdem

† Pro a ſi hebraum. Sed ebi in paſſione ſanctī pro
gendo ⁊ poſt dariſca

ab a me. † nequādo taceas a me
† A ſilentio † aug. ſi miſeri hui⁹ vite. vel ſi ſerua
† aſſimilabor † decendentibus
† de ſilcas
in lacum. † Exaudi domine vo
† de liberatione a malis † Cal. quis eo q̄ſi
ſicut ante orationē pro ſe oratoria. ⁊ q; manus ſua
er extollo non pro culpa, ſed vt ecclēſiam cōſtituam.
cē † depecationis mee † oum ora
† Cal. in cruce ad ſilentiū eorum q̄ fiunt impleꝝ.
vel opera non ꝺc primo
ad te: ⁊ dūs extollo man † meas
† exaudi
ad templum ſanctū tuum. ⁊ † Ne
† Cal. ⁊ ſi multa nō eo vno quo ibi ad momen
to ⁊ ne perdas comunando ſicut illi intendunt q; ſunt
parte mea. ⁊ opinor intigerem. i. mentem meā. ⁊ q;
ſimul † tradas me cum peccator
loquuntur pacem proximo ſuo. malum autem in cordibus eoꝝ.
bus. ⁊ cum operantibus iniqui
† ſalmus quia a deo. vendit malitiā
tatem ne perdas me. ⁊ Cūm lo
† aug. per cem. q; non perrumpas. ſed appropria
ui † id eſt modū q; ſum proximus eorum.
quuntur pacē cuꝫ † proximo ſuo:
† eōrum
mala autem in cordibus eoꝝ. ⁊
† id malitie eorum. † q; hoc infidi eſt
† aug. q; mala affectantes bonis inuentis nō poſſunt
† Deus mala turbare male admittentibus dicitur
q; ſeſpondet eīdem ⁊ eum deus.
† Da illis ſecundum opera ipſo
rum: ⁊ ſecundum nequitias ad
† ⁊ alīa pcula quod ſtorum
inuentionum ipſorum. † Secun
dum opera manuum eorum tri
† aug. licet falſa id quo veritate redebatur falſitas eo
rum cōfutat † Cal. q; mala pro bonis
buc illis † : reddc † retributionem

Quoniā nō intel. Lat. Et ſi verſent opa hoc ſufficeret dīnatoꝝ
q̄ ſi intellectā p legē ⁊ ꝓphāz q̄ ſuſtinebatur deꝺogat q̄ me. nec ſcīptilia
Destruco. Aug. vt nihil mihi nocēt nec poſt ecclie tuere mec.

Benedictus dō. Lat. Audīt reſurrectōe q̄ eo agit. ſubdita ō ſa
lute ardenāt. Dominus for. Lat. Deus q̄ adiuto: meꝰ ⁊ ꝓtector eſt
fortitudo plebis que ſa
luditꝰ ⁊ protector ne ſedi
turꝰ ⁊ tu o vñc. Saluū
fac. cece quanta ſpes re
demtū eſt. p eis erat paſ
ſus pro eis iudex eſt ⁊ ad
uocatus.

Rege. Lat. Ne de
linet ad penas. Extolle
re. a terrenis ad patriā
eternā ⁊ lictiora ſcriptu
rarꝝ: ⁊ bono ope. p reſti
hoc ſcalſ vſq; in finem.

Pſalmus dauid in
cōſū. Aſſ. Lat. Archa a
philiſteis reducta. dauid
ſcit ei tabernaculum ad
quod hortat bellatos of
ferre. ſic ppa a ture diabo
li redarit eccleſiā. de cui⁹
pfectione ꝓpheta hic lo
quitur. ſ. q̄ ſpūs ſcōrū
ſpūſſanoti eſt repletꝰ ⁊ in
eis confirmat. ⁊ ſic pmo
uet. ⁊ poſt remouebit.
Vſi monet fideles vt ſe
offerāt tali cōſummatori.

Pſal. XXVIII.

Afferte dō. Lat.
a Patrē monet la
ctātia offerre.

Filios a. Aug. q; non
docēt ſpignatio. Vel Aſ
ſertores filios a. Aug. i.
apologe q; ſcriptura.
vtriq; q; teſtamēti mero
ritatiꝰ valuerūt contra
hereticos ⁊ ſugitiuenca
⁊ idola q̄ ſpī dura frōte
vincerūt. hinc ē q; mitra

Nicolaus
tio eſt cuſtōe ad mateꝝ
expōnē. a Quoniā
nō ꝛ.] Lopa a dño poc
erpta: q̄ ſunt ſancta ⁊ bona. talia non intelligerunt pharisei: ſuis adhito
phel. q; erat valde ſapiens intellexerit ſpeculatiue. b Et in opa ꝛ.] ut
abſalon ſine filio mortuꝰ. interfectus eſt: vt habet. ii. Reg. xviij. ⁊ achito
phel ſuſpendio interijt. ii. Reg. xvij. Et vtriq; contigit iudicio diuino.
c Benedictus dñs. Hic oſtitur deſiderium petitōis dauid q̄ auditus quia
in ſpū prenidit in generali: ſi ſtrē q̄ tuq; ad oēs condītōes particulares. di
cit igit: Benedictus dñs. tanq̄ gratus ac dino beneficio. d Quoniā exau
diuit vocem oppecandis mee. i. exaudiendā reuelauit. e Dñs adiutor
meus. in facto archane. f Et ꝓtector meꝰ. in periculis. g Et in
ipso ſperauit cor meum. ⁊ non lingua tñ. h Et adiuꝰ ſum. eo q̄ ſpe
rauit me coadiuare. i Et reflorauit caro mea. ad ꝛ ſi leticia exultat inte
riorīs ſit q̄dā reflorentia in carne exteriori: ſm q̄ dīcit. ſvij. Animus
gaudens etatem florētem facit: ſpūs aūt triſtis efficit oſſa. k Et ex uo
luntate mea. i. motu ꝓpe deuotionis. l Confitebor ei. confeſſione laꝝ
dis: Et q̄d confitebatur ſubdit dicēs: m Dominꝰ fortitudo plebis mee
quaſi diceret. Ego ⁊ plebs mea ex ſimus pauci non poſſem⁹ reſiſtere. niſi
virtute dñi. n Et ꝓtector ſaluationum xpi ſui eſt. i. mei q̄ſum ſpūs
ei⁹ ad per eum in regē vnctus. Et q̄ ad bonum principem pertinet defen
dere bonum ppli ſui ideo ſubdit dauid. o Saluū fac populū ꝛ.]
in periculis. p Et benedic hereditati me. multiplicando populū tuū
in bono temporalīꝰ ⁊ ſpūali dñs. q Et rege eos. ne doment avia tu
ſtice. r Et extolle illos. perducēdo eos ad celeſtium celestia glo
ria. s Usq; in eternū. i. ſine fine. 2do oratiōe adit pōt expoti ſm. ille ō quo
libet fidēli poſito in affligāde corporali vel mentali: ⁊ ō deuote ſe poſt li
berari diuinitus ⁊ ſtabilē ſe a dño ꝛ grandiorum ſtudet ei deuote reparari.
Cetera patent.

Pſal. XXVIII.

† Ferte domino. Huic ſo. ſentit⁹ talis ſtructus in hebreo: ꝓ da
a uid. Tu tribuisti dō huic. de. Canticū dauid. ⁊ in ſiſ redit: i ps
expoſitio ex dictis ſupra ps. xcix. ⁊ xcvij. de materia adit hui⁹ ps. di
cit Hiero. in ꝓ. ego hui⁹ libri ꝙ̄ dauid ſicut ſolet ſic ſe. in cōſummatōe tabet
nacoli. quod fecit ad reponēdā archam dñi: vt habet. i. ꝙ̄ ꝛ. cvi. quo
cōſummato erat ibi ꝺo deuote offerendi ⁊ ſtruendi: tūm hoc ibi ſe. di
cit ut in quo patria. q̄ ſemo dauid inuitat ad offerendū deo deuote. ⁊
cundo declarat q̄ ſtruendū ē ei humiliter ⁊ ꝓmptu. dicit dñi. Circa

pōſicatio ordo hy cōmuniter omnis ſcripa doctus in regno celeſti ꝓfecturo ecclēſie ſui noua ⁊ vetera. Et ſcīpturaꝝ ſilentiū fuit hebrēis ⁊ interpretatur ariſtea, vbi fuerunt duodecim ſcriptores. p quos duodecī apoſtoli ⁊ ſeptuaginta duo patres. ⁊ ſeptuagintadno diſcipli ſi ad predicandū multi ſignificantur.

Dor dō. Lat. Ho.
Predicatio dyabi ſine
mentes terruit. quod eſt
ſpiritum timoris dedit
fidelis ⁊ gentibus.

Dre. Ille ab imo adſ
dixit. a ſpiritu timoris ad
ſpiritum ſapientie. quia
agit de confirmatione ec
cleſie que incipit a ſpiri
tu timoris. Celsus. a ſū
mo deſcendit dicens: Et
requieſcet ſuper eum ſpi
ritus dñi ſpūs ſapiē
tie ⁊ intellect⁹ ſpūs cōſi
lij ⁊ fortitudinis. ſpūs ſcī
ē ⁊ pietatis. ⁊ replebit
eum ſpūs timoris dñi
ni. Et hoc ideo q̄ agit ō
epi incarnatione. in qua
ſeipm exinaniuit ſcīpſum
fuit ac. Nec ineuare ipſe
ſentit: vōce patet virtu
tū. i. pietatis. q̄ timor ꝓpa
tauit. ⁊ Lucas erga deū
qui exhibuit ꝓ q̄ offitiū
deū timēt. addit ⁊ de
magnificētia. i. ſcias que
magnificus facit: vt q̄ in
cultu dei ſūr. ſtāt q̄ſo ſe
agāt i ppīo. Dño ō ꝓfi
gni cc. Lattes. de gl'ie.
⁊ cedros libā. Lattes de
iudeis ipeuitus in oīs.
ita ſi gat ⁊ ꝓbitabit. vt
⁊ q̄ſs aduerſa ſi refugiāt
parcāt ſi deabo ſpūs ſcī
timoris: vt ſint forti ad
hoc que ſpūs ſcī coferit.
Cedros que eſt altiſſima

De ira
primus dicit ſic: Afferte
dño filij dei. i. vos filij i
racl q̄ eſtis filij dei ꝛ q̄
ab eo ſpūm filiōis accepiſtis. ſm q̄ ſpūs dicit Ero. vij. Ero deus tuus ⁊ tu eris mihi in filium. Et alibi: v Filij dei. i. vos ſacerdotes ⁊ miſtri q̄ inter filios iſrael eſtis ſpūs eſt electi ad cultū dei. ⁊ Afferte dño filios arietū. ſi ab ego ſuper ſacrificiū. i. quo offerebant quotidie duo agni immaculati: vt ſ in mane vnus in vespere. ꝙ hoc intelligunt alīc ecclēſie. ⁊ ſacrificia. q̄ offerebā tur medio tpoꝝ ab ecclēſia. matutinū ⁊ veſpertinū. Et poterat fieri aliqua oblatio ſui ſacrificii: ille nec poſt ingreſſū tabernaculi veſpertini. y Afferte dño ꝛ.] ola q̄ ventra bona ad eī⁹ gloriā vīgīdē. ſm q̄ dicit apſtus. i. Cor. x. O ta l
gloria dei facite. Hoc adit facit ſilco ego ano per oblationē. ⁊ qb⁹ ſpūs cul
tus ei interior: ꝓpter q̄s dicit. Aug. i enchyridio. Fide ſpe ⁊ charitate vīt
gitur deꝰ in colit. z Afferte dño gloz nō eius. i. nomini ei⁹ iter agra
matoꝝ: q̄s habebat ſibi a reuerentia apud hebreos q̄ nō nolebat ī publi
co ſcīs nſi ī ſpō ī tabernaculō vel templo ſacro dono ſup ppīm. a Adorate dñm
in atr.] i. atrio ſacerdotū vbi ſtabant ſacrificātes q̄ erat ſanctī⁹ alio atrio
ī quo erāt alij vulgares ad adorandū ⁊ audiendū ſcā ſcīpturā. b Vox
dñi. Hic oſtitur dauid declarat q̄ do ſit obediendi ſuꝑ ꝛ. hoc ꝓ multa
exēplaretur. vīne cui nulli ꝓt reſiſtere. Potuit ē q̄ſpā q̄ tūrbin mare ſa
ribuerāt dī: Vox dñi ſup ꝛ.] ac ſicut dñi fuit ſup eo. ppīo. de nube intermixta
ignī cū tūrbine ⁊ grandine. ſic ſuper populū ſuū ſuꝑbiū ⁊ rebellē ſuꝑ
ſtita rotas currūū egyptioꝝ: ⁊ aque reuerſe ſūt ſup egyptios. ſic Iſaie
c Vox ſup aquas multas. Secūdū exēpli ē. i. dauidē legit q̄ facta ē in
terroīb⁹ tūr euētus. ſm q̄ dicit Ego te. Et aduenerat dies tertia ⁊ nubes
ſtabant ſuper me. ⁊ ecce orpunt audiri tonitrua ⁊ micare fulgura. ⁊ nubes den
ſiſſima opuit montē: cāpoq; buccine vehemēter pſonabāt. ꝙ ſi ſcīptura ad
hoc dī: d Vox dñi fuit. poſſet locus ē dño dicēte. Ego tibi dño de⁹
q̄dam te p terra egredi. ⁊ ꝓpter ponere deū. dealog. precepta: ⁊ q̄ſi ad
hoc dī: e Vox dñi in magnificētia. Et adhuc. ſi ſicut ex magnificus
locutus ſcīptura. Et ait filij dei. i. hui⁹ de vale gratie. ſm q̄ dī ibi: Et ptr
rit ac ponere conſueti dicte. q̄ſi dicentes mortē. Et cognoui ego nō ſtis ꝛ
audiemus. nō loquatur nobis dñs ne forte moriamur. ⁊ Quem ad hoc di
cunt: f Vox dñi confringētis cedros. i. malores illi ꝓpli: qui contra
eī timore ſic loquebant mortē. g Et obligat dño cedros libani. ꝙ ad
duc ad denotandum magnitudinē ꝓcipui illi⁹ ꝓpli. q̄ erant capra tribus
um. In monte enim libani crebrant malores ardui q̄ alīs.

…uerit nisi fructū humilie. Et in tua radice manda nō facit vellus fructū: sic …ligētia q̄ pl̄ cedūt humili. In libano. monte pascuali vituli ad sacrificia …cerdotū. Et dominat q̄ vrtūtē libani. i. humiliate vt superbi …gnū deū. Superbos. i. indoctos q̄ lyra lege. Superbe. filii superbi. dominu …et q̄ magis ill̄ dominat. colūt. n. dominat. pro q̄ dicit. filii. Et …ri ill̄ de ill̄ nouerūtur …ssit dominus. Psalm …ius filiū. nomē. Ipse …dc erit confitebit. Et …ollendo. Et ille terrā …pe suo pertia confitg. Hoc sensū. dicerit. Et …ll occidi orbat filiū …ginē. Deserti. …Deserti cades. i. q̄ …ta cedes ligis sunt deri. Et …des erit. interpretat …ersi legis. Padri q̄ nō ba …dem ill̄ius legis. i. ipsū …intellexit. hoc ille cōcu …cunt. Piero. vt aperto …ta scribens tenebat fructū …ficet. n. dat intellectum vt …Scripturas. Et vīa antiqu …gem perlustrans. quod sit ill …mibz bū peccata cōfite …p intellectū ad Scripturā …rum conuerte. t facit cer …tione q̄ cognitaq̄ mōre sapientie de vīna audita. Et hoc non solū genti …bus. t multis in vltimo reuelabit. ea. i. q̄ ne dcm ante sunt condemta. Ec …ere ego a timore dñi. ad sapientiā ascendit. cū omnib⁹ cōi bonis amoz ca …stus. Labor. Omnis q̄ in templo sic cōlūmato cl̄bratq̄ gloriā. Qui ergo nō dicit gloriā. non in templo est. Quare date gllaz. idest. Et ex hoc tēplum dñi facit habitare intra fluentes. t fabricatores vt arcam inter fluctus: vel illos sanctos q̄ sunt templum habitare facit illesos. t in illo templo sedebit potens. t regnans. q̄ quo eternitas venit. t habit virtutum: t tandem benedicet in pace eterna.

Vox Do. su. 3. Alleodorus de constitutione ecclesie: vbi virtutes spūs sancti cum magno preconio enumerat.

Nicolaus

a Et cōminuet eas. &c. J. Licut vitulū paſcentes in libano: q̄ ex modico semine. t flagro terrentur. t tremiscūt illi furiant mirabiliter territi: vt pdictum. b. t quasi cōminuti in mentecap: considerātes diuinā maiestatē. c. t fumagnitudinem repetauerūt se quasi nihil. t sicut res cōminuta. q. tamē mortuo non fuit in aliquo territus dixit ad populū: Nolite timere. d Et subditur: Mortuo aūt accessit ad caligine in qua erat dñs. Et subditur:

b Et vitulum lz mortuo q̄ fuit deo vitulus. t holocaustū habet Eccli. xlv. c Quādmodū filī. &c. J. i. Securus. t imperterritus: sicut vnicornia In translatione aūt Piero. iuxta hebraicū sic habet: Et vulpes ait eas qua si vitulū lingant. t sarion quasi filī rinocerontis. Et cadēs cū fulia: q̄ multi territi: vulpes ait: vnde de filiis israel dr. vol. 8. Pertemuit ac pauore concussi sicterunt. psal. Et sarion. i. filī p quem intelligitur mortuo a deo predilectus. Sicut filī. quasi filī rinocerontis. i. ita timp auid⁹ sicut rinoceros: quod idem significat quod vnicornis. Terrā exemplū est deuindicta dñi facta in deserto de choze. t complicib⁹ eius: vt habetur Nume. xvi. Et ql⁹ alīq̄ fuerunt combusti per ignem a deo missum: t alīq̄ a terra absorpti. t Item ad hoc dicitur: d Vox domini intercidentis &c. J. qa eam pro illa plaga solanda obeuntis thymiama. t sic cessauit incendium fm q̄ dicit Numeri xvi. Obtulit thymiama: t stans inter mortuos & vivos p populo depellebat. t sic plaga cessauit: e Vox domini concutientis desertū. q̄ tunc fuit terremotus: t terra aperuit os suū. t deglutiuit chore. dathan. t abyron. t tabernacula eorum. f Et cōmouebit &c. J. hoc admirari: hoc facti. accidit in deserto cades: vbi manserūt filii israel longo tempore. vt habet Deut. J. Quarti exemplū ponitur cum dr:

g Vox domini sparantis cruces. Dicit hebraicus: Vox dñi occidentis cervos. Piero. in translatione iuxta hebraicū dicit: Vox dñi obstetricans cervos. t fm hoc ita litera multipliciter exponitur. Ra. Sa. exponit eas de tempore. melioris quo vt dicit: fuisset abundabant omnib⁹ delicijs ac bonis. t sic alvo filiarum earū dñs interficiet cervos: t alia animalia silvestria: q̄ sunt comoditēta. Sed hoc non sundat' super exemplū cum q̄ dicit virum fluminū. &c. animalem civis indignē. sicut viri plentius super Deli. J. ca. Et in hoc erant conuenīte cum tartaria. t sarracenis. Dicto autem hebraica hic posita equoca est ad designandum occisionem obstetricationes. t preparationem. Sciēn aūt translationem Piero. iuxta hebraicū exponitur deuinate dei bantio cervi: vir tutem parturit: t etiam nutrices di simus. ita q̄ saepius filios. t. obstetricie. Sciēn aūt litteram cōem potest exponi de terra nepalim fm. q̄ scribitur Deli. xliv. Nepalim cervi' emisti sibi vano eloqa pulchritudinis. quod exponitur a doctoribus hebreis. t latinis q̄ in terra nepalim erat terra primitiua ante aliās fortes. pleriq̄ fructus huic. sicut cervus velocē. currit alijs animalib⁹. t propter hoc de illis habent sacrificia in solemnitate paschali. de grano nauiter. t de lentibus cū habant multas laudes. que sunt elegā pulchritudinis. Sciēn hoc igitur

Libani. t ipsum interficiat candidario. Lebt libani. Latinhominem terrenū dicit. quos de contribuendo cōminuet. i. de superbia ad se pacificum filium reducet. t hoc ipō fortissimo. Et cōminuet. sicut vnicornia captiuo comminutur.

Desertū cades. Aug. iudaicū populū. Cades regio in qua ibi mā. Cades locus ubi aqua de petra data est. q̄ modo spūaliter de duro corde qui ad fidem conuertitur vnde emanat aquavina

Dominus diluuium. Cal. t. aquas baptismi: que purgat crimina mundi.

Psalmus cantici. xl. Aug. Supra de confirmatōe tabernaculi tpe belli. hic aūt e psalmus de dicatōe. q̄ dom⁹ dicatur. i. firmat. q̄ in eterna pace manebit: cepe innouato non tñ cheitli: q̄ etiam totius ecclie. Et ob hoc filius legit in hoc psalmo quia quedā capitula hūs corpoꝛis: q̄dam vtrig conuenunt.

Aug. Psalm⁹ hic ult de passiōe. t resurrectōe vt passio non terreat quos spes resurrectionis letificat.

Domus dauid. Cal. Totus ipō sponsus. sponsa vna domus dei. t q̄ in christo primitus gratie habitauit. t de plenitudine eius nos omnes accepimus. hec dom⁹ quantum ad caput. i. christum fabricata est in eius ceptione. dedicata ipō in eius resurrectione. quando immortalitatis gllā confirmatus est. Quantū ipō ad ecclesiam quotidie fabricatur. dedicabitq̄ autem in futuro quando sancti resurgentes habunt in magna constantia fulgentes vt sol. Dicitur autem hec domus fm professionem statum tabernaculum vt in precedentis psalmi titulo: quando in ea militatur. Domus ipō fm statum futurum quando in ea gloriet.

De terra

per cervos hic intelliguntur fructus de terra nepthalim veloces ad manuescendū pe alios: sicut cervus velocior est in curru alijs animalib⁹: quo qui dem velocitas sibi data virtute omnia producente. t fm hoc dicitur: Vox domini sparantis cervos. Et quia de illis fructibus sibi oblatio in solemnitate paschali: vt dictum est. ideo subditur: b Et revelabit condensa. i. atrium sacerdotum. t templum: q̄ tunc aperiebantur ad solennē celebrandum diuina. t dicitur: i Condensa. eo q̄ vulgus nō habebat illuc accessum liberū. k Et in templo eius &c. J. quia tunc diuine laudes fortius cantabantur per Jesuitas. t sacerdotes. Tamen hic incipitur templum. p tabernaculo: quod preparauit arche dñi. t frequenter accipitur vnum pro altero in veteri testa. l Dñs diluuium &c. Dic consequenter ponitur quintum exemplum de diluuio: quod tempe noe fuit inductum diuina virtute super terram ad puniendum hominum malitiam: vt habetur Gen. vii. t ejtur ad hoc dicitur: Dominus diluuium. i. terram dissipatam per diluuium. m Inhabitare facit. p multiplicationem hominum. t animalium eque in archa reseruauit.

n Et sedebit dominus. tanq̄ iudex omnium. o Rex in eternum. fm illud Esa. xl. Multiplicabitur eius imperium: t pacis eius non erit finis. Ultimo dauid impeccatur populo suo bona. p Dominus virtutem. Cpatientia in aduersis. q Dabit populo suo. i. de. Debet enim non habent modum optatiui: sed pro conuertuntur futuro indicatiui modi. r Dominus benedicet. id est benedicat. s Populo suo. cum in bono tempoꝛe: alibus. t spiritualibus multiplicando.

t In pace. Quia sicut dicit Psalmista. Si queratur quid est summū bonum in vita hac respondetur pax. Mystice potest exponi psal. iste de materiali ecclesia in qua quotidie offertur agn⁹ immaculatus. Jesus christ⁹ ad honorem dei patris seu tot⁹ trinitatis. cui seruicnsū efficr. prout etiendū. propter mirabilia. q̄ facit in celo. t in terris. Primo mirabili coniunctionis sacramento baptismi. fm illud. i. Cor. x. Oēs in moyse baptizati sunt in nube. t mari. Secundo vero exemplo correspondet publicatio quarti: per quā cōfracti sunt cedri libani. Incipien secti subiugatione humiliter colla sua iugo fidei. Tertio exemplo correspondet refectio ignis tactu dei cum hac cōi virtute. amicitia in multis martyribus: sicut p. exemplum legendis. t terremot⁹ opprimēte tyranno. t eoꝝ ministros. t corruere facientes ydola. sicut p. in legendis plurib⁹ martyrū. Quarto ipō exemplum representat primitiue ecclie statum: q̄ tunc sicut terra primitiua pluit multos fideles gaudentes. t prompte currentes ad martyriū: quod fuit materia exultationis ciuium celestiū in templo glorie deum laudantium. Quintum exemplum postgrauit statū medii ante incarnationē xpi. in quo deo permittente suo iusto iudicio inundauit diluuium vitiorum: sed per christū. t apostolos tanq̄ per alterum noe. t filios eius habitata est terra. et multiplicatione fidelium.

Psal. XXIX. Exaltabo

Cal. Polo agit de dedicatōe sua. t habet titō ille. q̄ hoc tēplum. i. ecclesiam. Exaltabo. &c. Poc mō ex ea plona

Psal. XXIX.

Hanc autem q̄ dedicauit. i. post mort. ex plona dom⁹ resurrc. cum in comuni resurrectione fuerit dedicata.

Domine deus meus. Aug. Christus ex quo hō natus. ex hoc t quamq̄ nobis mediator inter deū. t hominē. t homines pacem. Et ille sum⁹ appropinquat nobis. Qui nō in quo tunge. &c. Et am in ps qd hō nobis possit vel caput. Quo sūt oēs sentias pe eterio mē bris. Super hdc. dedicati sūt inimici in cruce. sic. t sup suos dedicantur. i. passionis⁹. q̄ nō in dedicatione.

In lacū. Piero. i. de lacu liberauisti alie pedes. fiunt ne dicat illi precepto cadercm in mortem.

Confitemini. Aug. Ex bonitate. t fan citate sua nō nostra me mor fuit nostri.

Quoniā ira. Aug. Ex ira. i. i. e. ad vesperū. Ex ira vindicta. q̄ indicatur in nos primū peccatū quod morte soluitur.

Ad vesperū. Aug. Ex ira. i. i. e. ad vesperū. Ex ira vindicta. q̄ indicatur in nos primū peccatū quod morte soluitur. Lazarus. i. vo luntate ad. m. i. Vespere incepit post meridiē. vbi fur sapientie a peccante hoste recessit. q̄ morte dñi natus est. t tunc venit fictus. q̄ dñs in labori. t tentationibus populi dei expectat diem dñi.

Mane. Cum fur otiē fideli. q̄ occidit peccāt. vīt. t dño manē surrexit idē. Primitō nobis. vespe sumus sepulti in paradiso. culpa. t pēa. t surgim⁹ die tertio. i. tpe gre post tempus ati legem. t sub lege.

Piero. Ad vesperū. mo. fle. q̄ passo. t sepulto domio apostoli. t mu

Psalmus cantica in dedicationē domus dauid. XXIX.

Aug. Quid est dedicatio. nisi inuitatio in sedē aute qz nunc non intuēdā. sed futur. intuitū. super nos. t modo.

Exaltabo te domine quo

Aug. id in spe. vel tanq̄ subiecti estes. Per resurrectōe dedicatio.

niam suscepisti me: nec

Vel suscepisti

delectasti inimicos meos su per me.

Exponit subscriptionem

Domine deus meus clamauī ad te. t sanasti me. Do

Piero. hoc expositio nō ego. manifestū. t rei eius ppi. ch. animabus. Iste. ego de inferno clamā. d oro

mine eduxisti ab inferno aiam

Ab his plequentibus. In resurrectione ne tam illi ete amplius sim.

meam: saluasti me a descendē

Aug. de corruptione peccatis. t eterno qz mortis. apostolo. t corruptione carnis quia impassibilis.

tibus in lacum. Psallite domi

Sed est lau. dare cum. Aug. quia qz bonitatē me mor fuit. t sanificare vos. quia. t misericordia qua non sanificauit non. t obliuio hoc tono tempe quo vos erāmus eius. Alleu.

no sancti eius: et confitemini me

Hic repetitur. t confirmat.

morie sanctitatis ei. Quoniam

Aug. q̄ ab ira dei habes propter. t. Et cōmutabile vo de qua ter cum. m. Aug. vita eternā qui habet de dat ad quā p vos non redire. q̄ ipse vos redegit.

ira in indignatōe eius: et vita

Ad. i. mitt. vel morbus ejus. Aug. ade quo pec cauit demonstratur. qz ostēt eq̄ mutauit ipse in hoc vt sic. t sepultus. et sine lamentet. contra lug. dominī. vel post meridiem

in voluntate eius. Ad vesperū

Ego dixi. Quo modo ab dedicationem egere. t ad meritū.

Aug. Cal. Ecclesie fa ctū. Ps. ego. i. di. i. p quādiu so ecclia mihi abundantia. videbā mentem ab hoc bono. crebra tribula. et cernebā mente mortalia. Sed. o dñe in voluntate tua posuisti decus meo virtutes. quod est non ex me bon⁹ sum. t sanus. ex te. &c. Ad te clamabo. ascendit facit ad. &c. Et fortis mihi ne de pauperibus. tam ego hic positus clamabo ad te. &c.

Auertisti. Cal. Dē ipō facies opponendo ei passioni. t mortis. t sic christus turbat' e. vnde tristis e alia mea tur. vsq̄ ad mortem.

Conturbatus. Aug. Quod supius cōturbatus. t mestus. recolens. t in eo posit' audio vocem capitis. p me meā tristitiā dicentis: Audi me domine clamantē &c.

Quis utilitas. Aug. Necessitatem effectū per quas non finit cum defendere in corruptiōē.

Dum desidē in corruptionē. Aug. Si cui flatus non refrigo. t corpus corrupit: nemini audiabo. mihi laborē.

Aug. Cōtrito gemi ta est. tanquam sine ea sinisse. quando male est nobis in tribulatiōnib⁹: confitemur peccata.

Quātō bene est si exultatione iudicie confessa mur laudem.

…ierra in fletu. t gemitu meo rabitur. Et ad memoriā lētitiā q̄ mihi vt ita ad spūalem gloriā reflectentia ab angelis accipient.

Fletus. Cal. Demonstratur beatus respectus ad reparationē ad beatitudinē. t a pa adhuc ejulat. sed lenita erit reparationis ad meritum. ego dixit⁹ sum &c.

Domozabitur fletus: et ad ma

Cal. populus qui de anima languebat in adam est flens. et ad eam mala meo. / tristia

tutinum lētitia. Ego autem di

Cum tuitam pacem. ego dixit

xi in abundātia mea: non mo

Ps. hec abundantia ejus non ex me. t sine ego in eternum domine

uebor in eternum. Domine in

Aug. immutia. speciem

voluntate tua prestitisti decori

Cal. Quia non de humana natura. Et ex te habet quod inde pertinet ipsa. et adhuc in carnis infirmitate mala. Ego. i. homo tua. dic. &c. Et ecce nubes ei gloria. Aug. quia mortalis. t passioni hominis proprie.

meo virtutes. Auertisti facie

Aug. peccatis. aliquando non ego. t in me aliam. t recedit lumine meo deinde

tuam a me: factus sum cōtur

Ps. tus. t tunc mei clamabo. Cal. ergo ria immortalitatis. t debilis

batus. Ad te domine clamabo

Aug. demonstratur. et debilis

et ad dominum meum deprecabor.

Ps. pietis. et plena domini.

Aug. in effusione lamentis qui fine culpa mea effudi. et.

Quis utilitas in sanguine

Cal. per gradus multorum

ne meo: si descendo in coru

Aug. Gigantis remanere non fiat. consilio vel annuente.

ptionem. Nunquid confitebi

Cal. verba impiorum que in ea resurrectione lud. facturi.

tur tibi pulvis: aut annunciabit

Ego dixi dixi. Quo modo ab dedicationem egere. t ad meritum.

Aug. Cal. Ecclie fa ctū. Ps. ego. i. di. i. p quādiu so ecclia mihi abundantia. videbā mentem ab hoc bono. crebra tribula. et cernebā mente mortalia. Sed. o dñe in voluntate tua posuisti decus meo virtutes. quod est non ex me bon⁹ sum. t sanus. ex te. &c. Ad te clamabo. ascendit facit ad. &c. Et fortis mihi ne de pauperibus. tam ego hic positus clamabo ad te. &c.

Auertisti. Cal. Dē ipō facies opponendo ei passioni. t mortis. t sic christus turbat' e. vnde tristis e alia mea tur. vsq̄ ad mortem.

Conturbatus. Aug. Quod supius cōturbatus. t mestus. recolens. t in eo posit' audio vocem capitis. p me meā tristitiā dicentis: Audi me domine clamantē &c.

Quis utilitas. Aug. Necessitatem effectū per quas non finit cum defendere in corruptiōē.

Dum desidē in corruptionē. Aug. Si cui flatus non refrigo. t corpus corrupit: nemini audiabo. mihi laborē.

Aug. Cōtrito gemi ta est. tanquam sine ea sinisse. quando male est nobis in tribulatiōnib⁹: confitemur peccata.

Quātō bene est si exultatione iudicie confessa mur laudem.

De terra

absalon. i. bello interfic. t magna pa ppli sequentis ipsū. d Dixit deus meus ea.] conde. t cor. e Et sanasti me. a predi peccatis vulnere.

f Dixi. eduristi ab inferno aiam meā. &c. q. ppter dei flagitia erā vicinus gehēnali. tu saluasti me tua misericordia. g Psallite deo. Dic. dixit alios hortat' ad laudādū deū de misericordia ibi facta. h. Psallite deo. &c. J. vos sacerdotes deo cultui deputati. t sanctificati. h Et confitemini. &c. J confessione laudis: ad quod confitēmī cū dicim⁹: Memēto dñe dauid. ap te fuerit ponte tēpli: vt deus. t ps. precedent. t de eius arguit peccatū dauid a deo dimissū. i Ira ira. &c. J. i. cito trāseuns: vel i. breuis. t trāsitoꝛ. Piero. iuxta hebraicū habet. Dixi ad momēti ira eius. t vita involuntate eius: q. mō vult deus mortē pōnisci vt postea. t vitam. Psalm. xviii.

Qui. Aug. mīscordia superaltat laudicit: Jacob. ii. k Advesperē. &c. J. q. d. si in vespe indicat sicut pōcos punicio eius trādit: t mane dabit letici am eos. i. solādo. l Ego. &c. Dixi. Hic ostēdit dauid. ostēt. p. ps. fragilitatē. Et circa. b. primo declarat sua miseriā. t secundo dei clementiā. ibi: Audi dñe. Circa primū dicit: Ego aūt dixi. &c. J. i. in pn̄o regni mei quando obtinebant boni. t pulchr⁹. t. ipsi. m. Mō mouebor. i. non. amouebor tanto. t tantis. Et. b. n. q. in psecutōe sanctis potēs. q. inocētū suaserat: vt. p. q. decurtū. i. Reg. de eterno. eādē inocentiā se tenere. ostendat. ō dicat: n Dixi in volūtate. &c. J. sutt enī decentia corpoꝛis vel habet. i. Reg. xvi. t magis mēteuerat decens. Verūtn. q. i hoc nimis. ostendat. dñs. hoc ei dimittit. t sic grauiter peccato fragilitatē sui cognouit. t. b. et. ab additur: o Auertisti facie tuā a me. ad hoc. me relinquendo fragilitati mee. p Et factus sum turbat'. q. p sathanā in flagitia grauia deo etiā. q. Ad te. &c. J conde. t cor. r Et ad dñm. meū deprecabor. p. dicto pōp remissionē alīq̄ dō loquit. s Quevtilitas. &c. J. i. si per cato me. quo meruit q̄ sanguis meus. i. humanitas. descenderet. t Ad deū. &c. J. sperat ei incurrā mortē corporis. t gehēnā. q. d. nulla. vtile. legis. v Nūqd confitebit tibi pulvis. i. corpus mei. i. mea. ut. q. d. nō. nisi

Audiuit dominus. Cas. Ostendit accepisse dedicationem pertractat. [illegible] clamando deprecatus sum me deprecantem exaudiuit dominum.

Conuertisti. Cas. Saccum meum [illegible] laborem vel tempus tribulationis [illegible] caro humana [illegible] mortem [illegible] gaudium resurrectionis [illegible] pena [illegible] destructa

dempti gratias agentes. Inde dicit de perturbatione propheta [illegible] interponitur prope finem et in fine.

Aug. Hic describit hesitantes christi martiribus [illegible] exultatione.
In te confundar. Aug. Est oratio eius Psal. XXX.
na de quo liberari petit. Et e temporalia ad horam [illegible] producit.

Accelera. Aug. In faciendo. In soluendo alasbus et huiusmodi, ut eruas terrena dic. non differas in communem resurrectionem, quod vt sis esto mihi protector tantus quantus decet esse deum.

Esto mihi. Aug. Dixit iusticias da a peccatis eruens, protege. Nunc vero esto domus refugii. Domus refugii, castra, quia salui homines ut in arca. Affirmat liberationem.

Educes. Cas. De morte ad superna ut fugasti iudeorum consilia.

De laqueo quem absconderunt. Aug. Per duas portas diabolus temptat: cupiditatem et timorem. Per cupiditatem temptauit primo christum tribus modis, scilicet gula, auaricia, vana gloria. Et inde per timorem passionis. Ita omnes sanctos. Vnde educes me de laqueo.

In manus. Nota eum hic loqui qui in passione eadem verba protulit.

Aug. In manus. Et his verbis que in cruce dixit admonet se in hoc psalmo locutum esse.

Ego autem in domino. Cas. De gaudio quod sperat in domino qui odit vanos.

Exultabo et letabor. Cas. Exultare est cum magna alacritate animi gaudere. Letari temperata affectione.

In te domine speraui non confundar in eternum: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aurem tuam: accelera vt eruas me. Esto mihi in deum protectorem: et in domum refugii vt saluum me facias. Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu: et propter nomen tuum deduces me et enutries me. Educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus. In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me domine deus veritatis. Odisti obseruantes vanitates superuacue. Ego autem in domino speraui: exultabo et letabor

[In margin, left column of glosses:] ... veritatem tuam. Audiuit dominus et misertus est mei: dominus factus est adiutor meus. Conuertisti planctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum meum: et circumdedisti me leticia. Vt cantet tibi gloria mea et non compungar: domine deus meus in eternum confitebor tibi.

In finem psalmus dauid pro extasi. XXX.

Humilitatem. Pro leuitate et pro ipsa virtute humilitas accipitur.
Necessitatibus. Aug. Necessitates sunt infinite. Nescire cor alterius [illegible] et non bene de amico fidelis vel bene de infideli nescire [illegible] et tamen mori [illegible] veteres consuetudines [illegible] quis me liberet de corpore mortis huius [illegible] in futuro plenarie.

In loco spacioso. Cas. Reml. Locus spaciosus libere esse ad patria virtutem charitas. [illegible] infirmantes vigent mala miserere.

Miserere mei domine. Cas. Iam pauca enarrat [illegible] que est oratio.

Tribulor. Aug. Est prius dixit [illegible] in loco spacioso. Sed alius locus spaciosus et liberationis gratulationis, alius et tribulatione angustia.

Conturbatus. Aug. Irascitur pro peccatis [illegible] oculus. Veteres [illegible] turbantur [illegible] clamat [illegible]

In ira oculus. Aug. In ira peccatorum turbatur oculus. Et alia sensualitas. Vel oculus [illegible] alij vident [illegible] debiles vt ab oculis [illegible]

Virtus animi infirmatur vt doleret etiam viuere in paupertate. In indigentia plenitudinis [illegible] humana fragilitas nihil boni habens in se. Ossa fortitudo corporis [illegible] corporis vita potest esse hominis presumptio. Aug. Ira per vitium oculum mentis cecat, ira per zelum turbat, quia [illegible] contemplationem dissipat, que

Exultabo et letabor in misericordia tua. Quoniam respexisti humilitatem meam: saluasti de necessitatibus animam meam. Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei domine quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus anima mea et venter meus. Quoniam defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibus. Infirmata est in paupertate virtus mea: et ossa mea conturbata sunt. Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium: et vicinis meis valde: et timor notis meis. Qui videbant me foras fugerunt a me: obliuioni datus sum tanquam mortuus a corde. Factus sum tanquam vas perditum: quoniam audiui vituperationem multorum commorantium in circuitu. In eo dum conuenirent simul aduersum me: accipere animam meam consiliati sunt. Ego autem in te speraui domine: dixi deus meus es tu: in manibus tuis sortes mee. Eripe me de manu inimicorum meorum: et a persequentibus me

non est nisi in gloria mente sed inde post paulatim plus prescit ad videndum.

Paupertate. Aug. Vel egestate. Ego sanitatem corporis [illegible] post mortem in hoc infirmata est salus mea.

Super omnes. Aug. Prius pagani et iudei [illegible] ezechiel [illegible] fulgentes [illegible] figura [illegible]

Cas. Vel apud omnes inimicos vel malos opprobrio habetur [illegible] digni [illegible] notis familiaribus.

Qui videbant. Hiero. Foras [illegible] hominem purum putabant. Obliuioni dat. Cas. Vel excidi a corde communis mortuus, cuius memoria cum corpore sepelitur, de cuius reparatione desperatur. Vas perditum, [illegible] putatur.

Vituperationem. Aug. Vituperant pro malis omnes [illegible] circumstantibus et [illegible] qui non vituperando eligere volunt. Vnde in eo dum conuenirent. Sed ego quid contra. In te speraui, in hoc nemo fallitur in alijs imitandis sepe. Deus meus es tu, non quisque homo.

In circuitu. Cas. Errantes vt qui legem carnaliter et non spiritualiter intelligunt, vel qui punctum veritatis in me non attingunt, si enim cognouissent nunquam dominum glorie crucifixissent, vel in circuitu, id est appetitu temporalium.

Sortes. Cas. Vel tempora vite. Aug. Quia quando vis viuimus vel morimur: ideo eripe.

Aug. Et si iustus et occultus ordo electionis apud te est, ego tamen quem hoc latet ad tunicam domini [illegible] id est veritatem ecclesie domini [illegible] mi ad electionis gratia electionis. Sors non est aliquid mali, sed res in humana dubietate diuinam indicans voluntatem. Sors hic est gratia qua sine meritis quos vult eligit.

Nicolaus

vt mihi remittas culpam et penam eternam cum commutatione in penam temporalem. a Audiuit dominus. Hic consequenter ostendit diuinam clementiam, dicens Audiuit dominus deprecationem meam exaudiendo. b Et misertus est mei, mei [illegible] peccatum remittendo. c Dominus factus etc. [illegible] a me repellendo. d Conuertisti planctum meum de peccati commissione. e In gaudium mihi de eius remissione. f Conscidisti saccum meum, vestem lugubrem deponendo. g Et circumdedisti me leticia, interius consolando. Hoc autem factum fuit quando post peccatum bersabee et homicidium commissum [illegible] dauid et sicut iacebat super terram infirmato paruulo de bersabee nato: vt habetur ii. Reg. xii. Postea mortuo puero surrexit de lectisternio et mutauit vestes lugubres [illegible] in signum exultationis. Cognouit enim peccatum suum dimissum quantum ad culpam et penam [illegible] puer moriens. h Vt cantet tibi gloria mea laus publica et clara. i Et non compungar remorsu conscientie mee et post [illegible] cognoui [illegible] quantum ad reatum culpe. k Domine deus meus etc. Quia in patria erit confessio laudis sine perfecta [illegible] In domo tua domine in secula seculorum laudabunt te. Moraliter potest exponi hoc psalmus de quolibet fideli [illegible] diuina seu probabili [illegible] cognoscit aliquod graue peccatum a deo sibi dimissum [illegible] agit laudes deo [illegible] recognoscendo suam fragilitatem. Psal. XXX.

In te domine speraui etc. Huic psalmo premittitur talis titulus in hebreo. Ad victoriam psalmus dauid. Et in translatione Hiero. iuxta hebraicum: Victori psalmus dauid. Et expositio et decio supra [illegible] In aliquibus autem libris additur: Pro extasi, sed non est in hebreo nec in translatione Hiero. iuxta hebreum: et videtur ab aliquo doctore appositum forsan pro eo quod dicitur: Ego autem dixi in excessu mentis mee etc. Excessus enim mentis appellatur extasis [illegible] Et titulo autem appetit auctor psalmi scilicet dauid: sed modum non [illegible] loquens in persona [illegible] de captiuitate babylonica liberandi [illegible] hanc liberationem. Alij autem dicunt quod fecit hunc psalmum loquens in persona populi israel liberati de seruitute philistinorum per ipsum dauid. Sed hec [illegible] propter quod Ra. Sa. dicit quod fecit hunc

psalmum existens in persecutione saulis, per quam multos psalmos fecit: quia longo tempore durauit: et fecit hunc psalmum gratias agendo eo quod multa pericula preterita iam euaserat et orando pro euasione presentium et futurorum que formidabat. Igitur secundum hanc sententiam que videtur mihi littere magis consona psalmus iste diuiditur in duas partes, quia primo dauid ostendit persecutionis sue acerbitatem. Secundo diuine retributionis equitatem, ibi: Erubescant impij. Prima in duas, quia primo ostenditur confidentie dauid stabilitas et secundo persecutionis atrocitas, ibi: Miserere mei. Circa primum dicit sic dauid: In te domine speraui, sicut in protectore forti. m Non confundar in eternum, licet confundar ad tempus, quia erat exul et fugitiuus et tanquam leso regie maiestatis. n In iusticia mea etc., quia confido de ea non de mea. o Inclina etc. Loquitur de deo more humano, eius autem suam inclinare ad illud quod vult audire vel exaudire. p Accelera etc. ne deficiam in persecutione. q Esto mihi etc. in presentibus periculis. r Et in domum refugii, pro futuris. s Quoniam fortitudo mea etc. homines enim illi qui erant de tribu iuda et dauid non audebant eum recipere timore saulis [illegible] cum eo erant in persecutione dauid secundum quod dicitur i. Reg. xxiii. quod si in terra se absconderit perscrutabor eum in cunctis millibus iuda. t Et propter nomen etc. per talem viam quod saul non poterit me capere. v Et enutries me, scilicet in deserto lociis vbi non possum ab hominibus victualia habere. x Educes me etc. id est de insidijs ziphaeorum et consilium quas faciebant contra dauid in fauorem saulis vt habetur i. Regum xxiii. y In manus tuas etc. quia non habeo protectionem seu defensionem ex parte hominum. z Redemisti me etc. quia dauid de seruitute egypti redemptus fuerat in patribus antiquis. a Odisti obseruantes vanitates, id est somnia augurij et consimilia per quorum obseruationem aliqui sperant euadere periculum. b Superuacue, quia talis obseruatio inutilis est immo nociua quia est superstitiosa. c Ego autem etc. non in talibus somnijs vanis. d Exultabo etc. me liberante ab angustia: quia sicut persecutio est causa tristicie sic liberatio est causa leticie.

a Respexisti etc. Excelsus enim deus humilia respicit secundum quod dicitur ps. cxii. b Saluasti de necessitatibus, id est de periculo vrgentibus in quibus homo est necessitatus. c Animam meam, id est vitam meam, et que fuerit illa pericula exposita subditur: d Nec conclusisti etc., id est saulis et exercitus eius qui cingebant dauid et viros eius in modum corone [illegible] quod dauid desperabat se posse euadere: vt habetur i. Reg. xxiii. e Statuisti in loco etc., quia tunc ex ordinatione diuina nuncius venit ad saul, dicens: Festina et veni, quia irruerunt philistiim super terram et sic fuit compulsus recedere: et dauid qui fuit conclusus potuit quo voluit abire. f Miserere mei. Hic consequenter describitur persecutionis acerbitas, cum dicitur: Miserere mei domine etc. pondere malorum presentium et timore futurorum imminentium. g Conturbatus est etc. Ista ira erat per zelum non per vitium: tamen ex ea dicitur oculus corporis turbari, quia passio ire maxime apparet in facie et in oculis precipue. h Anima mea, quia ira per zelum oculi mentis turbat, sed ira que est per vitium illum excecat. i Et venter meus, quia passio ire immutat totum corpus. k Quoniam defecit etc. id est ad defectionem fuit disposita ex doloribus et angustijs. vnde de ipso dicitur iii. Reg. i. Et rex dauid senuerat habebatque etatis plurimos dies, cumque operiretur vestibus non calefiebat et tamen tunc non habebat nisi lxx annos, quia xxx annorum erat cum regnare cepisset et xl annis regnauit: vt habetur ii. Reg. v. quod tamen ita cito venit ad senium et mortem vna causa fuit, scilicet propter dolores et angustias quas in persecutione saulis sustinuit. l Infirmata est etc. id est illa enim persecutione multas paupertates sustinuit tanquam fugitiuus, vnde et ab

De lyra

achimelech panes esuriens petiit, vt habetur i. Reg. xxi. et a nabal sustentationem victus, vt habetur i. Reg. xxv. Et defectu autem victus debilitatur corporis virtus. m Super omnes etc. quia eis pro opprobrio ducebatur quod erant amici proditoris regis licet falso. n Et timor notis meis, quia timore saulis non audebant eum recipere: et timebant occasione eius damnificari a rege. o Qui videbant me foras, hoc est in deserto vbi eram fugitiuus. p Fugerunt a me, timentes ne imponeretur eis quod essent de mea gente. q Obliuioni datus sum, scilicet amicorum meorum. r Tanquam mortuus, de quo dicitur vulgariter: mortuus non habet amicum. s Factus sum tanquam vas perditum, de quo nullus sperat recuperationem. t Quoniam audiui vituperationem multorum etc. Iudei et nabal cuius mansio erat in carmelo in quo dauid et viri eius sepe latitabant vituperauit dauid et viros eius dicens: Quis est dauid et quis est filius isai, quasi diceret, nullius momenti et subditur: Hodie increuerunt serui qui fugiunt dominos suos etc.

u In eo dum conuenirent etc. id est saul et exercitus eius.
x Accipere animam etc. quia de morte mea tractabant.
y Ego autem in te etc. ideo in meo protectore. z Dixi deus meus es tu, per veram fidem et cultum. a In manibus tuis etc. id est sortes vite mee et [illegible] in tua dispositione. In hebreo habetur: In manibus tuis tempora mea id est ad viuendum quandiu tibi placuerit et non plus. b Eripe me etc. id est saulis et suorum complicum. c Et a persequentibus me, quicunque alij occidere

[illegible]

Illustra faciem tuam super servum tuum: salvum me fac in misericordia tua; domine non confundar quoniam invocavi te. Erubescant impii: et deducantur in infernum muta fiant labia dolosa. Que loquuntur adversus iustum iniquitatem: in superbia et in abusione. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum. Abscondes eos in abscondito faciei tue a conturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo: a contradictione linguarum. Benedictus dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita. Ego autem dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculorum tuorum. Ideo exaudisti vocem orationis mee: dum clamarem ad te. Diligite dominum omnes sancti eius quoniam veritatem requiret dominus: et retribuet abundanter facientibus superbiam.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Viriliter. Dixit totus psalmi ne carnis fragilitas timeat tot mala [illegible]

[illegible]

Viriliter agite et confortetur cor vestrum omnes qui speratis in domino.

Intellectus david. XXXI.

Beati quorum remisse sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir cui non imputabit dominus peccatum: nec est in spiritu eius dolus. Quoniam tacui inveteraverunt ossa mea: dum clamarem tota die. Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: conversus sum in erumna mea dum configitur spina. Delictum meum cognitum tibi feci: et iniustitiam meam non abscondi. Dixi confitebor adversum me iniustitiam meam domino. et tu remisisti impietatem peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sanctus: in tempore oportuno. Verumtamen in diluvio

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

nis aquarum multarum ad eum non approximabunt. Tu es refugium meum a tribulatione que circumdedit me: exultatio mea erue me a circumdantibus me. Intellectum tibi dabo et instruam te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus. In chamo et freno maxillas eorum constringe: qui non approximant ad te. Multa flagella peccatoris: sperantem autem in domino misericordia circumdabit. Letamini in domino et exultate iusti: et gloriamini omnes recti corde.

In finem psalmus david.

Exultate iusti XXXII. in domino: rectos decet collaudatio. Confitemini domino in cythara: in psalterio decem chordarum psallite illi. Cantate ei canticum novum: bene psallite ei in vociferatione. Quia rectum est verbum domini: et omnia opera eius in fide. Diligit misericordiam et iudicium: misericordia domini plena est terra. Verbo domini celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum. Congregans sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris abyssos. Timeat dominum omnis terra: ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem. Quoniam ipse dixit et facta sunt: ipse mandavit et creata sunt. Dominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum: et repro

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. XXXII.

De lyra

[illegible]

Cantate

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

bat consilia populorum. Con silium autem domini in eternum manet: cogitationes cordis eius in generatione et generationem.

Beata gens cuius est dominus deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi. De celo respexit dominus: vidit omnes filios hominum. De preparato habitaculo suo respexit super omnes qui habitant terram.

Qui finxit sigillatim corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum. Non salvatur rex per multam virtutem: et gigas non salvabitur in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem: in abundantia autem virtutis sue non salvabitur.

Ecce oculi domini super metuentes eum: et in eis qui sperant super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominum: quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo letabitur cor nostrum: et

[illegible]

Ecce oculi. In sua virtute nullus salvatur. [illegible]

Oculi. respectus divi [illegible]

Metuentes. [illegible]

Et eruat. [illegible]

Anima nostra. [illegible]

Quia in eo. Aug. Quia absentibus per se dem misit nomen suum.

Non salvatur rex.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Sperabimus. nos venturos ad deum non meritis nostris. [illegible]

Psalmus david. [illegible]

in nomine sancto eius speravimus. Fiat misericordia tua domine super nos: quemadmodum speravimus in te.

Psalmus david cum immutavit vultum suum coram abimelech: et dimisit eum et abiit. XXXIII.

b Benedicam domino in omni tempore: semper laus eius in ore meo. In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et letentur. Magnificate dominum mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum.

Exquisivi dominum et exaudivit me: et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestre non confundentur.

Iste pauper clamavit et dominus exaudivit eum: et de omnibus tribulationibus eius salvavit

[illegible]

Magnificate do. [illegible]

Ex omnibus. [illegible]

Accedite. [illegible]

Pauper. [illegible]

qui clamat liberatur ab omnibus angustiis seculi in obitu [illegible] ad deum.

Non confundentur. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible] XXXIII.

De lyra

[illegible]

Benedicam dñm. Benedic q dicat ille pauper clamauit q exaudit e: modo laudat angelus. Ang. Benedicat angel⁹. Alii interpretes hic manifestant eu dicat angelum pdr ita gre mandatu est. Ang⁹ dñs de celo. vel bono qui est mandatis voluntatis dei. Aug. Mendaci cedunt hoc tantum angelum dominum.

Benedicam. Ang. Et vbiq; qd est vita humana plena molestiaꝫ? Ita tñ ut speret. p hoc vita nra carnis. Cas. Et qr do? Et exercitio qui tñ vellet e vindicatus.

Omnipo. Cas. Nihil tua cui⁹ mentis ab hoc deficit. nō tacentem plenat.

Quoniam non est inopia. Aug. Paupat dominus pauperes? Ita debet intelligi. Pauperitas autem nō fugitiua sed necessaria.

Non ē inopia. qr etiā in pctōr pōt q̄s esse q̄si natura.

Gustate. Cas. Gustare est amare hominem. Gustate. q. capere affectū non fastidire. quid enim habet qui deum non habet.

Cas. Vel vultus equitum. id est ac erunt filios bono licet christi id est. peluderit. Si tota studio querebes siue immunde habebunt bonum q̄ est esse bonū.

Venite filii. Ista psalmus tractat. ecclesie sacramēta. admonet eos qui extra sunt. qui sunt rudimenta fidei capitis:

Nicolaus

fabulatus a phariseis sibi astus de magistrus facilis qui conatus fuerat occidere eū. vt hr. i. Reg. in pluribꝰ locis. q. d. Si ego qui tū pauper q fugitiꝰ? inueni gr̄z apud deū. fūr illi qui ēo coēte accedunt ad deū. fictūe libare rōnē q̄ per ipsū angelici dicūt a Immittit. Licet sit tū tribulatus. b Angelus dñi. vt. hoc ps in pluribꝰ locis facer scripturꝰ. vnde e angelus liberauit lothā a sodomis? Ps. xiij. c non pueros de camino ignis? Dan. iii. vbi dicit q̄ angelus dñi deiecit cum ignis e locis ei⁹? Ismael. e cruentē filiū ignis de fornace. e filii liberauit manifē de tāta tēnēbr. Dan. vi. Hoc allegat dauid ad ostendendum oēs filiōs angelos orga eos q̄ corde vero e. puro accedunt ad deū. ternio addaqe rationē q̄ gr̄z ipsius dei dicūt. c Gustate e videte. q. d. experiūto ponēre poterē. d Quoniā suauis ē dñs. e loquē ad modum hominū volentiū vim ptrahi: q̄ primo modicū degustant. e q̄ cognita eius dulcedine alliciunt ad amplius gustandū. sic boīes debent primo p scripturas aliq̄d de dulcedine dei amplī⁹ alliciunt ad amplius scrutandū. Sed aduertendū q̄ ptantes dulcedinē vini illud modicū q̄ prius gustant super lingua diu retinent. sic sententias diuinā nonnulli memoriter cas. q̄ diu ptā retinent: q̄ hoc est q̄dū pauperes desiderabilia futuræ. ppter q̄ loquit: e Beatus vir.] Talis est ifallibilis diuine dulcedinis auctor ipsum futuræ beatitudinis. Liter adit aliq̄s apud hominē nimia familiaritate parta? obtrect. talia tamē familiaritas nō ad hominē qua ei cōmunicat in pctō vita sed dulcedinē magis auget reuerentiā filialē homini ad deū. sic ad. Timete dominū omnes sancti eius. q̄s non est inopia. Et hoc ens q̄ timēt. sic nunq̄ pūnit modo pdicto sufficit eis pro omni bono: imo alia bona eis deficiunt timēti q̄ntum necessitas exigit. Contrario autē est de captiuo bonor. nō q̄ bona ei deficiunt: ppter q̄s subdit: q Et vitā eternā diligit. q. d. Vbi? Respondet ad Psalmū: Anima mea in manibus meis semper. Et hoc est q̄ dicit Hiero. i epistola ad Psalmū: Animam meam in manibus meis semper. Et hoc est q̄ dicit Hiero. i epistola ad Psalmū: Animam meam in manibus meis semper.

b Et dereliquit q̄ nō habet. q̄ nō habet. Ideo subdit:

i Inquirentes aūt dominū. hoc e bonorū. k Non minuent omni dicto de beatitudine ipsa spiritualitē. Et imposuita eo q̄tacunq; mo dicto de beatitudine ipsa spiritualitē. Et imposuita eo q̄tacunq; mo

Exodus. vi. Ps. abscisa almonia q̄ quibus tegamur his communibus. l Et hoc in epistola ad Psalmū. Victus q̄ vestē quibus sunt q̄hanoy.

m Venite filii. Hoc pdicatio hortatur ad bonū vite actus qui pūtū

† ſ qui vult vi. vt ho. timet. timor enim loquam timet. † ſ mone vitā in multitudine dierū.

nos.] Prohibē † linguā tuā a malo: † ſ omni re loquam aperu. † ſ ne multa aper

a malo: † labia tua ne † loquantur

† ſ Augu. multi mercedē fatuor? quia bona q̄ fecerūt ostentando. † operat enim quasi aliorum. † ſ ordinē retinēs.

dolum. † Diuerte a malo † fac

† ſ et hic † ſ bonum ipm † ſ hinc non cessa † ſ qui bene habendo. † ſ perfuerta in quo cepisti.

bonum: † inquire † pacē † perse

† ſ quo sectēris in celū. † ſ qr. † Aug. refert⁹ misericordie dei. † ſ ad ea medicina sicut q̄ ad. ſ. dei non sana vt sanet † parat in eternū.

quere † eā. † Oculi domini † su-

† ſ re quasi pensat ea. ſ. gratiam pro gratia.

per iustos: † aures eius in pre-

† ſ Augu. sed nec malus potest se celare q̄ eos eorum. † Vultus autem do

† ſ Aug. nō ei cognoscit misericordiā sed. mini super † facientes mala: vt p

† ſ vindictam.

dat de terra memoriam eorum.

† ſ vere oculi sagittales. † ſ pro liberatione sua. † ſ Ubiq; eius. † ſ Augu. christus.

† Clamauerunt † iusti † dómi-

† ſ in sua tribulatione. † ſ q̄ liberauit eos de pericul.

nus † exaudiuit eos: † ex omni-

† ſ fidei fiducie. † vel cognit⁹ vt ex pauperis in cōmissis ignis. † q̄s caperat ducit captiuitatē.

bus tribulationibus eorum † li

† ſ Augustus † dominus sed visionē suam beati li eruit: ingressi sc.

berauit eos:] † Iuxtā est dñs

† ſ Augu. non omnibus tribulatis coperat. † qui cor aut contrum confitu.

his q̄ tribulato sunt corde: † et

mum. Timor autem domini facit vitare peccatū. Sm illud. puer. xv. Per timorem domini recedit omnis a malo. Ideo dicit: Venite filii. per deiectum vtilitate. ru Timorem domini docebo vos. qui est initium sapientie istoꝝ. n Quis est homo qui vult vitā. Cheatā in qua nullus moritur. o Diligit dies &c.] in beatitudine celesti vbi dies non intercipient noctib⁹. facit supplē q̄s loquit: p Prohibe linguā tuam. vbi docet vitatio peccati eius. e primo respectu dei dicit dictur: q Et malo. f blasphemie e diuini pctūm e simili. secundo respectu primi dicit dictur: r Et labia tua ne loquant dolū. f. deceptionem fallitatem e huiusmodi pera primū. o Diuerte a malo. vitando peccatuꝫ opera. t Et fac bonum. Hic est sum hoc geno iustitie. Pōt etiā aliter exponi: Diuerte a malo. f. obserua pcepta negatiua que mali gbent. sicut non occides. Et fac bonum. f. obserua mādata affirmatiua que inducunt ad bonum. sicut Memento vt die sabbati sanctifices. homes patrem tuū e matrē. f. alia eni obseruatio ducit ad vitā beatā: Mand. pr. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Et sic respondet dauid ad illud q̄ supra q̄erat: Quis est hō q̄ vult vitā &c. u Inquire pacē. quae est simū bonū. x Et perfequere eā. i. pacte sequere q̄s sit q̄s per bona opa hō ad pacē eternā pūgit. y Oculi dñi. Postq̄ dauid docuit alios ad bonū. hic pbat oēm ee ita ē. q̄ oppositū iusti e pctōr magis cluc. Ideo mirū. agit de hac eius bonoꝝ operū e malorū. z Oculi dñi sup iustos. tamē sup spectantur dilectos. Oculus est dirigit ad id q̄ spectatur diligit. 5 Et aures ad petitū eoꝝ. tñ parate ad exaudiendum. a Vultus aūt dñi. f. ire e turbationis. b Sup facientes mala ad puniendū. vñ in hebreo dicit: Ire dñi sup facientes mala ad puniendū. Ideo subdit: c Vt perdat de terra &c. f. ira vindicte i q̄ si debēt locū. e aliq̄s ē pdit memoriā eoꝝ de ira pctis vindicē. f meritis q̄ post eoꝝ vitā si remanet fama e illa. sm q̄ dr. puer. x. Memoria iusti cū laudib⁹. e nomē ipiorū putrescet. d Clamauerūt iusti. hebreꝰ addit. e Et ipse exaudiuit eos. p̄cedēs. ex in bōis. f Et ex oī⁹ tribulatiōib⁹ &c.] p̄cedēs eos a malis spūalib⁹. e ab aliq̄s a corporalib⁹. hic liberauit dauidē. f tacu licētē. e ergo parcos de camino ignis. pbetē ēt illud eius q̄s vnū eoꝝ ad regnū ē transferēdo p matrē vt pctis. q Iuxta ē dñs &c.] q̄ semp pat⁹ ē eos adiuuare eos liberādo. vt sint puritie tribulō ad mar⁹ meritū ipoꝝ. h Et pulsos spū humiles.

ne nomē timoris horreant addit. vocabo vos filios ti. do. vt rem vellē.

Cas. Jam e indigentes mortē a quibus abdicauit.

Quis videre bonos. q̄ omnes tacentur se velle.

Prohibe. Cas. Non ea q̄ prius cohiberi linguā dixit. quā cum loqui volum⁹ ante cōmonem⁹: labia q̄ nisi sequant linguā mortuꝝ.

Cas. Prohibe. qui vitā cupis. Et ea q̄bo debeas timere.

Diuerte. Cas. Hoc culpā vitat. Facbonū, hoc laudē meret. Inquire pacē. q̄ hic numquā pat iusto ēt corpe suo. semp pugna cuz vitijs. ēt pacē semp quere. cui hic plene haberi nō pōt. e persequere fugientem. Aliter i futuro nō capietur.

Oculi dñi. Cas. De retributionibus bonoꝝ e malorū: ne tu pusillo iustus aliqua subtrahere mercedē.

Oculi dñi. Nec q̄ firmitate tua detrahas. quia oculi.

In preceo. Cas. Celeritas audiendi cum in ipsis adiutor hitat.

Memoriā. Aug. Ut nec mentioad est. iniuriosū fiat pcō eis inter bonos. adeo placet eis iudicia dei. vñ chaos firmatum ēt inter nos e vos. vt boni nō possint ad eos cōtendere ob passionē iusticie aliqua pcopter confusionē pcatorum que admixta est.

Iuxta † Dominus

Liberauit. nam pcessit ēt ad hoc. quia iusta ēt. vel ēt alluso ad clamoꝝ.

Nicolaus

vitatione peccati: e operatione boni ad propi-

mum. Timor autem domini facit vitare peccatū. Sm illud. puer. xv. Per timorem domini recedit omnis a malo. Ideo dicit: Venite filii. per deiectum vtilitate. ru Timorem domini docebo vos. qui est initium sapientie istoꝝ. n Quis est homo qui vult vitā. Cheatā in qua nullus moritur. o Diligit dies &c.] in beatitudine celesti vbi dies non intercipient noctib⁹. facit supplē q̄s loquit: p Prohibe linguā tuam. vbi docet vitatio peccati eius. e primo respectu dei dicit dictur: q Et malo. f. blasphemie e diuini pctūm e simili. secundo respectu primi dicit dictur: r Et labia tua ne loquant dolū. f. deceptionem fallitatem e huiusmodi pera primū. o Diuerte a malo. vitando peccatuꝫ opera. t Et fac bonum. Hic est sum hoc geno iustitie. Pōt etiā aliter exponi: Diuerte a malo. f. obserua pcepta negatiua que mali gbent. sicut non occides. Et fac bonum. f. obserua mādata affirmatiua que inducunt ad bonum. sicut Memento vt die sabbati sanctifices. homes patrem tuū e matrē. f. alia eni obseruatio ducit ad vitā beatā: Mand. pr. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Et sic respondet dauid ad illud q̄ supra q̄erat: Quis est hō q̄ vult vitā &c. u Inquire pacē. quae est simū bonū. x Et perfequere eā. i. pacte sequere q̄s sit q̄s per bona opa hō ad pacē eternā pūgit. y Oculi dñi. Postq̄ dauid docuit alios ad bonū. hic pbat oēm ee ita ē. q̄ oppositū iusti e pctōr magis cluc. Ideo mirū. agit de hac eius bonoꝝ operū e malorū. z Oculi dñi sup iustos. tamē sup spectantur dilectos. Oculus est dirigit ad id q̄ spectatur diligit. 5 Et aures ad petitū eoꝝ. tñ parate ad exaudiendum. a Vultus aūt dñi. f. ire e turbationis. b Sup facientes mala ad puniendū. vñ in hebreo dicit: Ire dñi sup facientes mala ad puniendū. Ideo subdit: c Vt perdat de terra &c. f. ira vindicte i q̄ si debēt locū. e aliq̄s ē pdit memoriā eoꝝ de ira pctis vindicē. f meritis q̄ post eoꝝ vitā si remanet fama e illa. sm q̄ dr. puer. x. Memoria iusti cū laudib⁹. e nomē ipiorū putrescet. d Clamauerūt iusti. hebreꝰ addit. e Et ipse exaudiuit eos. p̄cedēs. ex in bōis. f Et ex oī⁹ tribulatiōib⁹ &c.] p̄cedēs eos a malis spūalib⁹. e ab aliq̄s a corporalib⁹. hic liberauit dauidē. f tacu licētē. e ergo parcos de camino ignis. pbetē ēt illud eius q̄s vnū eoꝝ ad regnū ē transferēdo p matrē vt pctis. q Iuxta ē dñs &c.] q̄ semp pat⁹ ē eos adiuuare eos liberādo. vt sint puritie tribulō ad mar⁹ meritū ipoꝝ. h Et pulsos spū humiles.

Iudica dñe. Sicut q̄ in nouo testamento tupta ēt q̄ saluabit q̄s nouit ēt. quia multi tribulationes.

Cas. Ab ulte a dyabolo. ab inimicis hominibus q̄ a se.

Expugna. Aug. Nō expectatio sed dando eis patientiam. vel liberando iustificatur.

Effunde. Aug. Ultimata. Et vnū. Et nec patientia perdat.

Pellitur. Aug. nō modo mala. q̄ ei oderūt q̄ odorib⁹? q̄ tamen homīū fiūt. sm pctōra ēt. q̄ in pctis ad iterū trahit. e qui oderūt. quoq; nō olus q̄ pcta. sed q̄ odorē iusti q̄ iustificat. i. ipm p quez qui nō recedūt pcit. q̄ redimet alios sōm quos ēt mors pessima.

Ipsi. Dauid. Aug. Qui vincēdo dyabolus ēt manu ferē, vnū, pmit tendo. ēt odiēr abitis, qui hic aspē dyabolus cuiꝰ timorem hic dcā pra tribulatōes capiē. e corpia p inimicabo olis⁹ vitaꝫ pmittit.

Ps. XXXIIII.

Cas. Secūdus pō. q̄ fare de passione.

Iudica. Cas. Iudicat ab olene p vtraq; pte pugnē cum cōmendatōe culpe e otat vnicuiq; q̄s merēt odiēdo quāta malis ab aduersarijs. e penas q̄ eis pro iniquitate rōtinūtur.

Arma † scuti. Hiero. Armis hostes pauit scuto nos pegit. sentum nihil dicit deus voluitat. arma nos sum⁹ quia vt

Nicolaus

fs q̄ dñ. puer. xxiv. Nolite lon spē suscipiet gllā.

a Mōle tribulatiōes iustoꝝ. q̄ aliqñ vlis per mittit. vt p pulsic meritū puniant ad malos pmiā. b Et de oīb⁹ his &c. Iq̄ tribuati ad regez liberāt ab oībus pñs vite penalit atibus. c Confodiat eos ola ossa eoꝝ. p ossa. q̄ pōt robur corpis i telligūt vtutes i q̄b⁹ pōtit robur mēt. q̄ ola custodit virtus finali. decē sūt. b Mala eos pessima. Mala n. nāe mala. e. q̄ ē pessimo corpal vite. meto ēt culpe pessima. e. q̄ ē pessimo spūal vite. sī ēt ñ ē pessima. q̄ ipsius pctō ē. pōt vita p re dire ad vitā spūalē p pnīā. sī meos gehēne ē pessima a qua ñ ē euasio pōtest. e hoc ē meto pctōr. i mortali pctō decedēti. c Et q̄ oderi &c.] q̄ odiūt spūalē ē occasio milerq; malor. qui ē contrario amet. primi ē. q̄ bonoꝝ q̄ diligit primū lapē ipsum. Rom. iii. In pbero. e tribulatōe Hiero. nra pbetā hī: Inuenies ipios malicia e odiētes iustitiā. q̄ malicia pcōs ē sp ei mortē. ei⁹ spūal. e aliq̄s ēt corpalē malicia subsequēt sunt occasio sue suspitionis. vt hī. ix. Reg. xvij. f Multiplicati dñe &c.] fuit adiplerū in ep̄o q̄ non redemit sue sanguine pctōr. g Et nō deliquēt finaliter. h Oēs q̄ sperāt i eo ipse formata chaldeoꝝ q̄ pōtēt ee grā e merīt. e ñ in tilligendū ēt de pdestinatis. Psal. XXXIIII.

i Iudica dñe nocētes me &c. Dicit pp similitudē tpis tum. i pbetico e tractādo Hiero. nra pbetā. Dauid. in pbetico spū ita locutus ad designandū q̄ nō ē natiui cultus. e ē similis. Dic pa. apropriat⁹ ē ipi vō illi⁹ et⁹ auctori. e sic appet auctor hr̄ pa. Mod de et⁹ ñ de apper. Expositores ēt hebrei e latini dicūt q̄ vō facit hic pa. p pctōr dicat Saul pctis pnīāl auxiliū. i q̄ pcipue milites pa. vt. q̄ pia custodiat. Et vindicē i suos pcos. q̄ p⁹ nō pōtuit auxiliū oīdic pōtūdia. f declarat pcipue hic pcos hostiū: Sagittas tuas. Pelta i me. q̄ p⁹ pōtt auxiliū vtūtē. g pbetice pdic pcessos hostiū: dñe Confodiat q̄ effunde hic lībā nōiu gaudiū. dic. ut ita it mea q̄ si dñe i vbo. k circa finē dic: Iudica me dñe nocētes me. iudicio pdēnatiōis i q̄ facto. q̄ iuste q̄q̄ mortē p⁹ mitto

† ſ qui rubi. † ſ non vt nihil palantur.

hūiles † spiritu saluabit. † Multi

† ſ pauperes exinanitos. † Aug. qui non pot non esse tales.

te tribulationes † iustoꝝ: † de

† ſ pctōr liberauit. † ſ in futuro.

omnibus his † liberabit eos do

† ſ in eis.

minus. † Custodiat domin⁹ om

† ſ Augu. firmissima fides. i. p ei custodiam.

† ſ vt nec in ipsa confringatur.

nia † ossa eorum: vnū ex his nō

† ſ vt ex ipsis ossibus. † ſ Aug. frāgetur ex eo. † ſ Aug. vt nec in ipsa confringatur.

† contercetur. † Mōrs † peccato

† ſ qi rapit ad pditionē. † ſ quia vita iniqua.

rum † pessima: † qui oderūt † in

† ſ pro odiosis. † ſ pcio mortis. † ſ mors.

sū † delinquēt. ſ Redimet † do

† ſ non libertp. † ſ Aug. ille ēt modus humane iustitie. vt q̄ siue peccato nō ēt bono se hoc minus animas seruoꝝ † suoꝝ]

non delinquant. i. in hoc mortale casu mi. Aug. i q̄ sperant in eo in quo ēt remissio pcctorum.

† nō delinquēt oēs q̄ sperāt i eo.

† ſ vt diuersi errores. † ſ diuino.

† In finē psal. † ipō. XXXIIII

† Aug. Et si verus pro nobis quia cōmunis. † Cas. cōpa.

† ſ voto.

Iudica dñe † nocentes

† ſ vincr.

† ſ ame.

me: † expugna † impugnātes me.

† ſ apere. † ſ sed quo hoc agas. † p me adi.

† ſ manifestē ēt petam victor⁹ mortis pcio.

† Apprehende † arma † scutum:

† ſ appare. † Aug. dñs no⁹ cū tamen. dicit. sa. domini ei⁹ in anni. dies in vnde † ſ tu cum in nobis humanitate.

† ſ in nobis humanitate.

† exurge in † adiutoriam mihi.

† ſ Hiero. et multa multiplica vindictā. † ſ. fac conclusionem. † ſ in vagantur vocenda.

† Effunde † framcam † cōclude

† ſ vindicter in nullibus.

aduersus † eos qui persequūtur

† ſ in ipsa turre. † ſ in ductum. † ſ vtroq; modo † Aug. Quia fugerāt inuidiosi ad ei⁹ in ipō in eo esse. † ſ vt pcter tribulatiōes quorum

me: † dic āie mee † salus tua † ego

nos ab eo. sta ipō armat⁹ de nobis. Aug. Sed alia christi qua hostes vidē laute. quę nihil agit nisi deus pugnet de ea.

Aug. Arma apprehēdit. ac me habere arma. docet sibi miracula. Scuti. etiā. Exurge. hac vti accepit. Effunde me q̄ modo sum in ecclesia: ecclesia ita cudiōt vt pdudas † ēhuncas ne hatēdi. q̄ ostendit † vtcas pbē ita vt ēdo sit aut q̄ falsa ei pra hoc q̄ sit. ab ēt salus ipi i deo dns. I-15. 4.149.

Frames. Aug. Est anima mihi. Adelphus? salus. franca effundit. dum vita cōsicat. vnde cōdemnat hostis. nō ha bēs de nobis maic log.

Aug. Prophetia est non optatio. vel hoc de obscuritate.

Fiat tang. Aug. Prophetia vel ea mō do quo deus facit iusto iudicio. non amaro animo.

Tanq̄s puluis. Cas. Aliō dissolut. vt nec imanem cohortant: quos diuina gratia non humectat.

Clemat ill. Cas. Vel i bono † aqueo-ventatis. q̄bē pcedat ignoꝝ.

Et captio. q. d. absconsa mea. f. dyab. Aperiebat con. se sciūt sine scientia re flant. Et in laqueū cadat. bonum quo a me his colebcatur. In ip sum idē ei ipsā mors.

In ipsum. Aug. Non in alium. sed in ēt quem tetenderunt. Nemo enim malus q̄ non prima sibi nocet.

Delyra

fic ēt. dauid. i. Reg. q̄ vō nihil fore. fuerat sua li aut ppls sue. vt fecerat eis mita bēa. p q̄s redēdēt ei mala. pp q̄s filiꝰ dr vō. s Expugna i pugnātes me. q̄ si possit eos expugnare.] Apprehende arma. loqr de vo mox bellato. q̄ si q̄ volēs auxiliū ferre sicut mūi sic armis. e hoc baptismus. f. armis ad sustinēdū ict⁹. e q̄si ad hoc vtit: m Et scuti. e armis ad tuitiōnem. n Qui ad li. Effunde framcā. i. euagina gladiū. o Et pclude aduersus &c. Ita q̄ nō possint amplius me pcequi.

p Dic autem inse. per tentationes interiores.

q Salus tua ego sum. p effecti exteriori. r Cōfundāt. Hic pōter vō ppli. pācit orationē hostil. f. simul vocab⁹ e pmittā. d. Cōfūdat &c. hoc fuit ilepedi qñ sunt cōfundūtur de pctis fugūt lapūs interfit. e simt inter vocab⁹ arruigar et⁹ magna pp ppli fugūdo lapūs interfit. e simt inter vocab⁹ arruigar et⁹ magna pp ppli fugūdo interfit. e nō pōtuit fieri ad mōt. o Fiāt &c.]q̄ sicut pulueꝰ nō pōt cohiere vētoꝝ ipulsui. sic nec sint e vēt et⁹ pbitissoꝝ impulsū. r Et angl⁹ &c.]non enim sunt e exercēt⁹ sunt fac tic bebellant a phitissa. nō angl⁹ vbi iusto dei iudicio finita? Sed? eiꝰ pctis sua. Ps q̄ oī Deutero. xxix. de filiis nīi qñ pleqbat⁹ vr⁹ndic. e duo fugarēt decē millia. nō q̄ ex⁹ pctis⁹ vēdic dū illos. e pdo zelatū illos. s Fiāt vie &c.]vt ñ videāt noctua ad cui tādū. t Et insted. vt ñ possint stare. v Et angl⁹ &c.]. ipō pbetā dauid. pphetice. e mag⁹ q̄ alio exule iusticie. e cām vbi pmittit fabricari qñ dicit. s Sub grat. Line cū. a Abūderāt &c.]q̄ sine e absq; cā sui pcebāt inimici occultae]. dauid: vt hī. i. Reg. xviii. b Dupli cue &c.]decētes vituperia de me mēdacie vt supra exponit ēt dauidē. c Veniat illi &c.]in hoc pdicit q̄ pbetice motū q̄ Saul ei⁹ volunt dauid malicioſe occidere p manus philistinoꝝ. vt hī. i. Reg. xviij e tpe sui ab ipsis philistis fuit vulnerat⁹ e mortuus. et⁹ ex his q̄ dixit de ipsius interfect⁹ vt habetur i. Reg. xxi. e hic audit⁹ laqueus quem parauerat ipsi dauid. q̄ a principio ignorauit.

Lauda ala

Anima mea me. Cas. Promitti spe boni q̃ gaudiocontra q̃ mali
pe vigia benigniti agunt.
In Domino. Aug. quo ingrei tuantur me: nolor. ipsum qui omnia
fiat. ipsum cupio pcre. q̃ in illo beatus ero.
Apprehende arma. Aug. Cū nolim nō dubit verbū laudis q̃ obtrectio
nis timeo. apud q̃ ne
mo iudicat nisi deus
mereri. Ideo ut ipse
me laudet q̃ ipse
me coronet.
Propugna. Cas. Aug.
Bonus bñuol lupe. q̃
mentis. dignū q̃ te la
dem spūt pasc. Aug.
qui de pura fide ne
mine timet. q̃ verissimo
dator rationis.
Dirige. Cas. Aug.
Dirige cū ad me
bona. ne ipse. desiste me
mus ab deo vinci aut pa
tiendo fugam capere.
Obstrue. Aug. Pecatū fuit q̃
ignorabat sacr. sicut vbi
dicit de alio. si nouit di
uicē. q̃ si ignorat. ne ipse
q̃ est cognitor intigatus
ti ignorāt peccati non
qđ nō videlicet si nō ex
mittendo.
Retribuebam. Aug. Cū ego attulissē
sacrificiū ipi retribue
bāt sacrificia. ego vitaz
ipi meā restituebant.
ego honorē ipi promē
bam. ego medicinam ipi
vulnera.
Seruitutem. Aug.
In hac malādiā vita.
vbi cū ignorat fructū nō
faciunt si volūtā. sic i synagoga verbi nō facta. vbi
qui predicatus nō fructu
dum faciūt
Cilicio. Aug. Caro
cilicium propter sordidissimam carnis peccati.

Psalmus

Iudica dñe. Aug. quo ingrei tuantur me: nolor. ipsum qui omnia
fiat. ipsum cupio pcre. q̃ in illo beatus ero.
Apprehende arma. Aug. Cū nolim nō dubit verbū laudis q̃ obtrectio
nis timeo. apud q̃ ne
mo iudicat nisi deus
mereri. Ideo ut ipse
me laudet q̃ ipse
me coronet.
Propugna. Cas. Aug.
Bonus bñuol lupe. q̃
mentis. dignū q̃ te la
dem spūt pasc. Aug.
qui de pura fide ne
mine timet. q̃ verissimo
dator rationis.
Dirige. Cas. Aug.
Dirige cū ad me
bona. ne ipse. desiste me
mus ab deo vinci aut pa
tiendo fugam capere.
Obstrue. Aug. Pecatū fuit q̃
ignorabat sacr. sicut vbi
dicit de alio. si nouit di
uicē. q̃ si ignorat. ne ipse
q̃ est cognitor intigatus
ti ignorāt peccati non
qđ nō videlicet si nō ex
mittendo.
Retribuebam. Aug. Cū ego attulissē
sacrificiū ipi retribue
bāt sacrificia. ego vitaz
ipi meā restituebant.
ego honorē ipi promē
bam. ego medicinam ipi
vulnera.
Seruitutem. Aug.
In hac malādiā vita.
vbi cū ignorat fructū nō
faciunt si volūtā. sic i synagoga verbi nō facta. vbi
qui predicatus nō fructu
dum faciūt
Cilicio. Aug. Caro
cilicium propter sordidissimam carnis peccati.

Psalmus XXXIIII

Sanctio oñer. Cas. Tu dñe pax vestra ad vos reuertet. ita et oratio a
fidelis non accepta ad eum redit.
In sinu meo. Aug. Simus i liorati in quo orare iubemur. Oratiā
do tpi vsuitatis. ad quam erat humanitas.
Quasi primū quasi fratrē. Cassio p calu. Quasi de pxio q̃ fratre
nro. ita mihi pplacebam
. i. de cop affinitate gau
debā. q̃ me ifestabāt. Ec
ce gr̃a pro odio. benefici
cium pro iefone.
Aug. Quasi prop
ti dñe zelū. q̃ aquā ad
uersi. q̃ gaudēt q̃ placet
deo q̃ fratri q̃ primo.
Quasi luctus. Cas.
Alia lectio. q̃ luctu me
filiū lamentabar sup eos.
Cas. Quasi lu. Cuz
hec ola facere cū noluerāt
pcuti. q̃ cū nollēt cōuer
ti. sic bāllabar. i. bo
lebaz sic̃ p̃ lugeno filiū.
Et adiuersum. Cū pie
pristes iudei ipie lerāt.
Dissipati. Cassio.
Dissoluti vilo modo aculi
passōe. nec ih pre uarie
pcti. Vel dissipati
p totā orbē. nec ih pfi
cit fit. i. pentuerūt. Vel
dissipati. i. diuisi. alij pe
cāt q̃ bon̄ est. alij non.
Tenta. subsannauerūt.
Aug. Que capiti cru
ce fcā corpi vbiq̃ sunt.
Fremuerūt. Augusti.
Mōs stulcē. est rō dē
cit dētibus frendit. q̃ ds
vult tacēdo offendit.
Aug. In oleoe sinū. q̃
Dixe quando resp.
Aug. Cū videbim⁹ vi
dicta d eis q̃ nob̄ ifultāt.
Vnicam. Cas. Vnica
est alia ppl. q̃ sola limauit
a peccato insultant.
Cōfitebor. Aug.
Jam de fructu premiū
confessionem totius ec
clesie inde peccator cum
cōmemoratione culpe confessionē persecutorum q̃ exultationem fidelium.

de Ystra

dito hic a morte pepetit vt hī. i. 3. Reg. xviii. q̃ xxvi. q Quasi primus. G
vñ: Et ḡ̃ frātē nr̄m. supple reputāo salutē q̃ ei⁹ pplm. r Sic cōplacē
bā. i. psperitate cop̄ sua phīlistheoꝝ vt victā & supra p̄. xiii. o Quasi lu
gens &c. i. de cop̄ aduersitate vnde luxit q̃ plangit de salutis q̃ sui ppetuus
meste: vt habetur. ii. Reg. i. t Et aduersum me. Hic cōsequenter ostē
dit grauitatē siue ꝓsecutionis q̃ cōspirationē cōtra eum. q̃ etiam illi q̃
erant de tribu dauid cū saule assentiebant ad mortez ipius dauid vt ps de
ephebo. i. 3. Reg. xviii. Et ibidem habetur q̃ saul dixit de dauid. Ec si terrā
ingrediēs fuerit psecutabor eum in milibus iudae de qua tribuerat da
uid: & multo magis illi qui erant de alia tribubus erant cum saul in pse
quendo dauid. & hoc est qđ dicit: Et aduersum me &c. q̃uia venientes cū
saule. ad querēdā dauid potestatē dabāt hilarem facīē ad captandum gra
tiam regis. v Cōgregata sunt &c. q̃uia nō semp poterāt pericula fi
bi preparatū vel patet et hoc qđ habetur. ii. Reg. xviii. vbi dicit q̃ saul & vi
ri eius cingebant dauid. v viros eius in modum corone circa q̃ desperabāt
se posse euadere. Nō enim potuisse se in tali loco vel sic cingi potuisse si
paratum fuit periculum pescluisset. z Dissipati sunt. a cōtrione cha
rissimi fratres erga me. y Nec cōpuncti. de sua iniquitate. s Lacerā
uerunt me. i. capere. a Subsannauerūt me &c. i. derisione victa a me
so rugito. Dicebant enim adulatores & detractores vituperia de dauid i
pacientia saulis eius benivolentiam captantes. b Frenduerunt super
me &c. i. pctendebant enim coram saule q̃ vellent si possent cum deuora
re. & ideo ꝓtra talia cōuertit se ad deum deprecandum. d. c Domine
quando respicies me oculo tue pietatis & miserioꝛdie. d Restitue ani
mā meam &c. i. pone me in securitate ab eorum persecutione: cuius q̃ sim
restituturus in pfectua pace. e A leonibus idest ab hominibus crudeli
bus more leonum. f Vnicam meam. i. vitam meam solā. is enim plu
res essent cum dauid tñ ipsum solum querebat saul & cōplices ei⁹ interfec.
g Confitebor tibi &c. i. vtinam cōfitear tibi confessione laudis in loco
cultus tui. Dicit enim non habēt opportunum modum: sed vtuntur futu
ro indicatiui modi loco optatiui. h In populo graui. multitudo & cra
te. cuiusmodi sunt sacerdotes & leuite.

Psalmus XXXV

Dixit iniust. Aug. Repetit de passione vt de pēa cop̄ adhat.
Dixit iniust. Cas. Quoniam victum se tactis nutibus admonēt ad de
spiendum & tentandum.
Loquētes. Cas. Aut vt lochē pacifice. In tra. Aut. i. cpitali. Co
gitat. i. qz volēs. q̃ nō vult occidere. sed ut ic cogitabāt q̃ interfē volebāt.
Et dilatauerūt.
Cas. Post insultatiōe cō
gaudētes dolos suos dilatauerūt
os suū libere & aperā vo
ce mortē inclamātes cru
ciāge crucifige.
Iudixit domine.
Cas. Hoc ot qđ aliqđ i
me mouēs reuocare volu
me. Audiuit qđ crudelē
me fieri me. nec dilatas dā
re sententiam.
Iudēdē. Cas. Red
dēdo nomē super omne
nomen. vt ego innocēs
immerito.
In causam meam.
Aug. Pēa filio sceleratō. nō cā. Mortē. n.
nō fugit pena. sed causa.
Tuam. Aug. Que
in tē vel qui ei odit.
Nō supgau. Cas.
Magis delele q̃ gau
deant. ipsis mala.
Doctorabimus.
Aug. Deuotē loquat
Erubescāt. Cas.
Post erubescāt damnatiōe relaxatōis. & recu
rēlē. i. timeāt penas.
Cas. Erubescat. Aut
erubescat: aut suos, ppria
cristianitate dānat. & pōe
erubescere q̃ nō hs reue
rentiā. id addit reuerēna
vt querīone noīet. Re
uerētia est timor domi
ni cum amore.
Indu. Cas.
Pudore q̃s calicio pēnē
tie & veste lugubri. Pu
dor ptra audaciā qua ha
buerāt furētes. reuerētia
cōtra impudentiā salutā
tio. vt hīo illa curent.
Exultēt. Cas. In

Psalmus XXXV

laudabo te. & vtinā laudē. vna. n. cā qre os affligebat & placere fauē.
erat pp̄ & accidē si audebat ad locū vnū cult⁹. vt ps alr expōit vt sit. pphe
tia de futuro. cū dī: Cōfitebor tibi &c. q̃ ps. a vo tā citatāle a cultorib⁹ dei
& veri testis: & ex mō clārē i nomē. b Nō supgaudēāt mihi. capitulo me &
tenēdo ad suā voluntatē. c Qui aduersāt &c. i. qui. & ppliceo et⁹. vel ps
ex prodētib⁹. d Qui odēt me grat. i. sine cā me odientes. & cōdit⁹ iuste.
e Et ānuēt odiis pessimis. n. odii & ire marie appēt. i facie & i odiis po
tissime. f Cū mihi. Hic pōit ofēdit grauitatē siue ꝓsecutōis et admīio
ne dolēq̃ marie aggrauat pcedēq̃. q̃ tē nolēt posse. & pcaudē. i. qđ debe
at pfēdē. pp qđ aplius. ii. ad Cor. xi. enūerat pcilio in q̃b⁹ fuerat: vitio loco
vtē pcilia. i. talio fr̄ib⁹. qi illō fuerat mat⁹. fs & igr vic vic: Osēs mihi &c.
pēdētes mihi amicitā. g Et i tractātis &c. i. fs medi horiz tremor
q̃ alīs hōi. i. corde: & alīs. i. ore. h Dolos cogitabāt. i. fs me. vt ps de hita
rosto ortile & ephoio. i. Reg. xviii. i Et vbi aduerī &c. i. loquūtes iuste.
k Dixerūt euge euge. laetati & gauisi. l Vidērt oculi nri. fugā & ruinā
filiī nr̄i holo. m Vidisti vñe. hāc iniqtatē. me. n Nec silea. & t ne vi
simules & trāsias absq̃ debita punitione. & videbat vs & q̃ solo videre: & vi
uine iustice. o Dñe ne discedas a me. subtrahēdo beneficiū defensionis
tue. q̃ si posset tot laqueos euadē. p Exurge & iudē &c. i. cōsurrēdo.
q Deus meus &c. i. q̃ & hīo iudicē ad qđ posīt recurrē nisi ad te. q̃ ps ad
uersa erat vt &c. r Iudica me fs iustitiā mā. q̃ & ꝓdēnat inocētē & im
pios. s Et nō supgaudēāt mihi. capitulo me & tenēdo fs suā voluntatez.
t Nō dicāt &c. i. gaudētes de mea captōe. & philistei gaudebāt de captio
ne sansonis Judic. xvi. v Nec dicāt deuotatim⁹ &c. q̃. d. si teneremus me
statim tractarāt & me interfec crudeli morte. x Erubescāt ipi. y Et re
uereāt &c. tāq̃ frustrati sua ītētē. z Qui gratulāt mal meo. i. quorū
gratulari. i. saul & ei⁹ viri. a Induāt &c. hīde & reuerēna. i. fiat. q. d. ta
lib⁹ circūdāt & vndiq̃ sic̃ vestimēto circūdāt holez et oī pe. b Qui mali
gna &c. Hoquūtes de me falsa cōtra saule. c Exultēt. Nec ēt vitia ꝓbo
bi. i. qua vo erauit p se & cōpatiētib⁹ tibi. d. Exultēt &c. i. approbāt.

Psalmus XXXV

ſpe magna fidelit. fuit. sicut alij de passione.
Cas. Exultēt &c. Aut ostēde cogz animę sue qui lachrimis fugit. nō
non fuit anime. sed vota ad deum pcipue erāt. & ne clam laudibus suis in fi
liam letitiam ponere qui est perpetua.
Et lingua mea. Aug. Hoc fiat. & mei predicatores q̃ studio mendi
bunt & tibi qui pmitis
spūm. & alia venturū fuit
in qđ laudandus.
Cas. Lingua mea.
Lingua ei⁹ mutata est
tātisper quando nouū
tātū posse pdicare
In finem seruo.
Cas. Aliqn hoc de vtute
quocūq̃ pcepti omnia
peccata cōplectit q̃ vitio natu
re & crudus nostre, bōa
ño q̃ libero arbitrio. qđ
dcitur dicunt. mala ola
cōis a nobis. bona q̃ mi
sericordia dei. Quasi di
cāt si dcīmquere vel fa
cto vel cōsilio tāde vel ne
ofitear. prudenter. dū pa
tiūr. in scipo. i. pcit
beraut mihi impiū vt
tribuat id ad qđ erat
et. p hoc nullus. Et
sic patet q̃ non est timor
dei actus ante cum. qui ta
mē imminet omnibus.
Nō est timor amr ocu
los ante dō⁹. i. q̃ cum
cōcidit non ꝓcedit ratio
aliud intimet qđ videat
deus & nō aliud. vel q̃
vidat ipse intuitus a deo
sit. vt inuocatur ab ip
so cōtra q̃ iniquitas sua
est hodia odio apud de
um & omnes homines.
Cas. Primo affert
mala et ex hoc.
Psal. XXXV.
In fin. seruo
Aug. Cas.

Psalmus XXXV

ge. & alme nr̄e cōcē dicant deus
magnificet.
Aug. et vt non dīcātur mala cuncti resilant
clamantem illum dilexerūt.
rabimus cum. Erubescant & re
uereātur simul: q̃ gratulātur
malis meis. Induāntur con
fusione & reuerentia: q̃ magna
loquunt super me. Exultent &
letētur qui volūt iustitiā meā
Cas. Letētur &c. i. ad finem laudi. sicut iam est in eis
uerbum quinquedecim.
& dicāt: semp magnificetur do
minus: qui volunt pacē serui
pueri.
Cas. Cū vox plonet cordi. vt q̃ si cū
die vel oti. Aug. Augustinus. vel meriq̃ fidelis
eius. Et lingua mea medita
bitur iustitiam tuam: & tota
die laudem tuam.
qui omnia bona dei cordi ala sibi riquit.
religiosiq̃ obedīti.

In finem seruo domini psal
mus dauid.

deliberauit. siue loquet.

Psalmus XXXVI

Dixit iniust
vt liber peccet. i. dēl nō ex
ro. vel vt nō delinquam dicit
mihi se fauere peccatō. Aug.
ppositus in se vbi nō videt timō
& deus videt nō curat. qz nō ē timor
dei ante oculos eius hoc est. ne publice offendat
inquisitorem. apud se. nam in publico.
videt hoc ei. qui deus non curat.
vt delinquat in semetipso nō

de Ystra

Justicia mea &c. i. dēl laudādo de mea liberande a gētis grauit⁹. G
sagt. c Qui voluit pacē seruī ei⁹. i. mei q̃ fil⁹ suus dīt. f Et lingua mea
&c. i. cor & corde cū ꝓfectu. g Tota die laudē tuā. i. singulis dieb⁹. Mo
stice ait expōē ps. hic de ipo cui⁹ fuit figura fs. dicit fuit figura fs. dicit fuit
tū. q̃ pacē &c. i. mētē. fuit a gētis iudaicis tyrānis. & ab ip̄is dīcunt
tatē loquēdo⁹ petit a pce seu tota tritate auxiliū. gratiā. &c. exponit quātā
te siue ꝓsecutōis: Inimici mei. qui & amicē ephebe ꝓmo & impetuōse
fallē. qi libi fuit impositum q̃ essēt fallsi prophete: & mentite fuisse q̃ mi.
magi & deceptores. secundo & cōspiratione comunitē. Et adiuerūt me.
quia contra cum cōuenerunt herodes & pontius pilatus cum principi
bus sacerdotum. vt supra expōit fuit. ii. psal. tanto & adhuc amplius dolet
ipse: Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur: quia multos dolos co
gitauerunt cōtra ipm. vt patet ex textu euangelii. & pter membra eius. vt
patet ex actibus apostolorum: & ex epistolis pauli. Relictum autem hui⁹
expositionis omitto. tum ꝓpter vocabulorū scandalū. tum quia sane vi
sus est mihi tradi tur in glo. super psal. tum quia cōsiderantib⁹ illis que sunt expōita
de dauid in hoc psal. potest de facili applicari littera huius psal. ipi⁹ pro
cius persona: partim pro membris saluatis quibus & dicit per ꝓfectionem
pati. &c. Et. Saule saule quid me pseguris. Psal XXXV.
Dixit iniustus vt delinquat &c. Huic psal. premittit tres titulos
in translatione Pisero. supra hebreum. Ipso victoria seruo domi
ni dauid. qđ exponunt sic aliqui q̃ dauid vult hunc ps. ꝓpo victo
ria populi sibi gloriole euentus de seruitute egypti ad seruiendū domino
liber. sm q̃ fuit dictum pharaoni. Exo. v. Hec dicit dominus deus he
brorū: Dimitte populum meum vt sacrificet mihi in deserto. & hī littera bene
ꝓ. posset ad hoc applicari. talso tñ motiuū iudicio mihi videtur melius. q̃
dauid scot hunc ps. de tpe & ꝓfectionē saulis plurimū ilibe
rato. qđ videtur ex ti. ps. qui talis est in hebreo: Ad victoriam seruo do
mini dauid. Et huic nomini dauid ꝓponitur littera Lamedhad ostendendū
q̃ est datiui casus. & sic li seruo dominī non refert ad populum sibi. sed ad
ipsum dauid

Non est timor. Cas. Quia dolus noluit studere legi. quasi per ignorantiam excusare.

Quoniam dolose. Aug. [illegible]

[illegible]

est timor dei ante oculos eius. Quoniam dolose egit in conspectu eius: ut inveniat iniquitas eius ad odium. Verba oris eius iniquitas et dolus: noluit intelligere ut bene ageret. Iniquitatem meditatus est in cubili suo: astitit omni vie non bone: maliciam autem non odivit. Domine in celo misericordia tua: et veritas tua usque ad nubes. Iusticia tua sicut montes dei: iudicia tua abyssus multa. Homines et iumenta salvabis domine: quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam deus. Filii autem hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt. Inebriabuntur ab ubertate domus tue: et torrente voluptatis tue potabis eos. Quoniam apud te est fons vite: et in lumine tuo videbimus lumen. Pretende misericordiam tuam scientibus te: et iusticiam tuam his qui recto sunt corde. Non veniat mihi pes superbie: et manus peccatoris non moveat me.

[illegible]

Domine in celo. Cas. Bona et deo per misericordiam. [illegible]

Filii autem hominum. Homines temporalia a deo expectant. Filii autem hominum bestiis sperant: sed tamen misericordia celesti. Inebriabuntur. Aug. Non potest [illegible] sed per hoc similitudinem innuit, ut plenitudinem perdant [illegible] amicos. Vel tunc in re [illegible] modo sperant.

Torrente. [illegible] gratie et misericordie ad inebriandos.

Aug. Torrente. [illegible]

Quoniam apud. Cas. Apud te christus est fons. i. initium [illegible] mus lumen patris: et spiritus sancti. [illegible] in hoc seculo tutius caret.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Cas. Psalmus. Tertius alphabeti imperfecto. totus de correctione morum.

Psalmus david. [illegible]

Psal. XXXVI.

Olera herba. Aug. [illegible]

Aug. Cas. Olera [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem: expulsi sunt nec potuerunt stare.

Psalmus david. XXXVI.

Noli emulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem. Quoniam tanquam fenum velociter arescent: et quemadmodum olera herbarum cito decident. Spera in domino et fac bonitatem: et inhabita terram et pasceris in diviciis eius. Delectare in domino: et dabit tibi petitiones cordis tui. Revela domino viam tuam: et spera in eo: et ipse faciet. Et educet quasi lumen iusticiam tuam: et iudicium tuum tanquam meridiem: subditus esto domino et ora eum. Noli emulari in eo qui prosperatur in via sua: in homine faciente iniusticias. Desine ab ira et derelinque furorem: noli emulari ut maligneris. Quoniam qui malignantur exterminabuntur: sustinentes autem dominum ipsi hereditabunt

[illegible]

Noli emulari. Aug. [illegible]

Desine ab ira. Aug. [illegible]

De lyra

[illegible]

Psal. XXXVI.

[illegible]

Et ad hec

Et adhuc pusillum. Aug. Post dies vel paruum nūdum eris vel
erunt dies. quos dicit. vendit de. pa. nec sol poterit esse in illa regione in q
nunc dies est vel ubi in qua dierum experientia dies radios quidē recepto cor-
pore. angelico equabitur. sed quia dies quos nunc est nōdum est. nisi
in hoc. In de. e. totū. i. in poen. q̄ nec ignē materialē nec vermē possi-
bilē corporibus habebit.

Et quæres. Ps. Dicit. pec. Ps. Dicit. p. bonis nōn
debere malos emulari. dicit malos super do-
nos impios nequam. q̄ pō similes illis. e. nō pa-
dos est eos emulari.

Considerabis. Ps. Dum videt iustū & cre-
dit iustari. videt: quo-
niam nō potest fabricare
n contra eum.

Dominus autem
ridebit. Ps. Dic. e. nō vi
detur prius eis irridere.
q̄ pōnā eis dicit. vēdam.

Quādiu ora. Ps.
Ps. Dic. nec p
mittas agat. pōa. agētes.
ē nec ille. q̄dē. videat. dol.
q̄ dū lachrymas malabūdit

Nicolaus

a Et adhuc pusillū. Ps.
pōa. b Sit ē sit pusil.
fabricat. de medio mō
pusillo. c Et q̄res
loci. Ps. Inquit. p iu
tis malitiā. ē locū. destruit
l pōnit. pōnit. ē. locū
cop. ē pōtentia tota. l
d Mōlitari autē. Ps.
cogitat. ne. pōt. q̄. malitiæ
ei. ē illi. q̄ expectāt pauli
dū placarēt. pōt. e Et
delectabit. l. multitudine
pacis. Ps. inquit. q̄ ē placita
pax. ē. frequēt. ēt. l. multitu
dīe pacis tpal. q̄. multitu-
di. ē. mouit. ira. ē. indigat
pp. q̄s. videbit ab aliis in
getari. ſe. ēt. b. referri. ad
pōm. m. t. q̄. dīm. fuit
dño. mālect. ē. obedient
bitauit. i. pace. l. tra. a. deo
loci. data. vt. ps. q̄. dicūt
vanis. tēti. f. Obſtina
te. Dic. ſtiter. obdūt. q̄
pſpitas iustoꝝ. ſit. malis. ꝑ. malorum. almistōe. mali. q̄. pſperitas. malo
ſemp. hs. malis. pene. ānexa. Et. hoc. ꝓtigit. vno. mō. q̄. fūt. diuini. a. ſcriptura. eo
q̄. ſemitatus. trahit. ad. bonū. ſemitabile. rōni. ſcīā. dicta. mē. ſit. rōnis. ſue. fm
dictū. ad. ſcīā. pp. q̄s. ducit. pōs. q̄. exhibeāt. De. tpāl. pſperitate. malop. alios. ē. b. q
dē. hoc. trahit. b. adē. illucescēt. admodū. diſcrepātia. Et. postea. ꝓcedit. dicēs.
Ipſi. ſi. ſic. miſerā. eſt. ēt. malā. fugitādā. malicia. indē. Alio. mō. ꝓtigit. ē. b. q
mali. tenuēt. iustos. ne. bono. ſtent. q̄s. reducit. l. iustis. e. idē. eſt. q̄. tyrānī. ali
quādo. pl⁹. affligēdō. ē. pacientia. ē. magnanimitate. martyr. q̄. ipſi. marty-
ra. de. affrictōe. ſūi. dicta. a. tyrānis. dē. legīt. de. nacano. ē. ſūō. vinctio. vel
dicit. ei. trāo. victi⁹. Parat. ſuis. ipſi. ſuos. ad. eos. vt. dō. ſuccurrāt. mēb. pa
nia. l. corpe. accēbi⁹. ipſe. pūnit. in. l. mīte. Et. ſubdit: Ad. hoc. martyrio. ſua
ſima. voce. dicta⁹. incipit. tremere. ē. rapido. ore. ēt. stridere. dētib. ībitare.
vt. videāt. pēna. ē. pōt. q̄. martyrē. dō. laniare. ē. b. ē. q̄. dō. ſi. Obſtabit
pōſit. iustis. ſc.] dolēs. de. bono. fue. ſtus. q̄. Dñs. aūt. ſc. q̄. nō. habebit
iustū. q̄. ne. lēdat. ut. iustis. aucrē. ē. ſtuet. b. Ait. ꝓſpicit. q̄. ventur. dies
ei⁹. i. dies. vltōr. punitōis. p. ſuis. malis. l. Gladū. exēmerūt. pēc
ti. ſc. q̄. trahit. armāt. ē. q̄rū. pēc. ad. ſēruitū. iustoꝝ. k Gladi⁹. eoꝝ
tum. ī. cordis. ipſop. ſc. q̄. ē. ſi. pcussūrus. ſterāt. iustos. l. corpe. ipſi. pt⁹. ꝓcutio
dicit. vt. mox. q̄d. ſequit. ſuperet. alios. vētur. sup. cordiat. amā. fuit. ſuſpēsus. l
patibulo. q̄s. ſp. narrat. mardochēo. Dolor. vtq. Ait. pōt. expōi. ſic. a. de. ini
quo. tuis. ē. vo. iusto. ac. ille. loco. Obſtabit. pōt. iustis. Unde. ipſius. vō. cui
quidē. q̄. stricta. ira. ē. dolorio. occidi. ēt. frēdunt. sup. ipſum. Dño. ſt. irride
ſpicit. q̄. venit. dies. ei⁹. l. mā. ei⁹. Ait. q̄. dño. ſuo. ac. frē
dūt. ēt. ac. dño. irridunt. ēt. nō. pmittēs. vō. cadere. l. man⁹. ei⁹. Ait. gla
dium. aperūt. pēna. ē. l. mā. q̄. ira. ter. fuit. a. philistēo. Gladiū. exa-
uerūt. pēna. ē. l. mā. ē. ſuis. ē. m⁹ Gallico. ēt. gladio. ē. arcus. ſtrīquēter. ſpicu
rūt. ad. mortē. vō. ē. ira. ei⁹. Gladi⁹. eoꝝ. q̄. in. cor. ipſop. ipſoꝝ. ala. ē. b. q
vī. gyrātur. mortē. ſuā. ſupēdit. ē. bonū. dānū. q̄. ipſi. irruerūt. sup. ꝓbos
gladios. ē. ſic. ſi. lactus. ſū. i. Reg. vii. Et. arcus. eoꝝ. ꝓfrigat. tota. n. ſtus

Melius est. ſc. Ps. Paulo ante. de. malicia. ē. ſuſtinentia. hic. de
diuitiis. ē. pauperate.

Confringam. autem. iustos. ſc. Aug. Nō. ait. me. per. exemplum. cructa. fuc.
Crux. enim. ipſi. ſimilis. est. in. pena. ē. manet. in. gloria. a. loco. enim. ſupplicio
rum. trasiit. ad. frontes. imperatorum.

† ſ. mors. iniquōrū. ſic. ſtruenda. ut. nocere. iustos. qui
q̄. ſi. ſpoliētur. eoꝝ. substātia. eſt. malū. ſi.
† ita. impios. iustis. † tenuis.

tabunt terram. † Et adhuc pu-
† pro quo. ſemel. † Cui. non. ſufficiūt. ea. quæ. ſibi. ſūt. peccatis
rangit. mens. mali. pro. iud. militarem. pū.

filium ē nō erit † peccator: ē
† Aug. ſi. non. erit. qui. ſit. habebit. vitam. quam
modo. ei. videt. non. ſit. qui. ſit. habebit. iudicium. Aug. ibi
ne. quidē. ibi. erit. locus. quo. cadāgat. filius.

† Iustus autem hēditabunt
† misericōs. † quid. ibi. eis. † aug. ma
li. in. eternū. ibi. omnia. pcr.

terram. ē. habitabunt. in. ea.
† nunc. pro. illi. modo. dicūtur. † Cal. qui. ſi
peccātis. iudicāt.

† Adhuc. ora. ſc.
Cal. Dū. mēb. dicit. nōp
mitto. agat. pōa. agētes.
ē. nec. ille. q̄dē. videat. dol.
q̄. dō. iudicio. malabūdit

Nicolaus

a Et adhuc pusillū. Ps.
pōa. b Sit ē sit pusil.
fabricat. de medio mō
pusillo. c Et q̄res
loci. Ps. Inquit. p iu
tis malitiā. ē locū. destruit
l pōnit. pōnit. ē. locū
cop. ē pōtentia tota. l
d Mōlitari autē. Ps.
cogitat. ne. pōt. q̄. malitiæ
ei. ē illi. q̄ expectāt pauli
dū placarēt. pōt. e Et
delectabit. l. multitudine
pacis. Ps. inquit. q̄ ē placita
pax. ē. frequēt. ēt. l. multitu
dīe pacis tpal. q̄. multitu-
di. ē. mouit. ira. ē. indigat
pp. q̄s. videbit ab aliis in
getari. ſe. ēt. b. referri. ad
pōm. m. t. q̄. dīm. fuit
dño. mālect. ē. obedient
bitauit. i. pace. l. tra. a. deo
loci. data. vt. ps. q̄. dicūt
vanis. tēti. f. Obſtina
te. Dic. ſtiter. obdūt. q̄
pſpitas iustoꝝ. ſit. malis. ꝑ. malorum. almistōe. mali. q̄. pſperitas. malop
ſemp. hs. malis. pene. ānexa. Et. hoc. ꝓtigit. vno. mō. q̄. fūt. diuini. a. ſcriptura. eo
q̄. ſemitatus. trahit. ad. bonū. ſemitabile. rōni. ſcīā. dicta. mē. ſit. rōnis. ſue. fm
dictū. ad. ſcīā. pp. q̄s. ducit. pōs. q̄. exhibeāt. De. tpāl. pſperitate. malop. alios. ē. b. q
dē. hoc. trahit. b. adē. illucescēt. admodū. diſcrepātia. Et. postea. ꝓcedit. dicēs.
Ipſi. ſi. ſic. miſerā. eſt. ēt. malā. fugitādā. malicia. indē. Alio. mō. ꝓtigit. ē. b. q
mali. tenuēt. iustos. ne. bono. ſtent. q̄s. reducit. l. iustis. e. idē. eſt. q̄. tyrānī. ali
quādo. pl⁹. affligēdō. ē. pacientia. ē. magnanimitate. martyr. q̄. ipſi. marty-
ra. de. affrictōe. ſūi. dicta. a. tyrānis. dē. legīt. de. nacano. ē. ſūō. vinctio. vel
dicit. ei. trāo. victi⁹. Parat. ſuis. ipſi. ſuos. ad. eos. vt. dō. ſuccurrāt. mēb. pa
nia. l. corpe. accēbi⁹. ipſe. pūnit. in. l. mīte. Et. ſubdit: Ad. hoc. martyrio. ſua
ſima. voce. dicta⁹. incipit. tremere. ē. rapido. ore. ēt. stridere. dētib. ībitare.
vt. videāt. pēna. ē. pōt. q̄. martyrē. dō. laniare. ē. b. ē. q̄. dō. ſi. Obſtabit
pōſit. iustis. ſc.] dolēs. de. bono. fue. ſtus. q̄. Dñs. aūt. ſc. q̄. nō. habebit
iustū. q̄. ne. lēdat. ut. iustis. aucrē. ē. ſtuet. b. Ait. ꝓſpicit. q̄. venit. dies
ei⁹. i. dies. vltōr. punitōis. p. ſuis. malis. l. Gladi⁹. exēmerūt. pēc
ti. ſc. q̄. trahit. armāt. ē. q̄rū. pēc. ad. ſēruitū. iustoꝝ. k Gladi⁹. eoꝝ
tum. ī. cordis. ipſop. ſc. q̄. ē. ſi. pcussūrus. ſterāt. iustos. l. corpe. ipſi. pt⁹. ꝓcutio
dicit. vt. mox. q̄d. ſequit. ſuperet. alios. vētur. sup. cordiat. amā. fuit. ſuſpēsus. l
patibulo. q̄s. ſp. narrat. mardochēo. Dolor. vtq. Ait. pōt. expōi. ſic. a. de. ini
quo. tuis. ē. vo. iusto. ac. ille. loco. Obſtabit. pōt. iustis. Unde. ipſius. vō. cui
quidē. q̄. stricta. ira. ē. dolorio. occidi. ēt. frēdunt. sup. ipſum. Dño. ſt. irride
ſpicit. q̄. venit. dies. ei⁹. l. mā. ei⁹. Ait. q̄. dño. ſuo. ac. frē
dūt. ēt. ac. dño. irridunt. ēt. nō. pmittēs. vō. cadere. l. man⁹. ei⁹. Ait. gla
dium. aperūt. pēna. ē. l. mā. ē. ſuis. ē. m⁹ Gallico. ēt. gladio. ē. arcus. ſtrīquēter. ſpicu
rūt. ad. mortē. vō. ē. ira. ei⁹. Gladi⁹. eoꝝ. q̄. in. cor. ipſop. ipſoꝝ. ala. ē. b. q
vī. gyrātur. mortē. ſuā. ſupēdit. ē. bonū. dānū. q̄. ipſi. irruerūt. sup. ꝓbos
gladios. ē. ſic. ſi. lactus. ſū. i. Reg. vii. Et. arcus. eoꝝ. ꝓfrigat. tota. n. ſtus

† ſ. mors. iniquōrū. ſic. ſtruenda. ut. nocere. iustos. qui
q̄. ſi. ſpoliētur. eoꝝ. substātia. eſt. malū. ſi.
† ita. impios. iustis. † tenuis.

fur. † Melius est modicum in
† aug. quia. ē. ſi. modo. ꝓficere. ad. ſi. ſemper. erit.
ſto: † ſuper diuitias peccatorum
† potentia
multas. Quoniās † brachia pec
† aug. in. aduersis. per. ſpemque. exempla.
catorum conterentur: † confirmāt
† quomodo. ꝓfirmat. q̄. † approbat.
autem iustos dñs. † Nouit
† hoc non potest homo
ei. videntur. iquitia. ipſi. deus. quid. ea. ſeruet.
† dominus † dies immaculatop
† pro. diebus. imaculatis.
ē † hereditas eorum ineternum

† Confundūtur q̄ sperat in. dño. ſc. vel. alio. † male-
dictos. q̄. ponit. carne. brachiū. ſuū. † tribulandos
plenius. in. qa. potius. dixerunt. vel. indicij.
erit. † Nō cōfundentur in † tem
† qui. modo. sunt. vel. qñ. mali. erūnt. in. futuro.
pore. malo: ē in † diebus famis sa
† ab. † aug. qnto. abstia. eternitāt. nihil
turabūtur: quia † peccatores pe
habent. inuentrix. ē. diu. manse. ē. iustis.
† etiam. interim. † in. ſpiritu.
ribunt. † Inimici † nō domini
† vel in. † honoris. ē. pōtia. † gloria.
† mor⁹ honorificati fuerint ꝛ† cer
† affectu. † aug. fumus. quanto. plus. erat.
dine. tanto. plus. euanuit.
altati: † deficientes † quēadmodū
† in. inferiori. † penitus. ab. omni. virtute.
† ideo. dei. multo. quia. accepit. corpus. ē. mortem
ꝓpter. deo. ē. non. agit. gratiam.
fumus † deficient. † Mutuabi-
† ab. alterō. reddit.
tur peccator: ē † non soluet: † iust⁹
† semper. est. aliquid. quod. det. vel. erogetur.
autem miseretur † ē retribuet.

Melius est. ſc. Ps. Paulo ante de malicia ē ſuſtinentia, hic de
diuitiis ē pauperate.

Confringam autem iustos. ſc. Aug. Nō. ait. me. per. exemplum. cructa. fuc.
Crux. enim ipſi. ſimilis. est. in. pena. ē. manet. in. gloria. a. loco. enim. ſupplicio
rum. trasiit. ad. frontes. imperatorum.

Diebus. ſ. Ps. Ait
est. hæc. vita. qñ. boni. cla
mant. ē. ſi. iusti. ſi. laturā
tuntur. per. ſcripturas. ē
ēpla. dñi. q̄. pmittūtur.
Dñs. duo. oppōit. q̄. pe.
pertunt. in. iudicio. Pri
mō. ſfunderē. ē. inimici
ēo. contra. saturabūtur:
qui. mor. l. ſi. ſtantis. in. al
tum. abēdāt. tam. statim
a. varietate. cadunt. defi
ciēto. vt. nec. indicium. re
manet. quāto. pl⁹. deuāt
tanto. cit⁹. vt. fumꝰ. dei.

Mutuabitur.
Cal. Audit. verbum. dei
nō. redāt. operibus.

Et nō soluet. Ps
etenim. reddit. operibus
qs. audita. precepta.

Misereatur. ſc. Cal.
De. bis. q̄. actiō. Mōs. n.
mouet. erga. nō. bñtos: ē

De lyra

saul ē. fui. exercit⁹. fuit. dñi
ſtracta. l. Medit⁹ est
modicum. iusto. q̄. q̄ntū
cūq. modicū. bāt. de. bo
nis. tpalib⁹. hs. ibi. ſuffi
cētissimo. q̄. apperit. ea. q̄
dit. ad. hoc. ſpūaliter. q̄s
qetat. ei⁹. aia. m. Sup
diuitias. pōp. multas
in. qb⁹. nō. bñt. ſufficiēti
ſ. magis. idigētiā: q̄. ois
abundāt. p. pdigalitatē. ea
anarittā. a. ſtute. dedink
tes. Si. primo. nō. abundāt.
ſ. p. pdigalitatē. ētati. dūt
tibus. euacuāt. ē. sic. adhuc
dū. starū. ſuū. amplē. dūt
tibus. ideb. ire. acgrēdo. Si
ſecūdo. mō. ſ. p. auaritiā:
sic. lcurrāt. idigētiā. ni. q̄
si. audēt. ꝓ. iusto. diuitiis.
tū. q̄. crescūt. ꝓ. iniquitatē
vt. eis. q̄. semp. plus. eis
deficiat. q̄: si. bñt. cētū. ibi. bāt. ad. bōdā. mille. ē. si. mille. ad. decē. milia. ē. si. sp
augmētādo. ē. tū. postea. totū. pāt. i. mortē. ē. aliqñ. ēt. ab. eā. q̄. ab. eis. pōt. vi
latr. ēo. auferunt. ideo. subdit: n Melius. b. adhuc. ſc.] i. diuitie. in. qb⁹. ō
fidēant. o Cōfirmat. aut. iustos. dñs. q̄. a. bono. ētutia. nō. mouēt
in. ꝓsperis. vel. aduersis. p Nouit. dñs. Dic. ꝓsequēter. ostēdit. ꝓspe
tas. iustoꝝ. excellentior. ꝓspitate. malop. ex. eo. q̄. in. futuro. receptūr. ē. pmo
circa. hoc. tangit. dilectiōe. recepti. ē. secūdo. meriti. ibi: Apud. dñm. Circa
primū. scīendū. q̄. iusti. in. futuro. recipiant. pro. fisio. experimo. premium. glo
mali. ēo. malū. pene. eternitēm. q̄. dō. dicit. ſc.] i. diuitie. in. qb⁹. ō
fidēant. o Cōfirmat. aut. iustos. dñs. q̄. a. bono. ētutia. nō. mouēt
in. ꝓsperis. vel. aduersis. p Nouit. dñs. Dic. ꝓsequēter. ostēdit. ꝓspe
tas. iustoꝝ. excellentior. ꝓspitate. malop. ex. eo. q̄. in. futuro. receptūr. ē. pmo
circa. hoc. tangit. dilectiōe. recepti. ē. secūdo. meriti. ibi: Apud. dñm. Circa
primū. scīendū. q̄. iusti. in. futuro. recipiant. pro. fisio. experimo. premium. glo
mali. ēo. malū. pene. eternitēm. q̄. dō. dicit. ſc.] i. diuitie. in. qb⁹. ō
fidēant. o Cōfirmat. aut. iustos. dñs. q̄. a. bono. ētutia. nō. mouēt
in. ꝓsperis. vel. aduersis. p Nouit. dñs. Dic. ꝓsequēter. ostēdit. ꝓspe
tas. iustoꝝ. excellentior. ꝓspitate. malop. ex. eo. q̄. in. futuro. receptūr. ē. pmo
circa. hoc. tangit. dilectiōe. recepti. ē. secūdo. meriti. ibi: Apud. dñm. Circa
primū. scīendū. q̄. iusti. in. futuro. recipiant. pro. fisio. experimo. premium. glo
mali. ēo. malū. pene. eternitēm. q̄. dō. dicit. ſc.] i. diuitie. in. qb⁹. ō
fidēant. o Cōfirmat. aut. iustos. dñs. q̄. a. bono. ētutia. nō. mouēt
in. ꝓsperis. vel. aduersis. p Nouit. dñs. Dic. ꝓsequēter. ostēdit. ꝓspe
tas. iustoꝝ. excellentior. ꝓspitate. malop. ex. eo. q̄. in. futuro. receptūr. ē. pmo
circa. hoc. tangit. dilectiōe. recepti. ē. secūdo. meriti. ibi: Apud. dñm. Circa
primū. scīendū. q̄. iusti. in. futuro. recipiant. pro. fisio. experimo. premium. glo

† ſ. Cētio. in. obuia. ſ. ira. agentes. ē. iustis. ſupadue.
† Quia benedicentes ei hereditā
† ſ. viuentiū. † ſ. turpi. vita. † manen
bunt † terram: † maledicentes au
pes. per. vos. blāphemantur. in. gentibus.
† Hēū. bñdictos. ſ. nō. potest. impiū. nō. esse
† ideo. ēt. benedicendi. nunqz. † a. domino.
† a. bonitudine. regnātur. respōdet. q̄. domino.
tem ei⁹ † disperibunt. † Apud dō
† ſ. et. per. hoc.
minū gressus hominis ꝛ† dirigē
† ſ. nō. bra. † ſ. bō. † ſ. in. qua
tur: ē † viam eius † volet. † Cuꝫ
† aug. ad. arctā. pducit. est. in. corpe. † ſ. Ma-
matre. † vel. ē. cadi. prudēs. ad. frāgit. ꝓ. eternā.
† cecidērit † non cōllidetur quia
† a. limō. adamo. † ſ. mollē.
Dōminus † supponit manum
† ſ. ſupponendum
suam. ꝛ Iunior. fui. etenim. senui
† ſ. vbo
ē † non vidi iustum † derelictum
† Cal. ope. vel. imitatorem. † ſ. qz. verbū
dei. semper. ēt. ea. † indigere. pane. verbo.
nec † semen eius † quærens pane. ꝛ
† ſ. q̄. vel. ideo. † ſ. admonitio. affectu. mle.
† ſ. pecūia. † Augustinus. ea. vt. eterna. anticipat.
† Tōte die † misereturꝫ ē † cōmo
† ſ. Aug. quod. seminavit. vt. metat. † ſ. opere
vel. imitatione. † ſ. multiplicando. † ſ. quia
cum. exhibitione. veniet. pos. mansi. labo.
dat: ē † semen illius in † bñdictio
† ſ. idoneū. quicūq. † ſ. Aug. ne. cui. no-
ere. sed. ei. bene. ſc. † ſ. Aug. qz. malus. re-
pente. non. potest. bona. appetere.
ne crit. ꝛ Dēclina a † malo ē † fac
† ſ. ne. putes. te. perdūtū. † ſ. Este. memor. ē. ser
† bonum ē † inhābita in seculum
ua. vitantium. † ſ. declina. fac. bonū. † Cal.
ē. fiuit. pat. ſanctos. † inde. iudicat. ē. nō. relenti. eos
seculi. † Quia dominus † amat
† Cal. misertos. eos. discretiōe. inter. bo. ē. ma.
† ſ. et. iustos. affligi
† iudicium ē † nō † derelinquet ſan
† ſ. q̄. † Cal. ſi. hic. mutauer.
ctos suos † in ēternum conserua
† ſ. contra. † ſ. propter. piaua. opera
buntur. † Iniusti † punientur: ē

Supplātabūtur. Cal. Supplātur ē pūnis. sanctus. infligy. pcēt.
Dominus. ſc. Cal. Cōsolatio. iusti.

In manibus. Aug. Job. terra. tradita. est. in. manus. impij. Lazare.
sed. animā. luicraz. educit. deus. ne. cadat. Cum. iudicabitur. iis. Cal. Ut
nō. permitti. dānari. iustū. cū. iudicatē. ab. ipso. vel. illi. ipso. Cal. malū. ei⁹.

Et circulabit. Cal.
Quia. nō. nisi. cruciat⁹. in
celesti. potest. habitare.

Et dixi. Dñs. Cassio.
Quod modo credis. ea
pōnit. notat. gaudia. pp
natum. primo. quia. tang
sensit. in. quāto. sint. in-
celestium⁹. Inde. q̄. vide
bāt. pōne. singuq. vnde
gratias. ei. de. modo. libe
ratis. ab. hmōi. malis.

Tēsti impium.
Aug. Libra. hoc. q̄. pu
tauit. deo. ē. tēstē. ē. q̄. b
vitā. pīgrinat. sup. hōnes
ē. altatum. ē. sup. cedros
clemantē. vt. alt. celsior. sit.
Hoc. ē. vt. deo. abeūs. pr. ac
cipi. cui. relegato. loc⁹. nō
dāt. ē. altat⁹. Trāsiui.
mādā. meliori. puer. inde
ad. deū. ētāte. ē. vitā. nihil. d.n.

De lyra

data. ē. ea. vita. bñ. a. filio
deo. dat. sō. subdit. p. cā:
ꝛ. Quia. dño. manu. tu
dicti. i. ea. iustitie. q̄. pce
ptūr. mādat. decalogi.
ē. Et. ſi. deficiunt. lau
cios. tuos. i. pūnimus
q. ea. co. finali. ē. ptūr. ō
subdit: ē. In. eternū
ſcrutabit. l. vita. dū. Et
q̄. sic. tuti. ē. p. opīo. habi
tabunt. terrā. l. vīuētiū.

Et ecce. Dño. Cassio.
Et. ecce. ps. q̄. ē. vita.
duplicat. sīgnū. ē. sicut. b. t
telligit. ꝓsperitas. a. pce
ptis. Et. ē. ꝛ. ps. q̄. ē. b. legē.
dauid. de. ea. vīuētiū. q̄.
tra. ista. literā. post. iudi
cū. nō. bñtabit.

† ſ. vt. semen. iusti. in. bene. fructū. † q̄. sue. fructu
bonitudine. erunt. † opa. ad. seruū. tractum.
† Cal. limitatione. rerum. cum. eis.
semen impiorum peribit. Iusti
† ſ. viuentiū. † qui. ēt. eterna
autem hereditabunt † terram: ē
† ſ. merito. bñ. iudicio. † cessio.
habitabunt in seculū seculi su
† ſ. de. ipso. deo. ē. eternis. † ſ. inductione. alterq
per. am.] Os. iusti. meditabitur
quid. bona. possit. timere. vel. fugere.
† sapientiā: ē † lingua eius † loqtur
† ſ. sed. ne. putes. vt. de. illa. esse. de. gētibus. populus
bri. labiorū. eius. ac. fabulis. † ſ. pcepta. dei.
iudicium.] Lex dei eius in † cor
† ſ. quasi. ibi. p. sēt. † ſ. Cal. vertit. in
corde. sibi. vt. a. laqueis. peccatorum.
de ipsius: ē † non † supplantabū
† ſ. ibi. † ſ. sūt. grauia. ē. ea. vt. videāt.
tur. gressus. ei⁹.] Cōsiderat pec
† ſ. q̄. ostēdit. ē. vita. eius.
cator. iustum: ē † quærit mortifica
re eum. Dominus autem non de
† ſ. pōt. eū. mori. ē. vt. ei. nocētes.
relinquet eum in † manibus ei⁹.]
† ſ. ei⁹. † ab. bonitate. eius. † ſ. iudi. † Cal.
Cū. iudicā. sūt. de. illo. ad. cruciādū. iudi.
nec † damnabit † cum † iudi
† ſ. iudo. vel. pio. † ergo. nec. † ſ. eis. pcepta.
cabitur illi.] Expecta dom. nus
† ſ. in. expectando. † ſ. pcepta. † Quid
inde. mihi. † ſ. mercedis.
ē † custodi † viam eius: ē † exalta
† ſ. in. † ſ. firmior. † ſ. viuentium
bit te. † vt † hereditāre capias † ter
† ſ. Et. modo. nobis. qui. promissa. in. experimēta
ribus. pcēta. † ſ. gloriose. regni.
ram: cū † perierint peccatores † vi
† ſ. modo. iusti. quo. qui. erunt. ofi. erunt. felicitate
impiop. † ſ. in. bonop⁹. † vita. modo.
debis. † Vidi impium † supercil
† ſ. in. cedro. sicuti. † ſ. similitudine.
† ſ. que. altra. a. vita. deiect. sunt.
altatus: ē † elevatū † sicut † cedros
† ſ. Da. ad. similitudinē. eius. † ſ. potens.
† quia. nō. erat. locus. eius
libani. † Et trāsiui ē ecce † non

Supplātabūtur. Cal. Supplātur ē pūnis. sanctus. infligy. pcēt.
Dominus. ſc. Cal. Cōsolatio. iusti.

In manibus. Aug. Job. terra. tradita. est. in. manus. impij. Lazare.
sed. animā. luicraz. educit. deus. ne. cadat. Cum. iudicabitur. iis. Cal. Ut
nō. permitti. dānari. iustū. cū. iudicatē. ab. ipso. vel. illi. ipso. Cal. malū. ei⁹.

Et circulabit. Cal.
Quia. nō. nisi. cruciat⁹. in
celesti. potest. habitare.

Et dixi. Dñs. Cassio.
Quod modo credis. ea
pōnit. notat. gaudia. pp
natum. primo. quia. tang
sensit. in. quāto. sint. in-
celestium⁹. Inde. q̄. vide
bāt. pōne. singuq. vnde
gratias. ei. de. modo. libe
ratis. ab. hmōi. malis.

Tēsti impium.
Aug. Libra. hoc. q̄. pu
tauit. deo. ē. tēstē. ē. q̄. b
vitā. pīgrinat. sup. hōnes
ē. altatum. ē. sup. cedros
clemantē. vt. alt. celsior. sit.
Hoc. ē. vt. deo. abeūs. pr. ac
cipi. cui. relegato. loc⁹. nō
dāt. ē. altat⁹. Trāsiui.
mādā. meliori. puer. inde
ad. deū. ētāte. ē. vitā. nihil. d.n.

De lyra

data. ē. ea. vita. bñ. a. filio
deo. dat. sō. subdit. p. cā:
ꝛ. Quia. dño. manu. tu
dicti. i. ea. iustitie. q̄. pce
ptūr. mādat. decalogi.
ē. Et. ſi. deficiunt. lau
cios. tuos. i. pūnimus
q. ea. co. finali. ē. ptūr. ō
subdit: ē. In. eternū
ſcrutabit. l. vita. dū. Et
q̄. sic. tuti. ē. p. opīo. habi
tabunt. terrā. l. vīuētiū.

Et ecce. Dño. Cassio.
Et. ecce. ps. q̄. ē. vita.
duplicat. sīgnū. ē. sicut. b. t
telligit. ꝓsperitas. a. pce
ptis. Et. ē. ꝛ. ps. q̄. ē. b. legē.
dauid. de. ea. vīuētiū. q̄.
tra. ista. literā. post. iudi
cū. nō. bñtabit.

† ſ. vt. semen. iusti. in. bene. fructū. † q̄. sue. fructu
bonitudine. erunt. † opa. ad. seruū. tractum.
† Cal. limitatione. rerum. cum. eis.
semen impiorum peribit. Iusti
† ſ. viuentiū. † qui. ēt. eterna
autem hereditabunt † terram: ē
† ſ. merito. bñ. iudicio. † cessio.
habitabunt in seculū seculi su
† ſ. de. ipso. deo. ē. eternis. † ſ. inductione. alterq
per. am.] Os. iusti. meditabitur
quid. bona. possit. timere. vel. fugere.
† sapientiā: ē † lingua eius † loqtur
† ſ. sed. ne. putes. vt. de. illa. esse. de. gētibus. populus
bri. labiorū. eius. ac. fabulis. † ſ. pcepta. dei.
iudicium.] Lex dei eius in † cor
† ſ. quasi. ibi. p. sēt. † ſ. Cal. vertit. in
corde. sibi. vt. a. laqueis. peccatorum.
de ipsius: ē † non † supplantabū
† ſ. ibi. † ſ. sūt. grauia. ē. ea. vt. videāt.
tur. gressus. ei⁹.] Cōsiderat pec
† ſ. q̄. ostēdit. ē. vita. eius.
cator. iustum: ē † quærit mortifica
re eum. Dominus autem non de
† ſ. pōt. eū. mori. ē. vt. ei. nocētes.
relinquet eum in † manibus ei⁹.]
† ſ. ei⁹. † ab. bonitate. eius. † ſ. iudi. † Cal.
Cū. iudicā. sūt. de. illo. ad. cruciādū. iudi.
nec † damnabit † cum † iudi
† ſ. iudo. vel. pio. † ergo. nec. † ſ. eis. pcepta.
cabitur illi.] Expecta dom. nus
† ſ. in. expectando. † ſ. pcepta. † Quid
inde. mihi. † ſ. mercedis.
ē † custodi † viam eius: ē † exalta
† ſ. in. † ſ. firmior. † ſ. viuentium
bit te. † vt † hereditāre capias † ter
† ſ. Et. modo. nobis. qui. promissa. in. experimēta
ribus. pcēta. † ſ. gloriose. regni.
ram: cū † perierint peccatores † vi
† ſ. modo. iusti. quo. qui. erunt. ofi. erunt. felicitate
impiop. † ſ. in. bonop⁹. † vita. modo.
debis. † Vidi impium † supercil
† ſ. in. cedro. sicuti. † ſ. similitudine.
† ſ. que. altra. a. vita. deiect. sunt.
altatus: ē † elevatū † sicut † cedros
† ſ. Da. ad. similitudinē. eius. † ſ. potens.
† quia. nō. erat. locus. eius
libani. † Et trāsiui ē ecce † non

tusti meditabit sapiētiā. Posita varietate meriti ē. bonoris. qui. ad. iustos
ē. ipsos. i. vita. actiua. b. ꝓtter. ponit. i. vita. cōtēplatiua. cū. dr. Os. iusti. me-
ditabit. sapiētiā. l. loqt. sapiētia. et. meditatiōe. cordis. sui. pcedit. fm. victum
saluatoris. ad. ab. xvi. Et. adhūc. ita. n. cordis. eo. loqt: bonū. hō. ō. bono. the
sauro. pfert. bōa. bona. Sapia. de. vt. qñ. sapida. sit. ā. ꝓpē. ē. circa. cognitionē.
diuinop. c Et. lingua. ei⁹.] q̄. hoc. est. retinuādo. cognitiōē. i. agēdo
ad. primū. f Lex. dei. ei⁹. cordis. xpi⁹. p. inspē. meditatiōē. g Et. ē. sup
plātabūt. ſc.] q̄. ſi. amputēt. a. vīa. iustitie. p. dēmōe. vl. bois. suggestionē.
Dic. ā. meditatio. iusti. ē. circa. legē. dei. vt. ea. cōtēplatiua. meditatio. ipsi. ē.
vt. malā. pcepta. ḡfiat. ō. subdit: h Cōsiderat. pcēt. iustus. qñ. ē. q̄do
possit. decipi. ipsū. i Et. xpi⁹. manifestat. cū. q̄. si. totū. xpi⁹. ei. nocē. i. dēmō. ei⁹
ministros: ſ. ēt. i. pōa. pōa. nec. totū. xpi⁹. cū. suis. vita. corporis. ſ. ēt. spūalis. xpi⁹.
cū. aucrē. a. vita. iustitie. k q̄. dr. frequēt. cripit. iustū. de. manu. ipsi. ō. subdit:
h Dñs. ā. ſc. ps. pt. de. iolerabyque. libauit. eos. de. manib⁹. frāmi. q̄rū.
l Nec. vīuabit. ſc.] ad. pemdēs. et. eis. voluīt. calcat. libauit. ioseph. a. fra
dicati. carceri. ad. pemdēs. miserio. imig. Ecclī. xxxv. Et. daniel. adhuc. cati
bōis. ad. fugā. tionē. boius. imīge. Dan. vi. m Expecta. dñs. Postq̄
ostēdit. ꝓficere. imīge. et. pcēdāt. ē. inflop. appetēdā. b. pōt. pōt. sui. mōdus
nē: vīdeāt. q̄. hō. cōmittat. se. fidei. ordini. dūne. nec. moueat. a. rectitudine. iu
stitie. et. malo. ꝓficiscia. ꝓspitate. o. Expecta. pōm. i. et. ordinē. pcēt. dei. iustū.
n Et. custodi. vīa. et. obedīdo. mādata. ei⁹. o Et. ē. altabo. te. de. valle
pīs. mōre. p Et. hydrauit. capitas. terrā. ſ. vīuētiū. q̄ Et. pterit. pec-
tor. videbis. bel. n. videt. vīnatōes. malop. ē. eis. mā. equitatōe. ſ. ipsi. cui
ferāt. ei. et. q̄. ē. vīne. misericordia. r Vidi. ipsū. superexaltātū. i. pōm. vīa. dei
pmittēs. o Et. eleuauit. sicut. cedros. libāi. b. ē. i. mari. ē. pignitate. ipsi. i.
mōre. n. libani. erexit. mari. odet: b. ps. de. nerone. ipsi. mag. ch. nepotē
tool. mōdo. e. de. multis. alijs. tyrānis. t Trāsiui. ē. ecce. nō. est. qz. nō. ps
testat. ē. ea. venisse. q̄. nō. est. nisi. q̄d. trāsit. fm. q̄. ait. Dñs. q̄.

poſſit. et nihil ois fiat † qđ ds ſtatuit. Docuit. i memoriā reduxit. q; bonū ſibi magis ſcire ꝙ ignorare. † ſcitū ad ſalutē. Locuꝰ eo ꝙ ſibi ſit cōſcius.

Ambro. Aug. Tribuit q̄ plenitudo nō antiquo ſed nouiſſimo.

Cassio. Aug. Quia ꝓpterea cal. ꝙ gratuito iuſtificā ſi ꝙ equal.

Ideſt. Aug. Ideſt q̄ plenitudo nō antiquo ſed nouiſſimo.

Cassio. Aug. Quia ꝓpterea cal. ꝙ gratuito iuſtificā ſi ꝙ equal.

Ambro. Aug. Tribuit

Psalmus

XXXVIII

Dixi custodiam. Aug. In proximo abolitur vel actione gratiarum: nisi quod tacendo pro nobis loquitur deus, loqui autem ac tacere nos tam relinquitur. Et aliquis quo tacendo post vocatus.

Dixi. Et ut tacens ab hiberet certa spes ibi instantis. Ne obiectorio, quod dixit lingua, vt qd me deceat, vel deceans bonis q cum eo crucifigas. hic

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vel. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuriam velle. d. Ps. Dauid populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat. vel. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c. i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat. Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiā. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

ta vt. i. cū cando diligen ter a recidivo. a Ita mīs alle vt. i. ut. abolen c subtrahebat c cor. cum pītia. ppter quare pdit cui nō potuit refelli. cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiā. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiā. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiam. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Psalmus XXXVIII

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiam. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiam. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Psalmus XXXVIII

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiam. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

Dixi custodiam. Aug. Cui nō potest rebelle. Cōpellus cruciatus. b Et malum. Ille. vi. ii. Reg. xv. c. Cuius imolare victimas sibi est iniuria vēti d. i. ō dauid. populusq; dominus angelus. cū adhibēt. vbiq; subdit: Dominus est mihi ad Dauid. Deo. Coram quo ego ambulo. e Aut oblectat vt. ii. ad Dauid. Deo. Coram quo ambulo. f Ostendit, nostrum. g Ne dormiamus me. Dic: ponit hunc psalmū obstatio intēta in q̄ dauid vel nobiscū: vt cū pleraq; a recidivo i pericla mala. d. Ne dormiamus me vbi. i. fidei mala reincidē. h Dic me. vt. i. a. d. ii ad modicū vimiliē me fragilitatē nec nō potero tentatiōe resistere. c. id subdit: i Iniqui de. vt. i. primo psalmo mihi auferūt. k Dic de. la. mee. i. a q̄ efficiēter. c i quo obtutiar cōtra salvatore eterne: Ad quam nos perducat q̄ sine fine vivit & regnat.

Psal. XXXVIII.

I o Dixi custodiā. Vnde psalmista tacuerit. Ad victoriam libidi pe. dauid. Dixi. ne nō nobis libidi. c nos permittē ista tamen ad beneplacitū q̄ sunt contra cultus. Ad intellectū de bat. ii. philar. dixi. q̄ fic vtā pro eo. Quid primū clamos ad vitā ne laudes vocātes. Ierem. q. Potens cuncti vitas laudes i tēplo. c i illis sect me. peccipalio cātes. f. aliquis bonū c. libidi. licet ēpe. ab illo cleroꝝ vocantandos. Fm q̄ hē. i. pal. xvi. c. d. libe. ii. et ipse lenius bat. n. Posuim. dauid. i. libi appro pinarūq; auctor. Libidi. i. apropiat cleroꝝ cōtra libidi p eos & cantādos. Adversarii. i. cū quodā cōtra. nūciet vna pe. dicoꝝ. nūciat fu parare alii. post expositi sunt. i. pe. ii. In tranſla. ēo Piero. dic hebreus ponit. vi. n. Prouincia. vbiq; dicit dauid. In bribis aūt nō e cōtēr tē sic: In finē canticū dauid. p̄ vidibū. Et i. libi ei. cadē ponit. c inla sicut i. hebraico. vt ps ex delo. b. c. 3. de. iii. p̄ sic igitur ii. appz auctor ps. i. p quo erat dicendū. c. mō. candidi. i. mū nō appz. ppter q̄s de hoc vaſe dr apud hebreos i latinos. Et omissis multis ppter q̄ sit aut vitandam accipū tuos mōs exponēdo q̄ videt mihi magis ire ppositū. Un. modus

Dixi custodiam. Aug. Cui. mo. nec hic ps. Nicolaus

mam eius: ¶ Vērūtamē vane ¶ cō
¶ signa in hortis ¶ aug. liber corrector
turbatur omnis ¶ homo. ¶ Exaū
di oationem meam domine: ¶ t
deprecationē meā auribus pēpē
¶ aug. liber ne prohibeas lex ignis ¶ aug. qui
pellicior ac crebro Cant. Cant. dicit. absens tui desiderio
peregrinatio charitatis ¶ al. affectus vt ad fol. Magis
flumen ac locus lacrime oculus: i oculis. talem tuis ¶ qui
lacrimas quid vocis illi opus.
¶ lachrymas meas. ¶ Nē silicas
quoniam aduena ego sum apud
¶ Hic agnoscit se peregrinū aut diabolo. ¶ qui
te patris ¶ aug. q. magis mortalis. ¶ hic ergo ait. Si me
te ¶ peregrinus: ¶ sicut ¶ oēs pa
¶ libro ¶ aug. qui migrauerunt ¶ al. reflat hoc potere
¶ Cal. qui nunc vnus. ¶ q. habet celum vniuersi
vnde ait. Quomodo sedet in celestibus qui fecit angelos suos in celestibus suis ¶ Aug. ne
ci peccatum meum. ¶ al. si non peccatis in religio libro. ¶
id non ero angelus vero et quod est cum deo
tres ma. ¶ Rēmitte ¶ mihi vt ¶ rē
¶ dubio vna. ¶ absque
frigeret ¶ priusq; ¶ abeam ¶ am
plius nō ero.
¶ de mutatione ¶ aeris refluentes in nouum
¶ dicitur qui labitur qñ nō sit. nec ubi genitus

¶ In finē psal. ¶ oēs. XXXIX.

Psalmus XXXIX

puerilat. In finē psalm⁹. Cal. Q finis laudet eccliā expectatis dñm ¶ accepit eū. ¶ ab eo nouū testamētū qō et multi iecerunt illi. Illa ponit oīa tugibidē, ¶ mittat ad mirabilia deo. Cal. Hic ipse q̄ nūciat.

Expectando expectā. Cal. Expectāt ¶ ignat⁹. Ly expectās expecta,
¶ Aug. auctoritas ab antiqo in abrahā ¶ oratio adhuc expectauit

¶ In promissione prophetarum
¶ Cal. mitra eius brillante ...

Expectās expectaui dñm:
¶ qui fecit ¶ inclinauit ¶
¶ qui prophetia fr. abrahā
¶ intendit mihi. ¶ Et exaudiuit
¶ a gratia expecta non cessat ¶ ¶ quid fecit
¶ peccō meo: ¶ eduxit me de
¶ aug. de profundo infigaria et carnalibus concupi
lacu ¶ infecundi ¶ limi.
¶ lacu miserie: ¶ de luto ¶ fecis.
¶ ¶ visum ambulē gressibus ¶ fr. cessum
¶ qui gressus eis subvolo ¶ Vocibus
¶ Et statuit supra ¶ petrā ¶ pedes
¶ ne retro a ¶ plures ¶ operum
meos: ¶ direxit ¶ gressus meos:
¶ Statuit a verbo ¶ fr. ¶ quod possum dō auxilio
¶ aug. predicatione in nouo testamento
¶ Et immisit in os meum ¶ canti
¶ nouum nouus cantor ¶ nouus facta sunt ola ¶ ¶ fecit
ca. ¶ vel tripudii ¶ non ego alienus
cum ¶ nouuz: ¶ carmē ¶ deo no
¶ peccatis lēgem amicitia ¶ litera. vitis ¶ ydolatrie
stro. ¶ Videbunt multi ¶ time
¶ Cal. luci ¶ dni. ¶ non silend. ¶ non in pace
dentibus patrie christo ¶ ¶ prophetia
bunt: ¶ ¶ sperabunt in ¶ domino

Carnē. Hiero. nō turpe. nō theatrale. ¶ per nouū testamentum.
Videbunt. Cal. mirabilia tpe incarnatōis scā. Aug. Videbūt ¶

De ira

quendo: ppter quod dicere q̄ affl̄am intelligatur de dauid seu quocūq;
alio ¶ mystice tñ de xpo videtur ¶ quadam tradaid errore confirmatio.
Ad exponendum aūt hunc psalmū de xpo duc regule exponēdi sacrā scr̄
ptur̄ quas ca attio expolui in principio super Esth. sunt hic repetende.

Optima est de vno ¶ ei⁹ corpore quod ¶ ecclia seu fidelium congregatio.
Quapter cōceptionē capitis ad corp⁹ ¶ econtra sacra scriptura frequēter
sub vno cōtenta trāsit de vno ad aliud loquēs quasi de vna persona. Esa.
xlix. Insuluit me vestimento salut. ¶ idumeo to iustitie circūdedit me Qui ipse
sum decorati corona ¶ quasi sponsū ornatū monilib⁹ suis. Et ¶ qua
si sponsū decorati corona. refert ad ¶ ¶ quod subdit: qui sponsū ¶.
ad corpus ei⁹ mysticū. qō ¶ ecclia. sm q̄ dicit Aug. iij. de doctrina xpiana
Hoc ps ¶ clarius ¶ nouo testamēto Act. ij. vbi dr Saule saule qd me p
sequeris. i. corpus meū mysticū. Saulus enī nō psequebat xpm in plona
xpi sed ei⁹ fideles. quod ¶ dr stari subdit: Ego sū Jesus nazarenus. ad pso
nam dñi referr. Alia regula ¶ de corpe dñi proprie. qz ¶ corpeus dñi mys
ticus zeinere simul mali cū bonis vsq; ad diem iudicij. vñ segregatum
tur sicut pastor segregat oues ab hedis. ¶ rōne huius cōmixtionis aliquādo
vituperant boni cū malis dicūt & facis. ¶ Cognouit deus peccatū ei⁹. ¶ ¶
sepe dñi sui. ¶ ¶ aūt me nō cognūt: ¶ populū me⁹ nō intellexit. Aliquādo
aūt malos extra cōmendant cū bonis dicūt Oze. xi. Puer israel ¶ diligi
eū. Vnde isq; similia psalmi⁹ ille vitulū ¶ treo ptes. qz ps ponit circa mi
sterū incarnatōis qz ap actio ex pte corpis mistici. scdo huc⁹ misteri rō ex
plona xpi. ibi: Sacrificiū. tertio diuisa deprecatio p statu corpis mistici.
ibi: ¶ aūt oīe. Circa pmū dr in plona corporis xpi mistici. ¶ Et
peccō expectauit dñs. qz sancti patres ¶ corpe xpi mistico cristūs p fidem
ei magno desiderio expectauerūt xpi aduentū. vñ dicebāt Esa. lxiii. Vti
nam dirūpas celos ¶ descenderes. m Et liberāt mi. Leonī fidelis ¶ ad
uentu xpi. n Et exaudiuit ps̄s meos. in mūdum venīdo. o Et
eduxit me ¶ lacu miserie ¶.qz refert ipse a mortuis eduxit sanctos patres
¶ inferno. p Et statuit supra petrā. i. xpm. Ps q̄ dicit apla. i. Cor. x. Pe
tra aūt erat xps. q Pedes meos. i. affect⁹ q̄b⁹ ala gradit. p peccatū
ens xpi ¶ a xpo ultra. ¶ ¶ bolos zelatores ¶ patia ¶ totā affectū sui⁹ ponere ¶ de
um. r Et direxit gressus meos. i. act⁹ meos vita eternā. ¶ ¶ p legem
euangelicā. q̄ introduxit ad beatitudinē qō ¶ vet⁹ facere nō poterat. Ps q
dr Psal. xvij. Michi ad pximū adhesit ¶.. s Et immisit in os meū ¶.]
Istud impletum fuit qñ apostoli ¶ alii discipuli recepto spū sancto in di
uersis ¶ loquebant ¶ varijs linguis magnalia dei. Act. ij. ¶ Multi
bunt multi. qz ad vocem apostolorum aliorūq; cum eis dei laudantium
conuenit multitudo ¶ mente cōfusa ¶ pre nimia admiratione. vt ibidem
dr: v Et timebunt ¶.. Qz auditis verbis beati petri multi cōpuncti
sunt corde de xpi morte ¶ conuerti sunt ad fidē: ¶ apponūtur sunt in die illa

quod fere de pluribus ppt vidēdū multi populi potest.
Homen. Aug. Dō ¶ saluator. Q. beat⁹ ¶.. q̄ ¶ spālis spat ab eo ¶ ¶
¶ pot ¶ ¶ qui plangit erunt
tunc qd ei⁹ nomē sanctū. In hebreo hoc pupiciū ¶ mō q̄ mut. vel beat⁹ ¶
cui ¶ nomē. i. qui ¶ sanctificat deū. vel illustrat ¶ ¶ spes eius.
Insanie. Cal. Stulta q̄ fatuū a vanit. vel illusio ¶ spectaculo fallacio
¶ cili ¶ ¶ plenum verbum ¶ aliud qui ab eo
rum. Jō plurālit̄ vt de
olbus accipiat hec falsa
¶ opa ma mirabilia ecclā
terra: dicit sagittātes.
Nō ¶ q. ¶. Augu. nulli
sanctoz artium.
Aug. Salua verā,
infanta mendaq: non est
quod putatur.
Hiero. Vana sūt ter
reka. i. vanitate: ¶ ruce ¶..
Mirabilia. Aug.
Pers̄ loquitur sup xpo
in signo non in simulo. i.
fluctib⁹ ¶ ¶ in illis omnibus
Dominus. Aug.
Nō dolez q̄ pēt fallere
¶ falli. ¶ q̄ meli⁹ diliget.
Intendit. Aug. ni
hil vi. pdeliet. non mouet ¶
malos.
Lacuo. Aug. Tenc
bre integrati fidelitatē. ¶.
¶ ignorantie. Lutum,
carnalis concupiscētia; du
plicit̄ dat de⁹ ¶ pictura
psalmi educit de mīa se
cuti q̄ est factus ¶ luturā
se. Deide supra petrā ita
tuit: cū in petris xpi am
bulam⁹. peccata sicut lu
tū iacī fetent. ¶ mergunt
petra ¶ tra lutū. Hiero.
In lacu ēo ¶ tu luto q̄
tes ydola colētes. vel oēs
terrena amantes.

Deficio. b.

Carnē. Hiero. nō turpe. nō theatrale. ¶ per nouū testamentum.
Videbunt. Cal. mirabilia tpe incarnatōis scā. Aug. Videbūt ¶

De ira

quendo: ppter quod dicere q̄ affl̄am intelligatur de dauid seu quocūq;
alio ¶ mystice tñ de xpo videtur ¶ quadam tradaid errore confirmatio.
Ad exponendum aūt hunc psalmū de xpo duc regule exponēdi sacrā scr̄
ptur̄ quas ca attio expolui in principio super Esth. sunt hic repetende.

Optima est de vno ¶ ei⁹ corpore quod ¶ ecclia seu fidelium congregatio.
Quapter cōceptionē capitis ad corp⁹ ¶ econtra sacra scriptura frequēter
sub vno cōtenta trāsit de vno ad aliud loquēs quasi de vna persona. Esa.
xlix. Insuluit me vestimento salut. ¶ idumeo to iustitie circūdedit me Qui ipse
sum decorati corona ¶ quasi sponsū ornatū monilib⁹ suis. Et ¶ qua
si sponsū decorati corona. refert ad ¶ ¶ quod subdit: qui sponsū ¶.
ad corpus ei⁹ mysticū. qō ¶ ecclia. sm q̄ dicit Aug. iij. de doctrina xpiana
Hoc ps ¶ clarius ¶ nouo testamēto Act. ij. vbi dr Saule saule qd me p
sequeris. i. corpus meū mysticū. Saulus enī nō psequebat xpm in plona
xpi sed ei⁹ fideles. quod ¶ dr stari subdit: Ego sū Jesus nazarenus. ad pso
nam dñi referr. Alia regula ¶ de corpe dñi proprie. qz ¶ corpeus dñi mys
ticus zeinere simul mali cū bonis vsq; ad diem iudicij. vñ segregatum
tur sicut pastor segregat oues ab hedis. ¶ rōne huius cōmixtionis aliquādo
vituperant boni cū malis dicūt & facis. ¶ Cognouit deus peccatū ei⁹. ¶ ¶
sepe dñi sui. ¶ ¶ aūt me nō cognūt: ¶ populū me⁹ nō intellexit. Aliquādo
aūt malos extra cōmendant cū bonis dicūt Oze. xi. Puer israel ¶ diligi
eū. Vnde isq; similia psalmi⁹ ille vitulū ¶ treo ptes. qz ps ponit circa mi
sterū incarnatōis qz ap actio ex pte corpis mistici. scdo huc⁹ misteri rō ex
plona xpi. ibi: Sacrificiū. tertio diuisa deprecatio p statu corpis mistici.
ibi: ¶ aūt oīe. Circa pmū dr in plona corporis xpi mistici. ¶ Et
peccō expectauit dñs. qz sancti patres ¶ corpe xpi mistico cristūs p fidem
ei magno desiderio expectauerūt xpi aduentū. vñ dicebāt Esa. lxiii. Vti
nam dirūpas celos ¶ descenderes. m Et liberāt mi. Leonī fidelis ¶ ad
uentu xpi. n Et exaudiuit ps̄s meos. in mūdum venīdo. o Et
eduxit me ¶ lacu miserie ¶.qz refert ipse a mortuis eduxit sanctos patres
¶ inferno. p Et statuit supra petrā. i. xpm. Ps q̄ dicit apla. i. Cor. x. Pe
tra aūt erat xps. q Pedes meos. i. affect⁹ q̄b⁹ ala gradit. p peccatū
ens xpi ¶ a xpo ultra. ¶ ¶ bolos zelatores ¶ patia ¶ totā affectū sui⁹ ponere ¶ de
um. r Et direxit gressus meos. i. act⁹ meos vita eternā. ¶ ¶ p legem
euangelicā. q̄ introduxit ad beatitudinē qō ¶ vet⁹ facere nō poterat. Ps q
dr Psal. xvij. Michi ad pximū adhesit ¶.. s Et immisit in os meū ¶.]
Istud impletum fuit qñ apostoli ¶ alii discipuli recepto spū sancto in di
uersis ¶ loquebant ¶ varijs linguis magnalia dei. Act. ij. ¶ Multi
bunt multi. qz ad vocem apostolorum aliorūq; cum eis dei laudantium
conuenit multitudo ¶ mente cōfusa ¶ pre nimia admiratione. vt ibidem
dr: v Et timebunt ¶.. Qz auditis verbis beati petri multi cōpuncti
sunt corde de xpi morte ¶ conuerti sunt ad fidē: ¶ apponūtur sunt in die illa

¶ est. ¶ ¶ plenum verbum ¶ aliud qui ab eo
¶ pot ¶ ¶ qui plangit erunt
¶ Beatus vir cuius ¶ est nomen
domini spēs eius: ¶ nō ¶ respe
¶ ¶ in voluptatibus
xit in vanitates ¶ insanias fal
¶ aug. qui tam ill⁹ non respexit ¶ qui ei spem
¶ Aug. in corpore ei⁹ hoc ¶ dicit
sas. ¶ Multa fecisti tu domine
¶ qui confirmatus eius fuit ¶ non alienus di
filius ¶ ad nos loquentia.
deus me⁹ mirabilia tua: ¶ ¶ cogita
¶ ¶ in illis omnibus
tiōnibus tuis ¶ nō est qui similis
¶ nobis non videtur hec
sit tibi. ¶ Annūciauī ¶ locutus
¶ ¶ Aug. ymus est numerus hic nullam sed super
sum multiplicati sunt super nu
hunc sunt admirati pater multi. sunt vocati pau. n.e.
merum. Sacrificium ¶ oblatio
¶ ¶ ybrus ¶ propter hoc ola nō vult. qua.
¶ Aug. ¶ corpus perfecū dedicit vt sine peccato
¶ vel corpe ¶ perfectum ¶ dim
nem nōluisti: ¶ aures aut ¶ per
¶ ¶ q quod natus est ¶ exponit pl corpe xpi dm
¶ quapter sacrificium
fecisti mihi. Holocaustum ¶ p
¶ Aug. quod pro peccato fiebat manus ¶ oblata in
lege in ore sibi a ruta ¶ ¶ qz hoc nō fecisti. ¶ p
pio apostli ¶ aug. tempus ¶ vt nemini promissa
quia sufficiunt promissa
pccato non postulasti: ¶ tunc

Sacrificiū. Aug. Ut vēlit res notari ¶ sēp̄ ymnū tacitū. ¶ pro
misso: donec dē. vt ¶ dīt mutat ¶ ¶ dic dabo. ¶ dedi. Ipso ergo veni

Nicolaus

ale circiter tria millia. vt ibidē dr. vñ ¶ subdit: a Beatus vir cui⁹ no
me dñi. ¶. Jesus xpi. b Spes dr. qz ¶ q dr Act. iiij. Nō ¶ aliud nomē
sub celo datū hoīb⁹ in quo oporteat nos saluos fieri. c Et nō respexit i
vanit. i. i legem gentilit̄ idolatrie dedita⁹. d Et insanias falso. i. erro
res indeoz ptra xpm obstinatos. q. p̄ dicitur insanire: aucrtunt a me
tio saluator. Cōsequenter ostendit magnitudo mysterii incarnatōis cum
dr: e Multa fecisti ¶..] manifē ereando ¶ gubernando. sed tanto ma
gis fuit mirabile ipsū reereando p tuam bōdātē incarnationē ¶ passionem
ō sequī: f Et cogitationib⁹ nris. qb⁹ ab eterna dispositis mysteriū
me incarnatōis. g Nō ¶ q ullo sit tibi. q. d. hoc mirabile credit ola
alia. In hebreo hꝫ Et cogitationes tue nobis. i. p nobis. Ps q̄ trāsiit ptr
ro. i. trāsiatōe tuā hebreā. ¶ ¶ ipsi simile ¶ fecisti ¶ exponat sicut p̄t. Et cogi
tationes tue. qb⁹ ab eterno dispositis carnē assumere. Pro nobis. i. sunt⁹
sunt cā nre salutis. Nō ¶ q similis sit tibi. principiū ¶ verbis sequentibus ¶ cō
sequēs ¶ ita sequēti sic: Nō ¶ q similis sit tibi. Cū mirabilibus faciendis
maxime ¶ mirabili incarnatōis mysterio. h Annūciaui ¶ locutus ¶ fili. ¶ pos
stolitarē meā. ¶ q ecclia facultatē humanā. ¶ subdit: i Multiplicata
¶ ille sup numerū. In translā. Hiero. iurta hebreā hꝫ: Plura sunt q̄
narrari queāt. i. mirabilia tua: maxime ¶ misterio tue incarnatōis nostre.
¶ nō ad hoc. Multiplicari, forte ¶ ita corruptū vitio scriptor⁹ ponentiū
multipli cari. p multiplicata. vel ¶ sit ¶ ¶ avera. suppletā ¶ sic: Multiplica
ti sunt. Cessat⁹ mirabilia tua⁹. k Sacrificii. Hic ostēdit effectū myste
rii incarnatōis. ¶ hoc in plona xpi. q. ppbeta trāsit de corpe ad caput
p modū predicti. Circa qō scīendū q. vna cā hui⁹ dicte incarnatōis fuit
ad supplendū ipsā ¶ legis p xpm ¶ incarnatū: ppter quod ipse dicit
Matth. v. Nō venī ¶ legē ¶ adimplere. In lege aūt erāt aliqua pcep
ta cerimonialia de sacrificio ¶ oblationib⁹ offerēdis. Hoc aūt sacrificia
erāt ipsa ¶ ¶ nō poterant auferre peccata. ¶ ō ita ¶ perfectio fuit fabla
ta p̄ncipalia sacrificia ¶ cessāt. Corp⁹ xpi in cruce oblatū. qō sacrificii oīs ¶ sacri
ficiū veteris legis. Et hoc ¶ qō dicit apostolus ad Hebr. x. Impossibile est
enī sanguine ¶ taurop ¶ hircop auferre peccata. ¶ ingredies mundū. Loc⁹
li⁹ p sui ¶ incarnatōnē dicit: Hostiam ¶ oblationē noluisti. corp⁹ aūt apta
sti mihi. i. corp⁹ passibile apti immolatōi: sicut vestiti ¶ ¶ apostoli sup epistolā
ad Hebreos. ¶ hoc ¶ quod ol hostias aliqua vocabula sint mutata. qz ipse
¶ apostoli non sēp allegauerunt scripturā veteris testamenti de verbo ad
verbū. Dē ergo in plona xpi hoīs loquitur deo p̄ vel toti trinitati. Sacri
ficiū. quod fiebat de animalibus ¶ auib⁹. ¶ Et oblationē. q̄ fiebat de reb⁹
frumentaq;. vt de pane similia ¶ eleo ¶ filib⁹. m Noluisti. qz talia nō

eme: nolentes ea ¶ erāt ei⁹ figura. Qñ ¶ manifestus lesū Xpō ¶ sufficere legā
lia. qz sacrificātē ¶ ba.
Aures aut ¶ pfecisti mihi. ad Hebr. x. dr: Corp⁹ aū
tem aptasti mihi. vt dicit ¶ nō eadem ¶ sacrificii vt: Aures aūt pfecisti mi
hi. i. aures pfectas ad obediendū qb⁹ fuit ¶ hoc ¶ fuit obediēs deo p̄ vīq
ad mortem crucis vt habet Phil. ij. o Holocaustū. hec erat quod
dā genus sacrificii quod totū incendebat ad honorē dei. p Et pro
cato. Hostiā p peccato cui⁹ vna ps incēdebat: ¶ alia erat sacerdōi. vt dr
Lenit. vlt. ¶ ¶ aut. q Nō postulasti. qz talia nō fuerāt de lē ō ac
epta. vt dicit ¶ ¶ dñs ego ipe. r Tūc dixī. ego ipe. s Ecce venio. ad offerēdū
sacrificiū acceptissimū deo. t In capite libri ¶.. Hic ¶ liber oīne pre
destinatōne. de quo scribit in ps. leit. Scicunt de libro viuentiū ¶.. In ca
pite aūt huī libri. vt ¶ ei⁹ scripti illud qō primo ¶ principale primet ad cui
nā predestinationē. sicut caput ¶ principal pars bolo. ad⁹ vtrūq; aūt incarna
tionis xpi per qō oēs bolos inducunt⁹ aduīt eternā huc beatā ¶ illud qō
principaliter primet ad diuinā predestinationē. v ¶ dī dixi: In capite libri
¶. oīne predestinatōis. v Scripti ¶ de me ¶.. Ipse qō dicit ipe Job.
vi. Descēdi de celo nō vt faciā voluntatē meā ¶ voluntatē ei⁹ q̄ misit me.
Et quoniam deus velit aliqua xpi bolis semp erat diuersitatem plenius. nō
subdit: x De⁹ meus volui ¶ legē ¶..] Legē euangelicā. y In
nunciaui iustitiā tuā. i. legem euangelicā q̄ continet iustitiam plenam.
z In ecclia magna. i. in tpl⁹ vbi oēs tales ¶ sunt⁹ ¶ non ipse
quātor docuit: vt patebit quatuor euangelistē. Similiter in ecclia magna
per totum orbem diffusa in qua ipe per apostolos euangelium ¶ mi
uit: ¶ qz dr ps. ¶ vīt. In omnē terrā exiuit sonus eorum. a Ecce labia
mea nō phibebo. a ¶ mihi. ¶ dñe vertuntur in euangelice p me ¶ alios doctores
ecclie. b Iustitiā tuā ¶..] qz ipe ea manifestauit ¶ ¶ ¶ facta.
c Veritatē tuā. qua ipse ¶ promisit de ipo patribus ¶ facta.
te tuā. i. ¶ ipsū a te missus. q̄ salute dabitur. c Dixi. ola illa manifeste
docuit ipse: vt ps ¶ dicat in cadē. f Nō abscōdi misericordiā tuā.
quā per me voluisti mundo facere. g Et veritatem tuam. qz misericor
diā ¶ veritas simper se concomitantur in operibus dei. h Ā con
cilio multo. sic dicit Hiero per. c. quia ipe est in bolo. ¶ in translatione
Hiero. iurta hebreum habetur: Qō ec lētia multa. quod idem est.
i Tu autem dñe. Hic consequenter declarātur ipsius xpi bonta nō
cessa. p statu corporis sui mystici. ¶ ¶ qrum ad amentiā mali. ¶ stul
do qrum ad adeptionem bonitatis. Et⁹ dicit. Circa primū dicit: Tu aūt
dñe. i. tu deus pater. k Ne lonez facias ¶..] La corpe mo mys
tico: p quo ipe loquitur frequenter cessāt in euangelio.

Misericordia tua et veritas. Aug. Amor et timor perducit me ad te. [illegible] Capillos. Aug. [illegible] capilli [illegible] Remi. vel super eos que sunt capillis [illegible] in christo [illegible]

Complaceat. Cas. [illegible]

Qui dicunt mihi. Aug. [illegible]

Et dicant. Cas. [illegible]

Ego autem. Cas. [illegible]

Ne tardaveris. Aug. [illegible]

Nicolaus

a Misericordia tua etc. [illegible] Joh. xi. [illegible] Ego in [illegible] Quoniam circumdederunt [illegible] Quorum non est numerus. [illegible]

a me: misericordiam tuam et veritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates mee: et non potui ut viderem. Multiplicati sunt super capillos capitis mei: et cor meum dereliquit me. Complaceat tibi domine ut eruas me: domine ad adiuvandum me respice. Confundantur et revereantur simul qui querunt animam meam: ut auferant eam. Convertantur retrorsum et revereantur: qui volunt mihi mala. Ferant confestim confusionem suam: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur super te omnes querentes te: et dicant semper magnificetur dominus: qui diligunt salutare tuum. Ego autem mendicus sum et pauper: dominus sollicitus est mei. Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaveris.

In finem psalmus david.

Beatus qui XL.

intelligit super egenum et pauperem: in die mala liberavit eum dominus. Dominus conservet eum: et vivificet eum:

Psal. XL. b Beatus. [illegible] Aug. Propheta [illegible] Qui intelligit. Aug. [illegible] Dominus. Aug. [illegible] Aug. Pietas [illegible] Et vivificet. Aug. In futura vita, vel hic [illegible]

De lyra

[illegible] Comprehenderunt me iniquitates mee [illegible] Et non potui ut viderem [illegible] Multiplicati sunt etc. [illegible] Complaceat tibi etc. [illegible] Domine ad adiuvandum me etc. [illegible] Confundantur et revereantur etc. [illegible] Qui dicunt mihi euge euge [illegible] Exultent [illegible] Et dicant semper magnificetur [illegible] Ego autem mendicus sum etc. [illegible] Tu es adiutor [illegible] Et protector meus a malis [illegible]

[illegible] Beatus qui intelligit. [illegible] Psal. XL. [illegible]

[illegible] Joh. xiii. [illegible] Beatus qui intelligit etc. [illegible] In die mala liberabit eum dominus [illegible] Dominus conservet eum in corpore. [illegible] Et vivificet eum [illegible]

Et beatum

[illegible] Dominus opem ferat. [illegible] Aug. Universum stratum [illegible] Inimici mei. Cas. [illegible] Opem. Aug. [illegible] Versasti. Aug. [illegible]

et beatum faciat eum in terra: et non tradat eum in animam inimicorum eius. Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius: universum stratum eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi domine miserere mei: sana animam meam quia peccavi tibi. Inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur et peribit nomen eius. Et si ingrediebatur ut videret: vana loquebatur: cor eius congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras et loquebatur in idipsum. Adversum me susurrabant omnes inimici mei: adversum me cogitabant mala mihi. Verbum iniquum constituerunt adversum me: numquid qui dormit non adiciet ut resurgat. Etenim homo pacis mee in quo speravi: qui edebat panes meos: magnificavit super me supplantationem. Tu autem domine miserere mei: et resuscita me et retribuam eis. In hoc cognovi quoniam voluisti me: quoniam

Nicolaus

a Et beatum faciat eum in terra [illegible] b Et non tradat eum in animam [illegible] c Inimicorum eius [illegible] d Dominus opem etc. [illegible] e Universum stratum eius versasti [illegible] f Ego dixi domine miserere mei [illegible] g Sana animam meam [illegible] h Inimici mei [illegible] i Quando moriet et peribit nomen eius [illegible] k Et si ingrediebatur etc. [illegible] l Ut videret me [illegible] m Vana loquebatur [illegible] n Cor eius etc. [illegible] o Egrediebatur [illegible] p Et loquebatur in idipsum [illegible]

Et si ingrediebatur. Cas. [illegible] Egrediebatur. [illegible] Ad in idipsum. [illegible] Susurrabant. Cas. [illegible] Si inquid. Aug. [illegible] Etenim homo pa. Aug. [illegible] Speravi. Aug. [illegible] Tu autem do. Aug. [illegible]

De lyra

[illegible] q Adversum me [illegible] r Omnes inimici mei [illegible] s Adversum me cogitabant mala mihi [illegible] t Verbum iniquum constituerunt [illegible] v Numquid qui dormit [illegible] x Non adiciet ut resurgat [illegible] y Etenim homo pacis mee etc. [illegible] z In quo speravi [illegible] a Qui edebat panes meos [illegible] b Magnificavit super me etc. [illegible] Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. c Tu autem domine. [illegible] d Miserere mei [illegible] e Et resuscita me [illegible] f Et retribuam eis [illegible] g In hoc cognovi [illegible] h [illegible]

non gaudebit inimicus meus super me. Me autem propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Benedictus dominus deus israel a seculo et in seculum: fiat fiat.

In finem intellectus filiis chore.

Psal. XLI.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te deus. Sitivit anima mea ad deum fontem vivum: quando veniam et apparebo ante faciem dei. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte dum dicitur mihi quotidie: ubi est deus tuus? Hec recordatus sum: et effudi in me animam meam: quoniam

Nicolaus

de lyra

transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei. In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: et quare conturbas me? Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis: et hermonijm a monte modico. Abyssus abyssum invocat in voce cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua: et fluctus tui super me transierunt. In die mandavit dominus misericordiam suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Quare oblitus es mei: et quare contristatus incedo dum affligit me inimicus. Dum confringuntur ossa mea exprobraverunt mihi qui tribulant me

Nicolaus

de lyra

[illegible]

Dum dicunt mihi per singulos dies: ubi est deus tuus: quare tristis es anima mea: et quare conturbas me. Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

In finem psal. david. XLII.

Iudica me deus et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me. Quia tu es deus meus fortitudo mea: quare me repulisti: et quare tristis incedo dum affligit me inimicus? Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum: et in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad deum qui letificat iuventutem meam. Confitebor tibi in cythara deus deus meus: quare tristis es anima mea: et quare conturbas me? Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

In finem filiis chore psalmus ad intellectum.

Psalmus. XLIII.

Deus auribus nostris audivimus: patres nostri

Nicolaus

De lyra

Psal. XLII.

Psal. XLIII.

[illegible]

[illegible]

annunciaverunt nobis. Opus quod operatus es in diebus eorum: et in diebus antiquis. Manus tua gentes disperdidit et plantasti eos: afflixisti populos et expulisti eos. Nec enim in gladio suo possiderunt terram: et brachium eorum non salvavit eos. Sed dextera tua et brachium tuum: et illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis. Tu es ipse rex meus et deus meus: qui mandas salutes iacob. In te inimicos nostros ventilabimus cornu: et in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis. Non enim in arcu meo sperabo: et gladius meus non salvabit me. Salvasti enim nos de affligentibus nos: et odientes nos confudisti. In deo laudabimur tota die: et in nomine tuo confitebimur in seculum. Nunc autem repulisti et confudisti nos: et non egredieris deus in virtutibus nostris. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros: et qui oderunt nos diripiebant sibi. Dedisti nos tanquam oves escarum: et in gentibus dispersisti nos. Vendidisti populum tuum sine precio: et non fuit multitudo in commutationibus eorum. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris: subsannationem et derisum his qui in circuitu nostro sunt. Posuisti nos in simi-

Nicolaus

De lyra

[illegible]

Exprobrationem. Cas. Exprobrare est facta malefice. Oblequi est ab [illegible] ... Non recessit. Cas. Ita q retro [illegible] ... Declinasti. Aug. Semite nostre erant in voluptatibus [illegible] ... declinasti viam que ducit ...

[illegible]

... ad obsidendum et ex despicatione mouendum capita sua

litudinem gentibus: commotionem capitis in populis. Tota die verecundia mea contra me est: et confusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquentis: a facie inimici et persequentis. Hec omnia venerunt super nos: nec obliti sumus te: et inique non egimus in testamento tuo. Et non recessit retro cor nostrum: et declinasti semitas nostras a via tua. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis: et cooperuit nos umbra mortis. Si obliti sumus nomen dei nostri: et si expandimus manus nostras ad deum alienum. Nonne deus requiret ista: ipse enim novit abscondita cordis. Quoniam propter te mortificamur tota die: estimati sumus sicut oves occisionis. Exurge quare obdormis domine? exurge et ne repellas in finem. Quare faciem tuam avertis: oblivisceris inopie nostre et tribulationis nostre? Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra: conglutinatus est in terra venter noster. Exurge domine adiuva nos: et redime nos propter nomen tuum.

Aug. Vel exurge. [illegible] Obdormis. negligere videris. Quare et si [illegible] ... Et tribulationis. [illegible] ... In terra venter. Aug. Qui genua figit terrena habet quo plus humilietur: qui vero plus humiliatur, et venter herent terre: non habet ultra quo plus humilietur. Exprimit ergo nimiam humiliationem: ... Angu. vel plangit eos qui sunt venter: id est carnales et heserunt id est consenserunt iniquis.

Nicolaus de lyra

a Commotionem capitis in populis: solet enim homo movere caput pre admiratione cum videt aliquid magnum repente decessisse et annihilatum qualis erat status iudeorum. b Tota die verecundia mea contra me est. i. occurrit mihi occasio verecundandi. c Et confusio faciei mee cooperuit me. homo enim confusus solet faciem operire et se quasi post abscondere. d A voce exprobrantis et obloquentis. contra populum iudaicum. e A facie inimici et persequentis. quia non solum molestabant eos verbis sed etiam factis. f Hec omnia. Hic consequenter ponit deprecatio pro liberatione. et primo ad hoc allegatur ratio ex parte populi afflicti. Secundo ex parte dei ... [illegible] ...

qui negabant divinam providentiam se extendere ad actus hominum. r Quoniam propter te. i. propter custodiam legis tue. s Mortificamur tota die. [illegible] ... t Exurge. Hic consequenter ad liberationem populi allegatur ratio ex parte dei ... [illegible] ... ab eis liberari divina misericordia virtute.

Eructavit

In finem etc. Aug. Epythalamium. i. laus thalami. Cantica pro commutandis ... Cas. Propheta ... Eructavit. Aug. Hiero. ... [illegible] ...

In finem pro his qui commutabuntur filiis chore ad intellectum canticum pro dilecto.

Eructavit cor XLIIII meum verbum bonum: dico ego opera mea regi. Lingua mea calamus scribe velociter scribentis. Speciosus forma pre filiis hominum: diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te deus in eternum. Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime. Specie tua et pulchritudine tua: intende prospere procede et regna. Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua. Sa

Nicolaus de lyra

a Eructavit etc. Huic psal. premittitur talis titulus in hebreo. Ad victoriam super sosanim filiis chore eruditio cantici dilectionis. Circa quod sciendum quod iudei moderni dicunt quod hoc nomen sosanim significat rosas in plurali. Hiero. autem transfert lilia ... Psal. XLIIII. [illegible] ...

... de maria te loquitur psal. iste. i. de pulcherrima dilectione christi et ecclesie. ... [illegible] ... Propter veritatem ... [illegible] ...

Sagitte tue acute populi sub te cadent in corda inimicorum regis. Sedes tua deus in seculum seculi: virga directionis virga regni tui. Dilexisti iusticiam et odisti iniquitatem: propterea vnxit te deus deus tuus oleo leticie pre consortibus tuis. Myrrha et gutta et cassia a vestimentis tuis a domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filie regum in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Audi filia et vide et inclina aurem tuam: et obliuiscere populum tuum et domum patris tui. Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est dominus deus tuus: et adorabunt eum. Et filie tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis. Omnis gloria eius filie regis ab intus: in fimbriis aureis circumamicta varietatibus. Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferentur tibi. Afferentur in leticia et exultatione: adducentur in templum regis. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: constitues eos principes super omnem terram. Memores erunt nominis tui domine in omni generatione et generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in eternum et in seculum seculi.

Astitit regina. Cas. Hic ab vxore commendat sponsum.

Varietate. Cassio.

Audi filia. Cassio.

Et concupiscet. Cas. Hic laudat eam a forma.

Tyri. Cas. Per tyrum vicinam iudeis gentes designat: vnde mulier chananea ecclesie figura.

Post eam. Cas.

Afferent. Cassio.

Pro patribus. Cas.

Nicolaus

deauratis et vasis aureis et ceteris preciosis in ministerium templi deputatis. ideo subdit: a In fimbriis aureis. i. sapientie doctrinis. b Circumamicta varietatibus. i. diuersorum statuum qui sunt in ecclesia dei et in varietatibus charismatum et virtutum que sunt in personis huiusmodi statuum. c Adducentur regi. Descripta magnificentia regis et regine in seipsis. Hic consequenter ostenditur in prole procedente ab eis: non per carnalem generationem sed spiritualem...

Sagitte tue et cetera. Secundum quod dicit Ra. Sa. ista est reseruata sicut et in pluribus locis sacre scripture...

De lyra

vel alabastro: quod est sicut ebur: in quibus illa aromata erant reposita sicut in domibus suis...

In finem filiis chore pro archanis psalmus dauid.

Deus noster XLV. refugium et virtus: adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis. Propterea non timebimus dum turbabitur terra: et transferentur montes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eorum: turbati sunt mon[tes]

In finem. Cas.

Filiis chore. Cas.

Psal. XLV.

Deus. Cas.

Inuenerunt nos. Aug.

Terra. Cas. Iudea.

Vel mare. Aug.

De lyra

non inueniuntur. propter hoc dicit Ra. Sa. et alii hebrei quod filii chore fecerunt hunc psal. quando miraculose fuerunt saluati pereunte chore. i. patre eorum cum aliis multis: secundum quod dicitur Numeri xxvi. Et factum est grande miraculum ut pereunte chore filii eius non perirent...

reperiebantur

Psalmus ipsius. Aug. Et vaticinium q̄ exulta in ipso fundatur: ut gentes a regna fabricentur. Aug. q. d. Ps finit mare: sed tamen ad illud pertinet hoc ps: ut ostendat nos non timere cum ad illud veniamus cui hoc ps̄ dicit.

Ayant. d. m. Aug. Hui. vellet. i. benedicti nōn auditi fuit ei admiratio & laudis. Dixit. Aug. In ipso bono operis principio. v. hoc

Dñō. Aug. Ps̄ virtutis. Aug. Quod ipse dixit: principio. v. hoc quod est.

Dedit. Gaudii magni pacem filiorum. Dō. venient terra.

Domus meta habitat.

Dño virtutū. Aug. Quem pertinet qui in ipō vivit: et accedit: quia nocebit iudeorum: & venit ut quasi unus ex duobus vocatis.

Nocter. Aug. nō ni fi filiis ecclie. De⁹ in eo. qui illa nocte natus quātū dedit iacobo: est illius nō est deus.

Ascensor. Aug. Ascendit ad vocātū populū

Populus. vt ō pārtu virgis. v. filia et omnia.

Nicolaus

reperiuntur sicut fuit de cēli in precipio dñi tibet.

Lau. a Flumina impet⁹ ꝛc. Hic per derivat fluvios promissionis in ipō ꝓphetico. Circa q̄ sciendū ē q̄ victa terre ruptura prīgit q̄ dixit ille. exile in deserto. Primū adit mirabile q̄ dēserte eis in cibo de celo: fluit in eis tandem mirabilis. Secundū adit fuit petra ctio chananeos terribil. ⁊ ḡma deificat primū. secundo secundū: Con

turbate sūt gētes. Circa primū sic ot: Flumina ipet⁹. Cursus letandis impetus. b Letificat civitatē dei. Glorificatio populi ifrl q̄ vi civitas dei. Claritas cui ecclia vocat: populus adt ifrl vocatus erat i culmi vocē dei. ⁊ ō merito vocat civitas dei quam civitatē letificat cursus letandis duplicitet. Uno mō q̄ stetit et populus trālicet p aquedi siccā. vt habet Josue. iii. Alio mō q̄ post. p trālicet populus letandis tuit currūs fluvij ei cui anne terram vt hī Josue. iiii. c Sanctificauit tabernaculū ꝛc. Hic accipit tabernaculū p archa. Cognitis p petitionē aliqñ fit cohuersio ad ebreū: q̄ dicit est dominū rōne dominatio vini in eo zelēt. Archaz adt testa mōti tīc deus sanctificauit. i. cepit sanctitatē ostēdi: q̄ flumen cū sacerdotes ei pedēs portarūt pedes in aqua iordanis cursus ad superiorē ptē fluvij: ⁊ qñ cessāt de iordanis a luce cursus iordanis solitus reintegrāt. vt habet Josue. iii. c. iiii. d Deus in medio eius ꝛc. ⁊ Cū medio populi ifrl. q̄ tē cursus dei. ita q̄ transitat cum saltem ab eo fuvij auxilij. ideo subdit: et adiuvabit eā deus mane diluculo. i. valde pōpte ⁊ cito. f Conturbate sunt. Hic ponit cā secōdā. i. destructio chananeoꝝ ⁊ aliog̃ i terra promissionis q̄ ei ausūerāt resistere iordanis diuina virtute. p tribus filiog̃ ifrl dēsolatū est cor eoꝝ: ⁊ nō remāsit in eis spūs ad resistendū filiis ifrl. vt hī Josue. v. ⁊ hoc ē q̄ ot: Conturbate sūt gētes in terra promissionis habitēs. g Et inclinata sunt regna. Dedecta a tīe ad audacia et fortitudine sua. ⁊ victi regna in pluribus ptibus. regēs ⁊ vnus fuerūt debellati a Josue ⁊ filiis israel vt hī Josue. xii. h Dedit vocē suā. Coluer. b p sacerdotes q̄ de pōnte eius in circuitu hiericho tubis clangebāt: ⁊ in die septimo et tali clāgore ⁊ populi clamore muri hiericho funditus corruerūt. vt hī Josue. vi. ⁊ q̄ hoc factū fuit p terremotū a deo immissū: ib sub dicit: i Mota est terra. Ite ēo terremotus nō potest a cī nisi deus virtute sibi inest: ⁊ Dñs virtutū ꝛc. Ja. acceptator deprecationū

ut sup. l Venite. p devotionē. m Et videte. p attentionē. n Opa dñi. qui illud facit potest virtute potissimū humana. o Que posuit p digna in hebreo ⁊ in trālatione Hiero. turpa hebraī habet: Solitudines q̄ ciuitas hierichō fuit posita tāb maledicta ad reedificandū: vt hī Josue vi. ubi dicit⁹ est cīta dño q̄ sustinuerit ⁊ reedificauerit ciuitatē hierichō p Auferens bella usq; ad finē terre: quia habet statico terre promissionis ita sacrificē obediam per iosue ⁊ filios ifrl ei q̄ nullus audebat bellū mouere

Auferens bel. Aug. Quia p adventū idolatria ⁊ superbia tot⁹ orbis perit: vel ecclipsis. p cuius primū ortū pacatus fuit.

Clarate. Aug. Ut obtusa sit armatura carnis: nō hētes vnde pugnare

Mineo gen. Aug. Q. d. ⁊ ō infinitū puer o vicarice calue calue. voe ōi gēti ad quas tu missus ierit.

Psal. XLVI.

Aug. Dicta ad Jesum trālatū ut ⁊ a deo in ps̄l. ad nūc vocatum tm fat ad laudem.

Exultate. Hiero. potens q̄ vult. Terribile. Nimis quia iudicia sua in potentia.

Subjecit populos nō. Cal. Hoc hoīb⁹ fidelibus pacem quibus ōia ceruicē subiecit sua: vt sibi subiecit nobis adiuvādos: Pōpulos. Lau. Nostro. Cassi. Uni versali, fidiret ecclie hoc diuare omnibus cengrue nīt fidelibus? quibus q̄ tristes subiecit sua. ⁊ sunt.

Sub pedibus nostris. Cassio. Per pedes pusillanimes accipe q̄ dus populi subiecti sunt.

Aug. Sub pedibus, sic ecclesia vt nondum credentes sub pedibus habeat.

De Ispra

re ebrā eos sīn quod ot Josue. q. Succurge terra a ꝓjectōe subditur: q Ascēdit deus ꝛc. ꝓjectio subditur: in ps̄na domini. r Vacate et videte. p diligenti attentione.

o Quoniā ego sū dñs. cultus virtuti nullus potēti resistere. t Exalta bor in gentibus. in cāti mirabili contritione.

v Et exaltabor in terra. quia p effectu videbit q̄ nullus pōt mihi resistere

p Dñs virtutū nobiscū suscepto: ꝛc. sīnd ut hō ē filius chore ꝓtexit⁹ sine psalmi sc salvatos de terre aperta viuia virtute. Psal. XLVII.

Omnes gētes plaudite ꝛc. Huic psal. preponit talis titulus in hebreo. Ad victoriā filijs chore psal. ⁊ patet sensus huius tituli ex ꝓpheticis. In hoc aūt psal. spīritu ꝓphetico ponit gratiaꝝ actio a filijs chore. p victoria futura sub Josue de populis habitantibus in terra chanaā: circa quam cepimūr hīc aliqua dei beneficia in speciali que nō fuerunt cepta in psal. pcē. ⁊ utilitē in duas partes: quia primo populus ifrl ad dei laudem inducit. ⁊ secūdo ad hoc ratio inducit ibi: Quoniā dñs. Circa primū dicit: Omnes gētes. i. omnes tribus israel. vnde i hebreo habetur: Omnes populi. ⁊ similiter in trālatione Hiero. iuxta hebraī. Ibi enim nomen gētis cōmuniter accipit p gentibus qui non erant de filijs israel. Sed hoc nomē populus indifferenter accipit p iudeis et gentilibus.

Plaudite manibus. in signū exultationis. in hebreo habet: Tangite manibus. i. instrumēta musicalia quibus diuine laudes canebant a leuitis. ⁊ cum hoc etiam vocibus humanis. ideo subditur: Jubilate deo in voce exultationis. a Quoniā dñs. Hic assignatur ratio ad hoc inducēs. ⁊ sic dicit: diuina laus resumit: dicit: Psallite. Circa primū sciendū ē q̄ divine laudes ex sua excellētia cī dicit: Quoniā dñs excelsus: quia transcendit omne intellectū creatum. ⁊ per ꝓsequēs omnē laudē sibi oblatā. vnde dicit Eccli. xliii. Benedicētes dñi exaltate cū quantū potestis: maior est enim omni laude. Secundo adducit ratio ex cius beneficio: cum dicitur: b Terribilis. i. hostibus nostris. q̄ magis expimūt cī dicit: c Subiecit ꝓpulos nobis. i. chananeos ⁊ amorreos aliosq; q̄ habitabāt in terra ꝓmissionis. In hebreo aūt habet: Subiiciet populos nobis. i. subiiciēs eos peculiē ꝓ nobis vt habeam⁹ victoriā. ⁊ hoc factū fuit pugnāte iosue ⁊ eos. sm q̄ ot Josue. x. Cū q̄ fugerēt filios israel ⁊ essent i declivio bethoron dñs misit sup eos lapides magnos ē celo vsq; ad azecham mortui sūt multo plus lapidibus grandinis q̄ gladio peruerāt filij ifrl. d Elegit nobis hereditatē suā. hoc fuit ꝓpriū in quoq; regno q̄ tīe fuerāt in ꝓpriaꝝ: vt dicit habetur. ⁊ postea inde educti sunt ad tēpus. Et ait ad ꝓpriū et eternū qui secum erant: Jte ⁊ ponite pōnes vīros sup colla regū illoꝝ. ⁊ ic quit⁹ pōtea: Sic eni facit dño cūctis hostib⁹ vīis pro quos dimicabit.

Elegit

Elegit nobis ꝛc. Hic in ps̄na apostoloꝝ. Elegit nobis vnā hereditatem suam multoꝝ populoꝝ: vt columnas cam. gladio pudicitionis custodia eorum fernentes ⁊ malitiam vehementes.

Hereditatē. Aug. Celestis hereditas pulchritudo est charitatis populi in qua speciosus erit fulgens vt sol qui nunc est asterisci.

Specuī. Augu. Jā ditatus iacob vel significatus p iacob q̄ terrā vanit pro celestib⁹. vt iacob sicut q̄ fuit gra. dei. quia cum vicerit etiā reprobatio.

Ascendit. Cassio. Ps̄alma. Alleluia ⁊ regnū dei declarat: vel iubilare monet psalter.

In jubilo. Aug. Quidā admirantium apostoloꝝ nō potuerāt exponi. vbi fuit vox tube. i. angeloꝝ manifesta. clamantis viri galilei q̄. i. ꝛc. Et. n. subtilius ī essabile gaudiū q̄ nec tacere ꝓ. nec exprimi valet

Psallite. Cal. Optimus laudate. valde ⁊ sonitate q̄ si credeo repetit q̄ deus est q̄ creat. ⁊ rex creata gubernāt.

Omnis. Cassio. Nō vt supīt crede mala ēracie.

Sapiēter. Docet q̄o se psallendum. olim sine sensu psallebant. ot

Nicolaus

a Elegit nobis ꝛc.]dicebat. n. fra ꝓmissiōis ꝑdi modo ꝑfectus dicēdo q̄ sibi visum cultū dei. b Speciē iacob. In hebreo hī: Dilexit iacob. de hoc enī gl̄ar⁹ fuit iacob ꝓtarcha: q̄ illa fra fuit sibi ē suo semini ꝓmissa. vī ꝑ sbi accepit iacob pio ꝓpio ifrl dēsolatē iacob. ⁊ sic ē sensus: Speciē iacob .i. frā speciosā quā dedit ꝓpio dēsolatē de iacob. c Quā diligit. ⁊ nitō pōt referri ad ꝓnā ꝓtarche iacob. de q̄ dicit dño ad malachie. i. Jacob dilexi: esau aūt odio habui. vī ad ꝓpiū dēsolatē de iacob q̄ fuit ꝓpius peculiaris ipsi⁹ dei: vt hī Deut⁹. vii. d Ascēdit de⁹ i iubilo. ille ascēsus fuit q̄ dira ē victoria de ꝓpio dirabilī⁹ ira ꝓ missōis: Hī q̄ ot Josue. x. Quia uitq; ira a ꝓnio. Filij ē ifrl pcuerāt tabernaculū dñi i silo: vt habet Josue. xviii. Cōgregāti ē oēs filij ifrl i silo: ibi fecerūt tabernaculū reflionis: ⁊ subiecta est eis ira subiecta. Silo ait ē i sorte ephraim q̄ ē ira mōtuosa. tabernaculū aūt fuit apportatū de galgalitq; locus ē. ꝑpe iordanem. ⁊ sic dominū. ꝑp q̄ ꝑtātes tabernaculū ⁊ archā ad locū silo recedebāt ascēdēdo. e p tale modū ot de⁹ ascēdisse: q̄. ꝓpitatorū q̄ erat sup archā erat q̄ sedet dei: sic dicā fuit. Exo. xxv. Jta ait deportatio fuit cū iubilo diuinaꝝ laudā: q̄ circūdātur vocib⁹ hūanis ⁊ musicis ītrumēt. ⁊ is hoc nō sit scriptū. Josue. xviii. tñ hoc ꝓbabile vī ex alijs locis scripture i q̄b⁹ archa legit deportata cū tali solēnitate. vt hī. ii. Reg. vi. q̄si archa fuit deportata ad locū quem ꝑauerat dauid: ⁊ filij. iii. Reg. viii. c Psallite. Dic. p fidei dei bñficio lauī ei⁹ retinēt: cū ot: Psallite deo nr̄o. ⁊ ot q̄nqo psallite ad maiorē luitatē q̄m ndēu q̄nq; libroꝝ morsi. cui⁹ cā subdit. f Dñs rex oīs terre dño. ō excellēt laudabilia. ō subdit. g Psallite sapiēt. i. mature ⁊ ꝓuenter: ⁊ nō ilolēt seu dissolute. h Regnabit de⁹ sup gētes. Is. n. mō regnet: tñ gēt⁹ appebit regnū suū i futuro iudicio. i De⁹ sedet sup sedē sanctū suū .i. sup ꝓpitatorū: sm modū ꝓdictū. vel sup cēli empyrēū: q̄ figurabat ꝑ sancta sanctoꝝ. i. q̄ erat ꝓpitatorū: sic plenī⁹ dictū fuit Exo. xxv. k Principes ꝓpul⁹ .i. ꝓvinciarū. l Congregati sūt cū deo abrahā. i. ad locū dei ultimi cult⁹ in silo: vbi segregati fuerāt ꝓncipes ꝓpli ifrl: vt dictū ē supra. Et vt de⁹ abrahā q̄ abrahā ꝑ⁹ publice fidē vnī⁹ dei ꝓdicauit seu ꝓfess⁹ est: alios ad idolatriā delinabāt. m Dñs dñi terre. ifrl. i. iudices terre ifrl de q̄ dī ot Exo. xxii. Dñs ti detrahes ⁊ ꝓncipi ꝓpli tui ñ maledices. n De hēmēt elevati ꝑ. facti multū. inaltati q̄si terra fuit subiecta filijs ifrl. ⁊ loco diuini cultus in silo stabilitus. Psal. XLVII.

o Magn⁹ dñs ⁊ laudabil nimis. Pulc psal. i hebreo ⁊ i trālatione m Hiero. tuta hebraī ꝓpōit illa titul⁹. Cantici psalmi filioꝝ chore ⁊ ꝓ filia ex supīa dict. De mā ēo dui⁹ psalmi dicīt edter exponi tonco nīt q̄ ꝓ illo log⁹ ad ifra de magnificētia ciuitatē hierūm ⁊ tēplū ſa lomōnis rex valde magnifice fecit edificari: vt hī. iii. Reg. v. ii. Parā. v. hoc ad dei cultū ⁊ honorē: q̄d ꝑtidem i ipsā filij chore dicūt: vel ēo fm alios. n Magn⁹ dñs ⁊ laudabil nimis i ciuitate dei nr̄i. i. hierūm: qui de⁹ elegit ad cultū suū: vt hī. ii. Parā. vi. In mōte aūt sīō ct⁹. q̄ in mōte sīō ct⁹ rex Josue ut frēs erat tēplū ⁊ regale palatiū. Fūdāt exultatiōe vniuerse ire. Tota. n. ira ifrl exultauit i tēplū ⁊ ciuitatē edificandē ⁊ ꝑsumarē: multi ēt de alijs terris aliqñ venīebāt ad tēplū cī dicebāt. Modo ſrō intra aglonia q̄. i. ꝓ ē i gte aglonari ciuitatē hierūm: vt dicit alig. fm alios magis ē i gte ambitu⁹ ll, ⁊ sic ita ē exponēdū. Modo ſrō. i. a gte australi. Latera aglonis. i. po ti opposita i hierl. Ciuitas regis magni. i. facūt ciuitatē regis nr̄i. i. dei: ad

lapides colorent. Aug. Nemo sapienter facit q̄d non intelligit.

Reputabit. Aug. Modo ipleta est hec ꝓphetia ꝓ videt aug ic. fm. Scdo finita. Aug. Thesaurizauit. ⁊ tacuit.

Principes popu. Cal. ꝓpitiat omnīū gentium conscenerunt congregando in ch̄ia equalis populus iudeus genus in vnum abrae. facti sunt hominis ꝓcum ipsi⁹ non sic. ꝓ tudei superbierunt.

Dicto. Cal. Dñi vñ homo apli. i. quod magis mag vita significat a charitate christi. Ecclia. ⁊ misericordia ⁊ doctrina.

Psalmus vel laus cātici ꝛc. Aug. Petra de qa fecit deus lacum et dilexit a terrena. Hic dominus die ꝓphetam saluavit. ⁊ e mortalitate dilexit. Et cando de firmamento idest celestiam fecit. corpus capiti. quē ēt firmata post ꝓpit resurrectionē fidei firmā petrā a qua dimouēri nō pōt de qua hic cantat filius chore.

Cal. De fidutie dicit qui cōfidutie scribit. Aug. Ecclesiam dicit ⁊ dñs dicit. q̄ ecclia ēt ipsi fecit. Quinq; modo ch̄ristus cantauit. i. a. de genitate ꝓditoris. 2. ira

Ab amplitudine. 2. benignitate regis. 3. stabilitate eterna.

De Ispra

cui⁹ cultū ē electa cī devotōne. Dicit. dominū⁹ cognoscit. q̄ i edificio ad diuinū cultū deputat. ⁊ solū ficbat sacrificia: ⁊ ēt vbi vigebat doctrina legis ⁊ ꝓphetaꝝ. vñ ⁊ ꝓ ⁊ culq; hō fraqueter legit dominū i tēplo. ⁊ i silo. ⁊ subdit dabāt diuina ritia. Cū suscipiet cā. ꝓmouēdo ciuitatē ad hoc gliam. vñ. i. trālatiōe Hiero. hī sic: De⁹ i domib⁹ eius agnit⁹ ē. i. auxiliādo. Ecce enī reges terre congregati sūt ꝛc. qi milti regis auditus fama salomonis vēierunt ad audiēdū eī⁹ sapiētiā: ⁊ ad videndū ipū⁹ ⁊ ciuitat magnificētiā. Ipsi vīdē tes sic admirati sūt. qi maiora videbāt q̄ audierāt. ⁊ ō mīhi admirabile: ſrō q̄ vt de regina saba. iii. Reg. x. Cōturbati sūt ⁊ cōmoti sūt. qi ipsi vī sūt ē milti cōp iudea pauli turbabīt. vt dicit ih. Tremor apphēdit eos. qz timebāt de fine regnis expelli p pōcēti salomōis. ⁊ sic tenēbant dolentib⁹ multū. ō subdit: Jbi dolores ꝛc. i. ſpā. vehemēt parcs nimios thanlis. illud referī ad telaphat regē iudeoꝝ ad ultimadūt salomōis fecit naues ad asereādū aurp de ophir: ⁊ tēpestate illaq̄ta ſrāctē sūt: eo q̄ ꝓsperat amicitiā ei⁹ ochozie regis ifrl pessimi: vt hī. ii. Paral. xx. Sicut audiuimus sic vidimus. ista sūt ꝛba heliuz ꝛpe salomōis etiāñ q̄ videtur cuncta. hierusalem magnificētiā: videbāt ⁊ vidē ipsam q̄s a filijs chore ⁊ alijs ꝓpheticē audierāt esse ꝓdictā. Suscepim⁹ deus misericordiā tuā ꝛc. q̄. i. ꝛpīo a salomōe edificato dabāt diuina ritia a alta tribuna. Scōm nomē tuū de⁹. q̄s ē laudas. Sic ⁊ laus tua i fines terre. ē ꝓpitia ē. vñ dicit ois. Ps. xl. Dom⁹ tua edificari volo ubi talis ꝓpitia ē. vñ ⁊ in oibus regionib⁹ notis. Letet mōs ꝓp .i. habitātes i eo. ꝓp loci magnificētiā. Et exultēt filie iude. i. tribus iude.

Propter iudicia tua dñe. ꝓ q̄ subiecit nob gētes i circuitu nīo. Laudāda te ipsum ⁊ cōplectimini ei. validē muros ⁊ mūitionib⁹. Narrate i turribus ei⁹. Laudes dei cui⁹ memoria hoc fūt. ponite corda vra i virtute ei⁹. rotum ei attendēdo. ⁊ distribuite domos ei⁹ i. edificia officia ad dei gliam ꝓponite. vt enarret in posteros altera. i. filijs veteris testamēti⁹ dei bñficia. ꝓ subdit: Quia hic est deus noster ꝛc. Et sic autem hec ꝓphetia videat in pluribus ifr concordare: ch̄ristū ēt ecclesiā videat in abstrūsis dñi ordinat. Laudabilis locorum dicit: Quoniā ecce reges terre cōgregati sunt. qs nō videtur posse intelligi ad tp terā de regibus venientibus ad regē salomonē. vt audierāt eius sapientiā: quia de illis dicit. 3. Paral. ix. Omnesq; reges terrarū desiderabāt videre faciem salomonis: vt audirent eī⁹ sapientiā. Desiderii aūt ſi cōplectur delectat animā: vt habet in ꝓverbijs. ⁊ ideo valde videnda at qs subdit: hoc ptat. Ipsi videntes sic admirati sūt ⁊ cōturbati sunt ꝛc. Imo magis de ciuitatis visione gaudēbāt ⁊ de eius amicitia acquisita letātes recedebāt: sicut ps dicit de regina saba. Et idem ꝓbabiliter intelligē de alijs: q̄s similī causa ad salomonē venīebāt. Hic qs figuratiue in spīritu vidēnti. dicunt reformiā telaphat: qs non videtur cōsentire victimarū q̄ fuit quintus rex a salomone. ꝓpter qs scīendū videtur q̄ scriptura in cōsē cōcertu facta: talis fuit tum: ꝓpter qs ⁊ aliqua alij ꝛbroꝝ exponēt ꝑsal. istum de rege multa. ꝓ quē intelligunt ipm futurū: ⁊ in cui⁹ adventu expectit hierusalē ⁊ tempīū reedificari magis magnifice q̄ vnq̄ fuerat. ⁊ sic exponēdo timorē illū: Magnus dñs ⁊ laudabilis nimis in ciuitate dei nostri. vsq; ad locum istum. Regnū terre. Qui exponit locum illū de regibus gog ⁊ magog: ⁊ alijs regib⁹ adiūgendis. quos dicit venturos ad ꝓlia hierusalē ⁊ ecclesiā: ⁊ ibi debellatur per regē michā. Et ad hoc inducit scripturam. Ezechielis. vbi ad finem ciuitat libri. ideo subdit: Cōturbati sunt cōmoti sunt ꝛc. ⁊ quia non

In monte. Aug. Hec est mons illc. cui ve ait dauid. Mons pinguis mons coagulatus mons montium montes autem hic appellat gentes. i. populos de gentibus iudeorum deus veritas fundata est ecclesia.

Fundatur e. Deus. Q. qui primo malebat iudeorum fabricare domum spiritualis scientie. et ideo dabat vltiq; ei ampliorem locum. Ut scilicet ecclesia crederetur vna domus dei. Ut ille dicebat. Vnam petii a domino hanc requiram vt inhabitem domum domini. Ille ic dicebat. vel anima credendo vult vere ipe ee q̃ per veritatem ecclesiam gaudia volauit.

Mons syon. latine. Aug. Quid ego dicam de hoc loco. antea cui deus ita se ostendit. vt ibi p nome syon videri significet. q̃ laborent hoc genus. q̃ adhereant prophetie. q̃ p aquilonem vento significat. q̃ p latera aquilonis gentes. q̃ aduersarie potestatis. q̃ ipse nãq; ait. ecclesia mea super hanc petram edificabo. et portę inferi non prevalebunt aduersus eam. Ut ergo aq̃le vento. ita ecclesia catholica. q̃ per totum orbem diffusa est. Laus tibi deus. quia dextera. t. tua ppiciatio sufficiunt mihi tos qui omnes laudant.

Letetur. Aug. Et si laborent tutti iter spinas. et ęgritudines. q; non errat de in iudicio. sed discernet ola grama a paleis. Cõcrete nati. videre te tutuli: nõ temere modo iudicent. cui est modo colligere: dei è segare.

Mons syon. Cal. Ecclesia. que est in specu latione populi.

Filie iude. sancte semine. per iudam genus earum ostẽdit. quę est ppter ꝑm q de iuda. t de tribu. et inveroq; sexu ecclesia fit. Aug. Causa letitie iudicia futura vbi se sciãt ad beatitudinẽ vẽt̃ re. Qui int̃ sunt letent. veo qui extra. Circũdate. honores exhibẽdo. Cõplectimini charitate. Narrate i turrib⁹. Cal. predicate alijs in cõcordia apostolorũ In hac ciuitate bene sunt turres apostolo⁹ munitionez ꝑra hereticos. et alitudies. vel exteris ẽ loquẽdũ vt possint audire me p latericũ remissi lenẽcie.

Circumdate. Aug. Virtus ciuitatis charitas est. quã nihil vincit. vnde Salo. dilectio fortis est vt mors.

Cal. In virtute ecclesie monet ponere corda. Distribuite gradus. i. officia diffinita ordinatione disponite. presbyteros. diaconos vt per eos magnalia narretur in altera. ꝑgenie. idest populo ꝑpiano qui est secundus ab hebreo. qui. m. fundi ipse dicit. Quoniã hic est. hoc est quod nam Salo. est terrena fœcunditas. sed que omnia ordinatio. In eternum ultra illos qui ꝑgenies hominum deos facit. aut.

Distribuite. Aug. Si est. vnus quisq; vestrũ. a vestrum que habet fo mam rñi. et que cum forma pietatis. nolite abnegare quasi vinum fel. ve domus circũdationis et populi vt pascua cat in gentes. sit in ordinationem. Disp̃ationes quę vsurpate. si charitate et discrete seruari possit. vnde subdit. vt sic eis ꝑ dicatores charitatis. vbiq; ad posteros.

In finem psalmus. Cal. Agit prophetia de aduentu nostri. et ipso redẽptore. nõ illius. qui prius missus. vt doceat in mundo non appetendum esse.

Aug. qui colle vel vt hic ea ois. et. mare nãt. et blasphemãt. qui mali fluentibus. quasi de hoc ignoret. vt nõ curet nec ipse laborat hoc videndo vel contempendo contra hos logt hic.

Aug. Primũ attendite fact. ad nouã. et ad ingentia.

ꝑs XLVIII.

a Audite oẽs. q. d. oẽs. Cal. Audium et cipite. nõ accipit deus ꝑsonas. eius. pretio est. generale beneficii. incarnatio. Terrigene. qui vetia sequitur terreni. hi in parte ade. qui homo nõ filius. h. Filii. h. tutti in sensu ꝑ qui sunt filius hominis. Rursus

ab hebreo qui. m. fundi ipse dicit. Quoniã hic est. hoc est quod nam Salo. est terrena fœcunditas. sed que omnia ordinatio. In eternum ultra illos qui ꝑgenies hominum deos facit. aut.

Distribuite. Aug. Si est. vnus quisq; vestrũ. a vestrum que habet fo mam rñi. et que cum forma pietatis. nolite abnegare quasi vinum fel. ve domus circũdationis et populi vt pascua cat in gentes. sit in ordinationem. Disp̃ationes quę vsurpate. si charitate et discrete seruari possit. vnde subdit. vt sic eis ꝑ dicatores charitatis. vbiq; ad posteros.

In finem psalmus. Cal. Agit prophetia de aduentu nostri. et ipso redẽptore. nõ illius. qui prius missus. vt doceat in mundo non appetendum esse.

Aug. qui colle vel vt hic ea ois. et. mare nãt. et blasphemãt. qui mali fluentibus. quasi de hoc ignoret. vt nõ curet nec ipse laborat hoc videndo vel contempendo contra hos logt hic.

Aug. Primũ attendite fact. ad nouã. et ad ingentia.

ꝑs XLVIII.

a Audite oẽs. q. d. oẽs. Cal. Audium et cipite. nõ accipit deus ꝑsonas. eius. pretio est. generale beneficii. incarnatio. Terrigene. qui vetia sequitur terreni. hi in parte ade. qui homo nõ filius. h. Filii. h. tutti in sensu ꝑ qui sunt filius hominis. Rursus

Psalmus

Dnō. Aug. Ab illato vel intellecto. Cassio. Quia ipse dicit. Ego sum vita. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus.

Psalmus

Dnō. Aug. Ab illato vel intellecto. Cassio. Quia ipse dicit. Ego sum vita. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus.

Psalmus

Dnō. Aug. Ab illato vel intellecto. Cassio. Quia ipse dicit. Ego sum vita. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus.

Psalmus

Dnō. Aug. Ab illato vel intellecto. Cassio. Quia ipse dicit. Ego sum vita. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus. Et ideo ipse est vita quia ipse est deus.

[illegible] Aug. Ante eum precedet pena que terreat ... [illegible]

Tempestas. Cas. [illegible]

ris eius. Deus manifeste veniet: deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius exardescet: et in circuitu eius tempestas valida. Aduocauit celum desursum: et terram discernere populum suum. Congregate illi sanctos eius: qui ordinant testamentum eius super sacrificia. Et annunciabunt celi iusticiam eius: quoniam deus iudex est. Audi populus meus et loquar israel: et testificabor tibi deus deus tuus ego sum. Non in

sacrificiis tuis arguam te: holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper. Non accipiam de domo tua vitulos: neque de gregibus tuis hyrcos. Quoniam mee sunt omnes fere siluarum: iumenta in montibus et boues. Cognoui omnia volatilia celi: et pulchritudo agri mecum est. Si esuriero non dicam tibi: meus est enim orbis terre: et plenitudo eius. Nunquid manducabo carnes taurorum: aut sanguinem hircorum potabo. Immola deo sacrificium laudis: et redde altissimo vota tua. Et inuoca me in die tribulationis: eruam te et honorificabis me. Peccatori autem dixit deus: quare tu enarras iusticias meas: et assumis testamentum meum per os tuum? Tu vero odisti disciplinam: et proiecisti sermones meos retrorsum. Si videbas furem currebas cum eo: et cum adulteris portionem tuam ponebas. Os tuum abundauit malicia: et lingua tua concinnabat dolos. Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris: et aduersus filium matris tue ponebas scandalum: hec fecisti et tacui. Existimasti inique quod ero tui similis: arguam te et statuam contra faciem tuam. Intelligite hec qui obliuiscimini deum: nequando rapiat et non sit qui eripiat. Sacrificium laudis honorificabit me: et illic iter quo ostendam illi salutare dei.

In finem psalmus dauid cum venit ad eum nathan propheta quando intrauit ad bersabee.

Miserere mei deus L.

[illegible] ... deus iudex iustus.

Si hoc dat, forsitan esurire putatis quod est insania.

Nunquid manduca. Olim hec sacrificabant. non ideo quod deus indigeret ...

Deus deus tuus. Aug. Primo dixit simpliciter sum deus. Et postea dixit sum deus tuus ...

Sum. Cas. esse est proprium de tatis.

Israel. Cas. ...

Holocausta. Aug. ...

Non arguam. Cas. Et si feceris non accipiam De domo ...

Quoniam mee sunt. Aug. ...

Fere siluarum. Cas. ...

Cognoui omnia. Aug. ...

Si esuriero. Aug.

Immola deo. Cas. Non dicit mihi sed de se quasi de alio ...

Tribulationis. Aug. Nostra tribulatio propter est timore salutis non carnalium.

Peccatori autem. Aug. ...

Quare tu enarras. Cas. ...

Assumis. Cas. ...

Tu vero odisti. Cas. Tu vero ore dicis, sed facto negas disciplinam ...

Furem adul. Cas. In his omnia notat vitia ...

Os tuum abun. Cas. ...

Sedens. Cas. ...

Fratrem. Cas. Omnem hominem. Et aduersus filium matris ecclesie ...

Loquebaris vel detrahebas. Aug. ...

Tui similis. Cas. Consentiendo malis.

Statuam ante faciem tuam. Aug. ...

Rapiat. Cas. ...

Sacrificium laudis. Cas. ...

Illic iter. Cas. ...

In finem psal. Cas. ...

David. Cas. Proponitur in exemplum non cadendi ...

Cas. Prima est deprecatio vbi captat a persona iudicio p[er] misericordiam ...

Cas. Pro modo iubilei, psalmus remissionis. Iubileus quippe annus in lege quinquagesimus erat in quo omnibus debita remittebantur et possessiones alienate restituebantur vnde iubileus initians vel remittens dicebatur. ita per penitentialem humilitatem de qua hic agitur plena prestatur peccatorum remissio. L.

Miserere m. Cas. ...

Nicolaus

a Deus manifeste veniet. Hic consequenter agit de aduentu ad iudicium ... [illegible]

de lyra

[illegible]

Nicolaus

[illegible] ... Hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur ... Hoc facite in meam commemorationem ... [illegible]

de lyra

r Ponebas scandalum. prebendo ei occasionem ruine ... [illegible]

[illegible] ... Psal. L.

f Miserere mei deus. ... [illegible]

...nibil, ... q3 ... suppli... ... paratus fui... Et quasi ... misericordiam ... Adhuc ... sine ... vt ... Domini ... peccata ... filius ... Docebo iniquos v. [illegible]

... per hoc psalmum ... peccatores.

Magnam. De gra... si magna mia ... qua nō pōt ... [illegible]

Magnam miam. Cas. Magna misericordia dei ... corporalis ... [illegible]

Miserationū. Cas. Per miam ... misericordia in ... effectu.

Amplius lava. Cas. Quē modū ... Aug. Amplius lava ... culpā ... reatum voluntatis absterges.

Hiero. vel ... petre intelligam.

Munda. Hiero. Sic lava vt mūdes ... n. qui ... nō sunt pura.

secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem miserationum tuarū dele iniquitatem meam. Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meū contra me est semper. Tibi soli peccaui et malū coram te feci vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Asperges me dñe hysopo et mū...

Quoniam iniq. Aug. Cas. Cuius miam petit vt ignoscat: q2 sit ... vt peccā puniat ... Tu ne punias: quia ego punio. Quoniam iniquitatem meam &c.

Contra vel coram. Aug. Post tergum peccatū habuit. cur ... sententia in David qui rapuit ovē pauperis ... oblitus sui.

Tibi soli. Hiero. Solus enim ille iuste punit qui nō habet qd in illo puniat. Ille iustus reprehensor qui nō habet in se qd reprehendatur. hic est inter homines solus christus.

Cas. Tibi soli. Quia rex omnibus superior erat a deo puniendus est.

Coram te. quia ubiq3 es sit. vnde se arguit. q2 eo presente peccare non erubuit. Ut iustificeris in ser. t. cuius verba nō transcīit sed implet. Vincas cū iudicaris. deus tūc iustificat et vult se cū homine iudicari. Unde in Esaia. Judicate inter me et vineā meā. ergo contra eū quem ... talem habet iusticiā vt vincat inter se ... cū si iudicentur.

Aug. Tibi soli. christo. nullū habenti peccatum ... prophetie

... in sermonibus. Roni. De promissionibus ... Uel de venia ... vt agat ... christum ... a patre ... mittatur ... david ... peccata nō ... Et vincas. Aug. Uel adeo iustus es vt vincas dyabolum et mortem et iudeos ... In iniquitatibus. Cas. Minuitur ... peccati ... a radice peccatoris ... peccatorum misericordiam ... De vno arguitur ... omnia confitetur. Aug. In iniquitatibus. Non quia peccatum est misteri conjugibus sed quod fit de carne penali fit. et qd de corpore mortuo ppt peccatum seminatur: cum vinculo peccati nascitur et moritur.

Ecce enim. Aug. Sic misericordiam dat vt servet veritatem. vt nec peccata sint impunita eius cui ignoscit enim seipsum punienti. misericordia ergo etiam est q hō liberatur. veritas q peccatum punitur.

Ueritatem. Cas. Quia in cōfitendo veritatem ... deus ... sacrificia querit supplicat sibi subvenire.

Incerta et occulta. Aug. ... et occulta q talibus ignoscit deus sub hac ... Niniuite penitentiam ... dicere sibi ... ppheta. dimissus est ... Asperges. n. me inquit.

Incerta et ocul. Prophetiā notat. vt sciret q deus filium habet. et q de suo semine nasceretur. vnde magis a peccato erat sibi cavendum.

Occulta. Cassiodo. Ex auctoritate manifestantis cōfidentia ablutionis et dealbationis.

Asperges me. Cas. Secunda est confidentia misericordie dei. que

Nicolaus

illa secundum ... et sic patet auctor et materia huius ps. qui dividitur in duas partes. et in prima david petit culpe remissionem. in secunda gratie restitutionem: Asperges me. Et 3 autem illa duo sunt idem ... nō remittitur peccatū nisi per gratiā iustificantē: differunt ratione: q2 remissio culpe respicit maculā que abijcitur: iustificatio gratiam que acquiritur. Prima in duas. quia primo ponitur imploratio remissionis. secundo ad hoc inducitur allegatio multiplicis persuasionis ibi: Quoniam iniquitatem. Circa primū dicit david: Miserere mei deus &c. Ubi Augu. misericordia miseria necessaria est. et ideo david implorando magnam misericordiam confitetur suam magnam miseriam. et in hoc ostendit culpe sue gravitatē. a Et sm multitudinem miserationum tuarum. implorando miserationum multitudinem. ostendit sue culpe multiplicitatē. quia primo peccavit adulterando. secundo peccatum suum celare volendo. tertio in modo celandi ... introducere falsum heredem inducens vriam ad domum ... quarto in hoc q non potens hoc facere vriam fidelissimum militem suum ... quinto quia occasione mortis ipsius plures alii de servis david fuerunt mortui: vt habetur ij. Reg. xi. b Amplius lava me &c. In hoc enim q petit ampliorem lavationem et mundationem ostendit ... maculā enim in vestibus ... contracte ... ab adulterium cum bersabee vsq3 ad reprehensionem per nathan transit ... annus ... et hoc q puer quem conceperat bersabee ... mortuus ... Quoniam iniquitatem. Hic consequenter inducit multiplex persuasio ad impetrandam dictam remissionem. et prima accipitur ex parte vere penitentie ipsius david. ppter quā deus peccata remittit ... hoc est qd dicit: Quoniā iniquitatem meā ego cognosco. q. d. miserere mei: quia iniquitatem meā tanq3 vere penitens recognosco. b Et peccatum meum contra me est semper. id est horridum mihi est sicut adversarius ... contra me ... Secunda ratio accipitur ex parte

De lyra

veritatis divine ad quam pertinet implere qd promisit. Promiserat autē deus david ante peccata predicta q firmaret regnum eius ad posteros et q filius suus edificaret templum ... promissionem multi dicebant impeditam et frustratam ppter vrie occasionē: ppter qd david ad peccati sui remissionem allegat dicte promissionis impletionē sicut dicens: e Tibi soli peccaui. i. tanq3 iudici et punire potenti. peccaverat enim contra vriā et alios occasione huius interfectos ... quia erat rex non habebat iudicem et superiorem qui posset eum punire nisi deum. f Et malum coram te feci. et subintelligitur: remitte mihi. g Ut iusti. in ser. tuis. i. vt promissio tua mihi facta impleatur prout decet tuam veritatem. h Et vincas cū iudicaris faciendo contrarium illius qd de te iudicatur a multis scilicet q tua promissio mihi facta sit retracta. In hebreo habetur: Et mundaberis cum iudicaris: id est apparebis mundus ad implendum promissum cum ... de te a malis iudicē contrariū modo predicto. Tertia persuasio accipitur ex humana fragilitate et quia peccatū eius est remissibile: non sic autem peccatū angeli in quo nō est talis fragilitas. et hoc est qd dicitur: i Ecce enim in iniquitatibus &c. quia homo descendens ab adam per carnalem generationem in vnione anime ad corpus contrahit originale peccatum: quod est ad peccata actualia inclinativum ratione fomitis remanentis etiam in illis qui mundati sunt ab originali in quantum est culpa. k Et in peccatis concepit &c. repetitio est eiusdem ad maiorem expressionem. Quarta autem persuasio accipitur ex divina veritate. et est eadem cum secunda. repetitur tamen hic sub aliis verbis eo q est efficacior alie ... cui communiter sit in persuasionibus q ratio magis efficax sub aliis verbis pluries replicatur. dicit ergo: l Ecce enim veritatem dilexisti. tu qui es ipsa veritas. quasi dicat ex consequenti decens est q promissiones tue verificentur. m Incerta et occulta &c. id est occulta enim divine sapientie pertinent futura contingentia: de quibus erat promissio ipsi david facta de successione regni in filio. et de descensu christi de semine eius quasi dicat: decet vt illa impleantur: que nō implerentur nisi peccatū mihi remitteretur. n Asperges. Hic consequenter petit david gratie restitutionem. et primo ponitur

mundi e vestis. ne surrepat desperatio: que omnibus peccatis gravior est.

Hysopus. Cas. Sup immolato sanguine infecta sup corpus leprosi aspergebat significās sanguinē christi mūdū ab peccatorū abluendas.

Aug. Hysopus herba humilis. 3 medicabilis ... radix petre herere ... Ita hō hac i mysterio sit humilis radice charitatis ... humili ... et mūdat. Dicit ... hec herba purgare pulmones ... qui bus est insatio. sic humilitas superbiam.

Super nivē. Aug. Incōparabiliter. vel ... in mōte vestis christi fulsit sicut nix.

Auditui m. Aug. Nota humilē. Audiam te humilis. Nō loquar 3 te superbus. nō est defendo culpas ... humilis audiat ... Ins gaudet de veritate. vel amicus sponsi stat et audit. nō cadit loquendo. et gaudio gaudet ppter vocem sponsi. et quam humiliaciā exultant ossa humiliata.

Auerte. Cas. Ex cōfidentia securus petit deletiones omniū peccatorū. et plenā restitutionē.

Omnes. Cas. De duobus culparum: prudenter pro omnibus orat. Dele. de noticia tua.

In visceribus. Cas. Ubi adulteriū erat. In vtrisq3 partibus ala et corpe remediū curandū ... petit. q2 in eis peccavit. Sic desiderat expiari vt videatur nil tale vltra velle cōmittere.

Ne proiicias. Cas. A peccatis faciē averte. sz nō me a facie tua vñ lumen et sanitas venit.

Spiritu princi. Aug. Notat hic qdā trinitatē in deo. q est spūs ... nō corpus ... spūm. et ... spiritū sanctū suo nole ... spūm principalē pprie.

Cas. Spiritum prophetie qui sibi omnibus preciosior est rebus: solum

dabo: Lauabis me et super nivē dealbabor. Auditui meo dabis gaudium et leticiam: et exultabūt ossa humiliata. Auerte faciem tuā a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. Cor mundū crea in me deus et spiritum rectum innoua in visceribus meis. Ne proiicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi leticiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te conuertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiam tuā. Domine labia mea aperies: et os meum annunciabit laudē tuā. Quoniam si voluisses sacrificium dedissem: vtiq3 holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus cōtribulatus: cor cōtritū et humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dñe in bona volūtate tua syon: vt edificentur muri hierusalem.

petit non auferri. tanto de ceteris.

Docebo. Cas. Quid restitutus persolvat. post ... Aug. Docebo iniquos. Confirma in gratia qua ignovisti et confirmatus non ero ingratus ... docebo. Cas. Docebo. vel exemplo. q2 tū sibi ... aliis ... Uel verbo dei post magnalia dei predicauit. Ecce ... dedicatiōe fruct. Et impii &c. hoc ergo dicit. nō est elatio sed prudentie. q2 per ista verba multi erantes soluti sunt.

De sanguinibus. Cas. Quia multa sunt carnalia peccata. vt ... ab his petiuit.

Aug. De sanguinibus. Et si minus latine magis est ppriie pluraliter dicit. innuens multa peccata ex origine carnis peccati trahi. Ubi caro et sanguis regnū dei nō possidebunt id est peccata que de corruptione carnis et sanguinis veniunt.

Iusticiā tuā. Cas. Iusticiā laudat q2 peccati debent gratias agere. sed et iustitie fuit ... sepe. et hec que nos semper ... iudicio ... adiutor sit.

Laudem. Aug. Q me creasti q peccasti nō reti ... q cōstituti ... mandasti.

Sacri. f. cū. Cassio. Qd illo tpe pro expiatione ponebat.

Contribulatus. Cas. Cor ... obligat pctō. Sequitur ... sacrificii promissio cor cō.

Benigne. f. Cas. In gaudio ... clarificatione hierusalem pphetat. vbi sacrificium iustitie.

Aug. Supra ... a ... ppha. i. p ...

Ecce iā ... edificabuntur syon benigne fac ... aliqd speculat qd sperat.

Muri. Aug. Munimēta imortalitatis nobis cōstruit in fide spe et charitate.

Nicolaus

sponsi sua petitio. et ad hoc inducit multiplex persuasio ibi: Docebo iniquos. Primo q petit gratias iustificantē dicens: Asperges me dñe. i. aspergas. Hebrei enī nō habēt optatiuū modū ... pro eo vtuntur futuro indicatiui. a Hysopo et mū. loquitur de mūdatione spūali p modū emūdationis corporalis. q2 emūdatio leprosi et contaminati ex tactu mortuini fiebat cū hysopo. vt hr in Leuitico. et ... david se legerit lepra et morte spūales. b Lauabis me. i. lauo me aq3 ... Eccech. xxxvi. Effundā sup vos aquam mūdā et mūdabimini ab oībus inquinamentis vestris. c Et sup nivē dealbabor. q2 dealbatio spūalis maior ē corpali et melior: ... d Auditui meo da. gau. i. deo gaudiū auditui meo p hoc q facias me audire auribus mentis revelationes tuas sicut ante. e Et exultabūt os. hu. i. tanta erit exultatio in mente mea q redundabit ad corpus meū in terra humiliatū: q2 ex penitentia david iacuit in terra. ij. Reg. xij. f Auerte fa. t. &c. i. vt nō aspicias ea ampliꝰ ad puniendū. g Et oēs iniq. me. de. sicut delentur scripture de quibus nō cura tur. et q2 hoc nō pōt fieri sine gratia iustificante. iō repetit petitionē iā positā de iustificatione p gratias sicut affectuose petētes replicant suas petitiōes. iō dicit: h Cor mūdū crea. &c. in dicit creatur gratia iustificātis ... potentia subiecti ... educitur ... ala a deo creat. i Et spirit re. i. recte intentionē ... k Innoua in visc. me. qd fit p gratie restitutionē. et repetit petitionē de gratia prophetie dicens: l Ne proiicias me a fa. t. subtrahēdo a me tua secreta. m Et spiritū san. t. s. prophetie. n Ne auferas a me. mihi nō restitue... dōq3 adhuc tūc carebat ipso. iō subdit: o Redde mihi &c. i. salutare tuū me letificās. p Et spū prin. i. spū sancto. q Cōfirma me. plenuū do me a recidiuo. r Docebo iniquos. Hic consequenter ad predictā petitionem impetrandā inducitur multiplex persuasio. et prima accipitur ex parte boni ad alios derivandi cū dicit: Docebo iniquos vias tuas. q. d. si mihi petiti gratias restituerint ... iniq3 et ... edocti ... s Uias tuas. i. mādata tua. t Et impii ad te conver. p ... et vicunt ipsi ppriie peccatorum ... iniq ... primū ... frequenter ... alio accipit. Scdā persuasio accipitur ex bono qd cantabit ipsi david deū laudādo et restitutiōe sue iusticie. et

De lyra

hoc ē qd dicit: u Libera me de sanguinibus. i. a pena mortis quā incurri ppter effusionē sanguinis vrie et alioz occasione eius interfectorū. x Et exultabit lingua mea iusticiā tuā. vel q deberet dicere misericordiā tuā. Ad hoc dicendū q in oībus dei operibus semp se concomitantur misericordia et iusticia. et id est dicit: y Justiciā tuā. subintelligitur misericordia reperata. et sic fuit in proposito q2 licet david nō habuerit tūc penā mortis quā incurrerat in ppria persona: tū eā habuit in persona filii sui de bersabee nati: vt hr ij. Reg. xij. cū hoc etiā persecutionē gravē sustinuit a filio suo absalon contra eū motū in penam huius peccati: sicut dr. ij. Reg. xij. Suscitabo adversū te malū de domo tua. z Dñe labia mea aperies. i. aperias. vt. 3. dictū ē. et in hoc petit david restitutionē gratie: q2 illi soli qui sūt in gratia pñt debite coram deo os suū aperire ad ipsū laudādū: q2 nō ē laus speciosa in ore peccatoris: Eccle. xv. Tertia persuasio accipitur ex promptitudine ipsius david ad satisfaciendū q notatur cū dicitur: a Quoniā si voluisses &c. i. i. paratus erā et sum facere. Circa qd sciendū q sacrificia veteris legis nō erāt deo accepta de se sed ex fide et devotione offerentiū: ppter qd dicitur Gen. iiij. Respexit dñs ad abel et ad munera eius: q2 nō respexit ad munera sed ppter bonitatem offerentis: et ideo david ante remissionem peccati non erat in statu offerendi: ita q sue oblationes essent deo accepte. remissio autem peccati acquiritur ex contritione sufficienti. ideo subditur: b Sacrificium deo spiritus contribulatus &c. quia sacrificia deo oblata non erant accepta nisi precedente contritione debita. Quarta autem persuasio accipitur ex divina veritate: q2 deus ante promiserat david templum edificandum per filium suum nasciturum: vt habetur ij. Regum. vij. quod impletum non fuisset. si david propter peccatum esset mortuus fuisset secundum rigorem iusticie. et quia decet deum adimplere promissum: ideo hoc allegat david dicens: c Benigne fac domine in bona vo. id est procede magis secundum dulcorem misericordie: q secundum rigorem iusticie. d Syon. id est monti syon: et que sit illa bona voluntas ostendit dicens: e Ut edificentur muri hierusalem. id est muri templi in hierusalem per filium meum: quod fuit edificatum in illa parte vbi est mons syon: tamen cum hoc clausit salomon hierusalem triplici

muro: vt

Tunc acceptabis sacrificium iustitie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

In finem intellectus david cum venit doech idumeus: et nunciauit saul venit david in domum abimelech. LI.

Quid gloriaris in malicia: qui potens es in iniquitate. Tota die iniusticiam cogitauit lingua tua: sicut nouacula acuta fecisti dolum. Dilexisti maliciam super benignitatem: iniquitatem magis quam loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitationis: lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finem: euellet te et emigrabit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viuentium. Videbunt iusti et timebunt: et super eum ridebunt: et dicent ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum. Sed sperauit in multitudine

Nicolaus

de lyra

diuitiarum suarum: et preualuit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei: speraui in misericordia dei in eternum: et in seculum seculi. Confitebor tibi in seculum quia fecisti: et expectabo nomen tuum: quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

In finem pro abimelech intellectus david. LII.

Dixit insipiens in corde suo: non est deus. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus: non est qui faciat bonum. Deus de celo prospexit super filios hominum: ut videat si est intelligens aut requirens deum. Omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem: qui deuorant plebem meam ut cibum panis. Deum non inuocauerunt: illic trepidauerunt timore: ubi non

Nicolaus

de lyra

In ciuitate. Hec est ciuitas de qua per prophetā dominus: Ego deus et absconsa ciuitatem nō ingrediar. Est tamē alia quā deus inhabitat de qua per ipsum posset abscondi ciuitas supra montē posita.

Et labor etc. Aug. [illegible]

Vbi tu. Aug. Quia plus crescit in iniuria. Vel quālibet te quā acce[illegible]

Quoniā si inimicus. Cas. Expositio [illegible]

Absondissem. Aug. Magna pars [illegible]

Tu vero. Augusti. [illegible]

Vnanimis. Cas. Quia inter apostolos fuit [illegible]

Dux. m. Aug. Qui aliud bene monuit.

Notus. Aug. Qui [illegible]

Cibos. Cas. Corporales qui sibi iniquo poterāt esse dulces. solet vir iniquitatis cōmensationibus miscere. vnde huic grauior culpa.

vidi iniquitates et contradictionem in ciuitate. Die ac nocte circundabit eam super muros eius iniquitas: et labor in medio eius et iniusticia. Et non defecit in plateis eius vsura et dolus. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi: sustinuissem vtiqz. Et si is qui oderat me super me magna locutus fuisset: abscondissem me forsitan ab eo. Tu vero homo vnanimis: dux meus et notus meus. Qui simul mecum dulces capiebas cibos: in domo dei ambulauimus cum consensu. Veniat mors super illos: et descendant in infernum viuentes. Quoniam nequitie in habitaculis eorum: in medio eorum. Ego autem ad deum clamaui: et dominus saluauit me. Vespere et mane et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet vocem meam. Redimet in pace animam meam ab his qui appropinquant mihi: quoniam inter multos erant mecum.

Veniat. Cas. Sicut supra apertis ita hic occultis imprecatur. Et ne putetur votis de quo agebatur cōmunicat penas iudeis: id est cōmuniter iudeis cum aliis imprecatur.

Aug. Hiero. Veniat mors. Tangit hic interitum scismatis quādo. s. dathan et abyron mouerunt seditionem aduersus moysen et aaron sicut in numeris legitur. quos viuos terra absorbuit cū tabernaculis et omni substantia eorum. Chore quoqz et cū eo ducētiquinquaginta illorum sequentes maliciam arripuerunt thuribula vt incensum adolerent in conspectu domini: qui diuino igne cōsumpti sunt. qui et de populo quatuordecim milia et septingentos vastauit. Et ideo venit noua mors super eos. Ita et hic imprecatur malis. Et loquitur in eadem voce christus et ecclesia.

Aug. Veniat. vt super illos qui initium scismatis fuerant et sese fugi[illegible]

separuerunt venit noua mors. aperuit enim se terra et viuos absorpsit.

Descendant in infernum viuentes. Aug. [illegible] terra absorbuit. Illi minores sunt et cōsenserunt et conscii sunt et studio cōtentionis accensi a ducibus suis recedere noluerunt. Et ideo venit ardor cōsumptionis super ducentos quinquaginta [illegible] absorpti sunt a terra. Ita hi scienter peccantes descendunt.

Viuentes. Aug. [illegible]

In habitaculis. Aliene sunt nō alias sed hospitio suscepte. [illegible]

Ego autem. Cas. Affirmat [illegible] alternatim procedendo.

Vespere et mane. Hic. Quia saluauit [illegible]

Vespere. Aug. De preteritis narrabo. Mane de futuro nunciabo. Meridie quod non vergit in occasum. [illegible]

malos cum isto oremus. plangamus. securi dicamus. Redimet. in pace contra illos qui non amant pacem. quia amaui pacem.

Cas. Narrare ad vespere pertinet: quo dixit omnia que iudas dispo[illegible]bat. Nunciare de mane. quando dixit pylato. in hoc natus sum vt testimo. perhi. veri. etc.

Appropinquāt. Nomine non numine corpore non mente numero non merito. Qui inter multos. Hiero. Aug. Quia in multis mecum. i. baptismo. euangelii lectiōe. festis et huiusmodi. sed nō in paucis mecum in omnibus sacramentis mecum. sed non in fide spe et charitate. sine qua nihil sunt omnia. Augu. Vel in multis. i. in paleis. que multe non in granis que pauca. mecum: et prope est palea tritico de vno semine in vno agro vna pluuia nutriuntur. sub eodem messore: eadem trituratione exercentur. eandem ventilationem expectant. sed non vnum horreum intrant. ita et illi in multis mecum.

Nicolaus

tradinaliter intelliget. a Iniquitatem et contradictionem in ciuitate. q: querebant inique tradere contradicebant innocentie mee: vt patet per predicta. Vel dicit: contradictionem. quia non omnes obediebant ad tradendū eū. b Die ac nocte circundabit eā sup muros eius iniquitas. q: aliqui intantū erāt maligni q: vigilabant sup muros ad videndum ne dauid exiret donec saul cū suo exercitu veniret. c Et labor in medio eius et iniusticia. q: maligni et iniusti in hoc laborabant nocte et die. d Et nō defecit de plateis eius vsura et dolus: q: in ciuitate ceile erāt aliqui publici vsurarii et mercatores fraudulenti. e Quoniā si inimicus meus maledixisset mihi. eo q: fui nociuus. f Sustinuissem vtiqz. i. habuissem eius sustinēdi patientiam. g Et si is qui oderat me manifeste. h Sup me magna locutus fuisset. comminando mihi mortē vel aliqd tale. i Abscondissem me forsitan ab eo. i. vitassem me. [illegible] k Tu vero homo vnanimis. alloquitur populū ceile sub noīe hominis qui ostenderat sibi amicitias tanq̄ dauid ad defensionē sue ciuitatis. l Dux meus. quia per nuncium adduxerat. m Et notus meus. et noticia eni quā habebat dauid cū eis venit causa in eorum auxiliū. n Qui simul mecum dulces capiebas cibos. quia populus ille comedebat cum dauid sicut cum amico familiari. In hebreo hr: Qui [illegible] et translatiōe Hiero. Qui simul habuimus dulce secretū. quia maiores ciuitatis ceile aliquando tractabāt cōsilia cū dauid in signū amicitie. o In do. dei am. cū consensu. In hebreo hr: Cū frenitu. i. cū turba magna. vt exponit Ra. Sa. et in

de lyra

idem redit. quia quando multi cōsentiunt vadunt simul in turba. Sciendum autem q: domus dei non accipitur hic pro templo quod erat in hierusalem ad quod dauid tunc non poterat nec audebat ascendere: sed accipitur pro schola vel synagoga: que habebatur in qualibet ciuitate iudeorum non ad sacrificandum quia hoc solum erat licitum fieri in hierusalē. sed quia populus ibi conueniebat ad audiendum legē et ad orandū deus. p Veniat mors. Hic cōsequenter subdicit penaz debitā. v. Veniat mors super illos. hoc dicit dauid non zelo vindicte sed zelo diuine iusticie. Vel aliter: Veniat mors super illos. i. digni sunt q: veniat super illos mors. q Et descen. in infer. viuentes. sicut chore et cōplices eius: vt hr Nu. xvi. eo q: ingrati de beneficio moysi rebellauerant ciuita fecerunt habitatores ceile ipsi dauid vt patet ex predictis. r Quoniā nequitie. i. multe sunt in eis: vt patet per predicta. s Ego autē. Hic tertio dauid recolit circa se dei beneficium tanq̄ gratus. v. Ego autem ad deum clamaui. tanq̄ ad saluatorem meum. t Et dominus sal. me. de manibus saulis et habitatorum ceile. u Vespere et mane et meridie. i. tribus temporibus per diem. x Narrabo et annunciabo. diuina beneficia mihi collata. sicut legitur de Daniele. Dan. vi. q: tribus temporibus in die adorabat deum contra hierusalem. y Et exau. vocem meam. de futuro sicut exaudiuit de preterito. z Redimet in pace animā meā. i. vitam meam. a Ab his qui ap. mihi. i. a proditoribus ceile qui appropinquant mihi in signum amicitie. b Quoniā inter mul. erāt mecum. i.

Exaudiet. Cas. Ad meridiē qn̄ crucifixus. Ecce quāta bonitatis mysteria vt salutis mane et vespe et meridie. vbi si ignoratur narrat et annūciat. et ipse exau. etc. Humiliabit. Cas. De superbia vt credant. Vbi humiliabit vt tollat locum et gentem.

Nō enim est illis cōmutatio. Aug. Quia sensus phīdorum icōmutabilis.

Cōtaminauerūt. Cas. Quia illi cōtaminauerūt et diuisi sūt arman[illegible] ampliatur. [illegible]

Ira. Cas. Vindicta iudicii qua diuidentur [illegible]

Molliti sunt sermones. Cas. Vel ideo hoc illis q: mollierūt sermones adulando. qui sunt iacula: vt diceretur est mors. Augu. Sed si tibi puero q lacte miscis doctrine nutriris adhuc duri sunt. ne trascaris vberibus eccle. sed iacta in dominum non in alium qui potius est vel saxum nauiū nō potius fluctuāti in seculo.

Ipsi sermones sūt iacula. Cas. Quia molliti non pōdit virtute. sz eis armātur euangelistę. et ferūt corda hominum ad amorem pacis. et a pestis hereticorum q̄stionibus liberant infirmos.

cum. Exaudiet deus et humiliabit illos: qui est ante secula. Non enim est illis commutatio: et non timuerunt deum: extendit manum suam in retribuendo. Contaminauerunt testamentum eius: diuisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquauit cor illius. Molliti sunt sermones eius super oleum: et ipsi sunt iacula. Iacta super dominum curam tuam: et ipse te enutriet: et nō dabit in eternum fluctuationem iusto. Tu vero deus deduces eos in puteum interitus. Viri sanguinum et dolosi nōn dimidiabunt dies suos: ego autem sperabo in te domine.

In finē pro populo quia a sanctis longe factus est in tituli inscriptione ipsi dauid cum tenuerūt eū allophili in geth. LV

Miserere mei deus quoniam conculcauit me homo tota die impugnans tribulauit me. Conculcauerūt me

Curam tuas. Cas. Cura seculi vt vermis nos[illegible] nos cōsumit: sed si cura in domino tractatur nutrit. Salo. Sicut vermis ligno et tinea vestimento. ita viri tristicia nocet cordi.

Fluctuationem. Cas. Et si hic. verba fluctuationis fuerunt contristatus sum. in. e. m. et con. s. a. u. l. et. a. f. p.

Tu vero deus. Aug. Vbi rōe nō fluctuabūt. sed impii in puteū gehenne deducentur: q: nō dimidiabūt. vt si quos egerunt in malo. reliquos agat in bono redimētes tps. & odio cōtinuāt in malo. Alii enī incipiūt dies bonos.

sed in malis cōtinue pcruerūt: alii dimidiāt: alii implent dies bonos. quia alii moriuntur in egypto. alii in deserto: alii in terra sancta. In egypto qui i tenebris viciorum vsqz in finē vite obdurāt. In deserto qui de cōfusione peccati exeuntes errata p penitētiā emēdāt. Implēt dies qui sine errore in ope iusticie vsqz in finē vite pseuerāt. Hec tria genera hominum figurata sūt p ea q scripta erant i volumine quibusdā ostiis. vbi scripta erāt hec tria. carmē. lamentum et ve. Et dictum est pphete vt deuoraret volumē. i. in mētis intelligētiā traiceret hoc triam mysteria. Carmē cātantes q pcccatorē lapsū nō fecerunt. Lamentus q a peccatis per lamentū penitentie resurgūt. Ve qui peccāt et nō penitent.

Dies suos. Augu. Voluntarios non a deo constitutos.

In finem p pplo. Aug. Populus qui a sanctis lōge se i tituli inscriptiōe. cui Iohānes tāq deus q: eis qui nō vult habere regē christū. et ipsi qui tribulāt ecclesiā. contra quos hic psalmus cōsumat ecclesiam.

In t. tituli inscriptiōe. Aug. Tituli inscriptio. et si populus longe a non est deleta quia phetaui e et in alio psalmo erat corrupta tituli inscriptione.

Populus qui longe a sanctis. peccatores q tendūt sicut vulgus calciis.

Allophili. Augu. Id est quod populus q a sanctis longe factus e.

Geth. Aug. Id est in torcular. Regis dauid in illa ciuitate pegrinus fuisse. sed nō retētus. sed cōprimi et eius semine natus. nō solū olim in se: sed adhuc in corpore suo tenetur in pssuris que vtiles sunt. augent enim sanctorum meritā: et vinū iusticie inde emanat. vt vua que dum ante torcular integra ē nihil inde manat. & eū pmit sterilis fit ē. ps. LV.

Miserere mei. Cas. Orat eccla simanis tanq̄ in tribulatione in m qua [illegible] nō timere. [illegible]

Impugnās. Aug. Homo visibiliter: dyabolus inuisibiliter. vnde periculosior est tribulatio.

de lyra

machinationes dolose. pp qd erat deuote ab illis liberari: quē dns exaudit et aduersarios eius punit. et ad hoc potest de facili applicari littera considerantis predicta.

Psal. LV.

a Miserere mei deus. Huic ps. premittitur talis titulus in hebreo: Ad victoriā sup columbā mutā elongationē dauid michtā qn̄ tenuerūt eū philistei in geth. Ad cuius intellectū sciēdū q: fm aliquos hebreos mictā ē dictio cōposita ex ima et tā. et sic signat humilē simplicē vel perfectū. et hoc mō accipit Hiero. q ponit talē titulū: Victori pro columba muta eo q: procul abierit dauid humilis et simplex qn̄ tenuerūt eū philistei in geth. et fm istū sensū oportet hic supplere p talē modū: Dauid humilis et simplex supple fecit ps. istū qn̄ tenuerūt eū philistei in geth. fm alios vo michtā ē nomē cātici spālis sicut mottetus apud nos vel hoquetus. et dicit Ra. Sa. q: signat canticū pulchrū vl decorū. et fm hoc ē sensus tituli hebrei: Michtā dauid. i. canticū dauid decorū ab eo factū qn̄ tenuerūt eū philistei. De ista aūt tentiōe dicūt aliq expositores nri q: intelligitur qn̄ dauid philisteum occidit et fuit pcutere dauid: philistei philistei faute et percussus philisteū interfecit vt hr. i. Reg. xxi. sed illud nō vl verū q: dauid nō fuit ibi captus imo habuit victoriā. pterea illud bellū nō fuit in geth. et ideo Ra. Sa. exponit hoc de dauid quando fugiens a facie saul venit ad achis regem geth quē cū cognouissent philistei dixerunt: Nūquid non iste ē dauid rex terre: vt habetur. j. Regum. xxi. et tunc tenuerunt eum adducentes ad achis vt interficeretur. sed achis credens eum esse furiosum eiecit eum et sic saluatus fuit. De hoc ergo dauid fecit hunc psalmum. et similiter. xxxiii. sicut dictum fuit ibidem. sed psal. xxxiii. magis respicit euasionem dauid ad mandatum achis propter quod ille psalmus incipit a gratiarum actione sic: Benedicam dominum in omni tempore etc. iste autem psal. magis respicit captionem ipsius per quam fuit in periculo. propter quod incipit ab imploratione diuine misericordie sic: Miserere mei deus etc. De eadem enim materia dauid aliquando plures psalmos fecit. vt satis patuit

Nicolaus

mecum. i. in magno numero assistebant mihi ad me prodendum. et in hoc erat grauius piculū. tū q: erāt multi. tū q: dolosi. a Exaudiet deus. me. s. deprecantē. b Et hu. illos. ad nihilū deiciendo. c Qui ē ante secula. i. ille q est deus eternus et potēs oia. et cām huius deiectiōis subdit: d Nō enī est illis cōmutatio. de pctō ad pnias sed sūt obstinati et sic nō merentur veniā. e Et nō ti. deū. & magis cōtēpserūt. sicut dī de obstinato Puer. xviii. Impius cū i pfundū peccatorum venerit cōtēnit. sic dicitur: f Extendit ma. suā i retribuendo. fm aliquos illud refertur ad pplm ceile. q nitebatur retribuere ipsi dauid malū p bono. fm alios refertur ad deū qui hs manū extensas ad reddendū penā p pctō tpe tū debito fm ordinē iusticie sue. et huic cōsonat lra sequēs: dl. g Cōtaminauerūt te. eius. i. dei legem q phibet pdere innocentē. h Diuisi sūt ab ira vul. eius etc. i. vultus populi ceile. q i vultu erāt pacifici cū dauid et dolū habebāt i corde. i Molliti sūt ser. eius su. oleū et ipsi sūt iacula. q: i pfitia dauid loquebātur amicabilia et pacifica et i occulto tractabāt cōtra. k Iacta sup etc. Hic dauid alloquitur seipsū vt i deo ponat spē suā. l Et ipse te enutriet. q: i deserti locis lōgo tpe vixit dauid cū viris suis p dei puidētiā spālē: vt pz .i. Reg. m Et nō dabit i eternū fluctuationē iusto. id est ipsi dauid. et loquitur d se tāq̄ de alio. fluctuationē aūt vocat psecutionē saulis p quā dauid cōpellebatur fugere d loco ad locū: q̄ non semp durauit: q: mortuo saule dauid i regē inunctus fuit. n Tu vo deus deduces eos. s. pditores et psecutores meos. o In puteū interitus. & est ad mortē. et subdit cām. v. p Viri sangui. et dolosi. i. querētes effūdere sanguinē innocētē et dolose. q Nō dimidiabūt dies suos. i. nō viuēt fm mediētatē vite sue nālis q: mors tamē eorū accelerabitur fm dictū saluatoris Math. xxvi. Oēs q acceperint gladiū gladio peribūt. r Ego aūt sperabo i te dne. liberantē me a periculis: et a q: vixā fm totū cursum vite mee: qd pz ex. iii. Reg. i. vbi dicitur q: dauid senuerat: habebatqz etatis plurimos dies. Moraliter aūt pōt exponi ps. iste de q̄libet iusto i psecutiōe posito cōtra quē ēt ab ingratis fabricantur

Ab altitudine diei. Cas. Altitudo diei mundus vbi superbie timor [illegible]

[illegible]

inimici mei tota die: quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo. In deo laudabo sermones meos: in deo speravi non timebo quid faciat mihi caro. Tota die verba mea execrabantur adversum me omnes cogitationes eorum in malum. Inhabitabunt et abscondent ipsi calcaneum meum observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam pro nihilo salvos facies illos: in ira populos confringes. Deus vitam meam annunciavi tibi: posuisti lacrimas meas in conspectu tuo. Sicut et in promissione tua: tunc convertentur inimici mei retrorsum. In quacumque die invocavero te: ecce cognovi quoniam deus meus es. In deo laudabo verbum: in domino laudabo

[illegible]

Tota die. Cas. Enumerat mala que sustinendo fit et inimicorum [illegible]

Inhabitabunt. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

dabo sermonem: in deo speravi non timebo quid faciat mihi homo. In me sunt deus vota tua que reddam laudationes tibi. Quoniam eripuisti animam meam de morte et pedes meos de lapsu: ut placeam coram deo in lumine viventium.

In finem ne disperdas david in tituli inscriptione cum fugeret a facie saul in speluncam. LVI.

Miserere mei deus miserere mei: quoniam in te confidit anima mea. Et in umbra alarum tuarum sperabo: donec transeat iniquitas. Clamabo ad deum altissimum: deum qui benefecit mihi. Misit de celo et liberavit me: dedit in opprobrium conculcantes me. Misit deus misericordiam suam et veritatem suam: eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormivi

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Filii dominū. Rectus iudo est filii dominū loquitos partuerūt. Et
ne pdet auditor turbauerūt.
Et ingrā. Cal. Moyses tibi crucifige crucifigere baptismati crux fecerūt
mortem, vt gladium a virtus.
Exaltare. Cal. Et pdicta pdicte vite tuturis, vellop q in relatu
ctoris mittit fuit filii
filii gaudiū quidē, filii
dicta dicta. Exaltare. Superiora
vbi, pdicta quidē, filii
plona dicit: vbi in pp
dicta loquit. Quando
ctū et in filii pdicta loqui
tur pdicta dis q ei. Io
quitur qui et dicit.

Aug. Exaltare. Ver
bo Dei. Vis o pater fac
in me q alius videat: fa
per angelos. Tu me re
surgere q alios dere, vide
ctum ode humanitatem te
glorificaturū. Vel verba
pdicte crucis, vt q pen
dens in cruce, in manibus
regnare cognoscatur. nō
enī quarē ad se q
tum ad hominē crucif.
Sup oleogth fidei ad
ducē parte Angelos
habet filium: q odm ter
ram quia totus mundus
et subiectus est.

Laqueū paruerūt
Interpolita exaltatione
capti narrationē crequit
Pedes. Calli. Si
gnat hic epatos malos
q pmissionis fidelia qui
bus dolos paruit, vt de
adultera. Inuenuerūt
dum eis obpationis stu
dii et ab eis.

Ante facē. Callo.
Dum in os eius vigerāt
tenus est mentis.

Paratū. Callo. Dr psalmus. Pōst resurrectionē laudes pmittit
Vel parati ad agendas gratias quod sit exhibit cantabo.

Exurge psal. q cr. Aug. Una caro pit surrexit: q est ea duo cognā
surrexerūt. In psalterio de superiori corda sonū acceperūt. In cythara de
inferiori. In carne christi duo genera sunt factoꝝ miracula q pallio cooperet
hec surrexerūt aqua vera; pcā cantur in gentibus: surrexit ergo psalte
rium q cythara: confitebor domino.

Nicolaus

a Filii hominū. cum saule cythariū b Dentes eoꝝ arma q sagitte.
e parati filii mala vitare ō ppe p obligationē q videt p detractionē filii
sagitte a lege pontūr. c Et lingua eoꝝ gladius acut⁹ ac: sicut gladi⁹ acut⁹
separat ptuncta naturaliter filii vocib q alij phmilco per suas detractiones
oblocutiones pinidebāt amicitiā inter dauid q saulē: cū tamen sani debe
rent eum naturaliter diligere sicut generū suum. d Exaltare. Hic pōt
ponit gratiaꝝ actio cum dicit: Exaltare super celos. Clarificatio tua magnifi
cet ab angelis sanctis. e Et in omnē terrā gloria tua supple magnificet
a electis boni⁹ pcedētibus: q subdit causam et partē sui dicēs: f Laqueum
paruerūt pedibus meis. i. posuerūt tribulatiōes ad me capiendū. g In
curuauerūt alas mei. i. incuriuare voluerūt vitā mea pdicādo me i mortē
h Foderūt ā facie mea fouei. quātūcūq me ad mortē. i Et incidē
runt in eam. ei saul in que tandē in pdicē erat totus exercitus in virtute
intrauit dicturā in qua dauid potuisset cū si voluisset occidere: vt pdicti
dicūt: et et hoc habebat materiā laudandi deū subdit: k Paratū est
meū bene ad te laudandū q tibi seruendū: i replicat idē dicēs: Paratū
est mēū ad offendēdū nō magnū affectū. q eodē modo dicit: l Cātabo
q psalmū dicā. quia ēt replicatio crudēt per alia verba. m Exurge glo
ria mea. Gesta est clara noticia cum laudes sic dauid septū excitat ad te
cognoscēdū diuina beneficia in tantūmo diuinū. n Exurge psalte
rium q cythara. hoc dicit quia aliqui laudāt diuinē quēlentius cantabunt
in psalterio q aliqui magis in cythara. o Exurgā diluculo. i. pmptic
q expedite animo volenti. p Confitebor tibi in populis dñe. pcedit
enī dauid in hoc q laudes diuinē ab eo cōponēt cantādē erant in futuro i
diuersis populis q gentes⁹ ficut adimpletū videmus. q Cum magnitū
dinē vt dicit hēre plenā vt tenēat hō Iudic. r Et vsq ad nubes veri
tas tua. q3 sunt cēli dic: Ipleri q3 ois mūdi lapideo magnoe ō multo⁹ sup

Gloria mea. Cal. Et ideo o caro que ea causa gloriē me. Exurge
pedor quasi ad miraculū fauoribil pgaudiū cōtuerēt ad ultimū
do repent. Exurge diceps cetus sum q de hoc q exurgā dilucule.

Ad celos. Aug. Qui supra nubes vel iudes angelos q nubes infirmi
Homines pedit alcoēquia adhuc in caligine fidei cū nō quid humāi
in fide occulta vō cognoscūt: ostēdo vbi ignorāt q pluit. id aqua q p
dicit veritas ad celos q
angeli sine caligine vi
dent speciem veritatis:
hec ibi operāt mirabilia
non est numerabilis. Et
ad nubes misericordiā
veritatē que papolent
angelis defendat. ad ho
mines: nec ea fraudent
nos ad quos pl̄ veritas
carne operata venit: et si
angeli non egent miseri
cordia: dum tamen nūti
ri per misericordiā in re
surrectione angelis simi
les fiēri vsq ad celos mi
sericordia ascendit. Agite
ergo gratias dicam⁹
eū eo q3. dicit. Exaltare

In finē. Cal. Absit
ne quis christi regno
Idicat. Psa Expos
beato Iudicio: ne filia fa
ciam⁹. Psal. LVII.

f Ne vide vsq3.
Aug. Dispu fa
cit et loqui iu
stificā quibus veritas sci
pīt in corde. Ds tibi nō
vis: alii nō faciēs: e itera
uit in talibus q non legē
bant in corde. Sed si ve
re lo. sal. vt sit iustitia nō
labiorum si q facio q. i. fi
dē in corde q3 in ore: re
cte iudicate. auro fidē p
ponite q alia hmōi. Alit
ter enī alius hypocrite.
Si dicitis magistri ve
rax enīne iudicetis montē montagnola rex vester sum vt titulus sit.

Recte. Aug. Iudei sic de xpo iudicauerūt vt sicte de eo locuti pdent
Ds auertē vestre inuī. Aug. Cui sequitur manus: quicquid vis et non
poteo deum factum putat.

Cōcipiunt. Aug. Vel pcētā. Cal. aliud alii adiungētes. Exaltas. De
filiis q trahūt peccata sicut rete longā pcessū q3 pstringit: vende in fugā
gate illi pedes q manuscrēd et interim eis cadāt: vnde flagello de resti

De lyra

aduersarios filiet filiē hī. g Exaltare sup celos de⁹ cl. exponit filiā
Mocalit pōt exponi pā. ille sicut psalmus: q3 est filio mā in verog q calum
niatio⁹ vt patet per predicta. Psalmus LVII.

t Ne vide vsq. Dixit psal. pmittit talis titulus in hebreo fm Ra.
f Sa. Ad victoriā ne disperdas dauid si mic cantici siue pecto. fm
vo Piero. titulus talis est: Victori vt nō disperdas dauid huius
lem q simplicē: q patet exposito virtuosq p predicta in titulo ps. precedēte.
De materia vo huius po. dicit Ra. Sa. q dauid fecit hunc psal. cū Saul
ad dēbiciationē ejbdem cruciat eū trip⁹ mittēs viros q custodiā ad quē cubi
dauidē vt hī. i. Reg. xix. quod cū cognouisset dauid per explorationē suoꝝ
accepto secū alio fugit cum venit ad castra samuelis de nocte q enuenit omnes
dormīcēs: cū absq; vellet saulē occidere dauid hoc phibuit: q assumpta
hasta que erat ad caput eius q cyatho aque recēto ut inde. Cūq; ille eliant
elongati q erant in loco tuto. dauid clamauit fortiter cuiq; illo abner q po
pulū: increpās eos de hoc q male custodierant dñm suū: ostendēs per ha
stam q cyathū aque q potuerat saulē occidisse si voluisset. q per hoc decla
rauit malicia saulis q alioꝝ ipsum innocentē persequentis. Igit fm hoc
pā. ipse diuidit in duas partes. In prima dauid ostēdit saulis q sociorū
suoꝝ malicia. q in secūda pdicit pena debitā: ibi: Deus obteret. Circa pri
mū dicit: Si vere vsq; iustitia loquimini. i. si iustitia vultis loq. v Re
cte iudicate. q. d. pr hastā q cyathū aque pectio manifeste pōt pēdere iu
stitia q innocentia mea ergo saul q eius malicia contra me. x Filii ho
minū. ratione abutēr q iuste vlcisci. tales enī formīt patriarche et alios
defēdēre saul q populus eius. q ex hoc deberēt moueri ad recte iudicandū
q vituperādū si quis faciebat: ex aduerso addit subdit: y Etenim in corde ini
quitates operamini in terra. Iniquitates quas cogitatis in cordibus vīis
opere adimplētis. z Pōdus manus vīas peruidit. Leuāt vel pal
liant apparenti iustitia q falsa. In hebreo habet: Iniquitatē manib⁹ vīis

eius ecclie dominus: amen. q ven. in tem.

Alienati. Cal. Aut alienati sunt a vulua ecclesie que puerios peperit: q nu
tros sum in fide q nondū natos ex se nutrit donec formet in eis veritatē: et
sic perfectos pariat. Vt ait vel nolūt pcipi vel pcipi: quia per impatie
tiam amittūt formentur quotidi visor: abortiui ejcientur.

Furor illis. Aug.
Non landat a scriptura
vindictā: nam illud
vt de tuis induc q rogā
te vidua vir audiuit.

Surde q obturā.
Cal. Non solū nō facē
sed nec audire velūt
Aug. Terra pdicta qm
liberat ab causa pcepta

Sapienter. Aug. Vel fm
alia exēplaria medicamēti me
dicati a sapiente medicā
mētis medicati. medica
mētū placēt ē. Et illud ē
ei a pcepta legis q pphe
tarū. Olim quidē medica
mentū erant ante aduen
tum xpi sed nō medicati
qz nemo eo curabat: sed
aduētu christi medicatus
est qui ipleuit legē q pro
phetas. Lligno enī posi
to in marach dulcorata
est aqua vt possent bi
bere filii isrl' ante nō va
lentes gustare pe nimia
amaritudine. Pec est le
gis amaritudo q gratia
euāgelii dulcorata est: et
quod in sacramētis lega
libus laudat in luce posi
tum est q demōstrata est
nobis ciuitas pstituta su
per montē que abscondi
nō potest: q lucerna posi
ta sup candelabrū. i. veri
tatis doctrina in manife
sto: vbi cuiq; latet ecclesia
xpi q veritas. Nōne ipse
mons qui creuit ex mini
mo lapide q ipleuit facie
terre. Nōne ipse serpens
in ligno suspensus quos
iniuidos peuiti a serpentib⁹ sanauit. Et est xpūs capite q medicat medicamēti.

Deus obterat. Cal. Que ejus retributio.

Aug. Aspides iudei dum insidiose latauant. Leones: dum mortem
indamauerūt: horū mole fracte qñ surrexit christus.

Dentes. Aug. Solosa verba. In ore. vbi suis capiet eos. Mo
las. inclamationes mortis. Cōfringet. ne ad effectū veniant quod exponit
ad nihilum vicerūt.

Nicolaus

stra ponderate. Iniquitatē qua me persequimini ponderate contra iuno
centiā mea: vt sic vlcīscatio eius grauitatē q ab ea colligis. q candez sīten
tiā habet littera Piero. que talis est: Iniquitates manuū vestraꝝ appen
dite. i. in statera iusta modo iam dicto. a Alienati sunt pōtores a vul
ua: errauerūt ab vtero. c. b dī. p tales q: boies pueri in suis opib⁹ dicunt
male nati fm cōtz modū loquūdi. Ra. Sa. exponit b de illis q ēt adhuc i
vtero matris erāt. p aliq signa figurat eoꝝ vita mala futura: sicut eliu in
vtero matris spellebat frātē suū iacob. b Furor illis fm similitudinē serpēt
In heb. bf: Veneni illis. q ad eundē sensū refert. iq; serpētes et ira q furo
re effundūt venenū. c Sicut aspidis sur. e ob. au. su. qz vidēs incātato
rē ponit vnā aurē i terrā q aliā obturat cauda sua ne audiat carmē incan
tatoris: sicut pōtores obstinati q̄tū erat sua e eius viri nolūt audire vt re
uocent a suo errore. d Deus obterat. Dic pōt dauid pdicit pena talis⁹
debitā. q pmo pdicit hmōi pena. 2° vltimatē inde sequēte: ibi: Et crabit. Cir
ca pmū dicit sic: Dc⁹ obterat dētes eoꝝ in ipō mandēdo alios vīis iniuriosis
q petractationibus: dicebāt enī ipsū dauid ee reū crimīe lese maiestatis: cū tñ do
mūs regia q regni q̄sluisset e Molaꝝ leonū feroꝝ. i. saul vocat q primi
tūs ad modū leonis ferocit. f Cōfringet dñs. qz fuit ipleta i mōte gil
boe vbi mortu⁹ fuit saul q vocat q multi alii. g Ad nihil deuenient
tanq; aq; vocat. qz regnū fuit annexū a saul q posterīs ei⁹. h Intendit
arcū suū do. infir. illud pōt referri ad dcm q pcutione malorū fm ordinez
iusticie sue parat inferendā debito tpe. Pōt etiaz referri ad quēlibet obsti
natū in suo malo q ip tēdit arcū suū ac malicie ad nocendū alijs: q3 ipa pōtū
mere. Et huic pcedat trālatio Piero. q sic hz: Intendit arcus suū donec
pterant. i Sicut cera q fluit aufe. de pūi vita monte repētina. In he
breo hī: Quasi limax tabefact⁹ auferat: in trālatiōe Piero. Quasi ver

Tanq; aqua. Aug. Contritus enī ebpauit qz fondāta ad fera fu
pebie ignis ad tuos q pcipitos. ñ cito translate tot malis ebparentur.

Priusq. Aug. Medicina donec tenue: e ira indignatiōe: q3 ad
conspectu dei mali in gehennā hic in pcētia q terra sua.

Pausq; spnic. Aug. i. pcata intelligāt q̄mnū. Lacuū absorbeto
nē in extremo ignis vin
ces absorbet eos. i. fumus

Rhamnus. genus
herbe pūus molliss. sed q
pōt in spinas vertī: sic
q pcata modo delectāt
sed post pungunt.

Sicut viuentes.
Aug. Quia nō vera sed
falsa est impioꝝ vita: vt
dent' viuere nec viuunt.

Sicut in ira. qi dē' iq
quillus iudicat. Vel et
non est ira comparatiōe
futuri.

Letabitur iustus.
Cal. Correctio tutoꝝ ō
ultione iniquoꝝ.

Et dicet hō. Aug.
Sicut iusto dei iudicio
fit vt iustus amplius in
structur. Ita codez iudi
cio fit vt sordid⁹ magis
sordescat. Vel aliter fm
litterā quam ponit aug.
Et dicet hō. q̄ est fructus
iustoꝝ: est deus iudicans
eos in terra. Et infert ex
duob⁹ similib⁹. dicit enī
malos hic absorberi q in
tum laudet. Et hoc est.
Et dicet hō rōnabile: qz
iustus laudat manus suas
q̄ est fructus hic iustoꝝ: et
qz ignis absorbet malos
ergo est deus iudicās eos
in terra.

In finē ne. Cal.
Frustra retur aliqs vitā
dere quod tertius ordo
na prohibet auctoritas.

Ne disperdas.
Aug. Cui pdicta dixit
q3 scripsi scripsi: ipleti ē
ne corrūpas. Hoc agit
psalm⁹ ne diligendo q3 iudei miserit custodire sepulchrū vt fama ei⁹ ex
tinguerēt: a qb⁹ fruebat. hic liberat⁹ edidit: e fama hōr in oibus gentibus.

Cal. Dicat pmo liberari afflēdo ab imia ad altaziorē crās p salu
te gentium.

Aug. Loquit hic integer xpūs. Caput q corp⁹. Psal. LVIII
c Ripe. Aug. Dum qui sine macula est hoc pertigit necessario pe
tamus ostēdit. De inimicis. Cal. Quamuis genera sint adue

De lyra

milo tabefactus pullulauit: et est cadē sillabis sint alia sybaq; per virtuq; vel
gnat sibi actio pōt repentina. x Supercidit ignis. i. punitio a deo
missa. Et nō viderūt sol. tabernacli de li mūdo p mōtē. In heb. bf: Cecī
dit abortiuū mulieris qō nō vidit sol. e filē in vtēo. Piero. q̄ cadē silla
p li enī intelligit punitio diuina q̄ pōdere ad nihil deducit. l Potusq;
intelligerēt spi. v. ibi. p spinas intelligunt li filii parui. inquiet. vt dicit
Ra. Sa. p rudib⁹ q acut⁹ pdicti intelligunt filii eoꝝ adultiq pius de ma
lo sibi: et tacit. e fm li est sensus: Potusq; intelligerēt spine vle. Lantaq;
filii vli pauli hōnt tāti intellectū q̄ possit ira male agē sic adulti. m Si
cut viuētes sic i ira absor. eos. i. eo tpe q spabit de duratōe vite eoꝝ de⁹ au
feret eos subito de pūi vita. In trālat. Piero. sic hz: Auferēs auferet spine
vle i rhamnū. Lantaq; ventūr ad malicia rubi mō. ā. expōsito. Quasi vi
uētes in ira rapet eos: e ira plantiē: e cadē silla. In heb. ārbi:
Sicut viuēs sic in ira absorbet eos: e reuert ad deū q sicut viuēs. viuēs
e facē cui⁹ pdicti nō pōt retribuī. i ira absorbet eos auferēs repētine ō pūi
vita. n Letabit. Dic pōt ponit vltimus sequēs et malorū punitōe cū
dē: Letabit iustus cū viderit vindictā. i. pōe punitionē nō motus odio
vindicte pōe li odio diuine iusticie. o Manꝰ suas lauabit. i. ego iusta ma
gis iusticie abit. fm illud Apoc. xvii. Iustus iustificet adhuc. p In fm
guine pc. i. in punitōe eiꝰ q̄ē occasio meliorationis vite sue. fm illud post.
xiii. Mulcuato pallidie sapientes erit parui. q Et dicet hō. i. quilib
rōnabiliter loquēs. r Si vtiq; est fructus iusto. e accipit' b li p ar. quia
et punitōe pcōz affirmauit pēnā iustoꝝ p locū a pcedit. s Deus
iudicans eos in terra. i. dans sententiā p eis nō desit in futuro
ctium frauenter in pcētis. Psal. LVIII.

t c Ripe me. Dixit psalmo pmittit talis ti. in hebreo. Victori ne

[illegible]

meus: et ab insurgentibus in me
libera me. Eripe me de operan
tibus iniquitatem: et de viris san
guinum salua me. Quia ecce ce
perunt animam meam: irruerunt
in me fortes. Neque iniquitas
mea neque peccatum meum domi
ne: sine iniquitate cucurri et dire
xi. Exurge in occursum meum et
vide: et tu domine deus virtu
tum deus israel. Intende ad
visitandas omnes gentes: non
miserearis omnibus qui operan
tur iniquitatem. Convertentur
ad vesperam et famem patientur
ut canes et circuibunt civitatem.
Ecce loquentur in ore suo et gla
dius in labiis eorum: quoniam quis
audivit. Et tu domine deridebis
eos: ad nihilum deduces om
nes gentes. Fortitudinem meam
ad te custodiam: quia deus susce
ptor meus: deus meus miseri
cordia eius preveniet me. Deus
ostendit mihi super inimicos

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Ne occidas. Aug. Potest de iudeis accipi: eos qui me occidunt ne occidas [illegible]

meos: ne occidas eos nequando
obliviscantur populi mei. Di
sperge illos in virtute tua: et de
pone eos protector meus domi
ne. Delictum oris eorum sermo
nem labiorum ipsorum: et compre
hendantur in superbia sua. Et
de execratione et mendacio an
nunciabuntur in consummatione
in ira consummationis et non erunt.
Et scient quia deus domina
bitur iacob: et finium terre.
Convertentur ad vesperam: et
famem patientur ut canes: et circui
bunt civitatem. Ipsi dispergen
tur ad manducandum: si vero non
fuerint saturati et murmurabunt.
Ego autem cantabo fortitudi
nem tuam: et exaltabo mane mi
sericordiam tuam. Quia factus
es susceptor meus: et refugium
meum in die tribulationis mee.
Adiutor meus tibi psallam quia
deus susceptor meus es: deus
meus misericordia mea.
In finem pro his qui commu
tabuntur in tituli inscriptione
ipsi david in doctrinam cum suc
cendit mesopotamiam syrie et sy
riam sobal: et convertit ioab: et
percussit edom in valle salinarum
duodecim milia.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Deus repulisti. Col. Psalme virtutis. Psal. LIX.

Confessio facte p ecclesie pena vel malis.

Repulisti. Col. In ira. Et destruxisti. ab inimicitiis. Quia
ruptus, pro peccatis tuis. Misertus es nobis. Ecclesiis, ab
error. Et mutasti pusillanimitatem vt cogas ut ille perhorrescas.

Destruxisti. Et cri
gens i bonū adhesisti ma
lis dissidentibus. Dic Deus
tue promissis: per hoc
quod tu promisisti: fac
ut impleantur. Ideo
dicit. Ostendisti populo
tuo dura: potasti nos vino cō
punctionis. Dedisti metuenti-

passionem vinum: q si locū pœnitentie nō inuenerint: saltem ad
emorē Christi pertrahantur.

Arcuū. Aug. Quātū pīnū nos mouit: tantū impetuosius agitat in
peiora. Fortasse. I. quātū magis tribuit: tantū magis augmentū vanitatis est.

Ut liberētur. Col. Ut quicūmq; Ex libri autem dñi patet: q alter
mutat pro qua grauit
persecutionem.

Dextera tua. Aug.
Ut sine ad dexteram vite
vera q eterna sit: ne ipse
si salute sua sicut via la-
psus hs de valle salutis
q eterna patet. de his sūt
per multā tribulatōne tene
nda nō nisi veniat.

Deus locutus est. Aug. O. hui fiducia ego
ac bonū ipso. possidebit
latabor diuisa q lētic mi
hi celestis ac partibus.

Deus locutus est. Quia de
locut' est sic ut sibi q ego
letabor. nō ea dei dicit
sed q aliquādo eueniunt.
Ut ex eā celestis habeat.

Lux.

Dicēdo. Aug. Aug.
Nec sibi hoc dari. Cōmo
ipsi ad q virtus singulis
distribuit. Siquidem hu
cusq; dixit tacēdo relatiue a
labam sicut tabernacula
pp exitū armillas q vo
cauit sichot. I. tabernacula vbi q habitāt Mola q
pegrinant' fuerat. Scim hr lectā q significat ghm q ostulat: ut nō olim q ē
deū. Scim hr fructū q significat ghm q ostulat: ut nō olim q ē
tugū ipi ferāt. Conualli tabernaculoz. Ppter eoz tacēdo significat inde
os q cū inuidēt: quia alii creditarii nō l. de malēs habebo nō paucos
Ephraim. Aug. Qui manasses ego filii q ordinat pmotio vite in ar
tericā ei aplo si cpidit. Qui indigit ecclia gentium quę potius sterilis ma

De ira

trē. rū. mīsa. Ad cui' intellectū scīendū q vbicūq; I ve. tc. Pharo. et illud
illud vel illa. petrā dicit rotā vel rotas. sicut dicit hic. Ezech. xxiii.
ibi spontā p virtūq; Cor' lapidū. Et ly. ō ponit' singulare. I. rota sm hoc.
Pharo. et. n. dicit petrā pōt dicta lubrico q q̄libet de ea tapidū p ceret ol
di rota vel illud ppt pulchritudinē lapidē. sic hoc' cor' est illa. I. platuos. ſt
subdit: Pōnit. t petrā dauid. I. q̄ victo hebreica misit. I. Samuē. Ezech. xxiii.
clinū occīse vel pulchrū. Sm Pharo. eo humilē. t pīcrū. q̄ alit et ei. Et
timoniū. hebreo. t pīcrū omnibus of ictimentū dauid eo q̄ vocat. I. spūs
ſis q̄ a lapidibus' sint sibi oculus. pi pharo. Et pp̄ eo dicit. n. Dic. et. hic. q.
dicta ide. I. expositio. n. hebraici. De repulisti. Ad intellectū hui' po. Sciēd
q̄ antiq; regni ſrāl. fuerūt. I. manu dauid simpl' erat. I. multipli' affluēt. t
valt. ad. et. p. rpc iudicū. tu per regni saul. I. q̄ philistei tenebāt ipſi. I. tu
ta. Fortasse q̄ facer ferrar' nō erat. I. tota ira ſrāl. exercēt. cui pbēbāt ne fa
ciēt hebrei gladiū aut lancā. nec poſſēt rebellare. vt hr. I. Reg. xiii. Item
mortuo saule philistei intrauerūt ciuitates regni ſrāl. vbi fugerat popul' t
habit. suscēt. vt. hr. I. Reg. xxxi. Ita post mortē saul facta. I. lōga pugna
ne de regno iter. domū. dauid. t. bellū saul. vt hr. II. Reg. iii. pp̄ eo dī
ca. I. circuitu regni ſrāl. Cessauit multipli' vastatorū illud nō debēs valdag
relictū. pp̄ victā pīcrūt. I. dauid. Ipse. b. ſtdebit. ita fecit pſal. viii. I. q̄ pmo
vastatōne regni p̄legit. Scio. tc. reuelationē. cī. pphetice pdicūt: Et libe-
rent. Circa pmū. cī. Deus repulisti nos. pp̄ter pīcā nra. b Et destru-
pisti nos. I. destruī permisisti. c Irat' es. I. regnū ſrāl. tpīb' pīcīs: vt pp̄ ea
dict. d Et misert' es nobis. et regnū. I. pec. plenarie. e Cōmouisti
ter. t. otur. eas. I. cōmouisti t. turbari permisisti. hitantes in terra nra. ab ad
uersarijs. f Data. tradēs cī. tpe nro. g Dedisti. pp̄le tuo. tc.
pp̄ cī. pcīs. h Potasti nos. vt. b. Pharo. hoc vino. mor. ctionis. id. cī. qr
mor. ti. cōpunctio. de pcīs. i Dedisti. meta. tc. sig. respectu futuri tpis.
k Ut fugiāt a facie arc'. nec. tuffugiū. q̄ cruta. cī. ad. pcīm. dī. pcīm. et
fugiāt. cautio. a pcīs. l Et liber. Hoc. pīcr. rebōrez. t. ipleant
ora regni pīcrat. t. p̄mo pīcīs. s. cui attribuendū. de. cī. dicit. Quia de
ducet. Circa pmū. lopte eodē dicīt: Et liberent dilecti tui. I. pp̄le tuū. q
vt dilect' deo. Oīes. qī. Pharo. hr. t. dilecti ei. m Salua fac. pp̄le tuū.
n Dextera tua. q. d. nō pōt fieri virtute dīana. o Et exaudi me. tc
pleant. p regno meo. t. ad. b. sperandū allegat orationē. pmittend. videl
p Deus. I. in. C. I. clamoris cui nihil resistere potest. sicut. I. Reg. viii.
dauid. ppter qd dicit. I. Reg. xiii. Quisquis fuit offe mihi virū iuxta cor tuū. t. p
cipit ei vt cū eo sup pp̄lum fuā. t. hic reuelationē. Samuel dicit ipſi dauid
pp̄ qd subdit: q Et adorem. in templo. Deo salutari meo. r Et quoniam. b. ſtd.
I. dilecti. pp̄lis tuus. fidē. bellatorū. meo. q. fuerat occupata. ab aduersa-
rijs regni ſrāl. s Et quoniam tuus. tc. I. Samuel. xxiii. Ita erat vallis erat. tc. vt
uersus. tc. mesopotamia. hebraice dicit. Syri. fuit. fuit. ideo. appellauit. ea
mal. loc. vbi. Jacob. I. tabernacula. Deus. xxxiii. Ita erat vallis erat. tc. vt
quo. ibi. q. occupata. fuit. ab aduersarijs. qī. pp̄le. dauid. refutat. terra
filius. ibi. resurrig. Sm. melius. fuit. dicit. q. I. ibi. dauid. fuit. adiut. Ipſi

ab. Virgine

dulcitudo. t. oppositio. fabricatur. Vis. mō. est. pars. tū. obstat. est. oppositio
rū. t. ignominie. vel. Et. dauid. t. erare. sterilis. quę. nō. parturiuit. pluraq. filii
filiis. dolens. q̄. eius. qui. habet. vīginti. adolescentie. tue. ordinatio. t
oppressio. vidua. tue. nō. recordaueris. g Fruim. Aug. Fructi
ficatio. t. hoc. est. locutio. capitū. ipi. grandi. cuiq; motiuo. virtutē. in. se. habet
vt. fructū. faceret.

Moab olla spei
mee. Aug. Hic multe
vetico. ple. geminātē. mou
mus. sic. q. male. vult. lege
gimur. ac. multa. opa. vt. q
bili. bonū. a. malo. vitādo
adit. lege. cui. tribulatio. et
dilectio. est. olla. feruens
ab. aglone. Leiabolo. dici
tio. nunc. olla. migratio
ardēs. facta. est. spei. nō. ō
fligēdo. ac. tribulatio. ope
rat. patientiā. patiēs. p
ductiōē. pbatio. vo. spē
facticā. charitas. ardet. ō
tra. ollam. migrātis.

Cal. Moab olla spei
mee. Uel. p. moab. gētes
intelligātur. p. ollas. refec
tio. de. glīb. vo. quidā. s
fūr. puerū. t. hi. vti. fūr. tri
bul. atōe. Alij. nō. fūr. ō
uerū. q. Gallos. vīlit. tribu
latione. vertig. vo. I. ween
tes. t. vti. sunt. olla. I. refe
ctio. ppl. t. ecclie. quia. de
vita. consolat. doctrīs.
ghat. t. est. similis. Moab
ab. I. ghtor. I. vel. vomitor
alios. mouātōe. vel. vti
ſt. olla. I. refectio. spei. mee
vti. spes. mihi. vite. est.

Nicolaus

Dicto. Olla. vti. hiere
mitas. Olla. facorū. sum
ego. video. t. facit. ei. a. fa.
ag. Et alibi. ide. Hiere-
mias. ab. aglone. pmisit
ad. malos. I. a. diabolo. q

Nicolaus

ab. aliquib' tribub'. ideo
ptr. exhenit. eas. dicens:

t Moab. est. galaad. qui. fuerūt. heles. bellicosi. sicut. iair. t. iepte. de. qb'. de
scenderūt. holofernes. v Et. moab. est. manasses. hoc. dicit. quia. ad. illā
partē. q̄. erat. citra. iordanē. de. qua. fuit. gedeō. vir. fortis. a Ephraim. for
titudo. capitis. mei. I. regni. mei. b Juda. rex. me'. I. cultor. t. defensor. re
gni. mei. Ille. enī. duc. tribus. fuerūt. fortiores. t. bellicosiores. alijs. propter. qđ
fuerūt. situate. in. duab'. extremitatib'. regni. tribus. ephraim. in. extremitate
aglonaris. trib'. iuda. in. extremitate. australi. unde. dicit. ecclia. age
ratur. de. diuisione. terre. in. libro. Josue. c Moab. olla. spei. mee. I. semp
spero. I. deo. q. terra. moab. erit. mihi. subdita. ad. seruiendū. sicut. olla. qua. hō
utitur. in. ministerijs. suis. In. hebreo. hr: Moab. olla. lauationis. mee. I. po
tatus. meus. erit. mihi. ita. subiectus. sicut. olla. ad. lotionē. pedum. preparata
d In. idumeā. extendā. I. calciamentū. meū. I. calcabo. et. t. subiicā. p. plenā
victoriā. e Mihi. alie. subdi. sunt. I. alienę. nationes. in. circuitu. regni. mei
mihi. sunt. subiecti. In. hebreo. hr: Mihi. philistea. adiacta. est. I. addita. re
gno. meo. q̄. seruitutē. duxīt. sub. tributo. vt. hr. ii. Reg. viii. f Quis de
ducet. Hoc. ptr. offendit. q̄. pdicte. victorie. sunt. deo. attribuēde. vñ. dicit. de
uid: Quis. deducet. me. in. ciuitatē. munitā. muris. victualib'. bellatorib'. et
armis. g Quis. deducet. me. vsq; in. idumeā. vbi. et. ic. multi. fortes. t. bel
licosi. habit. h Nōne. tu. deus. q. d. nullus. alius. pōt. mihi. hoc. facere.
i Qui. repulisti. nos. tpīb'. pīcrūtes. ps. ex. pcīis. k Et nō. egredie
ris. deus. in. virtutib'. nr̄is. I. exercitib'. nr̄is. interrogatiue. quasi. dicerē: in
me. tu. egredieris. alter. nihil. facere. poſſem'. ppter. hoc. subdit: l Da
nobis. auxi. de. trī. t. vana. salus. hoīs. t. pauci. ifa. et. dicīt. Meritur. pōt
exponi. pīcīs. de. q̄libet. vere. penitēte. q. pōterit. in. regnū. eis. fue. p. pcīs. fue
rint. subiugati. Laurentius. t. p. rebōne. ipsius. ad. statū. virtutis. t. gre. dispcat.
ad. hoc. adit. adiutū. p. quattuor. Primū. est. pura. pīcīs. que. p. tudas. dele
ghat. q̄. stello. interpat. Secundū. est. a. recidiuo. pīcrandi. q̄. p. mansuetū
sindhgat. eo. q̄. interpat. obliuio. talis. enī. fic. fi. habet. ad. pcīa. peritia. quasi
obliuia. fit. nisi. operari. ipsa. Tertiū. est. bonū. opis. multiplicatio. q̄. designa
tur. p. ephraim. q̄. interpat. crescēs. aut. fortificās. Quartū. est. ppter. pdicte. re
dificatio. Sm. illud. ap̄li. I. Corinth. i. Vbi. vna. hec. est. testimonij. pdicte
rebus. figurat. p. galaad. q̄. interpat. acervus. testimonij. t. talis. fuit. ei. tus
pcipue. in. carnis. q̄. p. moab. designat. q̄. interpat. ex. pr. b. alit. scripsit
tia. trahit. et. carnalis. generatio. t. pcipue. in. ydolatria. oculos. q̄. figurat. p. idumea
que. terrena. interpat. t. superbi. vite. q̄. p. philistea. designat. eo. q̄. ex. ydo
latria. interpat. superbi. enī. ydola. despicabilē. retinent. alios. pdicatores. q̄. ydo

victā. ponā. subi. mihi. vt. q̄. aglonē. q̄. ab. illo. p̄. tribulatōez. ollā. I. cultū. dulcitu
dinis. mūdi. Et. Idumeā. I. crassi. terrenā. q̄. ab. eodē. tribulatōez. ydolatriā. I. cultū
dulcitudinis. mūdi. Et. idumeā. I. vīg. ad. ter
renos. vt. impleto. numero. simul. ad. beatitudinē. veniret.

Deus repulisti. Aug. Sed istius. equitas. t. sic. multos. beluata: q̄
sic. videtur. non. pro. temporali. vita. pugnare. sed. pro. futura.

In deo faciemus
Aug. Nulla. deus. est. q̄
ercitum. victoria. nulla. v

Aug. Uox. mille. la
bentis. in. terra. Si. vox
beati. q̄. ab. eo. vt. q̄
huc. vere. clamat. LX.

Exaudi. Aug.
e Audita. oratiōe. t
fa. cta. t. non. te
gloriantur. p. qđ. labat

Clamauit. Col. In
imperat. Et. cui. imita
mur. clamare. Cui. vtiam
omnes. Nemo. enī. tibi
laudetur. nisi. vtiat. Nō
pōt. qs. cum. ari. mīscr
rit. Nec. vīct. nisi. certam
rit. nec. certare. nisi. inimi
cos. t. vtiabos. habuerit.

Col. clamauit. I. lpetauit
est. enim. clamat. Sepe. cla
mor. cruditio. In. petra
pio. Ecclesia. Aug. de
mo. victor. Col. t. cru
tus. debuisti. Aug. In
petra. t. nō. nō. vincit. Et
si. p. q. christus. est. magna
spes. audiēdi. filiū. altys.

Deduxisti. Augst.
Me. p. te. vīt. ad. te. vertā
tem. t. vitam.

Inhabitabo. Col.
De. pīcīis. dei. pīcātor
petra. pīcula. mū. I. in. tabernaculo. dei. tui. Inhabi
Ju. illa. Quisq; illa. p
gauit. qz. t. ei. multū. cōtra.

De ira

cia. ista. cruauit. a. deo. ib
si. sibi. est. tota. victoria. atri
buenda.

na salus hominis. In deo fa
cimus. virtutez. t. ipse. ad. nihi
lum. deducet. tribulantes. nos.

In finem in hymnis. pō. od.

Exaudi deus LX.

e Deprecationem meā
Cālica. que. pro. quer. offeruntur.
Cal. q̄. exaltat. vīg. ad. extremū. terre
tribula. cū. vndiq; ad. extremū. orbe. terrarum.
Cal. clamauit. I. lpetauit. est. enim. clamat. Sepe. cla
mor. cruditio. In. petra
pio. Ecclesia. Aug. de
mo. victor. Col. t. cru
tus. debuisti. Aug. In
petra. t. nō. nō. vincit. Et
si. p. q. christus. est. magna
spes. audiēdi. filiū. altys.

Deduxisti. Augst.
Me. p. te. vīt. ad. te. vertā
tem. t. vitam.

Inhabitabo. Col.
De. pīcīis. dei. pīcātor
petra. pīcula. mū. I. in. tabernaculo. dei. tui. Inhabi
Ju. illa. Quisq; illa. p
gauit. qz. t. ei. multū. cōtra.

De ira

cia. ista. cruauit. a. deo. ib
si. sibi. est. tota. victoria. atri
buenda.

intende. orationi mee. t. A fini
bus terre. ad. te. clamaui. dū. in
Aug. de. quo. t. fig. hanc. pcē. ecclesia. cubicā. mūd.
riaretur. cor. meum. in. petra. exal
Aug. ad. eū. nemo. nisi. ad. eū. t. exalta. qui. ad. petrā. ipe
tatus. me. Deduxisti. me. quia. fa
Col. qui. humiliatus. Aug. ad. eū. ista. t. qui
fuit. est. pallus. t. Calix. quia. ista. inebriat.
ctus. es. spes. mea. t. turris. forti
Aug. qui. creuit. qui. qui. resurrexit. t. t. ego
tudinis. a. facie. inimici. Inhabi
t. vel. in. tempore. quo. exaltati. in. petra. t. ordinati. ideo. inhabitabo. in. t. t. quia. terra. fuit. t. c. ideo. p
tegar. t. in. tempore. exaltationis. inhabi
tabo. in. tabernaculo. tuo. in. se

m Exaudi deus. Dixit. pīcī. finitur. talis. titulus. Psal. LX.
e In. hebreo: Ad. victoriā. sup. cognōi. ipsi. dauid. t. patet. eius. expōsi
tio. et. dicta. Ā. psal. iiii. De. materia. aūt. huius. psal. dicit. doctor
tes. cōtēr. q̄. dauid. sicut. illi. psal. cribile. in. fauine. pleuiente. sic. vos. t. qs
nō. vt. dare. Salno. aūt. melius. iudicio. videt. mihi. q̄. sicut. illi. psal. pcēdi
exaltat. manus. saule. ipsi. in. modū. cecine. cingentes. vt. habet. I. Regum
xviii. ppter. qđ. dauid. aliquādo. indicat. habet. I. Reg. xviii. t. habitauit. I. lo
cio. tutissimo. cogitādo. quę. erat. verisi. sint. regni. fauline. vt. ii. li. sicut. ipsum
subiugauit. poter. etiam. extra. de. potestate. eius. propter. qđ. t. finaliter. transi
uit. ad. terra. philistinoz. q. vt. habet. I. Reg. xxvii. Sciendū. tū. q̄. licet. psal. q̄
fuit. ad. terra. philistinoz. vt. habet. I. Reg. xxvii. Sciendū. tū. q̄. licet. psal. q̄
fuit. Et. inuocauit. se. de. cadē. materia. qđ. patet. ex. titulo. qui. dicit. q̄. dauid
tuo. est. ppter. de. beneficio. illius. exaltatiōis. q̄. manu. saul. ipsi. in. modū. cōe
ne. cingētis. tūc. ipe. est. de. hoc. pcīcio. tam. exhibito. t. alio. exhibendo. ut. pa
tebit. in. pcēssu. Ita. et. pīl. quamuis. scit. quod. immediate. post. regnū. saulis
ad. ipsū. tūc. adit. pacifica. ipi. tam. dauid. elongatus. erat. in. fine. regni. saulis.
Ipse. in. hoc. psal. primo. dauid. primū. beneficia. sibi. p̄stita. recolit. Secūdo. pe
titionē. pphetice. pdicitūr: Inhabitabo. Tertio. p. virtutē. q̄. ita. agit: Ite.
Hic. psalmū. dicit. Circa. primū. incipit. ab. eodē. materia. sicut. q̄. tetus. t. de
uotus. dicens: Exaudi. deus. deprecationē. meā. patet. ut. ā. finib'. terre.
Israel. o. Ad. te. clamaui. facta. hāc. psal. vt. ii. dicti. est. Ubicūq; reco
lit. beneficia. sibi. p̄stita. in. exaltatione. de. manib'. saulis. dicit: p. Deum
angustatus. est. mult. eo. q̄. saul. t. eius. exercitus. impetat. me. in. modum. cuius
ne. se. possem. custodire. vnde. timēs. dicit. q̄. dauid. desperabat. se. posse. custodi
re. ppter. quod. angustabatur. sed. sicut. dicit. ei. ordinatione. diuina. sum
ciuit. venit. ad. saul. pacem. Fortasse. t. vere. quia. philistinoz. effugādo. se. fug
terram. ppter. qđ. sint. obpositus. reddere. a. dauid. ppter. quod. vocauerit
loci. illi. petrā. dicendo. vt. habet. ibidē. hoc. est. quod. dicit: q. In
petra. exaltasti. me. liberādo. me. a. pdicta. angustia. t. Deduxisti. me.
ad. loci. tutiorem. pducēdo. eū. e. Quia. factus. es. spes. mea. tu. es. turris
tudinis. a. facie. inimici. t. Turris. fortitudo. a. facie. inimici. I. fautio. me. pl. qđ. t. In
habitabo. Dic. ptr. pphetice. pdicte. habita. a. deo. filij. pdikia. Et. primo
in. cultu. tabernaculi. qđ. dauid. deliberabat. dicēs: Inhabitabo. in. tabernaculo
tuo. dauid. cui. secundū. tabernaculi. forta. deuit. fuit. in. quo. posita. fuit. ar
cha. t. altar. holocaustor'. ordinator'. t. dauid. illi. loci. frequētator. t. deū. laudator
vt. hr. I. Paral. xvi. t. In. figura. hoc. repōnit. M. Ecclia. dicens. q̄. sicut
dauid. possibile. fe. habitare. fi. in. tabernaculo. dei. tui. p̄ter. fe. posse. re

sss iii habitatorem

cula: protegar in velamento alarum tuarum. Quoniam tu deus meus exaudisti orationem meam: dedisti hereditatem timentibus nomen tuum. Dies super dies regis adiicies: annos eius usque in diem generationis et generationis. Permanet in eternum in conspectu dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret? Sic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi: ut reddam vota mea de die in die.

In finem pro idithum psalmus david.

Nonne deo LXI.

subiecta erit anima mea: ab ipso enim salutare meum. Nam et ipse deus meus et salutaris meus: susceptor meus non movebor amplius. Quousque irruitis in hominem: interficitis universi vos: tanquam parieti inclinato et macerie depulse. Verumtamen precium meum cogitaverunt repellere: cucurri in siti: ore suo benedicebant et corde suo maledicebant. Verumtamen deo subiecta est anima mea: quoniam ab ipso patientia mea. Quia ipse deus meus et salvator meus: adiutor meus non emigrabo. In deo salutare meum et gloria mea deus auxilii mei et spes mea in deo est. Sperate in eo omnis congregatio populi: effundite coram illo corda vestra: quia deus adiutor noster in eternum. Verumtamen vani filii hominum: mendaces filii hominum in stateris: ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Nolite sperare in iniquitate: et rapinas nolite concupiscere: divitie si affluant nolite cor apponere. Semel locutus est deus duo hec audivi: quia potestas dei est et tibi domine misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera sua.

Nicolaus

De lyra

Nicolaus

De lyra

Psal. LXII

Psalmus dauid. Cal. cū esset in deserto idumee. Psal. LXII.

Deus deus meus. Cal. quē habebat i dolore. i. pdicā. deum vide

Psalmus dauid cum esset i deserto idumee. LXII.

Deus deus meus ad te

ō luce vigilo. Sitiuit

anima mea: & laboo & exultatio mea. Laudabit os meū. Die mē

mea fui tui. super stratū meū in

matutinis meditabo te: in te

fuisti adiutor meus. Et in

lamento alarum tuarum exultabo

adhesit anima mea post te

bo: adhesit anima mea post te

apparui tibi: vt videre

virtutem tuam & gloriam tuā.

Quoniā melior est misericor

laudabo manus meas. Sicut

Lauda mea lau. te. Aug. post confessa dei misericordiā laudabit ad

Dominū. Cal. cū esset in deserto idumee. Psal. LXII.

Deus deus meus ad te

ō luce vigilo. Sitiuit

anima mea: & laboo & exultatio mea. Laudabit os meū. Die mē

mea fui tui. super stratū meū in

matutinis meditabo te: in te

fuisti adiutor meus. Et in

lamento alarum tuarum exultabo

adhesit anima mea post te

bo: adhesit anima mea post te

apparui tibi: vt videre

virtutem tuam & gloriam tuā.

Quoniā melior est misericor

laudabo manus meas. Sicut

Lauda mea lau. te. Aug. post confessa dei misericordiā laudabit ad

In nomine t. Aug. Leuat manus q bonis operibus vitā transeūtes in figura crucis deum adorat. vel apostolus leuantes puras manus in oratione sine ira & disceptatione. Adepta. Aug. In multitudine. Psalmus. in carne. i. fiducia q in ascendens & formulo ipsa.

Leuabo manus. Aug. In gesto mystico ipā manus suas ad ipsū pulsus dei amabiliter vinctus. vel ipe deponens manus discipulorum vicit amatores. i. vocauit turbā sanguinem nostre passionis lingentes ad ipsum deponit manus. i. p terrenis opantur vinctum ab amatoribus.

Sicut anima. Cal. q ponit bona mala agentibus qui. i. 5 officiatores huius sedi. Qui hic patitur dicit se certum sibi cū deo i qua memor est. pmissorum inimicorum qui sibi cruciatus parabant. Per strata i quo gessimus. Per strata accipe in quo memor sit qui vt hō facit. In matutinis. in actionibus. q mane incipit qsq; opari. i nō memor. i. gere. hoc in actione. Si in ea deficiat. Jō addit. q. fuisti adiutor. m. nisi essi adiuuasti deus. bona opa ipsius si possum. nemo adeo. i. ma ne opaf: nisi q ipso opatur. Cal. In matutinis. i. in luce pvet. Jā de luce vigil. ad te vt sit? ipse dicat. i. pri. ad lucis auctorē vigilet. i. ad deum.

Adiutor. Aug. In psalmis idumee. i. si quis occurrit exultabo inuelamento a. i. Jō q adhesit tibi charitate ala mea vt te pre te diligeret. iō exultabo. iō adhesit q me suscepit a peculio dei. i. a peculiato. Ipsi ho &c.

Rex ho. Cō sert in his duob? versib? bōa & mala viuentiū partis. Porro vulpis. Cal. peleati? seculi qualibet cōpant vt ipse de herode dixit. dicit vulpi illi &c. pter hoc tacti q; rpm regē noluerūt dicētes: noe hūem? regē nisi ce. agnū reiecerūt: vulpē elegerunt. Dei pter vulpis sunt: dū & voluntate pauca voluntate cōiungunt.

In inferiora terre. Callio. non ad celos vocat. a terra sorbentur male

De lyra

Psalmus dauid cum esset i deserto idumee. LXII.

Deus deus meus ad te

ō luce vigilo. Sitiuit

anima mea: & laboo & exultatio mea. Laudabit os meū. Die mē

mea fui tui. super stratū meū in

matutinis meditabo te: in te

fuisti adiutor meus. Et in

lamento alarum tuarum exultabo

adhesit anima mea post te

bo: adhesit anima mea post te

apparui tibi: vt videre

virtutem tuam & gloriam tuā.

Quoniā melior est misericor

laudabo manus meas. Sicut

Lauda mea lau. te. Aug. post confessa dei misericordiā laudabit ad

Psalmus dauid cum esset i deserto idumee. LXII.

Deus deus meus ad te

ō luce vigilo. Sitiuit

anima mea: & laboo & exultatio mea. Laudabit os meū. Die mē

mea fui tui. super stratū meū in

matutinis meditabo te: in te

fuisti adiutor meus. Et in

lamento alarum tuarum exultabo

adhesit anima mea post te

bo: adhesit anima mea post te

apparui tibi: vt videre

virtutem tuam & gloriam tuā.

Quoniā melior est misericor

laudabo manus meas. Sicut

Lauda mea lau. te. Aug. post confessa dei misericordiā laudabit ad

In nomine t. Aug. Leuat manus q bonis operibus vitā transeūtes in figura crucis deum adorat. vel apostolus leuantes puras manus in oratione sine ira & disceptatione. Adepta. Aug. In multitudine. Psalmus. in carne. i. fiducia q in ascendens & formulo ipsa.

Leuabo manus. Aug. In gesto mystico ipā manus suas ad ipsū pulsus dei amabiliter vinctus. vel ipe deponens manus discipulorum vicit amatores. i. vocauit turbā sanguinem nostre passionis lingentes ad ipsum deponit manus. i. p terrenis opantur vinctum ab amatoribus.

Sicut anima. Cal. q ponit bona mala agentibus qui. i. 5 officiatores huius sedi. Qui hic patitur dicit se certum sibi cū deo i qua memor est. pmissorum inimicorum qui sibi cruciatus parabant. Per strata i quo gessimus. Per strata accipe in quo memor sit qui vt hō facit. In matutinis. in actionibus. q mane incipit qsq; opari. i nō memor. i. gere. hoc in actione. Si in ea deficiat. Jō addit. q. fuisti adiutor. m. nisi essi adiuuasti deus. bona opa ipsius si possum. nemo adeo. i. ma ne opaf: nisi q ipso opatur. Cal. In matutinis. i. in luce pvet. Jā de luce vigil. ad te vt sit? ipse dicat. i. pri. ad lucis auctorē vigilet. i. ad deum.

Adiutor. Aug. In psalmis idumee. i. si quis occurrit exultabo inuelamento a. i. Jō q adhesit tibi charitate ala mea vt te pre te diligeret. iō exultabo. iō adhesit q me suscepit a peculio dei. i. a peculiato. Ipsi ho &c.

Rex ho. Cō sert in his duob? versib? bōa & mala viuentiū partis. Porro vulpis. Cal. peleati? seculi qualibet cōpant vt ipse de herode dixit. dicit vulpi illi &c. pter hoc tacti q; rpm regē noluerūt dicētes: noe hūem? regē nisi ce. agnū reiecerūt: vulpē elegerunt. Dei pter vulpis sunt: dū & voluntate pauca voluntate cōiungunt.

In inferiora terre. Callio. non ad celos vocat. a terra sorbentur male

De lyra

cogitationes. q; de terra nate in ima terre quasi in fimo vergunt.

In deo. Cal. Postreuendi ego in patre. & pater in me.

Exaudi. Cal. Jō per cū ne ipse iuramētū in eo permittāmur et obliquid. Cal. Psalmus ille vocatur aptus de passione & resurrectione xpi vbi tanq; de vtrisq; caput & corpus loquitur.

Cal. Cū mutare. i. q; in lenitate q; de vetustate. vel in passionibus hieremias dño.

Psal. LXIII.

Exaudi deus orationem meam cū

Exaudi deus LXIII. orationem meam cū

tabitur in deo laudabūtur om

nes qui iurant in eo: quia ob

structū est os loquētiū iniqua.

Jn finem psalmus dauid.

Exaudi deus LXIII. orationem meam cū

deprecor. Ab timore inimici. Cal. Si nō a timore mortis.

Protexisti me. Aug. hoc i capite facti qō & meritū exprimit. hac exemplo religiemur.

Quia exacuerunt. Dei q. malignantes et operantes iniquit.

Abscondit. Occultas i filiabus vt p vitiis pulit qō & reo amara vt conuiua sit prodītor.

Subito. Aug. Insidiose. quasi nescientē vt eis videt qui se credant deum fallere.

Nō timebit. Augu eo eos duz occidē hominē q mortuos sustitua bit & inde non timere.

Nicolaus

vulpis erāt, calumnia. n. eos remittit sup terras: ita q vulpes & alie fere poterant vocare.

a Rex ho &c. Dicit vtio dauid de se & de solandis suis p titulo. d. Rex ho

letabit. i. ho. & leget de ipso sicut de alio. vocat se regē. vñ q; iniqt? iurat p famos & vt hō. i. Reg. xvi. vñ ar erat certificat? diuina reuelatōe q; regnare post saul. b Laudabūtur ocu q &c. i. iuramēti vsus sacta & act? virtutis: q; fundat sup rectitudīe veritatis. iō dr Deut. x. Per nomē illius iurabis. c Os: ostructū &c. J. Ooech & alioq; detractor? saulis cōtra dauid mendacior, quocunq; quo fuit obstructū ab ecclesiā in mōte gelboe. & loqtur hic dauid de futuro per modū preteriti ppt certitudīe. pbatis. vbi ecclesiā pōt exponi pe. tūc de quolibet iusto in persecutione holiq; posito q; vñ sonat vltio consolationis: & cū aduersarii sua liter destruūtur: pter quod in domino letatur non q; ipsoz vindicte sed iustitie diuine

Protexisti me &c. Psal. LXIII.

Exaudi deus oronē meā. Dulc ps. premittit tallo titul? in hebreo. Ad victoriā ps. dauid. & in translatōe Ptero. Victori cātici dauid. & vñ significat. ps ad expositio ex supradictis in plurib? titulis dictum. Dicit aūt Ra. Sa. q; doctores antiq hebrei exponūtur hūc ps. de dauid & q fuit de semine dauid. Unde Et tuba dicit regi ozchie iii. Reg. xx. De filijs tuis q egredient ex te quos genet abis tollent. & erūt eunuchi in palatio regis babylonis. qō fuit ipleti in captiuitate & focha cā: vt hr Dauid. i. Dauid ipē prophēta in spū q; daniel de suo semine erat nasciturū: & per similia malignantiū sceri i tacti leonum ppiaciduo: & inde mirabiliter liberandus dicit hunc ps. loquens in ptona danielis: & sm hoc dicitur in tres ptes. q; primo recolit diuinū vñficiū. Sēo detestāt malū aduersantiū illi: Dz exacuerūt. vñ dicit? bonū considerantiū illi: Deus dat sunt. Circa primū dr. Exaudi de oratione meā cū precor. i. de corde puro. ta liter. n. daniel deprecabat' oīm tria Lacti leonū. c Ab timore inimici &c. J. a timore leonū qb? datus fū ad deuorandū: & sic factū & q; deus misit angelū sui: & dicitur ora leonib? vt habet Dan. vi. & sic sine timore potuit cū eis &c. & accipit hic singulare p pluralitatē vt: Inimici. i. inimicoz: sicut Exo. viii. Mouit mūsca grauissima. i. multitudo muscarūm.

Protexisti me &c. multig. J. machinationū malū i corde & ēt i ope: ppt quod subdit: g Ab multitudine operantiū iniquit. Circa quod tūc dum q; Dauid ex diuinoreuelat ponere daniele sup totū regnū: vt haberet Dñi. vi. ppter quod principes & satrape iudeorū zpegerūt tūc ad inuiēdā querelā occasionē: inde ora danielem: vt sic moreretur. iō dicit: Protexisti me a pressura malignantiū. qz de ipsis mirabiliter liberauit. h Dz exacuerunt vt gladiū. Hic continuatur detestatio malū ipsoz aduersantiū danieli. Et sm. detestāt malū eoz culpe. c sedo pene. vñ: Scrutati sunt

Circa primū dr: Dz exacuerunt &c. Jn malitia de monte inocētis danielis.

Firmauerūt. Cal. obstinate. vbi veritate: firmat. vnus l. manū. vel expediuerūt malitiā. Sybi. Cal. nō vltimū sū pedē. Cogitauerūt q; lapidare. i. pdere. Scrutati. Cal. q; deo accusare inten. vel q; deo placēt. ne mālitiā vñ sit.

Aug. Scrutinia. i. curiosa & occulta conditi. vñ deo accusāt cogitatōes. tanta pleni defectione ave ritate & cupiditate. & ne sic videant nos non videre. nō putāt se non videri a deo.

Accedet homo. Cal. ho. nam qui scrutat' intima defectiōis qui non est ignarus peregrine quod. ēt ad altum cor intimum no stre fictitie: sed cordis. & ea quo tenus: vt ab eo filiamis et omnipotens sic credat: i deus non in se fidā no cū de hominis grandeūr.

Aug. Scrutatis. h. scrutatis. qi? homo accedet ho mo. ad pfectionem.

Et deprecabitur. Cal. quia hoc facietur sm altum consilium.

Sagitte parabūt. Cal. enumeratim prauitatez intēdet tacteoz. qui magis turbatj. sunt. nam cuta resultatione i tacti sunt.

Conturbati. Cal. facrunt illi qui tātae fue consilium quo tuto ea prunt: Quid facem? vt ei tradtes.

De lyra

Firmauerūt sibi sermonē nequā. Cal. obstinate. vbi veritate: firmat. vnus l. manū. vel expediuerūt malitiā. Sybi. Cal. nō vltimū sū pedē. Cogitauerūt q; lapidare. i. pdere. Scrutati. Cal. q; deo accusare inten. vel q; deo placēt. ne mālitiā vñ sit.

Aug. Scrutinia. i. curiosa & occulta conditi. vñ deo accusāt cogitatōes. tanta pleni defectione ave ritate & cupiditate. & ne sic videant nos non videre. nō putāt se non videri a deo.

Accedet homo. Cal. ho. nam qui scrutat' intima defectiōis qui non est ignarus peregrine quod. ēt ad altum cor intimum no stre fictitie: sed cordis. & ea quo tenus: vt ab eo filiamis et omnipotens sic credat: i deus non in se fidā no cū de hominis grandeūr.

Aug. Scrutatis. h. scrutatis. qi? homo accedet ho mo. ad pfectionem.

Et deprecabitur. Cal. quia hoc facietur sm altum consilium.

Sagitte parabūt. Cal. enumeratim prauitatez intēdet tacteoz. qui magis turbatj. sunt. nam cuta resultatione i tacti sunt.

Conturbati. Cal. facrunt illi qui tātae fue consilium quo tuto ea prunt: Quid facem? vt ei tradtes.

de lyra

Firmauerūt. Cal. obstinate. vbi veritate: firmat. vnus l. manū. vel expediuerūt malitiā. Sybi. Cal. nō vltimū sū pedē. Cogitauerūt q; lapidare. i. pdere. Scrutati. Cal. q; deo accusare inten. vel q; deo placēt. ne mālitiā vñ sit.

Aug. Scrutinia. i. curiosa & occulta conditi. vñ deo accusāt cogitatōes. tanta pleni defectione ave ritate & cupiditate. & ne sic videant nos non videre. nō putāt se non videri a deo.

Accedet homo. Cal. ho. nam qui scrutat' intima defectiōis qui non est ignarus peregrine quod. ēt ad altum cor intimum no stre fictitie: sed cordis. & ea quo tenus: vt ab eo filiamis et omnipotens sic credat: i deus non in se fidā no cū de hominis grandeūr.

Aug. Scrutatis. h. scrutatis. qi? homo accedet ho mo. ad pfectionem.

Et deprecabitur. Cal. quia hoc facietur sm altum consilium.

Sagitte parabūt. Cal. enumeratim prauitatez intēdet tacteoz. qui magis turbatj. sunt. nam cuta resultatione i tacti sunt.

Conturbati. Cal. facrunt illi qui tātae fue consilium quo tuto ea prunt: Quid facem? vt ei tradtes.

de lyra

Et timuit. Aug. Sic timet homo, non terret homo qn annuncier. ñ enī apostolos quisq; christianorū timuerunt principes sacerdotum dicentes ne pcipiant in nomine Ihū.

Et fact⁹ est timor. Aug. Cur passionē non defendit de cruce? qr necessarij erat, vt relinqueret quod ille non fuit intellecturi.

Exaltabit. Caſſio. Conclusio ē predicti, et ethimologia nominis ludee ril. Simeon. Cal. ne putet de ludea apostolos loq̄ deū.

In finem. Augu. Ideo dixit hieremias post ltr. annos redituros in patriā populū. Inter captiuos erat euchel⁹ et alij prophete. Ethimologia ltr. antiquo retinuit exemplar. Figura ē nostri q̄ de ba bylonia ad hierusalē liberauit⁹. de exilio q̄ corpus peccati ad vitā.

Aug. Tractatus ecclesie significantes memorantur, vna significata duo significātes. vna in figura psallit euangelium. Cognitum in iudaice.

Altera in repetitione adhuc obſcurat⁹ ab ecclesia q̄ incipit. d. Circūdederunt me. ꝛ terminat in sabbato in albis. qui obſcurat ecclia in repetitione ſpūalis nostre ca pruitatis q̄a capitalis ſa mus nō adhuc in corpore a dño peregrinamur, qui candem figurauit & phangelium iudeor⁹. Et completo septenario hu⁹ vite plene libere ab⁹ mus erimus q̄ homine glo riati. hinc ait q̄ in septuagesima quam ecclesia obseruat, exponens miseriā nostri incolatus ⁊ labore⁹ sedecat⁹ carnis ꝛ letitie alleluia. Gloria l. ⁊ cetera. ⁊ hactenus. In sabbato paſcali nō adepta iam facultate redeundi ita in ipe gaudens cantat alleluia.

Psalmus. Aug. Dicto. Exaltat significat eos q̄ dicunt nostra conuersa in odium est. Augusti festus. Ihesus significat q̄ sunt ipe gaudētes q̄ in religio cognitione diem festū agūt nō. Exaltet. roborauit me nō ⁊ signat illos q̄ sunt roborati in deo. hi propter meritū reducti in hierusalē.

De populo trāsmi. Aug. Lq̄ transmigrauit de celo ad terram de per fectione ad miseriā ⁊ confusionem.

Cū incipere. Aug. Incipit scire q̄ incipit amare. charitas enī facit hierusalē, cupiditas babylonē. ⁊ sic ergo corpe primi. vlderio filij separat Cal. Consolatio in exilio⁹ q̄ desperāt⁹ certificat reditū ⁊ p quē ⁊ q̄

Nicolaus

ultionem aduersariorum eius terribilem fuerunt mirati ⁊ timuerūt deus damnādis⁹ ⁊ hoc est quod dicit: Conturbati sunt. non turbatione voluntatis sed admirationis. a Et timuit omnis homo. scum daniele.

b Annunciauerūt opera dei. q̄ illud factum fuit publicatū ad laudē dī per totum regnū. vt predictum est. c Et facta eius ꝛc. J. intra se legendo multitudi sunt aduertentes q̄ hoc non poterat fieri nisi virtute dei sua. d Exaltabit eum⁹. J. daniel. e In deo. q̄ letitia sua erat deo ordinata. f Et sperabit in eo. de futura vita obtinenda. g Et laudabitur ꝛc.] quando danielis qui saluatus est pro sua rectitudine. Aliter post exponit⁹. tāte de qualibet iusto ab initio vsq̄ ad mortem cuiuslibet electi vsq̄ finē. p sua iustitia saluo⁹ diuinitus liberatur ⁊ eius aduersarij condemnantur. Psal. LXIIII.

b Ecce hymnus. Hinc ps. premittitur titulo titulus in hebreo.

i Ad victoriam ps. dauid canticū. In translatione Hiero. sic habetur: Victori ps dauid canticū. Et patet expositio ex sequentibus in pluribus multis. In aliq⁹ autem textibus ponitur sic titulus. In finem. ps. dauid canticum Hieremie ⁊ ezechielis de verbo peregrinationis. Sed omnia ista ⁊ consimilia si inuenientur sunt quedā ad ditiones facte ab expositoribus eo q̄ ps. dicte sequūt de reditu captiuitatis babylonice quem predixit hieremias ⁊ ezechiel. ⁊ aggeus prophetauit hic q̄ meminit. ā captiuitate ps templi reedificande: que dauid peculiit in spū. ⁊ de hoc tam ps. titulus. Dicitur aūt ps. dicte in quo patet⁹ quia psus agitur de reditu captiuitatis. scilicet de statu fertilitatis illi: Vnica on sic oriebant redemtos de captiuitate eo q̄ deus illum locum elegerat ad cultum suū. vt habetur. ij. Paral. vj. In hebreo habetur: Tibi silentium laudis deus in syon. Et in translatione Hieron. Tibi silet laus de uo in syon. nec ē contrarium translationi nostre. q̄ hoc dicit p eo q̄ tāta laus ciuitatis q̄ fiat ab homine: deficit in laudibus a diua magnitudine collaudata. i Et tibi reddetur ꝛc.] q̄ tibi adducentur ea q̄ ceteris perversum obligabantur. k Exaudi oratione meam. vox ē populi redeuntis reedificationem templi postulantis. l Ad te omnis caro venit. ⁊ c. de omni natione venient homines ad te adorandum. quando templū fuerit reedificatum. vnde A. viij. legitur q̄ cunctibus regine cantacis a longinquo valde partibus venit adorare deum in hierusalem in illo tempio reedificato. ⁊ idem fecerat de aliis mundi partibus. m Verba iniquorum. i. facta babyloniorum eo modo quo dicitur. ij. Reg. i. Quod est verbum quod factum est. n Propitiaberis. Aug. Propitiatio fit p sacrificiū quod sacerdos pro obtulit. Hinc ergo sacerdos ē hostia.

Beatus quē. Cal. Et beat⁹ ois ille quē elegisti ⁊ malla posuer. Nō vos me. c. j. c. u. ⁊ ac ſſpiſti in sorte tuā. ⁊ eternam requiem.

Aug. Vtile ꝑpicis beatis p beatū vitā. Dextra. n. hō quē tu elegisti ⁊ assumpsisti. ⁊ habitare fac in atriis tuis. atria enim erant loca circa templū vbi fiebāt sacrificia ⁊ oblationes. ofones ⁊ legis lectiones. vt dicti fuit plenē. in. Regum.

t Replebimur in bonis domꝰ me. q̄ sacerdotes ⁊ ministri ecclie de bo nis oblat. in domo dei. De hostiis ēt pacificis offerēdis pl̄ habebit quā cum deo feliciter comedebit. o Sapctū est templū tuū. i. tuo nō ſe dicatū. ⁊ admirabilis in equitate. ois. n. casus difficiles ⁊ dubij referebant tibi ad sacerdotes leuitici generis. vt hꝰ Deuteron. vt determinarēt quid esset iustū ⁊ iniustū. ⁊ erat firma ⁊ stabilis eorum sola. ⁊ Exaudi nos deus salutaris noster. in reedificatione templi ⁊ ciuitatis. ⁊ Spes omniū ꝛc. i. tu qui es spes omnium habitantiū in mari ⁊ in terra q̄ncunq; longe. quia nullum bonum possumus habere nisi a te. ⁊ allegantur ad hoc

Preparans. Aug. a deo⁹ ecclesia. In virtute q̄ p eos fecit mi racula. Quā preparauit. Ascensu potentia. Locutus q̄ humanā auertit malitiam pōnita ētate q̄ hō non habuit. potuit parit.

Accingere. Aug. spe in medio vndiq; cinctus. q̄ solo illi cōuer habe mus. q̄ in eū credim⁹. ñ q̄ filij nō a nobis ſi ab eo: potestatu suo dat⁹ est.

Venite. Aug. Ecce q̄ p illos parauit fecit eturnas ad patres. ꝑdo fundā marie. nō superfl cietis. corda q̄ fundit⁹ mer salvet corda populi hoc ſtauratā sūt. ſi videremt q̄ deus suos ⁊ ſpes suas adiuuat venite.

Sonite. Aug. Gaudēs paradisi de tribulatione persecutionis.

Aug. Sonū fluctuū eī. Vel sonū fluctuū eī⁹ q̄ sufferet: nullus ex fi. Et ex eo q̄ patet mōtes in virtute sua. vñ magis turbant. vñ illos pl̄ odio suos valere cernunt.

Diluculo. Aug. Mane ē ps⁹ tras: q̄ lenū est mane post tri ſtitiā nocte. Vespe. ad uentū. in his ētrat homiū q̄ntus ei esse inde ne incrio capiat. cui deus se fecit deꝰ. ne aduersio terreat. ꝑ quo passus est visa. Delectabis. Aug. Delectabiles facto⁹ ſ. in vita hac. ſ. n. non delectet hoiem ipse creat⁹. nō laborare ide creat. sed capit lucrio. cui non pla cet, pmisio rpi. Et terre tur aduersis. qui ſi delectat ille q̄ p eo voluit pa ti. vt facēt eternum ei.

Visitasti terrā ⁊ inebriasti eā. per predicatores hoc facit: nā tint⁹ doctos q̄bus predicant.

Flumen. ꝑfundi ad recipiēdā. Replē aqa. bonis ſpūs. ſ. tu. n. parasti eccl. Flumen dei. Cal. misericordia dei pleno fluuio effunt. q̄ replera est aqa. ſ. refectione singulop. post positi dei de celo spiritali fudit: & tota de sacra edione quādo corpe eius pascimur. sanguie potamur. ⁊ nc

Nicolaus

ad hoc nō ex parte vīre potentie cum dr: a Preparans montes. i. tu q̄ facis ⁊ sustentas montes, pro voluntate tua. b Qui conturbas ꝛc.] cōmouens tempestates sicut tibi placet. q̄ ex talibus hominēs terrentur ideo subditur: c Turbabuntur gentes ꝛc.] Exodus terre. d a signis tuis. i. a mirabilibus que facis in terra ⁊ in mari omnes contremiscunt. q. d. tu qui es tante potentie potes non erandire in templi ⁊ ciuitatis reedificatione, ideo subditur: e Exitus matutini ꝛc.] i. oblationes sacrificij matutini ⁊ vespertini delectabiles facies fidelibus tibi deuotis. ⁊ hoc potissime fuit templo reedificato quia etiam a principio regnus Ihe rusalem edificauerunt altare. ⁊ obtulerunt super illud holocaustum vño ⁊ mane ⁊ vespere. vt habetur. j. Esdre. iij. f Visitasti terram. Hic cōsequenter dauid prophetat de statu seruitutis future post reditum captiuitatis cum dr: Visitasti terram ⁊ inebriasti eam. pluuias tuas eam fecundando ⁊ locum de futuro ꝑ modum potentie ꝑpter eternitatem ꝓphetie. g Multiplicasti locupletare eam. q̄ ex seruitute terrenalem rium que sunt diuitie naturales multiplicantur vbertate diuitie artificiales. h Flumen dei ꝛc.] hic est fluuius laudantis q̄ dicitur dei fluuius q̄ ad ingressum urbe dei nuditatio fuit eius aliorum. vt habetur Josue. iij. ⁊ q̄ in illo baptizat⁹ fuit ꝓpue deus ⁊ homo. i Parasti cibum ꝛc.] sm enim q̄ aque laudantis sunt majores vel minores. sm hoc terra illa q̄ fert fructus ampliores vel pauciores. put audiut ab aliquibus qui habitauerunt ibi. k Riuos eius inebriamo. In hebreo ⁊ translatione Hie ro. habetur: Sulcos eius irrigando. q̄ cum fuisset terre q̄ sunt quasi quidam riuuli humectantur illa que sunt seminata vel plantata ad germinandū vel fructificandum disponitur. l In gl̄itidine eius. Cui pluuie de celo stillantibus a deo. m Letabitur germinando. i. terra germina p ferens que dr tunc letari metaphorice sicut ⁊ prius. videre q̄ incipit virescere. vel dr terra germinare letari. q̄ tunc est ei letitie colentibus eam ⁊ habitantibus in ea. n Benedices corone ꝛc.] i. benignitate tua benedices circulo anni dando rore. pluuias ⁊ calores ⁊ huiusmodi ꝛpora huo debitis. per expedit reedificationi terre ideo subditur: o Campi ibūt ꝛc.] i. fructuum. ⁊ vocantur hic campi terre culte. p Pinguescent ꝛc.] pferendo fine hominis cultur a pascua animalibus nutritoribus.

Exaudi. Aug. Ad te omnis caro venit. Ecce ois caro. Aug. .i. hō. i. ex oi genē pauper rem⁹ iniuste viri. femine vocati. ad te. qui pueris. Verba iniquorum. Aug. Sm̄ hoc oratio q̄ ad te ois ca. ve. nō solum alia. ēt malus hō necesse ēt audiat. verba enī sūt quoq; diaboli ⁊ primitus rum parentū ade ⁊ eue.

Propitiaberis. Aug. Propitiatio fit p sacrificiū quod sacerdos pro obtulit. Hinc ergo sacerdos ē hostia.

Beatus quē. Cal. Et beat⁹ ois ille quē elegisti ⁊ malla posuer. Nō vos me. c. j. c. u. ⁊ ac ſſpiſti in sorte tuā. ⁊ eternam requiem.

Aug. Vtile ꝑpicis beatis p beatū vitā. Dextra. n. hō quē tu elegisti ⁊ assumpsisti. ⁊ habitare fac in atriis tuis. atria enim erant loca circa templū vbi fiebāt sacrificia ⁊ oblationes. ofones ⁊ legis lectiones. vt dicti fuit plenē. in. Regum.

t Replebimur in bonis domꝰ me. q̄ sacerdotes ⁊ ministri ecclie de bo nis oblat. in domo dei. De hostiis ēt pacificis offerēdis pl̄ habebit quā cum deo feliciter comedebit. o Sanctū est templū tuū. i. tuo nō ſe dicatū. ⁊ admirabilis in equitate. ois. n. casus difficiles ⁊ dubij referebant tibi ad sacerdotes leuitici generis. vt hꝰ Deuteron. vt determinarēt quid esset iustū ⁊ iniustū. ⁊ erat firma ⁊ stabilis eorum sola. ⁊ Exaudi nos deus salutaris noster. in reedificatione templi ⁊ ciuitatis. ⁊ Spes omniū ꝛc. i. tu qui es spes omnium habitantiū in mari ⁊ in terra. ⁊ in longe. quia nullum bonum possumus habere nisi a te. ⁊ allegantur ad hoc

De Ispa

um laudis deus in syon. Et in translatione Hieron. Tibi silet laus de uo in syon. nec ē contrarium translationi nostre. q̄ hoc dicit p eo q̄ tāta laus ciuitatis q̄ fiat ab homine: deficit in laudibus a diua magnitudine collaudata. i Et tibi reddetur ꝛc.] q̄ tibi adducentur ea q̄ ceteris perversum obligabantur. k Exaudi oratione meam. vox ē populi redeuntis reedificationem templi postulantis. l Ad te omnis caro venit. ⁊ c. de omni natione venient homines ad te adorandum. quando templū fuerit reedificatum. vnde A. viij. legitur q̄ cunctibus regine cantacis a longinquo valde partibus venit adorare deum in hierusalem in illo tempio reedificato. ⁊ idem fecerat de aliis mundi partibus. m Verba iniquorum. i. facta babyloniorum eo modo quo dicitur. ij. Reg. i. Quod est verbum quod factum est. n Propitiaberis. Aug. Propitiatio fit p sacrificiū quod sacerdos pro obtulit. Hinc ergo sacerdos ē hostia.

Beatus quē. Cal. Et beat⁹ ois ille quē elegisti ⁊ malla posuer. Nō vos me. c. j. c. u. ⁊ ac ſſpiſti in sorte tuā. ⁊ eternam requiem.

Aug. Vtile ꝑpicis beatis p beatū vitā. Dextra. n. hō quē tu elegisti ⁊ assumpsisti. ⁊ habitare fac in atriis tuis. atria enim erant loca circa templū vbi fiebāt sacrificia ⁊ oblationes. ofones ⁊ legis lectiones. vt dicti fuit plenē. in. Regum.

t Replebimur in bonis domꝰ me. q̄ sacerdotes ⁊ ministri ecclie de bo nis oblat. in domo dei. De hostiis ēt pacificis offerēdis pl̄ habebit quā cum deo feliciter comedebit. o Sanctū est templū tuū. i. tuo nō ſe dicatū. ⁊ admirabilis in equitate. ois. n. casus difficiles ⁊ dubij referebant tibi ad sacerdotes leuitici generis. vt hꝰ Deuteron. vt determinarēt quid esset iustū ⁊ iniustū. ⁊ erat firma ⁊ stabilis eorum sola. ⁊ Exaudi nos deus salutaris noster. in reedificatione templi ⁊ ciuitatis. ⁊ Spes omniū ꝛc. i. tu qui es spes omnium habitantiū in mari ⁊ in terra. ⁊ in longe. quia nullum bonum possumus habere nisi a te. ⁊ allegantur ad hoc

p Et exultatione ꝛc.] i. herbis virentibus circūdabuntur. ⁊ sic exultabūt colles metaphorice sicut ptatum vterno vicetur ridere. quia tales herbe sūt ei exultationis pastoribus ⁊ animalibus. q Induti sunt ꝛc.] in b ostenditur abundantia lanarum que sunt indumenta arietum ⁊ ouium.

r Et valles ꝛc.] in terra. n. illa inualibus seminantur melliora grana.

s Clamabunt etenim ꝛc.] dicuntur clamare ⁊ hymnū dicere metapho rice. sicut supra expositum est. vel quia ex frumentis illis dabuntur primi sic sacerdotibus. ⁊ decime leuitis diuinas laudes cantantibus. Mox subditur post exponit⁹. ille de qualibet vere penitente tanq̄ recedente de babylonica captiuitate ⁊ ad seruitutem bonorum operum redeuntibus subdit tr tam in se q̄ in alijs. ⁊ confidentia predictio restat ad hoc littera de eis applicat. Psal. LXV.

t Jubilate deo omnis terra. Hinc ps. premittitur titulo titulus i hebreo.

i Ad victoriam canticum psalmi. Et in translatione Hiero.

Victori canticum psalmi. ⁊ patet expositio vtriusq; ex sequentibus in similibus titulis. Sed ex titulo istius non apparet auctor ⁊ nec materia huius ps. Ra. Sa. exponit hunc ps. tanq̄ sit gratiarum actio pro liberatione futura de captiuitate ista in qua sunt iudei in diuersis partibus orbis. ad quod applicat quod. j. dicitur: Imposuisti homines super capita nostra. i. diuersos reges ⁊ eorum satellites. Et quia ab hac captiuitate ipe rant liberari per medium venturum ⁊ eius templum reedificatorum. vti reddent vota que modo faciunt in captiuitate illa vt liberentur de ea. ideo subditur postea: Introibo in domum tuam: in holocaustis reddam tibi vota mea. Hec autem expositio fundatur super fundamentum ethimologie nominis ludee. q. d. ipse sit venturus in mundum quod iam ⁊ per consequens ipse sum. ē. q. ipse sit venturus in mundum quod iam translatū in preteritum. Ab alio melius iudicio mihi videtur q̄ ps. ille a quo cunq; sit factus ēt gratiarum actio pro liberatione populi iudaici de egypto. de qua liberatione plures alij ps. faciunt mentionem. Patet hoc ps. ex hoc. ille in quo patet⁹ dicitur. q̄ primo anctor huius ps. ducit eum ad dei laudationē. ideo addicit ad hoc multiplicē rationes: Benite ⁊ vide te. Circa primū dic: Jubilate deo omni terre. i. ois habitās i terra. ⁊ de subdi⁹ p gaudio confusō ñ pt totalē odium qn oblitat⁹ ihū existit. ⁊ Psalmū dicite. i. Vos et ppheta ⁊ futuro q̄ ps. ille est scriptus. laudi de ea mentio

Dicite gloriam

Et gaudi. Aug. Ut nemo homo non timeat hominem qm annunciat. ñ est abscondit quidem. Annunciauit potentiam sanctorum ubicunq; ostendit se in nomine Xpi.

Et lauda eius laudis. Aug. Cur patiuntur non defendit de cruce qui omnes illos erat, et retinebat quod ille non fuit intellectū.

Exultabunt. Catho.
Confessio et pulchritudo, et ornatus. Simplex. Cal. ne putes de ydolis apostolos loqui.

In finem. Augustinus. Hieremias post hec annunciat redemptionē populi. Pene captiuitate erat auditurus, et alios plores. Ezechiel hec annunciauit reditum. Exemplar. Figura. Et nobis q̄ de hac historia ad hierusalē liberationē. de loculo. i. corpore peccati ad celū.

Aug. Cecinit ecclesia spiritu prophetie memorans ea, que figurata precesserūt significata. Vnde in figura pascalis ipsa agnoscat. Legentibus intendite.

Altera in repositione nōdum adhuc obtigisse ab ecclesia neq; incepta. Vnde dicturus est. Et terminabit in sabbato in albis, quā obtinuit ecclia in repositione ipsius nostre ea promissa q̄ capitis sui nos ñ adhuc in corpore a deo peregrinamur. qui eadem figuraliter et prophetica tulerit. Sic completo septenario huius vite plene. Hec ergo omnia verborū hominē glorificat, qui in septuagesima quam ecclia obtinuit, exponens misericordias nostri saluatoris et labores fidelium eterni celestis alleluia. Bleuia. i. confessio. et humilitas. In sabbato paschali ño adepta tam facultate redeundi ita in ipe gaudens cantat alleluia.

Hieremias. Aug. Dicto. Ezechiele q significat eos q̄ dicunt nostra cessaria. in celo est. dignum festiua. Illos significat q̄ sunt ipe gaudentes q̄ in religio captiuitatis dum fletū agūt vbi. Ezechiel. reboeant me vbi q̄ signat illos q̄ sunt roborati in vbi. hi prophetauerūt reditū in hierusalē.

De populo trāsmi. Aug. Lg transmigrauit de celo ad terrā de perfectione ad miseriā et confusionem.

Cū incepero. Aug. Incipit ecce q incipit amare. charitas dulcē facit hierusalē. captiuau babyloniis. et sic ergo corpe premit. videlicet fūt separati

Laf. Consolatio in oblione qō velper. q; certificat reditū: p quē et q

Nicolaus

ultionem aduersariorum eius terribilem fuerunt mirati et timuerūt deus dauidis. i. hoc est quod dicit: Conturbati sunt. non turbatione velocitatis sed admirationis. a Et timuit omnis homo. scim. timuit. b Annunciauerūt opera dei. q; illud factum fuit publicatū ad laudē dī per totum regnū: vt predictum est. c Et facta eius vſ. i. intra se legendo multitudi fuit aduertentes q̄ hoc non poterat fieri nisi virtute diuina. d Exultabit tuſ. i. dauid. e In ño. q; leticia sua erat deo ordinata. f Et iherabit in eo. de futura vita obtinenda. g Et laudabitur vſ. i. exemplo danielis qui saluatus est pro sua rectitudine. Moraliter pōt exponi ño. ille de quo dicit tuſ ab iniquis ad meorum exultatum sustinentiam tamē p sua iusticia subito diuinitus liberatur et eius aduersarii condemnantur. Psal. LXIIII.

b Decet hymnus. Mystice ño. prenuntiatur talis titulus in hebreo.

t Ad victorium ño. dauid canticū. In translatione nō Hiero. sic habetur: Victori ño. dauid canticū. Et patet expositio ex superadditis in pluribus titulis. In aliq̄ autem uetustis ponitur sic titulus. In finem ño. dauid canticum Hieremie et aggei vel zacharie de verbo peregrinationis. Sed omnia ista et consimilia sic inuenta sunt quedā ad differentiā facte ab expositoribus: eo q̄ ño. ille longitur de reditu captiuitatis babylonice eorum postquā hieremias et ezechiel. et aggeus prophetauit hec q̄ reducat a captiuitate pro templi rediſicatione: que dauid prohibit tū ſpūs. et hoc licet ño. illum. Subditur aūt ño. ille in duas partes. quia primo agitur de reditu captiuitatis. facilde de ilata fertilitate terre: Vltra eos. sic dicebant redemptos de captiuitate eos q̄ deus illum locum elegerat ad cultum suū. vt habetur. ij. Paral. vj. In hebreo habetur: Tibi silentium

decet laus. Affirmat reditū q̄ precatur.

Deus. Patria electio et fren. caste et liberalit. Psal. LXIIII.

Decet. Non deos gentiū. q̄ non alios nisi in scripturis. Vnde. q̄ tibi o bonis optimo reddetur votum in electi hierusalē. qō illi fiebant templo. Ad quem templum hierusalē omnis caro venturi erat. Et ideo dicit. Ad te omnis caro veniet. Et quia ipse deus est. Et ideo dicit. Exaudi orationem meam. Et quia ipse hoc erat q̄ ad te alio ex. ve. nō solum alia. Et maiora hō necesse erat audiar. verba mea. Et quoq; diaboli q̄ primitus parentū adie. q̄ cur. Peccatum. Et. Lin exilium pieris. vel pagani rip̄ deos sūt luto suo serāt. sed. Propitiaberis in hostia christi.

Aug. Verba iniqua mi. Lmali rimo. Merces parcium nostrorū. q; vt erat. ita auctoritate potestate puerio secuti sumꝰ.

Propiciaberis. Aug. Propitiatio fit p sacrificiū quod sacerdos ꝑsi obtulit. Idem. Ergo sacerdos. hostia.

Beatus quē. Caſ. ño. Et beat. ois ille quē elegisti a massa ꝑditor. Videl me. c. ſ. e. u. e. a. ſ. ſpūſti in sorte tui. Ecclesiam requiem.

Aug. Velle. ꝑficiens ꝑfectis p beatū vitā. Dicitur. n. ño quē tu elegisti et ꝑpulisti vt habitet in atriis tuis. Et ideo dicit. Replebimur in bonis gr̄e. vel future hierlm. que nō possunt vidē.

In bonis. Caſ. Que bona sunt sanctitas in se. egressi ad proximum.

Templi. celestis. vel caro christi.

Mirabile in. Aug. Non in exteriorib⁹ vt dom⁹ tunc. si iusticia. q̄ pulchrior interiori oculo. et amabilior. qui mō videm⁹ clarius. vt ille exaltemur. In egritate. Caſ. Lūnicuiq; virtus retribuet: cui. et dicit: exaudi nos qui eo saluatore.

Spes omnium. Laudes dei. virtutes describit.

Et in mari longe. Aug. Ideo longe q̄ in mari. mare dicitur in figura secuti amari salutate integratum. tempestuosi. pacifici tentationum vel pisces muscem se deuorant.

De Ira

um laudis deus in syon. Et in translatione Hieron. Tibi silet laus deus in syon. nec ē contrarium translationi nostre. q; hoc dicit. pro q̄ vitulina laus. Quicunq; fiat ab homine: deficit in laudem a diua magnitudine collaudata. i Et tibi reddetur vſ. j q; ibi adducebantur ea q̄ ob votum pervotum obligabantur. k Exaudi orationē meam. vos ei populi redeuntis rediſicationem templi postulantis. l Ad te omnis caro veniet. i. de omni natione venient homines ad te adorandum. quando templū fuerit rediſicatum. vnde A. viij. legitur q̄ cumdam regine cantacis a longinquo valde partibus venit adorare deum in hierusalem in illo tempio rediſicato. et idem fecerat de aliis mundi partibus. m Verba iniquorum. i. facta babyloniorum eo modo quo dicitur. ij. Reg. i. Quod est verbum quod factum est. n Prevaluerunt super nos. propter peccata nostra nos captiuando. templū scitruendo. o Et impiciaberis vſ. j ad terram nostram nos reducendo. et templū rediſicādo. p Beatus quem elegisti vſ. j ad seruiendū tibi in loco cultus tui. q Inhabit tabit in atriis tuis. atria enim erant loca circa templū vbi fiebāt sacrificia et oblationes: holocausta et legis lectiones. vt dicti fuit plenius. iij. Regum.

r Replebimur in bonis domꝰ me. q; sacerdotes et ministri vsebāt de bonis oblat. in domo dei. De hostiis Et pacificis offerētibus pēl habebāt: qui cōi cibo letantur comedebāt. s Sapctū est templū tuū. i. tuo nōi de dicatū. t Admirabile in egritate. ordo. i. cultu difficiles et pulchi referebant ibi ad sacerdotes leuitici generis. vt hꝫ Deuteron. vt determinarēt quod esset iustū et iniustū. et erat firma et stabilis eorum fides. v Exaudi nos deus saluatorio noster. In rediſicatione templi et ciuitatis. x Spes omniū vſ. i. tu qui es spes omniū habitantiū in mari et in terra. et iumentis longe. quia nullum bonum possumus habere nisi a te. et allegatur ad hoc

Preparans. Aug. ad vitia abscedens. Inuitatur q̄ p eos fecit mirabilia. Quid preparauit. declinat potentia. Cognitat q̄ humanā aduersitatē patitur et q̄ hō non habuit. nisi pati.

Accincti. Aug. ipe in medio vndiq; enim q̄ ode stili cōuer hanc magnificentiā. si q̄ fulgi nō a nobis. si ab eo: postea tu lio clarificat.

Et in ipsa. Et ecce q̄ p illos parauit scit. i. ipsa ad pulas. Quo fundū mario. nō superficiebus corda profundū mare salvel corda populi hoc significata fide. et videbunt. et deus fuit. i. ipse fuit ad iudicium venire.

Domine. Aug. Quamuis caro. Aug. Ad. hō. i. et ei gentes pugne. Ros: diuitie vitis. semina. Vocat. i. adoptat pueri. semina.

Verba iniquorum. Alia ipe hoc erat. q̄ ad te alio ex. ve. nō solum alia. Et maiora hō necesse erat audiar. verba eius in quoq; diaboli q̄ primitus parentū adie. q̄ cur. Peccatum. Et. Lin exilium pieris. vel pagani rip̄ deos sūt luto suo serāt. sed. Propitiaberis in hostia christi.

Aug. Verba iniqua mi. Lmali rimo. Merces parcium nostrorū. q; vt erat. ita auctoritate potestate puerio secuti sumꝰ.

Propiciaberis. Aug. Propitiatio fit p sacrificiū quod sacerdos ꝑsi obtulit. Idem. Ergo sacerdos. hostia.

Beatus quē. Caſ. ño. Et beat. ois ille quē elegisti a massa ꝑditor. Videl me. c. ſ. e. u. e. a. ſ. ſpūſti in sorte tui. Ecclesiam requiem.

Aug. Velle. ꝑficiens ꝑfectis p beatū vitā. Dicitur. n. ño quē tu elegisti et ꝑpulisti vt habitet in atriis tuis. Et ideo dicit. Replebimur in bonis gr̄e. vel future hierlm. que nō possunt vidē.

In bonis. Caſ. Que bona sunt sanctitas in se. egressi ad proximum.

Templi. celestis. vel caro christi.

Mirabile in. Aug. Non in exteriorib⁹ vt dom⁹ tunc. si iusticia. q̄ pulchrior interiori oculo. et amabilior. qui mō videm⁹ clarius. vt ille exaltemur. In egritate. Caſ. Lūnicuiq; virtus retribuet: cui. et dicit: exaudi nos qui eo saluatore.

Spes omnium. Laudes dei. virtutes describit.

Et in mari longe. Aug. Ideo longe q̄ in mari. mare dicitur in figura secuti amari salutate integratum. tempestuosi. pacifici tentationum vel pisces muscem se deuorant.

De Ira

um laudis deus in syon. Et in translatione Hieron. Tibi silet laus deus in syon. nec ē contrarium translationi nostre. q; hoc dicit. pro q̄ vitulina laus. Quicunq; fiat ab homine: deficit in laudem a diua magnitudine collaudata. i Et tibi reddetur vſ. j q; ibi adducebantur ea q̄ ob votum pervotum obligabantur. k Exaudi orationē meam. vos ei populi redeuntis rediſicationem templi postulantis. l Ad te omnis caro veniet. i. de omni natione venient homines ad te adorandum. quando templū fuerit rediſicatum. vnde A. viij. legitur q̄ cumdam regine cantacis a longinquo valde partibus venit adorare deum in hierusalem in illo tempio rediſicato. et idem fecerat de aliis mundi partibus. m Verba iniquorum. i. facta babyloniorum eo modo quo dicitur. ij. Reg. i. Quod est verbum quod factum est. n Prevaluerunt super nos. propter peccata nostra nos captiuando. templū scitruendo. o Et impiciaberis vſ. j ad terram nostram nos reducendo. et templū rediſicādo. p Beatus quem elegisti vſ. j ad seruiendū tibi in loco cultus tui. q Inhabit tabit in atriis tuis. atria enim erant loca circa templū vbi fiebāt sacrificia et oblationes: holocausta et legis lectiones. vt dicti fuit plenius. iij. Regum.

r Replebimur in bonis domꝰ me. q; sacerdotes et ministri vsebāt de bonis oblat. in domo dei. De hostiis Et pacificis offerētibus pēl habebāt: qui cōi cibo letantur comedebāt. s Sapctū est templū tuū. i. tuo nōi de dicatū. t Admirabile in egritate. ordo. i. cultu difficiles et pulchi referebant ibi ad sacerdotes leuitici generis. vt hꝫ Deuteron. vt determinarēt quod esset iustū et iniustū. et erat firma et stabilis eorum fides. v Exaudi nos deus saluatorio noster. In rediſicatione templi et ciuitatis. x Spes omniū vſ. i. tu qui es spes omniū habitantiū in mari et in terra. et iumentis longe. quia nullum bonum possumus habere nisi a te. et allegatur ad hoc

Nicolaus

ad hoc ꝛō et parte vine potentiecum vſ: a Preparauo montes. i. tu q̄ facio et sustentas montes. p voluntate tua. b Qui conturbas vſ. j cōmouens tempestates sicut tibi placet. et q; et talibus hominēs terrentur ideo subditur: c Turbabuntur gentes vſ. j. Ecce tuo terre. d A signis tuis. i. a mirabilibus que facio in terra et in mari omnes contremiscunt. q. d. tu qui es tante potentie potes nos eruadire in templi et ciuitatis rediſicatione. ideo subditur: e Exitus matutini vſ. j. i. oblationes sacrificii matutini et vespertini delectabiles facies fidelibus tibi deuotis. et hoc potissime fuit templo rediſicato quia etiam a principio relatus i hc rusalem edificauerunt altare. et obtulerunt super illud holocaustum ño et mane et vespere. vt habetur. j. Esdre. iij. f Visitasti terram. Hic ꝛō sequenter dauid prophetat de statu fertilitatis future post reditum captiuitatis: cum dr: Visitasti terram et inebriasti eam. pluuia tuus cum secundanda et logitur de futuro per modum preteriti propter certitudinem prophetie. g Multiplicasti locupletare eam. q; ex fertilitate terre talem quę sunt diuitie naturales multiplicantur vbertas diuitie artificales. h Flumen dei vſ. j hic est fluuius iordanis q̄ dicitur dei fluuius q; ad ingressum arche dei mutatus fuit eius alueus. vt habetur Josue. iij. et q; in illo baptizat⁹ fuit ipse deus et homo. i Parasti cibum vſ. j sm enim q; aque Iordanis sunt majores vel minores. sm hoc terra illa p fert fructus amplores vel pauciores: put assimi ab aliquibus qui habitauerunt ibi. k Riuos eius inebriasti. In hebreo et translatione Hiero. habetur: Sulcos eius inebriasti. q; cum sulci terre q̄ sunt quasi quidam riuuli humectantur illa que sunt seminata vel plantata ad germinandū vel fructificandum disponūtur. l In stillicidijs eius. Cū pluuie de celo stillauerint a deo. m Benedices germinationi eius. terra germina p ferente: que dr tunc letari methaphorice sicut et prius dictum est. incipit vbi refere. vel dr terra germinans letari. q; tunc est cū iocunditate colentibus cam et habitantibus in ea. m Benedices corone vſ. j. et benignitate tua benedices circulo anni vbi. rone: pluuiaꝝ et calorum et huiusmodi vtpote bus velocitas. per expedit fecūdationi terre. Ideo subditur: n Et campi tui vſ. j. fructuum. vocantur hic campi terre culte. o Pinguescent vſ. j pterendo sine hominis cultura pascua animalibus nutriendis.

ḡd cantici fieri potuit. sub tit. q; ita ꝑ preparatio et sua ab eo oblatione. Ne quo a bri sui fit. Ecce apostolorū adoratio q̄ de summa potestate. Bne obtia. vt ois a deo sanctitatur. Multiplica. vt p sanctificatos peccatis sanctificat corona anni. tempo mundi. vbertatis.

Iubilate deo. Caſ. Psalmi vſ. Et o alie gentes et summe potestas multiplica. i. da incrementa gentium et diuitie diligentiā q̄ p regia. In tribulatione. Cōtra. Cōtra ois q̄ et ad nos venit. Et q̄ ecclie verbum dei.

Cantate. Caſ. Aug. Cantemus et mentis sola.

Cantate. Caſ. Aug. Psalmus ꝑtes equitant. Liuit. Collis. q̄ dicit origin humilis. Ecclesi ois gentes q̄ sūt p phetia missus. Dignissimū. q̄ apli ad conuersionē. p q̄ deum fuerūt.

Venite. Aug. Psal. leo ppli multū fructū. al ferent. Eluabit. Aug. nō in psalmis in hymnis. Inde dicunt fruncta.

Psalmus iste in ea q̄ ecclesia celebratur et agit de ista vocatione gentiū. mūdi ad plenitudinē ecclie ad quā ītat. i. cetus ō carne educti fidei. mēs q̄ sola simplā recipit. tm vōcr. i. cursus. q̄ ad ecclie gr̄e. mūdi. Et ideo dicit. Iubilate deo omnis terra. Psal. LXV.

Iubilate deo omnis ter
ra psalmū ꝑ dicite no-

Dare gloriam. Aug. Videor tibi laudi q̄ merita tua dant tibi laudem. ⁊ in
audiant gentes gratiam.
Deum Dñs. Aug. Vt gaudeo ⁊ time. nec quod dedi ē humili auferā
me superbo. Quia facit ē iudicia. nec ego iudicio fragi ramis sū. time. nec fronte
mea deo parcat. ¶ Opera. Cal. Docuit mysteria incarnatōis dñi ope
rāq; deus hōib⁹ patiēs
mentē ⁊ humilitatē.
Dy misericordie vīr.
Aug. Dic. inuit. reliqua
quod ad quam ex hac
mendacibus iudicē. ⁊ ab
dicentur gentes.
Mentientur. Ope
ra hoīm ter. q̄ inimici mē
tiunt contra meritorum
omnia terra ado. ⁊c.
Aug. Mentiantur.
Solus martir inimici vt
potentia catulq; mentit
tibi contra accidit. qz mi
nus apparet poētia eius
si non mentiretur tibi.
Mentiūt poētia ydo
lorū in relatu. vel plā
mus inimicā apparent.
vel ppetā signā potestis
Resurrectionē cōmen
dat dicens de illustratione
sue qz silent fuit tocius
terre. ⁊c. Reliqa. soluite
xpiāi. ⁊ in Quart. ⁊ quo
signo nihil ē potentius
Fuerit ⁊c. Ille bno deus
in eis fecit multa mirācu
la homine⁊ relaturē ⁊ ter
mentoso refugere: iterū
mentiuntur. ⁊ nullus lvi
tam eternam sperent.
Ad cōmendationē ergo
bñtis potēte valuit mē
dacijs iudeoꝝ q̄ ad cruc
ē pducēdū: vt sic resurgeret. Valuit ⁊ mendaci
um falsoꝝ testiuꝫ ad sol
uendū ciptum qb⁹ credi
tum ē ⁊ vinc xpm. ⁊ sur
rexit. ⁊ illi sunt falsi. accesserunt ē mendacio custodes sepulchri q̄ ꝓbati
sunt falsi. Auctus ē ēt numerus mendaciorum vt augeatur merces credenti
um. Mentiti sunt ⁊ contra mēdacio appunt xpo veracibus. Illoꝝ ergo reli
gio in mendacio ⁊ cuius poētie mentiri sunt adorer ois terra.
Omne. Cal. Sy psalma. Incipiēs ad opa dei considerāda inuitat. vt ora fideles iungat quoꝝnd premiū expectat. vbi exponēs illa opera
ait dicit resurrectionē ptinere ad gentes repellis iudeis.
Qui conuertit. opa in q̄bus terribilis⁹ q̄c sunt ea subdit: q̄ conuertit
mare. In flumine iordane ad Israēlitice labenti mundo.
In flumine. Cal. Licet remissa sint peccata. tñ in decursu mortalitaꝫ
adhuc sunt: non enim mox immortalitas.
Aug. in flumine. Flumen est mortalitas seculi. vbi alij veniunt. alij re

Nicolaus

ꝓtādūr. a Date glām la. ⁊c. Hoc deposito laudate ē certā oblā: q̄
glā. clara noticia ei laude. b Dicite. ⁊c.] I multiplici egyptioꝝ p
cussione. vt hꝫ Exo. vbi q̄ ad. xviii. ca. iudicium. c In multitudie ⁊c. Mag
tur de ꝓterito. p modū futuri. sic frequēter fit in ꝓphetis. ⁊ maxime in ip
so psalmo. cū mentē. q̄ mentiē ē delictoꝝ. Pharao. & rex egypti. ⁊ eoꝝ
pplm a deo plagis pernitij frēnter afflictā dimittere pplm ihr. dum ei
dem liberati. ⁊ post liberationē retractabile. vt ps Exo. xiii. pharaone
mittente: q̄ nō intēdebāt populū dimittere. ⁊ sic mentiūt. q̄ nō intēdebāt populū dimittere. ⁊ nō liberari a vinc pessili
ne. d Ois terra ado. ⁊c. replicatio est finis in ꝓmouendis ꝓfite ad ma
iorē exultationē affectū. sicut cōtēr fit in gr̄az actionē. e Venite. posq̄
auctor huius ps. hortatur ad dei laudationē. hic ꝓfert adducit ad hoc multi
plicē rōnem. ⁊ adducit ꝓmo ab ex mirabilib⁹ opatōe. ⁊ ex eo q̄ pplm ihr liberauit de egypto. Dicite. ⁊c. Sy psalm ꝓlationē ibi: Venite audite.
Circa primū dicit: Venite. vt dicte op⁹ dñi. q̄ fuerit valde mirabilis in li
berande pplm israēl de egypto. vt hꝫ in Exo. f Terribilis in consiliis
sup filios hoīm. i. sup egyptios. q̄ ex decreto dīni consilij frequēter ⁊ ter
ribiliter puniebant. g Qui vertit mare ⁊ ari. q̄ de mare rubꝝ diui
sit: vt filij ihr transirent p siccū. egyptii cū siccātes intrarent in mariꝫ
pfundū. vt hꝫ Exo. xiiii. h In flumine pedē. i. flumine ior
dane vbi siccitas pedē trāseūtis. Josue. iij. i Ibi lętabim̄ ipso. qa
ibi ꝓbe in ꝓlatione fuit deo. k Qui dñat ⁊ vir. sua i eternū. q̄ po
testas ei⁹ pro eterna q̄ nō auferet. Dan. vii. l Oculi ei⁹ sup gentes
respicite. q̄ ois nūdā ⁊ apta sunt oculi ei⁹ Heb. iiij. m Qui exaltāt.
deo recalcitrādo. n Nō exaltent i semetipsis. q̄ ⁊ si ad horā elevātur.

exaltent. sūt q̄ in ꝓsen creatura manūr pede in se humilia non equo superbus.
Ibi letabimur in ipso. Cal. dñi. Dñi ne terribilia tuāt opa magnalia tuaꝫ
venturoꝝ longinq; videnc. Exaltēt opera dei in q̄bus ē terribilis. qa
terribilis est in consilijs babitū super filios hoīm. Et agit de magnalib⁹
operibus olim factis in populo israel. ⁊ que sunt illa subdit: Qui conuer
tit mare rubꝝ in aridā
meriplis. ⁊ Benedicite gentes
tevocem laudis eius. ⁊ Qui po
suit aīam meā ad vitā: ⁊ nō
dedit cōmotionē pedes meos.]
Quoniam probasti nos deus
ignē nos examinasti: sicut exami
natur argentū. ⁊ Indūcisti nos
in laqueū: posuisti tribulatōes
in dorso nostro: ⁊ ipositisti ho
mines super capita nostra.]
Transiuimus per ignē ⁊ aquā
Et eduxisti nos in refrigerium.

Quoniam probasti. Aug. non deliisti in cōmotionem. Quoniam p
basti: nō in precepto deliisti. probasti aduersitate ignē charitatis q̄ non sint ē
tire tormenta: vel ignē tribulationis nos ego. ⁊c.
Laqueū. Aug. non qui decipit. sed qui probat.
Transiuimus. Cal. Aug. tu hec omnia nos transiuimus per ad
uersa ⁊ tranquilla. Vel per hec elementa mox martyrum sepe impleta ē.
Ignis vtit. i. aduersitas. aqua corrumpit. i. prosperitas. vas igne solidat aquam non timet. Sic ⁊ tu igne aduersitatis ex coctus prosperitatis aqua
non dissoluēris: inde ē q̄ in sacramento in catheciçando ⁊ exorcizādo
prius adhibetur ignis. vnde immundus spūs clamat: ardeo. post venitur
ad aquam baptismi. ab aqua in refrigerium. Et quod in sacramentis hoc
in tentationibus.

De lyra

tñ eternaliter dēsmunt. o Benedicite. Hic ꝓfert accipit rō dīne lau
dis ex liberatōe a labozib⁹ duris: a gb⁹ liberat⁹ fuit ihr̄l cpīus de egypto: ⁊
pcipuum ad hoc dr: Benedicite gētes dei nostrū. q̄ sic liberauit nos ō alīs
crōe egyptioꝝ. p Aut posuit alios mea aduersā. qz ꝓpter ppl̄m israēl pt⁹
oppressus ab egyptijs: tāto magꝫ multiplicabat ⁊ crescebat. vt hꝫ Exo. i.
q Et nō vedit ⁊c.] i. nō ꝓmisit me cadere p idolatriā. r Dñs. qbus
sti nos dr. nō ad capiendū noticiā de aliquo ignorato: sicū ola tibi nota
sūt ab eterno: sic vt patientia ⁊ fidelitatē nostrā nota faceres toti mūdo.
s Igne nos examinasti. i. afflictōe ignis qua cogebant coquere late
res. vt habet Exo. v. ꝓpter qd dicit ois Hiere. xi. Eduxi eos de fornace
ferrea egypti. t Induxisti nos] laqueū. i. indusi ꝓmisit. i. q̄ pharao ⁊
serui ei⁹ semp querebāt occasionē ꝓpcandi filios ihr̄l materiā⁹ laboꝝ.
vñ dicebant: Nacte ⁊ iccirco vocabit⁹ dicebāt: eamus ⁊ sacrificem⁹ deo
nr̄o: opprimant⁹ op⁹. v Posuisti tribu. ⁊c.] q̄ cogebant ab
egyptijs portare onera grauia tuli ⁊ laterū. x Imposuisti homines ⁊c.]
I. exactores pharaōis q̄ cōpellebant eos ad opa nimis grauia. ⁊ eos fla
gellabāt. vt hꝫ Exo. v. y Transiuim⁹ per ignē. i. p labozē ignis ad eo
quendū. z Et aquā. quā portabant. ꝓpter humeris ad cōmiscendam
ei terrā: vel ide lateres formandi. a Et eduxisti nos] refrigeriū. i. in
bertatem a tanta seruitute. vel aliter: Transiuim⁹ p ignē. q̄ murmurātes po
pulo israel contra deū in deserto accensus fuit ignis ⁊ devorauit extremā
ptem castroꝝ. Ps eodē moyse fuit absorptus. vt habetur Nu. xi. Et aquas
. i. fluuij inundante q̄ siccata fuit in tpe ipius populi. Et eduxisti nos in re
frigerium. i. in terram ꝓmissam lacte ⁊ melle manantem.

Introibo

Introibo. Cal. Ecce que bona contra precedentia mala: vt roboret
In holocaustis. Cal. i. vt me offerā ꝓspectui tuo. vel in holo. bonesti
operū pr̄ obtinere: ⁊ tūc ei libenter reddā ei. quicq̄ ē. vocauit. vel in
terī. reddā q̄ dixerunt. i. q̄ rō mea ois⁹ ꝓpulit. Cum reus opponit. ⁊ nō reuo
catur. vt creatura creatori obediēs. ⁊ fc quod charitas est intercipit.
Dñs. exit. Au
gu. Distiguit q̄ se vīc ni
hil claudi ola: ⁊ se eo ope
re. non illum se.
Et locuti. Que pe
ssio⁹ mea mihi ad ꝓfalere
olis⁹ aliquo tpe in tribu
latōe mea. ꝓpter. medul
la. Me ips⁹ ex medullis
intimi amoris.
Incensū arietū. Au
gu. vel ex lesso. q̄s ē ois
carnis⁹ q̄ vacco grossi
maxime erant ꝓ grec.
Cū ylcensū. Boe
tio. Aug. Cū olone apo
stolor. q̄ deo placet q̄s
tradēde corꝑ sit. Dei cuꝫ
incēsione ⁊ destructione
bestialitaꝫ ⁊ repugnātie.
Boues cū cyrlosis⁹ cuꝫ
hircis: petulātia hec i me
mactando vitia.
Offeram tibi boues
Aug. Si offerunt⁹ tritu
rātes. nō remanēt tñ pec
cantes. ꝓ penitentiaꝫ
fructi offerunt ⁊ ipsi nō
p sc: ꝓ posterī adiuncti bo
bus q̄ fecerūt sibi ami
cos de mamona iniqtat.
Venite. Cal. Sy
psalma. Ut exponit oīb⁹
fē monet nō tā rudes q̄
deuotos: vt exemplo suc
liberatōis ampli⁹ confi
dant in ꝓximo. hortatio est de eruditōe. Ita ego fa
cio ⁊ ovos gētes venite.
Ad ipsū. Cal. Exp o
nit quēa sect alc fuc⁹ sub
dēs: ad ipm ⁊c. Hoc fecit alc mouet clamare ad ips: cū gentes ad ido
la. ⁊ qs cū loquor tm⁹ habeo. ⁊ nō iniquitatē. qz ips⁹ cor puritas ois⁹ conscie.
Exaltatio ⁊ exultatio. Aug. i. ipsum publice pdicatio. ⁊ i secreto confes
sio sum: quod i cordioe ⁊ in corde habeo. tñ holocausta medullata est. hoc
o solus perfectus est christianus.
Deo. Aug. sufficit quod non est peruersus. ꝓponit meritū vt dicit
prima labore q̄ premiū querant.
Orationē ⁊ misc. Hec duo connexa sunt: nō suspenditur oratio: nec ptēdatur misericordia.

Nicolaus

a Introibo in domū tuā. i. locum tui cultꝰ: nō tā vacuꝰ. q̄ sūdatur.
b In holocaustis. i. sacrificijs ad honorē dei totaliter ipensis. c Reddā tibi vota mea q̄ dixerūt. i. dixerūt ⁊ ꝓposito emiserūt labia mea.
d Et locuta ē ⁊c.] holos. n. i. tribulatōe exiētes solēt vota facere vbi
si euadūt. e Holocausta me. i. bona ⁊ pīgna. f Offerā tibi cū incen
so arietū. i. cū arietib⁹ totalr incēsis ad honorē tuū. g Offerā tibi bo
ues cū hircis. ō istis tribꝰ sūt sacrificia mactata. ō bob⁹ hircis ⁊ arieti
bus mīnora adē sūdit de aūib⁹. h Venite. Hic ꝓfert induxit rō di
uine laudis ex ꝓpriis ꝓfectōe: cū dr: Venite ⁊ audite oēs q̄ timet deum.
ralib⁹. n. narrāda sunt diuina beficia q̄ habēt ea in reuerētia. nō adhuc sūt ma
licia obstinatē q̄ vespicūt ea: ꝓpter qd dicit saluator Matth. vii. Nolite
dare sanctū canib⁹: neq; margaritas vestras porcis. nō ꝓcos ō sūdit:
i Et narrabo ⁊c.] ea ꝓpriis aliter ꝓfectio. fuit. n populus liberādus ab
Egypto: vt videret egyptios mortuos post transitū maris rubri: ⁊ in vario
ne legis ⁊ in alijs beficijs diuinis. k Ad ipsū oe meo clamaui. ei regra
tādo. l Et exaltaui ⁊c.] i. q̄ndiū ⁊ vsq; dulcedine sancte inuocatōis ei⁹ exaltādi
laudare exteri⁹ oes. Cōsequēter ostēdit qb⁹ talia ꝓdsunt vel nō: q̄ nō
ex dī: m Iniquitatē si aspexi ⁊c.] si⁹ mihi mortal peccati. n Nō
exaudiuit. o Ꝓpterea exaudiuit dē. sup
plicationē meā. q̄ nō fuit talis mihi ꝓhibitus: q; hoc ei ꝓdit ex dei
bēficio ō subdit: p Benedictꝰ dē. q̄ nō amouit orōnē meā. repellēdo
ꝓpter pēm malicie. q Et misericordiā suā a me. sūpple nō abstulit sua
magna beficia. sue misericordie. paulū. Et legit hic scriptura de ꝓpio ihr̄l. p
illis q̄ erant boni ⁊ benedictōnē eoꝝ cōmendat tot⁹ ꝓpl⁹ ihr̄l: sicut ecōuer
sūdine malop vitup⁹ ad ihm regulā ō corpe dñi ꝓmitto quā posui I. Ecclī.
Ꝓdicto. Modaliꝫ pōt ꝓponi ps. tlc sicut ⁊ psalmꝰ ō quotidie ō pti ferui

In finem. Cal. Ꝓ ostē cantici reformatiua reprecationem fidē gēbe
tis fidē⁹ vt benedicat ad dei cognitionem vocantur.
Cal. Ꝓpheta benedictionē eiusm per adnuntiat ips.
Aug. Cū in psalmis psalmo mōeat⁹ non sufficere nisi q̄s non possit
nisi ipse ꝓ se bñdicat nos. Ꝓ hoc ꝓcatur bñdici deus. ꝓ se ostendat
nīt ⁊c. Psa. LXVI

Deus misereatur
Aug. ꝓ ē tēpo
dictio dei que ē
quasi planeta terram nre
vite irrigans. Ide nos
bñdicim⁹ ē. quod quasi
fructꝰ ē. ⁊ in vsuꝫ nos
credim⁹ nō ipe. Dicat
ergo nr̄ideratio psalmum
vbice bñdicēdus. bñdi
cendi sūt ⁊ bñdicat nos
bis. ⁊ q̄ multi vocāt⁹ pa
uci capta sunt: paucꝰ ⁊
alius bñdic. ⁊ q̄d a nos
sunt: ⁊ ois bonū ⁊ ma
lis addit⁹ quod ꝓpriū ē
tribuitur. ⁊c. Et hoc
ē bñdictio bene. Bñdi
cio. n. fonsūr: ⁊ q̄libet
. ē bonus ⁊ malꝰ.
Si. n. solis bonis daret
bñpuraret malus ꝓpter
hoc colendū ē deus. Si
si solis malis daret time
ret infirm⁹ ad bñ. ⁊ ne
time hoc bñficiū sibi q̄ē
matur ꝓtius agricola nō
fabricando ista. dat ergo bonū vt cognoscāt⁹ in
te ista. dat ⁊ malis vt ess
cant boni querere alia a
ebis malis. tolit bonis: ⁊
vt ꝓcent ⁊ fortes. Tol
lit malū vt infirm⁹ non
timeat perdere q̄ pōt ⁊
malis cui nihil remanet
tutus. hic ⁊ō ē gr̄az ha
bet tm⁹ quo sē cognoscit.
Ite ergo bñdictionem
dēre desiderans ait: Ꝓ
luminet. i. oñdat vultū
sūi nobis. Vel vultum suum. i. imaginem suam quam impressit nobis.
Vel vultum suum. i. magnum suum quem ipse fecit in creatōe. vt ad ymaginē su
am. ⁊ si a nobis deformata est: ita te reformetur: vt cognoscamus. In qua
gratia omnib⁹ gentibus. qui vult⁹ ad salutare suum. ⁊ q̄ cognoscitur ī gē
tibus christus confiteantur ⁊c.
Benedicat. Cal. Bñficit creator creature multiplicādo numero ⁊
merito. Benedicat creatura creatori ei⁹ cooperando ⁊ operē laudando ⁊ ol
bonum quod habet ei attribuendo.
Confiteantur. Cal. Post notitiā bonā ꝓterīp vocande ⁊ iudicio.

De lyra

tate educto tandē ō egypto q̄ tenebrosa interpretat⁹ ⁊ ad dei laudē libenter ex
sua miserabili liberatōe. q̄ magna ē ipsū iustificare q̄ alīs ⁊ terrā creare Ps
Aug. sup Josue. ⁊ ex q̄ranti labore cuiusdē q̄ tūr ī egyptꝰ pōt. vel dr in
plona peccatoꝝ Bap. v. Exaltati sum⁹ inuia iniquit⁹ ⁊ pūctio⁹ ambulā
tium⁹ vias difficiles ⁊c. ⁊ ex ea vina ꝓlatōe q̄ frequēter magis sūt post
verā psalm de petio q̄ ab ꝓpr̄ oppetatione. Psal. LXVI.
Deus misereatur nr̄i. Nunc ps. sumit⁹ ratio titulus in duos.
d Ad victoriā I cognitio ps. dicit. Et i tradūde Hiero. dr: Dicta
ri i psalmo cāticū canimꝰ. ⁊ ē eadē sūla i vtroq; titulo. q̄ ps ex
superadcio ps. iij. Et nunc ꝓ illo nec apparet auctor psalmi nec mī. Dicit
de circa ō alīq; q̄ ps. obtēt gr̄az actio. ꝓ sēmitate cuiusdā āt. indici. n. col
lecti sūcrucib⁹ i. scpulcri i horrib⁹ q̄ morte erat. ꝓ tēpo festiu⁹. ex
illo mēse erat festū tubaꝝ. ⁊ festū expiatōis ⁊ tabernaculoꝝ. ⁊ festus ex
sem collecte. vt hꝫ Exod. xxiii. Et q̄ anꝰ fuerat semi⁹ ꝓfectꝰ erat q̄ ois
quinquies scdo ⁊ duos⁹ actionē cantici ipsius ꝓ gr̄az actōe. ⁊ sic fuit de ista
ps. vt dicūt: ⁊ nō expīmūt q̄s fuerit auctor illi. Deus bñ ps. Et Al
uidit I duas ptes. q̄ ps. ponit⁹ bui⁹ sēmitatē ꝓpositio. ⁊ ꝓ obtētu ips⁹
gr̄az actionē. Cōsequēter. Circa primū dr: Dr⁹ misericordi nīt. peccata remitte
do. q Et bñdicat nos. I. bonis ꝓpriis⁹ corporalib⁹ nos multiplicā
do. r Illuminet vultū sūi sup nos. Sequr scriptura de deo ad modū ho
minis q̄ vult gratiam facere alicui ostēdit eiusdē hilarē ⁊ iocundū.
s Ut cognoscamus in terra. i. in familiarē terre. t Dñs mā. i. vitā
gia mee gratie per effectum feruētis⁹ concrete. v In omnes gentes q̄
salutare tuum. i. vt sit notum oībus gentibus q̄ tu bonus ꝓpriū⁹ dñs
de salute nostra. Ideo subditur: x Confiteantur tibi populi deus. ꝓ
effectum nobis ꝓcessum confiteantur tuā bonitatē ac dicant: ⁊ ad hoc

Letentur. Aug. qz tam confixi non timent futura talibus qb⁹ sua
bñficia non inde letentur.

Confitebunt. p. po. de. Cal. Cassi admonito ad aliud tendit. qz
terra dulis fructi. Et ti ista mysti. sentiri ad ecclesia tendit.

Terra fructi. Psalmo. Maria quia e in hoc numero biblical. Dec ter
ra de isto anno 5 nfo la
ro de alia pedit. sicut po
mi. q antiqo sco cepit e
finit egal. Hic ergo sco
ctus ecclesie vult edere
mus vt carnal⁹ mdu-
caret⁹. Vñ q fructi⁹ est
vbiqz deus gnat. sco de
ancilla de ex hoc sibi fil
et matre fructi⁹ de terra.
Vel ita ipo bñdixit tu
cti sibi reparatoi. bñdi
cendo vel: benedicat nos
deus vr.

Terra dñi tua. in hic
rusalē p̄dixit ecclesie da
tus ipho e. n⁹ illa sola
8 psalmo bñdicat de nob
Deus. Psalmo. Ter.
minus. Eccl⁹ visitas.

Et metuant eum.
Cal. mar⁹ hic bñdicta po
stulat ad civilia caute ca
stodiant. simul. ois incipit
e psalmus q nmē nouit:
amare nō desinet.

In finem. Cal. psal
mus dauid ppheta & ex
altatōe xpi e ecclie hic e
tu futuro q̄ odo sc̄o cāt.

Cal. Surgente xpo q̄
sicleuata arca: q̄ bōis
malig⁹ hic e infuturo vt illos terreat. hos lenificet. Modū fuc locutionis

Nicolaus

cantur. sicut legitur q̄ ois tales fuerunt liberati mirabili ō placatōe amī.
multi gētiles p diuersas pres coz cerimonias ligabāt. vt hr Hester. viii.
a Letent⁹ e exultēt &c.] sicut patuit l amant q vino iudicio fuit suspen
sus ei filius suus. b Et gloz i terra dirigis. q⁹ p talem effect⁹ dirigis gē
tiles ad cognitionē tue virtut. c Cōfitent tibi pp̄li dō⁹. Hic pōt⁹ po
nitur ef ex actio p fertilitate adepta: cum dr: Confitebūtur tibi pp̄li deus
Confessionē nr laudis⁹: quare debēt sic confiteri: subdit: d Terra
dedit fructū suū. in magna abūdantia p tue gratie diffusiū. ō subditur:
e Benedicat nos dō⁹. deus noster. de futuro sicut tā fecit de preterito.
f Et metuant eū oēs fines terre. tanqz iudex olim ad puniendū mala
potentissimū. Et ex alīt hec oppositio l plurib⁹. cōcedet ifc. nī videt aliquo
mō extranea q̄ p fertilitate in tanta q̄ est parua terra inclinar entur oēs ge
tes ⁊ populi toti⁹ mūdi ad psallēdū dñe laudis. ⁊ maxime q: talis fertili
tas nō erat l aliis terris. ꝓpter q̄s saluo meliori iudicio videt mihi q̄ ps.
ille nō est gl ex actio p preterito bñficio: ⁊ magis ē ppheta de futuro. Cō
pti incarnatōe ⁊ ei⁹ cōsortibus inter beliā quod q̄dē bñficiū fuit a sācta
patrib⁹ flāme deliderati. ꝓpter quod aliqz sanctus ppheta q̄liqz fuerit il
le videt de hoc ps. tāq̄ fcīe. o. Dē⁹ misereat nostri. mīsēdo nobis salua
tōē. Et bñdicat nobis. ꝓlerando gl ex ps. Illuminet vultū suū sup nos.
clarificādo miracul⁹ filii sui. q̄ d⁹ vultus patris. q: ē ei⁹ imago. ad Col.i.
d: Tēbulit in regnū filij dilectōis sue: q ē imago inuisibilis dei. hoc enim
petebat saluator ꝓb⁹. xvii. Pater clarifica filiū tuū. ⁊ ipe respondit: Et la
rificai ⁊ iterum clarificabo. q: clarificam cū miraculis ari mortē ⁊ post
resurrectionē. Et misereatur nostri. iterādo a gabēna per sanguinez filij
sui. Vt cognoscam⁹ in terra vīā tuā. plasmata conuertit verbū suū ad xp̄m
cuius vīa holis⁹ fuit cognita inter holes comendando docēdo: famitatez
donādo. In omnib⁹ gentib⁹ salutare tuū. q: salus per xp̄m facta nr officia
ta est ē⁹ gentibus per predicationem apostolor: sm q̄ dr ps. xviii. In
omnē terrā exiuit sonus eoz ꝛc. Confitebūtur tibi populi deus. plasmā
tuā dicamus. Cōfitennur tibi populi oēs. Ipendendo laudē tuā
tenim⁹ ⁊ erudimur gentes. de suauocatōe ad fidē xp̄i. Quoniā iudicas po
pulos in equitate. vocādo ad fidē ꝛc diligendos p opa tuēa sine plenaz ac
ceptāz. vñ petrus ad hāc vocationē. cornelij tribi dixit Act. x. In verita
te cōperi q̄ non ē personaz acceptio apud deū. ⁊ in ol gente q timet deū
⁊ operat iusticiā suscipit⁹ illi. ō subditur: Et gentes in terra dirigis. tuā
dorni salutis. Confessūr tibi populi dō⁹. ⁊ quid debeant confiteri: subdi
dit cum dr: Terra dedit fructū suū. i. virgo beata. peperit filiū. ē qua ter
ra dicit Esa. xlv. aperiat terra ⁊ germinet saluatorē. Et benedicāt ei fides
baptizandi. erat in nobis nominatis. sm q̄ habetur Matth. vlt. Euntes do
cete oēs gētes baptizantes eos in nōie patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti. ō subdi
tur: Benedicat nos dō⁹. confirmās gratiā baptismalē. ⁊ ol benedicat l sin
gulariter ad benedictū venturi cēnie. ⁊ deus ter ad oēs denotādū trinitatez
personaz: licet Esa. vi. trinitas personaz ostendit⁹ per seraphin ter sāct⁹
& amator. ⁊ veritas eloquie per hoc quod subditur: Deus ego rerum: Et

† ſ̄ confitentur † q̄ hoc confessio non venit
ad penam † q̄ homo ēt est confessio. ⁊
spūalis liberq. superbos odiat.

† Letentur ⁊ exultent gentes:
† in iudicio futuro. † Aug. ⁊ equitas illa non ē
timenda bonis. q̄ modo benigni illos
quoniam † iudicas populos in equi
tate: ⁊ gentes in terra dirigis.
† Aug. quodcunq; regnat nobis q̄ est fragilitas nr⁹ ⁊
infirmitas. ad abscisi aliam vt de terra nre carnis
progenitis verbo godatis non bonoribus.

† Confitentur tibi populi deus⁹
confiteantur tibi populi omnes
† audita q̄ prius ignota gentibus
† confessio † opera † incredula. ⁊ rebellia. ⁊ ingratissima
⁊ ornatissima † ne. nō fructū boni fi. nisi per
bñficium dī vt ⁊ nos fructum demus
† terra dedit fructū suū. † Be
† q̄uit † dō⁹ † non generum
nedicat nos deus⁹ de⁹ † noster
† quam nos ⁊ multiplicat † ipse sanctus
† ad quid valet benedicto ad metum
benedicat nos deus⁹ de⁹ noster
† aug. q: venit iudex q̄ prius humilis agnoluit⁹
dominus vt non expauescamus ejudicium
eum omnes fines terre.
† Orabum † benignus † de exaltatione
ḡb⁹ ⁊ horum adueritatorum

In finē ꝓ psalmus cātici dauid

Hoc fatum fuerit⁹ dixillus. ⁊ vlq̄ per
fiant inclyti per omnes gentes

Surgat de⁹ LXVII.
† hic in reformatione ipō⁹ post iu
dicio futuro. † non loco q: vbiqz presens ē. sed
mens nostra in tranquillo non turbata
et dissipentur inimici eius: et fu
† aug. non ex quam non videat qui vbiqz est sed
agendentia qui in nobis non vult ⁊ prouenibus.
† id est. timeant a potentia tantorum
giant qui oderūt eum a facie ei⁹.
† aug. cruciatū se ignibus odiop⁹ inflammis ora
ribus ⁊ inde mori eu timerant. † id est. sic
pereant peccatores a facie dei.
Sicut deficit fum⁹ † deficiant
† annihilatur
sicut fluit cera a facie ignis: sic
† cuntos
pereant peccatores a facie dei. † Et
† ignominiantur q̄ laborauerūt in vanes contemptu
gone dei hic ⁊ in futuro † ⁊ Cal. nō cond bolū⁹
† ⁊ ecclesiastica † vel mō vel tunc
iusti epulentur et exultent in cō
† q̄ sine errore iustificat † ⁊ tam iustificat
spectu dei: et delectentur † i leti
† ⁊ q̄ † metuc † ⁊ in exultatōe cū memore † vi
tutis dō. † id est. vetus operemini gloie eius.
ca. Cantate dō⁹ psalmus dici

da coz leticia.

Cantate deo. Aug. conuertit se ad eos q̄b⁹ tanta spes

de lyra

metuant eum omnes fines terre. non timore seruili sed filiali: qui fiat eis
charitate. Psal. LXVII.

g c Surgat deus. Quic ꝓ. premittitur tanq̄ titulus in bonoz. Ad
victoriā dauid psalm⁹ cantici. ⁊ in translatione Hiero. Victori
dauid psalmus cantici. ⁊ est eadem filavit⁹ obiect. que ps ex predicto in alī
la titulis. Et titulo ait tho apparet auctor hui⁹ ps. f. dauid. De materia
vero huius ps. dicit Ra. Sa. ⁊ alii hebrei ⁊ ēt alīq doctores catholici in
hoc coo sequentes q̄ dauid fecit hunc ps. pro gratiar actione de beneficio
collatis populo israel partim in egressu de egypto. partim in ingressu per
desertū. ⁊ partim in ingressu terre promissionis ⁊ post egressum. Dicit ti q̄
sita beneficia non ponātur l hoc ps. eodē ordine quo facta sūt facta. q̄ q̄uz
ad aliqua ipsoza postponātur posteriorib⁹ ⁊ econuerso. ⁊ q̄ ista ꝓpō ē
multū intricata. ⁊ in aliqbus videtur errorea ⁊ cū hoc ēt satis plana. q̄ ad
vltimū ⁊ accipio aliā: que magis consonat scripture noui testamenti.

Paulus cui apostolus ad Eph. iiij. exponit scripturā hui⁹ ps. de missione
spūs sancti post ascensionē xp̄i. d. Unicuiq; nostrū data ē gr̄a ſm mensurā
donatiōis xp̄i. ꝓpter quod dicit: Ascendens l altū captiuā duxit captiuitā
tem: dedit dona hoib⁹: ꝓpter quod videt q̄ ps. ille ad ī⁹ non sit gr̄a ri
actio de preteritis bñficiis ⁊ magis ppheta de futuris per xp̄m exhibēdis:
quod possūdēs dauid in spū fecit ps. istū. Scim igitur hūc sanctū ps. ille l
duas partes diuidit⁹ q̄ primo agitur de xp̄i resurrectione. secō de ei⁹ ascē
sione. ⁊ ō illis agit de bñficiis sēnit⁹ ad ca. secūda incipit ibi: Cantate
deo. Circa primū dauid postulat xp̄i resurrectionē. d. Exurgat deus. quia
xp̄s motu⁹ fuit ex humanitat infirmitate. sed resurrexit ex diuinitate vitta
te. b Et dissipent inimici ei⁹. i. indei q̄ in vindictam mortis xp̄i per tītā
⁊ vespasianū partim fuerūt trucidati. ⁊ partim capti. ⁊ per orbē dispā
si. vel aliter: Inimici ei⁹. i. spūs maligni: q̄ ipo relurgēte fuerant confusi
⁊ spoliati. i Et fugiant q̄ oderūt eū. i. demones. k A facie eius

q̄ post resurrectionē in nole xp̄i fugabantur demones de obsēdis.

l Sicut deficit fum⁹ deficiāt. nō ē per hoc intelligendū corruptio eorum
essēdi ad naturā eoz: sed sint inanitates. sed defectio eoz a potestate qua ha
bebāt super homines. Adorabātur. n. ēnim in idolis q̄ idolatria per ostē ē ani
nihilata. m Sic pereant peccatores. i. demones nō predicō q̄ps vocan
tur peccatores. q̄ sunt l peccato obstinati. q̄ inemendabile est peccatū an
geli. n Et iusti epulent ꝛc. ſq̄ post resurrectionem xp̄i fideles simul
habitātes in hac im refectebūtur in vino exultantes. ſm q̄ dr Act. ii. Per
durātē vnanimiter in templo ⁊ frāgentes circa domos panē sumebant ci
bū cū exultatōe ⁊ simplicitate cordis collaudātes deū. o Exultate. Hic
ꝓpter agit de xp̄i ascēsione ⁊ ei⁹ effectib⁹. ⁊ primo inuitātur angeli ad laudā
dum xp̄m ascendentē. ſco boleslēt. Regna terre cantate deo. Circa primū
primo inuitant angeli ad⁹ mīsterū. 2° ad ꝓsentū ⁊ ad vtrūq; cū exultatōe.
secūda ibi: Currus dei. Prima adhuc l duas. q̄ primo dauid facit ꝓpōnē
ſco ad hoc inducit ex plātat: De⁹ cū egrederetis. Circa primū dicit sic:
Cantate deo. ⁊ dirigit verbū precipue ad ēgelos q̄ppe ascēdēti exhibēdi

ministerium

† ſ̄ Vnus. In ordo ordinat. † Cal. vel ordo
vestre quoniā vt verbi. quia impossibile vos esse.

te nomini eius: † iter facite ei q
† ſ̄ Christ. † Qui ſ̄ cognoscūt ens q̄ ostēs. g.l.
ascendit sup occasum: † dominus
† ſ̄ Ethiopie. † ſ̄ Cū ens dñi sudendo iter acqui
runt vitta. † Non modo non deficiēs veruz
† nomen illi. † Exultate in cōspe
† ſ̄ Non hominem. † ſ̄ Aug. Quia qui vos tur
bant in conspectu hominum. † ſ̄ Cassio.
ctu ei⁹: † turbabunt a facie eius
† ſ̄ Et non elūs pessimi vt pereat.
† Aug. Hoc simili carentium.

† pater orphanoz ⁊ iudicis⁹ vi
† ſ̄ Quo non egra nos sed in nobis.
duaz. Deus in loco sancto suo
† ſ̄ ppe. vbi edificat.
† deus q̄ inhabitare facit vnius
† ſ̄ Solutis vinculis peccator⁹ vt ꝓpōsiti vnos in
moris i domo. † Alii educit vi
† ſ̄ Per quam fortes sunt qui ante non erant.
† Aug. † ſ̄ Educit.
ctos i fortitudine: † similiter eos
qui exasperāt qui habitant in se

† ſ̄ Cal. Egredieris cū apparens in egitto. sed non
nisi hic qui nouerat eius opera intuiti. hec illis opera
q̄ vincos soluit. mortuos suscitat.

pulchris. Dē cum † egredereris
in conspectu populi tui: † cum p

Psalmus LXVII 479

ſcedit ⁊ hostat. Qui ascendit. Aug. nīl ēt excipit nouū vīa nīl
vetus occiderit. Vel resurgendo casum cognouit vīct.

Super occasū. Cal. Occasus mortē. odit illi sup qui sol iusticie orīt.
Et ne dubitet q̄ ille sit q̄ ista nomē illi eternale qui tudei vt cōmunem
hominē occiderunt. In conspectu. Cal. Consideratio premij futuri
cruciat⁹ mitigat.

Orphani. Augu.
Quis⁹ mentis ēst pater
mundi ⁊ dyabolus et
mat pupillētia. Vidue
quis⁹ error mariti⁹ mo
ritur. In quib⁹ habitat
deus quos collig: quos
trahit. q: de viduis ⁊ or
phanis facit ipō templū
in quo est.

Deus qui inhabi
tare. Piero. In hoc
habet. ois ad ihabita
re sāc mācho⁹ l domoz
i qb⁹ ō cohabitat peccati.

Unus mors.
Aug. Unanimes vnus
tenētibus: ille est sanctus
locus vbi nō obs qui in
domo. i qua ⁊ vasa con
tumelie: hic aūt locum
q̄ ædificat ō meriē. vñ
subdit. q̄ educit vinctos.

Educit. Cal. De l
ser no ligato dyabolo.

Qui exasperant.
Cal. Blasphemoo l de
um. Vel p̄sequēdo in se
pulchris l carnalib⁹ fetī
dis sepulturis: nec velint
nec possint ambulare.

Exasperāt. Aug.
Resistendo iusticie: cum
eius sint mortui l opib⁹
mortuoz vicii ꝛo volūt ambulare: nec pficiscī solubi p gr̄az: illi resuscitant.

Deus cū egrederis. Cal. Dyapsalma. de vno cuiqz p egressū xp̄i.

Cal. Deus cū ꝛc. Here educis q: figuratiue ē egressus ei⁹ coram israel:
dū in colūna nubis ⁊ ignis apparuit l deserto ⁊ mānā fanauit. Allego.
Aug. Egressuo dō apparuit hominib⁹ p humanitatē. Hic vñ educit vin
ctos. i. fuscitat. Transijt in deserto. cū ad gētes venit. Et tūc terra mota ē:
q: tūc terreni videndo tanta mirabilia moti sūt. Celi distillauerūt. māna
dō in modū stillicidij māna descendit a facie dei cui⁹ ꝓsentia p colūna no

Nicolaus

ministeriū ēt l nubis⁹. vñ in ei⁹ aspectu apparuerūt angeli. vt hr Act. i.
a Iter facite ei. i. ministeriū exhibete ꝓpō aſcēdēti: nō ꝓpter sui iditētiā
sed ad ei⁹ magnificētiā. b Qui ascendit sup occasū. In hebreo hr: In
arabot. ⁊ vt dicūt hebrei: nomē ē ꝓpriū vni⁹ de septē celis. q̄liter aūt dicti
guūt septē celos nō ēst ꝓntis speculatiōis: ſm eos hec ēst vera littera:
Qui ascēdit l celū q̄ ꝓtit ꝓpō. q: ipos ascēdit ad celū empyreū: q̄s an
thonomastice octāua vocat. ⁊ ideo vt hic celū sine additione. cadit ꝛo sicut dicitur ꝓ hoc q̄s hic dicit: Qui ascēdit sup occasū. iudei enī adorabāt ad occi
dentē: sicut declarauit Ezech. viij. Reg. l quib⁹ agit de vitio
sitione tabernaculi moysi ⁊ replī salamonis. ꝓ hoc ergo q̄ dr xp̄s ascēdit
sup occasū: intelligit ascēdisse sup locū adoratiōis hodiane. Cui l ocū adora
tionis angelice: qui locus est celū empyreū: vbi angeli adorāt ⁊ venerant
deū. Ideo ō ꝓpo subdit: c Dño nomē illi. ⁊ dō nō absolute: q̄ possit
omni creature. ſm q̄ dr Matth. vltō. Data ēst mihi oīs ptās in celo ⁊ in
terra. d Turbabunt a facie ei⁹. i. inimici sui: de quib⁹ dictū ēst l ꝓncī
pio huī⁹ ps. e Patris orphanoz ⁊ iudicis viduaz. i. a facie illi⁹ qui
est pater orphanoz ⁊ iudex viduaz. ꝓpriū eni ipsius dei ēst misereri. or
phani aūt ⁊ vidue magis indigent diuina misericordia q̄ alie plone. ⁊ ideo
xp̄o venio dr⁹ dō pater orphanoz ego nutrīdo. ⁊ iudex viduaz. cas d iu
stitia sibi illatis que eis solent inferri eo q̄ nō possunt se defendere vindi
cando. f Deus in loco sancto suo. hoc ēst in celo empyreo. Is enim ſm
dictāt sū ꝓpō per plenitū essentiā ⁊ potentiā. In celo tamen empyreo dī
cit spūlr per gloie refulgentiā. ſm etiā humanitatē assumptā est ibi sicut
in loco ꝓpio ⁊ determinato. g Deus qui inhabitare ꝛc.] per quam
pōt intelligi ecclesia militans q: eos ibi habitantes ibi in charitate perfe
cta ēdocūtur viuere. Pōt ēt dom⁹ dei dici ecclesia militās q̄ fuit valde
vnanimis post ascēsionē xp̄i sub apostolis. ſs q̄ dr Act. iiij. Multitudi
nis aūt credentiū erat cor vnū. ⁊ anima vna. nec quisq̄ eoz q̄ possidebat
aliq̄d sua esse dicebat: ſs erāt illis oia cōmunia. Et q: illo ti⁹ nō potē multi de
tudaismo ⁊ de gentilismo ad fidē xp̄i conuertebant. vt habet Act. ii. ⁊ iij
plurib⁹ locis. Ideo subditur: h Qui educit vinctos in fortitudine ꝛc.
Circa quod sciendū q: dicit Aug. sup Joānē. Malus ē iustificare impiū
q̄ creare celū ⁊ terrā. ⁊ ideo iustificare impiū ēst opus magne fortitudinis
⁊ maxime quādo tenēt in peccato ligatus vinculo cōsuetudinis. ⁊ hoc no

tatur cū dicitur: Qui educit vinctos in fortitudine. sed adhuc materia for
tiudinis ēst q: aliquis nō solū predicto modo ligatus sed ēt actu perse
quens fidē zuertat⁹: ⁊ de iudeitate educat: qualis fuit Paulus ⁊ plures
alij. Ideo subdit: i Similiter eos qui exasperant. i. ens a ꝛpm verbis ⁊ fa
ctis. ꝓpter q̄d dicit ꝓpo paulo Act. ix. Saule saule quid me persequeris?
Sz adhuc difficilius videt q̄ aliqui mortui in iudeitate seu mortali pec
cato resuscitent: ⁊ ad fidē seu penitentiā reuertant. sicut fuit de tantis re
suscitato a lazaro ioānis cuāgelista. ⁊ de illo qui per suspīciū ⁊ inerciorat
resuscitato a bō martino. ⁊ de multis aliis diuina virtute resuscitatis in
nole xp̄i. ō subdit: k Qui habitant i sepulchris. tradatio Piero. sic hy:
Educit vinctos i fortitudine. herodoti adit habitauerūt i sepulcris⁹. ⁊ hic ē alius
sensus talis: Inexcusati. i. in iudeitate obstinati. Habitauerūt i sepulcris⁹
. i. cauerūt humore ⁊ mitis ⁊ gratie. l De⁹ cū egrederetis. Hic ꝓpter
adductā exēplū ad ꝓpositū vel potius argumentū ex exēplo deductum.
q: matuo fuit xp̄m in celū ascendere q̄ angelis in persona dei loquente ad
dauid legē super monte synai descendere. ⁊ ideo quia nunc facta fuit spe
cialis gr̄a ꝓpter fidē. multo fortius debuit in xp̄i ascensione fieri. ⁊ hoc ēst
qō dr: De⁹ cū egrederetis ꝛc.] exemplo de egypto quē ꝓcedit⁹ deus per
diē in colūna nubis. ⁊ p noctē in colūna ignis Exo. xiij. m Cū egredi
eris in colūna nubis. ⁊ p noctē in colūna ignis Exo. xiij. m Cū egredi
eris in deserto. i. vbi ad nichil synai. n Terra mota ē. q: mons synai
videbat tremē. o Etenī celi distillauerūt ꝛc.] i. dei beneficētia l mōte
synai. q: nubes distillāt ꝙ eperuit mōtē synai. Exo. xix. q: q mōs stillabant
pluuie. ex hoc zelauit dicēs: p Pluuiā voluntariam segregabis ꝛc.] i.
multo magis oculus tuā q̄ ē benignus tua empta tuo sanguine irrigatiua
voluntarie pluuia gr̄e tue. q Et infirmata ēst. q: post ascēsionē xp̄i ecclia
in hierusalē collecta multas ꝓcellōes sustinuit. vt hr Act. viij. ⁊ ix.
r Tu deo ꝓcessū tū. q: de⁹ tūc⁹ suum ꝓcessit credētib⁹: q: ex illis ꝓcessū
tibus magis creuit ⁊ ꝓfirmata fuit fides catholica. s Hereditatē tuā ꝛc.]
id ēst fidēles tui q̄ l plurib⁹ locis sacre scripture vīr omen vñi. ⁊ ecclē nō b
dicunt alialia eius. ⁊ hoc modo accipit Ra. Sa. q: hereditatē tuā fuit sitis. ut.
t Paradisi in dulcedine ꝛc.] id ēst populo catholice qui fuit ꝓcipue ꝓ
obiectus in ꝓncipio paradisi ad sufficientiam. ſm q̄ dicit Act. iij. Tēpa
magna erant ⁊ edificia illuc necq; erat egressus nisi per illos. u Deus de
bit ꝛc. Jqs fuit tūc impletū. ſs q̄ dicit Act. iij. Venerūt magna redēptiōis

Rex virtutū. Hiero. ā quo dilectum vel dilecti. Cal. pater eius rex
angelorum quibus imperat: v ipse dilectus.

Aug. Rex vere. Phil. i. pater. Qui enim veteris testature ipse rex vir
tutum ipse dicitur, vel sicut mortalis sicut precepit dominus moysi.

Dilecti uidel. Cal. Rapitur ad cōmendationē filii nō ei ō
rupisset in eo quod
filius ei fuit nō hoc ē fi
lius dilexit, ē ipse ad alia
qui ei ad mandata ipsius
quę dilectio ipsius
fuit erga illum.

Et dominatio. Aug. Dominę iur. m.
de. ē i autoritate ecclie
ut omnes regātur, et
pacifice agātur: ipse co.
hoc quoq; placuit ei a
tū sint gloria celestę.

Colibe. Aug. Cal.
Colūba cuius de q̄ i ca
ticis. una ē colūba mea.
hoc ē peregrinata vitalibus
eloquiis crudita p angelos
eloquiū. vel aliter eloqa
dēi angelī. penne colūbe
de doctorē ecclie q̄ quasi
exalte cuius ē temp vo
lat ad altitudinē pdicatiōe i ecclī fidei.

Et posteriora. Aug. Dei radices alegi
vel vbi portatur farina
charitas. Alie duo ēcepta charitatis in quib⁹ tota lex ⁊ pphe. Sardina
lapis ipse charitas q̄ i his implet: qz quid difficile ē i pcepto: leue ē amāti
vbi omne. m. leue p ipsum ei quo charitas. Vt ḡ vtree auri i. vigor sapiē
tie. Aliqui sapiēte ē charitas. Aug. Posteriora hui⁹ colūbe. i. vltima i
specie auri splendent: ut postq̄ de mūdo exiit sup auri lucet in charitate q̄
nunq̄ crediderūt argento: ibi auro computat.

Inter medios cleros. Aug. E unus lingue esset iter cleros. ſ quod
dicim⁹ iter nos. ergo hy inter medios nostri. hic ergo iter medios. Cal. ē
inter medios cleros⁹ q̄s dici solet i cis rebꝰ qui iter se debēt bēe cōsensum
Cleros tert uersa dicit per que uat hereditas qui grece dicit cleronomia:
latine cleros dicunt sortes et pmissione dei gens hereditatis vocant: vel
cleros ipse hereditas. hic dicim⁹ terrenā veteris tc. eternaz nou. Inter
quas dormit, qui illam ut non ardenter petit. ⁊ illam patienter expectat. q
enim adhuc eterne inhiat, numq̄ quiescit. sol cupiditatib⁹ per multa agi
tatur: nec ſi dormitat. i. ſi motaminꝰ vt vsq; in finem in hoc pfecuerēt in
ter. m. c. hoc ē in ēcemptu terreneorum: spe celestium.

Nicolaus

apostoli testimonii reſurrectiōis dñi nr̄i ihesu xpi. a Rex virtutū dile
ctꝰ trālla. Hiero. hꝫ: Reges exercituū fideꝝ abnt: ꝙ pfectionē apl'oꝝ
ministrāt xpō nō solū vulgares homines. sed multi reges pncipes
⁊ potēs fuerūt fideles ei xpō p suscriptionē fidei. ⁊ hoc ē qđ dī hic: Rex
virtutū. id ēt reges potēs. ⁊ accipit hic singulare p plurali, sicut Exo.
vii. Venit musca grauissima. id ēt multitudo muscaꝝ. b Dilecti. id
ēt facti ſ dilecti xpō. xpi q̄ ēt dilect⁹ pter. hm q̄ dicit Matth. iii. Hic ē
filius meus dilect⁹ tc. c Et xpi dom⁹ tc. q̄ pncipes ⁊ potēres zuerti ad
fidē declarāt ecclie pdita bona. ex quib⁹ ornata ē ecclā. vt ps in pluri
bus libꝝ ecclie ⁊ sanctoꝝ legūtur. ⁊ hoc ē qđ dī: Et xpi dom⁹ hoc ē ad xpm
⁊ uocat dom⁹ dei qui ēt ecclia ḡnat. d Dealbabūtur. id ē mundabūtur
uerbo ecclie ⁊ plenis ecclastica doctrine plicis bonaꝝ. Confequenter
addit quēr xpalib⁹ talib⁹ fit uēnūdatio. tc. e Et dominatio. Ad cuꝰ
intellectū facilē q̄ cleros grece idē ēt q̄ sors latine. colūba alit hic accipi
tur pro ecclia que frequēter colūba nūcupat in cticis. pōc alis hui⁹ colūbe
filios ornatos ēt ad celestia claudere. dicit ergo: Et dominat. i. quicquid.

Inter medios cleros. id ē inter sortē ecclē. i. milites xpi ⁊ triumphātes. q̄s
fe qđ sic viuāt holeo bonis pfitis vitꝫ et nō amittāt bona eterna. ſ ma
gis augmāt. q̄ sicut vtantes spedimēta filii reputāt. ita pria filii adumbra
virtutē. vt dicit Ambro. sup Luc. i. sic ſ Pennę colūbe deargentate
filii. q̄ pfecta vita ducūt i celestiū puritate. b Et posteriora dorsi ei⁹.
fulgentia gręa pēnaꝝ. q̄ filii sup cęlestē dorsū. i In pallore auri. i. termi
nant ipfectā charitatē. q̄ hꝫ in statu patrie. Cōsequenter adhūc per quoꝝ
intercessū dei talia agit: ēt dī: k Dū dilapsit celestia i pace celestia.
l Rex virtutū. tc. m Hoc ēt. id ēt sup ecclaꝝ. q̄s fuit factum qñ
dñs dedit mittere apl'os ad diuersas ptes orbis ad predicādū ⁊ ordinā
dum. ut cū ingrēt ⁊ ordinationē apl'oꝝ intuerēt in diuersis per diuersas
partes orbis ebo ⁊ laudarent ps ex eoꝝ gestis. ideo subdit: n Alis
ne dealbabunt in silmon. Silmon vno mō ē pprij nomē cuiusdā mōtis.
vt hꝫ Iudic. ix. Alio mō ē nomē appellatiuū. ⁊ significat obscuritatē. ⁊ sic
accipit hic ab beato. ⁊ sic ēt sensus huius litere: Aliꝫ dealbabunt. i. fu
per illud dealbabunt. ⁊ ēt modus loquendi hebraicus. vnde. ē. fo. i. vti
balsamum: Super illud dealbabor. In hebreo habetur: de niue dealbabor. i.

Aug. Vnde ista dabit. v. c. v. m. ſi dominatio iter. m. c. pōt. c. d. niue
dealba. in silmon ſi ēlī vocē tantillum ipo. specta deꝝ per oratia
bona. dominatio inter medios cleros⁹ uoc qui ēlīo pōt dealbari. in
silmon vel in ei uo o pōt uoc. iter. m. c. ide nūc dealbabunt. Quia qui
p gr̄am remissionē peccatoꝝ acceptā vēn dominat, vos q̄ tantillum ipō
dom⁹ arma pōt. c. d. ſi
ēlī i alta elatiōne. vt
veh erēa pōt. Aliqđ. ē
L. Cal. Sapientia ni
hil diuersum, de domino
nullo ipō accedente q̄ ſa
luo pōt ⁊ non alio.

Aug. Sū gra ipsa
sancti regio dicuntur
sup ecclīā nūc dcat. in
silmon id ēt vanitas.
ipsa sancti gra. qz ſ me
ritis dicuntur sed ipā
obtinentes: nec ab esu car
nio. umbra ſe lumino q̄
corpe. lumē ēt veritas
cui corp⁹ accōit: ſ bd. c.
Leti ⁊ in cum ē dictꝫ
ptequitur.

Mons dei. m. stn.
Aug. Cal. Cōmēdatio
nes mōtis fabule. mons
dei mōs vber. vñ aque
irrigue ⁊ fumes fluunt
coagulatus pp pinues,
sed pinguis fertilitatē sua
pter martyres. vt qđ ḡ
putatis alios montes ēt
hunc mōt. Ne solus ē i quo bēplacitū ē deo. hic ēt ē mōs qui ēt excelsus
vultꝫ at pinguis tyri. Beneplacitū. Aug. Et ei⁹ dño habitandi ēt.
In finē. i. vsq; ad terminū maiestatē sue q̄ ē finis finiē finē. ⁊ pfectō oīm.

Etenim dominus. Aug. Nullus vt illegitime mons sez dominus
habitauit illos montes vsq; quo ducat in finē. Lin ⁊ desi ꝛtēplandi.

Plem. Alii aūt montes sunt cornua per quoꝝ vehit deus i vniuersū
mundū. Currus q̄ vnanimes copulati charitate, quoꝝ ad ministerū vo
luntatē suę moderat⁹ dē decē milib⁹ innumēris ppllo multitudo sanctoꝝ.

In finem. Aug. Aut⁹ pfonaliter vnitas ēt ecclīa, quo habitauit ois
plenitudo diuinitatis corporaliter.

Multa letantium. Aug. Cal. Mō agnā multitudinē significat sancto
rū q̄ ſde milia letantiū. q̄ spe gaudēt. vbi erit illic finis. i. in mandato q̄
sanctis ēt qđ erit pdest mādatū nisi vbi tu sit. q̄ vat velle ⁊ operi. Aliter
eni ifa occidēs. ſ vbi p spiritū vat charitatē qua implet ⁊ ideo letantur.

Sinai. Cal. Est mons in quo data ēt lex. dicit mandata in quo rege
fuit dñus q̄ in sanctio mādato eius ſcientia solet contueri.

De ipsa

pluo ēp nr̄. In silmon. i. illi q̄ fuerūt i obscuritate erroꝝ. q̄ p ministros
ecclie indelēs zuerti ad fidē baptizabant. ⁊ sic qui fuerāt i obscuritate erro
rū sup niue dealbabant. q̄ maior ē dealbatio mētis q̄ corpis: ipso spūa
lia corpalib⁹ pferēt. ⁊ q̄ tic augmēnata fuit ecclīa. ꝛ subdit: o Mōs
dei mōs pinguis. ⁊ ideo hic versus equalē pedem. Hebreo ⁊ trālatiōe
Hiero. Et vt hic ecclīa mōs pinguis ꝓpter abundantiā gre diuine in
pinitima ecclīa marie. p Mons coagulat⁹. Hebreo ⁊ trālatiōe Hie
ro. hꝫ: Mons coagulus. ⁊ ide figit. q̄ coagulatio ē accept̄ aut spectat appo
sitionē ad rē aliquā p qua inalbat. Et vt ecclīa mons excell⁹ vel coagula
tus. q̄ ēt dicti salmatocia Matth. xiii. assimilat grano sinapis q̄s cum sit
minimū: ascēdit arbor magna: p ēlēi pdicationē. pp q̄s de ea dī Ezech.
Erit i nouissimis dieb⁹ mōs dom⁹ dei ſ erit⁹ mōtiū tc. q Ut qđ su
spicamini tc. psalmista zuertit sermonē ad gētes idola colentes in delu
bris ⁊ phanis. b Ut qđ suspicātes. i. falso credītis. r Mons coagula
tus. i. loca saluē⁹ ecclīa. cf. i. sic pla vta ⁊ idola. s Mons i quo bēpla
citū tc. i. i. sic est⁹ ē vere mōs coagulat⁹ ⁊ pinguis i quo bēplacitū ē deo
cohabitare. cuiusmōi ē ecclīa militāt. vñ dicit saluator Matth. xvi. Et tu
es Petrus. ego tibi dabo claues regni celorū. vñ dicit Augustinus. Et ecclīa triūphās
i ḡ eternaliter ēt. sancti habitabūt. ſ subdit: t Etenī dñs habitabit i eis. in
trālatiōe Hiero. hꝫ: In sempiternū. u Currꝰ dei. Dicit ꝓpter psalmi
sta iactat angelos ad volandū. ſ dō ascēdēs ꝓcessū. ad magnificētiā eoꝝ
regis nō solū facit mutitudo ministrantiū. ſ ēt multitudo assectantiū. Hꝫ
q̄ vt. puer. xviii. In multitudine populi dignitas regis. ⁊ pauitas ei⁹ ple
bis ignominia pncipis. Et pmo iactat psalmista angelos ad ipōt ascēden
tis ꝓcessū. scdo declarat ecclie ꝓfectū. ibi: Dñs in eis tc. Currus dei
inq̄t psalmista ad sui ꝓpositi firmitatē exēplū ne multitudie angelop attēdē
nō ī ratione legis. hm q̄ hꝫ Deut. xxxiii. vbi dī: Dñs de Sinai venit. ⁊
subdit: Et ēt eo sanctoꝝ milia. i. angelop. vt ibidē latius exponit. ⁊ hoc ēt
qđ dī hic: Currus dei. decuit aūt angeli dei currus dici eo q̄ sint subiunt
⁊ ꝓpter hoc dicit in eis scripsere sicut in curru vel in sede. hm q̄ dicit Isa.
Ecce. Dñs sedet super chorubin. r Decem milibus multiplex. i. cuplū
cat⁹ vel i hebreo legit: Duo decē milia milia lerātiū q̄ dicit scil. sunt tan
dāt dcē. ⁊ Dñs i eis i tc. J. Assecutus⁹ fuit ḡ eos i legis vatōe sup montē

sanctum

In ipsa. Hiero. vel in sinai sancto. i. qui in sina mōte olim vidit legis
ipe dem ēt in sancto. Lin ipo qui ēt sanctus sanctoꝝ.

Ascendisti. Aug. Quia ꝓpter nos eruditionē dcendit. In altum
super omnes celos. Captiui. pius apud Varos captos. hoc fit spolia. vbi
minado triūphi. accepisti dona in hominē a patre. i. holeo. Dicit dcōrꝫ q̄
deus⁹ dona hoīe⁹ quod
ētā fit in triūpho.

Cepisti. Aug. Nā
capiui dicunt⁹ q̄ capti
rebus⁹ petri ⁊ sub hoc
tugō missi. vel in hoc cur
ru stat multa ictātium nō
ploratium.

Accepisti. Augu.
Paulus apostolica au
ctoritate scīm q̄ filius cuꝫ
patre deus ēt dicit: de
dit dona ho. mittendo spi
ritū qui ēt patris ⁊ filii:
sed scīm q̄ hic ēt caput in
ecclīa accepit dona i mē
bris. vñ ipse mēbra accē
piunt. vnde quod vni q̄
tm. m. m. f. m. f.

Quotidie. Aug.
Ecclīa quotidie capitaue
captiuos vsq; in finē sc̄i.
Et q̄ currū illū ag
git i finē addit, pfecy iter

Iter. Aug. curiū vi
teiqui vere, pparati ouꝝ
sit salutaris.

Deus noster. dē.
Cal. Dyapsalma. Ex
ponit opationes quę ex
fugra dicti euentibꝰ con
qualitatio inimicoꝝ. cō
uersiones peccatiū. mar
tyria ab utroq; seru.

Saluos faciendi.
Aug. Cōmendat q̄sam
quia nullus saluus nisi
per eum. sed ne dicaꝝ. ergo moriuri. patienter fer: ⁊ mortem non indi
gneri: quia et dominꝰ qui sine peccato fuit ꝙtuo nō aliud ꝙ mortalita
tem voluntate: ne homo timeret mortē.

Exitus mortis. Cal. Id ēt resurrectio. Ne queratis de morte q̄
christus indē ꝙtuit. ⁊ inde exire dcēt. Ne mala principium credas ipuni

Nicolaus

sancti synai. Et q̄ ꝫ arguit q̄ multo inultudo debuit ēt i ascensu xpi. b.
a Ascēdisti in altū. i. in celū empyreū. b Cepisti captiuitatē. i. accē
pisti illos qui i tyrnibo detinebant captiuitas⁹ tecū ad celestia ducendos:
qs fuit mai⁹ q̄ dare legē molaicā. ⁊ ꝫ debuisti habere tecū maiorē angelo
rū multitudinē. c Accepisti dona in hominib⁹. i. accepisti dona spūa
lia sancti a deo patre sicu tota trinitate distribuenda holīb⁹. i. apostolis aliisq;
discipulis in die pentecostes. Hoc ēt p hoc intelligendū. q̄ ipse homo in
sua assūptione accepit spiritū sanctū. ēt ab initio ꝓceptionis fuerit plen⁹
spū gre ⁊ veritat. Joh. i. sed ꝓpter hoc dicit ipe accepisse dona spūs sancti
in sua assūptione. q̄ ad declarationē huius plene gl'orificatiōis ad dextrā pa
tris datus fuit spūs sanct⁹. i. signo visibili apostolis. ꝓpter qđ dī Joh. vii.
Nondū erat spūs datus. q̄ nondū erat ihesus gl'orificat⁹. Et q̄ spūs san
ctus nō solū datꝰ fuit in signo visibili apl'is: qui tūdē erāt. ſ ēt gentibus.
vt ps Act. c. de cornelio ⁊ amicis ei⁹. ⁊ in pluribꝰ alijs locis ciuslē libri pe
alios gentiliꝫ. nō subdit: d Etenī nō credētes tc. q. d. ēt per dona spūs
sancti facta ēt q̄ gentiles nō credētes. Cyprianꝰ in vna dcī: habuēt dominū
dcī: ⁊ habuerūt ab eo. q̄ p gr̄as sancti spūs dē⁹ habitat i hominib⁹ ⁊ ho
mines i deo. hm q̄ dī. i. Joh. iiii. Qui manet in charitate i deo manet et
deus in eo. ⁊ ꝫ ēt credētes pōt teneri notarie vel accusatiue. e Bene
dict⁹. Dicit ꝓpter psalmista enarrat ecclie ꝓfectū. q̄s facit duplēr. vno mō
declarādo eā ꝓmotionē. alio mō aduersarios fidei depatiendō. secundū
hoc dī: Benedictus dē⁹. Circa primū dicit: Benedict⁹ dñs die quotidie. i.
p singulos dies laudef a fidelib⁹. ⁊ cū subdit ēt dī: f Prosperabit iter
facit tc. J. ꝓmouēdo ecclīas de bene i melī⁹ ad salutē electoꝝ. Et quia
hm apl'm. i. Timoth. ij. Dē⁹ vult oēs hoīes nos saluos fieri: ⁊ ad agnitio
nēs ⁊ ētia venire. ideo subdit: g Dē⁹ noster dē⁹ saluos faciēdi. q̄ ab eo
ēt saluus hominū. pdito aūt ex malicia eoꝝ. hm q̄ dī Deut. xxii. Perditio
tua ex te ipi Israhēl quo ex me auxiliū tuū. b Et dñi dñi exitus mortis
Lin mortē. q̄ sicut ꝓpter ē dei saluos facere ita ēt a morte culpe ⁊ gehēne
facere dcīnare. Et notandū q̄ ēt dī hic: Dñi dñi. nō ēt nugatio. q̄ in
hebreo sunt duo nola. primū ē nomē dñi tetragrāmaton. q̄s fuit dei pura
sibi nūmā. secūdū ēt adonai. q̄s imponat dominū. ⁊ per ꝙs relectum
ad ei⁹ mādā. sic nō ēt ibi nugatio q̄ sūt nola a diuersis ꝓpietatis ipo
sita. ꝓpter qđ Hiero. in libello. dñi dñi mortis egressus. q̄ vocauꝫ pontē
nomē dñi tetragrāmaton q̄s ēt inefficabile. Hiero. transtulit hoc nomen

ta subdit: verba ausf. capitis. superstitiosi vel audaces subdūt sectatores. vel
adūersarios vel hereticos.

Vertices capilli. Cal. Verba tua mundi. quotidiani. qui tales intuet
cūtes calūniaꝫ aucupāt: vt capillos vulnerāt plerūq;.

Et balan. Aug. Et ēt confessione. q̄ plandere se precatur qui pro
clie suę. Quē balan pcat
sentiens se peccatore ēt
incepta iustitie conuertit
tēte. non ceca q̄ plenos
iustitie se putant ēt cū
fruunt. Qui putant: q̄
poterit deus hos qui ēt
fundantur se peccatis. ⁊
confitēi venire. qñ ꝛsi
derant⁹ ⁊ in hoc cōuertat
i protectū. morte. i.
ad cuꝰ q̄ erāt ꝓpassient

Pro ipso. Aug.
Et ēt vt qui primo ēt
inimici fuit pro nobis ꝓ
dicando vsq; ad sanguinē
fcī vsq; ad mortē.
⁊ cauce pro deo laborāt
qui ēt ēt mortui. vī.

Aug. Pro nr̄. Et
li sui ad ordinē regimi
nis assumēdū fūt qui ꝙ
percipiūt aliis predēt.
⁊ qui manibus bonoꝝ
operū emūnt. q̄s ecc
predicant vēl docent. vēl
lenitate: ne turbata ec
tranquillitate ad discēsiones.

Linum. Aug. In
magno fuit ignorātia cor
dis ecclie iustos ēt gedeon.
qui vt cauce acuā libe
rent. trecentos tm ⁊ nos
plures i signo crucis ꝓ
thym. quę. cc. significāt.

Ab ipso. Augus.
Quasi ſ gr̄auende ēt
bonū. vt cauce ēt sint qui ēt inimici: sicut ipse. i. ēt gr̄a non a seipso.

Viderunt. Aug. Dei vīs sunt gressus tui deus. quibus venisti i mūdum hoc gratia latebat in veteri testamento. modo patet cum multis filiꝫ
annunciatur in gentibus.

Qui. Aug. Dē⁹ ēt. In sancto. corpore licet pcessū non videant ſ

De ipsa

dño. ⁊ idco ꝓ adonai trālulit⁹ dei. i Verūt. Hic ꝓfert declarat ad
uersarios fidei delectio. ⁊ pmo q̄ntū ad gentiles errantes ibi: Increpa tetras. Prima i duas. q̄ pmo ponit iudex delectio. ic
cūdo ꝓfanos q̄ntū ad iudeos ibi: Prosperetur. Circa primū dicit: Verūtamē
dē⁹ confringet tc. i. q. d. q̄uis dē⁹ velit oēs saluos fieri. ēt vult capita ini
micoꝝ suoꝝ puniri. hm eadē iusticie iuſticie fuit: cuiusmōi fuerūt carnalitas ⁊ ꝓ
cipue iudeoꝝ. vt habet in tertio suarū dictoꝝ. k Verticē capilli ꝓsequē
tantiū tc. Id ēt cuiuslīt⁹ trium q̄ erat caput regni iudee. ⁊ vt vertex capilli
i. capillorū. q̄ ꝓ multo ēt ⁊ currens cū circūfūso vulnere inexpugnabilis
sicut vertex capillorū vt fortis. ⁊ tū fuit destructa ⁊ incisa a romanis ꝓ
pctā iudeoꝝ cū inhabitantiū. Modus aūt destructionis q̄ subdit: ēt dī:
l Dixit dñs tc. J. Ad cui⁹ laudē ēt scienda q̄ iudea in qua metropolis
erat trium ēt sita ēt vna pars fuit tendens⁹ diuinicta qđ ē terra balan:
vt ps ex libro Numeroꝝ. ⁊ ex alio latere fuit mare mediterraneū. Vespa
sianus aūt missus a neronē ꝫ iudeā aggregauit sibi exercitū ex vtroq; late
re. i. per terrā balan ⁊ p mare. ⁊ ꝫ ē qđ dicit: Dixit dñs. q̄ ex diuina ordi
natiōe factū ē destructio iudee i vltionem mortis xpi. sicut ꝓdixerat saluator
Luce. xix. ca. Et balan zuertit: zuertā in ꝓfundū maris. i. zuertā exercitū
ꝫ iudeā ex pte terre balan ⁊ ex pte maris. m Ut intinguat pes tuus
tc. J. q̄t⁹ destructiōe vrbis tante fuit occisio iudeoꝝ. q̄ pedes ambulantiū
tingebant in sanguine. ⁊ canes ex eis sui apperiti potērāt sanguinē ouiter
lingere. ab ꝓncipio. n. belli vsq; ad finē fuerūt decies octies milia iudeoꝝ
occisi. vt dicit Josephus hī⁹ de iudaico bello. causa aūt tante occisionis
subditur: cum dicitur: n Viderunt ingressus tuos deus. iudei enim vi
derant ꝓcessum xpi per terram cum ꝓdicendo: miracula faciendo. ⁊
ideo erant magis punienti tanqđ ꝓcuratorem sui sceleris non habentes.
propter quod dicit saluator Joh. xv. ca. Si opera non fecissem in eis que
nemo alius fecit: peccatum non haberent. nunc aūt vide unt ⁊ oderunt
⁊ me ⁊ patrem meum tc. Et ibidem premittur: Si non venissem ⁊ locutus
eis nō fuissem: peccatum non haberent. nunc aūt excusationem
non habent de peccato suo. o Ingressus dei tc. In hoc psalmista ꝫ
fitetur deitatem xpi ⁊ eius humanitatem in qua descendit a deitate ⁊ alio
regitur. p Qui ēt in sancto. i. in celo empyreo sanctis angelis ⁊ spūi
bus appropriato. q Prouenerunt. Hic cōsequenter ponit effectus
laudatio que procedit non ex ipso vindicte sed diuine iustitie: cum dicitur:

Psalmus

Exurgat deus. Hoc totum patenter vel occulte dicendo prenuntiauerunt eos pfectos.

Aug. In ecclesia. Dicunt quidam tympanistria quide cantatrices quide cymbalistrias choros hoiuscemodi cognominari. Ecclesie quippe sunt adiuncte omnia genera decentie.

In ecclesia nō audiri in alio. nuncupatio nō.

De fontibus. Cal. Et ad eos imitandos pfectus qui dicit: et ille principes iuda ipse ē ubi erat. c per hoc dentalis ostendit ē filiū dauid.

Ibi beniamin. Cal. Per nomina tribuum ipsis et apostolis indicat.

Ibi in ipsis bernard. ē vel in ecclesia. Interpretatio ē nominū nulle ibi commenti.

Cal. Forsitan et hic tribubus fuerit apostolis magis placet qđ ex literarum ordine accipit. Iuda confessio: zabulon habitatoll terra dabit.

Mandata. Cal. O deus notifica filium quasi quod enunciō futurum pfitiat. vel virtuti tuicii ecclesiastibus tuis imunge vt ic annūciāt. vel o pater

Nicolaus

Deus meus. Cuncta qđ fideles q̄ antecē venturi romani ad destructiōē terre ē terrā in circuitu pfiant ibidem existentes monitu angeli trāsierunt in regnū agrippe qđ erat pfederati romanis. qui habet in ecclesiastica historia. c hoc ē qđ dicit: Deus meus principes. Apostoli ē alii principales inter xpianos. qz sicut dictū ē: fuerunt destructionē terre inde recedēdo ē ad regnū agrippe trādēdo: vel ei alioz fidelitē litteratē diuinis laudibus. ideo subdit: a Exhiuncti psallentes ē. j. virginū deuotarū: qz a principio ecclesie aliqui virgines fuerūt deo pfiterate. sicut ps ō sancta tacita ē de pluribus alijs. vt magis patebit. j. ē vocantur hic tympanistrie: nō qz vterent tympanis materialibus. sed qz ei agēdo insistebant diuinis laudibus. ideo hoc nō dicitur Aug. virginē mariā nominat tympanistriam: in sermone de natiuitate ipsi⁹. o. Audite igit quēadmodū tympanistria nostra claruerit. ut eni: Ad significat anima mea dñm ē. b In ecclesijs benedicite ē. j. hoc dicit. qz apostoli ē primi discipuli ipsi fuerūt de populo istī. vt patet ex decursu euāgelii ē ab illis tanqz a fontibus originaliter ē diuersis laudis in ecclesijs. c Ibi beniamin. i. paulus qui fuit de tribu beniamin sm qđ dicit Ro. xi. qui zacchus ad fidē ideo ē dicit alias scilicet: vt hī Act. ix. d Adolescentulus. qz sm veritatē adhuc erat adolescens qñ fuit zacchus. vñ dicit Act. vij. Et testes deposuerūt vestimēta sua ad pedes adolescētis qui vocabat saulus. ē latis cito post fuit conuersus. Aut dicit adolescentulus. qz iter alios apīos fuit vltimo ad fidē vocatus.

e In mētis excessu. qz fuit raptus vsqz ad tertiū celū. vt pt. ij. Cor. xij.

f Principes iuda duces eoz. pbis enī noster dñs xps fuit de tribu iuda sm carnē. vt hī Ro. i. c per sequens Jacobus iohānes simon ē iudas iacobus minor: eius cognati germani fuerūt de eadē tribu. vt videt ē ibi fuerūt et alii apostoli ducēs xpianoz. In trāslatione Hiero habetur: Principes iuda in purpura sua. qz pprie xpm sustinuerūt martyrū sno sanguine purpurati. c ly iohānes non trāsiuit per gladiū. tamē pariter sustinuerūt martyriū. qđ fuit missus in feruentis olei volum: pter quod dicit Aug. libro de bono coniugali: Nō ēt igar meritū martyrij in iohāne principes neptalim tñ duc tribus acceperūt locuz suum pro magna parte vocatur galilea. Act. i. c. ii. c ideo de tribu zabulon ē neptalim fuerunt aliqui. b Manda deus virtuti tue: verbū ēt psalmiste loquentis in persona prophete ecclie. c ēt sensus: Manda deus virtuti tue. id ēt potentiā angelice que tua mandata exequūtur: fidelicet vt protegat nos ē defendat: quod tunc fuit factum. quia sicut dictum ēt: celestia fidelium de manibus angeli transfuit ad apīos regnū tanqz ad locū securū. Vñ tunc dr̄ qđ operatus es i nobis. nos dicēdo ē reluctantes nō manifestādo. k A templo tuo in hierusalē. q. d. ille

manda tuam opus virtuti. c filio vel spiritui sancto.

Confirma. Aug. Cōmendat eni dr̄ charitatē sibi i nobis. quia ea perficere ēt omnino christus pro nobis mortuus ē qđ bene ē dicit erat. In hierusalē. Aug. Que ēt libera mater nostra. que ēt ille a quo omne datū optimū. a templo regem terre vel spiritualeo nos efferent munera

Sacrificia laudis. ps. qz huic laudi obstrepūt hereticī. increpa. Vel quod operatus ēt incipiendo a templo quod ēt in hierusalē: quod erit qz nūc ofert deo vl.

Ferao arundinis. Aug. Ad eluos qui no uerūt ei vitio doctrine.

Ut excludāt. Aug. Hoc ēt quod apostolus ait qui probati sunt manifesti fiant: vel a vaccis excludant probati. Alij stabiles fontes ē qz nūc nō habent scīaz. Vñ i ppō qz nūc laudabo dr̄.

Dissipa gētes. Cal. Increpa feras. ē etiam dissipa delectentes eo.

Gentes. Aug. Hereticos ē alios eo cōtinentes quos gentes vocat propter genera diuersa sacrā lectazyne ibi scripa successionem confirmet errorem.

Ex egypto ethiopia. Aug. Egypti vel ethiopie nomine sidem omissā gentili signat a parte totum. nō ergo ex gentibus iudeis sed de gentibus pcōnco futuros prophetat.

Hiero. Ethiopia gentilitas ingra peccatis seruiet manus dare deo. similitudo a victis. qui armis depositis cū dant victoribus ut interuenant.

Percussit ma. Aug. Jā ēt vindicta eius p confessionē ac martyriū

de lyra

templo xpo frequēter vocauit. in monte ēt tyon in quo erat templū sup apīos aliosq; discipulos spiritū sanctū misit. sm qđ dicit Hiero. in epistola ad Paulinū de oib⁹ sacre scripture libris. l Tibi offerent reges munera per hoc enī qđ xps apostolos aliosq; discipulos sic confirmauit qđ constanter fidē pdicauerūt per orbē: multi reges cōuersi dederūt multa ē magna munera ad edificationē ecclesiaz ē sustentationē pauperum xpianoz amore xpi. sicut ps ex gestis apostoloz ē aliorū xpi discipulorū. m Increpa feras. Hoc pōt intelligi inuehitur psalmista cōtra gētiles tyrānos: inter quos maxime fuerūt imperatores romani ē eoz prefecti: qui conati sūt fidē catholicam destruere: vt ps de nerone: domitiano: decio: diocletiano ē valeriano ē multis alijs. ē ejrā ad hoc dicit: Increpa feras. ē vocat principes romanos feras. qz dabant feris martyres deuorandos: sicut ps i multis martyrū gestis. n Arrhētinis. arundo enī vento mouet. ē ita principes romanoz vētō vane gloie mouebant. vel quia ad quēlibet errorē idolatrie de facili zuerteb̄at. ps qz dicit Leo papa i sermone sanctoz petri ē pauli: de roma qz magna credebat se fecisse religionē: cū nullius gētis redpsuisse salūtatē. Et bene dicit: Increpa feras. qz ps almista pdidit. Cōtumeliā imperatorē post multā stragē xpianoz a deo lepta penitendā ē a principibus apostoloz petro ē paulo increpandā. ē sic ad fidē zuertendā. vt habetur i gestis beati silucstri. o Congregatio taurorū ē. j. id ēt populus romani qui vocati sunt fere ppter crudelitatē. Congregatio taurorū i vaccis populoz. pprie ad eni taurū domesticū qz notat p hoc qđ dicit: In vaccis populorū. quia tauri indomiti nō sunt sic congregati cuz vaccis hominū ē ratio huius cōparationis. qz nō solū constabat subuertere xpianos per tormēta tanqz fere. sed ēt per blādimenta tanqz tauri domestici. pmittendo eis honores: diuitias ē filia. vñ tñ vellēt redire a fide xpiana. vt ps in multis martyrum gestis. ideo subditur: p Ut excludant. i. a veritate fidei. q Eos qui probati sunt argento. i. magis probati in fide qz argentus in fornace. r Dissipa gentes que bella volunt. iste gentes sunt romani qui per bella totum orbem sibi subiugauerunt.

o Venient legati ex egypto. hoc consequenter potest exponi de philone: qui cum socio suo de alexandria egypti fuit missus legatus ad imperatorem claudiū. ē tunc cōuersi familiaritatē cū petro apīo reme erūt. ē reuertentes alexandriam ecclesiam sancti Marci cōgregatam honorauit. ē in libris suis magnifice cōmendauit: prout scribitur in libro illustrium virorum. l Ethiopia praueniet manus eius deo. Ethiopia enim ē tota egyptus. ē ultius ē ymmediate fuit conuersa ad xpm qz egyptus. videlicet per beatum Marcū apostolum: qui veniens ad illam. prouinciam baptizauit regem ē eius filium: quem a morte fuit resuscitauit. ē filiū eius ethiopem tam virginem xpo cōsecrauit: ē ei duentia virginibus protexit. ē populum regni pro maiori parte baptizauit. vt habetur i predicto libro illustrium virorum. ē hoc ē quod dicitur: Ethiopia praueniet. i. egyptum.

Manus ei⁹

in peccatis puniant⁹. Sequit. Deo regna. i. c. vt deo fit in principio scz qualia versus. Vel magis in fine pcedēto versus ēt deo. Cōmēdatur ē qualia versus. Vel magis in fine pcedēto versus ēt deo. Cōmēdatur ē deo qñ nō pcedētibus operibus tribuit hō quāc per electionē indigne operati. Exalet ergo ethiopia deo. ē hic faciet opera eius. i. ethiopie qđ in greco nō ēt antiquū. Laudādo in dñi faciet opera sua. vi cū egypti deo. i. in deum.

Regna terre. Aug. Decantia oibus que tas impleta carnis⁹ hostis ad laudē christi: ē futuꝝ ei⁹ aduentū pnunciat.

Psallite. Cal. Dyapsalma. psallite venit q ascendit. vbi sanctos cōsumabit.

Ascendit. Cal. De cuiusli q̄ homo. Nā sm qđ dr̄ pfi equalitas super oēs. c. spūlicos creaturas: vt nihil sup se hēret.

Ipse. Cal. Odium verbi a patre genitum. Et ascēdit ab oriēte virtute verbi.

Ad orientem. Ro ēt expositio vbi surrexit. ē vnde ascendit.

Aug. Ad orientem? nostre illuminatiōis. Vl qz hierusalē ē in oriēte.

Voci sue. Aug. Suā fuit humilis in passione. dabis vocē virtutis in cōmuni resurrectione.

Vocem virtutis. Cal. Efficaciā resuscitādi omnes mortuos.

Magnificentia. Aug. Quoniā sam tūc nō erit cōmixtio malorum inde euidēs erit magnificentia eius super verū israel.

In nubibus. Aug. Quia nō solus venit ad iudicīū: sed ēt sanctos suos populū: qui sūt nubes quas ne aliter accipes addit. mirabilis i sanctis.

Ipse dabit. Cal. Magna promittit: ne quis pro humana infirmitate desperet se ad tanta premia peruenire.

Nicolaus

a Manus ei⁹ deo. Date deo manꝰ per pfederationē ad xpm. Cōfederatio enī i pluribus locis sacre scripture dr̄ dextera? datio. qz holoc fedus intentos in multē partib⁹ dant inuicē dexteras mutuas. b Regna terre. Hic vltimo psalmista inuitat holos ad psallendū deo ascendenti. dicens: Regna terre. i. habitātes in oib⁹ regnis terre. c Cantate deo. ipsū vouete laudando. d Psallite deo qui ascēdit sup celū celi. id ēt ad extremitatē celi empyrei qđ ēt excelsū inter celos. e Ad orientē. hoc dicit quia xpus ascendēs in celū ascendit de mōte oliueti. vt hī Act. i. q mons ēt in oriēntali pte iuxta hierusalē: in qua xpianā fuit mysteriū redēptionis humane. f Ecce dabit voci sue &c. i. hoc cōmuniter exponit de voce q xpo fuscitabit mortuos a sepulchris in finali iudicio. sed vt petunt ista pcedēntia pōt exponi de voce pdicantis apostoloz aliorūq; discipulorum xpi quib⁹ xpus ascēdēs precepit pdicare per orbē euangeliū. sm qđ habet Marci vlt. Euntes in mūdū vniuersū pdicate euangeliū omni creature. Et huic voci que dicit vos xpi: eo q̄ fuit de eius mandato: Dedit vocem virtutis pdicationē eoz miraculis. vnde ibidē dicitur: Illi autem pfecti pdicauerūt vbiq; dño cooperante ē sermonē confirmante sequentib⁹ signis. g Date gloriā deo sup israel. i. ppter bona que fecit israel. per que notat populus xpian⁹ qui facta sunt beneficia pdicta. vñ dicit apīus Ro. ii. Nō enī qui in manifesto iudeꝰ ēt: neq; que in manifesto in carne ē circūcisio. sed q̄ in abscōdito iudeus ēt: ē circūcisio cordis in spiritu nō litera. h Magnificentia ei⁹ &c. Jā exponit ab aliquib⁹ de nubibus materialibus ex quib⁹ pcedit pluuia cū tonitruis: p que apparet hominū? potestas dei ē eius magnificentia. Sed vt patuit littera videtur melius exponi de apostolis aliisq; discipulis ad predicandū missis. de qui bus dicitur Isa. lx. Quasi sunt hi qui vt nubes volant. Et illis eni nubib⁹ pcesserunt pluuie sacre doctrine p̄s Vlō Deus. tertij. Cōrescat vt pluuia doctrina mea. ē tonitrua: inducendo errorē diuinos iudicios. ē cotidianos miraculos. ppter qđ subdit: i Mirabilis de⁹ in sanctis suis quia p eos fecit mirabilia: eccos illuminādo: declarādo: mirando: mortuos suscitādo ē similia. k De⁹ israel. i. populi xpiani: sicut. j. expositiuꝝ ē. l Ipse dabit virtutē. qđ erandi pdicta. m Et confirmabit. ad roborandum stanter illata sibi tormēta: sicut ps in martyriis. n Plebis sue. id ēt populo xpiano. ē ppter beneficia pdicta fidelibus collata pmittur in fine pro gratiaꝝ actione. o Benedictus deus. in dono tale i secula seculoꝝ amen. nō mirēt aliquis si tantum tū expectatione huius ps. visa sum sensū mythaphoricō. quia aliter nō pōt fieri. Unde Ra. Da. exponēs iudaice tñ vel plus vltra. prophete enī ymmiscet parabolice loquēdo.

p Aliud me fac deus. Huic ps. Psal. LXVIII.

f Premittit talis titulus i hebreo: Ad victoriā sup rotas dauid. In trāslatione 80 Hiero-sic hī: Victori pro filijs dauid. ē ēt eadem sententia vtrobiq. per hoc aut̄ qđ dicit: ad victoriā vl victori significatur conatus leuitaz in cātando: sicut frequēter dictū ēt. Per rotas aut̄ sm

In finem. Aug. Cōmentatus ēt q̄ forma vel in veteres adhuc suo omnino moriunt. l. formant de malo fidēs in bonū. ē de bono i melius. In multis p̄ q̄ si i passione xpi. qui transiuit de mundo ad patrē. in qua et nos transire festinte mone ad vitālē terra ad celū: vnde ostendit ad eos qui occiderant. vt eos fateantur. quod ēt passa bestiarū. i. diabolū. Et ex hoc passio passionis significat. Passio enim dicit a patiendo. illi pati in greco.

Cal. Quamuis psalmus qui sit de passione ē resurrectione.

Cal. Apīt de causa cōmentationis. i. passione dñi.

Psal. LXVIII.

Titulus huc usq; Cal. Primo ps cantat salutis sue &c. ti q̄ multa patitur. Ostēdit ad ic gratia sed qđ anima rapiat ipse soluit.

Cal. Hic ēt vox grauī imagine pfecti ad in ceno mergitur. ē ibi in magnū cenū. hoc sacrificiū ē assumptibile pro sua. Sic ē christus. de q̄ victimis ēt non habentem speciē nec decorē. sed tamē occupauit facie terre facie mobe magne.

Aque. Aug. Id ēt: ne cui que sua fuerit occidere ipm hoc videat. i. ē trāsferat membra: quib⁹ amat⁹ ē trāsitus meus. q̄ qđ xpo patiēnte. ē habet sed ē acerbi qđ in passione domino datū ēt. vt clamant ne oderint illi quitati timore mortis: vide q̄ qđ nō habent mali quid ei⁹ faciant.

In limo. Nō fact⁹ ē o limo terre. nō de pfundo. sī p origīalia ē ignorātia pcā facti sūt homines tm⁹ gñaliter tales. nō ē. i. subditus q̄ ut ē a deo facti sī. ē accolit. Vel nō ē mihi subditus. i. virtē carnis cruciatus patiendo.

de lyra

hebreos intelligunt filii israel q fuerūt populus a deo electꝰ. ē sm eos ibi intelligunt p lilia. qz vbiq; in ve. testamēto Hiero. trāsfert lilia. vel lilia in plurali. Petrei dicit rosam vel rosas. vt dicti Cā. ps. viii. Filii aūt israel fuerūt i affrictōe positi i captiuitate babylonica ē i captiuitate p romanos. i. qua sūt adhuc. ideo subdit dauid. ē ideo sicut hīc ps. ad litē vt dicit orator p liberatiōe eoz. qua liberatiōe aliq; petrei referūt ad captiuitatē babylonicā. aliq; ad illā in qua sūt. Aliq; exponentes ēt catholici referūt hoc ad liberationē xpi⁹ dauid. ē vtrobiq; ē de pfectiōe sanctoz. Et hec expositionū varietas vl quodā a sētate deuotatis pp qđ Aug. ē Cal. dicit q̄ hic ps. ad litē loquit de xpo: cui⁹ mysteria plen⁹ exaris pphet dauid pdidit ē exposīt scripte. sicut plenū fuit dictū in principio huius libri. Et ib pariēs passionē xpi in se ē in membris futurā sicut hīc ps. qz pōt declarari p scripturā no. nra. Saluator eni Joh. xv. de xpo dicit: Ut impleat sermo q̄ i lege eoz script⁹ ēt: Odio habuerūt me gratis. ē sic qz dr̄ in hoc ps. Multiplicati sūt sup capillos capitis mei q. odiūt me gratis. dicit impletū ad litē ibi scripto. Sūt. Paulus apīus Ro. xi. allegat quod hī in hoc ps. Fiat mēsa eoz coram ipso in laqueū &c. dicit ad litē de iudeis exercitatos q̄ peccati sūt xpm. Vñ Ro. xv. qz hī. i. Et opprobria exprobrātiū tibi cecidērunt sup me. dicit dictū esse ad litē ā in psona xpi. Vñ Joh. xi. scribit q̄ ēt xpo facto flagello de funiculis eiudēt emētes ē vendētes de templo recedant sūt discipuli ēt. qz scripū ēt: zelus domus tue comedit me. Et per hoc liuuat euāgelista q̄ hec scriptura que hī in hoc ps. nūc ad litē fuit impleta de xpo. ppter qđ dicit Aug. o hoc ps. qz xpo hec loquit? etno dubitare nō pmittimur. Nec enī verba illa expōta sunt: que i eius passione cōpleta sunt. Apīi enī loquētes de xpo testimonia q̄ ille ps. coderunt. Quis aūt dubitet a sententia eoz. aut quis agn⁹ nō sequat auctores? Jgit sm hunc sensū ps. ille dīuidit in tres partes. q̄ primo dauid loquens in psona xpi ē corpis ei⁹ mystici petit a patre liberationē. Ideo precedit iudeoz punitionē: ibi: Fiat mensa eoz. tertio commotus sic ad dei liberationē: Et audabo. Prima i duas. q̄ primo ponit petitā explicatio. ideo petit liberationē: Ego vō oratione. Prima adhuc in duas. q̄ primo ponunt pene illate facte. ideo verisimile: Deus ppter te. Prima adhuc in duas. q̄ primo plangit penaz illatā. ideo intercutū multiplicatio: ibi: Multiplicati sunt. Circa primū dicit: Saluū me fac deus. i. a penis illatis. q Quoniā intrauerūt aque &c. per aquas intelliguē persecutiones siu⁹ per sequentes. sm qđ dr̄ Eſa. viii. Adducit dominus super eos aquas fortes ē multas regem assyriorū. Et ideo hec littera potest intelligi de capite xpo. quia persecutiones iudeoz intrauerunt vsqz ad animā eius. i. vsqz ad separationē ale a corpore. ē de corpore eius mystico. quia Stephanum ē Jacobum ē plures alios occiderunt. r Infixus sum i limo profundi. hoc enim timebāt pessē de xpo capite rationē sue resurrectionis. qz fuit positus intra terram. Similiter de fidelibus suis: quorum multi fuerunt in carceribus reclusi. vt habet in actib⁹ apostoloꝝ. vñ ex hoc plurimus

Substantia. Aug. Dicunt diabo. & eius est mihi substantia ... [illegible] ... in quo infixus est filius dei. quia in imagine [illegible]

et hominibus. quod in me irriserunt. qui sibi sapientes videbantur [illegible]

Aug. Insipientia qua me ignari dei [illegible]

Non erubescant. Aug. Quo soluerit exponit hic [illegible] pertas de memoria [illegible]

& non est substantia. Veni in altitudinem maris: & tempestas demersit me. Laboravi clamans: rauce facte sunt fauces mee: defecerunt oculi mei dum spero in deo meo. Multiplicati sunt super capillos capitis mei: qui oderunt me gratis. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste: que non rapui tunc exsoluebam. Deus tu scis insipientiam meam: & delicta mea a te non sunt abscondita. Non erubescant in me qui expectant te domine: domine virtutum. Non confundantur super me: qui querunt te deus israel. Quoniam propter te sustinui opprobrium: operuit confusio faciem meam. Extraneus factus sum fratribus meis: & peregrinus filiis matris mee. Quoniam zelus domus tue comedit me: & opprobria ex-

Dum spero. Cas. Causa subditur: preseloci misericordia non error potentiam.

Multiplicati. Aug. Quod prius typice: nunc in re aperte dicit.

Super capillos. pro infinito. Vel plures sunt his qui sunt ornatus.

Rapui. Aug. Rapere voluerunt diuinitatem & perdiderunt felicitatem. rapuit adam presumens: vt dyabolus de diuinitate.

Deus tu scis. Cas. Quia pro aliis soluit: peccat expectantes antiquos & futuros alios. i. modernos [illegible]

Insipientiam. Aug. Et mediis. Vel quod stultum est dei sapientius

est. Quid istum zelus sequitur subdit: Et opprobria [illegible]

Confusio. i. Aug. Vel irreuerentia. i. impudentia quam oportet nos habere inter eos quibus displicet christus: ne erubescamus de eo.

Zelus. Cas. Indignatio vel amor: quia domus mea [illegible]

Nicolaus

pluribus locis. a Et non est substantia. i. virtus. [illegible] ... [illegible]

De lyra

satisfaciens pro debitis alterius facit quodammodo illud debitum esse suum ... [illegible]

probrantium tibi ceciderunt super me. Et operui in ieiunio animam meam: & factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum cilicium: & factus sum illis in parabolam. Aduersum me loquebantur qui sedebant in porta: & in me psallebant qui bibebant vinum. Ego vero orationem meam ad te domine: tempus beneplaciti deus. In multitudine misericordie tue exaudi me: in veritate salutis tue. Eripe me de luto vt non infigar: libera me ab his qui oderunt me: & de profundis aquarum. Non me demergat tempestas aque: neque absorbeat me profundum: neque vrgeat super me puteus os suum. Exaudi me domine quoniam benigna est misericordia tua

Ceciderunt. Cas. Cadunt super nos mala quando non possumus vitare [illegible]

Et operui [illegible]. Aug. [illegible]

In porta. Ciuitatis vbi solent iudices sedere ad iudicandas causas. i. in publico iudicio. Hiero. Sicut scribe & pharisei habentes clauem scientie: sed nec intrantes nec alios intrare sinentes.

Et in me psal. Cas. [illegible]

Ego vero. Cas. Predictis malis opposita est oratio pro parte sua.

Ne vrgeat. Aug. [illegible]

Exaudi me. Cas. Periculis hominum [illegible] exaudi me domine quoniam benigna misericordia [illegible]

Nicolaus

tatis. & sic inferebant opprobria patri. a Ceciderunt super me. quia occasione miraculorum que christus faciebat virtute deitatis ... [illegible]

De lyra

Omnes autem iste pene possunt ad membra christi applicari: quia propter christum sustinuerunt opprobria & confusiones & persecutiones ... [illegible]

Benigna. Aug. Quanto ē in dulato misericordia. vel panis eius dulcis.

Aug. Illum irritauimus quod cum essem non eē quo differat.

Apostro. aug. Quo deo tanto parue non superbo. a quo supbia nisi subpotens nihil amanda.

Deuoret me. aug. Vt obtendam me liberatione mea. Vbi vt consentiat sp̄ ut nemo aliquid non eē liberandus: sed ut quidam libri alio occulta qui. p̄ter sanctos sit. vt ipsos dicerem qui igne obluminati sunt cum matre bonitate eos ne contra loqua dei hominibus contraderet. Est t alia illa ratio manifesta propter inimicos vel puniendos vel etiam liberandos. vt mea pueri de igne liberati sint et tuj corpoi. vel ipse nabuchodono puer suus deum predicat.

Aqua. Propter inimicos. Hoc ad aptandū vt caro relinqat t alicui deme ipsum mittat: vnde inimici conuerti gaudeāt non prodeāt: si solaz animā liberauerio.

Tu scis ignoranciā. Aug. Quia quare sint ita mihi tu nosti. illi nō nouerūt t quia ipsi in ēsecutu tuo sunt: illa ne scientes non potuerūt ēsungi vel corrigi. nisi manifeste crucifi. Et ideo alt̄ propter istud. Aug. Tu scis impoperium quod obiecit inimicus. Confusio est que mouet conscientiam Verecundiā: quando t si ona pro salute crudelitabet omnia in corpore christi. Obiicit ypocrita nomen christi. Fortibus vt paulo gloria est. Aut dicit: mihi aut ecclie. ni. in cru. ē. Et alibi non enim erubescam. Vis ergo opprobrium tibi poterat obici. sed nec confusio sane mentis. nec verecundia frontis. Sed cum obiicitur quibuldam q̄ rpm occiderunt cōpuncti sunt mala cōscientia t saluatorem confusi vt possint dicere. tu cognouisti confusionem. Quidam vo credentes confiteri erubescunt: t hi cōmendant deos nō vt fic eos relinquat sed adiuuando perficiat.

Reuerentia. Aug. Alij ignominiā. vt alapas: flagella: t q̄ pro tanq̄ reus traditus est. hec non pro suo reatu. sed pro nostra salute. vt in talibus nos instrueret.

In conspectu tuo. Cal. Inualidum erubat contra eos vt tāti seclus

Nicolaus

est quod dicitur: Eraudi me domine quoniā benigna ē t. pater misera. Secūdo accipitur ex parte obedientie rpi qui fuit obediens patri vsq; ad mortem: propter quod vocatur hic puer. nomine enim pueri frequenter in sacra scriptura designatur seruus valde obediens. t hm hoc rpo vocatur puer Act. iiij. Conuocabit. n. vere in ciuitate ista aduersus sanctū puerū tuum hm quem vnxisti herodes t pontius pylatus &c. t hm hoc dicitur hic: a Ne auertas faciem tuam &c. Iocationē meaz repellendo. t loquitur de deo ad modū hominis qui auertit facie quando nō vult exaudire inuocationē petentis. b Intende animę mee. i. vite mee corporali.

c Et libera eam. reliquendo a morte. d Propter inimicos meos. i. propter iudeos: quod duplicit exponit. Quo modo de iudeis obstinatis: vt per resurrectionem rpi confundantur. Alio modo de conuersis: vt audita rpi resurrectione conuertantur. sicut legitur Act. ij. q̄ predicāte petro rpi resurrectionē multi conuersi sunt ad fidem. t tribus subditur: Et apostoli sunt in vocatione ista anime circiter tria milia. c Tu scis ignoperiū mei. i. mihi illata in verbis irrisionis. vt patet ex predictis. f Et cōfusionem meā. quia captus sum ad modū latronis. g Et reuerentia mea. Propter quod in translatione Hiero. dicit: Ignominiā meaz. i. in spuris et colaphis mihi a iudeis illatis. h In conspectu tuo &c. i. q. d. pio vel tuę pietatis cor pauce. i Impoperiū expectauit &c. i. quia post coronationē. k Et sustinui &c. Hoc videtur falsum. quia apostoli in monte quia palabrātia t fletentia non. Dicendū q̄ loquitur hic hm cōmunez modū loquendi quo dicitur nullus adeūt vel pauci sunt reputatur. sicut dicitur: nullus est in ecclia vel in fano. quia pauci sunt qui hm q̄ deberent

† ¶ qui gestat ydolū mendacij.

mul ꝓtristaretur t nō fuit: ¶ t q
† ¶ sed potius
cōsolaretur t non inueni. † Et
† ¶ in redemptione de suis defectibus tacebit.
dederunt in escam meaz fel: t in
† ¶ qua delectari debuerat. † ¶ meum detrahentes
† ¶ Aug. quia nō veritatem inuenit.
siti meā potauerunt me ꝓ accto.
† ¶ fel. &c. † Aug. quod? quare milii cibū dederūt quando mihi esē petenti potū dare potuerūt t laqueū de illa.
† scripturā. † ¶ Aug. qui corpulenta.
† ¶ qui de tribuerūt. † angustiaz.
in † laqueum: ꝛ in † rētributões
† ¶ Cal. qui sibi sunt scandalum. † offendicula.
† ¶ quia naturaliter intendere. † Aug. quasi q: hoc causa nō videriā. fiat eis non videre.
t in scandalum. † Obscurentur
† ¶ agnoscant veritatem. † ¶ hoc cōsequūs de obstinatis oculis quia superna non vident de interioribus cogitant. † tantummodo vel mentem
oculi eoꝝ ne † videāt: t † dō:
† ¶ penitere: ceterius punienda hic t in futuro.
sum eoꝝ semper incurua. † Effū
† ¶ se obtenat. † vindictam mā. † ¶ quando illud euenit quod timetur.
funde † super eos † iraz tuā: t † su
† ¶ hic ꝓq̄ sit ibi ebenbālē. † quasi fugiente.
rorū ire tue † cōprehendat eos.

Hoc t incerum. Quia volum ate subtinuit. Fu illud: desiderio desiderauit hoc psalm mandauit vobiscum.

¶ Qui simul cōmitarentur. Aug. contristati sunt vel tristi t mulieres que supra eū sedebant: sed non similiz arnatur enim cum contristabant de vita mortali qui erat miranda mo. nisi deberēt eaz eo tristari de ornata qui malicia occidebat quod nemo tunc sent.

Et dederunt in e. .m. f. Aug. q̄ nō inuenerunt amicum qui tristat t consolat: hoc fuit mihi. sed amarum ꝓpter mor. Aliud. Accidum propter vanitatem eoꝝ. Lq̄ in euangelio sū ei oblatum. sed in potu non in esca. Mystice ergo dicitur. Lsuper escam suam. qui ei dispositio accepte rat que est esca viuiatis ipsi literarū sel. q̄ adhoc hodie facit. t grauī pocat obtempto: sedentes t celoriē qui crucifixit amb. in terra. Dant bibendā amarū potum qui male viuendo scandalizz facium ecclie vt hereticī. Dicunt vba docena t nos gustare. t pati tales. sed nō bibūt: quia non possunt tales i corpus ei recipi. Mystice ergo hoc predicitur sicut t mystice factuz ē in passione.

Cal. Et dederunt. Dec ē ꝓsūmatio passionis cū vinagra sitio. sed ei accto obcecauerūt ꝛ. Et facto mensa eoꝝ amarissimos cibos &c. Fiat mensa. Cal. Prophetia contra aduersarios. Aug. Fiat mēsa. audita scriptura. hanc iudei habuerunt: dū mandauit deus cōsuerāt. postq̄ a lege: ecclesi sūrēc mēsa coꝝ ipa gētiū data est: vt grauī volerēt. In laqueū. vt qui littera legis alios stringebāt: in ea obligati cadere. In retributionē. q̄ illis ablata t gentibus data. Malos fuit retributio. dū nolēdo ea equalari: ab ea sūt exclusi. In scandalū. q̄ volerentes pacto auctorē. ripsa sibi t prauis ops cōbeant.

Coꝝ ipsis. Aug. Q: videt malū et t nō facidt vtui. deiddicto l pernū. vñ &c. Nisi vbi est l nobis fo. vtuos deglu. noo. t. scilicet se si vere ꝓtiere illis. Oculi. Aug. Doctoꝝ q̄ pcit. Obscurēt. i. lumē sue pdāt Et dorsū. coꝝ. i. mlioꝝ. Et d. n. lumē sue pdāt: q̄ pcit ad portāda patie onera: t ad appetēda ē rena ictināt sequentes. vt dictum meus confidem. Semper hoc de illis qui non penitent. Effunde. Cal. Vt l motē fu minis sit copiosa. Cōprehēdat. vt nō siccat effugere.

De lyra

vel cōsueuerunt esse. ita in morte rpi fuerunt pauci contristati: cum tamen debuissent omnes compati ei qui insensibilia compati videbant. quia in morte rpi sol obscuratus est. t terra mota. t petre scisse sunt. t mōumenta sunt aperta. vt patet ex dictis euangelij. l Et qui consolarentur. t nō inueni. quia etiam principalis eius discipulus soliciat petrus cum in tua pacientia ter negauit. m Et dederunt in escam meam fel. sicut dicitur Matth. xxvii. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et quia sic erat de natura sua magis efficax ꝙ potabile. ideo nominat ipsum escam. n Et in siti mea potauerunt me aceto Johis. xix. Cum ergo accepisset thesus acetum. o Fiat mensa eorum coram. Hic consequenter predicitur iudicium punitionis eorum dicitur: Fiat mensa eorum coram &c. Quando enim hierusalem fuit obsessa a romanis: iudei illuc conuenerunt ad celebrandum pascha: et in illo conuentu quasi non vident de interioribus cogitant. tantummodo vel mentem. Et sic factum est illa aqua tiqua facta est a romanis circūclusi sicut aues in laqueo. p Et in retributiones. penarum debitarum propter meritum ipsi illatarum. sicut enim predixerat Deut. xxx. Circūdabunt te inimici tui: et angustiabunt te &c. sequitur eo q̄ non cognouerit tempus visitationis sue. q Et in scandalum. quando de malo in malum: quia primo passi sunt famem in tota obsidione: intantū q̄ mulieres comedebant paruulos suos: vt dicit Josephus libro de iudaico bello: et ex consequenti mortis pestilentiam. t vlterius captiuorum t occisionem ꝙ tum ad multos: et capiuntur ꝙ tum ad alios. r Obscurentur oculi eorum ne videant. quia remanentes per orbem dispersi sunt in sua infidelitate excecati: secundum q̄ dicit apostolus Ro. xi. allegans scripturam istam. s Et dorsum eorum semper incurua. ponidere peccatorum super apostolos. t Effunde super eos iram tuam. i. effectum iustitie tue. i. rigor tue iustitie.

u Comprehendat eos. quod factum est in destructione coꝝ p romanos.

Fiat habitatio

Fiat habitatio. Aug. Hoc tam manifesto. nō supra liberatio nō solū occulta est ꝙ ꝓ. inimīce animadet t agita hm corpus ei dicit. ꝙ inimicos me. c. Et ō cal amittatur pātia occultas. vt quos ait odiouerūt occulti in secretate mentis coꝝ: t apertaui vt mō fiat habitatio coꝝ deserta. vt factum est mō ei pdiderunt locū t gen. in quo fugierūt cōtra deum.

In tabernaculis.

Cal. Expto t regio patiolo ad ꝙ ponit. ybitatio re q̄ sit vendere mentē affectu. ad vomos plenre q̄ sit coepta mālonc.

Tu percussisti. Cal. Nō sua culpa: pcutisti passione ad salutē gētiū. hoc illi crudeli voto ipie uerūt. Et sup dolores. q̄ erat ꝓ pdītōe eoꝝ. Additerūt. ifere mozē. Vel sup dolozē. vulnere meoꝝ. i. q̄ mihi inferēt lancea t clauis. Addide runt. custodes sepulchri.

Apponite iniquitatē. Aug. Iniqtas coꝝ fuit vt hostes occiderēt. t sup hoc apposuit deus vt filiū suū occideret vt sicut seruos premisso fca filiū hereditē.

Deleātur. Augustī. Quia scriptos se putant id est. Stet etiā ipsis non tm et illos. efficadēt a libro tuo milles: t decem milia a dextris tuis id ē multi scādalizabūt ex eo numero q̄ se sperabant saluros recedi: t flaturos ad dextram.

Libro viuentium. Cal. Noticia dei q̄ pdestinauit ad vitā quos pre scīuit ꝓmeruit fieri imagi ni filii sui. Nō sic et. ac cipiēdā. t tāq̄ hoc libro aliquē scribat de q̄ post ea deleat. ē hm speciē illorum qui scriptos se putant.

Ego sum pauper. Cal. Hic dispensationē incarnationis t sanctitatē prophetie exponit dicens: quia finis passionis.

Dolens. Augusti. Hoc hm caput pro olbus dolet. vnde dolores nostros ipse portauit. q̄ nullus alius: ideo dicit ego.

Nicolaus

a Fiat habitatio eoꝝ deserta. quia romani destruerūt ciuitatem eoꝝ t loca. b Et i tabernaculis eoꝝ &c. q̄ expulsi t captiuati fuerūt vocatur de iudea. t huius punitionis causa subdit. cū dicit: c Quia quē tu percussisti &c. i. rpm occidēdo cū dicit. n. q̄ si Ro. viii. de deo patre: Proprio filio suo nō pepercit: sed pro nobis oībus tradidit illū. et sic pcussit eum: quia persecutionib⁹ indicoꝝ expositū: hoc tñ fuit ex maxima charitate: hm q̄ dicitur. i. Joh. iij. Sic deus dilexit mundū: vt filiū suū vnigenitū daret. Sed iudei pcuti sunt eum ex iniuidia t inigitate: propter q̄s punit fuerūt. d Et sup dolorē &c. Iq̄ nō solum pcuti sunt ad mortē rpm in persona. pena: sed etiam membra eius. vt stephanū lapidando. iacobū occidēdo. alios vocando t flagellando: vt patet i Act. apostoloꝝ. e Appone iniquitatē. i. apponas. i. permittendo. q̄ de nō est ei iniquitas efficax sed tñ permittit. f Sup iniquitatē coꝝ. q̄ sup peccatoꝝ cōmissionē etiā apposuerūt obstinationē ideo subdit: g Et nō intrēt in iustitiā tuā: reuertendo de culpa ad gratiā. h Deleant de libro viuentiū. p̄ finalē reprobationē t eternā damnationē. i Ego sum pauper. rpo enim in pauprate fuit natus: cōuersans: mortuus: t in alieno sepulchro positus. k Et dolēs. q̄ dolor in passione rpi fuit maxim⁹. l Salus tua deus suscepit me. ecclesiā dicit. a quo. m Laudabo. Hic potest vltimo ponit gratiaꝝ actio. cū dicit: Laudabo nomē dei &c. Nō est inutilitatē dicere q̄ ex laude humana aliq̄d deo accrescat sed ipsis laudātibus. n Et placebit deo &c. Sacrificium enim viuine laudis magis est deo placitū q̄ sacrificia animaliū: erāt a tempore veteris legis: quia sacrificia animaliū nō erant accepta nisi ex deuotione offerētis. tempore vo nouę legis talia sacrificia sunt tanq̄ mortua reprobata t hoc est qđ predixit saluator. Joh. iiij. Venit hora t nūc est qñ veri adoratores adorabunt patrē in spiritu t veritate. o Videant pauperes. i. christiani qui in primitiua ecclesia fuerūt pauperes. p Et iacentur de mutatione cultus corporalis veteris legis in spiritualē nouę.

q Querite deum. in fide t charitate. r Et viuet anima vestra. vita gratie. s Qm exaudiuit pauperes dñs. pauperes eorum exaudiendo.

Et placebit. Cal. Ex non pari plus placet q̄ mactatio pecudis.

Vitulū nouellū. Aug. Pro peccatis offerebat nouelli animal: vt q̄ significabat nouitatē peccatoꝝ: q̄ delectationē habet i comitte mortuū. potū i vngulis p quas aspera fecuti calcet. pdudit ex fidelia quotidie ernire dei auget.

Aug. Vitulus vngulis turpi quatur. sic q̄ nō ꝓ ratior. sed tñ terrenaq̄ adhuc sapit: vngulis exaudatur est. t ꝓ hoc vitulum ꝓ auctor laudatio mea ēē angelus. vel nec silentiū: sit vocitandus. nec pigri de terra exaudiuit.

Videant. Cal. Ex oblatio tā t mōis. nō in vtr. vel paup cognē ut utili: t o pauper hoc ut ꝓfectu dei facit: querite vbm. Dic vt vivat. spt de occ dicam mentis.

Quoniam. August. Aut vitra necessaria. Aut ecclesie. Ad inuit. t. celestia terrestria t marina. Ad ecclesiā. Ad inuit. t. celestia terrestria t marina. vt ecclesia laudet: dum et eis laudatur creator.

Cal. Quare sunt pauperes vident creatū t inde laudare creatoꝝ.

Laudent. Latio. Quod prius similiter singillatim monet: vel laudēt celestia terrestria marina. t vt placet ecclesiastici: additi omnia q̄ istis sunt. hic eis creatura ad laudeo inuitatur.

Quia deus saluam. Hiero. Latio. Ac ē dicere omne genus ecclesie. terre. t inferorum.

Et omnia reptilia.

Cal. Omnes modi monstruosi in peccatoribꝰ entes terrenis.

Quoniam deus saluam. Aug. In spe fidelis populi fuitur contra ciuitates ecclesie. vnde omnis creatura laudare monetur.

Et qui diligūt. Cal. Quid per singula: omnes qui diligunt nos. t habitabunt. Aug. hi sunt semē seruoꝝ. Hic enim versus exponit precedentes.

De lyra

t Et vinctos suos &c. i. patres in lymbo detentos ex ipso refugium educendo: potest etiam hoc referri ad fideles qui in primitiua ecclesia in carceribus vinciebātur: t aliquādo fractis carceribus diuinitus liberabantur. v Laudent illum celi et terra. i. duces ecclesie t homines in terra habitantes. x Mare t omnia reptilia in eis. nō quia talia irrationabilia deum laudent propriete: sed quia sunt hominibus materia diuine laudis q̄ eum laudant ex suis creaturis. y Quoniam deus saluaꝝ faciet ſyon. hoc exponitur duplicit: vno modo de ecclesia militante que per ſyon figuratur: eo q̄ incepit ibi per christi predicationem: qui frequenter legitur per dictā in templo quod erat in monte ſyon: t ibi confirmata fuit per spiritus sancti missionem in signo visibili super apostolos alioq̄ christi discipulos. hm q̄ dicit Hieronym. in epistola ad Paulinum de omnibus sacre scripture libris. z Et edificabuntur ciuitates iude quia apostoli alioq̄ discipuli de monte ſyon missi sunt ad predicandum per orbem vniuersum vbi per eos constitute sunt t ordinate ecclesie que dicuntur ciuitates eo q̄ ciuitas est ciuium vnitas. ibi autem vnitabatur fidelis in fide t charitate. dicuntur etiam ciuitates iude id est christi qui sic nominantur: eo q̄ fuit de tribu iuda: sicut t Deus. xiij. capitulo nominatur dan hm omnes expositores catholicos t hebreos. cum dicitur: Dan coluber in via. qui a fuit de tribu dan. a Et inhabitabunt ibi fideles christi. b Et hereditate acquirent eā. quia de credentibꝰ gentis alii quasi hereditarie succedūt eis.

c Et semen seruoꝝ eius. i. ꝓles seruoꝝ eius. vocant hic eius serui sui discipuli: quorum semen. i. imitatores eoꝝ ꝓdūcent ecclesiā per orbem. d Et q̄ diligunt nomē eius. cristianos in charitate. e Habitabunt in ea numero t merito: quia sola charitas viuificat inter filios perditionis t regni. Alio modo exponit ecclesia tripharte que ſyon appellatur: Deb. xij. Accessistis ad ſyon montē t ciuitatem dei viuentis hierlm celestē t multorū milia angelorū frequentiam: Panc. ait ſyon ecclesiam dei saluam fieri: quādo per hominem christū ascendentes angelorum ruinam reparauit. Et edificabuntur ciuitates iude id est christi: t ꝓdēt ibi de ciuitate vitet de

rum

In rememoratione. Cal. Memoria huius modis. Et memoro pecunię tuę reminare vt. ꝛ in psal. cxv. vel hꝰ. pmitta bona eccle reminare ꝛ assit sum⁹, vt sicut odit vt laudet: q salus facta est ois. ꝛ ꝓpter hanc causa capit de passiõe ego. ꝛ ꝓpter retardo addidit. Nã membra ꝛ passiões illius edicit. ꝛ sic retardatio adiunxit.

Quę vbi tribula-
tę ego i. me tyrii mer
paliter patiebãt. ꝛ de
capite plangebãt. Cal. qꝛ
voc oio nulli. aut ꝛ chori
tant audiãs tm gaio etiã
ghanez ꝛ pallio. vt loh
cognãt gliandes a mal-
lo i Ludouico ligbinati: ꝛ
a matris fact cognit nõ
fuit dicti vt nõ ibi bitur.
Et q̃ plerisq; tutiꝰ
vel a teste in ipsa. vel a
vindice: vbi ost
clamãt: Dꝰ adiutoriũ.
primo petico ꝛ adiuua
ri. malos crudescere.

Psal. LXIX.

Ego in adiu-
torium. Monet
vt in deo nõ in
nobis gloriemur.

Cal. Hic oio peti-
tio affirmatio est vbi non
sunt multe repetitiões.

Hic versiculꝰ ante
oẽs hortat⁹ tuitio fidei: ꝛ
ꝛ cl exaret solem⁹ macle
ritare nisi⁹ dyabolus vt
musice mentis⁹ pdit sua-
uitatem vsgacem.

Cõfundantur. Cal.
Cõfundi dr de pecnia-
te ruboꝛi. Reuere. ne proles a iustitia pena sequatur.

Aut quę. qui vo. Aug. Diuersa sunt tempora ꝛ eccla sino fuit ipe-
cutionũ: vñ q̃ querit. nõ remãlit malignolẽtia cogitãtiũ vñ q̃ volunt.

Auertantur. Aug. Duo genera sunt plecutoꝝ. vituperãtiũ ꝛ adu-
lantiũ. vt igne aurũ. ꝙdutur ita vñ lingua adulantiũ plus enim nocet in
sua adulatoꝛes q̃ manus persecutoꝛis. vtrũq; ignis: Vtatur qui tẽptat
vituperio vel laude. Erit integer qui neutro capitur.

Exultent ꝛ lętentur. Cal. Monet letari bonos quod egenos deus
adiuuat ꝛ liberat.

Semper. Quia nõ vnq̃ debet cessare a laude eius.

Magnificetur deus. Cal. Nostro more dictum vel quia laudibus
excelsꝰ non deus. sed nos laudando proficimus.

Ego vero. Cal. Quod bonos facio. Vel ipse de se sentiant. Vel domi-
nus magnificãtꝰ ergo qd. Vel ego vero etiam tam tribulatꝰ qz adhuc lex me
bonum repugnat sc. mẽ. mec. ꝛ adhuc clarẽt iusticiam. Vel de deo illud di-
cant: Sed de se ita sentiant vt dicãt. Vel ego. vñ vc. verba dei assumit sibi
qui supra se hoc eadem dixit. q. d. Illi qui ẽrãt alaz. sunt diuites: ꝛ ego e.
ꝛ ꝓ quia ꝛ mendicus ꝛ copias non habet. ꝛ tamen vbi est diues semper am-
bit deficere ꝛ accipit.

Nicolaus

rum angelorum ordines. Et inhabitabit in sanctis illuc assumpti. Et here
ditate acquirẽt eam. i. immobiliter: sicut hereditas vicit res immobiles. Et se-
mẽ semen eiꝰ. i. discipulos eiꝰ ꝓ imitatores. Qui offendit eum. eterna
liter a deo amissione. Et q̃ diligit nomẽ eiꝰ. habitabit in ea. qꝛ i ciuitate
electi est charitas plicta: cũ enim sit vna vox letantiũ: ꝛ vnus ardor cor-
dium ad quã perducat sc.

Psal. LXIX.

Deus i adiutorii. Hic psal. pmittit talis titul⁹ in hebreo:
Ad victoriã dauid ad recordandũ. i. ꝓphetãdę Petro. sic dicit:
Victori dauid ad recordãdũ. ꝛ est eadẽ hꝛia: vt ps ꝛc supradict.
Q. adę dicit hic ad recordãdũ: dicit expositoꝛes cõtra q hoc dicit eo. q
dauid fecit hic ꝓ. ad dilectia sibi ꝓfectꝰ a deo recordãdũ. ꝓpter eos in aliq-
bus scripsit post illud verbũ ad recordandũ. addit. q. ꝓphã fecit cum saluꝰ.
Hoc addit tm ad aliquos expositoꝛes quẽadmodũ fuerit filicẽ hoc nõ habe
tur in hebreo nec i hãtadę Petro. tanta hebraica veritate. Jtẽ fm hoc ea
dẽ ętas q; in qualibet psal. quã dauid fecit pro sua liberatione a pdito
ponerẽt ad recordandũ: qõ nõ est verũ: ꝛ ideo saluo meliori iudicio videt
michi q. hic ꝓ. q̃ ꝓphetia de futuro. ꝓcedit enim dauid in spũ. sancto q
principũ huius ps. recordãdi offert in ecclesia dei in ꝓncipio olim pocan
canonicaꝝ: vel tanta ꝓmittit: sicut videmus adimpleta: ꝛ ꝓpter hoc i ti-
tulo ponit: ad recordandũ. Jtẽ de hoc psal. ꝛ sequẽti qui incipit. In te do
mine speraui sc. dicit aliqui expositoꝛes q̃ eẽ idem ꝓ. in hebreo. alii aũ
oppositum: ꝓpter qꝰ vñ plures libros hebraicos: ꝛ in aliquib⁹ ponitur
idem ꝓ. in aliis aũt ordinatus. primũ nõ videtur mihi verisimile: Hie-
ꝛo. dicit duodecim esse psalmos q̃ hanc quoꝛat. hꝛie. ꝛ alium. lxx. nõ nisi
sententia: sine hoc teneat sine illud: qꝛ vere q̃ videt esse factus a dauid cum
erãt in pcussione abĩelon filij sui: vt michi videtur saluo melioꝛi iudicio.

Ne morearis. Cal. Tardum videtur quod magno desiderio querit
Aug. Me miꝛ tardius videãtur q̃ voluerim eo quod ꝙ po patiendi
qua qui cauendum ei videtur ꝛ desistat ab eo. vt veat ioh. qui fit ꝛa
tua salꝰ vt te condiat. exemplo enim illi est ne retrospiciãs.

In h. Aug. Secõmendatione grate. Quicquid enim sumus miseri-
cordia dei sumꝰ. quicqd
et nobis mali fecimus: vt
tota spes nostra i ꝙ
mino in nobis virtꝰ.
Jonadab cõmẽdatur a
hiere. q filio suo ꝓpe
ne bibẽtes vinũ: magis
domiꝰ sed in tabernã-
culis habitarẽt: qui illi
obedierãt. quasi dꝰ hoc
ꝓcepet. licet enim ꝙ dꝰ
nõ ꝓcepit ꝓperat tñ
vt filij obedirent patri
bus. qꝫ ꝛ debent nisi pa
tres extra deũ tutarẽtur.
vnde dꝰ benedixit eis ꝓ
pter obedientiam: cui ꝙ
obiect populo suo: q no
lunt obedire deo. sicut ꝙ
li patri. vnde suadet eis
hieremi. vt parent ꝛ ca-
pitur: nec resistant volũ-
tati dei. Subdit q. Et ec
rum qui primi capiunt
ducti sunt nõ quia filij
ionadab capti sunt sed
sed potius oppositi ca-
ptiuandis peccato inobe
dientie. Jonadab ꝓpta-
tus dominꝰ. i. qui ero
luntate seruit. Filij ei⁹ 2a.
capiũt sunt primi ꝛ secũ
di ꝛ tertii. Et nõ de hiis
sonat ps. potius de nobis q̃ capiuamur in lege peccati. q̃ est in mẽbris.
vnde magno cõsilio ad liberatiõe xpi gr̃a. Et cur primi. iam ducti: quia i
cõparatione filioꝝ ionadab omnis inobediẽtia culpata est. ꝛ ꝓ inobediẽtia
adę in quo omnes peccauerũt capitur sumus. merito ergo primi capiũt.
quia primus hõ de terra terrenus cui filius. Secũdus de cęlo celestis: a quo
liberabimur. vñ ille exclamat. In te. d. s. vt nat⁹ in adã in captiuitate ꝛ mo
pene ab eius liberari. Fere singulis fere labris cõmendatur gr̃a.

Filios ionadab. Aug. Filius spẽdentis. i. obedientie dicit ps. ꝛ hi filꝫ
qui primi capiũt. i. pertinentes ad primũ hominẽ: ꝓpter primũ primi ca-
ptiuꝰq; populo quod ala le est. ꝓpter iecliuꝫ hominẽ secũdi redẽpti. hic dꝰ
tatur vt discant per gr̃atiam reuerti qui ex se mali.

Cal. Vel ita monemur in titulo habere deuotionem filioꝝ ionadab.
nõ cõtumacię indeoꝝ: q̃ capitui ex meruerũt. Filij ionadab loco obedie-
tiũ. ꝓ locoꝝ capitui loco cõtumacię ponũtur. qui frequẽter moniti nolunt
corrigi. Hystoria in libro regũ. Judei pio lege dei cõtempta decreti sunt
ꝑme sedẽ ꝛ ibi capiuitatẽ. ꝛ vt corrigerẽt aliꝗ ꝑma vẽrat. ꝓphãs ꝙdi-
cta ꝛ. illiuio ꝓiecta malicia i obstinatõe ꝓmãsit. Psal. LXX.

In te dñe. Ex illo tutus logꝫ a ꝓncipio mihi vsq; ad hoc. to-
tũ ipe i deo ponẽs. gr̃am ei⁹ cõmẽdat. nc falso i nob ꝓmamur.

De lyra

Sciem igitur hũc sensum dixiẽt psal. ibi in duas partes. qꝫ primo dꝰ pe-
tit celerem liberationẽ secũdo ad hoc iducit multiplicẽ rationẽ ibi: In te
dñe. Circa primũ dicit: Deus in adiutoriũ mei intende. qꝫ nõ possum ab
salon filio meo resistere. fiat ipsemet dicit. ii. Reg. xv. Surgite ꝛ fugiam⁹:
neq; enim erit nobis effugiũ a facie absalon. a Dñe ad adiuuandum
me festina. qz achitophel nitebat cũ plẽq ꝛ cõpugnãre eadẽ nocte vt ha-
bet. ii. Reg. xvii. b Cõfundãt ꝛc. qꝺ ꝛ factũ est. qz achitophel se fugẽ
dit vt hꝰ eodẽ ca. ꝛ absalon interfect⁹ fuit: vt hꝰ sequẽti ca. c Auertãt re
trorsus ꝛc. qz ppũs qui erat cũ absalon eo vouluto fugit in tabernacula sua.
vt hꝰ. ii. Reg. xviii. ꝛ ad idẽ refert qꝺ subdit: d Auertant statim erube
scẽtes. qz fugiẽtes de ꝓlio mortuo ꝛ obscũ. e Qui vũt michi euge euge. Ir
lecto eũ gaudẽtes: qz populus exiliũ cũ absalon erat in tãta multitudine
q̃ gaudẽs vocabãt: statim habebimus eũ in manib⁹ nostris capcum.

f Exultẽt ꝛ lętẽt ꝛc. i. ego ꝛ viri mei q̃ ꝛtm⁹ iusticiã tuã: ꝛ p te libert.
g Et dicãt ꝓ magnificet⁹ dñs. de bñficio nob ꝓstito. h Ego vo ego
mus ꝛc. qz i illa fuga fuit ꝓpter ei⁹ elbaria. vt hꝰ. ii. Reg. xvi. Et i termis
borẽdat galaadites ꝛ machir filꝰ ammihel ꝓuidẽt ei necessaria: vt hꝰ. ii.
Reg. xvii. ꝛ ib subdit: i Dꝰ adiuua me. q̃ dicit. sine tuo auxilio ñ pol
sũ resistẽre. ꝛ ib subdit: k Adiutor me⁹. ꝛ hostes insultẽt. l Et libera
tor meus es tu. desit a pericula imminentibus. m Domine ne moꝛeris. ꝛ
in hoc petit celerem liberationem sicut in principio psal.

Psalmus. LXX.

n In te domine speraui ꝛc. Est hic psal. nõ sit alius a precedẽ
o ti: vt credo: quia tũ a Hieronymo ꝛ alijs nostris doctoribus
ponitur aliud: ideo volo ponere aliquam distinctionem: ꝓ
pter psalmorum quotationes: prout habetur in libris nostris.

Scindit

Cal. Hic ꝓpono capitula sunt i mũdo vnde exuti põt. Scribit tu iudex
no. Hic ꝓpono. i. coram qui aute cayn vltus q̃ filij ipe.

Locus hic psalmus grauꝫ oꝛ qui q̃ dicto ouf illum iustiõe cõsidat.

Libera me. Cal. ꝑ ꝓpriam. Et eripe me a pcie dyaboli.

Esto mihi in deum. Duo ꝓmisit. duo alia reddit.

Peccatoris. Aug.
Duo sunt genera pecca
toꝝ. alii legẽ acceperunt
vt iudei ꝛ ꝓpani. alij nõ
vt pagani.

In iustitia. Cal.
Jd est a charitate. vel
ex quo cõra dyabolum
cepi pugnare.

Aug. In iustitia. ex
quo cepi sperare in te ꝛ
cõra dyabolũ pugnare
ante nõ sperabã in iustit
peccatoꝛ qui saluũ duxi
mi me ad tempus quo dꝰ
fieri in te sperare. a iust
tate ergo et quo me ar-
mauit. hãc ipse charitate
ꝛ cetera pugnatorũ con
tra dyabolũ. tamẽ is pa
gnat. sed cadit: nisi deus
sit spes eius.

In te cõtatio. Cal.
Declaratiõ ẽ mihi esse
in te. Semper. vt ꝓmissa sint benchcia.

Semp. Aug. Et in
ꝓsenti nõ per hãc pmis-
sio. ꝛ in futuro dum per
spẽm videbo. nc tñ equa
tus legẽdo obtuꝫcar gra
tię qui me liberauit. sed
hic ꝛspoñe spei. tempoꝛe
gemitus ꝓ dignus factus
sum. m. q̃ mihi insultant
quia cręlo qꝰ nõ video.
ꝛ vias eoꝝ respuo. Sed
hoc imputatio vel impu
gnatio negligenda. vel
virtus dei sanat: contra
quã nihil ilat. Replea
tur. Cal. Dñi benefi-
cio Nicolaus
finis. Secũdũ igitur q
in aliq̃bus bibliis ponit
hic talis titul⁹: Psal-
mus dauid filioꝝ ionã-
dab ꝛ ꝓioꝝ captiuoꝝ
sed in hebreo ꝛ in tra-
slatione Hiero. nullus sim
pliciter ponit titulus ꝛ
ideo ille videtur appo-
tus fm imaginationẽ vel opinionẽ alicuius expositoꝛis: quia nec ille titu-
lus videtur multũ accedere sequenti lre: ꝓpter quod sicut dictum est vide
tur magis secũdũ para huius ps. in qua dauid ad sui liberationẽ a deo in
ducit multiplicem rationẽ: ꝛ dyabolũ in duas partes. q̃ primo dauid indu-
cit hanc multiplicem rationẽ: ꝛ secũdo ibi in duas partes. q̃ primo dauid indu-
cit hanc multiplicem rationẽ: secũdo. ꝓmittit multiplicem gr̃atiarũ actionem ibi:
Ego autem iugi sperabo. Prima in tres. qz primo inducit rationẽ ex parte
dei. secũdo ex parte sui ipsi. Jn te cantatio mea semp. tertio ex pte aduersa-
rij: ibi: Cõfundãtur. Circa primũ allegat primo dei magnificentiã. secũdo
eius iustitiã: ibi: Deus meus eripe me. Circa primũ ẽm q̃ ad magnificus
pinet adiuuare cõsilentes de se: ꝛ maxime quãdo hꝰ iustitiã pro se. ꝛ hoc el
legit dauid dicẽs: Jn te dñe sperauit. q̃ in actione adiutoꝛi potenti. a Nõ
confundar in eternũ. i. finaliter: quia in pcutione absalon repatriauit bono
rem⁹ absalon cũ suis cõsilioꝝ. b In iustitia tua libera me. q. ꝓ tibi
ꝓpium est iustos liberare: cuiuscũq; modi sint ego in hac pcutione.

c Inclina ad me aurẽ tuam. logꝫ de deo ad modũ hominis: q̃ inclinat
aurẽ quãdo vult eaudire deprecãtẽ. d Esto mihi in deũ ꝓtectoꝛem. ꝛc.
quasi diceret. nulli a ꝓcris aut munitio valet mihi sine te. e Quoniaz
firmamẽtũ meũ. tanta mihi firmitate cõstitue. f Et refugiũ meũ es tu.
in ei⁹ tribulatõe. ola ita cõfidit fiducii qui habebat dauid i deo. ꝓ quã
crauditio erat sua petitio. g Deus me⁹. Hic cõqueꝛter dauid alle-
gat diuina iustitiã ad quã ꝓtinet iniquos punire: qualeꝰ erãt persecutoꝛes
eũ. ꝛ hoc ꝛ qꝺ dicit: Deꝰ me⁹ ꝛc. pãdia. i. peccatoꝝ: qz multi i fauoꝛe ab
salon linite ꝓsequebant eũ. h Et de manu contra legẽ agentiũ. i. ꝓpter ab
salon q̃ agebat cõtra legẽ naturalẽ ꝛ diuinã ꝛ humanã ꝓpter quãdo patres
suũ quem omnis lex ꝓcipit honorare. i Et inig. i. achitophel qui fuit
consiliarius dauid: ꝛ cõtra eum. dabat iniqua cõsilia: ꝛ de eius ꝓditione absa-
lon contra patrẽ rebellauit: vt dictum fuit. ii. Reg. xv.

ctia. nõ potuit vt qꝫ se agẽ posset. Nã si vel se nõ replet. si ardor desiderii.

Tota die. Augustinus. Jn eternũ non erit finis. Jn presentia. quia
exultatio. ꝛ in aduentu qui a corrigit. quia semp. eligo laudẽ. Jn presentia. quia
salutem oderit cum peccatore ignoscit. consortium tuum pertimet semp.
consulit. nomine. ergo magnificatus omnia includit.

Ego vero. Cal. Quod bonos facio. Vel ipse de se sentiant. Vel domi-
nus magnificãtꝰ ergo qd. Vel ego vero etiam tam tribulatꝰ qz adhuc lex me
bonum repugnat sc. mẽ. mec. ꝛ adhuc clarẽt iusticiam. Vel de deo illud di-
cant: Sed de se ita sentiant vt dicãt. Vel ego. vñ vc. verba dei assumit sibi
qui supra se hoc eadem dixit. q. d. Illi qui ẽrãt alaz. sunt diuites: ꝛ ego e.
ꝛ ꝓ quia ꝛ mendicus ꝛ copias non habet. ꝛ tamen vbi est diues semper am-
bit deficere ꝛ accipit.

Exultabunt. Cal. Quia deficiẽtia
dei non mutantur.

Detrahentes. Aug.
Dei cõmitt cures animꝰ
me am. ꝛ ꝓuocãtes nos
vt deo rollitamus: quod
est contra deũ cõmitre
bellum: vt ille facẽt qui

De lyra

a Quis tu es ꝛc. Jn ꝑ-
salmis mihi pareꝛe i hac
tribu⁹ ardẽtiũ. nisi vbi
de pacifico. vt habetur. ii.
Reg. xvi. quia infantes
simul illis malediciones et
lapidibus ꝛ cum matrona
valde patiebãt portari.
I. Dñe spes mea ꝛc. i. o.
d. mihi bñ speꝛanti obtinẽ nisi ꝑte. m Jn te confirmat⁹ sum ex vte. ñ ꝑ ꝑ bꝛ
telligẽdũ q̃ fuerit. i. vte mihi fictitat⁹. sed vere: i. vte mihi fuit a deo ꝓ
tect⁹ sine q̃ precede ñ fuisset de vtero mihi nat⁹. vñ ꝛ in ꝓphetia Hiero. hꝰ
Ex te fultitat⁹ fuim ex vte ꝛc. n De vẽre mihi me. i. ab hora nativitat
mee vsq; nũc. o tu es ꝓtector me⁹. sic fuisti ab ẽ cũ nat⁹. p In te
cletatio mea ꝛp. Hic addit. ꝛ dicit ꝛpsal ex pte fiducie edificãdi q̃ ẽs ita fir
cẽ audibit. ꝛ accipit ꝓ rõe sua vocatiõe. Edu ex corpis delectabilibꝰ: Jtẽ
ꝓpter. Circa ꝓmi secũdi q̃ ad dei ꝓtectiõnẽ ꝛ ꝓmissionẽ. q̃ erat
do: q̃ ꝓmisse erat iuꝛ⁹ diuinitus laudat⁹. ꝛ b ẽ q̃ dꝰ: In te cletatio mea ip
te deuote laudabo. q Lãq; ꝓdigiũ ꝛc. fuit. n. multi mirabile q̃ dꝰ ad
huc tuuẽs leonẽ ꝛ vsq; suffocauit: ꝛ gigãtẽ fortissimũ i Gala ꝛ Lapide dedi
Laurt. vt hꝰ. i. Reg. xvii. ꝛ Et in adiutoꝛiũ fortẽ. a. d. ꝛ fortitudo mea ꝛ ẽ
ego. vñ subdit: q Replebit os meũ laude. ꝓ duplo beneficio. ꝛ Tũ cant
ghã tua. i. tua. me ꝓpone. v Ne ꝑdas. Hic ꝓhic accipit rõ ex ꝓpheta
tionis ipi⁹ eo q̃ tã erat senex ꝛ tedẽa ad obtatã ꝛsolutionẽ: absalõ ꝛ cũ rebel
Laurt. ad dei ãt q̃ fortissim⁹ pelit adiutore. dicẽdo: ne ꝑdas me. ꝛ ci iusta. fuit
erat i. ꝓpositio. ꝛ b ẽ q̃ dicẽs: Ne ꝑdas me i tpe senectutis. ꝛ. i. tpe senectus
ꝛ defectꝰ virtutũ me dꝰ ꝑdat: a me auxiliũ ẽnitur tuũ. r Quia dixerũt ini
ci mei mihi. i. de me: q̃ ꝓpheta ꝑdit. s Et q̃ custodiebãt. a. m. i. vt hmõi
. Achitopel ꝛ ꝓlios q̃ fuerãt pri⁹ ꝓsiliati de ꝛ custodes corꝓis sui. t Et
siliũ fecerũt i vnũ. i. cũ ipo absalõ ad me ingrediẽdũ. u Dicẽtes: deus
posuit. n. ille achitophel i cap⁹ ꝓpũ ꝓ sua aliudi q̃ dꝰ ex se simꝑ respe
hat⁹ a deo ꝓpter adulteri cũ ꝑsone ꝛ bolchibi etiã ille ꝓpter mat. dñe.
tũ. ad livet ꝓpũs ꝓsequi⁹ eos securi⁹ ẽnũ bolch ꝛ a deo ꝛpcutũ: ꝛ ib subdit ꝛc.
b Deꝰ me⁹. a. m. subtrahẽdo auxiliũ ꝛsistẽdo me. c Deꝰ me⁹. a. m.
respic. logꝫ de deo ad modũ hois q̃ bꝛ oculo auditus ad rẽ q̃ vult audi
uare. d Cõfundãt ꝛ deficiãt. de. a. m. q̃ ꝛa erãt achitophel ꝛ alii ꝓpter vt p

operiantur cōfusione et pudore qui querunt mala mihi. Ego autem semper sperabo: et adiiciam super omnē laudē tuā. Os meum annūciabit iustitiā tuā: tota die salutare tuū. Quōniā non cognovi litteraturā: introibo in potentias domini: domine memorabor iustitie tue solius. Deus docuisti me a iuventute mea: et usq; nunc pronūciabo mirabilia tua. Et usq; in senectam et senium: deus ne derelinquas me. Donec annunciē brachiū tuū: generationi oī que ventura est. Potentiam tuam deus et iustitiam tuā usq; in altissima que fecisti magnalia: deus quis similis tibi. Quantas ostēdisti mihi tribulationes multas et malas: et conversus vivificasti me:

Nicolaus

De lyra

et de abyssis terre iterū reduxisti me. Multiplicasti magnificentiam tuam: et cōversus consolatus es me. Nam et ego cōfitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam deus: psallā tibi in cythara sanctus isrl. Exultabūt labia mea cū cantavero tibi: et anima mea quā redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuā: cum cōfusi et reveriti fuerint qui querunt mala mihi.

Psalmus LXXI.

Psalm' david in salomonē.

Deus iudicium tuum regi da: et iustitiā tuam filio regis. Iudicare populū tuū in iustitia: et pauperes tuos in iudicio. Suscipiāt montes pacē populo: et colles iustitiā. Iudicabit pauperes populi: et salvos faciet filios pauperum: et humiliabit calūniatorem.

Tunc locus est vere et secure exultationis cum non licet impiis dominari.

Cas. Quartus psalmus de duabus naturis christi.

Nicolaus

De lyra

Cum sole. [illegible]

Et permanebit. Aug. [illegible]

rem. Et permanebit cum sole et ante lunam in generatione et generationem. Descendet sicut pluvia in vellus: et sicut stillicidia stillantia super terram. Orietur in diebus eius iusticia et abundantia pacis: donec auferatur luna. Et dominabitur a mari usque ad mare: et a flumine usque ad terminos orbis terrarum. Coram illo procident ethiopes: et inimici eius terram lingent. Reges tharsis et insule munera offerent: reges arabum et saba dona adducent. Et adorabunt eum omnes reges: omnes gentes ser-

[illegible]

Cass. Descendet. Christus quem nil posset sustinere si vellet manifesta potestate cognosci, voluit leniter in vtero virginis sine aliquo strepitu vel pluvia in vellus descendere [illegible]

Cassiodorus. Vel iuxta interpretationes nominum, Tharsis exploratio gaudii. Arabia, humilis vel campestris. Saba interpretatio vel conversio. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Quia liberabit. [illegible]

Quia liberabit. Cas. De operibus eius agit. [illegible]

vient ei. Quia liberabit pauperem a potente: et pauperem cui non erat adiutor. Parcet pauperi et inopi: et animas pauperum salvas faciet. Ex usuris et iniquitate redimet animas eorum: et honorabile nomen eorum coram illo. Et vivet et dabitur ei de auro arabie: et adorabunt de ipso semper: tota die benedicent ei. Erit firmamentum in terra in summis montium: superextolletur super libanum fructus eius: et florebunt de civitate sicut fenum terre. Sit nomen eius benedictum in secula: ante solem permanet nomen eius. Et benedicentur in ipso omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. Benedictus dominus deus israel: qui facit mirabilia solus. Et benedictum nomen maiestatis eius in eternum: et replebitur maiestate eius omnis terra: fiat fiat. Defecerunt laudes david filii iesse.

[illegible]

Defecerunt laudes.

Hierony. etiam hoc diligentius obseruandum est quod illud defecerunt hymni david filii iesse ad finem septuagesimiprimi psalmi pertineat. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Psalmus LXXII

[illegible]

[illegible]

Psalmus Asaph.

Quam bonus Israel deus: his qui recto sunt corde. Mei autem pene moti sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei. Quia zelavi super iniquos: pacem peccatorum videns. Quia non est respectus morti eorum: et firmamentum in plaga eorum. In labore hominum non sunt: et cum hominibus non flagellabuntur. Ideo tenuit eos superbia: operti sunt iniquitate et impietate sua. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum: transierunt in affectum cordis. Cogitaverunt et locuti sunt nequitias: iniquitatem in excelso locuti sunt. Posuerunt in celum os suum: et lingua eorum transivit in terra. Ideo convertetur po-

[illegible]

Psal. LXXII.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

pulus meus hic: et dies pleni invenientur in eis. Et dixerunt quomodo scit deus: et si est scientia in excelso. Ecce ipsi peccatores et abundantes in seculo: obtinuerunt divitias. Et dixi: ergo sine causa iustificavi cor meum: et lavi inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce nationem filiorum tuorum reprobavi. Existimabam ut cognoscerem: hoc labor est ante me. Donec intrem in sanctuarium dei: et intelligam in novissimis eorum. Verumtamen propter dolos posuisti eis: deiecisti eos dum allevarentur. Quomodo facti sunt in desolationem: subito defecerunt perierunt propter iniquitatem suam. Velut somnium surgentium domine in civitate tua imaginem ipso-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Ad eternum ab eo nunq̃ vltra separabor.

Qui fornicantur. hoc fornicationi comparatum ē cultus illor. q̃ p
filiis ydolis amat in quo habet omnia.

In postis. aug. In publico vel in porchis apostatar q̃ sunt porte
ecclie. Qui predicatio que Egypti vanitati colle inania ē. Vel virtutibus
colla ē filia spōn. i. spe
culationis.

Iniecit. aliph. Aug.
Omnipotentia ih dedit
deitatem sm gratia q̃ pa
lear. Omnipotē tota ad
ler. qui qdem a ceo per
moysen. Post ipm̄ gra
tia q̃ implebat per ihm
ritatē. quod nūc exhibet
tur. Veritas. q̃ redditur
quod p̃mittebat. In lo
gr. Prophetia eadem po
capta cum euangelio fere
ola. Moralia. n. eadem
sed nō eadē data. nāq̃
tis eadem sacramenta q̃
ill̄a p̃mittebant hoc dāt
salutem. Nec eadem pia
misalig: in terrena pmo
alaribus. hic eterna. ibi
rena salutis. Illa q̃ adum
ta sanctificatio est enim vta
cio vel sacerdotes vel p
phetas: vel templa. Vbi
veritas venit vacuata sūt
omnia pso qd̃ ipm ocul
derunt. Et plangit aliph
mentis q̃ ingrata obtenebrata
terrena a celestibus: vel
testantes vt a nouercis sti
ad q̃ et hic eligas.

Primus psalmus la
mentationis sequuntur
alij duo. Irrvii. c. xxxvi. hoc genus vbertatis plenum charitate docet te
re cum flentibus: amplitudo misericordia placat tibi in gloriam hierusalem
nouella cuersa: necdū vetla capitulatare sicut post dicit hieremias capitulata
te pacta. Jdeo fauoribus capitulatis deplorata postulatur. vt duricia tu
dorem vel calamitatibus terrentur vel molliatur.

Laſ Monet relictis figuris transire adveritatē. Psal. LXXIII

Ut quid de⁹. Cal. Declarans exercitum horum in populum:
quem clm quare admisit: q̃ separari: et pcaut. p repulso pplo et
vltione in destructoꝝ q̃d̄ ciuitio ē et tam facta ē.

De lyra

deo bonum ē. per fidem et charitatem in pectori. o Ponere tu bonū
no deo spem meā. per certam future beatitudinis expectationem. spes a.
ē certa expectatio future beatitudinis et gr̄a et meritis pcouiciens.
t De annūciem xl. i. illa que debent annūciari fidelibus ad gloriam
tuam et eorum vtilitatem. v In portis filiē syon. hoc nō ē in hebreo
nec in translatione Hiero. sed fuit appositum ab aliquo exp̄sitore: ea q̃
tavetert testamento ꝓphete et doctores annūciabant reuelandos fore tūc
et legis expositiones in portis atrior dom⁹ olim̄ erat in mōte syō. propter
qd̄ fuit dictū Hieremie. vii. Sta in porta dom⁹ dei. Psal. LXXIII

P Ut qd̄ de⁹ repulisti. Hoc p̃posuit talis titulus in hebreo et i
v translatione Hiero. Eruditio aliph. et hꝰ multiplicē inditatum:
qz eruditus fuit a deo q̃ reuelationē de contentis in hoc ps. et ipi
plit hāc ps. ad gratitudinē alioꝝ. De materia seu hui⁹ps. dicit Rā. Ba.
q̃ aliph in ipō populū capeuitatē popul̄ israel per Titum et vespasianum
secundum q̃ deus orauerat: fecit hunc ps. orando pro liberatione popu
li ab ista capeuitate in qua nunc ꝺquam liberationem expectant iudei
fieri per regem messiam: qui reedificabit eis ciuitatem hierusalem et templū
et restituet eis archam testamenti et vasa sanctuarii. Sed hec expositio ba
bet erroneum fundamentum. Q̃q̃ ipō futurus sit in mundum: ideo hoc tps
transiit in preteritum vt frequenter dictum est. similiter q̃ndum ad hoc
q̃ dr̄ de archa testamenti et aliis vasis sanctuarii: q̃ sint eis redditā: q̃
dicitur Hiere. iii. In diebus illis ait dominꝰ: nec dicēt vltra: archa fedꝛa
menti dñi: nec q̃ ascendat super cor: nec q̃ recordabūtur illius nec visitabū
tur nec fiet vltra. ꝓpter quod saluo meliori iudicio mihi videtur q̃ ps. tūc
loqtur ad ihām de captiuitate babylonica: quā peculit aliph futur⁹ esse
in hoc ps. orauit pro eius liberatione. Dcim igitur sensum hunc ps. ille
ciuitur in quatuor partes. Jmo enim aliph ꝓ liberatione populi alie
qat̄ priūam dei amicitiam. secūdo aduersarium malicias dei: Tertia
manus tua. tertio dei potentiam ibi: Memento. quarto populi inimici
tiē: Ne tradas bestijs. Circa primum sciēdū q̃ ad magnanimum pertꝰ
q̃ si amicus eius familiaris in aliquo offenderit cumcitius ei reconcilia
ri debet ꝓpter priūam amicitiam: deus ait eligit populum israel sibi
sibi familiarem et peculiarem: et q̃ hoc allegat aliph triūum reconcilia
tionem: sic̄ multipliciter deum populus offendēdo ante babyloniam
captiuitatem

Repulisti nos. Cal. Quasi alienos a tua dilectione. In finem.
me ꝓpio pascitur. Jnteriti. i. captiuatum significat q̃ a tuo vultu aliano
Quos nominat vt pō patrono misericordiā cōmouear. Tue. in eos tē
per astē⁹ ostendam⁹. quos aliquādo fuisti nostros memineris.

Possedisti. Cal. Vel creasti. i. ñ ōes creat⁹ vt disponit. iudeos tñ spe
cialiter. quia legē et ꝓ
phetas dedit.

Redemisti. Aug.
er pro. i. p te pacem.
Mōdo. Aug. E mirāda
fron speculato ēin quo
in quare habitasti. Vbi
vacat in eo. Nec mōtes
vel montis fron. sūt in
eo. Duabus gentibus irata.
tacta. que fuit veritas p
missa. per syon hierūm fi
gnat. in qua pōtia dñi habitauit. q̃d ne daret
ciuitati supplicat.

Ut quid. Hieronymus Aug. Ista congregatio
virga hereditaꝰ dī. qua
voluit possidere virgam
moysi in serpentem ver
tit: sed apprehensa cauda
rediit in virgā. Petro.
Mystice. qz modo sanctu
serpentis intrauit i mun
dū: virga in serpentē ipse
tu mōte. Vbi et q̃ locutus
batur serpenti. Ligis mor
tuū credit. sanatur a ser
pentibus. i. a morte eter
na. Erpauit moyses et fu
git. sic apostoli morientē
ꝓpō. Retra cauda. i. po
steriora. Vel ego. q̃ ꝓpō
occisus: postea surrexit.
Manda. Et ē finis. secūdū
quo redimus ad manus
dī et stabilimur. q̃ inor
tem quasi ꝓ serpentem sistimus. Aug. sed q̃ hec et de gentibus: exponit
de qbus dicit: Modo fron. i. non de ciuitē. Vel montem fron illū qui
habitabatis in ipso. Jesus manū. i. tu super duas eor: a quas exercita est hieru
sal̄. Et regis gentiū. in finē qz et ipsi ipm tam nouerunt.

Deus. Cal. Potēti. vt supbiā eoꝝ vertas ad humilitatē. ducta eos
in finem. i. non quod et impietati. q̃ ratione ipsiana religio exhonuit. Deus
q̃ et multā superficiosā facta est sanctissima.

Quanta ma. Aug. sacerdotes et militeria templi ꝓcula fuerūt. Deus
glia. vel ecclia vel captiuata. Inimicus romanus exercit⁹ ad hoc ꝓ pleplis
pmisit eos. Gloriati. Aug. Cal. de victoria sua. Ecce q̃ non bono
glio fecerūt. Gloriamini ledūs lolius seq̃ pemitabo. bi ad gloriā verturn q
te oderāt sicut demonij q nullatenꝰ sunt tollerādi. In medio. nō i eccie
mo loco sed in medio anie. alia ſta. sacrificia. i. edmiscuit.

Nicolaus

captiuitatem. et hoc ē quod dr̄: Ut qd deus repulisti. i. populum tibi fami
liarem et electū. a In finem. i. tam diu sustinendo et captiuitatem.
b Iratus ē furor tu⁹. p hoc non ē intelligendus in deo aliqs mot⁹ pas
sionis sed rigor iustitie. c Sup oues pascue tue. i. super populū
tuū israel quem pauisti mānā. et. aquis in deserto. q̃quo introduxisti eū
in terrā mellē et lacte fluentem. vt habetur ꝓuc. v. d Memor. esto
congregatiōis tue. q̃ dño congregauit filios israel in egipto. quando de
buerunt egredi de egypto. vt dcm fuit Exo. xii. e Quā posuisti ab
initio. i. antiq. f Virgā hereditatis tue. i. indices. que vt hereditas domini
eo q̃ ibi vigilāt cultui dñi⁹. vbi alit ꝑ salter habebat locum regendi re
gium: ostenditur cum dr̄: h Mons syon in quo habitasti in eo. q̃ i
monte syon fuit templū in quo celebrabat de⁹ ꝑ certis modo habitare: i. et
domus regia sunt frequenter dictum ē. k Et cuia manus tuas. hic
frequenter allegat ꝓphēta adiuuantium malicia: ꝓpter quā deceno ē q̃
deus eā penitus liberet dicentes ad eos. Et circa hoc fino allegat malv
ola babyloniorum. dcto apostatarum. indicēdo: Signa nostra. Circa p
mū dicit. Et cua manus tuas. i. virtutum tue potestatis: q̃ in deo non ba
bent locum finem et cooperio. l In sempiternā cop in finem. i. ad
frangendū totaliter superbiam babyloniorum: quod facit tūc ꝑ ipm
Cyrum et darium babyloniam destruit: vt habetur Dan. v. Et huius
destructionis allegat causam mouentē dicens. l Quanta malignā
tus est inimicus. i. rex babylonie et eius populus. m In sancto. i. in
templo diuino cultui deputato. Consequenter applicat magis in particu
lari mala facta a babyloniis in ciuitate et in templo deorum dr̄:
n Et gloriati sunt. tanq̃ fecissent ꝓpter virtutē cum tamen a te factum

In sancto. Cal. In sanctuario q̃ destruxerūt id templi vel deum vide
tur despexisse profanatura ceteris in exemplū.

Signa. aug. aglae q̃ non signa vel tumulos monumenta victorie in
per portas. Regia sua manifestauit. dolore tuorū. vt ad videri vm
dictā fuerunt vulnē. offendere q̃ fulgurātis⁹ fuerunt. vnde i fabulis. Et nō
cognouerunt. i. q̃ vel in
spiratione hoc fecer. Vel
cut i retia. ita in templo
posuerunt signa. vt sint lo
lent tanq̃ proprij et ei
ta. i. in portis vel in via
e in plateis posā. vbor
fug. summā. i. per ultra
loca.

In cortice. Cal. Vel
sicut i egressu vesper. i.
non cognouerūt ad hec
liorum a deo ordinat
Quasi in silua. Cal
fio. Quasi ꝓpheta cuerlionē templi.

In securi. aug. Ag
gu. securis adhr trabes.
alcia minus ꝓ gladius. ꝓ
hoc ergo e magnum res
e minimus dicit dolorat
vt ciuitas fundat⁹ ꝓ deus
stata. suus insula. ꝓ gentis
elimetauit. In terra
vsq; altera. Deiecerunt
culmina ad tanā. vt ar
cta. Augu. scr⁹. vt arto
claudicat. Cal. vel po
tell totum legi et gloria
delpannū iudeoꝝ. ab il
lo loco deiecerunt in cede
suo. Polchrius mala mi
fericordiā iudicat potuit
monere nisi eēt confessa
ta in tadeis fugena. Jra
fecerūt et vsq; exercitione
furiose dicerunt. abrogā

4 mutat

mus legē dei que nos non liberauit. qz et signa que debuerāt pauitiua non
modo videmus quasi posā recitatum hic debuerāt quod illic omenū facti
adhuc verbū desperantium indicet: iam non ē ꝓpheta quem consultamus.
vt olim sicbat in adiacentibus. cum essē posā ipm eos non habuerāt. ꝓ
perunt se derelictos. hec dicit ne videantur in clementia q̃ aliqñ ꝓ eis nō
t auditus q̃ merito sustinēt q̃ inter hec non penitent. Aug. hec dicunt
fedelq̃ patris opprobria indicq̃ non hoc dicāt eoꝝ cit pū ñ ēē
mutari. In finē mīsit vesperam. i. quando tudei conuertentur.

Signa n. vidim⁹. Cal. Jn merito hec mala nobis contigerunt. Et
nō exhibitū signa. q. vidimus sed nō intelligim⁹ et vere vidim⁹. q̃ hec
signā q̃ non ē ꝓpheta vel sacerdos vel vaticinio. vñ. Cū venerit sanctus sanc
tor⁹ cessabit vaticinio vestra. Et non nō cognoscet amplius ꝓpha aliqvod
de ꝓ ꝓpheta. i. nō ann sicubi ipm venturum q̃ tamen.

De lyra

fuerit ꝓpter popili correctionem. o Qui oderunt te. i. babylonii qui
erant idolatre. p In medio solēnitatis tue. i. in hierusalem quas de
structurā babylonii in qua tudei manentes in circuitu conuocabāt ter i
anno ad celebrandum solēnitates domini. f in festo pasce: pētecostes et
tab. ornaculorum. vt habetur Exo. xxiii. q Posuerunt signa sua. i. ve
xilla sua in signum victorie ꝓ capta ciuitate chaldei posuerūt vexilla sua
sup portas et loca solēnia: in signū capti onis victorie. ib subditur:
r Sicut in exitu. scilz habitatoꝝ ciuitas. o Sup summā. i. sup tur
res et loca arduas: vbi i signū victorie solent poniuexilla. et interponitur:
t Et nō cognouerunt. scilz deus hoc facientes ꝓpter peccata popili
israel dabat deus filios tantam victoriā: et attribuebant sue ꝓtectori.
v Quasi in silua lignoꝝ securibus ecciderunt ianuas ei⁹. i. tantas
ciuitates a deo electas ita crudeliter ecciderunt et destruxerūt sicut ligna
de siluis. x Incenderunt igni sanctuarium tuū. i. templū tuo cultui
deputatum et dedicatū. vt habetur. iiii. Reg. viii. y In terra. quasi
diceret sanctuariū tuum quod est in cele non potuerunt destruere.
z Polluerūt ps. i. q̃ capto templo imolauerunt suis idolis victimas
ete attribuentes sibi cōtinuerunt in victoriis aliarum gentium.
a Dixerunt in corde suo ps. i. de hoc habuerunt cōmune cōsilū chal
dei. quod subditur: b Quiescere facamus omnes ps. i. cessent enim ea
rum intestino et bello debuerunt amplius tpe non celebrare: ꝓpter quod
templum funditus debuerūt. c Signa nostra. Vbi contendunt
ꝓpheta allegat malitiam apostatarum indicēdo: multi enim iudeoꝝ
transierunt tunc ad chaldeos. vt habet Hieremie. xxxviii. et ibi erāt acto
res contra ciuitatē et templū tanq̃ apostate a iudaismo. sicut et de rapsa
ce q̃ iudeus fuerat. vt habetur. iiii. Reg. xviii. et illi blasphemabāt nra
non videmus. tantia quatia data sunt patres nostros in exitu de egipto

[illegible] Aug. vel non cognoscet adhuc domi. Iudeus agnoscat [illegible] Usquequo impro. ini. Et quasi diabolo cognoscenti usquequo suppo [illegible] adversarius. [illegible] adversarius. [illegible]

Ut quid avertis. Aug. post signum virge addit est signum manus mo[illegible]

[illegible]

non est propheta: et nos non co
gnoscet amplius. Usquequo
deus improperabit inimicus: ir
ritat adversarius nomen tuum i
finem. Ut quid avertis manum
tuam et dexteram tuam: de medio
sinu tuo in finem. Deus autem
rex noster ante secula: operatus
est salutem in medio terre. Tu
confirmasti in virtute tua mare

Manum et dexteram [illegible]

Deus aut rex noster. [illegible]

Aug. Deus autem [illegible]

In medio terre. Cas. [illegible]

Tu confirmasti. Aug. [illegible]

Escam. Aug. Christus est esca qua non consumimur. diabolus [illegible] consumimus. [illegible] est caput vituli conflatilis quod moyses misit in ignem [illegible] forma ipsa deinde minutatim comminuit, et paulatim consumeretur, postremum misit in aquam dedit populo bibere. Quia adora [illegible] corpus [illegible] Sed [illegible] bonis edificando quod est comminuere et bibere. Sic diabolus [illegible] consumitur. Item significatur cum draco moysi [illegible]

Nicolaus

a Jam non est propheta [illegible]

contribulasti capita draconum in
aquis. Tu confregisti capi
ta draconis: dedisti eum escam
populis ethiopum. Tu dirupi
sti fontes et torrentes: tu siccasti
fluvios ethan. Tuus est dies
et tua est nox: tu fabricatus es au
roram et solem. Tu fecisti omnes
terminos terre: estatem et ver tu
plasmasti ea. Memor esto hu
ius: inimicus improperavit domi

Fontes et torrentes. Aug. in alijs est verbum fons aque [illegible]

Cas. Vel totum de malis fontes quorum [illegible]

Tuus est dies. Aug. [illegible]

Auroram. Aug. Vel lunam. [illegible]

Tu fecisti. Cas. vel omnia [illegible] ab hoc loco. Tuus est dies. [illegible] Inimicus. Cassio. [illegible]

Terminos. Cas. apostoli [illegible]

Memor esto. Cas. [illegible]

De lyra

[illegible]

Et populus

Respice. Aug. [illegible] repleti terra.

Cas. Respice. [illegible]

Ne avertatur humil. Cas. [illegible]

Confusus. Cas. [illegible]

Exurge. Cas. [illegible]

Causam tuam. Cass. [illegible]

Cas. [illegible]

Tota die. Aug. [illegible]

nos: et populus insipiens incita
vit nomen tuum. Ne tradas be
stiis animas confitentes tibi: et ani
mas pauperum tuorum ne obli
viscaris in finem. Respice in te
stamentum tuum: quia repleti sunt
qui obscurati sunt terre domibus
iniquitatum. Ne avertatur hu
milis factus confusus: pauper et
inops laudabunt nomen tuum
Exurge deus iudica causam tuam:
memor esto improperiorum tuorum:

Superbia eorum. Cas. in fine ponit [illegible] malum quod est superbia. Vel. In finem ne disperdas. Aug. [illegible]

Aug. [illegible]

Nicolaus

a Et populus [illegible]

que ab insipiente sunt tota die.
Ne obliviscaris voces inimi
corum tuorum: superbia eorum
qui te oderunt ascendit semper.
In finem ne disperdas psal
mus cantici asaph. LXXIIII.
Confitebimur tibi de
us: confitebimur et invo
cabimus nomen tuum. Narrabimus
mirabilia tua: cum accepero tem
pus ego iusticias iudicabo. Li
quefacta est terra et omnes qui ha

[illegible] Psal. LXXIIII.

Confitebimur. Aug. [illegible]

Invocabimus. Cas. [illegible]

Narrabimus. Cas. [illegible]

Cas. Hec [illegible]

Liquefacta est terra. Cas. [illegible]

De lyra

[illegible] Psal. LXXIIII.

[illegible]

e permitti apostolos v prophetas.
Terra. Aug. per terram intelligit humanum intellectum concupiscentias. Vel terra per terram ostenta dicunt ipsi. i. hominibus terrenis et grossis ostenta videntur.
Angelus. Aug. malos i peccatores gloriantes quasi de deiectione illorum bonum colligunt esse.

Psalmus LXXV

Psalmus LXXV 49o

Psalmus LXXV.

Nicolaus

Augustinus

De ira

peccatis libere, vt post consolationem iudei iubentur offerre festiuas munera deo.

Vouete. Aug. alia sunt coia vota de his sine quibus nõ est salus: alia propria vt vouere castitatem & huiusmodi.

Cas. Vouete. quedam sunt que nec penitentes debemus soluere: vt non occidas & huiusmodi. Alia sunt que nisi vouerimus nõ cogimur implere. vt virginitatem seruare. [illegible]

Vouete & reddite dño deo vestro: omnes qui in circuitu eius affertis munera. Terribili et ei qui aufert spiritum principum: terribili apud omnes reges terre.

In finem pro idithum psalmus asaph. LXXVI.

In finem p idithun. Aug. Congregatio loquitur transiliens vt perueniat ad finem q est xps. Docet igitur desideria & illecebras mundi calcare. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Trans[ilit] sibi proponere nisi ex quo sunt omnia.

Cas. Transcendens omnia deum querit & inuenit. Psal. LXXVI.

Vox. Aug. Intentione deuotionis ad dominum non aliud ab eo petens quam dominum, quia deus.

Vel. Voce mea ad dñm. Ad hoc dicit, propter quod vult hoc addit: nec [illegible] clamare ad deum [illegible]

Voce mea ad dominum clamaui: voce mea ad deum & intendit mihi. In die tribulationis mee deum exquisiui manibus meis nocte contra eum: & non sum deceptus. Renuit consolari anima mea: memor fui dei & delectatus sum: & exercitatus sum

Intendit. Cas. [illegible]

In die tribulationis. Aug. [illegible]

Renuit. Aug. exponit tribulationes [illegible]

De lyra

per confidentiam in ipso sicut ipse in persecutione saulis & absalom filii sui. Super idithun: quia hic fuit creatus psalmus iste per eum. sed ista expositio [illegible]

[illegible]

dum me occupauit: vt contra omnem consolationem claudat se anima [illegible]

Et exercitatus sum. Aug. Vel garriui, i. exaltaui loquendo: vt garru[lus] [illegible]

& defecit spiritus meus. Anticipauerunt vigilias oculi mei: turbatus sum & non sum locutus. Cogitaui dies antiquos: & annos eternos in mente habui. Et meditatus sum nocte cum corde meo: & exercitabar & scopebam spiritum meum. Nunquid in eternum proiciet deus: aut non apponet vt complacitior sit adhuc. Aut in finem misericordiam suam abscidet: a generatione in generationem. Aut obliuiscetur misereri deus: aut continebit in ira sua misericordias suas. Et dixi nunc cepi: hec mutatio dextere excelsi. Memor fui operum domini: quia memor ero ab initio mirabilium tuorum. Et meditabor

Anticipauerunt. Cas. [illegible]

Oculi mei. Aug. Vel inimici mei anticipa. vigil. [illegible]

Cogitaui. Ideo turbatus. quia cogitaui dies antiquos [illegible]

Dies antiquos. Aug. Quid contigit ade pro inobedientia, et illo [illegible]

Nicolaus

spiritualibus consolationibus. a Et exercitatus sum. in diuinis laudibus. b Et defecit spiritus meus. [illegible]

[illegible]

Et dixi. Cas. Quid deliberando inuenerit [illegible]

De lyra

tate positi sperabant inde liberari: quia tamen ista liberatio differebatur [illegible] Nunquid in eternum proiciet deus nos a terra nostra. [illegible]

[illegible]

In alamoth filiorum. Aug. in precepto q̄ intelligit vel gbue hæreticis.
Cas. Qui contrariantur. Quoniam q̄ obscurabit filii corrumpendo: q̄ nō sunt ē
legere cū eis ac ē q̄ fructus ejus: cum dñr ac opera christiana: laudare
Deum. Aug. In alamoth quod ē adolescentiarum: quoniā in meio vi
juventus est. Mysticus in ope[ra] meditatōe dei ē intrare q̄dā adolescentia
spūal[is] multa: ⁊ in ipsa
forte quæ ecclesie ⁊ in
uenit in q̄ populus dñi
ut sig placens.

Deus ihū. Aug.
Per ipsam carnē sū q̄
venit ē p nobis. Aug.
Deus in filiis ⁊ spū: vita
redeūt ad ec. Et ecl hoc
ille quia de[us] magnus ē.

Vox mea. Aug. Cō
fessio ⁊ ad te venit: non
potenti nec terno placet d
malachia. q̄ tacite cogi
dantur.

Mea die ihū. Aug.
Ganan ille spūs: cui ad
quid misericordiā ei ad vitā.
Die in corpe[re] tacta ille.
In die q̄ tri[bu]s tibi q̄
paulo ad crucifixū dicit: q
absentiæ simulachrū ē

Populus. Aug. In
fidelib[us] ve cognoscit rjm
trū corpe[re] ⁊ corpe ⁊
dom ac laudat. Qui pñtia
rit redemptū.

Filios iosph.
Aug. i gentile populus.
Qui iosph vnctū[m] ipse
ēt sicut iosph vēdūtus in
egyptū regnauit: ita cōs
in gent[ib]⁹ prius humilia
tus ⁊ martyrib⁹. Aug.
Joseph q̄ puerit ad gen
tes augmēd interp[re]t[atu]r significat gētes de gl[ori]a magnitud[in]e ⁊ pplo dei. Et
Joseph ille a tribu Rubēn ⁊ patribus ad gētes fili ei[us] quos ex gētib⁹ elegit
Ceciderūt. Cas. Dyapsalma. Que in medio ipse ponatur apponit.

Aug. Quicunq; nōā fecisti vir. vel per eā videnda te o deus pater:
vel te o pce qui es virtus ⁊ teachnā vt. ec. a. ec.

Multitudo. Cas. Non pauci sed multitudo. Sonitus. in gemitu
cū pax: in actōe q̄ ag: Qui cū mare ⁊ pragosū sonāt diuersa vota populoꝝ
Sonitus. Aug. Qui ifti sonitus aquaꝝ: turbatio abyssoꝝ q̄ vocem
dederūt nubes de q[uib]⁹: Mandato nubibus meis ne pluāt sup eas imbrē.

Vox tonitrui. Cas. Tonitrui voz remouit: vt rotarum ⁊ timorē so

Nicolaus

lidio mirabilium meorum. id ēt mirabilium que fecisti in principio huius
liberationis. Cū parendo moysi in rubro in specie ignis rubeꝰ nō combu
rentis Exo. iii. ⁊ de virtute virge moysi in colubrē: in terrā in virgā: ⁊ de
manu eius apparente leprosa ⁊ iterū sanāte de puersione aque fluminis
in sanguinē: mirabilia fecit deus ī populo liberatōis de egypto: inuicta
ad hoc moysi. Exo. iiij. a Et meditabor in omnibus operibus tuis.
que fecisti in liberatōe populi de egypto. b Et in adinuēcionibus tuis
exercebor: id ēt in precepto legis: que ſpecialiter adinuenisti vt bonos ea
populo de egypto exuuit. c Deus in sancto via tua. id ēt in angelo
sancto tuo qui precedebat castra filiorum israel in columna ignis ⁊ nu
bis: ostendens eis viam per diem ⁊ noctem. Exo. xiij. ⁊ xiiij. ⁊ consequen
ter psalmista ex ratibus admirans concutit modum loquendi dicens:
d Quis deus magnus sicut deus noster: quasi dicat: nullus: quia nul
lus alius potest facere opera virtutum totius creature excedentia: Ideo sub
dit: e Tu es deus qui facis mirabilia. non solum hominibus: sed
etiam angelis: quia mirabilia diuina non solum excedunt facultatem hu
manam: sed etiam angelicam. f Notam fecisti in populis. tortus ac
bis terre. g Virtutem tuam. quia multipliciter per effectū egyptum: ⁊
hoc per scripturas legis ⁊ prophetarum que vsque fiunt ad omnes popu
los diuulgant. per predicationem apostolorum allocumq; christi discipulo
rum: ⁊ etiam per iudeos dispersos per orbem terrarum. h Redemi
sti in brachio tuo. id ēt in fortitudine tua: quæ per beatissimum designatur.
i Populum tuum filios Jacob et Joseph: vocat filios iacob: quam
tum ad illos qui eum iacob descendunt in egyptum de quibus habetur
Deuteronomii. ⁊ quum ad posteritatem eorum vicis: Aut filios ioseph: quia
illi fuerunt nati in egypto: ⁊ illi ⁊ illi fecerunt vnum populum a deo ele
ctum ex q̄ christus de illo populo erat nasciturus. k Viderunt te.
Hic describitur liberatio populi de egypto magis in speciali per diuisio
nem maris rubri ipsum ſpecificando: quum dicitur: Viderunt te aque ec.
id ēt ita deuse fuerunt aque maris rubri ad imperium tuum ac si te vide
rent ⁊ timerent: quia etiam creatura insensibilis obedit creatori. l Et

nus sentiatur allegoria in rota totius mundi.

Rota. Vero. Aug. est quod exponit orbis terre: quia circuloſa ru
bor tanando precipitio decurrendo miraculis.

Cōfessi sunt terra. Cas. Qui habitāt in terra ipſa terra mare vt q̄ fi
mel quia humana vita amara ⁊ pestilentib⁹ fluctibus: vel magis pisto
rum venerat.

In mari. Aug. Ad
tinet ā vō ipso sup aquas
ambulauit. Vel in cruci
bus: bolus q̄ filij fabri
di. Vel p terra tabi: p
mare gētes accipiūtur.

Et vestigia tua ec.
Incipiūt facta tabule
rū. Q. d. ly pata veteris
⁊ ſi miraculis obdurā: ſi
est cognitus a tabulis tab
dditis q̄ deducit in ma
nu moysi ⁊ aaron. Cognit
one miraculoꝝ q̄ fecerat

Duxisti. Cas. Est
git ad populo. Ludeos qui
dicit: mōdū venit ipse nō
vidēt sup mare deuilley

Silcat ouis. Aug.
nō vere oues sed boni.

Moysi ⁊ aaron.
Cas. Moysen interpret
assūptus de flumine: aaro
mono fortitudi: his nol
bus virtutes q̄ fecerunt
exprimitur. Moysen in
ter cetera in mari vbi fe
citissignalo p baptismū po
pulū liberari. aaron ec
clesie tenebat imaginē q̄
monti sanctissimo cōpat.

Intellectus asaph.
Aug. Quia hec narrata
inter[pre]t[atu]r intelligētia filioꝝ
mō in figura. Intellect[us] ist asaph est q̄s intellexit synagogā: ſi fidelit vel
q̄s ſpaliter dz intelligē: q̄ est mystice tñc. Figuraliter cadē mō in rei ſi
cut nunc nō in oibus illis bene placuit deo: ille ⁊ in illis: ⁊ ideo monendi.

Aug. Psalmus vel verba intelligētie q̄ est data ipsi asaphoc ⁊ gre
co determinat. Aug. In hoc psalmo vō hystoria refertur: nouit.
gratia declarat sic iudeos p suā delictis expulsos: ⁊ christianos assert in
tromissos vel verisig legis intentionē in vnū faciat pendere.

Aug. Per acta in veteri populo intendit monere nouus populum:
ne sint ingrati beneficiis dei: ⁊ iram eius prouocent. Primo arctos facit
q̄: q̄ apta videnf parabole: sunt ⁊ enigmata. Psal. LXXVII.

De ista

turbate sunt abyssi. Inquantum contra naturam suam solidate sunt: ⁊ sit
pro mario filijs israel a dextris ⁊ sinistris. Exo. xiiij. m Multitudo
sonitus aquarum: q̄ aque maris rubri cum magno fremitu ⁊ fragore re
uerse sunt super egyptios: subuertendo currus ⁊ equites eorum: vt habe
tur ibidem. n Vocem dederunt nubes. quia dominus ex columna
ignis ⁊ nubis fecit procedere contra egyptios fulgura ⁊ tonitrua: vt pa
ctum fuit ibidem. o Etenim sagitte tue transeunt. quia illa fulgur
procedebant quasi quedā sagitte a deo immisse. p Vox tonitrui tui in
rota. Id est ad multitudinem rotarum: quando enim auditur sonus rota
rum curruum: videtur aliquando q̄ fit tonitruum vel aliter. q Illu
rota. quia sonitus tonitrui causatur in nubibus que voluuntur circa ter
ram. r Illuxerunt coruscationes tue orbi terre. quia sic coruscatio
nes ⁊ tonitrua deuenerunt ad noticiam omnīū habitantium in terra: vt
predictum est: ideo subditur: s Commota est ⁊ cōtremuit terra. quia
ex tali noticia in omnibus terre partibus aliqui mon sunt ad timorem re
uerentiam ⁊ timorem. t In mari via tua ec. quia viam fecit populo
suo per medium maris. v Et vestigia tua ec. quia postq̄ aquæ
uerse fuerunt ad locum suum: illa via ab hominibus non fuit visa.

x Deduxisti sicut oues ec. per desertum ad modum ouium. y In
manu moysi ⁊ aaron. quia moyses erat dux populi: aaron frater eius ſa
cerdos offerens hostias ⁊ sacrificia pro salute populi israel: vnde
Exodo. vi. dicitur: Ille est aaron ⁊ moyses quibus precepit dominus vt
educerent filios israel de egypto. Modaliter potest exponi psal. ille de
quacūq; congregatione fideli seu persona singulari exhibenti in tribulatio
ne temporali seu spirituali rogante deum deuote ab ea liberari: quantū
cūq; ex infirmitate humana tedio affici videatur tamen sperat diuinitus tri
rari exemplo precedentium sanctorum quos deus liberauit de manibus
tyrannorum per gloriam martyrii ad eternam beatitudinem transferēdo
⁊ aliquando etiam in presenti vita ad tempus reseruando ad confirmatio
nem christianorum in fide: qui videntes aliquando martyres liberari de
manibus tyrannorum mirabiliter per hoc magis confirmabuntur in fide.

Amen dixit

Attendite. Cas. Pro ipſe vbi logf vt remissa erectat.
a Populi meus. q̄ mīst obedientia dei est atq̄ho q̄ salus[ſ]locutur
ei[us]: quia a. ab initio veteſt. ec. vt hi sel synagoga mal exprobrat
q̄ dñs nomīa ei[us] pecunt.

Aperiam os meum. Aug. Parabole rep illuminos. Propositiōes. q̄
grue problemata: quotiones aug̃ solumdū habentia.

Quanta a. Cas.
Admirans dicit q̄ tantā
deus fecit: ⁊ ingrat[os] sint
(scic) ſi nō cū: pdict ſi
filijs ne sint sicut patres.

Aug. Prius de[us] in
hoc locutus est tam hō
ipse: quia a. Illud pā
est dixit deus ec ſi ne cō
uenat eius locutio.

Et suscitauit. Au
ga. Hoc ostendit vsq̄ in
num. vnde. ā. loquar p
po. ab initio. Initiū est
vetus testamentuꝫ: finis
nouū. Pot timor: q̄ ē initi
ū: ſ; hic ppō finis legis
ad iustitiā ei credēti qui
dat spūs: vñ charitas q̄
pellit timore. hui⁹ no. te.
testimoniū ei vetus leꝫ:
qz hꝫ testimoniū a legē ⁊
pphetis vñ rabernacu/
lū testimonij dicebat q̄
ludaigꝫ tot mystica figu
rabat. Testimoniū ē de
ve. testa. inq̄rū ponit et
testat[ur] ter taquanū iudex

Cas. Remi. Suscī
tauit quasi mortuū ī adā
testimoniū. i. legē: vt nō
deleribil[is] suscitatur prius
ignorātia subsisti. Testi
moniū in iacob: hoc so
lū est q̄ iacob cū angelo
luctat[us] tacito sermone clau
dicauit: q̄ significat iu
deos peim fide ostaccipti
a salute vsq̄dē: ita hui⁹ rei testimoniū fuit q̄ iacob accidit. Ecce parabola

Filijs suis. Et sunt idem filij generatio altera. Lpopulus gratie.

Generatio altera. Per generationes transmissa sunt mādata dei
ne q̄s putet vni data. Et ponāt. Dec est vltimus ptus pdicationis.

Exquirāt. Aug. Qui olim sunt. ā. cognouit[ſ] modo exquisi: vt spe
rantes in deo: adiuuentur ad implendum ea ec.

Nicolaus

a Attendite populi meus ec. Huic psal. Psal. LXXVII.
a poemīnf ratio titulus in hebreo ⁊ in translatione Hiero. Eruditio
alaph: ⁊ accipit dupliciter. Lactuc ⁊ pallucaquia de his que in
hoc psal. continent[ur] asaph fuit edoctus a parentibus: vt patet in textu: et
p spūs sancti plenius. scripte etiā psal. ītū ad eruditionē ppli. De mate
ria vō huius psal. saltus iudicio meliori mihi videt q̄ asaph fecit hunc pō.
volens ostendere ex scripturis ⁊ hystoriis antiqs q̄ regnū israel pertine
bat ad dauid ⁊ posteritatē eius ex diuina electōe. Inter alias aūt trib⁹ tri
bus ephraim videbat magis alpitare ad regnū: ita q̄tā ephraim fuit filij
ioseph q̄ habuit dominū sup alios fratres suos in egypto: ītā q̄ iacob pa
triarcha adoptauit ephraim ⁊ manassen in filios: vt habet Gen. xlviii.
tum quia benedictis eis ppōsuit ephraim q̄ erat iunior ipsi manassē: vt ibi
dem habet. vñ ⁊ theodosij q̄ innuit regnū q̄nū ad dece trib⁹ fuit de tribu
ephraim: ppter qđ asaph hꝫ toti ppō israel in hoc psal. loquat[ur] ſpaliter
pro tribu ephraim tñcte. Igit sm hāc sensum pō. ille in tres partes dividit[ur]: primo asaph premittit quandā ptationē. Et secūdo subiūgit sua nar
rationē: ibi: Quanta audiuimus. Tertio pelagit intentā solutionē: ibi: Et
repulit. Circa primū asaph reddit auditores benivolos docilos ⁊ attentos
sicut soler in ptationib⁹ fieri: reddit aūt auditores eos benivolos in p̄ona
bili dicens: Attendite populi meus ec. Lquasi vos q̄ ctio mihi populus pe
culiaris ⁊ electus debetis esse benivoli ad audiendas legē quā p̄ceptis po
pulis dedit vobis in monte synai. Secūdo reddit eos docilos. d. p In
clinate aurē ec. Lmodus enim est docilis discipuli aurē sua humiliter fle
ctere ad verba magistri sui. Tertio reddit eos attentos ex difficultate mate
rie ad q̄ debet bolos attēdere. d. e Aperiā in parabolis os meū: vo
cant hic parabole facta ⁊ dicta veteris testamēti: q̄ fuerūt figure nouī. l.
Christi. e. Dic in figura p̄tingebāt filio. d Loquar ppositiones ab ini
tio. Lā. solet tractari inter sapientes ab antiq. vñ in hebreo ⁊ in translatione
Hiero. hꝫ: Loquar enigmata antiqua. e Quanta. Hic ostendit subdit[us] nar
ratio in qua primo deferibit bonitas dei ⁊ ingratitudo ppli in quodas ge
nerat. Secūdo magis in spāli: Filij ephrem. Circa primū offendit difficia
dei contra populo iudaico fuisse sufficienter et manifestata: vt de ingratitu
dine nō posset p ignorantiā excusari. d. Quanta audiuim⁹. l. dei bñficia col
lata p̄ populo iudaico in egressu de egypto: ⁊ in p̄gressu postea: ⁊ in ingrē

f Attendite hoc totus qui e' dedite legem.
f oculi vestri sint ex. f Augustinus.
g qui e' congregatio dñi. f a.

Attendite po LXXVII

f per tumultum ⁊ de hoc attendite. Aug tu
mor infidi repulit.
pule meus legem meaꝫ: inclinā
f f cordis. f f Aut intelligendū verba ad ego.
te aurem vestrā in f verba oris
f f qs. f f que aperte.
mei. Aperiāmi f parabolis os
f f per ſimil. f f enigmata.
meum f loquār f propositōes ab
f f er quo ne ego ipse error. f f in veteri testa
mento positas. f propter mysteriorum.
f initio. Quanta audiuimus ⁊
f f in nouo testamento implen. f f a quibus.
f Cal. Observa f propheta quod ⁊ illi postulat.
f cognouim⁹ ea: ⁊ pres nri nār
f f a.
rauerūt nobis. f Nō sunt occul
f f Spūalibus. f f in qua parte regnum eius
f eius generum que aqua ⁊ ipsa generatur.
tata a f filijs eoꝝ in f generatiōe
f f laudat eius ec.
altera. Narrātes laudes domi
f f liberationis vel potentias. f f q̄ pau ti
phoibus vñ.
ni: ⁊ virtutes eius ⁊ f mirabilia
f f non modo gentis. f f quasper illud testimo
nium percati quod laudat apparuit ⁊ renatū.
eius q̄ f fecit. f Et suscitauit testi
f f populo iudaico. f f repetit. f quasi legis de
vaga voluntate erraret. f hoc est testimonium.
monīū in f iacob: ⁊ f legē posuit

f Dixit in corde suo: ⁊ f ascendimus in aquis. f f in qua lege.
f f In hac sententia propheta increpat malitiam
hom tamen a malitia vel fraude. Rhythmo vulgo populus
in f israel. Quātā mādauit f pa
nam nostra qui sumus.
tribus nris: nota facere ea filijs
f f ad hoc accipere. f pronuntiare. f q̄ qđ
patres non nouerunt. f f de gentibus data.
suis: vt cognoscat f generatō al
f f et cognoscētes. f christiani. f f post secundo.
f qui nati sunt ⁊ nascentes ⁊ surrexerūt ⁊ ad surgē
dū est expulsi in terra. f f Sortem hereditatis ea.
tera. f Filij q̄ f nascentur ⁊ f ecur
f f posteris. f f ad hoc nascitur creatio mea.
gāt: ⁊ enarrabūt filijs suis. f Ut
f f non lege que ponit.
ponant in f deo spem suā: ⁊ nō

f f Sine labe sua opa q̄ malis nō a deo. f f in fronte
facies idola colebat. f f hoc ad verbum recitando.
f obliuiscantur operū dei: ⁊ mā
f f operande.
data eius f ecquirant. Ne sint
f f sicut.
sicut patres eoꝝ generatio prava
⁊ f exasperans. f Generatio que

f f ad mutuam fr correctionem. f f et manum.
f cor tale est generatio. f f Magis q̄ aliis ad
bebat videre q̄ ie imperator qui fecit imperari his quali
ex operibus suis q̄ querebat.
non direxit f cor suum: ⁊ f nō ēt
creditus cum deo spiritus eius.

Diana. Cas. Mortuum nō recipit ⁊ deo vbi ostendit sperare. Super
alio mortuorum: ⁊ in salutatoꝝ arma mittit: vñ qui equitavit pecc. vbi ⁊
⁊ dñs nomīa ei[us] pecunt.

Nō direxit cor. Aug. Dilexit cor hꝫ q̄ prave intellexit nō cor
rigit: ⁊ q̄ natura boni nō gbat: nō ēt credulus ēt deo spi. s. i. nō bñ fun
dat nō ei assensit.

Pueri arcū. Aug. Ecce nam ipſi oci
oper. Ipsa bella corpe
rantur ēt qđ de[us] ostendit
nō ēt nisi credēdo: ⁊ q̄
iustificat impiū quod nō
habet generatio prava
⁊ amara deo.

Aug. Exhibuit mul
ta vicit: ⁊ figuram gratie
⁊ nō solū facta remissi
nē peccatoꝝ: ⁊ congrua
fieri spūs bona in optimis
bonis. q̄ si essent: non
credidit deo ipse et[iam]. Hic
cū deo spūs credit. ⁊ nō
credere spūs sui posse ta
cere sine deo iustificāt. cū
deo ēt credē in deum
q̄ prius ēt q̄ credē deo.
Nā credim⁹ ⁊ bol. ⁊ nō
in bole. In deum credere
est ei credendo adherere
ad bene cograndum: vñ
de apostolus: Bonū adhere
re deo verum ēt spiritum
cum illo. Nā aurum ge
neratio ⁊ ſi credidit bonū
non tamen in deum.

Montanus arū.
Augustinus. Figurate
dicitur q̄ aliquid admittur
tur arcu. Dū intendentes
arcum ⁊ mittentes sa
gittas. graci tamē habēt
missilem arcubus. Per
eſtem totum genium a
parte significat: ⁊ ideo quia ab his aliquid boni expectandum fuit. hanc
partem elegit. Sunt enim de illo filio ioseph cui iacob veterum impo
suit: ⁊ malori propositi. Cum autem hec tribus hic culpetur: pater iacob
figuralit: q̄ nouissimi essent primi ⁊ primi nouissimi. Sic abel maiori pue
tus est: Jac: Esau. Phares zaram ēt qui primo
manum emisit. David frater duodecim populo iudeorum populus christianus.

De ista

su terre promissionis q̄ scripte sunt in libris moysi ⁊ iosue eius mini
stri. f Et cognouimus ea. ⁊ modus cognoscēdi subdit: cū ob: g Et
patres nri ec. quos deum⁹ credere tanq̄s solliciti de nra salute b nō
sunt occultata ec. Jq: pres narraverūt filijs succedētib⁹ ēt in generatio
nibus. i Narrantes laudes dei. hoc refert ad illud q̄ primit: p Sed
nri narraverūt nobis laudes ostiquos moyse ⁊ alis ipſi laudauerūt deū
in egypto mario rubri dicētes: Cantemus dño gloriose ec. Exo. xv. k Et
virtutes eius. quas pecit egypti dece plagis. l Et mirabilia ei⁹ q̄ fe
cit duobus patres nros p mare rubrū: ⁊ p deserti. m Et tulerunt ec.
q̄ post eductionē ppli de egypto dicit eis lex: in mōte synai. Exo. xx. que
vocat testimoniū ideo q̄ decē sūpta decalogi fuerūt scripta in tabulis la
pideis: vt in posterū essent testimonia diuine locutōis ei populo. Mo
ysis filij scripsit Deuteronomiū: ⁊ percepit poni in latere arche vt esset ibi in
testimoniū pena populū. vt habet Deut. xxxi. Dicit ēt ier. i Judee: q
filij ill[ī] eam susceperūt. p le ⁊ p posteris suis: sic dignat ois pres ⁊ ab
sentes futuros. sm q̄ dr Deu. xxix. Nec vobis solis ego hoc fedus feriens
hec iurameta firmo: sed cūctis q̄ntus ⁊ absentib⁹. p̄ter quod dicitur:
n Quāta mādauit ec. Jc q̄ ei pres legē susceperūt p le ⁊ p filijs poste
ris ne tenebant eis notificare: ppter qđ dr Deut. vi. Narrabis ea filijs
ac nepot tuis tuis. o Et cognoscat generatio altera. q: pres tenebant
notificare filijs de gñatōe in gñationē subdit: p Filij q̄ nascent. ⁊
pgressa ec dicit: e hui⁹ notificatōis subdit cā finalis duplex. Una ē accepta
bonā q̄ natat ēt dr: q Ut ponāt in deo spem suā. de futura remissōne
r Et nō obliuiscant opera dei. Min⁹ dicit ⁊ plus significat. i. in sua me
moria teneant firmiter opa dei. s Et mādata eius exqrāt. sancti intelle
ctū a sapientia ingrēdo: vt sic ipleāt opa: nō solū sm vīa legi: ⁊ etiā sm
intentionē mādati. Beda ēt dicit notificatōis ē cuiusdo matis q̄ notat ēt
dr: t Ne fiāt sicut pres eoꝝ ec. Lsicut dicit. Jacob. ēt cui pres ſ
pto credito p magna pte fuerūt pauci ⁊ dece exasperantes ipm: ⁊ fatorcendo ei
tuli aurei: ⁊ in multis alijs que tanguntur in Exo. ⁊ in locis ibi. propter
quod dicit moyses propheta suo de monte synai. Deutero. xxxi. ā. vic qua ego
hūo ea de egypto sēp adhuc vīm pcinduli. ideo subdit: v Ipse
ratio q̄ non direxit cor suū ad deū diligendū ⁊ in preceptis eius ambulādū.
s Et nō est creditus ec. Jq: incredulitate fuerūt eius promissionibus: et patet

Vel. Filij effre. Aug. Intendentes & mittentes arcu. i. arcu aliq̃d mittentes vel intendentes ac & mittentes sagittas. i. pmittentes leuare legē ... [illegible] ... coram patrib⁹ ... [illegible] ... nō audiuit sed tētatio ... pbat.

Corā patrib⁹. Cas. Incipit narrare ... [illegible]

Aug. Corā patrib⁹. ... [illegible]

Filij effrem intendentes & mittentes arcus: cōuersi sunt in die belli. Nō custodierūt testamētum dei: & in lege eius noluerūt ambulare. Et obliti sunt benefi ciorum eius: & mirabiliū eius q̃ ostendit eis. Corā patribus eorū fecit mirabilia in terra egy-

pti: in campo thaneos. Interrupit mare & pduxit eos: & statuit aquas quasi in vtre. Et deduxit eos in nube diei: & tota nocte in illuminatione ignis. Interrupit petrā in heremo: & adaquauit eos q̃si in abysso multa. Et eduxit aquā de petra & eduxit tāq̃ flumina aquas. Et apposue

In terra egypti ... [illegible] ... In nube. Hic. Cas. Hoc futurū indicabant ... [illegible] ... Tota nocte. In illuminatione ... Petrā. Cassio. In heremo ... [illegible]

Egypti q̃ māsus. Campus thaneos, planicies humilis mādati. In mūdo ergo humile mandatū accipimus: vt in futuro exaltemur. Qui fecit stare aquas & traiecit eas: cohibet concupiscentias: cum seculo renunciatur: vt peccatis omnibus quasi inimicis deletis:

gratius sit munus. Adaquauit q̃si pecora nō hoies ... [illegible]

Tanq̃ flumina. Cassio. Aqua que de christo ... [illegible] ... ne deficiens sit fons aque salientis in vitam eternam.

Nicolaus

Nu. xiiij. & loquit hic asaph ... [illegible] ... Filij effrem. Hic ... [illegible] ... Corā patribus ... [illegible] ... Non custodierūt testamentū dei ... [illegible] ... Et obliti sunt ... [illegible] ... Corā patrib⁹ ... [illegible] ... Pōt etiā aliter

De lyra

dici de mirabilibus factis in pñtia moysi ... [illegible] ... In campo thaneos ... [illegible] ... Interrupit. Hic ... [illegible] ... Et statuit aquas quasi in vtre ... [illegible] ... Et deduxit eos in nube diei ... [illegible] ... Interrupit ... [illegible] ... Et adaquauit ... [illegible] ... Quasi in abysso multa ... [illegible] ... Et eduxit aquā de pe. ... [illegible] ... Et apposuerūt. ... [illegible] ... Exo. xiiij.

Adhuc peccare. Cas. i. adiecerūt vt inter tot beneficia nō crederēt quod vt maximū intelligeret peccatū ... [illegible] ... In iram. Cas. Nō credētes deū posse difficilia sibi facere ... [illegible]

In inaquoso. Aug. ... [illegible] ... Mensam. Cassio. Mystice: refectionē sapientie vel corpus christi. Ideo audiuit. Cas. ... [illegible] ... Distulit. Aug. ... [illegible] ... Et mādauit. ... [illegible] ... Et ianuas celi. Cas. Ianue ipsi pdicatores ... [illegible] ... Māna ad mādu. Cas. Significat panē ... [illegible] ... eis pluitur toti mūdo: & apertis eorum cordibus quasi celestibus ianuis

runt adhuc peccare ei: in irā cōcitauerunt excelsū in inaquoso. Et temptauerunt deum in cordibus suis: vt peterēt escas animabus suis. Et māle locuti sunt de deo: dixerunt nūquid poterat deus parare mēsam in deserto. Quoniam percussit petrā & fluxerunt aque: & torrentes inūdauerunt. Nunquid & panes poterit dare: aut parare mēsā populo suo. Ideo audiuit dominus & distulit: & ignis accensus est in iacob: & ira ascendit in israel. Quia nō crediderūt in deo: nec sperauerunt in salutari eius. Et mādauit nubibus desuper: & ianuas celi aperuit. Et pluit illis

māna ad māducādū: & panē celi dedit eis. Panem angelorum māducauit homo: cibaria misit eis in abūdātia. Transtulit austrū de celo: & induxit in uirtute sua africum. Et pluit super eos sicut puluerē carnes: & sicut arenā maris volatilia pennata. Et ceciderūt in medio castrorum eorū: circa tabernacula eorum. Et māducauerūt & saturati sunt nimis: & desiderium eorum attulit eis: nō sunt fraudati a desiderio suo. Adhuc esce eorū erāt in ore ipso-

Exo. 16. Exo. 17. Nu. 20. (margin)

credenti ecclesie predicatur non stanti synagoge. Cas. Māna ... [illegible] ... Panem celi. Cas. ... [illegible] ... angeli per carnem factum lac edit homo.

Africum. ... [illegible] ... Et pluit super eos. ... [illegible] ... Sicut pul. Cassio. ... [illegible] ... Et ceciderūt. Aug. ... [illegible] ... Et māducauerūt. ... [illegible] ... Adhuc esce. Cas. De vindictis & simulatoribus ... [illegible] ... misericordia temperata. Esce. Cas. Māna, coturnices.

Nu. 11. (margin)

Nicolaus

Exo. xiiij. a In irā excitauerūt &c. i. in deserto in quo erat defect⁹ aq̃ ... [illegible] ... Et tentauerūt deū ... [illegible] ... Vt peterēt escas &c. ... [illegible] ... Quoniam percussit petrā ... [illegible] ... Nunquid & panes ... [illegible] ... Ideo audiuit. ... [illegible] ... Et distulit ... [illegible] ... ignis accensus est in iacob. i. furor dei qui frequēter in scriptura p ignem

De lyra

designat accensus est ... [illegible] ... Et ira dei ... [illegible] ... Quia nō crediderūt ... [illegible] ... Et mādauit ... [illegible] ... Et ianuas celi. i. aeri. ... [illegible] ... Et pluit illis māna ... [illegible] ... Et panē celi dedit eis ... [illegible] ... Panē angelorum ... [illegible] ... Cibaria misit ... [illegible] ... Transtulit austrū de celo ... [illegible] ... Et pluit super eos ... [illegible] ... Sicut arenā maris ... [illegible] ... Et ceciderūt ... [illegible] ... Et māducauerūt ... [illegible] ... Adhuc esce. Hic ... [illegible]

Electos. Aug. i. impedimit ne illis prodesset quibus paterno affectu
consulere cupiebant. Vel potius cōpedivit vt cum die mortis sui posset
elapsi ad exemplum non iudicet vlt. sed patientie.

Impedivit. Aug. Maximum certamen vt moriēs qui vicit i. superauit
postremo de patre nequam voluit esse. In omnibus hoc comen
pol hoc plane autem ille
pōt esse longe accedit.

Et defecerūt. Aug.
go. Et qui postea credendo
tur vita eius peruenit.

Quercebāt. Cal. Ita
go. Nō acciti sed relicti
sed ille, inquit' quia vnus
pplis ille qui pro eis corpe

Diffidebāt. Cal. De
dixit. vel ante lucē, vnde
wandi & vestre ad lu. ille.
primi in hac cōpletus ante
tuerem rogat.

Quere. reuer. ve.
Aug. Vere ois, propter te
peccatis dom suis gēlauit
vita vitalia mata: et ita
nō pro ti illa celebant.

Hec fidelio habi.
Callio. Qui vere credit;
opa facit vell fides: dicit:
q fūt dicta: vel dicit nec
fidelis in preceptis.

Ipse aūt. Aug. Dic
mul pūnitat libi, penit
ellēsti misericordia & ētti
multo. vez ad iudiciū q
facit fidē. e. l. b. e ma. lic
& illi gēti peperit ne pe
nitus eradicaret fed ma

Nicolaus

tionē eſt vt: Adhuc eſte
eos &. Ip nō totum ad
hoc cōsiderant & pro
bile eſt q ipſi vel etiam eos acta comedebant quando dei punitio venit
ſuper eos idcirco ſubditur: a Et ira dei aſcendit ſuper eos. Ad puniendū
eos potestatiue idco ſubditur: b Et occidit pingues eorum. i. diuites re
plctos pinguedine. c Et electos iſrael. i. fortes & nobiles: quaſi dicat ſine
acceptione perſonarū punitat magnos & paruos morte repentina: ꝓpter
quod locus ille vocatus fuit ſepulchra concupiſcentie: quia ibi ſepelierūt
populum qui deſiderauerat carnes Nu. xi. in fine. d In omni⁹. Pro
ſtr offenditur bonitas dei & ingratitudo populi in his que acciderūt poſt
remiſſionē explorator. de qua habetur Nu. xiii. qz explorantes de ſua le
gatione reuertentes terrarēt populū ita q̄ voluerūt reuerti in egyptū: vt
habetur Nu. xiiii. Ca. ꝙ autem filius iephone & ioſue filius nun contra
rio confortabant populū dicentes: q̄ poterāt hostes debellare: ita facilter
ſicut poterant comedere panem: ſed populus nolebat eis credere: ſed ma
gis voluit eos cum moyſe & aaron lapidare: e hoc eſt quod dicitur: In
omnibus his. i. non obſtantibus pdictis dei beneficijs et punitionibus:
e Peccauerunt adhuc. et minus ingratitudine. f Et nō crediderūt
in mirabilibus eius. quia propter mirabilia que fecerat, edocendo eos de
egypto debebant credere firmiter q̄ intendebat eos in terram promiſſio
nis valde facilmer quod ſtatim nō fecit: ꝓpter illud peccatū omnes qui exierūt de
egypto a. xx. annis & ſupra: et ꝓnia ſententia mortui ſunt in deſerto: vt
habetur Nu. xiiii. preter caleph filium iephone & ioſue filium nun contra
rio qui non fuerant numerati a. xx. annis & ſupra ſed ab vno mēſe & ſupra
eo qui non fuerant numerati a. xx. annis & ſupra ſed ab vno mēſe & ſupra
vt ibidem fuit expoſitum. h Et anni eorum cum feſtinatione: q̄ mors
multos acceleravit fuit in rebellione chore Nu. xvi. & per ſorpētes ignitos
Nu. xxi. & in peccato belphegor: ꝓ quo occiſi ſunt. xxiiii. milia hominū.
Nu. xxv. i Cum occideret eos &c.] non eſt intelligendū de cūctis ho
minibus in numero: ſed de aliquibus ex illis tamen populi eis deus inter
fecerat aliquos ſubitanei timebant & miſericordiā a deo petebāt. k Et
remembrati ſunt &c. ſignanter pro eis contra exercitū pharaonis vt de
liter contra amalechitas q̄s vincere eos. xvii. & ſimi
liter de iſrael. l Et deus exceſſus redēptor eorū eſt de captiuitate egy
pti. Sed iſta reuerſio ad deum fuit quidē ad multos non erat ex amore ſu
dicie ſed timore pene. ideo ſubditur: m Et diligebāt eum in ore ſuo: &

net in facetiam poſteriarū ſcelus cum ſigno accepto ne quis eſt occiderat.
Peccauit eo⁹. Populi. Aug. Qui dē eſt in facetiam filioꝝ vt
& poſt abſolutā eos de egypto: & iuſtit eos in mont ſanctificationis eius
nō eos nili in facetiosicie: & hic eſt oēs ꝓpter hoc fict per exploratores
alia impiora alle quod dē ab apls. Reliqui. LL. que crudit in ſpm ab ſ
audit. ſi laudit: et nō ref
per eā. apd. vt aut. vl.
qz nō oēs ita acciderūt
illud remiſit q̄ nihil ecc
derāt. Ipſo valens
nō. i. ideo g̃ grauā rnac
car quia per ſe redire nō
poſſunt. vel in ꝓcessu
de vita integrata ol. Ob
qui ambulāt in ea nō re
uertunt. ſ. p ſe ꝓ gratiā
reuocabilem hoc eſt oēs
evangelica q̄ huncrie qui
pastor: ſi ducta ē ad grege

Omnē vtiā. nō pu
nitiſti eos ſpūs dignū ede

Quocies. Aug. Dī
eterno plagas egypti ꝓ
eos factas ꝓpter illo ma
la eoꝝ tolleſtis dei: dicit
eos oblitos e. iſtatis dei

Aug. Quia caro vel
ſpūs vāgit. ſ. q. multo
tiēs exacerba eū. Et ab
uerſi ſūt. e. ut. ad q. repe
tit eoꝝ iſtabilitatē vt mo
mor. q̄s plagas intulit
dē egyptio ꝓ eos: vel
deberent eſſe nō ingrati.

De ma. tēt. ſ. illo.
Tribulatio ſolet eē. me
moria ſed nō eis pulche
oppoſiti manū dei ma
nui pharaonis dicēte:
manū eius & de manu ini
bu. que multū differunt.

Aug. Caſ. Modifi
cationes ab hoc loco.

Et conuertit vlq-

In exteriorib⁹ verbis ꝓ
tenderāt ſigna diuine dī
lectōis. n Et lingua
ſua mentiti ſunt ei. quia non ſic habebant in mente ꝙt patebāt ore: ſ
lūcio ſequitur: o Cor autem eorum non erat rectum cum eo. per veram
dilectionē. p Nec fidelis habiti ſunt in teſtamento eius. i. in ꝓmiſſis
legis que dicitur teſtamentū ꝓ ꝑtia implectione in operatiōe. q Ipſe
autem eſt miſericors. qui a culpa ꝓpria eſt miſereri & parcere. r Et ꝓ
pitius fiet peccatis eorum. punitis eos citra condignū. s Et non diſ
perdet eos. tot. aliter vclendo ſicut mutuor ant. t Et abundauit vt aut
tereſt tram ſuam. i. effectus vendicte ſue quem auertit ꝓ parte ſeq̄t:
v Et non accendit &c.]. i. vindictam: ſed ſolum partem eius. cuius cā
ſa ſubditur ex parte fragilitatis humane: cum dicitur: x Et recordatus
eſt. i. ad modum recordantis ſe habebat: quia oblitus in deum non cadit.
y Quia caro ſunt. id eſt fragilis & ꝓni ad culpam ꝓpter ſomitem et
carne peccatricē ꝓpter quod etiam peccatum hominis remediabile eſt
non autem angeli qui carnem & ſanguinem habet. z Spiritus vadens &
non reuiens. i. tendens ad mortē per ſeparationē a corpore: non quia ſpi
ritus hominis moriatur qui eſt incorruptibilis: ſed quia homo compo
ſitus ex corpore & ſpiritu moritur. Et non reuiens: quia ſpiritus ſeparatus
a corpore ad ipſum non redit virtute nature. a Quotiēs. Pſalmus de
ſcripſit ingratitudinē populi quantā ad eius magnitudinē. Hic conſequē
ter deſcribit eam quantā ad multitudinem: & primo cōmittendo. ſecundo
omittendo ibi: Non ſunt recordati. Circa primū dicit: Quotiens exacer
bauerunt &c.] ſua peccata multiplicter reiterādo: quaſi dicat: multotiēs
vnde dicit dominꝰ Nu. xiii. Exacerbauit me iam per decem vices: & tamē
dixit illud anno ſecundo egreſſionis de egypto: & cui⁹ egreſſu vſq; ad ingreſ
ſum terre ꝓmiſſionis fluxerūt. xl. anni: et q̄ patet ex ꝓ in reliquo ipe. xxxviii.
annos multis viciſſim offenderunt cum nec omnes offenſiones ſunt ſcri
pticido ſuadetur: b Et conuerſi ſunt. ad mala preterita. c Et iraue
runt deum &c.] a ꝓs id eſt. i. deū ſanctificante iſrael. d Et non auerūt.
qui de ſua natura dulciſſimus eſt. e Non ſunt recordati. Hic oſtēdit
ꝓpoſiti ex omiſſione: quia tenebant recordari beneficia eis pmiſſa in egy
pto: q̄s omittebāt ex ſua ingratitudine. hoc eſt q̄d dicit: Nō fūt recordati
manus eius. i. ꝓtio diuine dīe q̄ redemit eos de manu tribulatiōis. Pharao
nis qui ſubmerſit in mari eū ſuo exercitu ꝓ liberande ꝓpli ſui f Dicut
poſuit in egypto ſigna ſua. i. decē plagas q̄s ꝓcuſſit egypti. g Et ꝓ
gia ſua &c.] ſibi eſt. ſ. expoſiti. h Et puerit &c.] vt habet Exo. vii.

Mōſtrū eos ira. Dic incipit exponere plagas ꝓpter ſuborn ydo
latriaꝰ in egypto factas: et ponit decē plagas hic in eodo ordē ponunt.
Aliqua tamē hic que nō in exodo: que nō interponit. nili ſignificatiue poſita
mus vbi & que facta fuerūt ꝑ aliquē. vel quādā mutatē ꝓ ſignificatione. Aqua. ꝙ
in ſanguinē ſignificat de
ere. cuius carnaliter lin
tes. cyromenta cānibꝰ mo
res ſunt. Rana loquat
vanitas. Erugo. iuam
alii rubiginē interpretant
noxet occultet quē cōpa
ratur vitio quod officile
apparet: vt eſt multū fe
dare de ſe. Aura cui no
pia hoc in fructib⁹ equit
tatem vic in moribus oc
cultā ſuptus: cum putat
ſe aliquid alle q̄ nihil eſt.
Locusta. malicia aut le
dens infidē. ſ. teſtimo
nio. Grando. eſt iniq-
tas rez ultimas auferens
vnde furta: rapine. ſide.
Pluas adſt vitio ſuo va
ſtat quē vaſtauit. Pouit
na. vitiū quo charitatē p
ſtitic tenebris q̄ſi
nocturno frigore ꝙdā
ſcit. Ignis. q nō in eo
do niſi cū grandine: i ſtā
ſpe bus vt fructus lcdāt
ncdpit equi rum nō loqui
poſſeſſiones incendit: ſi
gnificat imantare. fracā
dit qua: homicidiū ſit.

Mōrit pecor. pudici
tie vltimum ſignat. Ebeu
ptidria qua fetus ceitur
cōmnia eſt nobia cā pecoribus. hic habere dominā: ordinatas pudicitie
virtutē eſt. Mōdo primitiuoꝝ. amiſſio eſt iuſtitie qua quiſq; humano ge
neri ſociatio eſt. Decē plagis percuſſi ſunt egyptii ꝓra deū ꝓcepta ſcri
pta in tabulis. Et hic decē plage ſi nō eo ordine ponūtur ſicut & ſcribūt ꝓ
in exodo. i. cyprius vlcera tenebre que nō hic. Alie tres ſunt hic q̄ nō ſcri
buntur: peuina: & ignis. Talia enī ꝓ cōgrua indiligētia frequēter variant.

Signa. Cal. Sūt varia cordis⁹ quaſi characteria impreſſa veſtigia.
Prodigia. que ſignāt aliqua futura. Thania. cuitas humile man
darum: quod hic nobis neceſſariū. vt in futuro exigamur.

Et vexit eos. Dec. Exo. ſi legāt: mythica ꝙ ſurpeatde eis exponit
Locuſte. Aug. Se inuicem comedentes ſignificat vetr actores q̄ alie
nos fructus inuide rodunt.

Mōrit eos pru. Aug. Worms calide eſt nature per quod charis
tas ſuccligitur que in pruina occidit.

Grandini. Augu. Que grando non potuit ledere. i. mollia poſſi dī
cit ꝙdus a locuſtis comeſta.

Tradidit. Cal. Mōte peccati ſtultoꝝ occaſus oſtenditur.

Ira. Cal. Ignis cupiditas que poſſeſſioni. i. ſtanti mētis vallat.

Ira indignatiōis. Cal. Dolo vindicte ꝓpius peccatis deus tradituꝝ
qualdo non cōpungunt: inde malicia hominis in ſua indignatione ira et
tribulatione vercliquit: vt ſatis aliquē ſtatuat ꝓ ſignāt qui deo nō obe
dīt. vt ibi oſ. ꝓparata tradūt illud in ꝓpoſiti ſimilitudinē ſignatio bois glo

perat a morte animarum eoꝝ: &
iumēta eorum in morte cōclusit
Et. Liue ethna.
Et ꝓcuſſit omne primogenitū
Ingl. ſita que ad tactū vel ſūctū ſolis
ſunt vellata ſunt. Et primitia laboriōſi.
ris eoꝝ in tabernaculis cham. Et
Hoc non erat indict.
abſtulit ſicut oues populū ſuū
& perduxit eos tanq̄ gregem in
Hodus ſcidi. Quod erat inter manū egyptii
Aug. ſpe ſalui facti ſuoꝝ. quos ante ſuperbos
deſerto. Et deduxit eos i ſpe et
ſta ē in ſupplicio reſumor peccata nostra.
ſi timuerūt: & inimicos eoꝝ ope
ſimilitudo exhibitum.
ruit mare. Et induxit eos in mō
Hyss.
tem ſanctificationis ſue: montem
quem acquiſiuit dextra eius.
ſpe ſuorum.
Et
eiecit a facie eoꝝ gentes: &

vel animalia

& obligationē egyptioꝝ hanc eis deus eſt facture dicit: nō intelligenda ē in
ſpiritū ſed deſcendo facit vt illi operent in filios dīſſidie q̄ deus inde
terop pmittit. Ea. ſo que miraboliter de creatura facta ſunt multiplicia
angelis tribuere non audemus. Nam ſi ideo attribuitur demonibus: q̄
pene infligebant' conſequēs eſt vt etiam ſidemā per angelos malos eius
ſim eſſe credamus: & coſdem ab arca & loth holpino ſuſceptos: quod ab
ſit. Per angelos ergo malos punit deus bonos & malos homines: ſi bo
nos eis corporalibus pene: malos alit corporalibus & ſpūalib⁹. Per bo
nos ēo angelos malos bonos eis punit: & corporalib⁹ nō ſpūalibus penis

Ire ſue. Aug. Erat ſemita ire dei qua occulta equitate punitet egy
ptios cui deus fuit wam: vt eos quali ex abditis producerat per angelos
malos in aperta ſceleraꝰ & ſic apte puniret.

Primogenitum in egypto. Aug. Primogenita ſunt illa mi
data vt obſeruēt deū et toto corde: quib⁹ nō ſeruatis cebamur. pic rōnis.

Et abſtulit. Aug. Mythice. Hoc. i. nobis inꝰ ſit: vel erat de po
teſtate tenebrarū: nōc tradiſſimus in regnū dei ouis in ſpūalibus populis.

Cal. Et abſtulit. q̄ eductos de ſeruitute dupit in terrā promiſſionis: &
item offendunt.

Et ipſi eos. Aug. Nō cōfit q̄ abſtulit: ſi cognoſc & alter ſūt ꝑ
multi ad exēplū qui manait ludibꝝ ſuerūt ſic ipſa ē mōs qui ſpe acceſſit

Et ejecit. Cal. Mythice. Ventes ſūt vitia & errores. Aug. Dic ma
ligni ſpiritus. Duc eos chriſtus ejecit a facie fidelitatis & ſonte vitalis ei ter

nius Exo. xiii. m Qui fecit ſemite ire ſue. q̄ puniſſo egyptios ordina
dat ad bonoꝝ n Non pepcit &c.] indiſcrete peccatis magnos ſicut
& paruos. o Et iumenta eoꝝ &c.] Ita fuit quinta plaga qua percuſſit
atalia in capio peſtilentia. vt habet Exo. ix. in principio. p Et percuſ
ſit omne primogenitū &c.] Ita fuit decima plaga: de qua habet Exo. xii.
in medio ca. q Primitias om. la. eo. in tabernaculis cham. i. in tabernaculis
egyptioꝝ defendentiū a cham: quia melraim fuit filius cham: vt habet
Geſ. x. Ab illo aūt melraim denolata eſt egyptus: vt oſtatus fuit. vii.
in toto veteri teſtamēto vbi in noſtra translatiōe ponit egyptus. in heb.
bi inchi ām. r Et abſtulit de egypto &c.]. i. populū iſrael. diligēter ca
ſtodiēdocuit paſtor cuſtodit eos. s Et perduxit eos tanq̄ gre. in de
ſer. vbi pauit eos pane celeſti vt ꝓdicit ex. t Et deluxit eos in ſpe. p
uentibꝰ in terra ꝓmiſſi. v Et nō timuerūt. hi enī timuerūt lup mare vt
dictus exercitū egyptioꝝ appoponqualē duxit moyſi eos allecutus fuit
eſt ꝑ montana q̄ timor ille nō fuit vanus q̄ ipedirēt eos a ſcdā moyſi.
x Et idurit. Hic ꝑtr oſtēdit bonitas dei & ingratitudo ꝓpli poſt ingreſſū ter
ꝓmiſſionis: vnde. i. tres ꝓncip. hmo debebāt dei bonitas. ꝓpli ma
lignitatis: Et obſeruēt. ꝙ pene accidit eis: hic dicitur de⁹ &c. Circa ꝓpli
dē: Et idurit &c.]. i. hard. q̄ ē metapor. indurit. q̄ difficulti fuit ꝓpli ī
mōre morta. q. paral. iii. y Mōdit quē &c.]q̄ fuit aq̄ magn' vnus de
vita q̄ dānat. z Et de. a fa. e q̄ſ. i. dranckes & alter dei dānat. vt poſſet
gratior.

¶ Augu. hoc significatur q in nobis omnia operatur virtus altig illem ipse.

¶ Habitatio eius in pace. Aug. Quietem inuenit qui ad eum uenit nec ira ferunus frameā nocet. Et factus est in pace habitatio eius. Cassiod. Quia postquam cognouit se deum offendisse peccando: et ad eum per penitentiam redire festinauit: ideo dicit factus est in pace habitatio eius. Et tabernaculum eius in Sion. Aug. Sion speculum dicitur: ubi nos per gratiam dei speculamur: ¶ videmus deum

in tabernaculo eius: trib⁹ ¶ ista. ¶ tamen. ¶ prima gentis ista benedictio male nunc intendit adhuc. ¶ in terra gentilium

¶ Et ¶ temptauerunt et ¶ exacerbauerunt deū excelsus: et testimonia eius non custodierunt. Et auer-

¶ quod fecerant nouissima omnia quoniam peccatores nouissimum

terunt se et non seruauerunt ¶ patres eorum quēadmodum conuersi sunt in arcum pauus.

¶ Augu. significat populum gentilium ydola fabricasse.

In ira concitauerunt eum in ¶ collibus suis

¶ indignationem.

ad emulationem eum prouocauerunt.

¶ aduersus voluntatem. ¶ hoc scribens. ¶ Israel

Audiuit deus et ¶ spreuit

¶ quia spernendo dixit deus q̄ eum temnunt fuerunt.

nimis: et ad nihilum redegit valde

¶ per idolatriam erga. ¶ aut republica. ¶ elegitur ex populo aut republica q̄ ille vbi habitauit in domum dei

Israel. Et repulit ¶ tabernaculū Silo tabernaculum suū vbi habi

¶ inter homines.

tauit in hominibus. Et tradidit in

¶ Augu. vis. ¶ pol. in eam potē. ¶ male videbant omnia in illa. plantata bonesti inter gentes.

captiuitatem ¶ virtutem eorū: et pulchritudinē eorum in manus ini

¶ capta arca ybi est ydolum colitur. ¶ in ecclesiis. ¶ malos. ¶ qui per multos erroris et

mici. ¶ Et conclusit ¶ in gladio populum suum: et hereditatem suā

¶ etiam legem.

spreuit. Iuuenes eorum comedit

¶ Israhelitas ¶ qui hoc ei vocabat in hostia mera.

ignis: et virgines ¶ eorum non sunt la

¶ Augu. significat quorum vitam non in parua malitia nō potuit plangi in hoc psalmo.

mentate. Sacerdotes eorum in

¶ quemadmodū interficiuntur

gladio ceciderunt: et ¶ uidue eorum

¶ intropolys ea.

non plorabantur. Et excitatus est

¶ Augu. sic videtur impius inebriari deus vt velut ebri

ea diu dormire cum tamen eius non labuerit.

tanquā dormiens domin⁹: tanquā

¶ Sicut custodit planctus familie, ita deus vinu pfi

fortis ebrius.

potens crapulatus a vino. Et p

¶ in gehennā mersit.

cussit inimicos suos in posteriora

¶ quia nullus eorum in pumitus est.

opprobriū sempiternum dedit il

¶ ¶ ne inde esset rex. ¶ Augu. melius in his ver bis significatur populus iudaicus a deo repulsus et nouus populus gentilium electus. ¶ ¶ Augustinus interpretat. ¶ qui in magnitudine terrenę nobilitatis et fame de frugi fertili parsimonia.

lis. Et repulit tabernaculum Ioseph

Et repulit. Caſſio. De rege dauid et loco regni.

Aug. Non vult: repulit ruben qui primoge nitus et ceteros qui viderentur merito repulisse cum iacob peccata eorum detestetur. Nec beniamin et quo sanl vicino tēpore reprobatus fuerat: sed eos potius nominauit qui clarioribus meritis vidētur excellere. Joseph qui simpie venditus pro iustitia sublimatur: pauit patrē et fratres: de quo efrem: quit maiori benedictione aut prelatus: per hoc ergo pclari meriti nomina totum illum vetustum populum repulsum a deo timet significare. Ephraim tribum inde: non pro meritis sed quia longe melior fuit ioseph: sed quia de ea christus nouū populū christi prelatum veteri populo scriptura testatur: vnde et montē syon ecclesiā accipimus nunc futura speculat nō terrena: sic ab initio electionis debere gētis vsq ad christum peccat.

De lyra

teo populi eos occiderit et captiuauerit. o Et pulchritudinē eorum &c. I. archā testamēti que erat gloria populi israel quā ceperūt philisthiim: propter q̄s vpot sinceo montēo vigit. j. Reg. iiij. Translata est gloria de israel: quia capta est archa dei. r Et tradidit in gladio populū suum. f. philisthinorū. v Et hereditatē suā. f. terrā israel. x Spreuit. intantū eni erāt spreti sub seruitute philisthinorū q̄ sibor seruariuo nō inuenitur in israel: ne hebrei ibi facerēt gladii aut lanceā. j. Reg. xiii. y Iuuenes eorum comedit ignis: accensio p philistheos. z Et virgines eorum nō sunt lamentate: quia glibet ḡrebat locū fugiēdi eiminādo occisos inseputos et in ineratos. a Sacerdotes eorum &c. I. ophni et finees. j. Reg. iiij. b Et vidue eorum nō plorabantur. cadē ratione qua dictū fuit de virginib⁹. c Et excitatus est. Hic ponit diuina dilatatio cum vt: Et excitatus est tanquā dormiēs vino. Quia dimisit se populū afflīgi videbatur quasi dormiendo. d Tanquā potens. sic ois scribitur in hebreo et in trāslatione Piero. habet: Quasi fortis crapulatus a vino: ille enī q fortis est roborat qñ sopitus est a vino nō pōt vti sua fortitudine: et sic videtur multis de pplo ibi: de ipso deo. Quia fuerat in ira afflictōis q̄ vīsus fuit eis quasi excitatus qñ ei pit eos iuuare et aduersarios penitus destruere. e Et percussit inimicos suos in posteriora. q̄s percussit philistheos in secretiori pte nāsū. j. Reg. v. et cōpuruerūt gumitēs extales eorū: vt videt habet. f Opprobrium sempiternū dedit illis: q̄ coacti fuerūt remittere archā ad terrā ihr: et cum plaga turpi et vituperabilis ab eisdem cognoscebat: q̄ ea archa remittēbat aureos recognoscētes plagā suā vilē: q̄ etiā hoc facti reducti est in sacra scriptura que vsq hodiernū dimanat. g Et repulit. Hic ponit tue intēta oculio in psal. I. q̄ originaliter regia ptinet ad dauid: et de ipo literatē et diuina electōe et nō ad tribū ephraim: et psalt q̄s dr: Et repulit tabernaculū ioseph. I. elegit syloam q̄ reposita fuit archa in tabernaculo

Sint vulcenia. Aug. Vnicorni sunt quoq; firma ppe in vnū stātē atq; de quo dicit: vnū petit a domino hanc requiram. Sanctificum. cū pleno sancta regale sacerdotium.

Et ipse seruū. Aug. Aut de iudaī qui christus significat: in hoc loco. Seruū nō dicit filiū: q̄ sponsa serui et dauid. Dauid ad ifam et pallocali

efficio pecoz ad regnū holum trāstatus est vt de post sctan. ac. Christus ab hoztuo ad boues lā est a tudcto ad gentes: et ibi parabolā ab ouibus ad oues. nō. n. modo sunt ecclie sodes que olim fuerūt. Sed gemelius scribus erāt. vt in cātico. Dēcē sut sicut greg gentiū afferēdo de lanaco. q̄ oēs gemino creant. et sterilis nō est i eis. Decē ecclesie sunt ibi p quos loquit. vel p quos in corpus suū velut mādocando ceteros tractit. Dece. tōsarū dicitur q̄s onera sicuti velut velleta depositit: et pedes apostoloy rerū suarum vendituris pecia apposuit. ascendēs de lauacro baptismi gemino creat opa salutet gemine charitatē: vt sterilis nō erat in eis ab his trāslatus est ppo. sed pascit greges in gentibus christus qui sūt iacob et israel.

Lxxvii

Jacob. Aug. Repetit israel here. f. nisi dicatur nunc sm hūc statum iacob seruus. Quādo videbit facie ad faciē hereditas vnde et nomen accepit. Israel enim dicit ex cōtemplatione dei. Transtulit eum ad hoc. vt pasceret et ita fecit.

Et pauit eos in ino. Caſ. Videt forte alicui cōgruentius poſe dici Ino centia manuū et intellect⁹ cordis: sed sic maluit. q̄ sunt q nō facilē malā p timore. hi videnē innocētes manibus. sed nō cordis. Ideo dixit: pauit eos in i nocen. cordis sui. Quomodo id est faciens eos innocētes erā in cogitationi bus cordis. Et deduxit eos ad vīā intellectibus manuū suarū. f. spī. Intel

Nicolaus

Josue. xviii. Et dixit tabernaculum ioseph eo q̄ filio erat in sorte ephraī filii ioseph. a Et tribū ephraim nō elegit. f. ephraim. f. ad regnum dignitatem. Jeroboam. n. q fuit de tribu ephraim qui regnauit super decez tribus: non regnauit ex diuina electione: sed vsurpatione et populi rebellione contra filiū salomonis: vt habet. iii. Reg. xii. b Sed elegit tribum iuda. pro dignitate regia. c Mōtem syon quem dilexit. f. elegit ad suum cultum: quia altare de mandato eius fuit ibi edificatū per dauid. ii. Reg. xxiii. et postea templū fuit edificatū templū per salomonē. ii. Paral. iii. Ideo subditur: d Et edificauit. i. edificari fecit e Sicut vnicornis sanctificū um suū. id est sanctum edificium suo nomini deputatū. Et dicit sicut vnicornis: quia sicut vnicornis nō permittit aliud animal ad sui latibulum accedere: sic deus phibebit omnē alienigenam a sacerdotio sibi consecrato intra templum ministrare. sm q̄ scribitur Num. iii. ca. Extraneus qui accedit ad ministrandum monte moriatur. vnde et cū eas rex qui voluit thurificare ibidē statim fuit lepra percussus sicut habetur. ii. Paral. xxvi.

f In terra quā fundauit in secula. i. in iudea quā fundauit pro cultu suo et regali solio stabiliter. Hum fuit ex parte suarū ita fuisset nisi peccata populi israel impedissent. g Et elegit dauid seruum suū. in tribu iuda et inter filios illat. Quia erat iunior. h Et tabulit eum de gregibus ouiū pascebat. n. actualiter gregem quādo fuit vocatus vt samuel vngere eū in regem. j. Reg. xvi. i De post fetantes id est post oues fetas. vnde trāslatio Piero. habet: Segnantem fetas adhibuit eum. i. oues habētes fetus.

k Pascere iacob seruū suū. i. populū israel descendentē de iacob. et sic de pastore ouiū factus est pastor fidelis. l Et israel hereditatē suā. vocat ibi populus israel hereditas vbi eo q̄ fuit spāliter a deo electus. et p talem modū loqr moyses Deuter. xxxii. Pars aute dñi pplus eius: iacob funiculus hereditatis eius. m Et pauit eos. i. gubernauit. n In innocentia cordis sui. i. in puritate cōscientie. o Et in intellectibus manuū suarū. i. prudenter se habens in operibus suis: sm q̄ dicit. i. Reg. xviii. In omnibus quoq; vijs suis prudenter agebat dauid. p Deduxit eos. vii. ii. Reg. v. dixerunt et filii israel dicti esse sui rex sup nos: tu eras educens et reducens eos. Hoc ibi exponit ps. ite de regno ipsi cuius figura fuit regnum dauid. Pter qd in hoc ps. primo excitat attentionē iudeoy tanq̄ ad mysteriū excellentissimū. scdo ostendit bonitatē ipsi et ingratitudinē iudeoy ab illo loco: Quanta audiuim⁹. vsq; ibi: Et repulit tabernaculū ioseph. ostendit enim dñs ea ibi narrata edulit ipso ingrati deus ipsius iudeis. vii dicitur Deb. xiii.

lectus manuū eius est qui facit quasi manibus in cōfitētibus quod nō pos tant illi dauid figura huius. Et hoc docuit quod egit.

Psal. Psalm⁹ iste dicitur de tribulatione. Dicit p martyrio sua grauit affligende. precat ipm subuenire. ad excitandū bonos ppinquum istarū calamitatū affligi. Psal. LXXVIII

Epist. venerūt.

Caſ. Posita est prophetia. q̄ ma merīē cauſa ruine hierusalē ignis⁹ antiochus vbi nō bellauerat fuit. qui q̄ q̄ quasi ecclie ploratus.

Aug. Venerūt. Nōdū vbi q̄ nōdū m a q̄ sit q̄ qd sit. Sz loquit⁹ de pte aſſi. trāsiguratē in se eos q̄ futuri erāt in q̄ b fuerūt. Est ut diximus ex rō q̄ sit de⁹ vbiq; et ipse ubiq; sit. Et ideo dicit.

Deus venerūt gentes in ¶ hereditatem tuam: polluerūt templum sanctum tuū:

¶ ¶ ex eo quod vt collectis pomis cuiusdā pessimi vindē. Pessimi quoq; fuit ydolatrie. ¶ ¶ per simulatum non pestrorum. ¶ primo ingressi insuria templum quo

posuerūt hierusalē in ¶ pomorū custodiā. Posuerunt mortua

¶ q̄ nobiscū habitat vi. ¶ ¶ qñ relinquitur quāq; regitur. Et de illorū gentiū cadauera nunc simile⁹ ea in templo. et ad capella capitis nris augustini fuit.

na ¶ seruorum tuorum ¶ escas vo

¶ per suos martyres

latilib⁹ celi: carnes sanctorum tuo

¶ quasi in fauore de sanguine sancto de ad suos corpa.

rū bestijs terre. Effuderūt ¶ san

¶ abūdanter. ¶ vilipert. ¶ Augu. ab extra in uenerunt per idolatriā qui q̄ intra manēdo ecclesiā vt q̄ intra manēdo ecclesia pabā. ¶ Aug. copia ecclie in vbe i cpta vt non vacuet spelire cuq; omnibus persecutionē inuenerit. ¶ non

guinem ipsorum tāq; aquā in ¶ circuitu hierusalem: et non erat qui sepeliret. Facti sum⁹ opprobriū

¶ in ora muro sed ecclam.

Epist. venerūt.

Caſ. Posita est prophetia. q̄ ma merīē cauſa ruine hierusalē ignis⁹ antiochus vbi nō bellauerat fuit. qui q̄ q̄ quasi ecclie ploratus.

Aug. Venerūt. Nōdū vbi q̄ nōdū m a q̄ sit q̄ qd sit. Sz loquit⁹ de pte aſſi. trāsiguratē in se eos q̄ futuri erāt in q̄ b fuerūt. Est ut diximus ex rō q̄ sit de⁹ vbiq; et ipse ubiq; sit. Et ideo dicit.

Deus venerūt gentes in ¶ hereditatem tuam: polluerūt templum sanctum tuū:

¶ ¶ ex eo quod vt collectis pomis cuiusdā pessimi vindē. Pessimi quoq; fuit ydolatrie. ¶ ¶ per simulatum non pestrorum. ¶ primo ingressi insuria templum quo

posuerūt hierusalē in ¶ pomorū custodiā. Posuerunt mortua

¶ q̄ nobiscū habitat vi. ¶ ¶ qñ relinquitur quāq; regitur. Et de illorū gentiū cadauera nunc simile⁹ ea in templo. et ad capella capitis nris augustini fuit.

na ¶ seruorum tuorum ¶ escas vo

¶ per suos martyres

latilib⁹ celi: carnes sanctorum tuo

¶ quasi in fauore de sanguine sancto de ad suos corpa.

rū bestijs terre. Effuderūt ¶ san

¶ abūdanter. ¶ vilipert. ¶ Augu. ab extra in uenerunt per idolatriā qui q̄ intra manēdo ecclesiā vt q̄ intra manēdo ecclesia pabā. ¶ Aug. copia ecclie in vbe i cpta vt non vacuet spelire cuq; omnibus persecutionē inuenerit. ¶ non

guinem ipsorum tāq; aquā in ¶ circuitu hierusalem: et non erat qui sepeliret. Facti sum⁹ opprobriū

¶ in ora muro sed ecclam.

De lyra

Josue. xviii. Et steterūt tabernaculum ioseph eo q̄ filio erat in sorte ephraī filii ioseph. a Et tribū ephraim nō elegit. f. ephraim. f. ad regnum dignitatem. Jeroboam. n. q fuit de tribu ephraim qui regnauit super decez tribus: non regnauit ex diuina electione: sed vsurpatione et populi rebellione contra filiū salomonis: vt habet. iii. Reg. xii. b Sed elegit tribum iuda. pro dignitate regia. c Mōtem syon quem dilexit. f. elegit ad suum cultum: quia altare de mandato eius fuit ibi edificatū per dauid. ii. Reg. xxiii. et postea templū fuit edificatū templū per salomonē. ii. Paral. iii. Ideo subditur: d Et edificauit. i. edificari fecit e Sicut vnicornis sanctificū um suū. id est sanctum edificium suo nomini deputatū. Et dicit sicut vnicornis: quia sicut vnicornis nō permittit aliud animal ad sui latibulum accedere: sic deus phibebit omnē alienigenam a sacerdotio sibi consecrato intra templum ministrare. sm q̄ scribitur Num. iii. ca. Extraneus qui accedit ad ministrandum monte moriatur. vnde et cū eas rex qui voluit thurificare ibidē statim fuit lepra percussus sicut habetur. ii. Paral. xxvi.

f In terra quā fundauit in secula. i. in iudea quā fundauit pro cultu suo et regali solio stabiliter. Hum fuit ex parte suarū ita fuisset nisi peccata populi israel impedissent. g Et elegit dauid seruum suū. in tribu iuda et inter filios illat. Quia erat iunior. h Et tabulit eum de gregibus ouiū pascebat. n. actualiter gregem quādo fuit vocatus vt samuel vngere eū in regem. j. Reg. xvi. i De post fetantes id est post oues fetas. vnde trāslatio Piero. habet: Segnantem fetas adhibuit eum. i. oues habētes fetus.

k Pascere iacob seruū suū. i. populū israel descendentē de iacob. et sic de pastore ouiū factus est pastor fidelis. l Et israel hereditatē suā. vocat ibi populus israel hereditas vbi eo q̄ fuit spāliter a deo electus. et p talem modū loqr moyses Deuter. xxxii. Pars aute dñi pplus eius: iacob funiculus hereditatis eius. m Et pauit eos. i. gubernauit. n In innocentia cordis sui. i. in puritate cōscientie. o Et in intellectibus manuū suarū. i. prudenter se habens in operibus suis: sm q̄ dicit. i. Reg. xviii. In omnibus quoq; vijs suis prudenter agebat dauid. p Deduxit eos. vii. ii. Reg. v. dixerunt et filii israel dicti esse sui rex sup nos: tu eras educens et reducens eos. Hoc ibi exponit ps. ite de regno ipsi cuius figura fuit regnum dauid. Pter qd in hoc ps. primo excitat attentionē iudeoy tanq̄ ad mysteriū excellentissimū. scdo ostendit bonitatē ipsi et ingratitudinē iudeoy ab illo loco: Quanta audiuim⁹. vsq; ibi: Et repulit tabernaculū ioseph. ostendit enim dñs ea ibi narrata edulit ipso ingrati deus ipsius iudeis. vii dicitur Deb. xiii.

Psalm.

Ps. Augustinus habuit.

Ant. Quare ut vlq; in finē oblivisceris nos? Ut non obliuiscaris nos in finē. Non hoc pro pena dicit: sed pro misericordia petit. Nam hoc pro pena dicit: Quare obliuisceris nos in finē? Ut non obliuiscaris nos pro peccatis nostris: sed pro misericordia tua. Ps. Augustinus habuit.

Deus venerunt gentes in hereditatem tuam: polluerunt templum sanctum tuum: posuerunt Hierusalem in pomorum custodiam.

Dabunt morticina seruorum tuorum escas volatilibus celi: carnes sanctorum tuorum bestiis terre.

Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Hierusalem: et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo Domine irasceris finaliter? accendetur sicut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes que te non nouerunt: et in regna que nomen tuum non invocauerunt.

Quia comederunt Iacob: et locum eius desolauerunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: quia pauperes facti sumus nimis.

Adiuua nos Deus salutaris noster: propter gloriam nominis tui Domine libera nos: et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Ne forte dicant in gentibus: vbi est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Vltio sanguinis seruorum tuorum qui effusus est: introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui possidebis filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus: et oues pascue tue: confitebimur tibi in seculum. In generationem et generationem annunciabimus laudem tuam.

Psalmus LXXIX.

Qui regis Israel intende: qui deducis velut ouem Ioseph. Qui sedes super cherubin manifestare coram Ephraim Beniamin et Manasse. Excita potentiam tuam et veni: vt saluos facias nos. Deus conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

Domine Deus virtutum quousque irasceris super orationem serui tui? Cibabis nos pane lacrimarum: et potum dabis nobis in lacrimis in mensura.

Posuisti nos contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos.

Deus virtutum conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

Vineam de Egypto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam.

Dux viam in conspectu eius: radicare fecit radices eius et implevit terram.

Operuit montes umbra eius: et arbusta eius cedros Dei.

Extendit palmites suos usque ad mare: et usque ad flumen propagines eius.

Ut quid destruxisti maceriam eius: et vindemiant eam omnes qui pertranseunt viam?

Exterminauit eam aper de silua: et singularis ferus depastus est eam.

Deus virtutum convertere: respice de celo et vide: et visita vineam istam.

Et perfice eam quam plantauit dextera tua: et super filium hominis quem confirmasti tibi.

Incensa igni et suffossa: ab increpatione vultus tui peribunt.

Fiat manus tua super virum dextere tue: et super filium hominis quem confirmasti tibi.

Et non discedimus a te: vivificabis nos: et nomen tuum invocabimus.

Domine Deus virtutum converte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

Psalmus LXXX.

Exultate Deo adiutori nostro: iubilate Deo Iacob.

Sumite psalmum: et date tympanum: psalterium iocundum cum cithara.

Buccinate in neomenia tuba: in insigni die solemnitatis vestre.

Quia precepta Israel sunt: et iudicia Deo Iacob.

Testimonium in Ioseph posuit eum: cum exiret de terra Egypti.

Labium quod non nouerat audiuit: divisit a doloribus dorsum eius.

Manus eius in cophino seruierunt: in tribulatione invocasti me: et liberavi te.

Exaudiam te in abscondito tempestatis: probavi te apud aquam contradictionis.

Audi populus meus et contestabor te: Israel si audieris me.

Non erit in te deus recens: neque adorabis deum alienum.

Ego enim sum Dominus Deus tuus: qui eduxi te de terra Egypti.

Dilata os tuum: et implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam: et Israel non intendit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum: ibunt in adinventionibus suis.

Si populus meus audisset me: Israel in viis meis ambulasset.

Paene modicum inimicos eorum humiliassem: et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei: et erit tempus eorum in seculum.

Et cibabit eos ex adipe frumenti: et de petra mel saturabit eos.

Psalmus LXXXI.

Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos dijudicat.

Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies peccatorum sumitis?

Iudicate egenum et pupillum: humilem et pauperem iustificate.

Eripite pauperem et egenum: de manu peccatoris liberate.

Nescierunt neque intellexerunt: in tenebris ambulant: mouentur omnia fundamenta terre.

Ego dixi dii estis: et filii excelsi omnes.

Vos autem sicut homines moriemini: et sicut unus de principibus cadetis.

Exurge Deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

Psalmus LXXXII.

Canticum psalmi Asaph.

Deus quis similis erit tibi: ne taceas neque compescaris Deus.

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderunt te extulerunt caput.

Super populum tuum malignaverunt consilium: et cogitaverunt contra sanctos tuos.

Dixerunt venite et disperdamus eos: ne sit populus et non memoretur nomen Israel amplius.

Quoniam cogitaverunt unanimiter: simul disposuerunt testamentum contra te.

Tabernacula Idumeorum et Ismaelite: Moab et Agareni.

Gebal et Ammon et Amalech: alienigene cum habitantibus Tyrum.

Etenim et Assur venit cum illis: fuerunt in auxilium filiis Lot.

Psalmus

et vt etiã plenius ppũ sit ei mitius hic est pro eo qui multe ne videt cur.

Aug. Hil. In generatione i in futuro secule manifestationis nõ pro aliorum subtractione. sed pro nouo honore.

Pascentis pro bis sc. Consolabit. Aug. In melius vt ii nõ sint qui ante ita dicti. sed vt digni essent agi te consolabile. ita et te dicto q̃ te pascit q̃ p̃ libertã arbitrii et p carnalem obtemperantiã. Illi pro bis q̃ clamant ad tur et pro adiutrice. i. p cõ tentu odit et nulla i bis tribuũ delectatus dicta pena plumat.

Secundum magnã tudine. Aug. Res enim tam magna i plenio q̃ erat q̃d ẽ credẽdũ intellectu. Filius. q. nulli filii exemplo nõ simile,

Populus tuus multiplicatus. Aug. Hoc q̃ occurrit sanctã martyrũ ne infructuosa ẽt posterio tempus cessem vt inde ordiens lingua vñ patuit pertura.

Cui. Pia peccatis tu filiop cop̃ placat. qui pro eo pauci sunt. Pol fide. nr quo erant mã culentur.

Et redde. Cui. Et si cognoscitur reddit: sibi sue ẽt anime cop. De propriã. plectionis boni celestia significat: quãdo spiritu sancto replemur. In furti. In furto ei mentum vel si clauitis. Improperiũ. pro temptatione resistant laudes glo riosa vindicatio quando intimicos cor laudat de no. Qui septupli. Septuplum pene sign ificatur q̃ de bonis cum dicit septuplum accipit in hoc seculo quod politum ẽt pro omnibus bonis. qui si nihil habentes r. o. p. quia hoc numero plenitudo significatur. Dei septuplum pro infinito.

Improperium cor. Aug. Hoc redde. Si ẽt pro illo opprobrio de eos in reprobum sensum homo nãq cum datur in reprobum sensum. i. in interiori sensu accipit supplicium mortium futurorum.

Nos aũt po. Cui. Conclusio gratulatia nõ vicinum sit patiendi Et laudis conclusio lamentationis.

Aug. Nos autem. Dic sunt reliquie a marbabita congregate. Vel qr narrantur de omni genere pcorum ac vocorum christianorum accipiendum

De ira

tulit. vt hi. iii. efficiãr. n Et pg glo. no. tui. r.]. e. n. q. ut no solarie te nr r nos pplo tu. r. ideo nr a liberatio petuit ad gloriã nois nr. o Et populus ille qc. no. ppt no. tu. i. ppter tuã bonitatẽ nõ ppt nr in tribuũ p Nr sunt dicit i glorie. i. inter gẽtes. q Dei ẽ deus ccr. q. n. nr li. monẽdi r virtutis effect quo nõ salnauit populũ suũ. Sic. n. locutus babyloni r alijs gẽtilibus de deo iudeop. r Ut ino. in na. cuiũ occ. no. vi no lan. ter. nuq; q effu. ẽt. Hic terminat Asaph i hebreo r in trãsla. Plur. r ẽt scribe. Ultio san. ter. no. r. q effudit i. babylonie. Juxta cor i nationẽ. ita q ois nationes fiãt. Cui occulto effo. uta. i. q nos ẽ videant ad laudẽ tue iustificatiõe facti sunt de amat r filio ei. qui totã glie indeo rũ machinabat exterminare r vltõr iudicio fuit subplitus ẽt filio ius i pa tronio: Helter. vti. o Improperi i ch. no. qr. ch. vt a vicinis r circũdãtibus. i Scim mag. tra. tui i. fortitudo tue q̃ p tractũ pcligna tur. r Posside filios mortificatop. i. mors pginop̃ et nimis affli ctõe. vñ trãslatio Hiero. p. filios interitus. Filii aũt interitus dicuntur filii q sunt obnoxii ad interitũ sicut filii mortis q sunt digni morte. Sm mo dum locutiõ scripture. i Et redde vicinis nris. i. plenitudo r alijs na tionibus circuitu habitãtibus pcis. r Septuplũ in sinu eop. i. vindictã plenã am q septuaria designat. causa causa subditur. q Improperiũ ipso rum. ẽ. captiuitatẽ. i. idolop̃ attribuebãt impotẽtie diuine: r hic fuit ẽt q talia in alphomita pronũciar. a Nos aũt. Dic vltimo ponit gratia rum actio pro expectatione exauditione qui vidit aliqb futura: r iungit hi ẽ populo tpore liberationis futuri eo q erat de cauã lege. p. Nos aũt populus

Psalmus LXXIX

pulue tu. r ouce pascue tue: cõ fitebimur tibi in seculum. In generatiõe r generatiõe ãnunciabimus laudem tuam.

In finem pro bis qui commutabuntur psalmus pro Asiryis testimonium asaph. LXXIX

Qui regis Israel intende: qui deducis velut ouem Ioseph. Qui sedes super cherubin manifestare coram Ephraim Beniamin et Manasse. Excita potentiam tuam et veni: vt saluos facias nos. Deus conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

Domine Deus virtutum quousque irasceris super orationem serui tui? Cibabis nos pane lacrimarum: et potum dabis nobis in lacrimis in mensura.

Posuisti nos contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos.

Deus virtutum convertere: respice de celo et vide: et visita vineam istam.

Et perfice eam quam plantauit dextera tua: et super filium hominis quem confirmasti tibi.

Incensa igni et suffossa: ab increpatione vultus tui peribunt.

Fiat manus tua super virum dextere tue: et super filium hominis quem confirmasti tibi.

Et non discedimus a te: vivificabis nos: et nomen tuum invocabimus.

Domine Deus virtutum converte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

Cui. Excita. Potentiã miraculoru olim factorum que baptis ẽt nr nec ris coram. et veritas apparet. Dicit vt ostens. i. n. Exci quantã volũtatem nouit incarnationis. r ideo tam fiducie precat: hoc. n. vita. ẽ fe stinet pcor. odi veritatem. qui nouit nr actis in tẽ factorum. qui longa ab infidelitate liberat. cliente tribulatio. r clientes: obtinẽt. i. q. clientes soles respic. Cui. vlq; hoc Asaph illo tpe dictũ ẽt. vsq; vltimũ. qb adhuc tribuebatur consilio dei. Fratũ dicit quia tardat. Exa. qc petit. r delectant peccatores: ideo clamat quia ficta ut videnr. Et numeris qui cre rim multa. Et lachrymarũ ẽt vita delectabus plena. sed r hic cibus. cum non sic opti gaudent tñ gradiuntur. Et dabit quod r potent. quia hec tua sunt quibus vitat omnis homo. nil quod tipse a lachrymis vñ cium. quasi tñ lachrymas tuas in mensura. tribuisti modo. Unde fidelis deus qui non patitur vos tentari super id quod potestis. 1.

De ira

mma ab inferi. Et ps. q. ipse allegat hic scripturã de multa dicit. q. quos intelligit ipse. Igitur pro hac intelligẽtia fratres positum simul cum oratio: Ad victoriã super illud tribulationẽ. asaph ps. tales eligit. i. ille d tribulationẽ asaph sup illãa vel pro illãa ut habet simul. Vñ et. i. asaph ipse r asaphum sui vel corpus mysticũ. q. per illãa designatur. vt plene. Victoria. i. pacifica. Et. aũt. in malo. pmittit. ad victoriã. significat omnẽ tribulatiõ in cibando hic plenitudo fleus designatur. i. potum. i. Dat regis ille. ut. intelligat pa tias plal. Excitã. q. una. i. cordia. vt. r. no. tribu. i. q. tribuitur. i. vt. r. no. tribu. pacifi vincia dei. vñ dicit. Deus. hominũ. vñ. sup. subiecit. Cuius ille pastor familias sinistrorum? rum? aut. q. cõtinet nostra. q. regit quos cibat. et dextro latus i hoc multo pollebat qñ subiectos ille i tenere q. by vinea sua. Excitã. q. ab aqd tutto vsq; ad vltimũ dicit. q. i hac multã malorum? et qr scha pnulit. qñ tot palmites mittit. ab asaph igit pcessit hui? vineã. i. pl. pastilis sũ sup̃ hic plal. in. q. p̃ pcipitat tantã hui? vineã. ab ill? adulteriis? pcit et? adulteriis. Dei? sentã pcrit. Pcia i cuius. q. p̃ p̃ueni? ille plalmis. i? pcessit hui? vineãtis. Vinea de egypto. Pcia adhuc i cuius. q. pmo pcit asaph cho. i? exhibi rõnis. Excita. Excita pedi cuius. Cui regis ifrl in tribe eloim mei. i Cui deducis velut ouẽ? ioseph. alig exponit ẽ cuius? cap̃ q. tipi ifrl. de egypto exeũtes. pcr indulgẽtiã nõ pcessit tantos. ẽ pulchrũ ioseph? ostã tenebile locũ aspectans sicut fuit de ipsolis. Dicit. i. Excita. r dñi cuius cuncta dicãtur vsq; ad locũ ipsolis ioseph ad ea dñi locũ vel secedat ostã ci? acqr. r pt. ẽ hui vocata cuius ioseph nõ strãs ostã. q. accipiens mysteria scrã pertinẽt vt ẽ. Excita pia. r tua ẽ. ut fiue hui? tc. Cui ostendat. i. pplm ifrl p̃ egptũ pcessit contra eos. vt hoc tur Excita cui. q Dicit cui? ioseph. q. ille tuctu fuit ad sepulchrũ p angelũ nõ pdicto. Qq q. ẽ dicit de cui? ioseph ipsolis. Excita cui. alter exponẽda. i hoc ita fit: Cui deducis ioseph. i. populũ ifrl deambulans a tio ceptũ q. tpm saluauit eos de tumulo in egypto. Dicit cui. i. diligit cathedra cum fi cat pastor gregẽ ifrl. b Cui sedes sup cherubin. q. pcessit. q. ẽ cui hui? fides pci erat sup cherubin. sicut plene? fuit expositũ Excita cui.

i Manifestare coram ephraim r.]. Hic nos inducit ipsolis thema ad occi dentalẽ plagã tabernaculi. vt hic Nia. ii. Pn occidentali vo pcr tabernaculi erat tamen hoc ipsolis vbi erat pcessionẽ. i. quo tabernaculi deambulabat. vñ dicit: ad manifestare coram ephraim r. pdicto ordine pcessionis ipsolis. r. Excita. Hic pcessit ponit dicit omnibus rebus aliqb pulchrius pplm vbi multiplicitur affligendũ. a tribulis pplm. r. ut. p. ẽ liberatiõe pcessit. b. Excita pcessit nuũ cui nullus pcessit. i Et vocat. p. cibatis? tur pcessit.

m Et saluos factos nos. ab affligẽtiõnos r cõsumat ut. r. aliqb pplo futuro tpore affligendo rõne pcessa pa. pcessit. n De? sentã. i. angelorum. o Quare nos. a culpa ad ẽ am. r a loctu ad lachrymã. p Et ostende fa. m. longe tc. ea ad modũ bono q. ipsius ts. n. i. aliqd. nostrũ

[illegible]

de faciem tuam et salui erimus.

Domine deus virtutum quo vsque irasceris super orationem serui tui. Cibabis nos pane lachrymarum et potum dabis nobis in lachrymis in mensura. Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos. Deus virtutum conuerte nos et ostende faciem tuam et salui erimus. Vineam de egypto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu eius et plantasti radices eius: et impleuit terram. Operuit montes vmbra eius et arbusta eius cedros dei. Extendit palmites suos vsque ad mare: et vsque ad flumen propagines eius. Ut quid destruxisti maceriam eius: et vindemiant eam omnes qui pretergrediuntur viam. Exterminauit eam aper de silua: et singularis ferus depastus est eam. Deus virtutum conuertere: respice de celo et vide et visita

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Vineam istam

[illegible]

neam istam. Et perfice eam quam plantauit dextera tua: et super filium hominis quem confirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatione vultus tui peribunt. Fiat manus tua super virum dextere tue: et super filium hominis quem confirmasti tibi. Et non discedimus a te, viuificabis nos: et nomen tuum inuocabimus. Domine deus virtutum conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

In finem pro torcularibus quinta sabbati psalmus asaph.

Exultate deo LXXX.

adiutori nostro: iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum: psalterium iocundum cum cythara. Buccinate in neomenia

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. LXXX.

[illegible]

de lyra

[illegible]

A iii Insigni

[illegible]

de faciem tuam et salui erimus.

Domine deus virtutum: quousque irasceris super orationem serui tui. Cibabis nos pane lachrymarum: et potum dabis nobis in lachrymis in mensura. Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos. Deus virtutum conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus. Vineam de egypto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu eius: et plantasti radices eius: et impleuit terram. Operuit montes vmbra eius: et arbusta eius cedros dei. Extendit palmites suos vsque ad mare: et vsque ad flumen propagines eius. Ut quid destruxisti maceriam eius: et vindemiant eam omnes qui pretergrediuntur viam. Exterminauit eam aper de silua: et singularis ferus depastus est eam. Deus virtutum conuertere: respice de celo et vide et visita

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Et perfice eam. Aug. Non alia instituas sed hanc perfice [illegible]

[illegible]

neam istam. Et perfice eam quam plantauit dextera tua: et super filium hominis quem confirmasti tibi. Incensa igni et suffossa: ab increpatione vultus tui peribunt. Fiat manus tua super virum dextere tue: et super filium hominis quem confirmasti tibi. Et non discedimus a te vivificabis nos: et nomen tuum inuocabimus. Domine deus virtutum conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus.

In finem pro torcularibus quinta sabbati psalmus asaph.

Exultate deo LXXX.

adiutori nostro: iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum: psalterium iocundum cum cythara. Buccinate in neomenia tuba

[illegible]

Psal. LXXX.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. LXXX.

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

menta tuba in insigni die solēni tatis vestre. Quia preceptū in israel est: et iudiciū deo iacob. Testimonium in ioseph posuit illud cū exiret de terra egypti: linguā quā nō noverat audivit. Divertit ab oneribus dorsum eius: manus eius in cophino ser vierunt. In tribulatiōe invoca sti me et liberavi te: exaudivi te in abscōdito tempestatis: pba vi te apud aquam cōtradictiōis. Audi populus meus et cōte stabor te israel si me audieris: si non erit in te deus recēs: neqz ado rabis deum alienum. Ego enim sum dñs deus tuus qui eduxi te de terra egypti: dilata os tuū et implebo illud. Et nōn audi vit populus meus vocem meā:

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Et israel

Et dixi. [illegible]

Pro nihilo. Cas. [illegible]

Inimici d. Aug. [illegible]

et israel non intēdit mihi. Et dimisi eos secūdū desideria cor dis eorū: ibūt in adinventio nibus suis. Si populus meus audisset me: israel si in vijs meis ambulasset. Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem et super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici dñi mentiti sunt ei: et erit tēpus eo rum in secula. Et cibavit eos ex adipe frumēti: et de petra mel le saturavit eos.

[illegible]

Psalmus asaph. LXXXI.

Deus stetit in synagoga deorū: in medio autē deos diiudicat. Usqzquo iudi catis iniquitatem: et facies pecca torum sumitis. Iudicate egeno et pupillo: humilem et paupe rem iustificate. Eripite pauperē et egenū de manu peccatoris li berate. Nescierunt neqz intel lexerūt: in tenebris ambulāt: mo vebūtur omnia fundamēta ter re. Ego dixi dij estis: et filij ex celsi omnes. Vos autem sicut homines moriemini: et sicut unus

[illegible]

Sicut homines. Aug. [illegible]

Sicut unus. Augustinus. [illegible]

Nicolaus

a Et israel nō intēdit mihi. mādata mea parvipēdendo. I quo apparet maxima ingratitudo. b Et dimisi eos. Hic ostr ponit huius ingratitudi nis sequens pena q̄ est multiplex. Prima est privatio gr̄e spualis: q̄ notat cū di: Et dimisi eos. [illegible]

De lyra

[illegible] LXXXI.

p Deus stetit in synagoga. [illegible]

[illegible]

principibus

Deus quis. Aug. Sed forte deus iudicat. i. odit a deo. q; bñ reputat
in deo dicitur. Vel iudicat mihi. q; nunc est: hoc est. in deo letabitur.

Canticum. Cal. q; in rep̃ actualibus bonꝰ dñs deus monet ad patientiam.
docetur ab iniquos a pacientie p̃mia deꝰ. bonos vo monet ad patientiam.

Cal. Psalmus de adustu ppl̃i ad iudicii vel boni q; hic patiunt eoꝝ
malorum. Modo vo qui
eos persequuntur tempo-
rum. LXXXII
Ego quidḥ.
D Cal. Propositi
to timore futuri
iudicii dolebat malicia
inimicorum.

Aug. Deus q; simi
lis. Et ñ homo vt alii. t
ñ indicatus est inigo de-
portatus. qz similia. cū in
christo iudicatus: sicꝫ
nec nos tacemus. q; finis ta-
cuit: t postea compe
hendit: t possibz nuncꝫ
geni.

Aug. Deus q; simi
lis. Nō ad similitudinem
hoc refert cui malū do-
minꝰ compatiꝫ cogita
uit. Imo nō utiq; simi-
lis ei dixit. qꝫ vltiq; ad di-
uinitatē referēt. Sed di
cit: q; simili erit tibi. hoc
ad sonū ferri referens.
q; nīc enarrabilis potes-
tas erit. qñ iudex in glo
ria appebit. vel pōt hoc
referri ad diuinitatē dñi
quod dicit eo deus: quia
similis tibi. in potentia deitatis. Christꝰ enim qđ̃ mali viderūt extra: ille
videt intra. scilicet omnipotens.

Quoniā ecce. Aug. Nouissima tpa antixpi designat. qñ que mo-
do fremuerūt meum in libera voce erumpent. que vox qñ in ratione stabilis erat
magis sonitus qñ loquela dicitur.

Qui ode. Cal. Planctꝰ vnd caput antixpi qñ clarū ē vt deus dicat.

Super po. tu. Caput sūt emulerūt. q; nō populū tuū deprehenderūt.

Aug. Super populū tuum. Iridenter hoc dicit. non enī possunt no-
cere ppl̃o dei p̃ quē est deus. vnde apl̃us. Si deus p nobis qꝫ ptra nos.

Dixerunt ve. Aug. Ecce consilium quo meditati sunt inania. Ille
est ille fomes qui non est fermo: sed inanior ferꝫit.

Nicolaus

Sancte dei. i. de ligitis sanctis dei. a Cal. in fauci gehēne p̃ equitate
vltac vsic. ꝺ subdit: b Surge de tu. ira. i. surgeo ad iudicādū hitleru ter
rā gnāliter. c Dñs tu dr. i. ei gnāt. q; finali iudicio pacto oēs electi erūt
saluādi collini sue mīc imobilit. t reprobi ordini sue iudicie. Mittit pōt
capit pa. ille ꝫ sacerdotes t scribas tulerūt q; ipm̄ hūlē t pauperē zelna
uerūt ad mortē pp q; ꝑ plebē iudicū a romano fuerāt ꝓpalter occisi t ca
ptiuati. t i iudicio cruce erāt eternaliē pdānati. LXXXIII.
Ego qui illa erit tibi hoc pa. pmuit talis timor. i. debuit. t trālata
D tibe hiero. Cūcti pō afaph ex q; apparet auctor ps. De mā sno
tpis ecclie edixit apostolus hebreos t latini q; afaph sic hoc psal
mū ꝫ hostiū inualidus trā t ppli tuleur. t ita ꝫ secundꝰ. ꝫ ꝫ hostes vel q;
tpe ñ dixit. ꝫ ita am exponūt ꝑ ve hostiū q; hēdit afaph q; hēdit ꝑ
egypto vsq; ad tpa afaph: t petim de hostiū q; fuerāt postea: ꝫ ꝫ b videt
q; de illis petit afaph: Fac illustic madiā t syriā. ꝛc. t postea subdit: Deꝰ
meꝰ ponc illos vt rotā. ꝛc. ex q; videt q; logt de hostiū ifti naturis post
ipm̄ fut. Nō. n. ita pmisio de pmit. pp q; saluo meliori iudicio videt mihi
q; afaph scit hāc psalmū ꝫ sennacherib t ei⁹ exercitū. sic ꝺ pa ixxv. ā. dixit
ē. psalmist. n. de cadē re plures aliqñ pa. fecerūt sic ā. pluries dictum ē de
dē. t eodē mō ꝺ b de afaph. verūt ꝺ. ille dixit a ixxv. q; ille pa. lograt
pecip̄ ꝫ sennacherib nō expmēt ꝑpter. t odiū inter ē. fuit adiunctū. In
hoc ergo ille exercitus sennacherib ꝑcipaliē ppl̃i in circuitu tuler pabulū. q;
incautela sennacherib ad veniēdū ptra terrā tuda tpe ezechie ꝺplicit ra
tionē. vna q; inualidis valeāt ꝛ eos edocebāt. alia quia illi ppl̃i tā sennac
herib timēbāt vt. q. deus eoꝝ exterminaturꝰ erat. ecce q; vt. dñi. Reg. xix. Ille
ꝛ vbi subiugauerit terrā assyrioꝝ gētes t terrā eoꝝ. t mīcrāt deos eo-
rū. vt vomeret t tulcā ad fabricādā sui gentē e destructā inde. vnde nil cul
tū hostiū requirā. scio ꝓa eos ipsorū diuinā tulcā dēbāt: Fac illis. Ex
ea ꝓmā dicit: Deus q; similis erit tibi. cū tribulatio Hierobz. Deus ne ta-
ceas ꝛc. t ratio huius tribulatiōis ē. q; vicio hebreica q; ponit tā tēpꝰ eo
rum ꝛ quoꝫ ēt ad significādū similitudinē. t tacitumitatē. oratio tñ q; ita
tribulatio euchit ēt in hoc q; tacitus fabulat: Ne taceas. t ideo in tribulatio-
ne. Hiero. ē quedā apta ꝛ congrua exponendi ipsā ītā translatio: Deus
ne tibe ꝛc. tibi. qui vicisti. tu gentil. qꝫ dctrinā tuā hēdit sennacherib nō erant
similia tibi. qui vicisti. q; ꝑ. Reg. xix. Non enim erāt dij: sed opera manuū

De gt. Cal. Singulariter ergo ois ꝛpiand vna gens ēt vno fonte ba
ptismatis nati. vel ois deus quos ille antiquus vocat vnā gentē. cui placu
no antixpi. que nomē ꝛpianum quasi malū internūtii tollere fundarūt.

Testamentū. Aug. Quippe in scripturis nō illud solū dī qđ nō va-
let nisi tribulatoꝛe mortuo. sed etiā omne pactū t placitū. qđ inter vinos va-
ler testamentū vocat. ille
cui fabam t lacedemō
fecerāt. Ita t mali inter
se quasi pacem fecerunt
q; vnanimiter bonos q;
squerentur.

Tabernacula id.
Expellit quo studio ma
lignauerūt: edificāt deinde
tas q; sint maligniores di
cens. Tabernacula. ꝛc.

Idumeo t ismā.
Cal. Per hec nota q; pt
inimicos dolerat. q; pti
bus antiqui tot malis ꝛ
mulant. q; sicut ibi pera
israel: ita illi cōtra ꝛpianos
nunc debacchāt.

Moab. aug. Pe
ro. Vnde moabitaq; q;
loth cuius de matre h
lia sua genuit.

Agareni. Augusti.
Piero. ab agar; qui et
ꝑsent interpretatur.

Gebal. Aug. Pe
ro. Vallis vana. Ve
cinus vallicbal vana.

Ammon. Augusti.
Piero. Vnde ammoni
te genuit loth cuius de
filia sua minore.

Amalech. Augusti. Piero. Filius clyphaz ꝓnogeniti Esau qui
amalechite.

Assur. Dic. Aug. Ad litterā nabuchodonosor. qui fuit rex assyrioꝝ.

Idumei. Augu. Pie. Terreni. vel sanguinei. Alma. obedientes ibi
nō deo q; prauas cogitationes suas sequunt. Moabꝰ ex patre: quod i ma-
lo. bonus quidem pater. quo filia illicite vsa est. sicut ꝛ lex bona est si quis
ea legitime vtatur: non incaste. Agarent: possident. t adiacentes non tuos
sed alieno animo subintrantes: inuenta occasione nocendi se ostendant.

Gebal. vallis vana. i. fallaciter humilie. Amon. populus turbidus
vel mercēs. Amalech. populus lingens terram.

De Ira

Deus. Ideo subdit: c Ne taceas. id est ne dissimules iniurīā hostiū no
stroꝝ. q; reputāt se deficiendi per sennacherib sicut deos sue. d Nam
cōpescuis deus. i. ne remanerās amplius ab vltatione vindicte cultus eoꝝ
subdit: e Quoniā ecce inimici tui. q; volunt destruere locū cultus tui.
f Soauerunt. id est ad hoc cū fremitu armoꝝ ꝛ sonitu tubaꝝ venerāt
i Exaltauerūt caput: strate sapientes. vnde dicit sennacherib scribe ejus
dem: Non ēxaltet se deus tuus. ꝛc. Reg. xix. Credat ei cui q; nō potest sal
uare ezechiā ꝛ populū eius de manu sua dicens: Nūq igitur solus potens
liberare? Aliquid liberauerit vlꝰ gentiū singulos. ꝛc. g Sup populos
tuos malignauerūt filium. vt. d. excitarēt sennacherib cōtra populū dei ꝛ
templū: vt dictū est. h Et cogitauerūt aduersus sanctos tuos. i. facere de
tea ꝛ leuit in tuo cultui deputatos. sicut etiam reo inuenimus dicunt sanc-
tae. eo q; sunt vitulo cultui deputatę. vt vasa vesteꝝ ꝛ huiusmodi. m Di
cerunt ad inuicem mutuo se exhortantes n Venite ꝛ disperdamꝰ eos
de gente ꝛc. i. de terra nostra. nō remaneat huius gentis memoria.

o Quoniam cogitauerūt vnanimiter. i. concorditer in malo. p Si-
mul aduersum te testamentum. i. pactum firmum ad destruendum templum cultus tui. q Disposuerunt. id est firmiter statuerunt. Et q
fuerit istī populi. explicat dicens: r Tabernacula idumeorum. id est ha
bitantes in tabernaculis idumeorum. illi autem defendunt se ab eis qui
aliter nomine vocantur ab eodem. ꝛ sicut ille odiebat iacob frāt suū quā-
tenus occidere eum. vt habetur Gen. xxvii. sic idumei defendentes se a
odiebant filios israel defendentes a iacob. s Et ismaelite. ita defende
runt ab israel filio abrahe Gen. xvi. ꝛ odiebant filios israel qui defende
rant te israel. sicut ꝛ ismael persequebat isaac: secundum q; dicit Gal. iii.
t Moab. ille fuit filius loth. ꝛ similiter ammon qui postea ponitur. vt
habetur Gen. xix. Et ab illis denominati sunt duo populi. i. moabite ꝛ
ammonite. ꝛ illi odiebāt ꝓpter israel iponētes dñi. ij. talio. q; militant par
te terre ipsoꝝ qñ ascendebāt de egypto. vt hī Judic. xi. v Et agareni.
Hī fuerūt filii esthur. q; alio nōe vocta est agar. vt dictū fuit Gen. xxv. ꝛ
ideo odiebāt filios israel: sicut ꝛ ismaelite fratꝛ sui. x Bebal. de illo non
hī clare origo. nisi forte fuerit sobal filꝰ seyr horri. Gen. xxvi. Nola qui
hebrea aliqñ sic variant a pte principii sicut ꝛ latina. Nicolaus ii. ꝛ colin⁹
sunt idem nomen. variati ex a parte principii. Hīt igit odiebant ꝛ ge-
bal fuerūt malefici filius illi ad sicut ꝛ idumei. habitatores montis seyr. y Et
amalech. populus ille odiebat filios israel. ꝛ primo inualit eos in deserto
cū ascenderent

Alienigene. Licet latino nole se idicet alienos. ꝛ ob hoc inimicos
ei hebraice dic̄ philistim. i. cadētes positi vt cum iugata seruant. Ty
rus hebraice sic. tribulatio vel angustia: sic illud. tribulatio vel angustia
in omni anima holo opanꝰ malū. Assur. ꝓfectio: vel clara. Loth. ve
dimā: angeli apostate filij vndimatiōis. qi a vitate declinādo i tenebrosū
vitabuli diuerserūt. vel i
apocalip. Dracō cecidit
ꝛ tragit secū tertiā partē
stellaꝝ. de quib⁹ aplus.
Non est nobis colluctatio aduersus carnē ꝛ san
guinē: sed aduersus prin
cipatus ꝛ potēs. Mo-
dian. declinās iudicius.
Hysara. excelso gaudii.
Jabin. sapiens: de quo:
vbi sapiens: ubi scriba.
Cyson. vbi victi fuerūt
duritia ierusalē. Endor.
vbi pierunt sono gene ra
tionis: ꝛ intelligit genera
tio carnalis nō aqua ba
ptismi regenerati. Oreb.
siccitas. Zeb. lupꝰ. Zebee.
victima. Salmana. vmbra cōmotionis. hec ola ꝓgrunt
malis quos in bono vi
dit ꝓpulus dei.

Fac illis. Cal. De
vltā iniquoꝝ. Sicut
eis illos victi sunt in fi
gura a ꝓplo dei. sic illos
ꝑcutur i futuro. ꝓpari.

Sicut ma. Aug. Ut
pote illi qui declināt iu
dicii: ꝛ iudicādo nō pu
tantes. ꝛ qui ecclesiā de
turnā iudicii ꝛ hī oēs in
cisos. ꝛ in fonte endor
pierunt.

Pone principes.
Hoc ordinā cōter. Sed
hāc po. ꝓn. eo. ꝺ optat
militibus antixpi. q; non
sunt comparandi.

Hereditatem. Aug. Dei iuadit vt sciam.

Ut rotā ꝛ sicut ſti. Cal. Per hanc similitudinē multas eorum pre-
dicit calamitates.

Venti. Cal. Lcultus peccantiū vento cōparatur: q; hoc ꝛ illuc vehitur.

Ignis ꝛ silua. Aug. congruc in iudicio esse dicunt. quando ꝛ densę
silue peccatorum. ꝛ montes superbie cremabuntur.

Imple facies. Cal. Penso cōsumacia ꝓbrobrio. orat pro credinu-
rio: qui non habent scelerum laudatores sed culpatores. quos spe opposi-
tionis coerigit. Aug. Mētis est rucre vt penitat q; sub spē religionis
superbire. vnde prophera ait: Et tu filia iron vlq; ad babyloniem venies:
ibiq; liberaberis. Aug. Impie fa. Hoc dominꝰ ꝛ optabile eis non pro-
phetarent: nisi inter eos inimicos essent valeo quibus hoc ante iudicium

Nicolaus

cum ascenderēt de egypto. Exo. xvii. a Alienigene. In hebreo habet:
philistei. qui fuerūt multū infesti iudeis. vt ꝓ. i. Reg. b Cū habitan-
tibus tyrū. licet enī habitatores tyri fuerint cōtra ari iudeis tpe salomo
nis ꝛ hyrā rege tyri vt habet. iii. Reg. v. tñ postea fuerunt eis inimici. Et
oēs isti populi fuerūt habitatores in circuitu terre filioꝝ israel. ꝛ letabantur
sennacherib regi assyrioꝝ ad veniēdū ptra regnū iudee tpe ezechie rōni-
bus ꝓdictis. ideo subdit: c Etenim assur venit. ꝛc. Hoc nō dicit eo q; fi-
lij loth essent ꝓcipi alos in illo ordiu. sed sennacherib rex assyrioꝝ. vt di-
ctū est. Hoc dicit de filiis loth eo q; ipsi vēdicabāt tua in aliq; ptc ꝛc. vt
ꝓdictū ē. ꝛ sic ille exercitꝰ faciebat quodāmō ad eoꝝ adiutoriū. d Fac
illis. Hic ꝓtat afaph ipsorum cōtra ꝓdictos hostes vindicta optata dicēs:
Fac illis sicut madiam ꝛ syriam. quos miraculose debellauit deꝰ p barach.
Judic. iiii. e In torrēte cyson. bellū illud fuit ꝓpe torrentē illū. ꝛ mul
ti fuerūt ibi submersi. vt̄ dī Judic. v. Torrēs cyson traxit cadauera eoꝝ.
f Dispereruēt i end. i. nomē est loci vbi fuit illa mulier phitonissa. quam
Saul. i. Reg. xxviii. Et bellū illud fuit ꝓpe. g Facti sūt vt ster
cus terre. q; cadauera eoꝝ remānerūt sup terrā sine pultura. h Pone prin
cipes eoꝝ ꝛc. Hoc videlicet aliis oblis miraculosis ꝓ gedeone ꝛ troccatos vi
ros ex eis. Judic. vii. i Octo fuerūt eoꝝ. i. populoꝝ sui memoratoꝝ.
k Qui dixerāt ꝛc. i. hierusalē. i. q; erat tpis dei. ꝛ ꝓ ipsa trā iudee cui⁹
metropolis erat hierusalē. l Dei mei ponc illos vt rotam. i. fac illos
instabiles. Dicit ad Ra. Ba. q; per rotā intelligit hic ddā tpis tribuli ten
pore q; illustrate facti quandā ꝛpiā alba lanugini similē. quę ad modi-
cū tpis venit ꝛ disparet. ꝛ sili stipula flatui vēti resistere non pōt
ꝛ ita facti fuit de exercitu sennacherib. q; angelꝰ pōt vna nocte interficit ibi
cētū octogintaginta milia. vt hī. iii. Regū. m Sicut ignis q; cōburit

ꝓtabit: q; ꝛ nīc ille corpꝰ sonat ꝛ leuat caput: sed peccati enim non virtute
salutis vi in fine ꝛ tamē inde aliq; cōuertunt' pro quibus hoc erat.

Erubescant. Aug. Nīc de malis q; ꝓximi. Erubescāt. i. fiant ꝛ
malis q; fecerāt. Et conturbent: de pena q; patient. Erubescāt. ꝛ
Et cōfundantur et pe. Aug. Non sine reḡ ad eos q; ipsos ꝓsequē
tur ꝓtinet ꝛ standant in eternum
N. o. Illi conturbantur i
eternum. Diuersitas ait
monē vtit. nō ex cōfun-
dantur de peccatis salu-
briter ꝛ poterunt inuenīri
mali filii: ꝛ si cognoscāt:
Vel tunc confundantur
mali alia ꝛ compen. ꝛ pe
rcant olim irreparabiliter.
ꝛ tunc cognoscant quod
modo negant.

Cal. Notandus ꝛ
videcis superioris ꝓ psal
mis introducꝰ ꝛ afaph
vt duricia iudeorum fre
quenti voce ipsius frua-
gog mallearetur: vt ipſi
nomini cui debent ꝛ vi-
debant crederent. Ego
aūt in psalmis ꝓphetia
de vobi incarnatiōe ꝛ de
gemmi fide ꝛ de iudicio ī
quibus transgressio mul
tiplex iudeoꝝ redarguit:
vnde ꝛgrat vindicī. filii
vindicari. n. numerus
singulariter dicit ꝛ nomi
ni tribus dicit ꝛ nomi
ni dei: qđ vindicanda
tā ꝛpe publice qđ ā ſi
dē defecerāt. vñ psalmi
tendens ꝛ facta ē nox.

In finem pro tor. Aug. Nōn hic ē finis cui
calumꝰ vetustis: vnde
ꝓtat spūalia ēt: vna ī vineolina sarbor libero fructū accumulat illa ēt vi
nūmec ista oleū ante ꝓlar. Sic quoq; ꝓfuit deꝰ ante seula fieri ꝓcumbo
imagino filij antiqꝰ accedāt ad seruitutē dei fructū in seculo vsimeta ti-
bortatic. Si cū accedāt ad futuros dei vt cū illis accedo ad futurū dei. sta in
iusticia ꝛ timore. ꝛ ꝓpara animā tuā ad tēptationē. ecce tecolar⁹ obtruunt
cruunt litigumētis carnalib⁹ deiderioꝝ qñ vinacea cruunt vetari homine
ꝛ i apoibecas dei de fluūe. id tecolaria dicunt ecclie pietis tpis. sed qui in
his filij dei. i. catui. i. christi. Et alius nāq; helueus ut ruus a puerio figu-
ra fuit ꝛpi. q; i calnaria crucifixus. Ideo b pmit ꝓphan⁹ vt ḡrat gētē. q; nō
est b ꝛ ei deꝰ refugiū. Qui cui ledūt terrenis. ledūt i bacuti ardūtis.

To the tecolaribus. Aug. In tecolari fructꝰ vue vel olive intelligat.
sic in psalmis merita sanctoꝝ patent qui in pace latebant.

De Ira

filiū. ex magna posteria. n Et sicut flāma cōburēs montes. ex ardentia
vehemētia. o Ita persequeris illos ꝛc. ex corpa meorum: i exercitu sen-
nacherib fuerūt redacta i cinerē. ita q; ezechias ꝛ viri ei⁹ poterūt colligē
spolia absq; aliq; difficultate. p Impie facies eoꝝ ignominia.
Hic fuit impietā. q; sennacherib mane surgēs ꝛ videns illā pestilentiā sui exerci-
tus fugit cū paucis ad terrā suā cōfusus. q Et querāt nomē tuū dñe.
hoc nō ēt ꝓ ipso sennacherib qui videns illā plagā diuinā' inflictā non
ꝛfuit deū ꝓ penitētiā. sed magis illā idolatra passiꝰ adorare in templo
nisroch deū suū vt hī iudic. ꝺ hoc ēt. ꝓ aliqb⁹ cū eo fugientib⁹. q; videran
eos deꝰ ita ad poēnā cohibuerāt ibi remorantia. vñ ꝛ plurimi quoq; amici
fuerāt i illa pestilētia montui ipurātes ꝺ simplic sennacherib. eo q; blasphe
mauerat deū israel ꝓponendo eū ineficeis. ꝓter qđ puerūt se ad adore an-
dū deū suū. ꝓnūcio q; Imolaret ei duos filios adramelech ꝛ sarazar. ꝺ
posset illud periculū euadere. qđ illi intelligētes interfecerūt eū. vt dictū fuit
plenī'. iiii. Reg. xix. r Erubescāt ꝛ ꝑturbent in seculū seculi. ꝛc. hoc ēt
de sennacherib ꝛ aliis eū eo i malo obstinat. frequēter enim scriptura sub
eodē ꝓtextu de malis trāsit ad bonos. ꝛ cōuertis sicut dictū fuit i ꝓcipio
Psal. sm regulā illā de coepe vbi dixīmo ꝛ batuā est ecclesiā. s Ps. ixxvi.
vbi vt: Et ā occideret eos ꝛrebat eū. qđ si ꝛ intelligi de eisdē holis' i idem.
ꝺ aliqb⁹ occisis ꝓpter sui malicia. alii hoc videntes ꝛuertebant ad deū
ꝓ penitētia salutē qđ hostā. vt ibi dictū fuit. o Et cognoscāt ꝓ cognitā
pene sibi illatā. t Quia nomē tibi deꝰ. ꝛ nulli alteri ē dominus nisi
vnicus. hoc ens demonio ꝛ dānati cognoscāt u Tu sol⁹ altissim⁹ sup
terra. qi nulli alteri pōt ꝓprie potētia tribui. Modo autē pōt exponi ꝺ
ille. vt sit sēsus facilis ꝺ bonos fidelib⁹ referēs humiliter cōfessionē deo eoꝝ ꝛfugii.
ꝛ sup ꝺ petēs deuote olim vlciscā. ex ꝓplo malos ꝺ ipsos ꝛ ꝺ tuos pānos.

Et dicta

Lxl. Psalmus filiorum de chorahite.
Lxl. Pro de mell. bñ: voluerit dñe deus. pl. LXXXIII.
Lxl. Filius dilecta. Lex quia mirabilia. et ens pulch. q. Lxl. Desi
q ens habitat. ad qđ pertinebat quies.
Lxl. Eccum pulch. Aug. Duob⁹ duo rubbi. Lex vt pulch. Lx
ge vt turtur. cui dat ei
pullos. unde cogitationes
potuit velut pulch. ad
pond. carne agni⁹ ago.
Lxl. Hñt pulch
dolor. simile. et mentis
domo habitat vbi nō ti
mor. Hñt habitacla. anima le
mor. bñ sit. Sit domus
par. tam in vtro.

Psalmus. LXXXIII.

† Aug. de eccles. mali. Ut pulchra pñtia vñ. mih
dat qui in terra. † Colligunt ad pacē hui⁹ cantici.

Quā dilecta tabernacu
q † Lxl. Hanc mihi potissimū sit ho
mo ad hui⁹ mentis de⁹ mens habitabilis
la tua domine virtutū
† † a Patre hui⁹ mihi vndecunq; amicis no.
† ex gallicis quia non capiet quod infidet rat.

cōcupiscit † defecit anima mea
† † Sit mea quia sine gaudio mea est † gaudium in
spem vide⁹ videat. † domus.

in atria domini. Cor meū † ca
† † qui hic manet. † qui hic habitat.
ro mea † exultauerūt i deū viuū.

† † qz. † vel exultauerūt motibus sēsuū tuo red-
dūtus est vt pulch. modo exultat in terrenis
bonis tūc in spe fidei † charitatis vt vere in domo
in qua gaudet. † † Lxl. mansuetum.

Etenī passer inuēit sibi domū:
† † celi cara. † † ad tempus. † † non alioq
ait cor. vbi manet.

† turtur nidū sibi † vbi repōat
† † ecclesiastica sacramenta. † quem nidū.
† idolum partum.

pullos suos. † Altaria tua do-
† qui nega. † † qui creati.

mine virtutū: rex meus † de⁹
† † Si nidus ē in pectoribus fidelium vbi pulli⁹ in
spem ē fugam gentilis vite. † vbi filios ē timor
meus. Beati q habitāt in † do
† † hoc agunt.

mo tua: in seculū seculoꝝ laudā
te.

Beati qui habitāt.
Aug. Hoc bonū tās habent fidēles q habitāt i domo tua. Sequit: i secula
secu. Lau. te hoc totus nr gaudi⁹ est tot sanctoꝝ. Non est ibi necessitas: qđ
mater est omnīū humanaꝝ actionū: q⁹ cui faciant tbi quippiaꝝ vbi nulli
matur est omnīū humanaꝝ actionū: q⁹ cui faciant tbi quippiaꝝ vbi nulli

Nicolaus

a Tam pulcra tabernacula. Vnic Psal. LXXXIII.
q pa. sentit talia mulus in bello: Ad victoriā fug bagaūt nullo⁹
chor⁹ pa. In quo fm Hiero. vocatos hebreos apparit auctor
pa. vl auctoꝝ scp. filii chor. nō tamē vidit vtrū fuerit factus ab vno co-
rum vel a pluribus. De mil de⁹ huius pa. dicit doctores hebri q⁹ pa. ite
rpm vel dñm vel ecclām vel ad vtrūq; Hiero. Aug. Ambro. Cas. Ba. Ar.
exponit vel dñi filioꝝ Israel exilium i captiuitate ad rpm reedificatio-
nem. Vnd saluo meliori iudicio videt mihi q⁹ magis exponat pulcritudi
nem. Vnd saluo meliori iudicio videt mihi q⁹ magis exponat desiderium
sanctoꝝ ad hoc in hac valle miserie degentiū desiderādi ad quādiu fug-
mus exili. de quoꝝ numero erant filii chore spūtāli ꝑphetiā habentes.
Est hn pocrita victio hagarite i duplici significatiōe delerūt. quia figit in-
strumentū musicū cui appropriatur cantus huius pa. q⁹ quia figit vocalē
vt. li. dicāt est plen⁹ pa. Iste. co q⁹ tīe pa. ꝑpie cantabat i mente ꝑphetis
collecta vindicta † in terra tribus ephraim. Cū in festo omnū vl collecte.
q⁹ fiebat. qui. die huī mēsis. vt habet Lxl. viii. † Alu. xvi. In memo-
riam vel potius figur⁹ i collectiōe sanctoꝝ in regno celoꝝ. ꝑpter qđ illud
fiebat celebrior⁹ ab q⁹ sanctissimū ydolum. Ignur fm hoc pōtīe vi-
debit in tuba pcessi⁹ q⁹ primo celebrādi q⁹ felicitas superna debet sup cla cū
captiui. Secūdo subdit ꝑpter homo valeat ipsam adipiscendā. Dicens vir.
Circa pmū vbi dr pulcra tabernacula a.i. valde pulcra. b Tabernacu-
la tua ē. id est angeloꝝ. † dicit tabernacula nra⁹ plurali ꝑpter diuersos
beatoꝝ status fm varia ceū merita. ꝑpter qđ dicit salomon Job. viii. In
domo patris mei mansiones multe sunt. c Concupiscit † defecit ē.
q⁹ sic dicitur † affert hominis existentia in vita defuit a perfecta cogni-
tione † amore beatitudinis supernē fm illud. i. Cor. ii. Oculus nō vi-
dit nec auris audiuit. † in cor hominis nō ascēdit quē ꝑparauit deus his
qui diligunt illū. d Cor meū † caro mea exultauerūt in deū viuū. hoc
non omnes sic rubēdo ad corp⁹ sicut ex magno timore horis tribi
dant. † pallescūt. † ex maxima ira calescūt † rubescūt. † ideo ei alia fuerūt
exultat in pa. fit quādā rubedinosa in forma corporea. Exhauserunt effe-
dit q⁹ beatitudo spūa⁹ existat bona apprensā dicūt. e Etenī passer in-
uenit sibi domū. id est locū ad quietandū. q⁹. multo magis rōnabilis
creatura hoc facit. † quia cū. † hoc beatitudo electis: ꝑpter qđ subdit:
f Altaria tua dñe virtutū. id est angelorū populi filii illa † quib⁹ apparet
† dicunt. † vocat hic altaria ꝑpter maiestā ꝑpter filios illa † quib⁹ apparet
marita. qz i illis tāgit effectū lactitiā dñe laudū. ꝑpter qđ subdit. g Bti

habitant habent ergo † agunt vnde beati sunt. O mīa autem beatus ho-
mo dño vel agendo dicitur beatus. Aliter. Cas. Bti animo celsi: cū
situo qui amat. vbi anima q⁹ in domo gaudeat. aug. tempo tapeat
opa sua. vnde beati qui sē. vbi effūdit ad qđ beatitudīē milita dicit.

Beatus vir. Cas. Duo auxilio ad domū veniatur.

In valle lachrymā-
rum. Cas. Vallis lachry
mar. dī penuria hu-
militas. Hie. Pluuia. de-
scēsio huius sicut quon
posuit. vel dispositio.
Aug. vnde autem plora
tio. quia lege nos afflixit
per quam cognouimus
peccatū repugnare spūi
† gemimus quomodo
salūet veniamus ad lo-
cum quem po. Operuit
† auxilio vtlig.

Hiero. Bti valle
la. i. in hac delectione se-
cuti in loco quem posuit
deus homini. vt ibi pe-
cata fleret: vel homo sibi
cum peccauit.

In loco. Aug. Qui
non potest exponi quem
oculus non vidit nec au
ris audi. i. futurus regnū
quod dispositū † ordina
tum deus vt ad id p gra
dus veniatur.

Domine deus vir.
Cas. O. ne † humiliat ꝑ
poꝝ imperatorem huius
auxilii.

Deus faceb. ē.
Aug. quem sciuit israel.
apparens ciuibus fac † me
israel.

Respice † not. Aug.
Ipse enim loquit⁹ in no-
bis. vnde apostolus. an
experimentum eius qui
in me loquitur
rpo. Et in nobis recipitur. sicut ipse ait: Qui vos recipit me recipit.

Aug. Respice. rpm pater semp respicit. Cas. Sed ne ꝑmissa impetra-
tionis ex genitibus respici: Vel ita p facie unotoꝝ alios. Respice ergo

De ira

q hinā † domo tua dñe. i. ecclesti bñudic. b In se. se. ⁊ In hoc hō
Cela. vbi nos hīm⁹ i secula seculoꝝ. † fs doctores hebreos illa dictio sig
ppetuitatē a pce posit. † pp b Hiero. trāstulit sēp. tm. sāt laudatio ppetua
ñ ꝑt ēficari ad tm. † ꝑ laudē celebrata i tpīo post captiuitatē babylonicā
reedificato. tñ qz illo tpīo duravit tm. ccccxv. Anno fs heb. tñ q⁹ medio tpe
tatus vna fuit interrupta. f tpe Ezechi illustr⁹. q⁹ posuit tbi abominatiōē ido
lus. † fec ibi imolari carnes suillas † alalia immūda fs gentili ydolorū. f. Ma
chab. i. † Deus vir. Dic ꝑhet ordīē qđ nō britudīē fugias valeat
adipisci † p⁹ effūdit q⁹ ñ fi pōt fieri sine ꝑtū dei adiutorio. f ad ñ peruigil
desiderio: tbi: Dñe de⁹ ⁊ruā. Circa pmū vbi: Deus vir. ñ spe. q⁹ ē certa
expectatio future beatudīs. h Lux ē auxiliū deo te. i. a te. Mr. n. dic ꝑ-
positiōes abe ⁊ a idē signt. q. d. ad britudīē supnā nullus pōt attīgē nisi
p me auxiliū ꝑdīe. qz excedit facultatē creature. ñ ille q ad ñ p me vtiqđ
pōt attīgē † mod⁹ subdit cū vb: i Actiōnes i cor. xi. j. † grati⁹ status
p ipo ascēdit ad celū. qn hō gra deilluminat⁹ i fe disponat. qz vltra liberi
arbitrij cū dei gra ad meritū pcurrit. m In valle la. ñ ē i statu pñte
mīe. i. q ē meritū ⁊ pomerīū. n In loco qđ pos. ꝑtituit ipe de⁹ ad
meritū vitā beatā ⁊ p i adeptionē ⁊ ⁊ctū. fs q⁹ vbi saluator. Mt. vii. v.
Bti q intāt. qm ipi ꝑsolabunt. o Etenī bñdictiōē &c. Pie ē ꝑtus
legislator cuāgelice q dat bñdictionē gre fide lugētib⁹ p remissionē culpe
cōmisse † p. vltīe celestis glie. ⁊ ō tales⁹ subdit: p Pōe de vir. i. vt.
semp ꝑficiēdo i augmēto gre donec ꝑueniāt ad terminū vltīoris beatitu.
subdit: q Videbit. d. deo. i. sanctoꝝ angelorū ⁊ electoꝝ: q⁹ ñr tri
cipiantur. r In fine. i. electis. ō q⁹ Psal. xii. Accendite ad fren mon
tē ⁊ dicunt ad deū vtuēē hic in celestē ⁊ multoꝝ milīā angelorū frequentia.
s Dñe de⁹ ⁊ruā. Dic ꝑhet ponit deprecatio ꝑ auxilio diuo ipetrādo
ad hic detinatiōē ꝑfectā. ⁊ p⁹ ꝑfectio ꝑfectionē ita. ꝑfect. ñ. ad
ꝑfectionē supne britudīs reuertit: dicit: Da michi &c. Circa ꝑmū vbi ꝑtā
milia i plona fidelīū: Dñe de⁹ ⁊ruā. i. angelorū. vt frequēter dictū ē.
t Exaudi oīonē meā ꝑtuēdo ad britudīē. v Auribꝰ ꝑcipe. auditu
do p effectū. x De⁹ Iacob. q⁹ vt eo qz fecit deo ꝑfecte vouit. vt dictū ē
Ps. lxxv. y Protector noster. fs Israēl⁹ domorū. z Respice de⁹ p-
tectionis nostre. ꝑtuēdo. ⁊ auxiliū. ⁊ ꝑtuēdo. ⁊ auxiliū. ⁊ ꝑtuēdo. ⁊ auxiliū.
eos nostrāq; acceptabilo. sicut dicitur Deu. xii. Respexit dñs ad xoē ⁊ ad
munera eius. a Et respice in faciem christi tui. Illi q exponūt ꝑtuēdo
illū de desiderio epīmentū in captiuitate babylonica ad rpīm reedifican-
dum: apos

in facē. i. notēdere fac omnibus rpm. vt possim⁹ hic de fonte † virtutes.

Dies vna. Immutabilis. Clune omn⁹ ⁊ occasu. cui non cadit dies he
sternus. qđ non viget ⁊ rutilnus. Super milia. super infinitos dies pe
nitus qui habent fines. Propter qđ elegi em ꝑfectā regnare. abiect⁹ opi-
nione hominū. in domo. in ecclīa. Et ec q⁹ dulce falce secularia ꝑmit.

Quia melior vers.
Lxl. Ideo in domo dei
malle dīc q⁹ habit. qz ea
quat misericordiā qua in
ffic⁹. ꝑfit veritatē ꝑo
missi ꝑmittēd quibus
bis qui ambulant in in-
nocentia.

Domine virtu.
Qui tanta facis. que vl
ei non possunt.

Ps. LXXXIIII.

b Benedixisti
domine &c.
Aug. Psal-
mus de noua
bñdictione per christum.

Admonet ꝑ fidei ad
ꝑm accedere vt habea-
tur bñdictio.

Psalmus tert⁹ de
primo aduentu per quez
fit bñdictio omnīū gē-
tiuꝝ que ꝑ peccatū ade
malēdictiōī subiacebāt.

Primo de auersōe
iniquitatis.

Remisisti. Aug.
Futura dicit vt ꝑterita.

Nicolaus

dd exponit hoc de cōtro
babel. ⁊ alīq alii de no
mīa sacerdote. fs vtrūq
infrigit. tñ q⁹ cotrobabel
non fuit rex. nec ꝑ ꝑhe
lunct⁹ vñ posset dici ipa.
similiter nec mīas nō fuit sacerdos fm⁹. q solus ꝑtrabat ꝑ iunctionem
ꝑpie dictā. sicut declarat⁹ fuit Leui. viii. tñ qz fm hebreos iudei nō ha
buerūt aliqđ vnctionē regiā vel ꝑntificā post captiuitatē babylonicā. ꝑpter qđ ēt Ra. Sa. exponit hoc de dauid. vt sit sensus q⁹ populi re
uersi de captiuitate sit ex auditorio per merita ei⁹. sicut moysēs in sua ora
tione allegabat merita ꝑtrū abrahe ysaac ⁊ iacob. Exo. xxxii. Sed q⁹ sicut
dictū est. psalm⁹ ille nō pōt conuenīter exponi ad literam de statu populi
israel liter captiuitatē babylonicā ⁊ adunatā christi. ideo melī⁹ exponitur de
illa naturaliter q⁹ est vere ipo anthonomastice dict⁹. qz per eius meritū oēs
etonos ecclie hñt effectū. ꝑpter qđ i oīb⁹ etonis⁹ ecclie ponit i fine. ꝑ
dominū nostrū Iesū rpm &c. vel aliqđ simile. a Quia melior est dies
vna in atriis tuis. Dic reuerēt ꝑo. ad ostendēdū excellentiā superne bea-
titudinis. ꝑpter qđ ē ſme desiderabilis dicēs: Quia melior ē dies vna i
atriis tuis. i. celestīb⁹ plantijs. vt predicti ēt. ā. b Sup milia. f. bona-
rum dieꝝ que possent haberi i ꝑsenti vita. Ideo: c Elegi abiect⁹ &c. i.
in humilitate vere sine qua ad illā beatitudīnē nō pōt ꝑuenīri sm dictus
saluatoris Luc. xviii. Qui exaltat nō recepit regnū dei vt ꝑcipiēs litterā
in illud. id est ꝑ humilitatē vt patuisse. d In domo dei mei. id est i
ecclīa militāte que ē dom⁹ dei ifertio: sicut ecclīa triūphans ēt domus dei
superior. e Magis q⁹ habitare i tabernaculis peccāq. id est in excellētio
superbos. qz sapiēs includit in omni peccō mortali. p qđ hō liberabit se
a debita obedīcia dei. f Quia misericordiā ⁊ veritatē. id est iustitiam.
g Diligit de⁹. ꝑpter qđ se cōcomitant ⁊ opīs⁹ diuinis. h Bti.
in ꝑsenti. i Et gloriā. i. futuro. k Dabit dñs. vere humilib⁹. ꝑpter
qđ vl. puer. xxi. Humilē spūtu suscipiet gloria. ⁊ Iac. iii. vl. De⁹ fu
perbis resistit: humilib⁹ aūt dat gram. l Nō priuabit bonis. f. grauc ⁊
gloriā. m Eos qui ambulāt in innocentia. fs frequēter ꝑtuēnt in ꝑsenti
bonis temporalibus. ꝑpter hoc cōsolatur in fine. n Beatus ho-
mo qui sperat in te. ꝑ ipsum locum tam charitate ⁊ non in bonis transi-
toriis ⁊ caducis.

Psal. LXXXIIII.

o Benedixisti dñe terrā &c. Hanc ꝑo. ſmittit talis titulus in hebreo:
b Ad victoriā filioꝝ chore ꝑo. ⁊ in rāli⁹ dñe Hiero. Victoꝝ filioꝝ
chor cātici ⁊ est cadē sententia vt rubricā. que satis ꝑz ex superdict.
De mīa eo q⁹ hui⁹ ꝑo. dicūt hebrei cōmuniter. q⁹ sicut ꝑcedēs loquit fs opi-
nionē eoꝝ de captiuitate reducti de captiuitate babylonica ad reedificādū
templū. sic ille ꝑo. est gratiaꝝ actio ꝑ tua reuertione ⁊ ꝑo bono ⁊ pacifico
statu terre ejus collato. sed sicut nō fuit secutus eoꝝ dictū in ꝑdictis ꝑo. sic
nō videt mihi sequendū in illo salē in toto. qz post reductā captiuitatē ba
bylonicē nō legit⁹ populus israel tantā pacē ⁊ ꝑperitatē habuisse. vbi ad
adunatū xpm. qz ad hoc possit pulcriter applicari illud qđ ibi vl. Cōuer
te nos de⁹ salutaris noster &c. vbi ad finē ꝑo. vt videbit. ꝑpter qđ. Imo
populus de captiuitate babylonica reuersus fuit frequenter ꝑtuēnt ab

Misericordi. Cas. Ex ꝑ psalma. De auersione ire. i. pene.

Conuerte nos. Pene qđ adhuc fuisse videbat. Quo ostī vt fieret
eos vt fiat. Aug. Cū hoc. n. Prophetice dicit futura vt ꝑterita. Si adhuc
erant vt vere futura. dicēs: pulcre ⁊ aucte. Et. dñi qđ facta. Et qz video
futura ⁊ qz nō sic vero vt fac. Perpetuā ⁊ eterni. Promittit ire hic
ꝑsol misericordi⁹ qz filī ad ꝑfectionē mentis: ira ⁊ ipse
omnes vnt.

Auerte nos. Aug. Ira
dei ē duo pena qđ patie-
mur. Sic dicit ē adhuc qđ
peccauit. Alio modo ira
dei. i. ope tuo. Et si haberet ꝑ
fudore vul. r. vel p. r. De
ira ꝑ mortalēo homīs et
patibilē ⁊ insanā ipo

A genere inde. Aug.
Pena gñālis tot mortā
lis ⁊ ira. erit alt⁹ almoni
lis ⁊ misericordia. Hīs nos
hic misericordia mouimur
quorū g nos ad deū ipe
ent nos ꝑuerit. Et inde
subdit: De⁹ ꝑuertēs. qđ
ficat vinificatio est a re.
tia ⁊ conuertio.

Deus tu cōuer.
Lxl. nō ecclām. Sed
de⁹ ꝑuertēs. Pot⁹ aut
ventum, ꝑcessionis. post
ad vtil. ouer. tū. Deus
tu cōuersus. ab mal ad
ultu⁹ filii. Diuitia nos
tātō rpe adhīg nos habea-
mus.

De ira

edificatiōe templi. Cōuer
⁊ in reedificatiōe muri
dicitur mūtipliciter ad
flictus ⁊ ipsāt⁹. Ppter
qđ vna manu faciebant
opūs. ⁊ altera tenebant
gladiū ad se defendendū ab hostīb⁹ ꝑtractib⁹. Memie. iii. Et populus
reuersus de captiuitate semp seruiuit fuit tributo. primo regib⁹ persaruꝝ.
postea grecoꝝ. sicut ꝑz ex libris Esdre Nemie ⁊ Machabeoꝝ. ⁊ ex histo-
ria Josephi in libro antiquitā. ⁊ hoc vsq; ad tp⁹ iude machabei ⁊ fratrū
suoꝝ. q⁹ ad tēpus liberauerunt populū de manu antiochi illustris. nec tīe
rias populus habuit magnā pacē. quia iudas machabeus ⁊ fratres fuit
in defensione populi fuerūt successiue literati. ꝑpter qđ videt mihi saluo
meliori iudicio q⁹ ꝑ. ille non tam est gratiaꝝ actio ꝑo reditu captiuitatis
babylonice q⁹ ꝑphetia de liberatiōe perfecta per xpm sensū. Ad cui⁹ in-
tellectū sciendū q⁹ liberatio a babylonica captiuitate fuit figura liberatio-
nis per xpm sensū. ⁊ ideo psalmista in hoc ꝑo. fecit mentionē de vtraq. vt
ostenderet correspondētiā figurati ⁊ figure. Et ideo ꝑo. ille diuidit in tres
partes. quia primo ponitur gratiaꝝ actio ꝑo liberatiōe ꝑpositi ꝑ ceri.
secundo deprecatio ꝑo liberatiōe spūtuali sensū ꝑ xpm ibi: Conuerte
nos deus. tertio ꝑmissio de prophetali circa xpi mysteriū ibi: Au-
diam quid loquatur. Circa primū dicitur I persona populi de babylone
reuersi: Benedixisti domine terrā tuam. id est iudeā. cuius metropolis
fuit hierusalem fuit electa a deo. vt poneret nomen suū ibi. ij. Paral.
vi. Quā dicitur deus benedixisse. quando reduxit populum de captiuita-
te vt tibi deo seruiret. Ideo subditur: p Auertisti captiuitatem iacob. id
est populi descendentes a iacob. q Remisisti iniquitatem plebis tue.
propter quam fuerat captiuata in babylone. r Operuisti omnia pec-
cata eorum. id est non vis ea amplius videre ad punicndum et loquitur
de peccatis preteritis. propter que populus fuerat ductus in captiuitatem
babylonie. s Mitigasti omnem iram tuam. id. quia relaxatio pene
signum est mitigationis ire. t Conuerte nos deus saluaris noster.
Hic consequenter ponitur deprecatio pro liberatione spirituali que fide
erat per xpm: cum dicitur: Conuerte nos deus saluaris noster. ad te cla-
rius cognoscendum ⁊ perfectius amandum. quod factum est per doctri-
nam xpi. que figuraꝝ ⁊ obscuritate veteris testamenti explanauit. et ri-
gorem eius ꝑperauit. ꝑpter qđ ēt ipe annotat. vetus testis lex timoris.
u Et auerte ira tua a nobis. qđ facti est per christi sanctificationem. vbi
enī ad illā ois christiāq; fuit defendendū ab hostīb⁹ infernū. ⁊ sic ira dei nō fuit
totaliter auersa. x Numquid in eternum irascēris nobis. q. d. non. cum
parcere ⁊ misereri sit tibi ꝑpetuum. y Aut extendes iram tuam a ge-
neratione &c. i. tibi semper succedentes. quasi dicerēt. non. quia adhuc
de christi fuit promissus infra certum tempus. vt habetur Dan. ix. per
hebdomadas ab eo prodiētes. et Aggei. ii. dicitur: Adhuc vnum modi-
cum &c. subditur: Et venit desiderātus cunctis gentibus. quod expo-
nitur de christo ab hebreis doctoribus et sanctis. z Deus tu cō-
uersus. ad nos per tuam benedictam incarnationem. a Mise-
ricordiā tuā. per tuam gratiam. Joan. i. Gratia et veritas per Jesum
christum

tu. ⁊ tunc. Placebis tibi iustitie in sacrificio iustitie. ⁊ oblationes ⁊ holocausta. tunc imponent super altare tuum vitulos.

Offerunt nobis no. dicit. Hoc exemplo debent gubernari sibi ut sacerdotes. Non enim debent ad altare accedere nisi mundi. Sed si videant misericordiam alijs. Ita ego aut misericordiam vel aliquid bonum. Sed si videant se quod sint peccatores. Et ideo non debent offerre. Sed si videant misericordiam vel hoc quod est ipse. Ille est

dicit: Quia delegit me mihi dare meo cultui. ⁊ ego debeo eis ⁊ offendam me ipse illis. Et ita ego carne. christi videbunt. Quantum est ex nobis. Et ideo Deus nobis cessit. quo mun ipsi deo. videbunt.

Cas. Offende. Videbunt ipse ille spiritualiter ⁊ christi. ⁊ ecclesie. ⁊ christi. ⁊ christi. quod est futuri. Sed peccatores ut pure cessit. misericordiam nō corporie occulto ut nobiles. nobis est videbunt ⁊ crucifixerunt. Et in futuro. Nobis. tu. Deus. id est ipse amplexabuntur ⁊ possibilitā. vt nō totaliter a nobis. sic legit

† ipse. † male homines quia in aliis ⁊ male et qui sibi videntur in te. bonos hos intelligere in se.

cados nos ⁊ plēbs tua lętabit † vt hos filii.

in te. Ostende nōbis dñe misericordiam tuam: ⁊ salutare tuum † Augu. ascribe a Deo quo mundi qui inquirunt filiis. † malis vt vos dicit quod possunt.

da nobis. † Audiam qd loquat

† ipse. † Quia vos.

in me dñs deus: quoniā loq † ipse. † ut sibi adueniat qui qui ad me. male Hic potius tunc mea pacem. † Indicium

tur pacem in plebē suam. † Et † hec est hic plebs

super sanctos suos: ⁊ in eos q † mel super. † de omni genere.

† † vel pacem ⁊ ad illum vel ad illud † † qui a malo vt male. † † post hoc omnes hoc quia sanctis ⁊ hoc hoc ⁊ de. ⁊ de hoc est.

cōuertūtur ad cor. Verūtamen prope timentes eū † salutare ipsius: vt inhabitet gla in terra

† † in gratitudine qui longe. † male. Cadaybunt pacem tue quia mane longe ⁊ pace tue qui vis pax.

† in malum qui pacem.

ra nostra. † Misericordia ⁊ † vi

† † Augu. mentes si hec duo vt qui facit iustitiam inuenias pacem ⁊ amor.

tas obuiauerūt sibi: iustitia ⁊ pax

† † Augu. Duo. ipse de semini natus est vt iustitia de vita pfecta. i. iustificatus hominis. ⁊ in. verum habet quod pax iustificatio effectus.

osculate sunt. Veritās de terra

† alterum. † pacem.

orta est: ⁊ iustitia de celo † prospe

† de celo est iustitia † † vel fructificabit.

rit. Etenim dñs † dabit benigni † ens. vel magis ipse vel non ego bona.

tatem: ⁊ terra nostra dabit fru

† ante principem gladius

ctū suū. Justitia ante eū ambula † spū. † Futurę. impellens adhuc via ipsa.

bit ⁊ ponet in viā gressus suos: Oratio dauid. LXXXV.

Ambulabit. Accelerat. vt pcurret parāt ei viā. ⁊ dñs i via para pacem gressus. Oratio dauid. Aug. Psalm⁹ iste scribit⁹ est p q eloquia nobis innotuer. In quo ipse dei filius ⁊ hola. vnus⁹ de⁹ est patre: vnus hō est holbus erat i forma seruā. q assū a nobis in forma dei. Orat pro nobis vt sacerdos noster. Orat i nobis vt caput nostrū. Orat a nobis vt de nostr

Cas. Christi oro scientiā ⁊ ultrocinio. cui⁹ oīe actio ppitiū ē locio. Nā adē oro pro hac ē ablutio. Sic erauit ppitiū ⁊ cruci tulit p nra. i. ⁊ pro sua) occisitate. Sicut ⁊ sicut iesurū. vt doceret nos hōc charitatē ppitii. Sicut ēt fugit. vt cōprimeret audaciā fruire ⁊ incōsulte temeritatis.

Aug. Hec dicit ipse in nobis. ⁊ non in illo.

Cas. Orat absoluēdo: vel peludit oīe ghes adoraturas. LXXXV.

Nicolaus

ssim facta est. a Et plebs tua lętabit in te. per plebē intelligit populus simplex ⁊ cōmunis. In natiuitate ho ipse pastores qui fuerūt simplicia letati sūt. Luc. ij. Efficaciā sūt pastores gloriantes ⁊ laudātes deū c. Si mittit qs ipse venit in humilitate. ppe sua patientē recepta fuit a populo cōmuni letantes. ⁊ puerio clamātes: osanna filio dauid: benedictus. etc.

b Ostende nobis domine misericordiā tuā. In adueru est ipse i mundū fuit voluntate obtenta dei misericordia. In pumende est adā ⁊ posuelo ⁊ illis⁹ fuerat offensa dei iusticia: Et salutare. ipso iesum. c Salutare tuū da nobis. id est filiū tuū. ppter qō Et Luas hoc pulcre dixit. ie. Filius datus est nobis: ⁊ vocabit nomē eius admirabilis: pōtifex deus fortis &c. ⁊ loquit de futuro per modū preteriti. ppter certitudinem ppheie. ⁊ sic sicubi pone hui⁹ versus ē expositus pme. per hoc enī q deus pater dedit nobis filiū sui in icarnatōe obtūt nobis veritaliter misericordiā suā.

d Audiā. Hic sequitur psalmista postulat vicii deprecatione exaudiendi. ⁊ primo postulat incarnatōnē filii dei. secūdo modū incarnādi: ibi: Veritas de terra. Circa primū dicit: Audiā. antec. e Quid loquatur in me dominꝰ. per internā reuelationē. ⁊ quid fit illud subdit sicenter:

f Quoniā loquet pacē in plebē suā. ista ipso nato angeli fuerūt cantaueūt: Gloria in altissimis deo. ⁊ in terra pax hoīnus bone voluntatis. Luc. ij. ⁊ dicit: In plebē sui ēpti ad populū sibi ad cōmunē. g Et sup sanctos suos. spūs ad manēdos ip⁹ doctrina ⁊ dei ministros. de quib⁹ mīri erūdiēdi in christū. vt dicit Jo. vij. h Et in eos qui pœnitent ad cor. id est veraciter ⁊ ex corde pœnitent ad christū. quod dicit ppter gentiles q relicta gentilitate fidem catholicā suscepturi sunt. In hebreo ⁊ in tālā tiene. Verū habet. Et nō pœnitent ad stultitiā. i. idolatriā. que est magna stultitia ipz attribuere creature deitatē. ad qua idolatriam non sunt gentiles pueri vel rudes nisi fidem ipi suscepturi. Imo idolatria cessauit: ⁊ prophetarat dominus Zach. xiij. In die illa dicit dominus perdā nōia idolorum de terra. i Verūtamē ppe timentes eū. ⁊ quia ipse non solum pōnitentiā bis qui sunt perfecte obtēti. sed ⁊ bis qui sunt amatē q timent peccare ppter timorē dei. qui timor licet sit seruilis: salē ḡtum ad aliquid: tamen non odiēt charitatē cui sicut sua filium ḡm Aug. prout allegat magister. iij. sentiarū. xxxi. ritij. Et video dicitur hic q dē ppe timentes: inquātū talis timor de propinquo ordinat ad charitatem.

k Ut inhabitet gloria &c. ⁊ id est ipse qui est gloria patria. in quo verbū caro factum est ⁊ habitauit in nobis. Alio modo dicitur: Et videmus gloriam eius. gloriā quasi vnigeniti a patre. Joh. i. l Misericordia ⁊ veritas

† † ipse. † † Augustinus hoc

re ipsius: vt inhabitet gla in ter

† † in gratitudine qui longe. † male. Cadaybunt pacem tue quia mane longe ⁊ pace tue qui vis pax.

† in malum qui pacem.

ra nostra. † Misericordia ⁊ † vi

† † Augu. mentes si hec duo vt qui facit iustitiam inuenias pacem ⁊ amor.

tas obuiauerūt sibi: iustitia ⁊ pax

† † Augu. Duo. ipse de semini natus est vt iustitia de vita pfecta. i. iustificatus hominis. ⁊ in. verum habet quod pax iustificatio effectus.

osculate sunt. Veritās de terra

† alterum. † pacem.

orta est: ⁊ iustitia de celo † prospe

† de celo est iustitia † † vel fructificabit.

rit. Etenim dñs † dabit benigni † ens. vel magis ipse vel non ego bona.

tatem: ⁊ terra nostra dabit fru

† ante principem gladius

ctū suū. Justitia ante eū ambula † spū. † Futurę. impellens adhuc via ipsa.

bit ⁊ ponet in viā gressus suos: Oratio dauid. LXXXV.

Ambulabit. Accelerat. vt pcurret parāt ei viā. ⁊ dñs i via para pacem gressus. Oratio dauid. Aug. Psalm⁹ iste scribit⁹ est p q eloquia nobis innotuer. In quo ipse dei filius ⁊ hola. vnus⁹ de⁹ est patre: vnus hō est holbus erat i forma seruā. q assū a nobis in forma dei. Orat pro nobis vt sacerdos noster. Orat i nobis vt caput nostrū. Orat a nobis vt de nostr

Cas. Christi oro scientiā ⁊ ultrocinio. cui⁹ oīe actio ppitiū ē locio. Nā adē oro pro hac ē ablutio. Sic erauit ppitiū ⁊ cruci tulit p nra. i. ⁊ pro sua) occisitate. Sicut ⁊ sicut iesurū. vt doceret nos hōc charitatē ppitii. Sicut ēt fugit. vt cōprimeret audaciā fruire ⁊ incōsulte temeritatis.

Aug. Hec dicit ipse in nobis. ⁊ non in illo.

Cas. Orat absoluēdo: vel peludit oīe ghes adoraturas. LXXXV.

De ista

obuiauerunt sibi. i. simul conuenerunt i persona xpi. quia ex dei misericordia verbū assūpsit carnem ad cōplendum veritatē promissionis facte patribus veteris testamenti de incarnatione filii dei. m Justicia ⁊ pax osculate sunt. quia christus in sua passione satisfecit pro nobis per viam iustice: qui iusticiam statim pax fuit osculata. quia per suam satisfactionē pacificauit ea que sunt in celis ⁊ in terris. Col. i. n Veritas. Hic consequenter describit modus natiuitatis christi. quia natus est de virgine. et hoc est quod dicitur: Veritas. i. christus qui dicit de scripto. Psa. xxxix. Ego sum via veritas ⁊ vita. o De terra orta est. i. de virgine quę terra vocatur. Esa. xlv. Aperiatur terra ⁊ germinet saluatorem. illa enim que oriuntur de terra non oriuntur ex cōmixtione maris et femine. sic beata virgo concepit ⁊ peperit sine virili cōsortio. ⁊ propter hoc de illo concepto ⁊ orto predixit. Esa. liij. Ascendet sicut virgultum coram eo. ⁊ sicut radix de terra sitienti. l. de virgine non secundum a semine virili. ⁊ sm doctores catholicos ⁊ beatos antiquos. ca. iiij. Esa. loquitur de christo vt magis declarabitur ipsum domino concedente. p Et iustitia de celo prospexit. i. pater iustus vel tota trinitas respexit vt dei filius acciperet de virgine carnem. vt sic per vtam iusticie homo verus sanctificaret sicut primus deus eum offendit. Consequenter ostenditur qua virtute beata virgo fuit fecundata: cum dicitur: q Etenim dominus dabit benignitatem. i. gratie suę plenitudinem non solum ad sanctificationem mentis virginee. sed etiam ętam ad fecundationem ventris. r Et terra nostra. i. beata virgo intemerata. s Dabit fructum suum. quia in partu virgo permansit ⁊ post partum. Consequenter agitur de christi peccatorum victore: t Justicia ante eum ambulabit. i. solūmo baptisti aliqui victor iustificata eo q penitentiam predicauit per quā fit iusticia de offensis cōmissis. propter quod dicit saluator Matth. iij. Mentē ad vos Ioannes in via iustitie. Et quia non solum iusticiam penitentie predicauit sed etiam primo cum tenuit in asperitate vestitus ⁊ parcitate victus. sm q dicitur Matth. iij. Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum ⁊ zonam pelliceam circa lumbos suos. esca autem eius locuste ⁊ mel silvestre. ideo subditur: u Et ponet in via. i. penitentie. x Gressus suos. vt facto obediret in scipso quod alios predicauit verbo. sicut de christo dicitur Act. i. Cepit thelos facere ⁊ docere. contra malignam sacerdotum et scribarum. de quibus dicit saluator Matth. xxiij. Dicunt enim et non faciunt. quibus similes sunt qui virtutum opera predicant verbo: et destruunt exemplo suo malo. Psal. LXXXV.

Justitia

† Aug. alius Hero. † Aug. humili ego egenus.

Inclina dñe aurem tuā

† † compte celeritia mea.

et † exaudi me: quōniaz

† † dicit ad inclina. † de alio ad hāc epi. † p me. † † de hoc mā. † de alio ad hāc epi.

inops ⁊ † pauper sum ego. † Custō

† † contra solidatorem.

di † animā meā quōniam sanctus

† † quia non est ei dominꝰ falsus.

† † non alterum sanum vt hoc adam.

sum: † saluum fac † seruum tuū.

† † ej est superbus sanctus.

deus meus † sperāntē in te. Mi

† † hoc ens ois hō. † † omne tempus.

serere mei domine quoniā ad te

† † in patiente vitium.

clamauī † tota die † lętifica animā

† † pbt letitia in vita amarūdo.

serui tui: quōniā † ad te domine

† † ipsum quam affectuosus hoc. † † beati ⁊ in pena.

animā † meā leuauī. † Quōniaz

† † ratio. † Ideo locuta me affectum tribo mea dare amaritudinis. † † hoc quod expectat.

tu dñe † suauis ⁊ † mitis ⁊ mul

† † vbera abundanti inistant. † † nullus expiat.

te † misericordie † oibus inuocā

† † ad aliud ut. † † ultra. † Aug. magis⁹ nobis affectus. † Ad eum qui de meritis mis. Ego affectus. † Ad eum qui de meritis mis. Ego dixi.

tibus te. † Auribus percipe do

mine orationem meam: ⁊ intēde

voci deprecationis mee. In die

† causa mihi. † qui adscribas mihi. † Aug. est in peregrinatione corpis longe ab eo. mihi

tribulationis mee clamaui ad te:

† † quoniā ei inuenient in vtge fide laudi in ecclesia. vel ignorantie tibi.

quia exaudisti me. † Non est simi

† quoniā modo accipiatur.

lis tui in dijs domine: ⁊ nō ē se

† † extra. † de filiis ⁊ p

cundum opera tua. † Omnes gē

† † a fide vera ut mihi nomen.

tes quascunq; fecisti † venient ⁊

† † predicabunt ⁊ nomen tibi ea. † vel omnes tibi ⁊ tuo nomini.

adorabūt coram te domine: ⁊ glō

† † non est similis tibi.

rificabunt nomen tuum. † Quio

† † quod ut alias. † † in opera tua.

niam † magn⁹ es tu ⁊ faciēs † mi

† † nullus alius. † † grauis mirabilis ⁊ potens. † in duobus testimonijs predicatis.

rabilia: † tu es solus deus. † De

† † meus. † † qui angelus sum. † † plenum viduitas ⁊ humanę. † vel ambulabo.

duc † me dñe in † via tua: ⁊ † in

† hoc est via.

grediar in veritate tua: lętet cor

† in tuam.

meum vt timeāt nomen tuum.

† dedicatus.

Cōfitebō tibi dñe deꝰ meus in

Lectetur vt ij. Aug.

In timore mundano p

colit causa periculi vel angustie. sed in timore dei lenda virtus misenda sunt vt et sub hoc timeamus: ⁊ sub timore letemur. timor est in secunditate nunc in futuro securitas sine timore. vbi plena securitas que nō modo. Jocunditas modo trahit. et timor a via retardet non sunt. virtus ergo

De ista

similis tui. xl.] qō est verū si accipiat de vno gentili qui sit dei fatellite sotius est deꝰ vere. Sitit si intelligat de vno peregrinante cuiusmōi sūt angeli ⁊ boīes sancti. qui sūt virtutes finite. o Et nō est sm opera tua. qz ex infinita tua potētia potes facē equalitatē virtutē creature in bonitate. q. d. tu potes me tantū liberare pro voluntate tua. p Dole gentes ydolatre cultū. hic ponit ḡtarum que accipit ex dei benedictione. ponebat enim dauid si a famis liberaret ⁊ ad regnū promouerit sibi vbi diuinū q edificaret vbi vīpli famosū. ⁊ augmentaret diuinū cultū. ad qō ipsum venirēt ex oratione nō solū tales sed etiā gentes ydolatre. quod ipse templo edificato dixit Salomon. iij. Reg. viij. Infuge ⁊ alienigena q nō est de populo tuo israel cū venerit de terra ydolatre. propter nomē tuū. audiet enī nomē tuū magnū ⁊ manū tuā fortē ⁊ brachiū tuū extentū. venit⁹ cū venerit ⁊ oauerit in loco isto ⁊ exaudies in celo. xl. Et ex hac dei benedictione. dauid erat exaudit⁹. ⁊ B ē qō allegat dauid dicēs: Deus gētes quascūq; fecisti. i. aliq ex eis ḡtib⁹. ficut dixit alias sunt ⁊ archa noe. i. ⁊ sacrificia aliq idolatra de eis ḡtib⁹ assūpta. vt pōt ostendi ex chronicis ⁊ hystoriis ⁊ gentilitatis q enim de gentib⁹ venirēt. sicut dixit pphia cessauit cultus ydolorum. ad deligendū multitudinē celestiū. ix manet pu nō vadit. q Nemō ⁊ adorabit coram te dñe. i. templo a me ecclesiastice. n. voluit facere. vt ps. ij. Reg. vij. Dixit ei ecclesiastice fuit delata vsq; ad ipm sicut fuit de loco vbi ibidē. tū dauid ppauit ipēlas p magna ptē. ⁊ tradidit ecclesiastici ⁊ edificēt ⁊ circuitu salomoni filio suo. vt ibi. i. Paral. xxviij. Et sic quodāmodo edificauit. r Et glorificabit nomen tuū. ad honorē dei cuius principat q gentiles venirēt adorare in loco illo nomini deputato. s Quoniā magn⁹ es tu ⁊ faciens mirabilia. et mirabilis⁹ est ei⁹ auditus in partib⁹ longinquis deuenirent adorare in hierusalē. vt venit ē in occasione salomonis. t Tu es deus solus. et mirabilibus eius etiā vir tutē totius creature transfūdēbat. cognoscebat etiā a gentib⁹ q erat deꝰ ⁊ nullus alius. u Deduc me. Postq; allegauit necessitā diuine ordinationis. hic prequēter ponit formā sue petitionis. ⁊ primo respectu boni operātis. secūdo respectu mali euadēdi. ibi: Quia misericordia. tertio respectu regni psequendi. ibi: Et tu dñe. Circa primū dicit: Deduc me dñe in via tua. i. in via iusticie. per qua nō possum abire. deuio incedere sine tua directione. x Et ingrediar in veritate tua. i. in veritate vite a te tradita in lege. y Lętet cor meū. ex tua cōsolatione. z Ut timeat xl. Hoc addit ad euadendū letitiā inepta. a Cōfitebor tibi domine deus xl.]

q bonum

Ps. LXXXVI. Fundamenta eius

Psalmus LXXXVI.

Nicolaus

Sicut lxmtrū. Cal. Dr̄a ꝓla ma. ꝑtulit pauca verbis tangēs fa
ma ꝺ dauid. Aug. Dicat ecc. Celebret ecclia dñm. Sicut le
gimꝰ. Sicut ꝙ nūc erit lxmta qualē hic nō nouimꝰ. ꝙ tūc erit nō po
ssumꝰ. Sicut ꝙ nūc erit lxmta qualē hic nō nouimꝰ. ꝙ tūc erit nō po
test cogitare nec vt possit dicere ꝛc. Aug. Modicū dicendo vt cunctā
dicendo nimirū repḗdit sicut hic. ꝙ in alijs canta ꝓlmos facta ē.

Psa. LXXXVII
Cantici dē
ꝺ Cal. Mouet ipē
psalmꝰ imitari.

Cal. Petimꝰ ficat
ecclia referta ꝓpetā
no intrincis. vbi i forma
ferui stamꝰ ad patrē ait:
o dñe.

Intret in cōspectu.
Cal. Vbi⁹ pter oratio
nis qm quasi quādā pla
na ad deū intrare: ꝙ man
dauit ꝓcepit: quo cito
ꝑuenire nequit.

Quia repleta. Aug.
Vox humane infirmi
tis affectus. sicut ipsam
carnē ac mortē: nō cōdi
Nicolaus
nitor est de virginē: ac
clesia modo ꝓdicit.
a Sicut lxmtā. Aug
ꝑtter describit ecclā⁹ statum ecclie. Lxmtā hoc in quo ē laus iugis ꝙ ꝑpe
tua. sicut. ā. dicit ei ps. lxxxiii. Beati qui habitāt i domo tua dñe i secula
seculoꝝ laudabūt te ꝛc. ꝙ hoc ē qđ ot dicit. Sicut lxmtā omnīū bitatio ē
in te. nō erit pōr vlci ad generatiē ꝑfti ad ſtutē vite ꝑfitio. nec ꝑfti ad le
ticiā ſpiritualē. ꝙ semp ſtr aliqui mali intrēt ei bonis: quāꝝ nō ꝑpetī le
ticia ꝑfectio. nec ꝑfti ad leticiā corporalē. ꝙ in ecclia semper sunt aliqui
afflictiones mētis temporali. Psal. LXXXVII.
b Domine deꝰ ſal. Mal. ꝑfs. ſemīnē cātio titulus in hebreo: Canticū
p psalmi filijs chore ad victoriā sup mahalat ad respondēdū eruditi
onē hemā ezrate. Ad cuꝰ intellectū ſciendū ꝙ de illo hemā
ezrate ꝙ erat ezrate a quo ventrabat ꝑs. sequēs duo tāt modi dicendi apud
hebreos. Vnꝰ est ꝙ fuerāt tantū duo ezrite. sicut videt ꝑhibere ſta i. Paral.
xv. ꝙ habuerāt ſpiritū ꝓphetie. ꝛ sic ꝑs. fuerāt. ſm hoc dicunt. ezrate
a loco ezrā vñ fuerāt oriūdi. ꝛ hōc modō dicūtur filij hemā. ſ. iii. Reg. iiii. ꝛ
i. Paral. ij. vel de ipſis ſr mīnio. Alius modꝰ dicēdi ē ꝙ fuerunt de tribu
iude: de cōſilio ro ex qua ſtirps ē. ꝙ genuit pharez ꝛ zarā de thamar.
ꝛ hoc videt ſta ꝑtendere i. Paral. ij. Et ſm hunc modū dicēdi dicūtur
ezrite. i. de tribu iuꝺ. sed ꝙ qđ ſit de tribu eoꝝ nō multū refert ad ꝓpo
ſitum. ꝙ tenet ro oīno hebreos ꝛ Hiero. ꝙ habuerāt ſpiritū ꝓphetie per
qđ fuerāt ꝑ.ati ad inuitationē. vīm hoc in titulo ab ꝑs auctor ꝑs. hui⁹
ſq hemā ezrāta. Ad ſciendū ꝙ hec victio hebraica mahalat ē ꝙdā
q ſignificat qđā infm muſicā ꝛ chordā ꝛ infirmitatē. Et i hac victōe ſi
gnificatiue hic accipit. ꝙ cantus hui⁹ ꝑs. magis ꝓprie cantabat in infir
mitate nōle mahalat ꝙ in alio. Ad ꝙ cantabat a choro leuitarū. nō ſo
lum infirmis muſicis. ſed etiā validis humanis. Iuxꝝ ꝙ ſm hebreos ꝑs. ille
loquit de afflictionē⁹ populi ſtrael ipſū debilitantiū⁹ ꝛ infirmātiū⁹. De
ſua quidē infirmitate loquit de ꝑpetua ſtūs. quāꝝ ſm infirmitatē humane na
turē aliquid ꝓuenichat ſibi. Et adꝛ in titulo ꝓnit ad victoriā deligna
turē ad respondēdū: deligna ꝙ illi de choro hemā leuitici cantū. huius
ſtutis ad respondēdū⁹ vīt. ſ. ii. Mach. i. Jonathā indeante
cuncta ſibi ad cantandū ꝛ inſtā ꝛ cōantē in cantu ꝛ mā ꝑ. i. generali.
Ad quē intentū ſr facti reducit titulus ꝙ cōmuniter ponit i biblijs.
ſed admirandū ꝙ habet mahalab. ꝑ mahalat ꝙ ꝑfitē ꝙ ignorantia idio
matis habet. vñ hoc habet muſice ſcripture ꝑ literas latinas. ſimiliter ꝓ ad
victoriā habet in titulo. ꝙ ē cāā literata. ꝙ ſinito hoc accipit ꝓ victōe
de potentia ꝙ facientis inuitū in cātando hunc ꝑalmū. ſicut ꝑdictū ſuit
ꝓpositum .ſ. magis ꝑ. illi. Similiter ad victōē inducit reducitur titulus
positus in translatiōe Hiero. nō ꝙ ꝓ hac victōe mahalat ꝑnit cho
rum. ꝛ sic accipit vnam illaꝝ ſignificationū. tñ. ꝛ aliās duas. omittit: ſicut

ttonis necessitate: sed mīsericōnis voluntate ſuſcepit: vt trāſiguraret i q
cogꝝ ſtūs ꝙ ē ecclā: vel ſi cui ſuccꝰ tribuat vel dolor ꝓpter. ſi ꝙ ē a gr̄a
dei alicui ꝓuenit: ꝛ nō ex hoc peccata. sed humane infirmitatis indicia.
Estimatus. ō. Nō ſolū grauis sed ꝛ ꝑtinctiōis ꝑtulit.
Sicut vulnerati. Cal. Quia ꝛ ipſe tanqꝫ vulneratꝰ ꝛ ſepulchro dam
nat⁹ ſr̄ ꝓfert ꝑ hoc ea
quæ: quasi nō memi
nit adhuc.

In ſepulchro. Ad
ē i carnali voluptate ſp
ꝑti. vñ dr̄ ſi ē erat cor
Et ipſi de manu tua
repulſi ſunt. Aug. Non
enī ad dominū hoc re
fertur: in quibꝰ filij iudā
accidit: magnū facti ē
mortis miraculū.

Numquid mortuis
Cal. Quia nō ꝓfuit
opera sua obtēdit.

Aut medici. Aug.
In hebreo nō medici ſ
gigantes: pene eodē mō
verbū sonat in hebreo.
Si ergo ſuperi gigātes
dicūtur. i. ſapientes ſeculi
bñ dicūtur medici q per
artes suas ꝓmerūt ſalu
tē alijs: ꝓtra quos dicit
ibi ē ſalus. Si boni gi
gātes. i. magni ꝛ fortes: ꝛ
ipſi medici q vltēcis cu
rare miſerūt ꝓpter ſu
ſuperbiā nō mortuos ſuſcitare. Si
la enim gratia remittit
ad hāc: vñ nemo pōt ve
nire ad me nisi pater tra
xerit eum.

Sepulchro. Vnde
in euāgelio de lazar⁹. Si
mules illis ſepulchris de
albatis q foris apparent
hominī ſpeciosa: int⁹ vo
plena sunt ossibus mortuoꝝ. Quasi ſic ꝛ vos hypocriſi ꝛ iniq̄tate.

Misericordiā ꝛ ve. Aug. Amat pungere ſcripturā: magis ꝑalmi
In tenebris. Jdem ergo sunt mortui ꝓſti in ſepulchro et tenebre.
ꝛ terra obliuionis.

Ego vtiq; ad te. Cal. Q̄n tuis ſuſtinet cor chorus rīdens ꝓximū.
Cal. Et ego qualiter illis cum quibus veni.
Aug. Et ego. Vbi mortuis nō ꝓfuit opera ꝓphēte ergo vbi⁹ eccl:
qđ de eis agit deus ad veritatē corporis ſui. Ecclēsiamutēdit: in eis esse
dixit. q̄ ſit gratia in ꝓdestinatiōe addit ergo: Et ego. Quasi ſuimꝰ ꝛ nos nā

Nicolaus
ſcitis notos meos a me. Vocat hic notos idumeos: q̄t iudei et idumei q
ſuerūt fratres ꝓdenderūt. Cf. Jacob ꝛ esau. ꝓpter hoc dicit Deus⁹. mīg.
Nō abominabitur idumeū: q̄ frater tuus est. vñ vidit heremi q̄ ſuerāt
bant captiuari in babyloné sperabāt habere cōſolationē aliquā ab idu
meis per quoꝝ terram debebāt trāſire. ſed ipſi magis ibi inuenerūt cor̄tio
nem ꝛ desolationē. Ideo ſubditur: a Posuerūt me abominationē sibi
b Traditus ſum. in manu babyloniorꝝ. c Et nō egrediebar. de affli
ctione ꝛ seruitute eccli. d Oculi mei languerūt pr̄ inopia. affluxio enī
mentis ꝛ corporis magis apparet in oculis q̄ in alijs partibus. e Cla
mauī ad te domine. Deus⁹ ꝛ deus petuꝫ adhuc: vt rigor me iudicis exga
mos ꝓpitiat in dulcedine misericordie. f Numquid mortuis. Hec totꝫ
allegat. ratio ꝙ decet viuētē obliquiſ: ad qđ terra iudee erat electa a deo
ꝛ populus iudaicus. ꝓpter qđ ſpecialē legē accepit a deo Exo. xx. Et ideo
decle erat q̄ ille cultus reſtitueret pr̄ hoc q̄ populus iudaicus de baby
lone in iudeā reduceret. quod hic allegat ꝑalmista ostendēdo q̄ alij mo
di nō ſūt ita cōuenientes. dicēs: Numquid mortuis facies mirabilia. Nōli
ēdo iudeos mortuos ꝛ ſepultos in terra iuda ad ſruitutē tūs. q. d. nemo
Ex enim aliqui fuerūt vel iudicati: tamē fuerāt valde pauci: q̄s adē mōdi
ei est quasi nihil reputat̄. ſi. phrsice. g Aut medici ſuſcitabūt ⁊ cōfi
tebūtur tibi. ſcilicet laudabiliter. ſi. q̄ per medicos fuerāt ſuſcitati. q. d. nō:
q̄ non ſi excitāt ad hoc ꝓpter. h Numquid narrabit aliqs i ſepulchro misericordiā tuā. q. d. nō: q̄t in ſepulchro nō ēt nisi corpus inanima
tū ꝛ putrefactū. i Et veritatē tuā in perditiōe. i. in inferno vbi nec ꝓpric vocat perditio. q. d. non. q̄ cultꝰ tui magis diffūditur deus.
k Numquid cognoſcētur in tenebris. i. in gente obstinatissima ignorātia
ꝛ errore. l Mīserātilia tua. q. d. non impedītur hoc malicia ipſorum.
Sap. ii. Excecauit enim illos malicia eoꝝ. m Et iustitia tua in terra
obliuionis. ſi. terra ab hominē⁹ nō habitata. ꝓpter quod dicit obliuio
ni data. q. d. non. quia ad obliquid deuīnd sola ꝛ pura intellectualis est
ꝓta. Jste adē vie rectitudō plenū cuiꝰ ad hoc ſit ꝙdūc. vt ꝑ hoc essem
danā crudelitatis ꝓdita. Cper reductionē populi in iudeā: ꝛ talis modꝰ

ſtūs tres ſi clamauī vt saluus esſē. q̄ clamat ꝛ inuocatiōnēm: sed nō audiret
nisi misericordia ſuſcitat̄ aqua ꝓuenibus ſi ē. manē ꝓsit ꝛ ſuscitauit ſi ē qđ
restat futura clarificatiōnē: oratio mea ꝓueniꝫ vt ſeruat⁹ videat bonū
ꝛ crucifixū mutat: vñ addit: Et qđ ollic repetis.
Et quid. Cal. Cur quaruꝫ videbat.

Cal. Et quid ollic.
Ꝓponit quē rendā ei
causā q̄ est vt pleniꝰ bo
nis ꝛ aduersis multiplica
tis quoqꝫ repulsa quasi
oblo intāmat ad ultimū.
Exaltatus. Cal.
Pr̄ſumēdo cōdescēdit
ea: Humiliatus. p obſtinat. Cōturbatus ſ.
confusus de peccatis ea
damnando.

Transierūt. Cal.
Nō mīsericordiā ꝓpitiat.
Aug. ꝛ nō de ſalute. q
desiderī dicūt est. Pa
manet sup eos: q̄ eligit
enim filios quos recipit:
vñ: Quos ego corrigo:
arguo ꝛ castigo. Et alibi
Percutit ꝛ sanabit: oc
ci. ꝛ vi. ſa.
Aug. Transiēt et
ꝑturbauerūt. Quia alij
tū de obiectione patimur
ꝛ aliud de eterna vitōe
timemus.
Terrores tui. Cal.
Quos patior ex tibi pla
cuit nō meo merito.
Aug. Terrores timuī
iudicia ꝙ ea cara timet
Conturbauerūt
me. Deus infirmitatis
carnis.
Aug. Cōturbauerūt
me., Aliqñ terrores ira
ꝑturbāt animū cōprehēdendō malis: vt sicut aque circūdāre videantur
ꝛ simul vndique circūdauerūt amentes neri timore deliruntꝫ vnde apoſto
lus: omnes me deſiquerunt.
Circūdederūt me. Cal. Pcūl vndiq; copiosa indūatione ꝛclusit
Tota die. Aug. Quia multo tempore ꝑdurat mala ecclie donec li
beretur ſeculi: sed bec ola sunt vt oratio ecclie ꝓueniat deū donec illa ta
les veniat vbi nihil malorū sit.
Amicum. Cal. Et qui ꝓ ꝛ fideli amore oſſeri sunt. Ꝓcurrit. ꝓ
remedia. Sepe istius humana officia nimīs fuerāta sunt.

De ista
loquendi frequēter est in ꝓphetis ꝛ maxime in libro ꝑalmoꝝ qui mysti
ce scriptus est. Cq̄ ad plenū intellectū verbi aliqd est ſupplendū. a Et
ego. Vbi quarto allegat ratio ex parte humani deſiderij. iudei enim deus
ri q̄rebant in babylone seruitū ꝛ ꝓpter hanc ale solatiū: ꝛ hoc allegat cum dicitur:
Et ego ad te dñe clamauī. cor simul ꝛ corde. o Et mane oratio mea ꝓ
uenit te. i. anteqū aliqd ꝓpati incipiā petere oleoꝛ mihi ad te p Ut qđ
dñe repellis orationē meā cum ꝛsudando. q Quamis facit tuus
a me loquit de deo more humanoqđ homo auertit faciē ab eo quem
non vult exaudire. Conſequenter allegat necessitatē exaudiendi dicens:
r Pauper sum ego: ꝛ in laboribꝰ a iuuentute mea. Jnuentus aūt ꝓpli
strael intelligit ꝓ tpe quo fuit in egypto. Ose illud Diligebā. ſ. Israel. ꝛ
fuit mi⁹ miserans adolescentulū mihi ꝛ charitatē deſponſationis tue: quando
secuta es me in deserto. Ci ergo ꝓ egypto ꝛ ola populus strael fuit valde
pauper ꝛ afflictus. o Exaltatus adi. in adoptiōe terre ꝓmissionis mi re
gibꝰ chanaan debellatis tpe iosue: ꝛ adhuc tpe dauid plus ꝛ salomonis
quia tunc populus ille ad fuit maxime exaltatus. t Humiliatus sum ꝛ
conturbatus: per nabuchodonosor regē babyloniū: sentiri ꝛ sumpsit de
structiōē populi captiuitatē. v Jn me. ſ. super me. x Transierunt
ire tue. ſ. effectus punitionis tue venerūt super me. y Circūdederūt
me sicut aqua tota die. Licut aqua tangit intrantē ipſam circūdando: ita
punitiones tue tetigerūt me in anima. ꝛ corpore. z Circūdederunt me
simul: hoc facit ad aggrauationē quando aliqua mala ꝓne cu
nunt tribulātibus. a Elōgasti a me amicū ꝛ ꝓximū.
id est illos q̄ fuerāt amici mei ꝛ ꝓximi: ita q̄ non possum habere
ab eis consilū ꝛ auxiliū. b Et notos meos a miſeria. scilicet mea: ita
q̄ per eos non potest releuari. Jn translatione vo Hiero. habet: Et no
tos meos abstulisti: ita q̄ non possunt auxilū ferre mihi. Sicut doctores
nostri catholici. aug. ꝛ Hiero. ꝛ cetere doctores in hac parte magis
est adhērendū. materia huius ꝑal. est ꝓpria ibi nostri ihu christi ꝛ eccle
ꝑalmista ꝓpheta per ſpiritū ꝓphetie ꝛ ea ſcripta in hoc ꝑal. tanqꝫ

Misericordias. Cat. Psal. LXXXVIII

Psalmus. LXXXVIII.

Jherēodias domi-
ni in ᵗ eternū ᵗ cantabo. In
ᵗ ad nos.
ᵗ gentem.
gnationē ⁊ gnationē: ānūciabō
ᵗ ⁊ ad nos. ᵗ Aug. que nos est hec que ego
misericordie. ᵗ quali ego sola. ᵗ q̄ nemo est
dus Israel. ᵗ unde firmam ubi promittus esse mea
domine ubi quantus. ᵗ cantabo.
veritatē tuā in ᵗ ore meo. Quō
ᵗ non ampouali edificatione
niam dixisti in eternū misericor-
ᵗ per eos.
dia edificabitur in celis: p̄parā
ᵗ ⁊ vel sine eis et alij habent. ᵗ per eos.
ᵗ modis q̄ preparabitur veritas deūs etiam hoc.
bitur veritas tua in eis. ᵗ Dispo
ᵗ Aug. nouū quo remouamur ad nouū hereditā
tū. ᵗ ad alium q̄ de carne assumpt vel mundū fed.
fui ᵗ testamentū ᵗ electis meis: iu
ᵗ ille mgl. vel christo.
rāi dauid seruo meo vsq; i eter

Jurauī. Decretum est electo q̄ deus dilectum: q̄ iurauit. Jura-
mento dei promissum est permanere vtrog; in hō christus et ecclia.

In generatione. Aug. Donec mundus est nō pōt tanta repetitio querela
trāsire. Repetitio est p omni generatōe ponit. Vel dat sunt generationes
vna carnalis altera futura in redemptōe. In vtroq; predicat ipse hic vt ore
datur: predicauit ibi vt videat. Et hoc ē q.d. In
generatione ⁊ ge. an ve.
t.in.o.m. Et nunc videt
ipse in nobis quos regat
fidelit ⁊ rēc in sancto.

Confitebuntur celi
ᵗ Dixpalma. Scio
discretio medio laudem ⁊
potestā dei declarabit q̄
sicut dicit: ira fiet: pfec-
bitur: laudabit. Cōfi-
tebitur celi mira. In el
ni misericordia patroni
in iustificatione implorā.
q̄ laudam⁹ alīs mirabit
lia dei: laudauī q: si furre
pert mentui plur laudā q
redēpti sunt pānī: vidēa
ent homem heri vexagine
etcreatis: hodie cenanē
tū sodalitatis: videa cuiq
holes heri secūd humani
hodie deum tēperāmēte
ri blāphematoē dū ho
die laudatoē dei: videa
holes heri secūd creature
hodie cultoē creatoris q̄
fāt mirabilia q̄ pfect celi

Eternum veritatē.
Aug. Dei sine cui. Abi
rabilia. quō ois agit: et
administrat vbiq;. Ve
ritas in ecclesia: vbi cre-
ditur: verbum caro factū
⁊ q̄ trinitas erimus deus. Quoniam quis. Augustinus. Notandū
q̄ idem sunt celi ⁊ nubes. ſ. predicatores. Sed celi predicatores propter fulgo
rem veritatis. Nubes q̄ nouelcit sunt propter mortalitatē carnis: et q̄ infir
ciuntur ⁊ abſōdita: q̄ post in iudicio clarebūt.

In filiis. Aug. Vel superbi vel heluine me ergo putet filī homo. Ju-
le enim in natura filios nos adoptiui. Ille genit⁹ nos creati. Ille ab eterno ge-
nitus: nos in tpe facti. Ille vnicus: nos multi.

De lyra

edificabit in celis. q̄ effectus diuine misericordie post resurrexit filo angelis
q̄ fūt executores operū diuinoz q̄ heluis. Dicit celi edificabit in celis q̄
p effectū diuine misericordie circa ppl mysteriū reparat ruina angelorū.
c Preparabit veritas tua in eis. i. veritas iudicie tue que ip promisit
opus misericordie. Cōsequēter predit ad quos beficia pficta ⁊ primo ad le-
gis vationē cū dicit in plena vbi. f Disposuisti testamentū. i. legē ⁊ fre-
quenter in veteri testamēto vocat istū. g Electis meis. Ulius filī ⁊ p
clogi in populū peculiarē. Cōsequēter predit ad beficia principale diuine:
h Jurauit dauid seruo meo vsq; in eter. ppa. semē tuū. i. nō deficiet gene
ratio tua de semie tua. i. ad rpm: qō ps ipletū p rpm genealogia Matth. i.
i Et edi in eternū. ⁊ ge. sedē tuū. i. regnū tuū stituabo successibus generā
tionū⁹. i. ad rpm: ita factū fuisset nisi reges a dauid defidentes potuis-
sent impedimentū: q̄ ita pmissio sicut ⁊ multe alie in scriptura filī sub cō
ditionali regem a dauid defidentes deo obedirent: ⁊ q̄ multū declinauerūt
ad idolatriā. vt ps. iij. Reg. iō regnū dauid tpe sedechie fuit interruptū.
k Cōfitebunt. Hic ptr explicant duo beficia principalia ipōlati. ⁊ primo
ipsū ad legē. vationē. Secūo ipsū ad regni vationē: ibi: Tu es gloria
ei. Circa primū sciēdū q̄ lex fuit data fac cito post exitū ē egypto. ⁊ iō ē mi
rio sit de illo exitu ⁊ aliqb⁹ beficiis illi populo exhibitis ⁊ primo ē beficio exhi
bito ad ingressū terre promissionis. Secūdo post ingressū ibi: Tabor. Circa
primū vt: Cōfitebunt ℣. Hoc enī placebant facto in deserto mane de celo
de q̄ scribit Sap. xvi. Panē parasti de celo primitus eis ℣. l Et mī vt
ritatē tuā. de adimplicōe promissionis facte abrahe ⁊ aliis pbīb⁹ q̄⁹ promisit
terrā chanaā: q̄ veritatē pacti fūt filī filij tibi intrātes terrā illā. m In ec
clesia ecclē. i. in loco diuino cultui deputato vbi zuenichāt holocausta ⁊ de-
uoti. n Oth qs in nu. equa. dño. Hic nubes fuerūt ille nubes q̄ pcede
bāt pplm de egypto exeūtē: Exo. xiij. ⁊ illa nubes densissima q̄ apuit mon
tē syna: qñ dño dedit leḡ: Exo. xix. ⁊ de illa nube predicte seu dicē
q̄ dño dixit pplo Exo. xx. In illo aūt vastō singularis apparuit virtus
diuina. o Stille erit deo in filijs dei. Filij dei vocant angeli: sicut hī
Job. i. ℣ venerūt filij dei vt assisterēt coīā dño. Et ipse sensus: Quis i ſ
filio dei. i. angelis filis. Erit illis deo ꝙ equalitatē. q. d. nullus. q̄ enim ille
q̄ inter eos est excellētes habet a virtute dei in infinitū. p Dic ⁊ glōri
cat in filio dōi. i. angelos q̄bus secreta diuina pmo reuelauit: vt p eos
ad holeo deferant. q Magnus potestate ⁊ Et terribilis. reuerēdus
⁊ honor

Super oēs. Aug. Angelos vel holes: qui sunt stipatores eius tm
pore: qui ei domo eius propinant.

Tibi. Aug. Qui ela sicthi: sed placuit nobis misericordia ꝙ exhibuit
veritatē nō modo in loco vbi natus est ⁊ in omnes q̄ in circuitu: ex quo
est veritas: q̄ veritas est ipse cepit placari mare gentili circa arida iudeorum
vt ipso in famulos suos
recepti: q̄ in vbe nō sunt
futuri supra qui pōt hō.

Quinetū. Dum
hanc est pdendo q̄ tene
bat: vulnerauit peccatō
cordē: vbi superbiebat.

Superbū. Aug.
Secūdū oratōnē quā mari
factus est ad illudendū et
q̄ p humilē rpm in quo
illa filia humilio humilia
tur humiliauit eos ē rpo
vt humiliaret superbos.
Supbus enī fugidos te-
nebat: vulnerat diabol⁹
vulnerato rpo nouā ec
clesiā nouauit.

Inimicos. Augus.
Adhuc pdico vel iudeos
p mundū dispsos: vel
de holibus alios assūpsit
q̄ sūt spolia diaboli: alios
reliqui quos post cuz
acire punitis.

Tui sunt celi. Augustin⁹. Iōco in celo tri-
umphauit de diabolo:
qi eius et celi. In terra
de iudeis: q̄ eius ē terra.
Cur ē illi in alienis sup
bierūt. Tu tun. ordem.
aut ē in eis se erigāt aut⁹
est ambitus mūdi: ⁊ oēs
creature que in eo sunt.

Aqlo. diabolus. Ma
re. scalū: stulte ē in eis se
erigāt: a quo creata sūt.

Nicolaus

⁊ honor: ei mō quo dī
Psal. xcviij. Et terribi-
lis est locus ille. Circuīdō
⁊ venerabilis.

a Sup oēs q̄ in circuī
tu eius sunt. Sup oēs angelos qui ei assistūt. b Dixit deus virtutes. i.
angelos qui executores sūt diuine voluntatis. vel vir eodo nolāt virtutes.
c Quis illo tibi. q.d. nullus p equalitatē q̄ angeli supni dicūtur a deo
ipsopactionabiliter: ⁊ alie creature multo fortius: ideo subdit: d Po
tens es dñe. potētia intelligitur que sōli deo conuenit. e Et veritas tua in circ
cuitu tuo. Veritas intellectus nostri causat a rebus: ꝙ veritas intellectus
diuini est cā rerū: cū ipse relucet in effectibus suis: ⁊ ideo veritas diuina in
olibus relucet creaturis: vende glo. psal. ꝙ. Dederūt veritatē ℣. Sic
cut ab vna facie relucēt multe similitudines in plibus speculabilibus a veritate
diuina multe veritates in creaturis. Dicunt aūt creature esse in creatis
dei nō q̄ includat in eis ꝙ ip intrinsece ē omni creature q̄ ipsa sibi: ⁊ cuz
pcipia intrinseca venīte ⁊ in esse p̄cludi. f Tu dixisti potestas ma
riuz: ad eius imperiū mare fuit mutabile: vt ysrael filios israel transiret per
siccū. g Mortē aūt fluctuū eius tu mitigas. q̄ tūc aque facte sūt quasi
murus solidus ex vtraq; parte existētes: Exo. xiiij. E. h Tu humiliasti
sicut vulneratū superbū. Pharaonē ⁊ eius exercitū eos sibi submergēdo.
i In brachio virtutis tue. q.d. ista facta sunt p tuā potentiā: vel quod
dicit hic: In brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos: potest referri ad
victoriā filiis israel quā dedit eis dño de amalech Exo. xvij. k Tui
sunt celi ℣. q.d. nō est mirandū si sciūti talia: q̄ tu fecisti omne creaturaz
celestē ⁊ terrestrē. ⁊ ideo est in obedientia tua. l Aquilonē ⁊ mare tu cre
asti. In hebreo ⁊ in trālatiōe Hiero. habet: Aquilonē ⁊ mariū tu creasti
per dextrum sm quod dicit Ra. Da. intelligitur pars aūtralis appolita
aquilonē: quia si homo vertat faciem suam de occāsu versus ortū: sinistra
aūtralis ad orientē habet aūtrū ad partē dextrā. m Thabor. Hic ptr
deserūt beneficia post regressum terre promissionis: cū dicit: Thabor et
hermō ℣. Thabor est mōs in terra promissionis in quo fuit victoria vi
ctoria barach de sisara ⁊ de eo⁹ exercitu Judi. iiij. q̄ victoria fuit sūa virtute
diuina: vt sequit ibidē. v. ca. De celo dimicauit ē ꝙ ra eoa. Et p̄ grauiori
actione delcta ⁊ barach cantauerūt cantici Judi. v. De mōte eo⁹ her
mon nō recolo aliquod notabile factū ibi nisi dicat illud qd. ℣. positi psal.
xlij. Que hermō est mons propinquus loco iordanis vbi transiērūt filij israel
siccis pedibus quo beneficio deū laudauerūt: propter quod dicit: Thabor ⁊
hermon in nomine tuo exultabūt. i. erunt occasio exultationis populo efficacibus

Thabor: ⁊ hermō. Aug. ab ista parte fuerūt ꝙ pro eis gētes accipient: a pte
te vero ꝙ synodochen. Exultabūt. ipso venīte allegantur. Thabor ve
del. ad quos primū iamē venit. Hermon. gētes ꝙ petre erāt anathema
tizate. In nomine tuo exultabūt in angulari lapide omnes parietes.

Brach. Thabor. Vocatur iamē a silua. Hamine. quo venīte: ⁊ ite ama
bona est. Lotabit ꝙ nos
tenebat: error suo. Ob
est. a te natus: est vt ille
minimus vt anathema
nemo diabolo.

Preparatio. se. Cat.
Sedes dei cinna: sol in
iudicio apparebit para-
ta cum ipse videbit iuste
iudicare: vel mō homines
peccatōes: ⁊ iusta mūdo
parāt se solē vbi. Et
misericordia ⁊ veritas p
cedēt: a simil. peccatōrib⁹
vbi hospitū preparat ire

Beatus ppls qui. Cat. Illic sancti iuste letā
tā nō in sua: si vbi virtus
te ponit vel q̄ eo cō tan
tat: deode intelligit: vbi
sequit hoc psalm. In lu
mine. i. in contemplatione
ti initatis persuerabunt.

Jubilationē. Jubi
lus gaudiū ab verbis ex
plicari pōt: nec tamē
penitus reticeri.

Quia in lumine. Cat. Cōmendat ꝙ ex qua iubilatio.

Aug. Dei in dispo
cetto tuo. i. ipso. iō i ipso
qt assūpsit carnē nostrā
in quo omnia spes.

Tūc locutus. Cat.
Dixpsalma. Tamo p
missionis patris de rpo.
Superior laus nō est tua

De lyra

tue virtutis ibi ostensio.
n Firmat manus tua.
ebra inimicos nostros.
o Et exaltetur dextera
tua. eos debellando: ⁊ ab
fuit impleti quando ioiae debellauit reges chananeo. p Justicia et
iudicia preparatio sedis tue. Sedes abit dei dicebat ppitiatorū vt dictum
fuit Exo. xxv. Ita sedes fuit preparata quātū archa testamēti supra quam
erat pmissorū habuit statutū mansionē: quod pmo fuit in Silo: Josue
xviij. Secūdo in templo salomonis. iij. Reg. viij. Ad preparationē autem
huius pcessit iustitia dei ⁊ iudicia quibus chananei fuerunt debellati: et
etiā propter negligias suas electus filij tpe salomonis qñ data ē pax populo
israel ne turbarēt ab eius aduersarijs in circuitu. iij. Reg. iij. q Misi
sericordia. erga nos. r Et veritas. erga pleos nros. qbus promissit da-
re terrā chanaā in eoz filijs. s Precedēt facie tuā. expellendo aduersarios
eos de terra illa vt archa tua ⁊ ppitiatorū habeāt quietā mansionē: ⁊ q̄
diuine laudes ibi cantabunt adoo subdit: t Beatus populus q̄ scit iu
bilationē. Hic enī sacerdotes ⁊ leuite ad diuinū obsequiū deputati de qui
bus adhoc subdit: u Dñe in lumine vultus tui ambulabūt. i. in lumi
ne naturalis rōnis qb⁹ ē quedā ipressio diuini luminis: vt dictū fuit. ℣. pō.
iij. ⁊ in lumine diuine legis in quo lumine sacerdotes ⁊ leuite alios poter
debant tanq̄ magis edocti. v Et in nomine tuo exultabūt. te vocēt lau
dando. x Tota die. i. singulis diebus: hoc ad hoc cōpetit hoibus: q̄
operabat eos aliqñ refici ⁊ quiescere. y Et in iustitia tua exaltabunt q̄
ad sacerdotes leuitici generis casus dubij referebant: vt videret q̄ esset iu
stū vel iniustū: ⁊ eoz sinia intellectualiter obseruabat: vt hī Deut. xvij.
z Quis gloria virtutis eoz tu es hoc ē virtus eoz ⁊ sapia ad tuā gloriā
ordinat. a Et in beneplacito tuo exaltabit cornu nostrū. i. potestas nra
que p cornu designat in scriptura cuius cā subdit: b Quia tibi ē assum
ptio nra. sua virtute educēdo nos de egypto ⁊ in terrā promissionis ducēdo
c Et si dī. ⁊ p id ē. i. dei ut ipse q̄ solus scripta q̄ israel ē huc gentium
cause: sicut Exo. i. Blasphemauerūt sanctū dī. i. sctm deus israel. d Re-
gio nri. Ab educōe enī dicit de egyptoviq; ad tēpus sancti nullus habuit
gptie potestatē regiā sup illos nisi deus sicut declarat⁹ fuit. Alitor Josue
⁊ Judicū: pter qs ait pplo petiuit regē. ofio dicit ad samuel. i. Reg. viij.
Nō te abiecerūt sed me ne regē sup eos. c Tūc locutus es. Hic ptr ait
scribit in spūli pncipalis beficii. i. de ppetuitate regni dauid. Circa quod
psalmista pmo recitat diuina pmissionē. 2° regni dauid delectionē ibi: Et
so repulisti. 3° ipsorat eius restitutionē: ibi: Usquequo dñe. Primo adhuc

dicam patrem meum es tu. Et Aug. Et in hoc ipso manifestat nobis: vel cum hoc dicere mihi locutus es finem rebus gerendis in veteribus: nō eni ignoranter locutus es finem moderatus q̄ alij dicendo deficiunt.

Quinti. Aug. in nullo fallit. Bernh. obedientiā. ab eo. Et ego primogenitum ponam illum. Quia ante omnes alios dilexit eum. Et altissimo regibus terre. Quia ipse est rex regum et dominus dominantium. Aug.

Dilectione vel vocat filium ego enim nihil habeo q̄ non habeo a te. Et me non habet qui se.

Filius unigenitus. Filius non apponit: nō addit effectū voluntati.

A hoc ipso. Aug. Et ego. Et si factus esset per me: nō repugnat: a cuius voluntate separari quis nō vult et locus fuit penitentie illius.

Et veritas mea. Aug. Sepe misericordia et veritas cōmendant no bis: et ea reddamus deo sicut misericordiā. debitū debito peccato. Veritatem simplicē. pontifex sic reddamus misericordiā: vt misericordiam amittamus veritatem: ne altera alteri ipediat. aliter nō fiunt in vita vbi beatitudo occurrat.

Si aūt derelīquerint. Nō solū de gentibus: sed et de cadentibus hoc ponitur

In virga. Quia eni

Nicolaus

in tres: q̄ sepe recitat p missio de regni. dauid p mortem. Secūdo de hac ostendit: Si aūt. Tertio de dauid regni portatione: Misericordiā. Circa finē ei Tunc. Et illo tpe. q̄ fuit tanq̄ res fuit pplo plar

a Locutus es in vi. Et. tuis. Samuelis de inunctione dauid. i. Reg. vnc. et ipsi nathā de successione regni dauid. ii. Reg. vii.

b Et dixiti: posui adiutoriū. Amen. c In potentat. i. in ipso dauid qui a iunctate leonē. et vt sum. et gigantē interfecit. i. Reg. xvii. d Et exaltaui electum. i. dauid.

e De plebe mea. i. de humili statu: q̄ de pastore tot euos acu. i. Regum pri. ii. In cui. f In semi dauid. seruū meū. i. seruū fidelem. et bonum.

§ Dico sancto meo vnxi eū. hoc p samuelē. i. Reg. xvi. Secūdo sup iuramento. i. Reg. ii. Tertio sup tota. ii. Reg. v. h Manus enī mea. i Auriculē et. S hostes. k Et inimicus non nocebit ei. Quia nō inuenit eū. in peccato. l Et filius iniquitatis non apponet. Aug. Et ego primogenitum ponā illū. Honorabilē. sicut filium primogenitus

est filius cui nō dat pl' et' disciplinā: dat disciplinā pl' vt nō auferat hereditatē. Collit primū: vt reddat hereditatē. Quē eni deus diligit: corripit: et flagellat omnē filiū quē recipit. Non est eī ibi misericordia vocanda sed et flagellantis et verberātis vnde sequitur: et in verbe. vī.

Non dispergā. Aug. Ipse nō tollit misericordiā ei q̄ spūalnus q̄ eius q̄ nō in ira iniquas et vt fugiat accidit pīcipe sc alienat nō pl' abscindi.

Hec ppbanabo. Propbana est promissio facta inexpleta. Nūq̄ pter multos pīcos impleta. Aug. Et illa fagina minor vualcula. Monent vbiq̄ dom pficere. i. quos prede stinauit.

Semel iuraui. Cat sio. Nōs frequēter: deum semel: q̄ nō variat. Pa lō. in hebreo pro in q̄ com plendū erat q̄s miraui vel dauid. i. capo: p filiatem. Semen. christiani

Sicut sol. Aug. Semen alam: sicut luna fm carnēq̄ mutabilia. q̄ in vtroq; tpe perfect erāt: gemina stola. Ideo dixit: et gloriosa. quā significat rabula vestimēti cubiti per medii secta in veteri testamēto: q̄ duos parietes taberna culi in angulis occidētalis partis po

De lyra

est honorabilior. alijs.

Y Exaltasti p regibus terre. Licissus tpis vel pre regibus terre. q̄ erant in circuitu. Inde quos dauid fugitare sibi. vt habet ii. Reg. 3 In eternū seruabo illi misericordiā meā. q̄ saluatus est salue te eterna. a Et testamentū meū fidele ipsi. Et. fideliter adimpleto quod sibi. pmīsi de successione regni et alijs bonis: et p nathā. pphetā. ii. Reg. vii. b Et ponā in se cula seū semē eius. i. successores eorū. c Et thronū eius. Aug. Posteritas eius. Semen eius in eternū manet. Aug. Et illa fagina minor vualcula. Monent vbiq̄ dom pficere. i. quos prede stinauit.

Semel iuraui. Cat sio. Nōs frequēter: deum semel: q̄ nō variat. Pa lō. in hebreo pro in q̄ com plendū erat q̄s miraui vel dauid. i. capo: p filiatem. Semen. christiani

Sicut sol. Aug. Semen alam: sicut luna fm carnēq̄ mutabilia. q̄ in vtroq; tpe perfect erāt: gemina stola. Ideo dixit: et gloriosa. quā significat rabula vestimēti cubiti per medii secta in veteri testamēto: q̄ duos parietes taberna culi in angulis occidētalis partis po

De lyra

est honorabilior. alijs.

Y Exaltasti p regibus terre. Licissus tpis vel pre regibus terre. q̄ erant in circuitu. Inde quos dauid fugitare sibi. vt habet ii. Reg. 3 In eternū seruabo illi misericordiā meā. q̄ saluatus est salue te eterna. a Et testamentū meū fidele ipsi. Et. fideliter adimpleto quod sibi. pmīsi de successione regni et alijs bonis: et p nathā. pphetā. ii. Reg. vii. b Et ponā in se cula seū semē eius. i. successores eorū. c Et thronū eius. Aug. Posteritas eius. Semen eius in eternū manet. Aug. Et illa fagina minor vualcula. Monent vbiq̄ dom pficere. i. quos prede stinauit.

Semel iuraui. Cat sio. Nōs frequēter: deum semel: q̄ nō variat. Pa lō. in hebreo pro in q̄ com plendū erat q̄s miraui vel dauid. i. capo: p filiatem. Semen. christiani

Sicut sol. Aug. Semen alam: sicut luna fm carnēq̄ mutabilia. q̄ in vtroq; tpe perfect erāt: gemina stola. Ideo dixit: et gloriosa. quā significat rabula vestimēti cubiti per medii secta in veteri testamēto: q̄ duos parietes taberna culi in angulis occidētalis partis po

men abiurato eis christo: et eterno regno sibi ablato.

Sedē eius in ter. col. i. regnū eius: vel q̄ iustus deleti est: et ipse nō est de illa primarpe. Memento sti. qui olim fuerat regnū coq; si fuit deo. Per fudisti eum confusione. qui a gessat oppositū stabilitatis.

Obmutasti. Aug. Putabant se regnaturos in eternū: sed mutauit deus regni cursum: vt nō fuerit tanta opinionum eorum.

Vsquequo dne.

Laudo. Dyapsalma. Quinto. Ecce in quo impiet. pmissionem. i. sub stantia dauid. q̄ vnxit et erunt. abam. i. in christo.

Aug. Sed vsquā nō relinquas dñe. Nec tabescas. q. nihil nisi per ipsū. Quia ē hō q̄ vi. et nō. mortē nulli? an hac ipse postulat subuenire hoīi vel specialiter iudeis.

Memorare. Aug. Dicit hoc dauid carne positus in iudeis: spe in ipō. Quē sit mea sub. et si tudei deficiūt: nō deficit mea substātia: nō eī no interit radix vnde venit maria: et de caueniet semē cui promīsū ē. Nō de populo illo virgo maria: de vi gine maria ca ro christi. Caro illa non ēt peccatrix: sed peccatorum mundatrix.

Vbinam sunt. Aug. Deus sicū bellus erunt in vanitate: non tamen vane constituisti eos vt de ergo mūdas eos a vanitate: per q̄ mentem quo ēt mea substātia: de quo fabūt: Quis ēt homo. Quis est hō. Aug. Nulli hoc pueniat nisi xpō. Et si ens refragātes tuentur: et si vitra videbūt mentēdo ēt ipsi crudē alaq̄ fuge de m. i. ille q̄ pōt alaq̄ possere et nēq̄ sumercant nemo ēā rollet de mā inferi. Ubi sunt misericordie. Tam rogat promissionē quas dauid fecit.

Ubi sūt miser. Cat. Psalma. Septo in mitrus eius implent pmissionem: nō ipaliter sed spūaliter. Et loquit in ps̄na ecclie.

De lyra

abdidisti. q̄ Memorasti se. quia tunc multi viuētes vtriusq; seruo fa erunt occisi et mortui: et sic dico vite eorum fuerunt minorati. r Pertransdidisti. i. qui ad terram longinquā fuerunt filij israel pacti captiui confusi pditer valde. s Usquequo se. Hic p̄sequenter psal. implorat regni dauid restitutionē dicens: Usquequo se. i. Locutus misericordie tue a nobis. t In finē. i. ita diu. v Et ardebit se. q. d. ita ardebit tra tua q̄ nūq̄ extinguetur: sicut nec ignis habens cōbustibile appositum cum tamē parcere: misereri nisi sit propitiū: ideo subditur: x Memorare que se. i. q̄. fragilis ēt humana natura ad calum: fm quod dicitur Deus. viii. Sē sus enim et cogitatio cordis humani prona sunt ad malum ab adolescentia tua: et ideo semper indiget tua misericordia: et hoc conqueritur obtendit ex vltimo fine hominis dicens: y Numquid eni vane constituisti se. i. q. d. non iniqua deus: et natura nihil facit frustra. Dicitur enim aliquid vane factum vel constitutū quādo non attingit finē intentū: sicut medicina dicitur frustra confecta vel propinata quādo nō inducit sanitatē. nullus autē homo potest pertingere ad virtutū finem vite humane: quē ēt felicitas superna nisi ex dei misericordia: et ideo si humano genere non adesset vane videretur constitutū genus humanū. Secundū tamē q̄ non frustra sunt constituti qui non pertingūt ad hunc finem: quia hoc etiam cedit ad gloriam dei. propter quam principaliter omnia fiunt creata. Psalm. xvi. Domita enim propter hoc mortis operatio ēt vite. hoc etiā cedit ad gloriā electorum: qui ex dei misericordia attingūt finē virtutis. x hanc sententiā reducit apls Tūs dicens. Rom. v. et ii. Timoth. ii. In magna domo non solū sunt vasa in honorē: sed etiā in contumeliā se. 3 Quis ēt homo q̄ viuet se. q. d. nullus quia statuit ēt hominib⁹ simel mori. a Et eruet animā suam de manu inferi. q. d. nullus quo ēt deus in quo omnes desiderant ad infernū quantumcūq; iustus: hoc durauit vsq; ad redemptionem facta p christū ipsi dauid promīsam: et patet p ps̄lmū: x ideo implorat ei⁹ adiutorū dicens: b Ubi sunt misericordie tue antique dne. qi ab antiq̄ fuit promisso facta de xpo ipsi dauid. Deut. xvii. In similes tuo filio tuo gentes terre: x postea ipsi dauid. ii. Reg. vii. p ipsū nathā. vñ. expōit ēā dñs. ibi subdit: c Memor iura. dauid ve. tua. i. in tripio q̄ ipse vnxit

† Psalm per eos. † dominum. † deuotio

† quia pcepit et ille decimo vndecimo. habdia.

Diruisti pōsum adiutoriū in pōte

† super omnes nomen. † inuocauerit a pecto.

ter: te exaltaui electū ō plēbe mea.

† q̄ est eterna. † Lapis qui est de semine dauid

† Inuēi † dauid seruum meum:

† vñ. † fm q̄ h̄ vñ mutat in deus eleo exaltatio pp plenitudine tem. † verbū cognitum.

† oleo sancto meo † vnxi eū. † Dā

† in ephraim et manasse. † fm q̄ homo.

nus eni mea † auxiliabitur † ei: et

† Semper. † alter adiutor et pugnat tepta

† brachiū meū † cōfortabit eū.

† oratio confundat q̄ † Calcabit quasi cer

ent. sed prudēter agit nam.

Nihil pōficiet inimic⁹ i eo: et fi

† † Caldeo. tacet quod eum ēt. sed non nocebit

† pot retinere regnum.

lius iniquitatis nō † apponet no

† † Aug. nullum in ei ecclesia. qui in mundo capitē vinculi. nouit in pace pepuli. † Adiuuat me ne lā

cere ei. † Et conradam a † facie ipi

† † se sagitte ad occidū. † † Cal. nihil deorsum

us inimicos eius: et ōdientes eū

est inter ps̄ū. virtutis quas ips pater ps̄lmus.

in † fugam † conuertā. † Et † ve

ritas mea et misericordia mea cū

† quod ēt dicta.

ipso: et in nōmine meo exaltabit

† opera silentij in nilo. † † Lolabitur

in gentibus que significantur per mare.

cornu eius. † Et pōnā † in mari

† † fluuius enim terrarū nutrimentū in amurinibus: sed ē tamen ibi habitatio crudo. † capidis etiam habitans. † † aquarum.

manū eius: † in flūminib⁹ † de

† dextra. † fm gentes. † vel dit.

xtera eī. † Ipe inuocauit me p

† fm q̄ homo. † mei infirmi ad salutem

meus es tu: † deus meus et † suscē

† pe alijs honorabilior fuerit a familia sua sicut pri mogenitus honorari solitus per alijs.

ptor salutis mee. Et ego † primo

† vel apud regnum ei implenda. † confitemi

genitum ponā illum excelsum † p re

† q̄ quia hoc ponitur non ēt propriū alijs tpibus.

gibus terre. † In eternum seruā

† † Et. cui ipsum dixit ei pcm in alio tm terra.

bo illi misericordiā meā: et † te

† † Augu. qui in nullo se peccatū fidei gliare sciat in relatione sc corpo. ipse ipse carnem

sui saluator. et olim ira ei. p adhesionē. tm reli. in

iu. et ille etiā. per q̄s pdicatōpi ipossibile in clesia

bit. Et epi posset mebra sua de luare. vt ea vniuersa

ta fiūt nō appareret. dicatore ei. sī manet in corpore vt vnū eo tantū mōbo sapiat. in eode.

cta in eternū: et † tēstis in celo fide

† † Augu. qui eius mediator. et testis et heredium.

stāmentum meus † fidele ipsi. Et

† in eternum. † dñi manum.

pōnam in seculū seculi semē eī:

† Augu. thronus regum terre est. vt olim terre qui regnabāt sed pius est semper pōnens. successus eius eternum. et thronum eius sicut dies celi.

† emitti.

Si aūtem dereliq̄rint filij eius

legēm meā: et in iudicijs meis nō

ābulauerint. Si iustificias meas

† male operantes offenderint.

pphanauerit: et mādata mea nō

† † non ideo perdam regnū. † vt meritum.

† † Nam. et in virga et misericordia deus qui dem fidē et veritatē custodit. † Am leui communione.

custodierit. † vilitābo in † virga

† grauissi tribulatione visitabo

iniqtates eoz: et in † verberibus

peccata eorum. Misericordiam

† † dauid. Labrotia. Ea tempore eius quod est rerum

autem meā nō dispgam † ab eo:

† cum capite. † Aug. ad hoc nō tollit a nobis misericordia liber pmissionē. nec nocet veritas iudicantis.

neq; nocebo in veritate mea.

† † Ita tamen quia filij eius peccare ideo mendacio eorum. et q̄ pater reuelauit. non tamen ideo ēē fine hereditate et manet inobile testamenti. posse quia qui sunt eius. † † violabo. † parū.

† Nēq; † pphanabo testāmētuz

† † repetit ad confirmationem. † propheta.

meū: et quę procedunt de labijs

† † vere nō sacra scripta. † alias vel longe dicit.

meis non faciam irrita. † Semel

† † homini cuidā filio eius. † † si eorum vel pphe te libenter. † † mihi vere eris. † apostaperis.

† iurauī † in sancto meo si † dauid mē

† christo. † in regno dei.

tiar: semen eius in eternū manet

† † illi quibus nihil et † dominus. Lmembra que portant caput. † † erit.

bit. Et † thronus eius sicut † sol i

† quod non ēt in conspectu hominum. † quę nō

cōspectu meo: et sicut luna perfe

† † inde. † Augu. qui in nullo se peccatū fidei gliare sciat in relatione sc corpo. ipse ipse carnem sui saluator. et olim ira ei. p adhesionē. tm reli. in iu. et ille etiā. per q̄s pdicatōpi ipossibile in clesia bit. Et epi posset mebra sua de luare. vt ea vniuersa ta fiūt nō appareret. dicatore ei. sī manet in corpore vt vnū eo tantū mōbo sapiat. in eode.

cta in eternū: et † tēstis in celo fide

que habet. ii. Reg. vii. et hic recitat in ps̄na dei. Si aūt derelique rint filij eius. i. regno ab eo descendentes. d Legē meā se. quod factum fuit tpe achaz manasses et sedechie: vt habet. iiii. Reg. e Si iustitias meas. pphanauerint quod fecerūt eoz aliqui idolatriā inducēdo eius in tra templū pōi. f Visitabo in virga iniquitates eoz se. q. d. non eternitate eos totaliter vlo auferrare iudicio: sed castigabo eos afflictionibus tpalibus ideo pene correctōis: et b marie factū fuit q̄s rex sedechias capt⁹ fuit et i babylone duct⁹: et sic regnū dauid iterū pfuit. g Misericordiā. Nec ps̄lm psalmista recitat. pmissionē dei de regni dauid ppetuitate. hb. ii. Reg. vii. et h recitat i ps̄na dei dicētis: Misericordiā aūt meā non dispgā. i. totaliter auferā. h Abeo. i. ex successione i Nec nocebo. i. nocumētū irreparabile inferā. k In veritate mea. modo ē asserēdi. q. d. sic fā ver⁹ de illa tale nocumētū nō ifera i Neq; pphanabo testāmētū. i. promissū ipsi dauid factū. m Et q̄ pce. de labijs meis. i. de labijs nathā pphe i ps̄na mea loquēte ipsi dauid. ii. Reg. vii. n Nō faciā irrita. ē sequel effectus tpe debito a me dispositos vñ subdit: o Semel iura ta in sancto meo. i. in me sō sicut Deus. vñ. ps̄lm. Per memetipsū iurauī dicit dñs. p Et dauid mētitur. hic accipit fi p nō. i. nō mentiar ipi dauid. q Semel ē ex. i. ma. q. quādoco a dauid vsq; ad xpm pmeruit vt ps̄lm. ēnā p petuata ē et regnū. sō subdit: r Et thronū eius sicut sol. q. sicut sol. i. luna durabit in ppetuū tra xpi regnū. o Et testis i celo fidelis. q. sō solū ēt iudex

† † Aug. illa ois promissi. hec alie pmissa fidelia ipse qui ēt ad salutē. † † dauid. i. dum regnū. i. ad mōnia. mendacij ipm tñ. fi. tribuit. se in illo dauid sed in alio p̄ vñ. sic nemo expect. inf. vñ. i. non sic te flamauit. virtus. Aug. Deus nō ēt regnū eius non fi lia. Tu vō † repulisti † destruxisti: distūlisti christū tuū. Aūer

† † quod sensu sonat.

tisti testamentū † seruitui: ppbā

† † voluptatem. † † sancta que habebant ter rena offendit.

nasti in † terra † sanctuariū eius.

† † vbi celebrāt dei gloriosi. † Aug. mutauit quibus eos munire vt temperent.

Destruxisti † oēs sepes eius: pō

† † quod ex ea fundamento. ēt simul pro culpa Lewis. † † Aug. vt iam dictum. si deus mutabilibus ramis non pp. vit. nec nos ps.

suisti firmamētum eius † fōmidi

† † quando. dixit vbiq; obligatum

nem. Diripuerunt † eus omnes

† † gentes que transeunt vel illum. Nihil in futuro prouidentia. † † Dabunt et opponunt gentib⁹.

† transeuntes viā: factus est † op

probrium vicinis suis. Exaltasti

† hec ois in iudeis impleta.

dextram deprimentū eius: leti

† † ppa armatum. sine deo inermis ēt. Dig. fal

ficasti oēs inimicos eius. Auer

bum pauci multos vincere. modo vici: capiuant.

tisti adiutoriū gladij eius: et nō

Memor esto. Aug. [illegible]
Opprobrij. Cas. [illegible]
Benedictus. Cas. [illegible]
Oratio moysi. [illegible]

iurasti dauid in veritate tua. Me-
mor esto domine opprobrij seruo-
rum tuorum: quod continui in sinu
meo multarum gentium. Quod
exprobrauerunt inimici tui do-
mine: quod exprobrauerunt commu-
tationem christi tui. Benedictus
dominus in eternum: fiat fiat.

Psal. LXXXIX.

Oratio moysi hominis dei.

Psalmus. LXXXIX

Domine refugium fa-
ctus es nobis: a gene-
ratione in generationem. Priusquam
montes fierent aut formaretur
terra et orbis: a seculo et vsque in
seculum tu es deus. Ne auertas
hominem in humilitatem: et dixisti
conuertimini filij hominum. Quoniam

Priusquam montes. Ne autem videretur [illegible]
Montes terra. Aug. [illegible]

In humilitatem. Cas. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. LXXXIX.

[illegible]

De lyra

[illegible]

Dies hesterna. Aug. [illegible]

Custodia in nocte. [illegible]
Mane sicut herba. [illegible]
Vespe. deci. indu. [illegible]
Cas. Mane. [illegible]
Vel mane sicut herba. [illegible]
Defecimus. Aug. [illegible]

mille anni ante oculos tuos:
tanquam dies hesterna que preterijt.
Et custodia in nocte: que pro
nihilo habentur eorum anni erunt.
Mane sicut herba transeat ma-
ne floreat et transeat: vespere de-
cidat induret et arescat. Quia
defecimus in ira tua: et in furore
tuo turbati sumus. Posuisti ini-
quitates nostras in conspectu tuo
seculum nostrum in illuminatione

vultus tui. Quoniam omnes dies
nostri defecerunt: et in ira tua de-
fecimus. Anni nostri sicut aranea
meditabuntur: dies annorum no-
strorum in ipsis septuaginta annis.
Si autem in potentatibus octo-
ginta anni: et amplius eorum la-
bor et dolor. Quoniam superue-
nit mansuetudo: et corripiemur.
Quis nouit potestatem ire tue: et
pre timore tuo iram tuam dinu-

Meditabuntur. Aug. [illegible]
Septuaginta anni. Cas. [illegible]
Annis. Aug. [illegible]
Octoginta anni. [illegible]

Seculum. Aug. [illegible]
Omnes dies. Aug. [illegible]
Anni nostri. Cas. Aug. [illegible]
Cas. [illegible]
Mansuetudo. Aug. [illegible]
Quis no. po. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Dexterã tuã. Cas. Tertio orat et affirmat liberationem. Aug. Dexterã tuã. Christũ sic notũ fac: vt in eius passionibus ostẽ[illegible]

Et eruditos. Aug. [illegible]

merare. Dexterã tua sic notã fac: et eruditos corde in sapiẽtia.

Conuertere dñe vsquequo: et deprecabilis esto sup seruos tuos.

Repleti sumus mane misericordia tua exultauimus: et delectati sumus in omnibus diebus nostris. Letati sumus pro diebus quibus nos humiliasti: annis quibus vidimus mala. Respice in seruos tuos et in opa tua: et dirige filios eorũ. Et sit splẽdor dñi dei nostri super nos: et opa manuũ nrãrũ dirige super nos: et op manuũ nrãrũ dirige.

Laus cantici dauid

Qui habitat in adiutorio altissimi in ptectiõe dei celi cõmorabit. Dicet dño susceptor meus es tu: et refugiũ meũ deus meus spẽrabo in eũ. Quoniam ipse liberabit me de

Laus cantici. Laus et humana est: [illegible] Prophẽta ergo de [illegible]

Usquequo. Aug. [illegible]

Mane. Aug. Cas. [illegible]

Respice in seruos. [illegible]

Splẽdor. Hiero. Cas. Imago dei [illegible]

Cas. Triplex quippe est imago. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Deus meus spe. Cas. [illegible]

De laqueo venantiũ. Cas. [illegible]

De lyra

[illegible]

laqueo venãtiũ et a verbo aspero. Scapulis suis obũbrabit tibi: et sub pẽnis eius sperabis. Scuto circũdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno. A sagitta volante in die a negocio perambulãte in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadent a latere tuo mille: et decẽ milia a dextris tuis: ad te aũt non appropinquabit. Uerũtamen oculis tuis considerabis: et retributionem peccatoꝝ videbis. Quoniam tu es dñe spes mea: altissimum posuisti refugium tuũ. Nõ accedet ad te malũ: et flagellũ nõ appropinquabit tabernaculo tuo. Quoniã angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in oĩbus vijs tuis. In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuum. Super aspidem et basi

Uenantiũ. Hie. [illegible]

Scapulis. Aug. Cas. [illegible]

Aug. Scapulis. [illegible]

Ueritas. Aug. [illegible]

A timore n. Aug. [illegible]

Cadent a latere. Cas. [illegible]

A latere. Cas. [illegible]

Uerũtamen. Cas. Aug. [illegible]

Cas. Uerũtamẽ oc. [illegible]

Quoniam tu es. Aug. [illegible]

Altissimũ. Augu. In alto est refugiũ dei: [illegible]

In manibus por. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Super aſpidem. Post humanā reſurrectā victoriā⁹ odoratē
que unctio magis. ⁊ melle de cibo ſy mellica.

Aug. ſecūd. Aug. loquit̄ eccl̄ie ecclia. que caret aduersis ciuis.
Leo. Aug. aperte cant in martyres. Dicit. inhibitur p hereticos
vt cōfitear nōmen dñi. vnde apostolus. Deſpondeo vos viuēte viro
non calita ſponsa chō
ho.

Quoniā in me ſpe
rauit. Leo. verba
dei ghat ecclīam cōfe
ſſionē cui ⁊ dñs deſſio
nem. ⁊ in futuro premia
promittit.

Cāt. Mandat angē
lis de ſe custodiendis
in me. Cornelius. poſſū
mus per ſanctōrū dei.

Clamauit ad me. Aug. non ē timendū in tribulatione: ſdus in te. deus in te. ſi deum habet
ecclia cum ⁊ ſalutē.

Eripiam eum. Ambros. nō
bi ex tribulatiōe ſed ⁊ ſalutē ſuā. Et ſi ſi
eripit quando vis: non
ſi patit⁹ te deſeri. Eripi
tur ergo per martyrium
martyres deſerit. Leo
patrocinio liberāt̄ expo
nātur: vt cōfundātur
infideles. Martyres libe
rat ſpūs ut per eos
ſalutē inueniāt fideles.

Quoniam cognouit nomen meum. Aug. ſcīt ſe
cundū ſcīam ⁊ amare in quadragēſima ⁊ quotidie in
ecclesiarum ecclesia frequētat. qz cum ipſe ieiunauerit diabol⁹ eū de hoc pāl
mo tēptauit: ⁊ eius temptationibus a ipſo ſūpt⁹ victus abſcēſit: vt ē nos
quo tēpore diabolus magis nititur ad deſtpiendū eo tēpore magis non
laboremus ad reſiſtendum.

Psalmus cantici. Aug. Propter faſtidiū animoz cadez diuerſe ⁊
varie tractauit. multū. ⁊ aliud canticū tractat in hoc pſalmo qz in alio. ſz
hūc licet diuerſo modo. t. canticū dilect ipſi ⁊ charitatis.

Aug. Pſalmus ydalis opatio cantici qz in eo ſimp debem⁹ canta
re deo. ⁊ gl'ab agere exultantes deo de ſabbato. t. eterna requ. de qua loq
tur pphēta. oſtendēs laborare iuſtos ſic dixi⁹. Liber eccl̄ie. vii. requieſc. ma
loo contra. hic dicere: ibi laborare: vt hic tūmer laboram⁹ agentes ſab
bati mentis. In die ſabbati. Aug. triplex ē ſabbatum. Temporis ſepti
mus dies quo poſt opera ſex dierū cōſtata requiuit deus. Sabbatum cor

rectū.
liscū ābulabie⁹ ⁊ cōculcabis leo
nem ⁊ draconem. Quōniam in
me ſperauit liberābo eū: ptēgā
eū quōniā cognouit nomē meū
⁊ exaudiam illi. Clamauit ad me: ⁊ ego exaudiā
eū: ⁊ cūm ipſo ſum in tribulatiōe
eripiā eum ⁊ glōrificabo eum.
Longitudine dierū replebo eū:
⁊ oſtendam illi ſalutare meum.

Psalmus cātici in die ſabbati.

Bonum ē cō
fiteri dño: ⁊ pſallere nomini tuo
altiſſime. Ad ānunciādū⁹ ma
ne misericordiā tuā: ⁊ veritā
tem tuam p noctem. In decā
cordo pſalterio: cū cāntico in
cythara. Quia delectaſti me
in factura tua: ⁊ in operibus
manuum tuarum exultabo. Q̄
māgnificata ſūt opera tua dñe
ſi bene loquerīs tñ. cantica ſt ſine cythara. Si ogarius ⁊ non loquerīs
cythara ē ſine cantico: ⁊ ō bene loquāre ⁊ bene fac.

Quia delectaſti me dñe. Aug. Ait apoſtolus. ipſi⁹ſiamini ſim⁹
creati i bōis ⁊ in opib⁹ bonis. ait. n. ut reformarei de⁹ ad bona opa. nō aut
ſto nūl peccati. vñ i euangelio. Qui loqr mendacū de ſuo loqr. Et mi
peccati mēdacū ē. qz contra legē ⁊ veritē. ergo q loqr mēdacū de ſuo lo
quif. t. de ſuo peccat q peccat. ſi q loqr veritatē de deo loqtur. qz ſolum de⁹
verax. eius bō mendax. hoc ē bona cōfeſſio. Sz qd de his q male vtunt.
floccēſti perturbatur anim⁹ ⁊ pōt ſat̄ datus. qz videt ſ in deū opātes le
ſa ⁊ mala patt. aliū ſine bis florere. vñ alibi magnificata ſūt.

In factura. Cal. Hieron. ⁊ in decor ipſi⁹ mūdialis fabrice: t obe
dientia. ⁊ in diſpoſitionez in cauſis. ⁊ i effectib⁹ ⁊ operibus manuū q⁹
vtor: vel que miror.

Magn. Lallo. Dicro. ſunt in ſubſtantia ⁊ in forma ⁊ inuſ. ⁊ in

ſtitutio eterna regeo. p qua in perpetū bona opari debemus. Sabbatum
mētis ē tranquillitas conſcientie ipſe futuri: vt non habēt reſurrexiſſe.
vñ hic agitur. In hoc ſabbato cedūt primum ē vt bona tua deo tribuam.
multa tibi⁹ vacātia ⁊ perturbati ime ſabbato bona tibi tribuunt. mala vel ſa
thanē quaſi cogant: vel fato ſtellarum quod ē acuſare deum: vel agit. eo
quaſi ipſe velaret. Ecl̄ia
tra vocē hui⁹ pſalm⁹ cō
ſtituit vbi in vtroq. Iu
peccato: qz tu feciſti. In
bono: qz ipſi ſtat ⁊ hic
pſallere nomini. glorian
dū quārentes non nram.

Psal. XCI

Bonum ē cō. b
Cal. Primo agit
quō bonus ſper
turbatus agit fato aut
mentio. Scientia ela bene
agi a deo. quod non nos
ut ſtultus.

Aug. Bona preſen
tia a deō nobis donata
conſolatio ſunt ecl̄i deſſe
lūſticia ē. Conſolatur. n.
nos deus ⁊ emendat. in
vtroq; ergo ſum⁹ ei grati
diſcēdendi ē affect⁹ ei.

In decacho: Aug.
Pſallit q cū hilaritate
bñfacit. q cū triſticia de
eo fit. nō ipſe facit. ⁊ por
tat pſalterū non curat. Aug.
in eo.

Aug. In decachordo pſalterio. id eſt de
cem charismatum. v Cum cantico. quod ſubaut voce humana.

In cythara. quia varijs inſtrumentis verbantur in canticis diuerſis
⁊ ratio mottua huius cantus tangitur cuj vſ: Quia delectaſti me
domine in factura tua. qz creature a deo pdacte ſunt ei gratulantes. ⁊ de
lectantes hominē. ideſt qz creature corporales facte ſunt in et⁹ obſequium
tium q; per gradus creaturarum animus hominis eleuatur ad dei cogni
ſcendum ⁊ amandum: verūtamen qz homo rationis creaturarum nō po
teſt perfecte attingere ſm qz de Eccleſiaſte. i. ca. Cūcta res difficiles nec
eſt q poſſit eas explicare ſermone. ideſt ſubdit admiratiue: ⁊ Q̄ magnifi
cata ſunt opera tua dñe. ⁊ qz hoc apparet magnitudo diuine potentie.

Nimis profunde

ſtertia. nimis profunde ſunt cogitationes tue. qz diuina ſcientia nō poſſūt
attingi ab aliq creatura. vnde. pſal. 9. nō ſolū. put ſunt i deo: ſi ⁊ qz ſūt
in effectib⁹ mirabilib⁹. nullus. n. vnq; p rōnez inuestigare potuit in gēna
lari qua ſtatē magnes qua ferrū attrahit. ⁊ id dr qz hoc habet a tota ſpe
cie. qz ſpecies illa legitur hūm magnetis. ſz qre ſit illa ignorat. ⁊ ideō de
virtutib⁹ aliarū rerū occultis. ⁊ ſpideratis ratiō debet inducere boles ⁊ ad
mirationem ⁊ laudē ꝓuotis. b Vir inſipiens non cognoſcet. Vir cō
ſequenter offendit ingratꝰ punitionem. ⁊ ſmo tangit cos⁹ vitiū oppoſite:
Vir inſipiens nō cognoſcet. Dr ab inſipiēs ille q non ſapit vtilitatem
ſue creationis. ⁊ ille merito tanq; ingrat⁹ repellitur a vtilitō diuine illu
ſtrationis. ⁊ ō ſubditur: c Et ſtult⁹ non intelliget hec. t. intra ſe non le
get vtilitatē meditando: eq uo meretur a deo punirī. ꝓpter qō ſubdi
tur: d Cū creuerint peccatores ſicut fenū. quod cito arcſcit ⁊ de
ſiccatur. e Et apparuerint. modico tēpore florentes ſ ꝓuata ſpēri
tate. f Ode q operantur iniquitatem. quos deus aliquando permittit
ſperari temporaliter ꝓpter aliquod modicum bonum ipſoz quod non
meretur eternam mercedem. id tñ temporalem. ō ſubditur: g Vt I
tereant in ſeculum ſeculi. t. eternaliter ꝓpter ſuas iniquitates: quod proue
dit ex alto dei conſilio. ideo ſubditur: h Tu autem altiſſimus in eter
num domine. ⁊ per ꝓphetā potens. put ⁊ quando ⁊ quibus placuerit vlt
iniquos multiplicater punire. ō ſubdit: i Ecce enim inimici tui dñe. ⁊ ꝓ
fecta ex dcta. k Et erabitur. Vir ꝓfecte delectat⁹ gratuꝝ munerib⁹ ⁊ ꝓ
mo ſtum ad ſperate vltium. ſcdūm ſpēm ad diuinū obſequiū: Plan
tati. Circa ꝓmiſſa dr. Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meū. quod tuit de
ſpecium tempore ſolue. quādo etc. ⁊ vn⁹ rege fuerunt a populo tuit de
bet ut. vi habet Iothar. viii. l Et ſenect⁹ mea i miſericordia vbe

ludiet in ignem eternum. ideſt ego multo multius ſuffus non timebor. Aug.
hoc vltiū. qd de iuſtis. Iuſtus vt palma. ō ſimilitudinē ⁊ ratiē aſpera. pulchra corona in ſūmo ⁊ fine:
ſtum facit. Ita ⁊ iuſtum hic aſpera. Labor quem in ſupernis poſſidendis
limor ⁊ timēdo cōcendit⁹ quaſi tarde poſſ. longos labores meruisſe opē
rum recipiet.

Iuſtus vt palma.
Cal. terra pura. Iuſtus
florem vt hic. gentilem
bonos gaudiorē.

Palma ⁊ cedrus.
Aug. Hec arbores non
arriſcunt ſtare vt ſentiant.

In atriis domus.
Cal. Atrium ſanctum
manſiones domus inte
rior. In atriis ergo do
mini. Cū ipſo volunta
tionis merito tum audi
cui, venit⁹ beneficij pe
nitis mei.

Adhuc multiplica
buntur. Callio. Cuſtodia
magis incipit eſſe vtor
tima cum ad finem ven
it erit pdicta. nec n. paſ
ſionibus decitur cito im
plebitur numerus beato
rū. Et accipitur hic ali
ter ſenectus ꝓ. ō.

Annunciem. Cal
ſio. Nouel vel pmia ca
pient annūciabunt q in
thus q tuis ꝓmiſſa com
pleſt. Et non ꝓ iniquita
tē in eo. Aug. vt hic ꝓ
mittat pat ꝓ ſt. quaſ nō
ſbi cōſt. Et rectus q re
muneratꝰ: non iniquus
vt fraudet premio. ō bo
nitatem vt acumulet.

In Deum ante ſab
batum. Aug. In die
ante ſabbatum. t. ſexto
die quo factus eſt homo ad imaginem ⁊ ſimilitudinem dei. facte omni
bus que erant valde bona. requieuit ſabbato: ꝓcipuum quod requiſiui
mus in deo. ſi faciamus bona opera que cum laudet fiant. In quo deb
eret homo. niſi ſpes quietis teneret. Et ⁊ quia hec opera finem habent. ſe
ptimus dies quo fiant habet veſperam. Octauum non habet. Vel ſexto
die fecit deus hominem ſexto ſeculo venit redemptor. In vi. die non legi
tur fundata terra. ſed myſtice ſignificatum bonis fundatur tremobilis fi
de. tunc ſi homo ad imaginem deiquod ſignificat ſexto dies.

Psalmus. XCII.

De ipſa

Reg. ii. ⁊ tertio ſuper totū ſtract. ij. Reg. v. ⁊ ad candē ſtitam reducit ipſa
Hiero. q talia dr. Et leuauit⁹ mea in altū cornu. ⁊ vocat ſpūs dauid ſuū
ctum reſpectu ſpēcio tuū ſolue: qz multi anni fuerūt intermedij. Ad eam
dem ſtitam reducit ipſa cōmunio. Et leuauit⁹ mea in mānuentia vberi. q
dauid ſuſcepti vnctionē regni a deo non ſolum ꝓ ꝓpria ſua: ſz ꝓ oī ſtitia
ab eo deſcendente⁹, vt habet. ii. Reg. vii. ⁊ hoc pfecit qz magna dei mi
ſericordia que ꝓ oīb⁹ deſignat in ſcriptura. m Et deſpexit oculus me
us inimicos meos. qz dauid confidens de dei adiutorio illatū ſibi inimicū
⁊ alios aduerſantes ſibi ꝓ reputauit ꝓ nihilo. n Et ab inſurgentib⁹ me
malignantib⁹ audiet auris mea. quaſi dicerē. talia rumor ingit aures me
as. ſimodo ⁊ nō cor. quod ꝓfigit in dauid nō ex ſuppoſita vel pſumpcōe
deceptate. ꝓ. ſi ex ꝓuina ꝓuidentia. o Iuſt⁹ vt pal. florebit. vocat
martyres ipſum dauiditicos: qz deo accepē ſunt: ⁊ ſecuti in fama ⁊ virtute
⁊ ſt in ſublimitate honoris. ō ſubdit: p Plantati in domo dñi. multiplica
bñt. qz ecclīa valde inualuit. q Plantati. Hic ꝓfert declarātur qual
tatio ꝓpū ſpēcie ad cultū diuinū ꝙ tempore dauid valde fuit augmentatione
per ipſum q̄tum ad cultum facerdotū ⁊ leuitarū. vt habetur. ii. Paral.
xxiii. vſq. ad. xxvi. exclusive. ⁊ hoc ē quod dr. Plantati in domo dñi. t.
facerdotes ⁊ leuite ad diuinū cultū videlicet deputati. r In atriis do
mus dei nostri florebūt. qz in atrio facerdotes hoſtias immolabant: ⁊ ſ altis
atrijs lopē vocabat. o Adhuc multiplicabunt. ſ ſenectus vbertatē. qz nō ſo
lū in iuuētute multiplicabūtur in bonis operib⁹. ſz ⁊ ſenectute. t Et bñ
patientes erūt. t. bona recipientes a deo. ſm. n. philoſophū bñficia⁹ ⁊ bene
paſſus a benefactore. ⁊ hoc ſonat ſta Hieronymiana que talis eſt: Adhuc
in ſenectute fructificabūt pingues⁹ ⁊ frondentes erunt. t. et pinguedine gra
tie. bona opera producentes. v Vt annūciet⁹ quoniam rectus deus
meus. qz. Hic incipit verſus vltimus in hebreo ⁊ in tranſlatione Hiero. q
ſic habet: Annunciabūt qz recti⁹ dominus. t. eſt laudus q non ſolum in ſe
nectute ſed etiam in iuuentute annunciarent populo confitentur iuſtitiam

potentia

Dominus regnauit. Cas. Hunc psalmum [illegible]

Decorē indutus [illegible]

Dominus regnauit XCII. decorem indutus est: indutus est dominus fortitudinem et precinxit se. Etenim firmauit orbem terre: qui non commouebitur. Parata sedes tua: ex tunc a seculo tu es. Eleuauerunt flumina domine: eleuauerunt flumina vocem suam. Eleuauerunt flumina fluctus suos: a vocibus aquarum multarum. Mirabiles elationes maris: mirabilis in altis dominus. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: domum tuam decet sanctitudo domine: in longitudine dierum.

Psalmus dauid quarto sabbati

[illegible]

Precinxit. Cas. [illegible]

Etenim firmauit. Aug. decorē et fortitudinē induit vt fundaret terrā vnde addit: Etenim firmauit.

Ex tunc. Aug. [illegible]

Quarto sabbati. Aug. quo die fecit deus luminaria. [illegible]

Nicolaus

domini rectas. Psal. XCII.

a Dominus regnauit. Huic psalmo premittitur talis titulus in translatione [illegible] Laus cantici ipsi dauid in die ante sabbatum quando fundata est terra. Et fuit iste titulus appositus ab aliquo doctore [illegible]

De lyra

[illegible]

Deus vltionum

[illegible] in terra sunt.

Psalmo assumens propheta querimoniam [illegible] ad patientiam. Psal. XCIII.

Deus vltionum. [illegible]

Deus vltionum XCIII. dominus: deus vltionum libere egit. Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem superbis. Usquequo peccatores domine: vsquequo peccatores gloriabuntur. Effabuntur et loquentur iniquitatem: loquentur omnes qui operantur iniustitiam. Populum tuum domine humiliauerunt: et hereditatem tuam vexauerunt. Uiduam et aduenam interfecerunt: et pupillos occiderunt. Et dixerunt non videbit dominus: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipientes in populo: et stulti aliquando sapite. Qui plantauit aurem non audiet: aut qui finxit oculum non considerat. Qui corripit gentes non arguet: qui docet hominem scientiam. Dominus scit cogitationes hominum: quoniam

Libere egit. Aug. [illegible]

Effabuntur. Cas. [illegible]

Intelligite. Cas. [illegible]

Qui corripit. Aug. [illegible]

Dominus scit. Aug. [illegible]

Quoniam vane. Aug. [illegible]

Nicolaus

a Deus vltionum. Huic psalmo premittitur Psal. XCIII. b talis titulus in translatione. Psalmus dauid quarta sabbati. [illegible]

De lyra

[illegible]

z Quoniam vane sunt. i. ad malum prone. [illegible]

Beatus homo

¶ non possunt stare. Hy ydo nouit esse vanas.

Beatus hō. Cal. Ihi sunt vanitates beatus q celestē doctrinā firmat. Et ideo q illi eruditi sunt quasi humaria in cede. Lege. n. dei celum est in quo habitauit figura. i. sancti. mediato in lege me meaeri quāt. De hoc ante alias est. Eruditi a tali sicut petit. hic. n. liber debet pelli ut eruditi. vt in eo legatur quod modo nocibi ē obscurio bo mentibus. cum alii in futuro omnia sciant deus. a. vt ii. pli.

Et de lege. Aug. Et lege dicit patientiam donec fodiat hō ē unum fitre quō ē cur fodit illi.

Donec fodiatur. Aug. Scitias malorum fouea est. tabor bonorum flagellū: parua felicitas ē fouea q̄ cum parui de vo p̄quantur. si hō de mare ēt putat si alii ca dit. Fodiatur fouea Aug. cur consilium dei hō parcit malorū fodiat fouea eis. Aduc tolit ¶ tu illi cū vis ēpellere ēt. nimis tolinaa.

Peccatori. Aug. non cui sed superbo vt. R. Rabbi reprehensores legem. i. non publicano peccati. hi pharisei. Sic portuo ē q̄ non humiliatur ad penitentiā. deide q̄ illi dat q̄a liqua habet vel si ei deo tribuit. i. fuitat eis q̄ non habēt. ¶ se sup eos extollit. Ergo p̄habitare ad penitentiā. posti il bene viuit age gratias ei a quo habuit. nec aliam despicias.

Quis surget. Cal. ecclesia patiebat q̄ ecclesie qui sustinet. gdit q̄ fecit.

Nicolaus

a Deus hō qui tu es. dic. Dic quodā correcti. scludit ex victa. ex quo. n. cogitationes horum vane sunt. ¶ ad malū. pne dic declinant ad errores. nisi adsit virtus caritatis. hō vt: Deus hō qui tu eruditis vbi. ipy illustrādo in mente. b Et de lege tua docueris ei. i. docueris eū ad legendū dictamen legis naturalis qui ē quedā ipressio diuine legis in nobis. ¶ ab hoc instruxisti eū de lege a te data. i. mōte synai. ¶ de lege p te dāda in euangelio. vt cū patiene futura haberet moysē noticiā. ppter qō dicit saluator Joh. v. ca. Si crederēt moysi crederetis forsitan ¶ mihi.

c Ut mitiges ei a diebus malis. i. diminewinoris aperta punicio.

d Donec fodiat peccatori fouea. i. merito corporis. p quā corpus ponit i fossa terre. ¶ mors eternalis p quā ponit alia in fouea gehēne vbi ad vltī iudicū quo finaī corpori alā ponēur i gehēna. e Et nō repelet dñs plebē suā. i. mandatio suis obedientes. f Et hereditatē suā nō derelinquet. qui in Adam adherentes sibi constituit quos in pñi fouit per gr̄am. ¶ in futuro per glorian. iō subdit: g Quoadusq; iusticia. i. ꝑ ipsa. h Couertatur i iudicii. i. ponat in equatione i extremo iudicio in quo ela reducēt ad debitū ordinē iusticie. i Et q̄ insta illi. i. qui tunc fient potenti expectare terroꝛ dñe iusticie. respōdet. k Si deq̄ tuto stant corde. ppter quod saluator loquens de extremo iudicio dic apostolus Luc. xxi. Dū aūt fieri incipientiꝰ respicite ¶ leuate capita vestra. Ambrosius Cassiodorus exponit beat⁹ Greg. ¶ Isa. v. dr: Ve de statde iusti in magna potentia aduersus eos q̄ se angustiauerāt. vī. l Quis surget. Dic. pter ostendit vbi. puidentiā ꝑ extendere ad actus humanos ꝑ punitionē bonoꝝ. q̄ li pharisei fuerint puniti in deserto. ¶ fuit ipy ꝑ q̄ndā naturalis punitio vna. p adoratiōe vituli. alia. p rebellione ebi: q̄ populum q̄ peccauit in egypti remitti. fodita ponit ibi. Fodit. Circa pmū sūm dum q̄ pena punitio fuit de precepto morti Exo. xxxii. vbi dicit: Si qs peccauit mihi. ¶ poena subdit: Pondus vir gladii sup femur suū: ¶ occidat vnusq; fratrē ¶ amicū ¶ proximū suū. vī. ¶ subdit: Et ceciderunt de populo quasi triginta viri. Secundū fuit. vī. ¶ subdit: Et occiderunt de populo de proximo p multā pestilentiā secuti quasi fuerunt peccatores. Tertia de proximo p multā pestilentiā secuti quasi fuerunt peccatores. Tertia pena fuit mōsi loquēs in glōria pro eis. Quia plures ei mōsi aduersus in stiginātes. aduersus iudicium mul titudinem pōt ad tēpus ad vtilitatē vtuli. fuerūt. n. dei alīq; incitamenta aliōꝝ ¶ fuerūt peccati. m Aut qs stabit mecū aduersus operantes iniqtatē.

Nisi quia dominus. Cal. Quanto pfectioꝝ potest deciꝑi nisi dominus liberaret.

Adiunxit. Sicut petrū liberauit dñs super aquā ambulātem. ne mergeretur q̄ dñs dixit: homine si tu es iube me venire ad te. Aug. vt dyabolus sua potestate calcat capita superborum: ¶ fluctus seculi: in talia ci⁹ potē. Accleia. ¶ ex humana infirmitate ruinabat. ¶ da mas: dñe pedes mīcordia mandi pōnit sicut dñs petro vī. Modo dic: si dei cor dubitabit. quala valebo? facilē liberauit. vnde lubdit: Secundū multitudinē dolorū meoꝝ in corde meo: cōsolationes tue letificauerūt aiam meam.

In corde. Aug. tubeo cogitationes figuraliter. i. cum eurnare ne tribuldeo cogitatiōnē ma la tēporalia despicere.

Nunquid adhęret. Aug. nemo iniqꝰ habitabit. ¶ cū nihil his mali. ad qd ergo fuit. vt de dis pungas: ¶ pacti ad te clamet. ¶ domum bi peant. que his tribuuntur bus fabliquentiꝰ offeruntur.

Sedes iniqtat. Cal. Est potestas malū cum amore. nō habet deo q̄ sibi ꝑpter hoc fugere.

Qui fingis. Aug. et hoc intelligo. q̄ non he ret tibi iniqꝰ. qui ne ma bis pepeti. adō incipit iudicii a domo dei. ¶ si flagellat filii q̄ doctrina fui neq̄ssimi. Si inimi um a nobis. qa finis corꝝ. q̄ nō credāt cuāgelio. Et tūc ſi fuit⁹ vit saluabit ipi⁹ ¶ peccatores vbi parebit. Fingio. Thomas. Dolor. n. alī⁹ formatus. Aliī⁹ formis. Formatꝰ. q̄ erudit ¶ emēdat. ¶ ille dolor ē ꝑpetī. Qs alter ē informis. Qui dolor? n. Aug. de dolore vel labore ꝑpetī nobis sa cto. vt ipe dolor vel labor ꝑpetī sit nobis. Labor pēnē ē regni dei. q̄ ipsa vocat cruē. Jō sepiꝰ dē labore ¶ dolore. vt ſi ſit hō tunc timeat. ne amet aliq̄d aliud. obiit⁹ vel bōi. Jn tribulo. n. dormit ꝑcor. tūc surgit. Iust⁹ q̄ cadit. Et factus ē. Aug. Qr? ſi ſi gladiatoris ſi ꝑdo refugiā. pō

De Ira

tem? Laduersus sequitur ꝑdēs tribulationē. n Nisi q̄ dñs adiu.me.l. nisi mihi auxiliū dei auxiliū ipse. o Psalomin⁹ hanc. in libro sta me. i. vita me. i. accipe hic literā⁹ p sepulturā. ¶ ē sepulcrū. ¶ ē locus in quo mortui⁹ ¶ sepultura tr adit⁹. vel ita hebraica lic hy: Ponebatur in eā turrim ate. alia mea. q̄ p montē subeā sequela. aaron. n. timore montē q̄ fuit liminabat a populo sicut vitulū: ¶ libenti⁹ populus moysen interfecisset q̄ pestilentialiū in pulueꝛ Exo. xxxii. nisi fuisset repulsus diuinitate timo rē ei ignitū. vel subdit: p Si dicebā. mot⁹ ꝑ eo me. i. aquo vispiā discedere. ō mōte synai ad ꝑcepta dei dicēt mihi Exo. xxxii. Dūc de hac ꝑcc aduersus eos. i. ydolū fui certificatus q̄ p tuā mīsericdiā me ꝑtegeres a po pulī furore. iō subdit: r Secūdū magnitudinē dolor? meoꝝ ī corde meo. Quos suffiui. ppter pcā ppli. i. adoratiōe vituli. ppter q̄s dolor. ¶ tristitia dia mot⁹ morsus. piecit tabulas. ¶ fregit eas ad radicē mōtis Exo. xxxii.

s Consolatōes tue letificauerūt. meā. q̄n post multā pocā ifantiā dei pcē moysi acceperunt ¶ nouas tabulas testamēti sibi dedit Exo. xxxiii.

t Nūquid adherebit tibi sedes iniquitatis. Dic pontē hēa punitio notabilis heberoꝝ et qui offendit q̄ diuina ꝓuidentia se extendit ad regimē actū humanoꝝ. ¶ illa punitio fuit q̄s populus terribus vero explorātibus vela ti reuerti i egyptū Nu. xiiii. reputans q̄ nō posset iplere dei ꝑcepta de ītā rra ad terrā ꝓmissionis ꝑpter multitudinē ¶ magnitudinē populoꝝ ibi dem habitantiū. ¶ ꝑpter hanc rebellionē explorātes q̄ populū terruerāt ꝑcussi fuerūt morte repētina a dño. ¶ ista mors ꝑtinta fuit a dño sup omnes q̄ numerati fuerant i etate de egypto a. xx. annis ¶ a. ii. q̄ mor tui sūt. vbi. ccc. ydo: ꝑter iosue ¶ caleph filii iephone. vt subdit hī. ¶ ex illa pu nitiōe ꝑcessit obseruatio filii illi ab errore fugiādo reuocati. ¶ ē Ego dr: Aliq̄d adhēret tibi. i. dico iniqtat. i. hīmanū i malo. v Qui fingis in ꝑcepto. i. falso pcia te ꝑcepta dei. ſi posse adiplere ac laceda terre ab eo p mīsc. Et q̄ ex his elicitur? i malo volūtatis moysi ¶ aarō iosue ¶ caleph lapidāre omnes. Nu. xiiii. ſi subdit: r Et separati. i. capti sunt. v Iu alias iu. i. tuba: volētes eos interficere. ſi q̄ obstāti fuerūt. ꝑcutiē dicūs: ſi q̄ tuba dr: Clāgi clamauit omnis multitudo ¶ lapidibus vellet eos obruere. vel subdit: Et ecce gloria dei. vī. ostēdit. r Et factū est mihi dñs in refugium. i. mihi ¶ alijs tribus mecum egredientibus.

Et reddet

gria dolor. vt queras remediū animi reddit spes. scuti: ¶ venit spes dei. Lau. Cal. Deuotionē. Cantus. hilaritatem significat.

Venite exultem⁹. Cal. De ipe gfe Psal. XCIIII.

quo tūr. i. regū. ꝓpha laudes dei declarādo. ꝑmo inuitat ludeos ad quos ꝑtinebat ꝑdicare ipso. v os quoq; ꝑtinebat ꝑdicare ipso.

Facient. Aug. Cal. Conspectum venturi in dicio. ne q̄ tunc in no bis sit diffidendum.

In confessione. Aug. illā confessiōnē dei accusatiōis: ¶ sunt vota diffincta. de quis dicit. Reddam tibi vota mea que diffinierūt labia mea ꝑtingunt ergo q̄ deum laudat. ¶ se accusat. Domi.n. Psallio est. Laudis ¶ peccati. ¶ confitēdo peccati ad laudē ꝑtinet signo sentia de qua laude ꝑsalmus agit.

In psalmis. Aug. Quic dicimus i psalmis vel facim⁹ sentiamus i iubilatione.

Super omnes deos. Aug. vel magis deos homines dicit. super quos rex est non sup deos mōnia.

Qui non repellit. d. p. s. Aug. i. iudeos. q. ꝑpter sua ꝑcc. ramus i rami fracti. tamen ipsa arbor olīua manet. de qua ipsi ¶ multi alii. ¶ ipse ipso. inde apostolus testimonium accepit.

Nicolaus

a Et reddet illis iniq tatem ipsoꝝ. qz explorato ꝛ o terruerant populum statim percussi fuerunt morte repentina.

b Et in malicia eoꝝ disperdet eos. q̄ alii eo acq; scentes vagabūdi fuerunt per deserta quousq; ꝑtrata sunt ibi ca lamitate eoꝝ: vt ibidem baterē. ¶ iō subditur: c Disperdet illos dño deus noster. cuius ꝓuidentia ad ela se extendit ꝗ mēbra. Psal. XCIIII.

d Venite exultemus dño. Dic psalmo nullus omnino titulus ꝑponitur in hebreo nec in translatione Pteroꝝ nisi tantū hebreoꝝ

Et in hebreos ille psalmus factus est a moyse circa finem vite sue quando mortui fuerant in deserto omnes qui post exitum de egypto manerant fuerant a. xx. annis ¶ supra ꝑter caleph ¶ iosue: vt victum est precedenti ꝑ in quo dō. indicit filios mortuorum: de quib⁹ dixit dominꝰ Nu. xiiii. q̄ ingredierentur terram ꝓmissionis loco patrum suoꝝ. ad dei laudem ¶ obedientiam ne ex rebellione ¶ inobedientia impedirentur ab ingressu terre ꝓmissionis sicut ꝑ patres eoꝝ. ¶ ita hanc ꝑ. ad hoc facilius ꝑt applicari. Sed apostolus Heb. iii. ¶ iiii. ponit magnum ꝑcm huius ꝑ. Ad ille loco: Dodic si vocem ei⁹ audieritis. vbi ad finem vsq; ad hunc vsq; hoc ꝑcm sunt a dauid. ad quod sequitur q̄ est auctor totius ꝑ. vbi et iam ꝑdit apostolus q̄ ꝑpter non sequitur de ingressu terre ꝓmissionis q̄ iam ab an nos multos transierat ꝛpe iudicio de ingressu terrestrium. aperiūt per ipm ꝛpem gratie q̄ per suam dūdicam ꝑtionē amouit impedimē tum. Et ꝑ hoc ꝑ. ille in tres ꝑcs dūdit⁹. ꝑmo populus maxime he breoꝝ. ne ex intentionem apostoli ad ipi⁹ laudē inducitur. secundo ad hoc multiplex ratio addūcitur. ibi: Quoniam deus magnus. tertio ꝑtinens ad hoc ꝓpositū conclusitur. ibi: Dodie si vocem ei⁹ audieritis. Circa ꝑmū sūm dicit ꝓpheta ipi⁹ aduentum in quo erat exultandum: vnde in eius natiuitate angeli exultauerunt Luc. ii. ¶ Facta est cum angelo multitudo celestis ꝛpentus vel militie laudantis deum ¶ cātes. ¶ multo fortius ho mines debent exultare. tum q: venit in natura humana assumpta non ut angelica: sed ꝑ q: de Heb. ii. Nusq; angelos apprehendit sed semē abra hē cum q: venit sanctificare ꝓ peccato generis humani non angelicapud est tremendabilis dei iudex igitur: Dicitur. nō pulsibus corporis sed affectibus mentis ꝓ fidei ¶ deuotionem. c Exultemus dño. non solum inte rius: sed etiā exterius secundū signa quod notatur cum dr: Exultem⁹ ¶ tubelemus. q: epulatio ꝑ quasi extra satisfaciendo fit quando mentis deuotio relatur exterius in verbis ¶ signo. similiter tubilus vel cordis gau dium ita intrinsecum q: non pōt interius contineri qn apparet in signo ex terius. f Deo salutari nostro. i. ad laudem Jesu q̄ ei deus ver⁹ ¶ noster fuit: ꝑter quod fuit sic notatus Matth. i. Vocabis nomē ei⁹ Ihesum. n. i. saluū facit populum suū a peccatis eoꝝ. Ihesus. n. interpre tatur saluator. g Preoccupemus faciem eius in confessione. hic petra tio ¶ humanitatis. ¶ dicit: Preoccupemus. Tentationem diaboli ab hac

Or: in mīmus ei⁹. Cal. post magnificū venit ad clementiam.

Mare. Aug. mundus cuius flor⁹ ꝑmo ꝑtinet ad dominium. Aridam. Aug. nō ꝑtinet ad ꝑmū dominium. ꝑtinet ad ꝑmissionē q̄ ꝑmittit ꝑtinet ad ꝑmissionē q̄ facturi essent quia ꝑmium nō ꝑtinet ad ꝑmissionē. nec fit mīdat. a ꝑtio. nec est qui mereat aq̄ a deo ac cipiat. Venite adoremus. Cal. petius vadeo ut ad ꝑmissionem. Ploremus. Aug. Si fletus de peccatis quę vos longe fecerunt: fideliter ellis ploremus. lachrymas extinguit flamas peccati que in cōscientia ardet.

Qui fecit nos. Aug. Ecce magna fiducia ne ostim deficere potes. tu te referre nem potuisse reficit qui te fecit.

Et nos populus. Aug. eleganter ostendit bonum mutatus non vt sit ouis pascit populus manus eius. vt ipsos in telligas oues q̄ sunt populus. oues manus non quas omnes sunt ¶ oues eius non fecim⁹ sed ipse gratia sua nos oues fecit.

Hodie si vocem. Cal. nos autem populꝰ ¶ oues. sed hic ois⁹ ꝑpo nit ydolū sive q̄ cuq; aliq̄d ꝑtinet ad ꝑmissionē. Nolite obdu. Cal. ū ipe ipo mōet ne obdu ret. ne ꝑsigat civet ꝑpe

De Ira

confessione nimirū nos impedire anticipemus.

Patrem. Aug. Deus. Tentationem ad ꝑpositum multiplex ratio addūcitur. ¶ primo et ra gia dignitatem dei: b Deus deus magnus dño. quasi dicat. hanc debemus tubilare ipo quoniā ipse est deus ¶ per consequens magnꝰ ois. i Et rex magnus sup oēs deos. Sanctos angelos ¶ ꝓphetas dei ani cos. q̄ in scriptura dicūtur dii ꝑticipatiue. Iudeo ex eius ꝑtestatem cum vī: m Qz in manu eius sunt oēs fines terre. Lin ei⁹ ꝑtestate qua po test eos ad nihil redigere. quod ꝑbat cōsequenter dicens: n Quoni am ipsi⁹ est mare ¶ ipse fecit illud. congregans aquas in vnū locū. Vbi. j. o Et ficcam. i. partem terre aridam. p Manus ei⁹ formauerunt. per hoc enim q̄ congregauit aquas inuenit locum q̄ ad occupandū ap paruit pars terre aqe ꝑtinebat. Deh. i. a hoc ꝑpter habitationem bo minū ¶ animalium. Cetera adducitur ꝛō ex beneficio humane nature col latis ꝑticularitēr inter que primum est creatio hominis ad imaginem dei quod non conuenit alijs corporalibus creaturis. ¶ in recognitionem hui⁹ dicit: q Venite adoremus. adoratione latrie. r Et ꝑdamus. humiliter adorando. s Et ploremus. peccata nra confitendo.

t Ab dño q̄ fecit nos. ad imaginē ¶ similitudinē suā. v Et ipse est dño ne⁹ noster. tanq; ille nobis ꝑ sui bīdictam incarnationem. Sacra dum beneficium ē diuine gubernatōis: que ꝑticulā mō se extendit ad hūmanam naturam vltra bruta animalia. ꝑter qō dicit apostol⁹. i. Cor. ix. Non ē cura deo de bobus. ¶ ꝑtim ad hoc dr: x Et nos populus ei⁹. qz nobis quidā ꝑticulariter modo ꝑt ꝑ hoc relatū ad populū hebraicum qui de⁹ pauit mānā quadraginta annis in deserto ¶ ad populum catho licum quem in ecclia pascit quotidie eucharistie sacramento. y Hodie dic. Hic consequenter concludit⁹ intentum ꝓpositi. quod fm apostolū est inducere populum maxime hebraicū ad obediendum christo humiliter ¶ deuote: ne impediatur ab ingressu terrestrium sicut patres eius in pdīti fuerunt ab ingressu terre ꝓmissionis ꝑpter rebellionem ipsorum. Et circa istam conclusionem ꝑmo ponitur monitio. Secundo adducitur exem plum ibi: Sicut in irritatione. a terrio pena illata apponitur ibi: Quadra ginta annis. Circa primum dicitur: Hodie. Tempus gratie quod voca tur dies. Ro. xiii. Alor ꝑcurrit: dies autem appropinquauit vī. vbi ꝑt nocem finit igitur vetus testamentum: ¶ per diem nouum.

z Si vocem eius audieritis. ¶ scripsit hic si pro q̄: q̄ vox dñi in dita est in lege nouā que data est a deo in carne apparente. vetus autem testamentum fuit datum per angelum loquentem in persona dei. Et q̄ ei citur Act. vii. Hic moysi vī. ¶ subdit: Hic ē q̄ fuit in ecclesia in solitu dine cū angelo q̄ loquebat ei in mōte synai. a Nolite obdurare corda vestra. legem euangelicam repiendo. obdurato enim corde humani tu malo non possunt ꝑua ex parte liberi arbitrij bene a

Sicut in irritatione. Lal. Maxillas ejus loquentis obstinatos terret & pœnal mminabat' vtvel hic modificavit. vt in gloria ppheie sub alia di
uinoc legi pñt hic. D. q; populus eorum dei fuimus. Ergo Pñdic. i. hmo
pr. Vtvoci ei' audiretis nolite ob eo. vel. Dicut patres vestri fecerunt
In irritatione in persona ejus loquit' hic ppheta. Irritatione dico facta.
Deus enim. i. in die.

Tentauerunt facie in de
sertodimisi illis et
nos ut dum facerem. Lal-
pa parentum reperitur
vindicta timeatur.

Quadraginta an
nis. Aug. per. xl. annos
ista locutio significat. Chri
stus. n. a deserto. q; ipse
mitis timens numerosum
i ifi pcinctionem significat.
et ex quaternario. q;
ad quatuor tpa referat
vnde et ipse dñs ait
ri sacramento quadragesi
me dieb' ieiunauit. quan
do tptatus est. et quadra
ginta cui' discipulis fuit
post resurrectionem fuit
significans se nobis ad
esse consolatore et adiuto
re in huius peginatibus
et temptacões tpe. ne' ipse
ait' vobiscum ego fuero
consummacionem seculi.

Psalmus dauid
Lal. In veteri testamen
to legit' q; domus dei. i.
templum. a babylonis de
structum. post septuagin
ta annos captiuitat' qñ
filii israel gemitente cyro rege redierunt hierosolimā sub zorobabel. et Je
su sacerdote magno reedificauit & per qñ reedificationē intelligitur spiri
tualis reedificatio templi de quo dicit apostolus. Templū dei sanctū est
quod estis vos. hoc etiā psalm' p peccatū a diabolo fabricatum & ē hō in lege
peccati. et morte captiuatus. Hs per ejus reedificatur toto orbe. et homo
a captiuitate ne pereat liberat'. de qua spiritali non fila actuali agit hic

Nicolaus

deo se auertentia. et iō pulsor tulit deus retrahēte gl'am suā cor mollificantē
et sic in infidelitate et malo obdurat'. a Dicut in irritatione. Hic cō
sequenter ad ppositū adducitur ep'lam de illis q; territ verbis ecplesia
tor' rebelles fuerūt dño et moysi. et volucrāt reuerti i egyptū. Nā. xiiii. et
hoc ē quod dr: Dicut in irritatione sm' qđ tentastis i deserto. i. nolite ob
durare corda vestra sicut fecerūt i deserto. In irritatōe sm' qđ tentationis
vocat' ad illud peccatū irritatio dñi. qñ viderant tot mirabilia ejus tran
situ maris rubri et alibi mirabiliter q; nullo mō debebant dubitare de i
pletione promissionis dñe. & q; absq; difficultate introducēt eos in terrā
promissionis. b Ubi attrauerūt me patres vestri. multotiens. vnde dr
Nu. xiiij. Jam tentauerūt me p decē vices. c Probauerūt & viderūt
opa mea. i. totvidcrunt opa mea mirabilia q; nullo mō debebant facere ta
lia. d Quadraginta annis offensus fui generationi illi. Nic conse
quenter ponit pena debita. q; quadraginta anna fuit populus israel im
peditus ab ingressu terre promissionis i quibus omnes mortui fuerunt in de
serto q; viderant mirabilia dei. et ingredi fuerant. et dr Nu. xiiij. et hoc ē
quod dr: Quadraginta annis offensus fui generationi illi. et credendo eos
ab ingressu promisi. e Et dixi. semp hi errant corde. et talis error erat
affectatus. et sic non allenabat hs magis aggrauabat. f Et illi non
cognouerūt vias meas. i. precepta mea in q; debebant ambulare. et hoc
malicia ipsor' eos excecante. g Vt iurau. i. irrevocabiliter diffinii
b In ira mea. Lin effecta vindicte mee. i Si introibūt. i. nō introi
bunt. k In regem meum. i. in terrā promissionis i qua dedit deus filiis
israel gentem. et q; illa fuit figura gentis bonor in patria. q; ela in figu
ra designabat illos. i. Cor. x. iō p hoc intendit dauid inducere populū magi
na vel ea quoq; bearorum. Psal. XCV.

c Cantate dño. Hic psalmo premittit talis intentio translatōe cō
muni. Psalmus dauid cū dom' edificabatur post captiuitatem.
Et sm' eum titulum dauid scit hūc psalmum. sm' alū hebreoꝝ
morbo scit hūc psalmum vt dom cū .ō. pō. Lxxxv. Sz hec varietas aucto
ris non multum refert ad ppositū q; vterq; dauides fuerūt & dauid spiritus p
phetium habuit. et de ejus mysterio p̄phetauit vt patuit per predicta. Sed
de materia huius psalmi a qua dependet intellectus scias est magis cu
ctatus laudatio de reedificatione templi post captiuitatem babylonicam
tempore zorobabel. vt habet Esdre. j. Et hoc dcit impugnat Hieronym
mus per hoc q; dr in principio hui' psalmi: Cantate dño canticū nouū
&. quod non legitur nunc factum sed magis cantauerunt canticū anti

psalmus. Psalmus. XCV.

Cantate domino. Lal. Pronouit iudeos in procedenti ps
mouet expolita cupidita ejus credere sed qz erat manifesta nimis
ofa gentes mouet. Secundo psalmus vehemēs adornat.
Primū ad portatos loqtur vt ejs cantent & annūcient.

Cānticum nouū. Aug. Tema cantat ut
plebitas. nouū charitas. nouū cantus
q; ipsa est nouū cantus
Cantare & delectare. Pa
rico de albanis & hypori
ca que festa loca. tenua
lunum cene tho de pane
te non cōmicto alia. q;
singulariter erecto vult
hostium facian. q;dam i
traueit forta eff.

Domino. Dic. Cal
so. Et deficiad psalmū
dam plouarū tribuarū
qi sano ejs honor & vtili
tar. Et est figura epimo
ne. i. credua reperito fen
tenne q; exaggerat i lau
demvel vituperonem.

Annunciate. Ad
platos loqtur. annūc. q;
sic credere edificand' dom'

De die in diem.
Cal. Dettas & nouum te
stamentum. dico q; cer
no sole clarescit. illud p
nunciat hoc factum indi
cat. Hiero. Annunciat
ergo de die in die. q; vti
usq; testamenti auctori
tate vitā. In annūciatio
ne salutatio illa duo testamenta tanq; duo dies vnā lucē faciūt. Nō in
cer vnū sine altero. Dēp i leuitico oē alal qđ findit vngulā & ruminat mū
dū. i. q; duas vngulas hz: qz mūdus. q; duo testamēta seruat gl'am affo
ctū nostroꝝ pedes a vitiorum spinis munitur.

Magnus dño. Aug. Paruulus factus. q; vos parul. intelligite ma
gnum. & crista in illo magni.

De lira

qui. sm q; dr. j. Esdre. iii. Secerūt sacerdotes in ornatu suo cum tubis &
leuite filij asaph i cymbalis vt laudarent dei per manū regis dauid. Iper
cantica ab eo facta vt ibidem fuit dictum. a tēpore iō dauid vsq; ad illā
reedificationem fluxerunt quīquēti anni vel circiter. qz primū templū fun
datum quarto anno salomonis fuit. cccq. annis. & tēpus captiuitatis du
rauit. lxx. annis. Vtē per hoc q; subdit: Annūciate inter gentes &c. gentes
non fuerunt admissi ad illā reedificationē sed magis repulsum habet.
j. Esdre. iiii. Preterea in hebreo & in translatione Piero. nullus patet
& titulus. & iō predictus titulus videtur appositus ab aliquo expositor. ex
imaginationē suā si am hui' psalmi ad dcm edificius applicāte. Ra. Ba.
ño dicit q; hic pō. loqtur ad tēpus futur. & vocat tēpus futurum tempus
messie: quod ipse & alij iudei dicūt ee futurū. & ille allegatur eo templū
nobilissimū in quo fient ille laudes & oblationes quas videntur tangi i hoc
psalmo: cui ds in principio: Cantate dño &c. a postea i medio subdit: Tol
lite hostias &c. Sz illud fecdūm ē errorem. i. q; ejs literatura Ymdūd & reedi
ficatur' multe tēpūs dicut frequēter fuit' expōsum ē. Sz primū est vez q; ille
psalm' loqt' p tpe ejsdē qđ ppe loqtur a principio edificatōis eccl'ie. & ecclē
cepit tēpū reedificari p tpm nō ex lapidibus viuentibus & ex ejs fidelib' q
fūt lapides viui i edificio ecclesie hierlm collocādi. Et ita hoc psalm' ille
dūdicit i duas ptes. qz primo psalmista loquit ad ejs iconiū. & ad eos ibi
tium et seqnsibi. Celebrate. Primā i duas. qz primo loquit ad acti iconiū.
& ad ciuilizationē euangelizāti: Annunciate. Circa primū dicit: Cantate
dño. i. dño ielu ejs q; ē rex regū & dño euangeli. Apoc. xix. m Cānti
no. ad nouū. n. testamēti pertinet canticū nouū. sm q; dr: Nouus rex no
ua lex nova gaudia. vñ & angeli nouū canticū cāuerūt in natiuitate ejs
Luc. ij. Gloria i altissimis deo &c. n Celebrate dño olo terra. i. olis hūi
tatores terre qb' adueniet' ejs fuit cā letitie. o Cantate dño. repetitio est
diuidē ad maiorē excitationē. sicut solet fieri i canticis. p Et bñdicite nō
gl'. qz ao agēdo de illo bñficio. q Annūciate de die in die. i. nūciate
hmōi laudē. r Annūciate inter gētes gl'am ei'. Hic ostēt psalmista iducit
ad pdicationē euāgelij & facta ē nō solū indeis sed & gentilib' p ead' disp
sōne. & hoc ē qđ dr hic: Annūciate inter gētes gl'am ei'. i. qđ fuc reuelatōis
& ascensōis & alia ad fidē pūncta. s In oib' pplis mirac ei'. i. opera
miraculosa ejs & annūciauerūt apostoli aliiqz ejs discipulis. sm q; dr
& fecto facētes miracula i nole virtute ejs. & qz de Marci vlt. Illi
aūt pfecti pdicauerūt vbiqz dño cooperante & sermonē confirmante sequē
tib' signis. t Qm magnus dño. q. d. non est mirū si talia fiunt vera
te eius. qz magnus ē in potestia cui' magnitudinis non est finis.

v Et laudabilis nimis. qz tanta ēdit timores cunctis q; creatr virtutis.
Propter quod

Qui celos. Aug. Apostolos & angelos vnde fi celos fecit & angelos
mul & apostolos qui dominorum imperant.

In cōspectu eius. Celos enim cōtemnere ez & tutti ipsum conspicere
& conformari ab eo.

Sanctimonia & magnificentia. Aug. Q. qui vult dcs magnificus &
potens. vt sunt angeli.
pitus iir sanctus. qz ille
ez eo sanctificante. Non
est q; te potens & sanct'.
Eo q; sanctificate alīqa
sit dict' & ita magnific'.

Afferte dño. Cal.
Bella patu vel ad fidē
tos loquit'. Dño. Nō
sic spes in helcinō in ba
penta. Mādat' cuius
qui ponit carnē brachiū
sui. Patric. vt nullus
capiatur indignat' vel
peregrinus.

Gloriā. Cal. Qñ
bene cōuersat' homo: in
quo glorificatur deus.

Donate cum de bonis
gratia refert. vnde nō est
inuent' q; daret honorē
deo nisi hic alienigena.

In atrijs. Cal. Atria
ppbete vel apostoli gb'
tur ad vsum. de atrijs
ppbetia vel aplis venit
in atrijs catholice eccle.
vbi maxime adorat'.

Aug. Dic introi. in
atri. i. in doctrinā ppbe
tarū & apostolor. Adora
te in atrio sancto eius
. i. catholica ecclia. vt p
atria ppbetum. p atrijs
euangelium.

Commouentur.
Dīb' admonē mouēti

Nicolaus

propter quod dicitur Eccli. xliii. Magnificate cum quantum potestis:
malos est enī omni laude. a Terribilis sup eos deos. qz terribilis ē de
monibus q; pro dño colebant i idolis a gentilibus loco fabdit: Quoniaz
eos dñi gentiū demonia. b Dño aūt celos fecit. nō aūt dñi gentiū.
c Confessio. Hic 4q̄ter psalmista inducit ad obsequiū ejs debitū: i
scio adducit ad hoc motiuū: ibi: Commouat. Ad debitū aūt obsequium
ejs primo requirit literas & exteriora mūdicia. qz ipse est sanct' sanctor' Dañ.
ix. & ejsdē ad hoc dr: Confessio. qua tollunt immundicie interiores. d Et
pulchritudo. i. mūdicie exteriores apposite. e In conspectu eius. i. qui
tu ipsius. hoc dicit ad excludendū immundicias q; fiebant in cultu gētiliū:
sicut in sacris priapi viri & mulieres tecticbant nudā & fiebāt ibi alie vetil
tates quas nō faceret modo meretrices. Sūt in cultu veteris legis erant
aliqe immūdicie corporales i effusione sanguinis aliarūq; immolatoꝝ q; nō fūt
in cultu nouē legis. vbi offert' corp' & sanguis ejs sub spēb' panis & vini.
f Sanctimonia. i. applicatio ad diuina. g Et magnificētia. i. sanctō
ficatōe ei'. i. in cultu nouē legis qui sanctificatio dr: eo q; sanctificat cultō
res: qs nō faciebat cult' veteris legis: propter qs dicit aplus Heb. x. Im
possibile est enī sanguine taurorū & hircorū auferri peccāta subdit: Sanctifi
cati sum' p oblationē corporis ihesu ejs. In hac igit sanctificatōe est ma
gnificētia: in eucharistia tot' ejs cōtinet quo nō pōt aliqd maius cogi
tari nēc fuc dicere. iō subdit: h Afferte dño patrie gentiū. ad fidē
ejs cōuertēs. i Afferte dño gl'az & honorē. sm cōiunctiones. i. ethic'.
Monet & reuerētia exhibita alicui i testimoniū sue bonitat. Et sic fiat in le
gendo fuc cetā pauc. tic est gl'ia qñ exhibet ei in pace cetā multē. p hoc enī
inducimur ad exhibēdā reuerentiā dño vbi ihesu ejs & publicē & secreto.
k Tollite hostias. i. laudes' vtante expositor corp' & sanguinez ihesu ejs
sub speciēb' panis & vini. q; dicunt hostie in plurali. qz hs fit vnū sacrame
tum specierū fit tot hoc cōficiendo vbicūq; q; vna altera nō expectat.
Vel qz ē sacrificii oīs' sacrificia & oblatōib' veteris legis variis & multi
plicitēr sucrebit tanq; plecti ipsecte. l Et introite i atria ei'. i. loca
in atrio sancto ei'. m Commouat. Hic ostēt addūcit ad hoc motiuū
ejs pna. & iebo subdit exultatio fidelitatis: Et exeat celi. Circa primū dicit:
Commouat' a fa. ei' vni. terra. i. habitatores terre moueant cordā ejs mo
tu timoris & reuerētie. cui' cā subdit: qđ celi &c. Dicit in genitibus quia
dñe. i. ihesu ejs. o Regnauit. i. regnū sup totā creaturā accepit i sua
natiuitate & ascēsione. sm q; dicit Matth. vlt. Data ē mihi oīs potēs &c.
& Marci. vlt. Et dño quidē ihesu postq; locut' est eis assumpt' est & celi
& sedet a dextris dei. Aug. & Cal. hic addit dicētes. qz dño regnauit a li
gno. sed hec addit' a ligno nō est in hebreo. nec in greco nec in trālatōe

optat. q. d. ferotte & adorate eos boni. Terra &c. ez.

Gaudeat terra. Cal. Nō pro aliqua: Nic qz ergo dicit. Laet hic
ipsa ecce illic subdit: Et exul. eorum terre &c.

Dicite. Cal. Qz regnauit & coepit & iudicauit.

Regnauit a ligno. Alia littera Aug. credo. quo trālc homo mare
& sic ecclesia qui nō movet

Populos in equi
tate. Cal. Alii addunt. Et
gentes in tra sua: popu
los ergo. i. bonos iudica
bit in equitate. Bonos
scō. i. malos in tra sua.

Lunc exultabunt.
Cal. Piero. Lunc quādo
de ea dict. vel hec ela
te sedet quę habit vbiq; ad finē mūdi ejsdēq; tribulationibus impeditā.

r Iudicabit. qđ intelligit de iudicio differentiato. qz a tpe ejs incepit. qz
per pdicationē ei' & suoꝝ pdecessoꝝ alij vocati sunt ad fidē alios in infi
delitate dimittit iusto dei iudicio sed nobis occulto. de quo dicit saluator
Joh. xvi. Nisi iudicii est mūdi. iudicii aūt principis huius ejsdē pro pena
reddendo expectat in fine mūdi. & de illo dicitur iudicio est non' pa. sicut
dictū fuit. ō. in pō. illo. s Et exul. celi. Hic ostēt penit' exultatio fidē
lium. qz aduent' ejs in mundū nō solū fuit cā exultationis fidelib' sed cūc
creaturis oīb'. & hoc est qđ dr: Et exul. celi. i. quoc celi. i. quicūq; sūt angeli
sancti qui in natiuitate ejs cātauerūt & celesti leticie. vt dictū est in pō. hui'
pō. Celi etiā malēo letari sūt qz ipso natiuitate fecīt eorum miserat. Hebr. ii.
t Et exultet terra. i. pncipes terre. qđ ipsemet est qđ regos venerāt ejs na
tum adorare. Matth. ii. u Commouat' mare & plenitudo ei'. i. mare &
ei' vnde sibi reuerētia exhibebat. qđ facit sūt qñdo mare & ei' vnde sc ei
calcabiles pbuerāt. Matth. viij. x Gaudebūt cāpi. qz impietum fuit
qñ pastores i cāpis cōgregati sup greg' sūi vigilātes ejm nativ adorauc
rūt & salūtes. Luc. ii. Et tenuit sūt pastores glorificātes & laudātes deū.
y Et exultabūt. i. signa exultatōis erūt. z Ab ligno silue. Hoc ipsi
ētt in aduētu ejs ad hierusalē qñ populi exibāt ramos de arboribus
sternebāt in via clamātes & dicētes: Osanna filio dauid. Matth. xxi. in si
gnū exultationis magne. Qz adē dicit ligna oīa. hyperbolice ēt sicut vbi
Omnes de cuitate cucurrerūt ad spectaculū ij plures remanebāt & q; vadūt
a Quoniā venit iudicare terrā. iudicio. Discretionem separando fidēles
ab infidelibus vocando electos ad fidē per sūa & ecclie pdicationē. propter
quod dicit saluator Joh. xvi. Nisi iudicii est mūdi. iudicii est dēcidēdo
pio penit & premia reddendo de quo agit sequens pō. expectat i futuro.
b Iudicabit orbem terre in equitate & populos in veritate sua. subaudi est
discretionis quo aliqui vocant ad fidē & q; alij nō: et valde iustum ēt
hoc fit nobis occultum. propter qđ dr pō. xxv. Judicia tua abyssus multa.

erunt populi quibus dare tenebi de ante vt alii in vtil. alii i penas cle.
dūs. Qui ne omnes filios adam. i. omnes homines. qui sicrdi in
ea vita homines sint non. sint in vno loco scdm modo disperdus est p totum
orbem qui adam significat vt gretā lingua. Quattuor enim littere sunt in
hoc nomine ada. dela. alfa. mu. q quattuor pres orbis. hac in capite ifas
hanc analogiā. scdm
orientē. polū occidentē.
auster aquilonē. meridiē.

Psalmus ipsi dauid. Ad litteram illud significat hic. q mortuo abso
lone filio dauid q vsurpauit patrem pugnabat dauid restituta est
terra. q in pace regnauit
de quo hic non agit. sed
potius de significato.

Aug. Quid ergo significat qui magnificat. Audiat crucifixor atq; regnū xpi non auferat. et: Gēl restituta est terra ei: quando iudex qui crucifixerat credidit. et apostoli qui ēuāgelizabāt ille obtrectatiōi. et alie ecce de gētib⁹ fiunt ecclesie.

Illel restituta t terra
ei cui ex⁹ ablata est: post quā resurrectionē hec ois q hic cātat facta fūt.

Aug. Prohdolentes in spiritu hec gaudi sunt ppheta. et si posset fieri. vellent. t implera videre. vt. Multi reges t ppheta voluerūt videre que vos videtis. et. Magna ergo letitia pclamāt implentur i hoc psalmo q de promissis restitutionis terre intimatur. palato nāq; fideli dulce sapit eul diuine promissionis.

Cal. Quartus psalmus de primo aduentu eius multos liberatus t.

Cal. Describit primo virtutes domini t offendit omnia restituta et. et agnit ydolatras. Psal. XCVI.

a Dominus regnauit. Cal. Videns ppheta superbiā et errores mundi
b gaudiare ante christi resurrectionē. opponit. dominus regnauit.

Aug. quia ergo alter colendus est: quasi nullus. Jude. Exultet terra. quia remanet ydolatre q nihil. Insulc. totius mundi eccle. Multe. nō omnes: propter hereticos dicentes. Cal. finde q sit sic domin⁹ primo aduentu dicit. Nubes t caligo: impli qui eū sunt. nubilositas t caligino

situs quibus nulla claritate splēdet. Q3 domi. Justicia t iudicii. q coru
cti sunt fides eius. Ut nec aduentū eius ignio precedat quia longū pro pbā
cationē ppheta: tra facientē. de nec cor⁹ tractatoribus. ad indignationē
iudicādi sit in circuitu. qz multi cum pauci essent predicatores.

Justicie. Aug. Ecclie q circūlatur ad fluctibus tptationū. Et sicut
insula circūfluentibus
fluctibus conditur. q nō
frangitur tra ecclia por
torum eccē volantia plo
rantesq; infidelium pa
titur sed non vincitur.

Nubes et caligo. Aug. Impios qui ei nō
intelligerēt. Justicia t
iudicium fidelium.

Ignis ante ipsum. Aug. Quali coram illo fideo dicante. eo. Si ei
sideat domīgnis sancti
spūs⁹ sedit. q3 ita est.
Ignis charitatis pcedet ante ipsum. Ite ei
bonus ignis. sicut t ille
gladius domini de quo
dominus. Nō veni mit
tere pacē sed gladiū. Et
hic ei gladi⁹ verbi dei.
qui legit carnali affectu
male cōiunctos. Ignis

ēo vult t inflāmat inimicos eius in circuitu. i. per totū ardet mundus eō
cōra dei ei. quo cōsumpto apparuerit fulgura. vnde subdit: illuxerunt.
Illel tra de publici igne agitatqui erit ante secūdū aduentū rēi q3 ignis cha
ritatis. qui ardebit in bonis t ignis ire t timoris: qui malos cōsumet
vitios⁹ adt ignis in quē mittendi sunt mali. nō ante q3 post ei tribuēte eo
potit. qui ei pena malop t salus bonop. ei enim ipso predicatur in fortitu
dinibus. patitur iustus. Ira adueršantium velut ignis comedit. q tanq; fa
cula consumūtur. ligniū adt viride gmanet. i. iustus. q ardet charitate. Inu
mici ei qui ydola colebant incendūtur. il mali sunt ad cōsumptionem.
si boni ad reparationem.

Illuxerunt fulgura. Aug. Nubes viluerūt femia humana. q fulgo mirandus in verbis vel factis eop apparuit. t inde mota est terra.

Vidit et. Aug. Et si nō modo credit pagānus. tamē victus est.

Cōfundūtur. Hoc tam factum est. Aug. Cal. Cassat cuiꝰ tam ydolatria. Et erubescant. qui adorant lapides: quia mortui.

Nicolaus

Merito pōt exponi ps. ille de apostolor fideli qui est dei filius p gratiā
t adoptionē: sicut ipse est dei filius per naturā. t ideo sicut ipso competit
iudicii ultricionē super alios modo predicta: ita cuilibet fideli imposita
est iudicii ultricionis super proximos cogitationes locutiones t operatio
nes: vt nulli inutile consentiat: nec nullū intuitum proferat ex nec aper
eat in opere. Psal. XCVI.

a Dominus regnauit. Hoc psalmo promittit talis status in tribꝰ
b tione cōmuni. Psalmus dauid quando terra eius restituta est et.
t sm hunc titulū dauid fuit hunc ps. in hebreo sic moyses fe
cit ps: vt dicit ei. Ps. pa. Inscr. sed de hac varietate nō est magna vis: vt
dicit ei. ps. hoc. sed magis curandū est de materia huius ps. Et sm hunc
titulū dicunt doctores aliqui q psalmus ille est gratiarū actio ipsi⁹ dauid:
qñ debellatis philistheis qui regnū eius multabant t alios gentiles i ci
cuitu qui regnū sui molestabant: terra sua fuit restituta in pace t quiete.
Sed littera hui⁹ psalmi nō videtur cōsedere cū isto dicitur: Nubes t calli
go in circuitu eius. t post subdit: Ignis ante ipsum pcedet. quia i bellis
dauid pro adiutorio nō legim⁹ apparuisse talia signa. Itē apo
stolus dicit. i. aliqui scriptura hui⁹ ps. dicit ad litterā de ipo dicens: Et
cum introducit primogenitum in orbem terre dicit: Et adorent eū omnes
angeli dei. ad quē accipitur et hoc psalmo cum dicitur: Adorate eum omnes
angeli eius. Apostoli enim allegantes scripturam vetꝰ testamenti non
semper accipiunt eam de verbo ad verbum sed suffecit eis aliquando ac
cipere sensum: qui ibi non in magna materia in verbo. quia in hoc psal
mo ponitur imperatiuū secunde personarum dicitur: Adorate. ad Heb.
i. imperatiuū tertie persone. Secundū est autem q tangit est ipsi adueni
t in mundum qui patuerit. t ad iudicium qui futurus est. psalmus autem
ille loquitur de aduentu ad iudicium. t sic intelligitur apostoli verbum:
Et cum introducit primogenitū. i. predixit introducendū ad iudicii. dicit
apostolus. hanc cum apparebit in potestate constituta. tanq; primo
genitus. in primo autem aduentu apparuit humilis t abiectus. hunc aut
sensum: docuit Ra. Sa. in parte dicens q hic psalmus loquitur ad fu
turum: quod vocat tempus nouū. sed expectat primū eius aduentum ad
huc futurum et vocat frequenter. ō. victum est. Patet igitur sm istam
apli t Ra. Sa. q psalmus ille ad istam intelligitur de ipo non de dauid
nisi figuraliter: multus in principio positus valet multum ad oppositū
t ideo videtur ille titulus apponi huic ab aliquo expositore pro sua vo

† ſ qui non habent ſpiritum.

tq gloriant in simulacris suis.
† ſ Aug. nō de⁹ qualiū. qui t angeli adorāt vni deo
potēt adorando. essē digētes scdm ordinē vel dignitē
Adorate eū omnes angeli eius:
† ſ quasi annūciatores eius. t adorādo angeli. Et
hoc ps. et. † ſ gaudia lōdet.
audiuit t letata ē † ſion. Et ex
† ſ audiū qui de ista. † ſ quia non est gloria
nostra deus. sed omnis nostre qui ad eū veniunt.
† ſ q3 antea corrupt in israel.
ultra cēcrūt filie iude: propter iu
† ſ que ista iudicia.
dicia tua dñe. Quōniaz tu
† ſ potēs. † ſ ad indrop tūs deus⁹ † gentium
dñs altissim⁹ super oēm
† ſ o terra. † ſ exaltus. † ſ quia equalis pſi.
† ſ in opra. † ſ non modo super malos. sed
t bonos homines t angelos.
terrā: nimis exaltatus es sup
† ſ et cum talibus ego.
omnes deos. Qui diligitis do
† ſ diabolum cum quo non oblitur deus. Nemo
enim potest duobus dominis seruire.
minū odite malu: custodit do
† ſ est corpora mouentur. † animam aut nō
possunt occidere.
minus animas sanctop suoruz
† ſ diabolꝰ. † ſ Aug. q3 ē forte querenti in pe
dere hoc ēē cū ore quia vera lux est: tūc hoc ēē.
de manu peccatoris liberabit eos.
† ſ dēs. † ſ quibus per omnia placet deus.
Lux orta est iusto: t rectis corde

mus placentibus. Leticia. Aug. Nō est vera l missa si ēē. spe ēē dicit.

Psalmus dauid. Cal. Tertꝰ psalm⁹ cuius qui de victoria adiutrix agit. in quius ēē causa spes p mirificandā primi aduentus: t ruinas p iu
dicii secundi. hoc etti sepe iteret. tamen semper nouas pro verbotū t sen
tentiarum varia descriptione. Psal. XCVII.

a Cal. Petit agit
de effectione sal
utaris dei.

Salutare. Aug. Mō situs est q venit. ordi
a monte eterna erepit q
q montes fabricauit.

Subi. Aug. Mō sit
salutare cognitorū. sed
nō ei qui accepta cogno
scit saluū ee. sic saluatum. sed
qui p fidē intus saluat:
ei saluare. vel ē saluare.

Saluauit in. Aug.
Qui saluat t iustificat.

Reuelauit. Aug.
Futura sub velamine p
dicendi pphet: q velamen ablatū est. cū verbū
de terra ortū est.

Misericordie t ve
ritatis. Aug. Mō clericus
dicta est q promisit: hanc
fugit scripa: ex nichilo:
Sed cui scripsit. i. q mo
de lyra
tuū. illum non apparet
auctor psalmi nec cōmu
nia. Et hebreo moyses
fecit psalmū. illuz vt di
cit ei. ps. pa. Aug.
sō dauid fecit hūc psalmum t ois aliog. sed de
hac varietate nō est ma
gna vis: vt dicit ei.

.xcv. hoc mā sō hui⁹ ps. dicit Ra. Sa. hebreꝰ q psalmus ille logt de ip
pore futuro per qō intelligit tps mellie qō iudei expectant futuꝝ: in quo di
cunt multa mirabilia fiēda pe regē mellū. i. xpm. t sm hoc ei in postpo
hui⁹ psalmi: Cantate dño cantici nouū qz mirabilia fecit. i. faciet sm xpūm.
q: scriptura loquit de futuro per modū preteriti. propter certitudinē pro
phetie. tpe enī quo factus est ille psalmꝰ xpo erat venturꝰ in mūdū t mira
bilia q dicit ista fiēda: ita fuit facta in aduentu xpi. qz q dei filii. i. homina
ti apparuit: virgo peperit t pepit. t extera mirabilia q xpo facturo fuit
fuit mirabilia q ei mirabilissima. t sm hoc doctores nostri exponit psal
mū ipsi de ouentu aduentu xpi. i. in mūdū t ad iudicii gnālē t virtinā qō
vocat iudicii discussionis. Sz saluo meliori iudicio vt mihi q psaimist
pōt exponi de aduentu xpi in mundū t de iudicio ultricionis qō incepit a
tpore pdicationis xpi t apostoloz: vt. ō. dicit ei. t sm hoc psalmus ille t
.xcv. sūt circa eandē mātz: vñ vnus incipit t magna pbt cōuenientia non
solū in stilo sed etiā in verbis. Nā ei reperiunt psalmi plures de eadem
mā facti nō solū a pluribꝰ auctoribꝰ sed ēt ab vno auctore: vt in superi
dicē patuit. i psalmis ipsi⁹ dauid. Ipse sm ei psalmꝰ ille t duas pres pos
dixit. in pma ponit gratiaz actio de beneficio liberationis in tēa de beneficio
iudicii ultricionis quo electi sūt ad salū vocati. ideo ait: Jubilate dño oia
terra. et circa primū dr: Cantate dño. Obedientia xpo. q Cantabit nouū.
quia autem nouū testamēti t cui⁹ cotu nouū cāticū cantauerūt angeli Luc. ii.
r Quia mirabilia fecit. naīcōdendo angelicos curando mortuos suscitan
do resurgendo t ascendēdo. t spiritum sanctum in signo vētibꝰ mittēdo
quo simplices t illiterati sūt notitia scripturaꝝ illuminati q linguis eius
loquebantur: Act. ii. s Saluauit. id est saluatum fecit. t Sctū. hoc ē
ad honorē sui. i. dei patris. u Dextera eius t brachiū sanctum eius. i.
xpo dei patris filius: qui dicit ei⁹ virt⁹. i. ad Col. i. ca. Predicamus xpm
dei virtutem. virtus autem dicitur in parte depter. q3 qō t frequenter
dextera nominatur in scriptura similiter xpo brachiū dei dicit Esa. liii.
Dñe quis credidit auditui nostro t brachium dñi ve. qui scriptura intel
ligitur ad litteram de xpo: vt plenius ostendatur dño concedente quando
ad locum illū veniemus. x Notum fecit dominus. i. deus pater.

y Saluare sui. i. filii sui in pō salute mundi humanati. t sic videlt
factum. z In conspectu gentium revelauit iustitiam. id est fidei catho
licam iustificantem qui per predicationem apostoloz t aliorum xpi bēdi
pulorum publicata est gentibus dispersis per orbem terrarum. a Re
cordatus est misericordie sue t veritatis suc domui israel. i. promissionis
facte patribus eius. sicut Deu. xviii. promittens dixit abrahe. Benedicentur
in semine tuo ve. qui promissio milit recolitur t veraciter impleta est i xpo
nato de semine abrahe per iacob qui alio nomine dictus est israel. Deu.
xxiii. t qz effectꝰ huiꝰ promissionis extēdit se ad oēs gētes. ideo subditur:

L ii Adorate

de per fidẽ vidit veritatem post per speciem.

Omnes. Aug. Quia nõ cuiuslibet vox est ista.

Jubilate. Cas. Secundo docet oĩbus modis laudandũ esse. [illegible]

[illegible] Ductilibus tube cornee. Aug. [illegible]

[illegible]

mui israel. Viderũt oẽs ter-
mini terre: salutare dei nostri. Ju-
bilate deo omnis terra: cãtate
et exultate et psallite. Psallite
dño in cythara in cythara et vo-
ce psalmi: in tubis ductilib' et
voce tube cornee. Jubilate in
cõspectu regis domini: moueã-
tur mare et plenitudo eius: orbis
terrarum et qui habitant in eo.
Flumina plaudẽt manu simul

[illegible]

montes exultabũt a cõspectu do-
mini: quõniã venit iudicare ter-
ram. Judicabit orbem terrarũ
in iustitia: et populos in equitate.

Psalmus dauid. XCVIII.

d Dominus regnauit ira-
scantur populi: qui sedet su-
per cherubin moueat̃ terra. Do-
minus in syõ magn' et excelsus
super omnes populos: Confi-
teantur nomini tuo magno quõ-
niã terribile et sanctũ est: et ho

Psalmus XCVIII. Dominus regnauit [illegible]

Cas. Quid̃ christũ regnantẽ [illegible]

Irascantur. Cas. [illegible]

Sedet super. Cas. [illegible]

Cherubin. Aug. Plenitudo scie [illegible]

Dominus in syon. Aug. [illegible]

In syon magnus. Cas. [illegible]

[illegible]

Terram. Cas. Id est omnẽ peccatorẽ. Orbem terre. oẽs terrenos.

In iustitia. Aug. quia nõ meruerũt misericordiam. Populos. Cas. [illegible]

Psalmus dauid. Cas. Propheta describit christũ regẽ bona dãt̃:

Vel est dño magnus in syon iudeorũ et super populos gentiũ.

Magno. Aug. Paruũ erat quando [illegible]

Terribile. Aug. Quia qui crucifixus predicatur iudex venturus [illegible] non errabit in iudicio.

Nicolaus

a Viderũt oẽs termini terre [illegible]

[illegible]

b Dominus regnauit. Huic ps. nullus titulus [illegible] Psal. XCVIII.

[illegible]

de lyra

[illegible]

Et sanctũ est. formaliter et effectiue [illegible] sanctificatio

Et honor regis. Cas. Exponit quomodo debent cõfiteri. [illegible]

In iacob. Aug. Nõ solũ patriarcha; sed populo quẽ significat.

Tu fecisti. hec que alius non posset.

Exaltate. Cas. Secunda pars monet adorari [illegible]

Scabellum. Aug. [illegible]

Pedum. Cas. [illegible]

Moyses. Cas. [illegible]

Columna. Cassio. [illegible]

nor: regis iudiciũ diligit. Tu pa-
rasti directiões: iudiciũ et iusti-
ciã in iacob tu fecisti. Exaltate
dominum deum nrm: et ado-
rate scabellum pedum eius: quõ-
niã sanctum ẽ. Moyses et aaron
in sacerdotibus ei': et samuel i-
ter eos qui inuocãt nomẽ eius.
Inuocabant dñm et ipse exau-
diebãt eos: i columna nubis lo-
quebatur ad eos. Custodiebant
testimonia eius: et preceptum qð
dedit illis. Domine deus noster
tu exaudiebas eos deus tu ppi-
cius fuisti eis: et vlciscens in oẽs
adinuentiones eorum. Exalta-
te dñm deum nostrum: et ado-
rate in monte sco eius: quoniã
sanctus dominus deus noster.

Psalmus in cõfessiõe.

i Jubilate deo XCIX.
oĩs terra: seruite domino in le-

Nubis. Cas. Ad eos ergo tunc in nube: qui iam nobis loquitur in scabello. i. in carne assumpta aperte.

Testimo. et preceptũ. Cas. Testimoniũ est per signa aliqua [illegible]

Propicius. Aug. Nõ dicit̃ nisi peccatis; [illegible]

Nicolaus

[illegible]

cati. vnde addit: in omnes adinuentiones.

Vlciscens. [illegible]

Adinuentiones. Aug. [illegible]

Psalmus in confessione. [illegible]

Cas. Docet hic psalmus [illegible]

Cas. Primo perfectis [illegible]

Psal. XCIX. Jubilate deo. Aug. [illegible]

[illegible]

de lyra

[illegible]

a Jubilate deo. Huic psalmo premittit̃ talis titulus in hebreo. Psalmus ad confitendum. [illegible]

[illegible]

[illegible commentary]

nos. Introite in conspectu eius: in exultatione. Scitote quoniam dominus ipse est deus: ipse fecit nos: et non ipsi nos. Populus eius et oves pascue eius: introite portas eius in confessione: atria eius in hymnis: confitemini illi. Laudate nomen eius quoniam suavis est dominus: in eternum misericordia eius: et usque in generationem et generationem veritas eius.

Psalmus ipsi david. .C.

Misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. Psallam et intelligam in via immaculata: quando venies ad me. Perambulabam in innocentia cordis mei: in medio domus tue. Non proponebam ante oculos meos rem iniustam: facientes prevaricationes odivi. Non adhesit mihi cor pravum: declinantem a me malignum

[illegible]

Nicolaus

[illegible commentary]

de lyra

[illegible commentary]

Non cognoscebam

[illegible commentary]

non cognoscebam. Detrahentem secreto proximo suo: hunc persequebar. Superbo oculo et insatiabili corde: cum hoc non edebam. Oculi mei ad fideles terre: ut sedeant mecum ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam: qui loquitur iniqua: non direxit in conspectu oculorum meorum. In matutino interficiebam omnes peccatores terre: ut disperderem de civitate domini omnes operantes iniquitatem.

Oratio pauperis cum anxiaretur: et in conspectu domini effudit precem suam. .CI.

Domine exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat. Non avertas faciem

[illegible]

Nicolaus

[illegible commentary]

de lyra

[illegible commentary]

C iiii faciem tuam

Cal. Epimone per tres versus. Lacrima repetito sententie.
Quia deserui. Cal. Erecta pro in qua. Tabitio exanio. Quia exponitur pro paupertate que tribulando vnde clamet. Hic agit. q. deseruit.
Defecerunt sicut fumus. Aug. Si loco cui alii dicu defecauit virtus mentis verbis. Mollitia pti indicet mouere potest.

2 ℣D. Aug. Forte quoq; fiducia illi q̄ sum dixerat. Cui fruitur deus? dicum amatorib⁹ ipius. Quia intimat et quo nō timeret. q̄n fiducia? ego non vere. Vel fortitudo animi reconstantie percutiens q̄ fiunt vere dicit. Vel tanquam iudicij cōtra illū oblata. Ps cui fruit hō ad hoc timet le ad sum.

Dierum⁹ sicut. Aug. Mortalis fac⁹. Fenū. virtus ē pculdi facile siccatur. Sic caro hominis in ligr dei virtu. ab calē humia arefcit.

Oblitus. Cassio. Natura peccati obliti. q. vō peccati appetitur pñtiuo dei nō habet.

Ossa. Aug. Non il licet q̄ de terrenis q̄ nō de spūalib⁹ gemit q̄ quos tlle gemit: cui adherent ossa carnisse fortes firmis pectō cor firmitat. vñ pslr: Ossa firmi debonuō ipirmitate infirmor postare.

Pelicano nycticorax pal. Aug. Tres aues tria loca ponit. vat⁹ hō vel plures pñt habere pfonā trib⁹ aut⁹. Tria loca flt tria genā hominum. Nec⁹ pdicatori venit iter eos vbi expiant nō flt. pellicanꝰ ē i solitudine. Vt ad eos q̄ fiendū ⁊ occidendū. tāc mysticoq; est i paricrib⁹q; nec tenebras cor dederit. si vult eos lucrari. Si venit ad eos q̄ credidēr flt nec occidendē manebat i nomo. si tepide agebat; pater ell in tecto. Clamat eis qui sub tecto. i. sub carne coopēt. ell ille sup carnē. vñ q̄ i tecto nō occidat tol lere aliqd. Et alibi: ego i aure audiē pdicate sup tecta. vel p hoc anus ppha accipē. pellicanꝰ nō. ē. ci si nō cernuꝰ sit; rostro pullos suos occidere. ⁊ triduo lugere. tāc rostro sanguinē suū sup eos fūdere. vñ illi resurrexerunt: sic ppha occidit. vt paulū pcrucifixū: ⁊ suo sanguine vivificat. luto illis. Ego occidā ⁊ ego viuere faciā: pcutā ⁊ sanabo. In solitudine: q̄ solus de viro facē nul a me. repellēdo elonē me: sicut hō auertit facie ab eo quē non vult audire. a In quacūq; die tribulor. Ictina ad me aure tuas. loqr de deo ad modū hois q̄ latinat aure ad audiēdū petitionē quā vult exaudire. ⁊ qz nō solū petit exaudionē ⁊ exaudītōis velocitatē. propter magnitudinē tribulatōis pñtis. ō subdit: Velociter exaudi me. b Quia defecerūt. Hic pñtur p dicta exaudītōe adiugat nō. ⁊ pmo ex facto. secūdo ex verbo. hic: Tota die ℣. Facili qs pmo allegat ē pōdus tribulatōis ppli Iudaici tpe antiochi q̄ mirabat totalr pdituē legē dei. vt ps. j. ℣D achab. ⁊ ii. ⁊ hoc ē qd vt: Quia defecerūt sicut fumꝰ dies mei. i. flt ppinq; defecui nihil ad iuuo. c Et ossa mea flt cremiū aruerūt. cremiū vt a cremo cremas. ⁊ ē illis qb⁹ i parcila remanet de frigore. antiochꝰ ⁊ ro nolentes viuere; nisi iudaicū faciebat frigi i tartaginib⁹ ⁊ cremari; vt hī. ij. ℣D achab. vii. d Percussus fū vt fenū. qz sic fenū ad ardore solis delecat; sic popul⁹ ifr. ex ardore tribulatōis antiochi. p magna pte defecibat: aliq p mort⁹ aliq p trāsitū ad ritū gentiliū: vt hī. j. ℣D achab. j. e Qz obliti⁹ fū comedē panē meū. qz multi de pplo fugerūt ad loca deserta vbi nō habebāt panē ad comedēdū. fs q; vt hī. ij. ℣D achab. vi. Judas aūt machabeꝰ deinde fugit i deserti locū: vbi p ter ferau i mōtiū⁹ cū suis vitā agebat ⁊ fenū cibū velocius consumebant. f A voce gemit⁹ mei adhesit os meum carni mee. Hic accipē caro p cute. fs q; dicit Piero. ⁊ bebet. qz tā ex fame q̄ facē fū pellicano solitudīs. qz sicut dicit ē pop⁹ fugerat ad deserta.
h Facē⁹ fū sicut nycticorax. q̄ non appet de die nec clamat. sic multi de pplo abscōdūt i locis occult⁹ nō audebāt de die apārere: nec ēt aliq̄d fire potū cupiē nec ingrabilerent. i Vigilauī. nō posso dormire pe angustiā animi. ⁊ Et facē⁹ fū sic passer solitar⁹. fugiuī ent nō vādit vsq; ad magis offēdi. ⁊ gliter abscōdit se vbi pōt. l Tota die. Hic pñtur

† ℣ pudorem. † ibi speraui. † ℣ Aug. quia in multitudine non vult exaudiri omnes ipse in tribulatione.

tuam. a me: † in quacūq; die tribulor inclina ad me aurem tuā: † ibi humili

bulor inclina ad me aurem tuā: † ℣ Augu. in altum habitat ⁊ in ol qe humilia.
In quacūq; die inuocauero te: † ℣ Aug. q. iam non terram. sed celū pecu. est debile tis humane. Deus loquens. se dignatur audiri

velociter exaudi me. Quia de- † ℣ propter clamorem superbie. ℣ non laudet si impensa vite.

fecerunt sicut fumꝰ † dies mei: ⁊ † ℣ que caro p peccatū. vel tenax qui infirmus. ℣ sic lacrimis. ℣ sic in diebus de ligna arida vel mortua. vel post ignē. quasi dies pene fruēs qui tenacissimi in lamentis. ℣ vel in tribulo confricta sum.

ossa mea sicut † cremiū aruerūt. † ℣ in adam q̄ peccam⁹ mortui. ℣ q; omnia caro fenum. ℣ sterilitate peccati.

† Percussus sū vt fenū ⁊ aruit

† ℣ sed vnde hoc qd is pauli. i. percussus. quod deus nolit omnibus ex tribu vincula serpentinalia modo cu alijs omnino redit clementissimi comedit panem qui de alio deberetur. ℣ calladore.

cor meū: † quia oblitus sum † co † ℣ veritatem vel. † ℣ quasi propter quia oblitus. Male gemo nō pro terrenis sed p eternis. ⁊ pro alijs male

medere † panē meum. † A voce qui de terrena gemit. et. † ℣ vel ossa mea

genitus mei adhesit os meū car † ℣ anima est que in lachrimis se habitat. ni mee. Similis⁹ factus sum † pel licano solitudinis fact⁹ sum sicut

† ℣ vigil. i. non recessus noctis.

nycticorax in domicilio. Vigi- † ℣ vel passus. † ℣ vel singularis.

lauī ⁊ factus sum sicut passer † soli † ℣ quasi exilis ⁊ viuifico ideo. † ℣ cum peccatore mentis ⁊ facto. ℣ excommunique magister vt

tarius in tecto. Tota die ℣ expro fer manducat cum publicanis ⁊ peccatoribus.

brabant mihi inimici mei: ⁊ qui † ℣ cum eam ex fratres Israel vite.

laudabant me adūersus me † iu † ℣ quare. † quia hec genera dominum in mendacio habere volui.

rabant. Quia cinerē tanq̄ panē † ℣ ⁊ hoc ad litteram: magis eamen debuit dominū quem lachrymē fudisse tuis cinerem.

manducabam: ⁊ potū meū cū † ℣ vnde hoc. † que in adam cum qui non fa mina vnde humus ⁊ non natura illgere. † ℣ quis potest actualiter peccare.

fletu miscebam. A facie ire † idi

† ℣ in p̄senti faciem de imaginem tuā. qui cum sua immalitia fugiemus gratiam alienis. mihi cui ba bet hanc materiam peccati ⁊ gehennam. nisi homo.

gnationis tue quia eleuās allisi † ℣ obliuiscī ⁊ vani. † ℣ quasi inutiles perient.

sti me. Dies mei sicꝰ † umbra de † sine vere gratie.

clinauerūt ⁊ ego sicut fenū aruī. † ℣ hoc ego iuste iudicio tuo patior. sed in vigra vt liberer. qui vigrabā vt me humiliare cū. † ℣ exposition falsa et eterna.

† Tu autem domine † in eternuꝫ

allegat nō exaudītōis ex verbis iturisdis ⁊ ipoperiebis q̄ fatellitas antiochi placebāt ℣ deū ⁊ populū. ⁊ hoc ē qd vt: Tota die exprobrabāt mihi inimici mei. ⁊ pl⁹ affligebāt ppha ex blasphemia ℣ deū q̄ ℣ ipm. m Et q laudabāt me. i. derisorie. hominē timido aliqñ vt: Ecce hō magne confidēc. ⁊ tale ipoperiū p oppositū irrogatū magis solet plgere. n Adversū me iurabāt. Iurātes execrādo sibi malū si pondus nō me tāq̄ expēsi dicēs: Sic si fecero hec ita male accidat mihi sicut pplo iudeoq; ⁊ q̄ sanctus sit ille: odiūt trāsitū Piero. q̄ sic hy: Exultabunt mihi p me iurabāt. Erubescā mihi. i. derisōes me nō pdicto. Per me iurabāt. execrationis iuramēto ponēres miserū mea pro execrōe; magis exprimitur: cum subditur:

o Qui cinere tāq̄ panē māducabā. modicū bño de patia cū decoratu in cinerib⁹ ⁊ flc cinereo erāt admixti in pane. p Et potculū meū cū fletu miscebā. i. lachrymc fluebāt de oculis meis pe dolorē ita q̄ cadebāt in cyphū vel in vale i q̄ bebebā bibē. Et q; tāta miseria ptigit populo q̄ vel pmissiōe pter pcta ppli cōmissa. nō subdit: q A facie ire indignatiōis tue. i. videtur tue. sm q̄ dicit. i. ℣D achab. j. Et facta ē ira magna sup populū valde. r Quia eleuās allisisti me. id est grauiter. sicut grauius allidit q̄ de alto deicit. Pdēbāt olī q̄ tales fuerant eleuati tpe boni ⁊ mandebāt vt bī i libro Esther. ⁊ hoc tpe monarchie grece. qui subiecit sibi grecq; ō quo exiuit radix peccati antiochus illustris. i. ℣D achab. i. ⁊ tāc grauī⁹ affligit iudeos q̄ aliqo predecessū regum. o Dies mei sicut vmbra declinauerūt. i. quasi ad nihilum redacti sunt sicut vmbra.

t Et ego sicut fenum aruī. i. pc fervore tāc tribulatōis quasi pfrā.

u Tu autem dñe in eternum permanes. Hic consequenter declarātur populi consolatio per aduentum xpi que hic per psalmistam prodicitur. et sic per xpm pficta fuit impleta. Et dividitur residuum huius psalmi in tres partes. quia primo declaratur ecclesie promotio per aduentum xpi. secundo futura

Aug. Memoriale positum memorabile. vt te reparatio nostra quia tu nostri. vel non mortis es tui.

Sicut tempus. Aug. Quia omnia ordine voluit deus fieri. ⁊ tempus ad hoc ostēsum: vel opportunitas apte ordinata est.

Lapides ℣. Aug. Sunt lapides in fyon: sunt ⁊ non lapides. lapides

placent sensu ⁊ spū sed terre miscent. Z lapides sic gyberit: sic similis est pdicatiōi de simpti est euangelicū officiū. Seruī ergo dñi est: apli agnoscūt i lapidibus eloquia dei. ⁊ de terra formant imaginē dei vsq; terreni mundani: sanctq; mīcēt. Sicut ergo de puluere terre formatus est hō: ita de puluere nascitur (quē q; multi vili facti) est i tecto dei. edificio. p pter altitudinem fidei. vt nō deseēdat aliquis tollere de domo. i. carne.

Domicilio. Aug. Dei parietinis. q̄ vulgo dicunt ruine. vbi parietes flt sine tecto. vbi habitat nocticorax. suis q̄ noctem amat.

Tota die. Cassio. Dei i plena luci totum accipi pōt. Q. d. sta frigor: pro alio ⁊ gemo. Et ad cumulum multi tota die expro. m. sinul. m. q̄ alii et negr pudere. aric quadā dyabolus vult decipere: facit irridere pe nitentes quasi iurent in eoꝝ derisatione irridentes quasi lauabāt eos vbi ca ciū seculares erāt: q; cinere. Crucifixo peccatorū q̄ ē tenui ad peccata

† ℣ qui a nō obliuiscit in nobis. † ℣ memoria qua memoi nobis ei.

permanes: ⁊ † memoriale tuū in † ℣ promissionem habemus vt que nūc ell ⁊ futu re. † ℣ ps. † ℣ futurum. † ℣ nam.

† generatiōe ⁊ generationē. † Tu † ℣ ad regnandū † qui quasi dominus ostenditur ℣ ℣ psalm. i. inde vocē apostoli ⁊ alij fratres.

† exurgens misereberis † syon: q; ℣ de quo cum vocu plenitudo ēporis venit deus fi lium suū factum de muliere factum sub lege.

tēpus miserēdi eius: quia venit † ℣ acceptabile. † ℣ pro misericordia

† tempus. † Quōniam placuerūt † ℣ apostolis. † ℣ propheti firmi pl⁹ mo. ℣ syon. † ℣ pars terrena mundanorum.

† seruis tuis † lapides ⁊ † ⁊ † terē † ℣ que modo timere solebant. † sed non tūc in syon. venit ⁊ alius populus de gentibus.

eius miserebūtur. Et timebunt gentes nomē tuū dñe: ⁊ ōm † ℣ maximi sui

nes reges terre gloriam tuam. † ℣ idē. † ℣ hoc modo agit. † ℣ vel hic.

† Quia † edificauit dñs syon: † ℣ tandem quod non modo. † ℣ ne deficiant

† ℣ edificabitur. quia

⁊ † videbitur in gl'ia sua. † Respē † ℣ qui spiritu pleni orabant vt ventus.

† ℣ hoc ell respare dei quod non speraret.

xit in orationem † humiliū: ⁊ nō † ℣ firmiter tenemur vel habemus.

spreuit precem eoꝝ. † Scribātur

banf hec: ℣ō verbis declarat. Quasi hoc ē qd vbi scribātur. Qz gñatiō. Prosperu. Qz preterita dicit. que erant futura.

Compedito⁹. Timor dei cōpedes sunt. in quibus gemunt ad tempꝰ tranda miserēcordia de quibus scriptura sapiente. Audi fili ⁊ accipe sentētiam meā. ⁊ ne abijcias ꝑceptum meū: ⁊ infer pedem tuū in cōpedes illius. ⁊ in torpē illius colli tu um. ⁊ erunt tibi cōpedes eius in ꝑtectionē fortitudinis ⁊ stolam glorie quam solueūt qui martyres occidūt. ⁊ solutis vertunt in gl'iā.

Cal. Compedita sanct. q; legatinus vinculis afflictiōb⁹ sunt vñ nouā libertatē. qui orabant vt deus mundū a peccatis solueret. ⁊ filios eoꝝ q; fraude dyaboli peccati sunt a patre in errore liberaret: vt sic annūciet. Predixit futura in syon: hoc factum ell dum ibi primus loquebantur varijs lin. a. ma. del. vtr de in generatiōe ecclesiaꝝ cucurrit firma coīm.

Vt solueret filios Augu. Mos alti fumus filij illoꝝ martificatorum qui soluūtur a nodis peccatorum ⁊ vinculis cupiditatum.

Respondit ei in via vir. f. Cal. Quarta pars vbi post cōtinuatiōes venit dicit q; de sua beatitate ad eternitatem tranſeat.

Angu. Respondit. dico vt annūciem nomen domini: ⁊ laudē eius in hierusalē. Et re

† ℣ q; reparatio per di ctum nostratio per adam. ℣ ℣ ad opus q; nra creatio nouae. † ℣ vnde fiqua in diuino nouā gratie ratio ell. vetera transierunt. ecce nouā facta sunt omnia.

hec in † generatiōe altera: ⁊ † po † ℣ Aug. nouā creaturā in ipso. non qui ordinat ell. † ℣ qui filij futuri.

pulus q̄ creabitur laudabit † do † ℣ mīnus ell. † ℣ ad ꝑsonā quia ꝑhetia de eccles sancte fuit: ⁊ vt artibus ecclesie ꝑsonā in scribit † vt ad humilitā venient humiles ⁊ facilis. ly.

minū. † Qz ꝓspexit de excel † ℣ euidentius aperit.

so sancto suo: † dñs de celo in † ad quid prospexit.

terrā aspexit. † Vt audiret gemi † ℣ sanctq; q; sunt cū pedes nostri dei ⁊ vilipēdūt eius. † pecuq; vel mundanis. ⁊ timent ⁊ odiūt nos. † ℣ ingressi nos. † ℣ Aug.

tus † cōpeditoꝝ: vt † soluēret ⁊ fi † ℣ vel manifestaret. † ℣ Aug. iam quod ad finē dom interfecerunt cōpedes.

lios † interemptoꝝ. † Vt annūn † ℣ in ecclesia. † ℣ tandem de del effentia.

cient in syon † nomē domini: ⁊ † ℣ fm opera. † ℣ in ecclesia. † ℣ in mūdi dem. † quod fr fanguine martificatoꝝ. ⁊ cum pedissequis gentilibus qui martir fant.

laudē eius in † hierlm. † In cō † fidei ⁊ moy. † ℣ mirtyrū

uēniēdo populos in † ūnū: ⁊ re † ℣ gnando obsequendo.

ges vt seruiāt domino. † Respō

spondit ei: domino sollicet Iaue. vel hierusalem: Iaue quando ei gratias agunt vocati ab illo. dum credunt vel bene viuunt. Vel hierusalem non illa reproba que occidit prophetas: sed illa que multos filios parit: vocata respondet: non contemnit. sed fructum reddit.

De Ispa

apostoli pdicauerūt ⁊ multa miracula fecerunt: Act. iij. ℣Multa quoq; ⁊ prodigia ⁊ signa p apl'os in hierlm fiebāt. ⁊ ibi subdit: Ideo erā q; credebāt erāt pariter ⁊ habāt oia cōmunia. possessiōes q̄q ⁊ substātias vendebāt ⁊ diuidebāt eas omnib⁹ prout vnicuiq; opus erat. ⁊ nō lapides ibi sup terrā elevati p pēpti. sed ibi apostolis merito placuerūt. i Et timebit gentes nomē tuū dñe. qz fides xpi p apl'os allecta vocabulo populos vocata ē ad gentes p alias orbis partes. k Et oēs reges terre gloriā tuam. qz nō solū vulgares recepērūt fidē xpi sed ⁊ principes maxime vt patet ipleri. i plures hūs regnis terrarū. ⁊ in orbus ipleb⁹ ante finem mundi. l Quia edi ficabit dñs syon. i. ecclesiam que merito syon vocatur. qz ibi incepit per xpi oblationē. predicationē. miraculoꝝ operationem ⁊ spiritus sancti missionē. vt supradictū ell. m Et videbitur in gloria sua. ibi cui manifestabunt gloriā suā resurrectiōis apostolis ⁊ cūi ascensionis. qz de mōte oliueti ascendit q; ell iuxta hierlm. Act. i. n Respexit I oratiōez humilū ⁊ nō spreuit precē eoꝝ. adimplēdo petitionē illoꝝ q̄ humiliter ⁊ deuote petebāt eius adūentū. o Scribātur hec cōsequenter concludit gratiarū actiōe: qz tāta beneficia nō ell oīanda obliuioni. ⁊ ideo dicit: Scribātur hec. quia scriptura dicitur memorie. p In generatione altera. i. vt generatiōes sequētes habeant de hoc noticiā. ⁊ sic factus ell per euangelistas ⁊ apostolos qui doctrinā xpi ⁊ opera descripserunt vt fideles ppli assurgerent ad laudē xpi. Vnde subdit: q Et populus qui creabit laudabit dñm. i. populus renatus q̄ creatur per baptismū per quē constituitur in ole gratie q̄ creatur in ata. r Quia prospexit de excelso sancto suo. tunc enī prospexit terrā prospexit oculis sue misericordie qñ visitauit nos oriēs ex alto in sua incarnatione. s Vt audiret gemitus cōpeditoꝝ. i. peccato⁹ qui a diabolo tenebantur cōpedīti confessione peccati. t Vt soluaret filios interemptoꝝ. a vinculis ignorātie ⁊ infidelitatis. u Vt annūcient in syō nomē dñi ⁊ laudē eius in hierlm. i. in ecclia que nūc syon ⁊ hierlm dr̄ gnat. sm q̄ dicit apl's Heb. xij. Accessistis ad syon montem ⁊ ciuitatem dei viuentis hierusalem celestem. sc. in qua fideles annunciāt nomen dñi eius fidem libere cōfitendo ⁊ predicando ⁊ laudes ei debitas exhibendo.

x In pueritia ꝑpha. p similitudo orbis partes diuersas. y In veritatem fidei per charitatē formate. ⁊ ez non solū vulgares venerāt ad veritatē fidei sed etiaꝫ principes. Ideo subditur: Et reges vt seruāt dño.

z Fiduit. Hic ꝑtur declarat tribulatio fidelis tpe antichristi q̄ ell ante

[illegible] Ipsi peribunt. Aug. Ipsi celi peribunt [illegible]

Tu aut permanes. Aug. [illegible] Et omnes vel omnia. quod nō de angelis. sed de mutabilibus. [illegible]

dit ei in via virtutis sue: paucitatem dierum meorum nuncia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: in generatione et generationes anni tui. Initio tu domine terram fundasti: et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt: tu autem permanes: et omnes sicut vestimentum veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos: et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es: et anni tui nō deficient. Filii servorum tuorum habitabunt: et semen eorum in seculum dirigetur.

Psalmus ipsi david. CII.

b Benedic anima mea domino: et omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Benedic anima mea domino: et noli oblivisci omnes retributiones eius.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum. [illegible]

In via virtu. Aug. In fide qua resurrexisse credit christum. [illegible]

Initio tu dne. Quasi ne revoces quia ad eternitatē tendo: quam exponit dicens. Initio etc.

Et anni. Augu. [illegible] Filii servo. Aug. [illegible] Filii. Hylarius [illegible]

Benedic aīa. Aug. Post peccatoris poenitētia gaudet. [illegible]

Aug. Omnes qui in christo quasi unus homo sunt qui excitat et hortatur alam suam ut benedicat dominū: volens diffinire cur benedicendus. [illegible] Clama voce si est homo qui audiat: sine voce si non est qui audiat homo. quia audit deus.

Cas. Per sua beneficia hortatur benedicere deum.

Aug. Propheta in persona generalis iusti loquēs secundū supleorem vim animē [illegible] exhortat animam ad benedicendū dicens:

Noli obli. Aug. Non sit ante oculos delectatio peccati. sed dānatio et remissio dei. cogita omnia mala tua. quia quot capit bone retributiones dei.

Retributiones. Aug. Nō retributiones. Tribuit bō mala p bonis et retribuit ei deus bona p malis. Tribuit ei me fecit. retribuit cū iustificat.

Nicolaus

bissima tamen brevis in tpe. [illegible] Erit enim tribulatio magna qualis nō fuit ab initio mūdi usque modo neque fiet: et nisi abbreviati fuissent dies illi non fieret salva omnis caro. [illegible]

[illegible]

De lyra

qui non erit amplius necessarius completo numero electorum. [illegible]

[illegible]

CII.

Benedic anima mea. Huic psalmo premittitur talis titulus in hebreo et in translatione Hiero. David. [illegible]

[illegible]

Qui propi. Aug. Hoc agit in baptismi sacro. Qui sanat omnes. [illegible] Qui redimit. de corruptione [illegible] Qui coronat te in mi. et mi.

Qui propiciatur omnibus iniquitatibus tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat te in misericordia et miserationibus. Qui replet in bonis desiderium tuum: renovabitur ut aquile iuventus tua. Faciens misericordias dominus: et iudicium omnibus iniuriam patientibus. Notas fecit vias suas moysi: filiis israel voluntates suas. Miserator et misericors dominus: longanimis et multum misericors. Non in perpetuum irascetur: neque in eternum comminabitur. Non secundum peccata nostra fecit nobis: neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis. Quoniam secundum altitudinem celi a terra: corroboravit misericordiam suam super timentes se. Quantum distat ortus ab occidente: longe fecit a nobis iniquitates nostras. Quomodo miseretur pater filiorum misertus est dominus timentibus se: quoniam ipse cognovit figmentum nostrum. Recordatus est quoniam pulvis sumus: homo sicut fenum: dies eius tanquam flos agri sic efflorebit. Quoniam spiritus pertransibit in illo: et nō subsistet:

Ut aquile. Aug. [illegible]

Faciens mise. do. et iu. Aug. [illegible]

Misericordias. Aug. [illegible]

Moysi. Aug. [illegible]

Quoniam se. alti. Aug. [illegible]

Quantū dis. Aug. [illegible]

Recordat est. Au. [illegible]

Ut homo sicut fenum dies eius. Aug. Homo enim sicut flos egreditur et conteritur: et fugit velut umbra et nūquam in eodem statu per. [illegible] Flos seni non est annuus. quod pulchri est cito transit. sed verbum domini manet in eternū. [illegible]

Efflorebit. Cas. [illegible]

Nicolaus

mulcē. a Qui propiciatur omnibus iniquitatibus tuis. david. n. valde gravit legit peccasse in adulterio cū bersabee et homicidio [illegible]

[illegible]

De lyra

tertio ponit bñficiū dñe miserationis. [illegible] Miserator et mi. dñs. [illegible]

[illegible] Recordatus est quoniam pulvis sumus. [illegible] Homo sicut fenum. [illegible] Quoniam spiritus pertransibit in illo et non subsistet. quod ponit [illegible]

[illegible]

sistet: et nō cognoscet ampli⁹ locū suū. Misericordia autem domini ab eterno: et usq; in eternū super timentes eum. Et iusticia illius in filios filiorū: his qui servant testamentum eius. Et memores sunt mādatorū ipsi⁹: ad faciēdum ea. Dominus in celo parauit sedē suā: et regnū ipsi⁹ omnibus dominabit. Benedicite dño oēs āgeli eius pōtētes virtute faciētes verbū illi⁹ ad audiendā vocem sermonū eius. Bñdicitē domino omnes virtutes eius: ministri eius qui facitis volūtatem eius. Benedicite domino oīa opera ei⁹: in omni loco dominationis ei⁹ benedic aīa mea domino.

Psal. CIII.

Psalmus CIII

Benedic aīa mea domino: dñe de⁹ me⁹ magnificat⁹ es vehemēter. Cōfessiōnem et decorē induisti: amictus lumine sicut vestimēto. Extendēns celum sicut pellē: qui tegis aquis superiora eius. Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas super pēnas ventorum. Qui facis angelos tuos spūs: et ministros tuos ignem vrentē. Qui fundasti terrā sup stabilitatem suā: nōn inclinabit in seculū seculi. Abyssus sicut vestimētū amictus eius: sup mōtes stabūt aque. Ab increpatione tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt montes et descēdunt campi: in locum quem fūdasti eis. Terminū posuisti quem non transgredientur: neq; couertentur operire terram. Qui emittis fontes in conuallibus: inter mediū mōtium pertransibūt aque. Potabunt omnes bestie agri: expectabūt onagri in siti suā. Super ea volucres celi habitabūt ō me

[illegible]

Aug. Eo in noticia q [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

pore gratis emul ata ē. hec deuota fanctis adhuc fimilem partem obtinu
it. Pe. ois ad hoc fue it: diuidant' p bonū vsū ecclīe. q ipe ois ad
ea in alio quamlt poffunt trahi. Pe vefpa. Cū ne fcali venit cantu⁹: ter
ra. id ē mea audiui: q vbi cantauit inter duella. e fact hec ad vefpram:
dicit ad fanctū. e de carnalibus deuotis fignū fenū ftipula obuertitur. Ipſi

ſunt ſanctū. cū ni
hil aute poterunt: ſalua
erit q ignē. aq; i ſimilitra
dannabunt.

De fructu opez tuo
rū. Aug. Nihil ergo glo
riet in opibus ſuis nifi
q gloriatur: in dño glo
rietur gratia enī dei facta
ſunt terra. Hi igitur ſpa
gunt vaſ. Hi ergo ſunt ho
mines viuūt' mentes dī:

Benedic dō. Aug.
Vnde ei liber eſus ec cl
dicit omnib⁹ ne fint ſibi
q ſtrultus eſt ec ſcriptu
ra: q facit bñficia. quatuo
nō erit. aſſi nunc q̄ dī
cit eſt a ꝓpha: Laudē qui
dī tribuit fidere: adhe ad
dextrā meā. eſt meum
bene agere. Utiq; nō. q
modo eſtis fili hominū⁹
q nō ipſo ſerui hominū
fiunt vtiunt' fratrū in
tendentes. hec ſunt tamē
ita quibus adhetur herba
de ghue vt: nō aligna
do eo boni trahant. Et
dignus eſt operarius mer
cede ſua. vñ. Et feminā⁹
vobis ſpūalia. ma
gnū eſt ſi carnaliter. n. Deū⁹ ē q preoccupat vocē patentia. t.q intelligit
tuq; egenā: t pauperē. nō ita debes agere boni rituāti. vt mandatio tran
ſeant. Iſti duo q legitur: ei petenti da. huic ā nō petenti dare debes. Vide
ergo ne ſtulte egeat vt petat: te iuſtet. Lū mutuū eſtimet antequā petat
ſicut ei de illo eſt q ſe quer it: Da ei petēti: ſic de eo qui tu querere debes
vt: Defuādet clemoſyna in manu tua. donec inuenias iuſti cui des. Si pau
ti de gelo ſit tua: agnoſcis in eo cui des. multo magis ſeruo dei. q nō pe
cōt. vñ e vbi locutus habuit in vltio cor. q cū eo erāt t ſuos. plenū infir
mor magis ſuſtipiēs. vt ille ſtrictus ē ala mea. Is paulus talia a fidē nō ā
uertet. e meū aptaret. ſublime⁹ ego ipſo q̄ miſericordiā ne infirmos dam
nauer ille qui cū eis quib⁹ patiebat crempſit neceſſaria ſumēdi a ſubditis.

Et oleū. Aug. Delectaſq; vaſ ſpūs ad manifeſtandū. gratia ē t mites
q̄ſ q eſt ad bona cōmunitatē ſanctī amoꝛ oleū vl. Dec gratia exhilarātis
in ipo. vñ ab oliuo laudaur etī ab eo q ſe nulla cura ſequi nō poſſe videt
Exc tōs totaꝫ vnctus. vnde cū accipiunt. vt exhilarēt facies in oleo.

Et panis. Aug. Panis eſt ergo panis t vinū. Q amice eſt ille t vinū
letificās eſt. verum et ipſe. t hic e illud letificat t confirmat cor.

Quā⁹ plur. Aug. Cur aūt ſolitat relingit cāſoꝛē ſeculiq; illic fabꝛi
cā aīe q̄ in aquis habitat: hi ſunt q̄ in baptiſmi gratia permanent.
Vel herodius auſo rapaciſſima nec ſales cheſibus ſcipuit.

Illic paſſ. Aug. Minuta vol atilia. i. pauperes in ſeculo. q t minia ſua
reliquerūt. vt nudi ſequerent' xp̄m. vt apli. t cū nihil habēt ola poſſidēt.
Pontius tam modici petr⁹ reliqt. q̄ tñ eoꝛū accepit. Et teuī cedri libani
id eſt equitū butus leuiti. q cū rimoꝛe audiunt. Dicitur q̄ intelligit ſuper
eminēs t pauper⁹ attendunt ꝛep ſuas vtiles. ſupſluas copias t ꝓbent
illas ſcrutio dei. t ita colligunt paſtores vt in cedris libani nidificent.

Nicolaus

Alie petrā habunt voces. hoc dicitur propter aues in foraminibus mu
roꝛ ſtātes vel etiā in ruptibus. ſicut dī de aquila Job xxxix. In petris ma
ꝛāſ atq; inacceſſis ruptibus. in hebꝛeo ſi hꝫ. De multo rameꝫ. t in tꝛāſla
tione Hiero. De multo numeꝛo. t hoc ſꝑā ad aues in arboꝛib⁹ xpoz vel
ſanctos cōmoꝛātes. a Nigla mōtes. i. deus. b De lupis etiā⁹ fabu
. de natib⁹ plutarchi fuga mōſtꝛa generatiōis: vt ibi creſcat herba alaſtina
ſiluestris⁹ oppoſitana. c De fructu operū tuoꝛ ſatiabit' terra. Dec effectu
plenie q̄ ē opus tue ſcilicet bonitatis terra. ib ſubdit: d Producis fenum iu
mentis ad cꝛp humanū. e Et herbā ſeruituti hoīs. i. vtui. grauī. n.
ſeminauit in terra ꝑmo ꝑducit herbā. poſtea ſpicā. t vltimo granus vū ſic
pantia ad vſus hoīs. ib ſubdit: f Vt educas panē de terra. t q; ad ſuffi
tatem vite hūane nō ſolū regrit cib⁹: ſz etiā potus q̄ ſuꝑpalit ē vinū de
uer. ib ſubdit: g Et vinū letificat cor hoīs. regrit etiā cōdimētū. ib ſub
dit: h Vt exhilaret facē in oleo. q̄ oleū q̄ ē ſuꝑpale cōdimētū inuē
tigauit alia. t q; plātia terrā humectāt. fecūdat arbores. ib ſubdit:

Saturabunt ligna ꝑdi xl. Dicit. n. ꝑbo. ſi. dc ala q̄ in arboꝛib⁹ radicat
ille ſimilit⁹ eſt in aīab⁹ q̄ radicat attrahūt alimēta arboꝛis ad eius nu
tꝛimēta t fructificatiōē. In hebꝛeo adꝺ t in tꝛāſlatione Hiero. hꝫ ſic: Sa
turabūtur ligna vāi. t fm Aq. Saligna vāi hic intelligūtur ligna parali

Beroldi dō. Aug. Vnde eſt eoꝝ paſtoꝛi vt ordiret. q̄ ꝓmiſit
q̄ tamen latine dici nō poteſt. quia ordo ſemini genero ſunt. hoc multo
modo ad litteꝛā. domus. n. id eſt nidus fuit. ſi eſt nidus mator⁹ vel
magnanilla. quomō vnq; eſt paſtoꝛum. ſed ꝑ hoc innuit ſpūalia ois Iſꝛahel.

Aug. Et ſi in vnumquo ſeculi paſtoꝛū nidificem. non eſt ordo. ſed
ꝓmiſit q̄ tamen latine dici nō poteſt. quia ordo ſemini genero ſunt. hoc multo
modo ad litteꝛā. domus. n. id eſt nidus mator⁹ vel
magnanilla. quomō vnq; eſt paſtoꝛum. ſed ꝑ hoc innuit ſpūalia ois Iſꝛahel.

Aug. Et ſi in vnumquo ſeculi paſtoꝛū nidificem. non eſt ordo. ſed ꝓmiſit
rea eis. q̄ erāt paſtoꝛum
dnr ē dom⁹ habit⁹ nō ſic
cedri. Dominū habit. ꝑ
tra que in aqua. qui tan
ta fluuiꝰ⁹ frangit tam
ſed nō frangūt: ſtetit
hec dom⁹. ſed nō in mat
ria. Dic chriſtus tota pul
ſus a tabula ſtetit⁹ q̄ tam
ſit. quo vētꝰ ſonꝰ: nihil
humilit⁹. Ita cū ſtra ꝓ
minuit ſpūalis nāſ
ſicant. gerut ſpūm te
cōſtant. ſed tñ petra ꝺñs
ſtum habent dicēs ſua
tātes paſtōes ei⁹: t ſi ſu
te cedri mouēt' volantiē
paſtores ſed non patiēt
quia petra eſt dns eoꝝ.

Cal. Dal fabꝛicatiōe
que in aquis habitat. hi
ſunt q̄ in gratia baptiſ
mi permanēt: quoꝝ do
mus eſt baptiſmus. Et
quaſi dicerā. Que ſunt
celeſtia ſunt paſtoꝛes
Illi q̄ baptizant. Et ſ
ē ſalutē dñi. i. baptiſ
mus q̄d eſt domus xp̄i
narationis. nec eſt cōmo
paſtoꝛū. i. chriſtianoꝝ.

Dicto. Cal. Herodi
Quomō eccleſia p mare
ſecū traduxit ad lit⁹ p̄ſe.

Reptilia Aug. Ma
li ſpiritus. quoꝝ. Mala
die ſerpunt.

Draco iſte. Auguſt.

Nicolaus

ſtrenāli ꝑā q̄ de die. ſi legat: a Catuli leonū xl. t q; ola illa ꝑ
dunt q; vltima ꝓuidētia. ib ſubdit: b Et querāt a deo eſcā ſibi. t quia
hactēs paſta requirunt' ad ſua tantula. ib ſubdit: Oritur ē ſol. xl. c Exi
bit homo ad opus ſuū. ſicut cui fere diſcurrit ꝑ noctē vel de nocte ꝑ vi
ctū querēdū ſic ecclīaſticus hō q̄ē alat mūdanā natura de nocte geſcit t de
die exit ad opa ſua. t q; ex talib⁹ affectib⁹ apparet altitudo diuine ꝓuidē
notia inſcrutabilitate. ib ſubdit: d Q̄ magnificata.
id eſt valde magnificata. e Sūt opa tua dñe ola in ſapia feciſti. q̄ ipſa ē
regula veritatis. f Impleta ē terra poſſeſſione tua. i. holib⁹ t alib⁹
q̄ ſunt dei creature. g Hoc mare. hic ꝓpheta agit de ꝓphetie vite
mūdi intra aquā. t ꝓmo dicitur loci cōp. ei⁹ dī: hoc mare magnū. i. coetꝰ
vbi currūt ola aque. h Et ſpacioſus manib⁹. i. loca. vbi. n. hebꝛei
ea hic ponūt equoca: t ad ſignificādū man⁹ t loca. i Illic reptilia. i. pilces
quoꝝ q̄ generā. k Quoꝝ nō ē numer⁹. q; nō ꝑt ab hoīe numera
ri. ſi deo ola ſunt ñnerata. l Animalia pusilla cū magnis. In mari enim
ſunt pilces alij valde parui t alij valde magni: vt ocie grandia: quoꝝ
magnitudo eſt quatuoꝛ tagarū terre. vt dicit. Plynius. m Illic na
ues pertranſibunt. vt bona in vna terra abundantia deportentur ꝑ na
uigium ad aliam talibus carnibus t cōmercia. n Draco iſte xl. I
in hebꝛeo t in tꝛāſlatione Hiero. habetur. Leuiathan iſtum tu formaſti
ad ludendum in eo. dicunt hebꝛei q̄ eſt vnus pilcis ſingularis incredibi
lis magnitudinis. ideo dicitur: leuiathan iſtum. in ſingulari. dicit tamen
hebꝛei q̄ deus a principio creauit duo individua huius ſpeciei maſculum
t fœminam. ſed quia deus ꝓuidit q̄ ſi multipticarentur. nauigatio im
pediretur q̄ deſeruit vtilitati mundi. ideo occidit femellam t ſale condi
uit reſeruans eam iuſtis poſt reſurrectionem. quod autem ſubditur: Que
formaſti ad ludendum in eo dicunt ipſi hebꝛei q̄ tribus horis in die deus
ludit cum leuiathan. Sed primum dictum eſt contra ſacram ſcripturam.
Genelis. i. quia formatis generaliter omnibus pilcibus dicit deus: Cre
ſcite t multiplicamini: t ſic nō creauit aliquam ſpeciem ſ' maſculo t femi
quam non vellet multiplicari. Item q̄ dicunt carnes femelle reſeruandas
iuſtis in reſurrectione. eſt error ſarracenoꝝ. in quem iudei moderni ca
duntur credentes q̄ reſurrectio ſit futura ad vitam animalem cibis indi
gentem. Et quod dicitur q̄ deus iudit in eo vel cum eo tribus horis in die
puerile eſt t ridiculum. Et ideo aliter dicendum q̄ ꝓſalmiſta hic loquit de
ere quibus ſunt plura indiuidua in mari nominatim eſt leuiathan dicta. Job.
xl. qui nominatur etiam draco in tꝛāſlatione cōmuniq̄. Draco. i. vel q̄
ꝓ gratia: in hebꝛeo hꝫ: draconē magnū. eſt ſub iſtis nobis intelligi
bꝫ principaliter diabolus. ſicut in titulo Job ſuit dictum. Et ideo littera
ꝓſalmi eſt exponenda de ꝓpriet atibus eiꝰ. t ſecundo de ꝓpriet atib⁹ ꝓpa
tꝛum ꝑ illas ſignificatis. Q̄ ergo ꝓmo dicitur: Draco iſte in commuui

Hoc te hec animalia. eſt etiam in mari quod ſuperat ea omnia. id eſt mag
co qui t leo ſerpente antiquum cuius caput. id eſt primum ſuggeſtionis. vide
ſia terri. t ſic vtrorū motus euadit. Iſte ſic obſeruat calcaneum eius. i.
lapſum a via dei: vt ſic poſſideat. vnde in genesi dicitur ſerpenti: Inimici
tias ponam inter te t mulierem. ipſa conteret caput tuum t tu inſidiabe
ris calcaneo eius. qui
draco alibi dicitur luci
fer. alibi leuiathan. qui
etenim in elementa equi
ſtar facta eſt in mali
cia matꝛis.

Ad illū. Aug. Dicitur
de hoc illudi ſathanę ab
angelis dei qui ſunt ꝓpoſiti lup aerias ꝓtates
ne nocceant nobis.

Eſcam. Aug. Cibus
draconiſtera ē. qui deli
ē et. Terrā cōdico cibus
dicbus vite tue. quia qui
terrena amant cibus ibi
beti ſunt. Cuꝰ alie tuſti
uerbi dei. vñ: Nō i ſolo
pane viuit homo. ſed in
omni verbo quod ꝓcedit
de oꝝ dei.

Manum tuā om
nia. Latio. Dei manus
eſt poteſtas. qua abunde
replet omnia.

Auferente autem
te. Aug. Auferente. Mouiti
impleti bonitate ſpūs in
bucrunt. volentes autem
deus eis ꝓbare q̄ non
a ſe habent ſed a deo
vt cum bonitate habeāt
humilitatem. aliquan
do eos perturbat. q̄ auer
tit faciem: t cognt in ſt
ptationem.

De lyra

tranſlatione vel leuiathan iſtum. in tranſlatione Hiero. per pronomen te
mōſtratuꝫ t nomē cui adiungit' ꝺeſignat' eius magnitudo euidēter exce
dēs magnitudinē aliorum animalium terrestriū. t marinoꝝ. t ꝓ hoc q̄ ſub
dit: Ad illudēdū ei vel ludēdū in eo. nō ē intelligēdū q̄ ſit ad ſenſale cau
ſaliter. quaſi ad ſi lentiā ſimiliter ſit formatꝰ. ſz tenet ſpecialiter. q̄ ad eſt
ſentationē ꝓcreata ē iſtudo illa. Ex hoc. n. q̄ leuiathā factus ē a deo t cor
pore tam magno. ſequitur q̄ neceſſaria ſit ei magna cibatio et alija ꝓui
ſio marie quos deuoraꝝ. ꝓpter quod alij piſces etiam videntes et inſtin
ctu naturali fugiunt verſus ripam vbi aque naturē non poſſit ꝓpter a
que paruitatem. t ideo etiā eoꝝ inſequens impingit ad terram t a pilca
tentibus ibi occidūtur: quia non poſſit ſe mouere. t ſic illuſus ſua ſpe fru
ſtratur: per hoc autem principaliter intelligūtur ꝓpietates demonio
quia per demonū attionem corpoꝛia eius ꝓcedentem. cum dicitur: Draco
iſte. intelligitur poteſtas demonis eminem poteſtatem corporalem ꝺenotās
ſi ſibi tribuitur. per illuſionem ho ceti dictum intelligitur illuſio demo
nis: quia credeno chriſtum in ſe deuocare in ſua paſſione t membra ſua in
temporali perſecutione per cum contra eos exurgere. detrudatur ad inter
to. t remanebit poſt iudicium ligatus in inferno: quia non erit amplius
ad exercitium ſanctoꝝ in hoc aere caliginoſo. o Omnia a te ex
ꝑant. Hic incipit verſus in hebꝛeo t in tꝛāſlatione Hieronimi. vbi
ꝓſalmiſta declarat ꝓpoſitionem dictam cum verāq; naturam ꝓdi
ctam ſimul dicens: Omnia ſcilicet viuentia ſuper terram t in aquis.

p A te exꝑctant vt des illis eſcam. quia appetitum naturalem t ſm
ſtitui tendunt ad id q̄ eſt a deo circa ipſa ordinatꝰ. t ſic dictum eſt ſu
pra q̄ opus nature eſt opus intelligentie. q Dante te illis col
ligent: hoc dicitur ſpecialiter propter illa viuentia que non ſolum querunt
cibum ad horam ſed etiam congregant ꝓ tempoꝛe futuro: ſicut formica
colligit grana in eſtate vnde viuit in hyeme. r Aperiente te ma
num tuam. per diffuſionem bonitatis tue in effectibus.

s Omnia implebuntur bonitate. id eſt bono cōmunioni ſue nature.

t Auerente aūt te faciem. denegādo ꝓdictā diffuſionē. u Turba
bitur ex defectu nutrimēti. x Auferes ſpiritum eoꝝ. i. vitam.

y Et deficient. a vita ꝓſa. z Et in pulueꝛem ſuum reuertētur. id eſt
in materiam vnde facte ſunt formata: que ꝓ maiori parte eſt terra.

a Emitte. i. emittes. ſicut hꝫ in hebꝛeo t in tꝛāſlatione Hiero. b Spiri
tum tuū. i. tue voluntatis effectū. c Et creabūtur. i. de nouo formabū
tur eadem in ſpecie ſm curſum nature. t aliqñ cadet in numero ad decla
rationem potentie diuine in operibus miraculoſis. d Et renouabis
facie terre. ſicut patet eſtate q̄ tunc renouantur herbe t flores⁹ t fructibus
quibus ꝓmata fuerat in hyeme. e Sit gloria dñi. i. laus t honor ſi
bi debitus ſpendatur. f In ſeculū ſeculi. i. absq; termino a ꝓncipio.

Letabitur

Semite hui⁹. Ca. Pulsus fuus dicit⁹ dicitur: qr ex ⁊ habent q
sint. ⁊ remoꝛ. Aug. idcirco eſt timor dñi initiū ⁊ p̃fectio ſapie: ne
de. vide apoſtolum. Cum timore exgamini veſtram ſalutem.
Bonitas. Aug. Que ſuperbi erant. tacuerunt a ſe omnia.

Canticū. Augſt.
Cantate pare vbi q̃ meliore
ſi cōp cantatuꝛ. Hoc
ſalutis fuit dño ⁊ hoc ſit
ſpecies. Can.

In vita m. Augſt.
Dicitur ⁊ futura hec ⁊
ſpecies. Nō ſpes eſt vi-
ta noſtra poſt carnis erit
vita vere mortalis. ſpes
eſt enim vite immortalis.

Oculus ſum. Aug.
Ex in illo tñe ſine ſum.
pſalis. ſalus ſum. ne pa-
tiatur alienus acꝰ alienus vi
te q̃ pſalterc. q: nō pōt
venire in tabernā. q laudat
dñm: non venit in tabernā
dñi laudare: ſed ſemper
amat: ſemp laudatur.

Incensū ſit. Aug.
Alia lra. Sacrifit ſit cū
diſpoſitio mea. diſpoſitio
nis eſt holo ad deū: ⁊ cō
ſtitio peccatoꝝ. Nō eſt ſa-
ut. dixerit negligo ab
alienis vbi⁹. Nō ſit bene
facere. tudicare pupillo.
⁊ venire ⁊ diſputem⁹ dī-
cit dñs. Diſputatio ergo
tua ſacrificium humilita
tis tue: q̃ eſt deo ſuaue.

Benedic anī. m.
Aug. Fert at quod in ꝓcedēto pſalmi. Benedic anima mea dño. per hoc
tinuerūt q̃ finis bonoꝝ ſimilis ſit principio.

Alleluia. CIIII.

Confitemini. Aug. Quis poſſit pſalm⁹ cui⁹ ſpōtat alleluia. vel
q̃ apte ſitcrmit. laudat. Precepta laudis dīgt laudatōi: vt petat
deſiderata: vel ꝑhibeāt⁹ ⁊ laudatōi⁹: ⁊ laudē laudato. Et ſolo
ne dominica. hoc ipſa laus ſponitur. Qui eo in celo: ⁊ ſequitur petitoꝛ.

Aug. Primo vt in verbis exteriorib⁹ intellectū interiorē videas qua-
ſi in corpore alam. Intellectū videas admone: ſemen abrae. i. filios ꝓmiſſi
onis principio ad hereditatē teſtamēti eterni: vt ipſum deū tanq̃ hereditā
tē diligant. gratis nō ꝓ aliquo extra. eſt colle ⁊ hoc factant laudantes: im-
mortales: immōlantes: nec in ſua ſed in eius gloria: p fidem bene opantes:
ſpe gaudētes: charitate feruētes. Hoc totū ſemat hīc verbū ꝓfitemini. vbi q:
memorate mirabilia. vel ad paulerum coda nutrienda. ⁊ in fide roborā
da: ꝓponit de fide patriarchaꝝ: ⁊ ꝓmiſſionibus dei. vt ſimus ſemen illo-

Nicolaus

a Lenauit dño in opibus ſuis. i. creaturis ad ſuas gloriā ordinatis: ſm
q̃ dī ꝓuer. xvi. Omnia ꝓp ſemetipſum operatus eſt dñs. b Qui reſpicit
terrā ⁊ facit eā tremere. vt patet in motu terre ꝓcedente ex diuina ordina-
tione. c Qui tāgit montes. tactu fulguris: q̃ frequētius cadit in mōtib⁹
dño alta. d Et fumigāt. q: ignis fulgur ⁊ magis fumigat q̃ inflāmat.
Scienāū adt q̃ ꝑdicta de ordine creaturā ſuſtinet ad laudē ⁊ honoꝛē dī
hoc ſdicta ſunt vt ex eis ꝛationalis creatura ſurgat ad laudē ⁊ honoꝛē dī
tanta. e Cantabo. hec eſt victima pacis in qua pſalmiſta ꝛſumit dei lau-
dē in ꝓcipio pa. inchoatam. d. Cantabo dño in vita mea i. ſpītu viuēs.
q̃ ꝓpria laus debet ꝓcedere ex corde ⁊ ore. f Jocundū ſit ei eloquium
meū. Laetam eo placeā. b Ego vo delectabor in dño. Un ꝓlatibus
diuinis ⁊ hoīb⁹ in terrenis. i Deficiāt peccatoꝛa a terra ⁊c. Loquit de
peccatoribus ⁊ iniquis in ſua malicia obſtinatis. k Benedic alā mea
dño ⁊c. ⁊ terminat cantici ſicut incepit ipſum. q̃s frequēter ſit in cantile
nis. ⁊ exponit ſuā in principio ꝓo. Pſal. CIIII.

Confitemini dño ⁊c. Fm q̃ dicit Hiero. fm̄ glosā ſup titulū iſtū.
hic primo eſt inter illos qui vocāt alleluiatica ⁊ fm hoc ad-
pertinet ad ꝓpe. Quare hoc aliqui vocant: ſed ponitur magis in ꝓncipio
huius ꝓp. tanq̃ eius titulus. q: pſalmi a titulo ſunt denominandi. Scien-
ed etiā q̃ alleluia ſa non eſt vna dictiones crodite aliquot. ſed due in hebraico q̃
tur hic in acutanno calu. patet igit q̃ ꝓp. illa eſt quedā imitatio ad laudē
dandā ⁊ duo ſignata ſūt. Et fm Aug. facti ſunt a dauid. fm ꝓ Hiero.

rumnō ſolum de tribulatōe ⁊ de oībus gentibus: ⁊ hoc vſq; eſt effectꝰ regni
ro venit. q̃. Quomō adt occurrebat alio patriarchaꝝ. n. deus q̃ ante ſ colebā
dimen ipſe eſt benedictus: q̃ de nouiſſimis mortalia vite hoc ſunt⁹ qd
patribus gētium: ⁊ ſemo exp tam carne q̃ fide eſt eſſent numero q̃. De omi-
tu q̃do tranſierāt de gente ad gentē de regno a. p.a. vocauit fidelē. q̃ de
aurit pſalm⁹ dñi. v. ⁊ ſa-
manit ſup inimicos eoꝝ.
Quo firmatus eſt regnū
eoꝝ exp. vſq; ad expletū
nūm. vel dicitur malis ꝑ
inimicis eoꝝ iudicia dei
intelle: q̃ ipſa mā dei
eis dicit ſuppoſita.

Confitemini. Ca. Qui
nibil eſt radix firmū.
Dei. Omnia que fiunt
mir abilia. ſūt. nullius.
pōt omnia narare.

Laudamini. i. no.
Jā erigūdus quasi dicī
a ꝓcibo.

Aug. Laudamini
non vult laudari ſi ego
mi ſi non mi in dño
qui bonus fact.

Aug. Laudamini
nolic. Quasi alibi. Jn dño
laudabit alia mea. q̃s ut
addit audiant mansuet
⁊ letent. hec q̃ quodam-
modo lectur ter. q.d.

Facim. Aug. Jā
pſalm: que ⁊ ſi pſalm
inuenit nā ſemp i hac vi
ta pquēdā ⁊ vi poſita
per ſpecies habeat. Und
etiā tunc fine fine quoꝛ
q: quā amatur: ſemp dei
derat. ſemp quaritur: ne ſit abſens. Ad ſemp ꝓſe: malue timere pōt ꝓfectus
qui bonū amat. Hiero. A martyre hypolito. Jſtac imago eſt dei. Re-
becca ſpūs ſancti. Eſau ꝓtectio ꝓpli ⁊ ydoloꝝ. Jacob ecclesie vel ſci. Se-
mutic iſaac: ſignificat ꝓfummationē orbis ⁊ ſignific. hūc ꝓpe. Q: ſemo ma
tor: vocatur. Accepto lepis eſtup capturas vtiget: ſalnam ſunt ab ortu.
ſuſtia eos venatturus eade accipe ducoꝛ hodoꝛa. ſignificat adunatū ſpī ⁊ car-
nem in quo ducoꝛ pplos liberat a peccatis temporis: docilis innocētes: vltio
ſa⁹ fides hebreoꝝ. ſcriptura: q̃ quo gentilis traducit ꝓfitis in tradūctiōnē
ra veritatis populi q̃ in cremonē manuū ſpī ſcti eruci affixe. Cū tres ci-
to. v. mirāt celeri fidē. Cibus placenus ſalue eſt peccatoꝛ: Per eū ſum ſa
tur benedictio. Et odoꝛ: virtutē reſurrectiōis ⁊ regni ꝓmiſſi: vt ſtrahe
ei credētes ex int. Eſau nccē cogitat: q̃ integrat inimica ⁊ iuſticie. Habet tu
cod in ſriam acceptarus ydoꝛum. ꝓp a tudeis in gallicam: ibi q̃ glōbus
ſumpturus ecclesiam.

Confitemini. Aug. Querite ſpm ſcī q̃ non ferunt ſolem in tota.
qui non ꝓſit intelligere ſpm in attenditne ſue dctatis dicit. manducē. ⁊c.

Aug. Jam ardēs laudator: cōtemplat ſe inſirmū: quos mirabilibus dei
nutrit. Si id quod deus eſt magnū eſt querere. vel q̃ ſicit videre.

Prodigia ⁊ iu. Aug. Paulatim aſcendit de ꝓdigijs vſq; ad

De Ista

⁊ hebreoꝝ auctor ſgnerat in priculari. ſemel tñ q̃ facti ſūt ab vno viro ſcō
vel ꝓpīe ſpm ſcm hūnib⁹. Diuidit adt ꝓ. ille in duas ꝓtes: ꝓmo pla
miſſa excitat ꝓpīs ad laudē diuinā. ⁊ ad hoc efficatius agendū recitat be-
ficioꝝ dei memoꝛabilia: Memoꝛamini. Circa ꝓmā dicit pſalmiſta: ⁊ enim
mini dño. ꝓcliue laudis ꝓ dificio ab eo obtēto. m Et invocate no-
mē eius. ꝓo obtēto dño. q̃ gratitudo de ꝓteritis bñficijs eſt optima diſpo
ſitio ꝓ alijs impetrādis. n Annūciate iter gentes opa eius. ſue dona-
tatio ⁊ poteſtatis declaratiua que explicatur infra. o Cantate ei. ⁊c.

p Et pſallite ei. corde. q Narrate cūa mirabilia eius. i. aliena ꝛ ora
nibꝰ. q̃: cūa nō poſſunt narrari ſiue enumerari ꝑticulariter. r Laudā
mini in no. ſan. cī. Lopa facite bona de genere ⁊ ꝛ intentōe glorie dñi
vt ſic et illi⁹ opis laudemi i nole eſſe ad q̃ ego alia ſūt vincta. s Letet
cor. q̃rentiū dñm. q̃rens eni aliqd hꝫ mīs letitie. q̃ ſi cantus de lucrione.
q̃rentes aūt dñm fideliū multitudo eſt infallibiliter. fm illud Matth. vii. Oīs
q̃ querit inuenit ⁊. ſō ſubdit: t Querite dñm. ⁊ ꝑfr. Audita eſt de lucra-
tione. v Querite faciē eius. Ipſacite in ꝓpectu eius. x Memēto.
Hic ꝓbe ꝓpheta dei bñficia ad laudē ei⁹ exoꝛtatus. Et quidē in quo
ꝓcipiū quoq; ꝓcio quoq; ipſe nos deus bñficia ꝓuide iſraeli. pcr ꝓcedit
,ꝑ quid. do. fmā ꝓ ꝓinet ipſe annabe vſq; ad tacob. dicit igit: Memēto
mira. eī. q̃ fecit. q: abrahā de tenrate chaldeoꝝ miraculoſe liberauit. vt de
ctā fuit Geſ. xi. ꝓp vocē eius pharaonē regē egꝛpti ⁊ atrocibꝰ regis
gerare flagellauit Geſ. xii. ⁊ xx. y Prodigia ei⁹. ſigna ꝑdicta vocan
tur ꝓdigia q̃: ꝓcul a digito dicta. eo q̃ ēt effectus talis eſt hoīnus inco
gnita vel occulta. q: ſiunt ꝑtra cuſtū nature. ⁊ ſic immediate dependūt a diui
na voluntate q̃ nobis occulta ē. z Et iudicia oris eius. q: flagellauit re

talia. ⁊ tale ad eternū teſtamentū. vel ⁊ ꝓceptum ⁊ ꝓmiſſum.

In vniuerſa terra. Nō patet filios abrae. in vita genti ſm carnem.
q: in vniuerſa terra ſunt tacobei: ſi tacob. q̃bus tribus ſūt ꝓmiſſa ter
ra chanaā. nomē ei⁹ ſignificat: ſi nō in oībus. vel ꝓ angelum.
vocatio. Teſtamenti. Def. n. teſtamentum illud quod ꝓmittit⁹ ⁊
poſtea in quo ꝓmiſſio declaratur. ⁊ ꝓ qua firmata roborat.

Aug. Promiſit ē
quod deſꝓcit videmus
mplēri. qd facere. Hoc
ē fidei. vt tuſtus ex fide
viuat. ⁊ hanc fidē ꝓmitti
tur hereditas.

In ſeculum. Aug.
A. In eternū. vnde poſt. I
teſtamenti eterni. quod
teſtamentū ſi vnus acꝛ
ptur ꝓpter terrā chanaā
an. de qua ſcꝛ. quā eter
nā ē. eſt illa terra in qua hec
dicas nō poſſit ē eterna.

Abraam iſaac ia-
cob. Aug. ecce tres patri
arche quoꝝ ſpūaliter ſe di
cit deus. ē go ſum deus
abrae. dc iſaac. deus ia-
cob. Ecce tripler amicti
tia.

In teſtamentum
nā. Aug. Liquā ex ipſo
verbo ipſcto datur⁹ olle
atiqā eternā. i. terrā cha
nāā. que non eternā: ſed
eternā ſignificat: ad quā
nō oēs ꝓtinent. vbi ad
diſtinctiuā hereditatis.
Cui celestis hereditas ꝓ
cipit terra chanaā. nomē
apit. interꝑtatur. n. cha
nāā humilis. vt ait anūs
noc cham fuit⁹ terram
fratrū ſuoꝝ. ⁊ eſt ſeruit
timoꝛ. q̃ non manet i do
mo. id exclusio chanaan
datur terra fratri ſemi atrae
q: chanaan foeda mimi timoꝛem. ⁊ manet filius in domo in eternum.

Terram chanaā. Cal. i. quod ab ea ſignificat: vocat. n. etiā hanc ter
ram in figuram eterne hereditatis.

Aug. Congruc hereditas eterna de terra chanaan. q: ab ea ſcrit re
pelluntur ⁊ illi recipiuntur.

Cū eſſent numero. Aug. que ſuperbia ſi ꝓcalitoꝛ ꝓcessit patrib⁹
⁊ filijs eoꝝ ſi carne q̃ fide. nōn hoc bereāt. ſi ea ad bonū eternū relorant

Nicolaus

gā victa fuit q̃dam effect⁹ diuine iuſtitie. pōt ēt ſic haī⁹ verſus referri ad
mir abilia q̃ facta ſuerāt i terra egypti ꝓ moyſen ⁊ aaron ad puniendum
filius ꝓpīs. que explicant. i. ꝓ. illo. a Semen abrae. i. vos q̃ eſtis ſe-
men abrahā ꝓcreto ſita mōtenat. b Sanct ei⁹. q: alijs ad idolatriā
declinātib⁹ abrahā ꝓcliuus eſt ⁊ ſoli deo ſeruire tpe nem och. c Filij
tacob. i. vos q̃ eſtis filij iacob ꝓcreti ſita mōtenat. q: fides abrahe ꝓ iſaac
derivata ⁊ ad iacob. alijs ad idolatriā declinantib⁹. d Electi ei⁹. q:
eſt adhuc eſt invtero matris ꝓ ꝓ clau. electus fuit a deo clau ꝛpeoꝛatus:
eſt ⁊ nihil bon aut mali adhuc egiſſet. vt dicit apoſtolus Rom.

e Ipſe deus dē noſter. ꝓcrā cultū ⁊ fidelitas ſit deus ⁊ dē⁹ olim ꝓ ora
tionē ⁊ gubernationē. id ſubdit: f Judicia ei⁹. q: ꝓ
ſua voluntate pōt ꝓdere punire. g Memor fuit in ſc. teſta. ſua verbi q̃
mil. In mille gr. i. in oēa generatōe fidelis. q ꝓmiſit tñ numerus determi
natus ꝓ indeterminato. q: numeri trālendentes milenarii. nō ſunt niſi
replicationes ei⁹ vel ꝓtis ei⁹. h Quo ꝓmiſit ad abrahā. dicto ei. Geſ.
xvii. Per memetipſū iurauit dicit deus. q: ſcrifti ē hāc ei. lxxi. Abrahām
fibi ⁊ multiplicabo ſemē tuū ſicut ſtellas celi. ⁊ ſubdit poſtea: Benedicēt
in ſemine tuo oēs gētes terre. q̃ ipſeſt ē in ꝓpo. i Et iurauit ſui ad
iſaac. q: iuramēti dei ꝓcedit ſplendā erat in ſemine benedicēdo ꝓ iſaac. ſ
q: dicit deus abrahe Geſ. xxi. In iſaac vocabit tibi ſemē. k Et ſta-
tuit. Hic oſtit declarāt tpūs a iacob vſq; ad ioſeph. dī: Et ſtatuit
illud iacob i ꝓceptū. i. verbū dñi ad abrā ⁊ iſaac de culto dei eo q̃ de ſe
mine ei⁹ erat ꝓpo nascitur⁹. vñ dicit ei dñs Geſ. xxviii. Ego tū cū de⁹
abrahā ꝓtis tui ⁊ de⁹ iſaac: terra i qua dormis tibi dabo ⁊ ſemini tuo. ⁊ in
illa terra ꝓpo nat⁹ fuit ⁊ myſteriū nre redēpcōis ꝓplcuit. q̃ hoc adt q̃ dicit
dñs: Ego ſū de⁹ abrahā ꝓtis tui ⁊c. indicit filij cultū veū⁹ vert dei. vnde ⁊ ia
cob cultellana dicit: Auferte mihi ydola i. dei ⁊c. l Et ait in terra. Nic
i. iacob dicit⁹ q̃ ꝓmouocat⁹ ē iacobeo q̃ naſcenā tenebat ꝓmitā ſi terra
ſui. Geſ. xxv. postea adt vocat⁹ ē ille eo q̃ ei angelo fortiter luctat⁹ fuit
Geſ. xxxii. m Dicēs tibi dabo terrā chanaā. ſicut ſi allegarā ē. q: in
iſaac vocabit. n Funiculū hereditatis vestre. Cū eſſent nu. dicit. i. iacob

quod ēt hīs allecti iuſtificabeā ⁊ legem dei regnat.

De regno. Aug. nō q: tunc eēt. ſi q: futurū eſſet regnū. ſtaret.

Nolite tangere. Aug. Recentia hec ſpūalia nō fiat. ſi vel latens
ter vtile ea deus in cordibꝰ ſolum. vel per angelum.

Christos. Aug. q: id tāc ꝓpheta. ⁊ ſi latēter. vñ absq; exaltatione vi-
deat vel meditetur. ⁊ ga
tuſus ē. nullus. n. patet
hīc ſēl vel altred p⁹. ſo
nalitatus ē. vñ⁹ enim
mediator dñs⁹.

Et vocauit. Aug.
Quanta pare vbi ſuppli
narrare q̃ſi dicat. ⁊ ſi
manifeſte de regno tuo ⁊ gnā ſcia ꝓpter.
gnā tuā ꝓpter.

Jocunit. Aug. Q
plenā animā. tunc q̃
hec multa per angelos ⁊
mittit malos. q̃ tribus
ſpoſiti ſunt. Vocauit ea
ſame. ⁊ angelus ſunt
ſpoſiti. Dei poſt⁹ voca
uit f. i. dixit vt famem effi
ſ. multū ē quā illi erat in
uiſibus. Ita vocauit ⁊
ei ſirmamentum. p.c.

Virum. Aug. Jo
ſephū⁹ a ffis⁹ poſtea
i egypto ꝓ ꝓdicia ſuoꝝ
mniū ch.

Joſeph. Aug. Et io
ſeph ⁊ humiliat⁹ ⁊ exal
tatus locuꝝ fuit ad tpo
ratia bona ꝓuīo dei vt
firmaretur ſuper intmi
coe. qui ostendit tribus
humiliatus fm carnem
ſublimatus ⁊ in celo ex
altatus ſuis locuꝝ fecit
ad regna.

Aug. Filij vel habi
tatores ꝓmiſſionis vbi patri
bus ⁊ ſemini ſi ꝓmiſſiones
ſeculi euarevidentur. Ioſeph in carcere: ipſm in cruce cogitate: ſi ꝓpertea
adeſt: nō poter ipſi deo ſi rapperet deū vitimari. nec eſt poteris nocēdi ſi
ſatis ꝓpter ea q̃c dat⁹ malis. ſi ꝓmīſ quarite regnū dei ⁊ o.a.n.

In compedibus. Aug. non legimus de compedibus Ioſeph in ge
neſi. ſi credendū ē quod ita ꝓcmiſit dicit ipſe in pſalmis. Cal. ⁊ in gra
tiam habuerit apud cuſtodē carceris: ⁊ ſi ꝓm⁹ anguſtus. Segue: Ferri
pertran. Q: hec mala ceꝓit ferri. i. tribulatio dure necellitatis q̃ ⁊ cibus

De Ista

⁊ familia ſua. p Et ꝓtāuit de gēte i gētem ⁊c. q: iacob cum familia ſua de terra chanaā migrauit i egyptū. Geſ. xlvi. dñs dixit ad eum
hā q̃ ali familia tua ⁊ de ſuis de chaldea i ſyriā. Geſ. xi. ⁊ de ſyria in terrā
chanaā ⁊ inde i egyptū. Geſ. xlvi. ⁊ ide redijt in terrā chanaā. Geſ. xlvi. ⁊
ide pegrinatus ē i gerario. Geſ. xx. Ubi iſaac de terra chanaā pegrinat⁹
fuit i gerario. Geſ. xxvi. q Nō relig hoies nocere dix. notabili mcu
mēto. vñ ⁊ iacob ꝓhibuit iacob ꝓbitare ne ei malū ageret. Geſ. xxxi. Et
filij ire ſcerio ibitat⁹ eoꝝ: ſicut ⁊ ꝓdixerat abrahe. r Et ꝓcepit
ſunt ſuis ꝓcq; iacob ⁊ filios ei⁹ de regione Chanaan. r Et ꝓcepit
it ei⁹ rex. i. pharaonem regē egypti ⁊ admouit regē gentes. vt dcm
ē. s. o Nolite tāgere chriſtos meos. vnctis adt corporalis regū ⁊ pon
tificū ſmo fuit ordinata a deo tpe moyſi. ⁊ ideo dicunt hi. ꝓp. i. vnctis ſi
ab vnctione corporali: ſpūali q̃ ē p gratā dei. t Et ꝓphe meis nolite
malī. q: n. abrahā ꝓphetā fuerūt⁹ Geſ. xx. filij iſaac ꝓphetā ꝓdixit vē
tura iacob ⁊ filijs ei⁹ Geſ. xxvii. filij iacob futura ꝓdixit nouiſſimis ꝓ
priis Geſ. xlix. v Et vocauit. Hic ꝓdicit tpus ioſephvſq; ad
moyſen q̃ ordinatōe dīnavēlitas fuit i egypti ad meritū ſue patientie
⁊ ad ꝓmouendū ꝓ filio ⁊ fratrib⁹ tpe famis future. de qua hic dī: Et voca
uit. Coſis. x Famē ſup terrā. i. ſpīt annoꝝ. de qua hī Geſ. xli.

y Et ot ſm mandata ꝓmi. i. ſuſtentatione vel nutrimēti. z Et in ſtit
p hoc nō ē intelligendū q̃ ꝓmo ſimplr doceuit. q̃tūc ſi vendēdus eſt ali
mēta i egypto. vt hī Geſ. xli. ſ q: tūc fuit maxima ſterilitas ⁊ defectus
panis. a Venit ante eos. Tanq̃ ꝓ ꝓcurator. b Duxit. Ioſeph. q: ſi
ver aviruncco q: noluit adulterio ſue dñe ꝓsentire Geſ. xxxix. c In
ferrū venijt anima ē. Ioſeph. ꝓcepit militie egypti Geſ. xxxv. d Humi
liauerūt in cōpedibus pedes ei⁹. q: ad facta accusationes dñe ſue. fuit in carcere
religat⁹. e Ferrū ꝓcessit alas ei⁹. q: ex compedū⁹ ferocia nō ſolū fuit
afflict⁹ in corpe ſi ēt in mēte: q̃ta nō cedebat a virtute patientie.

f Donec veniret verbum ei⁹. quando a deo inſtructus ex ꝓphetie
pincerne regis ⁊ ꝓpter eius ipſius. ⁊ hoc verisimile ſicut ꝓbabit ini ſermo
Geſ. xl. g Eloquium domini inflāmauit eū. Pharaonis ſomnia ſolue
ro. habetur: Probauit eum. i. habere dei ſpūm. ⁊ q: aurum ꝓbat⁹ ignis.

Psalmus

Confitemini domino & inuocate nomen eius: annunciate inter gentes opera eius.

Cantate ei & psallite ei: narrate omnia mirabilia eius.

Laudamini in nomine sancto eius: letetur cor inquirentium dominum.

Quaerite dominum & confirmamini: quaerite faciem eius semper.

Mementote mirabilium eius quae fecit: prodigia eius & iudicia oris eius.

Semen abraham serui eius: filii iacob electi eius.

Ipse dominus deus noster: in uniuersa terra iudicia eius.

Memor fuit in saeculum testamenti sui: uerbi quod mandauit in mille generationes.

Quod disposuit ad abraham: & iuramenti sui ad isaac.

Et statuit illud iacob in praecepta: & israel in testamentum aeternum.

Dicens: tibi dabo terram chanaan: funiculum hereditatis uestrae.

Cum essent numero breui: paucissimi & incolae eius.

Et pertransierunt de gente in gentem: & de regno ad populum alterum.

Non dimisit hominem nocere eis: & corripuit pro eis reges.

Nolite tangere christos meos: & in prophetis meis nolite malignari.

Et uocauit famem super terram: omne firmamentum panis contriuit.

Misit ante eos uirum: in seruum uenundatus est ioseph.

Humiliauerunt in compedibus pedes eius: ferrum pertransiit animam eius.

Donec ueniret uerbum eius: eloquium domini inflammauit eum.

Misit rex & dimisit eum: princeps populorum & dimisit eum.

Constituit eum dominum domus suae & principem omnis possessionis suae. Ut erudiret principes eius sicut semetipsum: & senes eius prudentiam doceret. Et intrauit israel aegyptum: & iacob incola fuit in terra cham. Et auxit populum suum uehementer: & firmauit eum super inimicos eius. Conuertit cor eorum ut odirent populum eius: ut dolum facerent in seruos eius. Misit moysen seruum suum: aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorum suorum & prodigiorum: in terra cham. Misit tenebras & obscurauit: & non exacerbauerunt sermones suos. Conuertit aquas eorum in sanguinem: & occidit pisces eorum. Et produxit terra eorum ranas: in penetralibus regum ipsorum. Dixit & venit cynomia & cyniphes: in omnibus finibus eorum. Posuit pluuias eorum grandinem: ignem comburentem in terra ipsorum. Et percussit uineas eorum & ficulneas eorum: & contriuit lignum finium eorum. Dixit & venit locusta: & bruchus cuius non erat numerus. Et comedit omne fenum in terra eorum: & comedit fructum terrae eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eorum: primitias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argento & auro: & non erat infirmus in tribubus eorum. Laetata est aegyptus in profectione eorum: quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum: & ignem ut luceret eis per noctem. Petierunt & uenit coturnix: & panem caeli saturauit eos. Dirupit petram & fluxerunt aquae: abierunt in siccum flumen. Quoniam memor fuit uerbi sancti sui: quod habuit ad abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione: & electos suos in laetitia. Et dedit illis regiones gentium: & labores populorum possederunt. Ut custodiant iustificationes eius: & legem eius requirant.

Alleluia alleluia. CV.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in saeculum misericordia eius. Quis loquetur potentias domini: auditas faciet omnes laudes eius? Beati qui custodiunt iudicium: & faciunt iustitiam in omni tempore. Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. Ut videamus in bonitate electorum tuorum: ut laetemur in laetitia gentis tuae. Confitebimur cum hereditate tua: peccauimus cum patribus nostris. Iniuste egimus: non intellexerunt mirabilia tua in aegypto. Non memorati sunt multitudinis misericordiarum tuarum: & irritauerunt ascendentes in mari rubro. Et saluauit eos propter nomen suum: ut notam faceret potentiam suam. Et increpauit mare rubrum & siccatum est: & deduxit eos in abyssis sicut in deserto. Et saluauit eos de manu odientium: & redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulantes eos: unus ex eis non remansit. Et credidit uerbis eius: & laudem ipsius cantauerunt. Festinauerunt & obliti sunt operum eius: & non sustinuerunt consilium eius. Et concupierunt concupiscentiam in deserto: & tentauerunt deum in inaquoso. Et dedit eis petitionem suam: & misit saturitatem in animas eorum. Et irritauerunt moysen in castris: aaron sanctum domini. Aperta est terra & deglutiuit dathan: & operuit super congregationem abiron. Et exarsit ignis in synagoga eorum: flamma combussit peccatores. Et fecerunt uitulum in horeb: & adorauerunt sculptile. Et mutauerunt gloriam suam: in similitudinem uituli comedentis fenum. Obliti sunt deum qui saluum fecit eos: qui fecit magna in aegypto. Mirabilia in terra cham: terribilia in mari rubro. Et dixit ut disperderet eos: nisi moyses electus eius stetisset in confractione in conspectu eius: ut auerteret iram eius ne disperderet. Et reprobauerunt terram desiderabilem: non credidit uerbo eius. Et murmurauit in tabernaculis suis: non exaudierunt uocem domini. Et eleuauit manum suam super illos: ut prosterneret eos in deserto. Et ut deiceret semen eorum in nationibus: & dispergeret eos in regionibus. Et initiati sunt baal phegor: & comederunt sacrificia mortuorum. Et inritauerunt eum in adinuentionibus suis: & multiplicata est in eis ruina. Et stetit phinees & placauit: & cessauit quassatio. Et reputatum est illi in iustitiam: in generationem & generationem usque in saeculum. Et irritauerunt eum ad aquam contradictionis: & uindicatum est propter eos a moyse. Quoniam exacerbauerunt spiritum eius: & distinxit in labiis suis. Non disperdiderunt gentes quas dixit dominus illis. Et commixti sunt inter gentes: & didicerunt opera eorum. Et seruierunt sculptilibus eorum: & factum est illis in scandalum. Et immolauerunt filios suos & filias suas daemoniis. Et effuderunt sanguinem innocentem: sanguinem filiorum & filiarum suarum quas immolauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: & contaminata est in operibus eorum. Et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populo suo: & abominatus est hereditatem suam. Et tradidit eos in manus gentium: & dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: & humiliati sunt sub manibus eorum. Multis uicibus liberabit eos: ipsi autem exacerbauerunt illum in consilio suo. Et humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et uidit cum tribularentur: & audiret orationem eorum. Et memor fuit testamenti sui: & paenituit eum secundum multitudinem misericordiae suae. Et dedit illos in misericordias: coram uniuersis qui captiuos habuerunt eos. Saluos nos fac domine deus noster: & congrega nos de nationibus. Ut confiteamur nomini sancto tuo: & gloriemur in laude tua. Benedictus dominus deus israel: ab aeterno & usque in aeternum. Et dicet omnis populus: fiat fiat.

Nicolaus

Hic ponit: Ihs laudauit p prodauit. a Misit ter. & soluit eū. audito q magistū q̄ placuit q̄ optime ter̄ptat' fuerat Sonia pdā. Bell. xli.

b Constituit eū dñs do. luc. co q̄ p interpretationē Sonā sal cognouit cuz habere spūs dñi Bell. xli. c Et pncipē olis pol. fur. Hs q̄ de Bell. xli Dixit quoq; rursū pharao ad ioseph: Ecce constituī te sup uniuersā terrā egypti. d Ut erudiret pn. ei⁹ al. q; nō hactenus Glaz nisi humanit' acqsi tā p exercitiū studiū; q̄s promouit i terra egypti. vt bt. j. metaphy. tbi:

Primo genus sacerdotū vacare posita l. al. c Et senes ei⁹ pru. docere. q; nō solū docuit eos de diuinis. ſ ēt de agibilibus humanis. f Et in traui tūr in egypti eū filijs & familijs eoz. & hoc ad mandatū ioseph. vt possent ibi viuere famis tpe. vt habet Bell. xlvi. g Et iacob accola fu it i terra cham. i. in egypto ſ ic nominat' eo q̄ metraim a quo denomina ta ē egypt' fuit filius cham. Bell. x. vnde etiā q̄n in ver. bt egypt' in latio in hebreo bt metraī. h Et aurit populū suū vehemēter. i. dño cui' po pulus videbat iacob & filij ei⁹ eo q̄ eū colebāt alijs ad idolatriā declinan tibus. i Et firmauit eū sup inī. ei⁹. q; ppter potentiā ioseph timebant eū de cognatione ei⁹. k Conuertit cor eoz. Legitpotest. l Et odi rent pu. ei⁹. ſ filios ſ ad. q; sicut de Exo. i. Surrexit rex nou⁹ in egypto: sed. ita q̄ ad amicitiā ſ nō ducebant vitā eoz. vt de ſ dicē. m Et posuit eis in facie ei⁹. i. in filios ſ. q; ter egypti p̄pit obliscebāt⁹ vt in parte hebraq̄ interficerat masculos simulando q̄ pasti fuissent aquis Exo. i. n Misit moyſē. Hoc ē quarta pars i qua describit nouē morſ. & pmo ponit miracula facta i egypto. r̄ facta i deserto. tbi: Dedit grando. Circa sed ponunt plura de miraculis factis p filijs israel tpore

Conuertit. Lxl. Secūda plaga q̄ in eodo primāq̄ figurabat q̄ aquas maris rubri conuertit ei⁹ in cruorē.

Vel & dedit terra. aug. Licet eorū puerit in ranas q̄ tot fuerūt vt hoc congrue p hyperbolen dicatur.

Dixit. aug. In vno. n. eius erant sine tempor. quasi sierent in ipo quod postea.

neos suos. Cōuertit aquas eoz i sanguinez: & occidit pisces eorū.

Et dedit terra eoz ranas: in penetralibus regum ipsorum. Dixit & venit cynomia & cyniphes: in omnibus finibus eorum. Posuit pluuias eorum grandinē: ignes comburentem in terra ipsorum. Et percussit vineas eorum & ficulneas eorum: & contriuit lignū finium eorum. Dixit & venit locusta: & bruchus cuius nō erat numerus. Et comedit omne fenū in terra eoz: & comedit fructū omnis laboris eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eoz: primitias omnis laboris eoz. Et eduxit eos cum argento & auro: & non erat infirmus in tribubus eorum.

Posuit plantum. aug. Semīe ē illi. vt de dit terra eoz ranas.

Locusta venit. Aug. vna plaga locusta & bruchus. q; altera ē pernecessaria fames.

Et percussit. Aug. Ad. i. plagarum ordinem hic ppheta: nec eo ordine quo in quodo. q; liber a ē laudatione de qua agit hic psalmus a lege hystorica. ad dum; quod hystoria non habetur ppria quod illa hs auctoritate ciuitat̄ hebreorum q; p hystoricā lectionē. Hic ergo sequēs mala dat egyptijs cōtra septē beneficia que post de cet data hebreis. Addit quoq; laudes dei q; ei⁹ tactus argēto & auro: & argento alijs q̄ non possent sperare labore suorum mercedem. licet temporalem.

Et eduxit eos &. Secta pars hm cassiodo rum. Aug. superī⁹ eas mala intulit inimicis ir racionalibus iustitia dei ap plit. nūc que bona eis tpa lia misericordia dei ostēdit: dolo superī⁹ malicia. q; inimicis eoz iustitia dei intulit.

Aug. Ita incipit biblia ante ter agentibus in heremo facta sunt.

Deficit. Aug. dant ad sustentationem infirmoz.

Coturnix. Aug. que ēt caro: ergo hic non de amaricatione iniquo rū. ſ. de fide electorum loquitur: tpli intelligendi sunt pene vnde amari cantium murmura pomerentur.

Quoniam memor. Aug. Dño oīnus beneficijs. deuo cōmendat in abrahā meritū fidei. vnde subdit qſ. m. ſ.

Et dedit. Aug. Nouit. pter ista cū cetant. sedvt ea ad domū eccl̄ā referant vt custodiant iustificationes eius.

Nicolaus

sit eos cum argento & auro. q; de mandato dñi acceperunt mutuo a vicinis vasa argentea & aurea. & sic spoliauerunt egyptum Exo. xij. nō tamē in hoc cōmiserunt furtū. q; de mandato dei fuit: cuius sunt ola. sicut ibidē plenius fuit dictum. a Et nō erat in tribubus eoz infirmus: hoc a deo factū fuit: vt oēs simul abſq; impedimento possent egredi de egypto.

b Lętata ē egyptus in profectione eoz. Cur' cā subditur. cum dī: Quia incubuit timor eoz super eos. Et hoc. n. q; oēs primogenita erant subito mortui: timebant oēs alij mori ſ ampli⁹ in terra filij ſ ſ moriantur. Hm q; hꝫ Exo. xii. c Expandit nubem in protectionem eoz. pro. solio cthm. d Et ignē. i. colūnā ignis. e Ut luceret eis per noctē. hm q; dicit Exo. xiii. Dño aūt prędebat eos ad ostendendū viaz per diem in colūna nubis: & per noctē in colūna ignis. vt non aſſit timenda vtrosq; tpe.

f Petierunt. Hic ꝑter declarat mirabilia facta in deserto post egressū de egypto. q; deficientib⁹ cibarijs que acceperāt in egypto erpunt murmurationes. Vnde monet eos cū⁹ p manū dñi in egypto aſſ fedebamus super ollas carnū & comedebam⁹ panē in saturitate. & tunc dño fecit adolare multitudinē coturnicū. & hoc ē quod dī: Petierunt & venit coturnix. i. multitudo coturnicū. sicut Exo. xvi. Dicit musica grauissima. i. multitudo muscarū. g Et panē caeli saturauit eos. i. māna de cēlo dedit. vt hꝫ Exo. xvi. h Dirupit petrā & fluxerūt aque &c. hoc habetur Exo. xvii. & Numeri. xx. i Cuius memor fuit dñi sancti sui. q. d. Ista beneficia nō fuerūt ista populo collata ꝑter merita sua cum ēt rebellis & murmurās contra deū. ſ. ꝑter merita abrahę. & ad ipleniū. gratuitorum ei facta Bell. xvii. k Et eduxit. Hic vltimo ponit beneficia facta tpe lętitię q̄ post mortē morſ. eduxit populum israel de deserto & introduxit. i. introducendū. missionis de māndato dñi vt habet Iosue. i. & hoc cū quod dī: Et dedit. Cētra. l Populū suū. sub ducatu Iosue. m In ęquitatē

Possederunt. Aug. non vt hoc habenda sint. p damno. bono. sed vt dia vacuanda hominū. & eterna bona possit acquirendo vt in eis lętus ac sanari vel inpediant.

Iustificationes. Cal. Custodit ē cultus & obſeruatio ꝑceptoꝝ vel ritū legis deum. & primū. qui catholicus. Et. q. de his que non cognoscūt⁹ ſ. ſolūmo. & ita. q. vnitas fidei.

Legem. Cal. vt de euangelio nec ei⁹ de aliis que obligāt⁹ intelligam da ſ. ꝙ mystice dicit.

Alleluia alleluia.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in saeculum misericordia eius. Quis loquetur potentias domini: auditas faciet omnes laudes eius? Beati qui custodiunt iudicium: & faciunt iustitiam in omni tempore. Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. Ut videamus in bonitate electorum tuorum: ut laetemur in laetitia gentis tuae. Confitebimur cum hereditate tua: peccauimus cum patribus nostris. Iniuste egimus: non intellexerunt mirabilia tua in aegypto. Non memorati sunt multitudinis misericordiarum tuarum: & irritauerunt ascendentes in mari rubro. Et saluauit eos propter nomen suum: ut notam faceret potentiam suam. Et increpauit mare rubrum & siccatum est: & deduxit eos in abyssis sicut in deserto. Et saluauit eos de manu odientium: & redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulantes eos: unus ex eis non remansit. Et credidit uerbis eius: & laudem ipsius cantauerunt. Festinauerunt & obliti sunt operum eius: & non sustinuerunt consilium eius. Et concupierunt concupiscentiam in deserto: & tentauerunt deum in inaquoso. Et dedit eis petitionem suam: & misit saturitatem in animas eorum. Et irritauerunt moysen in castris: aaron sanctum domini. Aperta est terra & deglutiuit dathan: & operuit super congregationem abiron. Et exarsit ignis in synagoga eorum: flamma combussit peccatores. Et fecerunt uitulum in horeb: & adorauerunt sculptile. Et mutauerunt gloriam suam: in similitudinem uituli comedentis fenum. Obliti sunt deum qui saluum fecit eos: qui fecit magna in aegypto. Mirabilia in terra cham: terribilia in mari rubro. Et dixit ut disperderet eos: nisi moyses electus eius stetisset in confractione in conspectu eius: ut auerteret iram eius ne disperderet. Et reprobauerunt terram desiderabilem: non credidit uerbo eius. Et murmurauit in tabernaculis suis: non exaudierunt uocem domini. Et eleuauit manum suam super illos: ut prosterneret eos in deserto. Et ut deiceret semen eorum in nationibus: & dispergeret eos in regionibus. Et initiati sunt baal phegor: & comederunt sacrificia mortuorum. Et inritauerunt eum in adinuentionibus suis: & multiplicata est in eis ruina. Et stetit phinees & placauit: & cessauit quassatio. Et reputatum est illi in iustitiam: in generationem & generationem usque in saeculum. Et irritauerunt eum ad aquam contradictionis: & uindicatum est propter eos a moyse. Quoniam exacerbauerunt spiritum eius: & distinxit in labiis suis. Non disperdiderunt gentes quas dixit dominus illis. Et commixti sunt inter gentes: & didicerunt opera eorum. Et seruierunt sculptilibus eorum: & factum est illis in scandalum. Et immolauerunt filios suos & filias suas daemoniis. Et effuderunt sanguinem innocentem: sanguinem filiorum & filiarum suarum quas immolauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: & contaminata est in operibus eorum. Et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populo suo: & abominatus est hereditatem suam. Et tradidit eos in manus gentium: & dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: & humiliati sunt sub manibus eorum. Multis uicibus liberabit eos: ipsi autem exacerbauerunt illum in consilio suo. Et humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et uidit cum tribularentur: & audiret orationem eorum. Et memor fuit testamenti sui: & paenituit eum secundum multitudinem misericordiae suae. Et dedit illos in misericordias: coram uniuersis qui captiuos habuerunt eos. Saluos nos fac domine deus noster: & congrega nos de nationibus. Ut confiteamur nomini sancto tuo: & gloriemur in laude tua. Benedictus dominus deus israel: ab aeterno & usque in aeternum. Et dicet omnis populus: fiat fiat.

Nicolaus

Aug. Aliquos in illo populo veros fuisse filios' abrae. Innit. paul' pl eos: Si nō i olū' ill' displacerā ē de. Et ut hoc cōmēdet hic ꝑmittus ꝑsalmus bil dñi de integritate amaricieti. Sz hic sequēs psalm' agit ſ inī qs. ſ. ut iniqs ſ solū iustitia ſ mia dei sed ē. De his legē scripsi psalmo. cū laudib⁹ dei⁹ gloria eoz q̄ venia ꝑcōz ſ. & exēpla eoz ꝑmemorat ſ ꝑs ēt peccatores vtuce appuit mia dei. vñ & ibi dicit ſ ultra scripſi. Cōfite mini d. Ihe legſ. & laudate. bonꝰ bon⁹. vñ hic ꝑsalmo pcti pōt accipi. q; quia ēt peccatis⁹ cū p.n. Sz ꝙ bon⁹ ē de⁹. in laude ē. & ſ laude ꝑsalmo. hic nō ſit pta pdo ꝑsalmo sine laude dei hꝫ ergo dī laudē. q; peccata cōfessē sine verbis q̄s ēt bonū ⁊ misericordē vtet sine ſ solo affectu cū hoc credit. Monet ergo ad gratiā actionē laudis & pdo. Cal. Petrus' reliqua patrū ꝙ hic ad misericordia dei ꝑtinet: laudet alijs ad candē misericordia cohortādo vt pplo dispiacito soleant. q; erat i adulto tpi agere gratias. Quis loquetur. Cal. Hic q̄ misericordia petit ipleri videtur ad oīnos operū ⁊ admirabo aut: Quis loquetur.

Beati q̄ custodiunt. Aug. Dei qui legē. Beati q̄ custo. iudi. ⁊ faciūt

De lyra

mortui: hs nō ponunt hꝫ ordinē hystorie: ꝑter qđ ꝑmitto illā partē iudit sam. de igitur: Misit moysen seruū suū. ad liberandū filios israel de egypto. de qua milliōe habet Exo. iij. o Aaron qui elegit ipsū. Dñs enī adiūxit moysi: p eo loquere multitudini. eo q̄ erat eloquēs. hꝫ q̄ vt Exo. iiij. Aaron frater tu⁹ leuites scio q̄ eloquēs sit &. legſ: Ipse loquetur p te ad ꝑplm. p Posuit in eis verba signoꝝ suoꝝ. illa. n. signa habent virtute diuina ad ꝙ ihs moysi ⁊ aarō. iō ad hoc cōmendāt ꝑcipiēter vt: Posuit in eis verba signoꝝ suoꝝ ⁊ ꝓdigioꝝ in terra cha. i. terra egypti nō nic ſuprādicta. q Misit tenebras & obscu. illa fuit plaga egypti nona qz fuerūt tenebre palpabiles i terra egypti: ita q̄ trib⁹ diebus nemo vidit fratrē suū nec mouit ſe de loco i quo erat. vbicūq; aūt habitabant filij ſ rael lux erat Exo. x. r Et nō exacerbauerunt ser. suos. q; ei⁹ pharao ꝑo mittebat penitentiā: de⁹ remouebat plagā. ⁊ sic dolorabat sua sermoni. o Conuertit aquā eoz in sanguinē &. hoc fuit ꝑma plaga q̄ hꝫ Exo. vii. t Et dedit ter. eoz ranas. in tāta multitudine q̄ intrabāt ola loca ⁊ of ficinas egyptioꝝ. ⁊ hoc fuit secūda plaga q̄ habet Exo. viii. v Dixit & venit cynomia. i. musca canina. q̄s ea hoc venerūt multe graues ꝑsti generis. ⁊ hoc fuit ꝑta plaga q̄ hꝫ Exo. viii. x Et cyniphes i oībꝰ. ter rā. hoc fuit tertia plaga Exo. viii. y Posuit pluuias eoz grādinē &. ⁊ ista fuit septa plaga i q̄ grādo ⁊ ignis mixta ꝑmer ferebāt Exo. ix.

z Et percussit vineas eoz & ficulneas eoz &. Sexta ꝑs ſm cassiodo rum. Aug. superī⁹ eas mala intulit inimicis ir racionalibus iustitia dei ap plit. nūc que bona eis tpalia misericordia dei ostēdit: dolo superī⁹ malicia. q; inimicis eoz iustitia dei intulit.

Aug. Ita incipit biblia ante ter agentibus in heremo facta sunt.

Deficit. Aug. dant ad sustentationem infirmoz.

Coturnix. Aug. que ēt caro: ergo hic non de amaricatione iniquo rū. ſ. de fide electorum loquitur: tpli intelligendi sunt pene vnde amari cantium murmura ꝓmerentur.

Quoniam memor. Aug. Dño oīnus beneficijs. deuo cōmendat in abrahā meritū fidei. vnde subdit qſ. m. ſ.

Et dedit. Aug. Nouit. pter ista cū cetant. sedvt ea ad domū eccl̄ā referant vt custodiant iustificationes eius.

Nicolaus

Hic ponit: Ihs laudauit p prodauit. a Misit ter. & soluit eū. audito q magistū q̄ placuit q̄ optime ter̄ptat' fuerat Sonia pdā. Bell. xli.

b Cōstituit eū dñs do. luc. co q̄ p interpretationē Sonā sal cognouit cuz habere spūs dñi Bell. xli. c Et pncipē olis pol. fur. Hs q̄ de Bell. xli Dixit quoq; rursū pharao ad ioseph: Ecce constituī te sup uniuersā terrā egypti. d Ut erudiret pn. ei⁹ al. q; nō hactenus Glaz nisi humanit' acqsi tā p exercitiū studiū; q̄s promouit i terra egypti. vt bt. j. metaphy. tbi:

Primo genus sacerdotū vacare posita l. al. c Et senes ei⁹ pru. docere. q; nō solū docuit eos de diuinis. ſ ēt de agibilibus humanis. f Et in traui tūr in egypti eū filijs & familijs eoz. & hoc ad mandatū ioseph. vt possent ibi viuere famis tpe. vt habet Bell. xlvi. g Et iacob accola fu it i terra cham. i. in egypto ſ ic nominat' eo q̄ metraim a quo denomina ta ē egypt' fuit filius cham. Bell. x. vnde etiā q̄n in ver. bt egypt' in latio in hebreo bt metraī. h Et aurit populū suū vehemēter. i. dño cui' po pulus videbat iacob & filij ei⁹ eo q̄ eū colebāt alijs ad idolatriā declinan tibus. i Et firmauit eū sup inī. ei⁹. q; ppter potentiā ioseph timebant eū de cognatione ei⁹. k Cōuertit cor eoz. Legitpotest. l Et odi rent pu. ei⁹. ſ filios ſ ad. q; sicut de Exo. i. Surrexit rex nou⁹ in egypto: sed. ita q̄ ad amicitiā ſ nō ducebant vitā eoz. vt de ſ dicē. m Et posuit eis in facie ei⁹. i. in filios ſ. q; ter egypti p̄pit obliscebāt⁹ vt in parte hebraq̄ interficerat masculos simulando q̄ pasti fuissent aquis Exo. i. n Misit moysē. Hoc ē quarta pars i qua describit nouē morſ. & pmo ponit miracula facta i egypto. r̄ facta i deserto. tbi: Dedit grando. Circa sed ponunt plura de miraculis factis p filijs israel tpore

[illegible] & audes dei dicit opa preceptorū ei⁹. que ipse facit in fidelib⁹ [illegible] in nobis velle bonum & perficere. vt ait apostolus. Quis ergo loquetur potentias dñi. i. quomodo & que deus potenter operatur in suis [illegible] laudes ei⁹. i. opa preceptorū ei⁹ que & si non oīa audita fiant. inquātum [illegible] laudandus est. Et [illegible] opera [illegible] vel opa [illegible] laudandum est. quasi [illegible] sufficit facere vel loq[illegible]. Et sicut misericordia [illegible] Et accepit [illegible] laudes [illegible] loqui potentias vel omnes laudes facere vel. i. [illegible] ad hoc. Et iudicium & iusticiam. q: beati sunt qui [illegible]

Ad videndū. Aug. Ut videamus in ea bonitate quā cōstas elect. i. [illegible] tu videamus. [illegible]

Ut lauderis. Aug. [illegible] vt laudemus [illegible] vt videamus & letemur & laudemus cū hereditate tua. Uel vt videamus nos in bonitate electorum. i. [illegible] vt faciamus [illegible] Et visita

pore. Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos i salutari tuo. Ad vidēdū in bonitate electorū tuorū ad letādū in leticia gētis tue: vt lauderis cum hereditate tua. Peccauimus cū patribus nostris: iniuste egimus iniqtatē fecimus. Patres nostri i egypto non intellexerūt mirabilia tua: nō fuerunt memores multitudis misericordie tue. Et irritauerūt ascēdētes i mari: mari rubro. Et saluauit eos ppter nomen suū: vt notā faceret potētiam suā. Et increpuit mare rubrum & exiccatum est: & deduxit eos i abyssis sicut in deserto. Et saluauit eos de manu odientiū: & redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulātes eos: vnus ex eis non remāsit. Et crediderunt in verbis ei⁹: & laudauerūt laudē ei⁹. Cito fecerūt obliti sunt operum ei⁹: & nō sustinuerunt cōsiliū eius. Et concupierūt concupiscētiā i deserto: et

Cas. Duo sunt que beneficia cōmendant. intellectus & memoria quorum verūq in eis redarguit. Et primo intellectum ait: non intellexerunt mirabilia.

Irritauerūt. Aug. Timētes deū & desperantes post tot in egypto visa. Hec irritatio facta est cū egredientes de egypto. peruenerūt ad mare rubrum. vbi ita erāt constricti q ex vno latere erat mōs inuius [illegible] ex alio latere erat mare rubrum & a dorso erant insequentes egyptij. & pro his ceperunt grauiter murmurare obliti potētie ei⁹. Sꝫ tūc mare diuisum est in duodecim diuisiones & nulla trib⁹ ausa fuit transire [illegible] meruit inter alias regni priuilegium vel principatum obtinere.

Sicut in deserto. Aug. Ut vbi fuerunt abyssi. factū ē siccitas vt desertum vbi non sunt aque.

Redemit eos. Aug. Quo precio. q. d. nullo: sed i figura baptismi factū est in quo redimimur de manu diaboli sanguine xpi. vñ & mare rubeum dicit quo colore sanguis figuratur.

Et crediderunt. Aug. Ecce dura corda iudeorum que non ante sed post miracula crediderunt: melius fuit promittenti credere.

Cito fecerunt. Tertia pars vbi exponit peccata que post exitum fecerunt. nec tamen defuit eis misericordia dei per Moysen placati. Ud correptio per iusticiam dei in quosdam per moysen vindicantis.

Cassiodo. Cito fecerunt. Summa celeritate mutati sunt a credulitate & laude vt murmurarent: non sustinuerunt. deus erat eis victualia daturus. Sed illi nimia festinatione anticipauerunt sub diffidentia petentes: non expectantes consilium eius: distulit enim deus dare vt probaret eos.

Concupierunt cō. Aug. Talis locutio vt laudauerunt lau. Cas. nimietas desiderij geminatione verbi ostenditur.

ad letandū. i. vt leteris in leticia gentē tue. i. vt facias gentē tuā letari et te. Et vt leteris cū hereditate tua. i. facias eā laudari in te. q: nō laudat nisi ppter te. Peccauimus. Secūda pars vbi enumerat peccata patrū que in egypto cōmiserunt & tn̄ a deo dicit liberatos.

Iniquitatem fe. Cas. Tercio idē dicit vt pura cōfessio appeat. tanto ei⁹ [illegible] soluitur quāto viuacius [illegible] dānat homo.

Mirabilia. Aug. q̄ per illa eis dare vellet. i. nō tēporalia: sꝫ eternum bonum. quod per patientiam expectatur. & ideo ipsi impatientes murmurarūt. & temporalibus beari voluerunt.

Nicolaus

seruauerit vsq in finem in bono opere saluus erit. sm̄ dictum saluatoris Math. x. a Memento. Hic consequenter psalmista implorat diuinam grām. & primo ponitur hui⁹ supplicatio. secundo peccatorū confessio ibi: Peccauimus. tertio reiteratur dei deprecatio ibi: Saluos fac nos. Circa primum dicit: Memento nostri domine. conferendo tuam gratiā. iō subditur: b In beneplacito populi tui. q: suam gratiam habens placet ei. c Uisita nos in salutari tuo. i. ad saluationem nostram nō ad dānationem qualiter visitas reprobos. & q: salus eterna consistit in visione diuina. iō subditur: d Ad videndum. i. et facie ad faciem. e In bonitate electorum tuorum. q. d. ad hanc visionem solum perducuntur electi decedentes in bonitate finali. f Ad letandum in leticia gentis tue. q: illam visionem inseparabiliter concomitatur delectatio summa [illegible] leticia. g Ut lauderis cum hereditate tua. i. cum electis q sunt hereditas tua. h Peccauimus. q: vera humiliatio facit deprecationē nostram efficacem. sm̄ illud Ecclesiastici. xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit &c. iō psalmista hic deprecationi interponit peccatorū confessionem. & cum hoc recolit diuinorum beneficiorū exhibitiones. vt sic nō solum confiteatur peccata. sed etiam aggrauationem eorum ex diuinorum beneficiorum ingratitudine consurgentē. Et diuiditur in octo partes sm̄ octo peccata & dei bñficia. [illegible] psequendo. Primā [illegible] peccatum [illegible] populus videns tot dei bñficia & mirabilia i egypto [illegible] transitu maris rubri dicto moysi Exo. xiiij. Forsitan nō erāt sepulchra i egypto. iō tulisti nos vt moreremur i hac solitudine. & hoc ē q̄ dr: Peccauim⁹ cū patrib⁹ nostris. i. sicut [illegible] peccata imitātes. Et quia psalmista erat sanct⁹ [illegible] enumerat se [illegible] populo. i Iniquitatē fecim⁹. contra deū. l Iniuste egimus. contra primum. l Patres nostri in egypto non intellexerūt mirabilia tua. q: si bñ intellexissent deo de cetero firmiter adhesissent. m Non fuerunt me. multi. mi. tue. p eis egyptios multiplici

De lyra

ter affligendo & eos a flagellis preseruando: sicut p3 prece. fo. & hanc ingratitudinem patrum ostendit per effectum dicens: n Et irritauerunt &c. i. moysen super mare rubrum. & per consequens in eo dominū dicentes: Forsitan non erant sepulchra &c. vt preallegatum est. o Et saluauit eos ppter nomen suum. & non ppter iusticiam eorū. p Ut notā fa. po. suam. q: omnia opera dei ordinantur ad eius gloriam. puer. xvi. Uniuersa ppter semetipsum operatus est dñs. q Et increpuit mare rubrum &c. hoc habetur satis diffuse Exo. xiiij. r Et saluauit eos de manu odientium. i. egyptiorum persequentium eos ad occidendum. s Et redemit eos de manu inimici. i. de potestate pharaonis regis egypti. t Et operuit aqua tribulantes eos. i. pharaonem & eius exercitum eos persequentem. & sm̄ q dicitur Exo. xiiij. reuersum est mare primo diluculo ad priorē locum fugientibusq egyptijs occurrerunt aque & inuoluit eos dñs in medijs fluctibus. v Unus ex eis non remansit. sicut ibidem subditur: Nec vnus quidem superfuit ex eis. x Et crediderunt verbis eius. Dicit hic Rab. Sa. q filij israel timebant egyptios sequi eos in deserto per aliam viam quousq viderunt egyptios mortuos super littus maris. sed videntes tunc crediderunt verbis dei & moysi. y Et laudauerunt laudem eius. dicentes illud canticum: Cantem⁹ domino gloriose &c. Exo. xv. z Cito fecerūt. Hic ponit secūdum peccatum. i. murmurationis p defectu cibi & potus. vt habet Exo. xvi. & xvij. Item Nu. xi. de murmure pro defectu carnium. & xx. pro defectu aque. & hoc est quod dr: Cito fecerunt. i. parum steterunt in dei laude. a Obliti sunt operum eius. quibus eis prouiderat in periculis maioribus. b Et non sustinuerunt consilium ei⁹. i. non expectauerunt sufficienter tēpus in quo deus disposuerat eis subuenire sm̄ consiliū voluntatis sue. sꝫ peruenerunt illud murmurando sine ratione. c Et concupierūt concupiscentiā in deserto. i. carnium. vt dictum est. d Et tentauerunt deum in inaquoso. i. in loco aqua penurioso. & dicit tentauerunt q: nō solū petierunt

Saturitatem. Non est hec saturitas de qua dr. Beati q esuriunt & sitiunt iusticiam.

In animas. Aug. Animalitatemq sustentatur esca. vnde & i euāgelio. Nonne anima est plus q̄ esca?

Aug. Uel alauit voluntas que desyderando petierat copia vinceretur.

Saturitatē sequitur fastidio. vnde subdit: Et irritauerunt. Cas. honoris ambitione inuidendo Moysi i cas. & aa. sc. Hec irritatio fuit pro sacerdotio q̄ habebat aaron & filij eius.

Aperta ē terra. Cas. Ho. Laus delīq̄ suorum [illegible] qualitas pene facta indicat: a terra vorantur. q terrena sapuerunt.

In synagoga. Cas. Chore namq & ducenti quinquaginta cū eo volentes hic sacerdotiū aaron acceperunt thuribula vt adolerēt incēsū: ideo diuino igne cōsūpti sunt.

Peccatores. Aug. Non ait peccantes q̄ & bonis peccatores: valde iniquos & grauib⁹ sarcinis peccatorū onerātos.

Et fecerūt. Cassio. Absentiā moysi nō tolerātes eorum ipse in vertice montis synai moraretur vt acciperet leges fecerūt vi. Oreb. Cas. Interptaf caluaria. vbi crucifixio facta: vt iam tunc pdiceretur in eo nomine peccarent. vbi posteri eorū erāt dñm crucifixurū. i. in eo loco q ēꝫ nominis interpretationem designat locum vbi iudei crucifixerāt dñm. Hoc ipatientia iudei fecit. sicut oia mala ex ea nascunt. In similitudinē. Aug. nō ait in similitudinē sꝫ in similitudine. Et ē talis locutio vt supra: & crediderūt in verbis eius.

Obliti sunt. Cas. Magna obliuio. q̄ est i memoria si nō liberatio.

Terribilia. Quia aduersarios afflixerūt: & illis quem timere deberent monstrauerunt.

Stetisset in confractione. Aug. Dicens si nō dimittis illis. dele me

tentauerunt deum in inaquoso. Et dedit eis petitionē ipsorum: & misit saturitatem in aias eorū. Et irritauerunt moysen i castris aaron sanctum domini. Apertā ē terra & deglutiuit dathā: & operuit super congregationē abirō. Et exarsit ignis i synagoga eorum: flāma cōbussit peccatores. Et fecerunt vitulū in oreb: et adorauerunt sculptile. Et mutauerunt gloriam suā: in similitudine vituli comedentis fenum. Obliti sūnt deū q saluauit eos q fecit magnalia i egypto: mirabilia i terra chaz: terribilia in mari rubro. Et dixit vt disperderet eos: si nō moyses elect⁹ eius. stetisset in confractione i cōspectu eius. Ut auerteret irā eius ne disperderet eos: et pro nihilo habuerunt terrā desiderabilē. Nō crediderunt verbo eius & murmurauerunt i tabernaculis suis: nō exaudierunt vocē domini. Et eleuauit manū suā sup eos: vt psterneret eos i deserto Et vt deijceret semen eorū in nationib⁹: & disperderet eos in regionib⁹. Et iniciati sūt beelphe

a illo tuo. Quantū valet intercessio sanctorū. Securus moyses de iusticia dei q̄ eū delere nō posset: ipetrauit misericordiā. hic q iuste gerent.

Ut auerteret iras. Hec aqua contradictiōis & lamentationis filiorū. vñ de vehementius iratus deus. & tamen postea misertus.

Et pro nihilo. Quarta pars vbi iterum & alia peccata enumerat. & per phinees placatum deum dicit.

Non crediderūt v. e. Aug. Consipierunt quod per illam significabatur eternū bonum vere desiderabile: vel si crediderunt & per parua ad magna vocaret. Nisi ait quid magnū terra illa significat ad quod inuitarent: nullo modo culparentur. q p nihilo habuerunt eā. Cū⁹ temporale regnū et sancti p nihilo ducūt. vt hierusalē que i celo ē sic desiderabiliter ament sꝫ infidelitas merito arguitur. q: in eo q habuerunt eā p nihilo crediderūt verbo dei. per parua ad magna ducetis. & festinantes hic esse beati: non sustinuerunt consilium eius.

In tabernaculis. Cas. Murmur. q: hoc nō laborātib⁹ sꝫ ociosis contingit: vnde maior in vidia criminis crescit.

Et eleuauit. Cas. Hec iusticia dei permittitur. vt secuta pietas magis glorificetur: que pietas in sequenti ostendit: vbi interuentu phinees deus placatus est.

Et iniciati sunt. Cas. Uel cōsecrati sunt quasi nō modo ad tēpus colerent. sed grauiore excessu & vehementiore ira demonibus deuouebant filios.

Aug. Et iniciati. s. Ac si quaz diceret q aliqā hanc indignationem dei placauerit adiūgit: Et iniciati sunt & irritauerūt: & multiplicata ē i eis ruina. Qꝫ ad hoc distulerit q leuauerat manū ad psternendos: vt dari in reprobū sensū et hoc admitterent. s. crimē idolatrie. & in tāto crimine euidēti iusticia punirent. & tātū fuit hoc scelus eorū: vt de⁹ nollet aliter placari.

Nicolaus

petierūt aquas ad sitim suā releuandā: sed et ad explendū sensibili experimento si deus est in eis vel non. sm̄ q dr Exo. xvij. a Et dedit eis peti. ipsorū. i. carnes & aquas vt plenius continet in locis preallegat. b Et misit satu. i aias eorū. q: dedit eis carnes aduescendū vsq ad mēsem integrum. ita q̄ verterent eis in nauseā ex nimia repletōe. vt hꝫ Nu. xi. In hebreo & in trāslatōe Hiero. habet: Et misit tenuitatē in aias eorū. i. defectū viuificandi corpora. q: sicut dr ibi: Adhuc carnes erāt in ore eorū. & ecce furor dñi concitatus in populū percussit eū plaga magna nimis. vocatusq ē locus ille sepulchra concupiscentie. ibi. n. sepelierunt populū q desiderauerat carnes. c Et irritauerūt. Hec ē tertia pars in qua describit peccatū seditōis chore & sibi adherentiū. q p ambitione sacerdotii mouit seditionē cōtra moysen & aaron. Nu. xvi. put ibidem diffusius fuit dictū. & hoc ē q̄ dr: Et irrita. moy. i ca. aarō scꝫ dñi. i. cōsecratū ad fungēdū sacerdotio corā dño. sꝫ q hꝫ Leuit. ir. Irritatio aūt illa fuit: q: chore & sibi adherentes dixerūt eis. sufficiat vobis. q: ois multitudo sctā ē. q. d. debet vobis sufficere q̄ sitis in eodē gradu cū alijs. vñ subditur ibidem: Cur eleuamini sup populū dñi. d Apta ē terra & deglu. dathan &c. put diffusius tradit Nu. xvi. e Et exarsit ignis i sinagoga eorū: & interfecit. cc. quinquaginta viros q offerebant incēsum tanq̄ vendicantes sibi illicite sacerdotiū. vt habet ibidē. f Et fecerūt. Hec ē quarta ps i qua describit peccatū adorationis vituli. tn̄ illud fecerūt tpe immediate prescriptā. sm̄ q habet Exo. xxxij. & hoc ē q̄ dr: Et fecerūt vitulū in oreb. i. ppe montē oreb. g Et adorauerūt sculptile. & ponitur hic sculptile p cōflatili: q: vitulus ille nō fuit fact⁹ p sculpturā sꝫ p fusurā. vt hꝫ Exo. xxxij. ppter q̄ i hebreo & in trāslatōe Hiero. hꝫ: Et adorauerūt cōflatile. q̄ est verū q̄ ē nomē idoli. iō ponit hic vnū p alio in trāslatōe cōi. h Et mutauerūt gloriā suā. i. deū verū i quo debebant gloriari. & q eos de terra egypti [illegible] i In similitudinē vituli co. fenū. q ē aial irrōnabile: & p cōsequens a dignitate. k Obliti sunt deū q sal. eos. de seruitute dura egypti. l Qui fecit magnalia in egypto. egyptios multipliciter flagellando. m Mirabilia i terra chā. i. in egypto sic nolata rōne supradcē populū israel a plagis egyptiorū pseruando. n Terribilia in mari ru. pharao

De lyra

nē & ei⁹ exercitū submergēdo. o Et dixit. s. dñs. p Ut disperderet eos. ppter eorū ingratitudinē. q Si nō moyses ele. ei⁹ ste. i. contra. suis orationib⁹ impediendo effectū diuine vindicte. vnde dicit ei dñs Exo. xxxij. Cerno q ppłus iste dure ceruicis sit: dimitte me vt irascat furor me⁹ contra eos & deleā: & ibidē subdit: Placatusq ē dñs &c. & sic p3 sensus eius q̄ subdit: Ut auerteret iram ei⁹ &c. r Et p nihilo. Hic incipit [illegible] in hebreo & in translatōe Hiero. & ē quinta pars in qua ponit peccatū rebellionis qꝫ populus territus sermone exploratorū voluit reuerti i egyptū. put diffuse tradit Nu. xiiij. & h ē q̄ dr: Et p nihilo ha. ter. deside. i. terrā abūdātē pmissā lacte & melle fluentē siue manātē. eā enī pro nihilo habuerunt qꝫ in egyptū reuerti voluerūt. s Nō crediderūt verbo ei⁹. quo pmiserat eos introducere in terrā illam. t Et murmurauerūt in tabernaculis suis. sm̄ q dr Nu. xiiij. Igitur vociferās eis turba fleuit nocte illa. & murmurati sunt cōtra moysen & aarō &c. de nocte ait manebāt intra tabernacula. v Et eleuauit manū suā super eos vt psterneret eos in deserto. sic. n. data ē cōtra eos sna diuina vt oēs q numerati fuerāt a. xx. annis & supra nō ingrederent terrā pmissionis. sꝫ morerent in deserto preter caleph & iosue: Nu. xiiij. x Et vt deijceret semē eorū in nationib⁹ &c. illa pena fuit tūc cōminata. sꝫ precib⁹ moysi ipedita. y Et iniciati sūt. Hec est sexta pars i qua describit peccatū ppłi israel in idolatria beelphegor. quod plenius describitur Nu. xxv. Circa quod sciendum q Ninus rex assyriorū q condidit niniuē. patri suo mortuo belo nomine imaginem fecit quā [illegible] & [illegible] confugientib⁹ ad imaginē parcebat. ppter quod homines ceperunt illi imagini exhibere diuinos honores. & inde deriuata ē idolatria ad alias gētes. & similiter nomē idolorū. q: sicut assyrij idolū suum vocauerūt belū: ita alij bel. vt babylonij. & alij beel. & alij baal sꝫ varietates idiomatū. Moabite aūt idolū suū vocauerūt beelphegor: de quo hic agitur: & ē nomē cōpositū ex duob⁹ integris. s. beel & phegor: q̄ ē nomē montis vbi colebat. Igitur balac rex moabitarū de cōsilio balaā misit puellas pulchras & nobiles ppe tētoria filiorū isrł vt p eas inducerent ad idolatriā & sic de⁹ offenderet cōtra populū isrł. & aliq de ppło lasciuiēs accedebāt ad eas. & cū vellent eas cognoscere nō assentiebāt eis [illegible]

ait vt ydolorū cultū plecteret. q cognitus interfecit. nō odio eoꝝ. sed zelo dei quo tanto populum cū⁹ malor incultus futurus erat si viuer auert.

Et dixit ꝑdere. Cal. Videlz mōrē in generali pturbatōe sed⁹ ipse adhibuit deū aliquos adiuuare. et placuit vt ita fieret. Posset dici: Et machinatus fuerit. Sz actus dicit ꝑcessus. q⁹ in ipso machinat um ato dei facta magis placula. cotio q⁹ opera no. q⁹ qui bene agit erat

Et reputatum ē. Aug. Deꝰ q nouit qđ in abscondito populi sit fa cit reputarit hoc fa ctum esse in iusticiam. non solum q̄dā genera to de Abraā. sz oēm.

Et irritauerunt. Cal sed dicitur pro vt agit de aqua contradictionis ⁊ de imolatione filioꝝ: vnde vehemēt⁹ irritus ē. ⁊ ni pcitus mlier tus. Qualiter irritauerunt in admonitiōe ⁊ ꝓuocauerunt ꝓphetā hāc dicitur ē. Et mlc irritauerūt

Et vsti. Cal. Hoc intrauit a ꝓcessū qđ dixit. i alio miraculo. hoc. n. ante dixit q̄ omia alia certa fide gessit. ꝑ murmure ꝑpli licito nō tenuit fidacia qualem debuit.

Aug. Et vltus. Quasi hoc nō posset deus facere q̄ tanta ꝑ ante fuerat: dubitanter cum ꝑcipit. q tu alio ti dubitaret. de hoc aut hac fola pena contẽt⁹ ē. q⁹ nō intrauit terrā ꝓmi nō ei alterat⁹ ē. a regno gratie dei.

Sentco. Septies ll loes populos q̄ terrā ꝓo mittionis ꝓfidebant.

Effusum ē. Cal. ter ra gnationē data ꝑ pre mia vocis eſt ꝓcedendi bus in ruinā. quia gentium conſuetudine facte ſunt idolatre.

Et imolā. Aug. Nec ⁊ ſi filia non narret hyſtoria ēt hic prophe

Nicolaus

cia ꝑt idola attraxerit. vt poſſi fuit plen⁹ Mu. ere. ſi quo ſecuta fuit dei ira ⁊ populū ⁊ plaga magna: hoc ē q⁹ dr: Et imolauit filios ſuos. i. ſuos populū ⁊ plaga magna: hoc ē q⁹ dr: Et imolauit filios ſuos. i. ſuos applicuit ſibi cultui ydoli. a Et comederūt ſa. mortuoꝝ. i. de carni bus ydoli ydol imolatoꝝ. b Et irritauerūt eū. i. deū. c In adinuē tionib⁹ ſuis. i. in pcio ſtudioſe ad eius facē. d Et multi. i. in eis ru. q⁹ etc occiſi ſunt. xxiiim. milia hoīm. vt ibidē dr: e Et ſtetit phinees ⁊ placauit ydolatras. q⁹ occidit carnes duas trib⁹ ſymeonis cū muliere madianite f Et placatus. i. deꝰ p hāc bonā q̄ſi. g Et cessauit quaſ. i. plaga a ſi lijs iſrl. h Et reputatū ē ei ad iuſticiā. q⁹ ꝓter hoc factū fuit cermſica tionis ⁊ ꝓ. q⁹ ſacerdotiū. vt ibidē dr: i In ge nerationē ⁊ ꝓ. q⁹ adhuc illud factū recolit in memoriam iuſticie ſpiritus. ſancti. quod plenū ꝓnūt Mu. ere. ⁊ ꝓfigit aſi factū ꝓcedens licꝫ poſt ſcri bat. q⁹ ꝓlamite ſi ſcp tenet ordinē hyſtorie. ⁊ hoc ē q⁹ dr: Et irritauerūt eū. i. deū. l Ad aquas con. ad⁹ ipantiter ⁊ ꝓtinoſe locuti ſūt ꝑ moyſen ꝓpter aquas dictas. ⁊ ꝓ pleqnos ꝓra vltꝫ nō expectantes debite et⁹bene placitū. m Et vexatus ē moyſes ꝓpter eos. i. turbat⁹ mōte inratum ne ſoꝛa ofi qⁿ dr. dixit ⁊ aarō fratri ſuo: Ascendite ad montē. n Et ſepultus eſt aaron ibi. ſcꝫ in ſepulchro ꝓpter q⁹ ꝓmiſſo ꝓpter q⁹ ꝓmiſſo petrā ꝓcuſſit ⁊ nō ſanctificauit me coram filijs iſrl. ideo nō introibit⁹ vos terrā quā dabo eis. o Et ſupputauerūt. i. ꝓcauerūt ſibi. ꝑ ſacrificia ſua. ꝓ Et effudit ſanguinē innocentē. ſanguinem filiorum ſuorum ⁊ filiarū ſuarū

quos ſacrificauerūt ſcalptilibus ⁊ q⁹ fuit hoc ꝓmiſſo ꝓmiſſo mōtis ſancti

chanaā. ⁊ Et interfecta eſt ⁊ terra ⁊ Leuiticum iuſt in ſanguinib⁹: ⁊ contaminata ē ꝓphani. in operibus eoꝝ: ⁊ fornicati ſunt ⁊ Adulterina ſuperſtitionibus poluit ⁊ quaſi ꝓmiſſa vindicta ex ira eſt. ⁊ ita non eſt in deo. ſed q⁹ ſimilitudinem.

in adinuentionib⁹ ſuis. ⁊ Et irā tus ē furor⁊ dominus ꝑ populū ⁊ ſuū non ſic ꝓ perditionem ſed obſignatum. q⁹ ſuā hereditatē ſuā. Et trādidit eos in manꝰ gē tium: ⁊ dominati ſunt eoꝝ q odērūt eos. Et tribulauerūt eos inimici eoꝝ: ⁊ humiliati ſūt ſub ⁊ ſcd ꝓmiſſa.

manib⁹ eoꝝ ⁊ ſepe liberauit eos ⁊ Aug. hoc eſt quod ſupra dixit. non ſuffragarent conſilium eius. Cod⁹ quod eſt de et. ruia.

⁊ Ipſi aūtem exacerbauerunt eū ⁊ Idem ⁊ illos ſuos in ꝑſilio ſuo: ⁊ humiliati ſunt ⁊ Non eſſent indigni ꝓmiſſi ſi ꝓmiſſa miſericordia non ſuſceſſit eos ⁊ ſemina mali. recordie

iniqtatibus ſuis. ⁊ Et vidit cum tribularentur: ⁊ audiuit oſonē eorum. Et memor fuit teſtamen ti ſui: ⁊ penituit eū ſecundū mul titudinē miſericordie ſue. Et dē ⁊ Aug. eterni quaſi ꝓſpiciens ad abrahā. ⁊ ꝓpitiabitur ⁊ ꝓ plurimi dicit. q⁹ quaſi ꝓpti um ronū habet. ⁊ ideo eſt miſer eoꝝ deꝰ.

dit eos in miſericordias: ⁊ ꝓſpe

De Ira

debāt. vt dixi fuit i ii⁰. Joſue. ⁊ ſic tracti fuerūt ad idolatriā eoꝝ. ⁊ hoc eſt q⁹ dr: Nō diſpdiderūt gentes: ⁊ ꝓ. q⁹ dr: Et imolauerūt filios ſuos. ⁊ filias ſuas demonijs. q⁹ i idolis colebant. ⁊ ex hoc apparet homina ꝓ idolatrie i filijs iſrl. ut nō ſolū imolabāt demonijs aliaſia i cul tu dei. ſz et. plē ius. quā nāliter diligūt. ⁊ cōſeruant bruta aialia q⁹ ſunt ſeroda. q Sculptilib⁹ chanaā. i. chananeoꝝ iter eos habitātes. vt dixi i. r Et infecta ē ter. in ſan. i. polluta ⁊ ꝓfanata ē. ſz q ſubdi tur: Et ꝓfanata ē xē. s Et fornicati ſūt. i. idolatr aucrunt. q⁹ idola tria fornicatio notat in ſcriptura. q⁹ i ea recedit ala a ſpōſo ſuo vero. i. deo. t In adinuentionib⁹ ſu. i. ſtudioſe ⁊ cū magna diligentia acquiſitis.

v Et irat⁹ē. Dic ꝑter ponit pena q̄ ē aucti⁹ plni ſubtracto ⁊ aduer ſarioꝝ oſtatio. ⁊ hoc ē q⁹ dr: Et irat⁹ē furor eius. In quo notat grauitas culpe dei. puocātis. x Et abominat⁹ē hereditatē ſuā. i. ſuos iſrael q⁹ di ciūtur dei hereditas in ſcriptura: q⁹ ꝓter peccata ſua fuerūt reiecti a poſſe ſione diuina ſicut ciuus abominabilis reꝓcitur. y Et tradidit eos in manus gentium. idolatrie dedicarum. z Et oſtati ſunt eoꝝ q odie runt eos. ⁊ ſic q⁹ oſtio precedenti grauiꝰ affligerūt eos. ſō ſequit: Et multi lauerūt eos xē. a Et hōſtiati ſūt. eoꝝ deo. b Sub manib⁹ eoꝝ. pena ſiſtera pāte ela intellecti. c Sepe libe. eos. ſicut ꝓ ex ꝓcurſu ſtoꝛ Judicū. q⁹ officiū ab inimicis afflicti humilitē deū deprecabant. ſuſcitabat ipſis iudicē ad eoꝝ liberationē. Hm q⁹ dr Judic. ii. C. Cū ꝓtā iudicem ſuſcitaret in diēb⁹ eius. flectebat miſericordia: ⁊ audiebat afflictoꝝ gemi tus: ⁊ liberabat eos de ꝛnib⁹ vulneriū. d Ipſi aūt exacer. eū i ꝓ. ſuo. q⁹ multa culpe ꝓcreſcebāt ſuper liberi ꝓmiſſi: ⁊ nō q⁹ deꝰ. e Et hōſti. ſūt xē. ⁊ ꝓ ſi ⁊ q⁹ dr: f Et memor fuit xē. ſuū. i. ꝓmiſſi ſui ꝓ moyſen dei Deut. xxx. g Sū ad cardines celi fuerūt diſſipati. i. ꝓpt ꝓcā tua. Ide retrahebat te dñs de⁹ tu⁹ ſi ſis ꝓpenitēs. ⁊ aſſumet atq⁹ introdu cet i terrā quā poſſederūt ꝓres tui xē. q Et pēnit xē. ad modū ꝓnūtis ſe habuit q̄ quos captiuauerat ac captiuitate reduxit. h Et oſtū eos in miſericordia

Psalmus CVI

Dicant ꝓres ⁊ confiteant⁊ de iuſtis fuerunt quos dedit in miſericordiaꝝ ⁊ hoc in conſpectu omnium q c.c.d ciuitatium. vt eos gratius mirarentur que prius eos deſperarunt. Ideꝫ eccam demonſtrui liberi facti ſub quibus fuere captiui.

Saluos fac nos. Cal. Sequta pars. Jam copta laudis dei explet⁹ pic dicitur. quod futurum vidit: vt eccleſia de oīb⁹ gentibus congregāda ⁊ laudes eternas cantet.

Aug. Salutē ſ. n. Quaſi dedit miſericordias in conſpectu oīum ꝓpter ⁊ angliorum ei⁹. qui captiuos tenebant quos electa perfecit dyſ ſine ſanitate ⁊ Saluos fac nos. vnde hic erat vt perficiat ſalutem. vel ſeruat hic eſtimem qui dominus in euangelio ꝓ. q⁹ agit de electiōe de mentis. poſtea de ſanitate. Tertio de gloificatione. vbi ſubdit: Et gloriemur in laud. t. Sic enī dixit dominꝰ in euangelio. Et ecce ſitio domenta ⁊ ſanitates perficio. hodie ⁊ cras. ⁊ tertia die cōſummor. i. perficior occurrentibus omn⁹ mei virtꝰ perfectum in meipſa ⁊ ea ꝓ plantatione chriſti. Per que notāt tres ſta tus chriſtiane religionis duo in preſenti. vbi mo remur. Tertius in futuro vbi triſphabimus. Primꝰ eſt in penitentia. Secundus in iuſticia. Tertius in gloria. In quorum ſignificatione ecclia legitur inuenta teſtamento tres ꝓcipue feſtuitates. i. paſcha ſpentheos cōten⁊ ſcenopegia. In paſcha imolabatur agnus. ⁊ comedebatur azimis cum lactucis agreſtibus ⁊ ſpicis igni torrebant per que ſignificat⁊ car nis mortificatio. ⁊ penitētie amaritudo. In pentheoſte. nouū panes cum nouis fructibus offerebantur: per quod intelligitur iuſtitie ſtatus ꝓ quas in nouitate vite ambulamus. In ſcenopegia que erat feſtiuitas tabernaculoꝝ. offerebatur de cūctis fructibus anni in templo: ꝓ quod ſignificabatur ſtatus future conſummationis. quando ſancti. in immortalitate dedicati venturi eſt exultatione portantes manipulos ſuos. Jſte tres ſtatus ſigni ficati ſunt ꝓ ea q̄ ſamaritanus circa vulnerati fecit. Jnfudit. n. ꝓ⁹ vinum poſtea oleū. poſtea vtrit illi: wade ſanus facꝰ es. Jnvino intelligit⁊ ſcriptr penitentie. In oleo lenitas iuſtitie. Jn eo q⁹ dicit: vade ſanus factus es cō ſummatio glorificationis eterne. Hi quoq; idem ſignificantur per tres di es q⁹. t. crucis ſepulture. ⁊ reſurrectiōis. Jlli ergo tres ſtat⁹ ſignificantur ꝓ filia tria predicā que vbi dicit. Per electionē quoꝫ demonſtratā penitentia

Nicolaus

eos in miſericordiaꝝ xē. i hoc ꝓs de manifeſte regie inſta quē de captiuitate in regni reſtituit. h Ps iſrael. cxxiii. ⁊ de ioachin rege iuda quē ex ba bylonia de carcere abſtulit: ⁊ inter maiores regni ſui ꝓtinuit. vii. Reg. vlt. a Saluos fac. Hec eſt vltima pars hui⁹ ꝓſalmi: in qua reſumit ꝓſalmiſta ſuā oꝛationē ad ꝓpū iſrael liberationē. d. Saluos fac nos deus noſter. de ſeruitute ⁊ angustijs in quas populus nr⁹ ꝓ ſuis ꝓ in diuerſis terris. q⁹ a tpe iudicum fuit populus iſrl frequenter captiuatus a diuerſis gentib⁹. b Et congrega nos de nationib⁹. in loco tui ceteua. i. in iudea. c Vt cōfi. no. ſanc. tuo. ꝓfitēmur tue laudis.

d Et gloriemur in laude tua. in ꝓſti per q⁹ ⁊. in futuro ꝓ gloriam. e Benedict⁹ deus dñs iſl. i. ab⁹ q̄ facit ⁊ facier nobis i aduerſis ⁊ ꝓſperis. f Et dicat. i. dicat. q⁹ debuit. q⁹ operatus vellē futuro ſdicamus. q⁹ fiat. In hebo hēt: dicat. q⁹ ſignificat ſtabilitatē ſtrag. ⁊ ꝓpē. h ſi mh xē.

h Confitemini deo. Huic ꝓalmo ꝓmittē tal ratio⁊ de

CVI.

c hoc Alleluia. ⁊ ꝓs ſnia ex ſuperadicio ſo. cili. De mā aūt huius ꝓſalmi dicit Aug. q⁹ ē gratiarū actio. q⁹ ꝓd ꝓphetie generali. ſcā ꝑ ꝛm quā ꝓſalmiſta ꝓmiſit in ſpū. ⁊ ad hoc inducit quod ſubdit: Di cant q⁹ redēpti ſunt a dño. Sit ſequtur vnde facta ſit illa redēptio: Q. ſitio eſtu ⁊ occaſu ab aq̄one ⁊ mari. Sz ifa ſequens nō cōſonat que memi nerāt⁊ log de redēptione per ꝛm facta. Q magis de liberatōe a ꝓcellis periculis corꝓalibꝰ. vt magis videbit⁊ ꝓcedendo. ꝓpter q⁹ Rab. Sa. dicit q⁹ ille ꝓ. l. quodā⁊ imitatio aq̄ q⁹ actione quotidiana liberatoeꝫ inuitamus a periculis ⁊ angustijs. Et ſic ſimilus ſatio mctionē iudicū vide tur mihi litteralis. Expoſito ꝓ. Augustinus magis miſtica videtur. nec valet motiuum quod ꝓ. ſi inducitur: Dicant q redēpti ſunt: Ab oc tu ſolis xē. q⁹ ſicut ꝓs ex occurſu libri Judicū ⁊ quinti Reg. illis ꝓcedē populus iſrl frequēter fuit captiuatus. ⁊ ſi nō totaliter eſt particulariter ab alijs poſſidentē terrarū in circuitu terre ꝓmiſſionis exiſtentiū. ⁊ ꝓ con ſequens inde ꝓtrahebant. redimi. ⁊ in illa reduci. Jgitur hm illū ſenſuꝫ

intelligitur. per qđ a peccatis nōdū amotꝰ ꝓ ſanctaꝝ perfectionē ſuſcipit Per tertiū vel cōſummationē future glorificationis electio intelligitur.

Jdē quoq; tres ſtatus ſignificantur ꝓ ea que ⁊ hic dicuntur. Primꝰ ꝓpeni tentie ſtatus notatur per hoc q⁹ dicit vadit in miſericordias in conſpectu olum. Secūdus iuſtitie ſtatus per hoc q⁹ dicit: Saluos fac nos. Tertius glorificationis ꝓ hoc q⁹ dicit. vt gloriemur ⁊ glo riemur. Augus. Et cum grega nos. xē.

Benedicte deo. Cal. Dei laus qđ ꝓpitius operat cantare. hoc nōc eſt ecclia de tanto bono leta.

A ſeculo vſq; in ſe culū. ab eterno in eternū. q⁹ ſine fine tendunt. hoc eſt tertia cōſumma tio corꝓis ejus in immortalitate. quod in ꝓſpto ꝓſalmi ocurrit ē. Mōtem to noſtri vſq; i. q⁹. t. ad videndū. ad letandū. vt laudetis cum h. t.

Alleluia alleluia. Aug. Hic ꝓſalmꝰ cōmē dat miſericordiā qđ ha buit ⁊ ſuplet bis alleluia. ⁊ hic quoq; bis. qa ē de vniuerſali ecclia q̄ cū ſint ex duplici pariet. i. gentili ⁊ iudeoꝝ in vno angulari ſapide colligē rā: Et meritoriꝫ plcan⁊ abba pater. cū ideꝫ ſit ab ba quod pater. i. vt ſic p duo alleluia ſa intelligamus duos populos quos intelligim⁊ p filia duo no mina que apoſtolus poſuit. Fuit idē ſignificantia. ꝑſal. CVI.

Confitemini. Aug. Docet hic ꝓalmus q⁹ ſumꝰ p nos iurati

c .i. c malitiaq̄ p miſericordiā dei dom. i. filij dei. ⁊ liberē⁊ ſingu lariter ſigillatim. q⁹ de q̄nos tēpꝛatib⁹ liberat. Pri⁹ monet redēptos confiteri. Cōſequenter oꝛat⁹ mō. i. peccā ⁊ laudes. Cal. Aug. Cuius ſunt ſepē petitōes. Primo monet redēptos confiteri. Secūdo ponit pena ingratitudinis. Terciū facilis ſit tentatio ibi. Et errauerūt. Quarto ſit tentatio ibi. Sed ſecit. Quinto quarta ibi: Qui deſcendunt Sexto ꝓmittit⁊ excitat ibi. Poſuit flumina. Septio agit de hēticitate. Et pauci fiunt. Et mari. Cal. Pro auſtro pōt mari: eccam illi⁊ pro intelligit⁊ hoc ꝓ qualibet qui ꝓpt accipi. Errauerunt. Cal. Ipa pe vti ꝓma ſtratio ē error. vbi ⁊ famos. Error: errā ſtrat⁊ ipſe nc deuiat: vel ⁊ reſtituerit pēnā patiebāt. Sitio i ha: ⁊ reliqua ſtratibꝰ. pti⁊ ſtratibus expō. p⁹ famos liberatio. Tertio exaudito damonio. 4⁹ ꝓ exaudit one ꝓſalmo. i. laudatio. Eſurientes. Aug. curioſe ſecū ſignificat⁊ q⁹ ſtrat⁊ diuerſis optimodꝰ cogrediūtur luenicdē. Anima eoꝝ i ipſis. Aug.

De Ira

ſm. ſtic in duas partes diuiditur. q⁹ ꝓmo ꝓalmiſta inducit ad gr̄az actio nem liberatos a periculis ſpūalibus. ſecūdo liberatos a ꝑdūbus periculis ſpūalibus: Et errauerunt. Circa ꝓmū ſciendum q⁹ ꝓalmiſta inducit ad gratiarū actionē non ſolū a periculis liberatos. ſi et alios ꝓ ipſos. ⁊ hō cōſtructio ꝓme ꝓtio incipit ſic: Q⁹ redēpti ſunt. i. liberati a q̄buſ dā periculis. i. a. dño. i. per dñm. m Quos redemit de manu inimi ci. eos affligentes qualitercūq;. n De regionib⁹. diuerſis vbi erant diſperſi. o Congregauit eos. i. terra ſua. i. iudea. p A ſolis ortu xē. Ab oībus terris circa iudeā poſitis in quacūq; plaga ꝓpe vel longe. Alij ingā dicūt deū laudādo ⁊ alios ad hoc inuitādo. ſunt quatū liberatus de manib⁹ achis regis gath dicit. ꝛ. ſm. xxviii. Manifeſte dñs me cum ſit. ita illi liberati dicant alijs: Cōfitemini dño q⁹ bonus. cui⁹ bonitatem i ipſa liberatione expti ſumꝰ. i Quoniā in ſeculū miſericordia eius. q⁹ nūq; denegat vere penitentibus. q Errauerūt. Hic cōſequē ter ſuitat liberatos ab aliquus periculis ſpūaliter que cōmunit⁊ ſolent accidere bonis. Et dividit⁊ in ſex partes ſm ſex pericula. ⁊ patet⁊ partes ꝓſequendo. Primū periculū ē deuiationis in itinere ad q⁹ ſequit⁊ alia .i. famis ⁊ mortis ⁊ conſimilia. ad hoc habet exēplum Gen. xxi. de agar ⁊ ismahelie filio ſuo que errabat in ſolitudine bersabee. ⁊ cōſumpta aqua tuvere puer fuit in periculo mortis. ſz ipſa matrē ⁊ puerū liberauit de pi culo p angelū. ⁊ ſimile ꝓtigit multis aliis. ⁊ hoc ē quod dr: Errauerunt in ſoli. i. inaqueſo. q⁹ in talibus deſertis non ſunt aque nec vtiles cibi. r Viam ciui. habitabilem nec. Unde inuenerūt vbi ſtrati ducerent ad ali quā ciuitatē vbi poſſent habitare ſecure. q⁹ in deſertis non ſunt tales: vic. Et ex hoc ſequitur periculū famis ⁊ ſitis. eo q⁹ victualia nō inueniunt i deſertis. ideo ſubdit: q⁹ Eſurientes ⁊ ſitientes anima eo. in ipſis defecit. quia ex defectu victualium ſegitur defectus veterum vitaliū.

t Et clamauerunt ad dō. vt liberarentur. v Et de necēſſ. eorum Unde ꝓcula. x Et ꝓpter eos. clamantes ad ſe deuote.

Edmodū & dcīs nr̄is ap̄ls. pcīm̄auit rogāt⁹ vt subauctōrē
ame⁹. Et Dicēs. Aug. Q. ergo de ignorātia. ecclā vtam ep̄m
Eras liberauit eos ab errore. & hanc adit. vt in gr̄a ihū q̄ salutē libe-
rauit. post diuīnā promissā de cōfessione.

Confitebīm dño. Dic. Q. mirabilē mō redēptōis tuæ illi misericordie
Et laudent. Cal. Qui
re appetūt. illi non lā
re appetunt. illi in alia
nimia desiderant. illa in
magna habet nimia fame
vel sitī mitate cōtenta. vt
habitacula nō appetat. &
mentis inedia deficiat.

Sedentes. Ita. Au
gu. Circa pau⁹ ver⁹ po
nit lectiōs ignorātiā. ostēdit
cultor vinēdiæ. ēdoc
pūmurā. Et in pri⁹
tua vt lōg quā vinēa
debeat ab aīa in errore
redūcat. Et si cognor
ab nobis ligatus pleāt
dīne pēnā q̄ quoq; ar
go latrōnē cōuē: hāc
clamet ad dēū. vt cū exī
facīe ap̄ri ac pōtēie ab
sūere a mal. Poterat
hoc dīc sine difficultate
dari. si tīc largitor bo
nus dom⁹ ab ēgyptiōr⁹.
mīs pr⁹ absolūī. dupliāta
ros sēnsus est⁹. & nos eiā
hoc posse pbāmus⁹.

Quia exacerbauerūt
Aug. Nec aīal⁹ vtrq;
cōsiliū vīcit. q̄ si agito
sterno gr̄a sp̄s sīl⁹ inducat
sūl⁹ turbīs ꝓsūere vo
lēnt sēsūm dēi circa le
reputabāt. vnde addit:
q̄ exacti blasphēmāt.

Aug. Et auer. e.d. Cō
na eloqa dei agētes i ēt
regni vnāē cōfessōrīe. vñ
dic erat ie⁹. Cōfitēī.
vt q̄ fuperāt et angusti
is humīliauerāt. q̄ erat
fa⁹ne cōfitēī. vt mor
tuos fecūī ꝓuerbiū remo
dio curarētur.

Nec fuit q. Aug. deo
cēī dēsiderāt ab auxīlio
laborare potēt⁹ fr̄ūa. q̄
non vīncēr. i. ut paūlo

Nicolaus

a Et deduxit eos in via
rectam. sua gubernatiōe non humana. b Vt irent i ciuī. ha. Ll qui pol
sint habitare sūgre. c sīt deuīcatiōnis guidare. q̄ q̄ ad hoc debet sequi
gratiarū actio. ībi subdūnt. c Cōfitēantur deo. mīe. eius. i. inducāt ad
Siccidam illos q̄ sunt facti sint. d Et mira. ci⁹. ho. Q̄ue facta sunt
filīa bolum inducant sūpple eos ad q̄ sīs agendum. e Quia fatiā
sunt alam inanem. i. deficiētem et dolo intēcta. f Et sitiam cluriēs
temēt dolum cīt. g Satiauit bonis. q̄ accipitur hic ala p ipso bole
quo mō quo ioīl benolūnt a nobilīoī sūl pte. h Sedētes. Hic pont
sūt liberatio a lcālio pīculo. l. captiuatiōnis ab hostīb⁹ a quo multi libe
rati sunt. ꝓpsalm. hui⁹. fi. Parā. xxvii. de manūale regr in
da liberatio diuīni⁹ a carcere. c cōpcātiōe q̄ in suo regno reūtuto. c sīmi
cōsūt in loca tenebrosa. i Vīncto i mīsēricōr. c ferro. q̄ catenis sūt
tur frūtuosīcī⁹. auctor ōn. c. ēt talis captiuatiōnis fabule: k Qui ex
uer. alia. bō. i. ocīī loquēnt⁹ per legē. c ꝓbētas. l Et bruēscāt. i. in
labo⁹bus cōfūgā. i. a superbia deūcāt. affūctāe oante eis inducīam.
m Et infirmati sunt. i. debilitati virtute. n Nec fuit q. admiret.
vīllo humano cīa ꝓficiente. talem sūppte ofīo frequenter liberauit. c cī
fūdēnt. o Et damauerunt ad dñm vere pēnitentes c pātēa eius
sapīēīā. p Et de necessitāb⁹ eo⁹. i. de pcēlis malis. et quo tenent
ad gratiarū actionē. liberauit eos. ībi subdūnt: q Cōfitēantur ofīo
ratio a ipīo pericula. t. infirmitatis corpālis. q̄ aliquādo a deo inducitur
ꝓpter pēcata. r a deo facta⁹ adunīcūera pēnītēīa. explāq; habet. ībi.
Et q. et. de arēbia regr. insla. c sīmīlr multa alia cōsīgit. de q⁹⁹: Su-
scipit eos dextra sūigit ad cōsīg. t. ad quietēdū. infirmitate corpis sicut pater
suscipit filiū ad cathīsīā. u Deduxit eos. n. in. ps. fil. i. fracti. c debi

Et ꝓduxit eos de tenebris & vmbra mortis: & vincula eorū dirupit. Confiteantur dño misericordie eius: & mirabilia eius filijs hominū. Quia contriuit portas ereas: & vectes ferreos cōfregit. Suscepit eos de via iniquitatis eorū: propter iniustitias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eorum: & appropiquauerūt vsq; ad portas mortis. Et clamauerunt ad dominū cū tribularentur: & de necessitatibus eorū liberauit eos. Misit verbum suum & sanauit eos: & eripuit eos de interitionibus eorum. Confiteantur domino misericordie eius: & mirabilia eius filijs hominū. Et exaltent eum in ecclesia plebis: & in cathedra seniorū laudent eum. Posuit flumina in desertum: & exitus aquarum in sitim. Terram fructiferam in salsugine: a malitia habitantium in ea. Posuit desertum in stagna aquarum: & terram sine aqua in exitus aquarum. Et collocauit ibi esurientes: & constituerūt ciuitatem habitationis. Et seminauerūt agros: & plātauerūt vineas: & fecerūt fructus natiuitatis. Et benedixit eis & multiplicati sunt nimis: & iumenta eorum non minorauit. Et pauci facti sunt: & vexati sunt a tribulatione malorum & dolore. Effusa est contemptio super principes: & errare fecit eos in inuio & non in via. Et adiuuit pauperē de inopia: & posuit ei familias sicut gregem. Videbunt recti & lętabūtur: & omnis iniquitas oppilabit os suum. Quis sapiens & custodiet hec: & intelligent misericordias domini.

Psalmus CVI

Sicut ebrius. Aug. Turbant: quia postpertas eorum vel adiut
tus maior est vīs sapi.
Et q̄s sapiētia. Ps quicūq; sapiētes apparēt: quibus loquūt⁹ est le
gislō vestīt⁹ ꝓphetarū et humana ꝓsūa ostēdūtq; agnōīt fr nō vi
dē. cēlat q̄ clamauerit ve cor eoꝝ loīdet. oculus me tēbrosus⁹ ventilet.

In ecclesia. Aug.
Est vnde ois vīrtī: &
vīt ois ꝓfectus agūt.
Posuit flumina.
Cal. ostēdit pau⁹ ha
ctenus quō deus ad cul
tū ē adducīt⁹ mutatōīb⁹
& regīb⁹ nr̄is: quō & mala
inimicoꝝ gaudēte facit.
Aug. Posuit flu.
Q̄ēdāmodo ecclīa com
mendat⁹ ita vt nobis in
ostēsus q̄s a vēī prādicē q̄
fugīb⁹ ridēīt: humilīb⁹
dat gr̄am. Et vt ostēn
tet apparēat de qua plā
mus ab initio loquēbat⁹
cōmendatur ecclīa.
Aug. Cōmendatio
ecclē q̄ p q̄s⁹ vēī salua
facta ostēdit q̄ meritī sūīt
& monstrat inimicoꝝ af
flictio ꝓpter superbiāgos
antiquis creata ēt ecclīa
& ꝓpter iustitias & dome
stica derīnēta ab hēreti
cis. vñ & erga ecclīāī dei
bēficia apte mōstrantur.
In fallsugine. Cal.
Sallus hum⁹ et vēī dīcat
ficundāt⁹ tollit.
A malitia habitantium. Aug. Ꝓpter ma
lēīā eoꝝ q̄ terrā illā i. ra
bernaculum vīī dolosīe
mentīoīs inhabitabāt.
Et seminauerūt.
Semināt aūt ꝓphetāīe
vineas q̄ corpōta sua ce
lesti institutione purificāt
vt fructus bonoꝝ operū
ferant.
Pluuia. Cal. Ꝓo
valde⁹ quia multi vocati:
pauci electi.
Et pauci. Aug. Se
ptima parōbi dicit etiā
aliquāl de hēreticis: quātos quasi ciuilibus bellis quatitur ecclesia. vnde &
circa ecclesiam diuina bonēficia cōmendantur.
Aug. Et pauci fa. Quasi de ḡo dicat de quib⁹ ante loquebat⁹: cum tñ
ā. de bonis. b de hēreticis agat. de qb⁹ quasi de ciuīl. ꝓpter cōta sacrāgr

Nicolaus

cat cēlā in scriptura: vñ dicunt⁹ volucres celi q̄ volitāt ꝓ aerē. & q̄s vīī de
altitudine delectāt⁹ vidēt q̄ debēāt delectāri vsq; ad ḡfundus maris. q̄s
dī aerēum. a Alia exēp in ma. ta. pp pīculā imīnēt⁹ naufragii. b Tur
bati sūt & mo. sūt. ñ. c. q̄ et magna cōmouēbe marīe mouet cētrebīs p ꝓa
turbat caput & vītes aīe sanitāe. c Et eīe sapīa eoꝝ de. c. q̄ tm bato
cētrīs & vīrtute sanctifica ipediē intellect⁹ ad acta fuoꝝ. ñn q̄s dī ȳ de
al. Intelligētīe⁹ nobīs meaīe ēt sanctimata speculari. d Et dama.
ad dō. exponāt sicut. ñ. e Et statuit ꝓcellā ci⁹ ēt ꝓcellaī. f In
aura. i. in ventō flauā flue trāgillitāt. g Et silueūt flu. ei⁹. q̄. fluctus
marīe ꝓturbari facīēt terribīē sonīō q̄ orīat fluctib⁹ q̄tatis. h Et le
tati sūt. i. bolus i nauīb⁹ q̄fūtus. i Et deduxit eos. i. ꝓdu. k Ꝓ pos
tū voluntat⁹ coꝝ. i. in portū ad⁹ dēsiderantī⁹ q̄s ad ḡ vī⁹ sq̄ q̄ ēt actio
ñ subdit: l Cōfitēant dño mīe ci⁹. exponat vt. ñ. m Et exaltēt
ēt. laudēt⁹ dēbīt⁹ ac reddīdo. n In cathā plebis. i. in loco diuīni cultꝰ:
vbi pauīe pplo fidēlīa. o Et in cathedra seniorū. ꝑ. ñ. vl. q̄ inuēīt⁹ ic
gr doctores magīe ꝓfecti fīdē & erāte docēdāt legē & ꝓphetas iuxta ēptā
& in nouā legē ꝓdicatores annūcīe vbū diuīnū. p Posuit flumina.
Hoc ēt q̄nta ꝓ in q̄ dēlerīnē liberatio a pīculo q̄nto q̄ ꝓdit q̄ sterīli
tate terre q̄ cōtēr ꝓtegit q̄ ni mia fecūdate q̄ aliqñ a deo ꝓpter pcā bolos
īnīmī⁹ & fm ordīē diuīne sapīe remūnerāt de hoc bī expīd. in. Reg. vīī
de sterīlitate facta ꝓpe Achab ad vbū helie & ad ieon q̄ⁿ reuocata. iii. Reg.
vīī. & filī plurīes ꝓfāt vel in toto vel in ḡte. q̄uīs q̄ ad hoc vī: Posuit
flumina in desertū. i. a deīcīdo ad modū deserti⁹ aliqñ ex magna fecūdi
tate & ubēa nō solū deīcant⁹ tenēbo gener⁹ et aqe pīuialīb⁹: & cīā de
ficiant fontes et q̄⁹ flumina cēlant. vñ subdit: q Et exitus aquarū. i.
fontiū q̄ aque ḡdit et subtrahūt undis locis. r In siti. i. in arīdita

Et ꝓduxit eos de tenebris & vmbra mortis: & vincula eorum dirupit. Confiteantur domino misericordie eius: & mirabilia eius filijs hominum. Quia contriuit portas ereas: & vectes ferreos confregit. Suscepit eos de via iniquitatis eorum: propter iniustitias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eorum: & appropiquauerunt vsque ad portas mortis. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: & de necessitatibus eorum liberauit eos. Misit verbum suum & sanauit eos: & eripuit eos de interitionibus eorum. Confiteantur domino misericordie eius: & mirabilia eius filijs hominum. Et exaltent eum in ecclesia plebis: & in cathedra seniorum laudent eum. Posuit flumina in desertum: & exitus aquarum in sitim. Terram fructiferam in salsugine: a malitia habitantium in ea. Posuit desertum in stagna aquarum: & terram sine aqua in exitus aquarum. Et collocauit ibi esurientes: & constituerunt ciuitatem habitationis. Et seminauerunt agros: & plantauerunt vineas: & fecerunt fructus natiuitatis. Et benedixit eis & multiplicati sunt nimis: & iumenta eorum non minorauit. Et pauci facti sunt: & vexati sunt a tribulatione malorum & dolore. Effusa est contemptio super principes: & errare fecit eos in inuio & non in via. Et adiuuit pauperem de inopia: & posuit ei familias sicut gregem. Videbunt recti & lętabuntur: & omnis iniquitas oppilabit os suum. Quis sapiens & custodiet hec: & intelligent misericordias domini.

Sicut ebrius. Aug. Turbant: quia postpertas eorum vel adiutus maior est vīs sapi.
Et q̄s sapiētia. Ps quicūq; sapiētes apparēt: quibus loquūt⁹ est legislō vestīt⁹ ꝓphetarū et humana ꝓsūa ostēdūtq; agnōīt fr nō vidē. cēlat q̄ clamauerit ve cor eoꝝ loīdet. oculus me tēbrosus⁹ ventilet.

In ecclesia. Aug.
Est vnde ois vīrtī: & vīt ois ꝓfectus agūt.
Posuit flumina.
Cal. ostēdit pau⁹ hactenus quō deus ad cultū ē adducīt⁹ mutatōīb⁹ & regīb⁹ nr̄is: quō & mala inimicoꝝ gaudēte facit.
Aug. Posuit flu.
Q̄ēdāmodo ecclīa commendat⁹ ita vt nobis in ostēsus q̄s a vēī prādicē q̄ fugīb⁹ ridēīt: humilīb⁹ dat gr̄am. Et vt ostēntet apparēat de qua plāmus ab initio loquebat⁹ cōmendatur ecclīa.
Aug. Cōmendatio ecclē q̄ p q̄s⁹ vēī salua facta ostēdit q̄ meritī sūīt & monstrat inimicoꝝ afflictio ꝓpter superbiāgos antiquis creata ēt ecclīa & ꝓpter iustitias & domestica derīnēta ab hēreticis. vñ & erga ecclīāī dei bēficia apte mōstrantur.
In fallsugine. Cal.
Sallus hum⁹ et vēī dīcat ficundāt⁹ tollit.
A malitia habitantium. Aug. Ꝓpter malēīā eoꝝ q̄ terrā illā i. rabernaculum vīī dolosīe mentīoīs inhabitabāt.
Et seminauerūt.
Semināt aūt ꝓphetāīe vineas q̄ corpōta sua celesti institutione purificāt vt fructus bonoꝝ operū ferant.
Pluuia. Cal. Ꝓovalde⁹ quia multi vocati: pauci electi.
Et pauci. Aug. Septima parōbi dicit etiā aliquāl de hēreticis: quātos quasi ciuilibus bellis quatitur ecclesia. vnde & circa ecclesiam diuina bonēficia cōmendantur.
Aug. Et pauci fa. Quasi de ḡo dicat de quib⁹ ante loquebat⁹: cum tñ ā. de bonis. b de hēreticis agat. de qb⁹ quasi de ciuīl. ꝓpter cōta sacrāgr

Nicolaus

cat cēlā in scriptura: vñ dicunt⁹ volucres celi q̄ volitāt ꝓ aerē. & q̄s vīī de altitudine delectāt⁹ vidēt q̄ debēāt delectāri vsq; ad ḡfundus maris. q̄s dī aerēum. a Alia exēp in ma. ta. pp pīculā imīnēt⁹ naufragii. b Turbati sūt & mo. sūt. ñ. c. q̄ et magna cōmouēbe marīe mouet cētrebīs p ꝓa turbat caput & vītes aīe sanitāe. c Et eīe sapīa eoꝝ de. c. q̄ tm bato cētrīs & vīrtute sanctifica ipediē intellect⁹ ad acta fuoꝝ. ñn q̄s dī ȳ de al. Intelligētīe⁹ nobīs meaīe ēt sanctimata speculari. d Et dama. ad dō. exponāt sicut. ñ. e Et statuit ꝓcellā ci⁹ ēt ꝓcellaī. f In aura. i. in ventō flauā flue trāgillitāt. g Et silueūt flu. ei⁹. q̄. fluctus marīe ꝓturbari facīēt terribīē sonīō q̄ orīat fluctib⁹ q̄tatis. h Et letati sūt. i. bolus i nauīb⁹ q̄fūtus. i Et deduxit eos. i. ꝓdu. k Ꝓ postū voluntat⁹ coꝝ. i. in portū ad⁹ dēsiderantī⁹ q̄s ad ḡ vī⁹ sq̄ q̄ ēt actio ñ subdit: l Cōfitēant dño mīe ci⁹. exponat vt. ñ. m Et exaltēt ēt. laudēt⁹ dēbīt⁹ ac reddīdo. n In cathā plebis. i. in loco diuīni cultꝰ: vbi pauīe pplo fidēlīa. o Et in cathedra seniorū. ꝑ. ñ. vl. q̄ inuēīt⁹ ic gr doctores magīe ꝓfecti fīdē & erāte docēdāt legē & ꝓphetas iuxta ēptā & in nouā legē ꝓdicatores annūcīe vbū diuīnū. p Posuit flumina. Hoc ēt q̄nta ꝓ in q̄ dēlerīnē liberatio a pīculo q̄nto q̄ ꝓdit q̄ sterīlitate terre q̄ cōtēr ꝓtegit q̄ ni mia fecūdate q̄ aliqñ a deo ꝓpter pcā bolos inīmī⁹ & fm ordīē diuīne sapīe remūnerāt de hoc bī expīd. in. Reg. vīī de sterīlitate facta ꝓpe Achab ad vbū helie & ad ieon q̄ⁿ reuocata. iii. Reg. vīī. & filī plurīes ꝓfāt vel in toto vel in ḡte. q̄uīs q̄ ad hoc vī: Posuit flumina in desertū. i. a deīcīdo ad modū deserti⁹ aliqñ ex magna fecūditate & ubēa nō solū deīcant⁹ tenēbo gener⁹ et aqe pīuialīb⁹: & cīā deficiant fontes et q⁹⁹ flumina cēlant. vñ subdit: q Et exitus aquarū. i. fontiū q⁹⁹ aque ḡdit et subtrahūt undis locis. r In siti. i. in arīdita

[illegible]

fuit sicut oues familias. Uidebunt recti et letabuntur: et omnis iniquitas oppilabit os suum. Quis sapiens et custodiet hec: et intelliget misericordias domini.

Canticum psalmi ipsi dauid.

Paratum cor meum deus: paratum cor meum: cantabo et psallam in gloria mea. Exurge psalterium et cythara: exurgam diluculo. Confitebor tibi in populis domine: et psallam tibi in nationibus. Quia magna est super celos misericordia tua: et usque ad nubes ueritas tua. Exaltare super celos deus: et super omnem terram gloria tua: ut liberentur dilecti tui. Saluum fac dextera tua et exaudi me: deus locutus est in sancto suo. Exultabo et diuidam sichimam: et conuallem tabernaculorum dimetiar. Meus est galaad: et meus est manasses: et ephraim susceptio capitis mei. Juda rex meus: moab lebes spei mee. In idumeam extendam calciamentum meum: mihi alienigene amici facti sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitam: quis deducet me usque in idumeam. Nonne tu

[illegible]

Psal. CVII.

Paratum cor meum [illegible]

Caf. [illegible]

Ut liberentur. Caf. [illegible]

Saluum fac. [illegible]

Exultabo. Aug. vel exaltabo [illegible]

Et ephraim. Aug. Ephraim [illegible]

Quis deducet. Caf. Sicut homo querit christus et respondeat [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Paratum cor meum deus etc. Huic psal. premittitur titulus in heb. [illegible] Psal. CVII.

Canticum psalmi dauid. [illegible]

De lyra

[illegible]

Deus laudem

Repulisti nos. Caf. Pluraliter dicit nos quia hic christus cum membris patitur. [illegible]

In fine psal. Aug. Prophetia de christo hic esse ostenditur in actibus apostolorum [illegible]

Deus qui repulisti nos: et non exibis deus in virtutibus nostris. Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. In deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

In finem psalmus dauid.

Deus laudem meam ne tacueris: quia os peccatoris et os dolosi super me apertum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa: et sermonibus odii circumdederunt me: et expugnauerunt me gratis. Pro eo ut me diligerent detrahebant mihi: ego autem orabam. Et posuerunt aduersum me mala pro bonis: et odium pro dilectione mea. Constitue super eum peccatorem: et diabolus stet a dextris eius. Cum iudicatur exeat condemnatus: et oratio eius fiat in peccatum. Fiant dies eius pauci: et episcopatum eius accipiat

Psal. CVIII.

Deus laudem.

Caf. [illegible]

Quia os pecca. Caf. [illegible] quia iniqui non tacent vituperium.

Gratis. Aug. Sicut pius per se placet [illegible]

Pro eo ut me. Aug. [illegible]

Et posuerunt aduer. Aug. [illegible]

Constitue etc. [illegible]

Nicolaus

Deus laudem meam etc. Huic psal. premittitur talis ti. Ps. CVIII. in heb. Ad victoriam dauid ps. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Et episcopatum. Cas. Hic primum in veteri testamento nomen episcopatus invenitur.

Accipiat alter. Aug. Loco enim eius substitutus est mathias ut legitur in actibus apostolorum.

[illegible]

alter. Fiant filii eius orphani: et uxor eius vidua. Nutantes transferantur filii eius: et mendicent: et eiciantur de habitationibus suis. Scrutetur fenerator omnem substantiam eius: et diripiant alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatione una deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrum eius in conspectu domini: et peccatum matris eius non deleatur. Fiant contra dominum semper: et dispereat de terra memoria eorum: pro eo quod non est recordatus facere misericordiam. Et persecutus est hominem inopem et mendicum: et compunctum corde mortificare. Et dilexit maledictionem: et veniet ei: et noluit benedictionem: et elongabitur ab eo. Et induit maledictionem sicut vestimentum: et intravit sicut aqua in interiora eius: et sicut oleum in ossibus eius. Fiat ei sicut vestimentum quo operitur: et sicut zona qua semper precingitur. Hoc opus eorum qui detrahunt mihi apud dominum: et

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

qui loquuntur mala adversus animam meam. Et tu domine domine fac mecum propter nomen tuum: quia suavis est misericordia tua. Libera me quia egenus et pauper ego sum: et cor meum conturbatum est intra me. Sicut umbra cum declinat ablatus sum: et excussus sum sicut locuste. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: et caro mea immutata est propter oleum. Et ego factus sum opprobrium illis: viderunt me et moverunt capita sua. Adiuva me domine deus meus: salvum me fac secundum misericordiam tuam. Et sciant quia manus tua hec: et tu domine fecisti eam. Maledicent illi et tu benedices: qui insurgunt in me confundantur: servus autem tuus letabitur. Induantur qui detrahunt mihi pudore: et operiantur sicut diploide confusione sua. Confitebor domino nimis in ore meo: et in medio multorum laudabo eum. Qui astitit a dextris pauperis: ut salvam faceret a persequentibus animam meam.

Psalmus david.

CIX.

Dixit dominus domino

[illegible]

Psalmus. CIX.

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

no meo sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos: scabellum pedum tuorum. Virgam virtutis tue emittet dominus

Ex syon dominare in medio inimicorum tuorum. Tecum principium in die virtutis tue in splendoribus sanctorum: ex utero ante

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

luciferum genuite. Iuravit dominus et non penitebit eum: tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech. Dominus a dextris tuis: confregit in die ire sue reges. Iudicavit in nationibus implebit ruinas: conquassabit capita in terra multorum. De torrente in via bibit: propterea exaltabit caput. Alleluia.

Confitebor tibi .CX.

domine in toto corde meo: in consilio iustorum et congregatione

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

tum volumus in futura doctrina proficere: qui rapti ad superna. In pillio qs
ait qñ ait dñe audiuit. In agregatione qñ de toto mūdo colligit.

Magna opera dñi. Aug. Nec ei materia vacat ydolatrie. Magna sunt
opa dñi: digna dilectione omnium q̄ in eis delectant. Magna sunt opa dñi
que in bonā fructū p̄ficiūt. Et ne putem p̄ paucis laudari adhic: Ps odo vouit. et
qui eis amore tacti. Quo
niā opa dñi laudāt: Cōfe
ssio. vel vt Dauid. ait glo
ria et magnificentia op⁹ ei⁹
manet q̄ laudabilia
sūt et digna laude. Ps
Gloria et magnificentia op⁹ ei⁹.
Quasi magnum. Cū op⁹ ip
sius sit magnificū. Et ne pu
tes q̄ opus dñi sit facultat
hanc magnificentiā dō
minus q̄dā occulta dispō
sitione contulit: ait. Con
fessio. vel laudabile op⁹ ei⁹
manet in seculū seculi. Ad
monuit quidē ut opus ip
sius cū op⁹ eius: qd ge
mimus: ē bonū: cū⁹ velit
mūdo ad laudandū. nō ille
eius manet in seculū.

Memoriā fecit. Aug.
Nihil fingat voluntatē
dei. Quid ei ille vult et nō
potest. nō ille potest. Qd
vult potest potentia: vult
q̄ impotentia: potest ita
ac dicit simp deus ipleri
suam voluntatē qz nihil facit nō de quo nō operatur deus qd vult.

Misericors ⁊ miser. Cas. Quidue qz magna sūt opera dñi. Quo-
libet cū opera sunt magnalia in eis videat intellectu ⁊ voluntate: cū est placito
pōdere: ⁊ magnis, cibus bonoz opus ⁊ iustitia ei⁹ manet q̄ iuste manet.

Memoriā fecit. Cas. Secūdo dicit fidelem copiosa munere laetatos
promittit: ⁊ adhuc dñs vt hereditas iuste generatur.

Aug. Memoriā fecit mi. suoz. Vide humilitatē hōc erubūdo. Sol
dum cū laudendo fuit opera eius mira. ecclesiast cū opportune inuitat: ⁊
incitauit bona inferiora ad qd̄ plura miracula. nisi vt nos tuearetur.
Quid enim nisi vt misericordia eius dei timentibus? Cibū dī pauis qui de ce
lo descēdit qui nullam meruit sed misericordia dedit. qd si hoc vite tñ de
dit vni pōt iustitiā? Sed carnē sacri accepit qui pro nostra sup cibo vite lesu
nostra sup cibo vite lesu. Hic eucharistie circa sapiūe ē gustui spūs:
⁊ nutritiua i qz a ipsa bonitas: pter qs dicit saluator Joh. vi. Qui qs mā
ducauerit ex hoc pane viuet in eternū. manet adhuc est valde noctuus. qs
dī. 1. Corinth. xi. Qui māducat ⁊ bibit indigne iudiciū sibi māducat et bi
bit. pter hoc ⁊ quedā alia dicit a doctoribus q̄ ritual manna fuit eucharī
stie figura. postq̄ manducauerāt ad requiē ad memoriā ipsam figurā. ⁊ ō dī
hic: Memoriā fecit pōs intrandū in. f Esā dedit ti. s. f. corpus suum

manducantibus. ‡ ad hoc.
Virtutū opa dñi. ‡ opationis opa. ‡ promissa. ‡ pelus qualitatis
ta in oēs voluntates eius. Cō
fessio ⁊ magnificentia op⁹ eius:
‡ inchoatio fidei.
⁊ iustitia eius manet in seculū se
‡ ne capitus memoriā nobis significauit qui erat
in veteri lege. id. in bello eius. vel pbo. q̄ nouū testa
mentum testat. qz qui ei promissa regnū promi
culi. ‡ Memoriā fecit mirabiliū
‡ natura. ‡ exhibitione quando venit.
suorum misericors ⁊ miserator
‡ non exponendo sed ipsis dominus exponens ⁊ loquens
suum. ‡ doctrina eorum iudicat.
dominus escās dedit timētibus
‡ ē operatus vel quoque eos conuertens.
‡ qui a post illud vel mortuū non loquetur aliud.
‡ in tempore nec benedicetur. q̄ g.
se. Memor erit in ‡ seculum ‡ te
‡ in memoria erit. ‡ compassionem.
‡ figuratiuum significationem.
stamēti sui: ‡ virtutē ‡ operū suo

‡ indicium vt apostolis fuit. ‡ ad hoc.
rum ānūciabit ppło suo. ‡ Vt
‡ apostolis. ‡ exhibitum in omnibus gent-
bus ad eos promissum. ‡ genus electum.
‡ pe ordine hereditatem tenuit.
det illis ‡ hereditatē gētiuz: opē
‡ exercitu indicij. ‡ verū iudicū quo erit pat
furus (vbi quidē iudicat) ēt tempus manet. p.c. Et at
tunc gentes fient ⁊ non pleuerunt. ‡ q̄ iudicatus
ra manū ei⁹ ‡ veritas ⁊ iudiciū.
‡ ē. ‡ fuit eis qui ipsum ⁊ nō suffragat de possibi
Fidelia omnia mādata eius: cō
‡ complacent vel rata ab eo qui nō mentitur ⁊ qui
firmata in seculuz seculi facta in
nobis nil equum mandat. ‡ hoc dedit. n.
‡ ab eis qui eos redemptionem operatus.
veritate ⁊ equitate. ‡ Redēptōez

‡ iudicio. ‡ non sum missus nisi. q. o. vt.
‡ ‡ et per angelos vel apostolos.
misit dñs ‡ ppło suo: mādauit
‡ ē narrantes. ‡ quia nullum hoc facerūt.
‡ eterna promissa. ‡ ‡ nouum.
in eternum ‡ testamētum suum.

Sanctū ⁊ ‡ terribile ‡ nomen
‡ ‡ et merito prodest quia initium sapientie de timō
ri dei. ‡ mentes nō ei habeant ⁊ cum eo etc.
‡ mentes nō ei ‡ tenua est conuersatio ⁊ via ad la
pientiam est ab intellectum qui est in timore domi
ni. ei nouna est bonus. Laetus ⁊ miles.
cius: ‡ initium sapientie ‡ timor
‡ ‡ Qui se intelligunt hoc vt faciant. Et per timorem ad sapientiam aliquem.
dñi. Intellectus bonus ‡ omni
‡ nomini.
bus faciētibus eū: laudātō eius
mānet in seculum seculi.

‡ qui laudat erit pus ementibus ignarus. de dualitate
politabilitatem pertinacium. ‡ intelligentia.

Alleluia reuersionis ꝯcharie
‡ montani.
et aggei.

b Eatus vir qui .CXI.
timet dominū: in mādā
‡ vel capit ‡ vel multū ‡ ‡ inde quia timet qz
volet ‡ ‡ vt nequa mens neqz vita separet a deo sine
dei. e similia nobis. que nulla tempestas possit depri
tus eius ‡ volet nimis. ‡ Potēs
‡ Et
in terra erit semen eius: gñatiō

mentur ergo aduocatus timēt iudex. ne filo negligentie ne desperet.
Timor domini. Cas. Motus iudicij tanta est conuersionis. Et ad
datur obtento oblocutoris.

Laudatio ejs in. Intento psalmi vnde aliola ta ꝑcipit. Et in laude finit. ppter fidelia a dyabolo liberat⁹ gratias agens etpositit.
pit. in laude finit. ppter fidelia a dyabolo liberat⁹ gratias agens etpositit.
qz ⁊ hic facinoſā fit ne
mine. ⁊ ordo pagendi.
hic qz liberat. ita qz ceno.

Alleluia reuertiōis
Aug. aliqs⁹ ⁊ Zacha.
longe post natū fuerit
cōpiangz. hz annis vtili
migrabilis. nec fuit vanis
qz p sarum hi duo pa
phrauerit. ō ad renouā
tionē ipsi primere vide
bat. q̄ significat repatio
nē noui ppli ex ruīa ade.
ut penter imagines noui
bois. vt post capeiuitatē
batus seculi qō sept. de
rus repetitione voluit ⁊
longiqne pegrinationis
misertā. qñ post. hr. anno
nos eternaliter fedifet.

Cas. Perfecto ba
tus edificii ⁊ illa inchoati
lio pz sapiencie. cui⁹ ini
tius est timor domini de
quo incipit.

Cas. Vel iusta no
minā interfationē. Aug
genio cui mōtanus inter
fuatur. Zacha. soluto. q
duo significant fidelesq
sunt montani. i. alti⁹ vi
tuosi. ⁊ solitos. i. i tri
bulationibus eriam gaudentes. Sicut ergo illi prophete eōm laudauerūt
de hac spūali requie. sic ipsum q p eos significat. post absolutionē pcō
rum laudat tūc a captiuitate liberati ⁊ hylares de bonis q̄ hūt. CXI.

b Eatus vir. Cas. Quātū hic pō. post liberationē peccatoz qui
tatum bona fidelitū q̄ retributio ꝑdoz. Et ē etiam ꝑ ptal. p odo
lī as hebrei alphabeti digest⁹.

Cas. Polo monet ꝓpheta qd faciat vtilis vir. ⁊ quāta bōa gfa dei me
reat. Sedo agit de adiutō olī p quē odo fit dei ille. Exortū ēst tenebris.
Tertio timoje aduersa pequitiē asserit.

Qui ti. do. Cas. Time: mādi misereo facit. fz timor dei ea appetē fa

Nicolaus

institutione. Matth. xxvi. Hic ē sanguis meus noui testa. 42. v. i. Cor. xi.
di. Hic calix noui testamēti ē meo sanguine. p ō adit vt ī eternū: dignat
q̄ hoc sacramēto nō succedit alia. sicut sacramēta ve. le. succesſerūt noui
te. sacramēta. aut huic sacramēto succedet vita dei ī q̄ ē plā fruitō ipſi⁹ epi
ritū ī ō succedat⁹ ostiatus dei reficiamur interi⁹ ⁊ hdiuitate exteri⁹. fm q̄
dic. Aug. sup Jo. q̄ sit mādat dic: ipsūt mādato ei⁹ eucharistia sit firmit
obediētū. ostdit ei dr. a Scis ⁊ f. no. ei⁹. qz sicut ē ī se formaliē ⁊ effecti
ue obediētib⁹. ⁊ ē titulo obediētie ⁊ q̄ p eius dei scilicet ⁊ a malo. puer.
p. nō subdit: b Initiū sa. ti. pdi. qz recedit a malo accedit ad bonū ipsi
oppositū. c Intellect⁹ oo. om. fa. cū. i. intellect⁹ ostī mādati ē valō bon⁹ ēt
q̄ adiplet mādati ī oge ē vere intellect⁹ ei⁹. dīs adit q̄ nō adipleſtatis int
lect⁹ est magis nocluus q̄ pficuus. fm q̄ dī. L uc. vi. Seruus q cognouit
voluntatē dñi sui ⁊ nō se ꝓparauit ⁊ nō fecit fm voluntatē eius: vapulā
bit multis. q̄ autem non cognouit ⁊ fecit dignā plagis vapulabit pauci.
d Laudatio ei⁹. q̄ ipsum mādati dei fm verū intellectū. e Manet
in seculū seculi. qz eternaliter manet ꝑnīs opis virtuosi. 42. CXI.

f Exurrexit 42. Huic ꝑal. huius titulo. Alleluia in cuius capo
b sitio est dicta supra in aliqbus tñ libris addit ipsi alleluia tanquez
lionia aggei ⁊ zacharie. fz hoc nō est in hebreo nec i trāla. Vide.
⁊ nō videt esse additū ab aliquo expositore pō sua voluntate. Ad intellectū
adit hui⁹ pō sciēdū q̄ fz locutionalo sit redditā ꝑ opibus ēuotis generali.
tñ p quoddā appropriationē sit redditā ꝑ opibus misericordie ꝑdō. vñ ōi
cit saluator Matth. xxv. Venite benedicti pris mei possidete paratū vobis re
gnū a ꝑstitutione mūdi. ebriat. n. ⁊ debilitē mihi māducare. sitiui. ⁊ dedi
stis mihi bibere. 42. ⁊ ꝓp hoc in b ꝑdō. vñ redditā felicitas ꝑ opib⁹ miseri
cordie. ⁊ p⁹ ostdit ꝓpositū. ⁊ p⁹ de misericordibus oppositū: de: Pecca
tor. Prima i ordine. q̄ p⁹ ostdit ꝓpositū de felicitate in vita. p⁹ i partibus:
In memoria eterna. Circa primū scienda q̄ felicitas q̄ pōt haberi in vita
p̄sti principaliter ꝓsistit in bonis ale interioribus. secundario ēo constitit
accidentalit in bonis exterioris⁹. que sunt ipsius virtutis q̄si instrumenta
virtutis. fm q̄ dicit Ambr. sup Luc. Sicut diuitie ipedimēta sunt repos
blicitis. ꝓsic sunt adiumēta virtut. ⁊ ō po. in hoc pte ponit loqz de ifelia
⁊ de illo. o. Beatus vir. f. in ꝓsti. in q̄. p⁹ bono virtut habito in re bi bea
titudo futura i spe. ℣ Qui timet dñm. timore filiali q reformidat offen
sam. ō subdit: b In mandatis eius vo. ni. illud nimis non ipoitat virtū scā

dit. q̄ hō beat⁹ f. In mādat. ℣ stat vel vt velit. Exodi. xix. facta. sūt velut
multū. q̄s sufficit. q̄ sufficit velle si ꝓfectū mandata dei facturus. q̄ par
f bonū⁹ voluntas ⁊ ñ nō adeo ꝓficit i eius temptatio est vita illi.
⁊ corp⁹ aggrauat. ⁊ terrena inhabitatio deprimit multa cogitantē.

Potens. Aug. Cas. Est potens filius beati. Homines dicūt. mi-
rabo bonū opus. dicit
potēs. in ira mi hac vti
bo filio. ℣ etiā. Vbi etiā
hic in vita temporis quo
minus videmur. Bonū
opus misericordie vide
mus eterna. Potens
erit ī terra semen eius
magna erūt. Potens
est ī tenebras lumē recto: ⁊ mise
‡ ‡ ꝓpitiatione. ‡ pena expiat. ‡ dum in
ricors ⁊ miserator ⁊ iustus. Jo
‡ grimo. ‡ ‡ vel semper peccatis vel laboris
cundiosus. ‡ qui cum spe futuri.
cūdus homo qui ‡ miserē ⁊ cō
‡ ‡ alienis alme pecuniosus cuius. vel omnia
mōdat: ‡ dispōnet sermōes suos
‡ ‡ dispone quia in futura locutus ad breuem.
‡ ‡ ē cadit vt petra. ‡ numq̄ a gloria eo mini
in iudicio: ⁊ quia in ‡ eternuz nō
‡ ‡ Aug. vt nullus vendat bñficium spūs sancti
pulpi vc. qz non ignorantia vendit bonificium.
cōmouebit. In memoria eterna
‡ ‡ quidquid dicitur. Jpe malediens in ipa. quod tra
qui a timētibus eruit vos ait. ‡ timentibus.
erit iustus: ab audītōe mala ñ ti

eternū sunt bti. Cas. Exorti ē. Superabūdit bōa bti. mīe. vñ beat⁹. Et ne
gratiā q̄ tenebris ēs ñ alibi lux nisi rect. corde. qō lumē vbi misericor. ⁊ mi
sericors. Qui pt⁹ ostdit⁹. iust⁹ subdit⁹. Sic ne terreat iustitia. qz iustus
⁊ grat⁹ ē do q̄ misē: ydemādo alti q̄ sibi vtili meret. ⁊ dat alii qō ē ēmo
dare. vt dē ei i futuro. B filii duo effecta bōgnitat. vñ: dominus ⁊ dimisit
vob. date ⁊ dabit vobis. B de filo sapiēi vbo ꝓdit. Illa ⁊ alie i domo
ei⁹. B tñ sunt sermōes q̄s⁹ dolūt i iudicio. qō nō erit ei fine misericordia:
q̄ misericordiā fecit. Hoc ē filii malis pomeditantes causam suam dicitur:
vt cum firmis allegationibus ⁊ allerationibus in iudicio pomunitat.

Tres mi. Cas. Qui dat egētibus. Commodat q̄ mutuū ꝓstat post tan-

De ista

affectū inclinat ad ipsūmdū vbi sepedi: ⁊ potissime in opibus misericordie
⁊ q̄ inter alia bona exteriora bonū ꝓsis est ꝓpriū. ō dicit: i Potēs in
ter. erit fc. ei⁹. B frequēter videm⁹ pingere q̄ boies misericordes hñt filios
potētes sibi succedētes sicut Salomon potentissim⁹ successit David pio ⁊ mi
sericordi. Et q̄ potētia tpalis nō est laudabilis nisi habeat bonitatē mentis
annexā. ō subdit: k Bene ratio regēs dñicet. q̄ bonū ei ipsūmdū a
ppło pp bonū virtut. l Gloria ⁊ diuitia in domo. m Et manet. ī ipa
sūt abundātia. n In domo ei⁹. i. familia timēti deū. ⁊ opa misericordie
die facētia. o Et iustitia eius. i. merito sue iustitie. p Manet i seculū
seculi. hoc est bis in filiis suis sibi succedētibus. fm q̄ dicitur Exo. xxxiiii.
Qui custodit misericordiā in milia 42. q Exortū est in tenebris lumen
rectis corde. qz recte viuentes in ꝓsti inter peccatorū tenebras in tenebris illu
minantur specialiter a deo lumine sue gratie: p quam inhabitat mentes. ⁊
ꝓpter hoc subdit: r Misericors 42. q. dixit lumen. ⁊ q̄si deus illu
minans mentē: ⁊ p illuminationē creatā specialē modo inhabitat mentē
q̄ est misericors q̄ tam ad habendā misericordiē. s Et miserator. q̄ tam
ad actū. nō est p hoc intelligendū q̄ in deo sit affectus misericordie humane. ⁊ p
cius sicut in nobis sed ꝓpriū est diuine appobēdere nō posse mus. ꝓut est
in ipō nec p ipso nominat⁹ est. sicut est i nobis vbi habitus virtutis ⁊ actus
realiter distinguunt. t Et iustus. q̄ semp iusticia cum misericordia con
currit i diuinis operibus. In translatione vero. hr. addit⁹ clemēs. ēt dicit
dum q̄ illud q̄s dicitur hic: Misericors ⁊ miserator ⁊ iustus. referūt ad
ipm deū. u Jocūdus dō qui miserē. dando liberaliter nō pensitando
reddere. x Et cōmodat. gratis petitibus reddere. ille est q̄ sic operatur
ex habitu misericordie operatur locunde: ex fm ꝓbos. n. obligatq̄ sibi
generati ē delectatio i ope. y Disponet sermones suos i iudicio. Circū
stantiate: vt olim caueat a temeritate locutionis. z Quia in eternū nō
cōmouebitur. f. a stabilitate virtut. a In memoria. Hic ꝓsequit
de felicitate post hanc vitā reddenda ꝓ opibus misericordie ꝓdi. vñ
memoria eterna erit iusto. ⁊ accipit hic iudicia pcon dicit de virtute mi
sericordie: Iusticia enim vno mō accipit ꝓ ea virtute. b Ab auditu
ne mala non timebit. qui audiens misericordia in vie iudicij Matth. xxv.
Jte maledicti in ignem eternū. sequit: Esurui. ⁊ non dedistis mihi mādu
care. Sitiui ⁊ non dedistis mihi bibere 42. Sed bonum auditum audiet
audiet misericordes: Venite benedicti patris mei 42. sicut allegat ē ipsa.

tendem suppetias. Paratum cor eius. Augu. Puto hanc q̄ hic
no ita dr quasi ō dum ista laboret pauidus fiducie q̄ multa habet operat.
Lac. Bene q̄ multa minatur non timet id paratum.
Despexit. Operat non temere quasi despexit.

Dispersit. Quia pau. dicit. & ex illo constat quod nō videbat. ḥ ille thesaurū
in alio ponebat. q̄ ellar-
ge & dixit i pauperibus de-
ponitur in terra.

Iustitia. Lac. Non
nobis. i nobis & pie vixit.
vel qui non sua iustitiam
operatur.

Cornu. Lac. Quia
bestiis est potius bestia.

Peccator videbit. Lac. Tertio prauis im-
pios punire solent.

Desiderium. Lac. Dominus desiderat hoc
tantum. multo immensum
terra. & est ille psalmus
militantis ecclie fidelium.

Irascetur. Sicut no. Quid nocet profani lap-
pis & diuinis iacentia.

Allelu ia. Lac. Ex merito laudandus q̄ me
rito beatitudo gaudii ac-
cipiunt. multi pro exponit.
Allelu ia cui vt dicimus
interpretat laudate. quia
liter & psalmus incipit.

Psal. CXII.

Laudate. Lac.

1 Primo monet
Ppheta deuotos
vel laudes tangit. & vbi-
q̄ dicunt. Scdo ipse fa-
cit quod monet alios. i.
laudat deus tbi. Quia si-
cut vbiq̄. ad laudes ergo
monemur dicit. q & quo
& quādiu & vbi & quare
laudent dicens:

Pueri. Lac. Nō stultā sed malicia maxime superbia. i. habitū vbi nolit
te pueri effici sensibus sed malicia. parui etiam vt meritibus perfecti sitis.

Aug. Lac. Laudate ostm pueri simplicitate & puri q̄ debet laudare. No
me laudat q̄ virtutes eius ignorat. Pueri intelr q̄ angustā. Bicoz facta
premūde intra aplos q̄s cor mator ecclie artificio scīm pauli & statuit in me
dio discipulorū & ait: Qui si habitauerit le sic paul⁹ inc. si irabit i regnū ce
lor. & nō nisi irat nisi pueri i regnū ce. pbrata. n. superba. q̄ cor stannū pti
cū tanq̄. Indigne & clārē ita q̄ & magnos purāt. Aut cognoscitos dei & si
ne dei gliciā aut gl'as agit. Et q̄ illi soli digne laudāt q̄ sūt tāq̄ pueri.

Nicolaus

a Paratū cor eius sperare in dño. nō in rebꝰ caducis & defectibilibus.
b Cōfirmatū & cor ei⁹. in dono q̄ habuit virtutē & gre. hꝰ q̄ dō ad hēb. viti.
Bonū & gla stabilire cor. c Nō cōmouebit. a stabilitate virtutē deo ipꝰ
plenitudē. d Donec despiciat inimicos suos. i. ipsis malignos q̄ tūc ab
hoc despiciunt q̄s de eis habet plenā triūphū: q̄s & in monte q̄ vocabat i
statu gre. Et q̄ gaudia meret hō per opa misericordie. ō subdit: e Dis
perit. propter amorem dei sine aliqua acceptatione. f Dabit liberaliter
alēg̃ spe retributōis terrene. g Pauperib⁹. tpm reponēt antibus.
Mat. xix. Ebreī q̄ minimis modo fecistis mihi fecistis. & nō adulatorib⁹
seu pharisēis quorū multi sunt ordinantur & nihil pauperib⁹. h Cor
nu eius. i. potestas ipsius qua vtitur ad bonū virtutē. i Exaltabitur in
gla. i. celeb: vbi augmētabit ei⁹ potestā. k Peccator. Nūc sētr obdit.
& impietatē reddet opposita. l. volet & trifticia. q̄ pōt exponi de pnti
vita sic: Peccator videbit & irascet. q̄ impius videns prosperitatem iusti
& non sold imitatiue & ex illa exteriori signo. id sequitur: l Dentibꝰ
suis fremet & tabescet. q̄ motus animi redundat ad corpus. m De
siderium peccatoꝝ perdet. quia peccatores desiderant permanere in spali
tate & vita futura in qua impij nequaquam nō soli de pena sūt iustica
sed etiā & iustoꝝ gla: quia ly ipsam nō cognoscūt immittit & particulariter
cognoscēdi abstractue & exhibit tm̄ḡnī i dñō gl'ali sicut con est i marta de
lazaro: qs fac ad augmētū sue miserie. psalmus. CXII.

m Laudate pueri dñm &c. Postq̄ pp̄ta mittit pro titulo Allelu ia. q̄
in eo fo inducit ad laudē dei et cohortatione sue excellentie prout
dcnte: qua abstracto & negatiuo iniuste aliqñ subeunt ad statum
honoris & gloriē: quia saepe fuisse cognouit de carcere ad hoc q̄ essēt pro
positi egypti & secundus a rege: gonesso. xli. Et hꝰ hoc pō. title in duas par
tes diuiditur. quia primo psalmista ad laudem dei inducit. secundo ad hoc
rationem adducit. &c. Excelsus. Circa primum dicitur: Laudate pueri do-
minum. non acceptantur hic pueri ratione etatis oblectionc carentes, sed

Sit no. Lac. Ecce dicit q̄ quā laudare debeant pueri. Sit nō. Et
dicit laudabit⁹ it. scīmp. Lac. Sit nomē &c. Nec ad hoc pueri nec vsquam
laudē nec locutiones. &c. A seculo etiā. Per eternū est nō tēpus. Et
ultra mūdū significat. in q̄ vero laudabitur & dr⁹.

† semper. † non blasphemantur

Dñi. Sit nomen domini †bene
† vsque in perpetuū. † q̄ incipitis eriquire vestra ob-
scura. † non ipsa laudare videtur non audiendi magni sermo-
nis. † Lin perpetuū. † in eternum.
dicta: ec ꝑ ‡nunc † vsq; in ‡ se-
† vbiq;. † quasi per totum tēpus.
† non quod in hoc vita.
culū. ‡ A solis †ortu vsq; ad ‡oc
† ā ‡ ā
casum: laudabile nomē domini

† idoc laudare. † Augu. hominem in hy-
per vtico vbi videtur fulgere deos quos colunt. Lo-
lem. i. lugam. & humiliabit.
Excelsus super oēs ‡gētes do-
† ab ingressu le habet quem humilia terram habet
in pectore.
minus: & sup †celos gl'ia eius
† eius.
Quis sicut dominus deus no-
† quasi exhortat le vt nō sugbos faciat.
ster q̄ ‡ in altis habitat: & hūilia

† ironia miserioꝝdie. † per telam gratiam.
†respicit in celo & in terra. ‡ Su-
† deus qui prius inspex erant.
† vsque ramis. † carnalis voluptatis.
scitās a terra † inopem & de ‡ ster
core erigēs pauperē. Et collot

† ecclesiarum orū & angelis & hominibus.
† angelis. † apostolis.
cet cum ꝯ †principibus: cū prin
cipibus pōpuli sui. Qui habitare

filij multi deserte. qui si non omnia relinquūt faciunt tamen filii antico
de mammona iniquitatis per opera misericordie.

Et humilia. Augustin⁹. Vel leo. Celsū in quo habitat. q̄ in carne
& in spiritu humilitas cor respicit. In celo. propter ipsius libertatem. In
terra. propter corporis seruitutē. Q̄ qui humilitatē habent in ꝑsē & effec-
dunt in opere. Vel in celo. respicit quos vocauit tam. & habitat in eis.

In ter. quos vocat vt habitet in eis. Vel portus celi sunt cor pōs
fidicabili. Terra. cetera sōrdi militudo. Ps dilexi tibi hic illi. Mortio & est
humiles q̄ sublimat a terra primo inopes. ctiā adhuc ꝑdita in corpe gemūt.

De lyra

accipiuntur hic pueri pro subditis & ministris. sicut dic⁹ actus moch ad da
uid & virtu qui erant cum eo. j. Regum. xxj. Et mundi sunt pueri mariose
a mūdi⁹ malitia dr⁹. & hō loquit frequenter scriptura. Odit alit sunt deo
subiecti & eius seruitio & laudi⁹ obligati. o Sit nomē dñi benedicti. i. si
cut & in scipso benedicit sic benedicat a subditis non tribulatione ꝑcrationis
& murmuratiōis sed benedictione laudis q̄ impēditur a minori. p Et
hoc nunc & vsq; in seculū. i. sm extensionē eius durationis. q Q. solis
ortu vsq; ad occasum. i. sm omnem extensionem distantie localis.

r Excelsus. hic ostr psalmista inducit rationē ad ꝑpositū quā accipit ex
excellentia sue ꝓuidentie. ex alia materia debet laudari. id vt: Excel. sup oēs
gentes dña. quumcunq; sint magne & diuerse. s Et super celos. i. sup
angelos qui sunt cluce ecclesie. t Q̄stia eius. quia de omnibus ho-
minibus & angelis ad suam gloriā ordinat & ꝓuidit. id subdit: u Quis
sicut dñs deus noster. q. d. nullus. x Qui in alt habitat. p hoc gloriē re
fulgētia. y Et humilia respicit. p suā ꝓuidentia. z In celo. qz sapien
tes angelos inde deiecit: & humiliter sibi adherentes in gla ꝑmanit.

a Et in terra. qz in prima etate rebellantes holos in diluuio submersit:
& humilē noe cū sua familia saluauit: & qz similē fit frequēter in particula
ribus ꝑsonis. id subditur: b Suscitās a terra inopem & de ster. i. de
loco vili & fetido. c Erigēs pauperē. hoc patuit in manusse rege iuda
q̄ ꝓpter superbiā de regno suo fuit deiect⁹ a deo & ab inimicis suis in caut
reductio reclusus & fame afflictus: & ꝓpter humilitatē sui inde a deo fuit
relcuat⁹ & in regnū restitutus. ii. Paralyppō. id subdit: d Vt collo-
cet eū cū principib⁹. ubi eius ꝓsessio. ꝓpter qd subdit: e Cū principib⁹
ꝓpli sui. pōt alit hoc referri ad exaltationem humilium in gloriā celestē: in
qua collocantur humiles cum angelis qui dicuntur in scriptura principes:
& distinguuntur per tres hierarchias. hierarchia autem idem est quod sa-
cer principatus: & quia dicta exaltatio non solum fit in ꝑsona virtutē sed etiam
multitudi. ideo subditur: f Qui habitare facit sterilem in domo. domo
ei scandiratem per quam est honorabilis in domo mariti in qua pcr erat

contemptibilis

Exercitum. Aug. Sedis tuam. i. ecclesiā gentiū. quę pcipue sterilis fuit
vt ꝓ tuam significat. & am inquā facit habitare i domo. i. ecclia indeqp
tur ipsius mādatum vt i lapide angulari suo pietre pōdg ant. & stat vsq; ad
finem.

Filios. Aug. &. ꝓpria quoq; hoc vbi. de ipsius ecclia. ad ecclesiā loquē
dit. Sicut inquit in auribus tuis nihil quod amici ac. Augustin⁹ & nobis in
loco illo: fac itaq; nobis
q̄ dic loci. in quo cōmo
remur: Ea vero vbi in
eodē tuo. Quia genera-
uit mihi filios ꝓpter quos
illos educauit mihi? q.
cum iam mc esse sinch-
tia & videam.

Allelu ia. Lac. Ite
hic Allelu ia & alio nego
cio ponit: sicut enī & vo-
uerso actiue deus laudā
tur. ita & variis negocia
tic ciusdē annotat. Ab
initio hebrei ꝑpter ma
gna miracula populo il-
lo exhibita ꝑm mundo
quasi ꝓphēta nūciat. per
quo similitudinem. i. p eo
rē significata. cui quilqp
psalmus liberat. Erant
enī figure mysteriorū spi
ritualiū ꝑ & ecclie vt in
psal. exposuide claruerit.

Psal. CXIII.

In exitu. Au-
gus nō narrant
facta. ḥ futura
ꝓdicunt: q̄ in illo gaudia
futura signabant: & ideo
nō ola hic dñr. q̄ ibi ge-
sta. ḥ quādā aliter. ut pu
tetur ꝓterita recolere.

Lac. Primo videt ꝓpheta ḥ mira dederit de⁹ hebreis i figura. & ꝓsa
nio i ꝑsā. Scdo interrogat qre ḥ ita sint ibi. Quid ē tibi mare? Tertio ima
nia stupora gētiū reprobat: & religionē dei cōmēdat ibi. Quis q̄ sacra gētiū.

In exitu. Q. ex israēl. i. dom⁹ iacob de egypto. i. ꝑplo barbaro egrect.
Barbaro. Aug. barbara lingua ex quę deum non laudat.

Facta ē in. Lac. Sicut ille ꝑplus ex egrect de egypto. scificatus ē in iu
dea. i. terra ꝓmissionis calēdo dcb vertit. q̄ terra erat ante ꝓ ydolatriā pollu
ta. & sicut pcēs factus ē in ea. Qui enī i egypto sacrificarent ydolis. & ꝓ eā facti israel ꝓsilit
Ita ecquntes a peccato sanctificat iudea. i. ecclesia. & ꝓ eā facti israel ꝓsilit
rubrum virtio. Et hoc. Vidit marc. i. peccatores seculi. Iordanis. q
varijs desiderijs rapiunt homines in magnum mare. i. hutus seculi amari
cantem maliciam. sed hi in adiutoriū dñi ascant. quasi conuersa retrorsus

Nicolaus

erat cōtemptibilis & abiecta ꝓpter sterilitatē. ō subdit: a Mater filio-
rū letantē. exemplū hꝰ. j. Reg. i. de anna q̄ ꝓpter sterilitatē obprobrabat i do
mo pelchane a fecunda. & pcessa sibi a deo fecunditate ꝓphēta fuit honorabilis
& letabunda: vbi fecit canticū illud: Exultauit cor meū in dño &c. j. Reg. ii.
Allegor⁹ exponit posse de abiectiōe ꝓpli iudaici ꝓp incredulitatē. & exal
tatione ꝓpli gentilis in dominio gl'ie & q̄ denote recepit fidē catholicā: & sic
synagoga facta ē sterilis & abiecta: & ecclia in fide gentili facta ē fertilis &
letabunda. & hoc nō sequtur apte. Vat. xiij. Andrie illud Isa. lxiij. Letare
sterilis q̄ nō paris &c. & clama q̄ non parturis. qz multi filij deserte ma
gis q̄ eius que hꝰ virū. Et vocat gentilitatē sterilē & deletā: qz multo ꝑ
fuit deserta a deo ꝓpter peccata idolatrie. & sterilis in ꝓle ad dei cultum
educate: vbi & ꝓmittit apte. Scripti est q̄ abrahā duos filios habuit: vnū
de ancilla: & vnū de libera. & sequit: Hec sunt ꝓ allegoriā dicta. hec enī filij
duo testā &c. Hic alit expositionē non prosequor: qz diffuse tractata est ab
alijs in plurimis locis.

Psal. CXIII.

b Non nobis israel de egypto. Postq̄ ps. l. tr. Ista.
l ita ꝓ titulo. ḥ in hebreo ē finis ps precedē. In hoc alit ps. inuita
tit ꝓ ad dei laudē & gratiarū de solūtē ꝓpls israel exhibiti i exitu
de egypto. & ꝓ illud beneficii recolit. & ex hoc dei laude inducit: dic: Nō no
bis, Cui ca ꝓmū recolunt ꝑ plura mirabilia a deo facta i exitu de egypto nō
sibi sm ordinē hystorie ad q̄ narrādo pōt: q̄ sibi fuerūt ꝓsimi facta: sicut hec in
ter se ꝑ scriptura & magie metrice exponit. q̄ in ita. dicit igr: In exitu is
rael de egypto. q̄ hꝰ Exo. xiij. c Domus iacob. qz ter ꝑplis ad deū
dicit de iacob q̄ alio nole dicitur ḥ ibi Deū. xxxij. d De ꝑplo barbaro.
ecs ꝑpli dñr barbari exceptis hebreis grecis & latinis: qz alia idiomata dī
cūt barbara. e Facta ē in. sanctuo. qz in iudea viguit cultus dei & ibi
sola legis & ꝓpheiar. f Israel ꝓsilit &c. sicut exercit⁹ regis dī ꝓsilire
qz de ꝓ filios israel tanq̄ ꝓ exercitū suos exciit dominatos de terra illa. vt
hī in libro Iosue: & sicut ꝑ ꝓsilit ꝑ mare sic ꝑ ꝓsilit ꝑ ꝓphetā a deo sibi ꝓcessa ele-
cti genē illā: & sm hoc ista sīa facta est iudea &c. reprobi nominā exitus de
egypto. In hebreo adit: i. trāsit. Mare. fic dr: Factū ē iudas &c. & ḥs hoc re
spōdit ꝓpheta qz de egypto. qz ibi⁹ iuda ꝓna israel aut mare rubrū sicut

Mare vi. Aug. Prophe aliter vidit q̄ factum est. Vel legimus scripte
ab ea parte qua aque ostiū diuisionis nec ibi quisq̄ de gentibus mouet
bus. sed tam ibi facta q̄ hic dicta figure sunt.

Arietes. Aug. Qui celitus veteris testamenti heroicos rebellit &
superiores virtute. Modic alias: Affert vbi filij dei adic. & sic
ta multo filioꝝ. ii. ad de
egypto vsq; ad ꝓsil. fuit hꝰ
l. m. q̄ instar arietis.
vbi erant gn. fortes & ꝓ
pugnatores & palme ejus ꝓ
significant. modicos apo
stoli & leptuaginta dixit
pueri. hꝰ in lecta etate elec
git ecclia: vt ꝑ quatuor
mundi ptes q̄s victorie
palmā portarēt. tetrad⁹
enī gemino cornu vetus
& nouum. cornu vetus
& testamenti omnem fi
ctionem adustum ꝑsecte
erigimus.

Collis. Lac. Q. to
lūs modi. corra. nō cog
bat ad id am. vbi ē p mare
& iordanē. i. p antiqua
facta hec signari & antes
gas q̄ hodie ꝓsilit fidē.

Quid est tibi mare.
Lac. Scdo interrogat q̄
re hec vt quisq̄ admira
bles & laudē a facie dñi.

A facie. Lac. Una
deus⁹ efficit q̄ vnus ad
eos & sicta facit ordinate
fare. & sua. i. mon. & col.
q̄dmodū dentes ordinē enim ap
parentē mod sint hereti
ci a sua fugitione ad
cultum dei.

A facie dei iacob. Et q. quarent: quis est dominus deus iacob nō
recens? vel qui fecit eos luctari.

Petram. Lac. Dura corda tales. ad aquā baptismi. Rupē. genti
les. vt ē ipsi emanent irriguos fontes ꝑdicationis.

Aug. Bi cū. si petra dura & ignorant. hūiliat ad irrigandos fideles
vt sic in eis fons aque vive saliendo in vitam eternam. cum relīquēta a
pentit illis sensum vt intelligerent scripturas. Ipse ergo dominus erat qua-
si petra. & rupes: donec aperta scriptura veluti fons irrumpat atq; omnē
bus credentibus inundaret dicens: Si quis sitit ve. ad me. & bi.

Non nobis. Lac. Cum vidit deum bona dare. petit vt ꝓpter nomen
suū det ea. q̄ merita nō videt in hebreis. Dicit & cum Ieremia xxx. Mi
sericordia vē peccantibus petit. Veritas vē ꝑmia reddenti: vel ipsos punit

De lyra

moysen: alijs seruis suis & ꝓphetis⁹. & tandē⁹. & sic facta ē dei fabricatio. In q̄rti sūt
illud declarauit dei scientia. cuius ꝓfectus tribus ita ꝓficere incepta ē moy
sen. Ibi l'peta ē⁹. q. d. ꝓ ipsi acie pugnauit ꝓ egyptios Exo. xiiij. & vicerūt egy
ptij fugitiuos. & sic de alijs dño cui pugnat. ꝓ eis ꝓ nos. q Mare vidit & fu
git. q. d. si ꝑ ꝓtes visibiles retrahēdo se a medio ad ꝓcipiū tēpus actū habuerit sen
sum & intellectū. q. creatura obedit creatori ad nutū. h Iordanis ō. &
retr. hoc fuit. i. cessa de decursu vt hꝰ Iosue. iij. q̄ ad locū sue originis sua
defecit & retrorsū. & cessante fluxibili ad modū collis: & sic in ptē reuersus
tur ꝑtus loci originalis & ad fluminis imminēs obstaculū reluctat versus
originis locū. i Mōtes q. vt arietes &c. i. clāmi ꝓtuebāt ordeēt sibi
ipi q̄ i trāsitu fluuij armen sequuti ex vna ptē leuauit sibi vbi ad ripā op
posita fluminis: & sic ꝑcurrit trāsitū filijs ipi⁹ & murmurātes iudeus tbi. Late
ro ꝓ filios ipi⁹ sicut dcm fuit Mat. xxj. vbi scribe sic: Dicat fecit in mari ru
bro: sic facit ī terribilib⁹ armen: sequuti terribili ydolum filia &c. & sic ꝑ enī
& ꝑ exultatiue metaphorice: sic & de mari rubro dicit &. Mare vi. & tu. q̄ ad
modū cognōscēs nec sicut filius ipi⁹ ꝑcurr. & filr sequuti dicto mō inclinati vi
debant' applaudere adueni filioꝝ ipi⁹ & trāsitui. s Quid ē ti. ma. q̄ fu.
&c. q. d. vel venerūt ita mirabilia ī mari rubro & iordane & collib⁹: vt dcm
ē. & rñdet: l A fa. do. mo. & ter. q. d. a diuina voluntate. ꝓcessit ita cui
obedit cūcta ī sensibilib⁹ ita aq̄ & colles l ꝓcē & ꝓsimilib⁹ aliis vbi & subdit aliud mira
bile factū ex his fuit l defecto ex eis: m Qui cō. pc. l stag. aquaꝝ. vbi & subdit
dantia aque de petra &c. Exo. xvij. n Et tu. l fon. aquaꝝ. Vlu. rr. vbi dr:
Leuig moyses eleuauit manū ꝑcussit virga bis silicē egressi sunt ab eo largis
sime &c. o Nō nobis. Vbi ex ꝓlixi miraculis ꝓximus bonos ꝓcedit.
q ꝑ ostēdit q̄ sit honorabilis. a gentibus. Nō mortui laudabūt te. ꝓ
ma l causa. q̄ ꝑ dei gloria ex ꝓcessu ꝓcedit. r⁹ idolatria excludit: hic ꝑmia
l ista gentili. Cuca ꝓsili dicit ꝓphetā: Nō nobis vbi. attribuat gloria
de ꝓlixi mirabilib⁹ & ꝓsimilib⁹: p Sed nob tm. q. d. nō ꝓ tantis
facti & ꝓmptia facilē. sm q̄ dicit Aug. q Qup mi. tua & ver. tua. facta
enī facta sunt a deo ꝓpter ipi⁹ ad doctrinā diuine veritatis q̄ ꝓcessit
ꝓmissiones factas patribus. Labrahe ysaac & iacobe: & filr ad nobiles ipi⁹

[illegible]

veritate tua: nequādo dicāt gētes vbi est deus eorum. Deus autē noster in celo: oīa quecunqʒ voluit fecit. Simulacra gentium argentum et aurum: opā manuū hominum. Os habent et non loquentur: oculos hñt et non videbunt. Aures habēt et non audient: nares habent et nō odorabunt. Manus habent et non palpabunt: pedes habēt et nō ambulabunt: nō clamabūt in gutture suo. Siles illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui cōfidunt in eis. Domus israel sperauit in domino: adiutor eorū et protector eorum est. Domus aarō sperauit in domino: adiutor eorum et protector eorū est. Qui timent dñm sperauerunt in domino: adiutor eorum et protector eorum est. Dominus memor fuit nostri et bñdixit nobis. Benedixit domui israel: bñdixit domui aarō. Bñdixit omnibus qui timent dñm: pusillis cum maioribus. Adijciat dominus sup vos: sup vos et super filios vros. Benedicti vos dño: qui fecit celum et terraz. Celum celi domino: terrā aūt dedit filijs hoīum. Nō mortui laudabunt te dñe: neqʒ

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

omnes qui descendunt in infernum. Sed nos qui viuimus bñdicimus domino: ex hoc nūc et vsqʒ in seculum. Alleluia.

Alleluia. CXIIII.

Dilexi qm exaudiet dñs vocē orōis mee. Quiā inclinauit aurē suā mihi: et in dieb' meis inuocabo. Circūdederunt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerūt me. Tribulationem et dolorem inueni: et nomen domini inuocaui. O domine libera aīam meā misericors dominus et iustus: et deus noster miseretur. Custodiēs paruulos dominus: humiliatus sum et liberauit me. Conuertere aīa mea in requiem tuā: quia dominus bñfecit tibi. Quia eripuit aīam meam de morte: oculos meos a lacrymis pedes meos a lapsu. Placebo dño in regiōne viuorū.

Alleluia. CXV.

Credidi ...

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. CXV.

[illegible]

De lyra

[illegible]

dens? amodo. Et ait homo nihil boni ppetii habeat. qđ verissimu? Credidi propter quod. Aug. Abso ait credidi vocatus sum. qz non tantum credidit ostera que fidei erant: sed i primis cā ultis credidit. t q pre nimio loquendo ignorā q peccatū incidit timere debuerit. vnde loquendi qualem amore primo inuenitur a murmuratione q pena inducitur.

Propter qđ. Ita. Placebo eis placet credit q quod credidit non loquat? ille. Ecclesia vel ia multa. Q fidelis qs accepit simplicit? i locutus. t ideo iam ait. Ego dixi in excessu meo. Aug. Et dicit hic gratiā eā meas non paucor? alienat. q aliqua indigna motione euacuabat fidei q affectu? vel merito. qđ cōmūiter placentes? t ipsa dilectiones pallendo? humana tolerantia patit. Quasi dicat: humiliatus sum. In ista adi humiliatōe. Ego dixi in excessu meo vel q ait i ecclesia meo vel q ait i extasi mea i. in pauore pallionis q i ea dō mihi.

Quid retribuam.

Aug. Tarnen ille respicit infirmit? qz fuam t videt non ee? pfumendū de se. Et se enim homo mendax: vt t petrus duz pfumpsit imanitus est mendax. sed virtus dei est in non adit. Quod videmus ille factum in q gratia dei subdit:

Quę retribuit. Aug. Non ait pro omnibus que retribuit. Que ignorabilit? bona bonis? vt omnia bonoz dei nō retribuitō Nā retribuit vo cari potit. Que peccata nō retribuit. Retribuit ergo deus hominibus bona pro malis. pro vitijs pro eis cum homines retribuunt mala pro bonis.

Calicem saluarię. Aug. Passionē a similī. qz plantā potū. Vel si peccata in conspectu ei. quod post dicitur:

Cal. Christ ait sub mētora vitis. vñ fidelis deus q nō patit vos tēpta ri supra id qđ potestis. Saluatoria. qz in eo eternā salutem propiciatur.

Nicolaus

Sciendum q fugiente dauid de hierusalem propter absalon. filiu seruus mi phiboseth occurrit ei cum duobus asinis onerat? panibus t alijs victualibus quorum per hoc dauid fauorē quem credebat firmiter recepit ad dignitatem regiam: t desiderauit miphiboseth occupatione eius hereditatē: quibus factis t verbis dauid acceptus dicit ei: Tua sint ola que fuerunt miphiboseth. vt habet. ii. Reg. xvi. t hoc est qđ dicit dauid: Eripuit. verbis eius animā facilime. a Propter qđ locutus sum. nimis precipitanter cō sidendo. t hereditatē dñi sui. b Ego aūt humiliatus sum nimis. quia propter absalon erat fugitiuus. In hebreo habet: Afflictus sum nimis. quia in mei pcautione q deberet me honorare. hoiem aūt afflicti sunt impatientes. t ideo subdit dauid: c Ego dixi in excessu meo. i. fuentus victa mea qz ex turbatione mentis precipitanter locutus fui. d Omnis homo mendax. videbat enim filiū. Iprium se pallionē t totū populū israel qđ a patricidio multotiens liberauerat ei fauorē. nōn q dicit. ii. Reg. xv. Loto corde vniuersi fuisti ad fugiē absalon. t ideo eto credidit q ei? mephiboseth in hoc sequerē absalō cū alijs. vñ postea dauid videns se deuitare de grauiori peccamine equālio seruili dño. vt dicit? fuit. ii. Reg. xix. tñ emendā dñi pdonātes q postea peniuit: t q pro alta medicatā quā timuit non fit scripti. at non ola sunt scripta. e Quid retribuam. Nec cōsequēter dicebāt paulus dauid in ista pcautione q patet ex hoc q verba semei sibi maledicentis valde pauper? portauit. ii. Reg. xvi. t ideo illā pfessionē qđ dicit: Quid retribuā dño pro oibus que retribuit mihi. de manibus scilicet me liberando t ad regni. pmouendo: t morti mihi debitū pro adulterio t homicidio relaxādo: t reddit: f Calicē saluaris accipiā. i. atrocitatem pcautionis: qm in scriptura calix dicit acceptando. g Et nomen dñi invocabo. pro mea liberatiōe a victa pcautiōe. h Vota mea. Nec pōt? gratiarū actio absq promissa in pluria fuga. fm q habetur. ii. Reg. xv. vbi dicit ad Sadoch. Reporta archā dei in vrbē: si inuenero gratiam in oculis dñi reducet me t ostendet mihi eam t tabernaculū suū. hoc quāe dicebat. q promissa t promissa sibi facere sacrificium. Ideo vt hic: Vota

† Non ipsum verbum quod credidit non firmo quem promisi.

Propter quod locut? sum: ego aūt

† pallio fum multum orbulatus q pper verbum dei quod firmiter credidi. vnde magis inter verba mea apostolica. verbum hominis mihi effugium fuit. quod dixi? Omnis homo mendax. Et qui plus amore glorie hominū q dei. † amore veritatis multi confitentur.

humiliatus sum nimis. Ego di

† alij in excessu meo mente rapto ad ligorem.

xi i excessu meo: Omnis homo mendax. Quid retribuā domi

† pro meis malis

no: p oibus q retribuit mihi.

† mee ego domo dei veritat. † gallicanum. † ad omnem qualitatē ei? vñ qz ipse pro nobis retribuit.

† Calicem saluaris † accipiam

† non mihi sed deo filius. † Cal. accipiam qđ est in dextera mea. i. reddam in ipso acto.

q nomē dñi invocabo. † Vo

† vt exemplum capiat.

ta mea domino reddā coā oi

† Sacrificabo. Aug. Cal. Et quia dirupisti. tua. Hostiam laudis. sic q. Vota mea reddam. nonvbiq; sed in catholica ecclesia non hereticorum. Domus dei est ecclesia dei: In conspectu omnis populi. Cassiodo. publice debet laudari qui pro omnibus pati voluit. vt pro eo edificentur.

i. Vota mea. Cal. Me ipsum qui sum imago dei deo q reddā. vñ que cesarie sunt red. ce. t que dei deo. sed quia non modo seruus sed amice filius. dicit se reddē vota in atrijs do. i. Ecclesie. Et que sit oportet. i. pplo eius hoc ē q̄ sequit: In conspectu oīs po. e. t apertius hic nominat locum salem. Aug. sed ne quis putet per hierusalem iudeos sed eos significari qui hoc nomine gloriantur. audiat sequentem psalmum. Laudate dominum omnes gentes. hoc sunt atria dñi. omnis populus.

† Cur tu ista q̄ carnem vel pecia mundi filius compta

populo eius: † preciosa in † cōspe

† omnium vita tua.

ctu domini mors sanctor? eius.

† quia pretia non cōparabit ergo a deo pallionem sanctorum mors. † quia ad eā ī vitā fm. Aug.

† obedientia.

† O dñe q̄ ia ego † seru? tuus:

† repent. † in omnibus. † Lactātius que est ancilla cum seruit. Ipsa cū ipsolo contemplatur alterū non alter marit?.

ego seruus tuus † filius † ancille

† quod verum per te. † tu non mea merita.

† penarum.

tue. Dirupisti † vincula mea tibi

† et libo. † multiplam. † non frenas vt vitula mea.

† Sacrificabō † hostiā laudis: † t no

mē dñi invocabo. Hostia mea dño reddā in cōspectu om

† non manifesta. † catholice ecclesie

nis ppli eius: in atrijs † domus

† vbi pax † laudis in mysteriis dei letantur

domini in medio tui hierusalē.

Sacrificabo. Aug. Cal. Et quia dirupisti, tua. Hostiam laudis. sic q. Vota mea reddam. nonvbiq; sed in catholica ecclesia non hereticorum. Domus dei est ecclesia dei: In conspectu omnis populi. Cassiodo. publice debet laudari qui pro omnibus pati voluit. vt pro eo edificentur.

i. Vota mea. Cal. Me ipsum qui sum imago dei deo q reddā. vñ que cesarie sunt red. ce. t que dei deo. sed quia non modo seruus sed amice filius. dicit se reddē vota in atrijs do. i. Ecclesie. Et que sit oportet. i. pplo eius hoc ē q̄ sequit: In conspectu oīs po. e. t apertius hic nominat locum salem. Aug. sed ne quis putet per hierusalem iudeos sed eos significari qui hoc nomine gloriantur. audiat sequentem psalmum. Laudate dominum omnes gentes. hoc sunt atria dñi. omnis populus.

De lyra

mea dño reddam coā oi populo eius. i. templo vel ecclesie vel cōuenticulo populum. t subdit cām dicens: i Preciosa in ospe. dñi mors sanctor. eius. Nō de ea timuit eos mori: sicut eos preciosa nō cōmunit de facili: t per hoc intelligit liberationē suam a morte: nec ponit ic in numero sanctor? q dicto sequēte: Memento dñe q̄ ambulauerim coram te in veritate. Gen. xlviii. Ambulauit deus coram quo. Abraham. Gen. xxiv. dicit de se. Cām aūt sue liberationis effudit. d. k O dñe q̄ ego seruus tuus. ac ego lendo. l Et filius ancille tue. i. hoc denotās meritū matris suę: vel sicut dicit Ra. Sa. vocat se seruū natū in domo patrifamilias q est magis indecētius a dño q̄ ille q est emptitius de foro. ipse aūt erat natus i domo dei. i. a fidelibus parentibus deo seruientibus. genitor aūt ad fidem paucis vel nullis seruū dei emptich. m Dirupisti vincula mea. i. quasi peccata liberauit me de persecutione absalō t aliorū sibi fauentiū t impedit? me a regni mei regimine: sicut vincula materialia impedīt hominē ne possit libere agere. Item q̄ persecutio absalon fuit mota cōtra dauid in pena peccati pro adulterio perfectae t homicidio vtic. fm q̄ patet i libro regum. ii. Reg. xii. Nec dicit dño: ecce ego sacrificabo sagittę in malum de domo tua ꝛc. t ideo dauid liberatus ab illa persecutione dicit se liberatum a vinculis dictorum peccatorum q̄ propter illa erat obligatus ad illā penam sustinendam. n Tibi sacrificabo hostiam laudis. i. per sacrificia hostias offerentes t cantando in sacrificijs laudes diuinas dicentes.

o Et nomen domini invocabo. q̄ non solum per alios laudauit deum sed etiā in ppria persona hunc ps. t alios decantando. p Vota mea. q̄ sicut posuit in persecutione absalon. q Dño reddam. sicut promisi.

r In conspectu omnis populi eius. i. loco vbi ipi cultum vel peccati t debuit abscondere omnia populus israel q̄tum ad masculos tribus temporibus in anno. fm q̄ dicitur Exo. xxiii. s vbi erat talis cultus ostenditur.

o In atrijs domus domini. i. tabernaculi quo erat archa posita: quia templum tempore dauid non erat adhuc edificatū. t In medio tui hierusalem. quia illud tabernaculum erat in ciuitate dauid. i. Reg. vi. quę ciuitas vocabatur hierusalem ipsius hierusalē. Moraliter potest exponi ps mus tibi de quolibet fideli: qui si aliquando deficiat per alterius decipientem: suam ignorantiam confitetur humiliter: t tribulationem iuste patientem sustinet patienter: t a qua liberatus agit deo gratias recolendo.

qui vi. laudat

Alleluia. CXVI.

Laudate dominum om

† gentiles. † vel: collaudate.

nes † gentes: † laudate eum omnes † populi. † Quo

† hoc ipsum. † quia misericordia eius confirmata est super nos. † vel: confirmata est misericordia eius.

niam † cōfirmata est super nos † mi

† gentili. † claritas qui † veritas patris.

sericordia † eius: † veritas do

† vel in seculum seculi.

mini mānet in eternum.

Alleluia. CXVII.

† laudate.

Confitemini dño quoniam

† propitii deo qui per se † ex se bonus. † in eternum. † Cal. in hoc psalmo agit q̄ bonus quia in eternū misericordia eius.

quōniam † bonus: quoniā in † se

bona misericordie operatis.

eternum misericordia eius. Dicat

† nouerit discernendum. † totus bonus propter eum. † eius bonitatē confiteri. † qui.

† nunc † israel † qm bonus: quo

niā in seculum misericordia eius.

Dicant nūc † domus aaron: † quo

niā in seculum misericordia eius.

† qui pertinent ad sacerdotium. † vel: ministerium. † qui ex matrimonio sacerdotali. † qui ex sacerdotibus.

Dicant nunc † omnes † qui timēt

† qui. † de angelica lingua. † non ministerialis

dominū: quoniā in seculū miseri

† de angelica lingua. † vel: liberati. † in latinitate promissum ponit.

cordia eius. De tribulatione in

† de angelica lingua. liberati. et in latinitate promissum ponit.

uocaui dñm: † exāudiuit me in

† exaudiens.

latitudine dominus. Dominus

† et quia exaudiuit

mihi adiutor: nō timebo quid

† Cal. quia in tribulatione.

faciet mihi hō. Dominus mihi

† quod placet sibi non timere. † vel videbor Cal. in futuro. Credens vbi videbor cum fine vitio habue defuncto.

† enim ignorantem.

adiutor: † et ego † despiciam † ini

† qui dominus adiutor. † ideo vere est.

micos meos. Bonus est † confi

† superbientes vana et falsa

dere in dño: q̄ confidere in † ho

Alleluia. CXVI.

Laudate dñm. Psalm. pa. in trāslatione Nicolaus papontif: Alleluia tā pro titulo qđ significat laudate deū et in hoc ps. inducunt oēs ppli tam gentiles q̄ iudei. ad laudem dei pro adueu ipsius q̄ instituit vnā ecclesiam ex iudeis t gentibus ad dei gloriā t honorē: hoc mō allegat apls scripturam hui? ps. Ro. xv. d. Dico enī iesus xpm ministrū fuisse circūcisionis. i. ppli iudaici in fide instructū. t postea subdit de gentilibus: gētes aūt super misericordia honorare deū: sic scripti est. Propterea confitebor tibi in gentibus dñe. t sequitur iterū: Laudate oēs gentes dñm: t magnificate eū oēs populi. qđ accipit ex precepto huius ps. vbi aūt psalmista i ipō dicit: Et laudate dñm oēs gētes. i. oēs gentiles ad xpm vel ad fidē christi vocandi. b Et laudate eū oēs populi. i. iudei in duodecim tribus? diuisi. t postea gentiles iudeis q̄ pauci de iudeis primo crediderāt t multi de gentilibus: fm q̄ dicit apls Ro. xi. Ceciderūt ex parte ceigit in israel: donec plenitudo gentiū intraret: t sic oīs israel saluus fieret: q̄tidie conuertēte circa finē mundi: t ideo hic inuitantur ad laudē post gentiles: t predicte laudis subditur ratio. c Quoniā confirmata est sup nos misericordia eius. loquitur de futuro p modū preteriti. propter certitudinē. propheticū. In aduentu. n. xpi t nō ante fuit misericordia nos promissa p effectū. q̄ ante expectabat p magnū desiderū. d Et veritas dñi. Ipse xpc q̄ dicit de scripto Jo. xiii. Ego sum via veritas t vita. e Manet in eternum. fm q̄ dicit apls Heb. xiii. Jesus xpc⁹ heri t hodie ipse t in secula.

CXVII.

Confitemini dño. Mutt? ps. in trasl. Pisco. finitur pro simile

c Alleluia. q̄ po. Imitat ad dei laudē: t vocant alīq; q̄ dauid fecit hāc ps. imitāt? ppli ad dei laudē pro sua liberatiōe de tantis pressuris

fecutione t ppli israel a gentilib circūstantiū prouocatione sub suo regimine: vel ps. ii. Reg. x. hoc facit in hoc ps. vbi ad locū illum. Aperte mihi post tam iustitie xl. ab illo tēpore vsq; ad finē inducit ad laudē dei pro oblatione tpli q̄s peculiē t predicit obstinatiā tpe salomonis filii sui: t fm hoc q̄s ibi subdit: Et apīde quē reprobauerūt edificātes. 42. exponit de quo dā lapide illius edificij: q̄ frequēter a lathomis fuit oblatus i edificio muri: ps temp inuenieba? nimis longus vel nimis curt?: t sic plures reiecti? fuit ab eis tamē incept? ps in summatiōe muri in copulatiōe duoꝝ parietū fuerunt? fuit aptissimus? p mirabili fuit tūc reputat? qđ postea dauid t scripti euāgelici: t sic sensus t allatē hic de illo lapide mātī. t de xpo mystice ibi exponit. Sed saluo meliori iudicio hoc nō videt mihi ps necessarie vbi qđ Mat. xxi. q loquens de scripto a iudeis reprobatio dicit eis: Nunq̄ legistis i scripturis? Et apīde quē reprobauerūt edificātes hic factus ē in caput anguli. Et ideo facti est illud. 1. Pet. ii. Et Act. iii. Petrus edificans peccatum facere dotē rpi glorificatiōes post cīna passionē Act. iii. dicit de eo: Hic ē lapis q̄ reprobat? est a vobis edificantib? q̄ fact? est in caput anguli: t nō est in aliq; alio salus. Et quia ps q̄ pe. tūc q̄tum ad hāc pars ē intelligēdus de xpo ad litam. tñ q̄ psalmo nō valet ei scriptura ꝛa nisi p sensus literales fm q̄ dicit Aug. Vincētij donatistē. tñ q̄ iudei nō recipiebāt nisi sensum literalem. Vel hoc dicit Ra. Salomonis hoc illud 2. Reg. v. Et tu dñe dñs deus exercituū pastus es in militibus iudē: et tu mihi regnabit q̄ sit dominator in israel 42. glo. et te mihi egredietur q̄ sit pastor meus filius dauid: sicut ipse dicit ps. cxvii. Et apīde quem reprobauerunt edificantes: hic factus ē in caput anguli. Et hoc dicto mta patent fm eius sensum. pauli est q̄ dauid hunc ps. fecit. Item q̄ in hac parte loquit de xpo

tus psalmus de primo aduentu multis figuris prenuntiatus habet versus multiplices. quosdam vnius principij. quosdam interclusos. t multe sententie.

Cal. Fidelis populus peccato solutus primo monet omnes domino confiteri q̄: auditus in virtud amore: ideo hominē non esse timendum. Deoq; in solo deo fidendū. Et: Dauid est psalter. Tertia pars huius psalmi. Quam scribens spūs dei laudem de adiectis multis figuris prenuntiauit. Et ideo ad litam. Et primo.

Dicat nūc † domus aaron: † quo

† si ipsi habent pupillum qđ maiorēs ne cessus gaudeant. † qui tales sunt silentes. confiteri dño.

niā in seculū misericordia eius.

Dicant nunc † omnes † qui timēt

† de angelica lingua. liberati. et in latinitate promissum ponit.

dominū: quoniā in seculū miseri

† quia. † de angelica lingua. † non ministerialis

cordia eius. De tribulatione in

† de angelica lingua. liberati. et in latinitate promissum ponit.

uocaui dñm: † exāudiuit me in

† exaudiens.

latitudine dominus. Dominus

† et quia exaudiuit

mihi adiutor: nō timebo quid

† Cal. quia in tribulatione.

faciet mihi hō. Dominus mihi

† quod placet sibi non timere. † vel videbor Cal. in futuro. Credens vbi videbor cum fine vitio habue defuncto.

† enim ignorantem.

adiutor: † et ego † despiciam † ini

† qui dominus adiutor. † ideo vere est.

micos meos. Bonus est † confi

† superbientes vana et falsa

dere in dño: q̄ confidere in † ho

de illo cātico neq; a Josepho q̄ solū hoc inuenit dictum a magistro patre comestore in historia scholastica sup. iii. Reg. t sic eius dictum stabus fui Matth. xxi. t ib supponē q̄ dictum eius sit verum q̄uis in sensu literali in hoc psal. nō de christo. sensus enim literalis est qđ primo intenditur a scriptore: t ib si de hoc lapide fuerit scriptum. iii. Reg. vel intendatur descriptio historica illius edificij: sensus literalis erit de ille lapide materiali sed vel scribitur illud lapidis mysterium: sensus literalis est de christo figurato per lapidem illum. sicut est in ppositio: vt patet per dicta christi. t beati petri. t Ra. Sa. habet: sicut Exo. xvii. vbi moyses intendit ferire christum aque de petra producte. sensus literalis est de illa petra materiali: q̄ 1. Cor. x. vbi paulus apostolus intendit scribere mysterium huius historie dicit: Bibebant aūt de spirituali consequente eos petra: petra autem erat xpc. sensus literalis est de xpo. t non de lapide materiali. Vna igitur premissa scilicet de duabus partes diuidit. quia primo dauid inducit ad dei laudationē. secundo adducit ad hoc rationē. ibi: De tribulatione. Circa primū inducit ad dei laudationē populum generaliter. d Confitemini. confessione laudis omnes generaliter. e Quia qm bonus. bonitate cuius non est finis. h Quia in seculum misericordia eius. q̄ habuerit eum sem per debere regentibus. secundo inuitat specialiter populū israel. d. Dicat nunc israel. tertio specialius vtrūq; facti dicit. d. Dicat nūc domus aaron ꝛc. t patet sententia q̄ verba precedenti. t quia non est specialis laus in eo qđ peccatoris Exo. xv. ideo circa finem ad dei laudē inuitatos ostēdit quorum laus est deo accepta dicens: Dicant nunc q̄ timent dñm. timore filiali q̄ vitat patre offendere. Quoniam bonus ꝛc. exponatur litat. ii.

De tribulatione. Hic prosequitur dauid adducit rationes inducentes ad dei laudē. t primo ex liberatiōe sui. Ibi: ex redemptiōe generis humani ibi: Lapidem. Prima in duas. q̄ primo recolit sibi liberationē. Ibi: Melius gitur ad gratiarū actionem. ibi: Dies exultationis. Circa primū dicit dauid De tribulatione innocauī dñm. postea enim in placidore faulia legitur dñm coelaudasse. i. Reg. xviii. t in placidore filij sui absalon. ii. Reg. xv. t in filio placentissimo multos ps. facit ad dei laudē: vt patet ex superadictis

l Et exaudiuit me in latitudine dño. dilatando peccata mea t dolorem.

m Dño mihi adiutor. vepote in bello edom goliath gigantē: t in pressuris ppter saulem me protegentem t primitias. t ideo dicit: n Non timebo quid faciat mihi homo scilicet timore deficiente a virtute: aliquando enim dauid in periculo positus timuit: sicut quando mutauit os coram achis. i. Regum. xxi. sed ille timor non fuit vitiosus deficiens in desperatiōe dei. o Dominus mihi adiutor. cuius virtuti nullus potest resistere. p Et ego despiciam inimicos meos. sicut goliath despexit de diuino auxilio confidus contra eum. vnde dixit ei. i. Reg. xvii. Tu venis ad me cum gladio t hasta t clypeo: ego autem venio ad te in nomine dñi. Et sequit: t auferam caput tuū a te. t dabo cadauera castrorum philistiim bodie volatilibus celi t bestijs terre ꝛc. q Bonus est confidere in dño. q̄ non deficit in necessitate. r Et videre in hoc. hoc dicit propter humanitatem ante q̄ christus in quo ps̄ loquitur. eo q̄ cū illo ab hostibus liberauerat: t de genere ipsius erat: t ibi ille veluti

[illegible]

mine. Bonū ē sperare in dño ꝗ̄ sperare in pncipibus. Omnes gentes circuierūt me ⁊ in nominē dñi: q: vltus sum in eos. Circūdātes circūdederunt me ⁊ in nomine domini q: vltus sum in eos. Circūdedērūt me sicut apes ⁊ exarserūt sicut ignis in spinis: ⁊ i nomine domini qa vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderē: ⁊ dñs suscepit me. Fortitudō mea ⁊ laus mea dominus: ⁊ factus est mihi in salutē. Uox exultationis ⁊ salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera domini fecit virtutē: dextera domini exaltāuit me: dextera dñi fecit virtutē. Nō moriar sed viuā: ⁊ narrabo opa domini. Castigans castigauit me dñs: ⁊ morti non tradidit me. Aperite mihi portas iusticie ⁊ ingressus in eas cōfitebor dño: hec portā dñi iusti intrabunt in eā. Cōfitebor tibi quoniā exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutem. Lapidem

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

quē reprobauerunt edificātes: hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud: ⁊ est mirābile in oculis nris. Hec est dies quam fecit dominus: exultemus ⁊ letemur i ea. O domine saluū me fac. o domine bn̄ psperare: bndictus qui venit i nomine domini. Bndicimus vobis domo dñi: deus dominus ⁊ illuxit nobis. Constituite diez solennē in condensis. vsq3 ad cornu altaris. Deus meus es tu ⁊ cōfitebor tibi: deus meus es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi quoniā exaudisti me ⁊ factus es mihi in salutē. Confitemini dño qm bonus qm in seculū misericordia ei⁹. Alleluia.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Aleph. CXVIII.

Beati immaculati in via: qui ambulant in lege domini. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum. Non enim qui operantur iniquitatem in viis eius ambulaverunt. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Utinam dirigantur vie mee: ad custodiendas iustificationes tuas. Tunc non confundar: cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

[illegible]

Ambro. Elementa schole [illegible]. Omnia pro perfecto numero [illegible].

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

Confitebor tibi in directione cordis: in eo quod didici iudicia iustitie tue. Iustificationes tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque.

Beth. In quo corrigit adolescentior viam suam: in custodiendo sermones tuos. In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis. In corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi. Benedictus es domine: doce me iustificationes tuas. In labiis meis pronunciavi omnia iudicia oris tui. In via testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnibus divitiis. In mandatis tuis exercebor: consi[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

derabo vias tuas. In iustificationibus tuis meditabor: non obliviscar sermones tuos.

Gimel.

Retribue servo tuo vivifica me: et custodiam sermones tuos. Revela oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua. Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua. Concupivit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tempore. Increpasti superbos maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me opprobrium et contemptum: quia testimonia tua exquisivi. Etenim sederunt principes: et adversum me loquebantur: servus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consilium meum iustificationes tue.

Daleth.

a Adhesit pavimento anima mea: vivifica me secundum verbum tuum. Vias meas enunciavi et exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationum tuarum instrue me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitavit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis. Vias iniquitatis amove a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere. Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum.

He.

l Legem pone mihi domine viam iustificationum tuarum: et exquiram eam

Revela. Cas. Vide quam universa ignorantie tegit: deus tollit ut videas mirabilia que de lege. Lex est ubi umbra ut de agno paschali: et huiusmodi. Rogat quod in his tecta videat: ut per legem evangelium accipe in quo mirabilia ut hoc nisi qui renunciant etc. Mirabilia. Aug. Nihil est mirabilius in mandatis quam diligere inimicos: hoc est dare bona pro malis.

Incola. Aug. Hoc iustorum est ... peregrini non sicut omnes homines ... terrena sapiunt ...

Nicolaus

... tandem inducit oblivionem. ideo subditur: a In iustificationibus tuis meditabor etc. et patet ex predictis sententia.

b Retribue. Hic removetur secundum impedimentum perfectionis vite active ...

Exquisivi. Aug. Non est dignus opprobrio qui testimonia exquisivit. illud autem multi inferre volunt.

Etenim sederunt. Aug. More iudiciario loquebantur ... martyres ...

Daleth. Cas. In quarta littera dicit se corporali necessitate constrictum sed sola dei pietate salvandum.

Ambro. Daleth timor vel nativitas ...

Cas. Hic docet quod qui timent ...

a Adhesit. Aug. ...

Pavimento. Aug. In mundo celum est camera terra pavimentum ... etiam humanum pavimento comparatur ...

De lyra

... ita voluntas vult se velle ... Concupivit anima mea desiderare etc. ... Increpasti. Hic tangit ... Maledicti qui declinant a mandatis ...

Dormitavit. Cas. ... Dormitavit anima mea ...

Confirma. Cas. ...

Vias iniq. Cas. ...

Nicolaus

multa cogitantem terrena inhabitatio. hoc autem impedimentum aggravans ...

Legem. Aug. ...

Exquiram. Aug. ...

De lyra

... Legem pone etc. ...

[illegible]

semper. Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo. Deduc me in semita mandatorum tuorum: quia ipsam volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et non in avaritiam. Averte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua vivifica me. Statue servo tuo eloquium tuum: in timore tuo. Amputa opprobrium meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupivi mandata tua: in equitate tua vivifica me. Vau.

Et veniat super me misericordia tua domine: salutare tuum secundum eloquium tuum. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speravi in sermonibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque: quia in iudiciis tuis supersperavi.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

speravi. Et custodiam legem tuam semper: in seculum et in seculum seculi. Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisivi. Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum: et non confundebar. Et meditabar in mandatis tuis: que dilexi. Et levavi manus meas ad mandata tua que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis. Zai.

Memor esto verbi tui servo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum vivificavit me. Superbi inique agebant usquequaque: a lege autem tua non declinavi. Memor fui iudiciorum tuorum a seculo domine: et consolatus sum. Defectio tenuit me pro peccatoribus: derelinquentibus legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tue: in loco peregrinationis mee.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Caudubio ℣. Memor fui &c. Aug. Post alia tibi tua verba ad singulas partes vitiose superstitiose aptari ve ad hoc quod ait memor fui. tu. retinet nobis vel potentia sc. m. Ad illud vo q; ait memor fui tuj refert. Caudubio mihi erant vt.

P Octio. Aug. Hoc ℣ de moralitate ⁊ fugio⁹ iniq̃tate ⁊ tolio peccati ⁊ hoc pgrinatiõis.

Aug. Modi ⁊ phi ordina. videtur q; ille ex magno ⁊ in pfecto gre fuit agide. ⁊ magis deo adherebit simb ⁊ cui magis ill hoc agunt. pigeia.

Hec facta. Aug. Hoc ℣ nomie apud grecos dicit. apud quos lex mirabilis est. ⁊ tra ydiat nõ dicit hoc lex ⁊ hoc nõ in qua bestie cauliz ⁊ que runt a deo elong: in qua fabulosus pctant aplos ordinare sicut mirabil.

Aug. Vel hoc. Ille similitud pro nomie vt ⁊ filij: vnd pcti a filio q; vltra⁹ obtenet p nomiã w hoc ℣ q; memor fui: ⁊ custodiui. l. i. id ℣ q; custodiui legẽ nõ p me sed sicut ℣ pbet a trãsit iustificationis tuus nomen meas cognitus. Ambr. interpretande lamia vt pauor.

Beth. Cal. In octaua ille: Beth olim vitã op tat. q; mihi dat ℣ obtinet⁹.

Cal. Beth. P amor. Et intellect nõ pmor re eiãdẽ. ℣ ille tudo acq rendi filiã bonũ quod speraturis ad in octaua re surrectionis pstituturi ideo octauus ille octaua rius ponitur.

P Octio. Aug. A pte vnde alij bñt pars. alij hoc alij illis: eligẽt vel vitãr. pa mea dc⁹. vel semp vitã. Vel de pñti pticipo cl⁹ ill ei adherendo. p hoc pars mea quia dat ei. sed quia nõ custodio nisi spiritꝰ adiuuet: qui ita occidit. Deprecatus sum. Fides timoris ⁊ spei. Fides timet ⁊ ab ille impat. .v.m. ⁊ ea vlo mein que male. In testimonia tua: dentig ℟ delicio afe spetrato. Paratus ſ. ⁊ tã paratus q;. Fune. i. pdestinãta intentiõe spi ritualiũ vel carnaliũ peccãtoꝝ sunt quasi longa rectia quã trahunt qui im plicare cupiũt volũt. sed nõ pñt eos qui legis nõ sunt obliti: vñ subdit: Et legẽ tuã nõ sum oblitꝰ. Media nocte. i. grauiore tribulatiõnẽ nõ deliciebar. ℟. Sur geba. ad sonꝰ cõfitendus: licẽo q; hoc q; funes circũplexunt: iusto iudicio dei est quod incipit a domo ei⁹. Quia ño bec sunt gratia dei per ipm. vox ipiꝰ hic iusto adiungitur. ad caput eius hoc ppũ pertinet. P Participe. vt ad benedicẽdũ sanctificat: ⁊ qui sanctificat ⁊ vno sunt omnes ipsi cõmunicant eidem. Non enim alem⁹ pticipeꝝ eius scitatis. nisi effect ipse nostre mortalitatis. Per hãc eius pticipatiõẽ datur nobis gra. vt calle timeam⁹. ⁊ custodiam⁹ mãdata. ⁊ qi per hoc q;

Nicolaus

subdit: a Memor fui nocte nois tui dñe. ⁊ qz oratiõnẽ debet comitari sancta opatio. ideo subdit: b Et custodiui legẽ tuã. per mãdatoꝝ tuoꝝ implẽtiã. ⁊ qz ista ẽ homo a dei gratia. ideo subdit: c Hec facta ẽ mihi. i. hec gra mihi a deo facta ẽt. vnde ⁊ in psãlo. Bñ cre. iustꝝ habet: Hoc factũ ẽ mihi. d Et iustificatiões tuas exq̃siui. vñ dic̃ sal uator Matth. vi. Querite ⁊ inuenie.

e Octio mea. Dic̃ pñter agit de spe. qui pcedit ex bono vsu liberi arbitrij. vel: Portio mea dñe. i. fortis spero q; tu tu es pars ⁊ por tio mea ⁊ futura beatitudine. ⁊ vel fiat tua spes sequit: f Di xi custodire legẽ tuã. per bonũ vsũ liberi arbitrij tui ex⁹ infoꝛmati. ⁊ quia ad hoc indiuidui vsus pñtialiter facit ab⁹ bonꝝ acta: sequit: g Deprecatꝰ sũ faciẽ tuã in toto corde meo. i. intellectu ⁊ affectu. h Miserere mei. pñmatio in me bonũ vsũ liberi arbitrij. cui⁹ pñmatio ꝓdit ex gra dei.

i Recolui cogitatiões tuas. quo virtꝰ pcedit ex gra dei. vt sit sensꝰ. i. posuo in bono cogitant tardi ex fragilitate humana. sed fe vigorat⁹ ex tua gra. ideo subdit: m Paratus sũ ⁊ nõ sũ turbat⁹. habuꝰ enĩ facilitat hominẽ ad opꝰ. ⁊ ideo habeo habendi gre ꝓpositũ sũr ad facilig agendũ bona opera vite actiue in qb⁹ alij difficultat⁹ patiunt. ⁊ qz cordis bonitꝰ demones nituntꝰ lapidare fidei tẽtatiõibꝰ. ideo subditur: n Funes peccatoꝝ. ad cit tẽtatiões demoniũ. o Circũplexi sũt me. ad ipedimẽtũ

pticipo est fr⁹ multũ fructũ facit granum frumẽti. Ideo de ipso fructu subdit: Misericordia. i. p. Ĉ. i. quia impius iustificat. in cui⁹ gratia subdit: vt placiat: adiungit: ⁊ iustificationes. i. do. me.

Facium. Cal. Aliꝗ ꝑm quam ostendat se adiuuare. ⁊ peccatꝝ malen cosilia primi actꝰ tus impleri sicut p ꝓphetas. patrilli cit. Bñ facit. pm videre in futura iustificationẽ hui⁹ vocationis. visitans me homo ⁊ vi sitat: sed quia peccatũ ẽ pñt vt per mãdatoꝝ custodiã hanc ad qm̃ta non pñt. Secũdũ eloquiũ. quo promisit sanctis vi tonẽ dctam.

Cogitaui. Aug. Misi cũ dixi. i. ti. ti. tui que effect vt. m. q habita vltima pmissi ẽt enim questionis.

Non sum turba. Cal. Et ſ. Punis pec. circũplexi. ⁊ tot laqueꝝ quot peccata. hoc tm corpus. sed animam tra ctamus legẽ nõ obtinãtes.

Media nocte. Cal. Quo tpore ꝓmptus egypti gentis fuit. qñ ꝑ sponsus venturus ẽt⁹ surgit. ñec me iter tantus remanet. ad ꝓfundũ laudandum de iudicijs iustitie.

Media nocte. Tunc spiritualem negoc omne nefas fuadere ꝓdunt quando nullus culpe ac tor: nullus armigo⁹ sclus: nullus pẽ ẽt tecti errores: ℣ de varijs dis ceptationes pcunt. dementie infundunt.

Ambro. prouidendũ ẽt ergo vt eo tpe quo pont vincere nequaq̃ vincendi tpo⁹ amittat⁹. Surge ergo ad peccandum pau ca hora qua tẽptator confugiat irruentiqua solet aduersus tẽptatiões gra tuo remedium venire ecleste.

Participes sum. Cal. Et cũ timeã nõ supbio. sed pticipe omniũ qui hoc timẽt tua ẽt misericordia. fac me emitat: quia o dñe tu es pc. m. t.

Omniũ timentiũ. Cal. Ita portio dominꝰ. vt pticipe sit nõ vnius. sed omniũ ecclesiaꝝ. tanta virtꝰ a virtꝰ vnitatis. cum sit pticipe cõhumiliter dicitur pticeps famulorum: quod ẽt ⁊ ipi ãt. pticipem. vnde apostolus. Participes cheiti facti sumus.

Timentiũ. i. p. Aug. Inter rudes humiliter se constituit: qui tamen non otiosꝰ vnde subditur. ℣ cal.

Plena. Aug. Quia fidez vbiq; dilatauit. Doce. tas custodite ꝓpt sũ et hic pcrit amplius docti.

Beth. Cal. Bo. In nona littera: gratiaꝝ agit de humiliatione ⁊ puni tiõ sua per quã venit ad iustitiam.

b Omnatẽ. f. t. Cal. al. Ambro. Bonꝰ: vel eruditio. quia hic de patiẽtia q; excludit tristitiã de aduersis: ⁊ fac bonũ ⁊ lectiõẽ pat.

De lyra

me in bono opere. p Et legẽ tuã non sum oblitus. tua gratia confortatus. ⁊ qz de hoc debet homo deo et gratias subdit: q Media nocte surgebã ad confitẽdũ tibi. s. hõre laudis. r Super iudicia iustificationis tue. id est de hoc q; tuo sancto iudicio voluisti me in iustitia custodire. ideo subdit: s Participeꝝ ego sũ. ex tua bonitate. t Omniũ timentiũ te. timore filiali qui caret offensis. u Et custodientiũ mãdata tua. per sanctã operationẽ. ille est sanꝰ de quo dicitur Psal. xiv. Qui ingredit sine macula. ⁊ operat⁹ est iustitiã. x Misericordia tua dñe plena est terra. ⁊ quia quanto plus habent bona spiritualia tanto magis debitores sunt. ideo subditur: y Et iustificatiões tuas doce me. bona spiritualia in me augmentando.

z Omnatẽ fecisti. Hic ponitur tertiꝰ ꝓmotiuꝰ in perfectione vite

a actus quod est charitas stimulans ad opus boni. fm q; dicit. ii. Cor. v. Charitas cheiti vrget nos. stimulat aũt ad opus bonũ ex cõsideratione beneficiorꝝ dei in mente ⁊ corpore receptorũ. ⁊ primo ponitur stimulatio charitatis ex beneficio ex parte mentis. ⁊ secũdo corporis: ibi Manus tue. Circa primũ sciendũ q; dicit charitas stimulat ad bonũ. ita recalcitrat ⁊ malũ. ⁊ primo ponit primũ. secũdo secundũ. ibi: Multiplicata est. Scientia aũt dei ex qa mẽtis sunt replicita. i. bona nãlia ⁊ gratuita. ⁊ quãm ad hoc dicit: Dominꝰ fecisti cũ seruo tuo domine. animat ei cõtendo

Bonitatẽ &c. Aug. Cal. Hic docet ex charitate inspirative nõ ex timore operat⁹ ẽt amator. ⁊ nõ ei bonꝰ potentario. Et ostenditur. Ludeo sit mihi bonꝰ vt amor dei vel primi qualitet sit ꝓ pationes. Et sic cum Ĉ. tãta est charitas vt intellatõe nõ possit exprimi: tãc scientia ꝗ ali instant vnitatis est: qua simpli hõ inuitetig⁹ meruit ⁊ acceptig⁹ pdiret vt non. Doce. Nõ est do ctꝰ sed vocat vt nemo videat ideo deus qui vult docere primo dat inuitẽ tem sine quo nemo videt vtili. Et aperiat oculos suos. docet ꝑ bonitatẽ sanctificat⁹ delectat⁹ exhilarat⁹: docet discipulũ ꝑ gratiã. imitatiõnẽ: docet scientiã illuminando cognitionẽ: docet etiã ⁊ fidei. fidei: aperiẽdo veritatẽ: ⁊ facere facit do inspiratõe suauitatis.

Doce iustificationes. Ambro. Quia tã bonitas et scientia vel iustificatiões quas tociens petiit alias: tocunda ⁊ multi ne fatiger.

Mandatio tuijs cre. Ambro⁹. Qui credidit mandatis scientiã coꝝ q; in mandatis docent pẽ hic. Ecce p fidẽ ista q; ẽt vera cognitio coexz que sunt vtili salomõ: de⁹ mihi vedit coꝝ q; fit cognitionẽ vere sapientiã ab⁹ sumit disciplinã. ⁊ si sit amara carni debet ei ẽt sodalis mẽtis suauis et⁹ seruãe: Tollite iugũ meũ q; leue ⁊ onus meũ q; suue. Aug. Quia mãdatis tuis ere. Mandatis sumit obedire: p missis credere. sed ait: mãdatis credi. ſ. q; tu illa mãdauerisnõ aliqs hõ is p holes. Et est sensus: fides q; credidi ista tua ẽt mãdata: ipetret q; tanꝰ qua facti ista que tu mãdas holes nõ ẽt sed dei mãdata: ⁊ vnde fiat dare.

Custodiui. Aug. Et tu bonus. i. suauis: in tua suauitate: vere vult facere iustitia. quando eas tu ciue suauitate vult discere.

Bonus. Ambro. Et nader iudicẽ vt ipetret: bonus ꝓpter in se ⁊ ex se. Et bonus: quia dat bona data petẽtibus se. Patrimus. q; hõ nõ vult acer bitate legis iudicari: sj bonitate deꝰ vt ⁊ si actoritꝰ opus ẽt moder ac ri ati ⁊ mitigat benignitas dolorẽ. Justificatio ẽt opus iustitie. qõ melius do cemur in cultꝰ ei bonitate q; in lege seueritate: ibi vindictã. hic remissio.

Multiplicata. Cal. D. doce. quia adhuc colluctatio vbi ostendam re quod dilect. Et hoc est: Multiplicata ẽt.

Toto. Aug. Cal. Ut tantũ horeã mãdatis quantũ illi volũt seducere

Scrutabor: Aug. Ad hoc enim scrutat⁹ vt cognita faciat vt faciẽ

Nicolaus

di conferendo ad imaginem tuam creatam. ⁊ bona gratie superadiendo que fuerunt data homini in statu innocentie. ⁊ post lapsum dantur in baptismo. ⁊ ante dabantur regulariter in erectione. a Verbum verbum tuum. ꝓout habetur Beth. i. ⁊ ut bene: Factamus hominẽ ad imaginẽ ⁊ similitudinẽ nr̃am. ad bona nature. ⁊ similitudinẽ nr̃am ad bona gratie. Et quia non debet hoc homini sufficere. sed semper debet ꝓfectus in hi ritualibus quatere sm quod dicit Augustinus libro de perfectõe iustitie. Nemo cum multum ꝓficerit dicat: mihi sufficit. cessauit enim de via ante terminum: ideo vltra petit. d. b Bonitatẽ. ꝗntum ad perfectionem appetitus. c Disciplinam ⁊ scientiam. ꝗntum ad perfectionem intellectus. d Doce me. illustratione tue gratie amplioꝛe. ⁊ dicit: Disciplinam ꝗntum ad cognitionem moralium. ⁊ scientiam ꝗntum ad cognitionem speculabilium. e Quia in mandatis tuis credidi. operat⁹ enim discipulum magistro credere si vellit ꝓficere. Beth. ri. Accedentem oportet credere. quia est. ℣. ⁊ Esa. vii. fm aliam translationẽ. Si non credideritis non intelligetis. ⁊ quia inter dei beneficia ad animã pertinentia nõ so lum est collatio gratie. sed etiam correctio culpe. Psalm. b. iii. Quẽ enim diligit dominus corripit. sine qua non transiuit parẽs vita. ideo subdit: f Priusq̃ humiliarer. per tuam correctionem. g Ego deliqui. in currendo culpam. h Propterea eloquium tuum custodiui. ex diuina enim correctione experitur homo ꝗntum bonum sit deo obedire. ponitur quod efficitur magis sollicitus circa mandata custodire. i Bonus es tu. ex gratiam conferendo. ⁊ culpam corripiendo. ex quibus bonum sit simpliciter. ideo subditur: k Et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. bonitatem tuam mihi cõmunicando. l Multiplicata. Hic continuatur penitus recalcitratio charitatis contra malum quod ẽt reliquia tẽtationibus demonum. ⁊ hoc notatur cum dicitur: Nõ sum liberata est super me tribulatio superborum. i. demonũ. nec nitentes impellere ad pec catum. m Ego autem charitate stimulatus. n In toto corde meo. id est intellectu ⁊ affectu. o Scrutabor mãdata tua. ad intelligendum

dum perfectius cognoscat. Secut lac. Ambro. Quod natu ra sui spectabile ac suauẽ. sed corruptione contractũ. sic humanus sensꝰ ⁊ mẽtis natura alacra ẽt⁹ perfectus gratie. sed corruptione contractus.

Ego vero legem. Aug. Ĉ. Licet a continuatione corpi vehementiã mentis legis.

Bonus mihi lex oris. Cal. Bene eorum ter iterat bonitatẽ ꝙ magis voluerit. Quod bo nus ẽt bonitatis ꝙ ꝗd ꝙ bonꝰ. Bo nũ mihi &c. hoc ꝓfectꝰ. Ego per milia. hinc intelligẽ. qz bonitas dei potest intelligi ꝑfecte nõ potest. Bonum vr: hoc ſmile. ⁊ ꝗ ita aure ⁊ argẽti. videtur q; sint ꝓpria capitibꝰ.

Job. Cal. Ju. i. ita timeret pere voluntatẽ vt vera vita fruatur.

Ambro. Job. Stulta. vel desolatio qñ numꝰ dierũ cui ꝓtunc deleta ẽt in adoꝛia. ⁊ in ecclesia soleꝛ homo extolli.

Job. Scitta. vel ꝓpri pli. qz hic dicat hõ cruciatus. Job. 2. ꝑ. ⁊ in plentudine sic ad quã bon⁹ hõ deliberat re tenti. ꝓfici in hac vita finiũ habet intellectum.

Manus tue. Ambro. Aug. Virtus ope rationis plenarie ter virtꝰ. i. sapientia. quod

virtꝰ christus ẽt. Vel manus dei filius ⁊ spus qui cooperantur.

Ambro. Manus tue. Proteli opus hõ. i. dixit ⁊ facta sunt cetera. Nomine ño manꝰ figuratiue qui figuliõe operatur: de quo ꝙ spalis beatitas petit. Faciamus homines ad imaginẽ ⁊ similitudinẽ nr̃am. hic laboꝛet deus: vt studiosa cpatio in hoc noscat. Tanta denicq; ẽt hois dignitas q; homo legit sedere ad dexteꝛã dei ut ãdãs: quãꝝ ab angelus honoraꝝ. vnigenitus imago dei: hõ nõ: sed ad imaginẽ habẽs aliquid de imagine sm hoc im materiale ẽm q; plasmat⁹ de materia pulueꝛe.

Da mihi intellectum. Aug. Qui fecisti reformãdo intellectũ da purũ vt dilectã mã. si nõ possum dcitat. Ambro. Ipse solus dat: ⁊ si aliqñ mittꝰ angelo vt Danieli cui dicit angelus: veni intellectũ tibi dare. Ita enim dicit angelus intellectũ dare homini: vt quisq; dicitur fuisse dare domui cui fenestrã facit cum eam tua luce nõ penetret ⁊ illustret.

Aug. Da mihi intellectũ. Vt magis lucescãt oculi interiores. Fide credã mis. dare ne licet nemo possit credere in deũ nisi aliqd intelligat: ex fideo fit ex audita ꝑdicatõe. fit fide fiat: vt amplioꝛa intelligat. Alia fili

De lyra

⁊ operandum: vt sic cuadã eorum tẽtamenta. p Coagulatum ẽt sicut lac eoꝝ. id est in malicia compactum: quia spiritus maligni sunt in malicia obstinati. q Ego nõ legem tuam meditatus sum. ad facilius ea resistendum. r Bonus mihi quia humiliasti me. id est per infirmitas demonum. debiliti mihi cognitionẽ fragilitatis mee ex qa deuenit mihi cadere in superbiam. hoc modo dicebat Paulus. ii. Corinth. xii. Ne magnitudo reuelationis extolli me patꝛo ẽt mihi stimulus carnis mee an gelus sathane qui me colaphizet. s Ut discam iustificationes tuas. ex permensio enim propꝛie fragilitatis monetur homo ad magis addicendum animum ꝛe defendendi contra impugnationẽ demonis que habetur p nouum ⁊ vetus testamentum: ideo subditur: t Bonum mihi lex oris tui. quia docem precepta decalogi locutus est dominus in monte sinai p angelum cuius persona repꝛesentat eum: ⁊ legem euangelicã locutus est dominus nobis per filium in carne apparentem. sm quod dicitur Beth. j. Locutus est nobis in filio quem constituit heredem vniuꝛsoꝝ &c.

v Super milia auri ⁊ argenti. quia bona spiritualia ꝙcdunt ꝓportiõe quanto que sunt anime corꝑalibus ꝓferuntur.

x Manus tue. Hic consequenter ponitur stimulatio charitatis ex be

m neficio receptio a parte corꝑis. Circa quod sciendum q; mate ria est ꝓpter formam. ⁊ corpus ꝓpter animam: ⁊ ideo compo sit ei formatio sm positionem ad animã. anima autem humana ad imagi nem dei creata ẽt capax ipsius per cognitionem ⁊ amorem: ⁊ ideo corpus eius a deo formatum est in statura rectali: et vt figura corꝑis disponat⁹ ꝙ quodammodo vocetur ostendi ⁊ amare valeãt. vnde dicit poeta: Os homini sublime dedit cũlq; videre Jussit: ⁊ erecto ad sidera tollere vultus. Et similiter cum quererem ab empedocle cur viuere: Respondit vt astra aspictamen oculis subtrahe nullus ero. hoc igitur beneficiũ recognoscit cum dicit: Manus tue dece fecerunt me. ꝛe. Sm statura erecta ad vi dendũ cetã. y Da mihi intellectũ. hoc ẽt elevatione indicat⁹ ad te cognoscendũ ⁊ amandũ. z Vt discã mandata tua. vtile potius ea opere

[illegible]

data tua. Qui timent te videbunt me et letabuntur: quia in verba tua supersperaui. Cognoui domine quia equitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua ut consoletur me: secundum eloquium tuum seruo tuo. Veniant mihi miserationes tue et viuam: quia lex tua meditatio mea est. Confundantur superbi quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. Conuertantur mihi timentes te: et qui nouerunt testimonia tua. Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis ut non confundar. Caph.

Defecit in salutari tuo anima mea: et in verbum tuum supersperaui. Defecerunt oculi mei in eloquium meum dicentes: quando consolaberis me. Quia factus sum sicut uter in

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

pruina: iustificationes tuas non sum oblitus. Quot sunt dies serui tui: quando facies de persequentibus me iudicium. Narrauerunt mihi iniqui fabulationes sed non ut lex tua. Omnia mandata tua veritas: iniqui persecuti sunt me adiuua me. Paulominus consummauerunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. Secundum misericordiam tuam viuifica me: et custodiam testimonia oris tui. Lamed.

In eternum domine verbum tuum permanet in celo. In generatione et generationem veritas tua: fundasti terram et permanet. Ordinatione tua perseuerat dies: quoniam omnia seruiunt tibi. Nisi quod lex tua meditatio mea est: tunc forte perissem in humilitate mea. In eternum non obliuiscar iustificationes tuas: quia

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Tempus illo. Aug. Quia vigilabit sup nos dns vt custodiam
Custodiam. Aug. Quia ē futura significatio: vt agn̄ paschalis ē et
tura ē illi fermonis habet hoc q̄ secuno gessit. nouit grex. Mamo patet il-
gustodiam ne vacuus videamini nobis q̄dāe nisi vt ih̄us hoc exprimit.

Aug. Mel meditatio testimonia mea. Olo pslma. vt.ñ. Lege nemo in ſ
ſtā in vbi gloriet ē ita p
vult q̄ mādata nulli ē nisi
bi tātū. q̄ aūt inimico
pligo. Mel olo ab ar-
scitat obſeruāda precepta
qui nō credūt terrenoꝝ
ſtū eternoꝝ.

Olo pslmabo.
Aug. Intuitus ē enim
ille in sanctuariū dei vbi
dicit nouissima: vbi tot
alia dei q̄ nō pōt explica
ri: ſi bonū ſtātū pcedit ō
claritudinē ſ. eſt pſl. Ex
stimauo ē eius virtutē
plicatio p̄ illuo bono ola
facē vlq; ad mortē p̄ ve
ritate certare: cuius spēs
ē in regno celorū cuiꝰ
Lpō cheritus qui mente
vidit venturū. Z arā mā
dauit charitatē ita q̄ non
valēt inter q̄libet homē
ta martyrū pōcrē: q̄ qua
mille ānguille ē anguilla
ne facta ire in q̄ vota lex
pdāt ē pphete. Caſſ.
Mel oīs ſcīlatis ē termi
nū videt ipoſitū mādā
ta dei nō bñs finē: q̄ latiſ
ſimū videlicē illius ſpectu b
portauſ. Nimis dicit pro
charitate q̄ tota legē ē p
phetarū dicta concludit.
Mel mandatuꝝ q̄ ē et mi
nus latū ē. dilectionis dei ē ꝓximi cognoſ finē oīs ꝓſtimationis.

Aug. Olo pſl. Cōſtimata multa ſcrip̄t: venit agnus qui per crucem
ſtetur: ꝓſtimat ſ. iuſticia finis ē chriſtus qui remunerat.

Ambro. Men ſecat in latino ē intimis vel vt alij ignis ē victimis.

Mem. Caſ. In. tūc ita logē q̄ vocitatiōe ꝓphāe ē cuiuſdā placēti: oī
anno ſe fuge ſimilacra intelligēſ: ideo ſcripturas ſibi eſſe dulces ſup mel.

Aug. Caſ. Mem. vtterra. Lmultiplex dilectionē: legē ē toto amat. vſ
tūc ea nouū teſtamentū inuenit: ē ſignat olēs qui vetus te. tñ predicant.

Dilexi legē. Aug. q̄ diligit oīs iubet de ꝓ ipſū iuſtoꝝ ē q̄ lex diligit.
Hic ipſum teſtem inuocat qui diligit: qui nō diligit legē eius diligit.

Tota die. Aug. Sp ē olea medēti legēq; nouū teſtū nō ſcit ſp nop

Nicolaus

ſpter cuſtodiri tanq̄ valde neceſſariū: ō ſubdit: v In eternū nō obli.
tu. tuas. q̄ ꝓtinet in legē tuā. r Quia ſ ipſa viuſ. me. ꝓ cor meditatio
nē plerunq; me a peſſ monte ſō ꝓdit vitorē: a Tuus ſū ego. co q̄
vtū mē ſeruaſti dicto mō. b Saluū me fac. de futuro ſicut ē ſcīm de
ſcripto. c Oīs iuſti. tuas. in lege pertuo. Exēplū. tuoꝝ ē cauſa. affectu.
d Me expectauerūt. Dic tangit impedimentū ab extrinſeco q̄ eſt inſi-
diatio demonū bonos ſubuertere ſpūtū: ꝓpter q̄s vt: Me exp̄. peccōres
Lpō maligni in peō obſtinati. e Vt pāc. me. ꝓ ſapiā mortalitatē culpe
f Teſtimonia tua intellexi. i. intra me legi. intelligere eni eſt intus legē.
ſtationes demonū: ē q̄ ex tali meditatōe intelligit finis ꝓfectus bñanę:
ſubdit: g Oīs ꝓſtimationis. i. bñanę ꝓfectus. h Vidi finē. ē q̄s ſit
tūc finis ꝓfectus bñanę oſtdit ēi vt: i Latꝰ mā. tuū ni. Mud eſt māda
ti charitatē q̄s eſt tūc latitudinis q̄ ſe etiā extēdit vſq; ad inimi cos vt di-
etū eſt. k. ꝓ adꝰ ſit finis ꝓfectus bñanę: pater. j. ad Timoē. j. Finis ꝓcepti
ē charitas: ē Deut°. x. vt: Quid petit dns de tuus a te niſi vt timeas ē.
quitur: Et vt diligas eū in toto corde tuo ē. ꝓpter q̄s ſaluator: Mat°.
mā. dicit: In hac duobus mādatis tota lex pēdet ē prophete. ē loquit de
l duobus preceptis dilectionis. ſ. dei ē ꝓximi.

q Domādo. Dic ꝓſt oſtendit ſe mirabile ſue bonitatis vite ꝓfectione
ē parte modi ꝓfectionis ē ꝓmo oſtdit ꝓpoſitū. ſ. excludit oppoſi-
tū: ſtatio dicit bonū. Poſita in duab. ꝑtibus ꝓmo oſtdit ꝓpoſiti ingressus
ſpectio pleni beatitudi. ē: inchoatū virtutis affectatiue: Ab oī via mala. Cir
ca pmū ſolitū q̄ modꝰ ꝓfectionis pūcit eſt p ſolas virtutes intellectus actiuo
ē ſenſibꝰ acquiſiti qui pōt falſitas admiſceri ē: intellectus errorē ꝓfectionis o
fidelitā eſt p ſacras ſcripturā virtute ſpūs ſcī a ſupſtitionē reuelatā: ꝓpter q̄s nō
pōt ibi falſitas inuenti. ꝓpter q̄s talis modꝰ ꝓfectionis melior eſt ē amabili
ſit tuū odie. ā. ſacra ſcriptura ꝓtinet: ē maxīe legē euāgelica q̄ vt lex amo-
gratis ē ibi hui° obiectiuū ſpūale ad ꝓfectionē intellectus ſubdit eſt vt: n Su

Super oēs doctores. Aug. Sup tuos inimicos. ar ē ſup oēs doctores.
ſtituos ē pharisēos. Sup oēs po. hoc fm capacitatē eius loquit ē chriſtus
ē rectia. ꝓpter illud ſacrū eſt tuū testimonia. Aliꝰ nō ſup oēs doctores
tuos. ſicut ꝓphetas nouū ē chriſtus ſup oēs boteos q̄s ꝓ docuit. Ideo ſup oēs q̄
testimonia meditabar. q̄ multo q̄ illi de ſe nouerat. Octauus ſunt ſeruādi
de q̄bus dicit: Sup te
nebo. ꝑ notat ē ſtinuā
pue in ſenio ſolebat ſa
per illos intelligibiliter vt i
tradēte ſenioꝝ de ſanctis
dus manib°. ē: mihi q̄
ē ꝓphe docuit ſuccessiue.

Ab omni. Aug.
Quicqd ſ̄ agit medita
ri legē eſt. Talis pacto
tu legē iuſtitie ac ſpūs ſa
ctificari ē fide q̄ ſp ꝓfi
cientē: q̄ fuit iuſtificā
cos iudeos q̄ ex opinio
eſſent. Sup tui. q̄ eſt
geldi dei hōis. ſ. nō fm ſe
cundū: ſed iuſtificā ſpūa
ere volde. Sz ille iuſtifi
ſpūs ꝓfectū ē q̄ ſe ſcīm
ſanctū q̄ ſuū iuſtificā
Illi ē pfalia ſpūal: vt illi
agar viuet mādata ſpūs
ē. nō eſt illius in eternū
ſicut hoīe. finito ſ̄ſo fm
illeo nullū pōt eſſe legis
mādatū. Scem illū adꝰ
in tabulis cordis erit de
lectio dei ē ꝓximi in eter
nū. Et ꝓmiſi mādati cu
ſtodiri ipſe deꝰ q̄ mādauit

Super doctores.

Aug. Quia ē ſup ſenio
res corpe nō mīe. mīe
tiuus ſpelligit nouꝰ popu
lus q̄ chriſtū accepit. Hiſtoꝝ
ſi ſenioꝝ ſolebat ſapientia
dere. Sup tui. q̄ ſpūs ſcī
bitionē. Intellect. ē ope ipſius: ab ei via mala ipſoꝝ ſenioꝝ ē doctoꝝ
rū ne pcurrisse eos ſubuerterēt. A iudicijs. Caſ. Sic ꝓbitui pcēs
a via tor q̄ nō declinā ab his q̄ offenſiū ad regulā vitāli. Cur°. ſi eſt ea
tu nō moyſes legē. i. cuſtodiēdā poſuiti mihi. Intelligi mīe implent ope ē
annūciant alijs: ē. B. ob. F. dulcia loquēti. Sup mel: vbiq; in his elegantia
nibus nō ſicut: ſ̄ſ ſup poniti q̄ hoc diuino nō pōt cōgrui. Mel vt°. dat°
nouū q̄s dulce°. Vt melli q̄s cruſtā ē diligēti ē apta doctrīa ſillo ē. Fauc q̄
de obſtruſio facto q̄ſi cerebi cellulis ore mādentis. i. diſcretio exprimitur.

Aug. A iudicijs. Semp eni credidit q̄ tu iuſtus diceris tuo legē tu ſp
ſti nō vt ſicut ſeruo timeē ſ̄ diligē. vt ſubdit: q̄ dulcia.

Faucibus. Caſ. Deglutit: ex loquēt: alia deglutit ac ruminat.

De Ira

per inf. meoꝝ. i. ſup iſidelēs: q̄ ſ̄ ſpūs ad naturā ſint amicitiſſ. vt ſpūs ad
fidelitatē inimici. o Prudentē me fe. i. cognoſcentē aut nō hāt ſacras
ſcripturas: ſ̄ rationē humanā: ꝓpter q̄s vt: Mō ſcīm. ſ̄ſ ſi hāt nō ſi intel
ligāt ē vere ſ̄ puerile: quinimoꝺi ſint tales ē hēretici. p Mō ſcīm tuo. i. q̄
mandatū tuū a me vere intellectū ex tua illuſtratōe q Ornā in eternū. mī.
i. mihi ſpūſſi ſeparabilē. r Sup oēs do. de ſacra affectū ſcripturā o
cetur hō ſupbe. Uno mō ab hole perita in intellectu ſacre ſcripture: ē i ta
li noticia diſcipulus aliqñ trāſcendit magiſtrū: q̄ dicimus ingenia: ē ol
ligētius exercitū: ſicut ſtingit in ꝑtibus ſ̄dēbus: ē i plona talis vt: Sup
oēs doctores me intellexi: ſacre ſcripture exercitatē. aut° ē ſubdit: o Quia
testimonia tua me. mea ē. i. meditatio mea circa testimonia tua ꝓtinuer
ſatur q̄nā bñana fragilitas patit. Alio mō docē a doctōre ſicut docti fac
rūt apli: de q̄b° dicit Petro. i. epla ad paulinū: ē alr° ſacre ſcripture litte
Quicq̄ enī alijs exercitatio ē ſpūlis a. i. lege meditatio tribuere ſolet: hoc
ille ſpūs ſcīs ſuggerebat: ē erāt tuta q̄ſi ſcripta ē docētibus deo. ē ſit mō
fuerāt docti ꝑ alia ſ̄ſ. ſicut de duō fratrib° legit ē ꝓphāe. ē tñc mot°
facilē eſt excellētior ſcīdētia: ꝓpter q̄s in ꝑſona talis ſubdit: r Sup ſe
nes. p exercitū lōgi temꝑis ſacre ſcripture noticiā hāuit. v Intellexi. cau°
cauſa ſubd. ſ: quia mādata tua queſiui. i. intellexi. verbor mozy. a. ē in ſe
uenti ē. tenuta alone poſtulauī: ē dedīti mihi ſūt ſcīt. Sup. vti. Imo
cani ē venit in me ſpūs ſapētie. r Ab omni via. Dic ꝓſt ponit boni
tus contēplationis ꝓcut virtutis affectū: ē primo in virtutōe mali. ſecūdo
in ꝓſecutione bonitatis: Z nocerna pedibus. q̄nti ad primū dicit: Ab omni
via malaq̄ ducit ad ꝓfectionē. y Prohibui pedes meos ne currerēt ꝑ
conſiderationē legis tue. z Ut cuſtodiā verba tua. i. mādata negatiua
q̄ prohibēt malū. a A iudicijs tuis. in lege diuina contēta. b Mō
declinaui. ad iniuſtā ſententiā timore humano vel fauore. c Quia tu
legē poſuiti mihi. q̄si tenent ſicut ablq; dubitatōe. Et quis ex tali cer-
titudine expectat optima verēbunte delectano animū. ideo ſubdit: d Ut
dulcia ſanctitas mea eloquia tua v. eo ē fauces tui accipitur metapho
rice pro virtute ſuperioritatis alicuius dulcedo electiū in poſſeſſi
mō ſentiē

A mādatis. Aug. Non mādata ipſa dico me intellexiſſe: ſed a man-
datis: qui a facilēs venit ad attingēdā ſapiētiā: quia nō per eruditionē
mundāq; nos peruenitur ad ſapientiā occultā: vnde concupiſti ſapien
tiam: dicit a mādatis: ē nō putet illam tibi. Et aliter ſcriptū dicit tibi in
libro ieſu filij ſyrach. Ad illam te ne quieriam: faciendo te ne ſeruatus fue-
ris. Sed que precepit ti
bi nō illa ſola cogita ſp
sicmp ac antiq̄ precipi
anur ſapiēta: ē poſt per-
cepta. Ambrosius ēo
inſtāmat eū cuiuſdo am
plectā ſapiēcrior amor
ſuſticie: vnde neceſſario
odit iniquitatē.

Amino. Mun. cui° in-
terpretatio eſt vnicus: vel
dicat in alia interpretatio
ne habet paſcua eorum.

Mun. Caſ. In ꝓpo-
ſitione. i. verbi poſi-
tum ratione gaudet: atq;
humilitate cōmendat: ē
de ſideriū remuneratōis
perfectę agit de humili
tate quia imitū boni: ē p
fectionis chriſto tribuit:
non ſibi. Quaſi dic ē ſic
mihi ē alijs poſſeſi: hoc
non a me ſed lucerna.

Aug. Mun. vnicus
vel paſcua eorum: quia hoc
de vnigenito dei ē eius
luminis claritate: qui eſt
ē paſcua fidelīū. Ipſe enim nos paſcit ē reficit. Bona eſt hec paſcua: quia
carpis illic nouū ſeculū: ſ. ꝓmouēdā a reſurrectionis dedit bonū odoꝝ. Carpis il-
lic blīā eternitatis: ē roſam obtēt corporis ē ſanguinis. Docet autem hu
militatē in hac paſcua ꝓphēta. Lin hoc octonario vbi agit de hac paſcua.
Ipſe eni chriſtus qui eſt paſcua noſtra humiliratē in ſe docuit: ipſe enim
verus dauid humilis ē manu ſuorū ſibi obedīētiū ꝓtis ſue diuina ꝓtica
tione paſcebat: qb° fm ſcripturas eorū iudicijs fuit. gubernat adueſti.

l Lucerna. Aug. Caſ. In nocte hui° ſeculi vite tenebre fouet q̄ ſua
ꝓſulcina nō vitarēt: vbi q̄s a ꝓphē ſeminat. Lumē. ꝓpt. q̄s ex
ſ luxt nō niſi deus. Lucerna creatura que participat lumine. Jdeoq; de
ioanne dicitur: Paratū lucerna chriſto meo. Pedibus mentis. Semitis
operum: vnde ē pedes dirit pedibus: deinde ſemitibus vt prius clarificari cor
de: poſt recta: grediūtur ambulemus. Juraui. tanq̄ bene ad lucernā am
bulans: ē quaſi rectas ſemitas habēs. Juraui ē ſtatui. i. firmiter ſtatui.

Cuſtodire. inter q̄libet pericula: quod ſit per fidem: dum ſub deo iuſto
iudice nec bonū ſine fructu nec malū impunitū credit: ſed pro hac fide gra
uia ſuſtinet. Humiliatus ſum. nō deo humiliauī me: vt humiliratē q̄
in ſcepto eſt intelligi ſic necelle. Sed humiliatus ſū vehemēter perſeuerāte.
Beatus qui gloriat humilitate magis q̄ potestate: potētia enī deicit:
humilitas ꝺo non deſtruit: ſed ne fideo deſicat. Viuifica fm promiſſū.

Ut cuſtodiā. iudicia iuſticie: aliter ē ala mentur in tribulatione. Dolō
taria. humiliatus viuificat fm promiſſū dei: viuificatus ſpiritu voluntarī
eſt miniſter non ex neceſſitate: talis docē iudicia que ſunt inſcrutabilia: vel
nō reddat ꝓ malto malaꝺ deceri pōt q̄ alias ſemp inuenit ad deū: ē legis
non eſt obliuia: vnde tam lenis ꝓ ſecurus dicit: poſcerāt peccatores.

Aug. Chriſtus lumē eſt ē lucerna. Sed lumen eſt chriſtus dū ecclēſia

Nicolaus

modo ſentit ē patuſtat: ē per oēſequēs peccatū quod eſt huius vite dolēdis
impeditiū. odītur: ideo ſequit: a Ab mādatis tuis inclinā. vulcedinē
tue retributionis fm quod dicit Eſa. lxiij. Oculus non vidit: deus abſq;
te. ē auris nō audiuit: q̄ preparaſti diligētibus te. b Preoptera odiui
oēm vitā iniquitatis. q̄ ipedit ꝓfectionē ꝑfecte voluntatis ē iuſtitie.

c Lucerna pedibus. Dic ꝓſt ponit directio ꝓplantatis in ꝓfectio
l ne boni: ē primo ꝓponit huiuſmodi directio. faciēdo ipedimēti remo-
tio: ibi: Humiliatus ſum. Circa primū vt: Lucerna pedib° meis. i.
ꝓgreſſui meo in operibus bonis. d Verbū tuum. a me diligēter conſi-
derandi. e Et lumē ſemitis meis. i. repetitio eiuſdē ſentētie ſub alio vbo
ad maiorem expreſſionē: vel hoc addit: q̄ verbū diuinū nō ſolū dirigit in
adimplētio ꝓceptis diuinitꝰ ſed etiā in ꝓſilijs euāgelicis q̄ dicunt ſemitie
quasi vie ſtrictiores ē magis ꝓpendioſe: ē q̄ talis ꝓfectio eſt valde bona
ē ꝓpſio diligēter cuſtodiēda: ideo ſubdit: f Juraui ē ſtatui. firmiter ē
ſine mutatione ꝓpoſui vel diſpoſui. g Cuſtodire iudicia iuſtitie tue. ꝓ
qui iuſticia pacuit hō ad ſalutē. h Humiliatus ſum. Dic ꝓſt ponit
ſpedimenti remotio: q̄s eſt duplex. ſ. a carne ē ab hoſte. ſecundū ponit ibi:
Poſuerūt peccatores. primū impediméti eſt a carne corruptibili que ag
gravat alias impoſſibile ipſam ab expēdita ꝓfectione boni ē ꝓnitus ad hoc
vt: Humiliatus ſū vſq̄quaq; dicit. i. multū inclinatus ē aggrauat° a car
ne: q̄ eſt etiā milꝺ ēa humiliatiōdio rōne vilitatis ſue. i Viuifica me. ſcī
tudo me ꝓra grauitatē dicta. k Beām verbū tuū. i. vt poſſim q̄q
facilius legis tuam: ē q̄ ad hoc impetrandū facit oratio deuota: ſubditur:

posimus: q nō erit eterna. Quō ḡ in eternū factum fuit⁹ iustificationes tue hinc colligit facta nō ille iustitie modus: qui ab electo eterna est: q in eternū mīgit in eternū manet habere quod mīgat. Audito. Hamech q interpretat⁹ in oculi. dic: q area eius interfectio: q dr firmamentum.

Hamech. Cal. Ps. tre. ifa agit nc odio iniquoꝝ q legi aduersantur.

Aug. Hamechonabis vel in manentē qō nor reliquis nemo firmat' qui nō audit mīta qd fugat debeat. nīb rebus nouit qui ad audita vocat.

Iniquos vel exle gō. Aug. Quidqꝝ sint quia nc amici ita dell audiūt: hoc ens vt dicat: nonne hanc quod vbi aīe dm non odiret pter⁹ mariē vocat: filiū eo⁹ fratres propter me: nō est me⁹ dnus. Dilo hanc vidit ab eo q̄ alibi dlia precipit diligite ini micos vr. Et ab eo q̄ i lege scpt⁹ de bonoꝝ dilōne pcepit. Natura ḡ qd deus creauit in oībus est diligenda: r admanda. Iniquitas aūt odibla r dispendiosa. Sunt ḡ dei gendi q̄ persequūtur iniquantū bonos: r odendi quia mali. Amando ille erit amici r parentes q non plus ḡ deus. Et sic iniquos. I. exactos legis odio habuīnō ut holes: sed quia mali. Non cuiꝝ dauid saulem odierat ho minem sed persecutorem.

Aug. Sunt diligendi qui persequunt r amici vitandi sunt: qui mala suadēt: q spe flectūt quos terrō nō vincūt: q audiendi est r caute agendū.

Suscepto⁹. Callo. Per incarnationē me legi carnis subtr: de qua susceptione dicitur: In verbū. in octauis psalmi in quo nullus decipi tur r in anno a morte soluimur.

Declinate. Aug. Hec de psequentibꝰ qui contendūt de scripturas lacerantq; nō est verū querere quibus obligādus nō possimus scrutari.

Scrutator. nō ait facil: quia malt ad facilda mdata exercēt bonos: a scrutādis mdatis auocant: modo psequēdo vel irrigādo: modo onerando nouis vt tpa que legi debemus: arrcnte eoꝝ negocio: inutilis impedimus modo promēdo sermones: vt ad nos refugere sit necesse. Talib⁹ turbulentoꝝ tedio r legis dei desiderio clamat. Declinate. Quasi muscas inuste ab oculis abigat: quibus fugatis ab adiutore suo peccata se suscipi.

Suscipe. Filio permittus suscipi non potest.

Secundū eloquiū. Aug. i. promissū. Sicut promisit fieri sibi potius: nō est temerarius si hoc petit tāc vitalī nō corpus mentali est ꝑpter pfm adiutor meus ea: hic iuuari petit. Quia ḡuis hoc accipiamus: tamen fm per est rogandū: nequando per negligentiā perdamur.

Nicolaus

a In eternum. Id est perseuerantēr: quia qui perseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit: nō aūt. r. idco subditur: b Propter retributionem. quę est idem quod salus eterna.

c Aliquos. Offensa benignitate contēplationis sacre scripture. Vnde ō sequenter excludit ne opponāt. f. malicia decipētibꝰ erronee doctrinę. r primo offenditur detractādo: r secūdo formidabilis ille: Fecit iudicium. Circa primū dicit ps. In plona cuiuslibet fidelis: q̄uis odio habuī: quēm natura est diligenda: sed iniquitas detestanda: r per oppositum veritas fidei diligendā: deo subditur: d Et legem tuam dilexi. et quia ad hoc requiritur auxilium dei: subditur: e Adiutor. in cuiuscūq; falsitate. f Et suscepto⁹ meus. in fide veritatis. g Eo tu. qui es. vt rauī. quo vtiam beatam promittit ut: ubi r semini eius. i. omni fideꝝ eius non solum sint odiendi sed etiam fugiendi ꝑpter periculum corruptionis ad eiusdē subditur: i Declinate a me malīgni: r scrutabor mandata dei mei. finaliter fine admixione erroris veritis: r quia deus talem recipit vt filios carissimos: fm filiū. n. Colūb. vi. Exite de medio eoꝝ. i. mīsi r separatim vicit dominus. sequitur: Et recipiam vos r ero vob⁹ in patrem. 2. idco subditur: k Suscipe me fm eloquium meum. tam allegatum. l Et viuam. vita gratie. m Et non confundas me. id est confundi permittas in fruitionē spei mee: propter quod subditur: n Ad exspectationē mea. spes enim est certa expectatio futuri beatitudinis. r quia homo non potest eam cōsequi virtute propria: idco subditur:

Aug. Adiuua me. Quasi in silentio respōsū sicut non vis confundi ab expectatione tua nō intermittas meditari iustificationes meas. Bonum mihi tantum: ita pierīq; ipediri tāq; otio: ac adiuua me ut mediter. Semp. vel q̄dtu viuā: vel q̄s cū angelis laudes dei cantabo. Quia spēm meā de vt. vē. q̄ psalterium confudisti.

† f sed. † qui spem posuisti de me. in quo erubescam.

expectatiōe mea. Actiuā me et † scrpes. † hoc dicit ne adiuet in adversis negligentes me in prosperis.

† † hoc idem petit. quia. † vel ubi a semper. quia. † vel ad mīdum de bonis quod ex gratia habuit.

salu⁹ cro: r meditabor iustificationibus tuis semper. Spreuisti omnes † qui ad custodiā peccata sua

† f qui spernunt. † merito. † crudo collidunt. † quia scientes se mentiuntur per nobilem naturam.

† discedentes a iudiciis tuis quia iniusta cogitatio eoꝝ † q̄ quia.

est. Preuaricātes reputauī om nes peccatores terre: ideo dilexi

† et tu. † cetos. † qui forte mīdi scrutatores: quo pacto mīdum ut ornatum fabricā.

testimonia tua. Cōfige † timore

† carnalia concupiscentias. † quia cum.

† cum ter mīdantur penam.

tuo † carnes meas: a † iudiciis. n.

† oculus vel sensu.

tuis timui. Azym.

† crucifixa carnibus † obtemperando. † eppo iudicio in opibus. † in iudicio.

Eq iudicium r † iustitia feci: non tradas me calumnian tibus me. † Susci pe † seruus tuus in bonum: non calumnientur me superbi. † Oculi mei † defece runt in † salutare tuum: † in eloquium iustitie tue. † Fac cū ser uo tuo † scōm misericordiā tuā: r † iustificationes tuas doce me. † Seru⁹ † tuus sum ego † dā mihi intellectum: vt † sciam testimonia tua. † Tempus faciendi dñe. quasi dicat: non differas intellectū mihi dare: quia tempus est vacandi tue iustitie: quia carnis pestilentia frequenter impedit in hac vita: subditur: v Confige timore tuo carnes meas. i. motus carnales mortifica

g Iudicia enim tua timui. quibus totum mundū submersisti acsta tuisti propter peccatum luxurie: omnis enim caro corruperat vias suas vt haberur Gen. vi. r sodomā cū aliis quattuor ciuitatibus igne sulphureo cōsumpsisti: propter enormitatē luxurie: Gen. xix. r bonum iudicium ō siderationis carnis ostendit timor: motus eius illicitos reprimendo.

r Et iudicii. Hic consequenter offenditur malicia decipientis erro

f nee formidabilis: quia homines qui sunt malicioſi r nobis inutiles

Ideo maxime conantur homini inducere ad errorem in fide: r ideo circa hoc imminet homini periculum maximū: nisi posterius per diuinū auxilium: ad quod imperandus multū facit q̄ homo cum proximo iuste viuere

non filio sibi humiliter petit: posse etiam ꝙ seruus tuus non alter tunc deo timore tradit: quia calūniatores ptra inocentiam ꝙ fugibi le erigunt.

Feci iudicium. Aug. peccatum ꝙ impedit iudicii: tam facil iudicii. Iudicia ipso nole recti iudicat: r si foret quotidiano sermone dist recti vel prauū iudicū. Iustitia est magna virtus animi quā q̄ha bet recte iudicat. Sed q̄ eam nō facit in hoc nīl peccat: hic nō ipsa ꝙ opus eius signat. Qui ade ꝑ fina facit iudicia ds ostendit: nc nīmendo patī mala cedat inimicis vt factat mala: q̄ q̄dir vincere carnes ne voluptate trahatur dat patientiam ne dolore frangatur.

Non calūnientur. Aug. Superbi sunt iudei gētes: hereticiscismatici. Quos ois superbia de corpore christi ꝑcidit: hoc q̄dq; ꝑpriaꝝ filiꝝ calūniāt ptra humilitatē christianā. Calūniat et diabolus. Nīquid iob frustra timet deus? Sed omnia hoc venena vincuntur fuga amādit crucifixū pro sibi tradite carnis peccati: in eneo serpente prefigurati. Oculi defecerūt. fitientē inuendo: dō memor: infirmitatē humane diuinā: christo de fiderat gratiā: vt sit iust⁹ ꝑpter quod sequit: Fac cū seruo tuo. Cal. nō est faciēdū petēdi vbi largit tas est paratis. Insuper petit q fm misericordiā fieri querit. Cū seruo tuo. In hoc ipse arbitriū indicat q̄s gratie cooperatur. ait enī: Cū seruo tuo. qui cui alterius vult efficaciꝰ cadit. Iudicia carnis. Ambro. Ith fūr oculi ale nō cooperūq; in christi deficiāt fulgentes futura supplicia: vt perdę gerendā ammādēt pnias: vel videtes christi gl'a: p quā regnū celoꝝ cernūne sperāndꝰ vāt. Et illi fūr oculi pe nasti gle. Et ipsecate fortasse ale fūr oculi supplicioꝝ: plecte aūt oculi gl'a: purioꝝ r finaricosa. Potest etiā vna r eadē aia habere oculū supplicio rū: oculū gratioꝝ ille dexterālis lenue. Et idco pluraliter dicit oculi.

Tempus faciendi. Ambro. Tpus plenitudinis vocat⁹ salutis est: r ut pus facilli obloq; fugit de se plumētos sui iustitiā ꝑtinaci voluntate: legem dissipauerūt peccatores. Cū aliter agentes q̄ ꝑcepta fecit Aug. vñ quilibet humiliati ꝑfugerēt ad gratiā subveniēdē. r ira dilligata lege tē

Nicolaus

vipersit de preterito: r ideo hic allegatur cui dicitur: Feci iudicii r iustitiā non tradas me. i. tradi permittas. a Calūniantibus me. id est demo nibus mihi nocere semper querentibus: valet etiā ad dictum auxilium tm perrandum obsequium deo prestitū: quod allegatur cui dicitur: b Su scipe seruum tuum in bonum. protectionis tue. c Non calūnientur me superbi. i. Spiritus malīgni qui sunt super bissimi. fm quod dicitur Job xli. de demone. Ipse est rex super omnes filios superbie. d Oculi mei defecerunt in salutare tuum. quasi dicat: non possum ipsum assequi virtute propria: quia transcendit naturalem hominis facultatē. e Et in eloquium iustitie tue. quia transcendit virtutē naturalis intelligentie: ꝑpter quod subditur: f Fac cum seruo tuo fm misericordiā tuā. fulgendo defectum humane nature per gratiam tuam. g Et iustificationes tuas doce me. vt possim eas intellectu capere r opere adimplere. r ad hoc ratio allegatur cum subditur: h Seruus tuus sum ego. r ideo tenere imple re mandata tua. quod non possum nisi intellectū ipsarum. Ideo subditur:

i Da mihi intellectū vt sciam testimonia tua. r sic adimplere valeā ipsa

k Tempus faciendi dñe. quasi dicat: non differas intellectū mihi dare: quia tempus est vacandi tue iustitie: quia carnis pestilentia frequenter impedit in hac vita: subditur: l Dissipauerunt legem tuam. heretici r doctores perversi peruertētes alia verum intellectum: r ideo necessarii est vt seruus tuus deo r conferens verū alio intellectū: r q̄ hoc debet habere tanq̄ notū carissimū: subdit: m Ideo dilexi mandata tua. veraciter intellecta. n Super aurū r topazion. i. lapidem pretiosum: fm quod dicitur Sap. vii. Nec cōparaui illi lapidem pretiosum: quoniā omne aurum in cōparatione illius harena est: quasi tenuis in cōparatione sapientie: quę consilia in vero intellectu mandato rum dei: quia quanto plus preciositas sapiencie cognoscitur tanto plus diligitur r amatur: ideo subditur: o Propterea ad omnia mandata tua dirigebar. toto conatu intellectus r affectus. r per consequēs a me op

pus erat vt per christi misericordia vrderet: vt vbi abūdauit delictū: superabūdaret gratia. Vbi q̄ videt ipsum ante scrutū legi publicandū: dimittit pus esse laborandū: ne falsa populi pena ad eos q̄ ignari sūt. Hāc enim tamagis obtinent tanto magis tuleri mādata tua. Super aurū. olim ab veteri testamēto latuit sub velo ꝙs ꝑpter terrenā mercedē: credunt facere mandata nec ea fa cere antequā nō audiūt. Sed cū audiunt sup aurū terrena mercede vilia esse: nec illis operantur.

Rubro. Faciendi. Nō ita subiungit et iustificationes tue. Cum duo essent in templo. vnus erat iustus: et iniustus: vnus iustificationes iustificationes sua: sed in medicina nihil ꝓficiebat: quia in medicina nihil ꝓficiunt: nisi cognoscat⁹ infirmitas: mulier illa euangelica: faciens dū ea q̄ tpis nō tribuit. Est enī tpis tacēdi r tpus loquēdi. Tpus loquendi vt ipse loquendi vel erat vel vertebat finē ope rationis ꝙs. Aug. Ipse ē caligetis ipse tacēdi. Et la legaliter operandi spi ritualiter.

Cal. Ps. xvii. Ifa vi dit apertissime eo r tpe tale spm. vñ mus audiat odo r placeat nō ē lex a tu dole custodita. Pbe. Antiochi. Errant hoc os aperui. verbo huic ille lachrymabilis psalm⁹ fabricat⁹ est: aspice in me. Redime me. facē. i. ii. ps quia tardius venit verbū deo ratus: crimē aquare. D.

o. dolet ḡ hic dauidis nō desperāo errore ꝓpriqua ꝓpter me erroriandi nō audio loqui testimonia tue miserationes venīt promittit.

m Irabilia tc. i. ad video ḡ oīl i alcabi in finu tūr. r cetera. scitis.

Cal. Pbe. Errauit. q̄ hic ꝓdest hic q errāda calūniant: q̄ non ꝓponit quō scriptur legēt: qualē intellectū hīs in ea. Mirabilia. p eccl. virtus dei vnde angeli beati fūr: beatitudo eoꝝ inenarrabilis: ad hāc ipse scrutari.

Testimonia. Aug. Probibet scīmonē deo bonitas: r magnitudo nis: q̄ ita vilitatis opa ꝙ. q̄ alia: r q̄ vita vilissima ꝓ nobis sit assumpta: ostendit: hec adeo admiranda nō temnēda: et ea cur scrutē. Vt ꝓcepta dei sūt testimonia bonitatis: r sūt mira: r nō scrutāda: q̄ ea dei⁹ bōa ꝓcepta: vt dedit ḡ si posset vitificare q̄ bōa lege talia r iusticia

Sermocinium. Cal. Quos sancti ꝓpheta auertit vt: Et cor vīgo scripsit r huiusmodi. quoꝝ dictarata est admonitio dicētis.

Delyra

positum odio habeat: ideo sequitur: p Omnē viam iniqui. id est erroꝝ ad peccata ducentem odio habui.

q Irabilia. Descripta bonitate viri contēplatur. Hic cōsequenter

m describitur eius sublimitas. r facilis ammira eius secundum tres principios. Circa primū notandum q̄ sublimitatem contemplatio nis ascendimur frequenti meditatione r feruenti exercitatione primo po nit primū. 2° secundū ibi. Clamaui. Primū in duas: quia primo ponitur contemplationis ascensus. Secundo ex hoc consequens admiratio. Ruhus ex hoc. Primū adhuc in duas: quia primo circa contemplationē de scribitur mentis elevatio. secundo petitur impalimenti ablatio ibi. Direc fius meos. Circa primū notandū q̄ ascensus contemplationis philosophi ex incipit ab admiratione: ex quod dicitur. i. Mirabilia. Propter admi rari ceperunt homines philosophari: videntes enim affectus naturē mira bilia: vt coruscationes fulgura terremotus r similia inceperūt causas per scrutari r sic philosophari. r quoniā modo ad sanctitatē contemplatiua theologice sancti doctores venerūt Dicro. Augu. r similes incipiunt ascendē re q̄ admirationē: quia videntes sacras scripturas mirabiles confidentes de diuino auxilio intellectum earum sanum inquirere ceperunt a deo. Ad finem reperiunt: r ipsum ad hoc dicūt: Mirabilia testimonia tua. id est mirabiles scripture sacre testimonia deum sic loquentis. Ita quod dicit Marci vlt. Domino cooperante r sermonem confirmante. sequentibus signis. r Ideo scrutata est ea anima mea. inquirendo earum intellectū in tui adiutorii confidentia. r quia vna scriptura intellecta aperit viam ad aliam intelligendam: ideo subditur: o Declaratio sermonum tuorum illuminat r intellectum dat parvulis. id est vere humilibus. sed ab eisdē tur a superbis fm q̄s dicit sapiens: Mirabilia. q. Confutor tibi quare de mihi est terra: quia abscondisti hec a sapientibus r prudentibus r revelasti ea parvulis: quia cognito veritatis optat apponi ad amplexandū

[illegible]

ultis. Os meű aperui ⁊ attraxi spiritű: quiā mandata tua desiderabā. Aspice in me ⁊ miserere mei: secūdū iudiciū diligētiū nomen tuū. Gressus meos dirige scdm eloquiū tuū: ⁊ nō dñet mei ōis iniusticia. Redime me a calūnijs hoīum: vt custodiā mādata tua. Faciē tuā illumina sup seruū tuū: ⁊ doce me iustificatiōes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei: q2 nō custodierūt legē tuā. Sade. Iustus es domine: et rectum iudiciū tuū. Mandasti iusticiā testimōnia tua: ⁊ veritatē tuā nimis. Tabescere me fecit zelus meus: q2 obliti sūt verba tua inimici mei. Ignitū eloquiū tuū vehemē[illegible]

Aperui. Aug. [illegible]

Exitus. Aug. [illegible]

Omnis. Aug. Quia non valet in aliis seruasse legē si in vno offendit. Quia qui in vno offendit fact⁹ est omniū reus: vt ait Jacobus.

Redime. Aug. [illegible]

Calūnie. Cassio. Sunt controuersie contra veritatē quas peccat⁹ auertit vt mandata indagaret.

A calūnijs. Ambro. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

[illegible]

Recte iudiciū tuum. Qui iubes affligere se peccatorem: aliter sibi veniam arrogaret.

Ang. Rectū iudiciū. Iusticia: veritas sunt timenda peccanti: quia se iuste dānatur [illegible]

Nimis mādasti. Cas. Id est per multos ⁊ iustos: ⁊ multo tempore propter infirmos.

Zelus. Ambro. [illegible]

Ignitum. Ambro. Purgat corda vt fornax aurū: accendit ad amorē dei: ⁊ contra impios illuminat etiā audientes: hūc ignē venit dñs mittere in terrā. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

ter: ⁊ tuus seruus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et cōtemptus: iustificatiōnes tuas nō sum oblitus. Iusticia tua iusticia in eternum: ⁊ lex tua veritas. Tribulatio ⁊ āgustia inuenerūt me: mandata tua meditatio mea ē. Equitas testimonia tua in eternū: itellectū da mihi ⁊ viuam. Coph. Clamaui in toto corde meo exaudi me domine iustificatiōes tuas requiram. Clamaui ad te saluū me fac vt custodiā mandata tua. Preueni in maturitate ⁊ clamaui: q2 in vba tua supsperaui. Preuenerunt oculi mei ad te diluculo

Et seruus tuus. Aug. [illegible]

Adolescentulus. Cas. Hoc ait ad literā [illegible]

Equitas te. [illegible]

Coph. Cas. [illegible]

Clamaui. [illegible]

Preueni. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Cas. Post errores accepta consolatione [illegible]

Clamaui. Aug. [illegible]

Iustificationes. [illegible]

Requirā. Aug. [illegible]

Ad te. Cas. hoc ē toto corde clamare. Saluū me fac. [illegible]

Preueni. Aug. [illegible]

Preuenerūt. [illegible]

De lyra

[illegible]

ponsideretur futurum. vt meditarentur eloqa dei in lege. Apparet q hoc de electis intelligitur.

Occupauli miserecordiā. Mel ista fs peccatrix? sententiaq; vēt de anteq̄. Et ac. vt ndūq; sancti? q̄ erant? vincula manu sanguis non ti? in agōn? suo. fs in miserecordia dei confidit dicens: Vocē mea audi? m.r. v fs iu.

Vide humilitatem meā. Ambro. Una superbia vincitur q̄ ceteris ne cessaria ē. Cripe sagena malis ingressum vi hūiliet tur. humilitas cripit vt q̄ alietur.

Vide quō. Et a?. Vidi p̄uaricantes vt. vide q̄ dicet illo merito fs mer rupt. Et a te confusi.

Aug. Supra dixit: vide humilitatē: hoc dē qđ q̄ fiat placere hic. nē dicat. vide quō dilexi mādata. t. Amb. fs legē hoc vt q̄ precipit vt vnusq̄q; ter in anno se offerat in cōspectu dei. Sanct? eo quondicte effert. nō vacuo q̄dm. qm mādata dilexi. q in hoc se effert. Dilexi quod plus est q̄ seruare. q̄ hoc ē charitat? illud necessitat? vel timo ris.

In misericordia Aug. Si misericordia ē in premio quod ds reddere iusticia. qualtomagis tribulatio. Vitatica. q̄ sūt mortificant.

Principiū verbo rum. i. scripturarū vt ge nesis. a quo principio vera dixit. et vsq; in finem ver bi veritatis tenuat. vnde Celum et terra trāsibunt verba aūt mea non trāsibūt. q̄ testigit quod in principio gestū ē. addit quod post finē seculi fiet. q̄ iudicia iusticie perpetuo stabūt. q̄ sententiam de do nūvel malis dabit. nec tēpus. nec vlla res subuertet.

Veritas. Cal. Q̄ veritate tua verba pendunt. et ideo vera sūt. et ne minē fallunt: qđ? pnuntiatur vita iusto: pena ipio. hec sunt q̄ppe ī eternū stabilia iusticie dei. q̄ iudicia dei de olb? in eternū manebit.

Syn. Cal. Ju. mi. fa gratuo sibi dicit persecutiones q̄bus tanq̄ em plastri vulnera peccatoꝝ curauit? vnde. da nobis auxiliuꝫ de tribula. Et alibi ostēdit: Ego occidā et viuere faciā percutiam et sanabo.

Amb. Syn. Super vulnus quasi emplastrū. dicit enim q̄ tribula tio curat vulnera peccatoꝝ et dat salutem. Cal. Vulnꝰ ergo ē peccati: sa per vulnus tribulatio. Ambro. Vel vulnus intelligit ipsa tribulatio. Super vulnus consolatio eloquiorum vel medicamen celestium preceptoꝝ. Illud est spiale malagma. quo oē negligentias abolētur quo nō adhuc mur sed magis fauentur atq; libere ad cōfessi.

Gratia. Christiana religio non leserat regno terre. q̄ et si liberi. et si habentes regna celestia: tamen reddantur cesari que sunt cesaris. Quoniā etiam rex christus tributum de ore piscis persoluit. Et licet persequantur:

Nicolaus

a Vidi peuaricantes. Ipsos legē tuam transgredientes. b Et ta bescam. Lachrymis fluebam. vnde in translatione Hiero. habetur: Et merebam. sicut enim adversuꝫ illum portinet lerari de obscuratione diuine legis. ita et tristari de eius transgressione: non solum in scīa ētā in alijs et q̄ hoc ē meritorium augmenti gratie: subditur: c Vide quoniam mandata tua diligi domine. celamo pro eis in me et in alijs. d In misericordia tua vinifica me. per augmentum gratie procedens ex tua miseri cordia et liberalitate. et ad hoc consequendum allegatur veritas tua ad quam pertinet implere promissa augmentationis gratie dispensatiue fi ad eam tua dicitur: e Principium verborum tuoꝝ veritas. i. ver ba tua pendunt a mente tua. que effectiua. creata et omnia veritate creā te regula. et ideo sunt stabilita. propter quod subditur: f In eternū ola tualicia iusticie tue. q̄: sola dei in extremo iudicio de gloria bonoꝝ et pe na reprobōrum stabit in eternum. sm q̄ dr Mat. 25. et. Et inde hī i ignē eternum. subti adit invicem eternum.

g Principes persecuti. Postq̄ descripta ē vite ptemplatiue sublimi o tas. hic obliquumve declinat et amara tocabitas. et primo ponit hmōi ejus ratio. scdo petit eius augmentatio. tcio: Appropiquet deprecatio. Et vera pmā similitur portuntario a qua contēplationi vet hoc ejus ratio sequto contēplationem cuidā? apparcat. Nec adh̄ sturba tio vno mō ē ab extrinseco. i. a demonib? ducentes a ptēplatiōe et ex one p turbantib? sicut legit frequēter de multis sanctis. et ejus? ad hoc dr: Pal cipta placuit filij me q̄ac. i. dēmōcide qbus dr Epō. vi. ca. Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē et sanguinē. fs aduersus principes et potestates et aduersus mūdi rectores tenebrarū harū contra spiritalia nequitie &c.

tamen eo meum fomēdauit avert. ne. quia plus timeat verba tua q̄ omnes mīnas.

Bel spolia multa. Aug. dicit: scriptor assūptorū: tribuēdam. refuere ctionem. et ista in duobus: que ille a tedcia abstulit. et quasi sine labore inue nit. que ante non habuit.

Aug. Spolia sunt eterna que martires ca? nantes auferre a diabolo perseuerando.

Iniquitatem odio habui. Calle. Et abhor. et dilexi legem. iniquitat? ero odio habui. et abo minatus sum: dōge a me facientes legem: que habet significatiā nouā scīa. ne quia negligendus pu taret.

Aug. Ne aūt ex fir mitate quaꝫ dixit putes odiū verbo nūtiē: Inqꝫ tanꝫ odio habui. et legē dilexi tantum: cauta non perit amor. Illa ergo lex mīdo non facte odiū ve borum dei: sed integram charitatem et amorē de us cui? verba timentur. Si enim patres a pīs filijs timent? et amant? pudicat? conseruā. et timet ne ab illo deseratur. et amat vt frustra multo magis pater qui est in celis. q̄ a malis peligitur: nisi a quibus se? eius di ligitur.

Septies. Aug. ꝫ ptem dierū tpe vsq; hoc fecimi spū plas?. vel septē vicis?. vt mos ē religiosis.

Aug. Septē. vniuersitatē indicat. q̄ septē diebꝰ ala tpa agūt? vnde. Septies cadit iust? et relurgit. Cadit nō peccat q̄uis cat? tic nō iust?. ꝫ cadit olb? modio tribulationū. hūiliat? relurgit. i. ꝫ peni. ꝫ p̄fect. Contra hoc subdit de malis. ipū infirmabunt in malis. i. in tribulationibus.

Non offendūt. Aug. illi q̄ diligūt nō scādalizant. q̄ nō sunt pu silli de q̄b? dicit: Quicūq; scādalizauerit vnū ex pusillis istis q̄ in me credūt. Aug. ꝫ ē scādalū ipsa lex. q̄ q̄ diligit legē ꝫ q̄d i ea ꝫ intelligit ho nest. q̄ absurde sonare videt. iudicat magnū. et ic nō sit. fs lex nō ē ei scādalū. vel nullū vnde cāq; ē ei scād alū. q̄ ideo ei? ea pdēt. nō ex mo ribꝰ bonis. nec aliqđ? scādēbāt? q̄ magni habebant ipe scādalo peat. legem eo sciat? diligit. et ei par. et nullum scādalum in qua lege si multi peccāt ipsa non peccat: nec peccare nouit.

Expectabam. Aug. aūtiq̄ iusti. primum aduentū: nos secundū. p quo et illi et nos mādata diligimus nec profuisset antiqs mīdū mandata. nisi christus q̄ ē saluator dei eos liberasset.

Custodiuit. et a?. Hoc ad tollendā timē: ne amitteret quod habet reli gio: dixit hoc ad charitatem tormentio fortiorem.

De lyra

Alio modo ab intrinseco. i. a fragilitate humana. propter quam homo ītū cūq; iustus timere debuit ne forte ipse ex se deficiat. et ideo dr: h Et awertio tuis ecomidauit eos meū. fs q̄ ad virtutē contēplati o assert solatium. subdit: i Et adhuc ego sup eo. nā meditatio ipsa lī: Sicut q̄ inuenit spolia multa. cui? gaudiū duplicatur. Ide oīe spūale et corpale. et p̄de magnitudine. sic contēplatiu? delectatur de victoria cōtra ho stes quā habet in spe. et p̄ q̄sequēs de obtētu gloriē. q̄ spes ē certa expectatio future beatitudinis. et q̄ amore vnius contrarij inducit odiū alterius. et econuerso. subditur: l Iniquitatē odio habui. et abominat? sū. m. q̄d vite. m Legē aūt tuā dilexi. tanq̄ q̄dā vite et honestatis ēt tugiter meditādo. et q̄ ex hoc. pcedit homo in laudem diuinā. ꝫ subditur:

n Septies in die laudē dixi tibi. in lege? bonis canonicis. o Sup tudicia iusticie tue. ostendo ola opera tua iusta que sunt eiusdem execu tionica iusticie tue sanctis. in tua mēte. et q̄d vita contēplatiua ē acta re spectu actiue que habz laboē annexū subdit: p Pax multa dili. te q̄ tuā. q̄ ex tali dilectiē quasi tugiter meditanē facit scripturā. q Et non ē illis scādalū. i. tāta occasio ruendi ī peccatū: sicut actiuo q̄ frequen ter habent materiā turbatiōis. propter q̄s dño dicit Luce. 10. Martha martha sollicita es et turbaris erga plurima. et legitur: Maria optimā partem elegit &. et q̄uita contēplatiua gaudiū ī patria subditur: r Expe ctabam salu. tu. dñe. i. claritatē vultus tue. et fruitiōe beate. et q̄ ad hoc p uenitur p observationem mādatoꝝ dei. sm q̄ dr Mat. 19. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. ideo subditur: s Et mādata tua dilexi. ea tāq̄ rem charissimā diligēter custodiēdo. t Custodiuit anima mea tua. Illa q̄ ponit ad cultū latrie. q̄ sunt quedā tribulationes demonis.

Et dixit

Ornaui. Aug. Despexi figura mihi data: vidi quod nemo dicit
dilexi: nisi qui diligit. quod potest vere dici a quolibet catholico christo. Vbi
non est mihi: nisi q̄ mi diligit qui vere est mihi. Et ideo quicquid
ego vic. Q. pro hoc potest catho.

† Rubrica quasi plus est q̄ subditio.

anima mea testimonia tua: ⁊ dilexi
te vehemēter. † Seruaui mā
data tua ⁊ testimonia tua: quia
oēs vie mee in cōspectu tuo.

Psalm Tau.

quat † deprecatio mea i cōspectu tuo
domine: iuxta † eloquiū tuū da
mihi intellectū. Intret postula
tio mea in cōspectu tuo: secundū
eloquiū tuū † eripe me. † Eruct̄
labia mea † hymnū † cū docu
eris me iustificatōes tuas. Pro
ferat lingua mea eloquium tuum: quoniam omnia mandata tua equitas.
Fiat manus tua vt saluet me: quoniam mandata tua elegi.
Concupiui saluare tuus dñe:
et lex tua meditatio mea est. Viuet
anima mea ⁊ laudabit te:
indicia tua adiuuabūt me. Errau
ranis sicut ouis que perijt quere
seruum tuum quia mandata tua
non sum oblitus.

† † Col. Nil odiosum verbum. nisi ordinabile huic
sensui vel tali. q̄ dicunt q̄ violant. q̄ ergo non relig

† Errauī. Aug Nouissime apitur. que pena p totū psalmū loquebatur. ⁊ generaliter. † Cas. Errauī. Ab ada lege peccauī. Sicut ouis ab patio ex angelica vbi dr q̄ pastor relinet nonaginta nouē eius in deserto fuit querere contestim perditamque periit. que lupis exponitur: quia nec fuga nec via sua liberat. Ambr. quæ ve capiti perfice. Non sum oblit. ex hac parte erat ouis lucrata. sed adhuc quæritur. ⁊ per sanguinem pastoris fusum in oibus gentibus inuenitur.

Congrue ño post predictorum meritoꝝ gradus veteris recolit cellumonitore se sua perfectione non superbiat ⁊ humilis eo tribuat totum. q̄ non ex equitate iustitie q̄ facim⁹ nos. ⁊ sm sua misericordiam saluos nos faciat vt ea q̄ sa bñ fecerim⁹ dicam⁹: seruat. lumen sum⁹ quæ debuimus facere fecim⁹. hac bñdictione plñone liberari meremur. Aug. vñ i euchirid. ii soli liberauit i quorū fronti⁹ tau scripsit regnitur. q̄ aliter ydiana condicio laſa nō reparatur: nisi abdicat veteratorie ore cōb⁹ throni inoculta virtuti humiliat⁹ ligniatur. Inde ē q̄ paruulo post omnia dicunt. Beatica mas vbo. Sentacco altavoce ide rident deo gr̄as. vt qualto plenicolo tā to humiliteco ad deū ola referant sydus paruulos effumantes⁊ puerili simplicitate deo post ola gr̄a agentes. ad post ola ponit tau.

De lyra

text aliter deuenit. ⁊ q̄ talis doctrina non ē efficax sine spūs adiutorio dei. sm q̄ dr̄ psal. vel. Dominus ē animā preparare sed domini gubernare linguā. ideo subdit: ⁊ Fiat manus tua vt saluet me. i. diriget linguam meam i docendo. ad rectam ⁊ aliorum salutem. ⁊ Quoniam mandata tua elegi. pr̄ omnibus temporalibus ad ea meditandum eguadum ⁊ docendū. ⁊ q̄ ad hoc mouet amor ⁊ eternā premiū subditur:

m ⁊ Concupiui saluare tuū dñe. i. saluāt eternā q̄ ē i te obtentiue.

n ⁊ Et lex tua meditatio mea ē. eo q̄ dirigit ad conſecutōes huius saluāt̄. vñ. Ps. xviii. mandatū dñi lucernā ⁊ lex lux ē. ⁊ q̄ ad hoc sequī augmentum gr̄e i qua est spūalis vita. sequitur: o Viuet alia mea. vita gr̄e i presentē ⁊ gle i futuro. p ⁊ Et laudabit te. laude iperfecta i psentiuita. sed laude perfecta i futuro sm q̄ dr̄. Ps. lxxxiii. Beati q̄ habitant in domo tua domine i secula seculorum laudabunt te. q ⁊ Errauī sicut ouis q̄ perit. hoc nō videtur intelligi de errore in moribꝰ qui statim subdit: Mandata tua non sum oblitus. sm de errore sm modū ebz loquendi hominū mundanoꝝ. Ad cor⁹ intellecti scientiā q̄ quis de errare quando segregat se a grege bonoꝝ adit sensibus ad perfectionē contēplatiue segregat se a cōi habitatione hominū vt libere possint vacare contemplatōi diuine: ⁊ talem hominibus mūdanis reputātur stulti ⁊ huic seculo perditi: vnde ⁊ reliquit mundo motui dicitur. ⁊ sm hoc dicit psalmista in persona eorum dicit: Errauī sicut ouis que perijt. q̄siū ad reputationē hoīm mūdanorum. ⁊ q̄ refugientibus amore dei mundanū conferrū ebeditur vsuinde sm illud Ose. xiii. Bucū cum in solitudine ⁊ loquar ad cor eī⁹. vñ. subditur: r Quære seruū tuū. ei⁹ inuentio ⁊ solatio. s Q̄ mandata tua nō fuit obliti. serenitas inherēdo p amoꝝ. celestia appetēdo. ad quod tendit mandatoꝝ tuoꝝ obseruatio.

qui Ad dominū

Canticum graduū. Aug. Dictū ē. qui superiot psalmus vnica variatate metriq̄ cantauit. vñ sequentes psalmi oēs xv. gradū⁹ nūm psalmoꝝ q̄ meritoꝝ in sapientia vocatio ⁊ noui testamenti explicant. Septenarius ad vetus. ppter sabbati. Octonarius ad nouū. patres nāq; vetus scīa hebdomadi. Septenario kruciam. Obseruabit. s. septimā diē. i. sabbati. Septimā septuagināl. Septimū mundi. Septimū annū. ⁊ septimū annoꝝ septies decies q̄ tubile⁹ vt. Octauo nouū testamēt⁹ ogdoas ait ierusalē. octonarius: qui struit octauā vitā que vocat octauā ⁊ octauā nr̄m ⁊ octauā resurrectōis expectat. Vbi p octonarium ⁊ septenariū duo testamenta signant. vnde salomō. Da pcis septē necnō ⁊ octo. Quindecim ergo gradus se virtutis vt p hoc significetur duo testamentoꝝ doctrina in his gradib⁹ ptineri. Et sunt hic quindecī gradꝰ sicut in tēplo salomonis totidē erant gradus qb⁹ ascendebat in tēplum qō ē figura ecclie tēpli. ad quod hic gradibus ascendit. hec est scala iacob. Aug. In scalis enī vidit iacob angelos ascendentes ⁊ descendentes. Pl sūt spūales doctores. q̄ per hos meritoꝝ gradus quasi per quasdā inter scalaria ascendendo. pictuntur q̄ ad intellectū spūalē. Et quasi deficiēs eo parualis ⁊ contemperant non cadentes. Cadit enī q̄ deficit. descendit q̄ se contemperat paruulis. Cecidit adā per superbiā ignorātie. descendit ipse per misericordiā paruulis condescendēdo. Sic ⁊ isti per humilitatē descendūt non per superbiam cadūt vnde apostolus. Sitc enī mente ecedit mus deo sine sobrij sum⁹ vobis ⁊c. Dicit ergo gradib⁹ in offenso pēdet mentis ascendimus atq; descendimus.

Aug. Cant. gra. Gradꝰ nomen ambiguū apud nos. q̄ grad⁹ dicimus ascendentiū ⁊ descendentiū. Apud grecos certū q̄ ascendentiū tñ sūt gradus. Ascendendo ergo tuit⁹ dog⁹. Ascēsus ē in corde. vnde alibi. Ascēsiones i corde suo disposuit a conualle ploratōis in locū quod oculi⁹ non vidit ⁊ in eos hoīs nō ascendit⁹ verbū. ⁊ q̄ quod descēdit vel per ipsū nos ascēdimus. sed. n. caro facti vbdo calicē passionis facti ē nobis valis placabilis manendo apud deū ē mons ascensionis. Sic. n. descēdit ad te vt

Nicolaus

a Dubium est tri. cla. Dixit pp. premittit talis titulus CXIX.
b I beteco: Canticū graduū. ⁊ similiter in aliis quatuordecim sequentibꝰ. sed in aliqb⁹ eoꝝ sit aliqua additio vt videtur. Dicitur autem sic quidem pa. cantica graduū sm doctores hebreos ⁊ latinos dicto q̄ ascensus templi q̄ erat per quosdam gradus cātabant a sacerdotib⁹ ⁊ leuitis. primus pa. in primo gradu. ⁊ secundus in secundo. ⁊ sic de alijs. Sed vtrū istis pa. ad hoc fuerint factī vel ab eternitate vt. Dicit enim aliq⁹ q̄ dauid q̄ preuidit salomonē edificare templū ⁊ tradidit ei descriptionem templi ⁊ posticoꝝ. ⁊ p cōsequens graduū. vt habet. i. Paral. xxviii. fecit psalmos istos ad decantandū in gradib⁹ mō predict⁹. Dicit ē q̄ per ascensum gradus cognoscimus q̄ ascensus ⁊ gradib⁹ virtutū. q̄ significant in psalmis istis gradatim ascendendo. Sz contra primū videt. cū q̄ terti⁹ pa. quinq; duodecimus ⁊ quartusdecim⁹ instituant a dauid sic: Canticū graduū dauid. similiter octau⁹ a salomone sic: Canticū graduū salomonis vel salomoni. Ceteri aūt oēs intitulātur sine tali additōe sic: Canticū graduū. Et q̄ tali variatione intitulationis videt q̄ nō oēs facti sunt a dauid. Sz forte illi q̄ sic sunt intitulati: nisi applicās alicui de q̄ dauid fecerit sicut dicit. I. de aliq⁹ pa. ⁊ q̄ octau⁹ fact⁹ ē a salomone. ceteri ēo ab aliq⁹ alio sp̄m prophetie habente illos quoꝝ nobis sunt ignota. Et q̄ hoc sequī. q̄ nō facti facti a dauid vt declararent. nō sequitur. Contra secūdū dicit videt. q̄ ita alię gradus virtutis ponit in primo pa. sicut in aliquo sequēti. sm expositionem eoꝝ q̄ ea exponit illud: Deus mihi q̄ incōtatus me⁹ plongamus ē. quod exponit de homine iā perfecto q̄ ex desiderio vite celestis vita presens ei efficit tediosa: quod est maxime perfectis invita potentibus. sm q̄ dicebat Paul⁹ de scipso Philip. Desiderū habens dissolui ⁊ ē cū xpo. Nec est dubium q̄ psalmoꝝ offendit tale ordinē gradus virtutū. sm ipsos. Quare dicit. Ipse ppter predicta ⁊ similia saluo meliori iudicio videt mihi dicendū q̄ oēs isti pa. non fuerūt facti ab eodē auctore. nec ad hoc vt decantarentur in gradib⁹ mō predicto. sz aliq; vel aliq̄ de sacerdotib⁹ seu cleric⁹ ocuoꝝ psalmos istos ab aliis factos ordinauerit declarari in solēnib⁹ diebꝰ modo predicto ad cendendo gradino templi. sicut beatus Gregor⁹ q̄ ordinauit officiū ecclesiasticū psalmos a dauid factos ⁊ alijs antiqua applicauit ad diuersa festa. sic aliq; decātant in festis apostoloꝝ. alij in festis virginū ⁊ sic de alijs. ⁊ aliquādo ex modica pauculaꝝ. sicut Dominic. ⁊ apostol⁹ angelic⁹ et illo versu: Qui facit angelos suos spūs ⁊c. ⁊ ō intello pmo ex ponere psalmos istos. Vl aliter sm moderatē intellect⁹ meū: posita in fine aliquid addere breuiter de mystica expositione: Ad vltim cū tribulare.

Et titulo huiꝰ ps. supra posito non apparet alius auctor. De materia ēo tius dicit R. Sa. q̄ ē solo pro liberatione populi israel a tribulatione captiuitatis in qua nunc sunt per orbem dispersi a qua expectāt tādē per medū futurū liberari. cuius alit oratio sit: non dicit⁹ supponit q̄ sit sūa

manet apud se. desiderāt ad vrbē sanctā tēpl⁹ vallis plenitudo. Mundus in se. vt ois tūc mūdo ad quē accedimus. Absolpto ergo humilitatis gradu ascendatur. advolitamus ⁊ altitudinem celestis ipsius.

Aug. Primū gradū a malis sensū cepit. ⁊ virtutes sc̄ animaꝝ resiliare. Cas. Iusti pōcius ēt carnalia vetera relinquere ⁊ ad ea suppliciter vocati vt veteri lege ofi cruciat̄ ministeri gentiū gratia. sic virginis ⁊ capitis tribulatiōe. ⁊ ops vastitatē quā q̄ mater ⁊ vel obloqui malignē.

Cas. Hec exercitata tione locuti. q̄ gradū gradib⁹ meritoꝝ ad plenitudo ⁊ eternā pacem. charitatē que in fine locata ē. Psal. CXIX.

D dominū. Cas. Pōt ab hoc loco ingredi ⁊ multos lucrari obsequio a ligatis eoꝝ petri liberatus

† quia. Cas maniae † Lyra. † Quid pharetre

quid † appōatur tibi: † ad † ligua

† † verbū del † fabule sue inuentiones ligule vel commue lingue

dolosa. † Sagitte potentis acu

† † exemplū comparatum ad dcō † † vel vultures in quod edit idem.

te: † cū carbonib⁹ † † desolatorijs.

† † Quare ligitur vt sic. h. adhuc inter malos ⁊ idos. † † aug. peregrinatio huius seculi.

† Heu me: quia † incolatus me⁹

ri. Scio de persecutōe malox conquerit̄ sit. Deus mihi.

Dominne libera. Cū incipit hō ascēdere. i. cū cogitat̄ q̄liter se culo fidi bene deseruerit pari linguas aduersantiū. i. bonā mentē. ⁊ os grauit⁹ quasi psallēdo a falsitate auertentiū. has q̄ nō patit nōdū gustare cupiat. Asserturo ergo primo ora cū pace. dominū libera.

Quid det tibi. Cas. Mente nimis cogitātis hortat. ⁊ dirit remedium Quid tibi det. aut q̄d appo. Duo verba possūt dari ⁊ apponi. Sagitte dant in anima. carbones apponunt quasi in consolationē.

Sagitte. Aug. Verbis dei sagittat cor ad amoꝝ. Vulnerat i rouim⁹ amoris nō lucrū. vulnerauit cor meū charitate. Carbōes sc̄i cum pla inūq; pectoꝝ ad deū q̄ sūt. dicitur carbones. q̄ de mortalis resuscitāt igne charitatē calefacti. ⁊ suo exēplo alios accendūt vt manifeste sūt q̄ sagittas apponunt. q̄ post exhortationē. verbo. exēplis accēdit. vt quod verbis accepit exēplis ostendat. Cas. Sed possūt multi dolosi ⁊ simulatores ⁊ fallaces ⁊ si mali peccatores ampli⁹ amarescūt. hoc exēplo vsa dño ad desolationē eoꝝ cū carnalia cogitatiōes ⁊ secularia amoris vt sit pars hoc⁹ edificio dei.

Heu me. Cas. Seculo de incolatu ⁊ pmixtōe malox paucit̄.

Cas. Acuta sagitta ⁊ carbones fact̄ vtilia nōdū ē in horreo sui in arca. vbi multa palea premitur. videre ergo multa mala que alit non

De lyra

ab aliquo sancto sp̄m habente: q̄s etiam si primus duo dicat ē falsum: q̄ adhuc non ipi iam transiit in posteritū dicit frequenter dicti ē. ppter obuiāt mihi melius dicendum q̄ sit ebo aliquibus sanctis viris genus fuerit p liberatione populi sibi de captiuitate babylonica. p qua multi illoꝝ tēpis psalmoꝝ ⁊ eloquia scripti. vt pz de Dauid. ix. ca. ⁊ in hoc libro psalmoꝝ in plurib⁹ locis. Et sm hoc possūt in tres partes diuidi. q̄ primo petit oēs liberatiō. 2° ostendit babylonios punitos ibi: Quid det tibi. 3° pīcipit liberatōis beatitudinē ibi: Heu mihi. Circa primū considerāda sūt q̄tuor. q̄ primo. Quis sit ille qui petit liberari. ⁊ a quibus. 2° quomodo petit. ibi: Ad dominū. 3° quare petit. ibi: Heu mihi. 4° quis sit finis petitionis. ibi: Non dabit. Circa primū sciendū q̄ quidā dicunt q̄ iste psalmus est Ezechie regis ⁊ q̄ ipse sit ille qui petit. Sz hoc videt falsum. q̄ ipse nō fuit captiuus. nec in terra aliena. vnde in hebreo ⁊ translatione Pisc. ⁊ in hebreo habet: Ad dñm cū tribularer. Et titulo huiꝰ psalmi nō apparet alius auctor. De materia ēo tius dicit R. Sa. q̄ ē solo pro liberatione populi israel a tribulatione captiuitatis in qua nunc sunt per orbem dispersi a qua expectāt tādē per medū futurū liberari. cuius alit oratio sit: non dicit⁹ supponit q̄ sit sūa

Psalmus Heu mihi

vidcat clamat. hec mihi. Multi dñi apparent multi nolli facturi sit dñs.
Ad qui erant verba. q fuerat facti. apparuerunt charita.
Postquam. Cal. cū in hoc. 15. psalmo. debitū animo Ingl videtur
Cedar. Cal. Vae peccatoris vide tñ accusationē cedaris q vertuā ab
aquā domini. q̄ a loca. dignum. q̄ ideo vita filii nomē vendicauerit
gentis. vocat in tabernacula
cedar legitur habitatio.

Cal habitauerunt hi
mali cū cedar. dñi tñ.
cedar ad bellum. perfici
Aug. Hoc ergo ei bñ
malū. i. pfalm. cū cū
malis habitatio tñ ecclie. q
ghan. i. pacifici.

Aug. Qui sīc ama
pacē dñi. Et
dat cui intuenti. inuitat
Et cū. Cal habitabit pe
dicat. Cal habitabit pe
tuos. Qui non l' odia
tatē ad eos. Et cū alq
limbo. Per hoc notat:
qui non l' odit tranquil
tabilis mā. mali. a dñi
nō posset ligari: terra
di fuit.

Anima. Aug. ne pa
tes corpalem peregrīa
noīa. i. dei sīa pegri
nat. i. terra q̄.

Cū his q̄ odierūt.
Cal inimici. non solū hō
gnos. sed. i. gratia scal a
quia cum his qui oderunt pacem.

Canticū graduū. Cal scalas gradus petere diuinā defensionem
cui nihil poste obuiare monstrat. Aug. cui est de mundo cruenti pericu
lo occurrēs. i. pfalterē debet diuinū auxiliū. Congruē ergo q supra geme
bat intra malos. insidias. hic contra eos erat insurr. Nō est. n. imperit⁹
e. ipe. dens. sicut ille paterfamilias. q in euangelio refert: quādo fur ven
turus sit. i. dormit. Et ib ipse subito occupat hora furis. p quē significan
tur illi q parlamentos de capiēdis rectis. filiis. i. delictis hui⁹ seculi dissuaden
tes. tumultū erigūt aduersus humiles. Pi sunt q in diebus hoc nobunt
vro. ducūt. i. abducūt. Lg de his psalmista. q hec duo pterunt. Et ib eos cū
pabulū hora furis. Os filios lucis nō cōprehendit. q̄ semp vigilant ape
rtos oculos illi qui reuertat. Talis est ille q oculos ad dñi leuat.

Cal. Primo leuat oculos. i. erat. fecilio q̄s erauit affirmat. ostendit
veritatē auditū ipetrat. Iri vbi custodit. Psal. CXX.

Leuaui oculos. Cal. Qui quasi inclinat⁹ clamauit. id respirans
oculos ad intuendū lucē lucis leuat.

Non det. Letus ille. l. vir iustus de tali auxilio sperāpli loqt

In cōmotionē. ad pficiendum non moueat pedem nisi charitas. Ad
eādem dam: super hec.

Nec dormiet. Aug. si dormit in te fides. dormit in te christus.
Cal. Nec q̄ dormiet. Si hoc humana conflactudine vt quādo salua
custos dormitat furti patitur.

Ecce nō dormitabit. Ad hoc. n. q̄ dixit. Nō dormiet: refert nō dor
mitare. Ad aliud ēo q̄ dixit nō det in cōmotionē refert neq; dormiet.

Aug. Ecce nō dormitabit. Dormitat ipe quādo in fide vacillamus.
talis nostis qualis nos ei. dormitat mortalis. dormiūt montes. quod nō
ita ipse. Ipse est ergo q vigilat. i. nunq; dormiturus. ol ad hieremi. Quid

Nicolaus

Hic. habet: Peregrinatio mea plongata est. valde enī trislabile ē po
pulo fideli ēi idolatrie visu morari. i. maxime in eoy seruitute. a Da
bitauī ei habitatiōe ostat. Adi habitacionibus Iterra cedar. q fuit filius
ei: Bell. xxv. de quo tñ dicit. p se. i. sua potestate vel Bell. xvi. Hic erit
seruo mar⁹ ei⁹ ora vō. x. e per illos intelligunt babylonii qui
cōra filios israel fuerunt crudeles. i. duri. tō replicatur plictus de mora
ei ipsi ei. subditur: Multū incola fuit alā mea. cui⁹ cā ei replicat. cuz
subditur: b Cū his q oderūt pacē. Cal babylonie rōnibus victis,
c Erā pacifícus. nō refrendo eis inuitato p inimīs. d Cū loqua
f Oratio. Cū. ei. Moraliter pōt exponi. p. ite de quolibet fideli et
ministe in tribulatōe cooperati seu ipsali et demonū tentatōe a qua petit
deuote liberari. e. q̄ demonū arceātur ab ipugnatōe fidei. i. in celi nam
extrahi. subtrahi. p oblationē sui remedii. Psal. CXX.

Leuaui oculos meos. Titulus huius. p. l. Canticum graduum.
I de quo dictum est sicut in p. precedenti. De materia. ō hui⁹
psalmi. videtur mihi saluo meliori iudicio q̄ sicut precedens est oratio
ecclesie sancti spiritum dei habentis pro reditu populi israel de babylo
nica cape vitate. sic. p. ite est oratio pro bono statu populi de captiuitate
reuerti. de quo habetur. i. Esdre. Dicit igitur psalmista. i. populi persona:
Leuaui oculos meos in montes. hoc est ad deum. e. cluce celestes. q dici
tur montes. i. p. q̄ppti. Montes in circuitu eius. i. angeli: vt exp̄ssit Au

gust. Et non solū apationē. pregat: sz e te intus. vt sol. i. christ⁹ nō
deficiat q̄ te in cognitōe veritatis fac. vel humilitatē fac. huc venias ecclesie
Dei luna. i. ecclesia non permittet vt nocte tribulationis.

Piero. Dei per vtē accipiunt. pspera. per sole diuino quē ex pfectu vite
per noctē aduersi. p luna vespillo. q̄ ex aduersis aliquādo pueniūt. Et. i. sol
non vret te per die. i. nō
vicissitudinē pfectū ad
plenā luna q̄ noctem. i.
nō depositionē aduersita
tis sustinebis. Et hoc est
dictū a similitudine bñ
ei collatā antiquo polo
Quia vt olim in eo dies
nutrit. e. ignis. peolebat
indeos. ita nunc in pfec
tis. e. in aduersis fi fuit

Dominus custodit introitū. Cleta con
clusi bonis intrā bo
nos egressus adiungit.

Aug. Dñs custo. in
tro. Iam deo custodit vt
tuna fide intremi. e. bñs
les nevento supbie crepe
mus. e. nō non sint tem
tari sapta vireo. Optimū
ēo custodit. et hoc nunc
e. vsq; in seculuz. q̄ cum
exterim⁹. ab omni tenta
tione. tam in eternuz ni
hil nocebit.

Canticum gradu
Cal. Tertī gradus
Magnū gaudiū. l. ecclesia pura mēte vlari. atq;
digne deo in hac pegri
nōe militare. vnde subpt
ramos. ad celestē hierlim
ad quā duabus alis olle
cionis leuamur. Am
brosius. amor. nāq; qualiscūq; sit. vacare non potest. Nam si terrenus est
animam ad scapiscenda terrena trahit. Si vō celestis. e. ad celestia sub
leuat. vel. vehit. e. ad eterna tuliamur. Obligata ala terrena amore vel. um
bra. i. pēne. volare nō pōt. sz amor sctūs ad supna leuat: ad celestē. Charis.

Status sū. Cal. primo gaudet Psal. CXXI.

I se monti si tre ad hyerim: vbi sancti requiescunt. Se
cūdo ad ecclesiam optat abundantiā pacis ibi. Rogate q̄ ad pacē. ic.

Stantes. Aug. q̄ ecclesia ibi stant: mihi transit vel cadit. Ibi nō gtran
sit bellum. Ibi nō ē macula. i. luna. Ibi rachel nō dolet vel timet. vnde alī
bi: Qui posuit fines tuos pacem.

In atrijs. Cal. A pte totū. atria. i. restrua. hic de penetralib⁹ accipiūt

Idipsum. Aug. quod semp esse mō ē. nō potuit exp̄ssi⁹ dicere. Sta
bilitatis ergo ptemps ē illa exultatio quod non est hic i aliqua creatura. de

Nicolaus

gnū. Hic noctuq; ēlu vegetabat. q̄ gelu. a Dñs custodit te ab oī malo
.i. potens est te custodire a malo culpe. q pene. b Custodiat animam
tuam dominus. i. vitam tuam corpalem. q̄ spiritualem. c Dñs cu
stodiat introitū tuū. q̄ exitū tuū. i. virtgrate in oīb⁹ opib⁹ tuis a pec⁹ vsq; i
finem. d Et hoc nūc. q̄ vsq; in seculū. i. semper. Psal. CXXI.

Letatus sum in his que dicta sunt mihi. Titulus. Canticum gra
I duum. Et patet sententia. q̄ supradicta. De materia autem hui⁹
ps. videtur mihi saluo melioni iudicio q̄ sit oratio dauid exultan
tis in domino de edificatione ciuitatis. q̄ templi quam posuit fieri dum p
salomonem filium suum: sicut dicit ei Nathan. pphēta de mandato dñi.
ti. Reg. vii. Et vtilitatur in duas partes. q̄ primo ponitur exultatio pro
huiusmodi edificatione. secundo subditur deprecatio. p edificii conserua
tione. ibi: Rogate. Circa primum ps: Letatus sum in his que dicta sunt
mihi. per diuinam reuelationem factam nathan prophete: q̄ que sint illa
subditur cum ps: f In domum domini ibimus. vbi exprimitur tem
pli edificatio. quo edificato populus erat illuc in diebus festiuitas. pter
quod subditur: g Stantes erant pedes nostri. loquitur de futuro p
modum preteriti. pter certitudinem pphetie. i. in dauid anne illud tēpus
futurum fuerit tamē cōnumerat se futurū hoīb⁹ eo q̄ erat pars populi q
principe. sequitur: h In atrijs tuis hierusalem. Erant enī ibi triatria
per salomonem edificata. Cattrium sacerdotum vbi erat altare holocaustū
et atrium mundoeum vbi ecabāt homines mundi. et atrium Imundotum
vbi erant Imundi. i Hierusalem que edificatur vt ciuitas. i. valde no
tabilis. Dicitur de aliqua notabili ciuitate vel. Hic est clericus. i. per excellentiā
am. Et eodem modo dicitur hic. k Vt ciuitas. i. valde excellens. in
hoc exprimitur edificatio ciuitatis quam fecit salomon valde notabilem
dando eam triplici muro. et edificia valde solēnia faciens in ea. vt patet
iii. Reg. vi. et. vii. Regū. xxii. l Cuius participatio eius in idipsum
Q est eam ipso templo. de cuius edificatione p̄missum est. quod fecit sa

no ēo est in idipsum q̄ am Ego sum q̄ sum.

Testimonium israel. Aug. i. in q̄ cognoscit q̄s vere sunt israel.
Quando enim grana sunt cū paleis. tot palee putat deū cū seq̄ mentur
tūc erit testimonium israel.

Sedes. Aug. i. iudi in q̄ sedebūt. et inde iudicat. quē iudicat. vel
in libro sapientie. Anima
iusti thronus. i. sapientie
et ps sedentes cū christo
super. xii. sedentes iudicēs
Iudicantes. i. q̄ omnia
reliquerūt christo sequen
tes. q̄ sibi amici. de mūdana iniquitate. vt ruri
plant. tantum in eterna
tabernacula. et hoc. i. pax
hierim dando. et accipiē
do. vt opera misericordie
corpalia. q̄ tantur operi
bus pdicationis. vnde
Et flouvobis ipsalis. ic
minant. m. ii. Et. i. cor. vt
tra mutamus. Et hoc est
equalitas quā paul⁹ dic
qua q̄ multū habuerit. n
abūdauit. q̄ modicum
non minorauit. vel con
uerte verba ad iudicem.
Sedes vbi q̄ sedebūt
iudicatis. interrogatio.
q̄. dicit. est interrogatio
iudicandoq; que ad pacē
sunt hierlm. i. opera misē
tericordie. que q̄ fecerunt
flamātur ad hierusalem:
alii vero q̄ iudicium. si
ne misericordia fecerūt. q̄
non fecit misericordiam.
Lancant ergo sibi ois. i. terrogandi.

Rogate. Cal. Se
cunda pars vbi loquit. ad iudices optans eis abūdantiam pacis. quā amo
re fratrum predicauit.

Diligentibus. Aug. Qui amat i alio bonū quod ipse non potest
habere: imputatur ei quasi habet. et. vnde. Si charitas non habet qd ocu
let cultem aque. et tanq̄ imputatur ei quantū cadeo multa. Impu. ta
cultas. et non impar charitas.

Fiat pax. Aug. charitas et virtutū sotiatus meus cui nil resistit cum ve
nit cum regib⁹ i ignibus et aliis posset resistī: que et occidit quod timuit
vt aliud timuit. Occidit vt et vīficet. vnde apostolus. Viuo ego iā non
ego vt. Per hanc negantur infirma a femie. ideo fiat pax in virtute tua.
Charitate adi est non nostra sz que alioq; sunt queret. ideo cum de cha
ritate dicere. subdit: propter fra. m.

In turribus. Aug. i. in ecclīs tuis. q̄nq; auci sunt iudices. sz multi ad ho

De lyra

lomon valde notabile. vnde dicit. sz. Paralip. Domus quam edificare
cupio magna est nimis et inclyta. et ad correspondentiam nobilitatis tem
pli edificauit ciuitatem hierusalem valde notabilem. ideo de ea dicitur: Cu
ius participatio eius in idipsum. vnde in hebreo habetur: Hierusalē que
edificatur vt ciuitas que adiocletur ei simul. i. que adiocletur templo prius
edificato in nobilitate et fama edificii. m Illuc enim ascenderūt tri
bus. i. duodecim. n Tribus domini. quia in populo israel in duodecim
tribubus diuiso erat? verus cultus domini. exterio genibus ad idola
triam declinantibus. o Testimonium israel. i. pm testimonium ipsi⁹
israel: qui alio nomine vocatus est iacob: quod tribus duodecim edifica
tionem templi futuram: Gen. xxviii. p Ad confitendum nomini do
mini. confessione laudis et oblationis. q Quia illic sederunt sedes. i.
super sedes. r In iudicio. ad determinandum cause dubios in alijs
ciuitatibus et locis contingentes qui determinabantur per sacerdotes et re
ges. pm q̄ dicitur Deut⁹. xvii. ideo subditur: s Sedes super domus
dauid. per domum dauid intelliguntur reges ab eo descendentes.

t Rogate. Hic sequenter ponit deprecatio. p ciuitat et templi preservatio
ne. p qua psalmista nō solū erat sollicitus ad orandū alios sed ipse. vnde dicit: Rogate
et q̄ ad pacē sunt hierlm. hoc est ad tria quibus stat⁹ ecclesie habet militātis. v Et
abundātia. supple si bonoy temporaliū. x ipsalis. i. Diligentib⁹ ic.
qz ea ciuitas ad qui cultū dilectus. q̄ psalmista verbis sub virgit ad ciuit
tatē hierlm. y Fiat pax in virtute tua. i. firmitudo muroy et edificioy
tuoy: tanta sit q̄ aduersarii nō possint pturbare pacē ciuitat. vel in ciuita
tibus Hiero. habet: Fiat pax in muris tuis. et q̄ pax ciuitat nō pturbatur
et muris tuis. et hoc ex abūdantia victualiū. et armoy. iō subditur:

z Et abundātia in turribus tuis. in q̄b⁹ solet arma et victualia reponi.
a Propter fratres meos. i. propter iudeos natōe quos psalmista vocat
ppos. modū alicui scripture. b Et proximos meos. i. parentes de q̄bus
litur ad iudaismū. q̄ plures taleq; erāt inter iudeos in iudaismo.

Psal. CXXII.

Cant. graduum. CXXII.

Cant. graduum. CXXIII.

Cant. graduum. CXXIIII.

Nicolaus de lyra

vnde reddere debita. Ad nra vo[luntat]e nulli debit[or] q[uo]d nobis similiter. In hac ꝛ voluntate illa vidua q[uo] minuta multe non parū dominum. Imo tūd quid valet[e] minores fiebat facultates sed parē debat voluntas. Nō ad dō qd deberde[m]puerta lucrios. Si ardētia vñ dolerit parta harenas. Ibi ē ꝛ aliud vtl[is] quo liminate mentē illa mollis ley calix aque frigide tm

† Capera mitterendo ad que laff[er]ebantur de fl[u]ctu[m]ibus inde mittitur pa[n]. nec ergo ostenditur in ista translatione. n. sed dominū hoc voluisse.
† † in hac vita plena laetitia pura.

Canticum graduum. CXXV

† vel ad ascensiones. † vel ex hebraeo de profectu quem ascendentes alu[m]nis.

1 Ñ conuertendo dñs ca
primitatem syon : facti
† † Ps. 125. conclusio ad ea q[ue] sūt mā. resp[on]dens ad ea q[ue] in vocabulo ascensionis in spe. † † ad nostrum statum.
† † in. † pro conuertit. nulla conuersione.

fumꝰ sicut † consolati. † Tūc
† † in spe gaudii. † ad nostrū. Sed redemptio in
repletus est † gladio os nostrū: ꝛ

† † exspectio. † vel que inimi dantur ad eos.
† † Dicit hoc ps. ut ad nos tempus ad exhibitū currit.

† lingua nra in exultatione. † Tūc
dicēt inter gētes: magnificauit
† et mag.
dñs facere cum eis. † Magnifi
† † Dicit non nobis male solemne qui sub pa[r]e nos rebellionis. † † vñ. † Dicit qui prius exposuit.
cauit † dñs facere nobiscū: † facti

† † vñ. † alia bona exspectanti. † malo reddituro.
† † qua lab[or]e diabolo exposui nemine.

sumꝰ lętātes. † Couerte dñe † ca
† † conuersio.
ptiuitatē nrā: sicut torres in au

† † sapera mitterendo ad que laff[er]ebantur de fl[u]ctu[m]ibus inde mittitur pa[n]. nec ergo ostenditur in ista translatione. n. sed dominū hoc voluisse.
† † in hac vita plena laetitia pura.

stro. † Qui seminat i lachrymis:
† † fructum aeternę beatitudinis. † † et libertatē illam tantum[m]odo tantum cui. † docet.
in exultatione † metent. † Euntes
† † qui mittit suę salutis. † † plenā pacem aliorū.
ibant ꝛ flebāt: mittentes † semina
† adiudicium.
sua. Venientes aūt veniēt: cū ex
† Magnum est redditus istantiā quā mens inde tantum in quatuor gaudium habuit. † † fructū luminosa[m] eorum gaudiorum ꝛ exultationis.
ultatōe portātes † māpulos suos.
† Alienata ab eccl[es]ia. Cor edificatione ꝛ promotu ecclesię quam studius edificauit.

Canticum graduū salomonis.

† Ps. ista vtq[ue] edificat, sine quo egon ꝛ inanitas frustra laborant fabricatores suos locupletes, ministri edificationis et custodes edificatorum. domus ē populus dei. templus dei ꝛ aula dei.

a Si dñs nō † CXXVI
† † Lxl. q[ui] aedificat qui plantat neq[ue] qui rigat est aliquid. Sed qui incrementum dat deus.
edificauerit domū: † in vānū la
borauerunt qui edificant eā. † Ni

pēde angulari ecclīa de duob[us] p[o]pulis † iudeo p[o] ꝛ gētium structur.

Aug. Hic addit salomonis, q[uo] in edificauit templū i figura pacifici rēi, q edificauit ecclīa de duob[us] populis. nec ē accipere illū salomonem attendo. In hoc ipso ponēda ē i multo hominū q[uo] ꝛ ille salomon credig q templū edificauit. Cas. Primo monet quomō attendentes sc. hōres debēt. l. vt desint q edificatio ꝛ custodia nō nisi a deo est. Et cū tanto i futuro: nō est nisi post habitationē. Secō dicit q sit hereditas ꝛ quomō collecta sit. Ecce hereditas. Psal. CXXVI.

Hi dñs edi. Cas. Quasi dī venit hortando, capitulatur reducis
a dā ciuitas edificat hierusalē. sed dicit absolutos q[uo] edificatio ꝛ custodia nō nisi a deo. ꝛ custodia nō nisi post habitationē in futuro. ꝛ si enī licet de gēa noua testamenti i talo enumere ē ps[alm]us alius.

Domus. Aug. Ad hanc accendit eos qui proficit. Cadit ab hac eos qui deficit, amando dei altercatio, amando seculū cadit. Sunt enī ista cantica amātis: ꝛ quodā desiderio sancto flagrantis.

Laborauerunt. Aug. Omnes in hac edificatione laborant: qui in ecclesia fidēm annunciant verbum dei.

De lyra

ꝛ gloriē in futuro. Psal. CXXVI.

o Hi dño. Vnde ps. finitur talis titul[us] hebraeo ꝛ in Caldaeo Aggei.
n Canticū graduū salomonis. Et sm q[uo] dic Ra. Sa. ille ps. limitat a salomone ꝛ sic ab auctore: ꝛ q[uo] fact[us] fuit ab ipso dauid: q[uo] pr uidit eū edificaturū domū dñi: ita pudit eū accepturū vxorē filiā pharaonis ꝛ legē vanā q[uo] phibet iudeis accipe mulieres alienigenas: ꝛ sm b ꝛ gr: Nisi dño edificauerit domū i vanū laborauerūt q edificāt eā. q. d. frustra edificat domū dño q trāsgredit ei⁹ mādatū. et nullus ē obediens q victime. i. Reg. xv. Et ad hāc intās applicat ista sequēt. Sz istud dictum vl ē manifestū ꝛ sacrā scripturā. q. vi. Reg. viii. ꝛ ii. Paral. v. q. ei ficata domo nebula ipleuit eā i signū dīne acceptatōis. ꝛ ii. Paral. vii. q ignis de celo deuorauit holocausta ꝛ victimas. ꝛ maestas dñi ipleuit domū. Itē. iii. Reg. ix. vi q dño apparuit salomoni sic ap paruit ei i gabaon. vi. q dño ad eū: Exaudiui oronē tuā. ꝛ. ꝛ subdit: Et sanctificaui domū hāc quā edificasti. ꝛ p ista ista exponit q illa edificatio fuit deo accepta. Itē salomon nō vī i aliq peccatō accipiēdo filiā pharaonis i vxorē: licut dictū fuit supra. iii. Reg. iii. Et vī dicēdū q salomon fe cit psalmū istū: q[uo] ipe repot abat se ꝛ totū populū sub nō sufficē ad edificationē dom[us] dñi. sm q[uo] ipse dixit. ii. Paral. ii. Quis n. possit ptrē ei edificet ei domū nisi q. q. d. quil[et] nisi ipsemet de[us] apponat manū suā. Si sm b dicit: Nisi dominꝰ edificauerit domū i vanū laborauerūt. ꝛ. Circa q[uo] sciēdū q[uo] dom[us] dñi dupl[ic]iter edificat. Uno mō corpaliter ex ligno ꝛ lapidibus. Alio mō spūaliter p doctrinā i fide ꝛ mores. ꝛ i vtroq; edificande regit diuinū auxiliū. Igit i hoc ps. agit ipse de edificatōe corpali templi de spūali: Et dicit videre vitiū fuisse. Circa primū vī Salomon nisi dño edificauerit domū. vtrigdño ꝛ sine dño artifice. p In vā. ꝛ. vñ ꝛ fact[us] angularis primū edificii parietū plusiū fuit reiect[us] ab artific[ibus] sicut inutilis: ꝛ cū i pfectionē edificii fuit apt[us] imꝰ. q. d. dño factus fuit sm q[uo] dicit. i. ps. q. vii. Et apl[u]s qui repobauerūt edificiū hoc fuit ē in caput

† † idem quod domus.

si dominus custodierit † ciuitatē
frustra vigilat qui custodit eā.
† † ci. † q. d. nisi ē ciuitas ꝛ custodia custodis dño operet. † † custos. † † custodire in ie. † surgere est exaltari, lętari etc.

† Vānū est vobis ante † lucē † sur
† † ante. † † post humiliationē. † † potata latis. † † nō dico iudeis ad mādūcādū vel ganden[dum] sed ad intendendum. vnde labo. qui mādūcatis pa. dolo.

gere. † surgitē † postq̄ sederitis † q
† † Aug. quando hoc erit post mortem surgent qui bene laborauer post mortem. explanat ille ergo ꝛ nisi exhortatorem post mortem spes.

mādūcatis panē dolorīs. † Cū
dederit dilectis suis somnum.
† † Aug. qui hanc veram filiationē sunt fructus remissionis huius nunc erit hereditas mortis. i. requies.

† Ecce hereditas dñi † filij mer
† † quasi quomodo colligeri sunt filij. † celebrat omnes ꝛ inuitantes ꝛ hoc errore feriantes.

ces fructus ventris. † Sicut sa

ta. ejecti sunt a fabricatoribꝰ accedūt eos villigitis. ꝛ ideo aperiunt eis dita. pdicti aperta. Sicut illud eliae. Ē cognum bos possessorem suū. ꝛ asinus presepe domini sui. Israel aūt me nō cognouit. Hoc innuendi fidelē tenū aliquis ecclīe vitia. Nemo bos intret ista de gente ludeoꝝ qi lode trauerunte apostoli. Dicit enim qui predicat verbum dei manet obtemperent mittatur. audi ꝛ bo uis ipse officiū. Alienus ab ec populus veniens de gentib[us]. vt indicat ei tps. fignificatus in euangelio per psalmū. alienigenas mittens indicat. q[uo] ad eos nec de mella vet. p[ro]phet. vtrig. alio ppo ptinet apostol[us] ecclīe in pa. fapio. i. vtrig. ciuus ē in aliam. Ecce filiet Vidi tuoluit. creatū est. Ibig ppbet vicennat ecclīa quia[m] ecclīa gētis: ille apli. ꝛ ista apli creabūt filij q[uo] mūs oci mil ñ ē vlq; ad finē tēp.

Canticum graduum

Cas. Nonus grad[us] ē vt pacificat celū. ꝛ solus cui[us] auctor dicit fu. CXXVII.

Sm. Cas.

b Primo bona ti mentis enume rat. Secundo optat bona venienti.

Beati. oēs. Cassio. Beatitudo est bonum quod sufficit ad quietem. Sed nullum bonum creatum sufficit ad quietem. Ergo nullum bonum creatum est beatitudo. Sed bonum increatum sufficit ad quietem. Ergo bonum increatum est beatitudo. Sed bonum increatum est deus. Ergo deus est beatitudo. Et hoc est quod dicit Augustinus in libro de ciuitate dei. Beatitudo est bonum quod sufficit ad quietem. Sed nullum bonum creatum sufficit ad quietem. Ergo nullum bonum creatum est beatitudo. Sed bonum increatum sufficit ad quietem. Ergo bonum increatum est beatitudo. Sed bonum increatum est deus. Ergo deus est beatitudo. Et hoc est quod dicit Augustinus in libro de ciuitate dei.

Beati. oēs. Cassio. Beatitudo est bonum quod sufficit ad quietem. Sed nullum bonum creatum sufficit ad quietem. Ergo nullum bonum creatum est beatitudo. Sed bonum increatum sufficit ad quietem. Ergo bonum increatum est beatitudo. Sed bonum increatum est deus. Ergo deus est beatitudo. Et hoc est quod dicit Augustinus in libro de ciuitate dei.

Psalmus CXXVII

† † timebit. † † homicida.

gitte in † mānu † potēs: ita filij ex
† † apostoli filij ppheti sunt. milij a matre dei.
† † Aug. qui enim plenus est in via dei timore est qui mater quod illi predicauerunt. † † ei die.

cussorum. Beatus † vir q ipse
† † Eccles. † † non erubescet qui in exitu loquitur. ꝛ cū hostibus quera non tacet.

uit desiderium suū ex ipsis: † nō
† † diuersis.

cōfundetur cum lōquetur † ini
† † in exitu. † in ꝛmici. † vt cum nouerit quid loquatur

micis suis in pōrta.

Canticum graduum.

† mater qui mentitus.

b Ean oēs q CXXVII
† cetus timoris.

timēt dominū: qui ām
† † Cal. hoc ait vt non modo a malis separemur sed in fide ambulemus. † † ne boni bene qui nouere quia vel sine quia. † † ea vocent ne q[uo] ama nea mea.

bulant in † vijs eius. † Labōres

Sedendū quattuor ex timoreꝝ pater natiꝝlem qui ꝛbus incl[ud]ig mundanū fine bum anū: seruilē: initialē: castum: vel filialē. Mundan⁹ timet ē qñ timem⁹ patī pcula carnia. vl pdere bona mūdi. hic ī gremio gratie cuꝝ mūdo deficit. ꝛ timor diuin⁹ comes ē p oēs gradus. Seruilis ēt p timoꝝ gehēne pulet ē hō a pcō quo plenā iudicio ꝛ penas metuit. ꝛ timore facte q[uo]d boni facit: non timore amittēdi eternū bonū q[uo]s nō amat: ꝛ timore pudicū malū quod formidat: Bonus ēt ille timor ꝛ vtilis p quem paulani fit obtenebo iusticie. Et sacerdā timor ista timore quando incipit q[uo] dare erat amari: ꝛ sic incipit excludi timor ꝛ charitas in⁹ succedit timori castiuo de quo hic dicit: quo timentes ne tardet ne dilectatione eo carentes. ille vtilis sed nō pmanēs in eternū vt ille: de quo hic dicit, pdicta.

Labores manuū. Cas. Et nota q[uo] a pluribus ex te dicitur beati. Sz q[uo] oēs vnā sunt in ipso singulariter. sequitur: labores manuū ꝛ.

De lyra

virginalis ē merces eoꝝ. q[uo] ē bellalo obiectuel. asperna est sue diuinitat[is] reficiunt bti tieri⁹. ꝛ i aspernā sue bñanitat[is] exeri⁹. sm q[uo] dicit. Aug. sup Joh. b Sicut sagitte in manu potentis: ita filij excussorum. Ita filij excussoꝝ. i. de numero expeditoꝝ ad pugnam tanq̄ excussi ab loculimētis. In hebreo ait hi: Ita filij tineretudi. ꝛ ē eadē ista. q. iuuenes sūt magis expedīti ad pugnandū: ꝛ ita filij tineretudi qⁱ p[ro]fecti eſt q sūt educti i fide ꝛ mōis⁹ a sancē doctorib⁹: ꝛ sic sūt parati declarare aduersarios veritat: sm q[uo] dī ad Tim. i. Ampletentē ēt q sm ea ertinā ꝛ fidelē sermonē vt potēs sit exhortari in doctrina sana: ꝛ eos q dī tradicūt arguere. c Beat⁹ vir q ipleuit desiderū suum ex ipsis. In hebreo ꝛ trāslatōe Piero. hī: Phaetus q sua ex ipsis q sūt lucifugi: sibola doctoris vel ecclīa boni pastoꝝ vbi ygroꝝ ꝛ tales filij sic educti: ꝛ ad cundē sensū reducitur ista communis ēt dicit: Beatus sui ex ipsis. q. d. bonus doctor debet ut habere tales filios ꝛ similiter bonus pastor. ꝛ q[uo] bonus doctor vel ecclīa bona pastoꝝ vbi pastoris. propter q[uo] talis, bonus vitus eoꝝ redūdat ad meritū doctoris vel pastoris. propter q[uo] talis, bonus vel pastor ē beat⁹ vir. ideo subdit: Beat⁹ vir. i. ex peregrinatione eorum.

l Nō p̄sūmatur. talia doctor vel pastor. vel hoc refert ad auditor⁹ discipulosq; edoctos. m Ea loquet inimicis suis. id est aduersarios veritatis eos posset arguendo. n In porta hoc ēt in loco pastū. vel. In porta ī. in iudicio: q[uo] iudicio antiquo i porta sedebāt: ꝛ ibi coā eis aliqā facte sūt disputatōes fidei ꝛ ciū fidelib⁹.

Psal. CXXVII.

o Eati omnes qui timent dominum. Titulus huius ps. ēt: Canticum graduum. cuius sententia patet ex supradictis. De materia ꝛ fm huius psal. videtur q[uo] ēt quidam insultatio ad timorem dei promittendo deum timentibus post pertantum temporalia fm modum veteris testamenti in quo pro talibus bona temporalia promittebantur: Fm quod dicitur Esa. i. Si voluerit⁹ ꝛ audieritis me bona terre comedetis. ꝛ fm hoc dicitur: Beati omnes qui timent dominum et dicitur omnes indifferenter: quia non est personarum acceptio apud deum Act. x.

p Qui ambulant in vijs eius. mandatis suis obedientio quę sunt vie deuenientis ad salutem. q Labores manuum tuarum quia manducabis. id est ꝛ timeris deum habebis abundantiam bonorum temporaliū. bia. id est ꝛ timeris deum habebis abundantiam bonorum temporaliū. ita q[uo] non oportebit te de alieno viuere. secundo promittitur abundantia in prole que est magis reputanda q̄ diuitiarū abundantia. dicitur

Aug. Labores fructuum tuorum dicit q[ui]a debent dicere fructus laborum ... quod omnia ... Ecce sic. Cas. Et hoc ad sensum accipe ...

manuum tuarum q[ui]a manducabis: beatus es & b[e]n[e] tibi erit. Uxor tua sicut vitis abundans: in lateribus domus tue. Filii tui sicut novelle olivarum: in circuitu mense tue. Ecce sic benedicetur homo: qui timet dominum. Benedicat tibi dominus ex syon: & videas bona hierusalem: omnibus diebus vite tue. Et videas filios filiorum tuorum: pacem super israel.

Cāticū graduū. CXXVIII.

Sepe expugnaverunt me a iuventute mea: dicat nunc israel. Sepe expugnaverunt me a iuventute mea: etenim nō potuerūt mihi. Supra dorsum meū fabricaverunt peccatores: prolōgaverunt iniquitatē suam. Dominus iustus concidet cervices peccatorum: confundantur & convertantur retrorsum omnes qui oderunt syon. Fiant sicut fenū tectorum: quod priusquam evellatur exaruit. De quo nō implevit manū suā qui metet: & sinū suum qui manipulos colliget. Et nō dixerunt qui preteribant benedictio domini sup vos: benediximus vobis in noie dñi.

Bene. Cas. ubi bene est omnia bona cōfluunt ad gaudiū suavitatis.
Benedicat. Cas. Secunda pars ubi ex pietate postulat benedici timentibus: optat hic bona timenti que scilicet non sunt malis communia.
Vel dicis. Aug. Iudeorum. Ex syon. perpetua. Bñdicat tibi. ita. Ut videas bona. nō que transeūt sed bona. Hierusalem oibus diebus. i. eterna que videbuntur semper: quod non ista possunt.
Canticum graduū. Cas. Decimus gradus ut qui caste timet: ... Psal. CXXVIII.
Sepe expu. Aug. Mali & si audiant verbū dei. tamē quotidie turbant ecclesiam scandalis & tribulationibus. qui in evangelio comparant petrosis locis ubi semen aruit. quia non habuit radicem. quos ab abel ecclesia toleravit: & incipit quasi respondeat querelis in ...

Vel sepe expugnaverunt. ... Et non potuerunt ... Etenim nō potuerūt mihi. Aug. ... Supra dorsū. Cas. Quod mali nequitia ... Prolongaverunt. Aug. ... Dominus iustus. Cas. Secunda pars ubi agit de reprobatione persequentium. Qui oderunt syon. ... persecutores. sed etiā qui ficte intrāt oderūt. Qui enim nolunt observare verbum dei. oderunt ecclesiam.

Fiant sicut fenum. Cas. Feno tectorum mali comparantur. quia in culmine superbie nascunt: ubi nō solide stāt qui sepe dispereunt antequam de vita tollantur. De quo. Aug. q[uia] nullus in talibus fructus. Cas. q[ui] manu vel sinu ab angelis portet manipulus ad opa. sinus ad procellas. sed in neutro fructus ē malis.
Quod priusquam evellatur: Aug. Nondū sunt in iudicio dei. & iā non habent succum viriditatis.
Et non dixerūt. Cas. mos iter hebreos erat ut viatores operantibus benedicerent: ...
Et nō dixerūt. Quos nō colligūt angeli. quibus nō predicaverunt apostoli. Et hoc est q[uo]d ait: Aug. Et non dixerūt &c. Modo hinc iudeis mos erat quibuscumque operantibus dicere: benedictio domini super vos.

Nicolaus

a Uxor tua sicut vitis abundans. quia pariet tibi filios multos.
b In lateribus domus tue. q[uia] habebis abūdanter: unde poterunt nutriri in domo tua. & nō solū nutriri sed etiā ad augmentū perduci. id subdit:
c Filii tui sicut novelle olivarū. gratiose crescentium. d In circuitu mense tue parati ad ministrandū tibi honorifice. Tertio ponitur celebritas famosa cum dicit: e Ecce sic benedicetur homo. id est commendabit et ei bona imprecabunt. ... f Benedicat tibi dominus ex syon. id est in templo q[uo]d erat in monte syon ubi fiebant oblatiōes pro salute timentiū deum & dabantur divina responsa. g Et videas bona hierusalem omnibus diebus vite tue. magna enim erat consolatio populo devoto quando civitas hierusalem in qua vigebat cultus divinus erat in bono statu. h Et videas filios filiorum tuorum. id est longā vitā habeas.
i Pacē sup israel. ... i. pacē sup totū p[o]p[u]l[u]m. magna enī erat consolatio timētibus deū videre populi pacificum statum.
a Sepe expugnaverūt me. Titulus huius ps. est: Canticū graduū. Psal. CXXVIII.
De materia huius videt̄ salvo meliori iudicio q[uod] sit g[ra]tiarum actio pro liberatione populi israel a persecutionibus suis: que frequenter leguntur facta a deo. Et dividitur in duas partes. quia primo ponitur ... ibi: Dominus iustus. Circa primum dicit: l Dicat nunc israel. gratanter recognoscēdo liberationes sui a periculis. m Sepe expugnaverunt me a iuventute mea. iuventus autē israel dicit qn fuit in egypto. unde dicit dominus Hiere. ij. ca. Recordatus sum adolescentiā tuā quādo secuta es me in deserto. & loquitur de peregrinatione populi israel. tūc enim liberavit eos dominus ab egyptiis eos persequentibus in mari eos submergēdo. Exo. xiiii. & postea ab amalechitis eos invadentibus: Exo. xvii. & ideo replicatur: Sepe expugnaverunt me &c.

De lyra

n Etenim nō potuerūt mihi. i. prevalere. quia egypti fuerunt submersi & amalechite debellati. o Supra dorsū meū fabricaverunt peccatores. i. egypti filiis israel gravia onera imponētes ut hī in Exo. p Prolongaverunt iniquitatē suā. nolentes dimittere populū ad dei mandatum. & sic nō solū fuerūt filiis israel crudeles sed cum hoc deo rebelles. q Dñs iustus. Hic cōsequenter ponit victoriam persecutorum puniendorum dicens: Dñs iustus concidet cervices peccatorum. ... graviter humiliando. r Cōfundantur & convertantur retrorsum. tanquam debellati a deo. s Omnes q[ui] oderunt syon. que tūc erat locus divini cultus. & per hoc intelligunt filii israel qui locū istū cū devotiōe frequētabant. t Fiant sicut fenū tectorū &c. quod post modicū virorem cito desiccat & deficit. & in hoc petit ps. q[uod] prosperitas persequentiū populi israel cito transeat & deficiat. u De quo. id est de feno tectorum. x Non implevit manū suam qui metet &c. quia reputat ipsum inutile. & in hoc designat psalmista q[uod] prosperitas temporalis malorū nō est utilis sed magis nociva. y Et non dixerunt q[ui] preteribant &c. modus est bonus transeūtiū iuxta terrenā messē bonā fructū facientia imprecari bñdictionē dñi sup ipsa. & si sup terrenaliā nullū bonū fructū faciēta. & per hoc petit ps. q[uod] persecutoribus p[o]p[u]li israel nō imprecet prosperitas magis adversa s[ecundu]m ordinē divine iustitie mala eorum puniēta.

expl. De p[ro]fundis

Benediximus vobis. Cas. bonis benedicūt non in suo sed in nomine domini a quo omnia non ab eis.
Canticum graduū. Cas. Undecimus gradus penitentiatis supplicatio. quia nec timens nec omnia ... in corpe nullus sine peccato est ...

quod ita ait. Vel ita lunge. Aug. Nullus potest sustinere si observaveris iniquitatem sed tamen nō despero. Quia apud te propitia. &c. In hoc ergo mihi spes est ... ergo est spes quia apud te propitia. &c.

Cāticū graduū. CXXIX.

De profundis clamavi ad te dñe: domine exaudi vocem meam. Fiant aures tue intendentes: in vocē deprecationis mee. Si iniquitates observaveris domine: domine quis sustinebit. Quia apud te propitiatio est: & propter legē tuā sustinui te domine. Sustinuit anima mea in verbo eius speravit aīa mea in domino. A custodia matutina usque ad noctē: speret israel in dño. Quia apud dominū misericordia: & copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex oībus iniquitatibus eius.

Cāticū graduū. CXXX.

Domine nō est exaltatū cor meū: neque elati sūt oculi mei. Neque ambulavi in magnis: neque in mirabilibus super me. Si nōn

Cas. Psalmus iste ... Psal. CXXIX. De profundis. Cas. Prio penitens captat a sua persona misera. et a misericordia iudicis: ... sperat magna. Secundo ponit leta cōclusio cum certitudine venie sibi. Speret israel in domino.

De profundis. Aug. Qui sentit se in profundo ubi fluctibus interioris & exterioris miserie atterit. imago dei gemit clamat: donec eius liberet ... non multū sunt esse in imo. Valde enim in profundo sui qui nec clamant cū viderint se quotidianis peccatis obrutos & ... molibus iniquitatum pressos. sed potius illos irridēt qui eos deū rogare monent. Hoc est profundum in quo peccator cōtēnit sicut dicit salomon: peccator cū venerit in profundū vitiorum contemnit.
Fiant aures &c. Idem verbis aliis repetit.
Quis sustinebit. Aug. Quia prope omnis humana vita peccatis circūlatratur. omnisque cōscientia suis cogitationibus accusatur. non est castum cor quod presumit de iustitia sua: presumat ergo de dei misericordia quia apud eum propitiatio. unde subdit:
Quia apud te. Quasi qua spe clamavi: Quia est in te misericordia:

Propter legem. Aug. ... A custodia matutina. Aug. ... Speret israel. Cas.
Secūda pars ubi leta cōclusio. ... Et ipse redimet. Cas. Hic dicit ... quem dixit misericordē & copiosum.
Canticum graduū. Cas. duodecimus gradus ē humilitas quā intus & extra hic se habere ostendit. ... Psal. CXXX.
Domine nō ē &c. Cas. Primo proponit se humilē ... Secūdo suo exēplo ad ipsā monet. ... Neque am. Aug. ...
Si non humiliter sentiebam. Aug. Nutritus in lacte quod est verbū ...

Nicolaus

a De profundis. Titulus: Canticū graduū. Psal. CXXIX.
b ... De materia huius ps. dicit aliq[ui] q[uod] est oro ipsius david pro sua liberatiōe a peccato adulterii cū bersabee & homicidii viri. Sed s[ecundu]m sinē ps. videt̄ magis prendere q[uod] sit oratio pro liberatiōe populi israel a babylonica captivitate facta ab aliquo spiritu dei habēte. q[ui] loquens in persona populi dicit: De profundis. i. de terra babylonis q[uae] est demissa respectu iudee. & ... in babylonie aliqui de iudeis erāt positi in carceribus subterraneis.
b Clamavi ad te dñe. orando corde & ore. c Fiant aures tue intendentes. Loquitur de deo ad modū hominis cuius aures sunt attente ad petitionem quā vult exaudire. d Si iniquitates observaveris dñe. volēdo eas ... ad ultionē punire. e Domine quis sustinebit. q. d. nullus. q[uia] pctā propter que populus fuit captivatus fuerunt multa & gravia valde. ut p[atet] ex iiii. Reg. & ii. Paral. f Quia apud te propitiatio est & propter legem tuam sustinui te domine. In hebreo habetur: Quia tecum est propitiatio propter hoc timeberis. quod exponit Ra. Sa. sic: Quia tecū est propitiatio. id est q[uod] tu solus potes peccata dimittere vel remittere. Propter hoc timeberis. i. es timendus. si enī alius posset peccata remittere. nō sic esset ... recursus. Et ad idē videt̄ sōnare trāslatio Hiero. ... s[ecundu]m hoc trāslationē cōmunē hic allegat ratio q[uia] deus nō puniat peccata ad plenū et allegatiōe sue misericordie eis dicit: Quia apud te propitiatio est q. d. q[uia] propriū tibi est misereri & parcere. nō decet te iniquitates predicto modo observare. g Et propter legē tuā. que promittit vere penitētibus misericordiā. h Sustinui te dñe expectando beneficiū tue misericordie. i Sustinuit aīa mea in verbo eius. quod promittit misericordiā penitētibus. & sic est repetitio eiusdē snie sub aliis verbis ad maiorē expressionē affectus sicut cōiter fit in devotis oratiōibus. k Speravit aīa mea in dño &c. Hic ē principiū versus qui talis ē in hebreo. & in trāsla. Hiero. Aīa mea ad dñm a vigilia matutina usque ad vigiliā matutinam. & sic exponit: Aīa mea ad dñm intēta p devotionē expectādo suā misericordiā: A vigilia matutina usque ad vigiliā matutinā. i. a principio diei na

De lyra

turalis usque in finē sequentis diei & noctis. & per hoc signat ps. q[uod] aīa iusti ... ad dñm ... significato p diē ... adversitatis significato p noctē ... l A cu. mat. usque &c. ... ad noctē intelligitur ... m Speret israel in dño. Hic ē principiū versus sequentis in hebreo & in trāsla. Hiero. dicit igit̄: Speret israel in dño. misericordiam eius patienter expectādo. cuius rationē assignat dicēs: n Qr apud dñm misericordia. que superexaltat iudiciū. ut dī Iaco. ii. o Et copiosa apud eū redēptio. q. d. potēs est multis modis redimere populū israel de captivitate. & nō solū de captivitate corporali sed etiā spūali. ideo subdit: p Et ipse redimet israel ex oībus iniquitatibus eius. q[uod] ... verificatur de vere penitentibus. & sic ex fine huius ps. apparet q[uod] est oro pro toto populo israel. sicut predictū ē in principio eius. Psal. CXXX.
q Domine non est exaltatū &c. Hunc ps. fecit david in hebreo. Cāticū graduū ipsi david. Et quo ps q[ui]a david fecit psalmū istū. Circa quod sciendū q[uod] sicut in corpe naturali bona & mala dispositio capitis redundat in membra. sic meritū & demeritū principis redundat in subditis. unde & populus israel fuit percussus propter peccatū david in populi numeratione. ut habet̄. ii. Reg. xxiiii. Ideo david hoc cōsiderans in hoc ps. proponit corā deo meritū vite sue non ad iactantiā sed in se recognoscens divinā misericordiā & gratiā ad populi sibi subditi cōservationem. sic ... iii. Reg. ... Ezechias dixit: Obsecro dñe memento quō ambulaverim coram te in veritate ... ad impetrādā prolōgationē vite sue. Et qr humilitas ē fundamentū aliarū virtutū. ideo in hoc ps. magis facit mētionē de sua humilitate per hoc insinuās alia bona superedificata a deo. dicit igit̄: Dñe nō est exaltatū cor meū: motu superbie interiori. r Neque elati sunt oculi mei. in signo exteriori. dispositio enī cordis magis apparet in oculis q[uam] aliis partibus. s Neque ambulavi in magnis. ostendendo superbiā in facto. t Neque in mirabilibus super me. i. in transcendentibus statum meum ut per hoc essem in admiratione hominū quod maxime querunt superbi. u Si non humiliter sentiebam. de seipso.

[illegible]

nō hūiliter sentiebā: sʒ exaltaui
aīam meā. Sicut ablactatus
est super matrē suā: itā retribu
tio in aīam meā. Speret israel
in dn̄o: ex h nūc ⁊ vsqʒ i seculū.
Canticum graduum.

Memēto dn̄e CXXXI.
dauid: ⁊ omnis mā suetudinis
eius. Sicut iurauit domino: uo
tū vouit deo iacob. Si introie
ro i tabernaculū domus mee: si
ascēdero in lectū strati mei. Si
dedero sōnū oculis meis: ⁊ pal
pebris meis dormitatōez. Et re
quiē tēporibus meis: dōnec īue
niā locū domino: tabernaculū

[illegible]

Psal. CXXXI.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. CXXXI.

[illegible]

de lyra

[illegible]

deo iacob. Ecce audiuimus eā
in ephrata: inuenimus eā in cā
pis silue. Introibimus in taber
naculū eius: adorabimus in lo
co vbi steterūt pedes eius. Sur
ge domine i requiē tuā: tu ⁊ ar
cha sanctificationis tue. Sacer
dotes tui induātur iusticia: ⁊ sā
cti tui exultent. Propter dauid
seruū tuū: nō auertas faciē xpi
tui. Iurauit domin⁹ dauid ve
ritatem: ⁊ nō frustrabitur eū:
de fructū ventris tui ponā sup
sedem tuam. Si custodierint fi
lij tui testamētū meū: ⁊ testimō

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

Et filii eoꝝ vsq; in seculū. Ostendit. Quod ait pertinere ad eos in quibus est. Et non in eis qui peccatores sunt. Et ideo non dicit. Si fuerint. Ang. Dic autem non dubitet. Si dicat requiescere si non in ecclesia. Augu.

Christum. Augu. Christus est semen quia de ipso multiplicatur semen spirituale. Nec mirum. Deus est pactus qui in carne fuit.

Sacerdotes eius. Dei distinguit hic sacerdotes a sanctos vocat. Aug. Quia illi sunt sacerdotes qui non habent aliud in quo vel propter illud delectentur nisi in deo. Ps. Deus meus es tu. Et iterum. Ego autem inhesit deo michi bonum est. Et sancti eius. i. fideles. Ergo. Augu. de. Psalm.

Exultatione exultabunt. Aug. Quia illi sunt exultationi eorum in quo se lętificant. Ideo exultabunt. Quia exultationis gaudium quod dicebat. Ideo. dei electioni. aut huius loci offendit deus. qui dicit spōse ipsi dauid per quā. ppetuam vt extruxerat ibi altare & offerret hostias. & crauiuit ei dominus in ignē de celo defendere sup altare vt habetur. i. Paral. xxi. ppter qō dauid hoc videns dixit: Hec est domus dei. & hoc altare in holocaustū in isr̄l. vt habet libro⁹ in precipio. xxii. c. Hec requies mea. qz archa dñi inde fi fuit ad aliud tēpl̄ trāslata. f Nihil eius dilectio dilectum. i. plenus habetur deuotione ad hāc locū. Quia qui sitit parū pōderis in populoū bonis spiritaliꝫ & paruus multiplicabo. g Sacerdotes eī indut salutari. i. saluabo eos vndiq; ne mundranos ei possit. i Exultatione exultabūt. Exultatione mentis & corpis non per simulationē. sed per deuotionē. k Illuc producas cornu dauid. Imperat regni tpi⁹ prolongatio in filiis sicut ppter ipsum. lō. xii. Reg. ii. vis agere de vtilitate dei & tibi ad hierosolē: dixit de tua domo regni dauid. Filio ei⁹ duo dabo vnā tribum vt remaneat lucerna dauid semp mee. i. similē verbū dixit de pluribus regibus a dauid descendentib⁹. qui ppter peccata sua meruerant destructionē regni: quod nō fecit: vt remaneret lucerna dauid. m Inimicos ei⁹ induam cōfusione. qō facti fuit ex ppte dauid & salomonis & plurid alioꝝ regū a dauid descendentiū. qñ bene se habebant ad cultū diuinū. vt ps de ejechia cuius

vitute. vbi cōmendat charitas. primū que nullū admittit alienationē nec in vna natione. Vbi ergo vna natio de cohabitando fratrū exultatione ait:

Ecce q̄ bonū. Aug. Nec vo me toto orbe nouissimus. vt mihi ipsa sancti multos cōgregauit monasteria plurima pepe.

Cal. Ecce. Quasi plus affectionis q̄ lingua explicetur.

Habitare in vnū. Aug. Vox de ore ipsius vite. Sed ppone communitatem. a quib⁹ ab ad ceteros benedictio se soluit. vt & illis fraternę de fidei de quib⁹ dict⁹ erat ill cor. v. 2 aut. vna.

Barbaꝫ aaron. Aug. Ecce. declarauit si est Ihesus & alios ꝓmittendo sanctos. q̄ ꝓmo pos fide accumulet. & vi ci nō potuerāt quia tam caput patius ꝓcesser.

Aaron. Aug. Sacerdos q̄ sūpsit obsidē. Ipse q̄ intrauit in sanctā sanctoꝝ. q̄ fuit vicarius sacerdotis q̄ cum in mūdo nō lucrare nolūt. qō offerret scipm obsidē. qui est ecclia. i. vnū & tot⁹ ipse. In capite ei⁹ vnguenti. qz in eo huic tanti plenitudo virtutis dat̄ spūs ad mēbra. tis cōpatiter. cui nō ch sed a capite ipō dēfluit ad celos vsq; ipse sacerdos in barbam. i. sctos strennuos alacres quos barba significat: qui est indūtū virilitatis. ꝑmū in apostolos. filios qui. ꝓnos iperūt sctā sustinuerūt. vicinō ponuerūt. Ab illo declinat & ecclā vel. stimēti. Vestis ipi ecclia sine macula & ruga. Ora vestis finis. i. q̄ vestis ꝓficit. hi. i. gloria q̄ i vnū dilexit. q. lege ipi⁹ ipsius. q̄ exalt alteri⁹. o.p. Ros eius ad qui descendit vnguēti: si. i. laterib⁹: si q̄ i capite: rales & q̄ bitāt i vnū. i. cut ꝓ illius ecclā intrat caput holo vt velitat se. sic ꝓ fraternā ꝓcedā ipō in trat vt ab ecclia vertat. Et significant tidē q̄ ꝓ ps⁹ ꝓ ecclā vestis & tūc alia ꝓpietatē. Ros. de celo gra q̄ ipō. i. vnū habitāt fi sūto virib⁹ vl mori.

In oram. Cal. Vel p ecclā q̄ est finis vestis intelligunt sancti qui trāsit in nouissimis tēporib⁹ ecclie ipō ꝓpter antichr̄m. Et est sensus. Defen. in .o. vestī. c. id est vsq; ad extremitatē ecclie. i. in fine mundi. que est tunica indumentalis. vnde alijs sēbo idē notantibus idē dicit sicut. i. ros. xl.

De lyra

ꝓpter angelum vñi peussit centū octoginta quinq; milia i castris sennacherib: & sic fuit compulsus fugere cum confusione. vt habetur. iiij. Reg. xix.

n Sup ipm aūt. q̄ ad psonā ei⁹ & domū ipi⁹. o Efflorebit sanctificatio mea. i. vnctio regia q̄ durauit vsq; ad sedechiā. Ibi habeo. habet: Lucebit corona mea. qō pōt intelligi de corona regni multo que erat de auro & gēmis fulgentibus.

Psal. CXXXII.

p Ecce q̄ bonum. Huic ps. ꝓcemiuntur ratio titulus in hebreo: Canticum graduum ipsi dauid. ex quo patet auctor huius ps. De ma/ ro eius dicunt expositores cōmuniter q̄ loquitur de vnitate populi israel ad inuicem per charitatem sub vno rege & sub cultu vnius dei. de quibus factus fuerat sermo ꝓ. precedenti. & sim hoc dicit dauid: Ecce q̄ bonū & q̄ iocundū. i. valde bonū & valde delectabile. s. q Habitare fratres. i. filios israel qui dicunt fratres ꝓpter vnitatem cultus diuini. vñ dicitur Deut. xviij. Non honorabis fratrē tuo ad vsurā. i. nadco sed alieno. Gentili. r In vnum. per concordiam charitatis sub vna lege & sub vno rege. Ad hoc adducit duplex exemplus. Primū est de vnguento: vñ conferebat olim⁹ sacerdos quod erat valde ꝓciosū redolens & suaue. cū dicit: o Sicut vnguentū in capite. i. filmi sacerdotis. Dicit enim Ra. Sa. q̄ vnctio illa fiebat cū digito cōtrarijs intincto vnguento: qui digitus ꝓmo applicabat capiti ipsius conferendi & trahebat verſus pectus & ex vtraq; parte: & sic descendebat versus barbam. ideo subditur:

t Qđ descendit in barbā. nō cutiscāq; sed. u Barbā aaron. i. filmi sacerdotis vñ ab aaron descendētis. Alij. n. minores sacerdotes non consecrabantur per talem vnctionem: sicut dicit fuit ꝓpter. Exo. xix. & Leuit. viii. x Qđ descēdit in ora vestī. ei⁹ habet dicunt. Quod descendit super os vestimēti ei⁹. & est situs de verbis ꝓcedenti & refert ad barbā filmi sacerdotis que descendebat sup os sūperioꝝ tunice hi accipiūtur & supbomeralia: que ora dicit os vestimenti. & ideo ps q̄ ei dicit in translatiōe ut. In ora. vī. non intelligitur ora inferior vestimenti sed superior. Et relatiua est ista huius verbi ad ꝓcedentē: vt sit sensus. Sicut vnguentū tale est valde redolens & suaue. sic fratres in vnū mō ꝑfecto & valde bonū

Sicut ros

Ros. Cal. Tenuis aqua. vnde terra germinat. & significat gratiam qua peccatores iustificant. Hermō. anathema accipitur peccatores. p ꝑsone ecclie. Ros enim. i. hermō q̄ peccatores nutrit in bono. delectat. i. ꝓ eos q̄ iustificant ad ecclā q̄ eos recipit. & est sensus. Sic & illud bonū. sicut ros hermō. i. gra q̄ nutrit peccatores. Qui descēdit in mōtē syon. i. q̄ illi cohabitant ad ecclā.

Hermon. Aug. Ad literā in mōte trāsiordanico. vñ Iosue. xx. Aug. Quid ergo q̄ ab eo in syon ros descēdat. sed hermō q̄ descendit i mō ros hermō de iuuē erat tardi. Leuit. xxv. Ipse ꝓpt⁹ in cruce pass. ille exaltat⁹. a quo ros gratie descendit in syon. Sicut ecclā. nō. n. i vno est ecclesia. nisi cui⁹ dono & gratia. Hāc syō q̄ habitat & ora & ota vestimēti. idem ros hermō q̄ supra vn guētū. i. gratia ꝓ quā fit cohabitatio. Qui cuiꝫ in vno sine rore charitatis sunt inquietā tumētā in fumaria a cō nō trahit: & turbat. hi & murmurant de quib⁹ dr̄ ꝓcedia fatui rota carri fruſ. ponat: & sing murmurat. hi sunt qui relinquūtur in mola in agro in lecto. q in vnū solidamodo coepiscopi assumūt. aut in vnū sunt corde.

Canticū graduū. Cal. Quintadecim⁹ gradus charitas sicut.

Ecce. Cal. Et est hic terminus psalm⁹ de c charitate dei de qua hic agit sicut supra de charitate ꝓxi. Cal. Nō q̄ alia gratia sit qua obligatur deus. & alia qua ꝓxim⁹. Et

Nicolaus

a Sicut ros hermō. Hic i. ꝓgnosti tertii ēffec. & virtutē huius⁹po. vbi pōnitur exēplū ad ꝓpositū de dilectōe rotis q̄ est valde suauis & bon⁹ ter renascēdi⁹: ita filii valde bonū sit habitare fratres in vnū. & quasi ad hoc dr̄: Sicut ros hermon. i. dilectōis in mōte hermō. q̄ mō est fructuosus & pascuis & ute rotis ibi delectantis. b Qui descēdit in mōtē syon. non ē bellig̃dū q̄ idē ros nūero de mōte hermō descēdat sup mōtē syon: tum q̄ vt⁹ mōs multū distat ab alio: sit q̄ mōs hermō est demissior q̄ sit mōs syon: ꝓpter ꝑ vt mōs modicus. ā. ho. pl. De terra tendentia & hermonī a mōte modico. & idē ros specie & in q̄titate suauitatis & fecūditat descendit sup vtrūq; mōtē. & sic est sensus q̄ sicut ros descendēs in mōte hermon. & ros descēdens in monte syon sunt valde boni. sic etiam habitatio fratrū modo supradicto est valde bona: & q̄ sit rationabile talem rorem in mon te syon descendere ostenditur cum subditur: c Quoniam illic mandauit dominus benedictionem. i. in mōte syon vbi erat tēplum & sacerdotes vbi benedicebant populū. d Et vitā. In hebreo habetur. Benedictionem vite. q̄ sacerdotes vbi dicentes ꝓcedebant populo bona temporalia & spiritualia quibus continuatur & conseruatur vita corporis & alc. Et eandem sententiam ꝓcedit translatio communis que habet: Et vitā vsq; in seculum. vt ps de. c.

Psal. CXXXIII.

c Ecce nunc benedicite. Huic ps. ꝓponitur talis titulus in hebreo: c Canticū graduū. & patet sententia ex supradicto. De materia ho huius ps. satis patet q̄ est quedā inuitatio sacerdotum & leuitarus ad laudem dei. cum dicitur: Ecce nunc benedicite. i. vos sacerdotes & le uite qui ad diuinum obsequium estis a deo electi. ꝓpter hoc subditur:

f Qui statis in domo domini. ad ipsam efficiandā. g In atrijs domus dei nostri. & q̄ in atrijs & ꝓpe atria erāt habitacula eoꝝ vt cēt sēp ꝑ parati ad sua officia: non solum de die sed etiam de nocte. ideo subdit

h In noctibus extollite manus vestras in sancta. deuote orando. vera facie ad sanctū sanctoꝝ vbi erat arcba q̄pitiatorium. i Et benedi cite dominū. benedictione confessionis q̄ dicitur laudis q̄ ꝓcedit ma iori a subditis. & non benedictione consecrationis q̄ cōtrario modo impenditur. i. inferioribus a superiorib⁹ de qua dicitur Deu. vii. Sine vlla cō tradictione quod minus est a melioꝝ benedicitur. Consequenter psalmista postq̄ seruos dei ad dei laudem inuitauerat: etiā benedictionē dei optat dicens: k Benedicat te dominus q̄ syon. i. q̄ templo quod est in mon te syon in quo templo erat ꝓpitiatorium vbi habebantur diuina responsa. & inde ꝓcedebat ꝓpitiatio & benedictio diuina: & dicit: Benedicat tibi in singulari quia in principio psalmi. dixit q̄ debeant esse vnum concordia charitatis. Qui fecit celum & terras. hoc dicitur ad excludendum manichęoꝝ errorem qui dicunt inferiora a diabolo esse creata. Ultimo circa quindecim psalmos graduum ꝓdictos ponenda est quedam breuis expositio mystica ad dandum occasionem vtiliter meditandi magis deuote. Ad cuius intellectum sciendum q̄ duo accidunt super semnum scipionis distinguit virtutes in politicas ꝓpurgatorias ꝓpurgati animi: & exꝑtiuas. exꝑiare. ēo pōit in deo in q̄tū in eo sunt exꝑtiaria alijs. & p ꝓpo ꝑmus & ideo de istis nihil ad ꝓpositum q̄ hic agit de virtutibus ꝓout perficiunt statum hominum. Virtutes autem ab holmo habentur duplicater. Uno

q̄ dilectio actus ipsa gratia & charita diligunt⁹ ea. Mouet ergo ad te ligēdū deum.

Cal. Psa instruit plur⁹ ad vtilit dei. Secūdo ostat ꝓfectus ille. Dicit Ecce. Domū trāsita est. Et quia facit ꝓfectū. ideo terminat vos ferat.

Statio. Seruet nō est tales in domo nostri. Sed de ecclā spūaliꝫ tur. Et ꝓ domū spūaliꝫ ne audita. q̄ ama latin. Ps. 94. dic dantes. In domo n. q̄ ecclā vsq; ad tūmulos. Lamen. in ecclā odio sanctos. Et vos fideles. Qui stat. i. ꝓficit. In domo do mini. i. in ecclesia. Et q̄ stans. In atrijs. d. q̄. id est in lamentatione charitatis vbi nullus angusti atur. Extollite ma nus vr̄as. Sicut mos fuit leuare ꝓpter populo ꝓfect ꝓra amalech. Exod. xvii. in fide. vt sitis de carnes bo nū opemini. alr. n. si vi

De lyra

modo communi & humano: & sic dicuntur virtutes politice. quia homo est animal politicum. alio modo ꝓcedentes quasi modo viuēte & tales virtutes a ꝑo vocantur heroice seu quine. vel. cardinales. Vnus autem modum habendi virtutes distinguit Macrobius in duos. Dicit enim quod homo est intendens ad talem perfectionem vnianam. & sic dicuntur virtutes ꝓpurgatorie. Alius modus est prout homo iam adeptus est ꝓfectū. dicte tradentie ipsum posse habere in perfectū vitā. & sm hoc dicuntur virtutes ꝓpurgati animi. Dic autem distinctio virtutum in tribus gradibus sub alijs verbis ponitur a catholicis doctoribus sm tres gradus hominum vel potius in statu hominum: prout gradatim tendunt ad perfectionem. ita q̄ primus gradus est incipientium. secundus ꝓficientiū. tertius perfectionium seu ꝑfectorum: & tanguntur in tribus quinariis quindecim psalmorum graduum. Igitur circa primum quinarium in quo tanguntur perfectio incipientium considerandum q̄ incipiens aggredi statum virtutis patitur difficultatem & turbationem ꝓpter rebellionem passionum sensitiue partis. ita q̄ cum temperantia magis est vicenda continentia quia difficultatem tenet & contra passiones. & similiter dicendum de alijs tribus virtutibus cardinalibus que deficiunt sm suum modum a perfectione virtutis. propter quod necesse habet recurrere ad diuinum auxilium implorandum. et sm hoc dicitur in primo psalmo: Ad dominum cum tribularer clamaui &c. Secundo ex hoc alterius concepit quandam fiduciam habendi cum diuino auxilio de passionibus triumphum: & ꝙ tum ad hoc dicitur in psalmo secundo: Exaltauit oculos meos in montes vnde veniet auxilium mihi &c. Tertio ex ꝑ victoria concepit spem desiderandi ad deum vbi te colendum passionibus quietatis. ideo dicitur tertio psalmo: Exaltasti me de his que victa sunt mihi in domum domini sitimus &c. Quarto ex hoc victus concepit spem ꝓpetrandi celeste ꝓmium & dicto obsequio: & sm hoc dicit in quarto psalmo. Ad te leuaui oculos meos q̄ habitas in celis. Ecce sicut oculi seruorum in manibus dominoꝝ suorum. sic oculi nostri ꝓpositum mercedem ab eis. Ita oculi nostri &c. Quinto gradus est vt de inchoata perfectione sm predicta homo non gloriatur sed totum attribuat diuine gratie & tibi nihil: sm dictum salutatoris Luc. xvii. Cum omnia feceritis que ꝓcepta sunt vobis dicite: Serui inutiles sumus. & secundum hoc dicitur in quinto psalmo. Nisi quia dominus. Circa secundum quinarium in quo describitur status ꝓficientium: Primus gradus est q̄ sic datis tam passionibus per exercitium virtutis conflat de habilitate in bono cum dei adiutorio. ꝓpter quod dicitur in primo psalmo: Qui confidunt in domino sicut mons syon &c. Secundus gradus est: vt liberatus a passionibus ipsum ponat vt capetum ostensibilem ad percipiendum diuinas consolationes affectat. ꝓpter quod in secundo psalmo dicitur: In conuertendo dominus captiuitatem syon facti sumus sicut consolati. Tertius gradus est vt ꝑfectionem in qua cum dei adiutorio tam ꝓficit ad aliud ꝓficit per ꝓpriam obligationem in qua fecit & nihil potest agere sine dei adiutorio speciali: ꝓpter quod dicitur in. iij. psal. Nisi dominus edificauerit domum &c. Quartus gradus est vt ex edificatione ꝓpria ꝓficit sompnus dantibus nō regrat⁹ gratie ipendat: sm qđ dicit apls ad Thessal. iii. Nocte & die operantes ne quem vestrum grauaremus non quasi non haberemus potestatem: sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad

Sicut ros

[illegible] CXXXIIII. [illegible]

Alleluia. CXXXIIII.

Laudate nomen domi-
ni: laudate servi dñm.
Qui statis in domo domini: in
atriis dom⁹ dei nostri. Lauda
te dominum quia bonus dominus
psallite nomini eius quoniam suave
est. Quoniam iacob elegit sibi
dominus: israel in possessionem si-
bi. Quia ego cognovi quod ma-
gnus est dominus: et deus no-
ster prae omnibus diis. Omnia
quaecumque voluit dñs fecit in ce-
lo et in terra: in mari et in omni
bus abyssis. Educens nubes
ab extremo terrae: fulgura in plu
viam fecit. Qui producit ventos
de thesauris suis. Qui percussit pri

[illegible]

Psallite nomini eius. Id est laudate eum eo quod id fecit quod rex sui no minis exigit [illegible] Jacob. [illegible]

Israel in possessionem. Aug. [illegible] Omnia quaecumque. [illegible] Aug. Si omnia opera comprehendere non possu[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Laudate nomen. [illegible] Psal. CXXXIIII. [illegible]

De lyra

[illegible]

Qui percussit primogenita. [illegible]

mogenita egypti: ab homine usque
ad pecus. Et misit signa et prodi
gia in medio tui egypte: in pharaō
nem et in oēs servos eius. Qui
percussit gentes multas: et occidit
reges fortes. Seon regem amor
reorum: et og regem basan: et om
nia regna chanaan. Et dedit ter
ram eorum hereditatem: hereditatem
israel populo suo. Dñe nomen
tuum in eternum: domine memoriale
tuum in generatione et generationem.
Quia iudicabit dominus popu
lum suum: et in servis suis deprecabi
tur. Simulachra gentium argen
tum et aurum: opera manuum hominum.
Os habent et non loquentur: ocu
los habent et non videbunt. Au
res habent et non audient: neque enim
est spiritus in ore ipsorum. Si
miles illis fiant qui faciunt ea: et
omnes qui confidunt in eis. Do
mus israel benedicite domino: do
mus aaron benedicite domino.
Domus levi benedicite domino.
qui timetis dominum benedicite do
mino. Benedictus dominus ex
syon qui habitat in hierusalem.
Alleluia.

Chanaan. Cas. Humiliatio mala. [illegible]

[illegible]

Ab extremo. Aug. [illegible] Fulgura in pluviam. Aug. [illegible] Qui percussit. Aug. [illegible] Ab homine usque ad pecus. Cas. [illegible] Reges. Cass. [illegible]

Seon regem amor. [illegible]

Benedictus dominus ex syon. Aug. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Alleluia. CXXXV.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini deo deorum: quoniam. Confitemini domino dominorum: quoniam. Qui facit mirabilia magna solus: quoniam. Qui fecit celos in intellectu: quoniam. Qui firmavit terram super aquas: quoniam. Qui fecit luminaria magna: quoniam. Solem in potestatem diei: quoniam. Lunam et stellas in potestatem noctis: quoniam. Qui percussit egyptum cum primogenitis eorum: quoniam. Qui eduxit israel de medio eorum: quoniam. In manu potenti et brachio excelso: quoniam. Qui divisit mare rubrum in divisiones: quoniam. Et eduxit israel per medium eius: quoniam. Et excussit pharaonem et virtutem eius in mari rubro: quoniam. Qui traduxit populum suum per desertum: quoniam. Qui percussit reges magnos et occidit reges fortes: quoniam.

Confitemini deo deorum. Deos dicit homines ad quos sermo dei factus est in alio psalmo ubi ait: Ego dixi dii estis etc. ... In medio autem deos diiudicat ...

Qui facit mirabilia. Aug. ...

Lunam et stellas in potestatem noctis. Cassi. ...

Qui percussit egyptum. Cassi. Secunda pars ubi dicit que in egypto fecit et gentes iudeorum sub figura nostri iam incipit que per homines vel per angelos fecit.

Mira. ma. so. Aug. Quia et quedam per homines vel angelos facit ...

Nicolaus

In hierusalem quod dicitur eo quod elegit eam ut ibi esset templum suo nomini dedicatum ut habetur ii. pal. vi. Elegi ierusalem ut sit nomen meum in ea, et in illo templo erat propiciatorium quod sedes dei dicebatur ...

Psalmus. CXXXV. Confitemini. Titulus huius psalmi est Alleluia. Et quo patet quod psalmus iste est invitatio ad dei laudem sicut et precedens ...

De lyra

... Qui percussit regem magnos etc. expositum est hoc psal. precedenti ... Et omnia regna chanaan ...

Cum primogenitis. Cas. Primogenita egypti percussit ...

Seon regem amorreorum: quoniam. Et og regem basan: quoniam. Et dedit terram eorum hereditatem: quoniam. Hereditatem israel servo suo: quoniam. Quia in humilitate nostra memor fuit nostri: quoniam. Et redemit nos ab inimicis nostris: quoniam. Qui dat escam omni carni: quoniam. Confitemini deo celi quoniam. Confitemini domino dominorum: quoniam in eternum misericordia eius.

Psalmus david per hieremiam. CXXXVI.

Super flumina babylonis illic sedimus et flevimus: dum recordaremur tui syon. In salicibus in medio eius: suspendimus organa nostra. Quia illic interrogaverunt nos: qui captivos duxerunt nos: verba cantionum. Et qui adduxerunt nos: hymnum cantate nobis de canticis syon. Quomodo cantabimus canticum domini in terra aliena? Si oblitus fuero tui hierusalem: oblivioni detur dextera mea. Adhereat lingua mea faucibus meis: si non meminero tui. Si non proposuero hierusalem: in principio leticie mee.

Omni carni. Aug. Omni generi hominum israel et gentium ...

Psalmus david. Cas. Tertius psalmus de lamentatione hierusalem ...

Quomodo cantabimus. Aug. ...

Dextera mea. Aug. ...

Lingua mea. Aug. ...

Nicolaus

Chanaan non est in hebreo nec in translatione hiero. et ideo videtur hic appositus ab aliquo expositore sicut ponitur in textu psalmo precedenti ...

CXXXVI. Super flumina. huic psalmo nullus omnino titulus preponitur in hebreo nec in translatione hiero. et ideo titulus qui in aliquibus bibliis ponitur: Psalmus david per hieremiam fuit appositus ab aliquo expositore ...

De lyra

... Memor esto

me. Memor esto dñe filiorum edom: in die hierusalē. Qui dicūt exinanite exinanite: usq₃ ad fundamentū in ea. Filia babylonis misera: beatus q retribuet tibi retributionē tuā: quā retribuisti nobis. Beatus q tenebit et allidet paruulos suos ad petram.

Psalm⁹ ipsi dd. CXXXVII

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: quoniam audisti verba oris mei. In cōspectu angelorum psallā tibi: adorabo ad templum sanctū tuū: et confitebor nomini tuo. Sup misericordia tua et veritate tua: qm̄ magnificasti sup om̄e nomē sanctū tuū. In quacunq₃ die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in aīa mea virtutē. Cōfiteantur tibi dñe oēs reges terre: quia audierunt oīa verba oris tui. Et cantent in vijs domini: qm̄ magna est gloria dñi. Quoniam excelsus dominus et humilia respicit: et alta a longe cognoscit. Si

...

Psalmus ipsi dauid. Cas. ... CXXXVII.

Confitebor tibi. Primo cōmendat beneficia sibi data. ...

Nicolaus

...

De lyra

...

ambulauero in medio tribulatiōis viuificabis me: et sup irā inimicorū meorū extendisti manū tuā: et saluū me fecit dextera tua. Dñs retribuet pro me: dñe misericordia tua in seculum: et opera manuum tuarum ne despicias.

In finem psalmus dauid.

Domine CXXXVIII

Domine probasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā: et resurrectionē meā. Intellexisti cogitationes meas de longe: semitā meā et funiculū meū inuestigasti. Et omnes vias meas preuidisti: quia nō est sermo in lingua mea. Ecce domine tu cognouisti omnia nouissima et antiqua: tu formasti me: et posuisti super me manum tuam. Mirabilis facta est scientia tua

...

caro factum. Antiqua eterna. In principio erat verbum. ...

Nicolaus

...

Domine probasti. ... Psal. CXXXVIII.

...

De lyra

...

Nicolaus

[illegible]

eterna.

In finem psalmus david.

Eripe me CXXXIX

domine ab homine malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitaverunt iniquitates in corde: tota die constituebant prelia. Acuerunt linguas suas sicut serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me domine de manu peccatoris: et ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi. Et funes extenderunt in laqueum: iuxta iter scandalum posuerunt mihi. Dixi domino deus meus es tu: exaudi domine vocem deprecationis mee. Domine domine virtus salutis mee: obumbrasti super caput meum in die belli. Non tradas me domine a desiderio meo peccatori: cogitaverunt contra me: ne derelinquas me: ne forte exaltentur. Caput cir-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

cuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. Cadent super eos carbones in ignem deiicies eos: in miseriis non subsistent. Vir linguosus non dirigetur in terra: virum iniustum mala capient in interitu. Cognovi quia faciet dominus iudicium inopis: et vindictam pauperum. Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalmus david. CXL.

Domine clamavi ad te exaudi me: intende voci mee cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Pone domine custodiam ori meo: et ostium circumstantie labiis meis. Non

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

declines cor meũ in verba mali
ciē ad excusandas excusatões in
peccatis. Cū hoib⁹ operātib⁹
iniqtatē: ⁊ nō cōmunicabo cū
electis eoꝝ. Corripiet me iust⁹
in misericordia ⁊ increpabit me:
oleū aūt peccatoris nōn impin
guet caput meū. Quoniā ad
huc ⁊ orō mea in beneplacitis
coꝝ: absorpti sūt iūcti petre iu
dices eoꝝ. Audient verba mea
qm̄ potuerunt sicut crassitudo
terre: erupta ē sup terrā. Dissi
pata sunt ossa nr̄a secus infer
num: q: ad te dñe domine oculi

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

mei: in te speraui nō auferas ani
mā meā. Custodi me a laqueo
quē statuerunt mihi: ⁊ a scan
dalis operantium iniquitatē.
Cadēt in retiaculū ei⁹ pecca
tores: singulariter sū ego donec
trānseam.

Intellectus dauid cū esset i
spelunca oratio CXLI.

Voce mea ad dñm clama
ui: voce mea ad dñm
deprecat⁹ sum. Effundō i cōspe
ctu ei⁹ orationē meā: ⁊ tribulati
onē meā ante ipsū pronuncio.
In deficiendo ex me spiritū meū:
⁊ tu cognouisti semitas meas.
In via hac qua ambulabā: ab
scōderunt superbi laqueū mihi.
Cōsiderabā ad dextrā ⁊ videbā:
⁊ nō erat q cognosceret me. Pe
riit fuga a me: ⁊ nō est q requirat
aīam meā. Clamaui ad te domi
ne: dixi tu es spes mea: portio

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Psal. CXLI.

[illegible]

De lyra

[illegible]

positor tibi et in terra habitamus, et tota ita tua. Voc pi et hoc qđ tu es
bare: bodie mihi erit in paradiso. q ē tm a vita mea separatus
a perfidis Judæis. Quodcunq; enī pervasa sua. i. p filios infidelitatis
agit gloriabit cognita. vt intus stat crudo ritus.

Ethac. aug. et persona ecclie loquacia: expositivnde liber dicta.

De custodia. Aug.
Et ne corripiet q̄ ē pe-
na augue angustiat gest
quasi angustias i domo
do sua vera erit. pbitio
Linus dei: modo ipedit
aut contristi.

Aug. De cal. Dic
caper vt pedica mihi
pde mei. vbi ela vana.
vel rogat eam. i. iam. q
ille multa pare. Mei car
ne vt corp⁹. ñ nō ē ma
gnū de corpore egire qđ
q̄ malū habent. q ois ci-
tatio vt ferat ne ē hortus
ū tali⁹ ad hoc nimis felli
cit. Ad confi. ri. vt possit libere accedere ad tabernaculū dñi. e tbi confiteri dño confessione laudis. f Me expectāt iusti. f samuel. q alii iusti de pplo israel. q
expectabile cū desiderio coronationē dauid in regē sicut dicerat per samuel
ion. g Donec retribuas mihi. p persecutōe qđā patior: ppter virginita
tem regni. In hebreo hr: me coronabūt iusti cū retributōis mihi. qđ fuit
dictū. qđ similiter de aliquo tribuit vt mercedē dauid in regē. ii. Reg. v.
Mō mirū potest exponi sic de aliquo fideli in magna afflictōe exi-
stente reipso dauid expleto cursū. o. dicit. ad animā sui pedīs. devote ab
ea viam liberari: vt sic plebs eius laudo tūc possit libere dño confiteri.

b Omne. q. anh. Hoc. pa. finitur ealm titulus in CXLII.
o hebreo. q. nō. a. Psalm⁹ dauid. m. allegat⁹ in hebreo po-
nitur talis additio: Psalm⁹ dauid qñ persequebat cū filius ei⁹ absa-
lon. qđ additio videt suppleta ab aliquo doctore seu expositore eo q
ibi. a. hr⁹ ps. vt satis ad hoc videt. nō. tñ cui placuit hanc additōem
huic. q. tñ dauid in illa qui sic fuit placet. pa. vt ps ex superadditis ostēdo dñi
deuenerp sua literalē. Jpse. n. hoc fe. tñ. Et placuit
ma adhuc. i. hoc. p. ppter vel potius. p. persecutōnē filii: Et placuit
Circa fīnē vers dauid: Dñe quoniā ego famul⁹ meus. a placabo abscalon me fi

Aug. Cal veritate t. in tua iustitia. Ad iustitiā vertuat vitā qua
parcit pñmentis⁹ q se damnat absolutis⁹ q accipit. p eōdē vertuat t iustitia
Et ēt. Juveri. t. t. tal. i. p iustitiā vertuat ad qua penitentiā. q se accusā
nō⁹ tribulato. Introco. Aug. merito in iustitia ei⁹ vbo q fuit iustorum
pñtiuit. qđ ille humil. iste vade. pphēta. Quidvultus meus i iudicio te-
tendere i. ceu de iustitia
me dicit dominus.

Et non intres i iudicium cum seruo tuo: quā nō iustificabit

Et seruo. Aug. Jo
dignū ē ei⁹ famo. ne dicā
cum amico. q ei⁹ vitia
amicū: ego seruū. fragili-
tatis vel culpabilē. q̄ tu
sum dignus vocari filius
tuus.

In conspectu tuo omnis viuens.

In conspectu. i. in
tui cōparde. Hūanum
nō dicit ceu hō. q̄ si apo
stolus. nō. p̄phetas nō ar
guisset. nō. thomā nō cre-
revirtutes. Solus enim
de⁹ tm in quo potē nō ca-
dit: in cui⁹ ꝓspectu altra
nō sunt munda.

O omnis vnita. Cal.
Nō generaliter ēt illam
q originali tenet. nemo
p se nisi p gratiā dei pōt
liberari.

Aug. O ois vitula. vn
de salomon. Ait meam
ne laudes holeā. nec pau
lus se gloriā dicit. Cum
ait: Mihi mihi ꝑcā lux
ē nō i hoc iust. sū.

Quia persecutus est inimicus

Q: persecu. Sicut
da pavidi ē narratio ma
lor⁹ que patitur. q quid
contra agatur.

Collocauit. Aug.
Et dicit⁹ in obscuris in
passione: et sepulchro. ē nōvi mortuus sicut. q: cur meminit nō habuit.

Et anxiatus. ē. i. Aud. Triste ē ani. m. vlq; ad. m. Et iterū arpit telum te
dere. q. p. in quo non figuramur. Trāsfigurauit cni se in corpus humilita
tis nostre. In me. nō in alijs. q: ois pcurrendū: q: cū mortalibus alie
nū patiaturvnus a latrone. q tanc Mathias. Lazi ipū defecerunt. Mor
mot fuit hoc dicit mītea nō caput in sua persona. Quomodo ēt memor
ē dicp per quē fact⁹ ois vias. q nūqā obliuiscitur. i. cop⁹ q̄ ego loquor i
hereno illi i charitate. q devota humilitate. Et ar: Memor fui a. a. qđ
bona fecerēs nō esse expētū. Medit⁹ eius i. o. o. i. ea vbiq; ois bona ilr f
quo pcipit. q: cequid in ē bonū ēa deo ēt. Et in facto ma. r. m. ac i di
cerer. Quoniā in ope artificem. r in conditio oīs⁹ cōditorem. creatura tua
facta ēt mihi spectaculum.

Mc. fin. Cal. Recolens dñe q̄ fecit celum t terrā. t q̄ benefecit anti-

De lyra

berādo. f Aurib⁹ p. obe. meā. repertio ē clusāt finē ad matorē affec⁹
cpēsionē. li Jnve. tua cr. me i tua iustitia. i. veritate tua q̄ ē vita qđ in
stitia tua. r i b allegat⁹ deū dicūt q̄ pcepit filijs parētes honorare Exo.
xx. Honora patrē tuū &c. r iō ad ēuitē dicūt q iustitia principat libera
re dauid a pericule filij sui a quo debebat honorari. i Et ne intres i iu.
cū ser. tuo. i. nec. i. seleat eni dauid q̄ illa pcessio ex gemitione vina erat
mota ? cū. ppter punitionē adulterij sui cū barsabee t homicidij vrie. sin
q̄ dixerat sibi Nathā. pp̄ha. ii. Reg. xii. Hoc dicit dño: Ecce ego suscita-
bo sup te malū de domo tua &c. r iō dicebat dauid: Nō intres i iu. cū ser.
tuo. q. d. nō punias me ex rigore iustitie ex qua⁹ dauid meruerat mortē. qa
ex legē dīna verūq; virtū plectit morte. t ad hoc allegat fragilitatē huma
nā q̄ peccauerat dicēs: m Et nō iu. i. cū. tuo diuinalis. i. nulli⁹ hōis vita
iustificabit. qz q̄libet⁹ sibi caueat ex fragilitate labit salte venialiter pecca
do. puer. xxiiii. Septies i die cadet iust⁹ &c. r i hoc allegat dauid q̄ non
ut deū rigore iustitie tēptare. p humana fragilitate. n Et placuit. Hic
ponit finē petitōis nō. q̄ accipit ex atrocitate placentis qua dauid sustine
bat. iō dicit: Et placuit ē inimic⁹. i. absalō & achytophel et⁹ consiliatus.

o Alias mea. i. vita mea. q̄rebāt eni eā occidere. p Deiūxit terra
vitā meā. ille enī fugit dauid pedīsequa fuga t opto capite. vt hr. ii. Regū
xv. Jniurias ēt semetipsum humiliter suffluit. ii. Reg. xvi. q Collocā
uit me i ob. qz dauid fuit populus ie ablcōdere Placide debent t cauenda
r Sicut mor. fecīt. q ponunt i loco timorē. s Et anxiat⁹ ē su-
per me spūs mꝰ. ex nimia afflictōe. t In me tur. i. cor meū. ppter mali. i
am filij mei me placentē. v Memor fui dicp ani. i. dicēs: nec i qbo ē
mālā fabricatōis ostendo p̄ō iniuriā. r in qb⁹ p nos amicā vel male-
dictū ipi cha. p vita ordine: Deū. ir. o. d. dauid ex obsequio timore pu
nitionē meā. p̄ō adulterij ēt barsabee t occisōnē vrie. p mea pecca
tōe. pp qđ ēt mortuā valde luxit. vt hr. ii. Reg. xvii. vt ibidē plene⁹ tan
dem. f Meditat⁹ ill i. o. i. opi. tu. i. qb⁹ ip̄e poterit iustificā. f In tecta
manuum

quā. obliuiscēt nūciarū mundi. r ex his quē de⁹ fecit ē p̄clarior dīcus:

Celocuter. Aug. Terra pavit ponit despectio causa cōfirmata.

Q: defecit spi. Aug. ipleat me nr⁹ ipūs. q̄ defecit me⁹ i ē pauꝑ spi
ritu. Jn quo enī viuit ipūs lumen⁹ ingenuo ē ipūs suo r extollit⁹ pra. deū
vt alibi⁹ auferes ipūm eorum r deficiūt. Jn lacum. Aug. ille defecit

in pfundū. q. ē pdit con
fessor. vt q̄ ponit filij
hominū peccāti sine spe
venie habenia iniquitatis
effusio. Talia non audit
deū dicentē: Cōuertimi
ni ad me r ego cōuertar
ad vos.

Lyra. Aperie. Cal. Post
modē pcēp. Aug. mane
ē clipeū lacantur.

Mane. Aug. hoc
fecit de⁹ cū pphetā ser-
monē accendit de⁹: Cui
sicut petrus ait. debem⁹
intēdere tanq̄ lucerne i
caliginoso loco donec di
es lucescat. Jō dī. e. i. le
men in tenta carnis posita
sit. ad qđ lumen ambule-
mus. r ad formā ferat a-
bulando pueniemus ad
lumē purū. ad verbum i
pin. a. d.

Animam. Cal. vt
vas ad fontē attuli. im-
ple ergo.

Spūs tuus. Aug.
Quaria pars vbi ē icta
cōtrario. A. doc. me qđ
vbiq; facias. Q: spiritus
tuus.

Propter. Augu.
Et a dei hic cōmendat
q: nō ex merīt: i. ex nolc
quod ē ipsius se vitifican
dum dicit: i. cū hoc ei a
egritia meminit: q: ilcet
de⁹ ola gratis faciat.
Cal. iustitie tue ei⁹ ē sup-
plicet iustificare qđ ēmo
neo videt ipetere. Psalmus dauid ad go. Cal. Dauid rpō totus ca
put r corp⁹. Arma qb⁹ armatus erat populus iudaicus circūcisio sacrifi
cia r alia vestibula sacramēta. Sic q̄ ler g ista non pōt vinificare ex pūcta
nouvt adiuuleta. Jn tpe gre rpō caput r corpus depōnit legis sacramē-
tavt q̄ lapideū. Lipīā legē q̄ q̄. Libro⁹ moysi tulit de flumine. i. ēt
a pplo illo⁹ q̄ p flumē significat. q: labit ē fecūdi: q: ergo in flumie. i. i il
lo pplo lapideo vacabāt imitatio. fuvt ter ebrytilis cū dauid accepit vas pa
storale. i. gē ita sine qua nō pōt ter ipleri. q: plenitudo legis charitas: q̄ nec
ē ex spū sancto. Hoc ē ergo mittere lapideū i vasē pastorali quo lac mul-
gere solebat legi. i. admittere gr̄am sic armatus pcedit aduersus superbū
Vnde lapidē mittit quo delecit supbū. q: vnita a vincit diabolū. Percussit

Nicolaus

manuū tuarū. repetitio ē clusāt finē ad matorē affec⁹ cpēsionē: r q: diua
iustitia ē formidabilis. q̄ subdit dauid: n Expādi manꝰ me. ad te. Jnu
militer depreciādo. b Alia mea si. ter. sine aqua qui. Jn hebreo hr: Si-
cut terra lassata. r est valde sitiēs. q: terra sine aqua in puluerem redoluitur:
r quasi res lassata desiccat. r ex hoc bñ designat dauid q̄ erat tot⁹ desolatus
eius timore ōne iustitie: ppter qđ subdit adhuc: c Velociter ex. me dñe
defe. spi. me⁹. i. ppe defectū. sicut de hoie ad mortē appropinquante dī:
ili ē mortuꝰ. d Nō auer. fa. tuū a me. tanq̄ offensus petra me. r longitur
de deo ad modū hoīs q indignāter auertit faciē suā ab eo edra qđ ē offē
sus. e Et si. ero. delē. in facī. i. si auertas faciē tuā a me nō possum
f Auditū fac mihi ma. i. celeriter fiue retardatōe. g Misericordiā
tuā. p effectū euidentē. h Qz i te sperani. nō i virtute hūana. i Ne
tā fac mihi vil i qua ambulē. vt sic ad locū securitat⁹ pueniā. hoc dicit da
uid q̄ fugiebat vagabūdus. p deserti. k Et ad te ic. ani. meā. de anī
lio tuo spando. l Eripe me de inī. meis. i. absalon. r filij adherentiū⁹.
m Doce me fac. vo. tuā. holeo eni ꝑuersari mīs⁹ p̄sident. r iō rēc mā
dīne. dirigant a deo edoceri. n Spūs tuꝰ. Hic ꝑuer ponit q̄ auditio
gratiosa habuit eni dauid respōsū ex dīna reuelatōe de fine liberādum de
pericule absalon. r in regno suo restituendū. vt doch fuit. ii. Reg. iii. ideo di
cit dauid: Spūs tuꝰ bo. de. me in ter. rectā. Lin hebrīm. vbi erat taberna
culū. r archa dñi. o Propter no. tuū bo. vi. me. de pericūlo mortis mi-
hi imminente. p In equitate tua. r nō mea. q Educes de tri. animam
meā. i. vitā meā vel meipsū. r Et in misc. tua disper. ini. meos. q̄ ille
ii q erant cū absalon ad pīquendū dauid fugientē dispersi ad diuersa lo-
ca. sm q̄ dr. ii. Reg. xvii. Dia aūt ibi fugit in tabernacula sua &c.

in frameam. et eo loco cumplu fili occidit: vbi signū. qđ nō habuit. Ibi enim
caput gladio ei⁹ abstulit. qz quālo magni ēt tridunt quos ille in manu
habebat. vnde animas truci dabat. contra cum loquuntur. r sic caput ei⁹
gladio suo incidunt. Cal. Dauid gōlā: ppa occidit malos humili
tas superbū. de⁹. n. r humilia. vt sagit q̄ humiles tibi dedignaret. sag
hanc sūbam. velint imita
ri. nec sua cuiq; figura ali. r
mystica gēa dicūtur agni
et q̄ pcedit e sua. Aggre
ergo deo gl̄as de sua pa
catur vt filij recreat q̄ sua
bonitate vivificat. r sicut fi-
deles liberat. Alem libe-
latio deuicta vt solet
hō vivificari dei sui.

Ide hac vocacōe ana-
li tarn inā olim. nūc
narā. erā filij tuis ppe
ta. nō cni poti hanc ali-
quid dicūt⁹ ad ec⁹ ec
clie perfectionē⁹ t vel
ārūm fideli. i vel prīa:
vel lamentādo pīa: vel
antiqui clamore: h. sepē
relig. plenitudo pcentio r
celesti leticia pleni sunt:
vt quasi requisīt nouo⁹
pō⁹ sentia mēte⁹ ad
laudes dei pueniat. r q̄
si cōplet⁹ ois⁹ gr⁹ huma
na ignorātia ea ac. ītrōdi-
dat nunc ad sola. hoīa
vocandā. f. vñ spūalī
ter sequēte psalmo⁹ tan-
dato intitulatur.

Psal. CXLIII.
Benedictus.
b Cal. triūphatis
psalm⁹. agit pri
mo deuicōia q̄ dauid
figuraliter vicit goliā. sed
liter ipse ēt alij. ideo dia
bolicā tota victoria. Ide
ē. dī. qz rpō de ē⁹ amic
venit vincere fugiendo mūdi. vnde adiungum⁹ ora
peccatur. Secūdo. petit se victori cantare in nouo. vetori ntā. mysterio per cum liberari. Ubi. Deus canticum.

Qui docet manus. Aug. i. q̄ p ipūm sanctū dat mihi dona gratiarū
qb⁹ me facit. r docet pugnare. r prodere ad bellum contra principes tene-
brarum. r ceteri carnē. cui⁹ desiderio. r illi mala. ꝓponūtur. Ds victor illi
q̄ lapidē mittit in lacū. ceperūt eum. i. q̄ eam attendit q̄ spūs dei ducit. Et
qz in pugnādo gratiā ārterie. qđ legit: Misericordia &c.

Et digito⁹. Aug. in digito notat virtus operādi. q̄ dicit radices vir-
tutū apostol⁹ ait: alij dat p spūm sermo sapientie. Alij &c. Quasi alij sc
alij illud. ꝑ. oēs in eodē spū. ola cui operatur vñ⁹ atq; idē spūs virtutēs. sin
gulis ut vult. Misericordia mea. Cal. q̄ gratia ē multis causis

De lyra

o Et pdes oēs q̄ tri. ant. meā. q: achytophel se suspendit ii. Reg. xvii. r
absalon interfect⁹ fuit. r multi de pplo cū eo. ii. Regū. xviii. r hyat⁹ ita
bochei mouēs ꝑ dauid seditionē occapit arma sūt. ii. Reg. xx. Merait ex-
ponit ꝓ. me de ālijs fidelit cristīe i gloriōe gr̄a⁹ a qua laderemoli pe
tit diuinit⁹ liberari. ppter qđ merīt gratiose crauduri. CXLIII.

t Enodia⁹ pīo. Hoc ꝑ. ꝓmittur talis titulus i hebreo. r in alia.
b Hiero. Dauid sine alia additōe. dicit ēt Hiero. in ꝓlogo super
libr⁹ psalmo⁹: quasi hoc psalmū cū dicit cōtra goliath gathe
um. de quo hr. i. Reg. xvii. Et ita qđ scandū qđ dicit Aug. de pugna da
uid r golie q̄ dauid accepit hanc pugnā ex instinctu spūs sancti. r ex reue
latione pcūta q̄ vñq; volebat p ei⁹ victoriā ꝓhibitos dollare. ꝓpter qđ
dicit golie. i. Reg. xvii. Tu venis ad me cū gladio. r hasta. r ego veno ad te i nōie dñi. r subdit: Et dabit te dñs i manu mea. r pcutā te
r auferā caput tuū a te. r dabo cadauera castroꝝ philistiim bodie volucri
bus celi. r bestijs terre. vt sciat oīs terra q̄ ē deus de⁹ israēl. Jgit ex illis
verbis ꝑ. tīe. i. quas ꝓpe dixerāt. q: ꝓmo dauid dixerī sibi adhuc adiun
ctū fuisse. Secūdo laudare oēs pollicet ibi: Deus canticū nouū. Petit ad
hoc i duas. q̄ ꝓmo ꝓiicit adiutorij adiutorēs. scīo hoc attribuit nō
tanī dīne. r nō fabricāt: Dñe q̄ ē hō. Circa ꝑmū sciendū q̄ dauid ꝑcepit
ad pugnā ꝑ goliath. iermia excepto bacūlo. r fūda. vt hr. i. Reg. xvii. vt p
hoc ei⁹ victoria magis reluceret⁹ oīna. hō adiu in baculo pugnat⁹ cū
manib⁹. r dicit ad hoc dict⁹ Abdias⁹ dñs. dixit me⁹ ad pugnādo. ego ē
dauid. magis ꝑpe dixit. r ꝑtū ad hoc subdit: Et digito⁹ meus ad bellū
v Misericordia mea. q̄. ꝓpriū ē ipī⁹ dei parere. r mīs⁹ nō desiderat
ēā misericordiā. i. adiutorio. d. Mea. i. dñi. bñficia mihi ꝓhibita. ꝑ Et

[illegible]

Cas. Domine. Hic aperit quod sudera [illegible] quando incarnatus apparuit. Inclina. quia hec [illegible] sub forma dei formam servi suscepit.

Emitte manum. Cas. ad patrem verba convertit: emitte manum [illegible] ubi cum patre [illegible]

meus et liberator meus. Pro-

tector meus et in ipso speravi: qui

subdis populum meum sub me. Domine

quid est homo quia innotuisti ei:

aut filius hominis quia reputas

eum. Homo vanitati similis

factus est: dies eius sicut umbra

pretereunt. Domine inclina celos

tuos et descende: tange montes

et fumigabunt. Fulgura coru-

scationem et dissipabis eos: emitte

sagittas tuas et conturbabis eos.

Emitte manum tuam de alto eripe

me: et libera me de aquis multis: et

de manu filiorum alienorum. Quorum

os locutum est vanitatem: et dextera

eorum dextera iniquitatis. Deus can-

ticum novum cantabo tibi: in psalte-

rio decacordo psallam tibi. Qui

das salutem regibus: qui redemisti

David servum tuum de gladio ma-

ligno eripe me. Et erue me de ma-

nu filiorum alienorum: quorum os lo-

cutum est vanitatem: et dextera eorum

dextera iniquitatis. Quorum filii

sicut novelle plantationes in iuven-

tute sua. Filie eorum composite: cir-

cumornate ut similitudo templi.

Promptuaria eorum plena: eructan-

tia ex hoc in illud. Oves eorum fetuo-

se abundantes in egressibus suis:

boves eorum crasse. Non est ruina

macerie neque transitus: neque cla-

mor in plateis eorum. Beatum dixe-

runt populum cui hec sunt: beatus popu-

lus cuius dominus deus eius.

Laudatio ipsi David.

C. XLIIII.

[illegible]

Beatum dixerunt. Non inde reprehendit quia his abundantia [illegible] [illegible] hec est vanitas quam locuti sunt [illegible] [illegible] temporalis mortalia.

Laudatio ipsi David. Cas. Breviter continet hic psal. que in scriptu[ris] [illegible] [illegible]

Aug. Spiritus sanctus implet [illegible] [illegible]

Vanitati similis factus. Augu. Quando homo [illegible]

[illegible]

Domine inclina. Augu. [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Quorum filii. Hic qui sint alieni: et que illorum dextera iniquitatis [illegible] qualiter locuti sunt vanitatem exponit.

Aug. Felicitatem eorum enumerat: hec est dextera eorum: hec est vanitas quam loquuntur: hec dicunt beatitudinem.

Cas. Quorum filii. Vel mystice hec possunt [illegible]

[illegible]

Post mala ipsorum [illegible] et bona accusat. Filii. pravo dogmate generati [illegible] non antiquo ritu patrum [illegible] erroribus pullulaverunt.

De lyra

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Cas. [illegible]

Psalmus CXLIIII.

Exaltabo te. Aug. [illegible]

Exaltabo te deus meus

rex: et benedicam nomi-

ni tuo in seculum: et in seculum seculi.

Per singulos dies benedicam ti-

bi et laudabo nomen tuum in secu-

lum et in seculum seculi. Magnus

dominus et laudabilis nimis: et

magnitudinis eius non est finis.

Generatio et generatio laudabit

opera tua: et potentiam tuam pro-

In seculum seculi. Cas. [illegible]

Per singulos di[es]. [illegible]

Aug. [illegible]

In seculum et in se. se. [illegible]

Nimis. [illegible]

Generatio et gene. [illegible]

Opera tua. Aug. Si in magnitudine deficimus: vel de operibus [illegible] [illegible]

Cas. [illegible]

Et potentiam. Aug. [illegible]

Aug. Si in rebus factis [illegible]

De lyra

[illegible]

CXLIIII.

Exaltabo te. Huic psal. [illegible] Hymnus David. [illegible]

[illegible]

Et virtutum. Aug. Et nō numerē multa alia cōmenda. & ea non
[illegible] multa alia adiuncta. Et ea q̄ amabilia v horribilia. Dicunt q̄
virtutes nō possunt a paucibus q̄ adhuc viguit ante diluuiū nec tot q̄nd.
Magnitudo. Aug. Per q̄ quisq; amat? fuerit? sed potius memor? no
[illegible] ne nos vndiq; ad ista non pertrahāt, nec nos.

Psalmus. Ps.
[illegible] ut nō ambiant.

Aug. Mandat? q̄ qui
hoc tantū cantant quod
mandatū est: memoria
quia valde dulcis mandata
dicta est a cantando
hic q̄ audiūt vt faciāt

Tua. Aug. Nemo
nos ē deus nisi q̄ est: v ideo
tribuat quia tuus est.
Meus enim est q̄ tibi
vult seruire q̄ tibi. Et
ni ergo tibi ea. ne tecum
quidem laudā.

Misericors. c. mi-
sericors. & alt. Terra
latius explicat q̄ firmita-
tem. ponit: quali
merito in hac laudatiōe
ea mīe. quia laudis po-
nantur hic que laperē?, q̄
nō singule pollant explī-
cantiq; cui opa vel pote
stī q̄ plene explicarent?

Aug. Mīe. t mi.
g̃ūdiā audit. Pa
tiens. hic opus nōā de
dit & expectat vt det.

Cassi. Misera. Ab
operibus incipit vt mīe
ratio oriat dī cadentis
reparat. Misericors.
natura ejus non deat.

Patris. hoc limat de
finitio loco laudis. f. de potētia qui laudat. nō q̄ terras despexit: maria
coercuit. fidēs celos dispēsit &. & quia tollerat peccatores conuertantur.

Summa de magnificētia sua? quia mi magnificētiā q̄ suos effi
cit sanctos: misericordiā omnib? operibus suis impendentem. autez hīa
que in obsequio facit. ea enim potius ostēdit.

Et misericordes ejus. Aug. Et enim tollit ea tua mala: t nō in
te remanēt nisi opera d̄ni. non te dimittit misericors d̄s. Si autem tu non
dimittas opa tua. erit et d̄s iuentas? opa tua et dicit: Ite maledicti i ig.e.

Confitebitur tibi ois opa. Aug. Laudēt. Sicut ea q̄ nō fūt sanctī tan

Nicolaus

de captiuitate babylonica: vt hī Ezech. j. a Magnificētiā glie sanctita
tis loquent. qui obtinēt in patrie lūc lucis. b Et mirabilia tua nar. que
fec virtute diuina apparuerūt: vt hī Exo. xix. c Et virtutē terri. tu. vi.
Laudicia tua terribilia in agēdo terre t denotatōe choror t altoꝝ sibi adhe
rentiū in rebellionē filii. xvi. t in aliis punitionib? terribilib?. d Et
magnitudinē tuā narrabūt. qui obtinēt in rebellione eq regis babylō t sūb
regis limocrapi. e Memorīā abūdātie suauitatis nec. qua pauīti cos
mihi in deserto t potauit eos aqa ducūtia de saxo durissimo. f Eructa
būt. Ide cordis deuoto. p̄cēt t narrabūt. g Et iustitia tua. q̄ exultante
os de terra p̄mittentis exciti t filios tūr ibi habitare facīt. h Exul
tabūt. cū exultatōe deuota celebrēt hec t p̄dicta opa tua. i Miserator.

q̄nū ad effectū. k Et misericors tribo-q̄tū ad affectū. l Patiens.
q̄ nō statim infert punitionē p̄ peccatis aliq̄s differt etiā p tota vita peni
tentiā. q̄b videt hoīe? animis obdurādis? subdit: m Et multi misericors.
ad tard? bñ facīs fm ordinē fue sapiētie. n Suauis dñs vniuersis. quia
cibus creaturis nat et q̄s ē deside rantib? mā hoīe? fm sciā aliq̄s rōne mali
ad bonū efficiat aliq̄? redīmit: t ei hoc aliq̄? erat vīsure vt vegetabilib?
t vita pr̄stitur alatiū: t vera p̄dicta intelligere hominibus t angelis.
o Et misericordes. & sup opa opa ei?. q̄ effusio sue bonitat? ad oēs creā
tā modis p̄dicte nō p̄cedit q̄ aliqua obligatōe seu debito ex parte dei:
sed ex mera bonitate t pietate ipsius. p Confiteant. Hic p̄fit dauid in
stitat fidēles nouī testamēti ad laudē dei dicēs: Confiteāt tibi dñe opa tua
tua. i. laudēt te fm fidē modūq; t si irrationabilia t insensibilia nō laudēt
deū. pḡtc ex q̄ carēt intellectu bonū q̄s habēt in deū referēdo. ei laudant
deū inquātū sūt materia diuine laudis intelligibilis creaturis. q Et
sci tui. fidēles nouī testamēti tūs p̄cepti q̄ facīt a nouī testamēti que sunt
efficacia ad sanctificat onē. nō sic ade erāt lex antīqua legalia q̄ apīe appel
lat ueterna regula ad Gal. iii. r Benedicāt tibi. p patrīb? veteris
testamēti eo q̄ in ipsis cōpleti est mysteriū christi. s Gloriā regni tui
dicēt. i. fidēles q̄ erūt regni celestis quod scierūt apli aliiq; discipuli per
cepti patres ad veteris testamēti ānūciauerūt gloriā regni terre
ni Deut. xvii. Si audieris vocē dñi dei tui &. loquit: Facies te dño de
tuum quidlibet electus genibus que versant in terra: t Esa j. Si voluerīs

dñi q̄ sunt mā laudibus dī ingria tuorū magnā vim in eis que a deo.
Et sancti. Cal. Omne quod ēt continet vel per se vel per rationalem
creaturam. Hic sancti. i. angeli t boni. Hoc de sanctitate ipsa ēt cui sanc
titas dei vt ei sancti debēt confiteri.

Gloriā regni. Cal. De mirabilib? ergo fiunt. Q̄d mirabilia nisi
qui fecit celū t terrā? vt de
nitio bonis impiisq;.

Et virtutē. Aug. De
virtute terribilium. hoc
fiunt terribilia. cum pu-
dicantibus nota facta ēt
potentia dei qui viola-
cat in malos: t gloria re
gni qua coronat bonos
ne ignorata minus qua-
reatur: t nota etiam fa-
cta ēt quando apostoli
virtutes fecerunt: et per
notitiam virtutis talium laudat
potentie t gloriē quidā
timore penetrandam ip
gloriē conuertunt. Et
nota q̄ post potentiam
cōmendat decorem re
gni: quod ideo facit: vt
potentia nominata ami
tem nō terreat. habet enī
regnus quo delectemur.
t illud regnus habet pe
coram: cui magnifico nil
comparatur.

Regnum. Cassio.
Audax de perpetuitate
t dominationis amplitu.
t sumitur hoc de magni
tudine: si magnum ēt ad
tempus imparari mat?
ēt dominationis termi
num non habere.

Fidelis. Cassio. De
abdicata t sumitate hoc
sumitur: vnde. s. ridemoclam abundantie sue auitatio nec. Fidelis quia ad
ucuma dona complecti. Ad abundantiam quoq; pertinet q̄ alicuat re
erexerigit elisos: vnde recondatio suauitatis habetur: t in laudibus dñi
structetur.

Qui corruit. Cassio. A malis subtrahat omneo alleuat deus. Vel
ab his temporalib? sicut sancti vt Iob quit in seculo aliquid peccāti: t ab
lecti sunt: decidentes sanctidā hoc omneo confirmat qui spūlco cadit iustus
t resurgit. impii autem infirmantur in malis.

Et erigit oēs elī. Aug. Ad hoc pertinent exempla superbis resistē.

De lyra

t audieritis me bona terre comedetis: tamē in filio promissionis? t confi
milibus intelligendū bona spiritualia principaliter promissa: vt frequēter
dictū ēt. ō. quia tamē populus rudis illa nō capiebat. ideo patres veteris
testamēti illa tantūmodo que per patres nouī testamēti sunt aperte predicata.
t Et potentiā tuā loquent. t. ostendēt per miracula doctrinā euangelicā
confirmantia: fm quod dicit Marci vlt. Illi autē pfecti predicauerunt
vbiq; domino cooperāte t sermonē confirmante sequētib? signis. v Ut
notā fa. ñ. ho. po. tuā. p opa terāvertut nature create t recondita. x Et
gllaz magnificētie regni tui. gllia ēt clara notitia ēt laudatis in regno adep
ti de q̄ hic ēt sermo. clara dei visio t fruitio laudatio. ō regnū illud q̄
gllosū. ēt etiā eternū: propter q̄s subdit: y Regnū tuū regn. tuū. &.
fm q̄s dī Luce. i. Regni eius nō erit fi. z Fidelis dñs &. iste ver
suo videt ō apposit? ab aliq̄ trāslatore vel expositore. q̄ nō ē in h. b. nec in
trālā. Hiero. pōt ēt sic exponi: Fidelis dñs in oīb? verbis suis: q̄ sp im
plenē. t nō trāsciet i vacuū: fm q̄s dicit saluator Matth. v. Iota vnū aut
vn? apex nō preteribit a lege donec oīa fiāt &. a Et sctūs in oīb? ope. lu-
scis eni vt q̄s ēt ad sui gllaz ordinati: propter q̄s reo etiā infirmibus vt ca
ris. t vestro. t hmōi: dicunt sct co q̄ sūt ad obtinēdā cultū ordinate: alia aut
opa diuina sūt ad sui gllaz ordinata: fm q̄s dī Luce. xvi. Quicunq; propter
sanctipūā opar? t ope. t nō ppt sctūs in oīb? suis operib?. b Allevat dñs.
Hic p̄fit psal. docuit oēs gnāliter ad laudē dei. t b et biblicis cōter oīb? abi
bitis. t nō pmo oiera biblicia ad memoriā reducit. t? ppositū concludit dī:
Laudationē dñi. Circa pmū pmo tāgit oīa biblicia reducēdo a malis t
dicēs: Alleuat dñs oēs q̄ corruūtes: corrigētes in culpā sp parat? ē releuare
q̄nēs ē in scīs aliq̄ resultāt: fm q̄s dī Luce. i. Et dīdi manū meā t non
fuit q̄ aspiceret. t q̄ b sequ. q̄ parat? ē releuare a pena gehēne q̄ pro culpa
mortali debet. cōuertēs ad ī in pena tpali alios releuat sicut ps dr manū
se reuelauda. ti. Parat. xviii. q̄ē de captiuitate t carcere relevauit ad sūā
regnū. t illi de sō Iob t multis aliis quos tpaliter releuauit de miseriis
tñ nō ēt sic de o. bus etiā dilectis suis: vt patet in scīo martyrū? sed alle
uauit eos melius eos trāsferendo de miseria ptī ad gloriā celest. c Et
erigit oēs elisos. eodē modo exponatur: q̄ ēt repetitio eiusdē sentēcie sub
aliis verbis. Consequēter tangit diuina beneficia in bonis p̄mo ostendo

dicens:

Oculi. Aug. De iustitia latius agit: vt qui misericordē multū tardat
timeat? iustitie ēt vt sperāti latius corporaliter vel spūaliter nō sp eius
pantia ēt dicat. ñ in tpe opportuno: multē eis pertinax salutem ministrat.

Et tu dñe. Aug. Et si malicie ego q̄ patientia q̄ patie.
nō vt hō videbat q̄ petit ne audiā ñ dr. Petit eni apīa de angelo tuba
re vt auferāt ab eo vt non
acceptā? potet placito p
vel sibi q̄ tempus adipc
erat exercēde infirmitat.
Petit diabolum iterā
dā ipo t accepti ñ ad vā
nationē sui. Ppt cheri?
mori venerati t ēt mīi
gaudio in se tñformos aiū
pater ñ sieri pōt trāsitat a
me caligīe: t ñ nō acci
pere quod petere vide
batur alt: nō q̄s velo: q̄
quod tuo fidelissima deum
in omni tpore.

Aperis tu manū.
Aug. Et si non dat aliq̄
dando tñ opportune: dif
fero quātūmō aufero.

Iustus. Cal. Ipse
nolē iustitiā apīi vel ma
nifestē oīdat hic tam de
iustitia ēt. Die sunt dis
positiones t voluntates q̄
oēs intelligentiā ñ verberat.

Thus operibus.
Sciendū q̄ vic ad ipsa
sitonē petit: opera ad
effectū: hoc fm nos dicī
dātur. Sed apostolus ñ
etvelle quod facere quia
er eius voluntate res ha
bent ēt.

Prope est. Cal.
Propitius q̄ vb̄q; t ñ
d iustitia. Volūtatē.
Cal. t ñ d iustitia sumē

Custodit. Cal. Concludit de iustitia: equum ēt enim t diligētes cu
stodire t peccatores perdere.

Laudatiōē dñi. Cal. Expositio omnibus sequitur breuis conclu
sio: una concludit quod non potest explicari.

Alleluia. Cal. Hec ita q̄si musica salutaris tangē armonia celestia
que nō solum homines ñ etiam angelos delectat laudem dei exprimēs q̄ con
grue huic psalmo ascribit vbi vir iustus. Exhortat animā ad laudē dei: qui
ta a laudis adiuti velit nolit pertrahat ala. vñ. ā. Quare tristio es ala mea:
quare perturbas me. ñ ut auferat et perturbationē suggerit gaudiuz de spe: ñ
nō tre. Spa i deo q. a. c. Aug. hac spe erecta ala dei laudat ñ CXLV
Cas. Possumus q̄ oibus placit laudare nec in vanto oēs: t q̄ ac
quidcūq; consilio asserit se laudaturū ibi: vbi potuit plene. Secūdo alios

Nicolaus

dicens: a Oculi omniū in te sperāt dñe. p hoc autem q̄s subditur: Et
impleo oē aial &. patet q̄ hec scriptura nō loquit generaliter de omni cre
atura vt exponit aliq̄s ñ de creatura aiata ala sensibili cuiusmodi ēt hō
t aial brutū. ppter hominē facti. dicit igit: Oculi oīuz tu re sperāt dñe. q.
a deo expectāt pitionē victualiū: nō soluz homines ñ etiā bestie t aues: fm
quod dī Matth. vi. Cōsiderate volatilia celi &. t subdit: t pater vester ce
lestis pascit illa. b Et tu das illis escā in tē. op. aliq̄ etiā aialia sūt que
fm pātionē nature sue p magnā tpis spatium nō comedūt: ñ nutrimēto
pri? recepto virtūt sicut hirudinee nō comedūt in hyeme: ñ viuūt de alimē
to recepto in estate. vt dicit cōmentator albertus sup secundū de aiat: t de
pluribus alijs ponit exēpla. c Aperis tu manū tuā. p bonitat. diffusio-
nem d Et implēs &. aial ñ dñe. p. pueritiā reficiendo. e Justus
dñs in om. vijs suis. t. pcelle? suis cum sit ipsa regula iustitie t veritatis.
f Et sctūs in om. ope. suis. exponat sicut. ā. g Prope est dñs om. in
us. ēt. sed quia hoc ēt intelligentiā de ñdicter inuocantib? ñ ideo subdit
Omnib? inuocātib? ēt. vertitate. qui inuocātes ēt pie. t. de pmēdib? ad salu
tem. p se t pticulārer temp ab eo exaudiunt: tpe ēt debuit: ideo subditur:
h Voluntatē timentiū se. timore filiali q̄ ēt annexus charitati. i Fa
ciet qz talis supponit voluntatē sui diuine voluntati: sic fiunt viuina volū
tas implēt ista t sua. k Et deprecationē eoꝝ exaudiet. ñ sit pia pro se t
perseuerās ut precātē ēt. l Et saluos faciet eos. Saluet eterna et aliqñ
etiā tpaliter dicēti ēt. ā. m Custodit dñs om. viti. se. sicut amicos ca
rissimos in etuitate celesti colleādos. n Et oēs peccatores. in petō morta
li decedētes. o Collpsa. de petitione gehēne. p Laudationem. Hic
ex pōnis dñs. Hic concludit psalmista dñs ab eisdē laudandus.
t hmō incipit a triplo dicēs: Laudationē dñi loquet os mei. t hō alios
ad id inuitat. q Et benedicat omis caro. t. oia hō q frequēter in scriptura
exp̄mit fm q̄s dī. ā. psal. lxxvij. Et recordatus est q̄ caro sūt &. Deū

monet nō sperare in homine sic: Nolite confidere. Tertio ponit omnium
spem in omnipotentem ponendam ibi: Beatus.

Laudā ala mea. Aug. Quare q̄ a quo t qz hoc confitēt. Et dicit caro
confitēt: animaliū videt hoc esse verbū cum a motum t a organis fabricati
tuerint vari consilii. Caro ala inferior est ala.

Laudationes dñi loquatur os
meū: t benedicat omnis caro nō
mini sancto eius in seculum: t in
seculum seculi. Alleluia.

Aug. Ala. Hanc psal. p titulo ponit Alleluia ia. q̄ significat: Lau
date deū: ut dictū ēt. ā. Circa materiā huius psalmi sciendū est q̄
ex decursu veteris testamēti patet q̄ ḡdem filii israel plurimū habuerūt in
deo dī sunt eis gli. ad visibilēm deū deuio auxilio recurrerūt ad humanū:
malū fuit eis. vñ t sedechias ezechie. ihōdie. de admoto regis egypti. ioachaz
babilōis fuit capt? t crocciat? t diuinas hierlim destructa t ppis captiuat?
vt hī. iiij. Reg. x. ii. Paral. in fine: multa etiā alia exēpla poterat ad hoc ad
duci de scriptura si pp tecuitatē omnia ea ponerēt auctor: hui? ps. q̄ fm
h. b. ignecat. in b psal. declarauit q̄ nō de hoībus de deo ēt pdendū. Et
dicitur in textu pcedēti pmo psal. Laudat deū fm hui? ps. tam ā. q̄ dicit
dit ad ppositū dr: Hodie. Circa pmū dicit: Laudā ala mea pfim. q. p. nō
laudēt ēt labia mea tñ sicut illoz: de q̄b? dī Esa. xix. Ppls iste cx lio
t labijs suis glificat me cor aūt eoꝝ lōge ā me. v Laudabo deū in vita
mea. i. in vita pñti q̄diu durabit. x Psallā deo meo q̄diu fuero. i. in
futuro. Laus eni diuina nō tollit a vita p̄ncte ñ magis pficit. y Mitte
te. Hic pōt dedūci ad ppositū: t obtūdit mo q̄ ad pdēcta in hoc
p̄ fragilia. z q̄ pdēcta in deo ē explendā: ibi: Beatus cui. Circa pmū de
dr Nolite pdēe in pn. q̄ sūt principales t potētiores inter alios. t nō in eis
est pdēcta pdēcta in talib? multo min? in alijs: t subdit: a In ipsis
est pdēcta in quibus non est salus. id ēt non possunt seipsos saluare: quod
hominū in quibus non est salus. id ēt non possunt seipsos saluare: quod
statim declarat dicēs: a Exibit spūs eius. id ēt ala cuiuslibet bestie
egredit de corpore suū multis gratuitus suis. b Et reuertat terram.

In terram

Exibit ipsis. Cal. Potius mihi dat cotis prohibito a nocibus vt post
labores in mundo meritis tribuat.
Beatus vir. Cal. Cum pars vel dolor sola ipsum in aliquem po-
mundi sed et finis beatitudo et gloriatur ut frequenter sancta quadrat.
Aug. Memoria nostra docet qd salutis est. Ita quo ipse audi ru.

Qui dixit celū. Cal.
Quia tu solus[a] pote-
nam ipsa est in deo illos
bere mihi in quo debet
esse ipse. Ita christo: t b
vsq in finem p[ro]. oblati
deo oblato et per omnia

Johannes cum. Cal.
Psalm iacob. ic. fuit ad-
laudem et iacob facit illi
q[ui] videret adinventum
sunt illud. Videbo deus
fecit ps. nec videbo si hu-
dei adiutor. Ad cre tam
d[e] de iacob t illi vidi tria
t colloce alia genitus et
dolor. Dole p. Deus[b] vid[e]
deus iacob t adiutor ei[us]
Libr[o] per iacob ic. ille.

Domine. Cal. Ple
qui[d] aliud putas creatorē
vel t. ens mei cum.

Qui custodit. v.
Aug. christus q[ui] est veri-
tas cuius ipse mendax.

Facit iudi. dat escā
Cal. Hec duo ad iusti-
cia pertinet. christus iudet
vindicat pauperes p[ro]pter
nomen suum: t dat cibū
diligentibus se.

Iniuriā patiē-
tibus Aug. nō eis molestia
est tegritu: qō iure pa-
tris non est tristitia: vt qō
putant tristes: t fulgorati
alij: aliud ergo t pati in-
tristi: aliud fupportare.

Suppliciū qui iure quis patitur. Iniuria autē tari contraria est.

Dñs solvit. Cassio. Hoc ad abundantiā suauitatis.

Dñs erigit. Quos diabolus elidit dñs erigit.

Dñs diligit iust. Cal. Quos locat in eterna beatitudine.

Adūcas[a] pupillū t viduā. Aug. Omnis ecclesia gentis adoreti
cta est ad patres non carne: sed imitando filie. Pupilli sunt omnes in
peregrinatione quibus est absens pater. Et omnis fidelis anima est vidua
Paulo adiuncta, vade t magis patrem t sponsum deliderant: t hos protec-
git deus non vilus: sed deliberatus.

Nicolaus

a In terrā sua. vti habuit origine sm illā dñi filiam Dēli. iii. Donec re
sertatis in terrā de qua fluptus eiquita pulsis es t in pulueres reuerteris.
b In illa die. Cl separationis aie a corpe. c Perībit oēs cogitationes
cor. qz nō poterunt exequi quod facere propolauerant. Per vitra non est
intelligendum q homo nullo modo debeat de homine cōsidere: sed q nō
confidat in homine principaliter et offidentia vnius adiutorii de quo
debet principaliter confidere: consequenti ēo de homine inquantū est in
transitorium vel coadiutor spūus dei. d Beatus. Hic conlequēter ostē
dit q de deo principaliter confidentiā est: dicens: Beatus cuius dē iacob
adiutor cius: t in ipso nominat hic dē iacob q alterius patriarche quia
hic loquitur psalmista de confidentia in deo qui dixit iacob vt haberet cō
fidentiam in eo Deū. xlvi. Noli timere descendere in egyptum: t loquitur:
Ego descendam tecum illuc: t ego adducā te inde rursum[c]. e Spes
eius in dño deo ipsius. tanq in suo posteriore t saluatore. Cuius ratio cō
sequenter redditur, t primo ex diuina potestatecum dicitur: f Qui fe
cit celum t terram. c. t sic potest vbiq saluare quia eius potestas arripit
vbiq. Secundo ex diuina veritate que adimplet promissa: ideo subditur:
g Qui custodit veritatem in seculum. Tertio ex dei equitate est dicitur:
h Facit iudicium iniuriam patientibus. ecce vindicādo. Quarto ex dei
pietate cum dicitur: i Dat escam timentibus. suppleno defectum ni
mirum. k Dominus soluit compeditos. a carceribus liberando.
Dominus illuminat ceocos. vltra terminando. m Dominus erī
git elisos. claudos erigendo. vnde in hebreo t translatione Psalm. ha-
bent tradunt omnes. Per ista erā tria predicta subtiliter ingerit ronatio ex
facilitate alterius impedimēti. Quanto adducit nō ex diuina charitate: sed ex
n Dñs diligit iustos. qz ipse est regula iustitie t similitudo t ei dilectio
nis: t quia diuina charitas se extēdit penitus ad debitores imperitos per
fectos: ideo subdit: o Dñs custodit aduenas. qz a terrā natiuitatis sue
expulsus. p Pupillū. i. infantē matre carentē. q Et viduā. obtutā

Regnabit. Cal. Hoc est de magnificētia. Regnabit in nobis. cum
ceteris nostra erunt in eo firma: quod non modo.

Alleluia Aug. Hoc autem agit de laude dei vbi gaudia mentis lau-
dare colligentem tractat. Psalmus. CXLVI.

1 Laudate dñm. Cal. Primo offert quos colligat t admonet.
Deinde post probata q[ui]
fi adhuc hesitat t in-
bios increpat. ostendens
vel posse laudare omni
Cū facta humilia fu-
pernis.

Laudate dominū.
Aug. Hoc dicit omni-
bus gentibus. Et quid
quereremus quidnā lau
daremus: laudate cantā
tes illi cuius bonus ps.
Cassi. In laude dei ipse
actus est merces: quē et
in futuro erit. Iuste lau-
dandus quia officiat: sic
quia dispensationes israel
id est fidelium de toto mū
do: in fine secule congre-
gabit ad regnum. Et est
hic laus de facto mira-
bilibus.

Aug. Hoc est tota
merces laudantis. Ideo
laudate. quoniā bonum
est laudare. Ipsa enim
laus dei est nostra beati-
tudo. Et not andum q
non dixit quantum bo-
na est laus: sed vt laudā
modum apponeret dixit
quantum bonus est psal
mus: ipse enim psalmus
laus dei est: qui si nō la-
la voce in organo ma
nibus voci concordāti-
bus: per quod significa-
tur q[uo]d debent opera consonare: quoniā laus offare non debet ei[us] vo
ci laude intermissa: semper ergo laudat qui semper bene operat: qui male
agit blasphemat: hec laus perfecte in eterna gloria ad quam perducant nos
exercemur in hac laude bonor[um] operum.

Edificans hierusalem dominus. Aug. Tol accipit hierusalē
generalē ecclesiam cuius pars triumphauit in celis pars militat in terris.
Est eterna hierusalē in celis: vbi ciues angeli sunt t ad eam portinet omnis
populus israel: qui modo per peccatum peregrinus est. Domino illi qui
sunt in illa magna ciuitate electi gaudent: quibus spectaculum est ipse

De Ista

marsio. r Suscipiet. in sua cura t pietate. s Et vias peccatorū. i. perditos
tinquoy otra huiusmodi plonas spūales. t Dispdet. sicut frequēter fa
cit et ex diuino beneficio spūs. Et q: potestas dei est eterna: dicto in fine cō
cludit: v Regnabit dñs in sēla dē[us] tuus ps. Is enī sic dē[us] noīat locu-
tus vt hic spūliter deus tuus frāgit ibi fuit et pīl. suo cultui dedicatā: ibi enī mi-
sit spūs scūs sup apl̄os in signo visibili in die pēthecostes. y In genera
tione t generatione] alicia ta. i. laudate dei in oibus generationib[us] filij hoī
z ecclēsie. t sic terminat ps. i laudē dei a q incipit. Ps. CXLVI
1 Laudate dñm. Ille ps. in hebreo est sine titulo qz alicia ta ponit in
aliqb[us] titulis. p titulo huī ps. est de psal. precēti nisi dicat q alic
In ta ponit in pncipio huī ps. sic ciue titulus: vt nos habem[us]: Laudate
te dñm qm bonus est psal. vē. In hēb. hī Alicia ta qm bonus est psal. vē.
Et is hoc ille ps. pōt dici alleluiatice[a] qz apud hēb. nō solū ps. sed alīq
libri noīant ab eo qō ponit in pncipio: sicut liber genesis nolat apud he
breos vocabulo qō significat in pncipio: t codē mō alij libri moysi dēsolant a
suis pncipijs. Et is hoc ille ps. dī alleluiatice[a] qz incipit p alicia ta: vel psal
dic in duas partes. qz primo psal mista ad vel laudē nos inducit. b ad hoc nō
neo adducit: sic. Edificās hierlm. Circa primū dicit. Laudate dñm qm bo.
est psal. i. bonus ē psalite ad honorē diuini nois iō laudē: s Deo nro
sit iocūda t decora laudatio. i. pulcra et mētis t corpis iocūditate: Im il
lud ps. lxxxiii. Cor meū t caro mea exultauerūt in deū viuū. p deuotione
t nō p ostentatione. t et decore pulcre sīe puritate: qz nō est spectola laus i
ore peccātis Eccli. xv. a Edificans. Pōt ofer psal. adducit rōnes mouē
tes ad laudē. Primo ex beneficio facto ppio ibi: Edificat.
Secūdo ex diuino generaliter ibi: Percinit. Beneficia aūt facta sūt ibi: Qui
recolit. Et liberatio a captiuitate babylonica circa quā primo ostendit deū
nam potentia dicēs: Edificās hierlm dñs. i. p nemīa coadunat dēbit t
potestate reedificādi hierlm. b Dispersiones isr[a]l congregabit.
dei t vsum filium tolledo primo: t postea per ecclā t p nemīā. c Qui
sanat contritos corde. i. filios isr[a]l q erāt in amaritudine animi in babylone.

Et alligat

deus. Sed nos ab illa duitate peregrinamur peccato expulsi: ne ibi man
emus: t moliatur peregrinati ne illo redeamus. Sed respexit deus pe
regrinationē nostrā. Et ipse est. i. qui ędificat hierusalem i. sapiam partem
reliquit: t olim dispersos in christo collegit: qui pater missa ad captiuita-
tem nostra redimendā pro nō sanguinis.

Et alligat. Aug. A
similitudine medici. Frā
gitur a medico tonus vt
fiat postea rectus: sic pau
nim cor est displicet in
his que sibi deus: debet
frangi t contri vt diri-
gat. Quod si non potest
dirigari: vl frangi. t de
gregit: frangi inquā cō
fitendo: punitēdo: quod
significat pectorū tusio
vbi aūdi: Scindite corda
vestra. Ad hoc est dicit
cor: vt contriti dirigat t
sanet. Male enim erigit
quod nō primo per cōfi
tentes erigitur. Contere
ergo cor tuū: t dño alligat
contritiones. Pic
ronym. Quattuor samari
tanus ille qui descendē
bat a hierusalē in hierī
cho: qñ vidit vulneratū
facienē in itinere: colliga
uit vulnera ei[us]. Lector ō
hīs qui non obtruncant
cor[de] per Ezaiam: Nō
est malagma imponere:
neq oleū neq alligatura.
Alligamēta dei sūt
spalia sacramēta: quibus
interim p̄solationē habe
mus: q tāc dereliquerē cū
erit perfecta sanitas.

Qui numerat. Nō ē alco magnū ad ī[n]ayē stelle sīt ncralia in ec
clesia q lucēt iter puerpe. de qb[us] apīs: In medio nationū prauē et pueric
apparet tāq luminaria i mūdo. Talem ncrat dño i suos: q nouit dño q sīt
ei[us]. Sīgo ēo addūcat a fide spē t caritē interiora: nouit ille q nūcrat: q su
pa nūcq est, vel: Ad aliquā plicant sīt sup nūcq: q: ira pietas pītē ecclie pīcs
sīt q timuit sīnt i regno dei. Is. xp. am q nūcrat. Nouit enī dño q sīt ei[us].
Nūcrat: nota vocatiq: hoc nota scripta sīt i li[bro] vite: vt nouit: b i totā pa
tria. Qui posuit fines tuos: male vita dicet i fine: nō nouī vos: discipulo et
am: Nolite gaudē qz spūs vob subiciūt: s qz nota vīa scripta sīt in celo: q
sit p charitatē sine q t erta q ipse dona ad tpo tollit. Sicut dño air. Qui
hs vatē et t abūdabit. Et q nō hs ascēdet ab eo: hīt enī ejus pollicitatē: s
nō charitatē vtēdi. Et oībus eto no. vo. Cal. Vt t oēs nolit suo ñ
alien[a] vt astrologi q loue t venere nolant. Vt tryplex de lētag: cuiqp. p
pria donā natiui. oēs sī i familiaritatē t similitudē vñt q famūor[um] suor[um] nolā
nouit. Sapīe cuius nō ē nm. Aug. Ipsā mēsurā t nūcq t pōdē vñt
de[us] ola dispositi: nō pōt metiri vl nūcrare: vl appēdē. Sicut enī in sī
faple dī: Disposuit de[us] ola i nūcro mēsura t pōdē. i. i sapiaq t mēsura ol
rū modos pīgīt. Et nihil. i. oīno finis ipōs. Et pōdē ois rē ad stabilitatē
trahēs t nimīa t formāsī: eadēm ois ola diuersaq ola incōprehēsibilia
fūt. Cōsolemur q hūane voces regulāt hūane cogitatiōes ad incōprehēsibi
lia dei nūo se extēdat q̄si cōprehēdat[b] q̄si pticipatur[c] q̄tatiues oēi crimus
nec totū capiem[d]. Si[e] cui[f] rei pticipes erim[g]? q̄ pticipes erim[h]? cū pīcs
nō sint apō dēfinec p pres d'uidat. Quis q̄ capiet quō sint pticipes vni[i]
eni simplici eterne pīes. Nō puto aūt posse vidi q̄ videat. Cōtere q̄ infir-
mitatē q puenire via ad virilitatē cuius intelligētie nō ē nūer[k]. si i hac vi-

Nicolaus

a Et alligat pr Leoy. reducēdo eos ēt lectoia ad frā natiuitatē cor. i. ē
ca t lāgit vulnā sapiaz vicis: b Qui nūerat multitudinē stellaz. qz ip
est eas i certo nūero. c Et oīb[us] sic no. vo. nota est i sponē a ppetuis[a]
rey ipse aūt cognoscit vsq ad minima oēs virtutes t ppietates stellaz. ab
sūdit: d Et sapie et nō ē nūerus. qz infinita ē q̄titi ad cognitiōē nō
solū cognite facta t sūdā: sed i ēt possibilia sieri: sīl q̄titi ad modū cognitē
di est limitaz: qz claritas sue cognitiōis ē infinita q̄ cōprehēdit se t ola alia. e
circa t tangit dei mīas. c. f Euāgelista mī. do. i. filios isr[a]l de babylone
educto q̄ iter babylonios erāt bellāes t mīsceri nō reddebāt inimicis. p in
hostis. q Magn ad terrā. p cptā t dauid q. p magna parte babylo
nie pūlis occīsis et babylonē destruentibus q̄ facta est inhabitabilis
habebant vicini. ē. i. psal. cxix. h Percinite. Hic ofer adducit rōnes
vnde laudis et beneficio collat generalit. t primo ducat ad dei laudē. b. Pre
cinite dño in confessione. i. in laude eius. i Psallite deo nro in cy. q. d.
nō sīs ei ingratus vocis[k] sed audibil: et ordi musicis instrūis qb[us] vtebant le
uite dicens. Psallite. beneficio dñi ē deo gratū est vb: k Qui operit ce. mi. t
ad qd laudē: l Et parat ter. plu. vt faciat ad frugificatiō. p duciōē nō

fecularē intelligētā eius mīrantes vt fabulātes: occasiō obscure scripture
rū q facit nos vt curemur neq; vicissitudo motuū tristet. sic enī modi elect ut
ei nouitiō corrigat eque medicamēta q̄ medicinā. aliquāt quoq; medici
ca rigare t modificare et crede q te curat: ab q̄ hīas ignē qd incidi te non
iudicat. Crede ita debuisse. sīc vt dicit. Et ipse pīcans laudē te capiat. Ita
et nobis adorātes cum
fa sci. vide qd fregi. hodie
ama a p. ad terram. Quia
est. et esse mīe intelligen-
bilis scīe termīa de
bea temporis cepisti co
gnitor. Nec facit hic q
vocāt mīg. legit. amicis
nō dīt. Quia q magnus
est. pīcare ad intelligentia
t spūalia: sm[a] mīlentia
pulsem[b] facium[c] q. leg.
tur: incipiens ofio in
filencio: ic pueniet ad intl
ligentiā. ic imago dei et
similitudo.

Percante. Cal. Se
dētio ex pdur. qñ aduc
hostes terrent t vexāt:
ostendens vel posse intel
ligere. q̄ bona t nō lugu
bra. Et. vel intelligē vaticī
pātes. vt.

Qui oper
ruit. Cal. Memorat
opa p q̄ pīs ostēdit. Ad
b est. Qui ostēdit ea in scī
pturis volens vt eū habe
rēt scīa dei qd impīs dō instruxit sup aurea et
corda hoīuz: ac pcipientiz
de natiuitate filiozum. t
tūcis spūalis.

Sermonis dei. Pdicatiōis[a] q hoīs[b]
scrutāt. vel apīs qz: Mos
agit fermones vlos p ictā ppm. Vt feminile spūalia: t exemplit ab rōdine ēt
scīā t herbā. t palia. Aug. Dia est q̄ dauid ecclie a gentib[us] fūdā fuit.

Et pullis corui. Aug. Iudei q se solos iustos esse gloriabāt
pdicto. Et vere pīcs ut[i] corui. non ait nō sic romanos[a]: ut reste pulli cor
uoz dicimur t sum[us]. locutus nō fuerat: nos ero dimīti fuerām[b]. Cal.
Pulli corui dīr rece velatos. dīnctio etas ignē. t. Ecce
cadauerū: sic filij paganoz. hostes q̄ laudāt.

In tribus viri. In cō
posito habita pīs. t audacia. Per virū ēt audacē pīs. notat.

In tribus notat. locitos incōpositos. In tribus viri. Dei ēm alīs in
tabernaculis viri. i. in pfectis. hēbreoz. dīs. dicit. Et habita q nō ait
in tabernaculo vestri viri. p hoc designās audaciā hēbreoz. Et tabernacu[a]
la. Aug. Sunt ē tabernacula dei. i. ecclīa: q̄ de quadrato fabricat ibi sīnt
tabernacula pdicātū. Vbi pulli corui leuit. i. ecclia carēs pali honoz. ait:
Elegi abiect[a] esse in domo dei mei magis q̄ habitare i tabernaculis pcōtus.

Aug. nō est ē ecclia: facit sibi tabernacula in q̄ nō sit dīpliciti dei.

Sūp timē. ēū. t in eis q spe. Tieri spūs sīncti: qi nō valet timor
sine spe venie. Iudeo ēm timēs q̄ despīas tacio se suspēdit. Qui q timet dei
spērat. t. Leo pīcando ait ēū q spero i mīa ei[us] atq de eo ita pcare cauēas
vt de spāte desperio vt tibi dimittant. Alicia ta agga. pō. ille facit
amore future hierlm. Aggei t Zacharie dīs. in capitulis ait reparatiōē hie-
rusalē. ppīs auerūt. q̄ vt hierusalem q̄dā pōst. lxx. annos facta ēt. pōt vo
subditur et nouissimo tpe q̄ vti. vltimus agit. Psal. CXLVII
1 Aūda hierusalē. Cal. tot[us] ē psalmus potentia dei pdicat.

Primo dicit bona future hierusalem. Secundo dicit qm bona ē
donetur sanctis vltimus. Qui omittit.

De Ista

subdit: Qui pducit i mō. fe. t ber. f. ho. t q̄ vt velerat edidit v. m Qui
vat in. ei. tp. humāa dēr q̄ vnumēt[a] vt eq t mulis camēli t hmōi ai alia
q̄b[us] vtif hō t vectur[a] t agricultur[a] t hmōi. t sic trenaēchia q̄ sit eca thesy
alalia. caddē i. Fumit boius. Et q: de[us] hō loīd. pudia tibi alalibus. b ctā
alijs t aub[us]. nō dabit: n Et pullis corui. n. cū. pīc. ēm. Videt q̄ corui nō
misīt de cibū pull[us] suis donec videāt eos integrēt plumis q̄ illi recogūtur
eoo tāq suos: t alīq̄ blanc plumas ingrat mutāt rore celesti: t sic dr a
deo nutriri p̄ā q̄ vt: o Innocl. xii. ā t intelligētā q̄ ista locutio dr
p aliquā recognitiōz t pull cornīt: t q̄ vna q̄ ero p appetitū malē tūnt
ad sua pcreādā: t sic vīs inocare deū a q̄ recipit cib pīcula t oē. bonum.
p nō i fot. cg. ā ē i cgitb[us] de sua fortitudīe. pēdēb[us] magī q̄ de deo. q
Velocitatē ha. i. nō placēt ei. r Nec i ti. vi. ā ē i pdātē i suo robore
pēdēb[us] magī q̄ i deo. s Delpla. est ēt. q. talēs frequēter vebūtāt a pau
cis t male armatis: ita q victoria magī appet facta virtute dīna q̄ humā
pp eos fūdīt t Delpacīt ē de su. ti. ca. t nō ā pēdīt. s i hoīe. t virtutē
v Et i eis q spe. ta. mī. e. q. ā plumis. s sua iustitia: s dei misīa nō ratiē
fructu dat victoria. Is tīnt paucis q̄ī lernea: t ā hīs exēpta mīta i illos
Reg. Judith. t alīs adhibeo. q̄ pter vocatiē omnes. q̄ illi sūt noīa.

Laudate

Laudate dominum. Hoc pſl. pmittit

Nicolaus

Laudate dominum. Hoc pſl. pmittit Pſal. CXLVII.

Laudate dominum quia bonus est psalmus: sit deo nostro iocunda: decora laus. Hierusalem dominus: dispersiones israel congregabit. Qui sanat contritos corde: et alligat contritiones eorum. Qui numerat multitudinem stellarum: et omnibus eis nomina vocat. Magnus dominus noster: et magna virtus eius: et sapientie eius non est numerus. Suscipiens mansuetos dominus: humilians autem peccatores usque in terram. Exordite domino in confessione: psallite deo nostro in cithara. Qui operit celum nubibus: et parat terre pluuiam. Qui producit montibus fenum: et herbam seruituti hominum. Qui dat iumentis escam ipsorum: et pullis corui inuocantibus eum. Non in fortitudine equi voluntatem habebit: nec in tibiis viri complacebit ei. Beneplacitum est dominus timentibus eum: et in eis qui sperant super misericordia eius. Lauda hierusalem dominum: lauda deum tuum syon. Quoniam confortauit seras portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem: et adipe frumenti satiat te. Qui emittit eloquium suum terre: velociter currit sermo eius. Qui dat niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit. Mittit crystallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit? Emittet verbum suum et liquefaciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annunciat verbum suum iacob: iustitias et iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis.

Laudate dominum. Ecclesia ad gentes conuersa: et ad populum iudaicum: qui primo fuerat dominus cognitus: ut ipsi quoque laudent dominum inuitat. Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Laudate dominum. Augustinus. Ad litteram spargit deus nivem sicut lanam: ne bullas sicut cinerem spargat. Abit crystallus sua sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit. Emittet verbum suum et liquefaciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annunciat verbum suum iacob: iustitias et iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis.

Laudate dominum. Augustinus. Ad litteram spargit deus nivem sicut lanam: ne bullas sicut cinerem spargat. Abit crystallus sua sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit. Emittet verbum suum et liquefaciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annunciat verbum suum iacob: iustitias et iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis.

Laudate dominum. Ecclesia ad gentes conuersa: et ad populum iudaicum: qui primo fuerat dominus cognitus: ut ipsi quoque laudent dominum inuitat. Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Laudate dominum. Augustinus. Ad litteram spargit deus nivem sicut lanam: ne bullas sicut cinerem spargat. Abit crystallus sua sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit. Emittet verbum suum et liquefaciet ea: flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annunciat verbum suum iacob: iustitias et iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis.

Laudate dominum. Ecclesia ad gentes conuersa: et ad populum iudaicum: qui primo fuerat dominus cognitus: ut ipsi quoque laudent dominum inuitat. Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Laudate dominum de celis. Hoc pſl. pmittit Pſal. CXLVIII.

Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Laudate dominum de celis. Hoc pſl. pmittit Pſal. CXLVIII.

Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Laudate dominum de celis. Hoc pſl. pmittit Pſal. CXLVIII.

Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum: et aque que super celos sunt laudent nomen domini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra: dracones et omnes abyssi. Ignis, grando, nix, glacies: spiritus procellarum: que faciunt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate. Reges terre et omnes populi: principes et iudices terre. Juuenes et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltauit nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel: populo appropinquanti sibi. Alleluia.

[illegible] laudat et alleluia cantat. Confessio [illegible] super celum et terram [illegible]

Exaltavit cornu. [illegible] Primus. Ista [illegible]

ros terre. Iuvenes et virgines senes cum iunioribus laudent nomen domini: quia exaltatum est nomen eius solius. Confessio eius super celum et terram: et exaltavit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis israel populo appropinquanti sibi. Alleluia.

CXLIX.

Cantate domino canticum novum: laus eius in ecclesia sanctorum. Letetur israel in eo qui fecit eum: et filie syon exultent in rege suo. Laudent nomen eius in choro: in tympano et psalterio psallant ei. Quia beneplacitum est domino in populo suo: et exaltavit mansuetos in salute. Exultabunt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis. Exultationes dei in gutture eorum:

CXLIX. Cantate dno. Cas. [illegible]

[illegible] Exultabunt Canticum novum. Aug. Qui vult cantare hoc canticum diligat eterna [illegible] Novus homo novum cantat de spiritualibus. Canticum pacis canticum charitatis [illegible] non novum canticum non cantat.

Laus eius in ecclesia. Hic vbi et a quibus cantari debeat hoc canticum determinat. In rege suo. Id est in christo qui est rex et sacerdos. Aug. [illegible] pugnavit pro nobis de cruce diabolum vincens: et sacerdos se pro nobis obtulit [illegible] in hominibus quod pro eis offerret. In choro. Cas. [illegible] Exultabunt. Cas. Secunda pars [illegible] de gaudiis sanctorum [illegible] Gloria. Cas. [illegible] vitam eternam. Fatuus extra in fabulis hominum letatur [illegible] bona qui dedit. Exultationes dei. Cas. Virtus dei et potentia predicatur in gloria sanctorum. In cubilibus, in diversis mansionibus est gloria sanctorum. De quibus dominus: In domo patris mei mansiones multe sunt. In gutture qui in corde et in lingua non desinunt laudare eum a quo eterna habent.

Nicolaus

[illegible] fuit instituti a regibus et principibus ad terminandum causas. Consequenter [illegible] Iuvenes et virgines et cetera. a Laudent. Hic incipit versus in hebreo et in translatione Hiero. [illegible] Prima accipitur ex [illegible] Quia exaltatum est nomen eius solius [illegible] Confessio eius [illegible] Super celum et terram. [illegible] Exaltavit cornu populi sui [illegible] incarnatione [illegible] Anna [illegible] hymnus omnibus sanctis eius. [illegible] Populo appropinquanti sibi. [illegible] fuit de populo illo.

Psalmus. CXLIX.

c Cantate dno canticum novum. Huic psal. in hebreo et in translatione Hiero. ponitur pro titulo: Alleluia. et per hoc designatur quod est quedam laus divina [illegible] Ad faciendam vindictam in nationibus et cetera. [illegible] ad hoc non adducit nisi: Quia beneplacitum est. Circa primum dicit psalmista:

de lyra

Cantate dno canticum novum: pro novo beneficio fidelibus affuturo. k Laus eius in ecclesia sanctorum [illegible] l Letetur israel [illegible] m Et filie syon. [illegible] n In rege suo. i. in christo qui in iudicio apparebit in regia maiestate [illegible] o Laudent nomen eius in choro. i. in societate [illegible] p In tympano et psalterio psallant ei [illegible] q Quia beneplacitum. Hic adducit ratio laudandi deum. Circa quod sciendum quod licet adventus christi ad iudicium futurus sit valde terribilis iniustis [illegible] Quia beneplacitum est domino in populo suo [illegible] r Et exaltavit mansuetos in salutem [illegible] s Exultabunt sancti in gloria. quia post iudicium sancti erunt gloriosi in anima et corpore [illegible] t Letabuntur in cubilibus suis. quia cubile est locus quietis. Et dicitur in plurali cubilibus pro diversis glorie gradibus seu mansionibus [illegible] ideo subditur: v Exultationes dei in gutture eorum. quia laus vocalis incipit a gutture et arteria.

Et gladii

Gladii potestatem verbi dei accipimus [illegible] sanctis eius.

[illegible] Aug. Exultationes dei in gutture [illegible] Ad alligandos reges [illegible]

et gladii ancipites in manibus eorum. Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis. Ad alligandos reges eorum in compedibus: et nobiles eorum in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius. Alleluia. CL.

Laudate dominum in sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eum in psalterio et cythara. Laudate eum in tympano et choro: laudate eum in cordis et organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: lau[illegible]

[illegible] nobilitatem in christo. [illegible] Aug. [illegible] ad illicita.

Iudicium conscriptum. Aug. A patribus sanctis [illegible] sic exultat in gloria [illegible] canticum novum. Sic dicit alleluia [illegible]

Alleluia. Cas. [illegible] tertius eorum qui sine [illegible] in quo [illegible] ut laudetur [illegible] deposita fragilitate sue imagini [illegible] abundantia.

CL.

Laudate. Do. Cas. De laude dei in sanctis eius [illegible] Laudate eum in firmamento. Aug. [illegible] In psalterio et cythara [illegible]

[illegible] Tuba [illegible] In cordis et organo. Cas. [illegible] In cymbalis benesonantibus. Cas. [illegible] Aug. Tria sunt genera sonorum [illegible] Quod valet [illegible]

Nicolaus

a Et gladii ancipites idest ex utraque parte scindentes. b In manibus eorum ad faciendam vindictam et cetera. per hoc intelligitur constantia sanctorum et potentia in extremo iudicio contra illos qui iniuste oppresserunt eos in hoc mundo secundum quod dicitur Sap. v. Tunc stabunt iusti in magna constantia adversus eos qui se angustiaverunt et cetera. [illegible] ad angelos sanctos qui erunt executores divini iudicii [illegible] secundum quod dicitur Mathei. xiii. Exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum et mittent eos in caminum ignis [illegible] Ad alligandos reges eorum et cetera. c Ut faciant in eis iudicium conscriptum [illegible] d Gloria hec est omnibus sanctis eius [illegible]

Psal. CL.

c Laudate dominum in sanctis eius. Huic ps. premittitur talis titulus in hebreo et in translatione Hiero. Alleluia. ad designandum quod psalmus iste est quedam invitatio ad laudem dei [illegible] Primum est laudationis locus cum dicitur: Laudate dominum in sanctis eius [illegible]

de lyra

[illegible] f Laudate eum in firmamento virtutis eius [illegible] g Laudate eum. Hic ponitur secundum scilicet ipsius dei laudandi magnificus [illegible] h In virtutibus eius [illegible] i Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius [illegible] k Laudate eum. Hic consequenter ponitur tertium scilicet laudationis modus [illegible] l Et choro. [illegible] m Laudate eum in cordis [illegible]

Omnis

[illegible]

date eũ in cymbalis iubilatõis õis spũs laudet dñm. Allelu ia

Liber hymnorũ siue soliloquiorum dauid finit.

[illegible]

Cõfitebor tibi domine Esaie xii.
Ego dixi Esaie xxxviii.
Exultauit cor meũ. primo regũ ii. capi°.
Cantemus domino. Exodi xv.
Domine audiui Abacuc iii.
Audite celi Deuteronomij xxxii.
Benedictus dñs deus israel Luce i.
Magnificat aĩa mea dñm Luce i.
Nunc dimittis. Luce ii.
Dñe miserere nostri Esaie xxxiii.

Cantica in his locis require.

Liber hymnorũ siue soliloquiorũ dauid finit.

Nicolaus

a Omnis spũs laudet dominũ. [illegible]

De lyra

[illegible]

Finit postilla super librũ psalmorũ edita a fratre Nicolao de lyra ex ordine minorũ sacre theologie doctore excellentissimo.

Expositio fratris Britonis

Incipit expositio fratris britonis ordinis minorũ super prologũ triũ librorum Salomonis.

Iungat epistola &c. Hũc prologũ fecit Hieronymus [illegible]

Epistola sancti Hieronymi presbyteri ad Chromatiũ & Heliodorũ epõs: de libris Salomõis.

Iungat epistola quos iungit sacerdotiũ: imo chartã non diuidat: quos xpi nectit amor. Cõmentarios in osee: amos: & zachariam: malachiam quoq3 poscitis. Scripsissem si licuisset p̃re valitudine. Mittitis solatia sumptuũ: notarios nr̃os et librarios sustẽtatis: vt vobis potissimũ nostrũ desudet ingeniũ. Et ecce ex latere frequẽs turba: diuersa poscentiũ: quasi aut equũ sit me võbis esurientibus & alijs laborare: aut in ratiõe dati & accepti: cuiq3 p̃ter vos obnoxius sim. Itaq3 lõga egrotatiõe fractus: ne penitus hoc anno reticerẽ & apud vos mutus essem: tridui opus nomini vr̃o cõsecraui: interp̃tationẽ videlicet triũ salomõis voluminũ: masloth qđ hebrei parabolas: vulgata aũt editio prouerbia vocat: coheleth: grece ecclesiasten: latine cõcionatorẽ possumus dicere: sirasirim: qđ in lingua nr̃a vertit̃ canticũ canticorũ. Fert & panarethos: iesu filij sirach liber: & alius pseudographus: qui sapientia salomonis inscribitur. Quorũ priorem

[illegible]

n Coheleth hebraice: quod volumen possumus dicere ecclesiasten &c. [illegible]

p Canticũ canticorum. [illegible]

q Panarethos. [illegible]

r Filij syrach. [illegible]

s Pseudographus. id est falso inscriptus [illegible]

Expositio fratris Nicolai [illegible]

[illegible]

hebraicū reperi nō ecclesiasticū
vt apd latinos: sꝫ parabolas ꝓ
notātꝫ. Cui iūcti erāt ecclesiastes
ꝛ cantici canticoꝝ vt similitudi
nē salomonis nō soluꝫ numero
libroꝝ sed etiā materiaꝝ genere
coequaret. Scd's apud hebreos
nusq̄ est: q̄ ꝛ ipse stilus grecam
eloquētiā redolet: ꝛ nōnulli scri
ptoꝝ veterū: hūc esse iudei phi
lonis affirmāt. Sicut ergo iudith
ꝛ tobie ꝛ machabeoꝝ libros: le
git quidē eos ecclesia: sꝫ inter ca
nonicas scripturas nō recipit: sic
ꝛ hec duo volumina legat ad edi
ficationē plebis: non ad auctori
tatē ecclesiasticoꝝ dogmatū con
firmandā. Sicui sanē septuagin
ta interptū magis editio placet:
hꝫ eā a nobis olim emēdatam.
Neqꝫ eni noua sic cudimus: vt
vetera destruamus. Et tñ cū di
ligētissime legerit sciāt magis no
stra scripta intelligi: q̄ nō in ter
tiū vas trāsfusa coacuerint: sed
stātī de plō purissime cōmēdata
testē suū saporē seruauerint.

Epistola sci hieronymi finit.

[illegible]

Incipit prologus in libros eosdem.

t Ribus nominibus vocatus fuisse salomo
nem scripture manifestissime docent. Pa
cificum. i. salomonē: ꝛ ididia: hoc est dilectū
dñi: ꝛ quod nūc dicit coeleth. i. ecclesiastē.
Ecclesiastes aūt greco sermone est appella
tus: q̄ cetū. i. ecclesiā congregat: quē nos nūcupare pos
sumus concionatorē: eo q̄ loquatur ad populū: ꝛ sermo
eius nō specialiter ad vnū: sed ad vniuersos dirigat ge
neraliter. Porro pacificus ꝛ dilectus dñi: ab eo q̄ re
gno eius pax fuerit: ꝛ eū dñs dilexerit appellatus est.
Nā ꝛ psal. xliiij. ꝛ lxxi. dilecti ꝛ pacifici titulo pnotant.
Qui tñ etsi ad ꝓphetā christi ecclesieqꝫ ptinētes: felicita
tem ꝛ vires salomonis excedūt: tñ scdm hystoriā super
salomonē scripti sunt. Itaqꝫ iuxta numeꝝ vocabuloꝝ:
tria volumina edidit: puerbia: ecclesiasten: canticū can
ticoꝝ. In puerbijs paruulū docēs: ꝛ quasi de officijs
ꝑ sententias erudiēs. Unde ꝛ ad filiū sermo crebro repe
titur. In ecclesiastē vo mature virū etatis instituens: ne
quicq̄ in mūdi rebus putet esse ppetuū: sꝫ caduca ꝛ bre
uia vniuersa que cernimus. Ad extremū iam ꝯsumatū
virū ꝛ calcato seculo ꝑparatū: in canticis canticoꝝ spon
se iūgit amplexibus. Nisi eni prius reliquerimus vitia
ꝛ pōpis seculi renunciātes: expeditos nos ad aduentū
ꝑparauimus nō possumus cantare canticū canticoꝝ.
Sed ꝛ hoc diligētius attendēdum: tres libros auctorē
diuersos esse intitulatos. In puerbijs eniꝫ notātur: ꝓ
uerbia salomonis filij dauid regis israel. In ecclesiastē
vo verba ecclesiastes filij dauid regis hierusalē. Sup
fluū quippe est israel hic q̄ male in grecis ꝛ latinis co
dicibus inuenit. In cantico autē canticoꝝ nec filius da
uid nec rex israel siue hierusalē pscribitur: sꝫ tñ canticū
canticoꝝ salomonis. Sicut enim puerbia ꝛ rudis insti
tutio ad duodecim tribus ꝛ ad totū ptinet israel: ꝛ quō
cōtēptus mūdi nō nisi metropolitis ꝯuenit: hoc est ha
bitatoribus hierusalē: Ita canticū canticoꝝ ad eos ꝑ
prie ptinet qui tñ supna desiderant. Ad incipiētes: ꝛ pa
terna dignitas: ꝛ regni ꝓprij merito vēdicatur auctori
tas. Ad pfectos vo vbi nō timor eruditur, sed amor
proprium nomen sufficit. ꝛ equalis magister est ꝛ nesciat
esse se regem. Que omnia referuntur ad christum.

Incipit alius prologus.

t Res libros salomōis. i. puerbia: ecclesiastē:
ꝛ canticū canticoꝝ: veteri. lxx. interptū au
ctoritati reddidi vel antepositis lineis: sup
flua queqꝫ designās: vel stellis titulo ꝑno
tatis: ea q̄ minus habebant interserēs: vt plenius pau
la ꝛ eustochiū cognoscatis: qd in libris nr̄is minus sit:
qd vero redūdet. Necnō etiā illa q̄ impiti trāslatores ma
le in linguā nostrā de greco sermōe verterāt oblitterās
et antiquās curiosissima veritate correxi. Et vbi ꝑposte
ro ordine atqꝫ peruerso sniaꝝ fuerat lumē ereptū: suis lo
cis restituēs feci intelligi qd latebat. Porro in eo libro
(q a plerisqꝫ sapia salo. iscribit:) ꝛ i ecclesiastico (quem
eē iesu filij sirach null' ignorat) calamū tēparui: tm̄mō
canōicas scpturas vobis emēdare desiderās: ꝛ studiū
meū certis magis q̄ dubijs cōmēdare. Jō greco ꝛ he
breo ꝑfatiūcula vtraqꝫ i libro ꝑmissa ē: q: nōnulla de
greco sꝫ ad illuminationē sensus ꝛ legentis edificationē
vel inserta hebraice translationi: vel extrinsecus iuncta
sunt. Et iccirco qui legis semper peregrina memento.

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra sup puerbia salomōis i-
cipit feliciter. ꝛ primo eiusdē pfatio.

Ecce descripsi eas tibi tripliciter. puerb. xxij. [illegible]

[illegible]

Finit postilla.

Incipit liber prouerbioꝝ Salomonis. C I.

Parabole salo. Notādū q̄ vulgata editio parabolas q̄ hebraice masloth [illegible]

[illegible]

Incipit liber prouerbioꝝ Salo
monis C. I.

P Arabole sa
lomōnis filij
dauid regis isrl
ad sciendam
sapientiā ꝛ disciplinā ad intel-

Nico. de lyra. C. I.

[illegible]

ligenda verbū prudentie: z iusticiā z iudicium: z equitatē. Et dēt parvulis astutia: z adolescenti scientiā z intellectum.

Audiens sapiēs sapientior erit: z intelligēs gubernacula possidebit. Animadvertet parabolā z interpretationē: verba sapientium z enigmata eorum. Timor domini principium sapientie. Sapientiā autē z doctrinā stulti despiciūt.

Audi fili mi disciplinā patris tui: z ne dimittas legē matris tue: vt addatur gratia capiti tuo: z torques collo tuo. Fili mi si te lactauerit peccatores: ne acquiescas eis. Si dixerit: veni nobiscū insidiemur sanguini: occidamus frustrā deglutiamus eos sicut infernus viuentem z integrum qui descendentes in lacum. Omnem preciosā substantiā reperiemus implebimus domos nostras spolijs. Sortē mitte nobiscum: marsupium sit vnum omniū nostrū. Fili mi ne ambules cū eis. Prohibe pedem tuū a semitis eorū.

De lyra

Ad verba notabilia Salomonis diuersis temporibus ab eo prolata: postea recollecta sunt modo sapiadicto absq; ordine artificiali: sicut dictum fuit de libro psalmorum: propter quod de diuisione parum est curandum. Igitur in prima parte dicitur: Timor domini principium sapientie. timor enim constituitur sapientie. o Sapientiam autē doctrinam stulti despiciunt. quia sola bona sensibilia attendunt: z vt brutalitar vivunt ea concupiscunt. Ideo subditur: p Audi fili mi disciplinam patris tui. Id est ipsius dei: vt dicit Rab. Salo. quia pater est omnium per creationem: z iustorum specialiter per gratie adeptionem. q Et ne dimittas legem matris tue. Id est ecclesie que a primo abel iusto incepit vt dicit Gregorius omel. vii. r Vt addatur grata capiti tuo. Id est corona gratiosa regalis: vel mitra pontificalis: que sapientum capitibus debent imponi. s Et torques collo tuo. Ad quatuor enim sapientes vtebantur torque aureo in signum sapientie: eo q ei ornamentum prestabat: z quia per sapientiam ornatur iustitiae. Ideo subditur: t Fili mi si te lactauerint peccatores. verbis dulcibus ad malum te trahere: volentes. u Ne acquiescas eis. id est magis resistas. x Si dixerint veni nobiscum. promittendo tibi fidelem societatem vsq; ad mortem. y In fidelitate sanguinis. quia per istam viam citius possumus vitari q̄ per alias. z Abscondamus tendiculas. id est decipiendum laqueos.

a Contra insontem. id est innocentem vel ignorantem. b Frustra. id est sine causa. c Deglutiamus eum &c. id est tactum nostrum intra eū occultum z opertum: sicut illud quod deglutitū in infernum ita in lacū profundum. d Omnem preciosam substantiam reperimus in domo eius. e Implebimus domos nostras spolijs. Loquitur ex ore rapt
f Sortem mitte nobiscū. i. cōsentiendo q̄ æqualiter sit vnū olim nostrum. i. ea sint cōmunia: ita q̄ inter nos equaliter vtamur. h Fili mi ne ambules cū eis &c. id est cōsentiendo eorum operibus malignis &c.

Pedes enim illorum ad malum currūt z festinant vt effundant sanguinē. Frustra aūt iacta rete ante oculos pennatorum. Ipsi quoq; contra sanguinem suū insidiantur: z moliūtur fraudes cōtra animas suas. Sic semite omnis auaritiae possidentis rapiūt animas insidiantium sibi. Sapientia foras predicat. in plateis dat vocem suā. In capite turbarū clamitat In foribus portarū vrbis: in ore suo verba sua. Quousq; parvuli diligitis infantiā: z stulti ea que sibi

Sapiēcia. i. ipse loquitur scola. i. in hac palaz vt relicta infantia sint parvuli malicia.

Forte. Atque post resurrectionē. q. milia ihc p apl̄os sapiam declarabat. ait. n. paucis millibus vultum patebat. Ubi: Nomini viperino vilio nē bonus: nisi ma b.a.m.re. Et perdidi tua magis optime offendebat impiger ea prophetia. Non audiet aliquis vocem eius in platea.

In plateis d.v.f. Que ante paucos docuerat manifeste replicabat illi. Que vico vobis in tenebris dicite in lu. In foribus porta vr. Urbis vbi ecclesia z vtroq; pplo adunata cuius portar fuero pdicatores q̄ in eā introducit. In his vbi ea, pterebat, cum in aplis loquebat. c quas vr. Ab apertinēti ḡnis eius q̄ in me loquar ihc. Uel forte synagoge maiores si in ḡnes sapia disputabit eā p aplos loquēs legis perceptis

Nicolaus

a Pedes eni illorum &c. z pater littera. b Frustra autē iacitur rhete ante oculos pennatorum. id est ante aues acute videntes periculum: vtilis eis per volatum. per rhete hoc intelligitur corporis predicta malignantium frustra proponitur sapientibus qui sunt oculati ad videndum seq̄ntia malum z per virtutem sunt pennati ad euitandum. c Isti quoq; f. receptores malignī petūt ꝫ sanguine suū insidiant: q; frequēter in suis malis capiunt z iugulant: vt ps̄ de latronib⁹ z homicidis. d Et moliunt fraudes cōtra alias suas. q; p talia merēt mortē gehēne. e Sic semite olē auari. i. cogitatōes et̄ z machinatiōes ad rapiēdū alienum. f Alias possidētius. i. bona aliena. g Rapiunt. ad infernū. h Sapiēcia. i. ipse loquitur scola. i. in lucis palaz. p pphetas z doctores. k In plateis dat vocē suā &c. q̄ bonū sanū doctrinā docent in locis publicis: sicut ecclesiarū habentes malā doctrinā z suspectā docēt in locis occultis: Jo. iii. ca. Qui male agit odit lucē z nō venit ad lucē ne arguantur opa eius. q. aūt facit veritatē venit ad lucē: vt manifestētur opa eius: q; in deo sunt facta. l In festiuo postarū vbis predicat verba sua hoc dicitur q; antiquitus iudices z sapientes eis assistēs habebāt locū in portis vrbis: vt ocūs ibi intrantes &c. ei⁹ aūt haberēt ad eos facil⁹ accessum z ibi facilē correctionē adhibēdā. ō subditur: m Usquequo parvuli. filij. i. nō corpore. n Diligitis infantiā. i. insolentiā. o Et stulti ea q̄ sibi sunt nocia capiēt. i. bona delectabilia: sicut tenta alibi. p Et

Nicolaus

mortuus bibantur. a Ad intelligēda verba prudentie. que dicuntur in ecclia. b Et sustinētiā traditionē doctrine in ecclia⁹ fidelitas grāmaticalogica: z ōnēs. c In his quātū ad habitū. d Et iudicium. q̄tū ad examinandū q; iudicii est circuitio iusticie. z hec duo pertinent ad maiores. e Et equitatē. q̄tū ad popularēs q; ꝫ boni mōlationē iudi debent inter se equitatē seruare. f Ut detur parvulis. i. simplicibus adeptionē predictorum. g Astuta. in malis cautēla. h Et adolescenti scia z intellectus. ad⁹ intellectus ꝑtic cognitio principiorum figa obiectionē tā in speculabilib⁹ q̄ in agibilibus. Q̄ si ēo ad secundū sic vt sapientes efficiantur sapientiores subditur: i Audiens sapiēs sapientior erit. q; in his que prius scibat magis proficiat. z ex hoc aliqua ti p parent ne nouo sit q̄ eius sapientia imīuat. z extollat augetur. k Et intelligens gubernacula possidebit. q; nō solum sciet se regere sed intellectum. m Uerba sapientū z enigmata eor. Loquuntur cui sapiē alīqūdo enigmatice: vt occultentur ignorātie eorū beneficia z aperiāt mentis fiducia. n Timor domini. Hic incipit tractatus primo colligendo ea que ab aliquibus dicta et facta vtiente adhuc salomone z de pace regni eius. propter q̄ videt magis ordinata. z magis pōt ibi vbi o reperi q̄ in aliis tractib⁹ siquentibus. Et dividitur in duas ꝑtes. quia primo ponitur doctrina per modum familiarem seu domesticum. secundo per modum magis legalem z politicum. i. ca. viii. Prima in duas. quia prima docet a culpis fugiendum. secundo quibus sit adhereudum. i. iii. Prima adhuc in duas. quia primo docet vitare rapinam z auaritiā. secundo idolatriam. ca ii. Prima adhuc in duas. quia primo docet vitare rapinam z auaritiā. portatum modo familiari sicut pater docet filium. secundo modo magis communificat tradit vel docet totū populum. ibi: Sapientia foras predicat. Videtur tamen q; in toto libro non bene potest inuenire artificialis diuisio: quia non est liber ordinate conscriptus. vt supra dictum est:

rificos: z facem duten ad eā ex sua vocatione. ita vt sicut facies attendit ea que sunt dorsi obediens fiet. Ubi supra: Si ergo i carne viuitis vt mi racula facitis. q̄ spiritu⁹ autē mortificauerit q; mores peruersos corrigit z vitiosos q; pecca. Conuertimi z. Et apl̄s ipsum querit ad veniam z reformationem mentis conuerti.

Spūm. i. vindictam. Ubi. Abeūt spiritū suū z cooperiat eos mare. Et in ps. Ubi inspice flamē tuū pestis z spiritū tu⁹ ire dei z exacerbatio.

Deliperitis. Uerbis scribe z pharisei. vi.

Desperantes qui nō curant de bono iudicatus est.

Contēnit. inopia. Ubi dicitur q̄ nō vltra spes est.

Ego quoq; Verbis. Ecclesiastici. i. psalmi. Quia bonū est in celo inuocare eum. z n. fabulamina. eos. Nam q; bucc. aut nulla irridet ar. vel fabulamur. sed sic vis deligna⁹ qui nobis apostolis qua fecimus sapiēcia nihil contra eos inducis actuum. nisi q̄ permittat. q; omnia ea rum vobis enarranda. esse ieo q̄ntum pōt publicum per orbem tu rarum volumus. Hoc superbiam cum crimen cum marimē valere cum spiritum: quasi nihilum contumaciam.

Quod cupiebas &c. Timuisse dicitur sic dimittimus eum. sic omnes credunt in eum z

De lyra

sunt nocia capiēnt: z spūdātēs euangelium z studet. z nullus obligere infantem sed cauere.

odibūt scientiam. Cōuertimini per apostolicum q̄ ipsum videbant.

ad correctionem meā. En proferam vobis spiritum meū z osteā quātenus per illuminem vestre cordis. z venire ad me omnes qui laborat q.

dā verba mea. Quia vocaui z renō fuit q; respiceret. Desperistis mei tanq; impossibile esset. omne cōsilium meū: z increpationes meas neglexistis. Ego quoq; i interitu vro ridebo z illusannabo cū vobis qō timebatis

aduenerit. Cū irruerit repentina calamitas: z interitus quasi tempestas igruerit. Quādo venerit sup vos tribulatio z angustia. Tunc inuocabūt me: z non exaū

venient romani z tollet nostrum locū z gentē.

Cū irruerit &c. Cali. Obstinatē pertin fabuli z cupiunt ad nouitatē fumitic a romanis facti dicit. De qua Dideno ciuitate sicut super cas.

Quando venerit su. v. Potest hoc tex exercitio sapientie &c. omnibus repetitis generaliter accipi q̄ in tē iudicii clamant. ad dominum famam regni sint aperti postulantes nec audiunt. Ubi cui legi manē cū surgit z non inuenient me. Compus iudicij significat que alij in vitā alij in opprobrium refulgent simpiternum.

Tribulatio z an. Sancti cum expatiantur spe certa salutis in ce & diuine. Ubi ꝓpheta. Cum inuocat eum. m. s. i. m. Uni. s. m.

Inuocabunt. Non leguntur tales in obstinate hominum inuocatio z si qui inuocauerunt. quiuere non pertinuerunt quandiu nō sunt.

De lyra

mitionis. o Extendi manum mea. q; deus semper paratus est bonum se uare a peccato: dum tamen faciat quod in se est. t Et non fuit qui aspexit. id est pauci fuerunt qui aspicerent comparatiue. illud autem quod modicum est: quasi nihil computatur: z per talem modum dicendi inter dicitur: nullus est in loco quando pauci sunt ibi in comparatione ad multitudinem non qui solet ibi esse. u Despexistis omne consilium meum. de bonis agendis illa remendo. x Et increpationes meas. de malis prohibitis. y Negligentiam. penitentiam non agendo. z Ego quoq; in interitu vestro ridebo z subsannabo. id est derisibiliter z subsannatorie vos faciam. Est autem subsannatio quedam specialis derisio qui fit cum naso rugato. a Cum venerit id quod timebatis aduenerit. per annihilationem bonorum temporalium z electabilium huius vite. b Cum irruerit repentina calamitas. quo grauior est quando subito superuenit tribulatio temporali q̄ si venerit paulatim. c Et interitus quasi tempestas transiens. id est cum tanta violentia q; non potest cauari. d Quandocumque supervenerit tribulatio in corpore. e Et angustia. in mente.

f Tunc inuocabunt me. pena aperiente oculos quos culpa tenebat clausos. g Et non exaudiam quia transiit tempus meriti quum ad defunctos. Uel quia non vere penitebunt. scilicet amore boni sed timore z horr ex mali pene q̄tum ad vindictā: qualis fuit penitentia regis antiochi: propter quod non fuit exaudita secundo Machabeorum .ix. Dato etiam q; sit vera penitentia non tamen semper exaudiuntur a deo q̄tum ad amotionem temporalis pene que est quasi medicina: sed tamen exaudiuntur q̄tum ad amotionem culpe. Ita tamen littera videtur legi in duobus modis primis. Ideo subditur:

[illegible]

diam: mane consurgent et non inuenient me; eo quod exosam habuerint disciplinam: et timorem domini non susceperint: nec acquieuerint consilio meo: et detraxerint correctioni mee vniuerse. Comedent igitur fructus vie sue: suisque consiliis saturabuntur. Auersio paruulorum interficiet eos: et prosperitas stultorum perdet eos. Qui autem me audierit absque terrore requiescet et abundantia perfruetur: terrore malorum sublato.

C. II.

Fili mi si susceperis sermones meos: et mandata mea absconderis penes te: vt audiat sapientiam auris tua: inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. Si enim sapientiam inuocaueris et inclinaueris cor tuum prudentie: si quesieris eam quasi pecuniam: et sicut thesauros effoderis illam: tunc intelliges timorem domini: et scientiam dei inuenies. Quia dominus dat sapientiam: et ex ore eius prudentia et scientia. Custodiet rectorum salutem: et proteget gradientes simpliciter: seruans semitas iusticie: et vias sanctorum custodiens. Tunc intelliges iusticiam et iudicium et equitatem et omnem semitam bonam. Si intrauerit sapientia cor tuum et scientia anime tue placuerit: consilium custodiet te: et prudentia

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. II.

[illegible]

de lyra

[illegible]

Ut eruaris

[illegible]

tia seruabit te vt eruaris a via mala et ab homine qui peruersa loquitur. Qui relinquunt iter rectum: et ambulant per vias tenebrosas. Qui letantur cum malefecerint: et exultant in rebus pessimis. Quorum vie peruerse: et infames gressus eorum. Ut eruaris a muliere aliena: et ab extranea que mollit sermones suos: et relinquit ducem pubertatis sue: et pacti dei sui oblita est. Inclinata est enim ad mortem domus eius: et ad inferos semite ipsius. Omnes qui ingrediuntur ad eam non reuertentur: nec apprehendent semitas vite. Ut ambules in via bona: et calles iustorum custodias. Qui enim recti sunt habitabunt in terra: et simplices permanebunt in ea. Impii vero de terra perdentur: et qui inique agunt auferentur ex ea.

C. III

Fili mi ne obliuiscaris legis mee: et precepta mea cor tuum custodiat. Longitudinem enim dierum et annos vite: et pacem apponent tibi. Misericordia et veritas non te deserant. Circunda eas gutturi

[illegible]

C. III.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

C. III.

[illegible]

Circunda eas gutturi

non habuit cognitionis. Hic ergo virtus melioratiue a veritate rabbi
mentis ordine ponendum est. Vere locutus est. Vere enim ipse
erat ambas nouerat. Et germen nouum offert locutionis. Bene ad
ve mire eruditus docet gutturi cum vox loquentis porius in gutture fie
ri videatur quam in ore. Et gutturis vox de intimis et maxime cordis
dicitur. Nil quo stios a.l

bene operandū. Et vocem
dum exercuisse ad bene
agendum opera probra
ponit. Explanatis igitur ne
si firmiter ante publicat
ur vel vita predicat.

Et inuenies. Co-
tum hic inuenit grandi
e dicit. q vita virtuosa iu-
gi generat a deo vt per
deus stipio gratie inue-
niatur a multis. Sed et
coram hominibus gra
ciam et fauorem acquirit. Et
fauorem ne de se glorietur etiam timentis memoria coercet.

Sanitas qp. c. In offer'solida frustra ope.i. symbolice: q̄ i interiore
per cogitis multe d. Firma adhuc a per fecta bonop actio designat. Et q̄
dens numeria e nō tuis viribꝰ sī deo gratia a mal. attribuenda. Et infirmitas
opis ad tuos peccatis ponitur et forta: vel amplꝰ roborant: accipient.

Honora vt. Exodi. q. cꝰ plama dic. q ad eꝰ imaginē facti sī reuerent
Subditanter. c. Nō solū de laba pecunie qua pauperꝰ eam. Et de
elbꝰ q̄ hī agnꝰ: de gra qua a deo recepim. Alle etas enim de hac subs
stantiq frugū premia honorat. q. d. q̄ bonī agit nō sibi: sed ei tribuit.

Implebuntur. h.t. Ebullitiuit vobis rbe. m.c. Si tamen thesau
ros patent in celo. q. vera et diuitias tibi lucrabit: plus vtiq; tibi e horrea et
cularia. l. q. non claudent neq; sicut amplius.

Nicolaus

tas gutturi tuo: eius decliua. a Et describe in tabulis cordis tui. firmit
ertendo. b Et lucrisco gratiā sufficientē in mente. c Et disciplinā
bonā. moderatā e honestate in exteriori conuersatione. d Local deo. ejusti
ad primū. e Et bonum⁹. Quasi ad finem. f Dabit fiducia in do
mino. q nō deficit in necessitate. g Et ne inutilem paupertē hic. preiu
mendo dicit. h In oībꝰ vijs tuis cogita illum. i. i oībꝰ operibꝰ tuis di
rige intentionē tuam ad ipsum. i Et ipse dirigat gressus tuos. i. opera
tua ad finē bonū. k Nec sis sapiens apud temetipsum. de tua industria
presumendo. l Time deū. timore filiali. m Et recede a malo. diligē
tissimo obsequio dei. n Sanitas quippe in symbolico tuo erit et
ter quando ab offensa dei. o Sanitas quippe in symbolico tuo erit et
tua sunt. Spiritus filii mediatoris pleni. Et est hic metaphorica locutio. per fa
nitatem cuius vocabulo intelligit bona dilectio animę in proximū. e per
irrigationē eiusdem cibus continentia in adiectis. e q̄ homo nō solum debet
esse bene dispositus ad scipsū sed etiam ad deum. Ideo subditur: o Ho
nora dominum de tua substantia. faciendo ei oblationē de propriis: nō de
alieno. p Et de pomatio omnium frugū tuarū. de melioribus bonis
sicut dicit Deut. xiij. q quia pauperibus tuis impertiuntur bona. Et
q Sic pauperibus e impletunt horrea tua saturitate. i. bonis vnde
tis e familia tua saturari poterit. Et quia deus aliquando flagellat bonos
vt per martyrum patientiā eorum pannum augeatur. Ideo subditur:

Et si plus nō fuerit q̄ bonū. q̄ pauc. dicit. qui peculi alte tpalia largit
ministrat. maior a minoribꝰ bona recipiūt pro meritis obtinet. Qui autē
na subdita largit inopibus accipit vnde eidem remuneratione reddatur.
Locularia. c. De interna thesauris eternop gaudia cumulop habitū
in laude sui patroris ecclesiastic eterni dicit. Predā. v. iij. f. m. n.i. rep. m.

Disciplinā. Dum
qui in patrie virtutes
ctio. i. adueritio recedit.
Unde sapiēs qui i pa
patrie viuere docuit: ne
ne in correctione defectus
bonitatē accedente. Ver
mitatē vel pauperē vel
bmōdi recipiat. qua i tra
quillitate videbatur ha
bere amittat.

Qui custodit. d. c. cc.
Ideo. c. min⁹ de flagellis
quo castigamur reuoca
rare debem⁹. Quo ame
i eo paterne dilectionis
pigꝰ tenem⁹. Unde ipse
ait: Ego quos amo ar
guo et castigo.

Beatus homo. c.
Quia positio sub disci
plina i correctione pecca
bat qđ excpit. addit: infe
muam⁹ q̄ beatudo vera e
holo si adueritis caret. q. d
pfici sīt: si eterne sapiēie
percipere ictat. Qs e i hac
vita dei voluntatē perfo
sere. e i futuro ei⁹ visio. e
ne perfruī.

Et qui ab. p. Hō cū
dicit: q lucrat sapiaz. ad
didit: q q affatur. p. Sic
cui q lucrabit sapiētia do
eterna fruat aut percipi
do: si affuere prudentia
negligat, nolendo eadem
sua ad percipiēdā eꝰ am
plitudinem tarare. Melior est. Nō metuat de correctione inopie qui
quale opus acquisiuit sapiēie: oibus declarato manuus celeste peccelit.

Brum et purū. Quia radix sapiētie timor dei: hi sunt primi ac pu
rissimi fructus eius: q. deus qui videt ab initio est: a nihil inquinabile i eꝰ
visione occurrit. sine q. ad hāc perfectionē pcipiādā primo hō creatus e.
Aīt et filio ad patrē redeunt prima floꝛa naturaliter q. primū et radic aurē
folet et purissimū: et prima floꝛa nra bitudo vere est bitudo credenda que
nobis in resurrectione reddenda: sed a deo peccatis ammittur.

Longitudo dierū. c. Bitudo hic dicitur ac electoꝝ tu perpetua luc
donat. et eosdem in plenū vitā: incarnationis huc sacramentis et carnis
tibus illustrat. et roborat. dat eis qui ob hoc sperandū alia sua vendant: et
tupli in hoc seculo: et in futuro vitam eternam.

Pacta antiqua tribulationē parabat. dicitur. et qđa sequit: q̄s nīl colli
ces nō habet. Ad hoc ex. pacis: sufficiat legē adī. et miam i lingua ponitur.

Filii. c. Actibꝰ et verbis q̄ i cultu dei pertinēt. pulchre fi. q. vinc
ac pure bona legē mādatoꝝ. et ola ei⁹ iusta ad pacē ducūt eternā. Ola q̄ in
carne gessit: ad recognoscendos deo mortales: ad pacificādū eis angelis gen
bland: ad demōstrāda suis fraude ad iudicē pacis. et bitudinē epīa peruit

De lyra

r Disciplinas domini fili mi ne abiicias. c. b Beatus homo.
Hic consequenter inducit ad concupiscentiam sapientie. Et diuiditur in
duas partes. quia primo cōmendat sapientiam. secundo inducit ad eius
concupiscentiam: ibi: Fili mi. Circa primum dicit: Beatus homo. i. in pe
que est certa expectatio future beatitudinis. t Qui inuenit sapi
tiam. id est noticiam de diuinis. u Et qui affluit prudētia. in agi
bilibus humanis. x Melior est acquisitio eius in negotiatione au
ri et argenti. quanto meliora sunt spiritualia bona corporalibus. y Pol
mi et purissimi fructus eius. Et dicit primi. quia nullum opus hominis
bonum est nisi virtute prudentie dirigatur: Et purissimi. quia bona spiri
tualia non habent aliquod malum admixtum: sicut frequenter habent bo
na corporalia: sicut autem argentum et argentum similia habent annexum mentis
sollicitudinem. elevationem mentis in deum impedientem. Ideo subditur:
Preciosior est cunctis opibus etc. z Longitudo dierum in dextera ei⁹
qua primo et principaliter habet aspectum ad celestia et eterna. a Et
in sinistra illius diuitie et gloria. quia secundario et ex consequenti habet
aspectum ad temporalia bene administrāda. b Uie eius vie pul
chre et omnes semite eius pacifice. quia nullam turpitudinem admittit.
et ad decorem virtutum inducit. et sic hominem pacificum reddit: red
gendo vires inferiores in obsequium rationis. c Lignum
vite est his qui apprehenderint eam. sicut enim per lignum vite conti
nebatur

Sicut in medio paradisi lignum vitecita per sapientiā dei que est ipa
vitalis: sic et cuilibet sanctus nunc sacr. anime corpora et sanguinis pigꝰ ac
cipit. vitam in futuro perfecti beatificabitur aspectu.

Fili sapientia. Expicit per filii ecclam fidei solidate locutus est
ait celos prudētia ei per eā sublimiā predicatoꝝ corda illustrauit.

Sapiētia edi⁹. Eru
perunt abyssi in diebus
noe: vel ea quotidie fonta
et fluminā de abysso
per terre venas emanāt.

Altior. Sapiētia ere
perūt abyssicus largitate
pti gratā pfunda sacrosā
celestis fidei⁹ inuisibilia
et nubes roꝛe pcedāt et
clatic. f. magni substimet p
ptiplationē et virtutū gra
tos conda. quop auditores
qui fulgura ei sibi terrā. q
roꝛe lucrefacit: qi subtili
lima diuersitate stutes
sua quibus placuit: q
bus alta pscrutatoꝝ mi
nibus in explā mon
strent examinant.

Fili mi ne ef. Ne
disciplina reputati fatī
gatus sapientie q tanta
est gratia pdisp̄care.

Et erit vita. Ps
anima tua vitā et decoꝛi
ei⁹ decora custoderis
equis caro illicitis cor
rectiōē aut et matē sensi

Et gratia faucibus. Pulcra faucibus. m.
e. i. super. m. o. m. Ps q̄ sensus animi faucos suas
qb⁹ ēba q̄ audit vtuali
ceri⁹ res gestaq; fingu
lor⁹ discretio examinet:
et hoc spiritalis recipiat

illa reprobabo pdicat. Quib⁹ nīmīz faucib⁹ cuz legē atq; cōtēti dei cu
stodim⁹. qđa multiplicat. qz ipso solent⁹ quisq; diuinis obtēpat iustis ul
to vsus⁹ ei⁹ amoꝛ cōcipit. quē nobis inde desiderans ꝓpheta ait: Bu
state et vi. q. su. est do. Beat⁹ vir q̄ ꝓperat l co.

Tunc ambu. In via nostra fiducialiter incedim⁹: cum dei gra cōsti
pscrit in bona nostra conscientie suscipim⁹. Si ergo ei⁹ imperiis humili
subdimur. et gustū supni amoris suauꝰ fauciꝰ mētis attigim⁹ et opa diu
bone augmēti sp obtinebim⁹. Sz et ipe nōdū ne deficiam⁹ ipso adiu
uante defendimur. Hoc est qđ sequit: Et pes tuus nō ipinget. qsi di
ligētib⁹ deū. d. o. co. i boni.

Si dormieris. Pater iusta i me amussata securus et dormit et vi
gilat et quiescit et ambulat qui se innocentem ante deum: et iuste viuere
memīnit. Sz et iust⁹ cū dormierit i mortē nō solū poterit⁹ malignoꝝ ipe

Nicolaus

nabatur vita: vt sic homo maneno in statu innocētie de vita nature trā
sisset ad vitā gloriē sine morte media: sic sapientia et prudentia de vita gre
ducunt hominē ad vitā gloriē sine morte mortalis culpe inter media: duꝝ
tamen homo in eis perstiterit. ideo sequit: g Et qui temuerint eā beati.
quia continualiter ad beatitudinem voluerit. h Dominꝰ. Postq̄
autem cōmendauit sapientiam ex perfectione humana. hic consequenter
cōmendat eam ex perfectione diuinitus dicitur: i Sapientia. i. per
sapientiam suam que ipse sit idem cum essentia diuina tamen significatur p
modum cuiusdam perfectionis et superexcellentie. sicut et alia attributa: q
diuina non intelligimus nisi ex creaturis et sic nominamus: in quibus sa
pientia et consimilia sunt quedam perfectiones superexcellentes essentie.
d Fundauit terram. quia est centrum mūdi sensibilis. e Stabilitiuit
celos. quia sunt incorruptibiles. f Sapientia illius eruperunt abyssi.
ꝓpter diluuii. Gen. vii. Rupti sunt omnes fontes abyssi magni.
g Et nubes roꝛe cōcrescunt. quia calore solis eleuantur exalationes hu
mide et condensant in nubes. h Fili mi. Post sapientie manifestationē: in
ducit ad ei⁹ acquisitionē et obseruationem dicens: Fili mi ne effluant hec ab
oculis tuis. scz mentalib⁹ qi sunt magis attendenda. i Custodi legem.
Quam ad precepta. k Atq; consilium. quam ad superaddita consilia.
l Et erit. talis conseruatio. m Uita anime tue. Quꝰ ad perfectionē
mentis. n Et gratia faucibus tuis. Quam ad veritatem locutionis.
o Tunc ambulabis fiducialiter procedendo de virtute in virtutem.
p Et pes tuus non impinget. cadendo in culpam mortalem. q Si
dormieris non timebis. quia obdormies in deo et in statu salutis.
r Quiescet et suauis erit somnus tuus. malis autem hominꝫ ꝓpter ma

rinā et mētis: si i pace gessit ac secur⁹ qđ reformabis experientia cauti
vbiq; premuniet habet et custodē. vnde si ambulauero in via. ve. m. nō il
ma. quantum. t. me. eo.

Noli proba. c. De fuga diligenter legē obi et pfidi obtemperatione mo
mali et eternā requie obseruātiꝰ premia. nec manifestior q̄ obedientia sanct

in latere tuo: et custodiet pedē tu
um ne capiaris. Noli ibibere
bñfacere cuz qui potest: si vales
t ipse benefac. Ne dicas amico
tuo vade et reuerē: et cras dabo
tibi: cui statim possis dare. Ne
mōliaris amico tuo malus: cū
ille in te habeat fiduciā. Ne cō
tēdas aduersus hominē frustra
cū ipse tibi nihil mali fecerit. Ne
emulaueris hominē iniustum: nec
imiteris vias eius: q abōmina
tio dño est ois illusor: et cū simplici

omni hmōi illusor: merito diuina abominat iustitia. Bene ait sanct:
et simpli. scr. eius. quia superbi dum simplicibus illudunt prudentiora
sibi ipsis quos irridēt iudicant. Sed hoc prudentia vt iacob⁹ alti terrena
est: animalis: diabolica. Sermocinatio aūt obi est simplicis⁹ Sapia filios
sapiētie sereno illustrat quos terreni fastus ac duplicitatis nīhil habere
considerat. Unde ait: Absconditi hec a sa. et pru. et re. ea pa.

In domo ips. Ut purpurati diuite q̄ hac vita spūalis⁹ egentes post
ad tāta pueros inopiā: vt nec guttā aque qua quereat accipere.

Unde. Aut benedicit nos in omni benedictione spūali in celestibus i
pfoqui in remuneratione audiem: Uenite benedicti. c. Sed t ad litteras
sepe peingit eos qui altera vel plura ad vitimū inopia confumi: at illos
qui sua largiuntur: etiam bonis abundare terrenis.

Illusores. c. Deo ipsis Iacob⁹ et per tuā antiqui tribulationē pollue

De lyra

la que fecerunt alias semper timent sibi imbibari: et ꝓpter hoc in somno ac
currunt sibi fantasmata terribilia: ꝓpter que non dormiunt suauiter nec
quiete. boni. s. o in somnis habent fantasmata bona. propter quod dicit
philosophus. i. ethicorum. Dormiens inimbus autem a vigilia. filicet ad
somnum meliora sunt fantasmata virtuosorum qi quorumcunq.

a Ne paueas repentino terrore. id est ab aliquo terribili repente tibi in
perueniente. et causa subditur: t Dominus enim erit in latere
tuo. s. quod si non vult te custodire a pena temporali hoc erit ad bonum
tuum. scilicet ad exercitium patientie et martium glorie. u Noli
prohibere. s. quia talis omissio boni imputaretur tibi. t Ne di
cas amico tuo vade. s. quia accelerando boni augmentat meritum. Ita q
dicitur cōmittere qui cito dat: bis dat. y Ne molitaris amico tuo ma
lum. hoc est est pessimū. nulla enim pestis grauior ad nocendū q̄ familia
ris inimicus. z Ne obtendas aduersus hominē frustra. i. sine rōnabili
cā. a Ne emuleris. i. imiteris. b Quia abominatio est dño ois illu
sor. q. ymitis bonū i eo et cognat malū in corde. c Et cū simplicibus
sermocinatio ei⁹. i. illusoris. qi facit⁹ decipit simplices q̄ astutos. vl aliter:
Sermocinatio ei⁹. i. dñi q simplicib⁹ reuelat secreta sua sic subditur. Dñi
ditti hec a sapientib⁹ et prudētib⁹: et reuelasti ea paruulis. d Egestas. i. de
fectus bonorum temporalium et spiritualium. e Ab domino. i. iustus.
f In domo impij. in penam impietatis sue. g Tabernacula autem
iustorum benedicentur. id est multiplicabuntur in temporalibus et spiri
tualibus bona. h Ipse deludet illusores. id eos deludo offendat
manifeste punendo. i Et mansuris dabit gratiam. id assumendo
eum rōnabili hominem gratiosum: non solum coram deo: sed etiam

coram

[illegible]

am. Gloriā sapientes possidebūt: stultorum exaltatio ignominia.

Audite filii C. IIII. disciplinam patris et attendite vt sciatis prudentiā. Donum bonum tribuā vobis: legē meā ne derelinquatis. Nam et ego filius fui patris mei: tenellus et vnigenitus corā matre mea: et docebat me atq3 dicebat. Suscipiat verba mea cor tuū: custodi precepta mea et viues: posside sapientiam: posside prudentiam. Ne obliuiscaris: neq3 declines a verbis oris mei. Ne dimittas eā: et custodiet te: dilige eā et seruabit te. Principium sapientie: posside sapientiā: et in omni possessione tua acquire prudentiam. Arripe illā et exaltabit te: glorificaberis ab ea cū eā fueris amplexatus. Dabit capiti tuo augmenta gratiarū: et corona inclyta proteget te. Audi fili mi et suscipe verba mea: vt multiplicentur tibi anni vite. Viā sapientie mōstrabo tibi: ducam te per semitas equitatis: quas cū ingressus fueris nō artabūtur gressus tui...

Nicolaus

de lyra

[illegible]

C. IIII.

[illegible]

...et currēs nō habebis offendiculū. Tene disciplinam: ne dimittas eā. Custodi illā: quia illa est vita tua. Ne delecteris in semitis impiorum: nec tibi placeat malorum via. Fuge ab ea nec transeas per illā: declina et desere eā. Nō enī dormiunt nisi malefecerint: et nō rapitur somnus ab eis: nisi supplantauerint. Comedūt panē impietatis: et vinū iniquitatis bibunt. Iustorū aūt semita quasi lux splendēs procedit et crescit vsq3 ad perfectā diem. Via impiorum tenebrosa: nesciūt vbi corruāt. Fili mi ausculta sermones meos: et ad eloquia mea inclina aurē tuā. Ne recedāt ab oculis tuis: custodi ea in medio cordis tui. Vita .n. sunt inuenientibus et vniuerse carni sanitas. Omni custodia serua cor tuum: quia ex ipso vita procedit. Remoue a te os prauum: et detrahētia labia sint procul a te. Oculi tui recta videant: et palpebre tue precedāt gressus tuos. Dirige semitas pedibus tuis: et oēs vie tue stabilientur. Ne declines ad dexterā neq3 ad sinistrā: auerte pedē tuum a malo. Vias enī que a dextris sunt nouit dominus: peruerse vero sunt que a sinistris sunt. Ipse autē rectos faciet gressus tuos: itinera aūt tua in pace producet. C. V.

Fili mi attende sapientiam meam: et prudentie mee inclina aurem tuam vt custodias cogitationes: et disciplinā labia tua conseruent. Ne intenderis fallacie mulieris. Fauus enī distillans labia meretricis...

Et currens. Quo alacrius adimpleuda vel mādata cucurreris...

Comedūt panē. In actione scelerus iniq...

Iustorum aūt semita. Iustorum opa in luce fiūt...

Via impiorum. Dicit de his Joānes apostolus: Qui diligit fratres suos in lumine manet...

Fili mi ausculta. Auscultandū monet sermonibus suis et recedendum a cogitationibus prauis.

Omni custo. etc. ...

Remoue a te. Duobus modis sciendū (vt os tuū ne prauū loquatur aliqd: et tua labia ne detractionibus assuescāt) custodias: et alios quoq3 qui huic vitio subditos nosti: ne te corrumpant fugias.

Et palpebre. Iter sufficie quo ingredi debeas diligēter edisce: et in...

Nicolaus

[illegible]

Ne declines. ...

Auerte pedē. ...

Fili mi etc. ...

Labia tua. ...

meretricis etiā labia vel osculando vel turpia faciēdo commaculat.

Fauus enī. Cum enim mox hereticorum dulcedo eloquētie non ad sufficientiā solūmodo verū etiā ad superfluitatē resonet...

Labia mere. Patet de meretrice: que et sermonis suauitate et formositate...

de lyra

[illegible]

C. V.

Fili mi attende sapientiam meam. Hic consequenter inducit ad bonum respectu ipsius dei. Et diuiditur in duas partes...

[illegible]

retricis ⁊ nitidi ᵉ oleo guttur ei⁹.
ᵉ unctu. ᶠ unus.
Nouissima aũt illius amara q⁹
ᵉ fonis.
fi absinthiũ: ⁊ ligũ acuta⁹ qua-
ᵉ cultrorum
fi gladius biceps. Pedes ei⁹ de-
scendunt in mortem: ⁊ ad infe-
opera.
ros gressus illi⁹ penetrãt. Per
ᵉ per mortis beryllũ.
semitam vite nõ ambulãt: vagã
ᶠ ᶠ vag⁹ sedentes infantũ est.
sunt gressus ei⁹ ⁊ inuestigabiles.
ᶠ ne ambules cum eis.
Nãc ergo fily audi me ⁊ ne rece
das a verbis oris mei. Lõge fac
a bea viam tuã: ⁊ ne ãppropin
ques fostibus dom⁹ ei⁹. Nẽ des
ᶠ nobili. ᶠ ᶠ qui timorẽ dei habent. ᶠ ᶠ humili viro
alienis ᵗ hõorem tuũ ⁊ ᵗ annos
tuos crudeli. Ne forte ipleantur
ᶠ nobilis.
ᶠ nemores. ᶠ ᶠ anime vel corporis. ᶠ ᶠ quis qui
extranei ᵗ viribus tuis: ⁊ ᵗ labo-
ᶠ consentiendo hereticis.
res tui sint in domo aliena: ⁊ ge
ᵗ in manu vel industria. ᵗ laborem
mas in nouissimis: qñ consum-
ptis carnes tuas ⁊ corpus tuũ
ᵗ ᵗ de luxuriosis opere. ᵗ ᵗ adulteratus fides,
⁊ dicas. Cur detestatus sum ᵗ di-
ᵗ ᵗ quibus redarguitur homo.
sciplinã: ⁊ increpationibus nõ
acquieuit cor meum. Nec audiui
vocem docẽtem me: ⁊ magistris nõ inclinaui auream meam. Pẽ
ne fui in oi malo i medio cõcie
ᵗ ᵗ longe fac ab ea viã tuã. ᵗ ᵗ deli
dens peccata vitæ mortiferæ ⁊ mundãs gẽtes ima.
⁊ synagoge. Bibe ᵗ aquã de ci-
ᵗ ᵗ lympha aut pulchra. ᵗ ᵗ fluenta aut
sterna tua: ⁊ riuꝫ puteꝫ tui. ᵗ ꝺ
fluenta de fonte tuo.
riuꝫ fontes tui foras ⁊ in pla
ᶠ publicis locis. ᵗ in pacifica vita
tãs aquas tuas diuide. Habeãt
qualibus maritus debet uti cum uxore sua.
ᵗ ᵗ soli cum uxore. ᵗ ᵗ tue tribulis.
eas solus: nec sint ᵗ alieni ᵗ partici
ᵗ ᵗ proles. ᶠ cum tua semper gaudium cum muliere
quam adolescens accepisti, cum lasciuia seruus
pes tui. Sit ᵗ venã tua bñdicta:
vt merito filiis caritatem benedictionem obtineas
tui in pace.
⁊ lętare cum muliere adolescẽtie
ᵗ ᵗ illa te tibi coniunxit caritatem que sicut cerua te
pectus inebriet te in omni tempore, ⁊ tua lingua ab eloquio tua
tuc. Cerua caritatum ⁊ gratiarum
tua est et ea filiarum ipse caritatis amator, ⁊ gratiosus.
hymnisius. Vbera eius inebriãt
te oi tempore: ⁊ in amore eius de
ᵗ ᵗ illius non alterius quare enim fabu-
lectare iugiter. ᵗ Quare seducaris
ᶠ mulieri vel hereticæ.
fili mi ab aliena: ⁊ foueris i sinu
ᵗ ᵗ ne fouearis in sinu alterius quia respicit de-
alterius. ᵗ Respicit dom⁹ vias
hoīs: ⁊ oēs gressus illius cõsidꝛ
ᵗ ᵗ et videt illius cum quibus capitur: quia ni-
rat. ᵗ Iniquitates sue capiũt im-
hil nouarum dictis ⁊ exemplis potuerunt ab errore reuocari.
Ait illicito ordie. Pẽ est grece qđ punctus pylon: latine⁹ ostiũ. ostiolũ
peccato: synagoga congregatio. et ver⁹ qđ ppli⁹ est vitiosi nouissimi
caput. Male adit pro differentialis synagoga ut occisa ad mortis. Et. adit ut
sic malorum irruentium pedum congregatio pla vehementia clamant.
Rep aliqñ in malis ac
cipiunt vt carnis ignis i
synagoga cop⁹ ⁊ ira ⁊
odium ecclie malignã-
tis. Conceptor ergo la-
pidis od mala sua pdi-
cat: vt discat et malo pos
terit⁹. Hoc ad exemplũ
malis accidit: qđ nõ emẽ
mus: ni medio l expiet.
alio ⁊ qñ cantor. vt cerua
in medio fontaꝝ corpꝰ
pois⁹ alieni ab eis vita
ducere non timeãt.
Bybe aquã. Bo-
ret ab hereticis caudam
⁊ custodit scripturas ac
leciõi attendãt: ⁊ ligã
qua altiꝰ fodicat ipe fun⁹
tui rigatꝰ fmonti⁹ fluat.
Deriuentur ⁊c.
Cũ ipe fuerit: tunc a
lienis pdicat: ⁊ magꝭ au
ditoꝝ amplitudine vbꝝ
eloqa iurta vtil⁹ cuiusq
qualitatem dispẽsata.
Habeto eas ⁊c.
Aquas in plateis diuidi
mus: ⁊ tñ soli bñs qñ ⁊
extra⁹ hanc pdicationem
fundim⁹. ⁊ tñ p eas lau-
des bdamus ñ ambas⁹.
Nec sint alieni. In
mãdi tpõe gẽtiles fidẽ
doctoribꝰ ⁊ mentẽ leui,
clamãte dñi pdicat. vel be
ris: vel qualibet vitio co
rũpũt. Sol⁹ aũt aqꝰ pot
fidat cũ mẽtis nulle fide
liter pacem ab eternitate
se conseruat.
Sit vena tua bñdicta. Sit doctri
na tua: ꝺ ipsiꝰ naturꝰ
es cui fidelissime credi
te debeat et ecclia q̃ sepe
fmonem hec petho ⁊ fili-
dit mysta. vt penitus q̃
stint audiant nouacula
at cathedra: ⁊ ne vna
⁊ duabꝰ edoctus ẽ agnꝰ
ta p totã cor⁹ suũ⁹.
Q̃ gratꝰ fac. Apostus
ait. Fugite fornicationẽ
ne forte dicãt veteꝝ pri-
mi ẽ remedia longa: ne
et ab eis quoꝝ pleniꝰ
vel illicet vel ꝺpat ad
vitia. ⁊ ab hereticoꝝ
malis tu postea segregari
formis auditorꝝ pcib⁹.
Ne detq alie. Ne
bonor ẽ ad imaginem
dei erat⁹ ei similꝫ ipi
rituũ volũtatẽ⁹ habẽs
nequ alterꝫ vndiꝫ pa-
ciant tibi alteri⁹ ei
crudelis exercitus.
Ne forte ⁊c. Ne de
monior facta aliquis.
vt vl ingenti alic corpis
tui vitia ad patrãda fact
nora trahãt: nomiq
alieni. i. numeꝝ pdito-
re alieno militẽs. Et
pdicet dicit: labo tui in
domo sint aliena: et ille
q̃ iusta ꝓbatꝰ et ꝺ iniqꝰ agit laborãt: ⁊ hereici ꝺ labort fabricant
ꝺ ꝺ aliis: vtinã laterẽ. Et gemas ⁊c. i. ꝺ te castã custodi: ne fou
ter i penis gemẽ cogar. qñ ꝺ solũ carnalꝭ illecebre trãseũt. ꝺ ⁊ ipso corpe
berdato a a ꝺ q̃ corꝰ gestit: celesta rodãt spelũc. Et i hac vita sepe ꝺna-
gat. vt q̃ i adolescẽtia luxurioꝝ vitiũ sua vulgẽ strãge senectutẽ lapta de-
ficãt: ⁊ refrigidꝫ carnis ꝺ flore inuctutꝭ marcescẽte: rep⁹ fuis q̃ in la
bina: vtãderãt alios vti ꝺpitãt gentilꝭ gẽs fera pnia: dicãt ꝺ sequũt. Cur
decipiat⁹ fil. Cur deceptat⁹. De hereticis spãlr ps q̃ nec veteꝝ patruꝫ
idolatrie cu⁹ doctrĩa pcidit delectabilia carnis. a Et nitidi. oleo gut.
ei⁹. i. doctrina ei⁹ vt ipiorũ⁹ pulchra. b Nouissima aũt illi⁹ amara.
amaritudine culpe ⁊ pene. c Et lin. ei⁹ acu. q̃ si gla. bicepa. i. fcindẽs et
viraq; ptes. q: vulnerãt ꝺ vulnẽ culpe. ⁊ i futuro vulnẽ gehẽne. ꝺ subdit:
d Pedes ei⁹ ꝺclinãt i mortẽ ⁊c. alig libri hñt hic interpolatũ: ⁊ lingua
ei⁹ fcd nõ ẽ i bonos: nec in libris correct. e Per semitã vite non am-
bulãt i p fmonẽ mosꝭ q̃ ducit ad vitã eternã. f Vagi sũt gressus eius
ꝺ iustificatos. q: nulli fidelium certi ẽ rõne seu ꝺna lege. g Lõge
fac ab ea viã tuã. ne decipiaris ab idolatria. h Et ne appropiques fo-
ribus dom⁹ ei⁹. i. ꝺbani i quo idolatria exercet seu docetur. i Ne deo
honor ẽ i honẽsta: ⁊ nõ honorato. i. christo. l Et annos tuos crude-
li. i. demoni q̃ colit i idolo. m Ne forte ipleant extranei. i. sacerdotes
⁊ doctores idolatrie qui sũt a deo alieni. n Virib⁹ tuis. i. optiõ⁹ q̃ua
acquisiti vestr⁹ tutis idolis offertão ⁊ eoꝝ sacerdotiꝭ ꝺdo. o Et labo
res tui sint i domo alterius. i. i domo idoloꝝ ⁊ domo sacerdotuꝫ. p Et
gemas i nouissimis. i. post mortẽ. ideo sequit: Et dixisti quare cumulus
q Et dicas. peruenio in ꝺfectũ ⁊ ꝺfectio Sap. v. vbi de eadẽ⁹ i sermo: Dicetes
fra si. penitẽtia agitis ⁊c. r Cur detestat⁹ sũ disciplinã legis diuine.
s Et lor. ꝓpheta. Nõ acquiti cor med. p emẽdationẽ vite. ꝺ subdit:
t Pene fui i oi malo. culpe ⁊ pene. u In medio eccle ⁊ synagoge
Liber illoꝝ pplo meo. q. d. ꝺ ad adhuc olez vindicta i congregatiõe ꝓpli mei
parũ ditabũt a gehẽna. vt oppõit. Ba. Sa. vñ de holc. ne ꝺ adhuc vindicte

alio ipõ⁹ vl Nadab post acceptã fidẽ anathema fact⁹. vt hereticꝰ vl catholici
mentis flagitia lacerãtꝭ vitiis vel fidẽ⁹ pctis ꝓfligãt cũ ioel ait. ꝺ
gumbo hoc pro nra tpe intelligẽ. Quã cui fuit facta. cõgaudẽ ip⁹ et laudabilis fi
dẽ edit⁹ augm: nec tamẽ ꝺ operũ malop. talem libri hereticop. i. opus
pranis pnia nocẽtes nõ aliud formidẽ ꝺ quo le arui⁹ obligẽt agant.
Ppe montẽ. Et de
alienis milia ꝺ. vrant
rat. nunc suo ꝺ clausula
narrãdi. ꝺ ipe fit finis ta
liũ edoctꝭ. i. qđ mortes
sendant eternaꝭ qui di-
sciplinã vit⁹ ꝺcitati fue
C. VI.
f Fili mi ⁊c. Aliter ꝓ qua
f aliter ꝓ qua
fuadet ei q̃ spo
ꝺderit ꝓ amico suo: vt
ei solicit⁹ admonet: q̃
gen⁹ reddita pecunia qua
os creditoꝝ ⁊ leges libe
ret. Alias aũt i hac pte
cha doctoꝝ: ⁊ lectute aũt
vacant quilibet vt si ge
rere debeat instruit. Ad
ek enī properet. Si spo
ꝺderis ꝓ amico tuo de
strãi apud extra. m. s. t.
Ne ek aptꝰ viare. Si
alium fratrẽ in periculo
tue puersatiõis acceptꝰ
li ligarũ mentẽ apud eu
ras sollicitudinis q̃ ante
decrat. Aliquãt⁹ ca. ꝺ.
o. t. ⁊ cap. p. l. q: ꝺ cõ
missis tibi cogeris bona
ꝺlicãdo discretiõ⁹ pu⁹
recalle: est que vtilitas ea
ꝺdere.
Suscãta. Nõ tñ ipe
ꝺ vigilãdo vigilare memẽto: ⁊ illũ cui pnes a pctl torpore ꝺlicãdo suscita.
Ne ꝺderis somnũ. o. Somnũ dat oculis q̃ subditoꝝ curã oĩno ne-
gligit. Dormitat aũt q̃ qđ reprehibilia eoꝝ gesta cognoscit: ⁊ hec ꝓper
mentis teũã pigna inuectione non corrigit.
Eruere. ꝺ. o. Velut damula de manu capteꝝ ꝺrit euadere sic nitere
re vt auditore tuo saluabeiꝰ vltimato ipse a ꝺpõne vite ei⁹ liber effugiꝭ.
Vel certe q: damula mãdi natura ẽ animal. velox cursu: visu acerrimũ:
vñ grece apothoy dorchen. i. a vidẽdo dorcas nũcupat⁹. Auito aũt volũtio
alta petere ꝺ iucũt ⁊ in eis ꝺcubio occupatio subdit: mundus a peccaꝭ
cõbus: strenuus ꝺ bonis opib⁹. ꝺspicat ꝺ depositũ dñi malop insidias. ⁊
quinare.
piũm: ⁊ funibus peccãtoꝝ suoꝝ
ᶠ funibus ligatus.
cõstringit. Ipse mõrit⁹ quã nõ
ᵗ ᵗ qua ratione sanctus patrimus sapientissimus se ac
humanis vel cum opere mirabilium talentis insigni
habuit disciplinã: ⁊ in mãnitu
a nomine nõ videt⁹ se facile duas vias posse pol
ligare.
die stultitie sue dẽcipiet.
f Fili mi si spõ ⁊c. VI.
ᵗ ᵗ quem subsidendum accepisti.
põderis ꝓ amico tuo
ꝺfixisti apud extraneũ manũ tu
am. Illãqat⁹ es verbis oris tui
⁊ captus ꝓpriis sermõibus tuis
ᵗ qui illaqueatus. ᵗ fit
Fac ergo quod dico fili mi: ⁊ te
ᵗ ex opus est.
metipsum libera: q: incidisti i ma
nũ ꝓximi tui. ᵗ Discurre: festina
ᵗ ᵗ libera eum. ᵗ ᵗ subdue eum tuam omni.
⁊ solicita amicum tuum. ᵗ Nẽ dede
ne negligendo. ᵗ ᵗ ne cedas
ris somnũ oculis tuis: nec dor
non consentendo. ᵗ ᵗ non dormies sed cu.
mitẽt palpebre tue. ᵗ Eruere qua
si ꝺ. Velut damula de manu captaꝝ ꝺrit euadere sic nitere
re vt auditore tuo saluabeiꝰ vltimato ipse a ꝺpõne vite ei⁹ liber effugiꝭ.
Vel certe q: damula mãdi natura ẽ animal. velox cursu: visu acerrimũ:
vñ grece apothoy dorchen. i. a vidẽdo dorcas nũcupat⁹. Auito aũt volũtio
alta petere ꝺ iucũt ⁊ in eis ꝺcubio occupatio subdit: mundus a peccaꝭ
cõbus: strenuus ꝺ bonis opib⁹. ꝺspicat ꝺ depositũ dñi malop insidias. ⁊
Nicolaus
id est offendunt capeũ cerã deo cui ola nuda sunt ⁊ apta. a Et su. per. f.
ꝺstrin. ita q̃ nõ pot facilius operari bonũ ꝓpter habitũ vitiosũ inclinan-
tes ad malũ. b Ipse mortif. mortẽ culpe ⁊ gehẽne. c Qz nõ habuit
disciplinã. id est nõ receptat eã ꝺ repulit. d In multitudine stulticie tue.
qua sapiens sibi videt que est maxima stultitia. e Decipietur. per hoc
ens de peccato in peccatũ labit. Expositores aũt latini dicit q̃ in hoc ca-
pitulo nõ est locutio q̃ed ad primã partẽ metaphorica sed planaria q̃ in
prima parte ecclesiastes adulterii. ⁊ sedulo cõsulit matrimonium. vbi: Bibe
aquã. ⁊ exponat̃ principũ prime partis vt. ꝺ. vbi ait: Fauus enī distillãs
labia meretricis. que per verba blanda ⁊ mẽdacia cõsuit hominꝭ decipere.
Et nitidi⁹ oleo guttur ei⁹. q: incẽdentes auditũ ⁊ mirat ei⁹ pulchri-
tudinẽ: ⁊ sibi multo maiores videt q̃ sit ꝓpter meritũ scripturarũ. Nouissi-
ma aũt ei⁹ amara. amaritudine culpe ⁊ pene. Et acuta. quasi gladius bi-
cepa. abscindat eni incẽdentẽ vitã ⁊ minuit eius fiducianiã. Pedes ei⁹
ꝺscendũt in mortem naturæ. q: vitiũ luxurie est abhominatiõ vicꝰ vt ꝺ-
ctum ẽt. Et ad inferos gressus illi⁹ penetrãt. q: mereꝭ penã gehẽne. Per
semitã vite nõ ambulãt: recte viuẽdo. Vagi sũt gressus ei⁹. q: taleo malie-
res sunt vagabũde. Longe fac ab ea viã tuã ⁊ ne appropinques foribus
dom⁹ ei⁹. q: in talib⁹ ꝓbabilis solent esse ribaldi raptores ⁊ homicide. ꝺ
subdit: Ne deo alicuius honorẽ tuũ. id est bona vel debea honorari. Et an-
nos tuos crudeli. i. vitã tuã homicide in ꝓbabilis laetei. Ne forte ipleant
extranei. i. meretrices ⁊ earꝰ ribaldi. Virib⁹ tuis. i. bonis que tuis viribus
acquisiti. Cetera exponant vt. ꝺ. Bibe aquam de cisterna tua. Nec est ꝺna
pare in qua inducit ad matrimoniũ qđ est pauperiẽ carnalis remediũ.
de quo tñ loquit metaphoice vt dicit: Bibe aquã de cisterna tua. i. ñ po
tus vel nõ vis ꝓpter refrigeriũ te ei⁹ vtere tua. Derivent fontes tui fo-
ras. i. pueri a te in matrimonio geniti. Et in plateis aquas tuas diuide. i.
pueros tuos tam adultos coniugio trade. Habeto eas solus. i. sic custodi
vtor⁹ ꝓpriũ q: pueri ex ea sint tui. ꝺ sequit: Nec sint alieni principes tui. i
ꝓpria vtor vel prole. Sit vena tua bñdicta. i. proles tua de vero matri-
monio nata. Cerua carissima: fidelis sponsa: ⁊ gratissima himulus: fide
lis sponsus. Vbera ei⁹ inebrient te oi tpe. ⁊ i societate ei⁹ ꝺlectetis in iu-
uentute ⁊ senectute. Quare seducaris fili mi ab aliena. i. muliere fornicaria
si ꝺmula de manu: ⁊ q̃si auis
virtutem. ᵗ ᵗ nobili. ᵗ ᵗ ne ad eruditionem
alicuius nec sufficias laborem tui corporis ei negligas.
o ilidius aucupis. ᵗ Elade ad for-
micã o piger: ⁊ cõsidera vias ei⁹
ᵗ ᵗ non pecus ab hominẽ.
⁊ Disce sapientiam. Quã cum nõ
ᵗ fiunt tu ornes.
habeat ducem nec ꝓceptorẽ: nec
ᵗ alius ⁊ hyemps
principẽ: parat i estate cibũ sibi
⁊ congregat in messe qđ cõdat.
ᵗ vade ad formicam o piger.
Vsq3quo piger dormis: quan
ᵗ pereas. ᵗ ᵗ qui tandiu
do ꝓsurges e sõno tuo? Paulu
ᵗ in virga. ᵗ quiesces.
lũ dormies: paululũ dormitabꝭ.
ᵗ qui pigre. ᵗ ᵗ modicu a bono opere.
Paululũ cõsereo man⁹ vt dor
ᵗ interim. ᵗ ingenuilla.
miam: ⁊ veniet tibi quasi viator
ᵗ cursus.
egestas ⁊ paupies quasi vir ar
ᵗ Alie
matus. Si vo impiger fueris
ᵗ ad laborandum.
ad ꝺ. Filii mi si ꝺspondeꝛis ⁊c. VI.
ᵗ ᵗ captiua. ᵗ pedis
si damula de manu: ⁊ q̃si auis
virtutem. ᵗ ᵗ nobili. ᵗ ᵗ ne ad eruditionem
alicuius nec sufficias laborem tui corporis ei negligas.
o ilidius aucupis. ᵗ Elade ad for-
micã o piger: ⁊ cõsidera vias ei⁹
ᵗ ᵗ non pecus ab hominẽ.
⁊ Disce sapientiam. Quã cum nõ
ᵗ fiunt tu ornes.
habeat ducem nec ꝓceptorẽ: nec
ᵗ alius ⁊ hyemps
principẽ: parat i estate cibũ sibi
⁊ congregat in messe qđ cõdat.
ᵗ vade ad formicam o piger.
Vsq3quo piger dormis: quan
ᵗ pereas. ᵗ ᵗ qui tandiu
do ꝓsurges e sõno tuo? Paulu
ᵗ in virga. ᵗ quiesces.
lũ dormies: paululũ dormitabꝭ.
ᵗ qui pigre. ᵗ ᵗ modicu a bono opere.
Paululũ cõsereo man⁹ vt dor
ᵗ interim. ᵗ ingenuilla.
miam: ⁊ veniet tibi quasi viator
ᵗ cursus.
egestas ⁊ paupies quasi vir ar
ᵗ Alie
matus. Si vo impiger fueris
ᵗ ad laborandum.
ad ꝺ. Filii mi si ꝺspondeꝛis ⁊c. VI.
ᵗ ᵗ captiua. ᵗ pedis
si damula de manu: ⁊ q̃si auis
virtutem. ᵗ ᵗ nobili. ᵗ ᵗ ne ad eruditionem
alicuius nec sufficias laborem tui corporis ei negligas.
o ilidius aucupis. ᵗ Elade ad for-
micã o piger: ⁊ cõsidera vias ei⁹
ᵗ ᵗ non pecus ab hominẽ.
⁊ Disce sapientiam. Quã cum nõ
ᵗ fiunt tu ornes.
habeat ducem nec ꝓceptorẽ: nec
ᵗ alius ⁊ hyemps
principẽ: parat i estate cibũ sibi
⁊ congregat in messe qđ cõdat.
ᵗ vade ad formicam o piger.
Vsq3quo piger dormis: quan
ᵗ pereas. ᵗ ᵗ qui tandiu
do ꝓsurges e sõno tuo? Paulu
ᵗ in virga. ᵗ quiesces.
lũ dormies: paululũ dormitabꝭ.
ᵗ qui pigre. ᵗ ᵗ modicu a bono opere.
Paululũ cõsereo man⁹ vt dor
ᵗ interim. ᵗ ingenuilla.
miam: ⁊ veniet tibi quasi viator
ᵗ cursus.
egestas ⁊ paupies quasi vir ar
ᵗ Alie
matus. Si vo impiger fueris
ᵗ ad laborandum.
ad ꝺ. Filii mi si ꝺspondeꝛis ⁊c. VI.
ᵗ ᵗ captiua. ᵗ pedis
si damula de manu: ⁊ q̃si auis
virtutem. ᵗ ᵗ nobili. ᵗ ᵗ ne ad eruditionem
alicuius nec sufficias laborem tui corporis ei negligas.
o ilidius aucupis. ᵗ Elade ad for-
micã o piger: ⁊ cõsidera vias ei⁹
ᵗ ᵗ non pecus ab hominẽ.
⁊ Disce sapientiam. Quã cum nõ
ᵗ fiunt tu ornes.
habeat ducem nec ꝓceptorẽ: nec
ᵗ alius ⁊ hyemps
principẽ: parat i estate cibũ sibi
⁊ congregat in messe qđ cõdat.
ᵗ vade ad formicam o piger.
Vsq3quo piger dormis: quan
ᵗ pereas. ᵗ ᵗ qui tandiu
do ꝓsurges e sõno tuo? Paulu
ᵗ in virga. ᵗ quiesces.
lũ dormies: paululũ dormitabꝭ.
ᵗ qui pigre. ᵗ ᵗ modicu a bono opere.
Paululũ cõsereo man⁹ vt dor
ᵗ interim. ᵗ ingenuilla.
miam: ⁊ veniet tibi quasi viator
ᵗ cursus.
egestas ⁊ paupies quasi vir ar
ᵗ Alie
matus. Si vo impiger fueris
ᵗ ad laborandum.
ad paululum adhuc iacebo. ⁊ sic postea perueniẽs ꝛequiescam. Fumanꝫ
vt te semper ditescere opus bonum repente inde quasi nua facta mutatur
adsit. hoc est enim quod sequitur: ⁊ veniet tibi quasi viator.
Egestas ⁊c. Panꝭ iusta ifas q: pigricia nutrit ẽ egestas ⁊ penurie.
Egestas ⁊ paupertas pena est vitiosa in qua omnium nihil vindicari
meretur quic quasi viator veniet quia ignoscia ⁊ fugitiuꝭ.
Si vo impiger. Fructus terrem quos meritus non sunt compa
rantur sed offerũtꝭ equis ad tempus pasiunt colligentem. ⁊ in tempore de
fetunt. Ait quisimpiger fuerit pro celestib⁹ laborare diuitijs huius mũdi
vt sonꝰ adiuuatus mercedẽ laboꝛũ indeficientem percipiat.
De Ira
vl adultera. q. d. nulla ẽ cui vl cerculario mauer quo tu habeas vtor⁹ ꝓpriũ.
Respic vias viũ hoīs ⁊ oēs gressus ei⁹ ꝓsiderat. exponat vt. ꝺ. C. VI.
f Fili mi si ꝺspondeꝛis. Super⁹ salomon iduxit ad hominẽ. ꝺ
f Filius inducit ad bonũ vite diligentiã. ⁊ primo hec diligentia ꝺ-
siliũ. secũdo ei⁹ oppositũ excludit ibi: Vade ad formicã. Circa pri
mũ, vt: Fili mi si ꝺspondeꝛis pro amico tuo. obligãdo te alteri pro ipso.
g Deriuisti apud extraneũ manũ tuã. talis enim obligatio per ꝺbitore
manũ fieri cõsueuit. h Illãqueat⁹ es. Lobigat⁹. Fac ergo tũ qđ
dico. solicet ea que faciunt ad tui ⁊ amici liberationẽ diligẽter exequẽdo.
i Festinare. ad loca tue liberatiõi apta. k Festina. qz periculum est in
mora. l Sufcita amicũ tuũ. p quo ꝺpõdisti. nã nõ ꝺ cũ sollicite vt
se ⁊ te expediat. Vl aliter: Excita amicũ tuũ. i. stra ⁊ ille. p quo ꝺpõdi-
stis ipe solicite ad tñs expeditionẽ. quare ab amicis tuis aliis pũlũ ⁊ ap-
pitũ. qñ cui p amicos facim⁹ quodlibẽ p nostros facim⁹. qz amic⁹ ẽ alt
ipse. m Ne ꝺderis somnũ oculis tuis. i. tu negligẽs ibi negocio.
n Eruere qñ damula. i. velociter de manu. i. filii⁹ tui te obligasti.
o Vade ad formicã o piger. Nec piger excludit vitiũ oppositũ. ⁊ pmo
excludit pigritiã. secũdo apostasiã. ibi: Homo apostata. tertio iniuriam:
ibi: Conferua. cõsequenter a pctis pacem prosequendo. Circa primũ di-
cit: Vade ad formicã o piger: eius diligentiã cõsiderãdo. p Que cum
non habeat ducem. cum diligentiã. cõsiderãdo. q Nec ꝓceptorem. cognitorem.
r Nec principẽ. tibi mãdantẽ de diligẽtia ꝓpriũ⁹ tui. s Parat.
cũ magna sollicitudine. t In estate cibũ sibi. q: nec inopem grauat ⁊ cũ
pio ꝺ conciliat. In aliqb⁹ libris addit: In hyeme. si ñ ẽ in bñ. nec i tempe
correct: subtiliter intelligẽ. nec ꝺ aliqa vocis potestate i glosa inuitari ꝺ po
stea tracta ꝺ ad textũ ꝺ scriptores ignorãtes. q: adit vt ꝺ ꝺ q: formica ꝺ bꝰ su
ꝺ ẽ. Intelligẽdũ ẽ vbi literaliter. ꝺ bꝰ co mõ ꝺ. q: nãc ois ꝺ intelligẽte
qt ab intellectu vino ꝓhibẽt distinctiones. ⁊ ꝺ formica per infirmitatẽ nãtꝭ
a deo sibi datã monet ad sibi prouidẽdũ: bꝰ ẽt ꝓpter inquãtũ humãe ꝺ-
uine ꝓuidẽtie. u Vsquo piger dormies. piger cui vidẽt quasi semꝑ
somnolẽt⁹. x Et veniet tibi ꝺ viator: egestas. i. cito ⁊ q̃ impossibi-
ly Et paupies ꝺ vir armatus. ita q̃ tu nõ poteris obstare ei ꝺ ociosꝰ.
z Si vo impiger fueris ⁊c. hic versus nõ ẽt i hebreo. ps ꝺ. sentẽtia.
Deus

Domo apostata. Diuertit de dorsi ⁊ alijs vitijs generib⁹ libros
ne pcipiat⁹ exemplar pigri. ⁊ ois relaxant ⁊ tepidi. Vbi notādū
q̄ sic dominator iurgia dicit volunt. pp̄ apostata nō auferat⁹ vult mox fi
pernitiosa angelo a regione obtinere pp̄ suos assertiōe mēbra calentes eoꝝ
pestilentia vbi ad terminū iurgia ⁊ venient. de quo recte dr. Qui auxiat

f inclinans.
veniet vt fons messio tua: ⁊ egc
f egestas cum ip.q.s. f alia interpretatio hebraica
spōsus.
itas longe fugiet a te. Ho⁹ apō
f ab. f deuius.
stata vir inutilis: grādit cor p
uerso: innuit oculis: terit pede: di
gitō loquitur: prāuo corde machi
f suggerit.
natur malū ⁊ ōt tpe iurgia semi
f ab. f deuius.
nat. Huic extēplo veniet pditō
sua: ⁊ subito ptriet nec habebit
f prebebit origanum. f f omni tempore iurgia li
tra medicinā. ⁊ Sex tūt q odit
minat quod nocebitur deus.
dominus ⁊ septimū detestatur
f quia pessimum est. f f superbum.
aīa eius. Oculos sublimes: lin
f in quibus.
guā mendacē: mānus effunden
f de peccatum. f in peccatum.
tes sanguinē innoxiū: cō: machi
nans cogitatiōes pessimas: pe
f alia lectera.
des veloces ad currēdū in malū
f f.
pferēte mendacia: testem falla
f ad comprobandum mendacium vel veritas.
cem: ⁊ eū qui seminat inter fra
f f de vinea conuertuntur.
tres discordias. Cōserua fili mi
f dei.
pcepta patris tui: ⁊ nē dimittas
f exhibe f contra hoc. f f ad cogitandum
legem matris tue. Ligā ea in cor
f f loquentem tu cum bonis poterimus vsq; mentio
ne tabule in lingua. f f ad loquendum
de tuo iugiter: ⁊ circūdā guttu
f f influmdo.
ri tuo. Cū āmbulaueris gradiā

f in monte f f ne rapiat⁹ bellu
tur tecū: cūm dormieris custo
f f in solitudine f expectando
diāt te: ⁊ euigilans loquere cū
f manebus. f inspirantibus.
eis. Quia mandatuz lucerna est
f malentibus. f inspirantibus.
⁊ lex lux: ⁊ via vite increpatō disci
pline vt custodiāt te a mulīere ma
la: ⁊ a blāda ligua extrāee. Nō
cōcupiscat pulchitudinē ei⁹ cor
f aurem oculus tuus ne vi. e mi.
tuuz: nec capiaris nutibus illius.
Pecūa enī scorti vix est vnius
f sed tamen. f f ad imaginem dei factam.
panis. Mulier aūt viri pciosaz
f fuge ergo quia magnifica.
animaz capit. Nūqd potest hō

f f meretricio aut berenia confabulationē.
abscondere ignem in sinu suo
⁊ vestimenta illius non ardeāt:
aut ambulare sup prunas: ⁊ nō
f f fieri illud non potest.
cōburant plante eius. Sic q in
f quod ipsum.
greditur ad mulierē pximi sui:
f quia f etiam.
nō erit mundus cuz tetigerit eā.
f ad comparationem adulterij.
Nō grādus est culpa: cum quis
furat⁹ fuerit. Furat⁹ n. vt eturiē

f f non gramtis dt quod patet quia repe.
tem impleat aīaz. Deprehēsus
f infuper.
quoqs reddet septuplus: ⁊ ōem
substātiā domus sue tradet: ⁊ li
f f quod contigit pueper.
berabit se. Qui aūt adulter ē ,p

Ante lud adulte mlierib⁹ spēdet ab audītōe hereticoꝝ. Liga eū
.s. vi. l. cogitatōe pcepta dei fixa tene. Cum ambu. Dña fa mudita
no dūc legio vt cū vigilāte aligd oparis: hoc totū mēte recolas: ⁊ pōe
mīcia: huiꝰ memoria regulas cū cuigilauero tibi fidulo mēte pōā ad
mēte tenocinatōe. n. sīet vt nec vigilāt effēdau: nec a tpore nocturno lādar.

Dic eā ambulauero
f. pfuma tuitue grādiant
tecū mādata dei: vt tu
struat. Cū. D. eā dor
mieris pmoue custodiāt
aīaz tuā ne rapiat hostis
eā cuigilauero: ī relaxe
cāde loquē eā ois expecta
do pmta que tibi fi ea lo
uaſos promisit est.

Non edu. Do⁹ de
adultera. Sed hereticis
bis viuē ⁊ apte se agē vt
dēt vīde ne seducar: cor
doctrinis. Decūi
enī. l. vē. Dicuis volup
tas fornicatōis ex pro
tua pena fornicatōis. q
aut enī tetigꝰ charnā to
lā effugit cūctis nūqa
minus postmodum cu
rūigui ymedio pane tu
turatuo absenter ascē q
tintrat ad scortum: ad do
ram quidem cuaporat li
bidinem: sed post paula
lum ardentior exit.

Numquid po. So
li et concedituz heretico
rum libros legere: qui a
deo solidatus est in fide
catholica: vt verbozum
vulcadine vel astutia no
queat ab ea separi.

Non gran. Furtuz
nō ex se. sed ex pcedere
pcil maioris. i. adulterij.
nō grādis et culpe globe
tur. Sic hierusalē grauis
peccāt⁹ dī. Justificata est
sodoma ex tanto qz tanta
ma nulla vel pauca: sīq
hierusalē plura ymila.

Nicolaus

ad ipsam dicit: Cōserua
fili mi pcepta pris tui. l.
dei. ꝛ Et ne obliuiscaris
tue. l. facte scripture vel

Dclyra

ecclie. ꝛ Liga eā iurgia l corde tuo. fi mīt retinēdo. 3 Et circūgit. c.
de hijs loquēdo. a Cū am. gra. te. ea meditādo. b Cū dormieris. c
obdormiēdo i eoy meditatiōe obdormis i vīo. ⁊ sic eo l eius protectōe.
c Et cui. lo. eū cis. i. resume meditationē de ipsis. d Ut mā. l. dirigat.
e Lucerna ē. l. mīnotib⁹ vel iumentis⁹ qz mīa clare intelligūt lucernaē
enī lumē i testa. f Et lex lux. maioribus q capitē clarius. g Et via
vite incre. disciplinę. qz ignoātia seu infirmitate peccātis. h Ut cu. te.
.s. pdicta. i A muliere mala. i. foenicarta. k Et a blan. lin. gnat. l.
adultere q̄ a viro suo cēncat se vel cū viro suo recipit cēncū. l Non
pcu. pul. ei⁹ cor: tuū. c. q̄ hz vtilitatē annexā. ió subdit: m Pecūa enī
scorti vix ē vnius punia. i. hoīco hz: Fruſtū panis qō ē modicū. ⁊ tū aīz
dēo ad eā pdit maximū. ió subdit: n Mulier aūt viri pciosaz aīaz ca
pit. tan. q̄ i laqueꝰ dyaboli. Dī aūt aīa pciosa. qz ad imaginē dei facta ⁊ ad
signālē beatitudinē ordinata. o Nūqd pōt hō absqdē ignē. c. q. d.
sicut impossibile ē ignē i sinu absqdē aut lap prunas ībulare absq cōm
stione vestiū ⁊ plantas: sic impossibile ē q̄ adulter sit sine macula culpe.
p Nō grā. ē cul. Dic ꝑsr retrahit ab adulterio ex grauitate crimis. qz
multo grauī ē furto: quāto vxor ē res magis dilecta ⁊ carā q̄ adulter fa
cit iniuriā primo q̄ reo q̄ fur de abre furto. Ité qz p hoc subtrahunt frequē
ter heredes falsi. Ité qz furtū frequēter cōmittē ex defectu rei necessarie ad
victū vel vestitū. ⁊ B ē qō vt: Nō grādis ē culpa. i. furtū respectu adulterij.
q Furat enī vt eturi. ipse animā. i. vt sibi puideat de re necessaria ad
ēdū vel vestitū. r Deprehēsus quo. red. sc. ē ro. xvii. dī q̄ de reb⁹ inalienatis
reddāt depōtū. de oībꝰ qnqz ouos p vna. ⁊ de bob⁹ qnqz p vno. ita q̄
l lege ñ scribit⁹ q̄ debeat reddi septuplū. Ideo dicēdū q̄ ꝑter incertitudi
furti fuit additū ad pēnā legis vt homo a furto cohiberēt. nec ē ꝑa legē
que nō inhibuit addere ad pēnā ꝑ bono reipublice. s Et ēmittet sub
stantiam domus sue tradet. pro sua redemptione. ⁊ si non sufficiat debe
bat vendi ⁊ de precio eius satisfieri. t Qui autem adulter cū ꝑter eo
dia inopiā. adulterium enim non cōmittitur ad suppiendaz indigētiā vi
cius vel

Quia ydē. Et de ꝑto inciligentiā l. q̄ ois nisi ꝑcāt reprobꝰ nō
pōt in oc mūdo nec acquisit posse⁹ sīo clamideū ad fe. Nec dona quoq
nō cū his ipe vel facultate suscipit. Sciat enī q̄ spūs sācī. coētam sue
alam quāq̄ fidelē cōsipere pclusit. C. VII.
Fi mi. Dec glocha cadē que superius plenius explicat.
f Et legē meaz.
Caz scierit se
ua que docco si nil re
ci sine hoc aspicias.
Liga eā. alia mādā
ta. Scribe ad in tabu
lacione cordis tui.
Dic sapie. Sapiaz
cōsultrice doctri
ne tecoza non directione
cōsangz vt hoc te a pol
lutione seruet heretica. q̄
uera castitate ecclie pa
patur extranea.
De fenestra. Pa
tet tecta lī amīqz sapiēti
am aspect⁹ magīstr⁹ eū
⁊ infirmoꝝ actus fidulo
speculat⁹ ⁊ fortium. Ut
eterna dei sapia de cēlo
ꝑspexit ⁊ vidit oēs filios
hominum.
Apte adz salomon de
fenestra dom⁹ suc ie per
cēcellos ꝑspectiue dicit.
vt paulo⁹ gesta diuidi
caret. Qui enim de fene
stra per cēcellos pspicit.
ipse quidē que foris agū
tur plene cōsiderare suffi
cit. nec tamē ipsū qui fo
ris sunt intra ingentem
aspicidē. Nūc enīz apo
stolus. Spiritualis oia
iudicat ⁊ ipse a nemine
iudicatur.
Juuenē vocat adulte
rum: nō ꝑter virtutez
sed ꝑter infirmitatez
qui transit in platea: q̄
deserut angustam vīaz
que ducit ad vitā: Iuxta
angulū: q̄ occurrit a re
gione ⁊ prope viā. d.
illiꝰ gradit⁹: q̄ a via vē
tatis declinauit. Merito vīc dom⁹ meretricis
vel hereticī. appropiat.

condis. f f insipientum. f f ad qs fuit dict. f
ꝑter cordis inopiā perdet aīaz
f f in hoc. f in hac vita. f f in futuro
suam. Turpitudinē ⁊ ignomi
niā congregat sibi: ⁊ opprobriū il
f in morte.
lius n delebit. Ut scel⁹ ⁊ furor
f propter vel stultū. f indocile.
uiri non parcet in die vindicte nec
f nō assūcet me misericors: sine vilus hominis.
f f ille no. qui no. f f qi no vīdet
acqescet cuiuscq̄z precibus: nec⁹ su
exauditū. sed remouet penā.
scipiet, p redemptiōe dona pluria.
f ne hoc ꝑtingere vlo modo.

Fi mi cus C. VII.
stodi sermones meos
f in corde mādē. ex. vt supra.
f hec repetitio tur.
⁊ precepta mea reconde tibi. Fi
f hoc ita fabricauit. f f nomen hebreū.
li hōnorez dominū ⁊ valebis ꝑ
f f exhibebam vel quemlibet.
ter cum eo ne timeris alienum.
f hec.
Serua mandata mea: ⁊ viuez:
f obligatus.
⁊ legēz meam quasi pupillā ocu
f actibus tuis.
li tui. Liga eā in digitis tuis scri
f in latitudine cogitationis. f f hic
bē illā in tabulis cordis tui. Dic
be in tabulis cor. l. i anima vt semp̄ in memoria ꝑ hoc ea. Dic sa
pientie.
sapientie soroꝛ mea es: ⁊ prudēti
f hereticis plantatur. f f a cultura ecclesie.
am voca amicā tuā: ut custodiat
te a mulīere extranea ⁊ ab aliena
f f vt decipiat. f f quasi quid sit
q̄ verba sua facit dulcia. Dē se

Nicolaus

ctus vel vestitus: sicut dictū est de furto. sed ex defectu rationis que vocat
hic cor: que negligens est reprimere cōcupiscētiē que nata est in subtici.
a Perdet aīam suā. cōmittēdo culpe. b Turpitudinē ⁊ ignomi
niam congregat sibi. quia vitia carnis sunt maxīe infamie. c Et op
probrium illius non delebitur. Inter animabilia est enim pena gehenne ad
quam iudicabitur sententia irretractabili in die iudicii. ideo timendum.
d Quia scelus ⁊ furor viri. l. dei qui dicit hic vir. quia frequenter in ve
teri testamēto legitur apparuisse in humana specie. ⁊ quia ipse deus ⁊ ho
mo in forma humana: gloriosa tamē apparebit iudicio. Ro. i. Filij ho
mo qui assumptus est a deo in celū sic veniet. l. ad iudicū. qui admodū
videstis eū ascēdēte in celū. in corpore glorioso. C. VII.
e Fi mi custodi sermones meos. Dic ꝑter retrahit a luxuria ex
f meretricio inordinatitia ⁊ ꝑtinentiae. q̄ quia cūctē ꝑt sapiēti.
ideo primo iducit ad sapientie amorē. secūdo describit periculum
mulieris adultere: ibi: De fenestra. tertio monet ipsam fugere: ibi: Nunc
ergo. Circa primū dī: Fili mi custodi sermones meos. opere adimplēdo.
f Et precepta mea reconde tibi. sicut thesauri preciosum. g Fili be
neta olim ⁊ valebis ꝛc. iste versus nō est in hebreo. ꝑpter qō ipse triplico.
⁊ q̄ patet eius sententia. h Serua mandata mea ⁊ vinces. vita gratie l
perfecti. ⁊ glorie in futuro. i Et legem meā quasi pupillā oculi tui. l.
vel. sc. diligenter ⁊ solicite. k Liga eam in digito tuo. opere adimplē
do. quia manus est organum organorū. iij. de aīa. l Scribe illam l ta
bulis cordis tui. indelebiliter retinendo. m Dic sapientię soror mea es
. l. diligē eā carissime. n Ut cu. te amu. ex. l. adultera q̄ cūcti recipit eū
marito. o Que ver. l. o. fa. tyrānis ⁊ adulationib⁹ polem decipiēdo.

Dclyra

esti ornata meretricio appet⁹ ⁊ limbata nitidior ciamidis figura. l. ad decipiēdos alios ⁊ querendū adiutore ꝑ spiritualia munia pertinēte.
Hec valde ꝛc. Nulla est hereticis q̄ pientia pctā in fide nostra. n. Domus mee declinant ad mortē. ⁊ semite mee ad gigantes. Ille. Ecce
f ꝑ ecclesiā q̄ petra. f f
los prosperi iuuenum: ⁊ vidēs p
f hominem
uulos. Cōsidero vecordes iuue
f pertinaces a rectitudine. f f vacue fue
nem q̄m transit p̄ plateas iuxta
q̄ expositionem. vīa platea ⁊ semita angusta pedes. l.
angulum: ⁊ prope viā domus il
f spiritus pessimi.
lius gradit: in obscuro adueſpe
f qui male agit odit lucem
rascente die in noctis tenebꝛis ⁊
caligie. Et ecce mulier occurrit il
f eloquentia ornata. f luxurie
li ornātu meretricio ꝑparata ad
meretricandum. f f quantum ecclesia tur bene ꝑsiderans
decipiēdas aias. Garrulā ⁊ va
gā: quietis impatiens: nec valēs
f in primis caligabitis f f q̄ obscurum acquirit.
in domo⁹ sistere pedibus tuis.
f fuga cum q̄ agamus regnū in platea cum reliquis
Nunc foris: nunc i plateis: nūc
f spiritus angelos cum alijs hereticis.
iuxta angulos insidiās. Apphē
f filia fame. f f lasciui.
sumaz deosculatur iuuenē: ⁊ pt
f dicit vultu blāditur dicēs: Victi
f f in libris canonicis scribit.
mās, p salute⁹ deuoui. hodie red
didi vota mea. Ideo egressa sū
in occursuz tuum desiderās te vi
f f declina ergo ad me quia inermis.
dere ⁊ reperi. Intexui funibus
f quinto moralium dcfigit. f f ut vīa delectet.
lectulum meum: stratū tapetib⁹
f ut delectet capitē.
pictis ex egypto. Aspsi cubile me

f f Hebdin dicit adulterium ideo a termino inclie
nostra. n. Domus mee: p cancel
f ne ordo pcipitet.
los prosperi iuuenum: ⁊ vidēs p
f hominem
uulos. Cōsidero vecordes iuue
f pertinaces a rectitudine. f f vacue fue
nem q̄m transit p̄ plateas iuxta
q̄ expositionem. vīa platea ⁊ semita angusta pedes. l.
angulum: ⁊ prope viā domus il
f spiritus pessimi.
lius gradit: in obscuro adueſpe
f qui male agit odit lucem
rascente die in noctis tenebꝛis ⁊
caligie. Et ecce mulier occurrit il
f eloquentia ornata. f luxurie
li ornātu meretricio ꝑparata ad
meretricandum. f f quantum ecclesia tur bene ꝑsiderans
decipiēdas aias. Garrulā ⁊ va
gā: quietis impatiens: nec valēs
f in primis caligabitis f f q̄ obscurum acquirit.
in domo⁹ sistere pedibus tuis.
f fuga cum q̄ agamus regnū in platea cum reliquis
Nunc foris: nunc i plateis: nūc
f spiritus angelos cum alijs hereticis.
iuxta angulos insidiās. Apphē
f filia fame. f f lasciui.
sumaz deosculatur iuuenē: ⁊ pt
f dicit vultu blāditur dicēs: Victi
f f in libris canonicis scribit.
mās, p salute⁹ deuoui. hodie red
didi vota mea. Ideo egressa sū
in occursuz tuum desiderās te vi
f f declina ergo ad me quia inermis.
dere ⁊ reperi. Intexui funibus
f quinto moralium dcfigit. f f ut vīa delectet.
lectulum meum: stratū tapetib⁹
f ut delectet capitē.
pictis ex egypto. Aspsi cubile me

Et procul vel. h. .s. Ingia literas gaterū
quia meretrix alienorum
si magnificus purpurati fa
tetur. Ait homini in statu
cie que agunt victimam
si fuit fatuus non insidio
si vel animaual vt au
tum aut gallinam. Alias
⁊ domus⁹ ad vestibulum
Si vero hora ⁊ omnia
qui intrabit. v. artā. ob.
si pte. n.

Juuenū ꝛc. Beati
tudi qui ex familiari vel
facta aliam vīa latitudinez
tūtiē vnitatem mortis
rea fortiāt ⁊ ligna vel q̄
qualibet alia materia.
Jn lecto ergo de fenestra
meretrix mollicie querit
delignat. In tapetibus
ergo pictis ex egypto cui
oculeum tempsat illece
tras. quibus nichilo
aspectu irritatiu facilius
ad seducēdū mentis ar
chana pōnet. Quia
ro nomine. fumum alī
quando falsi vanna pe
cepta figurat ligna nos a
vitijs coercendis reti
ponimur ⁊ heretico
terra verborum adiutus
salutes. Sola audacibus
quasi fit arma parcatis
quo⁹ vīctorem. humiliē
bus libero corde quiescit
sol veracior ille sanctis
peccatorum confrunt
locum penitentie. vt li
gatio manibus ⁊ pedib⁹
damnet. Bulle. Ecce
mitto eas in lectū: ⁊ qui
mechantur cum ea. In
tapetibus ēo pictis ex
egypto conatus eloquē
tie ⁊ dy alectice artis ver

fluxia q̄ ab ethnicis exigit. simplex intelligit ꝑ quā hereticā mīa simplex do
ctrine pestilentie. Qui meretrici thorum facinoris se tenuit. glotiatur.
Aspsi ꝛc. Prominūt se tales odori celestis hic suauis. qm̄ tua suauitas
cōtra velut fumus⁹ cubitis vendita: ꝑfecit aut Qui ꝑ dom⁹ odore fame⁹ deo.

Dclyra

p De fe. n. p. m. Dic ꝑter retrahit adulte pudici. ex sua speculatiua
⁊ dicēs: De fenestra. n. domꝰ mee. l. de fenestra ꝑcia mee ꝑdecam puellas
mulieris mūc. Vīl potuit ex ad ipas q̄ salomon de fenestra dom⁹ ꝑtic vidit
iuuenes luditātes ad domos meretricū declinātes q̄ solēt manē ꝑpe do
mos magnatū eo q̄ plures eis seruitēs subsecuti fūt vitio incōtinentie: sicut
dauid ꝑ ea⁹ vidit mulierē se lauantē ex adiacēs dom⁹ sue. ii. Reg. xi.
q Et vidēs puellas. i. lasciuientes q̄ si sensu pueri. r Cōsidero vecor
des iuuenē. i. bestiales vel corde ex odio carnalis concupiscentie. s Qui trā
sit p̄ plateas iuxta angulū. vt puellas ad meretricio domū que solet ex in
locis angularib⁹. t In obscuro. q. q male agit odit lucem. Jo. iii.
u Et ecce mulier occurrit illi. ad captandū eius beniuolentiā. x De
natu meretricio. ad magis acomodāū ꝑspicienti. y Ꝑparata ad ca
piēdas alas. laqueo ꝑpetuitie carnalis. z Garrula. multiplicande
locutiōis. a Et vaga. ex mobilitate mētis. b Quiet. ipa. p tact⁹ ex
tius spūalcos corpis. c Nec. v. l. p. ed. s simp vult ad spectacula ⁊ loca
honesta curē. d Nūc foris. alienā domo. e Nūc i pla. in publico.
f Nūc iuxta an. uti. q. p. mod⁹ ⁊ meretricio p̄ omne vīā ⁊ modū iducit ad
actū ꝑpuliēne carnal. ió subdit: g Apphēdit. q. tra. huius ydie ātib⁹.
h Deosculat⁹ tu. sibi pientiā. i Et. p. v. i. spōso ⁊ effrēdi. k Hi
ctimas. p. l. debui. fic ⁊ i libris correct. l Hodie red. v. m. q. d. ipse ꝛc
uertēdi ad delectabilia. sic multi accepta cōtine ⁊ scientiare pacibus poti
peccādi recurrūt ad checcos ⁊ lasciuias. m Ecce egressa fil. l. oc. mul.
felicē q̄ tu hēas ille desiderā. ió subdit: n Ꝑcurri fu. li. m. vt ti mol
liat q̄si transeāt cōsi lineāte sup terrā. o Strauī. l. cortice arboꝝ.
p Aspersi cu. m. myr. xl. vt odore talibi fiat in eo delectabiliter quies⁹.

Ephesi iiij. Doctrine tuæ ponite in mentē tuā dicendo factum hēbeti
ore vestrō sine murmuratione. Donec eos audiā qui me murmurare
fecerūt. Galathi v. Nolite errare. Deus non irridetur.
Et domestica quoq; filij sapientissimi familiā tenuit-

† dispo

um mirrha aloe ⁊ cinnomo. Ele
† alias cogitatus.
ni lebsionār ā herib⁹ ⁊ frustmur
capitis ā plectibus donec illuc
† mors. †† a tristitia quia nō eā. † † angustabit.
scat dies. Nō ē ēnī⁹ vir in ⁊ do
† nobis. †† alios allexerit reliquens a mor-
tuos habitabit gloriam. ⁊ in
mō sua. Audi via lōgissima. fac
†† in tempore quo dilatorium. Eorum numerus
exhibita complenerit misericordiā ad iudicium.
ā illum peccatrice fecuz tulit ⁊ in die
† redditum
plene lune reuersur⁹ ē domū su
am. Irrēhuit eū multis sermoni
bus ⁊ blandicijs labiorū pertra
† quasi stultus nescit
xit illū. Statiz eā sequtur q̄si bos
ad ductus ad victimā: ⁊ q̄si agnus
lasciuiens ⁊ ignōrās q̄ ad vīcu
la stult⁹ trahat: dōnec trālfigat
† feminea iudicia. †† alia interiora. ††† quasi
sagitta ardeat eius ⁊ velut si auis
festinet ad laqueū: ⁊ nescit quia
† non corpori suo. †† ab in-
de periculo aie illius agitur. Nūc
fortissimus ac obstinatissimus vir ⁊ filius.
ergō filij audi me ⁊ āttēde verbis
oris mei. Ne āb⁹trahat⁹ vīs illi⁹
mēs tua: neq; decipiāris semitis
† hic ubi periculum in alijs.
ei⁹. Multos enī vulneratos dēie
cit. ⁊ fortissimi quiq; interfecti sūt
† ac abstrahat eos, in regionibus mortis. ⁊ nec inferi.
ab ea. Semitē inferi dom⁹ ei⁹ penetrā
tes interiora mortis. C. VIII.
Unquid non sapientia
† quantum ad celestia. † in diuinis.
clamitat ⁊ prudētia dat
† Ens potest esse diuina. †† Ens in monte
vocem suam. In summis excel
† in itinere.
† † Hanc autem ipsius sedis esse addueri ad se.

silq; verticibus: supra viam in

† ab alijs congregata.
mēdijs semitis stans: † iuxta
† proles mortiua.
pōtas ciuitatis: in ipsis fores lo
†† arrogans stulti. ††† non ad sympathiam
quib⁹ dicēs. O viri ad vōs cla
†† rationales non ad irrationales.
mito: ⁊ vox mea ad filios homi
† vox mea hec.
nū. Intēlligite pauculi āstutias
† † erroneos facit.
⁊ insipientes animaduertite. † Au
†† quia regnum celorum promisit ⁊ beatitudinem
spiritus nostrum docuit nos ab omnibus que pro-
dicite quoniā de rebus magnis
ponit ei relinquebant loquenda.
locutura sū: ⁊ aperiēt labia mea
† † ex parte diuinorum loquetur veritatem. quod est
credita sed nihil nō pertractatū ⁊ pleriq; loquet.
vt recta predicēt. Veritatē me
ditabit̄ guttur meū: ⁊ labia mea
† † Babylon ⁊ multa alia. ††† elo-
detestabunt̄ impiū. Justi sunt
quia domini eloquia callent. ig. ez.
omnes sermones mei: nō ē in eis
† † iusti non corruptum. sed recti sunt.
prauū quid neq; peruersū. Re
† † aliqs nō ita videt. ††† aliqs insipiēs sed.
cti sunt intelligentibus: ⁊ † equi

† vel scripturibus. †† qs recti sunt intelligentibus
inuen: ētibus scientiam. Accipi/
⁊ equi inuenientibus accipite dē.
tē disciplinā meā ⁊ nō pecuniaz
doctrinā magis ēlz aurum eligi
te. Melior ē. n. sapientia cūctis

† mādi. †† vt videt. ††† qs errata errata ipsā
opibus pretiosissimis: ⁊ oēs deli/
errantes illa pretiosissima hec eterna.
derabile ei nō poterit compari.

† accipite disciplinā quia ego sum que habito in con.
†† Consilij. ††† ergo qui gloriantur in con. sp.
Ego sapiētia habito in cōsilio.
† non stulta.
⁊ eruditis interfum cogitatiōib⁹.
† timor dominus vt habeat in vobis. Timor enī
Timor domini odit malū: arro
domini.
gātiam ⁊ superbiā: ⁊ viaz prauā

q̄ loquunt stabile ppriā nō hēt. Ens tui auditorp timeti sua ⁊ora dimittē.
Ellect⁹ ē cōsiliuz. Nō se extollat hūana pūdētia plenitudine virtutū. ⁊
la sui ignōta possidet: ab hac humanā firmitas quisq; ḡs virtutis accipe.
Per me regēs. Regnū dicit aplos vel alios fideles q̄ sceptra fundāde
fidei ⁊ cultus ēcle subditi ḡb⁹ regere fidelitatē pollicent ⁊ auctores virtutū
.t. ⁊ iquātes colle scripto
rent principes ⁊ potētes ce
rros fidēlē sceptrōs ⁊
rectores appellat. Qui
vtiq; ois nō nisi p sapiē
tiaz vt essent aliquā hāu
erūt enim: sine me nihil
poteritis facere.
Ego diligētes ⁊c.
Qui diligit me diligēt a
pte mea ⁊ ego diligā eū
⁊ manifestabo ei meipm
Mente q̄pe ad sapiam
vigilāt q̄ inouato mētis
studio ad eiusdē visionē
attingere festinabit.
Ellect⁹ sūt dī. ⁊c.
Opes superbie. opes cecil
tas dicit: vt edictis bona
significat. Sicut enī sup
bus hypocrisis. t. sup ap
parēs vīrtūs ita ⁊ recte sapiā
opes hypocrisis secum
esse dicit: q̄ q̄q; bonoz
fidēliz⁹ ecclīas vac⁹ cunctis
mēdis optō⁹ excellentius ē q̄s emā addīto in
stici⁹ simplicitas incul
cat. Nā terrenas opes et
gloriā sepius hīt infusti
Mos sūt in resurrectiōe
sicut pertus ait nonos ex
loo ⁊ nouā terrā ⁊ ꝓmis
sa ipsius expectamus in
quibus est iusticia.
Dñs possedit. Hoc
vsq; locus est parabolyr
ce ad filium. nunc vo q̄
mētione facet de sapia
⁊ nō dicet q̄ ēt⁹ quan
te dignitat̄ q̄ incōdēter
effulsit ⁊ cōmendat eā ex
vtāte nāz. t. bonas ⁊ hu
manam dicens: odio ē.
Dñs possedit me.
Hic ostī sunt opa quoz
ꝓsideratione ad hāc vel
eius cognitionez pueni
Nicolaus

a Et os bilingue ⁊c. ꝓ placēta ⁊ le quīt in ptis ⁊ ptaris loquīt in absen
tia. b Detestor. tanq̄ homicidia. c Mēdi est cōsiliū ⁊ equitas ⁊c.
t. poc me sunt illa, d Per me regēs regnāt. iuste. e Et legū cōditō
res iusta decernūt. Per me principes
imperant ⁊ potētes decernūt iu
† q̄ quia ego diligēs me. ego eos qui me
sticiaz. Ego diligētes me diligo
† inuenit me me.
⁊ qui mane vigilauerint ad me:
† † quod magnum. quia nemo
inueniēt me. † Mecū sunt diuitie
† exultie.
⁊ glōria: opes superbe ⁊ iusticia.
Melior ē fructus meus auro ⁊
lapide pciosō: ⁊ gēmina mea ar
gēto electo. In vijs iusticie am
bulo in medio semitarū iudicij.
ut diteē diligentes me ⁊ thesau
† ē mirrā graciosa. †† diligēs me. quia diligēs
ros eorum replēā. † Dominus
fame nō est passurus me.
possedit me ī initio viaz suarū:
† † in initio non ꝓpo
† ante quicq; quia ab
ab eterno ordinata sum
† quia.
quis anteēz terra fieret. Nōdū
† ad litter t. †† a parte genera. vel ideas sine hy
postasem. nec agnina dei qui tollit peccata mundi. vel
erāt abyssi: † ⁊ ego iam concepta
qui occultus est ab eo.
erā. Necdum fontes aquaz ⁊c.
perant necdū mōtes grauī mo
le cōstiterāt. Ante colles ego par

turiebar: adhuc terrā nō fecerat
⁊ flumina ⁊ cardines orbis terre.
Cū ꝑpabat celos aderā: cū eer
tā lege ⁊ gyro vallabat abyssos.
Cū etherā firmabat sursū: ⁊ li
brābat fontes aquārū. Cū circūda
bat mari terminū suū: ⁊ legē pone
bat aquis: ne trālirēt fines suos. cū
appendebat fundamēta terre. cū eo
† alia lectionis hactenus. †† a verbum extendatur usque
gendebā me omnes ⁊ de cum puero.
erā cūcta cōponēs. Et delectābar
† gaudens.
p singulos dies ludēs cōrā eo oī
tempore ludēs in orbe terrarum
† sum. † ip delector in nullius mortui quietem
non bonum ipse meritum ad te videndum perducens.
⁊ deliciē mee cē cū filijs hoium.
† quia.
Nūc ergō filij audite me. Beati
q̄ custodiunt vias meas. Audi
† et ne.
te disciplinā ⁊ estōte sapientes.
† vbi
⁊ nolite abijcere eā. Beatus hō
qui audit me: ⁊ qui vigilāt ad fo
res meas quotidie ⁊ obseruat ad
†† ad portas vt me in ea semper cum ingrediar.
postes hostij mei. Qui mē inuene
† † ego sum via ⁊ vita. † † capiede.
rit inuēerit vitā: ⁊ hauriet salu
† necessē ē ꝓpositū. t. ꝓ eo.
tē a dño. Qui aūt in me peccauē
rit ledet aiam suaz. Oēs qui mē
† qui sunt vitā.
oderūt diligūt mōtē. C. IX.
† verbum dei.
Sapientia ēdificauit si
† † cenam
bi domum excidit co

gnitā vt dicā ēt⁹ temp operat̄ est pater Joā. v. Pater meus vsq; modo ope
ratur ⁊ ego operor. a Dñs cor. Isaie ⁊ ep. vel. Apostol. t. pcuntacio vbi
congregate sunt aque vt appareat arida habitationi hominū. et ei alium
terrestrīū apta. b Dñs ethera firmabat sursū. t. ipsū ignis qui natur ali
terrestrīū apta. b Dñs ethera firmabat sursū. t. ipsū ignis qui natur ali
terrestrīū. alia enim pars elementoz q̄ cōtinuat ipsos luna. ether vocatur.
c Et librabat fontes aquarū. continuās eos in pondere numero ⁊ mēsu
ra. d Dñs circūdabat mari terminū. finē: nec efferari ⁊ operiri arēnā.
e Dñs appēdebat fundamēta terre. t. partes terre inferiores circa centrū.
quę sunt quasi fundamēta superiez partiū. f Et eo erā cuncta com
ponēs. quia indiuisa sunt opera trinitatis: vt victum est. g Et delecta
bar p singulos dies. t. eternaliter gaudēs eū patre ⁊ ꝑ ipsū ⁊ spū sancto. h Lu
dens coram eo omni tēpore. ⁊ quid sit ille ludus ludēs: i Ludēs in or
bem terrarū. t. ludū facīēs de orbe terrarū qui similis est ludo pile quę de
vno trālfert in aliū sīn quandā reuolutionē q̄ regna tre trālferi. atq; ꝑfi
tuit de gētib⁹ gentē. k Et deliciē mee cē cū filijs hoium. t. q̄ grata.
ale est delectatio respectu cū deo p gratiā ⁊ petentiā: ⁊ hō. t. q̄ grata. ale est
sola creatura intellectu alis ⁊ nō in oi⁹ sibi⁹ in tota. l Filij ē filij. Hic
ꝑfr inuitat ad amorē sapie vīde Nōte q̄ filij ꝑ adoptionē. m Audite
me. ꝑ deuotā attentionē. n Beati q̄ custo. vi. m. t. vias mādatoꝝ ⁊ vias ꝑfi
ect. o Audite dñi de morte⁹ bdictis. p Estote sapientes. in diuina
ect. o Audite dñi de morte⁹ bdictis. p Estote sapientes. in diuina
q Beato hō q̄ au. me. milꝑ obediēdo. r Qui vigilat ad fores m. t.
in loco dñi cultū⁹ exacte obēdo. s Qui me inuc. p q̄ 49. t ꝑuenict
vitā. eternā. v Et hauriet sa. a dō. q̄ t bona salut. t Qui ādit in me
pec. t. alias tua. q̄ mihi nō pōt inferre iniuriā. y Oēs q̄ me odi. q̄ tā veri
tas ⁊ vita. z Diligūt mortē q̄ more sit p̄ sic diligēs aut diligēbi⁹ q̄ ex dili
gūt lex. hanc delectabilia mādi ⁊ carno ad q̄s sequit mors culpe ⁊ gehēne.
a Sapientia edificauit. Hic ostē delectabile ei⁹ mīdria sapie. IX.
f magis parabolice. Usus metaphora dñs vocātes ad ꝑticipādū
Iustū fuit. Et q̄ appositā ligna le ponit magi⁹ edificādo. q̄ posse po

Qui ingenio bono vocatis docilis est: exilis ingeniosi ipsi
pigri ignobiles ingenio corpore: v tolerare quasi ingenia ad omne
ex studi: solidioni ad percipiendū celle bonoꝝ exerti. Calliduꝰ ignē. Cor
dolus p cōtēptibilioni: qui ipse exerit que bonū. Lmyrrheū incarnādū
dine ne pereāt ignoratiā: memoria tollat: cōdiliū cōsiliū: v pdicatio. Ph
publicādo cōmendū.

Immolauit v. Vita
vt ille vitime: ad quā
Christo tantū vt 3. dicit
Ephesios p salute dedit
mo. nil. v. m.

Mittit ancillas. Ec
gat pdicatores infirmos
ac debilitabiles q̄ vocat
ad supna celestia patrie
clarissa vocāgarent.

Clamitat comedite.
Dū vult cibis personas
tinct nutrire v delectare
nit. Qui in panc cōpa
nibus vinc sanguis cū
que in altari sacrantur.

Relinquite. Post
obstacula q̄ ait adhuc vi
te mentiat: vt quos per
pria sic incarnatōne my
sterioꝝ relictō doctrine pa
ratur instruat vertus.

Qui erudit cē.
Quasi inuerecundus cur
sapia parentū p̄ceptis
v insipientes ad sanos intel
lectus cpulas. Ideo ingt
stra: q̄ frustra laboraꝝ q̄
uersū sapiē incalcare ni
titur ei q̄ audire nō uult
sapientiaꝫ: se doctore et
magistrū eruditū.

Noli argu. Non est
timendus nr̄e tibi detrahē
di argue: p̄munitā ins
tra: v hoc potius gau
deādū ne trac⁹ ad odiū
inde fiat peior: ō tibi ali
quādo ab eō accusādo nō tue timiditat⁹ q̄ obsecutōis eius gra colendum.

Da sapiēti. Moneo te ad sapientiā quod tamen tibi prodest non mi
hi. Si enim sapiens es. 2.

Nicolaus

nitur ē instructio sapie. Sedo imutatio insipientie: ibi: Mulier stulta. Pri
ma in duas q̄ p̄mo ponit sapie imitatio. 2 imutato v pōitio: ibi: Si qs
est parvulus veniat ad me. Circa p̄mā duāt de sapia increata primordio
Lsenciali ad fine ca. precedēte. Sapia edificauit sibi domū. Lecclesiā qua
edificauit verbo v culpio in humanitate assūpta. a Excidit colūnas se
pē. Lrepē bona spūa sū pedit. vl sepē sacra vastauit qb⁹ fulcitur tota ecclia
b Immolauit victimas suas. Lchristi in cruce: qs ob victime l pfalī q̄ pri
mo virtutē caritatiue altaris sacrificiū: hoc⁹ victime: memoriale est sacrm
eucharistie in quo sub specie panis p̄tinet corp⁹ christi Immolatiq̄ est fide
liū cōi. c Miscuit vinū. Lvocat nobis sanguinē suū qs p̄cipit in vino
aqua mixto. d Misit ancillas suas. Lapsos aliosq̄ vocatos ad pulsos q̄ dicūt
hic ancille: q̄ fuerūt humiles v obsequēt. vñ Ra. Sa. ancilla vocat hic
moysē v aaron: q̄ fuerūt humiles v p̄pti ad diuinū obsequiū. e Vt
vocarēt ad arcē. Lad christi fidē. f Et ad mœnia ciuitatis. Lad ea q̄ sūt
tegi fidei articulis. g Siqs est parvulus. Hic pōit delectoꝝ inuita
tor. 2 dicto v tacta hoc 2dicto repulsoꝝ: vt opposita iuxta se posita magis
apparēāt. dicit igit: Si qs est parvulus. Lhumilis. h Venīte ad me.
est talis est dispositio ad sapientiā obtinā. Matth. xi. Ediscite a me.
cui v terciq̄ adhibēdi hec a sapiētib⁹ v prudētib⁹ v reuelasti ea parvulis
q̄ debent hic parvuli spūaliter apti v alii de vocatis vocati. Confiqūter sub
dit de vocatōe gentiū cū sit: i Et insipientib⁹ locuta est. Lgentilib⁹ qui
tenebrant intellectuāliter lignia v lapidib⁹ ꝫ insipientissimā erat. k Ve
bibite vinū q̄s miscui vobis. Lsanguinē meū sub specie panis ocbibiti. l Et
aqua. In vt aqua est species cōcabat anteq̄ fideliū p̄ ppter periculū effu
sionis sanguis ordinauit ecclia q̄ bal laticia sub specie panis tñ. m Relin
quite insipientiā. Lmultia v vana. n Et viuite. in gra. o Et am. per
dā a primo sapie cū vt: p Qui erudit. derisorē sane doctrine. q Ipse
sibi iniu. facit. qz paucā derisorē ad iniuriandum sibi. ideo dicit saluator
Matth. vii. Nolite sanctū dare canib⁹ neq̄ mittat margaritas ā porcos
ne forte pedib⁹ suis conculcent eas porci: q̄ dirūpant vos. r Et qui
ar. impij sibi ma. gener. qz impi⁹ ignorāti in se est infamat arguentes se.
e Noli ar. derisorē odiet te, v sic efficiat peior: p̄cipiēs odiū de nouo cū

Mulier stulta. Superius cōmendauit sapientiā p̄ vitabendā v hoc
manifestāndo p̄ prauitā illā cauēt cōmendationem ostendit mulier
stulta cē. que est ei contraria subdit cē.

Mulier cē. Mulier hec bestia est prauata sapiēte q̄ sua superbe ho
et anicta ecclīe: subdit adit in foribꝰ domꝰ suē. Lin doctorib⁹ falsitatis. ostē
in pectore alia p̄dicāt: mīa
non fallēdo introducit
supra sibi aut ep̄ cathe
drā siue pulcandine vir
paubere est enim cathedra
pestilētie in qua sedet
loco dicit sapiaꝫ in illo
to v ecclīa vertebat
bat vocē suā. q̄a i sola
limitate virtutū: hec si
parcitio mōdo amittit.

Qui ē parvulus.
Sapia parvulos magis in
sipiētes ad gustādi. pōit
huiusē verbis videl. Qui
tare: sed dētat qz illa sem
plicitate ad venire vocat:
hec aūt q̄ vocat ad se de
clinare suadet: q̄ illa ad
recti actōis iter quos q
rantes cernit accessu hec
recte gradientes ab itine
re suo deuiare dicit v ad
se diuertere.

Aque fur. Sapien
tia pat. mensā oīb⁹ ꝑpo
suit v miscuit vinū suū.
At stulta mulier nil me
racū bīns ad ꝑfuturā
tuā v abscondit panem
quodcūq̄ valet aggregat
qz catholica ecclia palā
mūdo diuinoꝝ eloquiō
pulnia pāit dū diuersi
tatis et hēsitatē dentiū
mysteria celebrāda pos
pit. Vel certe in vino mi
sto hystoricā dī v allego
ricā auditoribꝰ ꝑbet sim
plicib⁹ ꝑpinat: vt p̄o suo
quēq̄ captu vite poculo reficiat. At hereticoꝝ doctrina publice fidei v
sessioni sua secretoꝝ decreta ꝑponit: v cū nihil spūale dēat: suauiter
tholicis pastoribꝰ sclaꝫ factat vocem vt. Libentius audiant v agant q̄ pali

De lyra

plicitate ꝑcedēti. t Argue sapientē. qz eis hō quantūcūq̄ sapiēs by ali
quid arguendū. i. Job. i. Si diperim⁹ qz peccauī nō habem⁹ ipsi nos ꝓ
cimus vē. v Et diliget te. qz alius de tua bona conuersatōe. x Da la
occasionē. cogitādi aliqd vtile. y Et addet ei sapia. q̄ p bonas cogita
tiones accipiti incrementū. z Doce iustū. de melioꝛi bono. a Et ꝓ
stinabit accipe. ope adimplēdo. c Principiū sapie timor dñi. effectꝰ ser
uilis: qz introducit cā sicut secta fidē: ꝙ sicut secta excluꝺ de examine inscie
filos: sic timor scrutiis expellit pigra a sapiētia intrare. i. Joh. iii. Perfecta
charitas foras mittit timorē. Ltimor ēo filialis est sapia manēs ꝑpter quod
est ꝓncipiū introiscēdi sapie: timor ēo seruilis ē ꝓncipiū exeūtiādi. d Et
scia sanctoꝝ ꝓudētia. qz talis scia nō solū est scia ꝑcualiū sed ꝑtinet
ad practica. e Per me enim. f. sapientiā. f Multiplicabunt anni tui. in ꝓsenti.
qz sapientes stabit custare pericula. g Et addent tibi anni vite. Lfuturo.
h Si sapiēs fuerio. ꝙmentipsi cris. Lad bonū tuū ꝓncipaliter v etiam
alios ꝙ ideo stabit in alqbus libris: Et ꝓtinio tuū. nō est de tegi
timo est quedā glosa: q̄ ꝓ scriptoꝝ textui inserta. i Si aūt illusor. sine
doctrine. k Solus portabis malū. pene v culpe. l Mulier stulta. ē
ꝙ in tacta sunt opposita ponit imutatio insipiētie ad suū ꝓpositū cum dicit
Mulier stulta. i. doctrina sapientie stulta v vana. m Et dixerūt. qz nō ds
nisi verba. n Panes q̄ illecebras. q̄ nō solū ꝓcedit sed et adest. Matth.
o Et nihil omnino scīa. qz ita modica est ibi de veritate q̄ quasi nihil repu
tat: v etiā qz illud qd̄ est ibi veritatis vel honestatis ponit ad hoc q̄ fal
sius falsitatibus credat: aliter talis doctrina seipsam destrueret si nihil ve
ritatis ꝑtineret: sicut dicit ꝓba. i. Phi. etc. qz q̄ malū effectiue timpsū seipsum
destrueret. p Sol in solio domꝰ vē. qz talis doctrina aliqñ docet au
ctoritate maxime inter infidelēs. q Vt vocaret transeuntes p viā. Latum
viatoꝝ. r Et pgressi itinē suū. Loquitur ad me. q. d. docebo eū. s Et
vocauit. i. seruitoꝛ passionū q̄ f. vt vocem q̄si ve ḥba in corde. t Et nescit
est. qz talia libēter audit doctrinā sapientialem. y Aque furtiue dulcio
rea sūt vē. in doctrina sapientiali sp est aliqd boni admixtū vt ꝑdicti ex
v illud bñ docet in publico. illud aūt qd est falsū v sapientiali in secto si
cut ꝓnosticatio de futuro p astrologiā q̄nū ad id qd̄ recipit cursus v con
tiones planetaꝝ et qb⁹ ꝓnosticant aliq futura bñ docet in publico: ꝙ
quū ad

in cella vinaria. Abstinet se vinū hauriat insipiēs q̄ potet
tacita q̄ ꝓhibita furatur audacia. Postea in age fornicē
dico eam de facinoꝛi veniant. Et nota timēt: Mulier in aquis furti
uis v pane ꝓhibito v illicita ꝓnubia dulcedo esse adiuerat.

Et ignorat cē. Addit mulier adulteraneclat hereticaꝫ q̄ limandi ipsa
pemoꝛ suas habebit v q̄
in gehēnis inferni penas
sint eternales ipsi acribus
luxuriosoꝝ ipsi hereticoꝝ
rum dogmatibus q̄s ꝛō
stantes deberāt opponūt.
At ei rite in cella dyti
sticha celestiaꝫ ex dyti
bi verbi audiēs ꝑsuma
tur: q̄s est sapia deꝛelī
stat q̄ angelice virtutes
ipi sūt v in excelsis celeꝝ
ꝓnūt habitū. Pone eū
celi v. cis. Pone ḥpitoꝝ
mandacium hō. C. X.

Parabole ꝙ.

Filius sa. vē. Qui
accepta fidei mysteria bñ
seruat: sacrificat deō patrē
Qui vō hec actōe mala
vel hereti cōmaculat ma
trē contristat ecclesiam.

Nil. pderūt cē. Et
a trāsitoria morte sepius
vt daniēl. v tres pueroꝝ
v a ꝑpetua semp iustitia
liberat. At vō thesauri
p impietatē ꝑgregati: et
si aliqñ a tpali morte vi
deāt eripere ꝓ tñ ma
li. p ipietate qua acqsiti
sūt q̄ cōmodi in eo q̄ p
vita sunt vani cōsistāt.

Fame affligit. Et si
aliqñ iustus impij fame
affligit: vel etiā necessitō lōgāt alam eius qui vīo in futuro hoc ḡlauissi
mo ꝓlabit. q̄ eisdem impijoꝝ insidiāt in ipso iuste vindictā torquet.

Egestatē cē. Qui negligēter vitat in hoc seculo egestē vonis i futu
ro. At q̄ lonter vīo mitet diuitias eterne beatitudinis remunerantur.

Qui ꝑgregat cē. Qui ꝑgregat cheritō alias fidelitō filius sapiēs est.
Et quicūq̄ hec multa ob⁹ q̄ in vō pauci. Qui vō hoc tpe accepta

Nicolaus

ḡnū ad illud q̄ dicens sieri imagico sub determinat. ꝙdicit ibi⁹ vt dent
rūla de occultis v futuris hoc docet in occulto. q: sapientiosū: v talem do
ctrinaꝫ multi libenius audiūt v audiūt. Adeo delignat ꝑ aquas furtiuas v
panē absconditū. a Et ignorauit. audītes talia doctrine. b Qz ibi
sint gyganter. i. demones. q̄ talia rūla p demones fiūt. c Et in pfundis. in
fernū. Matth. xi. i. tali doctrina libuit v refert voluendū ad penā inferni cū demo
nib⁹ eos seducētib⁹. d Qui cui applicabit vē. Lnō est de tegitate vīo. ad
e sinē ca. ꝓpter qs parrāsia v qz satio panē sua ex ꝑmissio. C. X.

Parabole salomonis. Hic incipit secūda ꝑ salomē collectoꝝ ꝓ
qō ꝓponit tangit q̄dā ꝑtio vt dcm fuit a ꝓcīlibꝰ v i hb. ē de in
tegritate textus. Secūdā cā q̄ parabole in hac collectiōe ꝑtē non hāt
talē ꝓnectionē admiscē sicut precedēs ꝓpter qs nō inuenit tot diuisio arti
ficialis: q̄libet parabola cā q̄ualis vna sola p se. ꝛ cōtet iuxta vitutē tam
gitur oppositi virtū. Qōt tñ hec collectio in gnāli sic diuidi in tres ꝑtes:
qz in ꝑma tāgit ꝑtes rōnalis. 2ꝰ ꝑtē irascibilis ca. xv. ibi: Ratio mol
lis frāgit ira vē. 3ꝰ rationgiē concupiscibilis ca. xv. Et ucuriosa res vinus vē.
Secūdā cā q̄ hec diuisio accipit ex ꝓncipia capitoꝝ in q̄libet cuius
libet ꝑtis facit mentionē de aliis vt videbit ꝑ q̄libet. Prima diuidit in
quinq̄ ꝑtes. ꝑm q̄nq̄ capla. In ꝑmo ēo caplo qs est doctrinā hui⁹ ꝑtis
tangit ad amorē sapie ꝓcipaliꝛ: v hoc ex cōmendatōe sapientie v sapie iꝫ
alia interierant. Ipsius aūt ca. ꝑma parabola est ibi: i Filii sapiens
lificat patrē. Lā q̄ innate est in regimine dom⁹ v negociorū. Lā q̄ ꝑ ꝑdic
rat q̄ post mortē suā talia filii honorifice reputabit ꝓmia sua. ꝑ Filius
ēo stultus mestitia est mētis sue. q̄ talis nō mittit ad negotia v manet in
domo. Lmatre. q̄ videlicet stultitia ꝓmue ḥs materiā mestitie. b Nil
ꝓderūt thesauri impietatē. Lmale acquisiti q̄ sūt occasio mortis culpe v pe
ne. nisi sequat penitētia: v frequēter sūt occasio mortis corporis. i Ju
stus famē. q̄ non querit alienā. k Liberabit a morte. Lcorporis. victa

bitū a sua natura cui nulo tempe resistendum. In tñ ortus dicitur.

Os aūt ipsius. Os ostentationi. detractōi v adulationis malor virtu
bat. ꝓpter integritatē quam ebedīt ꝓmisit. Mendacij os ipsius sapie
qō in tenuitate lingua sūt in qua ois ꝓpria scitia ꝓpter ostentatiōnē
gertum quēlibet. Mendacia. In hac vita boni bonū suū vel
non sunt ostentandū. quia
bene offerit impiger. aūt
v actus bonitatē. et no
men. v in vita futura a no
bis nō cognoscet. v ideo
pedimg. q̄ laudes proximi
ghēne suppliciū meritē
vel ḥtenē ergo nō mentiri
v ignē ergo nō mentiri.

Stultus odit. Stultus labijs: vel fatue
qō ꝓdimit meritū: cum
mota v vita in mentiuge
ligacivel ore q̄ ꝓcepta
congi nō ponit: stultus
dicendis accipi. Medi
cine tibere stultꝰ mcum a Latī
Labijs iniquis.

Qui abs. Qui sim
pliciter v vitē nouitatē
sectata ḥmat adscrip
qz ꝑ ḥ plac ad gaudia vi
te. cē ꝑdit multis: Stul
gaudet vite mee a q̄ me.
Ait q̄ ꝓpter incōdit vite
(nolite ibm) pauēbit ne
tis gna facti recipit. nihil
cui occultū qz ti. crucifet.

Qui abs. Qui sim
plicius oculos ḥ vitē ad
q̄dnō cludit fine dolo
re concordia pertinacie
de gl⁹: Qui odorat me
gratē v ānulet oculo. Qi
cerig pabit pollēte: q̄ stul
tus⁹ mettitur v iuste luc.

Os aūt im. Qui
stus vel alioqz ꝓsi delec
dāt. Qui nō occlusos
cor m. luxuria m. ad spa
cerula. in pcrastino.

Qui ꝛ cē. Indicia
tis sequēti vita qui plaga illa q̄ phylistei i manū ꝑcussi sunt significat. Qui
q̄ nō vult ꝓuari ꝓpter in Labijs sapiaꝫ vt loquat laudes dñi: v sapia
ꝑficer. Sed q̄ sp dām laudāndo aūt sp vocor: nec ela q̄ nouit ela dōc
sapiēti ꝓuenit recte subdit: Sapiens esse debet vē.

Sapiēcs ab. Nihil indicans me litte inter vos nisi tñ. dentium et
hic crucifixi. Substātia dī. alit. Spūale q̄ in deū tuaꝫ est q̄ dona

De lyra

I Nō affligit ꝓ famē alas iustū. Lā aliqñ affligit q̄ corpus: q̄ctū ꝑ
patiēter tolerat iustus. m Et iniquitas ipsoꝝ sub. sicut panis de faule. ca
nid ꝑcipuē q̄ tñ cedit bis in manu dñi. vt patet. i. Reg. xiiii. v xxvi.
n Egestatē operata est manꝰ remissa. q̄ talis ꝓmus cepidat ꝓpter negligē
o Manus aūt fec. vt. p. q̄ ꝓpter negligē q̄ ꝓcidat. p Qui ait iuste
mūdacia. aliqd obtinere. q Vir pacis vetus cē. Lpdit libenē sui. q̄
qō sic negotiē nō est vtile si dānosū. r Qui ꝑgregat in messe filꝰ sapiens
est. q̄ pudet sibi cōgruo tpe. s Qui aūt stertit etate. i. dormit vt otio
suo. t Filius confusionis est. i. stultus⁹ dign⁹ sicut vē stultus mestē. filie q
est dignus mestē. i. Reg. xxvi. v Obstinatio odi sup caput iusti. q̄ multi
plicat est. i dōo ꝓpatiū⁹ est ē ḥ aliqñ in tpalib⁹. x Qui aūt ipiqz operat
tniqz. q̄ est cor cū. ꝑdūt ꝓ tñ ḥ q̄ scit acbis v murmurat acbis v ꝓbis.
y Medicina m. cū. Lau. q̄ ꝓmouet magis apparet dōnus cū q̄ aī. z Et no.
Ipi. pu. q̄ bō recolit. Laliq honestabili ē tm. i. bō vili. a Sapiēs cor. q̄. ē.
obiē pdo. b Stulte cē. Lā repetat. n. flagella Lapsa sui correctoꝛ. c Qui
am. fim. i. sine duplicitate. d Ambulat cū. q̄ nō tñ repēdit de facilitate
e Qui aūt de. vi. Lp⁹ bona ꝓ tñ opdo male. f Maledictio erit. q̄ ei
cū malicie fac. g Qui am. o. signū ipudicie oblōis mulieri alicne. h
Dabit dolor. Lmarito cuę. i Stulti⁹. ver. expectat vt. ā. l Be
na vt. os in. q̄ de tali cor ḥba vite exeūt indignū. ꝓba dcta vere ꝑtur.
k Et os ipi. o. Lm. f. ꝓpriā ipū pditōnē. l Odiū. in corde. m Su
scitat rixas. Lcc. n Et vni. de spe. cha. q̄ ignat odiū q̄ rixā manifestat
deiect⁹ alios ex hac charitas odiat nisi ḡnū correctio fraterna ingrit. o In
fa. Lā. in. Lā. q̄ ex malitia cordis eos logī. ab alb. xii. p Et vulga. Lpa
nitio dcta. q In dcto cē. q. in. cē. q̄ nō bn cor acquisitū q̄ ḥ vi
tuē. r Baptistes ab. Lau. dcte cē. s Os abi. ꝑ. ꝓ. Lā
logī q̄ nō dcet v sine fructo rōnis t Substātia cē. vbo fo. cē. q̄ bn
I magnitudie diuitiaꝫ suaꝫ ac obsessus i terminatiē mūdi. v Pauꝑ

Nicolaus

dcIstra

Iusti autem [illegible] Qui spe futurorum bonorum bona facit in presenti sicut [illegible] Fructus iusti lignum vite [illegible]

Qui confidit in diuitijs suis corruet: iusti autem quasi virens folium germinabunt. Qui conturbat domum suam possidebit ventos: et qui stultus est seruiet sapienti. Fructus iusti lignum vite: qui suscipit animas sapiens est. Si iustus in terra recipit: quanto magis impius et peccator.

C. XII.

Qui diligit disciplinam diligit scientiam: qui autem odit increpationes insipiens est. Qui bonus est hauriet sibi a domino gratiam: qui autem confidit in cogitationibus suis: impie agit. Non roborabitur homo ex impietate: et radix iustorum non commouebitur. Mulier diligens corona est viro suo: et putredo in ossibus eius: que confusione res dignas gerit. Cogitationes iustorum iudicia: et consilia impiorum fraudulenta. Verba impiorum insidiantur sanguini: os iustorum liberabit eos. Verte impios et non erunt: domus autem iustorum permanebit. Doctrina sua noscitur vir: qui autem vanus et excors est patebit contemptui. Melior est pauper et sufficiens sibi: quam gloriosus et indigens pane. Nouit iustus animas iumentorum suorum: viscera autem impiorum crudelia. Qui operatur terram suam: satiabitur panibus: qui autem sectatur otium stultissimus est. Qui suauis est viuit in moderationibus: et in suis monitionibus relinquit contumeliam. Desiderium impij: monimentum est pessimorum: radix autem iustorum proficiet. Propter peccata labiorum ruina proximat malo: effugiet autem iustus de angustia.

[illegible]

Nicolaus

[illegible] C. XII. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

De fructu oris sui vnusquisque replebitur bonis: et iuxta opera manuum suarum retribuetur ei. Via stulti recta in oculis eius: qui autem sapiens est audit consilia. Fatuus indicat statim iram suam: qui autem dissimulat iniuriam callidus est. Qui quod nouit loquitur: index iusticie est: qui autem mentitur: testis est fraudulentus. Est qui promittit: et quasi gladio pungitur conscientie: lingua autem sapientum est sanitas. Labium veritatis firmum erit in perpetuum: qui autem testis est repentinus: concinnat linguam mendacij. Dolus in corde cogitantium mala: qui autem pacis ineunt consilia sequitur eos gaudium. Non contristabit iustum quicquid ei acciderit: impij autem replebuntur malo. Abominatio est domino labia mendacia: qui autem fideliter agunt placent ei. Homo versutus celat scientiam: et cor insipientium prouocat stulticiam. Manus fortium dominabitur: que autem remissa est tributis seruiet. Meror in corde iusti humiliabit eum: et sermone bono letificabitur. Qui negligit damnum propter amicum iustus est. Iter autem impiorum decipiet eos. Non inueniet fraudulentus lucrum: et substantia hominis erit auri precium. In semita iusticie vita: iter autem deuium ducit ad mortem. C. XIII.

Filius sapiens doctrina patris: qui autem illusor est non audit cum arguitur. De fructu oris sui homo satiabitur bonis: anima autem preuaricatorum iniqua. Qui custodit os suum custodit animam suam: qui autem inconsideratus est ad loquendum sentiet mala. Vult et non vult piger: anima autem operantium impinguabitur. Verbum mendax iustus detestabitur: impius autem confundit et confundetur. Iusticia custodit innocentis viam: impietas autem peccatores [illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible] C. XIII. [illegible]

[illegible]

supplātat. Est quasi diues cum nihil habeat: ⁊ ē quasi pauper cū i multis diuitijs sit. Redēptio aīe viri diuitie sue: qui aūt paup ē increpationem non sustinet. Lux iustoꝝ letificat: lucerna aūt impioꝝ extinguetur. Inter superbos semꝑ iurgia sūt: q̄ aūt agunt omnia cum consilio reguntur sapiētia. Substātia festinata minuetur: quē aūt paulatī colligit māu multiplicabit. Spes q̄ differtur affligit animam: lignū vite desiderium veniens. Qui detrahit alicui reipse se i futurum obligat: q aūtē timet preceptū in pace versabitur. Anime dolose errant in peccatis: iusti aūt misericordes sūt ⁊ miserantur. Lex sapientis fōs vite vt declinet a ruina mortis. Doctrina bōa dabit grām. I itinere cōtemptoꝝ vorago. Astutus omnia agit cum consilio: qui aūt fatuus est aperit stultitiā. Nuncius impij cadet ī malum. Legatus fidelis sanitas. Egestas ⁊ ignominia ei qui dēserit disciplinā: qui autē acquiescit arguēti glorificabit. Desideriū si cōpleatur delectat aiam. Detestant stulti eos q fugiūt mala. Qui cū sapientib⁹ graditur sapiens erit: amic⁹ stultoꝝ similis efficietur. Peccatores psequtur malū: ⁊ iustis retribuentur bōa. Bonus homo relinquet heredes filios ⁊ nepotes: ⁊ custoditur iusto substātia peccatoris. Multi cibi in noualib⁹ patrū: ēt alijs congregāt absq3 iudicio. Qui parcit

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

virge odit filiū suū: q autem diligit illū istanter erudit. Justus comedit ⁊ replebit aīaz suā: vēter aūt impioꝝ isaturabilis.

C.XIIII.

Sapiēs mulier edificat domū suā; isipiens extructaz quoq3 manibus destruet. Ambulās recto itinere ⁊ timēs deū: despicitur ab eo q īfami graditur via. In ore stulti virga superbie: labia sapientum custodiūt eos. Ubi nōn sūt boues presepe vacuū ē. vbi aūt apparēt plurime segetes. ibi manifesta fortitudo bouis. Testis fidelis nō mētietur; pfert mēdaciū dolosus testis. Querit derisor sapientiam ⁊ non īuenit: doctrina prudētū facil. Uade contra virū stultū ⁊ nesciet labia prudētie. Sapientia callidi ē itelligere viā suam: ⁊ īprudentia stultoꝝ errans. Stultus illudit peccatū ⁊ iter iustos morabitur gratia. Cor quod nouit amaritudinē anime sue: in gaudio ei⁹ non miscebitur extraneus. Dom⁹ impioꝝ delebitur: tabernacula iustoꝝ germinabūt. Est via que videtur hoī iustā: nouissima ēt ei⁹ deducūt ad mortem. Risus dolor miscebit. ⁊ extrēa gaudij luct⁹ occupat. Uijs suis replebitur stult⁹: ⁊ super eū erit vir bonus. Innocēs credit oī verbo: astut⁹ cōsiderat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni: seruo autem sapienti prosperierunt actus ⁊ dirigetur via eius. Sapiens timet ⁊ declinat a malo. Stultus transilit ⁊ confidit. Impatiens opabitur stulticiā. ⁊ vir versut⁹ odiosus ē. Possidebūt

Ille enim palam ostendit stulticiam suam: ille cum sit corde peruersus simplicitatem simulat: humano iudicio sanctus: diuino inter reprobos estimatur.

Nicolaus

[illegible]

C.XIIII.

[illegible]

De lyra

[illegible]

Stulticiam

[illegible]

parvuli stulticiam: et expectabunt astuti sciam. Iacebunt mali ante bonos: et impii ante portas iustorum. Etiam proximo suo pauper odiosus erit: amici vero divitum multi. Qui despicit proximum suum peccat: qui autem miseretur pauperi beatus erit. Qui credit in domino misericordiam diligit. Errant qui operantur malum: misericordia et veritas preparant bona. In omni opere bono erit abundantia: ubi autem verba sunt plurima, ibi egestas frequenter. Corona sapientium divitie eorum: fatuitas stultorum imprudentia. Liberat animas testis fidelis: et profert mendacia versipellis. In timore domini fiducia fortitudinis: et filiis eius erit spes. Timor domini fons vite: ut declinet a ruina mortis. In multitudine populi dignitas regis: et in paucitate plebis ignominia principis. Qui patiens est multa gubernatur prudentia: qui autem impatiens est exaltat stulticiam suam. Vita carnium sanitas cordis: putredo ossium invidia. Qui calumniatur egentem exprobrat factori eius: honorat autem eum qui miseretur pauperis. In malicia sua expellitur impius: sperat autem iustus in morte sua. In corde prudentis requiescit sapientia: et indoctos quosque erudiet. Iusticia elevat gentem: miseros autem facit populos peccatum. Acceptus est regi minister intelligens: iracundiam eius inutilis sustinebit.

Nicolaus

[illegible]

De ira

[illegible]

C. XV.

Responsio mollis frangit iram: sermo durus suscitat furorem. Lingua sa-

pientum ornat sciam: os fatuorum ebullit stulticiam. In omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos. Lingua placabilis lignum vite: que autem immoderata est conteret spiritum. Stultus irridet disciplinam patris sui: qui autem custodit increpationes astutior fiet. In abundanti iusticia virtus maxima est: cogitationes autem impiorum eradicabuntur. Domus iusti plurima fortitudo: et in fructibus impii conturbatio. Labia sapientium disseminabunt sciam: cor stultorum dissimile erit. Victime impiorum abominabiles domino: vota iustorum placabilia. Abominatio est domino vita impii: qui sequitur iusticiam diligitur ab eo. Doctrina mala deserentibus viam vite: qui increpationes odit morietur. Infernus et perditio coram domino: quanto magis corda filiorum hominum. Non amat pestilens eum qui se corripit: nec ad sapientes graditur. Cor gaudens exhilarat faciem: in merore animi deiicitur spiritus. Cor sapientis querit doctrinam: et os stultorum pascitur imperitia. Omnes dies pauperis mali: secura mens quasi iuge convivium. Melius est parum cum timore domini: quam thesauri magni et insatiabiles. Melius est vocari ad olera cum charitate: quam ad vitulum saginatum cum odio. Vir iracundus provocat rixas: qui patiens est mitigat suscitatas. Iter pigrorum quasi sepes spinarum: via iustorum absque offendiculo. Filius sapiens letificat patrem: et stultus homo despicit matrem suam. Stulticia gaudium stulto: et vir prudens diriget gressus suos. Dissipantur cogitationes ubi non est consilium: ubi vero sunt plures consiliarii confirmantur. Letatur homo in sententia oris sui: et sermo opportunus optimus est. Semita vite super eruditum: ut declinet de inferno novissimo. Domum superborum demolietur dominus: et firmos faciet terminos vidue. Abominatio domini cogitationes male

Nicolaus

[illegible]

De yra

[illegible]

Ornabitur. Ps. Iudicio quidē nō solum facto dicē verbis omnibus
pro regina pudicē.

Cur oblatio. Pure mente & vitae humilitate tpe lucem celestium
meruerūt, ubi cruciatus gaudia cognouit: fama quoq; illa qua angelo
adnuente pdicabat, quomodo ista opera sua & sermones cogitationes deo nūcuparet

C XVI.

Omnia ē &c.
b Sine me nil ē
bil potestis facere. Quō ergo bona ē ani
mus paparatus, a deo gu
bernare dicitur. Hīs pene
cuncta ipa significat: de
quo ēt: Multe cogitant
quidē aut qd loquantur:
dabitur tñ eis. Ide. hoc
q.lo. &c.

Omnes vie &c. Ita
nūdē etiam bonoq. I. t
malorū dr̄ videtur cruz
ipōs lingua. Q̄d in oc
culto cogitent certa lāce
dijudicat. Unde subdit:
Radix ois opera tua
&c. Opa utiq; ois rectā
lantes q̄ qdē nihil late
re nouit. Et cuncta q̄ agit
mundo memorali reduci
mus q̄ ip̄e dixit: Magistam
auctōr nāc & solā opa
& cogitatōes dirigat.

Universa p.&c. &c.
Multa sunt ois cā opā
di nisi deus voluerit eas fie
ri. I. dominus ē dirigēs & ordinās

Nicolaus

a Et par. nō bla
sphemia aliqā irrigata
vipore detractōis mar
garitas & cōfessiones.

C XVI.

b Omnis est ānimus
Per libero arbitrio
preparare. & dōmini gu
bernare linguam. Omnes viē
hominus patent oculis ei. Spi

b Pulcherrime pulchritudine honestatis. c Firmabit ab eo. ad ei
fecit dicendo. Pōt & hoc exponi de sermone cuiuslibet carente oī spu
ritate & oīm sanctitate. Unde q p apostolos pdicat a deo miraculi ē con
firmat. Marci vlt. Illi aūt pfecti pdicauerūt vbiq; dño cooperante & ser
mone confirmāte sequentib; signis. d Cōtumbat do. sub. i. familiam.
e Qui fic. auari. nimia cā refrigendo a mō vtendi debito. f Qui
odit munera. p iniusticia obtata. g Uiuet. vita gre. p Iter mi.
I. p opa mic orga paupes. h Et fidē. erga oēs. i Purgant pcā,
q̄tū ad culpā t penā. Dan iiii. Pcā tua elemosynis redime. k: Mēs
tu me obedientia I. obedire deo t supiori fac hoc ēt & dentū q̄ iusticia
reddit: q; redditur vnicuiq; q̄ sua ē. l Deus ipse redd. mal. rebellātib; deo
t supiorib; iusto. m Longe ē dño a impijs: t oīōnes iusto
rū exaudiet. Lux oculor lētifi
cat alam: fama bona ispinat os

Auris que audit increpatōes
vite: in medio sapientiū pmora
bitur. Qui abijcit disciplinā: de
spicit aiaz suā: qui aūt acquiescit i
increpationib: possessor ē cordis.
Timor dñi disciplina sapientie:
t glōriam precedit humilitas.

C XVI.

b Omnis est ānimum
Per libero arbitrio
preparare: t dōmini gu
bernare linguam. Omnes viē
hominus patent oculis ei. Spi
rituum pōderator est dominus
Revela dño opera tua: t dirigē
tur cogitatōes tue. Universa p
pter semetipsū operatus est dñs
etiaz impium ad diē malū
Abominatio ē dñi omis arrogās
etiaz si manu ad manū fuerit: nō
est innocēs. Initium vie bone fa
cere iusticiā: accepta aūt apud de
um magis ēs immolare hostias
Misericordia & veritate rēdimi
tur iniqtas: t timore dñi declinat
a malo. Cū placuerint dño vie
bonis: in micos quoq; ei⁹ cōuer
tet ad pacē. Melius ē parū cū
letitia ēs multi fructus cum impie
tate. Cōr hominis disponit viā
suā: sed dñi est dirigere gressus

Divinatio in lā
bijs regis: i iudicio non errabit os ei⁹. Pōd⁹
& statera iudicia dñi sunt: t opa
ei⁹ omēs lapides seculi. Abōm

Universa ppter semetipsum operatus est dñs. q: sicut est principiū effe
ctiuū olum ita est finis vltimus. Anima. n. cā querit i scipā ois q̄
facture. Apoc. i. Ego sū alpha & o principiū & finis. b Impiū quoq; I.
separauit. i Ad diē malū. I. extremi iudicij vt in reprobio reducat ei⁹
iusticia sicut ei⁹ misericordia I electis: vt deducat apostolus eūsule in epīlo
la ad Ro. k Abominatio est dñi ois arrogans. sicut per oppositū
vere humilis & sibi amabilis. l Etiā si man ad manū fuerit nō ē ino
cens. exponatur vt. ā. pi. ca. m Iniuriā vie bone &c. illeversus nō ē in be
neficio. ppter quod ptrāsco & q: satis ps ista. n Misericordia & veritate
te. I. iusticia q: vna sine alia nō obtinet sua. vt dcm est. ā. pi. ca. o Re
dimit iniquitates. I. pena. p iniquitate debita. p Cū placuerint &c. vie ho
minis. I. facta ei⁹ dō & cogitata. q Inimicos quoq; ei⁹ cōuertet ad
pacē. ita q̄ erunt sibi amici. exēplū de Ioseph Gen. xlv. t de morte Eze. ii.
& de tribus pueris in camino posit. Dan. iii. r Melius ē parū cū iu
sticia. I. acquisitū q̄ illud ē ipse acquirit. s Et multi fructus cum iniq
tate. acquisitū. q̄ non sunt acquisita sed tenetur restituere. t Cor hois
disponit viam sua. ppriā cui est hoīs per deliberationem ponere in fact
sino quod non conuenit ad ultimū beatitu. v Sed dominus dirigit
gressus eius. q̄ non sufficit humana prudentia nisi adsit directio diuina.
x Divinatio. I. diuina sortio. y In labijs regis. unde Deut. xvii.
de rege: Postq; aūt sederit i solio regni sui describet sibi deuteronomiū
legis huius in volumine. legitur: & oportet illud omnib; diebus vite sue vt
discat timere dñm. z In iudicio non errabit os eius. quando malum
sententiam si in lege studuerit & deum timuerit. a Pōdus & sta. I.
dñi sunt. I. iudicia dei sunt iusta. b Et opa ei⁹ ois lapides sū. I. boni
hō. Lapides faculi. q̄ videt ita nō a corrupta & scripturis ppter similitudi
dinem. Ad cui⁹ scientiā q̄ antiqr̄ hēbāt pondera & lapideos
quos q̄ vn̄ erāt ponderosiores alios ēm diuersos gradus sicut mō fiunt per di
uersas portiones mercātis quarū vna ponderat marcā: alia tres: alia vnciā.
& sic de alijs. & lapides illi ponebant in sacculo. Est igitur sensus: Et opa
ra eius omnes lapides sacculi. id est opera dei sunt cum debito pondere
& mensura & hoc mō dicitur Sap. xi. Omnia disposuisti deus in pondere
numero & mensura. c Abominabile regi. I. iusto.

Qui agunt

scari in homos ipsalos. Multus ergo ab hoīe fauli sua virtute dirr. &
cūcti obtinde aptā sed ei operq; ola in mensura & pōdere & nūo pōt
tuno veniūg sicut volunt mensurā fidei & gratiaz tribuit.

Abominatio ē &c. Quicūq; tribuit rēs bonā qō facit ei odiū ve
det mali manūs operi: cordia innocentiā petiti quo largitori bonoq. & se
mini & idee talem dominus abominat vt rerum quē ēst in bñficio vsus
ingratum.

Cum pla. dño &c.
Ex hīs ē manifestū quōm
religionem vel cū plen
ēt q fons sit veneratiā
q cū his pacem habeant
quos deo seruire pfate
cōsiderant: q̄uis religio
ne discordent: vt in vbe
le t tribus pueris, atq;
ēt pleriq; nō sōli ad
pacē cū pdictis sunt: sē
etiā ad veritatem fidei cō
uersi sunt.

Melius ē parum. Melius ē in simplici con
uersatōe deo seruire vo
lente: q̄ multis abundā
tijs vitiatis & primoq; fa
cta despicere.

Divinatio in la. &c. Deus iudicium nun
regi da. quia quo alius
rex non erat in iudicio
& in cuius labijs divina
dicebāt autem non ipsoz
sermones suos: & facta
dirigit: sed animos gen
tium qui respondeant
inter organa deo disp̄et
teste prophēta qui ad de
ceptionem achab missi
spiritus dicit a folio dei
qui prophetarum ei⁹ era
implerent.

Pondus & statera iudicia &c. Lapides
fuisti. sonco: Unde.
Lapides vitā superāti

De lyra

hoc ē hpolibile & quādo ab eo auertit & consi
lium in operibus tuis.
f Et dirigent cogitat. ad bonuz effectū.

Universa ppter semetipsum operatus est dñs. q: sicut est principiū effe
ctiuū olum ita est finis vltimus. Anima. n. cā querit i scipā ois q̄
facture. Apoc. i. Ego sū alpha & o principiū & finis. b Impiū quoq; I.
separauit. i Ad diē malū. I. extremi iudicij vt in reprobio reducat ei⁹
iusticia sicut ei⁹ misericordia I electis: vt deducat apostolus eūsule in epīlo
la ad Ro. k Abominatio est dñi ois arrogans. sicut per oppositū
vere humilis & sibi amabilis. l Etiā si man ad manū fuerit nō ē ino
cens. exponatur vt. ā. pi. ca. m Iniuriā vie bone &c. illeversus nō ē in be
neficio. ppter quod ptrāsco & q: satis ps ista. n Misericordia & veritate
te. I. iusticia q: vna sine alia nō obtinet sua. vt dcm est. ā. pi. ca. o Re
dimit iniquitates. I. pena. p iniquitate debita. p Cū placuerint &c. vie ho
minis. I. facta ei⁹ dō & cogitata. q Inimicos quoq; ei⁹ cōuertet ad
pacē. ita q̄ erunt sibi amici. exēplū de Ioseph Gen. xlv. t de morte Eze. ii.
& de tribus pueris in camino posit. Dan. iii. r Melius ē parū cū iu
sticia. I. acquisitū q̄ illud ē ipse acquirit. s Et multi fructus cum iniq
tate. acquisitū. q̄ non sunt acquisita sed tenetur restituere. t Cor hois
disponit viam sua. ppriā cui est hoīs per deliberationem ponere in fact
sino quod non conuenit ad ultimū beatitu. v Sed dominus dirigit
gressus eius. q̄ non sufficit humana prudentia nisi adsit directio diuina.
x Divinatio. I. diuina sortio. y In labijs regis. unde Deut. xvii.
de rege: Postq; aūt sederit i solio regni sui describet sibi deuteronomiū
legis huius in volumine. legitur: & oportet illud omnib; diebus vite sue vt
discat timere dñm. z In iudicio non errabit os eius. quando malum
sententiam si in lege studuerit & deum timuerit. a Pōdus & sta. I.
dñi sunt. I. iudicia dei sunt iusta. b Et opa ei⁹ oīs lapides sū. I. boni
hō. Lapides faculi. q̄ videt ita nō a corrupta & scripturis ppter similitudi
dinem. Ad cui⁹ scientiā q̄ antiqr̄ hēbāt pondera & lapideos
quos q̄ vn̄ erāt ponderosiores alios ēm diuersos gradus sicut mō fiunt per di
uersas portiones mercātis quarū vna ponderat marcā: alia tres: alia vnciā.
& sic de alijs. & lapides illi ponebant in sacculo. Est igitur sensus: Et opa
ra eius omnes lapides sacculi. id est opera dei sunt cum debito pondere
& mensura & hoc mō dicitur Sap. xi. Omnia disposuisti deus in pondere
numero & mensura. c Abominabile regi. I. iusto.

Qui agunt

nabile eo regi q̄ agunt ipse: q̄m iu
sticia firmatur solio. Labia iusta
g Contra vir lingua dolosa id corrupte in terra
regū labia iusta: q; recta loqntur
h In cunctis opib; gressus tuos dirige. Indignātō regis nūcij
mortis: t vir sapiēs placabit eū
dño. Redeo in manu tua integrior.
In hilaritate vultus regis vita: et
clēmētia ei⁹ quasi imber serotin⁹
Possidē sapientiā: q: auro me
lio: est: t acquire prudentiam: q:
pecunia electa & argēto. Semita iu
storū declinat mala: custos anīe
sue seruat viā suam. i Contritio

nia precedit superbia vir prudentia & male hic elatus
probus electus inde illos tulit de terra.

nēm precedit supbia: t aīs ruinam
k Humilia ani.
exaltatur spūs. Melius est humi
liari cū mitib⁹ ēs diuidē spolia
cum supbis. Eruditus i verbo
l Ps nom predicat
repiet bona. q̄ spat i dño bea
tus ē. Qui sapiens est corde: ap
pellabitur prudēs: & qui dulcis

Fundite ad detrahendum ostendite. l Gentis

eloquio: maiora repiet. Fons vite
Ipsum possidentis
eruditō possidentis: doctrina stul
torum fatuitas. Cor sapientis eru
dict os ei⁹: t labijo illius addet
gram. Favus mell cōpositio ver
ba: dulcedo anime sanitas ossi
um. Est viā que videtur hoi re
cta: t nouissima eius ducunt ad
mortē. Qui laborantis laborat
sibi. quia cōpulit eum os suum.
Pestifer, vir impius egrotat labor eius ignis
Vir impius fodit malum: t i lā
bijs ei⁹ ignis ardet. Homo p
Pestifera semina
uersus fusc itat lites: t obloquus se
parat principes. Vir iniqⁿ lactat
amicum suum: t ducit eum p viā
non bonā. Qui annūtus oculi
cogitat prauā: mordet labia sua
Maturitas malis
perfect. que i vijs iusticie repiet
Mal ps & ale superati & ei qui eum fecit
Melior: ē patiēs viro forti. t q
dñātur alo suo expugnatoi vr
bium. Sortes mittuntur i sinū: ex a

fodala mente pretrahunt. Unde intelligimus q̄ pessime oculo prava co
gitare dicat cumq; sic mala que facit ingrātis quē malorum fructus re
tributo sequatur nouerūdeat.

Melior: est pa. &c. Minor abstinentia vibes expugnare. q: ira sunt
quevincuntur. Ad mine autem cū quod per patientiam vincit mansueta & le
animus superatur: & temetipsum sibimipsi subijcit & patientie humilita
te substernit.

Sortes. Dicut sortes mittuntur i sinū aut dauk in sinu pinēt: ex
tūsi aut ēst iudicii occulta quia palmam tenentis hominum facta in por

De lyra

ostili. I. bona dispositio & robur corporis ejusq; exercitatio
corpor. Pōt & hoc exponi de robore spūali quod scitis virtutib; inuci
lescentib; & mentib; in q̄b; ala velocitat tanq; I. suis gressibus.
Altrix quevidet boi recta &c. exponat vt. ā. pi. ca. a Ala labentā
tis. Ubi laborare eo mō loquendi quo terra denotatur a pte signioti.
b Labeat tibi. I. ppter necessitatē vite sue & familie. c Os impii &c.
satis ad laborandum. d Os sui. eo cui ipse q̄ ops ei⁹ comedat: ops ei⁹
laborare: ppter quod dicit apl's. ii. Thessal. iii. Qui nō vult operi non
māducet. e Vir impius fodit ma. I. querit cū diligentia sicut fodiens
thesauri latitantes ad hoc & subtilia malo. f Et in labijs ei⁹ ignis ar
dens. I. ignis iracūdie & rapine. g Pōd puer. ii. exēplū & hypotipo do
ctri. ij. Reg. xx. h Et sbolus &c. pu. sicut vocab ēpaut saul a pauli qz
nero suo. I. Reg. xxii. i Vir iniq⁹ la. ami. sui ei adulādo. k Et duc
cit eū pvi. ii bonū. p rale adulationē. l Qui annotauit &c. prava. Dic
pōt duo signa bono cogitāt mala. vnū ē q̄ hz oculos attentos ei⁹ intēta
cogitatōe ad malū & sic obturāt visus exterior: q: mot⁹ malorū expellit
minores hīs pōm. Cui⁹ ē q̄ mordet labia sua. ex imaginatōe. n. peccādi
malū mouent dētes ad rale acrd. ij ot: m Mordēs labia sua pēs ma
lū. I. imaginat pīcere. n Corona dignā. sine. I. debet sentētiari nō cul
cādo. h bonc. ij subdit: o Quc invenit uxōrē &c. I. possidet. p Mel
liot ē paūer. Cor. sextadecime corpali quāto melius ē alia corpe. patientia
est. pēe i contrario alc p qui exasperāter tollerat aduersa. q Et qui
do. alio suo. p repūlione. scupticentard. r Expugnatoi. ppter qō duo
genera pbo dicit de alexādro magno q multa virtutē expugnauerit & q erat
ira⁹ sui. qz biogenes p rōnē obtinēbat suo leuitatis appetitui. alexāder
vō magis fuit vat suo appetitui sēsitiuo. s Sortes mittūt in sinū. ali
quo loco occultat vt de raptant fortuitu sed fine pudōr dubia. t Ps
a dño tempant. qz dina. n. pudēda pudēt q: tui sato cadat sup tale. Ad
malorū hui⁹ auctoritatē intelligēnam querit Ecclesiasticus scribens

Ad quod

domino tẽpantur. C. XVII.

Melior est buccella sicca cũ gaudio q̃ dom⁹ plena victimis cũ iurgio

Seruus sapiẽs dñabit̃ filijs inutilib⁹: et inter fratres hereditatẽ diuidet. Sicut igne pbatur argẽtus et aur camino: ita corda pbat dominus. Malus obedit ligue iniq̃: et labijs mẽdacib⁹. Qui despicit paupem exprobrat factori ei⁹: et q̃ in ruina letatur alterius: non erit impunit⁹. Corona senũ filij filioꝝ: et gl̃a filioꝝ pres eoꝝ. Nõ decẽt stultũ verba cõposita: nec principem labia mẽtiẽtis. Gẽmina gratiũ

ma expectatõ ꝓtolãtis quocũq̃ se vertit prudẽt intelligit. Qui

peccatores mittit̃ vt in posteri affligant̃ vt egyptios. Male: Moyses in tra iram indignatõis sue ꝙ angelos malos. Licet et post mortẽ ad iuriam expetat eternum. et contra inimicũ angelũ vltionis circulus mittit. C. VI. Lxx.

Expedit nr. vt. vi. q. vi. Scribitur sanctis doctoribꝰ suam gentilitatẽ, ac currere aptũ ad ꝙ populus aliqꝫ⁹ a bestiali cõuersatione fidei pacẽ

altero sermõe repent: sepãt federa tos. Plũs ꝓficit coarctatõ ãpẽ dentẽ: q̃ cẽtus plage apud stultũ. Semp iurgia q̃rit mal⁹: angelus autem crudelis mittet̃ ꝓtra eum. Expedit magis vſe occurrere raptis fetib⁹. q̃ fatuo confidẽti sibi i stulticia sua. Qui reddit mala ꝓ bõis: nõ recedit ma luis de domo ei⁹. Qui dimittit aquam caput̃ est iurgioꝝ: et ãnq̃ pãtiat: ꝓtũdiã iudicium deserit.

Et q̃ iustificat̃ ipium: et q̃ condẽnat iustũ: abominabile est vterq̃

Nicolaus

qui vterq̃ facit ꝫ iustificã, a Quid p. hic dr. stul. q. d. q̃ nihil. q̃ ea non vtil⁹ ab bono q̃ ad malũ: nec p eas ꝓ aggr̃ sapiẽ tiã. b Qui al. fa. do. fa. q̃ rui. vi. ille ẽ bon ẽ est i bõ. ió peꝛãco. et q̃ finis est ꝓs. c Oi rpe vl. f. rpe aduersitatẽ: sicut et rpe ꝓsperat. d Qui amicitiã ẽ. ver⁹ et certus. e Et. f. i an. ꝓbabat. succurrẽdo ifi. i magnis angustijs. sic ioseph succurrit ffris⁹ suis fame affl icti. f Stulti⁹ hõ p. .m. q̃si gaudẽs et si cũ hõe q̃ ẽt ꝓs. p ami. suo. In heb. hr: Pro socio suo. plenũ se obligauit se p eo. et si vebet sollicitari de tribulõe sua et amici sui. sic et vicinus ẽ. vi.

apud deũ. Quid prodest babe re diuitias ꝑ stulto: cum ꝑ sapiẽtiam emere nõ possit. Qui altꝫ facit domũ suã: querit ruinaꝫ: et qui cultat discere incidit i mala.

Omni tẽpore diligit q̃ amicus ẽ et fr̃ in angustijs cõprobat̃. Homo stultus plaudet mãibus cũ spõpõderit ꝓ amico suo. Qui meditat discordias diligit rixas q̃ exaltat os suũ q̃rit ruinãm.

Qui pueri cordis est non inuenit bonuꝫ: et qui vertit liguã incidet in malũ. Mãtus ẽ stultus i igno minia sua ꝫ nec pater in fatuo le tabitur. Animꝫ gaudens etatẽ floridã facit ꝙs tristis ꝙ exiccat ossa. Mũnera de sinu ꝙs ac cipit vt pueꝛtat sẽtaꝫ iudicij. In facie prudentis lucet sapia: oculi stulti⁹ in finibus terre. Ira pa tris filius stultus: et dolor matris que genuit eũ. Nõ est bonũ dã num inferre ꝓ iusto: nec percutere principem qui recte iudicat. Qui

moderat sermões suos: dõct⁹ et prudẽs est: et pacifi spũs: vir exi dirus. Stult⁹ quoq̃ si tacuerit: sapiẽs reputabit̃: et si cõpẽscerit labia sua: itelligẽs. C. XVIII.

Occasiones q̃rit q̃ vult recedere ab amico omni tẽpore erit execrabilis. Nõ recipit stultus verba prudẽtie: nisi dixerit q̃ versant in corde eius. Impius cum in profundũ venerit peccatoꝝ ꝓtemnit. Ꝫ sequit̃ eũ ignominia et opprobriũ. Aq̃ ꝓfunda verba et que ꝙ viri: et torrens redũdans fons sapientie. Accipere personã ipi in iudicio: nõ ẽ bonũ vt declines a veritate in diaꝫ. Labia stulti miscẽt se rixis. et os ei⁹ iurgia puocat. Os stulti ruina ei⁹: et labia ꝓ ruina aie ei⁹. Verba bilinguis q̃si simplicia: et ipsa pueniũt vsq̃ ad interiora vẽtris. Pigr̃ deiciat ti mor aie aũt effeminata torꝫ eluriet. Qui mollis et dissolutus est in ope suo: frater ẽ suꝫ opa dissipãtes. Turris fortissima nome dñi ad ipam currit iustus et exaltabit̃ Substãtia diuitis urbs roboꝫ

C. XVIII.

Qui illigat pomũ suscitabit̃ rixas: et qui reuelat secretũ fidẽs non inueniet amicũ secundũ animã suã. Ne iudices ante tẽpus quoadusq̃ veniat dñs: qui et illuminabit abscondita tenebrarũ et manifestabit cogitationes cordium. Aqua p. Os viri q̃si aqua profunda: torrens redũdans fons sapientie. Non accipias personas in iudicio: sed equa mẽsura audies paruum et magnum. Non erubescet facies tua in iudicio. Si habes intelligentiã: responde proximo tuo: si autem non est: sit manus tua sup os tuũ. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: quis utilitas in utroq̃ horũ. Melior est qui abscondit stultitiam suam: quã qui abscondit sapientiã linguã. Erubescet̃ adulter in omni dono: et non cognoscet̃ in facie personã. Et munere non accipies personas: munera enim excecant oculos sapientiũ. Et verba iustorum corrigunt iudicium. Sicut dentes et fumus nocent: ita piger his qui mittunt illũ in operibus suis. Turris fortissima nomen dñi: ad ipum currit iustus et exaltabit̃. Diuitie et substãtia non prosunt die ultionis: iustitia autem liberabit a morte. Habens pecuniã in die angustie sue: quasi infirmus et sine spe. Ne iudices secundum speciem: sed iustum iudicium iudica. Ne sis promptus in animo tuo ad irascendum: quia ira in sinu stulti requiescit. Ne dicas: per dñm factum est hoc: quia non faciet odium. Ne dicas: per amicum meum peccauit: et per inimicum meum non contristabor: quis enim sine peccato? Ne dicas: secundum multitudinem munerum meorum offeret dñs Deus exercituum. Ne dicas: per paupertatem meam non offeram munera mea dño: quia ipse reddet tibi. Ne dicas: per dñm factum est hoc: quia non faciet odium. Ne dicas: per amicum meum peccauit: et per inimicum meum non contristabor: quis enim sine peccato? Ne dicas: secundum multitudinem munerum meorum offeret dñs Deus exercituum. Ne dicas: per paupertatem meam non offeram munera mea dño: quia ipse reddet tibi.

eius: et q̄si murus validus circū/dans eū. Antēq̄ cōterat' exaltat' cor hoīs: et antēq̄ glorificet' hu/miliat'. Qui prius r̄ndet q̄ au/diat: stultū se esse demonstrat et cōfusiōe dignus. Spūs āt' viri sustētat imbecillitatē suā. Spūm āt ad irascēdū facilem quis poterit sustinere. Cor prudentis possidebit scientiā: et auris sapiē/tiū querit doctrinā. Donum hominis dilatat viā eius: et an/te principes spaciū ei facit. Iust' prior ē accusator sui: venit amicus eius et inuestigabit eū. Cōtra/dictiōes cōprimit sors et inter po/tētes quoq3 diiudicat. Frater q adiuuat' a fratre q̄si ciuitas fir/ma: et iudicia q̄si vectes vrbiū. De fructu oris viri replebit' ven/ter eius: et genimina labiorū ipsius saturabūt eū. Mors et vita i ma/nibus lingue: q diligunt eā come/dent fructus eius. Qui inue/nit mulierē bonā inuenit bonū: et hauriet iocunditatē a dño. Qui expellit mulierē bonā ex/pellit bonū: q āt tenet adulterā stultus et insipiens est. Cū obsecrā/tiōibus loquet' paup: et diues ef/fabit' rigide. Vir amicabilis ad societatē: magis amic' erit q̄ fr/ater.

C. XIX

Melior est pau/per qui ambulat in sim/plicitate sua: q̄ diues torquēs labia sua: et insipiēs. Ubi nō ē sci/ētia aīe: nō est bonū: et qui festi/nus est pedibus offendit. Stul/ticia hominis supplātat gressus eius: et cōtra deū feruet animo

Hic quoq3 contra dominum feruet animo: qui diuina impia per sum/mam contemnendo ipsum dominū quasi importabilia onera impose/rit: merito reprehendit insana.

Nicolaus

de lyra

suo. Diuitie addūt amicos plu/rimos: a paupe aūt et hi quos ha/buit separant'. Testis falsus n̄ erit īpunitus: et q̄ mendacia loqui/tur n̄ effugiet. Multi colūt psonā potētis: et amici sūt dōa tribuē/tis. Fratres hoīs pauperis ode/runt eū: insup et amici procul re/cesserūt ab eo. Qui tm verba se/ctatur nihil habebit: q aūt possid/et mentē diligit animā suam et custos prudētie inueniet bona. Falsus testis nō erit īpunitus: et q loquit' mēdacia peribit. Nō de/cent stultū diuitie: nec seruū do/minari principibus. Doctrina viri p/atientiā noscit': et gloria eius ē ini/qua pretergredi. Sicut fremitus leōis: ita et regis ira: et sicut ros super herbā: ita et hilaritas eius. Dolor patris filius stultus: et tecta iugit' perstillantia litigiosa mu/lier. Domus et diuitie dantur a pa/rentibus: a dño aūt proprie vxor pru/dens. Pigredo immittit soporem et aīa dissoluta esuriet. Qui cu/stodit mandatū: custodit animā suā: qui aūt negligit viam suam mortificabitur. Feneratur dño q miseretur pauperis: et vicissitudinē suā reddet ei. Erudi filium tuū ne desperes: ad interfectionē aūt ei' ne ponas animam tuam. Qui enī impatiens ē sustinebit dānū: et cū rapuerit: aliud apponet. Au/di cōsiliū: et suscipe disciplinā vt sis sapiēs in nouissimis tuis. Multe cogitatiōes in corde viri voluntas aūt dñi in eternū permanet. Homo indigens misericors ē: et melior paup iustus q̄ vir men/dax. Timor dñi ad vitam: et in ple/nitudine cōmorabitur absq3 visi/

Nicolaus

de lyra

[illegible]

tatione pessimi. Abscōdit piger manū suā sb ascella: nec ad os suum applicat eā pestilente flagellato: stult sapiētior erit. si aūt corripueris sapiētē itelliget disciplinā. Qui affligit patres et mrē fugit: ignōminiosus erit et ifelix. Nō cesses audire fili doctrinā: nec ignores sermones scie. Testis iniquus deridet iudiciū: et os impiorū deuorat iniquitates. Parata sunt derisorib iudicia: et mallei percutientes stultorū corporibus.

C. XX.

Luxuriosa res vinū: et tumultuosa ebrietas. Quicūqz his delectatur: nō erit sapiens. Sic rugitus leōis: ita et terror regis: q puocat eum: peccat in animā suā. Honor ē homini q separat se a cōtentionibus: sed os aūt stulti miscentur cōtumelijs. Propt frig piger arare noluit mēdicabit ergo estate: et nō dabitur ei. Sicut aq pfunda: sic cōsiliū in corde viri: sed hō sapiēs exhauriet illud. Multi hōmines misericordes vocant: vir āt fidelē quis inueniet? Justus aūt q ābulat in simplicitate sua: beatos post se filios derelinquet. Rex q sedet in solio iudicij: dissipat omne malū intuitu suo. Quis potest dicere: mundū ē cor meū purus sū a peccato? Pōdus et pōdus: mēsura et mēsura: utrūqz abominabile est apud deū. Ex studijs suis itelligit puer: si munda et recta sūt opa eius. Aurē audientē et oculū videntē: dñs fecit utrūqz. Noli diligere sōnū: ne te egestas opprimat: Aperi oculos tuos: et saturare panibus.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Malū ē malū est dicit ois emptor: et cū recesserit tunc gloriabitur. Est aurū et multitudo gēmarū: vas āt pciosum labia scie. Tolle vestimentū eius qui fideiussor extitit alieni: et pro extraneis aufer pignus ab eo. Suauis est homini panis mēdacij: et postea implebit os eius calculo. Cogitatiōes cōsilijs roborātur: et gubernaculis tractāda sunt bella. Ei qui reuelat mysteria et ābulat fraudulēter: et dilatat labia sua ne cōmiscearis. Qui maledic pri suo et matri: extinguet lumē eius in medijs tenebris. Hereditas ad quā festinat in pricipio: in nouissimo bndictione carebit. Ne dicas reddā malū pro malo: expectā dñm et liberabit te. Abominatio est apud deus pondus et pondus: statera dolosa nō est bona. A dño diriguntur gressus viri: qs aūt hōminū potest intelligere viam suam? Ruinā est hoi deuorare sanctos: et post vota retractare. Dissipat impios rex sapiens et incuruat sup eos fornices. Lucerna domini spiraculum hois quae inuestigat omnia secreta ventris. Misericordia et veritas custodiūt regē: et roboratur clemētia thronus eius. Exultatio iuuenum fortitudo eorum: et dignitas senum canicies. Liuor vulneris abstergit mala: et plage in secretioribus ventris.

C. XXI

Sicut diuisiones aquarum: ita cor regis in manu dñi: quocūqz voluerit inclinabit illud. Ois via viri recta sibi videtur: appendit aūt

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

corda dñs. Facẽ misericordiã et iudiciũ magis placet dño q̃ victime. Exaltatio oculorũ ẽ dilatatio cordis: lucerna impiorũ peccatũ. Cogitationes robusti semper in abundantia: oĩs aũt piger in egestate ẽ. Qui congregat thesauros lingua mẽdacij vanus ⁊ excors ẽ: ⁊ impingẽt ad laqueos mortis. Rapine impiorũ detrahẽt eos: q̃ noluerũt facẽ iudiciũ. Peruersa via viri aliena ẽ: q̃ aũt mũdus est rectum est opus eius. Melius est sedere in angulo domatis: q̃ cũ muliere litigiosa ⁊ in domo cõi. Anima impij desiderat malũ: nõ miserebit̃ proximo suo. Mulctato pestilente sapiẽtior erit paruulus: et si sectet̃ sapientẽ sumet sciẽtiã. Excogitat iustus de domo impij: vt detrahat impios a malo. Qui obturat aurẽ suam ad clamorẽ pauperis ⁊ ipse clamabit ⁊ nõ exaudietur. Munus absconditũ extinguit iras: ⁊ donũ in sinu indignationẽ maximã. Gaudiũ iusto ẽ facere iudiciũ: et pauor operãtibus iniquitatẽ. Vir q̃ errauerit a via doctrine: in cetu gigantũ cõmorabit̃. Qui diligit epulas in egestate erit: q̃ amat vinũ ⁊ pinguia nõ ditabit̃. Pro iusto dabit̃ impius: ⁊ pro recto iniquus. Melius est habitare in terra deserta q̃ cũ muliere rixosa ⁊ iracũda. Thesaurus desiderabilis: ⁊ oleũ in habitaculo iusti ⁊ imprudens homo dissipabit illud. Qui sequit̃ iustitiã ⁊ misericordiã: inueniet vitã ⁊ iustitiã ⁊ gloriam. Ciuitatem fortiũ ascẽdit sapiẽs: destruxitq̃ robur fiducie eius. Qui custodit os suũ ⁊ linguã suã: custodit ab angustijs aiam suã. Superbus ⁊ arrogãs vocat̃ indoctus: q̃ in ira operat̃ superbiã. Desideria occidũt pigrum: noluerũt n. q̃cq̃ man-

[illegible]

Nicolaus

ista reddat eis premia vel supplicia. a Facẽ mias ⁊ iudiciũ. i. opa misericordie egenis ⁊ iustitiã iniuste oppssis. b Magis pla. d. q̃ vi. quibus nõ indiget. sicut dr̃ ps. xlix. Nũqd mãducabo carnes taurorũ ⁊c. opibus aũt misericordie eñ egenis ⁊ iustitie eñ iniuste oppssis indiget ipse deus nõ in se sed in suis mẽbris. s̃z q̃ dr̃ Math. xxv. Esuriui ⁊ nõ dedistis mihi mãducare ⁊c. c Exaltatio oculo. ẽ dila. cordis. i. effectiue. dispositio eñ cordis magis apparet in oculis. ⁊ iõ q̃n cor tẽdit ad maiora q̃ debeat sicut facit cor superbientis appet in oculis. d Lucerna impiorũ peccatũ. ad hoc eñ seruit dirigere lucernã [illegible] aũt ad bonũ s̃m q̃ dr̃ Hiere. iiii. Sapiẽtes sũt vt faciant mala: bñ aũt facẽ nescierũt. e Cogitationes robusti. roboris mẽtis ⁊ corporis. f Semp in abũdãtia. q: cogitãt semp facẽ bona. ex q̃ sequit̃ abũdãtia bonorũ spũaliũ ⁊ etiã tpaliũ. g Oĩs aũt pi. ad bñ opandũ. h In egestate est. spũali ⁊ tpali. i Qui congregat thesauros lingua mẽ. sicut adulatores diuitũ ⁊ falsi aduocati. k Vanus. i. virtute vacuus. l Et excors est. q: patiẽ defectũ boni cordis. m Et ipin. ad laqueos mort. culpe ⁊ gehẽne. n Rapine im. de. eos ad infernũ. s̃m q̃ dr̃ i. ad Timot. vi. Qui volũt diuites fieri incidũt in laqueũ dyaboli ⁊ in desideria multa ⁊ nociua q̃ mergũt homines in interitũ. o Qui no. fa. iu. i. iuste viuere cũ proximo. p Peruersa via viri. q̃ ẽ via peccati. q Aliena ẽ .i. a deo. propter hoc in aliquibus libris additur a deo. s̃z nõ ẽ de textu: q: nõ ẽ in hebreo. s̃z ẽ glosa interlinearis inserta textui p scriptores. r Qui aũt mũdus ẽ a pctõ. s Rectũ ẽ op' ei'. i. ordinatũ in finẽ debitũ. t Melius ẽ sedere in angulo domatis. i. solitarie: vbi põt hõ bõa facẽ ⁊ cogitare. u Q̃ cũ muliere litigiosa. q̃ ipedit hões bona. x Aia impij desiderat malũ. inclinata ad hoc p habitũ vitiosũ. y Nõ miserebit̃ proximo suo. ad remediandũ ei' defectũ. z Mulctato pestilẽte. exponit̃ vt. s. c. xix. ca. in fine. a Et si sectet̃ sapientẽ. i. paruulus sensu alteri' pena terrentis. b Sumet sciam. i. boni noticiã: q: principiũ sapiẽtie ẽ timor. c Excogitat iu. de do. im. i. cõsilio de domo impij. d Vt detrahat impios a malo. i. vt eorũ mala impediat vel diminuat. sicut abdemelech ethiops existens in domo impij sedechie extraxit hieremiã de lacu vbi fuerat positus per hoies impiorum: vt hr̃ Hiere. xxxviij. e Qui obturat aurẽ suã ad clamorẽ pauperis ⁊c. sicut diues epulo qui negauit panis micas lazaro guttã aque nõ potuit impetrare: Luce. xvi. f Munus absconditũ. i. abscõdite datũ mediatori.

de lyra

g Extinguit iras. s. dñi. h Et donũ in sinu. repetitio est eiusdẽ sñie ad maiorẽ assertionẽ. Aliter exponit̃ de elemosyna in abscõdito data que placat irã dei. i Gaudiũ iusto est facere iudiciũ. i. iustitiam exequi q̃ delectabile est vnicuiq̃ s̃m habitũ opari. k Et pauor. supple est. l Operantibus iniquitatẽ. quia semper timent deprehendi. propter q̃d dicitur cõmuniter q̃ latrones sunt timidi. m Vir q̃ errauerit in via doctrine. i. bone. n In cetu gigantũ. i. hominũ moribus incõpositorum. o Cõmorabit̃. q: oĩs homo simili sibi sociabit̃: Eccle. xiij. Dicunt̃ eñ gigantes hoies magni corporibus ⁊ incõpositi moribus. vel per gigantes intelligunt̃ demones s̃z q̃ dr̃ Math. xxv. Ite maledicti in ignẽ eternũ q̃ paratus est dyabolo ⁊ angelis ei'. p Qui diligit epulas. immoderate sicut gluto. q In egestate erit. q: nimiũ expendit ⁊ parũ aut nihil acquirit. r Qui amat vinũ. eadẽ est sñia per alia verba. s Pro iusto. id est pro malo pene illato iusto. t Dabit̃ impius. qui intulit illud ad penas maiores: sicut pro mardocheo datus fuit aman: Hester. vij. u Melius est habitare in terra deserta. i. solitarie: ⁊ exponatur vt. s. x Thesaurus desiderabilis. i. de diuitijs artificialibus sicut sunt aurum ⁊ argentum in vasis que sunt valde desiderabilia. y Et oleum. i. thesaurus de diuitijs naturalibus que significant̃ p oleũ eo q̃ est cõdimentũ ciborũ. z In habitaculo iusti. q: frequenter iusti in talibus abundant ex dono dei. a Et imprudens homo dissipabit illud. i. heres fatuus ⁊ prodigus qui aliquãdo succedit iusto. ⁊ sic manasses dissipauit diuitias ezechie iusti. iiij. Reg. xxi. b Qui sequit̃ iustitiã ⁊ misericordiã. q: vna nõ est virtuosa sine altera: vt dictũ est ca. precedenti. c Inueniet vitã. gr̃e in presenti: glorie in futuro. d Ciuitatẽ fortiũ ascendit sapiens. sicut moyses cepit ciuitates seon regis amorr. i. ⁊ og regis basan. plus eñ valet sapiẽtia in bellis q̃ vires. e Qui custodit os suũ. ab immoderato potu ⁊ cibo. f Et linguã suã. ab immoderato sermo. g Custodit ab angustijs. q̃ solẽt sequi ad vitia gulositatis ⁊ loquacitatis. h Animã suã. i. seipsũ. a nobiliori eñ parte frequenter denominat̃ totũ. i Superbus. corde. k Et arrogãs. ore. l Qui in ira operat̃ superbiã. exequẽs in opere q̃d h̃z in corde. m Vocatur indoctus. i. stultus: q: omni modo superbus. n Desideria occidũt pigrũ. q: desiderat aliquod bonum delectabile vel vtile seu honorabile: sed non vult ad hoc laborare. ⁊ sic semp est in angustia: quia non assequitur illud quod desiderat.

[illegible]

ei' operari. Tota die concupiscit ⁊ desiderat: q̃ aũt iustus est tribuet ⁊ nõ cessabit. Hostie impiorũ abominabiles q̃ offerunt̃ ex scelere. Testis mẽdax peribit: vir obediens loquet̃ victoriã. Vir impius procaciter obfirmat vultũ suum: q̃ aũt rectus est: corrigit viã suam. Nõ est sapientia: nõ est prudentia: nõ est cõsiliũ cõtra dñm. Equus parat̃ ad diẽ belli: dñs aũt salutẽ tribuet.

C. XXII.

Melius ẽ nomen bonũ q̃ diuitie multe. super argẽtum eñ ⁊ aurũ gr̃a bona. Diues ⁊ paup obuiauerunt sibi: vtriusq̃ operator est dñs. Callidus vidit malũ ⁊ abscõdit se: innocẽs pertransijt ⁊ afflictus ẽ dãno. Finis modestie timor dñi diuitie ⁊ gloria ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via superbi: custos aũt anime sue lõge recedit ab eis. Prouerbiũ ẽ: adolescens iuxta viã suã etiã cum senuerit nõ recedet ab ea. Diues pauperibus imperat: ⁊ qui accipit mutuũ: seruus est fenerantis. Qui seminat iniquitatẽ metet mala: ⁊ virga ire sue cõsumabit̃. Qui pronus ẽ ad misericordiã benedicetur: de panibus. n. suis dedit pauperi. Victoriã ⁊ honorẽ acquiret q̃ dat munera: aiam aũt auferet accipiẽtiũ. Ejice derisorẽ ⁊ exibit cũ eo iurgiũ: cessabuntq̃ cause ⁊ contumelie. Qui diligit cordis mũditiã: propter gratiã labiorũ suorũ habebit amicũ regem. Oculi dñi custodiũt scientiã: ⁊ supplantant̃ vba iniqui. Dicit piger: leo est foris in

[illegible]

Nicolaus

[illegible] fic ipsorũ abominabiles deo. d Que offerunt̃ ex scelere. i. rapina vel furto q̃ plus displicet deo q̃ carẽtia hostiarũ quibus nõ indiget vt dictũ ẽ. s. eodẽ ca. e Testis mẽdax peribit. spũaliter ⁊ aliquñ corpaliter. sicut p3 de testibus falsis contra susannã: Dan. xiij. f Vir obediẽs loquet̃ victoriã. q: vires inferiores subijcit rõni q̃ est maxia victoria: vt dictũ ẽ. s. xvi. Melior ẽ patiens viro forti: qui dñat̃ aĩo suo expugnatore vrbiũ. g Vir impius procaciter obfirmat vultũ suũ. mot' eñ animi magis apparet in facie in qua vigẽt oẽs sensus q̃ in alijs ptib'. ⁊ iõ obstinatio animi appet in obfirmatiõe faciei. h Qui aũt rect' est corrigit viã suã. nõ inquãtũ rect': q: sic nõ est corrigẽdus: s̃z q: de cõmuni cursu null' sic ẽ rect' in vita pñti quin aliquñ declinet a rectitudine iustitie. ⁊ de tali declinatiõe corrigit se. i Nõ ẽ sapiẽtia. que ẽ noticia de supremis causis. k Nõ est prudẽtia. que est noticia de humanis. l Nõ ẽ cõsiliũ. q̃d ẽ quedã applicatio sciẽtie practice ad operandũ. m Cõtra dñm. q̃si diceret. sciẽtia speculatiua ⁊ practica ⁊ eius applicatio ad op' nõ pñt ipedire diuinã ordinationẽ: s̃z magis promouet: s̃z per intentionẽ. sicut fratres ioseph et sapiẽtia terrena ⁊ astutia vendiderũt eũ ne dñaret̃ eis ⁊ p hoc factũ est eis dñio subiecti: vt p3 Gen. xliii. n Equus parat̃ ad diẽ belli: q: vadẽs ad prẽliũ nõ d3 omittere ea que facit ad sui defensionem: nec tentet deum: tamen debet a deo principaliter sperare prosperum euentũ.

C. XXII.

o Melius est. Supi' reprehẽdit concupiscẽtiã q̃ est ad potũ ⁊ furtiue actũ. m hic ostẽdit ponit hui' reprehensionis laudabilẽ effectũ. [illegible]

fus. z Et afflict' ẽ dãno. rei tpalis. ⁊ aliquñ vite corporalis. Exemplum de dauid q̃ videns saulẽ insidiari sue vite fugit ⁊ se abscõdit. ⁊ sic euasit. Achimelech aũt sacerdos ignorãs periculũ cũ tota familia sua ad saulẽ venit ⁊ occisus fuit. i. Reg. xxii. a Finis mo. i. cuiuslibet virtut' moral' q̃ cõsistit in moderatiõe passionũ ⁊ actionũ humanarũ. b Timor dñi. i. filial' q̃ est timor sanct' pmanẽs in seculũ seculi. c Diuitie. eternales. d Et gl'ia. sanctorum. e Et vita. eterna. ad hoc eñ ordinat̃ finalit oĩs virtus moralis. Diuitie vero tpales ⁊ mũdani honores nõ pñt eẽ finis virtutũ moraliũ cũ virtutes sint mai' bonũ. finis aũt melior ẽ hijs q̃ sũt ad finẽ. f Arma ⁊ gladij. q̃tũ ad aiũ. g In via peruersi. q: violẽter q̃rit rapere alienum. h Custos aũt aie sue. p bonum virtut'. i Lõge recedit ab eis. i. a tali aiũ armorũ ⁊ nõ tñ recedit a bono vsu eorũ q̃ cõsistit in defensiõe fidei ⁊ iustitie. k Prouerbiũ ẽ. i. vbũ cõiter dictũ. l Adolescẽs iuxta viam suã ⁊c. [illegible]

[illegible]

medio platearum occidendus sum. Fouea profunda os aliene: cui iratus est dominus: incidet in eam. Stulticia colligata est in corde pueri: et virga discipline fugabit eam. Qui calumniatur pauperem ut augeat diuitias suas: dabit ipse ditiori et egebit. Fili mi inclina aurem tuam: et audi verba sapientium. Appone autem cor ad doctrinam meam: que pulchra erit tibi: cum seruaueris eam in ventre tuo: et redundabit in labiis tuis: ut sit in domino fiducia tua. Unde et ostendi eam tibi hodie. Ecce descripsi eam tibi tripliciter in cogitationibus et scientia: ut ostenderem tibi firmitatem et eloquia veritatis respondere ex his illis qui miserunt te. Non facias violentiam pauperi quia pauper est: neque conteras egenum in porta: quia dominus iudicabit causam eius: et configet eos qui confixerunt animam eius. Noli esse amicus homini iracundo: neque ambules cum viro furioso ne forte discas semitas eius: et sumas scandalum anime tue. Noli esse cum his qui defigunt manus suas: et qui vades se offerunt pro debitis. Si enim non habet unde restituat quid cause est ut tollat operimentum de cubili tuo. Ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt patres tui. Vidisti virum velocem in opere suo: coram regibus stabit: nec erit ante ignobiles.

Quando sede C.XXIII.

Quando sederis ut comedas cum principe diligenter attende que sunt posita ante faciem tuam: et statue cultrum in gutture tuo: si tamen habes in potestate animam tuam. Ne desideres de cibis eius: in quo est panis mendacii. Noli laborare ut diteris: sed prudentie tue pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere: quia facient sibi pennas quasi aquile et volabunt in celum. Ne comedas cum homine inuido: et ne desideres cibos eius

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXIII.

[illegible]

[illegible]

quoniam in similitudinem arioli et coniectoris estimat quod ignorat. Comede et bibe dicet tibi: et mens eius non est tecum. Cibos quos comederas euomes: et perdes pulchros sermones tuos. In auribus insipientium ne loquaris: quia despicient doctrinam eloquii tui. Ne attingas paruulorum terminos: et agrum pupillorum ne introeas. Propinquus enim illorum fortis est: et ipse iudicabit contra te causam illorum. Ingrediatur ad doctrinam cor tuum: et aures tue ad verba scientie. Noli subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris eum virga: non morietur. Tu virga percuties eum: et animam eius de inferno liberabis. Fili mi si sapiens fuerit animus tuus: gaudebit tecum cor meum: et exultabunt renes mei: cum locuta fuerint rectum labia tua. Non emuletur cor tuum peccatores: sed in timore domini esto tota die: quia habebis spem in nouissimo: et prestolatio tua non auferetur. Audi fili mi et esto sapiens: et dirige in via animum tuum. Noli esse in conuiuiis potatorum: nec in comessationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt: quia vacantes potibus et dantes symbola consumentur: et vestietur pannis dormitatio. Audi patrem tuum qui genuit te: et ne contemnas cum senuerit mater tua. Veritatem eme: et noli vendere sapientiam et doctrinam et intelligentiam. Exultat gaudio pater iusti: qui sapientem genuit letabitur in eo. Gaudeat pater tuus et mater tua: et exultet que genuit te. Prebe fili mi cor tuum mihi: et oculi tui vias meas custodiant. Fouea enim profunda est meretrix: et puteus angustus aliena. Insidiatur in via quasi latro: et quos incautos viderit interficiet. Cui ve? cuius patri ve? cui rixe? cui fouee? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? Nonne his qui commorantur in vino: et student calicibus epotandis? Ne intuearis vinum quando flauescit cum splenduerit in vitro color eius. Ingreditur blande: sed in nouissimo mordebit ut coluber: et sicut regulus venena diffun-

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Oculi tui vi. [illegible]

Uerberauerunt. [illegible]

dēt. Oculi tui videbūt extraneas: et cor tuū loquet peruersa. Et eris sicut dormiēs in medio maris: et quasi sopit9 gubnator amisso clauo. et dices. Uerberauerūt me: sed nō dolui: traxerūt me: et ego nō sensi. Quando euigilabo: et rursus vina reperiam.

C. XXIIII.

Emuleris viros malos: nec desideres esse cū eis: quia rapinas meditat mēs eorū: et fraudes labia eorū loquunt. Sapientia edificabit domus: et prudētia roborabit. In doctrina replebunt cellaria: vniuersa substātia preciosa et pulcherrima. Uir sapiēs fortis est: et vir doctus robustus et validus: quia cū dispositiōe initur bellū: et erit salus vbi multa cōsilia sūt. Excelsa stulto sapiētia: in porta nō apiet os suū. Qui cogitat mala facere: stult9 vocabit. Cogitatio stulti peccatū est: et abominatio hominū detractor. Si desperaueris in die lapsus angustie: imminuetur fortitudo tua. Erue eos qui ducūtur ad mortē: et qui trahūtur ad interitū liberare ne cesses. Si dixeris vires non suppetunt: qui inspector est cordis ipse intelligit: et seruatorē anime tue nihil fallit: reddetq3 homi iuxta opa sua. Cōmede fili mi mel quia bonū est: et fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic et doctrina sapie anime tue: quā cū inueneris: habebis in nouissimis spē: et spes tua nō peribit. Ne insidieris et queras impietatē in domo iusti: neq3 vastes requiē eius. Septies .n. in die cadet iust9 et resurget: impij aūt corruēt in malū. Cū ceciderit inimic9 tu9 ne gaudeas: et in ruina ei9 ne exultet cor tuū: ne forte videat dñs et displiceat ei: et auferat ab eo irā suā. Ne contendas cū pessimis: nec emuleris impios: quoniā nō habēt futurorū spem mali: et lucerna impiorū

[illegible]

Ne insidi. [illegible]

Septies. [illegible]

Cum ceci. [illegible]

Erue eos. Erue eos q ab hereticis decipiuntur [illegible]

Nicolaus

a Oculi tui videbūt extraneas .i. meretrices et adulteras. b Et cor tuū. [illegible]

C XXIIII [illegible]

De lyra

[illegible]

Time dñm

[illegible]

extinguetur. Time dñm fili mi et regem: et cum detractoribus nō commiscearis: quoniā repente consurget pditio eorū: et ruinā utriusq3 quis nouit? Hec quoq3 sapientib9. Cognoscere psonā in iudicio: non est bonū. Qui dicūt impio iustus es: maledicent eis populi: et detestabunt eos trib9. Qui arguūt laudabuntur: et sup eos veniet benedictio. Labia deosculabit qui recta verba rñdet. Prepara foris opus tuum: et diligenter exerce agrum tuū: et postea edifices domū tuā. Ne sis testis frustra cōtra proximū tuū: nec lacteas quēq3 labijs tuis. Ne dicas quō fecit mihi sic faciam ei: et reddā vnicuiq3 sm opus suū. Per agrū hois pigri transiui: et p vineā stulti viri. Et ecce totū repleuerāt vrtice: operuerāt supficiē eius spine: et maceria lapidū destructa erat. Quod cū vidissem posui in corde meo: et exēplo didici disciplinam. Usq3quo piger dormies? vsq3quo de sono nō consurges? Parū inquā dormies: modicū dormitabis: paululū manus cōseres vt quiescas: et veniet tibi quasi cursor egestas tua: et mēdicitas tua quasi vir armat9.

C. XXV

b Hec quoq3 parabole salomōis: quas trāstulerūt viri ezechie regis iuda. Gloria dei est celare verbū: et

Time domini. [illegible]

Hec quoq3. [illegible]

Per agrū ho. [illegible]

Labia de. [illegible]

Nicolaus

a Time dominum principaliter. b Et regem qui est eius vicari9 in temporalibus secundario. c Et cum detractoribus non commiscearis eorum detractiones libenter audiendo. d Quoniam repente consurget perditio eorum [illegible]

Hec quoq3 parabole. [illegible]

De lyra.

[illegible]

C XXV

c Hec quo parabole. Hic incipit tertia pars principalis huius libri [illegible]

Et gloria

Nicolaus

a Et gllia regū. i. sapiēs q̄ debēt alios regere. b Inuestigare ser. i. quærere sensū sermōis vīri occulte traditi. c et hoc sunt sapientes ab altis honestādis honore debet' verum nō solū moralī sz etiā intellectuali: verūtamē nō oīa sunt a sapientib⁹ in lege dei pscrūdata. ideo subdit: c Celū suplicie. i. scientia celestiū. et maxime sapientū. q̄ sciūt celestia sua enarare. et sic deo sunt notiora. i. quia nō sunt a sapientib⁹ legis pscrutāda vndē prophete. et apostoli et doctores virtuosq̄ testamēti de talib⁹ tacuerūt. d Altis vō celestibꝰ. quæ plus habēt nescie curiositatis q̄ veritatis. vt dicit Aug.

e Auferre rubiginē d argēto. et. i. sicut ablato rubigine d argento format' vas purissimū: sic ablata impietate de regno remanet purū et iustū solidamē. f Ne gloriosus appareas coīā rege. ne vltra debiti ligeritatē q̄ hoc sequatur tua cōtusio. ideo subdit: f Medius est. et. pater.

g Aure videntis oculi rut. i. mala primi tui q̄ i secreto vidisti. h Ne proferas in turgio ante alios ppalibus. i Ne pottea confundare nō possis. i. reddere famā proximo tuo quē lesisti. k Caulaz tuā secretaz tracta cū amico tuo de cui⁹ fidelitate non dubitas. l Et secretū extranco non reuelas ei⁹ fidelitatē ignorans. m Ne forte audiat te maledicentem non eo dicendi qui oīm deū sanctū. n Bractea e amic. versus tue non est in hebreo. o Mala aurea. i. pomelli aurei ad modū pomi formati. fusi. Sic obsequiū ei⁹ dom⁹ i. pferēdo sibꝰ bonū decorat illud. p In lectio argētea. sunt ad decor. q Qui loquit' verbū i tempore suo. Sic obsequiū ei⁹ dom⁹ i. pferēdo sibꝰ bonū decorat illud. r Qui auscultat. i. qui libenter audit. s Ventus aquilonis. i. frigidus. t Detrahens. i. lingua detrahēs. vocat trao dei ꝺ se. u Medi⁹ est. vt. ō. iij. ca. x Aq̄ frigida. i. sicut aqua frigida ꝺ sitiēnte ardorē extinguit. x nūcī⁹ qui bñ̄ge nouā affert. y Lopinata. i. lopinata gaudia portat affimilant'. z Quia ꝺ ipsa. i. ꝺ ipsa. a Ne fortē. i. ne forte. b Ne ꝺ. i. ne ꝺ. c Ne ꝺ. i. ne ꝺ. d Ne ꝺ. i. ne ꝺ. e Ne ꝺ. i. ne ꝺ. f Ne ꝺ. i. ne ꝺ. g Ne ꝺ. i. ne ꝺ. h Ne ꝺ. i. ne ꝺ. i Ne ꝺ. i. ne ꝺ. k Ne ꝺ. i. ne ꝺ. l Ne ꝺ. i. ne ꝺ. m Ne ꝺ. i. ne ꝺ. n Ne ꝺ. i. ne ꝺ. o Ne ꝺ. i. ne ꝺ. p Ne ꝺ. i. ne ꝺ. q Ne ꝺ. i. ne ꝺ. r Ne ꝺ. i. ne ꝺ. s Ne ꝺ. i. ne ꝺ. t Ne ꝺ. i. ne ꝺ. u Ne ꝺ. i. ne ꝺ. x Ne ꝺ. i. ne ꝺ. y Ne ꝺ. i. ne ꝺ. z Ne ꝺ. i. ne ꝺ. a Ne ꝺ. i. ne ꝺ. b Ne ꝺ. i. ne ꝺ. c Ne ꝺ. i. ne ꝺ. d Ne ꝺ. i. ne ꝺ. e Ne ꝺ. i. ne ꝺ. f Ne ꝺ. i. ne ꝺ. g Ne ꝺ. i. ne ꝺ. h Ne ꝺ. i. ne ꝺ. i Ne ꝺ. i. ne ꝺ. k Ne ꝺ. i. ne ꝺ. l Ne ꝺ. i. ne ꝺ. m Ne ꝺ. i. ne ꝺ. n Ne ꝺ. i. ne ꝺ. o Ne ꝺ. i. ne ꝺ. p Ne ꝺ. i. ne ꝺ. q Ne ꝺ. i. ne ꝺ. r Ne ꝺ. i. ne ꝺ. s Ne ꝺ. i. ne ꝺ. t Ne ꝺ. i. ne ꝺ. u Ne ꝺ. i. ne ꝺ. x Ne ꝺ. i. ne ꝺ. y Ne ꝺ. i. ne ꝺ. z Ne ꝺ. i. ne ꝺ.

De lyra

t Qui arguit sapiēt' et. i. si illa ornamēta sint gratiosa corporaliter: tu correcto facta sapienti et obediēti pulchra ē et gratiosa spiritualiter q̄ht optimum effectū. v Sicut frigus niuis in die messis. non loquitur de frigore niuis realiter: q̄ nix nō ē debito tempore messis sz de vēto refrigerāte malicioso ad modum frigoris niuis. x Ita legat' fidelis ei qui misit eum. q̄. refrigerat animi sui motū. y Nubes et ventꝰ et pluuie nō sequūtur vir gloriosus et ꝑmissa nō cōplens. Patientia leniet' deus. Humilis iustificatio. et comminat. placebo: et lingua mollis cōfringit. Mimicus potestas. et parcat tibi. et cohibeant audientes murmurationē. q̄si. i. patrum officio parcant. get duricia. Dēt inuenisti come. non plus sapere q̄ oportet sapere. et cito con tingat. et vitra virtus quæ debet. de q̄s sufficit tibi ne forte latiat' et perdas quod bene inchoasti. cuomas illud. Subtrahe pedē tuū de domo, pri tui: nē q̄n sati atus ōderit te. Jaculū et gladius et sagitta acuta: hō qui loquitur cōtra ꝓximū suū falsū testimo niū. Dens putrid' et pes lapsus qui sperat sup infideli in die angu stie: et āmittit palliū i die frigoris

Nicolaus

a Acetū in nitro. est adt vinū spūs quidam salsus q̄ ptula acto crepitat et fumat sicut calx viua in aqua posita. b Qui cantat carmīa. id ē legis et ꝓphetaꝝ dicta: c Lordi pessimo. id est hominī obstinato: qa inde nō corrigitur: sed magis obstinat et irascit et ad cōtumelia ꝓuocat. d Sicut tinea vestimento. ita versus nō est in hominē: ꝑ ꝙ tñ sola q̄ tri stitia est pallio valde nocīua et mortificatiua. e Si clamierit inimicus tuus cibꝫ illum: si sitit ua et aquā bibere. i. tēm posset in necessitate adiu uā. f Prunas ignis cōgregabis sup caput eius. i. inducēs eū ad pe nitentiā de malo q̄ tibi fecit seu facere attentauit. g Et vbi videbit tibi. f. meritū. ꝓ charitate. primi. In debito habetur: Et dñs pacificabit tibi. f. illum qui prius erat tibi inimicus. h Ventus aq̄lo dissipat plu uias. hoc videmus ad sensum in regione ista. . i Et facies tristis in ira detrahentem. ille enim qui facies tristem ostendit detrahendo eius filere facit sm̄. Ra. Da. hec est vera littera: Ventus aquilonis erat pluit aq̄: sic vētus australis generat pluuias vētus ꝓtus aq̄larcentia aqlo nartis vētus ꝓtus australis: vt ḥ. i. methaurū. Et facies tristis lingua de trahēs. i. lingua detrahēs. ꝓuocat trao dei ꝺ se. k Medi⁹ est. vt. ō. iij. ca. x. l Aq̄ fri. a. ō. id ē hominī sitiēti est sūple valde de lectabilis. et filr: m Medi⁹ est. vt. ō. iij. ca. x. n Fōs turbatus pede et vēna corrupta: iust⁹ cādēs cōā ipio. Sic q̄ mel comedit mul tū et nō est ei bonū: i. sic q̄ pscrū tator ē maiestatis ōppmēt a glo ria. Sic vbs pātēs: et absq̄ mu ro ambitu: ita vir qui nō pōt in loquendo cohibere spiritum suum. C. XXVI

q Sicut nix in estate. In principio capituli ꝓdixit q̄ illa est sapientibus exhibenda: hic ꝓhibet exhibere q̄ est insipientis. q Sicut nix in estate. Sido nix in estate: est idebita. ꝓpterea ꝑ ꝙ nix ipsa. r Et pluuie i messe: q̄ fructus pclerit et ad corruptionē ꝓpendit. s Sic honor deest stulto gloria. i. honest⁹ i publico exhibēdus. t Nā sicut auis. tēm nā nō est i. hoc loco: sic adulter incipit. i. ꝑua nix ad alta trāsuolāda. et nescit vel debeat redire. u Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. x Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. y Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. z Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. a Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. b Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. c Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. d Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. e Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. f Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. g Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. h Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. i Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. k Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. l Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. m Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. n Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. o Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. p Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. q Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. r Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. s Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. t Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. u Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. x Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. y Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. z Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire.

Nicolaus

a Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. b Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. c Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. d Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. e Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. f Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. g Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. h Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. i Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. k Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. l Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. m Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. n Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. o Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. p Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. q Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. r Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. s Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. t Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. u Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. x Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. y Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. z Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire.

De lyra

patent volentibus ingredi: sic secreta talis bene patent alijs. q. d. absti nentia cordis eo. loq̄. i. sic tal ieiūatus agit cordia secreta. C. XXVI

Nomō nix in estate. In principio capituli ꝓdixit q̄ illa est sapientibus exhibenda: hic ꝓhibet exhibere q̄ est insipientis. q Sicut nix in estate. Sido nix in estate: est idebita. ꝓpterea ꝑ ꝙ nix ipsa. r Et pluuie i messe: q̄ fructus pclerit et ad corruptionē ꝓpendit. s Sic honor deest stulto gloria. i. honest⁹ i publico exhibēdus. t Nā sicut auis. tēm nā nō est i. hoc loco: sic adulter incipit. i. ꝑua nix ad alta trāsuolāda. et nescit vel debeat redire. u Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. x Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. y Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. z Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. a Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. b Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. c Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. d Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. e Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. f Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. g Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. h Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. i Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. k Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. l Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. m Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. n Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. o Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. p Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. q Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. r Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. s Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. t Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. u Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. x Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. y Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire. z Et passer q̄ libet vagabūdus. et nescit vel debeat redire.

[illegible]

buit inſipienti honorẽ. Quõ ſi ſpina naſcať in manu temulẽti: ſic parabola in ore ſtultoꝝ. Judiciũ determinat cauſas: ⁊ q impõit ſtulto ſilẽtiũ: iras mitigat. Sicut canis q reuertit ad vomitũ ſuũ: ſic imprudens qui iterat ſtultiĉiã ſuam. Vidiſti hõiẽ ſapiẽtẽ ſibi videri: magis illo ſpem habebit inſipiẽs. Dicit piger: leo eſt in via: leena i itineribus. Sicut hoſtiũ vertiť in cardie ſuo: ita piger in lectulo ſuo. Abſcõdit piger man⁹ ſub aſcella ſua ⁊ laborat ſi ad os ſuum eas cõuerterit. Sapiẽtior ſibi ſtult⁹ videť: ſeptẽ viris loquẽtibus ſententias. Sicut q apprehendit auribus canẽ: ſic qui tranſit ⁊ impatiẽs cõmiſcetur rixe alteri⁹. Sicut noxius ẽ qui mittit lanceas ⁊ ſagittas i mortẽ: ita vir q fraudulenter nocet amico ſuo ⁊ cũ fuerit deprehẽſus dicit: ludẽs feci. Cũ defecerit ligna extinguetur ignis: ⁊ ſuſurrone ſubtracto:

ĩurgia cõqeſcũt. Sicut carbões ad prunas ⁊ ligna ad ignem: ſic hõ iracũdus ſuſcitat rixas. Verba ſuſurrõis quaſi ſimplicia: ⁊ ipſa puenĩũt ad intima cordis. Quõ ſi argento ſordido ornarẽ velis vas fictile: ſic labia tumentia cũ peſſimo corde ſociata. Labiis ſuis itelligitur inimic⁹: cũ in corde tractauerit dolos. Cũ ſũmiſerit vocẽ ſuã: nẽ credideris ei: qm ſeptẽ nequitie ſunt in cordẽ illius. Qui opit odiũ fraudulẽter reuelabiť malicia ei⁹ i cõcilio. Qui fodit foueã incidẽt in eã: ⁊ q̃ volvit lapidẽ reuertet ad eum. Lingua fallax nõ amat veritatẽ: ⁊ os lubricũ opať ruinas.

C. XXVII

Ne glorieris in craſtinũ: ignorãs qd ſuperuentura pariat dies. Laudet te alien⁹ ⁊ nõ os tuũ: extrane⁹ ⁊ nõ labia tua. Graue ẽ ſaxũ ⁊ onerosa ẽ arena: ſz ira ſtulti vtroqz grauior. Jra nõ hz miſericordiã nec erũpens furor: ⁊ ipetũ cõcitati ſpũs ferre qs poterit? Melior

[illegible]

De lyra

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXVII

[illegible]

[illegible]

ẽ manifeſta correctio: qz amor abſcõditus. Meliora ſũt vulnera diligẽtis: qz fraudulẽta oſcula odiẽtis. Animã ſaturata calcabit fauum: anima eſuriens etiã amarũ p dulci ſumet. Sicut auis tranſmigrans de nido ſuo: ſic vir qui relinquit locũ ſuũ. Unguẽto ⁊ varijs odorib⁹ delectať cor: ⁊ bonis amici conſilijs aĩa dulcoratur. Amicũ tuũ ⁊ amicum pris tui ne dimiſeris: ⁊ domum fris tui ne ingrediaris i die afflictiõis tue. Melior ẽ vicinus iuxta: qz frater procul. Stude ſapiẽtie fili mi: ⁊ letificã cor meũ: ut poſſis rñdere ſermonẽ. Aſtutus vidẽs malũ abſcõditus ẽ: puuli tranſeũtes ſuſtinuerũt diſpẽdia. Tolle veſtimẽtũ eius q ſpõpõdit p extraneo: ⁊ p alienis aufer ei pignus. Qui bñdicit pximo ſuo voce grandi de nocte cõſurgẽs: maledicẽti ſimilis erit. Tecta pſtillã

tia i die frigoris: ⁊ litigioſa mulier cõpanť. Qui retinet eã quaſi q ventũ teneat: ⁊ oleum dextre ſue euocet. Ferrũ ferro exacuiť: ⁊ hõ exacuit faciẽ amici ſui. Qui ſeruat ficũ cõmedet fructus eius: ⁊ qui cuſtos ẽ dñi ſui glorificabiť. Quõ in aqs reſplẽdẽt vultus pſpiciẽtiũ: ſic corda hoĩum manifeſta ſunt prudẽtibus. Infernus ⁊ pditio nũqz replẽtur: ſilr ⁊ oculi hoĩum inſatiabiles. Quõ pbatur in cõflatorio argẽtũ ⁊ in fornace auꝝ: ſic pbatur hõ ore laudãtis. Cor iniqui exquirit mala: cor aũt rectũ exquirit ſciam. Si contuderis ſtultũ in pila qſi tipſanas feriẽte deſup pilo: nõ auferetur ab eo ſtultitia ei⁹. Diligẽt agnoſce vultũ pecoris tui tuoſqz greges cõſidera. Nõ .n. habebis iugiter pttẽ: ſed corõna tribueť tibi i generatiõe ⁊ generationẽ. Apta ſunt prata: ⁊ apparuerũt virentes herbe: et collecta ſunt fena de mõtib⁹. Agni ſunt ad veſtimẽtũ tuũ ⁊ hedi ad agri p̃ciũ. Sufficiat tibi lac capraꝝ in

[illegible]

De lyra.

[illegible]

[illegible]

ciborum tuos:⁊ in necessaria dom⁹
tue:⁊ ad victū ancillis tuis.

C. XXVIII.

Fugit impius nemine pse
quente: iustus aūt quasi
leo confidens absq3 terrore erit.
Propter peccāta terre multi pri
cipes ei⁹:⁊ ppter hoīs sapiētiā
⁊ hoꝝ sciam q̄ dicunt vitā dui
us lōgior erit. Uir paup calūni
ans pauperes similis ē imbri vehe
mēti i quo patur fames. Qui d
relinquūt legē laudant impiū:q cu
stodiūt succēdunt cōtra eū. Ui
ri mali nō cogitāt iudiciū:q aūt
requirunt dn̄m animaduertūt om
nia. Melior ē paup ambulās in
simplicitate sua:q3 diues prauis
itinerib⁹. Qui custodit legē fili⁹
sapiēs est:q aūt cōmessatores pa
scit cōfundit patrē suū. Qui coa
ceruat diuitias vsuris ⁊ fenore li
berali: in pauperes eas cōgregat.
Qui declinat aures suas ne au
diat legē:oīo ei⁹ erit execrabilis.
Qui decipit iustos i via mala:i
interitu suo corruet:⁊ simplices
possidebūt bōa ei⁹. Sapiēs sibi
videt vir diues:paup āt prudēs
scrutabit eū. In exultatiōe iusto
rū multa gloria est: regnātibus
impijs ruine hoīuz. Qui abscō
dit scelera sua nō dirigetur:q aūt
cōfessus fuerit ⁊ reliquerit ea mi
sericordiā cōsequetur. Beatus hō
q semp est pauidus. qui vō mē
tis ē dure:corruet in malū. Leo
rugiēs ⁊ vrsus esuriēs princeps
impius sup pplm paupez. Dux
indigens prudētia: multos opp
met p calūniā:q aūt ōdit auari
tiā longi fiet dies eius. Hoiem
qui calūniatur anime sanguinē
si vsq3 ad lacū fugerit nemo su
stinet. Qui ābulāt simplr saluus
erit:qui puersis gradit vijs cōci
det semel. Qui opatur terrā suā
satiabit panib⁹:qui sectat ociū
replebit egestate. Uir fidelis mul
tū laudabit: qui aūt festinat di
tari:nō erit innocēs. Qui cognoscit
in iudicio faciē nō bn̄facit: iste et
p buccella panis deserit veritatē.

C. XXVIII.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXVIII.

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXIX.

[illegible]

Uir q festināt ditari ⁊ alijs inuidet
ignorāt q egestas superueniat ei: q
corripit hoīem:grām postea inue
niet apud eū:magis q3 ille q p
lingue blādimenta decipit. Qui
subtrahit aliqd a pre suo:⁊ a ma
tre:⁊ dicit hoc nō esse peccm̄ parti
ceps homicide est. Qui se iactat
⁊ dilatat:iurgia concitat:q vō spe
rat i dn̄o sanabit. Qui confidit i
corde suo stult⁹ est: Qui āt gradit
sapiēter ipse laudabit. Qui dat
paupi nō indigebit:q despicit dep
cantē sustinebit penuriā. Cū surre
xerit impij abscondentur hoīes:
cum illi perierint multiplicabun
tur iusti.

C. XXIX.

Viro q corripientem du
ra ceruice contēnit:repē
tinus superueniet interit⁹
⁊ eū sanitas nō sequetur: In multi
plicatōe iustoꝝ letabit vulg⁹:cū
impij sumpserint pncipatuz: gemet
popul⁹. Uir q amat sapientiā
letificat prēm suū:q āt nutrit scor
ta pdet substātiā. Rex iust⁹ erigit
terrā: vir auarus destruet eam.
Hō qui blādis fictisq3 sermoni
bus loqtur amico suo:rhete ex
pandit gressib⁹ eius. Peccantē
virū iniquū inuoluet laque⁹:⁊ iu
stus laudabit atq3 gaudebit.
Nouit iust⁹ cām pauperū: impi⁹
ignorāt sciam. Hoīes pestilētes
dissipant ciuitatē: sapientes vō
auertunt furorē. Uir sapiens si
cum stulto contenderit:siue irasca
tur siue rideat:nōn inueniet reqē.
Viri sanguinū oderunt simplicē:
iusti āt qrunt aiam ei⁹. Totū spi
ritum suum profert stultus:sapi
ens differt ⁊ reseruat in posteꝝ.
Princeps qui libent audit verba
mendacij omnes ministros habet
impios. Paup ⁊ creditor obuia
uerūt sibi: vtriusq3 illuminator ē
dn̄s. Rex q iudicat i veritate pau
peres.thron⁹ eius i eternū firma
bitur. Virga atq3 correctio tri
buit sapiam:puer āt qui dimitti
tur volūtati sue cōfundit mrēm su
am. In multiplicatōe impioꝝ
multiplicabūt scelera:⁊ ruinas eo
rū iusti videbūt. Erudi filiū tu
um ⁊ refrigerabit te:⁊ dabit deli
cias anime tue. Cū prophetia de

[illegible]

De lyra

[illegible]

aboes suos: et in necessaria vom*
tue: et ad victū ancillis tuis.

C. XXVIII.

Fugit impius nēmīe pse
quēte. iustus aūt quasi
leo confidens absq; terrore erit.
Propter peccāta terre multi pn̄
apes ei*: et ppter hois sapiētiaz
et hōr scīam q̄ dicunt vitā dul
cis lōgioz ei t. Vir pn̄up calūni
ans paupes filius ē imbri vbe
mēti i quo patur fames. Qui ō
rēliquit legē laudant ipīū: q; cū
stodiūt succēdunt cōtra eū. Vi
ri mali nō cogitāt iudiciū: q; aūt
requirunt dn̄m animaduertūt om
nia. Melior ē paup ambulās in
simplicitate sua: q̄z diues prauis
itineribꝰ. Qui custodit legē fili*
sapiēs est: q; aūt cōmēsatoroz pā
scit confundit patrē suū. Qui cōa
cruat diuitias vsuris et fenōre li
berali: in pauperes eas cōgregat.
Qui declinat aures suas ne au
diat legē: oō ei* erit execrabilis.
Qui decipit iustos i via mala: i
interitu suo corruet: et simplices
possidebūt bona ei*. Sapiēs sibi
videt vir diues: pauper aūt prudēs
scrutabit eū. In exultatiōe iusto
rū multa gloria est: regnātibus
impijs ruine populi. Qui abscō
dit federa sua nō dirigēt: q; aūte
cōfessus fuerit et rēliquerit ea mi
sericordiā cōsequetur. Beātus hō
q̄ sēp est pauidus. qui ō mē
tis ē dure: cōcruet in malū. Leo
rugiēs et vrsus famelicus: pncepso
rugiēs et vrsus famelicus: pncepso
impius sup pn̄m paupez. Dux
indigenus p̄uaricatia: multos opp̄
met p calūniā: q; aūt ōdit auari
tiaz longi fiēt dies eius. Homō
qui calūniatur ānime sanguinē
si vsq; ād lacū fugerit nemō sus
tinet. Qui ābulāt simplr salūus
erit: qui pueršis gradit vie cōci
det semel. Qui opatur terrā suā
satiabit panib*: qui sectat ocīū
replebit egestate. Vir fidēl mul
tū laudabit: qui aūt festinat di
tari: nō erit innocēs. Qui cognoscit
in iudicio facē nō bn̄ facit: iste et
pro buccella panis deserit veritatē
respectu ipsius. In exultatiōe iustoz multa gloria est: et cū ēxaltāt impij ruinē hoīm. Qui abscōdit scelera sua nō dirigēt: et qui confessus fuerit et derelinquit ea misericordiā cōsequetur. Beātus hō qui semper est pauidus: qui aūt mollis est corde corruet in malū. Leo famelicus et ursus esuriens: princeps impius super populum pauperem. Dux indigens multarum calumniarum: qui autem odit auaritiam longos faciet dies. Homo calumniator animæ sanguinem insequitur: usque ad lacum fugiet: nullus sustinebit eum. Qui ambulat simpliciter, salvus erit: qui perversis graditur vijs cadet aliquando. Qui operatur terram suam saturabitur panibus: qui autem sectatur otium replebitur egestate. Vir fidelis multum laudabitur: qui autem festinat divitiis, non erit innocens. Qui cognoscit in judicio faciem non cognoscit: iste et pro buccella panis deserit veritatem.

Nicolaus

Fugit impius. Sa
pientia declara
tur bonum. Sapi
entie et virtuti annexū: &
ppter declarat multū vi
tiis obuiantes. qō est fugit
nō. n. malus nisi q̄n est
securus. et semp timet. sibi infligi ab illo q̄bus intulit mala: iz nō sit ita
ideo dicit: Fugit ipsius nomine pl̄cuncte. sicut de cain vt gen. iiii. Egre
ssus cayn a facie dñi habitauit in terra profugus. b Justus aūt quasi
leo cōfidens in dño absq; terrore erit. qz si mentiat i perfectiōem refrigerio erit
c Propt̄ peccata terre multi principes. p̄ter propt̄ peccatū regnū salomōis
in duo diuisū fuit. iii. Reg. xii. d Et pp bonū sapientē in cognitōe de
diuinis. e Et hoc scīēnā. quā dicunt i agibilibꝰ hūanis. f Vita du
ces longior erit. si ecclia regio fuit prolongata. pv. xiiii. xvii. reg. xx. B
g Vir pauper calūnians paupes. xx. dicit. n. iber cōmodis figuris est pn̄
simuncie talis pauper qz ex magna malicia calūniatur pauperes ghus de
beret cōpati motus ex suc pauperū, erpiennia: pp q8 vulgariter dr q; mor
tuus mazi pōliculi est pn̄m*. h Qui verdi. lc. sap. spūs. qz facit fm vo
luntatem cor. i Qui custodit sacōl. con. est. scio legis et sufficie mor
cant. k Viri mali nō cogitāt iudicii. i. facere executionē iusticie: quia
habit oppositū habitū fm quē cogitant et opant. l Qui adtēq̄rit
dñm alaquerūt ea. que ad executionē iusticie sunt necessaria. m Mē
lior est paup stultus xx. ps fatu. n Qui custodit legē filius sapiēs est.
qz obtemat sc̄ipturis diuine. o Qui aūt cōmēsatores. i. glutones:
et malū filij approbādit quasi sui. et sic cōfundūt patrem suum
malo. r Qui coacruat diuitias vsurias. recipiendo vltra sortez et pa
ciendo liberalitatē mali est. ppter quod dicit salomon Luc. vj. Date mu
tuū nihil inde sperantes. t In paupes. id est cōtra pauperes. u Lou
dulcis. qz nullus accipit ad vsurā pecuniā modo vel scīēdo nihil iniustum
uo et sine rancoris facta cōtractū. x Qui declinat aures suas ne audiat legē. vt sic dicendi
gis linguine peccāti. pareat q; aliquis velit legē ignorare ne p ei* no
ticiā ipsius a peccato vel retrahat. y Qui decipit iustos in via mala.
sua pertinācie pn̄ dño eos ad malū. z In interitu suo corruet. ibi
tu. i. mortalis culpe et pēne. a Et simplices. i. sine plica dolositatis incē

Vir q̄ fc. xl. Qui augere opes ambit: peccatum negligit mors ḡstum
capiuolcum dicam terrorem animabus ingerit quo strangulatur peccati laqꝰ
non agnoscit: cum quilibet mundi bona possidet atque de futuro damna
patiatur ignorat.

Cum iurre. Ipti xl. Eidem holoc quoc tutos vicit: qi tutt creatio
nis odiūt seruit. Vñ in
ipso de penitentie Respi
cit holoc et dicit: pecca
re. Cho. exhibet cor q
naturam humane creā
tōis custodiūt: et se pecca
do tumentis affimilauit
agnoscit. C. XXIX.

Homo q̄ xl. Qui ñ
cito sermonibus primi
laudat: parat ei insidias
qbꝰ periculo verbi aut
opis seruit: laudat. Bs
vidcam* q; capiatur: cui
fauet q; facit. Segitur:
Peccantē vi. int. laudi.
xl. Nō ergo iusto laqꝰ
uis peccātium et ñ coopa
bitur pumat nocentiꝫ ipso
i perpetuū vinat: et gau
debit* iustis ac dei iusti
cium laudantibꝰ: vel de
sua creptione: vel de per
dūte malcum. Sensꝰ
clausule postoersus an
tiqua etimo māsethe po
suit. Thetia circūdāt pe
dibus suis. Et ambiguo
est greco verbꝰ interpre
tari pōtīā q; fodit fouea
primo suo icidet i eam.

Vir sa. xl. Doctor
fidelis et sapiēs: si cum in
fidelibꝰ cōtumace zelō
rit: sine tremōre reprobo

Nicolaus

Vir q̄ festinat ditari. a alios i
uidet. eo q; sunt eo vitio
rep̄ b Ignorat q; ege
stas inducit. in futuro sicut
diuiti epulōi q; gutta aq
si posset ipetrare Luc
xvi. c Qui cor. hois
nouerūt hoc cui dicit
hō a bruto aial differ
q; ps. i. metyaphysice.
Multa imaginatōes et
memoriales vilit. hō aūt intellectu et rōne. d Vtam postea inuenī. apud
eū magis q̄ ille q; per lingue blādimenta decipit. qi percipit bonū cere
brale: et malū adulatoris. e Qui subtrahit aliqd a pte suo et a mre.
furtiue accipiendo vel debita necessaria denegādo. f Et dicit hoc nō
esse peccātū. et herus i. pmo cōsiliū qi illaesit offerre deo i. secundo ca
sū: quod reprobat saluator Matth. x. g Participe homicī. i. simile
malum facit. h Qui se laetat et de. dū vel facta suavitra debitū ma
gnificādo. i Jungit a concitat. qz alii et hoc indigenantur contra eum.
k Qui confidit in corde suo. i. i sensu suo plus debito. l Stulti*cā.
qi presumptuosus est et superbus. superbia nō capcat intellectum.
m Qui dat pauperi non indigebit. in futuro nec ēt in presēti de cursu
cōmuni: qi dño multiplicat eius bonaret habeat vnde vtiuat necessitatez
patientī. n Qui delicie deperditum sublimebit penurīā. sicut diues
epulo q; lazaro micas panis denegauit: penuriam agat qui te subtinuit.
o Cum surrexerint ipti abscondentur homines. rōnabiliter viuentes.
Regnantibus enī achab et iezabel: absconditi fuerunt pphete dñi. in spe
lunca. iii. Reg. xviii. et ipso destructo qui idu. iiii. Reg. ix. multiplicati
fuerūt iusti: et pphete dauid interfecti. iiii. Reg. xx. ca. C. XXIX.
p Iro q; corripientē. Sapi*posita ē disciplinatoꝝ crudelio. hic con
q sequenter ponitur indisciplinatoꝝ obstinatio: cui vt. Viro q; cer
ripientem dura cervice. i. obstinato animo. q Contumacie
pestinus et. supervenient interitus. corporis et animi. r Et cum sani
tas non sequetur. qz peccatum eius ē irremediabile. Est enim quedā spe
cies peccati in ipm sanctus quod irremissibile. i. de venie. remissibile vt
Matth. xii. s In multi. tuto. lerabitur vulgus. qz per eos subtenta.
t Cum impij fuer. pecc. gemet populus. qz superuenīo ab eis grauabit.
v Qui amat sapien. letī. pa. suum. qz bonum filij reputat suum.
x Qui aute nutrit scortum perdet substantiam. sicut de Luc. xv. de fi
lio prodigo q; dissipauit substantiam suam cū meretricibus viuendo luxurio
se. y Rex iustus erigit terram. eius statū meliorando. z Vir aus

rum sua gaudia narret bonoꝝ frustra erga se benefacta. labori at tribuat. a. Sicut
ta penitentie laudat: sine bone operationis que sine gratia valent. ad
de a fratre. Rom. iii. Et amen. ait. non vobis et non pluribus. vobis et non labori. a.
Totum ipse. xl. p. xl. In patientia ipsius tenebo ipsa forsan gratiā
pleni quā nulla tempo. tribulatio septima septies peccabit
Sapiens dixerit. et ideo
po. ipse est in ipso sed
dūi non debeturus: et ipse
beati in ipso operat. Sed
ds habet duplicia ola in tanti
do obsignat. Vnū ut
cis. Cantemus in tribulatione.
Tota trans tui. pleni. tem
pus. Sapida sibi colapi
sat p. pcio. ei fruit* ad vi
tionē sui ipsi. gustabilis
sapiendit. Sapida mens
pauperi ei manducare ei
filij. citenuit et expetit.

Pauper et xl. pau
per ē humili. auditus: et ei
ditor. pdicatoꝝ q; erat. pe
cuniā cōmūnis. q; circulat
sibi ei iuram peccat. gra
tiam quantūz: virtuliq
illuminatus ē nominat
qz nec tibi peccātat nec ti
bi credit sine dei munere
Vñ: Sine me nihil po
testis facere.

Cum prosperita. Cui sacerdotio exaltatio
cessauerit: celebratur cum
mno dilectione. vbi ne
glegit qui ad beatitudinis
gnia peruenit debuerat.

De ista

rus dctrust cap. qz capi
dnate tyrānizando.

a Homo q; blādis xl.
recte expandit gressibus
eius. impedit enim ei p
cessum in finis operibus
fabricando. fini. penitē
tie quo confidebat.

b Peccantem virum
unique laudat laqꝰ.
multiplicio culpe. q; obē
ne. c Et iustus lau.
abq; g.m. applaudens ol
ne iustice. vnde in ps.
Mouit iustus cum pa
perum. i. cognoscere tantaz vt vitare posit. d Impij negotiat iclam.
vilificandi. fm illud pphetarum: Sapientes sunt vt faciant malefactore in
tem facere nesciunt. f Pestis pestilentia pessimi dissipant ciuitatem. sicut
Sytia filius bochri ei filii adhoreditus pestat abell i. pestis pessimus.
ii. Reg. xx. g Sapiente vo auertit furore. sicut sapiēs mulier mor
tiram benevolentē cam destruere. vt habetur ibidem. h De sapiēs
si cum stulto pstenderit. labeoano ad ei*mendationē. i Stulte tracta
ne. qz sapiens stultum aerter arguendo. k Stulti. ips vulcitur mo
rando. l Nō mutatis regem. i. stulti emendationē. sic pōt labeat
m Viri sanguinū. i. effusores multi sanguis. n Odierunt simplices
. sine plica dolositatis incedentē. o Justi aūt querit aiam ei*. i. eius
vitā saluare. sicut finaal. x Socii ei* interfectum gedeōn. x plures alios
simplices Mich. vii. Joāna vo filius charee x alij q; cum eo erant quere
bantvitam eius saluare Marc. xii. p Totum ipīs fuit. q; ferri stul
ma. qz nescit aliqd celare. q Sapiens dabit. vlq; ad tempus oppri
mat. qz nescit aliqd celare. r Pcipe q; i. m. ver. meus. adulationis et detractōis.
s Odū mitroꝝ hy spice. qz querunt sibi placere de talis stultis et. fi
cut ps de sancte q; adulatōr* et detractōr* oculi et alios similiter. qñque
batur dauid iustū. t Paup et cre. dominantur sibi. tunc cū sibi eligit
ant. pōs qñ creditor liberalis sibi cōmodat i sua paupertate. v Vir sang
uinū. i. cōsa. qñ viuit sine rationabilitate subiudēti pauperē. x pauperi cum. p
tiū. i. cōsa. qñ viuit sine rationabilitate subiudēti pauperē. x pauperi cum. p
tiente. y Rex q; in. iuc. et. si. ps de throno dauid. de q; et ps. Ne vi
Et thron* eius sicut sol i sphera mea xl. z Virga atq; correctio tri

Nicolaus

bui. sapiās: puer āt qui dimitti
turvolūtatē suā confundit matrē su
am. In multiplicatōe impiorū
multiplicabūt scelera: et iniqꝰ
ruinā videbūt. Erudi filiū tu
um et refrigerabit te: et dabit dēli
cias anime tue. Cū ppheta de
pandit gressib* eius. Peccātē
vir uniquq̄ suoluet laqueū: et iu
stus laudabit atq; gaudebit.
Nouit iust* cām pauper. impi*
ignorat sciaz. Molles pestilētes
dissipant ciuitatem: sapiēntes vo
auertunt furorē. Vir sapiēs si
cum stulto pstenderit: siue irasca
tur siue rideat: nō inuenit requiē.
Viri sāguinū oderūt simplicē:
iusti āt q̄runt aiaz ei*. Totū ipi
ritum suum profert stultus: sapi
ens in posterū se vltius cōtinebit
ens differt et reseruat in posterū
Percipi* q̄ libenter audit verba
mendacij omnes ministros habet
ipios. Pauper et creditor: obuiaz
uerūt sibi: vtriusq; illuminator ē
dñs. Rex q; iudicat i veritate pau
peres. throno eius i eternū firma
bitur. Virga atq; correctio tri
bui sapiaz: puer āt qui dimitti
turvolūtatē suā confundit matrē su
am. In multiplicatōe impiorū
multiplicabūt scelera: et iniqꝰ
ruinā videbūt. Erudi filiū tu
um et refrigerabit te: et dabit dēli
cias anime tue. Cū ppheta de
lv. Et rabitur iust* cū viderit vindictā xl. d
perum. i. cognoscere tantaz vt vitare posit. e Impij negotiat iclam.
vilificandi. fm illud pphetarum: Sapientes sunt vt faciant malefactore in
tem facere nesciunt. f Pestis pestilentia pessimi dissipant ciuitatem. sicut
Sytia filius bochri ei filii adhoreditus pestat abell i. pestis pessimus.
ii. Reg. xx. g Sapiente vo auertit furore. sicut sapiēs mulier mor
tiram benevolentē cam destruere. vt habetur ibidem. h De sapiēs
si cum stulto pstenderit. labeoano ad ei*mendationē. i Stulte tracta
ne. qz sapiens stultum aerter arguendo. k Stulti. ips vulcitur mo
rando. l Nō mutatis regem. i. stulti emendationē. sic pōt labeat
m Viri sanguinū. i. effusores multi sanguis. n Odierunt simplices
. sine plica dolositatis incedentē. o Justi aūt querit aiam ei*. i. eius
vitā saluare. sicut finaal. x Socii ei* interfectum gedeōn. x plures alios
simplices Mich. vii. Joāna vo filius charee x alij q; cum eo erant quere
bantvitam eius saluare Marc. xii. p Totum ipīs fuit. q; ferri stul
ma. qz nescit aliqd celare. q Sapiens dabit. vlq; ad tempus oppri
mat. qz nescit aliqd celare. r Pcipe q; i. m. ver. meus. adulationis et detractōis.
s Odū mitroꝝ hy spice. qz querunt sibi placere de talis stultis et. fi
cut ps de sancte q; adulatōr* et detractōr* oculi et alios similiter. qñque
batur dauid iustū. t Paup et cre. dominantur sibi. tunc cū sibi eligit
ant. pōs qñ creditor liberalis sibi cōmodat i sua paupertate. v Vir sang
uinū. i. cōsa. qñ viuit sine rationabilitate subiudēti pauperē. x pauperi cum. p
tiū. i. cōsa. qñ viuit sine rationabilitate subiudēti pauperē. x pauperi cum. p
tiente. y Rex q; in. iuc. et. si. ps de throno dauid. de q; et ps. Ne vi
Et thron* eius sicut sol i sphera mea xl. z Virga atq; correctio tri

Qui cum fu. par. nō fōlā a pēdō ēt a ꝑnīa abstinere dēbet sapiēs
tia nr auditat a ꝑtrito iudic. Ō vñdebas fuit c. cū eo sē. Nō enī fur fe
tum, si ille rem suā q furi ꝑcuss ꝓmte possidere fi iudicat ⁊ q nr mi
ru plane potemoris fe ecclēr. addit: Qui timet dnm sē.

Erba con. Peculq parabole salomōis C. xxx.

quas trāslatū fil virī cu
dñe regis iudā. Pōt̄ rur
suer ba salomōis i q̄b
ꝓponit̄ ab ipō nomi
ne quo grece ecclesiastes
latine ꝓcgrans. Ratiā
aut̄ huiꝰ tituli vocabo. Nūc q̄d

ōdit a⁹ suā: ādiuātes audit: ⁊
† Audire timere cum q̄ credūt corpus & alīs sacr. non ꝓbant

nō iducāt: † Qui timet dñm ato

† Opera alīs nō cognoscūt † In eum

corruct: qui spat i ofio † subleua
bitur. Mūti requirūt facies ꝑn
apie: ⁊ iudiciū a dñō egredit sin
gulos. Abōminātur iusti virū
ipū. ⁊ abominātur ipū eos q in

† mēdac.

recta via sūt. † Verbūz custodiā
de ipsa

filī ⁊ extra ꝓdītōes erit. C. xxx

† hic ē ꝓpriꝰ

Erbā cōgregantis fi
† constantis

lij vomēt̄ıs. Eiscō quā

De lyra

roo ⁊ ētrouato multa:
ē alīqn ea: ⁊ timana
q nō cleanctur ⁊ ꝑpe
bias ⁊ multimodie equo
nū ⁊ aurī ⁊ argenti. ⁊ q
nō alīcnaret̄ aīm⁹ ei⁹ a
deo ꝑ rectos ālentgenat
quod tñ fuit falsū. vt ꝑs
iñ. Reg. ri. vbi dr q de
cepē⁹ ab eis adhesit ip
ola idolor. Dicit̄ ꝑ de
ꝓ q⁹ postea peccauit fu
um cognouit ⁊ ꝑnituit
⁊ ꝑs hoc loqr hic ⁊ est
talio ꝑ a betracta. Pro
phetia. suppl̄e q⁹ hic
altur: Dixit vir. l. salomon. Vnde dr q plenitudinem sapie. Vnde dr
q plenitudinem potencie. vñdq enī habuit salomon a deo. Et potest
multiplicare mihi equos aurū ⁊ argentū ⁊ vxores absq; trāgressiōe. Ve
rūtū q; trāgressus fuit: ⁊ postea peccatū suū cognoscens penituit. Q fa
dunt verba ipī⁹ penitent. Stultissim⁹ sum vir ego. q credebā ēē sapientū.
mus. Et sapia hoīm qua cauent a trāgressione dīoꝝ ꝓceptorum. nīl
ē meū. ⁊ ad hōm ꝑtinet quod subditur: Non didici sapiam. l. ꝑfecta ex
quendo ēē i opere. Et nouā. resumitur li non quod ponitur i clausula ime
diate precedenti sic. Et non nouī sanctoꝝ sciam. q. cauent ab offensa dīna.
⁊ ē expetitio ciusdem finis ad maiorem exaggerationē sicut solent facē pe
titiones etiaꝫ sūt constitutiones. Et subditur huiꝰ cretio dicit arratio. q⁹ ds:
Quis ascendit i celū atq; descendit: sicut fecit moyses q ascendit sup mō
tem synai ⁊ celum tidem cum ad oīm. ⁊ ide descendit ad populū. vt habet
in exodo. Quis continuit spūm i manibus suis. sicut fecit moyses q cine
rem ardentes de camino accepit in manib⁹ suis. Exo. ix. Quis colligauit
aquas quasi i vestimento. sicut fecit moyses i mari rubro. qz merito ipsas
aque fuerūt ei⁹ tutissi trāsirt populus tñl. ⁊ aque erant ei quasi ꝑ muro a
dextris ⁊ a sinistris Exo. xiiii. Quis suscitauit oēs termios terre. sic moy
ses q ascendit de tabernaculi sui⁹ merē limiti terrorem oibus gentibꝰ cōꝑ
finiti⁹ fuerē, promissionis. ⁊ circa habitantiū, sicut dr Deut. ii. Pedie lā
piam mittā terrorem meū atq; formidinem meū i populos sē. Quod no
men ē ei⁹. quasi dicerat. si dicatur q⁹ alī⁹ ab moyse fuit q talia fecit. dica
tur q⁹ fuit ille. ⁊ quod fuit nomen ei⁹. ⁊ si dicat: nostr⁹ ē ⁊ nomen eius
datum ē obliuioni dicatur. Quod nomen filij ei⁹. i. que generatio man
sit ab eo. ⁊ qua ꝑsit habere noticia aliqua de ipso. quod cum non sit. dicē
dum est. ⁊ nō fuit aliqs sibi ⁊ magnalia sibi. ⁊ nō cum ille ꝓpter
tit regem tñr ad multiplicare sibi equos aurū ⁊ argentū ⁊ vxores. ⁊ ego sa
lomon sed contra tū. ꝑs q⁹ hoc fuit stultissim⁹ vir ego. ⁊ maxime q⁹ moy
ses ex ore dñi loquebat. nō subdit: O dis sermo dei ignitus. l. ab ol. fulgurat
rate ⁊ fallitate ꝓpurat⁹. Lyre⁹ l. contra illatā tentationē. Sperauy
bus i se. l. nō ⁊ nō ꝓsumentibus de sua sapientia. sicut ego ꝓsumpsi ꝑ
ter quod errauī. nō subdit altos moncndo: Ne addas qcq; verbis illius
⁊ arguaris. de trangressione legis que hoc ꝑhibet Deut⁹. iii. ca. nō ad
dēs. aduertēs qđ vobis loquor neq; auferes ex eo. Inueniarisq; mendax
ex tua additōe: Hec ergō hebreo videtur ꝓ ꝑmīs ꝓdicte. Primo q⁹
rum ad ei⁹ fundamentū. l. q⁹ salomon i finevere penituerit ⁊ sic ꝓmīsaver
ba ꝓpulerit: Stultissim⁹ sū vir ego sē. q⁹ si vere penituisset eā elect⁹ regn
nīlīm. ⁊ ꝑpla idolor que ꝑstruerat destruxisset. q⁹ tñ non fecit. q⁹ ꝑtet
runt vsq; ad tempꝰ iosie. iii. Reg. xxiii. Secūdo deficit. q⁹ i multēdine
falsa ⁊ cocta. Dolo q⁹ ꝓmittur i textu ꝓpheta. vbi ista nostra habet:
visio. s. ii. salomon penitens de suis trāgressionib⁹ facte locutus ē o.
Stultissim⁹ sum vir ego sē. l. hoc nō loquebat ꝓpheta. vt dicit ꝓpō bre.
is magis hystorice ꝑtendo facta sua ꝓterita. similr nec l. hoc quod sub
ditur de moyse: Quis ascendit i celum sē. is relatebat ꝑ modū admira
tōis seu qōnis illud ab de moyse legerat i exodo. Simile quod dicit il
la expositio: Et nouī sōr sciam. q⁹ si nō ꝓdeunt claustle ē hic relinēdus
vt ibi dictum: Et non nouī sanctoꝝ sciam. hoc ergō videt cocta. qz nō pos
but ab eis q⁹ simile modū loquendi alibi i scriptura. ⁊ nō si ētr tal indicat⁹
vt dicunt: scriptura sic loquere⁹: Neq; nouī sōr sciam. Iñ quod subdit
Quis ꝑtinuit spūm i manibus suis. quod exponit de cinere⁹ a moyse in
camino accepto: videt falsum. qz ipse i scriptura frequenter accipit ꝓ ac
gelerata ⁊ cito. Si q⁹ acceptatur ꝓ cinere⁹ nō incidit in aliquo loco. nec
pōt dici q⁹ ꝓpter hoc dicant ipse. qz accepti fuerūt ad cōdēnatiō. quia
scriptura nō dicit hoc. si tñ q⁹ ad carū ꝓfessionē facte fuerūt videlicet targ
tes in bello

locutus est ūir cū qbo est deus:
⁊ q dcō secum moāte cōfortat⁹

† prophetarum dicitur ⁊ modo scribarum dicitur ꝓbem
ait: Stultissim⁹ sus viroꝝ: ⁊ sapi
ēcia hoīus nō ē mecus. Non
didici sapiaꝫ: ⁊ si nōui sciaꝫ scōꝝ
† Hoc est dicere quod ista que scientia mundi.

Quis ascēdit i celū atq; descēdit.
† ponitur

Quis ꝓtinuit spūs i mānib⁹ suis?
† comprehendit sicut in vase aperto contin

Quis colligauit aq̄s quasi i ve
stimēto? Quis suscitauit omn ēs
† parte

termios terre? Quod nomē ei⁹
† hoc maxime notat q⁹ terrore superbie talia petit
est? ⁊ qđ nomen filij ei⁹ si nosti?

† † eloqa dominī igne examinata † † gloriosus
† charitate accendit. vt ꝓpria illustrat. sic dra veritatem

Omis sermo dei ignitus: clypeꝰ
est ꝑtibus i se. Ne addas qđc

Nicolaus

ros in hoīs⁹ ⁊ fumenē. Item quod subdit: Quis suscitauit oēs terminos
terre. qđ exponit de tabernaculi erectōe. dno faciaꝫ. ⁊ scriptura qđ al
legant ad hoc Deut. ii. nō ē ad ꝓpositū si magis ad oppositū. q⁹ illud ver
bus fuit dctū i transitu terrenę armō. vt ꝑs ibidē. quod fuit ꝑā. vel. xxiii.
annos: post erectionē tabernaculi. q⁹ moyses erexit tabernaculuꝫ ꝑma die
mensi secūdi egressionis de egypto Exo. xl. Moyses adit. quem ita vera
post ereū de deserto i quo fuerūt. xl. annis. ꝓter quod ita ista ē aliter ex
ponenda. Et dividitur rōnāli huiꝰ capituli i duas partes. In ꝑma de
clarat̄ eterna filij dei generatio. ⁊ secūdo ei⁹ incarnatio ibi: Cuia sunt.

Prima i duas. q⁹ ꝑmo quod dctū ē ostendit. secūdo scriptura ad cōes mo
dum docendi reducit. ibi: Duo rogaui te. Circa ꝑmū sciendū q⁹ licz salo
mon i senectute grauissime peccauerit. ita ante ꝑās sanctā habuit. aliē ei⁹
libri nō ponerent⁹ i canone. ⁊ ide i ꝑā sancto ꝓdūt tpe ꝓpi futuro holeo
simplicem ⁊ illuminato illuminādo a deo de hiis que petēt ad salutē. vt
ꝑs de apostolis ⁊ plurib⁹ alijs. Unde in cōdūo micnovit refert. q⁹ tiffin⁹
fuit q⁹dā philosoph⁹ ꝑ philosophia ⁊ dialectica valde illustratus q⁹ doctores
ꝓpianos cōfutabat. aut q⁹dam catholicus vir simplex ⁊ ignar⁹ ꝑe oppositū:
dicēs: In nole vñi ꝓia rpi audi philosophe quę vera sunt. Dc⁹ vnus ē q
ela q⁹ evident virtute verbi sui creauit ⁊ ipsa sui equalē firmauit. hoc ver
bum qđ nos dc⁹ filiū dicim⁹. humanos mirat⁹ creuit ex virgine. nunc
ē ⁊ mortē sua nos a morte ꝓpria liberauit qđ expectam⁹ in resuscitatiꝫ
iudicem eius qui gerim⁹ ⁊ ceremoniā. Credis hoc ita philosophe: Ait ille
ac si nunq̄ vlia sermonem contradicendi habuisset hoc solum potuit re
spondere ita tibi videri nec aliud verū esse. ⁊ conuersus ad discipulos suos
⁊ ad eos q audiendi gr⁹a cōuenerant: Audite inq⁹ o eruditi viri: hōcever
bis meā gesta res est: verba vero opposui: ⁊ que dicebant dicēdi arte sub
uerti. vbi no ꝓ virtutibus accusit ex eo dicens: nō potuerūt resistere ver
bus virtuti. ⁊ subdit: Itaq; philosoph⁹ ꝓpian⁹ cessauit dicere. ⁊ fuisse gratula
batur. Dicit igit ⁊ cōsimilia ꝑuideno salomō i ꝑā hōdixit: Unio quam
loque⁹. l. loquet. qz ꝓpheta frequēter logitur de futuro ꝓ modū ꝓteriti
vt frequēter supra dctū est. a Vir. l. virtuosus. b Et quo ē deus
per ꝑsōm illustrationē ⁊ non per humanā illuminationē. ⁊ licet dicilia nō
sint salomonis nisi relative. c Et q deo sc. mo. edocear⁹. ad cōmen
dationē sapientie adne ⁊ contemptū humane ait: d Stultissim⁹ sū vi
roꝝ. i. illiterat⁹ ⁊ simplex. e Et sapientia bo. i. sapientia polytica qua
regit̄ res humane. f Nō ē mecū. ita dicit ꝑbo. v. methaphysice q⁹
heremita non ē bon⁹ neq; mal⁹ loquendo de bonitate ⁊ malitia polyti
ca. qz refugit talia. g Nō didici sapientiā. i. philosophicā sciam.
h Et nō nouī sciam scōꝝ. que ꝓponit ad salutem eternam. ita dicebat
unus ꝓpheta. vii. ca. Nō sum ꝓpheta. nō fil⁹ ꝓphete. sz armentarius
ego. ibidē cicamos fr comotos. i Et spūm. i. Et. ii. Non. n. indicauit me scire
aliq; interwosa nisi eth ictū rpm ⁊ hunc crucifixū. is enī habuit hiis acq
siti. illā rē q⁹ nullo cōpurabat. l Quis ascēdit in celū atq; descendit

bus suis. Generatio cui⁹ excelsi

† aliter quod. D sic non eter

ꝗs verbis illi⁹: ⁊ arguaris: iue
† de.

riarisq; mendax. Duo rogaui
te: ne deneges mihi añq; moriar
Vanitatēz ⁊ verba mendacia lon
ge fac a me. Mendicitatēz ⁊ diti
as ne dederis mihi: tribue tñ victui meo necessaria: nē fōte satia
t⁹ illiciar ad negādū ⁊ dicā: qs ē
dñs? aut egestate ꝑpl⁹ furē ⁊
periurez nomen dei mei. Ne accu
ses seruū ad dñm suū: ne forte ma

† † de † dc⁹ collige oia ex q̄ bo. p.

ledicat tibi ⁊ corruas. Generatō
q̄ ꝑri suo maledicit: ⁊ q̄ mr̄i sue
nō benedicit. Generatiō q̄ munda
sibi videt: ⁊ tñ nō ē lota a sordi

† contra quod. D sic non effer

bus suis. Generatio cui⁹ excelsi

Cyprian. l. i. epist
ciui⁹ signanti no fr.
Lyre⁹ contra hostiū
insidias ⁊ ola aduersa.
Duo roga. te. Per
adipe vir. ei quo ē dc⁹
sermonis ei⁹ igne radia
me ad ipōs dc⁹ ꝓcessus
obscuros ne vanitatum
secuti fraudulosa mēda
cia vertant. ꝓpter ꝑ
ꝓtem artū. nec rursū copia
vel inopia ⁊ ꝑiurū. re
rum in oblionem dei
dat eternam.
Generatio que p.
sē. Supi⁹ vite puritatē
a dño petitā: nūc ꝓce
dens inuitā ad cōtēptū
ꝓnoꝝ negāā qui
tio hoc fit lucidus miseri
tis q̄ longe a veritate in
finuat dicens: Generatio
ē nefandoꝝ que ⁊ si
bona agāt: honest⁹ nō
dcitur ꝓ ꝑtibus ꝑuersis.
Ne generatiōes ꝑpe
gandes sunt iudicio ⁊ be
nefico⁹. Iudicoꝝ gnāio
ꝑ suo maledicat q. arti
bic ē filī⁹ mc⁹ ꝓmogenit⁹ ⁊ ira dcitur filiꝰ ei⁹ venientē. i. carne negatus. ⁊ mr̄i
sue nō benedicit. i. synagoge: cui⁹ ꝓlce fidei qđ in ꝓphet. de ꝓpo habuer⁹ ne
trapit. Nouatianoꝝ gnātio vt sibi munda videat̄ gnia op⁹ non habet.

De lyra

quasi dicat. O tu ꝓphilosophe intuens sciehumanaꝫ gubernat̄ celestia. ⁊
infima terre. per sciam tuā non potes dicere. qz philosophi magnificen
tur negasse dei sciam ⁊ ꝓuidentiam ad ista minima se extendere. videbat
enī eis q⁹ vellet dcere ticlos⁹ ei⁹. vt ꝑ. xii. methaphysice. quod tñ ē falsū. qz
tanto ꝓcelsior ē scia quāto magis se extendit ad cognoscendū res vlīs. ad
minima. qz cognitio que tñ est vniuersalis ē ꝓpter ea. ꝓ hoc
adit q⁹cūq; studet sacra scriptura ꝑa. cvii. Exaltare sup celos dc⁹ ⁊ super
oēm terrā gloria tua. qz i celestib⁹ reuelat ei⁹ maiestas. ⁊ in ifernob⁹ ei⁹ po
tētia. ⁊ Quis ꝑtinuit spūm. i. ventū. l In manib⁹ suis. vt dc
nō ꝓsunt studere ꝓpt ꝓfecte. qz deuotis leuat sunt valde sufficiant
⁊ ꝓfecte. vt ꝑs. in manib⁹ tuis. qz deuotis leuat sunt valde sufficiant
ducit vētos de thesauris suis. qz retinet eos ⁊ facit flare ꝑ temperatiuos
lunat⁹ suc. m Quis colligauit aquas. l. mari magno. n Quasi
inuestimēto. i. nō ꝓfecte terminū sibi ꝓfectum a deo quasi dicerat. ꝓ sci
tiā philosophicā hoc nō hō⁹ qđ clementā aque cohereat toti terrā circū
dare cū aqua sit leuior terra. si hoc sit diuina voluntate. vt habet Gen. i. Con
tr̄ho dc⁹. Congregent aque ꝙ sub celo sunt in locū vnū et appareat arida.
nō subdit: o Quis suscitauit sup aquā ergit: ꝑ Deū ter. terre. i. par
tes terre superiōres. ⁊ ꝑs ex ꝓdictis q⁹ sol⁹ dc⁹. q Quod nomē est
ei⁹. q. dicat. nō ꝑt hoc dicere ꝓbe q⁹ hs nouitiā de diuo nāi ex creatu
ris quas i tñitū excellit diua claritas. ⁊ sic ē a ꝓbis inscrutabil. ꝓpter qđ
dc⁹. ꝓpōc tibi de causis. Si ꝓma ē sup oē nomē qđ nosse de ipso.
r Et qđ nomē filij ei⁹ si nosti? quasi dicerat. ꝑ sapientiaꝫ humanā nō ꝑ
potuit cognosci in diuis officio ꝑsc ⁊ filij. qđ tñ ꝑ diuinā cognitionē
sapientiā. o Olis sermo dei ignit⁹. i. ab oi falsitate purificat⁹.
t Clypeus ē. ꝓtra oēs tentatiōes. v Spantib⁹ ne sc. ꝓverā fidem ⁊ ol
lectionē. x Ne addas qđp ꝑ. ii. qđ sit eis ſtō: possunt tñ vñ ⁊ merito
re additā q⁹ facit ad deiverba declarāda. Ecclesiast. xviii. Cui dua
dant me: vitā eternā habebō. y Et arguaris inuent. me. qz cum dc⁹ sit
ꝓ ueritas. qđq; dissonā ē verbis illi⁹ ē falsū. z Duo. Hic cōsequen
ter salomō reuertit ad modū cōes docendi. ⁊ loqr hic i ꝑsona filioꝝ qui
nolūt vñ vel seruare ꝓpter ꝓsperā abundātiā. qz ꝓpter nimia cibaꝫ. ⁊ abundā
ꝓ ipatientiā frāgūt. ⁊ nō tali magis ē eligibilis stat⁹ mediocris. ⁊ ꝑ hoc vi
cit: Duo rogaui te. cōe. a Vanitatē. que ē annexa ꝓfecte lonuine.
b Et verba mē. q. frequēter annectunt adueric. c Ldgi. fac a me. ⁊ nō
repetit q⁹ alia verba. d Mendicitatē sē. ⁊ subdit cā: e Ne forte ꝑa.
bonis ꝓpriis ꝓpter. f Iniciar ad ne. dei maiestatē ꝓ superbia. sic. n. ol
cebat pharao Exo. v. Quis ē dñator audiāvocē ei⁹? g Aut ego. cō. i. ꝓ
ipatientiā fracti⁹. h Furer ē. qz ꝓpe i bilīphemiā. seu ꝓprie. i qui
dā furia. l Ne accuso ꝙ. nō ē cā iudā ⁊ rōnabili. k Ne forte me
ledi. tibi ⁊ cor. ꝓ illotunitā eo q⁹ male accusāti cū. l Generatio q⁹ ꝓ
suo male. sē. supple ē detestāda. qz parentib⁹ debet honor ⁊ reuerētia.
m Generatio que sibi mū. videt sē. vñ dicit Ysaye. Semelaz lauati

[illegible]

sunt oculi: et palpebre eius in altum porrecte. Generatio que pro dentibus gladios habet: et commandit molaribus suis ut comedat inopes de terra: et pauperes ex hominibus. Sanguisuge due sunt filie: dicentes affer affer. Tria sunt insaturabilia et quartum quod nunquam dicit sufficit. Infernus et os vulve: et terra que non satiatur aqua. ignis vero nunquam dicit sufficit. Oculum qui subsannat patrem: et qui despicit partum matris sue: suffodiant eum corui de torrentibus: et comedant eum filii aquile. Tria sunt mihi difficilia: et quartum penitus ignoro. Viam aquile in celo.

Viam colubri super petram: Viam navis in medio maris: et viam viri in adolescentia. Talis est et via mulieris adultere que comedit et tergens os suum dicit: Non sum operata malum. Per tria movetur terra: et quartum non potest sustinere. Per servum cum regnaverit: per stultum cum saturatus fuerit cibo. per odiosam mulierem cum in matrimonium fuerit assumpta: et per ancillam cum fuerit heres domine sue. Quatuor sunt minima terre: et ipsa sunt sapientiora sapientibus. Formice populus infirmus: qui preparant in messe cibum sibi. Lepusculus plebs invalida: qui collocat in petra cubile suum. Regem locusta non habet: et egreditur universa per turmas suas. Stellio manibus nititur: et moratur

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

tur in edibus regis. Tria sunt que bene gradiuntur: et quartum quod incedit feliciter. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pavebit occursum. Gallus succinctus lumbos: et aries: nec est qui resistat ei: et qui stultus apparuit postquam elevatus est in sublime. Si enim intellexisset ori suo imposuisset manum. Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac: exprimit butyrum: et qui vehementer emungit elicit sanguinem: et qui provocat iras producit discordias.

C. XXXI.

Verba lamuelis regis. visio qua erudivit eum mater sua. Quid dilecte mi: quid dilecte uteri mei? quid dilecte votorum meorum? Ne dederis mulieribus substantiam tuam: et divitias tuas ad delendos reges. Noli regibus o lamuel: noli regibus dare vinum: quia nullum secretum est ubi regnat ebrietas. Ne forte bibant et obliviscantur iudiciorum et mutent causam filiorum pauperis. Date siceram merentibus: et vinum his qui amaro sunt animo. Bibant et obliviscantur egestatis sue: et dolorum non recordentur amplius.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXXI.

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Aperi os tuum muto: et causis omnium filiorum qui pertranseunt. Aperi os tuum: decerne quod iustum est et iudica inopem et pauperem. Aleph. Mulierem fortem quis inveniet? procul et de ultimis finibus pretium eius. Beth. Confidit in ea cor viri sui: et spoliis non indigebit. Gimel. Reddet ei bonum et non malum omnibus diebus vite sue. Deleth. Quesivit lanam et linum: et operata est consilio manuum suarum. He. Facta est quasi navis institoris: de longe portans panem suum. Vau. Et de nocte surrexit. deditque predam do-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

mesticis suis: et cibaria ancillis suis. Zai. Consideravit agrum: et emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Heth. Accinxit fortitudine lumbos suos: et roboravit brachium suum. Teth. Gustavit et vidit quia bona est negociatio eius. non extinguetur in nocte lucerna eius. Joth. Manum suam misit ad fortia: et digiti eius apprehenderunt fusum. Caph. Manum suam aperuit inopi: et palmas suas extendit ad pauperem. Lameth. Non timebit domui sue a frigoribus nivis: omnes domestici eius vestiti sunt duplicibus. Mem. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus et purpura indumentum eius. Nun. Nobilis in portis vir eius: quando sederit cum senatori-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Dirnabit. Ps. Inuio prudentie inuenio. Rō. Iterū ponit ea
in quib⁹ utilit⁹ q̄ deū q̄ i illa ꝓ fuerūt reuocantur. Vñde: i petro aut
multa i euāgelio mō⁹ aut⁹ ap⁹ parabolas ait⁹ euidēt⁹ aggregātur. in
pbis vō q̄ dicūt⁹. Dom⁹ sapī⁹ ędificauit sibi ecclīa sc̄or ꝙ vñdidit q̄
sibi q̄d credendo sanctū sequendo docēdo: z ab idolis⁹ vītā recte ędu-
cauit. q̄ z alia

Filii mansuetum vt sub-
dus terre. Sanctb. Sudonēs
scat z vendidit: z cingulum tradi
dit chananeo. Am. Fōrtitudo z
decō: ridēbit i
die nouissimo. Pdc. Os suū s
apuit sapie: z lēx clemētie i ligua
mcdit. Cob. Surrexerūt filij ei⁹
z bēatissimā ꝓdicauerūt: ūr ei⁹

laudauit eam. Reo. Multe filie
congregauerunt diuitias: tu super
gressa es vniuersas. Syn. Fallax
grata z vana est pulchritudo:
mulier timēs dñm ipsa laudabit
Thau. Date ei de fructu manu-
um suarū: z laudēt eā i portis
opera sua

Finit liber Prouerbiorum
Salomonis.

uus holbus. Os q̄ p altaria militant⁹. meritō⁹ eā apparuerit q̄s erim⁹:
manē in ꝑ bcatissimis ꝓdicationib⁹.

Pōr z hoc quod dr. Surrexerūt fi. e. z bcatis. ꝓdicauerunt: et nōc ac
ciperūt q̄s fidē⁹ tamē hic loquī erūnt ad cōis vsū: ad q̄s ducit: ad ꝓpulsio cutus
fidere ad humiliationē. surgere ad gloriā pertinet. Vñde: de vanitate ꝓ
i euangelio: dr in cruce
lentes pontificem. Et
surgite pedib⁹ iudicium q
mā. pa. dolo. Surgit er
go filij ecclīe z bcatitu-
mam eā ꝓdicant: cum ex
lentib⁹ dño salutē am qui
ta fit illa bcamula adpro-
ciunt: z hanc debita lau
de ꝓsequēt. Laudat eā
vir ipsi⁹: cum bona que
ipse donauit remunerat.
Os q̄bus verbis laudat
exhibit. Multe fi. cō.

Dargat z vir ei⁹ z lau
dabit eā i ꝑtalo vicent
Venite benedicti patris
mei ꝛc. Stat q̄dm ꝓmis
tie dominicē: resurre-
xit a mortuis: sz in indi-
cio quales sit resurrectio

Filii mansuetum vt sub-

dit chananeo. Am. Fōrtitudo z
decō: idūmentū eius: z ridēbit i
die nouissimo. Pdc. Os suū s
apuit sapie: z lēx clemētie i ligua
mcdit. Cob. Surrexerūt filij ei⁹
z bēatissimā ꝓdicauerūt: ūr ei⁹

nis hic gloria demonstrabit.

Multe filie ꝛc. Ecclesie hereticoꝝ z malop catholicoꝝ que filie dicūt
vel rōne ecclīe que a dominica nō sunt remote sacramētis z adoptio
nem filiop quā non custodierunt recuperūt. Vñde ioannes. De nobis
exierūt: sz de nobis non sunt. Que cōgregauerunt diuitias bona opa. f.
iustitia: elemosynas: afflictiones ꝛc. que sunt vere diuitie spūs. vbi pura
mentis sinceritate geritur: ch̄ fine fide nihil pōt. Sz z ille filie frustra cō
gregant diuitias. De quib⁹: Multi dicēt i illa die. Dñe nōne in no. no
me. z in no. t. v. m. f. Sz z confitebor tunc illis: q̄ nunq̄ noui vos.
Sz hās filias ecclīa super gredit: quę fide casta z opere pleta rolompeo
ris sui vestigia sectatur.

Fallax gra. z va ē pul. ꝛc. Fallax ē gloria laudis q̄ ab homie acci
pit. va na pulchritudo caducitatis. vel operatōis bone quā hoibus ostentat
anima que timore caret dñi. Et illa cōscientia vere laude digna que ho
rem dei in oīb⁹ seruat. Ipse n. principiū sapientie custodit z virtutē. Vñde:
Timor dñi inī. sapientie. Et alibi: Qui timet deū: nihil negligit. Hinc ē
quod sōb z ipsi ꝑ ꝓpter ne virtutib⁹ suis: z i aduersitate ilsuper aditis gran
sit⁹ere dicit. Sēper quasi tumētes super me fluct⁹ timui deū. z pondus
ei⁹ ferre non potui. Fallax ē ergo simulatoꝝ gl⁹ia: vana decor operis ſtui
tecum. Ecclīa autēm que in hoc seculi exilio conuersatur in timoris q̄si
ardentes virtutum lampades: venīēti ad iudicii sponso offerantur. ab eo
laudata z tanquam cum eo regni celestis intrabit. Qualiter cum laudet ostē
dit. Date ei de fruc.

Date ei de fructu ma. su. ꝛc. Docuit ille de quo supra dictum ē vi
rum z laudauit eam: qui angelis in fine ꝓcepturus ē vt ecclīas post hu
iusvite certamen: post triturationem afflictionum ad regni gaudia tri
ducant ac stolis vite imortalitatis sociam aggregent: sm hoc. Triticum alt
congregate in horreum meū. Date ei de fructu manuū suarū q̄ fructū
spūs facere curauit: charitatem gaudiū pacem ꝛc. z laudent eam in port
in iudicio. Quę in agonis patrie celestibus⁹ solum fauoꝛe superauit.
sed opera sua que fide examinante z gbante ac remunerante deo cui ē ho
nor z gloria.

Nicolaus

a Syndonē fc. vestē. z cin. tra. chananeo. Hebraī dicunt: Mercator est.
nomen. n. hebraicū hic ponit⁹ cognōīs ē ad hoc q̄ sit nomen ꝓprium po
puli: deficientis de cbā filio noe. z nomē appellatiuū significans merca-
turā. Ita tamē procedens imediate dicto hebreop videtur magis concorda
re cum pl: Syndonem fecit z vendidit. per syndonē ēo que ē vestio linea
z munda intelligitur puritas mentis. per cingulū ēo cautio⁹ coperīs. vn
de vox Gregor⁹ homelia. xvii. Lūbos enim ꝓsequimur cum carnis lu-
xuriam per continētiam coartamus. Et alit sacra scriptura illa facere co
q̄ ad ea indagāt. z vendere. q̄ nō omnes illam mundiciam consequuntur
vt soli ad cōsequenda fidēliter laborantes. b Fortitudo. i. constan
tia mētis. c Et decor. exterior⁹ honestatis. d Indumenti ei⁹.
sunt cum paratis mētis. ad que sacra scriptura inducit. e Et ride
bit. i. videre facie studētes in ea fideliter. f In die nouissimo. quādo
audiet vocem dñi dicētis: Venite benedicti patris mei ꝓcipite paratum vo
bis regnū. ab initio seculi. g Os suū aperuit sapiēcie. q̄ sacra scriptu
ra docet sapientiam solertius ꝓficientes que pudica ē z modesta: fugientibus
ꝓfanas multiloquiorum vanitates z fructib⁹ bonis. vt dr Jacobi. iii.
h Et lex clemētie. i. lingua eius. q̄: tam in nouo q̄ in veteri testamento
ad clemētiam inducit. i Cōsiderauit. i. considerauit fecit. k Se-
mitas bon⁹ lac. i. cotidie sacrā studium in ea. Et q̄ bñ labor⁹ ē opti
mus. sō legit⁹: Et panē otiosa non comedit. l Surrexerunt filij ei⁹
. discipuli studiosi. m Et beatissimā ꝓdicauerūt. q̄ sacram scriptu
ram super oēm aliaꝝ extollunt. n Vir eius z laudauit eam. i. doctor
bon⁹ q̄ doctrinā sui incipit a cōmendatione sacre scripture. o Mul

Prologus sancti hieronymi in librum ecclesiastis

Nicolaus de lyra

Cēpositio prologi in librū Ecclesiastes incipit per fratē Nicolaū ordi
nis minorum.

Quia me hoc ferme quinquēnio ꝛc. Antēq̄ accēdamus
ad diuisionē ꝓlogiquia plerisq̄ videtur de scripta huius
nominis
ecclīastes

Notandus q̄ inueniūr
ecclīastes indecliabili
lis: z tīc temp⁹ acuit vltī
mā syllabā. Hanc inue
niunt declinabile ecclesia
stes ecclesiastis: z ecclesia
stes ecclesiastas: z tīc ha
bet grauem accentū in fi
ne in omnibus casibus.
Significatiōnē et ratio
nem ditus nominis inue
nies. i. in prologo prece
denti. Hic prologus po
nit diuisi in quinq̄ par
tes. In prima parte de
scribit quo tempore quo
loco z cuius rogatu in
cho⁹ suit vel cēpit cali
nia inchoare ꝓposuit:
cū dr: Memini me ꝛc.
tempus enim notat cum
dicit: Hoc quinquēnio
loci cum dicit: Rome.
q̄ rogatu dicīlle cum di
dr: Rogatum ab ea. In
secunda parte dicit q̄ de
mote dicīlle tāta doluit
q̄ incepti opus incompletū dimisit: vel vt cēpit calūnia in opere non pro
cessit ibi: Itaq̄ quonīa in procinctu nostri operis. In tertia parte dicit q̄
ad psule z custodiā honorē: z ad dicīlle memoriā opus illud in bethleē
consūmauit. ibi: Nūc bethleē positus ꝛc. In quarta particula dicit q̄ nul
lum sequens interpōs de hebraico tranſtulit: vbi tamen non erraucrant
sc alios interpretibus conformauit. z sic nec omnino fuit eis conformis: nec
omnino dissimilis. ibi: Hoc breuiter admoneo ꝛc. In quinta parte po
nit rationē precedētis partiēt. f. si in omnibus ab eis discreparet: nimia
nouitas deterreret lectores. si in omnibus concordaret contra suā cōscien
tiam omnīa sequerē errores. vbi: Ut nec nouitate nimia ꝛc. Ordina sic cō
structionē: Hoc quinquēnio. i. hoc spacio quinq̄ annop in quo fuimus.

Incipit prologus sancti hiero-
nymi in librum ecclesiastis.

m Emini mē ante
b ferme q̄nq̄
nīū cū⁹ adhue
rome essē: z ec
clesiastē scē ble
sille legerē ut eā
ad ꝓpētū hui⁹
mūdi ꝓuocarē: z oē q̄d⁹ in mun
do cerneret putaret oē ꝑ nihilo:
rogatū ab eavt in mosē cōmen
tarioli: obscura q̄dq̄ dissererē
vt absq̄ me posset intelligere q̄
legebat. Itaq̄ qm̄ in procinctu
nr̄i operis subita mōte subtracta
ē z ubi nō meruim⁹ o Paula z
Eustochiu⁹: talē vite nostre ha

bere cōsortes: tanto vulnere tūc
pcussus obmutui: nūc in bethle
em positus ānguſtio: z videlicet ci
uitate: z illius memoriē z vobis
reddo q̄d debeo: b breuiter ad-
monens: q̄ nullius autoritatē
secutus sum sed de hebreo trans
ferens: maxime. lxx. interpretus
consuetudini me coaptaui in bis
dūtaxat que non multum ab
hebraicis discrepabant. Inter
dum aquile quoq̄ z symachi z
theodotionis recordatus sum:
vt nec nouitate nimia: lectoris
studium deterrerem: nec rursum
contra conscientiam meam fonte
veritatis omisso: opinionum
riuulos consectarer.

Finit prologus.

Tanto vulnere. f. cc mortē dicīlle que cor mēū vulnerauerat. Tunc per
cussus obmutui. i. quasi mutus opus non respondi. vel mutus ꝑ dolore
obmutescens ab opere cessauit: sic legitur obmutescentib⁹ labiis tamen calūnia
tur hanc lectionē adherentes. Dūdo qui ait in. 5. ethymol. Procinctus di
citur expeditus z armatus: vnde z in procinctu est belli causa arma sumē
tur. Et hoc verbis Isidori patet q̄ procinctus tūc sit quod propinquior p
pte quādo homines se cingūt ꝓ bello faciendo. Dñi dicunt q̄ non incepit
rome opus suum: sed sc tūc disposuit ad inchoandū. Vnde in procinctu
i. in ꝓparatione. Nostri operis subtracta est. z ideo pr dolore. Ob
mutui. i. amplius in opere non processi. ꝓpter hoc. b. in dūtaxat ne gemi
nauī verba vt cōstaret ista calūnia. Anquisitoꝝ distrate. q̄ roma. Et
illius. i. dicīlle. Memoria. i. vt illi⁹ memoria perpetua habeat. Et vo
bis. i. ad honorē vestrū. Reddo quod debeo. i. ꝓsummatione operis inchoa
ti. sic exponit⁹ sm primā lectura. Itaq̄ secundā sic expono: Et illius me
morie. i. ꝓpter memoriā affectus quē habuit erga me vel: Illius me
morie. i. vt memoria illius in benedictione sit. qui enim recordabitur ꝓ
pter amorem illius edituſ sit vbi liber: benedicit anime ipius. vel: Illius
memorie perpetuande. Et vobis instantibus. Reddo quod debeo. i.
tanq̄ debito: obnoxius vestris beneficiis tibi libros transfero. Admonēs
i. admoneo⁹ insinuo. Q̄ nullius interpretis autoritatē sum secutus
in opere illo. Sed de hebreo. imediate transferens in latinū. Con
tra. i. cōtrarium. Nec consuetudini. i. consuete et vsitate translationi:
septuaginta interpretū: magis q̄ editioni aliop. q̄uis libri habent: Nō
q̄ sic: sicut iam expositi est. Alii habent: Maxime. i. precipue. i. inter oēs
interpres. cetera non mutantur non tamen me eis in omnibus coaptaui:
sed in his dūtaxat. i. tantūmodo. Quę non multum ab hebraicis litteris
discrepabāt. id est discordabāt. Interdū etiam. id est aliquando. quo. f.
bene dicebant recordatus sum ad imitandum. Aquile. i. translationis
aquile: z symachi qui sequitur de quo sancto ieronimo. ā. in secundo ꝓlogo
sup Job circa principiū. Ut nec nouitate nimia lectoris animū deterreret
f. si eius ab alijs interpretib⁹ discreparet. Nec rursū ꝛ plācitā mihi fonte
veritatis omisso. i. omissa hebraica veritate. q̄ de fonte. z originalibus vert
tatis. z q̄a emanat veritas aliop translationē. Opinionū riuulos sectarer:
quod facerē si eius cū alijs secundar. z. z ideo nullius interpretis autoritatē
secutus sum. sed imediate de hebreo transtuli in latinū.

Finit qualitercūq̄ expositio istius prologi.

Verba ecclesiastes fi. da. re. hie. Hiero. Tri C. I. ...

Incipit liber ecclesiastes. C. I.

Verba ecclesiastes filii dauid regis ierusalem. Uanitas vanitatum dixit ecclesiastes. Uanitas vanitatum et omnia vanitas. Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole? Generatio p-

... tur tpalia sunt. que autem non videntur eterna. Siue quia creatura vanitati subiecta est ...

Quid habet am. ho. Ponit generalem sententiam ad varios labores hominum verba conuertit qui frustra laborantes congregant diuitias ...

Generatio pre. et c. Hiero. Prima recedit generatio iudeorum et succedit generatio de gentibus congregata. Terra autem in eternum stat ...

Generatio pre. et c. Quid vanius terra manet facta pro hominibus homo terre dominus in puluerem reducitur ... et ecce noua facio omnia.

Nicolaus

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra sup Ecclesiasten incipit.

C. I.

Verba ecclesiastes. Sicut dictum fuit in principio libri prouerbiorum: in tribus libris salomonis traduntur tria sapientiam extollentia magnificeque sunt ... Et illud tertium in ordine doctrine est primum ... Circa quod sciendum quod tempore salomonis sapientie studium viguit in hierusalem ... Et diuiditur liber iste ... Filii dauid. qui fuit sanctus ... Regis hierusalem ...

De lyra

electa ad dei cultum. d Uanitas. Hic incipit tractatus: et diuiditur in duas partes: quia primo salomon errores aliorum excludit. Secundo propositum concludit ca. vii. ... Et omnia in quibus ab aliis ponitur felicitas. ... Quid habet amplius homo de vniuerso labore suo quo laborat sub sole ... k Generatio. Hic prosequitur in speciali ad excludendum bona vite presentis a vera felicitate ...

Oritur sol. Ipse sol qui ad lumen est ortu et occasu quotidie mundi ... Hiero. Sol iustitie ...

terit et generatio aduenit: terra vero in eternum stat. Oritur sol et occidit: et ad locum suum reuertitur: ibique renascens gyrat per meridiem et flectitur ad aquilonem. Lustrans vniuersa in circuitu pergit spiritus et in circulos suos reuertitur. Omnia flumina intrant in mare et mare non redundat. Ad locum vnde exeunt flumina reuertuntur vt iterum fluant. Cuncte res difficiles non potest homo eas explicare sermone. Non saturatur oculus visu: nec auris auditu impletur. Quid est quod fuit?

Omnia flumina. ... Possumus per flumina et mare humanum genus accipere ...

Allego. Sol christus ... Hiero. Uadit ad austrum et gyrat ad aquilonem ...

multitudine mortuorum. Et Hiero. dicit torrentes non flumina ...

Cuncte res diffi. Non potest homo causas et naturas rerum explicare ...

Quid est quod. Hiero. De his videtur dicere ...

Nicolaus

Secundo in practica ibi: Uidi cuncta. Tertio infert conclusionem intentam ibi: Locutus sum. Prima in duas: quia ostendit propositum. Primo per rationes. secundo per experientiam ibi: Ego ecclesiastes. Prima in tres secundum tres rationes. secunda ibi: Non saturatur. tertia ibi: Quid est quod fuit. ...

De lyra

cum ibi: l Ad locum vnde exeunt flumina reuertuntur. i. de mari. Quidem reuersio dupliciter intelligitur. Uno modo quia per vias subterraneas de mari fluunt aque ad loca remota ... m Cuncte res. Hic concludit propositum ... n Non potest eas homo explicare sermone ... o Non saturatur. Hic ponitur secunda ratio ... p Quid est. Hic ponitur tertia ratio que talis est: De ratione felicitatis est permanentia stabilis ... Huius rationis ponitur minor quantum ad cuius virtutem

[illegible commentary]

Ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? Ipsum quod faciendum est. Nihil sub sole novum: nec valet quisquam dicere: ecce hoc recens est. Iam enim precessit in seculis que fuerunt ante nos. Non est priorum memoria: sed nec eorum quidem que postea futura sunt erit recordatio apud eos qui futuri sunt in novissimo. Ego ecclesiastes fui rex israel in hierusalem: et proposui in animo meo querere et investigare sapienter de omnibus que fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum: ut occuparentur in ea. Vidi cuncta que fiunt sub sole: et ecce universa vanitas et afflictio spiritus. Perversi difficile corriguntur: et stultorum infinitus est numerus. Locutus sum in corde meo dicens: Ecce magnus effectus sum: et precessi omnes sapientia qui fuerunt ante me in hierusalem: et mens mea contemplata est multa sapienter: et didici. Dedique cor meum ut scirem prudentiam atque doctrinam: erroresque et stulticiam: et agnovi quod in his quoque esset labor et afflictio spiritus: eo quod in multa sapientia multa sit indignatio: et qui addit scientiam addit et dolorem.

Nec valet quisquam. Hiero. Vere nihil novum quia non potest dici: ecce hoc novum. Iam enim precessit et cetera. [illegible]

Nicolaus

[illegible commentary]

De lyra

[illegible commentary]

C. II.

Dixi ergo in corde meo. Vadam et affluam deliciis: fruar et bonis. Et vidi quod hoc quoque esset vanitas. Risum reputavi errorem: et gaudio dixi. Quid frustra deciperis? Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam: ut animum meum transferrem ad sapientiam: devitaremque stulticiam: donec viderem quid esset utile filiis hominum. Quo facto opus est sub sole numero dierum vite sue. Magnificavi opera mea. Edificavi mihi domos: et plantavi vineas. Feci hortos et pomeria: et consevi ea cuncti generis arboribus: et extruxi mihi piscinas aquarum: ut irrigarem silvam lignorum germinantium. Possedi servos et ancillas: multamque familiam habui. Armenta quoque et magnos ovium greges: ultra omnes qui fuerunt ante me in hierusalem. Coacervavi mihi argentum et aurum: et substantias regum et provinciarum. Feci mihi cantores et cantatrices

[illegible commentary]

Nicolaus

[illegible commentary]

De lyra

[illegible commentary]

Ecclesiastes C III

Nicolaus

De lyra

pon. Eleni a Scipia. Cupidi. vt care igit: q̃ hic fine quitq̃ vlcare non
poſſumus ſtra amare.
Tēpus i. 14.1. Piero. Socrates in eccleſia quod neſcim⁹ odio artis
dixit docere nō poſſe: ſola hoc tā vitio q̃ tā facultas: q̃ ſapere nō egeat
Piero. Nihil nobis vidit eſſe rectū niſi q̃s vtilis⁹: vt poſt multa ſi-
lentiū de deo ſpaſſiſſet
amor magiſtri.

Tēpus loquēdi.
Scipio ſapiens eſt p
quitquam tacere:
poſtea eruditus loqui.

Tēpus dilect. Tē-
pus amandi poſt deum:
vtpote liberos, ꝓpin-
q̃ tempus odiēdi eos in
martyrio: vel q̃n nāe vi
demus p ſpeciē in ean-
gmate. vl. tēpus erit dil
gendi patriā: vel tēpus
odiendi q̃n facie ad facie
cernemus: vt in melius ꝓ
dictis: incipiam⁹ odire &
deſiderare q̃d amauimus

Tēpus belli. nōdō
nō aggrediuntur pentecoſtē
tēpus pacis in futuro q̃d
elos iſrael. ſalutis ſit.

Tēpus bel. ne ſis
ſecurus: accipe armaturā
dei.

Vidi afflictionē quā dedit deus filijs hominū vt occupet in ea. vidi afflictionē quā dedit deus filijs hominū vt occupet in ea. Sicut q̃ ꝓpter ea deus in p̃ſti ſcio eniꝫ peruerſos: dogmatū ma giſtris ſecularē occupati enim ne mihi hoſia ociō ſa torpeſcerāt: hoc ē bonum quod fecit deus in tēpore ſuo: & nō poſſe eos nature rerū cōprehēdere ſcientiā. Aliter: Cum ela ſolo tabant tēpora: & ſit tēpus deſtruendi & edificandi: flendi & ridendi & cetera quæ de tpe dicta ſunt: q̃d fruſtra conamur: & breues hui⁹ vite dies putamus eſſe ꝓtractos: nec ſufficit malicia diei: vt nihil in crāſtinū cogi temus? Quid enim plus habere poſſumus amplius laboribꝰ? In quo id ſibi hoīes a deo datū eſſe vt alius alia ſcīā do hāc in q̃ſtione ſtudium ꝓfice poſſit. Deus enim oē q̃ fecit bonū eſſe in tpe ſuo bonū eſt: vigil are? mi mire: nō ſimꝫ: ſi vicilis bonū eſt manꝫ alterius q̃ vt op⁹ē. Dedit quoq;

† Plut. † quidā medi eſt rectore: & multiplicauiſti. † † q̃ dicit xpus bonus & ſapiēs: vt qui vult vocare filiū ſuū: nō habeat. † in babylonica cap. 1. & ſi ſapientia ſit tanta vt ſuſtinēdo ꝓ gētibꝰ ſtarrore

Nicolaus

vſumꝫ primo vtiq; eſt vt: Tēpus amplexādi. i. vocādi generationē. & hoc ē tēpus tranſeuntis ꝓgrēſſi. a Et tēpus lōge fieri ab amplexibus. Tēpus ſ acgrendi & tps pdendi. Tēpus cuſtodien di: & tps abijciēdi. Tēpus ſcin dendi. & tps ſuendi. Tēpus

† genera † fidelis et generosa

† † cōſuetudo perditor

† † tempus deſtruendi & reedi ficandi † ſtart. † virtus vilis.

† ꝓpter. † quidā medi eſt rectore & multiplicauiſti. † † q̃ dicit xpus bonus & ſapiēs: vt qui vult vocare filiū ſuū: nō habeat. † in babylonica cap. 1. & ſi ſapientia ſit tanta vt ſuſtinēdo ꝓ gētibꝰ ſtarrore

amplexādi. & tps lōge fieri ab

† † cōſuetudo perditor

amplexibus. Tēpus ſacgrendi

† genera † fidelis et generosa

& tps pdendi. Tēpus cuſtodien

† † tempus deſtruendi & reedi ficandi † ſtart. † virtus vilis.

di: & tps abijciēdi. Tēpus ſcin

† ſuſtinēdo ſuſtinentia & ꝓpter. † in magiſterio

dendi. & tps ſuendi. Tēpus

† ꝓpter. † in magiſterio

tacendi. & tēpus ſloquēdi. Tps

† gratie. † quia dilexit eos amor ſub partib⁹. † q̃s in bubili tuo: dei. ſolitarie & allegato nō carebant

† † intemperatum ſtudioſi modi. † legis mꝫſi.

† quia in ſtudio poſuerunt manus.

dilectiōnis: & tēpus ſodij. Tps

† ꝓ nō ſpiritus. † pro tradendi. † † ſterrefiat eius tas noſtra: & pars vocabuli⁹. † poſt pace vitam.

bēlli: & tps pācis. Quid habet amplius homō de labore ſuo? Vidi afflictionē quā dedit deus filijs hoium vt diſtēdāt in ea. Cūcta fecit bona in tēpore ſuo: & mūdū trādidit diſputatiōi eoꝝ: vt nō inueniat homo opus q̃ operatus eſt deꝰ ab initio vſq; ad finē. Et cognoui q̃ nō eſſ; melꝰ

† frui pacientibus. † † quod in futuro ꝓfit.

† † que eius tranſeunt.

nī letari: & facē bene & vita ſua.

† ne congreget pauperes: deorū habet de labore ſuo.

† † corpus ſtabili

Omis enim hō qui comedit & bi

† languisset. † qui in medicina carnē mittit: & bibit mel languisset in me manet: & ego in eum habitaui: debebit. & videt bonū de labore ſuo

hoc dōnū dei eſt. Didici q̃ ōia opa que fecit deꝰ ꝓmanēt in ꝑpe tuū. Nō pōſſumus eis q̃q̃ ad dere nec auferre que fecit deꝰ vt timeat. Nō factus eſt: ſi p̃m pmā

† vt ſpūs eius: & occaſus.

net. Quę futura ſunt: iaꝫ fuerūt

† ſtella mouent: & nationē cuiuſlꝫ generis ſic & alia.

& ōs iſtaurat q̃ abiit. Vidi ſub

† ſecundū ſpiritū & ſecundū carnē. † † ſpiritus.

ſolē in loco iudicij ipietatē: & in

ſolē in loco iudicij ipietatē: & in

hīo ſanctificā: & rimeam⁹ a facie dei: vt ſtus ait dīt ſup facientes mala.

Et Deus inſtaurat. ē. Quaſi a ꝓto principio mundū ſic pōt legi ad ſolationē martyrū: deus inſtaurat q̃ abiit ſm illud: capillus de capite veſtro non peribit. Quod alij ſic: Querit eſſ qui perſecutionē patiatur quia ſanguinē ſeruo ſuo ꝙ vlciſcetur.

Vidi ſub ſole. Eſt in hoc mūdo iudicij & veritatē regnē: ſed arbitrarie ſſ aliqd iuſticie hic gerit: vel pſi ſuo merito recipi vel impius ſuo ſtatere vānitatis poſt mortē reputatus intelligi: dū nō p partes iudicandi

De Ipra

ſt multa ſciet per demonſtrationes: & procedentes vltra vident q̃ nō ſunt niſi tepide vel phīce rationes: propter quod locutus philoſophus dixit: hoc mihi ſcio quod neſcio: non autē affirmare aliquid ſe ſcire dixit ſequit:

P Vidi afflictionem. ſ. in exercitio ſtudij. q Quam dedit deus filijs hominū. inquantū dedit eis intellectū ad talia inquirendum. r Vt ocupentur in ea. i. occupent. s Cūcta fecit de bona in tpe ſuo. i. tpe creationis: vt dicitur Geñ. i. Vidit deus cuncta que fecerat & erant valde bona: ſed angelica natura & humana per ſuperbiā peccauit. t Et mundū tradidit diſputationi eorum. id eſt hominū. v Vt non inueniat opus quod operatus eſt deus. ipſum perfecte cognoſcendo. x Ab initio vſq; ad finem. id eſt dato q̃ viueret per tempus longitudinis. ideo addit dīt: y Et cognouī q̃ non eſſet melius niſi letari & facere bene in vita ſua. id eſt decenter viuere & virtutibꝰ ſm curſum naturalē q̃ſi contentus eternino vite quem dedit ſibi natura. z Omnis enim homo qui comedit & bibit. honeſte viuendo & ſine cura ſuperflua. a Et videt bonū de labore ſuo. ea que acquiſiuit parcim inter alios partis miſericorditer ut buendo. b Hoc donum dei eſt. i. bonum in poſſeſſi. c Didici q̃ omnia opera que fecit deus perſeuerent in perpetuū. quia illa que ſunt de integritate mundi ſūtum ad partes principales manent eadem numero ſicut corpora celeſtia que ſunt incorruptibilia ſimpliciter: & elementa que licet corrumpantur ſm aliquas partes: non tamen ſm totā. d Non poſſumus eis quicq̃ addere nec auferre. ſicut nec ipſi addere poſſūt aliquid a nouis operibus condendis: & eodem modo debemus eſſe contenti de ſtatu vite noſtre: nec ſollicitari de additione per longitudinē. e Quod factum eſt. a deo incorruptibile. f Ipſum permanet. vt dictum eſt de corporibus celeſtibus & elementis: alia autem que corruptibilia ſunt: hoc non fit mancant eadem numero ornamenti tamen eadem ſpecie per ſucceſſiones generationis. ideo ſequitur: g Que futura ſunt iam facta ſunt. & paret littera ex dictis. h Vidi ſub ſole. Hic remouetur ſcanda obiectio que poſſet fieri. tollitur ſi proceſſus totius mundi malicieuerit quia ſic longitudo eſſet appetenda vt ſic videretur fieri malicia bonis illud hoc excludit dicens: Vidi ſub ſole: id eſt in hominū habitatione. i In loco iudicij impietatem. i. vbi ſolebat pari rectum iudicium tutus impium. k Et in loco iuſticie iniquitatē. quia pro bonis iuſtitie in multis partibus facultas habē⁹ negotiū adhuc plus faceret i futuro tpe. Hic pars ſit uatus ab eccl. xxiiii. Abundabit integras & refrigerat charitas multorum.

Et dixi

Eccleſiaſtes c iiii

in futurū reſeruare iudicij: vbi recipiet vnuſqſq̃ q̃s geſſit. & tūc vidit ipe ꝓpheta omnia ſic. Eſt in ſapia. Nē ꝓpterea quia hoc aut q̃ illud. Ois enim tempus ſuū requirit. Dixi in cor meū. Quaſi nō mirū ſit ſtultū & ſpūi nihil veſtare. nec virtutē nihil valere. ſed inſtituit ois volūtatē: eſt enī inter peccatū & bonū quātū ad corpus vt vtilitatem corporū nihil intereſſe videatur.

vna ꝓuio naſcēdi: vna ſpēs moriēdi. Et aūt vt pēcōra q̃ ſpūs hoīs aſcēdat in celū: peccoris in terrā deſcēdat: quis ſcit? an vera ſint q̃ ſperātur? Nō hoc video: q̃ ſi am hoīs putaret poſſe cuz corpore: vel vnum locum bēſtie hominib⁹ q̃ ꝓparāt. ſed q̃ ante adoratum deſtit omnes animę hominum pariter deſcēdēdant ad inferos. Vnde hoīs peccatū ſpūs eius! dē vltiat videbat: & licz aīe eē coepe p̃ctē: aīr nō miſcē infeat eē corpe pere & ad ſtoꝝ deſcēdē.

Vide. Dixi i corde meo ſ. loq̃la filiorū hoīm: q̃ ꝓbat illos deus. & ſolū inter hoīes & iumēta de us eē voluit: q̃ nos loq mur illa ſunt muta. & eē hoc ſit eē offenditur noīa: q̃ ſm corpus iumēta ſumūt. ſicut iumētuz moꝛitur. & vnus oībus ſpūs eſt aer. ſ. hoc eſt. n. q̃ ait: & ſpūs vite oībus & amplius homini a pecore nihil eſt. Alī. Boies & iumēta ſaluabīt dñs mus. Et alibi: Vt iumentū factus ſum. a. t. Et in ꝓphetia boies & pecora tu hieruſalē ſaluabā dicuntur & ipleri terrā pcedētibus & armentis.

Quis nouit. ē. Nō dicit inter hoīs & pecudis eſſentiāl nihil inter eſſe: ſed per quas differentias rei mōſtrat. Quia. n. nō ſpeculādo: ſed vtilitatē in ſcripturis ſanctis ſep ſime ſignificat vt ſtū. Deus erigēdo eius quasi eum rabit: & eſſe quis aſcendit in celestia. nū? Dicet. q̃ non in hoīe alter. Et hō eſt: quis cognoſcit eū? Inter homines & bestias hoc differētia eſt: q̃ ſpiritus hoīs aſcendit in celū: & iumenti deſcēdit in terrā cuz car

Nicolaus

a Et dixi in corde meo iuſtū & impium iudicabit dominus: qa cum ſit iuſtiſſimus nō ꝓmittit aliquod bonum ſe remuneratus: nec aliquod malum impunitum. videtur autem in preſenti multi mali vſq; ad mortē & in proſperitate: & contrario multi iuſti in aduerſitate: & ideo ex diuina iuſtitia concluditur aliam vitam eſſe expectandam in qua iuſti hic impuniti puniantur a domino: & iuſti premiantur. ideo ſubditur: b Et tempus omnis rei tunc enī quia multa que nunc videntur inordinata ad ordinem diuine iuſtitie reducent. c Dixi in corde. Hic remouitur tertia obiectio: que primo ponitur. & ſecundo tollitur ibi. Quis nouit. Obiectio autem procedit ex errore eoꝝ qui negauerunt vitam aliam: cuiuſmodi fuerunt Sadducei: qui negauerūt ſpiritū & angeli. & reſurrectionem: vt habet Act. xxiii. & plures alij: ante ipſum: de quoꝝ plena dicitur hic: Dixi in corde meo de filijs hominū. ſ. Q̃ multam excellentiam reſpectu alterius vi te haberēt magis q̃ bestie quarū nihil remanet poſt mortē: & ſm hoc patet littera ſequēs. ibi autem hoc dictum eſſet verum ſi non eſſet vita eſſet hominī maxime appetenda vt ſic accipere q̃dum poſſet de bonis preſentis vitę: quo nō expectaret vita alia in qua pena aliqua ſeu premiando eſſet reddenda. d Quis nouit. Hic remouitur pecta obiectio: q̃ poſſit ex carnalitate hominum vitam preſentem tantūmodo conſiderando. & hoc eſt quod dicitur: Quis nouit ſi ſpiritus filiorum adam aſcēdat ſurſū tanq̃ ſmart. ſic quaſi dicerētquod valde. & accipitur hic ſi pro quia: quaſi dicēdo: verū eſt q̃ aſcendit. Et dicto hebraica quę ponit hic eſt equiuoca ad ſignificandū ſi & quia. & littera hebraica plantat eſt quę ſic habet: Quiſ nouit. q̃ ſpiritus filiorum adam aſcendens ſurſum. i. aſcēdit. Debet. n. non habēt poſtea tempus indicatiui modi. ſed pro eo ponitur participio preſentis temporis. vnde glo. ſa hebraica quę ponit hic dicit: quis nouit. ē. i. q̃ ponit cor ſuum ad cognoſcendum q̃ ſpiritus hominis aſcendat ad diuinū iudicium ad rationem reddendam. & de hac q̃ regit per liberum arbitrium. e Et ſi ſpiritus iumentorum deſcendat deorſum. i. quia non aſcendit ad diuinum iudicium: quia non agit per liberum arbitrium. ideo mortuus eſt ſimul cum corpore. De immortalitate ꝙ animę dictum dicit Lib. ca. viceſimo de mente hominis. Contriſtatur pulueꝛ in terrā ſuam vnde erat: & ſpiritus redeat ad deum qui dedit illum. f Et vidi. Hic infertur concluſio tertia in hoc capitulo. & ſimo infertur concluſio. ſecunda remouetur quedam obiectio: ſic: Quis enim. Concluſio ſic ma-

Ecclesiastes c iiii

ne diſſolutus? ſi huius rei vir aliqua erudit⁹ & rei q̃ſi vbile certus ſit ſortis ſit. Deo ſtium. aut ſolitus. ſ. iuſtus. pōt vt cito mutari & ſipe qui vocat vidēdum ad inferos ducunt: & ſimplicius & rudius cetera ſunt

Et deprehendi. ē. Superius ait ex hac ſua ſtultitia quod putabam hoīes vt bal. a beſtijs differre in hoc ſtulta opinione ducebar ſum vt dicat hoc eſſe

591

bond pñt: cuꝛge voluptatēq; poſt mortē non ſtuere: & indicio ducar Eccl. bonoꝝ opeꝝ. nihil enim melius q̃ letari hoīem i ope bono in elemoſyna & cōſe. ſpūdo i eius ſpectatore. Vide. n. & ſcī ter hōmes. q̃ſi. n. poſſa mus poſt hāc vitā rurſū nāſcā tabonis ꝓpriis. aut ſcire q̃ in mundo futuro fūt poſtea. C IIII.

Erti me. ſpe mul hāc locū na tūā in ſe ſcīā. & hiere. in ſuo volūine ꝓ ſequitur. Et laudā i. ut ſē. Piero. Alii hāc locū ita intelligūt dicen tes eos eē infelices qui mortui ſūt: q̃ viuētes. & ſi alii facta peccatoꝝ: qa hi ſi pcēto ē. q̃ſi ſi cognitio. mortui ſūt: q̃ ſi ſcirēt: & q̃ peccare poſſerunt: ſic & ſolēs quo iuuitor non fuit in nate mulieꝝ mi net eſt eo qui mortuus eſt in regno eloꝝm. & corporis mole liberatus nolet cum apoſtolo dice re. Infelix ego homo: q̃ me liberabit de cor. mor. huius? Melioreꝝ aūt vicūſi eſt ol filio tuo duo q̃ nōdū natus eſt: in eo q̃ nec mīlti miſeriaꝝ vidit. Alias aūt noſtra ad ſe. corpora noſtra delendam: verſari dicunt apud ſuperos: & tñ ita eſſe ē beatos q̃ſtus perſtruantur choro angelico. Et. ſ. dicit. Quia nec vi dit hoc mala: nec expertus eſt: nec ſm ſe recē eoꝝ q̃ patit alias eſſe animā boies fūt. Nō dicit eſt trag. eius nō eſſe q̃ male viuere. Miſeruit illoꝝ ani mā nāta nō fuiſſe homo illicq̃ pati ſuū malis eternam penam.

Et hoc ē. va. Quid ergo vanius q̃ ſuas miſerias non ſtere aliquo in dicare: meliorēue inuidere?

De Ipra

tenta eſt q̃ longaeuitas non ſit multum appetenda. ideo dicit ē ꝓdictis: Et deprehendi nihil eſſe melius in ſpacio vite ꝓfentis conceſſo. q̃ letari hominē in opere ſuo. i. in operibus virtuoſis quę ꝓprie dicuntur humana: alia enim opera magis dicuntur bestialia. b Et hanc ē par tem illius. i. q̃ termino vite ſibi concēſſo ſit cōtentus ſicut pars debita in plenti. i Quis. n. Hic remouitur obiectio. Poſſet enim aliquis obij cere dicens: ſine longitudo eſt multū appetenda vt homo ꝓuidat filijs ſuis. hoc remouit dicens: Quis enim adducet. Hominem ad tale noticiam. k Vt poſt ſe futura cognoſcat. id eſt vt ſciat filios ſuos poſt ſe vi turos. & ſi vlalt qualiter bene ſibi cōſcierit ſint vtiliter quāti dicit. nul lus adducet eum ad hanc noticiam: & ideo q̃ hoc eſt nō debet eſſe multum deſiderata de longitudine.

C IIII.

Erti me. Quantum quod letet ab hominibus deliberari tanq̃ ſumend bonum in vita ſibi eſt auctorital dominū. Ideo hoc ex cludit in hac quarta ꝓ bonus liber oſtendens q̃ non in hominibus appetenda. Et primo oſtendit hoc ex defectibilitate humana. ſecūdo ex ſublimitate diuina: ibi. Conſidi poſt mul. Prima in quatuor oſtendit ꝓpoſiti rōnibus ſumptis ex parte ꝓpria. ſecūdo ex parte ꝓximi: ibi Melior eſt puer. Prima adhuc in duas. In pīa ꝓncipali & ſolidat. ſecūda ibi: Vidi ſub. Prima in duas ꝑs. Prima oſtendit ſtolta ſtultitiā. Karlus. Prima rō accipit ex inutili & violēta q̃ ſine cōſilio ſtultus & ſuperfluitate nō corrigendā: ut q̃ nō poſſunt aut q̃ nolunt: & ſic cōtinue augmentat mal ſua ꝓpter quod dicit: Stulti me ad alta. ē. ꝓpter hoc ē q̃d vt: Verti me ad alia. ē. ꝓpter hoc ſta vſq; ibi. n Et laudaui magis mortuos q̃ viuentes. ſtatū cōp eo q̃ ſubtracti ſunt a mīa pēti ami q̃ hērent cupiditati mali. n Et felicior. i. miſ⁹ miſeriaꝝ. o Vtroq. i. male boie meatoꝝ male boie vnūle. p Iudicans q̃ nec dū n. ē. i. abomīdi q̃ ſi hq cupiditā aliquā mali penitent mali culpe ſcīa aliter: ita nō ſuffinet aliquā pena ſenſibile: & hi vtil magis deſiderant q̃ poſſit beri in vita pñti: ſm ola doctora q̃ loquunt de mortuis: i loco peccato originali. q Karlus. Hic ponit tertia ratio ad id. ſtatu. n. cū aliqa abſtūt ad ſtatū hominis mīus q̃ſi inutile: q̃ra ſi ſ ꝓ alia ſtatu ſic ſtatu & illic. ſalua ſtatū nō ē appetibile. ergo vt. & hoc ē q̃d dicit ſū pēſplat: ſi ode tabenis hoſiaꝝ & libertas q̃ abſtūt ad ſtatū manū.

r Alabaſtri pars. ſtui. ꝓ. hoc patet ad ſenſum. s Et in hoc ergo

[illegible]

cura superflua e. Stultus co[m]plicat man[us] suas & comedit carnes suas dicens: Melior e pugillus cu[m] requie q[uam] plena vtraq[ue] manus cu[m] labore & afflictione animi. Considerans reperi & alia[m] vanitatem sub sole. Unus est & secundum no[n] h[abe]t no[n] filium: non fratrem: & tamen laborare no[n] cessat: nec satiantur oculi eius diuitijs: nec recogitat dicens: Cui laboro & fraudo a[n]i[m]am mea[m] bonis? In h[oc] quoq[ue] est vanitas & afflictio pessima. Melius e[st] ergo duos esse simul q[uam] vnu[m]: habent e[nim] emolumentum societatis sue. Si vnus ceciderit: ab altero fulcietur. Ue soli: q[uia] cu[m] ceciderit no[n] habet subleuante[m] se. Et si dormierint duo fouebu[n]tur mutuo. Unus quo[modo] calefiet? Et si quispia[m] preualuerit contra vnu[m]: duo resistunt ei. Funiculus triplex difficile ru[m]pitur. Melior est puer paup[er] & sapiens rege sene et stulto q[ui] nescit preuidere i[n] posteru[m]: q[uia] & de carcere catenisq[ue] interdu[m] q[ui]s egrediatur ad regnu[m]: & alius natus i[n] regno inopia co[n]sumitur. Vidi cunctos viuentes q[ui] ambulant sub sole cu[m] adolescente secundo: q[ui] consurget pro eo. Infinitus numerus est populi omniu[m] qui fuerunt an[te] eu[m]: & qui postea futuri sunt n[on] letabu[n]tur i[n] eo. Sed & h[oc] vanitas: & af-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

flictio sp[iritu]s. Custodi pede[m] tuu[m] ingrediens domu[m] dei: & appropi[n]qua vt audias. Multo e[nim] melior e[st] obedientia q[uam] stultoru[m] victime: qui nesciunt quid faciant mali.

C. V.

Ne temere quid loquaris: neq[ue] cor tuu[m] sit velox ad p[ro]feredu[m] sermone[m] cora[m] deo. Deus e[nim] in celo & tu sup[er] terra[m]: idcirco sint pauci sermones tui. Multas curas sequu[n]tur so[m]nia: & in multis sermonib[us] inuenietur stulticia. Si q[ui]d vouisti deo: ne mor[e]ris reddere. Displicet e[nim] ei infidelis & stulta p[ro]missio: sed qu[o]dcu[n]q[ue] voueris redde. Multoq[ue] melius est no[n] vouere q[uam] post votu[m] p[ro]missa no[n] reddere. Ne dederis os tuu[m] vt peccare facias carnem tua[m]: neq[ue] dicas cora[m] angelo no[n] est p[ro]uidentia: ne forte iratus d[omin]us sup[er] sermones tuos dissipet cuncta op[er]a manuu[m] tuaru[m]. Ubi multa sunt so[m]nia plurime sunt vanitates & sermones innumeri. Tu vero deu[m] time. Si videris calu[m]nias egenoru[m] & violentia[m] iudicia & subuerti iusticia[m] in prouincia: no[n] mireris super h[oc] negocio: q[uia] excelso excelsior ali[us] est: & super hos quoq[ue] emi-

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. V.

[illegible]

de lyra

[illegible]

scripsero tempus ego letitias tuli cedo. Satis est ibi
li qui dolet spirit. ⁊ operat operant qui sine cura dormit nō existimat in
somnium. dic cui post labore grauo est homo. ⁊ cibus simplex. ⁊ multi
cibi mimus torquet ⁊ cito digerit. Diues aūt copia vehemens curis in-
pedit aut vigilat nimis somno frang. Dein pauperes qui nimi beati qui

† f mens. † f ipsa cibis possidet ⁊
nēticosos sunt alij ⁊ ⁊ insuper ⁊ vni
habentur qui curiosi krudiunt vel insatia.
uarie terre rex imperāt seruienti.
† semper auaros opes
Auarus nō ipiebit pecunia: ⁊ q
† nō cum qui habet
amāt diuas fruct⁹ ñ capiet ex eis.
† quis.
Et hoc vanitas ⁊ cor mlē sūt opes
† sine ⁊ multos aliquos filij qui occupent cōgre-
gata. † ergo.
multi ⁊ q cōmedūt eas. Et quid
† qui non pōt filijs vitare dis. † vt tantalus
filicis in medijs undis.
pdēt possessori nisi ꝙ cernit oi
† ens. † respicientibus felicit.
tas oculis suis? Bñas ē cōnus
† bona † fatigans † latina qui pudicat.
opāti: siue parū siue multū come
† superba tirania inflat.
dat: saturitas aūt diuitis ñ sinit
† cibus cuncti grauatum. † † pauca aut.
cū dormire. Est ⁊ ālia † infirmitas
† ⁊
pessima quā vidi sub sole. Bñē
† pernicia † a benefi
cōseruate in malū dñi sui. Pere
† ipsos † cum
unt. n. in āfflictiōe pessima. Ge
† † amittit diuitia patris.
nerauit filiū ꝙ summa egestate

† magis † malum egestas.
erit. Sicut egressus est nudus de
† in utero
vtero matris suescit reuertetur ⁊
† mortem.
nihil auferet secū de labore suo.
Miserabilis prorsus infirmitas.
† quasi nihil.
Quō venit: sic reuertet. Quid er
† ⁊ gregando diuitias † rursus
gō pdest ei ꝙ laborauit ⁊ vētō

Hoc itaq; vt vidi: bonū est ei ꝙ pulchrum frui bonis ⁊ lētitia: ⁊ lo
cundate. hic ē. n. vel parua voluptas: vt solamnio ⁊ mixtura. ⁊ dulce-
dine ⁊ ignorat. cui cō. c. Videtur ē aūt spūalē cibū ⁊ potū. id ē ad intel
ligendū ⁊ videre dominū oīa ⁊ bēre tocūstantem cordis in labore
bonorū operū spe future retributōis ⁊ hoc pars nostra ⁊ huius mūdi

† † panis abscōditus timōrē
Cūctis diēb⁹ vite sue cōcēdit in
† mercede
tenebris ⁊ curis multis: ⁊ erū
na atq; tristicia. Hōc itaq; mihi
visus bonū ē: ut cōedat qs ⁊ bi
bat ⁊ fruat lētitia ex labore suo:
quo laborauit ipe ñ sole nūero
dierū vite sue quos dedit ei de⁹
⁊ hec est pars illius. Et oi homi
† donorum
cui dedit de⁹ diuitias atq; substā
† sine me nihil potestis facere † spe
tiā: p tāt⁹q; ei tribuit: vt comē
dat ex eis ⁊ fruat pte sua ⁊ letet⁹
† pe retributionis. † quia.
de labore suo: hoc ē dōnū dī. Nō
eni satis recordabitur dierū vite
† infinitudo. † spiritualibus.
sue: eō ꝙ deus occupet † delitijs
cor: eius. C. VI.

St ⁊ aliud malum qđ
c vidi sub sole: ⁊ qđē frc
† hec.⁹
quens apud homes. Vir
cui dedit deus diuitias ⁊ sub
stātiā ⁊ honorē: ⁊ nihil dēst ai
eius ex cūctis q̄ desiderat nēc tri
† quasi ipse non sufi.
buit ei ptātē deus vt comedat ex
† quod congregat.
eis: s; hō extrāneꝰ vorabit illud
Hocvanitas ⁊ miseria mag̃ est.
† enim † hyperbole
Si genuerit quispiā centū libe
† alijs
ros: ⁊ vixerit multos ānos ⁊ plu
hominibus.
res dies etatis habuerit ⁊ āia il
li⁹ nō vtatur bōis substātie suc

† † panis abscōditus timōrē
cubus ⁊ sepultūra caret: de hoc ego pro
† quo homo
nuncio ꝙ melior illo sit abortiv⁹
mutatur. cū ipse non cruciatur. † † ad locum.
mus: frustra. n. vēit ⁊ pgit ad te
nebras: ⁊ obliuiōe obtēbit nomē
† tenebre. † nolunt
eius. Nō vidit sōlē: neq; cognō
cognoscere.
uit distantiā boni ⁊ mali: etiāq; si
† bonum malorum immutabilis.
duobus milibus ānis vixerit ⁊
nō fuerit pfruitus bonis. Nōnē
† in eternum vel in infernum
ad vnū locum properant oīa?
† in vita.
Oīs labōr hominis in ore eius:
† cibus. † † qui nescit est tamē saturabitur.
sed ala eiꝰ nō ipiebitur bonis.
† vericē necesse mandūcare.
Quid hābet amplius stultus sa
† † caret vti male.
piēs? ⁊ quid pauper nisi vt † pgāt
† vitam † pro
illuc vbi ē vita? Melius ē videre
† an se sapientē † ornare
qđ cupias ꝙ; desiderare qđ ne
scias: s; ⁊ hoc vanitas ē: ⁊ pastum

sepultūraq; carcat: de hoc ego pro
† qui abortus
nuncio ꝙ melior illo sit aborti
mutatur. cū ipse non cruciatur. † † ad locum.
mus: frustra. n. vēit ⁊ pgit ad te
nebras: ⁊ obliuiōe obtēbit nomē
† tenebre. † nolunt
eius. Nō vidit sōlē: neq; cognō
cognoscere.
uit distantiā boni ⁊ mali: etiāq; si
† bonum malorum immutabilis.
duobus milibus ānis vixerit ⁊
nō fuerit pfruitus bonis. Nōnē
† in eternum vel in infernum
ad vnū locum properant oīa?
† in vita.
Oīs labōr hominis in ore eius:
† cibus. † † qui nescit est tamē saturabitur.
sed ala eiꝰ nō ipiebitur bonis.
† vericē necesse mandūcare.
Quid hābet amplius stultus sa
† † caret vti male.
piēs? ⁊ quid pauper nisi vt † pgāt
† vitam † pro
illuc vbi ē vita? Melius ē videre
† an se sapientē † ornare
qđ cupias ꝙ; desiderare qđ ne
scias: s; ⁊ hoc vanitas ē: ⁊ pastum

nūs hominū q̄ fuerit sit corpori circūstāt. si hoc⁹ vocabulū nouit te pot
sit homo respōdere pro arrisit quare ita vt ita sit fact⁹. Stulto cui ignō
scitur⁹. eius magis obtēdit vanitas nostra ⁊ verba fugitiua. ⁊ non ex p
sūmit: ⁊ cui tollitur libertā arbitrij. id caute ante possūt quare vitā ago
sic fact⁹ sit.

† sol. Mundus † † ego-
ptio spūs. Nūi futur⁹ ēiā † vo
† gloria † remouet. † verus.
cātū ē nomē eius: ⁊ satis⁹ qđ hō
† iam † † pauci.
sit: ⁊ nō pōssit cōtra † fortiorē se
humanum. Vnde poter mutat hic ēt.
in iudiciō cōtēdere. Verbā sunt
† † q̄ rebendūt cauēlige ebrie fanguine.
plurima † multaq; in dispu
† vnde tot mandūcas in sapientia tot mor plus ope-
re & opator.
tando vanitatem habentia.

Vid necesse ē C. VII.
† † non dūi fuge & mor.
boi maiora sc̄ querere:
etiam † quid & vita vel pra
cū ignoret quid cōducat sibi in
† propria ac non alienis. quoru mimica ergo cum-
pertendere cōtēdas. † ita mundo. † parua
nostra paradisus ēt.
vita sua nūq; dieq; † pegrinatio

† † q̄bonū nomē ⁊ bona fugit ⁊ nōq̄ in cōdi ita
ro permanet.
nis suc: ⁊ tpe † qō vēlūd vmbra
† homo † ēt ignorat
pterit. Aūt qs ei poterit idicare
† in tempore
quid post eū futurū sub sole sit.
† ergo † bona fama.
Melius ē nomē bonū q̄; pōdra

Verba sunt plurima
multiloq. Quasi dicat
dem filius futur⁹ ēt ho-
mo tū autem nesci vera
loquere quatu cumq;
do. ⁊ brevis est tui cur-
de generationem eius.
Melius. ēt no. de
nem: Memoria bono-
rum operum. que debet
net auditorum similes fi
cut nardi vnguenta.
Vnde ecclesia cantat.
In laude nomen impiorum putrebit.

De ira
vt ⁊. i. pra dcō. 2 In
iudicio. ⁊. i. rōnabilitur
allegare q̄ dicat ipius
ratio cognōsc. b Mer
ba. Hic ponit secūda ra
tione: sumit ex talis cona
tus lamentare. Mutis. n.
conant sunt valē nescire
legatur: vel q̄ aliquis ⁊
dere: ⁊ ita scientes: ⁊
pellas: ⁊ de talibus pha-
nascūt duobus ⁊ laudē
do multa ⁊ lucrosa sunt
lentius: q̄ rarissime obtin
git q̄ sic pdest; ⁊ ib ma
gis attribuēdū est cauſe
⁊ fortune q̄ arti. ⁊ scīe
re q̄ scientia ⁊ ars nō sunt
nisi de his que cōtingūt
semper: vel saltus vt fe-
quātur. Mdnor: huiꝰ rōnis pontifex dicit. Verba ita prima. de disputatio
nibus circa talia et pauci et duci sententia

C. VII.

c Vid necesse est. Hic ponit tertiarō ad hoc. q̄ pdit ex ignorātia
q notitie magis necessaria: q̄ in acquisite talis lamēti ponitur ifra
magnū: et sic ipedit hō a cognitōe sibi necessariorū. ⁊ hoc ē qđ dr:
Quid necesse ē homini multa ⁊ se querere. i. noticiā inditā sibi ꝙ dēbet
cuiusmodi ē cognitio futoꝝ cōtingētiū: cū ignorēt p talē occupationē
humanā: d Quid cōducat sibi in vita sua. i. qđ sibi vtile est in vita pa
sceni ā ēt qualis pgrinatio ad patriā celestē. e Et tēpore qō velut um
bra preterit. q. d. tēpora breuitas ⁊ ēt retrahere a talī vanitate: q̄ nō est
expēdenda in vanissimis rēb⁹ in necessarijs. f Aut quis. Hic ponit qr
ta rō. ⁊ sumit ex tali cognitōe ipossibilitatis: q̄ est talis cognitio sit ꝙdā ora
vt pōssit eā nō pōt haberi nisi ab ipsoficiat habuerit. ꝙ se et dei. mu-
tatione. sit adit querunt p alia. modū. ⁊ ib constat in vanū ⁊ hoc ē qđ dr
aut quis ei poterit indicare ut. i. futur⁹ a posteris. qđ viuet. solus vere.
ergo ut. g Melius est nomē bonū. In pte pdonit huius lōpi tracta
uit salomō de felicitate falla. b incipit tractare de vera. Et dividitur in
duas partes. q̄ pmo inducit ad eius acquisitōē: secūdo ad huius acquisi-
tionis accelerationē. ca. vii. Circa primū pmo ordinādū q̄ vera felicitas ī ho
lo deo cōsistit obiectiue: formaliter ab eius clara visione ⁊ fruitione: et
positive ēo in meritoria opere. Est enim spes certa expectatio future beā
titudinis ex gratia ⁊ meritis precedentiū. Et de beatitudine sic accepta tra
ctat principaliter salomon. Est enim quedam indoctio perfecte beatitudi
nis: sicut discipulus est quedam forme introductio indoctio. Hic ergo
procedit. quia primo inducit ad opera meritoria generaliter. Secun-
do ad opera peciatia specialiter. co q̄ pena habet spectatum rationē
premi merendi premissionem habens vite: que nūc est. ⁊ futur. i. ad 21
mod⁹ sēn. Secunda incipit ca. ix. Prima adhuc in duas. q̄ primo ad actum
meritorium inducit: secundo actum elationis reprimit ca. ix. Prima ad-
huc in duas. q̄ primo inducit ad actus virtutum cardinalium: secundo ad
obiectum iustum diuinorum preceptorum ca. viij. Prima in duas. quia pri
mo ad actus virtutum inducit: secundo difficultatem adsequendi ostendit
ibi: Ecce. B. Prima adhuc ī duas. q̄ primo facit ꝓpositum. secundo remo
uit impedimentum. ibi: Cuncta tentauī. Prima in quatuor fm. nume-
rum quatuor cardinalium virtutum. ⁊ patebunt partes prosequendo.

Primo igitur inducit ad actus prudentie q̄ est iustus virtutū. Aut
sō prudentie propie est eligere ea que sunt ordinata. Primo igitur indu
cit ad prudentiam bonum honestum delectabile: cupitū multipli dupli
citer. ⁊ quantum ad hoc dicit: Melius est nomen bonum. quod constat
git et honesta vita: b Et vinculenta prudentia. qui solum valent ad fe-
nitatem corporis. ⁊ frequenter inducente ad lasciuia carnis. seruido ad pe
ritatem et gratia ⁊ meritis precedentiū. ⁊ hoc ē qđ dr:
lendā vitā futurā que eterna est: vite ꝓbi quē ē ordinata. ⁊ hoc ē qđ dr:

Et dixi ego: hoc est. Meditatio est meditare vite huius tamquā i fabulatio
mei: i tantum mundo studeruisti ad hoc nasci i habitare.
Melior: i ita. i pro bona fama: vel vt alicui qd conferas. nō: qz etiam cupis
Melior: i ita. Melioza i melius i optimus: vultuosa q̄ hilaritudo animi: oculis
Pietas adulatio magis intendata ad ipsum. Vtcūq; cur ne moueatis: que
vendit ad gubernū. Cū
dū. Cupiens perfundi
multa arguitur indigni-
tatis: cū dicit se pudicum
posse esse sapientē qui
aliquādo nouit de iniqui-
tatibus iudicij. cū pau-
citatis non iubeant. Ab
punit.

Melior: est e.h.o.
Pertinō dicit pietas a
uersitatem ens. Melio-

Nicolaus

a Et dico mortis. Ut
stum melior est. Iuppi
b Dic natiuitat. ipsi
rit qz die mortis hominis
vere viuit: quia ex tūc
mortis sanctorum vocat
ergo natalitia. nouit
ad pleniludo sancti locum
dicit dicēs: c Melio-
lius e ire ad domū luct⁹
in qua plangunt mor
tui: d Quod domum
potius ii qui a quocunq;
ciuntur peccatis quā
q; ad luctū.
e In illa est. Ll domo
luct⁹. f, Finis cūcto-
rum admonet hominū.
Ultima mea optimum.
g Et vitalo cogi. q; fu-
tū. ne lecūq; mālitia sua
et hac vita. ipso inducit ad peruigilādū trā p ostēdēdo q est p̄ peccādo: vt:
h Melior: i tra rixā pater cui filiū obligato est videt est agere. Iuppe tra
scēdere: aut qui nō curat si cū rixa sit⁹ tranquilitate q̄rat. Ab subdit
i Quia p rixā vultus mitigat. k Corrigit animē pulcritū. qū
petpit q̄ talia tristicia pcedit ex cū amicitia: qz omnia sapiēs potest de fa
cere in alterius. Ideo subdit l Cor sapiēt vel tristicia est i cor stultoz
vel lētcia. q; de futuritate cōsiderāg; lētit. propter qd subdit: m Melius
est a sapiēte corripiem verbo aligenat. n Qz huiusq; adulatōe ne
dipit. q; nutrit cū in malis sua. o Quia sic sonit⁹ spinaz sub olla ardē
tiū. qui facile magnus sonū i tumulē imo ad tal cōsumptionē: p Sic
stulus stulti. Et⁹ applaudus in malo alteri⁹ mouet cū vtrige. l. adulatoz q
et cui adulat. q Cālūnia. Hec est secunda pars in qua inducit ad ac
ras formulas seu cōsilia. Et dividit in duas ptes. qz primo facit qō bonū
est de cūcto remouet quodā mōdū temere agēdi. ibi: Nec dicas. Circa primū
dicit. Melius est cū grauis tristicia tollata. r Contorbat sapiēt. nō ra
nē stati nolēt a virtute pellere. s Et perdet rotor cordis eī⁹. i. pturbā
tic virtutē limitū inducat. q. d. propter hoc sapiēs debet se armare cōtra
impetū huius lasciuie: ad qō maxime facit otiosū abstinentū p oratione
spiritalē. Ideo subditur: t Melior est finis orationis q̄ principij. qz mul
pē artificia propter illud fiūt cālūnā. i terminatur in cōsolatiōez a deo
tuā per quā fit homo patiēs in aduersis. Ab subdit: u Melior est pati
ens arrogāte. aut ex spūalitia tacrat se vindicare: qz ira ē appetit⁹ vltionis q̄
est p̄ pueritiā reprimēda. Ideo sequit: x Ne sis velox ad iracūdiā. qz rat
nalitas ipedit ratiōis vīū. Ideo sequ: y Quia tarda mu tarditā remouet.
L. in caule q̄⁹. z Ne dicas. Hic quoddā temperātū vicius removet.
Circa q̄ duo sunt p̄siderāda. Equalitas sic intelligēdū: quare dicitur ad
p̄positū. Circa q̄ p̄siderādū q̄ prius t posterū potēt accipi dupliciter.
Uno modo sm vnāquāq; tēporā quoniā vnū est p̄ alterō sicut tēpus ma
turi tapē fuit ḡno tēpore legis data: t tpo date legis tēpore gratie. Et hoc
modo exponit patiū tullū frater Bonauē. quonda epūs albanēsis ordi
nis: Et verū est q̄ tēpus legis date melius fuit p̄dicti tēpore q̄ tunc ma
ta fuit lex diuina t multa alia beneficia: vt patz i Ezech. ad hoc q̄ homines
magis possent in dei cognitōez t amorē: t adhuc multo plura t ma
iora q̄ huiusq; fuit tēpore gratie. Et ideo sm ipsū dicit q̄ prima tpa fue
rūt melioza q̄ sequēta ex duplī. q; tal ḡdus tapporū manifeste talium.
Sap tēpora p̄cedentia fuerūt meliora. Et dicitur hoc in ꝓpōsito ad
volendū arguere malicia ignorāte: t nō malicie sue memorie.
Ad hoc dicit: vt verū est q̄ prima ḡnerōsa natura tapē fuerit melior: po
rō ē corupta t aūt ois terra t rapida migrare. propter qd deus magis ni
tuit. Similiter prima pars ꝓpōsitionis legit sic: vidite enim meyr̄ quā b t

et est ꝓmata iusticia q̄ humana. t eruditio ꝓfogi q̄ ꝓpositū cū p
mē diu victoriā: cū veneri q̄ pūcū ille. q̄ ē p.cū. Arrogā
Hoc arroganti pr anime ē q̄ indignio paup spū legitur. Quod ho
tus. Alter: hic bonus vinari vt temp pūcū hoc tm tibi meliozes q̄ pa
ceritū. temp cū. n. tempus expandere cū aperio bonū temporal. quibus

qui impatiens sedi qui est arrogantia.

nio ofonto: ḡs pūcipiū. Melio: ē patiēs arrogāte. Ne sis velox ad iracūdiā: qz ira i sinu stulti re
gelat. Ne dicas: quid putas cau
se ē: q̄ pōra tpa meliora fuē ḡs
nūc sunt: Stulta est ei huiusce
modi interrogatio. Utilio ē sapiā

Ip̄a est ꝓsumptio est enim indignū nec sapiēs iram vinc.
re. sed melius est mīā ignoscere. equale
cū diuitijs: t magis ꝓdest videre
tibi sole. Sicut. n. ꝓtegit sapia
sic ꝓtegit pecunia. Hoc aūt pl⁹
habet eruditio t sapia: q̄ vitaz
tribuāt possessori suo. Cōsidera
opa dei: q̄ nemo possit corrigere

quē ille respexerit. In die bona
fruere bonis: t mālā diē pcaue.

De lyra

Ioluc t alio symbolo aut
viderit miracula dei in
dicerto: popul⁹ simul de
quo ꝓcipaliter loquit
Salomon sicut i cultu do
mino: ḡs posset cog nosci
bectinauit ad idolatriā
vt patz in libro Iudic.
t Reg. t vltimo regni
tierit christi. Et simil
est de tpe gratie. licet de
christo Ra. Sa. non lo
quatur: q̄ in pentateu
dicta sacrā pcipua mira
cula t dei beneficia: q̄ de
mino melioza q̄ mōs
adhuc pcinauit ara
aurifi tpa: quor q̄ de
cū saluator Matth. xxiij
Et q̄h abdicari incipit
ecclesiastes christus nihil

rēs t sm hoc tempora ꝓsa meliora fuerunt q̄ nūc sunt. Ldo sapiēs obser
rādo partes pauco tri tēpori ad posteriores cōsidē tamē ignorāt. Quā
re ergo ꝓhibet causā huiⁿ veritaz inquire dicēs. Ne dicas dē. q̄ ꝓpter
sapiēs: a Stulti sunt et hui⁹modi interrogatio. Quidā q̄ hoc dicit
illi sic auertēr ꝓpter malitiā t fuc cōtēptū dei: vel ideo ne ꝓpter in
dei q̄ dei actus ꝓsperi: q̄ erat ꝓtrapōsita citra ipsius. ideo dicit salomon:
Ne dicas dē. b Ratio. Hec est terna pars i qua inducit salomon ad
actū reprehē. Et dīdit tamē q̄ reprēdit nō accipit hoc simpliciter quā ē mīa
natura iniurie t culpe: h accipit magis large. qua ē moderatiua actū hu
manorum cō loquēdi quo hō moderat⁹ debet reprehendi. Et quidē ille
ne gressi. q̄ peno ducit ad moderamē ergā primū. f. ergā ḡs. ne ita
bonā. Prima adhuc i duas. q̄ peno ducit ad moderamē in bono ꝓpter
pēdētia. f. i mal aliqz corrigēdū. ibi: Considera. primū dicit: Melius est ē
pla cū mansuetudine hoc diuitijs c b ē intelligēdū ociosa ꝓpter. Sapiēs. bona
pecūiaū pōt ex ea ferrore opera pietatis t liberalitatē q̄ ita nō pōtet ociosa
diuitijs. ꝓpē q̄ dicit Ambrosius sup luc. Sic diuitie spedīcia sūt ꝓpter
bonū ita ꝓpter bonū sunt adimanda virtutis studē: c Quia. n. p. ta. si ho
mo stet vitiosē t cū iustitia. d Sic. p. q. ministrat expēsas. ꝓ hostia
vitulos t ꝓ hostia iustitiae ꝓcipit p opera meritoria pietatē t liberali
tatē primis impēsantib. ne sese aliqs crederet ex vicio q̄ sapiēs t pecunia
cūpit valere ꝓ hoc ꝓpter hoc illud removet dicēs: e Nec adi plus bibi
ens. t. q. ē adi tāē habit⁹ varie notat⁹ q̄ dicit sapia ligni vacat diuitie
eruditio imgēs diuigit in agēdis f ab vitā q̄ attē t gloē. g Extra
da pot. sua. i. sapiēt cui sine diuitijs ḡ cautie nō possit hoc tribui sic ta
pēcia. h Cōsidera. Hic ꝓbet ducit ad moderamē circa primū i mal
corrigēdū. circa q̄ sciēdū q̄ cōcerno fraterna ordinat ad melioramē tra
tis t ideo ꝓ illo ꝓprie ponit cū dicit: Cōsidera opera dei
sunt. i. ꝓpterea amēde sua iudicia mirabilia. i Quod. n. pot. qui. q.
vel. sicut sic dīdit repetendo cui ꝓpōnabilis sicut ē obstinato i malo. q. d
tali casu cessādū ē a cōsolatiōe tis nō ꝓpē ḡ ois cōsolatio q̄ ē cōsolatio
nō solū ordinat ad emēdatiōez fratris: ḡ etiaz ad bonā cōuersat. q̄ d
vidēat aliquē obstinatū t malignū tis ḡs cessare a punitiōe ḡ tale ē. ꝓter
eruā p morte ñ malū sibi ḡ regrat ne p pūcm tantū cōmune bonū: sic tollat
subdēdit latrones t homicide pace cōmune turbātes. k Ne. n. ho
mo quēl inducit ad tēpora ista circa ḡs. Circa q̄ sciēdū q̄ veteri t. no. testa
mēto t retribūtiōe ḡs t largitio sibi t ꝓsperitatē ḡ ipse ea in alijs
huc modum dīdit: ḡ iustos t sibi ꝓsperitatē ḡ ipse ea in alijs
cōmodis pingues t bene multiplicatis: mīe ꝓsperitatē. vel. Ps
debent ḡ homines affligere per retributionem sibi ꝓsperitatē cōdemnatam
ficut Ezechiē. xviij. dicitur de die expiationis. Omnia autem que affli
cta non fuerit die hoc pertet de populis suis. t hoc est quod dicitur: In
die bona fruere bonis: id est vite. l Et malam diem pro
ad est causa a debita tempore ordinato afflictionibus t stultitia.

Dicit enim

de ꝓ. Ad bona t mala. i. ꝓspera t aduersa: qui iuste succurrit: iustitie
vtiliter. Q. i. n. iudicādo quidā occulte t hoc etiā nō luc. vi.
Q̄ sint iniuste. Unde: ꝓiudi super iniquos ps. p. vi. Et abscōdit. Quare
Deo ipso non vidit iustitiā sic vc. Expectat ad iustitiā iudē: vt reuertant
vtiq; ab ꝓ opera sua in tēpore. sm illud. Q̄ accepto tpo. ego iustitias iu
Unde: Nō i eum. in ma
lignā neq; pcā. Ps. iui.

Proli et vc. Iudi
ni sine misericordia ei q̄
nō fecit mi. Et alibi: No
lite mīcare t nō iudica
bimini. Et illud: mīe
n. o. n. fi. t n. vi. dc. no.
Contigat ergo sapiēs vt
magister: cōpatiat vt ꝓ
Et nō dīdit etc: Impij
nō dīmittabūt vos iu
dicare: quasi vult ꝓmittēdo p
nare vos: vt Et vicunq;
ptat sanctitati sic fecit
nabā t abyron.

Nihil negli. Diuus
sine respectu ploratū bñ
facit. Uel in ꝓsperis t
aduersis ꝓsidet sibi.

Deceē pricipes. Ar
gelos qui ciuitati nostre
id est ecclesiarū custo
des. t. angelitatores plant
t deū ꝓsitatur: q̄ dena-

Nicolaus

a Sicut. n. Hic sic t illā
facit deus t vtrūq; statu
it causis rōnabilibus.
b Ut nō inueniat hō
contra eum iustas quor
meritas: quia nō possunt
fieri cōtra illud quod est
bene dīdatū. c Hec
quoq; Hec ē quarta ꝓ
tia qua inducit ad actū
iustitie. Et dīdit in du
as partes. q̄ ꝓmo ostēdit
iustitie fructū. secūdo in
ducit ad eius actum: ibi:
Noli ē. Circa primū ꝓ
cit: Hec quoq; vidi i di
ebus vanitatis mee. i. ꝓsentis vite que trānsitoria est: t sic nō est nisi quedā
vanitas. d Iustus perit in iustitia sua. i. aliquādo iustus morit mortē iustis
ꝓpter iustitiā sūā. sicut etiaz fuit Israēl⁹ t amos. ꝓphā recte ꝓ tipora tri
ficus: t in nouo testamento diuinus ꝓs in multis martyribus. e Et ipe⁹
multo vt. iē. malt. sua sicut ꝓs in nouo t veteri testamēto de multis poti
mis hominibus: t trānsitorie quo ꝓcinit ꝓ ꝓmō iustitie t pena iniusti
tie referunt⁹ in vita futura q̄ est eterna: qz ad deū ei sit iustus iudex ꝓter
q̄ nō pmittat aliquod bonū intermunerādū t malū ipunitū: t sic est appe
tenda iustitia cuius ꝓmia sūt eterna. f Noli ē. Hic ꝓter inducit ad
eius actū: t dīdit in tres ꝓtes: q̄ ꝓmo hoc facit in multi punitōe. secūdo
in boni defectuositate: ibi: Nō est. tertio in vtriusq; inquisitōe: ibi: Sed t
ecclia. Circa primū sciendū q̄ iustitia cōsistit per medium t defectū: sic
liberalitas p. peccatur excessu. t p auaritiā in defectu. Ita ergo
litatis tā defectus q̄ ꝓ auaritia potest ē excessus p̄ pūcm: vt patet
pōt. iij. ethicoz. cōsurgo in iustitia excessus potest dici q̄ vergit ad crudeli
tatē: q̄ defectus p nimiā remissionē q̄ vergit ad pusillanimitatē: q̄ in
ducēdo ad actū iustitie circa malū punitādū retrahit ab exercitio q̄ potest
dicē: Noli esse iustus multū. nimis acriter punitēdo. Et q̄ hoc cōtin
cedit eo q̄ aliquis de sua iustitia nimis confidit. ꝓ subdit: q. Ne ap
sapiaris. sc. tua iustitia. h Ne obstupescas. crudelē sententiā dando t nō
iustū. ꝓ subdit i Ne ipie agas multū: q̄ crudelitas est magna ipietas:
t qz facit hominē errare t inimicitias mortales sibi acquirere. ꝓ subdit:
k Et noli esse stultus. ne mottuo in tēpore nō tuo: mortē tuā ꝓ inimi
citias accelerādo. l Bonū est. Hic ꝓter inducit ad actū iustitie in re
sūlone boni. Et dīdit in duas partes: q̄ ꝓmo facit ꝓpositū. secūdo re
mouet quoddā oppositū. ibi: Sapientia. Circa primū dicit: Bonum est
sustinere iustū. cū in sua iustitia ꝓgendo. t iudex causa in Unde q
timet deū. cōsequent iustitie percipient in veteri ac nouo testamento
n Nihil negligit. i. nihil omittit de cōtingentibus ad iustitia cōseuan
dā. o Sapientia. Hic remouet quoddā q̄ ꝓsit obici. t ꝓmo ponit
cā vt: Sapia cōfortat sapientē. in sua iustitia ꝓgendo. p Sup decē fortes
pot civitatē. i. plus q̄ ꝓtest potest⁹ hōanus: t ideo ꝓ hoc cōsiderat aliquis
q̄ nō indigat ea: t ideo hoc remouet dicēs: q Nō est. n. hō iustus in ter
ra. r In terra. quin peccet in aliquo t p ꝓsequens vitā in qua nō est sine errore aliquo
s Sed t cūctis. Hic iungat ad actū iustitie circa ḡs in cuncto ad quos

rius numerus est plenus. Sed t cūctis vc. Quasi dicerent malediction
rum impune nō audiremur cū ipe nil facientes vere ignoti: t sine re
probabili. sic. n. hoc fiunt: temp carissimi t ut ne q̄ nos temere ꝓsumpsisse
speculor videar. Quotidie ꝓ tuendi qui venerat alios nostros ad quos
rum malitiā ꝓtestat⁹ sagax hominē. Aut hoc vnum. Hoc bonum ab

maledicētē tibi. Malum tibi imprecantem: vel de se vt dicit: cum ta
men debeat de te bona dicere: t bona tibi imprecari. t Est enim con
scientia tua nē. quasi dicat. sicut nolite maledicta tua inultigari: sic nec
alios debes iactigare. v Circa istud. Hic removet ipedimēta cō
ca ꝓdicta. circa q̄ dīdit q̄ ēs alios. i. alios. scilicet q̄. ēs. nihil ē q̄ magis alios
beio deiciat et arcat iustitie. q̄ maledicta fratris corporalis. ille obtactus
sine quo vere haberi nō pōt. q̄ vt tenet reddere debitū vtuti. ꝓpter q̄
dicto ad plationē religionis vocāt cūctant: t adhuc matrimonio act⁹
venerei per adulteriū vel fornicationē ipedunt virtutis perfectionem. t
idco salomon inducit ad hoc ꝓpositū: ponunt tamen obiectū iustigan
tionē sui ad acquirēdā sapientiā dicēs: Cuncta tentaui in sapia. i. ꝓfe
cētia acgenda. s Dixi: sapiēs efficiar. in cognitōe vtuosorum q̄ ꝓ
pter ei sapia. a Et ipsa longius recedit a me. ꝓ. etiā ipsorum moral.
frequentia enim continget q̄ homines studiosi circa bona ardent in ꝓ
cipio acquisitionis bonorum: ardentes de quorum pectu ꝓcedunt q̄ fiunt ma
gis topici vel sophistice rōnes. b Et alta profunditas. sapie t nā pot
na: magis quātū ad ꝓfectatē ꝓsequi. c Quis inuenit. i. q. nullus
quātū ad quē hoc ꝓtinet. d Lustrauī vniuersa. i. ꝓsideraui. e Et
cū de quibus subdit: d Lustrauī vniuersa. i. ꝓsideraui. e Et
inueni. q̄ experiētiā. f Amariorē morte mulierē. q̄ sapiā alias a deo ere
atore: mors aūt a solo corpore. pena aūt iniusto amatori dat⁹ q̄ amator alios
no infantio. g Que laqueus venatoz est. i. demonū. q̄ venant alios t
mulierē quasi laqueo venant ad ipsos capiendos. vel ꝓsequit. vij. Ecce hui
tior occurrit illi. i. cuncta mentitio ꝓparata ad capiendos alios. h Et
lagena cor eius: q̄ sicut lagena capidine ꝓtēt magnipparatus: t medicorū.
sic mulier de qualibet ratu hominē occipit plures. i Unicula fili⁹ ma
eius: q̄ ligat hominē mīe t corpore sua impietuose. k Quē placet
deo effugiēt illā. t sic expedit⁹ patet⁹ ei dare ad virtutē. l Ecce h. ꝓ
salomō indagāt ad virtutē acquirēdā. dīdit ꝓtinēdo difficultatē. Et primo
hāc difficultatē ostēdit. ibi: Que inuenit. Circa q̄ sciendū q̄ ois hō ꝓfectus
difficultatē ostēdit. ibi: Que inuenit. Circa q̄ sciendū q̄ ois hō ꝓfectus
difficultatē in obtēdo ꝓ hoc q̄ vult ꝓsequi attingēdo ad virtutē. vbi ꝓ ois
vbi: Ecce hoc inueni. i. cognoui intelligēdo. m Unū ex vno. i. vnā ꝓpor
cōnē inclinatā mali. ꝓ tale modū loquēdi ois hō ꝓ magna difficultate
circa multa. Talis inuitatus hoc. i. illa. n Hoc inueni. i. ꝓsideraui
quesiti ala mea: q̄ quātō quis plus studet in aliqua scia: tanto debet ei
acquirere perfectius. o Et nō inueni. i. vig ad plenitudinē

N iij quātum

Nicolaus

inueni. Virū de mille vnū reppi mulierē ex oibus nō inueni. Sōlūmō hoc inueni q fecerit deus hoīez rectū: ⁊ ipsē se infinitis miscuerit q̄stiōib⁹. Quis talis vt sapiēs ē? Et quis nouit solutionem verbi?

C. VIII

Apiēntia hominis lucet in vultu eius: ⁊ pōtentissimus faciem illius cōmutauit. Egō os regis obseruo: ⁊ p̄cepta iuramēti dei. Ne festines recedere a facie ei⁹: neqȝ pmaneas in ope malo: q: oē qđ voluerit faciet ⁊ sermo illi⁹ potestate plenus ē. Nec dicere ei qsqȝ pōt q re ita facis? Qui custodit p̄ceptū nō experietur quicqȝ mali. Tēmpus ⁊ responsionem: cor sapientis intelligit. Omni negocio tps ē ⁊ oportunitas: ⁊ multa hoīs afflictio: q ignorat p̄terita: ⁊ futura nullo scire potest nuntio. Nō ēst in hominis ditiōe p̄hibēre spūm: nēc hȝ potestatē i die mortis: nēc sinit q̄escere ingruente bello neqȝ saluabit impietas impium. Oia hēc consideraui: ⁊ dedi cor meū in cunctis opibus que fiūt sub sole. interduȝ dominat hō homini in malū suū. Uidi impios sepultos q ētiā cuȝ adhuc viuerēt i locō scō erāt: ⁊ laudabātur in ciuitate quasi iustoruȝ

De lyra

Timentibus deū. Timent pēnam eius in die iudicii horrendus est incidere in manus dei vi.

Nec prolongentur d. e. Sed cito moriatur ne diu viuens peiora mereatur tormenta cum plura ⁊ peiora peccat. vnde: quid quanto impius nisi vt diu viuat?

Nicolaus

opuȝ. Sed ⁊ hoc vanitas est. Etenī q: nō pfert cito cōtra malos sentētia absqȝ timore vllo filij hominū ppetrāt mala. Attn̄ p̄ccator ex eo q cētiēs facit malū: ⁊ p patiētiā sustentat. Egō cognoui q erit bonū timētib⁹ deū: q verent faciē ei⁹. Non sit bonū impio: nēc p̄longent dies ei⁹. Sȝ q̄si vmbra trāseāt q nō timēt faciē dn̄i. Est ⁊ alia vanitas q̄ fit sup terrā. Sūt iusti qbus mala p̄ueniunt quasi opa egerint impiorū. Et sunt impij q ita securi sūt quasi iustorū facta habeāt. Sed ⁊ hoc vanissimū iudico. Laudaui igr leticiā q nō esset hoi bonū sub sole nisi q comederet ⁊ biberet: atqȝ gauderet ⁊ hoc solū secū afferret de labore suo i dieb⁹ vite sue quos dedit ei de⁹ sub sole. Et apposui cor meū vt scirē sapiāȝ: ⁊ itelligerē distēctōēȝ q̄ versat i terra. Est hō q diebus ⁊ noctibus somnū nō capit oculis: ⁊ intellexi q oium opuȝ dei nullā possit hō inuenire rōneȝ eorū q̄ fiūt sub sole. Et quātō plus laborauerit ad q̄rendū: tanto min⁹ inueniet. Etiā si dixerīt sapiēs se nōsse: nō poterit reperire. Oia hēc tractaui in corde meo vt curiose intelligerem.

C. IX.

Unt iusti atqȝ sapiētes ⁊ opa eoȝ in manu dei ⁊ tn̄ nescit hō vtrū amōre an odio dign⁹ sit: sȝ oia i futuro seruāt icerta: eo q vniuersa eq̄ eueniant iusto ⁊ impio: bōno ⁊ malo: mūdō ⁊ imundo: imolanti victimas: ⁊ sacrificia ptēnēti. Sicut bōnus sic ⁊ peccator: ut piur⁹ ita ⁊ ille q verū deierat. Hoc ē pessimū iter oia que sub sole fiūt: q: eadē cūctis eueniunt. Unde ⁊ corda filioruȝ hominū implent malicia: et ɔtēptu in vita sua: ⁊ post hec ad inferos deducent. Nēō ē q semp

De lyra

Melior est canis. Canis vivus pauper infimo loco mortuo potēs
indignus qui vilipendatur ab omnibus. Vñ sequit
Dicebāt. Quidā alii dicebāt. Si post mortē cessat a beatitudine mortui. a si
quē audimus bñ post. Hoc ideo dicit. i. hoc quō dicebāt. Et ideo dicit. Hoc
dicebāt hoc ideo. quia sine dubitatione nullā hīc cōsolationē habebāt
ideo timore sui finis dubitabāt. Vñ ecclesiastes ostendere potest creatorē
esse immortalem. Nō enim opima
possēt q̄ pollēte potēs de
hoc tenebo mīgnarim*
et ostendere potēt creatorē
esse mortalem. Et ideo
dicit. Melior est canis vivus
leone mortuo. Vinctēs ani sciūt
sece moriturōs. Sōtui vō ni-
bil nouerūt ꝓfus: nec habent
vltra mercedē: q: obliuiōi tradi
ta ē memoria eōr. Amō: quoq;
ꝙ odiū ꝙ inuidie simūl perierunt:
nec bñr ptē in ꝟ seculo: ꝙ in ope
qđ sub sole geritr. Vade ꝙ cō
mede in lętitia panez tuū: ꝙ bibe
cū gaudio vinū tuū q: dō placēt
opa tua. Oi tpe sint vestimenta
ñ dēficiāt. Perfruere vita cū uxō
re quā dilexisti cūctis diēb* vitē t
stabilitatis tuē: q dati sūt tibi ꝟ
sole oi tpe vanitatis tuē. Hēc est
enī ps i vita: ꝙ i labore tuo quo
laboraſ sub sole. Quēcūq; pōtest
facere manꝰ tua istāter operare q:
nec opus nec rātō: nec scia: nec sā
piētia erūt apud inferos quō tu
pperas. Verti me ad aliud: vi
dī sub sole nec velocū cē cursū
nec fortiū bellū nec sapientū pa
nē nec doctoꝝ diuitias: nec artifi
cū graz is ꝟsa cūctis in oībus.
Nescit hō finē suū: ꝟ sicut pisces
capiuntur hamo: ꝙ sicut auco cō
prehendunt laqueo: sic capiūnt
boles tpe maloꝝ cū ēis extemplo
supuenerit. Hēc quoq; sub sole
vidi sapiam: ꝙ ꝓbaui maximā.

Ciuis parua ꝙ pauci i ea viri.

Dic ꝓfr ponit karitudo hoīs circa bonū naturē. q̄s est ipsa vita. cui ter
minꝰ ē ocio incert*. ideo dī: Nescit hō finē suū. q Sed sicut pī. capi ha
mo &c. i. ex insperato qñ existimant accipe eēam. r Hic capi. ho. tpore
malo. i. tpe mortis qñ malū dī inquā ꝓuant vitā. s Cū ita cūctis
i. repente. t Supuenerit. ꝙ talio incertitudo ds hominꝫ retrahere ab
clamōe. u Hic quoq. Hic ꝓfr ponit incertitudo respectu grauitudi
nis humane. qua frequenter ꝓuatur bñficio. Et dicit i duas partes.
quia primo ꝓpositum ostenditur. secundo circa hoc quidā monetur et
soluit ibi: Sapiō ergo. Circa primū dī: Vidi sub sole vi. ita. grāli
tudine tamē ꝓuatā. x Ciuitas parua. ideo potērat de facili obsideri.
y Et pauci in ea viri. ideo male poterat defendi. z Venit rex ei rex
magnus. qui poterat ei suo exercitu circūdare ꝙ machinas pro eam ex
gere. ꝙ sic eam capere. a Inuentusq; est in ea vir paup ꝙ sa. ideo. vi
rem. ꝙ nullus recōdidit tibi gratitudinē. Na. Sa. exponit hoc tamq; facti
sic ad ita. verūtñ non dicit q̄ hoc fecerit illa ciuitas ꝙ ille pauper ei liberā
uit. sicut nec hic exponit: potuit tamē sic esse. q: sapiēs mulier liberauit
abelam ab imminente excidio. vt habetur ii. Reg. xx. Sapientia autem mu
liēr viget in virtꝰ ꝙ in mulieribus. b Et dixerā ego. &c. facto
pauperis sapientis. c Melioreꝫ esse sapientiam fortitudine.
quia bellatores diuitatis non poterant hoc facere. d Quomo
do ergo. Hic ex predictis mouetur questio: vnde procedit tanta ingra
titudo erga pauperem sapientem. e respondet ad hoc cum dicitur:
c Verba sapientum. id est procedentia ab ore sapientis et sapientibus
ꝓpria

Tbi pauper. &c.
Quātus de quo dic q
paup ꝙ bonus ꝙ in qua
cū ibi sunt sapiē ꝙ fol
sunt ostendūt.
Per sapien. &c.
vnū ꝓ pōtiā. vñ obti
tricūt manu obtinuit ci
colluer tota vrbe.
Verba sapientū.
Qui fauzem ꝙ plausu
non quārit: ꝙ saluē mo

De ira

ptatio vñ dēmonis
ꝙ adhuc deberēt q̄ re
cedunt in aliqđ ꝓpriū
di. Hīa enī duo loca a
dorationibus esse vitanda
pte infernū. ꝙ ibi non est
opus nec rō. nec scientia
nec sapiētia. f. ad mortē
dū. Is ibi sint ad aliud. f Quo tu ꝓperas. q
omnes qui sapiēs sunt de
ſ. decēdāt ad altū. illorum
victoꝝ locorum aute qđ
adueni. g Verti me.
Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
fortunata. vt: h Vi
dīq; sub sole. i. in homi
nū hīrarchia. i Nec
velocū esse cursus. quia
aliqñ ꝓtingit q̄ velocior
cursor nō venit ꝓtus ad
terminū. eo q: aliq; casu
ꝓcidit. ꝙ sic ab alio ꝓpe
ritur. k Nec fortiū
bellū. qz aliqñ fortior a
minus forti vincitur.

Sapiēs ergo. Hic ꝓcludit ꝓpositū. Et dicit duo. q̄ primo ꝓcludit
ꝓpositū. secundo ostendit quō sapiēs debeat se habere ad stultū. ibi:
Mosca mortua. Circa primū dī: Sapiēs ergo. Hic ex dictis cōcluditur
quātū possibile. Lap hō ds in ꝓtū honestē viuāt. a ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ
parare. ꝙ sic exponit Ra. Sa. parē illā. Dicit igit: Vade ergo tu iuste.
n Et comede in lętitia panē tuū. Letare in sockitate mētis ex tolerātia
boni ꝓfic. ꝓcedit. Et q: sic hic debeat intelligi patet per hoc quod subdit:
o Iā deo placēt opa tua. q: vt magis ꝓcurantur aliter q̄ cōtinuādi aliter.
vt ā dicit ibi. p Oi tpe sint vestimenta tua candida. Hic dicit Ra. Sa. q
illud ē similē regi tantāti aliquē ad festū. ꝙ nō dicit sibi nec determinati.
bē vocat electos ad festū futurū. ꝙ nō dicit cui ꝟsōe determinati. qz
mortis qua nihil est incert*. ꝙ ideo hō semp ds se parat* vt recipiat ad dei
festū. qui ꝓprio est ꝓ vestē sanctā ꝙ honestā. ꝙ significat hic per candidas
q Et oleū. pinguedo &c. r De capite tuo. i. de mēte tua que est caput
in virtutibus alis. s Nō deficiat. i. sic vtar q: de* gratiam suam a te non
ꝓcedat. ꝙ sic eam capere. t Perfruere vita. &c. u Hoc vltimo quā ꝓpōsitū
fuerat. Et ꝓpterea vita. ꝓfr. q Ad vltimū quā ꝓpōsitū fuerat ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ
parare. ꝙ sic exponit Ra. Sa. parē illā. Dicit igit: Vade ergo tu iuste.
n Et comede in lętitia panē tuū. Letare in sockitate mētis ex tolerātia
boni ꝓfic. ꝓcedit. Et q: sic hic debeat intelligi patet per hoc quod subdit:
o Iā deo placēt opa tua. q: vt magis ꝓcurantur aliter q̄ cōtinuādi aliter.
vt ā dicit ibi. p Oi tpe sint vestimenta tua candida. Hic dicit Ra. Sa. q
illud ē similē regi tantāti aliquē ad festū. ꝙ nō dicit sibi nec determinati.
bē vocat electos ad festū futurū. ꝙ nō dicit cui ꝟsōe determinati. qz
mortis qua nihil est incert*. ꝙ ideo hō semp ds se parat* vt recipiat ad dei
festū. qui ꝓprio est ꝓ vestē sanctā ꝙ honestā. ꝙ significat hic per candidas
q Et oleū. pinguedo &c. r De capite tuo. i. de mēte tua que est caput
in virtutibus alis. s Nō deficiat. i. sic vtar q: de* gratiam suam a te non
ꝓcedat. ꝙ sic eam capere. t Perfruere vita. &c. u Hoc vltimo quā ꝓpōsitū
fuerat. Et ꝓpterea vita. ꝓfr. q Ad vltimū quā ꝓpōsitū fuerat ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Nicolaus

propositū. ꝙ ostendit sapiēs
in plurib. a Audiēs
me in filio. i. attente.
b Pluuiā clamor gl
cipis inter stultos. q̄ b
soluit ꝙ hic. q̄ est ꝓtra
pauper sapiētia fuerunt
cōtpta. posset ex ꝓpō ꝓ
nūcia. ꝙ quia stultoꝝ insi
nitus est numerus. ut di
cti ē. ii. ca. j. ideo frequēter
obtinguit talia cōtpnū ꝙ
contēptuosa.

Verba sapientū.
Qui fauzem ꝙ plausu
non quārit: ꝙ saluē mo

De ira

ptatio vñ dēmonis
ꝙ adhuc deberēt q̄ re
cedunt in aliqđ ꝓpriū
di. Hīa enī duo loca a
dorationibus esse vitanda
pte infernū. ꝙ ibi non est
opus nec rō. nec scientia
nec sapiētia. f. ad mortē
dū. Is ibi sint ad aliud. f Quo tu ꝓperas. q
omnes qui sapiēs sunt de
ſ. decēdāt ad altū. illorum
victoꝝ locorum aute qđ
adueni. g Verti me.
Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
fortunata. vt: h Vi
dīq; sub sole. i. in homi
nū hīrarchia. i Nec
velocū esse cursus. quia
aliqñ ꝓtingit q̄ velocior
cursor nō venit ꝓtus ad
terminū. eo q: aliq; casu
ꝓcidit. ꝙ sic ab alio ꝓpe
ritur. k Nec fortiū
bellū. qz aliqñ fortior a
minus forti vincitur.

Sapiēs ergo. Hic ꝓcludit ꝓpositū. Et dicit duo. q̄ primo ꝓcludit
ꝓpositū. secundo ostendit quō sapiēs debeat se habere ad stultū. ibi:
Mosca mortua. Circa primū dī: Sapiēs ergo. Hic ex dictis cōcluditur
quātū possibile. Lap hō ds in ꝓtū honestē viuāt. a ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ
parare. ꝙ sic exponit Ra. Sa. parē illā. Dicit igit: Vade ergo tu iuste.
n Et comede in lętitia panē tuū. Letare in sockitate mētis ex tolerātia
boni ꝓfic. ꝓcedit. Et q: sic hic debeat intelligi patet per hoc quod subdit:
o Iā deo placēt opa tua. q: vt magis ꝓcurantur aliter q̄ cōtinuādi aliter.
vt ā dicit ibi. p Oi tpe sint vestimenta tua candida. Hic dicit Ra. Sa. q
illud ē similē regi tantāti aliquē ad festū. ꝙ nō dicit sibi nec determinati.
bē vocat electos ad festū futurū. ꝙ nō dicit cui ꝟsōe determinati. qz
mortis qua nihil est incert*. ꝙ ideo hō semp ds se parat* vt recipiat ad dei
festū. qui ꝓprio est ꝓ vestē sanctā ꝙ honestā. ꝙ significat hic per candidas
q Et oleū. pinguedo &c. r De capite tuo. i. de mēte tua que est caput
in virtutibus alis. s Nō deficiat. i. sic vtar q: de* gratiam suam a te non
ꝓcedat. ꝙ sic eam capere. t Perfruere vita. &c. u Hoc vltimo quā ꝓpōsitū
fuerat. Et ꝓpterea vita. ꝓfr. q Ad vltimū quā ꝓpōsitū fuerat ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Nicolaus

C X.

tiū audiunt q̄ in silentio pluꝰ ꝗs
clamor principis iter stultos. &c
lior ē sapiētia ꝗs arma bellica: et
qui in vno peccauerit multa bo
na perdet. C. X.
Elsce mōsciētes perdūt
suauitatem vnguenti.
Pretiōsior ē sapiētia: paruaqs
gl'a: ad tps stultitia. Cōr sapiētis
dextera ei*: q cōr stulti i sinistra
illius. Sēd q in via stultus ābu
lans cū ipē insipiēs sit: ōēs stul
tos estimat. Si spūs ꝓtātē hā
bētis ascēdēt sup te: locū tuū ne
dimiseris: q: curatio cessare faci

Est malum. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

Mosca mortua. Hic ꝓfr ponit karitudo hominis circa bona
naturalia. vt: Est quidē pretiosior. &c. Et dicit duo. q̄ primo ostendit
quō sapiēs debeat se habere ad stultū. secundo ostendit quō sapiēs debeat
se habere ad ciuitatē. ibi: Est malum. Circa primū dī: Mosca mortua
&c. q: sicut ex modica mosca mortua ꝓcedit magna corruptio vnguenti.
ita. ꝙ. vnus stultus qui est infatuatus quo ad opera sapiētie. ꝓcedit ma
gna corruptio. r Hic ponit vltra mercedē. q: sīr extra
statū meritū. s Quia
obliuiscūt. ꝓpter mortē
&c. q: non est ibi locus
de penitentia. t ad vitā beatā ꝓtinet. Ie ꝓ

[illegible]

eracietur post industrias sequetur sapientia. Si mordeat serpens in silentio nihil eo minus habet qui occulte detrahit. Verba oris sapientis gratia: et labia insipientis precipitabunt eum. Initium verborum eius stultitia: et novissimum oris illius error pessimus. Stultus verba multiplicat. Ignorat homo quid ante se fuerit: et quid post futurum est quis poterit ei indicare? Labor stultorum affliget eos qui nesciunt in urbem pergere. Ve tibi terra cuius rex est puer: et cuius principes mane comedunt. Beata terra cuius rex nobilis est: et cuius principes vescuntur in tempore suo ad reficiendum et non ad luxuriam. In pigriciis humiliabitur contignatio: et in infirmitate manuum perstillabit domus. In risu faciunt panem et vinum ut epulentur bibentes. Et pecunie obediunt omnia. In cogitatione tua regi ne detrahas: et in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti: quia et aves celi portabunt vocem tuam et qui habet pennas annunciabit sententiam.

C. XI.

Mitte panem tuum super transeuntes aquas: quia post multa tempora invenies illum. Da partes septem necnon et octo: quia ignoras quid futurum sit mali super terram. Si repleta fuerint nubes

[illegible]

[illegible]

imbrem super terram effundent. Si ceciderit lignum ad austrum aut ad aquilonem, in quocunque loco ceciderit ibi erit. Qui observat ventum non seminat: et qui considerat nubes nunquam metet. Quomodo ignoras que sit via spiritus: et qua ratione compingantur ossa in ventre pregnantis: sic nescis opera dei qui fabricator est omnium. Mane semina semen tuum: et vespere ne cesset manus tua: quia nescis quid magis oriatur hoc aut illud: et si utrumque simul melius erit. Dulce lumen et delectabile est oculis videre solem. Si annis multis vixerit homo: et in his omnibus letatus fuerit meminisse debet tenebrosi temporis et dierum multorum: qui cum venerint vanitatis arguuntur preterita. Letare ergo iuvenis in adolescentia tua: et in bono sit cor tuum in diebus iuventutis tue: et ambula in viis cordis tui: et in intuitu oculorum tuorum: et scito quod pro omnibus his adducet te deus in iudicium.

C. XII.

Aufer iram a corde tuo: et amove maliciam a carne tua. Adolescentia enim et voluptas vana sunt. Memento creatoris tui in diebus iuventutis tue: antequam veniat tempus afflictionis tue: et appropinquent anni de quibus dicas non mihi placent. Antequam tenebrescat sol et lumen et stelle et luna: et revertantur nubes post pluviam. Quando commovebuntur custodes domus: et nutabunt viri fortissimi: et ociose erunt molentes in minuto numero: et tenebrescent videntes per foramina: et claudent hostia in platea

[illegible]

Et consequenter. Quia non possunt homines rectis gressibus ambulare
a Nisi cum humeris quibus aliter tegit.
Dilucidabitur cap. Et apparuit vanitas valet si qui circa partes illius ii
bilis vanitatis cupiditas ignis &c. que pene perit sicut et ipse deo.
Et apparuit magis aperte ficto ad idolatriam cum illi
fio occulta. vbi cor q. d. Ap
parenter granabant ad
uertant eo offerunt a
bono. Antequam &c.
Redit ad superiora vbi
ait: Memento creatoris
tui &. i. timuit sine timet
quam concludit.

Et recurrat &c. Ad ex
cusationem Babylonium
vel ex aquilina l. lumbis
atque i. lapidus i. milepo
tamia pari vilipenderun.

Vanitas vanitatum &c.
Post descriptionem bla
ne tragicitatis i. mortis pul
chre ea posuerat. subdit
Vanitas vanit. &. Quia
sic. Mali laudantur. boni
detestus querere. ei simi
re. et certe sine miller. e. ad
judicii. dicimus.

Verba ecclesiastes &c. vbi
dicat semere post legit per
mortem ipse deo pmisit
te autem magna pcepta
custodi. hec verba ti
pientum sunt.

Iterum loquendi &c.
Quia diuersis diuersas
suas dispositiones ac mu
dum attribuit sine ois &
cibus. Lucti timet hoc so
lus audit. hebet. i. auctori
tate habitat: ac hic latitat
ne sui obstrepi. ei vidcat. i
mulc. ad voluptates hec
tari. Stabat amos in
pria mere litum. Et dicit
vbi ad eas: Quid in vi
deo amoe? nullas cum
tari ego video litteras
mus. In tralla tria ob
sideram. Acumen vomi
& planicies. Acumine vomi dicunt: ligno eminentia intus refringunt:
plantie ola alesini. & pollinis. Modum ac pondus. i. spolium lapidis. & ce
mentum ystat. Modus ille mihi videtur ecclesiastes.

Nicolaus

a In humilitate. Letitiate vocis. qs stingit. i. appropinquatioe mortis.
b Et stirgit ad vocē volucris. i. galli. Senex. n. nō plus vti vocibus. c. sic
cantant. i. pmo galleq; clangit. hec excitans ut. b. surrectio. & qz ad ipsas nō
plus vtiq; retinere vtinā pp debilitatē cogamur. & ib. operatē cor tūc surgē.
c Et obstupescēt oēs filie carminis. Laurea q. dicunt filie carminis: eo
q. delectant. i. melodiā. d Excelsa etiaq; timebūt. i. sigilot para sic.
q. oēs mīi timēt montē. pptq; mētē & ex parte sapiētē. coepit pparicipē.
e Et formida. i. via. qz timēt exire vitā pūtio vite. f Florebit amygda
lus. i. caput canescet. g Impinguabit locusta. i. vester inuoluet hūanē
indigestus. h Et dissipabit capparis. i. pauperes carnis que &c notat.
eo q. capparis ē herba qua luxuria excitat. i Dom ibit hō. p memoriam.
k In domū eternitatis suc. qz inde nūq; reuertit ad vitas pristē. l Et
circuibūt i platea plāgentes. hominē tā defuncti. m Antequā &c. resu
mat. Memento creatoris cui alicui rāpat funiculi? argēti?. i. armonia q. ele
mēta colligant. i. corpe viuētē q. nunquā i morte. n Et recurrat vita
aurea. i. vita futura. q. sm ystatē melior ē tuīsio q. vita pūs. sicut aurū me
lius ē argēto. o Et teratur hydria sup fontē. homo vt hic cor a quo p
cedit spūs vitalis. sicut aque viuide ex fonte. Hydria ēt q. hauriē aqua
de fonte. vt hic corpus oēs ex mēbrozū recipita vītā a corde. que ptenitur
hic caput. qi apptopriat ad figurā rotundā: Cisterna vō vt ipm. cor. eo
q. inde accipit vita vt predicti ē. e sic rota ptrigit sup cisternā: qñ omnes
sensus q. vigent i capite deficiūt totaliter corde moriēte. q Et re. pul. i
terrā &. Ecclesiastes qñ pio matori gte sancti ē de cemēto terre. r Et
spūs redeat ad deū. seu merita ei? & demerita iudicēt? per ipm. s Va
nitas va. &c. repetat vt. ii. ca. i. t Cūq; esset. Hic ponit breuis recapi
tulatio ō libris salomōnis. vt. ostēdat qui sapiētissim? ecclesiastes. i. salomon
cui? capta pcedebat sapiētā eius filii? ptin. vt hī. iii. Reg. iiii. u Docuit
populū. vbo. & scripsit. x Et cnar. q. fe. li. ca. & i. plurimos alios locis.
y Et inclinabo. sapientia. z Loquuntur pabolas multas. i. mia multa. vt

et verā varietate conservetur. i. muro quādā latēt quādā ptinent: clausā
aquarū vita in mundo quadam que latent ad ortū. Placuit. q. que sunt ad
occasum tendunt. & occidunt: ola tamē vno fine claudunt. & aquare.
per hunc murū. i. super hanc varietatem. & discretiones flabat amen. &c.
le ad anteriora mente extendens. Salomon ēo fuerat vel iusta hās. nō
habuit. & non delapsus ad
consiliorum varietatem. & ex
stione varietatum. & ex
mutabilitatis: intellexit
omnia esse vana. & cadu
ca. Merito ergo dicit. ec
clesiastes. qui vt omnes au
diant ipsius. manu silen
tium indicit. suam sentē
tiam promulgat qua ois
acclamant firmiter tenē.
Ita finem loquendi ois
pariter audiamus. Deū
time. & mādata eius ob
serua. Hoc est &c.

Finit liber ecclesiasten.

Salomon
filius da
uid regis
israel in
Numerus
vocabulorū suoz tria volumina edidit. quoz primus est
masloth. qui est parabolas. latini. proverbia nominant. eo q. in ipso sub eō
parattias similitudīe. figuras verbor. & imagines virtutū ostendit ipse. ad
strādū ad intelligendū ingenio legentiū reseruauit. Secūdū liber. cohelech
vocant. qui grece ecclesiastes vocat. latine cōcionator. eo q. cōcionem nō so
lum spūaliter ad vnū sicut in proverbijs sed ad vniuersos generaliter dirigā
tur: docens ola que in mūdo cernim? vana esse. & vacua. & eb hoc minime
appetēda. Tertiū liber. israsyrim. nuncupatur. qui latīnā lingua vertit
in cantica canticoz. Vbi per epitalamicā carmen plenissime xpi. & eccle
mīticē canit. Dicit ādē canticū canticoz. eo q. ceteris canticis preferatur.
Sicut in lege quedā dicunt sancta. quibus maiora sunt sancta sanctoz.
In his quidē tribus libris. tria genera disciplinas cōpositor. quibus ad rez
scientiā peruenit. In primis nāq; ethicam. i. moralē. post hoc physicā. que
qualitatē nature speculatur. ad vltimā theoricā. i. speculatiuā. In pueri
bus enī moralia vocēs per cōmunē quendā loquēdi vsum aliquē intelli
gentiā edidit. per quā ordinē mandatoz. doctrine celestis institutionem
succincte. vtio breuib? sentētijs coaptat. Sed ādē. pueribus sub vtio &c. alijs
rez aliās explicitis. & aliter. & dicunt intelligunt. spūal. Senatē inlarge. & in
sano vtioz būt. & greci parimia vocāt. Ecclesiastes rex? naturas rez. & animo
cuncta in mūdo vana. & caduca esse. deprehēdit: rerū ois fragilitate
conspecta renūciari mundo admonuit. In canticis canticoz. progressus vi
tiositatis atq; stemplana ea que sūt celestia vel diuina sub specie sponsi spō
sioq. christi ecclesie vnitate declarat. atq; animā ad amorē celestis. exēplo
pueriliā ad celestia dei prouocat. Illud ēo nō est putandū. qs ab au
dacissimo nostro traditur apud hebreos hunc fuisse cōsummationē. nec cuiq;
hec tres. legere permittere. nisi vtio ētate fide. & roborate fidei ipsius. & tā
quā dirē ignito lubrico mētes. & rerū ad suppliciū capaces. pacaret.

Salomon. Pacificus. quia in regno eius pax per qua futura pax ecclie
figurabat. Ydida. i. dilect? significat illū de quo dicit: speciosus forma
pre filijs hō. propterea &c. Ecclesiastes. i. cōcionator. significat illus qui
sanctos ablitter erat allocuturus. & congregaturus ecclesiam. Justa numerus

Nicolaus

in iudicio q̄ille. a Deo oi errato. i. hebreo hī: Deo oi erato. qs sit
manifestabit. b Siue bonū fit. vt remuneret. c Siue malū. vt pu
niat. Ad hec sūtas pōt trahi. Qui ad aliqd nō a fuerit vt: Deo oi errato
. i. delicto et malicia vel ignorātia. Siue sit bonū. de genere. malū tamē ex
circūstātia. sicut cū aliqs pat elemosynā multis pauperib? et eas ptrahit
ad luxuriā. Siue malū. de genere. sicut furtū & homicidiū. Punito nō ta
liū cadet ad gloriā electoz. sicut dicit ps. l. vii. Exaudiet iustus cū viderit vl
dictā. & ad gloriā vel. cui honor & gloria in secula seculoz. Amen.

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra sup Ecclesiasten finit.

Incipit Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super can
ticum canticoz. C. I.

d Osculet me &c. Expedito pmo. Salomonis libro in q̄ tradunt documenta q̄ facilē ad illustrationē mentis.
& facilio l quo ducimur ad scripturā attentic motū. E
o pit incipit tertiū. liberq; ad amorē supne felicitatis inuit
cat dicēs fiat plenū. i. principio primi libri. vbi positi
quamdā ystationē pos istius tertius libris. Appetit ēo
felicitatis fugor. ponit eq; amore mutuo dei & rōna
bilis creature. q. i hoc libro desiderat: vt plen? videat
Plenitudo. tā ad malorē videlicet intelligentiā aliqua sunt hic premittēda.
Primū est q. trālatio nostra i pluribus locis discrepat a littera hebraica.
& similiter signatio capitulor. Secundū est q. totus iste liber poetice para
bolice. nec ēt apparet lucide quib? plenio determinate patiole sūt finales
literales. sint applicāde. e hoc est plurī difficultatē ingerit i hoc libro. Si
enī hoc apperet sicut Judēi. vel vt dicunt ad ola signa ad thamū.
vers. & imga sup nos. q. ista sequēte manifeste ps. q. intelligit de ecclesia

damarch. & plenitudo carū. vt ēt amore non subter vel supra sed supra murū
stamus. Modus tamē modi geometrico pmum. pmus. In quo ostenditur qo
sit. q. qui loquitur. & ad quos loquat. Notandū ēt q. nō omnia sanctoz
que hic ponunt sunt salomonis: sed viroz. Non enim tam sapiens
hoc scribere. i. bonū est vt quia bibat. & comedat. Et illud: Quis homo
hominū. & tumtoq;. Et
illud: Quid amplius hs
sapiens multo &c. Po
stille tuę omnibus sunt
manifestę bonę cōclama
torio. qui vt omnes au
diant ipsius manu silen
tium indicit. suam sentē
tiam promulgat qua ois
acclamant firmiter tenē.
Ita finem loquendi ois
pariter audiamus. Deū
time. & mādata eius ob
serua. Hoc est &c.

Finit liber ecclesiasten.

Salomon
filius da
uid regis
israel inē
Numerus
vocabulorū suoz tria volumina edidit. quoz primus est
masloth. qui est parabolas. latini. proverbia nominant. eo q. in ipso sub eō
parattias similitudīe. figuras verbor. & imagines virtutū ostendit ipse. ad
strādū ad intelligendū ingenio legentiū reseruauit. Secūdū liber. cohelech
vocant. qui grece ecclesiastes vocat. latine cōcionator. eo q. cōcionem nō so
lum spūaliter ad vnū sicut in proverbijs sed ad vniuersos generaliter dirigā
tur: docens ola que in mūdo cernim? vana esse. & vacua. & eb hoc minime
appetēda. Tertiū liber. israsyrim. nuncupatur. qui latīnā lingua vertit
in cantica canticoz. Vbi per epitalamicā carmen plenissime xpi. & eccle
mīticē canit. Dicit ādē canticū canticoz. eo q. ceteris canticis preferatur.
Sicut in lege quedā dicunt sancta. quibus maiora sunt sancta sanctoz.
In his quidē tribus libris. tria genera disciplinas cōpositor. quibus ad rez
scientiā peruenit. In primis nāq; ethicam. i. moralē. post hoc physicā. que
qualitatē nature speculatur. ad vltimā theoricā. i. speculatiuā. In pueri
bus enī moralia vocēs per cōmunē quendā loquēdi vsum aliquē intelli
gentiā edidit. per quā ordinē mandatoz. doctrine celestis institutionem
succincte. vtio breuib? sentētijs coaptat. Sed ādē. pueribus sub vtio &c. alijs
rez aliās explicitis. & aliter. & dicunt intelligunt. spūal. Senatē inlarge. & in
sano vtioz būt. & greci parimia vocāt. Ecclesiastes rex? naturas rez. & animo
cuncta in mūdo vana. & caduca esse. deprehēdit: rerū ois fragilitate
conspecta renūciari mundo admonuit. In canticis canticoz. progressus vi
tiositatis atq; stemplana ea que sūt celestia vel diuina sub specie sponsi spō
sioq. christi ecclesie vnitate declarat. atq; animā ad amorē celestis. exēplo
pueriliā ad celestia dei prouocat. Illud ēo nō est putandū. qs ab au
dacissimo nostro traditur apud hebreos hunc fuisse cōsummationē. nec cuiq;
hec tres. legere permittere. nisi vtio ētate fide. & roborate fidei ipsius. & tā
quā dirē ignito lubrico mētes. & rerū ad suppliciū capaces. pacaret.

Salomon. Pacificus. quia in regno eius pax per qua futura pax ecclie
figurabat. Ydida. i. dilect? significat illū de quo dicit: speciosus forma
pre filijs hō. propterea &c. Ecclesiastes. i. cōcionator. significat illus qui
sanctos ablitter erat allocuturus. & congregaturus ecclesiam. Justa numerus

Nicolaus

in iudicio q̄ille. a Deo oi errato. i. hebreo hī: Deo oi erato. qs sit
manifestabit. b Siue bonū fit. vt remuneret. c Siue malū. vt pu
niat. Ad hec sūtas pōt trahi. Qui ad aliqd nō a fuerit vt: Deo oi errato
. i. delicto et malicia vel ignorātia. Siue sit bonū. de genere. malū tamē ex
circūstātia. sicut cū aliqs pat elemosynā multis pauperib? et eas ptrahit
ad luxuriā. Siue malū. de genere. sicut furtū & homicidiū. Punito nō ta
liū cadet ad gloriā electoz. sicut dicit ps. l. vii. Exaudiet iustus cū viderit vl
dictā. & ad gloriā vel. cui honor & gloria in secula seculoz. Amen.

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra sup Ecclesiasten finit.

Incipit Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super can
ticum canticoz. C. I.

d Osculet me &c. Expedito pmo. Salomonis libro in q̄ tradunt documenta q̄ facilē ad illustrationē mentis.
& facilio l quo ducimur ad scripturā attentic motū. E
o pit incipit tertiū. liberq; ad amorē supne felicitatis inuit
cat dicēs fiat plenū. i. principio primi libri. vbi positi
quamdā ystationē pos istius tertius libris. Appetit ēo
felicitatis fugor. ponit eq; amore mutuo dei & rōna
bilis creature. q. i hoc libro desiderat: vt plen? videat
Plenitudo. tā ad malorē videlicet intelligentiā aliqua sunt hic premittēda.
Primū est q. trālatio nostra i pluribus locis discrepat a littera hebraica.
& similiter signatio capitulor. Secundū est q. totus iste liber poetice para
bolice. nec ēt apparet lucide quib? plenio determinate patiole sūt finales
literales. sint applicāde. e hoc est plurī difficultatē ingerit i hoc libro. Si
enī hoc apperet sicut Judēi. vel vt dicunt ad ola signa ad thamū.
vers. & imga sup nos. q. ista sequēte manifeste ps. q. intelligit de ecclesia

vocabulorum tres sunt libros? proverbia. i. quia libro docet parabolas nō
tam stare. q. scientia. de equanimi observatione in mundo. i. equaliter stare
posse vel vtperatione. Ecclesiasten in quo tribuit hominē prouectione
cuius ad perfectum cognitionē. Canticū canticoz. Liber iste in quo verbi
gratia. canticum canticorum dicitur sua dignitate omnia alia equitione cantica
per ilia quippe virtutes vitia. mundus hostes per alia locupletantur virtu
tibus. homine plangitur. diuersi ordines enim philosophi mathematica
suam ponunt primam ethicam. secundam poetica physicam. & quarta in hys &
scientie videtur ad theologiā vlq; perducere.

Materia. sponsus & sponsa. i. caput & ecclesia. & modus quidā ordinis
membra capiti cohortant. & et placet prendāt. & que bona ac filia vel i. filii
accipiāt vel i. futura speret. & quasi affectione sponsus ecclesiam allegat
cum laudans & amonens & confortans. Finis est. vltima vel.

Quattuor mihi in hoc opere intuenda videm. plenas. sponsum. sponsam
les ipsius. sponsam & adolescentulas cum ea. filias & spōsalia vicant a
sponsa. nouula a iuuenculis. quadam a sodalibus sponsi. Cupit igit
ecclesia vt in nuptiis sit adolescentulas. maritando eā sponsi sodalibus. Cupit igit
sponsa sponsum celestia intelligat. sponsum ecclesias sine macula. & rugā.
Angelos ēo & eos qui puerēt in vera pietate intelligat amicos ipsius.
Adolescentule sunt sponsa incipientia virtutem. & virtutes. & spōsalia
sponsi adepti. Et hoc autem libro gentilis filii ephesianorum vendicatis.
& illius generis carnem assumptam est.

Et vis ascendē ad canticū canticoz necesse est de egypto egredi: vt post
transitū maris rubri submersis hostibus primū possis cantare canticū. Et
q. adhuc longe es a cantico canticoz. pambula terram deserti spiritualē
& consequenter festinans ad ripam. pertranse. secundū canticū canas. &c.
dic cū que loquor &c. Et cum verissima tranferia ad ardua ascendāc. vt
possis anima decora cum sponso. & hoc canere canticis canticoz.

Notandū q. sponsa semp in nomo. vel in secūlo. vel in aliquo interio
ri loco cū sponso manere desiderat: qd mulieris? spiritū. Ipsius malitia
lorum est. ad exteriora vincat. vel ad huiusmodi optra animam euocat:
qua nimirum ecclesia si posset fieri in tranquillitate pacis domino seruit
educare desiderat. Ait ipse in psalmi cū exterior tribulationis? cumul. quo
mandūcet. adeterna perueniat. ne si prospera optingant incolata patrie se
culi vel exilio delectatā minus ad celestem fulgorē patriam.

Synagoga congregatio. qd a sapiēti. ecclesia vocatio. qd ab hebreis lin
Mirac. qñ ab hac parte inflexa in cadē fide. qñ a. & ecclesie materia. sponsi.
filia expectanda vbiq; ista fabulositas p. dictum. confessa effecta est.

Omnes animę motibus voluntariatis conditor deus creauit ad bonum
sed vsu nostro tepe fit. vt ea que per naturā bona sunt. eum malo his ab
utimur nos ad peccatum deducant. Vnus ex animę motibus amor est.
quo bene vtimur sit sapientiam amemus? & veritatem. Male. si falsi car
nem aut linguarum. Tu igitur vt spiritualia anali spiritualiter amorem
verba cantici cantoriq; vbi morum animę nec naturalis amorem bucli
dium ad melioza transferre.

Osculet me. Vox precedentis adeuntis q̄sunt
erant ad patrē sponsi. id est christi.

o In medio pōt? erudiri & videri spōsū ad ipm loqr.
Tangat me vulcatine ptrie sue. qui a. pabolis sapi
entiis audiui & vetus oblatū afferis & mei esse ama
ri? suscipiat. Interrogant me de vta salutis audiat: &
erudiat: & veraq; vnū facies oculi pacis afferat.

Osculari. p pacificari possit ad similitudē illoz q. pp peccatū a
filio suo recesserat & reducat se iunct osculat: & pace pacificant filc frugacos.

Ben? h. a deo sue p pacis remediosa & indulgiari q. humanitas. filii.

De lyra

e abinclab qui vnxerit sup se regē. tūc facile effecta litera exponere. q.
hoc nō apparuit nisi in quadā gratia. q. de ipso dicitur loquat pabolas de amore
mutuo spōsi & spōse. q. quasi tūc spōsus & quasi sit spōsus & quasi sit spōsatus nō apparet
et ita. propter qd accipiunt varie a pdictis. Quādā enī dicunt q. hic accī
pit spōsus ad id q. ipse salomon. & spōsa filia pharaonis vere & pfecta
fuit hoc nō vt vez. qz in hac amor iter sponsū & spōsam potuerit ee humā
vepere ifra limbo mfimoni. plenissime dicit plen? sup terminū librum
R. reg. iii. ca. tū carnalis fuit. & frequēter hs talis amor allegi mbendit. & il
licitū adhibendi propter qđ delectatio talis amenta nō vt ad libros sacre scri
pture canonico pertinē. nec ex q. hendi libri spūi sancti dicūtur tūc scripti.
Salomon ādē amorē sui ad vxorē & adulteria. & delectamēta ad ds equātia
cognouit p experientiā & nō p sancti spūs reuelationē. pp qđ ds liber q.
sp fuit ab hebreis & latinis iter canonicos libros reputat?. vt ps. p. Psalte
in. plogo galeato nō vt de hoc amore scripsit?. Propter qđ hebrei di
cūt q. tūc liber loqr pabolice de amore dei & plebis iudaice. quā libi desp
sauit. legio vanōc Exo. xx. vt habuit cā vt spōsa dilecta. Exponatores
nō catholici dicūt cōtra q. tūc liber loqr de amore xpi & ecclesie: accipien
do ecclesiā. que vocatur & synagogā. & possūt de facere ex dictis cōmuni
ter. sicut & una formosa fuit de qđ dicitur Dñe. & sic tā illa q. ista ad
suam intentionē ita applicare. Notāc tū melioci indicio virtus videtur
aliā dicēt. Pabolas hoc q. pabolas accipit nimis stricte. nudi. dicēdo quo
sas pabole ex pacte indicii. cū gēte quarta ad ipam. catholici nō pabole dicūt
q. hoc libro ponunt. aliq; que nō vident. quemadmodum exponi. rationabiliter
ad statū veteris testamēti. & diuersis aliqua que nō possunt conuenire exposi
ti de statu nouo. Et ex hoc sequit defectus aliqua quo tudet aliq. ad statum
nouū testamēti. quemadmodum inconuenienter exponunt de statu nouo.

Quasi sagena ⁊c. Adiuncte sagene q̄ tot ova ⁊c. Quia sancta ecclesia ex diuersis nationibus congregata ad unitatem fidei ⁊ pacis ⁊ dilectionis dei ⁊ proximi. ⁊ ad unum ovile ⁊ unum pastorem. ⁊ ad unum corpus mysticum ⁊ humanitatem portans similis ē regno celorum sagene que ex diuersis generibus piscium congregatis ad litus trahitur. ⁊ sic de ceteris. ¶ Nigra sum ⁊c. Nigra ex peccatis ⁊ tribulationibus. sed formosa ex penitentia ⁊ misericordia dei. ¶ Nigra sum. Quia ex peccatis ⁊ tribulationibus. ¶ Sed formosa. ex penitentia ⁊ misericordia dei. ¶ Filie hierusalē. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Sicut tabernacula cedar. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nolite me ꝓsiderare. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Decolorauit me sol. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Filii matris mee. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi pascas. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi cubes. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ne vagari incipiā. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Si ignoras. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Equitatui. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulgebunt. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Aurea. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Dum esset. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulcite me. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quam pulchra. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduc me. Quia ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fuge dilecte. Quia ecclesia ex gentibus congregata.

Liber secundus

Capitulum primum

Osculetur me ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Osculetur me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quia melius sunt ubera tua ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Trahe me post te. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me rex. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nigra sum. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Sicut tabernacula cedar. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nolite me ꝓsiderare. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Decolorauit me sol. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Filii matris mee. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi pascas. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi cubes. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ne vagari incipiā. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Si ignoras. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Equitatui. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulgebunt. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Aurea. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Dum esset. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulcite me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quam pulchra. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduc me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fuge dilecte. Ecclesia ex gentibus congregata.

Osculetur me ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Osculetur me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quia melius sunt ubera tua ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Trahe me post te. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me rex. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nigra sum. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Sicut tabernacula cedar. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nolite me ꝓsiderare. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Decolorauit me sol. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Filii matris mee. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi pascas. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi cubes. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ne vagari incipiā. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Si ignoras. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Equitatui. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulgebunt. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Aurea. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Dum esset. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulcite me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quam pulchra. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduc me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fuge dilecte. Ecclesia ex gentibus congregata.

Osculetur me ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Osculetur me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quia melius sunt ubera tua ⁊c. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Trahe me post te. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me rex. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nigra sum. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Sicut tabernacula cedar. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Nolite me ꝓsiderare. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Decolorauit me sol. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Filii matris mee. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi pascas. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ubi cubes. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Ne vagari incipiā. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Si ignoras. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Equitatui. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulgebunt. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Aurea. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Dum esset. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduxit me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fulcite me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Quam pulchra. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Introduc me. Ecclesia ex gentibus congregata. ¶ Fuge dilecte. Ecclesia ex gentibus congregata.

In vestigio pastor boni filius fere nō inter oues sed edos. Mel iuxta. vt dulcedo verbi pdicatōis q hypocrite illusi bonos videat viros.

Equitatui. sicut pisti populi de egyptiaca seruitute liberantis ac in desertum perducti liberato exercitu pharaonē i te spontaneū mōstro ecclesie superato a seruitute demonis in fonte baptismatis pastore ruitē cum libertate deum se

dere p.

Equitatui. meo. Equus dr ab vsu vehendi quia ignorātes scripturas quibus pugnāt aduersarios quasi pedes portant. Equitatui ergo spūalis intelligentie qui in scripturis vehit cū te assimilauerit q̄ te fore dilectam intelligat cui te preparauerit. & sic cognoscat te talem per doctrina mea tibi collata q̄ narrari nō debeat

Equitatui. Equus spūalis doctor pdicator sacrique eloquii. Quasi tu q̄ dixeri me equū ego pharaonis dixi mihi ac eo alios alias struxi.

Sicut tue ppis fugacissimis currib⁹ pharaonis pterrit⁹ est. sic electi pre cūctis saluatus e p q̄s subuersio hostis in terra promissionis introducit. Sic vnus mors q̄ cūcti occurrūt. & mortalitas pauoo rapit in interiet. ploo re seruat ad salutē. & cetera alia q̄ tpe exoptāt christe cōplet spūaliter. Quibus merito hortatur & ne deiper in sequēti fidei amore virtūt̄ exercitat vbi pharaonis e cōpat. In curribus. i. in tpe curruū. & nota super bilpharaonis cūctis vel deitpis interpat. Nec oportet vt vagari incptas cū me pfecto habeas & plato qb⁹ intrarit p q̄s laudibus. Pulchre. Quis edifi cū q̄sto edo ecclīa. iter adiacta. pregat restat edifi. Quā amores ipi⁹ dñi inter adiacta seruet coēlia: dñi. Sūt: Pulchre fūt ge. tue. Extra te verecundie laudat⁹ virtute decoraui. vt castitatē. pmisse mihi fidei nulla pauoosus doctor doctrīa vel suggestione corrūpas a q̄b⁹ cūctos in errorē deduci.

Pulchrenalo mulieris in genio vt ei q̄ prima. Aug. In genio notat⁹ q̄ gētī pdonis dicat in pdicatōe⁹ mea recte viuendi. Ecclīa etsi sponsi fui mente veluti arabica tñ ejus mēcoia tenet vt nullatenus⁹ eterno⁹ possit recipere plenitū. & p fusa fragilior pelle gemit. In collo doctoro. in moribus ops illustrāq; ea q̄ verbo docit opant. Hinc sit hui⁹ laudis cautoli ende gl⁹ fidelibo demōstrat: colli nati. Per colli nīgi cibi tradicim⁹ in corp⁹ reficiendi: & verbi, plerūq; q̄s sacra eloquia. primo declarant⁹. f. doctores q̄ & verbo instruūt ac cibi saluris in cōmūia tibi mēbra trāsfūdūt q monstr⁹ operant⁹ q pulchri filii mortis⁹ & pastora virginū verbis & cpho claudit ne adultet inferat mendi. Murenulas. Alia trāslatio. Bullationes auri fabrefactum⁹ tibi cū mōilibus⁹ argēti: dadis q̄p rer l ac cultu suo dapsilit: aurū. facile meā in pīsti vita nō poteris videre⁹ fi siltu dinē claritatis celestis p illuminatiōnē scripturarū videbis p speculum in enigmate donec omnibus appareat qui nunc latet in deitate.

Murenulas. Pulchre describit spōsus et⁹ pulchritudinē: post b sit et⁹ spōsus in recubitu. Interi eo vomitū et⁹ socij. i. Agoli sponsi cūnō ha

Nicolaus

stimo non & patres nostri Deū. rūti. a Equitatui. Hic p̄ir respondet ad primā petitionē sponsi que erat de dilectionis affectione dicēs: Equitatui meo in curribus pharaonis assimilaui te amica mea. i. ostendi manifeste verā dilectionē ad te quādo habuerī currus pharaonis in mari rubro te perequi. in Exo. rūti. Et tibi assimilaui te egritati meo. Langebio meis: quos valde dilexi. angeli enī sancti in multis locis sacre scripture dicunt eius militia & exercitus: & eodē mō dicunt hic equitatus dei. Militi enim turmaq̄ equitatus cōmuniter nolatur. b Pulchre sunt gene tue sicut turturis. i. pulchritudo fidei tue est mihi amabilis. In hebreo habet: Pulchre sunt gene tue in ordinibus. i. in ornamēto circa faciē tuā ordinate ost positis. & ad hoc p̄sonat littera sequēs cum dicit: c Collū tuū sicut monilia sunt enim monilia colli ornamēta. Pictorē enim de egypto ascitos petierūt ab amicis & vicinis egyptijs vocatis argētea & aurea de mandato dei Exo. xi. de quib⁹ postea ornauerūt se in solēnitatibus suis. Rationabiliter autē littera predicte est: quia nomē hebraicū ibi ponit⁹ est equitatui ad similitudinē turturis & ordinate similitudo nostra sequit⁹ primā significationē: hebreo q̄ sonat equitatui. & aliā quā⁹ vera magis cōsonat littera sequēs: vt vilum est. Et ad idem p̄ fiaet quod subditur: d Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas cū argento. i. variabimus aurea opere plectili facta de filis auri & argenti. & lapidibus luminis: quibus ornabant capita mulierū. i. et eor vestibus circa mam⁹ colli. e Dum esset rex. Descripto amore spō q̄ sponsa p̄ sedentia eius de corpo. Hic conseq̄ter idem describitur mo ponderis huius amoris p̄monstra. Secūdo eius spectātia⁹ opposita nardo & ponit magis elucidat. Sed ād paro incipit ibi: Capite nostr. & collata nō tamē recolimur hic omnia sed aliqua notabilia: nec ponun tur eodē ordine quo fuerūt collata q̄ frequēter in sacra scriptura primo ta

dem⁹ aut⁹ sibi illudat aut faciem⁹ sibi bonū fiergat est dignanter⁹ ut gēs murenule quoddā bonū imitatōne quasi ornamēta aurium. Murenule scripturā sūt q̄ auro spūalis intellus fulgent interi⁹ & argento sue lectōe eloquii splēdet exterius p bonoy edificatōnē re cultoris a tolerantia q̄ diuine scripture meditatōnē. Aureo diuine sapie. & argēto eruditi quā le⁹ exteriꝰ ornatus

De lyra

rum⁹ bellig. Aug.

Fasciculus. Ago & mat optimū quoq; pānus ad crogulā i lemia vestit⁹ tui. Dū esset. Aduc patio ecclīa tūba a pōtente suo munitus⁹ & gratia qua hoc donotōe opey fa cepit manifestat dicens: Dū esset rex &. q̄s etiam dei filius in carne appa ruit: ecclīa p ipū vestie rid incarnatōis in virtū tū celestiū seruoꝝ exaltat. Vel cū esset in humilitate crucis fū anū gens p crucē redēptoris trā bonoy opey odore sanctis aspūs. Quibus no ge in beatitudine eter nitis iocari gaudeāt. Christo no

Nicolaus

dinem mentis & exteriotis quasi ationis. a Oculi tui columbarū. per simplicē contemplatiōnē multū decorat sponsam corporaliter & per hoc ipā spiritualiter simplicitas intentionis intelligit eam decentiū i fīm q̄s dicit saluator. Mth. vi. Si oculus tuus fuerit simplex totū corpus tuum lucidum erit: & respōdet sponsa: b Ecce tu pulcher es dilecte mi & decorus. cultus pulchritudinis non est finis. c Lectulus noster. i. tabernaculum in quo sponsa per moysen & aaron & alios sacerdotes in quo sponsus cōtemplari ovis quasi in lecto quiescebat. d Florū tuū. quia experimentū interi⁹ tabernaculi erat de cortinis variis coloribus & pulchra varietate picturis ad modū diuersoꝝ flor: Exo. xxvi. & quia templū salomonis pulcra fuit edificatū ad similitudinē huius tabernaculi deo occasione huius dicitur hic de ipso: e Ligna domoꝝ nostrarū cedrina &. de talibus enim lignis fuit illud templū edificatū vt patet. iij. Reg. & subdit sponsa tanq̄ de bene ficio sponsi grata. C. II.

e Ego flos cāpi. i. modo habita pura & munda extra vilitatē egyptī.

g Et lilia quasi dī. quasi dicerēt: quando eras in egypto erā qua si lilia in monticulino colei obfuscatur folio ardore solis dicit. ā. Decolo rauit me sol. sed modo sum sicut lilia in valle quod habet colorē rectorum et vallis humore. & quia deo placet sponsi gratitudo. ideo subdit cam cōmendando: h Sicut lilium inter spinas. i. sicut lilia redolens & suauc cōparatur ad spinas asperas & pungētes. i Hic amica mea. i. plebs he

q̄ hoc q̄ me diligis pulchra efficiaris.

Amica mea. Alia translatio. Proxima mea hoc est tu hoc q̄ proximā es ecclesia es & pulchra ergo esse ecclesia sine admixto pulchra es.

Oculi tui. Alia tua sponsi spectatio: vt & vos laboremus spectoi de oculi nō cōplicter. sed intuitio: quia nihil aliud nisi ipsum querit.

Oculi videnti mulieres ad cōuenēdū eūnō ha bet oculos colūbicos. q̄ habet cultio intuit⁹ oculi⁹ legē & euangelium spiritualiter intelligi. In eisdē colūbe species spiritualis sanctus apparuit.

Ideoq; & spūalia intelligentia & omnia spiritualia dona nomine columbe designant. Colū ba fidei caret⁹ rostro non lesionis cauernulo petrarū mūtat⁹ alimento pullos nutrit⁹ munda fluenta manet⁹ andiota grana clypit⁹ gemitū p cantu reddit⁹ gregatis volatilibus se vendit⁹ vellum recuperat. q̄ta sancti iuxta fluenta doctrine fidentes melioꝝ sentētias eligunt⁹ ho mines a christo alienos nutriunt⁹ oculi⁹ q̄ suos bonos sentētias in hereticis inueniunt non pernertuntur ira rationabili carent⁹ in fide plagarū christi refugium habent⁹ gemunt pro peccatis.

Ecce. Audiens spōsa se p dilectionē spōsi meruisse vt ab ipso sponso laudaret⁹ sponsū vicē in laudibus tribuit non q̄ ei q̄ nō habet tuo paxo nio largiatur⁹ sed intelligens decorem eius per quem & ipsa decora facta e ait: Ecce tu pulchra.

Lectulus. Aliquādo ecclesia quasi in lectulo cum sponso quiescit⁹ q̄ pacta vbi dei pulcritudinē liquidius aspicit⁹ & prole fidelis flore fidei redolentē aqua & spiritu gignit sancto. Aliquādo ecclesia sponso insurgēte ītrancte in aole pīstie. Vel lectulus pusilli fideles qui deo side quieto & magistri iuxta per hoc saltem q̄ peccare nolunt⁹ q̄ florent interio bonoy opey per quod dant spem fructu⁹. i. maiorum operū. Quietā in sponso vitam agere vo lens q̄ alia domus fuerit quibus eam fulsipere velint tuluuat.

Per celeste virtutibus floret⁹ & spirituali pole multeplicatur.

Tigna domoꝝ. Domus, varie per mundū de gentibus ecclesiaꝝ quasq; ad munitionē domus solent fieri predicatores. quoꝝ verbo & q̄ plo structura ecclesie ne corruat continet. Laquearia: que ad decor⁹ dom⁹ solent fieri simplādoces famuli christi q̄ tignis adherent & subtentantur qui non doctrina sed virtutibus ornant.

Cypressina. Cypressus greci dicit q̄ caput eius a rotunditate in acu men crigitur. Vnde & conos dicit. i. alta rotunditas hinc & fructus eius co nus dicit. Vnde: Comere cypressi. C. II.

c Ego flos. Quia pūtio cpto statui habet magis q̄ regulas punit recte sponsam otio delectatā ad laborē exercitia vocat. d. Tu quidē volēs pulchritudinē tuā mihi cōmendabile reddere delectatia in quiete fe cretio floꝛē virtutum⁹ is sciaq; ego alterius modi pulcritudinē regro in pūti q̄ sit flos virtutū & q̄ ois fructus cāpi egredit⁹ q̄ odorē meū roro mū do inoculare cupio q̄s nō pōt ipleri nisi intermissa q̄te qua delectatio ad officiū pdicatōis accingatur. Et lilia. quasi dī. magis q̄ mōtis⁹ q̄ claritatem mee humanitatis vel splendoꝛē eterne lucis vel dcitatis magis rutilo

Nicolaus

humilibus & paratis ad patiendū. Q. mēcoia q̄ & ve ritate fiat⁹ humiliter in mundo apparui humanitate mea. Sūt: Sicut lilium inter spinas. Sicut cāpus florībus ornat⁹ ita mēbra mea ornata & fide decorata.

Sicut lilium. Ac sicut lilia se laudat sponsa ita sicut lilia nō ponit spi nas cōparari inter quas scpe cpritur. sic nec mundo proxima mea. super ea filias illarum eli.

Sicut lilium. Tanq̄ quidē querit⁹ & laudat⁹ lectulū sue quietis & cubitū sue cōtēplationis & ideo ad ipsum dicit: Ecce tu pulchra es amica mea. Sicut am. m. Christ. In ecclesia nō mali sine bonis: nec boni sine malis esse possunt: sed boni fiūt qui malos tolerant nō portat. Aug. Quia ergo aliqui ex hereticis sequūtur ecclesiā & integritas tūc spinis pungit vt contra hostes suos vigilans excitetur donec omnes tanq̄ lilia in capite spō si floreāmus. Sca.

Sicut ma. Sponsa laudata & exemplo sponsi ad patiendū armonisata reciproca laude sponsum extollit q̄ inter bonoꝝ opera singulariter eminet & q̄ pastorum pomina⁹ pascitur eo pascitante qui est refrigerium & refectio.

Sicut ma. Unguentoꝝ odor quibus suauiter redolerunt est tamē ad edendum suauis. Malum autem optime saporis & odoris tale est: vt sua eos dulcore delectet & spiritū mulceat odorans.

Sub vmbra. Ideo delectum omnibus propemodū quia in sola pietatis eius protectione cultus desiderio ardebam refrigerij refocillationis & tranquille conspicio⁹ suauissimū vbertim eius fructum sentio quo me perpetuo refocillo. Desiderauerat autem subuersa austeris relpirare: cum & sole persecutionum fugeram quarebatur cum dei auxilium implorans clamabat: Judica mihi quem dicamea vbi pascis vbi cubes in me ridiem nō solū pastoraꝝ tedio fatigaraīs recordatōe pulchritudinis & de cocio ei⁹ illecta oriebat. Et cultus noster florebat⁹ cui⁹ odorē desideraꝝ facti edidit dicēs: Sub vmbra. Et notandū q̄ sponsa dicit. Ego flos cāpi &. c. Lactātia cy. pdicabat⁹ nō esse hoc sibi pfectionē sufficere memorabat⁹ si solā vitā arboꝛ in cuius vmbra quiescat & fructu reficeret requirebat⁹ q̄ sancti exēplis doctrina & intercessione suffragia ferret⁹ soli tamē saluari⁹ dicere habem⁹ Filii aīe hominū in pfectione aliarum tuarum sperabant.

Sicut. Non dicit sedeo sed sicut huius modi pfectus sunt ecclesiaꝝ vt in eccliā desiderat quisq̄ in virtutū vmbra cōsidet vt ad eā veniat cor pus eius et quo vmbra nascitur. Ideo & nascitur. sicut ad vmbra q̄rit⁹ in veritate sunt. Sicut dicit: Spiritus sanctus super eos in te & virtus altissimi vmbrabit tibi. Hic poetica fit tragicus.

Dulcis. Quia in eo intelligit anima caulam vite. dum etiam corporaliter percipit.

Introduxit me. Hoc refertio quante dulcedinis quante sit virtutis ostenditur cum subdit: Introduxit. Ille future gloie adeo lenificauit vt ū seculi non sentiam labores.

De lyra

beatica. b Inter filias. Egentes alias que sunt idolatrie dedite: & innocentes & actant asperē. sicut patet de egyptijs qui tractauerant hebreos valde duriē subdit reſponsio sponsi: I Sicut malus. que est arbor fructifera m Inter ligna silue. que cōmuniter sunt infructifera. n Sic dilectus meus. a quo procedit dicta bona. o Inter filios. i. aliarū gentiū deos a quibus nulla bonitas procedit⁹ sunt inutiles omnino. p Sub vmbra illius. Hic consequēter ponitur quales notabiles beneficii in deserto tractu exhibuit. Primū est beneficii celitus ignis & nubis que illuminabat noctēs de die tēperabat solis estum Exo. xiii. & quium ad hoc dicit sponsa: Sub vmbra illius quem desiderabā scil. i. manū vel habitaculi sicut dicitur Deut⁹. Secūdo ego in calefactione multo tempore. i. mīltio. Secundū beneficii fuit mānē celitus data in cibū: Exo. xvi. De quo cibo dicitur Sapiētie. xvi. Panē parasti de celo pīnitū cui⁹ fine labore omne delectamentū in se habentē & omnis sapoꝛis suauitatē: & hoc est quod subditur: Fructus eius dulcis gutturi meo. Tertiū beneficii fuit⁹ vinus sacrificiorum per que placabatur offensa diuinaꝝ conservatur gratia: nō ex fe rentibus sin scitā inquinātī nitate et offerentis fide & devotōe: & quātus ad hoc dicit sponsa: q Introduxit me rex in celā vinariā. Licet alibi dicat sponsa: dicit Ra. Ista quod dicitur alia vinaria ea q̄ in tabernaculo sacrificia q̄ ibi effundebantur vinum: & tunc lecte cantica incipiebant ca nere oratiua laudes que ordinate ad dilectionē dei & proximi sine quib⁹

Introduxit me rex in cellam vinariam [illegible] ... Ecce ista vinaria est ecclesia in cuius unitate [illegible] ... de toto orbe collecta [illegible]

rex in cellā vinariā: ordinauit i me charitatē. Fulcite me floribꝰ stipate me malis: q: amore languco. Leua eiꝰ sub capite meo: ⁊ dextera illiꝰ āplexabitᷣ me. Adiuro vos filie hierl'm p capreās ceruosq; campoꝝ: ne suscitetis neq; vigilare faciatis dilectā donec ipsa velit. Vox dilecti mei. Ecce iste venit saliens in mōtibus trāsiliēs colles. Similis ē dilectꝰ meꝰ capree hinuloq; cervoꝝ. En ipse stat post parietē

[illegible]

Vel ordinauit. i. ordinata charitate mea singulis [illegible] ... affectu cōplectit. Quanti charitas mentē quam gerere debuerit ab amore infirmoꝝ [illegible] ... ostēdit cum subdit: Fulcite ⁊c. Fulcite. Iam supradictis [illegible] ... a nimio amore vel penis [illegible] languor car[illegible] imminebat. Vel fulcite. i. vos alii vel perfectiores vel incipientes de [illegible] operando [illegible] mihi recreatio: vt in bonis operibus vestris quiescam: que adhuc nō possum quiescere contemplando vultum dei. Ideo fulcite vt ⁊ presens ⁊ futurā suauitatē habeat sicut ego in languore meo habeo. Quasi se ad amorē sponsi accēdit tanto ab amore temporaliū languescit. Unde subdit: Langueo ⁊c.

Leua eius. Noli aliunde capiti requiem quererē: cum leuam eius haberis: omnia mihi que mea sunt tribuuntur.

Leua e. s. c. Cum corda fidelium in hac vita p sacramentoꝝ participationē: [illegible] ... dum peregrinationis dat deus dextera amplexabit cum post hanc vitam celestia premia accipiemus. Leua. i. [illegible] ... vita amplexabit [illegible]

Adiuro. Primitiua ecclesia ad gētes conuersas: ⁊ quasi in persona eorum [illegible] ... ne peccādo inquietet eam. Et amabilis sit deo huius ecclesie ⁊ cuiuslibet fidelis anime pausatio: [illegible] responsione sponsi declaratur.

Per capreas. i. [illegible] ... Capree ⁊ cerui [illegible] ... Cerui [illegible] ... Caligantibꝰ oculis serpētes co[illegible]

Nicolaus

a Ordinauit in me charitatē. [illegible] ... bene habeatur in via: hoc tamen non est in re per quē modū habet in patria sed in spe. [illegible] ... Fulcite me floribus: stipate me malis [illegible] ... Adiuro vos filie hierusalem. i. homines de populo israel. vt dictū est. s. ca. i. d Per capreas ceruosq; camporū. i. per patriarchas qui sic nominantur in scriptura [illegible] ... Ne suscitetis neq; cui[illegible] ... vt non declinetis ad aliquod hominis peccatū. propter quod [illegible] ... totus populus perturbetur sicut contigit in fabricatione vituli ⁊ eius adoratione Exo. xxxii. f Do[nec]

meditis hausto fonte visum recuperant ⁊ deponūt [illegible] ... Uel aliter alterius onera supportādo [illegible] ... anhelant in seipso potato fonte [illegible] ... recuperant ⁊ [illegible]

Ne suscitetis. [illegible] ... Ad tuitionem sponsi: sponsa [illegible] ... donec ipsa velit [illegible]

perantur: vt iam contēplationi vacarent: iterū intelligūt sibi impositū necessitatē discurrendi per totū mundū ⁊ construendi nouas ecclesias.

Vox di. Hec est quā audiui adiurantē filias hierusalē ne me suscitarent gaudeo consolatoriā eius vocem audiens dum eius faciē nondum videor: tum sublevato ad celum animo: aliquā suauitatē future beatitudinis pregusto: etiam in hoc presenti.

Saliēs in mōtibus. Salit in montibus ⁊ quasi pedes ponit quod signo ibi fuisse dinoscitur: q: cum p passionē ⁊ vite conuersationē imitant. Saliū fecit de celo in vterū: de vtero in presepe: de presepi in crucē: de cruce in sepulchrū: de sepulchro rediit in celū: ipse est qui eleuatus est super oēs montes ⁊ colles. i. sciꝰ tā maiores q̄ minores altitudines.

Trāsiliens colles. In collibus nō apparēt signa pedū [illegible] ... Montes ⁊ colles sunt aliqui generalē ecclesie [illegible] ... Similis. quia acute videt ⁊ in altis montiū habitat: velociter saltat. [illegible] ... Similis. ⁊ quis diuinitate sua ita omnes transcendat: tamen [illegible] ... hinnulo. Ceruus. flatu nariū serpentē de cauernis extrahit ⁊ super[illegible] ... perfectionē ostendere. Unū sequit: En ipse stat ⁊c.

Post parietē. Paries qui ab eius aspectu nos seducit mortalitatis conditio est quam peccando meruimus qui ita conditi sumus. vt si nō peccaremus omnes electi diuinū lumen indefessi cerneremus: ad quod intuendum p pauci perfectiores cum labore fide purificati [illegible] ... hoc pariete misericordia dei fenestras ⁊ cancellos vnde nos prospiceret [illegible]

de lyra

nec ipsa velit. per illud donec non intelligitur q sponsa debeat hoc velle futuro tempore: sicut Math. i. de Joseph ⁊ Maria dicitur: Et nō cognoscebat eam donec peperit: quia non cognouit eam postea. g Uox dilecti mei. Hic ponitur beneficium date legis: quod fuit valde gratiosum [illegible] ... notabile sm quod dicitur Deutꝰ. iiii. Non est enim alia gens [illegible] ... En ipse stat post parietem nostrum. per parietem intelligitur nubes densa que inter deum erat ⁊ populum: ⁊ q: ex illa nube procedebant

nos sue inspirationis luce respicit. Per cuius inspirationis prospectū: [illegible] ... En dilectus meꝰ loquit mihi q supra monuit filias hierusalem ad custodiā [illegible] ... ad collidās vineas mitti [illegible]

Post pa. Hiero. Moraliter. Si facerēs edificationē tuā [illegible]

post parietē suā prospiciens per fenestras. i. p quinque sensus sollicite consuderes [illegible] ... Per fene. Sicut sol intrat per fenestras: et illuminat domū: ita christus exemplo ⁊ amonitione apostoloꝝ nos illuminauit. Sicut per cancellos. i. p parua foramina parua lux transit: sic obscura cognitio per prophetas.

Surge. i. interrūpe contēplationē: ⁊ labora i acquisitione alioꝝ vel surge ab amore terrenoꝝ.

Surge. Ola tempꝰ habet: qui modo adiurabat filias hierusalē ne inquietarēt dilectā: ecce eā ad laborem inuitat.

nostrū: respiciēs p fenestras: p spiciens p cancellos. En dilectꝰ meꝰ loqt mihi. Surge p pa amicā mea columbā mea: formosa mea ⁊ veni. Jā eni transijt hyems: imber abijt ⁊ recessit. Flores apparuerūt in terra nostra: tēpus putationis aduenit: Uox turturis audita ē in terra nostra: ficus protulit grossos suos. Uinee florētes dederūt odorē suū. Surge ppera amica mea speciosa mea ⁊ ueni: colūba mea in foraminibꝰ petre in cauerna macerie. Ostēde mihi faciem tuā sonet vox tua in auribus meis. Uox. n. tua dulcis: ⁊ facies tua decora. Capite nobꝰ vulpes par[uulas]

quia venit tempus remissionis peccatoꝝ.

Uox tur. au. est. Spiritus sctūs qui se congemiscens loquitur [illegible] ... in turture appareat ⁊ in columba.

Uox tur. Uox apostolorum [illegible] ... Ficus. grossos vocat [illegible] ... Per florentes [illegible]

Surge p. Verg. [illegible] de corruptionis corpe educit: ei ymber transit: q: psitis vite corpor abscessit: ⁊ ad ptēplandū deū in sua substātia educit: nec iam verboꝝ gutte sunt necessarie vt pluuia predicationis debeat infūdi. Nam quod minus audire potuit amplius videbit. Tūc enim apparent flores in terra q̄ de eterna beatitudinis vita quedā suauitatis primordia [illegible] gustare aia ceperit quasi iam in floribꝰ odorat: cuius [illegible] ... in fructu vberius habebit. Tēpus putationis ad. Nostra putatio tunc euenit q̄ in fructuosam ac nouā corruptionē carnis deserimus vt ad fructum aie peruenire valeamus qui fructus nobis est vberrimus. In amputatione quippe sacmēta sterilia recidunt: vt ea q̄ valēt vberius fructum ferant.

Ideo surge quia ego patior p te fluctus eos sedaui.

Ueni. ad impendendā etiā curā salutis, primis per studiū sedule predicationis: vt cum magno comitatu ad nuptias mercaris recipi: Ipse: credo te venturā si vacaueris ptemplationi si venies melius p labores huiusmodi.

Oportet vt predices quia cum iam scientia est in te: est etiā in illis ad quos te mitto opportunitas recipiendi.

Imber abijt. Ego a mortuis resurgens tēpestate compressa tranquillitatem reddidi. Modo facilius est predicare cum quidam iam conuersi sint q̄ prius cum nullus adhuc crediderat.

Flores. q̄ illos q̄ iā crediderūt iā bona opant potes dare exēpiū aliis. Illos postea pponere aliis in exēplū q̄ iā patiunt falcē vitia resecantē. Pro quiete tua nō debes dimittere predicationē: q: christus qui in magna quiete erat cum patre quodāmodo p predicatione intermisit.

Tempus pu. Iam fructibus vane religionis amputatio sarmentis futuro fidei fructu preparant corda hominū iam ⁊ vitia amputantur:

Nicolaus

procedebāt coruscationes: ex quibus videbat nubes aperiri: ideo subdit: a Respiciens per fenestras: prospiciens per cancellos. i. illius nubis aperturas: quia concutiebat populus timore: ac si deus plenius aliter videret. vñ Exo. xx. dicitur: Cūctus autem populus videbat voces ⁊ lampades. i. coruscationes. Sequit ibidē: Et territi ac pauore concussi procul stantes dixerunt moysi: Loquere tu nobis ⁊ audiemꝰ: ⁊ nō loquat nobis dñs ne forte moriamur. b En dilectus meus loquitur mihi: Surge propera. i. animū erige ad verba mea. c Amica mea. per charitatē. d Columba mea. per intentionis simplicitatē. e Formosa mea. per exteriorē honestatē. f Et veni. ad seruiendū mihi soli: vnde primū preceptū decalogi est: Non habebis deos alienos corā me ⁊c. ⁊ subdit ratio: g Iam enim hyems transiit: imber abiit ⁊ recessit. i. tēpus horridū egyptiace seruitutis in quo a seruitute mea impediebaris. h Flores apparuerūt in terra nostra ⁊c. i. tēpus amenus libertatis venit in quo libere potes mihi seruire. Hoc aūt tēpus libertatis intelligit hic p tēpus vernale: in quo incipiūt flores apparere: turtures cantare ⁊ aues cetere: vinee florere in terra illa que est valde calida: arbores putari ⁊ prime ficus maturari: sm veritatē hystorie ppls israel exiuit de egypto in vere. Exiuit enim. xv. die mēsis primi qui incipit a prima lunatione propinquiori equinoctio vernali: vt

clesia: ⁊ de ea q̄ hierosolymis primo plātata est: de cuius flore succus [illegible] poculi [illegible] ⁊ voluptati accōmodū qd significat cor hominis.

In foraminibus. In vulneribus christi ecclia sedet ⁊ nidificat cum in passione dñi spem sue salutis ponit: ⁊ per hoc ab insidijs accipitris. i. diaboli se tutandā confidit: ⁊ in eodē alios gignit.

In foraminibus. In quē vel in capacitate in qua fideles locati ab hostibus sunt tuti. Maceria est cōgeries lapidum: sine cemēto in vnū compactoꝝ: sic apostoli eadē fide ⁊ eisdē sacramētis sunt vniti.

Ostende mihi. Needum habebat fiduciā vt reuelata facie gloriam dei ptēplaret: sed quia iam ornata est dicit: ostende mihi faciē tuam: sonet vox tua in auribus meis. Ostendit dño faciem recte operando: ostenditur sonus vocis salubriter predicādo. Ne erubescas predicare crucē [illegible] ... macerias ⁊ munimentū ecclie vel macerias sunt prophete ⁊ patriarche: in quibus apostoli habent refugiū. Quod intus pulchritudinis habes et in secreto quietis dilexisti in publica actione ad vtilitatē alioꝝ demōstra. Nam mihi qui intima prospicio tunc facie tuam ostendi [illegible] ... bonam actionē ostendi considero.

Uox tua. nō aliena: i. mee dilectis nō alicui freno ⁊ opꝰ vocē exposcit. Uox tua. nō aliena: si ea quā i vie desponsationis mihi fuire promisisti.

Capite nobis. Quia nō sufficit nobis vitam nostrā aliis in exemplū pponere ⁊ bonā predicationē facere: nisi etiā errantes corrigamus ⁊ infirmos ab insidijs alioꝝ defendamus recte dicit: capite non vobis sed nobis: in hoc mihi seruitis: in hoc vos remunerabo. Uulpes in fouea abdite: ⁊ cū apparuerint: nunq̄ directis itineribꝰ currūt: sic heretici.

de lyra

rit plenius Deu. vii. ⁊ Exo. xii. ⁊ quinquagesima die ab exitu fuit data lex i mōte synai. i Surge ppera ⁊c. exponit vt. s. q: repetitio ē eiusdē ad maiorē excitationē. k Columba mea. Hic loquitur [illegible] Columba est nidificat in foraminibꝰ parietū ⁊ petrarum: q̄ designat hic locus castrorū vbi ppls israel habitabat. [illegible] Columba mea. i. plebs hebraica [illegible] l In foraminibꝰ pe. i. ca. macerie. i. i [illegible] m Ostende mi. fa. t. hilariter recipiēdo legē meā. n Sonet vox tua in au. m. p̄ sue do obseruationē mee legis: sm qd scribit Exo. xxiiii. Uenit q̄ moyses ⁊ narrauit plebi oīa vba dñi atq; iudicia: respōditq; ppls cūctus vna voce: Oia vba dñi q̄ locutus ē faciemꝰ: ⁊ q: h fuit deo placitū ideo subdit: o Uox enī tua dulcis ⁊c. p Capite nobis. Post amores sponsi ⁊ sponse ponuntur h interserūtur ipedimēta: ⁊ is pls fuerint in deserto vbi ppls pluries offendit deum: ⁊ hic ponūtur duo magis notabilia secūdū hoc: In lectulo meo. Primū autē ipedimentū est de adoratione vituli qd fuit maximū ad q̄ inductus fuit ppls p aliq̄s ad idolatriā magis: [illegible] ... boni dicētes aarō Exo. xxxii. Fac nobis deos q̄ precedāt nos: Moysi enim viro huic q̄ nos eduxit de terra egypti nescimꝰ qd acciderit [illegible] ... hoc est q̄ hic dicit: Capite nobis. i. interficite. q Uulpes paruulas

Ni vineã nrã. Quibus est superius: vineas ipsas numerosas singuli vel [illegible] per fidem et charitatem [illegible] ideo sunt expellendi qui eam volunt per heresim scindere.

Dilectus meus. [illegible]

mihi q demoliuntur vineas. Nã vineã nrã floruit. Dilectus meus mihi et ego illi q pascitur inter lilia: donec aspiret dies et inclinentur umbre. Reuertere: similis esto dilecte mi capree hinnuloqz ceruorum super montes bethel.

In lectulo meo C. III per noctes quesiui quem diligit anima mea. Quesiui illum et non inueni. Surgam et circuibo ciuitatem per uicos et plateas: querã quem diligit anima mea. Quesiui illum et non inueni. Inuenerunt me uigiles qui custodiunt ciuitatem. Num quem diligit anima mea uidistis? Paululum cum pertransissem eos: inueni quem diligit anima mea. Tenui eum nec dimittam donec introducam

Quia hec dixi pastio [illegible] usque ad finem seculi [illegible] ad visionem [illegible] donec aspiret dies.

Reuertere. [illegible]

Reuer. si. c. [illegible]

conda illorum quibus predicatura sum. C. III.

In lectulo. [illegible]

In lectulo m. Grego. Moraliter. [illegible]

Nicolaus

q demoliuntur vineas [illegible]

Quesiui. plurimo labore mundo [illegible]

Inuenerunt me. [illegible]

Num quem di. Ecclesia interrogat vigiles cum predicationem [illegible]

Cum pertransissem. Per eos transit quia in ipsis [illegible]

Transit petrus vigiles dum contempnit prophetas: et domino prophetia dicit: tu es christus filius dei viui.

Donec introducam et c. Donec in fine mundi synagogam [illegible]

Ecclesia gentilis in fine reuocabit synagogam [illegible]

de lyra

[illegible]

Adiuro vos. Christus audiens se per hos introducendum: adiurat ne ei pareat impedimentum.

Adiuro vos. Ideo repetitur hic versiculus in cantico amoris [illegible]

Ceruosqz. Cerui et [illegible]

illum in domum matris mee: et in cubiculum genitricis mee. Adiuro vos filie hierusalem per capreas ceruosqz camporum ne suscitetis neqz euigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. Que est ista que ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhe et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarii. En lectulum salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis israel: qui sunt tenentes gladios et ad bella doctissimi. Vniuscuiusqz ensis super femur suum: propter timores nocturnos. Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani: columnas eius fecit argenteas. Reclinatorium aureum

Que est ista. [illegible]

Que est ista. Iudei [illegible]

Que ascendit. [illegible]

Per desertum. i. per medium gentium [illegible]

Fumus eodem tempore [illegible]

Fumus et igne natus ad alta contendens paulatim [illegible]

Ex aromatibus. Nota quod aromata [illegible]

Nicolaus

Dicitur autem illud tabernaculum in quo deus specialiter habitabat [illegible]

Pigmentarii. [illegible]

En lectulum. [illegible]

Israel. [illegible]

Qui sunt tenentes. Quia [illegible]

Qui sunt t. Verbum dei [illegible]

Ad bella doctissimi. [illegible]

Propter. [illegible]

Ferculum. [illegible]

Reclinatorium. [illegible]

de lyra

[illegible]

ferculū purpureū: media charitate cōstrauit ppter filias hierusalē. Egredimini et videte filie syon regē salomonē in diademate quo coronauit illū mater sua. in die desponsationis illius: et in die leticie cordis eius.

C. IIII

Quā pulchra es amica mea: quā pulchra es. Oculi tui columbarū: absq; eo quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarū: que ascenderūt de monte galaad. Dentes tui sicut greges tonsarū: que ascenderūt de lauachro. Oēs gemellis fetib⁹ et sterilis nō est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua: et eloquiū tuū dulce. Sicut fragmē mali punici: ita gene tue: absq; eo quod intrinsecus latet. Sicut turris dauid collū tuū: que edificata est cū ppugnaculis. Mille clypei pendent ex ea: oīs armatura fortiū. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli: q pascunt in liliis. Donec aspiret dies et inclinent vmbre. Vadā ad montē myrrhe et ad collē thuris. Tota pulchra es amica mea: et macula nō est in te. Veni de libano sponsa mea veni de libano: veni coronaberis: de capite amana, de vertice sanir et hermō de cubilib⁹ leonū de montib⁹ pardorū. Vulnerasti cor meū soror mea sponsa mea. vulnerasti cor meū in vno oculorū tuorū: et in vno crine colli tui. Quā pulchre sunt mamme tue so-

In dyademate. Qui latent in humanitate q vicit diabolū et caro fuit ...

In dyademate. i. illa spinea corona q coronauit eū iudea ...

Quo coronauit. Qua humanitate honestauit eū ...

Desponsatiōis illius. Si illius referimus ad matrē dicimus in tēpore annunciationis ...

C. IIII.

Quam pulchra es. Cum sponsa de gentibus ...

Oculi. i. sensus tui contemplatione spiritualiū rerum sunt excellentes ...

Absq; eo. Magna est gloria aperti operis: sed longe incomparabiliter eterna retributio que videri non potest.

Capilli tui. Ut facilius cuncta liquescāt decenter singula ...

Nicolaus

... Propter filias hierusalē ... Egredimini. Hic infertur intenta conclusio ... Et videte regem salomonem ... In diademate ... Quo coronauit illum mater ... In die desponsationis eius. id est tempore datio-

De lyra

nis legis in quo desponsauit sibi plebem illam ... Omnia verba que locutus est faciemus.

C. IIII.

Quam pulchra es. Hic consequenter cōmendatur sponsa sub parabola mulieris speciose ... Oculi tui columbarū ... Absq; eo quod intrinsecus latet ... Capilli tui sicut greges caprarum ... Dentes tui sicut greges tonsarum ... Omnes gemellis fetibus ... Et sterilis nō est inter eas ... Sicut vitta coccinea labia tua ... Et eloquiū tuū dulce ... Sicut fragmē mali punici ... Ita gene tue ... Absq; eo quod intrinsecus latet ... Sicut turris dauid collum tuum, rectum et decenter

Per amana habem⁹ illos ...

De cubi. leonū. Leones ppter superbiam vel violentiam ...

Vulnerasti cor. ...

Omnis tua pulchritudo mihi placet ...

Nicolaus

decenter eleuatū. et in hoc tenet similitudo. Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli ... Donec aspi. dies ... Et inclinent vm. ... Vadā ad montē ...

De lyra

... Tota pulchra es amica mea ... Veni de libano ... Coronaberis de capite amana ... De cubilibus leonū ... Vulnerasti cor meū ... In vno ocu. tuorū ... Et in vno cri. colli tui ... Quā pulchre sunt mamme tue ...

[illegible]

ror mea sponsa mea. Pulchrio ra sunt ubera tua vino: et odor vn guentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua sponsa mel et lac sub lingua tua: et odor vestimentorum tuorum sicut odor thu ris. Hortus conclusus soror mea sponsa. hortus conclusus: fons signa tus. Emissiones tue paradisus ma lorum punicorum cum pomorum fructibus. Cypri cum nardo. nardus et cro cus. fistula et cinamomum cum vni uersis lignis libani. myrrha et aloe cum omnibus primis vnguentis.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Fons hortorum. puteus aquarum viventium: que fluunt impetu de libano: Surge aquilo. et veni au ster: perfla hortum meum: et fluent aromata illius. C. V.

Veniat dilectus meus in hor tum suum: vt comedat fructum pomorum suorum. Veni in hortum meum soror mea sponsa messui myrrham meam cum aromati bus meis. Comedi favum cum melle meo bibi vinum meum cum lacte meo Comedite amici et bibite et inebria mini charissimi. Ego dormio et cor meum vigilat: Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi soror mea amica mea: columba mea: imma culata mea: quia caput meum plenum est rore et cincinni mei guttis noctium. Expoliavi me tunica mea quomodo in duar illa? Lavi pedes meos: quo

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Dilecto m. Ecclesia tenerit cali: q; vbi amoꝛ erga ſe nostrū: in
ſponſo q̃ma amoꝛem cognouit. ageꝛ ſubdit. Dilect⁹ meus: quaſi:
ſponſo q̃dem meū pr̃ceſſionē⁹ humilitate q̃ charitate optime nouit
meꝛitum ꝓpriū: i nullo | meꝛcē mei auxilio a quo tā ille ꝓpitia coꝛda eoꝝ.
Mentē equidem expauerunt: vel ad memoꝛiā nostrā redigit ope-

† Nescio quam effectū. q; vbi amoꝛ

modo ingnabo illos? † Dilectus
† Inutilitatem infirmitatis † A timuit reſpicit
operum suoꝝ cōtra.
me⁹ mihi manū ſuā † p fōꝝmē
† Ostendebam obmissis his ut infra dicit
ꝓtenter me⁹ † itremuit ad tactū
† Et q; ſponsa ei⁹ auxilio fretus † Ostendo Vbi
hic † a signatur postea
a⁹. † Surrexi vt aperirem dilecto
† Ignoscens † Aliqn quoq; cōtingunt
meo. Man⁹ mee † distillauerunt

† Scripturis amara patiendo † Q; ſpiritibus fault
myrrha: ⁊ digiti mei pleni † myr
† Q; actus ⁊ intentio placeat
rha, probatissima. Pessulū hostij
† Quem aperiri diligitur erat in cor ſui thesaurū
mei aperui dilecto meo: at ille de

† Q; deus nulli ad plenum patēfit inclipsabilis ille
ignitus ostium cordis † per confricta ⁊ compulsa
frigore pristinę dilectionis contracta. Vo ſolet ad cooperatione
dimittere ⁊ admittere. Et ſic ſubtrahere ſe mihi ⁊ voluntatem
meam mihi immutare
mea liquefacta ē: vt dilect⁹ † locu
† Inuestigauit per fraudē et cognitionem † Q; ne
mo in cinge plene poſſit ꝓfecere † Quasi benefice deſi
derijs bona opera fecit
tus ē. Quesiui † ⁊ nō inueni illū † vo
† Ad indicium ſe mihi q; cōpulsio mea ꝓhibebat
† Ne deſponsa ledat cor ſi talia noīa accipit ⁊ amplius
cani ⁊ nō rndit mihi. † Inuene

querit † Quesierunt † Custodi vigilibus † Ex effecto
runt me † custodes: q; circuierunt

† Ne ſponſa ſe ſignis credat † Magis cōpatiendo
me ad querendū † Q; quidam ea inuenti remānt
ſe deputabant nec cuiusquam. ſalutē velut infructuosā
ad quoꝝ infirma reddunt
ciuitate. ⁊ † Percusserūt me⁹ † vul
† Vel quod ignoscentie q̃ erat de merri consolatione
ſubtrahit duo pallium quod ſuperius tunica
nerauerūt me: tulerūt † pallū meū
† Suprema dolentis et ultima q; muri sunt gallo dicitur
custodes murog: Adiurō vos ſi
† Iterum ⁊ q; nisi q; querere incepit ciuitas inue
nig ꝓ illic q; dudum quęrere incepit
lie⁹ dilectū † ſi inuēeritis dilectus
† Quemadmodū ego ſponſe ſolacia me ⁊ mihi det
gratiam ſue inuentionis † Per amoris magnitudinē ela
tempoꝝ ita fuit mihi fallidus
meū vt nūcietis ei: q; † amoꝛe
† Deest adiuraꝛet † Sum⁹ q; magnus est ſm naturā
quasi genitus ex patre † Filius

languco. Qualis est † dilect⁹ tu⁹

† Ex ꝓle † Let ea q̃ magis debet diligi q; timeri
† Pulchritudo ea obstat pudicię cum sit. a quo tu
pulchra es. † inter oēs lectas una † Sponsa ecclie

† ex dilecto: † o pulcherrima muli
† Sm humanitatem qua non est ex dilecto
erū? Qualis ē dilect⁹ tu⁹ ex dilecto
† Demonio tue adiurationis omnis offendit cum esse magnū
quem mouea in quit † Vt cum quęramus
† Talia est † Laudibus ex sola dilectione ꝓfi
lua alij ex merito
q: sic † adiurasti nos? † dilect⁹ me⁹

quaꝝ † Quęrenti † Custodi vigilibus † Ex effecto
runt me † custodes: q; circuierunt

† Ne ſponſa ſe ſignis credat † Magis cōpatiendo
me ad querendū † Q; quidam ea inuenti remānt
ſe deputabant nec cuiusquam. ſalutē velut infructuosā
ad quoꝝ infirma reddunt
ciuitate. ⁊ † Percusserūt me⁹ † vul
† Vel quod ignoscentie q̃ erat de merri consolatione
ſubtrahit duo pallium quod ſuperius tunica
nerauerūt me: tulerūt † pallū meū
† Suprema dolentis et ultima q; muri sunt gallo dicitur
custodes murog: Adiurō vos ſi
† Iterum ⁊ q; nisi q; querere incepit ciuitas inue
nig ꝓ illic q; dudum quęrere incepit
lie⁹ dilectū † ſi inuēeritis dilectus
† Quemadmodū ego ſponſe ſolacia me ⁊ mihi det
gratiam ſue inuentionis † Per amoris magnitudinē ela
tempoꝝ ita fuit mihi fallidus
meū vt nūcietis ei: q; † amoꝛe
† Deest adiuraꝛet † Sum⁹ q; magnus est ſm naturā
quasi genitus ex patre † Filius

languco. Qualis est † dilect⁹ tu⁹

† Ex ꝓle † Let ea q̃ magis debet diligi q; timeri
† Pulchritudo ea obstat pudicię cum sit. a quo tu
pulchra es. † inter oēs lectas una † Sponsa ecclie

† ex dilecto: † o pulcherrima muli
† Sm humanitatem qua non est ex dilecto
erū? Qualis ē dilect⁹ tu⁹ ex dilecto
† Demonio tue adiurationis omnis offendit cum esse magnū
quem mouea in quit † Vt cum quęramus
† Talia est † Laudibus ex sola dilectione ꝓfi
lua alij ex merito
q: sic † adiurasti nos? † dilect⁹ me⁹

sponsa recolēs lrima ꝓficientes erpauescit. ⁊ pigricia ſuā accusans ex hōis
tate ad laboꝛ festinat. dicēs: odorem. qz sic adiurasti feruore diue charitatꝫ
quā habeo. me quoq; fac ardere. ⁊ salutari admonitōe I ei⁹ amoꝛe me ꝓfi
meo. Appetitu ⁊ ꝓsonia virtutū ac potētie ei⁹ cōgrua laude decantat
venuo interrogat. I qualiū meritoꝝ ei⁹ soleant vestigia reperiri.

† Dilectus m.can. Cōdigna quęrentib⁹ a pte ſponſe rēspōsio.

† Dilectus m.can. Primo mōdano ⁊ sanctuꝫ venit I mundū: postmo
dum passione cruentus exiuit de mundo.

Per candidū: amoꝛē diuinitatis. p rubicundū: carnem passi accipe.
vt dei ⁊ hoīem notet ⁊ in vtroq; electus.

De Iyra

fi. hic I. plene deuote de israelitice ē cōtra illud quod dom̃ ē. 3. i. ca. q; filii
hierlm significāt fragileꝫ ppli: qz tā perfecte plene q; iperfecte fuit de eo
dem ppło: ſs ē. i. ca. Iperfecte dicitur filie hierlm ꝓpter fragilitatē ei⁹. hic
alit ꝓfecte eodē mole nolantur rēe deuotōis de qua sit hic mētio que ma
gnogigere ſolet I mulieribꝫ. sm illud gō canit ecclia: Intercede ꝓ deuoto
femineo sexu. Adam. n. nomē I sacra scriptura ex diuersis ꝓpriet. nōib⁹ non
solū accipit ꝓ diuersis: ſz ex aliq; ꝓ ꝓtarijs sicut de leo dr̃ rone magna
nimitatis: Apoc. v. Dicit leo de tribu iuda. ⁊ diabol⁹ rōne rapacitatis.
j. Petri. v. Aduersari⁹ vester diabol⁹ tanq̃ leo rugiens &c. Dicit igitur:
Adiurovos. I. p rem sacri depreco. o Filie hier. I. deuote plene.
p Si lucerie vile. meū. vobis gratiosū i oꝝdie⁹ vestris. q Et nō
cieē ei. ꝓ me deꝓcando. r Qz amoꝛe languco. I. recōciliari sibi desidero.
s Qualis ē. Hic ꝓfer ponit ſponſi descriptio. Et diuidit in duas par
tes. qz primo erea hoc mouet questio. secūdo ponit rēspōsio: Dilect⁹ me⁹.
Circa primū sciendū. q; sicut popul⁹ peccator recurrebat ad deuotos popu
li ad habēdū eoꝝ in tuſſragia: ita cōuerso deuoti ideo debet populū ad cō
gnitionē dei ⁊ ad ei⁹ verā cultū. nō i persona cuꝝ vt: Qualis ē dilect⁹ tu⁹
I. vnā amādero. q; ē amandus ⁊ bon⁹. t Et dilecto. I. per eū ꝓfi
gend⁹. vel hoc vt ad deuotū addat ꝓfessionē diuinarū ꝓmiarū: ac si tu ꝓ
cedit a patre sicut dilect⁹ ex dilecto: ⁊ ipse sanct⁹ ab ambob⁹: vt amoꝛ me
tuus vtriusq;. v O pulcherrima mu. I. aliarū gentiū ꝓ rpe desponsatā
nis me I sul. ecclie legis diuine vt dom̃ ait supra. x Qualis ē dilect⁹ tu⁹.
repetitio est ei⁹dem ad maiorē excitationē. y Dilect⁹ me⁹. Hic ponit
ſponſe rēsio primo ad pulchritudinē ⁊ bonitatē: qz eode credit ad fidu
ciam. otr addit de ꝓfitio ad salutem: R. o. r. Et diuidit in duas ptes. qz
primo ponitur ſponſi descriptio. secūdo qz hoc cedit ad ſuā
ri. ꝓpter quod primo ꝓ rabola ponit. secundo exponit. Circa primū
dicitur: Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus. I. color gratiosus.

Electus ex

Nicolaus

a Dilect⁹ meus. qz ꝓ culpe oblimulationē de⁹ adhibet penā. ideo dicit ſpōſa: Dilect⁹ meus mihi. multū fuit. I. mandi sue tardicie ad puniendū me.
b Per examen. Prosequitur parabolam ſponſi trahi ꝓtra ſponsam aptōez
oblij tibi denegauit. q ꝓ tenebꝝ vel aliqua apertura ifert baculū ad pcu
tiendū eā. c Et venter me⁹ iter. ad tactū ei⁹. qz ꝓpius a deo percussus
ꝓphebat timoꝛē ei⁹: vt patet libro Judicū in plurib⁹ locis. d Sur
rexi. Hic ꝓsequitur pena ꝓcessi subditur penitentia. Et dispōitur I du
as gras. qz ꝓmo per penitentiā queritur ſponſi reconciliatio. secūdo ponit
pulchritudinis ei⁹ declaratiōis: Qualis ē. Circa ꝓmū dicit ſponſa: Surre
xi aperire dilecto meo. quaꝝ⁹ ex circūstantijs ⁊ sic a pena liberari.
e Mirra. nec mihi sufficit myrrhā. I. applicaui me ad opera penitentie
que deligunt per amaritudinē myrrhe. f Pessulū ostij mei aperui
vl. pessuli ē ostiolū I magna ꝓuta: ⁊ per hoc designat q; penitentia I ꝓ
ficiat ipso ē ꝓfecta. ꝓpter quod subditur: g At ille declinauerat atq; trā
sierat. q; nō stat ad clamoꝛē ꝓpli infra dicit. h Anima mea liquefacta
est. ad ipsius nō stat ad clamoꝛē ꝓpli infra dicit ad ꝓfectū. i Inuenerunt
me custodes. vl. I. ꝓcipes gentili in ciu
tatibus iudee existentes. qui nominat ꝓ ciuitas a literalem metropoli in
dee. l Percusserūt me. nocumentū ilorendo ꝓsonia. m Tulerūt
pallia mea. ꝓ hiddo me bonis meis. ⁊ qz popul⁹ cōs. ꝓpter peccatū idō
latrie nō erat dign⁹ regnari. nō ꝓcurat ſic ipōia ad ꝓsonā mīdau ab ido
latria. qz semp I ꝓfo ilrael fuerūt aliqui ꝓnc. ralem qualēcūq; popul⁹
ebat. vel ꝓ ꝓncipes ad idolatria ordinarij. vñ. iij. Reg. xij. dicit ꝓfo ad
belia: O erclingual mihi I israel sic mala ordinarij quoꝝ genua nō fuit cur
uata ad baal. Et qz ꝓra talia fuit ei manifestū. id dicit: n Adiurovos

Nicolaus

a Elect⁹ ex me. I. I multis milib⁹ nō inuenitur vn⁹ talis. b Caput ei⁹
auri optimi. I. corona aurea. c Come ei⁹ I. etate pal. I. ꝓ dōca
habēco denitate folioꝝ. ⁊ ꝓ hoc licitigit multitudo capilloꝝ. d Nī
gre quasi coꝛ. nigredo capilloꝝ attestat scenantibꝫ ⁊ tinctrū. ⁊ qz hic pōi
tur metaphoꝛa tinctoꝝ fere. dicitur come ei⁹ nigre. Dan. vii. vbi describi
bit de⁹ sub parabola iudicio I quo docet ē senect⁹ ⁊ claꝛes: vt de eo: Anti
quus sedit dicit. ⁊ subdit: Capilli ei⁹ tanq̃ lana munda. I. alba. c Ocu
li ei⁹ sicut colūbe. I. habēs alpectū simplicē ⁊ honestū. f Sup riuulos
aquarū. ad se lauandū ne appareat I eis aliq; immundū. g Dne lacte
sunt lo. I. albe ad modū lactis. ratea. n. colūbe sunt gratiosoꝝ alia. ⁊ per
hoc notat gratiositas ſponſi I oculis. h Bene illi⁹ fl. arcole aro. Et
adhuc arcola pontis terre bñ terminat: vñ Eccl. xvij. de arcolis germinis
sui: qz delectat valde visū. qñ leꝛpiāt gemina pulluland. Dicit. n. ꝓbus q;
virides saliceꝝ maxime delectat visū ⁊ cōfortant ⁊ maxime qñ sunt bene
aromatice. Dicit igit: Bene illi⁹ sicut arcole aromatū. I. sunt ita delecta
biles ad videndū sicut arcole seminū aromaticoꝝ pullulantiū. i Cōte
a pigmentarijs. I. cultę ⁊ cōitate a bonis cultoꝝ⁹ aromatū. q; ex pigmen
ta dicunt. k Labia ei⁹ lilia stillā. myr. ꝓmū. sic ē I bonoꝝ⁹ ꝓ hoc de
signat mūdicia eloquii ⁊ gratiositas. l Man⁹ ei⁹ torn. aure. In
hoc bo⁹: Rote aureę: ꝓ qb⁹ designat q; man⁹ ꝓponi ſibi cōsuet. mūdis au
ribꝰ q; ſibi figure circularis. id subdit: m Plene hyacī. I. saphyrie q;
sūt hyacinthini coloris. ratea. n. lapides pretiosi I annulis. n Venter
ei⁹ ebur. I. alb⁹ ⁊ polit⁹. o Diffect⁹ saphyrio. I. ornat⁹ lapidib⁹ pcioſis
nō imediate sup carnē: ſz supvestib⁹ que opiuntur. Dicit. n. ibidē⁹ cir
ca colla ⁊ man⁹ ad ornatū nouitia nūc ponunt lapides pcioſi: ita de tunc
ꝓpio circa ꝓmoꝝ sup̃ueniēt velendūtos. p Crura illi⁹ co. mar. I. fortia
ad modū ratiū columnaꝝ. q Sup bases au. I. sup pedes calcatoꝝ cali
ciū I supbiē. bases ait: Qico pedū nobilitas de hispania. r Spēs ei⁹ vt
libani. I. forma ei⁹ ꝓcera sicut libani ⁊ arbor aromatica ramosa ⁊ valde gra
nosa. Electus. n. nō I hic nomē mūdi, sed ꝓpriū accepit I. 3. i plurib⁹ locis.

a Elect⁹ vt ce. I. statura ei⁹ recta ad modū cedri. t Datur il. suauit.
I. albū polituꝫ ⁊ gratiosū. Et qz ista predicta faciunt ad gratiositatē tractus.
id subdit: v Et totus dil. Per alia parabola innoꝝ⁹ bonoꝝ bona ex
eo ⁊ I ratione licitigit de eo: de quo dicit. Greg. moral. viij. In deo q; for
ma corporis: nō circūscribitur manꝰ oculus ⁊ cetera membra sic nominā⁹:

De Iyra

scriptura consti. q; non ſit ꝓper filia ad plenum intuendum.
P Sic I. ritualiter vestis legis erudita. I. docens colligitias gloria. lit.
qz pulcritudo ⁊ bona ꝓuentus ꝓcedit. Labia. eius doctrine ei⁹. q; docti
mi. I. ecclesie. vel ministri qui ministrant ꝓphetis vel ꝓ ꝓphetis vel
pium pabula. Manus. I. opa q; ꝓ. n. deo ꝓcedit. opa ꝓbitatis. vt re

† scripturam gloria mirabilitatis hic † q; quorum effici
tur. I. ille bone operi. † Q; non ſit ſine ꝓfectu

myrrhā pmā. † Manꝰ illi⁹ † tor
† Sola spe. ⁊ perfectio scibilis intuendo † p mirra
tiles. vel eloquia

natiles. † aureo plene † hyacintis.

† vel illi q; reflent eam alib⁹ ⁊ exemplum ad imitā
dum † Q; candore. vel meritis vel linguam † Q; mā
dat q; ꝓ munditia cōscientie ad globos fluentes
Venter ei⁹ † eburne⁹. † distinctus

† A. Hieronymo I saphyrinus elementi⁹ ꝓpter aeris
cum † Q; lucens ⁊ bellicosus ad vel. apostolos q; imp
per mundum tuleruut

saphyris. Crura illi⁹ † columne

† super firmos patriarchas ⁊ apostolos mos.
marmoreę: q; fundate sūt † super
† Q; la membra † quasi per singula † Q; q; mag
nanima ꝓdicantur
bales aureas. † Species ei⁹ † vt li

† electus ⁊ liber ꝓcelsus † Q; demōstrat ignorabilē
sapiē odoꝛe † Q; ꝓfūdā cognitionē eius.
bani: † electus vt cedri. † Guttur

† Q; ipse incipiens ad loquendū † Ita
illius † suauissimum † ⁊ † totus

De Iyra

vt ex multoꝝ vocabulis efficat⁹ sit ꝓpositus deligendi. Videret nūqz oc
los ꝓpios q; circūcidit: manus q; ea operatur. Sic ergo de deo ꝓ: Dilect⁹
ciuis me⁹ circūdatus ⁊ rubicundus. I. benignus iustus: ⁊ tranꝰ reprobis: sacrifi
cans. n. hostis tradi rubedinē ⁊ crudelitatē. Elect⁹ ex milib⁹. I. ꝓ cunctis diligendus
In hebreo hꝫ: Vexillatus I. miles⁹. Christ⁹ ex certu suo multa milia angē
loꝝ: Dan. vii. Milia milliū ministrabāt ei: ⁊ decies milies centena milia assi
stebant ei. Caput ei⁹ auri optimi. Corona aurea decorati. I. qua notat
dignitas regia: qua dr̃ rex regū. ⁊ dns dominā. Come ei⁹. I. attributa diui
na: vt sapientia bonitas &c. qz sicut come inherent capiti ⁊ adhuc ei: sic
attributa filij ihū cū diuina essentia. ob signandū ꝓ modū q; sunt sibi ad
ēnā. Dicit etiā: palmaꝝ. qz multa filij. Nigre quasi coꝛ. qz ſi simplicit.
p nigredine. n. D licitigit inuenuerit ꝓdicti est. Oculi ei⁹ sicut columbe. qz
vno simplici intuitu videt ola. Que iacte sunt lote. qz ex cognitōe coꝝ ⁊ filii
extra se nō vidēdo inflat⁹ diuoꝝ dicit Gregoꝛius sup. ezech. me
tipſū. nō. n. cognoscit qz ꝓ fomā ei⁹ trancā a rebꝰ acceptū. ꝓ ſui ēnā
ela placere rēsentant. Bene illi⁹. sunt vtr⁹ attractiuū oculoꝝ⁹ ad
gnitionē ꝓbendo. n. ad se electos per filij ⁊ amoꝛē lenocinat sibi conformi
p gratiā lenocinantur multos dicit. vñ dicit Isaias: Joh. iij. Ego eiam
habeo multā cognitionē eoꝝ vos nescitis. qz ꝓ intelligit ad ihū de samaritanis filij I
corporaliter per hēē. Sicut arcole aromatū. qz sicut ex arcola aromatū
exalat odor bonꝰ: ex quo affectitiua ꝓ amoꝛe ihū ad ꝓximos recreantur
ale bonoꝝ. Labia eius. sunt vtr⁹ redundans sacre. qz ꝓ loqui sanctis
⁊ ꝓphetis. id subdit: Labia eius stillantia myrrhā ꝓmā. qz ꝓba vēa sunt mul
ta ⁊ a corruptōe peccati ꝓseruatiua. Manus aurei. Christus ei⁹ ꝓdicta opa
tiua. Torn atiles aurei. vl ꝓ hebreo rote aurec. ꝓ figuri I. n. circulari ⁊ un
uloꝝ intelligit ꝓfectio operū viuificoꝝ: Deus⁹. creā. Dei ꝓcta sūt: opa
Venter ei⁹ ē occultatio vitioꝝ⁹ tacitoꝝ. vñ de bone occulto dicit vt q; il
pōt scīri q; habeat in ventre. Eburn⁹. Et. n. cbur frigidū. ⁊ aridū: q; confi
dentio occultatio tacitoꝝ qz dicunt frigida remota a feruoꝛe cōsolatio
nis. puer. xv. Per timoꝛē dñi recedit ola a malo. sic alia dicitur. ⁊ nō
derisores celestia cognat. id subditur: Distinctus saphyrio. Et. n. saphyr
rita colocia celestis. Crura illius. sūt ei⁹ virtutes qua sustinet ola. Et vestis
aurea. saphyrina distincta lex persone. Species eius vt libani. Excellens odor
qz pulcherrimo ei⁹ ilione delectantis. ⁊ admodū ledpatriarchis. Dulcis
sima illius fauces. ⁊ totus desiderabilis. qz infinite bonitatis.

Talis est

[illegible]

Quo abijt. Audita qualitate dilecti. de qua queritur ... filie hierusalem, addit aliam questionem.

desiderabil'. Talis e dilect' me' et ipse est amicus me' filie hierusalem. Quo abijt dilect' tuus o pulcherrima mulieru quo declinauit dilect' tuus: Et queremus eum tecum. C VI

Dilectus meus descendit in hortu suum ad areolam aromatum. vt ibi pascat in hortis, et lilia colligat. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi qui pascit inter lilia. Pulchra es amica mea. suauis et decora sicut hierusale. terribil' vt castrorum acies ordinata. Auerte oculos tuos a me, quia ipsi me auolare fecerut. Capilli tui sicut grex caprarum, que apparuerunt de galaad. Dentes tui sicut grex ouium, que ascenderut de lauacro. Omnes gemellis fetib', et sterilis non est in eis. Sicut cortex mali punici, sic gene tue absq; occultis tuis. Sexaginta sut regine, et octoginta concubine. et adolescentularu no e numerus. Vna e columba mea, perfecta mea: vna e matris sue: electa genitrici sue. Viderut eam filie sion, et beatissima predicauerunt regine et concubine laudauerut eam. Que e ista que progreditur quasi aurora consurgens: pulchra vt luna electa vt sol: terribil' vt castrorum acies ordinata? Descendi in ortum nucum vt viderem poma conuallium, et inspicerem si floruissent vinee: et germinassent mala punica. Nesciui: Anima mea conturbauit me, propter quadrigas aminadab. Reuertere, reuertere sunamitis reuertere reuertere, vt intueamur te. C. VII.

Dilectus me. de. Descedit irrigans fonte baptismi ... C. VII.

Hortus ecclesia: hortus quilibet fidelis anima.

Quasi. In me descendit ... porto hec formam eius quem queris.

Nicolaus

a Talis e dilect' ... b Quo abijt. ... c Et queremus eum tecum ... C. VI.

Sicut cortex. Grego. Cum multi mira agunt, ventura prophetant, mundum perfecte relinquunt ... Sed hec omnia nihil sunt ad comparationem rei de qua scribitur ... Unde conuenienter subdit absq; occultis tuis ...

Sexaginta. i. r. et o. Regine et concubine ...

De lyra

Gen. viij. Odoratusq; est dns odore suauitatis. h Et lilia colligat ... i Ego dilecto meo ... l Pulchra es. Hic consequenter sponsus sponsam commendat ... m Suauis et decora ... n Et decora ... o Sicut hierusalem ... p Terribilis vt castrorum acies ordinata ... q Auerte oculos tuos a me ... r Capilli tui ... s Sexaginta sunt regine ... t Et octoginta concubine ...

Que est ista. Tunc ecclesia fit aurora ... Pulchra vt l. In nocte ...

Nicolaus

a Et adolescentularum. i. cognationum et gentium a predictis descendentium. b Non e numerus. i. sunt valde multe. c Una e colu. mea. i. de omnibus predictis gentibus non elegi nisi vnam in sponsam ...

Ut intueamur te. ... C VII

De lyra

[illegible]

Reuertere. Hic consequenter tangit statum populi a reditu captiuitatis babylonis ... o Sunamitis ...

Quid videbis in sunami
nisi choros castrorum.

Quid pulchre t. Ex
positio est de ecclesia
te nisi choros castrorum.

Et pulchra sunt gressus tui in
calciamentis filia principis. Iucra
tra formosa tuorum sicut monilia: q
fabricata ut manu artificis. Gem

bilicus tu crater tornatilium
lidigens poculis. Venter tu
cut acerv tritici. vallatus lilijs

milium: et dū dicitur aū esse I porta clausa: q̄ nemo pōt exire nisi per aliquam aū doctrinā et dogmata. Dū tamen ostia vīte pandit. et quodl. i quo pauper dare signat. q̄ et de corpat et spūali refectōe q̄ pōt accipi. Iu
egelie ē doctrina pauperū. I mendicoz ē pauca.

Collatio lilijs. est alia bona q̄ agūt q̄ evidenter eternā claritat. qui
mina. q p lilia intelligi
mico admirū est exhibe
ri dilectis suis.

Duo vbera. Et pre
cedens radit nō sua fide
cantia et eloquentia
tollendā humilē. quā de
vno dicitur. Iam dilexi
vel ipse pulcher et ama
bat se ergo ad vnū quod
cunic fuerat. q̄ capere. q̄
pat. q̄ nullū ē dubiū
vella t carta litigat. t ha
dūcoqui. Ad q̄ ad dicit
nonē bonū t malū gēre
t ruminat q̄ post dicit
nonē ē lacrymā. gemitū
gēre vel ad cognitionē.

Collū tuū sicut turris eburnea. Collū ei dicit
vor est. t ebur ē corpus
tr abiectum q̄ sunt mortua
qz t corpis vite mundū
illos t occasio. Iu ebur
re. n. candor notatur.

Oculi tui. q. ecclie
sia ipsorū. vt possint in
apostolos q̄ sūdā do
ctrie amplectēs. nec ad
cessant. sicut i diuturne cō
bon pūctus ip aqua du
bonus copiosū. pplz i in
tra ora tpis. cuius aīe
re. n. candor notatur.

Oculi tui. q. ecclie
sia ipsorū. vt possint in
apostolos q̄ sūdā do
ctrie amplectēs. nec ad
cessant. sicut i diuturne cō
bon pūctus ip aqua du
bonus copiosū. pplz i in
tra ora tpis. cuius aīe

Nasus tū sicut turris libāni q̄ respicit con
tra damascū. Caput tuū vt car
mel. t come capitis tui sicut pur

pura regis iūcta canalibus. Et

plebea es t q̄s decora charissima

i deliciis. Statura tua assimilata

Nicolaus

q̄ tpe illa populus israel molestat aut ab aliis pplis: propter q̄s oport
tat eū frequenter postulare. propter q̄s subdit:

C. VII.

a Videbis t tua amissa et filiorum. fq̄ ita p̄dicauit. b Nisi
q Choros castroz. Locutus ad populū paratoz. et tpe necnic in re
paratis ciuitatibus manu facientes op⁹. t alio a timore gladii
t multa pp populi erat armata ad mot⁹ resistendū aduersarioz. Hieron.
illi. t pulcra magnorum tpe pplus israel fuit i bello quali primus vt ps
et nerrā. i. t. ii. Machab. c Quā pulchri sunt. Postq̄ descripsus
t anus pbē t thoni. p̄ sanctoz victoria refrenauit. hic primo ibi adornat p
statu noui. t dicit. i noui pcis q̄ primo ponit hui⁹ statue laudatio. secun
do ibi quasi vinearum. Quoi dicit mīstrio vitarum trigilatio. ii. ca.
Christo fuit dicendū pbē primo quasi aliter. Scribe spūi ad perfectos ipe
clarius de Dei eternitā. Circa primū dicit vt pbē laudet pulchritudinē
sponse gratificādo ei q̄ illā. ca. q̄ ibi dicit vt pbē pulchritudinem a
superioz capiendo: t ad literam dicendo. hic ait eclesia loquendo
ad literā ad superiora mīstrio. q̄ p victoria sctoz nōis pbē quasi a
deo pacis t equitat. p tpe tyo noui de terrenis ad celestia i deū reducat.
Iuxta primo pr antiqua pulchra mulieris ponit. deinde explanat. Et si ad
primū sic vt dicit pulchri sunt. i. valde pulchri. d Vestigia tua i calcia
mentis. a i gressibus. i. mīstria mundi. facit q̄ maturet i bonoz⁹ fructu
ū t calciat pedes⁹ q̄ laboriosū ē q̄ nuda pedes⁹ appar. e Iuncta
ra femoz tuoz sicut monilia que fabricata sūt manu artificis. p hoc osten
dit q̄ ornata sunt i tuncturis suis debite collocata ad excludendū elimo
dū dauitic. f Umbilic⁹ tu⁹ sicut crater tornatilis. i. rotundus t dī

Nicolaus

a Et vbera tua botrie. propter vberitat lactis. Ois fidelis facilit ad gra
tiolitat ipōle cognatio. Per dicti paboli intellige ad illas voces ipōle spi
ritualis. p tpe noui testamēti. de qua dī. q̄ pulchri sūt gressus tui. p euā
gelica pdicta gradiūdo: In calciamentis calciamenta q̄ sūt de pelle⁹ aīalū
mortuoz sūt mūmenta mortis spi t martyrū q̄ mundit pedes pbē ad ite
riter leūdū p pdicta euangelii. Filia principis. secuta q̄ dī filia t sponta
spi q̄ principis regū terre ab pcī. i. pōtifices semoz tuoz. i. pdicto⁹ tuoz
rū t spūaliū i vna spi ecclia. t hoc ifactura fabricata ē manu artificis. i. spi
qui facit vtraq; vnū. Ephe. ii. Umbilic⁹ tu⁹ ec. p vmbilicū sub quo situs
ēdipit: t p ventrē i quo ante natiuitat aīe fuerūt ecclie. fundatus ad
signādū filios ipōle ppter q̄ nō generāt carnaliter sp̄aliter Job. i. Qui nō
ex sanguinib⁹ neq; ex voluntate carnis ec. Dico vēr ille dī: Vallat⁹ lilijs
. i. cathaz. Duo vbera tua. i. duo testamēta ex q̄b⁹ lacte quo nutrūt
t augmētat filii i spo gnāti. i. Petri. ii. Quasi nō geniti infantes rōnabi
les sine dolo lac desiderate vt eo crescatis i salutē. Collū tuū. i. filios for
mata charitate que diligit ceteros pbē capiti suo ipo: Ephe. i. Ipsius debit
caput sup omnē ecclīam. Nasus⁹ alt capiti natiua ē indutū pfectiōis quo I
pfici debeāt fideles ad videndū⁹ dicit nasus deberāt liter odorem fundere t
fluuios. Oculi tui sic filie ipi dī⁹ cognitiua q̄bus respicit fideles suos cū ap
probatiōe: Job. i. Ego cognosco oues meas. q̄ dicunt fideles. Vbi piscine.
q̄ pleni sūt aqa misericordie. Caput tuū. i. Ihesu⁹ capiti illustrato qui ec. ipi
diuinitatis ec. qui capiti sunt similes t mor⁹ vite spūalis. pmo i bēatitat
ipi⁹ t post ad ois mēbra eccle. ō fidēl: Dicat carmelus. q̄ mons fructi
bus plen⁹. Come hui⁹ capiti sūt apli q̄ primo adhesērūt ipo capiti: q dicī
tur: Vbi purpura regis. q̄ p amore regis ipi sūdāt suo sanguine rubrica
ti p palmā martyrii. Et pēdi pulchri. q̄ pulchra co. inuert⁹ p filī. Et q̄
bonoz exert⁹ p bonoz fuit. Charissima. i. pcio martino redēpta t sanguī
ne ipi pciosi. Filii eni charissimi vt q̄s mario pcio emt. In delitijs q̄
patio ipi aperuit pectꝰ delitiaz pabil spōnē suā. Statura tua assimilata
ti palme. i. recitudie iustitie: t altitudie pfectionis denote. Et vbera tua
botrie. propter abūdātā lacē ad nutritionē filioz ipi t ecclie. b Dixi
ascendā. Vic pter describit pulchritudo spōnē qui. ad plenū hāb. de
q̄ dicit hōlius: Digit ascēdā. i. accidēs facili gressus in celestia. c In

gaudia future vite significat. fabricū. Ora. i. ad. c. p. Vbi ē rectitudo bñe ope
rādi. q̄ ad terrena despicit. Iuxta. i. ad celestia erigit. t i. corrumpi
posse. nō dixit ad tranſit. quo finito agonis victoria. pondera t palma. In tali
vita ut laborare ē q̄si. i. sic in aucpatura. Palma pterunt scripta. fic ecclesia
vas hic vel statu radit ic
mat fidei tentatiōes.

Ubera. i. magistri q̄
capacitate audiendi
fili sperant doctrinā. t
venustate q̄ ad fidelēs
ad vberate doctrine pti
nentiant. t quodā affec
tū amat. Dixi. i. dixit.
O. d. Et q̄ falce habet
doctores. ti dilecte pdi
cātes. nō ē tui meritū ē
donū meum q̄ adhibi in
palmā. i. dedit eccle aug
mētū fructus donec ad
plenū veniat. t appareāt
dū fruct⁹ ei⁹. Lita pleuta
de t multiplicato vinea
ne in eis vt nullo modo
ponit. decidē donec ad
maturitat. quantū. q̄
hoc vbera tua erūt sicut
botr⁹ cypeloz filii q̄ pau
ci erāt fi dentalē nūcāte.
interdū ponunt lapis de
fruendū. Dixi. Gaudi
tatibus ē ad puerilem
tudinem. et tā pulchra ec
clesia ē sicut ante. q̄ ex ois magis partibus ffligit eos salubrib⁹ pdicti.

Fruct⁹ eccle pōt dici relatiuū t absolūte adiacētia ipōle sancta t fa
bus mūdis: t per hec doctores sunt debitant t pfectati.

Et odor oris. Odor multa. gustu vino coparat. q̄ multa et nouitate.
vbum et veritate laudē cōsequat. Ira postea pōe allocutio ecclie ipōi
sponsi q̄ de illa potest audiendi sermo dissimulare.

Odor. i. gustus: vor pōtio doctrie. In odor fama abstentie designat. t
fi vino illa pp flagrātia virtutū fi malis od suauitat abstinē fame. ppat.

Digno dilecto. Verbū q̄s in cor meo dilect⁹ posuit atice ē sublimita
tis. q̄ nō p aliū q̄ p ipm sponsū melio debuit fabricari: q̄ nō ē alt⁹ lactis
tus qui solacret libēl. t ab illo saluādi alt⁹ christ⁹ q̄ potuit. q̄ docto
diuinitatis vito i plationē fidei. pficit. t libēr pabulū sustinuit. melius
nō cōdī modo. Dirigā sponsus laudat gustus sponsi: illa intelligens in
gustu verbū q̄ salus datur modo deficiunt q̄ magno amore verbum
dilpendere volens rapit verba ab ore sponsi. illi vino optimo cū compa
rauit. hoc subdit. dignum dī. m.

Nicolaus

a Et vbera tua botrie. ppter vberitat lactis. Ois fidelis facilit ad gra
tiolitat ipōle cognatio. Per dicti paboli intellige ad illas voces ipōle spi
ritualis. p tpe noui testamēti. de qua dī. q̄ pulchri sūt gressus tui. p euā
gelica pdicta gradiūdo: In calciamentis calciamenta q̄ sūt de pelle⁹ aīalū
mortuoz sūt mūmenta mortis spi t martyrū q̄ mundit pedes pbē ad ite
riter leūdū p pdicta euangelii. Filia principis. secuta q̄ dī filia t sponta
spi q̄ principis regū terre ab pcī. i. pōtifices semoz tuoz. i. pdicto⁹ tuoz
rū t spūaliū i vna spi ecclia. t hoc ifactura fabricata ē manu artificis. i. spi
qui facit vtraq; vnū. Ephe. ii. Umbilic⁹ tu⁹ ec. p vmbilicū sub quo situs
ēdipit: t p ventrē i quo ante natiuitat aīe fuerūt ecclie. fundatus ad
signādū filios ipōle ppter q̄ nō generāt carnaliter sp̄aliter Job. i. Qui nō
ex sanguinib⁹ neq; ex voluntate carnis ec. Dico vēr ille dī: Vallat⁹ lilijs
. i. cathaz. Duo vbera tua. i. duo testamēta ex q̄b⁹ lacte quo nutrūt
t augmētat filii i spo gnāti. i. Petri. ii. Quasi nō geniti infantes rōnabi
les sine dolo lac desiderate vt eo crescatis i salutē. Collū tuū. i. filios for
mata charitate que diligit ceteros pbē capiti suo ipo: Ephe. i. Ipsius debit
caput sup omnē ecclīam. Nasus⁹ alt capiti natiua ē indutū pfectiōis quo I
pfici debeāt fideles ad videndū⁹ dicit nasus deberāt liter odorem fundere t
fluuios. Oculi tui sic filie ipi dī⁹ cognitiua q̄bus respicit fideles suos cū ap
probatiōe: Job. i. Ego cognosco oues meas. q̄ dicunt fideles. Vbi piscine.
q̄ pleni sūt aqa misericordie. Caput tuū. i. Ihesu⁹ capiti illustrato qui ec. ipi
diuinitatis ec. qui capiti sunt similes t mor⁹ vite spūalis. pmo i bēatitat
ipi⁹ t post ad ois mēbra eccle. ō fidēl: Dicat carmelus. q̄ mons fructi
bus plen⁹. Come hui⁹ capiti sūt apli q̄ primo adhesērūt ipo capiti: q dicī
tur: Vbi purpura regis. q̄ p amore regis ipi sūdāt suo sanguine rubrica
ti p palmā martyrii. Et pēdi pulchri. q̄ pulchra co. inuert⁹ p filī. Et q̄
bonoz exert⁹ p bonoz fuit. Charissima. i. pcio martino redēpta t sanguī
ne ipi pciosi. Filii eni charissimi vt q̄s mario pcio emt. In delitijs q̄
patio ipi aperuit pectꝰ delitiaz pabil sponsi sui. Statura tua assimilata
ti palme. i. recitudie iustitie: t altitudie pfectionis denote. Et vbera tua
botrie. propter abūdātā lacē ad nutritionē filioz ipi t ecclie. b Dixi
ascendā. Vic pter describit pulchritudo sponsi qui. ad plenū hāb. de
q̄ dicit hōlius: Digit ascēdā. i. accidēs facili gressus in celestia. c In

Ruminemus. Nam ita facile ad pernoctium. q̄ ille primo pecunia
alio pertinet. sed cum fabrica. t studio multiplicatum.

Ego. Et. Christi mox locutus. t peccatrice ad eius ostium. t in pfin
vita sic laborādo perfecti adhuc. t in hac licet ad quandā recipiat.

Ego primo qui a deo ad omnia necessit ad eā dilectio fuga. vt dicit. t ve
ritas. t q̄ pot⁹ bñ
gnosci. t ostia ad me t
dilectū suū. nemo enim
ad me venit nisi pater
meus attraxerit eum.

Veni. Hoc affectus
pe me. bñuenit. t cito
locuti. per primū mīstrū
ge vētus. nec. t aquil.
dicit. Eurus ipse. t vētus australis
ppter. t vētus celestis
tibus. t vētū dicit. Ve
ni. Gloria. n. Excita vē
dicens q̄ ne ad tēpus
dū. vt spūalibus q̄bus
ficit. nec. t bonus spūus
vel auditorum. quod pleu
rint vētorū. Ignis spū
pōt. Ita ago spūus.
in vētis pagani. t vētis
excita in fidēl⁹ fidēs. in
fructū⁹ spūales. t multa
pauca in mystica scriptu
gustet. In hac singulis
spōsa vocat ad perfectio
tiam querit.

Horte. q̄ non tñ
dū ante q̄ ad ad operā
dū. vt appareāt. prudens et
manentia refugientes christū ab ipso manet reluctantes. laborantes in
tulpit audere. t ego predicando.

Iudicamus. vt ego q̄ pedagogus sum gentiū⁹ possit vocari. cum q
acquisiti sunt ego sē habebā spūs. gentiū. vt q̄nā nouitia fili nutrigam.

Non est introducēdū ē vinea. fidēl. Q̄ ē fructus ad gētē fructoē. pualis.
quia mirum non ēt. si quis bona tuchoet. sed valde mirandū ē. si tantū
tione recta in bono opere perseuerat.

Ibi. i. vbi ad vīdēdū vineas. t multa ē fructus vineāt⁹. t mīl ostē
quā t facta t dicta mea⁹ pdicatoz exhibebo ad illūdend⁹ ē fabri mundi.

Mandragore. Merito inuocat ipōlum ad angelica pdicatoria.
vbi pdicatores precipuis fragrant virtutibus.

Poni apli t ceq; sanctoz⁹ mīdragore. Literis sacp ē sūt apti ne
dicamentis que ceteris solicitudines mūdi abducūt quātum ceteri pudicum
ibi dei ecclesiam que vitia ab boibus sine dolore expiāt faciunt. que pro
fruat mala. Lucillus fuisse videbit a pdicatoz⁹ similia multis pudicis t
martyribus. dedicant odor. q̄ exhibit malodi nimoza pfirmant.

De ira

palmā. i. pfectionis altitudinē. d Et appabūnt. appabūnt fa
ciam⁹ sicut signa frequēter expositi est in simili. e Fruct⁹ ei⁹. i. vberū
non q̄ fuerit. i. colligendus ut malus dicit⁹ fuit palma fructū suos facit i similitu
tate. f Et ecce vbera tua sicut botri vineæ. et odoris tui sicut malorū. Lacte facit no
cerint. g Suplantatus est. i. supplantāt. humiliāt q̄ pectus p doctrinā exhibēt
sicut ps de paulo post ei⁹ rapiēt. i. te mutat⁹ mūdo transferēt. h Et odor
oris tui. i. fama doctrine. Vbi Paulus apls. ii. Cor. ii. Per nos odorē
sue notitie manifestat i. ol. loco: q̄ ipi bon⁹ odor sum⁹ xp̄i. t ad illū pertinē
qō subdit: b Dilector tuus. i. qui spūaliter diligendo verba. i. Dixit
vinū optimū. intrenās amor diuino mihi subdit. i. t ē vinū generatio
virgine Zach. ix. Et ego hoc t valde placibil. nō. ō fidēl: Dilectus meus
mihi. ō. pleuitate sponsi: t Ego dilecto meo p amoē inhero. i. Et
ad me. pertio ei⁹. volūtas me in creaturā diuinā. m Veni dilecte. Hic
pter dilectū fidei ipi ostendit q̄ pmo fuit. i. spūaliter inde derivata ēt
ad alias gētes ostendit pdicti fuit Esa. ix. De tyro exiit lex. i. fides ecclie
de hierusalē. pp q̄s ēt dicit ipe apls Act. i. Eritis mihi testes i hierusalē
t. i. ol tudea atq; samaria t vsq; ad vltimū terre. t hoc q̄s petit sponsa
hic: Veni dilecte mi egrediamur i agrū. p pdicatoz⁹ fidei. t orte terrarū.

n Cōmoremur i villis. ecclie. ecclesia t ciuitate⁹ t villis. o Mane
mus surgam⁹ ad vineā. i. ad pcreādū gentilitat ei⁹ q̄ p multos pū t ec
clesia ipi q̄ dicit⁹ vineā. sicut ipe vineā. tenuerūt synagoga. Iudeoz⁹ dicit
vinea: Esa. v. Vinea dñi exercituū domꝰ ē. t vt. ad hanc surgamus
ad vineā. q̄. i. primitus ecclesia tūdo ejusdē p fidelitatē. gentilitat illu
minata p fidē. Ro. xi. Excisus ē ramus inserit⁹ ē. pmo i bēatitat
tā ipi t post ad. p Vidēam⁹ si floruit vinea. Vbi. i. qui. si. p. ei. ecclesia
gentilitas sicut verbū dei gaudenter suscipiendo. Act. viii. Audiens aūt
ēlius gaudi illi. q̄ ecclesiastic verbū dñi. q Si flores fruct⁹ germinauit
pos q̄. q̄ ecclesia nō solū verbū dei audiendo sed etiā bonoz operū fructus
recreant. r Si floruit mala punica. per mala punica q̄ multa rubedi
dia plenam intelligim⁹ plenitudo martyrum in primitiua ecclesia. s Ibi
dabo tibi vbera mea. i. doctrinā virtutū⁹ salutarē ad mūdi gloriā exhibēdā.
t Mandragore. poma illi pulchra q̄ odorifera et valde rara⁹ per hoc
intelligunt⁹ qualitates viri in eccleſia christi odorem fame per sanctam

Osculetur me. Qui dicunt. Cupiant ista sacrata testimonia vel pos
millenos versus ieiunio ieiunare. Ego ad ista parua. Lathos vtrusq
testamenti gratia totā incarnandi mysterium significatum ostendit. C. VIII.

Quis mihi det te. Iam redacte iudea ad imperata et edocta et il
lu. desiderio deum inuitat.

Pone me. Ante diluuium et in post
pone me ad. Introducit iudea id imperata et edocta et il
lu. desiderio deum inuitat.

Osculetur. A. facie
affectu videat. et det ad
se loquat.

Pone me. Tu es
ecclesia gratia in me et ego
ad tuā gratia augebo fidē.

Lana. Mysterii in
carnatione. Donā quē
dat in pēnā. et sub capite
ter. ap. pe. ita dicta a pēnā
chōra prophetiōes multi
dinas gessit. et quāmo
do aut quo deceptū et de
ptora. et futura dona id ē
plena ipīs velo ample
xabit me. Lita vsq; ad
ascensionē multa tu. do
mysteria potuit intelligere.

Adiuro vos. Audi
ens ecclia: i gāti velle dor
mire. et ipīm requiescere. et
vsq; ad mortē gigni ab
ecclia q; alios pturbant.
admonet illos vt a ptur
bationib⁹ desistant.

Donec ipsa ve. Do
nec ppletis diuine scrip
turis obscuritas ipsa ad
ptunde redire curā hēa
nē flagellatio necessitat
bus admonita plangat.

Nicolaus

vitā et sanā doctrinā edi
ta in ecclia dei. ō fundā
tur: a Ola poma no
ua et vetera. i. veteris ac
noui testamēti tellionia. b Dilecte mi. seruauit tibi. i. ad honorē tuū. ecclī
nam. pp quē nē saluator. Matth. xiii. Sic simile dor⁹ ī regno celop filijs
est hoi pfamilias q; profert de thesauro suo noua et vetera. CVIII.

Vbi mihi det. Hic vidlo delectāt ecclie ipīi pacificatio. Et dul
cedine dīuine. Sponse ipīa. c Pone me. Ante diluuium. Et dul
cedine dīuine. Sponse ipīa. d Quasi nihil desipiat eam q̄ diceret. pro amore tuo
ptemnere bona exteriora. Et pōt infirmi. et supplandā eis: nō sic aut. ppter
vitā martyriū sustinendo. Et ait hic modus loquēdi apud hebreos qui vī
decurtatione vbi oportet aliquid supplere ad habendū intellectum. sicut. ij.
Reg. v. ppterea et dauid permīsit ei qui percussit vbalos. et. supplēdus
est q̄ illud permīsit erat q̄ fieret magister militie: vt exprimit. j. Paral. r.
Qui percussit vbalos i primo erit principe i bar. Ne hac ait infirmitate
ad martyriū: et promptudine ad dimissionē tpalium dic. Greg. homel.
xxxiii. Post alie laboriosiores nō est hominī reliquere sua. sed valde laboriosū
est reliquere semetipsū. minusq; quippe est abnegare q̄ bis: valde enim
multū est abnegare q̄ est. Est igit sententia in hac parte q̄ sponsa petit
tpalē pacē. q̄ est nō indigēt perfecti. q̄ lucrī esset pro ipīo mori: ita
idigēt ipīfecti quoq; multo maior⁹ numerus in ecclesia dei. e Sonet
nostra. Hic pīr ponit adimpletio desiderij sponse in pacis largitōe. Et
dividit i tres partes. q̄ primo ponit pacis largitio. secūdo ecclie pacifi
cate amplificatio: Vinea fuit. tertio finalis conclusio. ibi: Que habitas.
Circa primū vī in persona sponsi sibi ppatientes Sonet nostra. i. ecclesia
que vī sonet christi cadē rōne qua ipse vī eius frater in precepto dur⁹ ca.
f Parauula. i. humilio et abiecta inter holos hui⁹ seculi. et hoc fuit vsq;
ad tpa cōstātini. g Et vbera nō by. i. liberate effūdit lac sacre doctri
ne p fidei catholice predicationē: qua tūc ecclesia nō audebat publice predi
re. sed tm in occulto docere q̄ cepit aliquātō plenī q̄ pō predicādo fidei ve
ro se offerebant morti. h Quid facimus. per hoc intelligitur pater et
spīrit⁹ sanct⁹ equaliter cū filio. Opera eius trinitatē filr indiuisa. i Sonet
nostre. i. vte qui alloquēda est. i. a principio⁹ aduocata est. sicut ps de cō
stantino qui beatū siluestrū papā cū clero suo aduocauit vt per eū pfice
retur corpus et alie sanitat. et simile fecerit et ceteris multi principes et po
tentes p orbē terrar. k Si murus est. accipit. B. si pōt quita. q. d. q; mu
rus est fortis pra pfectionē et hoc rōne pfectoy. quoy merīt subuentū
dum est ipfectis. ō timōr: l Edificem⁹ sup eū ppugnacula argen
tea. i. adifigam⁹ ei per subscriptionē fidei principia ad defensionē virmoy.
In hebreo hī: Edificem⁹ super eū palatiū argenteū. per q̄s hī designat
q̄s per ppugnacula q; per palatiū ē sm cōmunē modū loquēdi intelligit
regalis potentia. Et vī argenteū q̄ cōstantinus et alij pncipes in primo
fidei ecclie multū expenderunt argenti. m Si ostiū est. Lapi ecclesia
et hostium p eos ingredit ad ecclie regnū. n Cōpingam⁹ illud. i. fortifi

† In turribus ad nos fidei quarelle. † ℣ omnia
abhominata ei⁹ exempla.

fauum ¹in poctis nr̄is. † ℣ Omnia
† q̄ nosco q̄dē. † ℣ nouū et vetus. et pauperum.
poma noua et ²vetera dilēcte mi
† in hac tempore exponenda.
seruaui tibi. C. VIII.
† ℣ virum aliquā.

Vbi mihi dēt te fratrē
q † ℣ ostendā. i. ostendi ipsum et q̄ sit frater
ni tuus me⁹ est. † ℣ quibuslibet. sub
hanc diē loquentem tam sapientia in
terrogans et respondens.

† Vrbe nr̄i synagoge.

meā ³lāgēte vbera ⁴matris mee:
† ℣ id est cognoscet me humanitatis naturam. † q̄
vt ⁵ inueniam te solum foris:
tamen nulli phibeā. † ℣ incipiam tanq; fidei vt
q̄dā plene tamen cognitum te. † ℣ tam grad
litas non dicit me erubescam. et reprehendam.

et ⁶deosculer te: † et iam nemo
† ℣ etiāde ap. i. nr̄is aufugere
me despiciat? ⁷Apprehendam te:
† alios deorbe inducens. † ℣ in malenutrind.
⁸ducam in dom̄ matris mee:
† in secretarium
et in cubiculum genitricis mee.
† te mihi manifestabis. cognitionē tui in me. q̄ au
gebis. q̄ sic q̄si † pfectā † pfectus † ℣ facili te delectari
Ibi me docebis: ⁹et dabo tibi po
† ℣ in nostra multa virtutū et operum pigmenta.
† ℣ et q̄si calicem † calicem in singulis martyrū
culū ex ¹⁰uio cōdito: ¹¹et mustū ma
† ℣ pme exi.
lor granator⁹ meor⁹. ¹²Leua ei⁹
† in hoc psalmo. † q̄dq;
sub capite meo: ¹³et dextera illi⁹ am

† ℣ in hanc regnorum. et hoc mysq; filius impleni.
plerabit me. ¹Adiuro vos filie
† ℣ quoniam carnalia permutationē. † ℣ equit
q̄ placabilissime deo et omnia q̄ ea consequi possunt. hui⁹ cō
bierl's ne ²suscitetis: neq; ³cuiq;
dimittis illare delectauit.
lare faciatis dilectā: dōec ipsa ve
† ℣ q̄ virgo. † ℣ q̄ gratiā⁹ virtutū sit q̄si pacis
lit: ⁴Que ē ista ⁵que ascendit de
† de pacis exercitio. † ℣ operibus electis et boni
deris lactis patrie celestis. † ℣ merito fuga illius
luminis quo lolo cernis gratia.
deserto ⁶delitijs affluēs ⁷innixa

† ℣ primo meis q̄ bene exercuit. † ℣ ab q̄ ad tan
ti pontis ingressione me hō. et ē similis q̄ ve
ad sub pōd pomi partiā. vel sub pressio⁹ vnius vbi
Iesū o synagoga. vel modo sub salutione cruc⁹.
sup dilectum suū? ⁸Sub arbōre
† per fidem passionis te reuocaui. † ℣ in vmbra
cruc⁹ crucifixi.
malo suscitaui te. Ibi ⁹cōrupta ē
† ℣ carnali vitione atq; in vtq; plano.
mr̄ tua: ibi ¹⁰violata est genitrix
† et q̄ sustinēs te a dra calamitate. † dilectissimi.
tua. ¹¹Pone me vt signaculū sup
† voluntas. † signatū sit nobis mee in me villatis⁹ sit
cor tuū: vt signāculum sup ¹²bra
† quod agere debes.
chiū tuum: q; ¹³fortis est vt mors

† dilectio quā habui in te efficax fuit vt mors. quia
per eam anima mea separata est a corpore. vel te ten
ta est. † ℣ intentionis exercitio

dilectio: dura sicut infern ¹⁴emu

Que est ista. Iudea in tātā sponsi agnitē charitatē crudelitatē q̄ dilectionē
admirando et dīgrandando dicit. Que est ista.

Sub arbore. Et cui⁹ admiratiō⁹ rōdet ille q̄ per vtrūq; lignū
vnit. et amonet memīnisse q̄ste p quā ipa erepta ē a malo. q̄ndē talem.

Suscitaui. Quo fuit efficax magne benignitatis q̄ illa arbor inter
cecata fuit nr̄ mala. q̄ si
pit. Sic igit. Cā. i. f. c.

Pone me vt. Pe
nitus? ¹ipm vt signaculū
sup cor. cū cā. q̄ ipse ma
ximus? q̄s diuine voca
tionis sint verba sapīe.

Dolent⁹ quod aliquis
gitio vī teachio aliquā
circūferre: ā ammonea
mur ille? ne cū⁹ tranqui
tionē hle voluptē mundi

Ponit⁹ vt signum
sup brachi Sed ea q̄ facit
ta audire et sig tradunt:
q̄si vere sint exepta ecclie

Quia fortis. Post
correptionē martis apte
subdigit de dilectiōe. vī
non ex meritis oriunt⁹ al
data ecclesie.

Quia fortis est vt m.
Sicut mors separat alīa a
corpe: sic amor dei a ter
pora alium amore.

Dura. Quia nullis
hostium temptamenta
a nostre salutis cura re
uocari potuit. sicut infer
nus nullis misericordijs
ci⁹ unq; misereat. Ita
scut. i. fuc. fuc. fuerunt
mutatur.

Quanto autorie ch
parationē aeris: sdm q̄
nos dīi pmēdat allegā

De lyra

vos filie hierusalem. i. p
fonte de ecclesia. † ℣ me
fusitatis et. Lapi sponsa
ebetimeris q̄ste pacis q
nō faciatis aliq̄d vñ sponsus offendat: et sponse regno interrūpat: vt sic pr
admiratōe ¹⁵speretur fuc dicat: o Que est ista que ascendit de deserto
.i. de asperitate peccationis tyrānoy. t Deliciis affluens. rpe ydolat
rie et aliog pncipū ethnicoy. Pax enī et tranquillitas post peccatōs magnas
delitie reputant. vñ dicit Boetius⁹ i mineo voluntine. Si qñ: qñ et
stimā bonū i vita: pñ rūdet: pax. et Boetius. Ut absq; vllo terroe vñ
filicito trāsigātur: optata celestis mortalib⁹ pace fruerent. q Pone sig
dilectā sud. q. d. hic trāquillitatē obtinui: eo q̄ i pō totaliter cōdit.

Sub arbore. Expositio sponse desiderio. hic pōt ad ei⁹ ipletionē allegat
ratio. Circa q̄s tendit q̄ pcto ecclie fit q̄ndoq; potissime per virtutē
passionis xpi. ideo dicit sponsa: Sub arbore malo. i. p virtutē sancte crucis e
tue passionis. y Suscitaui te. i. inocaui te in olone. vt ea in gloria di
cit ecclia. Per crucē et passionē tuā libera nos dīe. Et scienda q̄ in malo
nō est hic a electiua: vt addāt alīq; exponēdo hoc de arbore vetita Ade et
Eue. q̄ in hebreo pro illa vsitat⁹ dictionis⁹ arbor malo: ponit pmissa
que figit malo granati. ideo exposito illa. possit et ignorātia idiomatis
hebrei. Dicit ergo hic sancta crux malo granati q̄ ē arbor fructifera ad de
signandū fructū crucis q̄ ē humanitas. z Ibi corrupta ē mr̄ tua. i.
synagoga q̄ vī mr̄ dei rōne superdicta ca. iij. qr in passione xpi cōfusorie
legalia ritꝰ mortificata. a Ibi violata ē genitrix tua. repetitio ē dictū
ad maiorē affectionē. In hebreo hī: Ibi pturiuit te mr̄ tuaibi genuit te
genitrix tua. et hec littera veritati euangelice est valde consona. Dicit enī
Joh. xix. Stabat autem iuxta crucem mater ei⁹ et gladio doloris ei⁹ pertransiuit
filium transfixa. Sm q̄ predixerat sanctus Symeon Luc. ij. Et tuā ipīi⁹
animam pertransibit gladius. Est igitur sensus: Ibi. i. iuxta crucem. pa
turiuit te mater tua. i. vt parturiens doluit pro te. per talem modum lo
quendi dicit apostolus Gal. iiij. Filioli mei quos iterum parturio do
nec formetur christus in vobis. Ibi parturit te genitrix tua. repetitio ē
eiusdem ad maiorem expressionem. Et quia oratione ecclesie non solum
sunt grauditates per virtutem crucis: sed etiam per meritum beate virgi
nis. ideo sponsa confidens de illis suffragijs petit a sponso. b Pone
me vt signaculum super cor tuum. me perfecte diligendo: q̄s enim valde
diligitur super cor poni dicitur. c Vt signaculum super brachium tu
me brachio tue potentie protegendo. d Quia fortis est vt mors dile
ctio: dura sicut infernus emulatio. quasi dicerēt. licet dilectio tua sit tam
fortis in filijs ecclie perfecte q̄ propter te non timent penam mortis: vt
ps in martyrib⁹. tamen emulatio. i. persecutio tyrannorum et impiorū et
odio pectus

Lampades. e. i. corda fidelium q̄ⁿ⁹ silentio pmēt vt l vulc. elic ignis
qi in silicio feruēt dei et ppetui ardoris. sunt etiam flāmaq; enter⁹ lucent
operibus iustitie. he lampades nō extinguuntur in adventu sponsi.

Aquē mul. o. p. Quia omnes quē supra petram charitatis fundata
est: torrentibus fluminibus non potest cadere.

Flumina. tēptatiōnes. q̄ vel vitiose vel
inutiliter tēptant cor
dā fidelium.

Si dederit. Quia
vel addūt amor eterno
rum inmer. vilescit pulci
filo labēdi. recte subdit:
Si dederit hō. ā pollici
et alij sancti oib⁹ dimit
sio nihil vili sunt ibi p
dicitis. omō vera bona
possent hle. Vñ paulus:
O la dotrinēta arbitr or
vt sterceora. vt cognitū lu
crifaciam.

Sozor. no. O vos
ministri et cōmittenes
me. nouella est hec eccla
et tenera ad nouas dile
ctionem retinendam.

Soror. ñ. Ecclesia
antiq; erecta p sacramē
ta virtutū. in primis audi
tores⁹ nō pōt pbere vbe
ra pdicatiōis. adulta vō:
quando verbo dei copu
lata fuerit replera spū p
dicationis ministeriuz
in filioy acceptione fetā
tur: quos q̄hortando parturiteconuertendo parit.

Si murus. Si inultus fuerit aliquis qui ab insultib⁹ errātiū
potest alios defendere: armis nequitie fortiter resistēdo: vel nāc ignoto mu
nitus. vel philosophica doctrina libatus. diuinis scripturis cā informemus.

Si hostium. Si qs est nō adeo idur⁹ ad repellēdā heresē et sophismā
ta: sed tamē simplicitate fidei intrare volentibus in atria patrie celestis po

Nicolaus

odio. pedālis ypocrisis. Dura est sicut infernus infirmis: pter qs idiget
teachio. pacientie tue et pfidie pacis. a Lapades ei⁹. i. tue dilectiōis. i
meritis pfectoy. b Lapades ignis ang. flāmay. i. tā fortis ē q̄ nō pōt
obtuli pcussionibꝰ tyrānoy: nō sic adt est in firmitate qb⁹ fidelit redditꝰ
do singula singulis. c Si dederit hō omne substantiā dom⁹ suc. p vī
lectōe diuina. d Quasi nihil despiciet eam q̄ⁿ⁹ diceret. pro amore suo
ptemnere bona exteriora ēt pñt infirmi. et supplandā eis: nō sic aut. ppter
vitā martyriū sustinendo. Et ait hic modus loquēdi apud hebreos qui vī
decurtatione vbi oportet aliquid supplere ad habendū intellectum. sicut. ij.
Reg. v. ppterea et dauid permīsit ei qui percussit vbalos. et. supplēdus
est q̄ illud permīsit erat q̄ fieret magister militie: vt exprimit. j. Paral. r.
Qui percussit vbalos i primo erit principe i bar. Ne hac ait infirmitate
ad martyriū: et promptudine ad dimissionē tpalium dic. Greg. homel.
xxxiii. Post alie laboriosiores nō est hominī reliquere sua. sed valde laboriosū
est reliquere semetipsū. minusq; quippe est abnegare q̄ bis: valde enim
multū est abnegare q̄ est. Est igit sententia in hac parte q̄ sponsa petit
tpalē pacē. q̄ est nō indigēt perfecti. q̄ⁿ lucrī esset pro ipīo mori: ita
idigēt ipīfecti quoq; multo maior⁹ numerus in ecclesia dei. e Sonet
nostra. Hic pīr ponit adimpletio desiderij sponse in pacis largitōe. Et
dividit i tres partes. q̄ primo ponit pacis largitio. secūdo ecclie pacifi
cate amplificatio: Vinea fuit. tertio finalis conclusio. ibi: Que habitas.
Circa primū vī in persona sponsi sibi ppatientes Sonet nostra. i. ecclesia
que vī sonet christi cadē rōne qua ipse vī eius frater in precepto dur⁹ ca.
f Parauula. i. humilio et abiecta inter holos hui⁹ seculi. et hoc fuit vsq;
ad tpa cōstātini. g Et vbera nō by. i. liberate effūdit lac sacre doctri
ne p fidei catholice predicationē: qua tūc ecclesia nō audebat publice predi
re. sed tm in occulto docere q̄ cepit aliquātō plenī q̄ pō predicādo fidei ve
ro se offerebant morti. h Quid facimus. per hoc intelligitur pater et
spīrit⁹ sanct⁹ equaliter cū filio. Opera eius trinitatē filr indiuisa. i Sonet
nostre. i. vte qui alloquēda est. i. a principio⁹ aduocata est. sicut ps de cō
stantino qui beatū siluestrū papā cū clero suo aduocauit vt per eū pfice
retur corpus et alie sanitat. et simile fecerit et ceteris multi principes et po
tentes p orbē terrar. k Si murus est. accipit. B. si pōt quita. q. d. q; mu
rus est fortis pra pfectionē et hoc rōne pfectoy. quoy merīt subuentū
dum est ipfectis. ō timōr: l Edificem⁹ sup eū ppugnacula argen
tea. i. adifigam⁹ ei per subscriptionē fidei principia ad defensionē virmoy.
In hebreo hī: Edificem⁹ super eū palatiū argenteū. per q̄s hī designat
q̄s per ppugnacula q; per palatiū ē sm cōmunē modū loquēdi intelligit
regalis potentia. Et vī argenteū q̄ cōstantinus et alij pncipes in primo
fidei ecclie multū expenderunt argenti. m Si ostiū est. Lapi ecclesia
et hostium p eos ingredit ad ecclie regnū. n Cōpingam⁹ illud. i. fortifi

tione p̄dicator⁹ vtī pōt̄ficibꝰ et p̄ncipibus fidei. p Propugnac⁹ et turres
ecclesiastici p̄dicti virtute exhortationis. sacrarum scientiarum. q Ego murus. Jam loquuntur obseruatores de tota ecclesia et apostolo
rum fundamento incepto aquila ceruice. tenant vbera in ecclia vsq; ad
nouissima tempora.

† Insuperabilem fortitudinem diuine dilectionis. Sapiēs.

Propugnacula argētea. Si hostiū
† ℣ quarta adhuc sugat. † ℣ ecclesiasticos vel temporales. † ℣ virtute
est cōpigam⁹ illud ¹tabulis cedri
† ℣ glorioso et p̄claro ordinādo. † ℣ ecclesie
nis. ²Ego mur⁹: ³et vbera mea si
† ℣ q̄ quasi longiora excellerent
cut turris: ⁴ex quō facta sum ⁵coā
† ℣ gratie oblatam non negatam. † ℣ gaudentē
me pacis.
co ⁶q̄si pacē⁷reperiēs. ⁸Vinea fu
† ℣ venisse. † ℣ regni. † ℣ mē
it pacifico: ⁹ea ¹⁰q̄⁹ hs pplos. Tra
† ℣ quodq; est vnus holus.
didit ea custodibus: ¹¹uir ¹²affert
† ℣ refrenādo ingenia.

† pro ecclesiarum regni celestis. † ℣ equali virtutis
tutis q̄ⁿ vinea. et omnes mysteri⁹ et gratie exhibi custodi
bus: i. virtutes quibus ea ait.
p fructu ei⁹ mille argēteos. ¹³Tu
† ℣ bene vides me absq; obloquētis mortali rei pu
q̄ⁿ q̄ modum retributionis minus intelligo.
ncā mea coā ¹⁴me est. ¹⁵Ille tui

Ego murus. Auditus
me dicētis hec confir
vel gratia sui redēptor
me tam nō alter alterū
expectat. si quis pro se
vltari vult tenere.

Et quo. Hec ecla
tem a mi hic ponit. licet
et quo mihi tantum hec
pacis per verbos redēti
illustrio lucidius erit.

Quasi pat vr. Ec
tūcs quasi reperiēs. et in
ea pace qua ipīdūt. pa
ctūcs ipīo vinea libertas.
que olim alieno ⁊ pphe
tio erit possessa. Q pat
nō vnā est genus tabu
rū. potest. si hys et multos
pplos de toto mūdo cal
lectos. nō aliqs⁹ holus
meritis. si ista illa pax
qui liter bell ⁊ hominē
lacē venit cui⁹ vinea qz
vīle cura ei⁹ et vīle ē
hominibus vt eius gri
cipes fiant. vñc sequit:
Tradit eam cu.

Tradidit eam cu. Sequit vt ipīus pax
sici que olim ⁊ dura curā habeat de hac vinea. et quid sua retinacula
in eternū p̄seruet. ⁊ quid singul⁹ arij pmū doctoribus eius p̄ponat.

²Mille ptū pacis. q̄d hs. Per mille pacis. q. argētū. et mille anni
accipit. qs qdē alicubi pauca est in re. sed magnū dicitur.

³Mille tui pacifici. Et ⁴mille pacis. q. p mille significat. ⁵ et p̄ centū. idest:
qz vter⁹ numerus plenus. ⁶ idem valet dicere. q̄ si dicerat duo milia.

De lyra

sicimus. o Tabulis cedrinis. i. doctoribus sactis qui vocantur cedri
propter scie ⁊ vite eminētiā ⁊ fidei integritatē. sicut cedrus est arbor valde
alta ⁊ a vermib⁹ nō perforat. aliter pōt et exponi: Si murus est. s. ec
clesia vsq; nunc ecclesia fuit parua ⁊ depressa. Ezechielis cī. xvi. statum ho
norificū ⁊ magnū. ⁊ quia ecclesia per huiusmodi beneficia fuit grata. ideo
subdit in eius persona: p Ego murus. p pugnacula munitus per po
tentiam principū. et per dono spī principaliter. q Et vbera mea sicut
turris. sicut pdicti sūt. per vbera sponse intelligit lacē copia sacre doctrie
que abundauit a pentecoste cōstantinum. et nunc ecclesia habuit libertatē
publice predicandi ⁊ docendi: ⁊ q; hec doctrina non solū est ad informa
tionē mortalis sed ad cōtemplationē immortalis ⁊ beatitudinis. ideo subdit:

r Sicut turris. de qua dicit magister sententiarū. Fidem nr̄am pau
lus turris clypeo munire vel potius munita ostendere studuimus: sicut
.ā. allegatū est de doctoribus veteris testamēti ca. iij. s Et quo fa
ctus sum coā eo quasi pacē reperiēs. Et vt pone cōstantini qui tertia die fui
baptismi legē euangelicā. vt quicūq; intuitū faceret ipīum honorifi tuo
rum multū ammiraret facultatē. t Vinea. Hic pīr ponit ecclie pacē
habentis ampliatio. ⁊ primo q̄ntū ad multiplicationē. secūdo q̄ntū ad
vinea. i. ecclesia: vt. ā. dicti est. ca. vii. u Fuit pacifico. i. pe qui p tan
quinē fuit. ois pacificauit qui in orbe fuit ⁊ i turris Celi. x In ea. i.
vbe que habet populos. i. roma in qua habitabant aliqui de omnib⁹ ter
re populis: vel q; ecclesia populi romano imperio caput erat roma erat
fabricata: vnde dicit Leo papa in sermone apostolorū petri ⁊ pauli: Dilpo
sitent diuini operis magine. o gratiaz vt multa regna vno pfidei ce
tur imperio: ⁊ cito pernicie haberet populus pdicatio generalis quos
vnitas tendat regimen ciuitatis. y Tradidit eam custodibus. Beato
petro ⁊ eius successoribus. z Vir affert pro fructu eius mille argēteos
vir ille intelligitur cōstantinus qui fuit virtuosus contra hostes imperij
romani de quibus trifphauit: ⁊ contra hostes generis humani. i. demo
nes quos per fidem superauit. ⁊ ipīe. a Pro fructu vinee. i. p fructu
ecclesie multos ⁊ magnos fecit expensas que per mille argenteos hic des
gnantur. Vel pōt dici q̄ hic ponit singulare pro plurali. Mille pro mul
tis milib⁹ sicut Eccl. viii. Sterit multa grauissima. i. multitudo multarū.
b Vinea mea coā me. vt mutatur hic modus loquendi a tertia persa
ad primā de vbo datus vinee qui est ipse sponse quo dicit fuerat i tertia
persona. Tradidit ea custodib⁹. Et ne credat q̄ per hanc traditionē omi
serit ecclesie custodiā. idco dicit: Vinea mea coram me est. i. ad eius custo
diam pertinet ⁊ peculiariter assisto. pmū q̄s vt i pe. c. v. Alii dicerent
fideles ciuitatē. s. ppter qs et hac custodia multo maiorē curā de
bent ipīo q̄ pastor ecclesie. ō subdit ipīis: c Mille tui pacifici. s.
tui pacifici sunt genitiui casus singularis numeri. quod pōt per timesis

 habitā

Nemum me. Qui tyrannus. i. inuidus ola propria a testimonia vt ps lxxxviii. Vinea fuit domui israel. Et ola poma. i. fructus virtutis ecclesie q in sole iustitie maturescunt. Capitulum. C. VIII.

Quis mihi det te. Inuocat sponsa ad imperata a obtenta a illo desiderio deum manifestari.

Foris. Extra me
ant deus. vel in pace
pro ut est. Secundum
verbū carnis dicit.

Deosculer. i. facie
amicabiles videar, a ore ad
os loquar.

Qui me do. Tu es
qui me genuisti a nutristi
ad gratia magnifice
dentia.

Inueniam. i. inuenio
foris.

Et non confundar. Quia
ab hac i vnam. qui primo desiderii fi
mul sciendi q i primitiua ecclesia ecclesie a ei⁹ ministris iniuric multe in
ferebant a opprobria, vñ ad annum⁹ augus⁹ ecclesiā a beato marcello
plecta fit tumultū publici: a beatā marcellā deputauit ad custodiā ala
lū: qo ab ipsa pena ab eis a pillis q pace ecclie dandā liberauit vocibus
Quis mihi det te frater meū. rōne humanitat assūpte. d Suggestion
vbera matris mee. i. virginis marie. q nō solū vt mater ppis a fr tm ec
clesie. Ab aūt hic loc⁹ indigat se ipo ad ll' assūpt per trālationē chaldaici
apud hebreos autentici que sic hy: In illo tpe quo ter messias reuelabit se
ecclesie israel: colect ei filie israel in ere nobis ad fratre. sed indri moderni
expectat hoc futurū qō iā olim est ptransū. e Ut inuenā te foris. i. extra bo
nitatē. Per hāc ad dictionē solū nō exclusit pt a ipsa sanctimonia. qz trop
plene adstant vna allocutione quaz vna ē omnium. sed per li foris ecclia
dei idoloz seruit⁹. f Foris. i. manifeste absq; infidelitā timore: qō por
tā fuit ipsorū tpe cōtinui ipatores: qui ebortat ecclesias licite fabricari
a alia loca occultis timoris paganoz. g Et illi me nemo despicat. qz
antr ipo cōtantur multi ebrēp⁹ sedit ecclesie a ei⁹ ministria: vt dicit c.
sed ipe legr ab eo. pmulgata ybibuit hoc fieri. h Apprehēdā te. sibi
dem̄ic. i Et ducā. i. pdā incito facta te venire p cōdolectionē bonit
tatis mee. k In domū matris mee. i. in ecclas beate virginis obseruatis
q ēt celebrant alia sanctoz: qz restā edit ad honorē virginis obseruatis
ecclesia honorat. l Ibi me docebis. reuelando secreta mysteria ecclesie
militātia: sicut ps in beato illustro a in multis aliis sanctoz doctoribus a
patria. m Et dabo tibi poculū ex vino condito. Let deuotione fidelitā
que placat ipo sicut vinū inebriāt ipōs. n Et mustum malog granato
rum meoz. pro multū qz ē vinū nouū: intelligit nouitio neutter obseruā
qō fuit impleti tpe pentecostes⁹ ex plo multi valde deuote receperunt
baptismū. o Leua ei⁹ sponsi. p Sub capite meo vl. q. d. tic ostē
det mihi amicā sicut sponsa ad sponsū pdicat. Et q. d. sub⁹ amicitie ob
tinuatio est delectabilis: a iterrupto adquirat. id. subdit: q Adduxo

Quis est ista. Iudea in tāta sponsi agnitī charitatē quodammodo admirando a cōgratulando dicit. Quis est ista.

Sub arbore. Sub ei⁹ admirabili⁹ vmbra vbi q pax vbi vita vbi vnitas, a timuisset me inimicus ne ipe q quasi ipsa erepta a ei⁹ amore reuocaret.

Suscitauī. Ab⁹ fuit efficax magne peregrinatiōis vbi vita arbor lignū

plerabile me. Adhuc⁹ vos filie
hierl's ne tūsetis neq; euigi
tare faciatis dilectā: dōec ipa ve
lit: Quis ē ista q ascendit de
serto deliciis affluēs innixā
dilecto suo? Sub arbore
malo suscitaui te. Ibi corrupta
mr tua: ibi violata est genitrix
tua. Pone me vt signaculū sup
cor tuū: vt signaculum sup bra
chiū tuum: q fortis est vt mors
dilectio: dura sicut infern' emu

de lyra

vos filie hierusalem. i. p
fone de ecclesia. r Ne
suscitetis vl Laß sponsa
eousmodi gēte pacis q
admirabile ppetrauit hoc dicat: s Quis est ista que ascendit de deserto
.i. de asperitate plecutionis tyranoz. t Deliciis affluens. ipe pacis
a aliog bonoz spūaliū. V ne cui a māquillitate post plecutiōes magnas
delitie repudiant. vñ dicit Psalm⁹ i minori volumine. Si dixī: gl ei
ffimi bonū l vita: dñe exaudi me: pax. a Dolor. xiii. Ut abs. p. vilo tenore vel
filicio trāsgrediō: optata eius mortalibus pace fruerent. u Innixa lap
dilecti scil. q. d. hic trāquillitate obtinuit: eo q⁹ i pō totaliter obstit.

x Sub arbore. Expositio spōse desiderio. hic ptr ad ei⁹ splendoē allegat
rario. Circa qō sciendū q⁹ poco ecclie ista grandiloco potissime per virtutē
passionis xpi. ō dicit sponsa: Sub arbore malo. i. p virtutē sancte crucis
tue passionis. y Suscitauī te. i. vocauī te in olone, vt eā in olone de
cit ecclia. Per cruce a passionē tuā libera nos dñe. Et sciendū q⁹ li malo
nō est hic adiectiuū: vt credit aliq; exponēdo hoc de arbore vetite a dicit
Ennarr in hebreo pro ista vnaq⁹ dictionē: arbore malo: ponit panica:
que sūt malo granati. Ideo exponit ista. predixit ex ignorātia idiomatis
hebrei. Sciēt aūt hic sancta cruc malo granati q̄ ē arbor fructifera: ad or
siguandū fructū crucis q̄ ē saluber. z Ibi corrupta ē mr tua. i.
synagoga q̄ vt mr dei rōne supradicta ca. iii. qz in passione ei⁹ exhorrit
legalia tūc mortificata. a Ibi violata ē genitrix ma. reputiue. i. exhib
ad matrē exterm. Ibi peperit te mat tuā: ibi genuit te
genitrix tua. i. hec littera veritati euangelice est valde consona. Dicit enī
Joh. xix. Stabat autem iuxta crucem mater ei⁹ et. q. d. illo velocie gyro
filium transfixa. Fm q⁹ predixerat sanctus Symeon Luc. ij. Et tuā ipi⁹
animam pertransibit gladius. Et igitur similiter. Ibi. i. tacta crucem. pe
perisse te mater tua. i. vt parturiens dolorē pro te. per talem modum lo
quendi dicit apostolus Gal. iiii. Filioli mei quos iterum parturio do
nec formetur christus in vobis. Ibi parturiit te genitrix tua. reperio est
eiusdem ad matrem expositionem. Et quia oationes ecclie non solum
sunt exaudibiles per virtutem crucis: sed etiam per meritum beate virgi
nis. Ideo sponsa confidens de illius suffragijs petit a sponso. b Pone
me vt signaculum super cor tuum. me perfecte obligando: qō enim valde
diligitur super cor ponit dicitur. c Vt signaculum super brachium tuū
me brachio me potentie protegendo. d Quia fortis est vt mors dile
ctio: dura sicut tenebre emulatio. quasi dicret. licet dilectio tua sit tam
fortis in filijs ecclie perfectis q⁹ propter te non timent penam mortis: vt
ps in martyrib⁹ tamen emulatio. i. persecutio tyrannorum ex timidis et

odio pectoris

Lampades. e. i. corda fidelium i quib⁹ dilectio primit vt i vas. Hñ ignita qi sit dicitur q⁹ fuit dilectiōe. sunt etiam flāmarū species inter se differentes. Atque mul. n. p. Quia vomus que supra petram charitatis fundata diluuiorum fluminibus non potest cedere.

Flumina. reputanē. q vt vilipēdat vel inutiliter tēptent corda fidelium.

Si dederit. Quia vbi abūdat amor eterno rumenor. vilescit pecunia tabūd. recte subdit: Si dederit hō. apostoli a alij sancti oēs stimatia nihil vēl sunt tm̄ p distinc. odmō vera bona possessiōe. Vñ psalm: Dia derimēta arbitrer vt sterc̄ora. vt christū lucrifaciam.

Sperno. no. O vos ministri ei⁹ cōmittentes meū nouū est hec cedat: a ētera ad nouas vilecationem reuocandum.

Soror. n. Ecclesia antiq⁹ erecta p sucrone ta virtutū. imitemis audi tentē nō pōt sperē vbera sūcabile. adulta vī: quando verbo dei copulata sancto replera spū p dicationis ministeriū in filioz acceptione fertur: quos ebortando parturit vsq; ad

latio. Lāpādes eius: lāmpades ignis atq; flāmar. Aq̄ multe ñ
poterūt extinguere charitatē nec
flumina obruēt illā. Si dederit
homo oēs substantiā dom⁹ sue
quasi nihil despiciet eam q̄si viliter, poo amore no
stimere bona eterna ēt pēr infirm. a supplendū est: nō tc aut spūal
vitā martyrij sustinendo. Et ēt hic modus loquēdi apud hebreos qui ot
decurtatus: vbi oportet aliquid supplere ad intendū intellectum sicut. q.
Rex. v. Apposuerat dauid puellā ei qui pcutiebat ydolū. s. a supplēdum
est q illud permisit erat q⁹ fieret magister militie: vt exponit. i. Paralip.
Qui peccauī ydolū i primo crā pacepo i vsa. Sic hic ade infirmitate
ad martyriū: a postea studie ad omissionē tēporalis dē. Berg. homel.
xxiiii. Fortasse laborem nō est hominē reliquere sua. sed valde laboriosū
est reliquere semetipsum: minus quippe est abnegare q⁹ hic valde enim
multū est abnegare q⁹ est. a si sic sit sententia in hac parte q⁹ sponsa pet
tēporalē pacē q̄si nō indigēt perfecti q⁹ sacrū eliet pro tpe mori: tñ ea
indigēt ipsorum quos multa mala: ē numerus in ecclesia dei. c Soror
nostra. Hic ptr ponit adimpletio desiderij sponsi in pacto largitōe. Et
dicūt i tres partes. qz primo ponit pacta largitio. secūdo ecclie pacis
cate ampliatio: tertio: Vinea fuit. ultimo finalis conclusio: Que hactenus.
Circa primū q⁹ in persona sponsi hic pactentis: Soror nostra. i. ecclesia
que vt soror christi cadē rōne qua pp⁹ q⁹ eius frater in precepto dñe ca.
f Parvula. i. humilis a abiecta inter bonos hui⁹ seculi. a hoc fuit vsq;
ad tpa pdicati. g Et vbera nō ps. i. libertatē efficācie ad faciēt doctri
nē p fidei catholice pdicationē: qua tūc ecclesia nō audebat publice pdica
re. sed tm in occulto docere excepto aliquātō plicī q pro pdicatōe fidei ve
ro se offerebant morti. h Quid faciemus. per hoc intelligitur pater et
spūs⁹ sanct⁹ equaliter filio. Opera enī trinitatis sūt indiuisa. i Soro
ri nostre. i. die qñ aliquāda ecclia. k Si murus est edificemus super cū
propositi adhuc⁹ ecclia est. sicut ps de con
stantino qui beati siluestri pape ei⁹ clero suo adhuc⁹ vt per ei⁹ pfuge
rentur corpio a alr sanitat. a similr secerūt ei⁹ exēplo multi principes a po
tentes p orbē terrar. l Si murus ēt accipit p fi. i. pō quia. q. d. si mu
rus est tenio pena plecutionis a hoc rōne plectoz. quoz meritū subtrahēdū
est sperātia. id subdit: i Edificem⁹ sup ea ppugnacula argen
tea. i. adiūgam⁹ ei per suscriptionē fidei principio ad defensionē virtutū.
In hebreo hī: Edificem⁹ super ea palatiū argenteū. pr qō vīt designat
q⁹ per ppugnacula q⁹ per palatiū. Et fm cōmunē modū loquēdi intelligit
regalis potestas. Et vt argenteū q⁹ cōstantinus a alij pncipes in primo
rem ecclie multū exponderunt argenti. m Si ostij ēt. Qz ecclesia
hostium p qō ingredit ad ecclie regnū. n Cōpingam⁹ illud. i. fortis

temp⁹ Mare vocat vñ pdicātes a p eundos tēptatio. pponunt⁹ et lenar
cellatis priedi. vinea erat⁹ ecclesia. Ego murus. Iam sequitur clausura de vera ecclesia et apostolica
rum fundamentis super aquas ejectis. hanc aut vbera in ecclesia vig ad
nouissima tempora.

Ego murus. Audi
ens ecclesia fore cōpletā
vel pfectā fm̄ nūlipertē
sim ab alter alterius
expectat. q quātūp pro le
rūdat vocē sponsi.

Et quo. Per ola
bona a mr ipi⁹ patet. sed
qz ista multa nouam fac
facie pr vobis rudibus
Ilatissima lapidea ēt.

Quasi pax. c. 164.
olea pacē reperūt. qz in
ea pace qua expectat pa
cifica ipe vona ultima.
que etiam aliqz a. pphe
tis ēt pmissa. q pax
nō vnā ēt quoad subdi
ēt quoad ipios. Et q⁹ ē maxime
ppios se toto mūdo cul
lerosoēdi atq⁹ bonis
martyr. s Sata ēt pax
qui iter deū a hominē
facē venit cui⁹ vinea
pio cura atq⁹ q⁹ vtile ē
bonoribus vt cius pri
cipes fiant: edite subdit:
Tres custodientes.

Tradite eam ei
Sequit vox ipius pacī
fici que ostēdit q̄ntā cura habeat de hac vinea et quid sua ordinatissima
in eternū pseruet. a quid singularis pena doctoribus eius reluquat.

Mille pēa placēt qegbys. Per mille plenio. p angelis et mūdanis
actipit. qō qdē aliqñ pauci ēt in re. sed magnā numerosa.

Mille tui pacifici. E alr placēt q⁹ mille significat re p ēt. sicut
qz vtrop numerus plenus. a idem valet ducentiagi ii ducenti duo mille.

de lyra

sicmus. o Tabulis edrinis. i. doctoribus factis qui dicuntur edifi
pter fidē a vite emūctas a fidei integritatē. sicut cedrus ēt arbor valde
alta a a vermib⁹ nō perforat. a dicit pō ēt exponi. Vbi murus ēt .i. ec
quia vsq; nunc ecclesia fuit parua a depressa. Edificemus ēt. id. fiamus ho
nestificī a magnī. a quia ecclesia de huiusmodi honestijs fuit p ea. ideo
subdit in eius persona: p Ego murus. p ppugnacula munimur per po
tentiam pncipū ēt q⁹ bono ipi⁹ principabūtur. q Et vbera mea sicut
turris. sicut pdictū ēt. per vbera sponse intelligit lacte copia facte doctrie
que abundauit a puersione cōstantinop⁹ et nunc ecclesia habuit libertatē
publice pdicandi a docendi: a q⁹ hec doctrina non solū ēt ad informa
tionē moderni temp⁹ ad edificationē infidelit a hereticoz. ideo subdit:

r Sicut turris. de qua dicit magister sententiarū. Fidem nostrā munit
tior turris dyperis manere vel portus munitā edificare. subaudi: sicut
.s. allegatū ēt de doctoribus veteris testamēti. ca. viii. u Et quo tu
cta sum coā eo quasi pacē reperēs. Ex hoc ostenditur qui terra vic sūt
baptismi legē pmulgauit. vt quicūq; inuitā facere ipsum honoris suo
rum multā amittere facultatē. t Vinea. Vna. pō pacē quātūc pacē
haberūt ampliatio. a primo dicit ad multiplicationē. credendū ēt. vñ:
Vinea .i. ecclesia. vt .h. dicit ēt. ca. vii. u Fuit pacifico. ipso qui p san
guinē suū ola pacificauit qui in celo sunt a i terra. Col. i. Et pacifi
cans. vñc qui habet populos. i. roma in qua habitabant aliqui de omib⁹ ter
re populis: vel qz ola populi romano imperio cuius caput ēt roma. ordi
fabricauerūt. vnde dicit Leo papa in sermone apostolog petri a pauli: Crebo
fitiont diuini operis marine cōgruitat. vt multa regna vno pfidei arcē
tur imperio. a cito pernicio haberēt populos pdicanti generalis quos
vnius tenebat regimen ciuitatis. y Tradidit eam cultodibus. Liberio
pero a cius successoribus. z Vir affert pro fructu eius mille argenteos. Vñ
vir ille intelligitur cōstantinus qui fuit virtuosus contra hostes imperii
romani de quibus triūphauit: a contra hostes generis humani. i. demo
nes quos per fidem superauit. a ipe. a Pro fructu vinee. i. p fructu
ecclie multos a magnos sicut operibus que per milic argenteos pr̄ dei
gnantur. Vel pōt dici q⁹ hic ponit singulare pro plurali. i. mille pro mul
tis mlib⁹ sicut .E. vii. Vñi mulā grauissima. i. multitudo multorū. b Vinea mea coā me est mutatur hic modus loquēdi a tertia pona
ad primā de vbo bonus vinee qui est tpis spūs de quo dicūt sacre scī
pona. Tradidit eā cultodib⁹. Et nc audiāt q⁹ pro hac multitudē nimi
sūt ecclesie cultodib⁹. ideo dicit: Vinea mea coram me est. i. ad eius cultō
dias pticulares q⁹ pastores ablio. Quāq; qō vī i ps. cxxvi. nisi dñs edi
ficauerit ciuitatē. id. pper qō et hic custodia multo maiorē quāc de
beūt ipsi q⁹ pastores ecclie. id subdit: Mille tui pacifici vī.

p i beneficij

[illegible]

pacifice: et ducenti his qui custodiunt fructus eius. Que habitas in hortis: amici auscultant te: fac me audire vocem tuam. Fuge dilecte mi: et assimilare capree hinnuloque cervorum super montes aromatum.

Finit canticum canticorum Salomonis.

Incipit prologus in librum sapie.

Liber sapientie apud hebreos nusquam est. Unde et ipse stilus grecam magis eloquentiam redolet. Hunc iudei philonis esse affirmant. Qui proinde sapientie nominatur: quia in eo christi adventus: qui est sapientia patris: et passio eius evidenter exprimitur. Finit prologus.

Incipit liber sapientie qui non est in canone.

C. I

Diligite iusticiam: qui iudicatis terram. Sentite de domino in bonitate et in simplicitate cordis querite illum. quoniam invenitur ab his qui non tentant illum: apparet autem eis qui fidem habent in illum. Perverse enim cogitationes separant a deo: probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malivolam animam non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum: et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu: et corripietur a superveniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientie: et non liberabit maledictum a labiis suis. quoniam renum illius testis est deus et cordis illius scrutator est verus: et lingue eius auditor. Quoniam spiritus domini replevit orbem terrarum: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis. Propter hoc qui loquitur iniqua non potest latere: nec preteriet illum corripiens iudicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit. Sermonum autem illius auditio ad deum veniet: ad correptionem iniquitatum illius. Quoniam auris zeli audit omnia: et tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo vos a murmuratione que nihil prodest: et a detractione parcite lingue. Quoniam sermo obscurus in vacuum non ibit. Os autem quod mentitur occidit animam. Nolite zelare mortem in errore vite vestre

Fuge dilecte. Amicus ecclesia respondet: [illegible]

Fuge dilecte. Non optando loquitur: [illegible]

Nicolaus

[illegible]

Et assimilare capree [illegible] Super montes aromatum [illegible] Ad quam nos perducat qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super Cantica canticorum finit.

Expositio prologi in librum Sapientie incipit [illegible]

[illegible]

Explicit qualiscumque expositio istius prologi.

de lyra

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super libros Sapie incipit. C. I.

Diligite iusticiam. Post libros hystoriales non canonicos magis tamen reputatos: [illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Nolite zela. [illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

pacifice: et ducenti his qui custodiunt fructus eius. Que habitas in hortis: amici auscultant te: fac me audire vocem tuam. Fuge dilecte mi: et assimilare capree hinnuloque cervorum super montes aromatum.

Finit canticum canticorum Salomonis.

Incipit prologus in librum sapie.

Liber sapientie apud hebreos nusquam est. Unde et ipse stilus grecam magis eloquentiam redolet. Hunc iudei philonis esse affirmant. Qui proinde sapientie nominatur: quia in eo christi adventus: qui est sapientia patris: et passio eius evidenter exprimitur. Finit prologus.

Incipit liber sapientie qui non est in canone.

C. I

Diligite iusticiam: qui iudicatis terram. Sentite de

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super libros Sapientie incipit. C. I.

[illegible]

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super Cantica canticorum finit.

Expositio prologi in librum Sapientie incipit per fratrem Britonem ordinis minorum.

[illegible]

Explicit qualiscumque expositio istius prologi.

[illegible]

domino in bonitate et in simplicitate cordis querite illum. quoniam invenitur ab his qui non tentant illum: apparet autem eis qui fidem habent in illum. Perverse enim cogitationes separant a deo: probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malivolam animam non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum: et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu: et corripietur a superveniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientie: et non liberabit maledictum a labiis suis. quoniam renum illius testis est deus et cordis illius scrutator est verus: et lingue eius auditor. Quoniam spiritus domini replevit orbem terrarum: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis. Propter hoc qui loquitur iniqua non potest latere: nec preteriet illum corripiens iudicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit. Sermonum autem illius auditio ad deum veniet: ad correptionem iniquitatum illius. Quoniam auris zeli audit omnia: et tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo vos a murmuratione que nihil prodest: et a detractione parcite lingue. Quoniam sermo obscurus in vacuum non ibit. Os autem quod mentitur occidit animam. Nolite zelare mortem in errore vite ve

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

A mortuis ideo dr̃ nō dēo: q̃ mēdacij nō ides alijs ēōis explicat: vt
Augustin⁹ ca. xl. dom est ille adoptio. nō enim placet mors nostra deo.
Qui ait: Quare memimit deus⁹ ei⁹ ad q̃ nolo mortē peccatoris vt mo
riatur sed vita. De⁹ est autor eius nō primōis qui fecit ola bona
valde: discipulis quidē peccatoris mortē: q̃ fit dei vita eterna.

Rab. Hic significat q
dē⁹ ē mīe: bonus non
malus: ergo iust⁹ iudex.
nō ens necessitate pecca
mus: sed pcipiū voluntate
q̃ ex libero arbitrio ḡnāt
peccata: a deo non est
q̃d sit nāe ē pcipiū autē
sit nāe est de quo mota ē
ola q̃ mortē sunt ortum.
id ē ex eo q̃ factus est de
terra: dō regnū Heroas
Ideo dolet ē sacrā ēs po
tissima ex vitio.

Et sponsiones po.
In Ysaia: Percussim⁹
sedus cū morte: et infer
no fecim⁹ pactū. C II.

Dixerunt enī.
Rabanus. Ver
politer q tanqȝ
bona alia q̃ sūt pcipia
simile: deficiunt futura:
nec post hāc vitā requie
eternā sperāt: de quibus
vē: nō cuiq̃ honore est

Nicolaus
est enī erroneū. Nā ma
los punitio legī in ala se
parata. Ideo subditur:
a Neq; segrate pecti
one. c. Sēne. b In
opīe manuū veltrarū.
id est p mās⁹ vkas vos
structurūdo. c Quia
de⁹ nō fēc mortē. s. bois
qui creauit potentē nos
mori p donū originalis
iustice. q̃s si transfer: si
ne mente media ad q̃ras
alic ꝛ corpoīe transfer.
d Mortē aūt i pūitōe
viaꝝ. p mortale pctm.

e Creauit enī vt essent ola. t. ad hoc enī creauit res vt pmanēt i esse. in
corruptibiles p seipsas. vt angelos: alias hō. nec corpora celestia. ꝛ ē cle
mēta q̃rū ad totalitatē. Is i aligb⁹ coꝝ partib⁹ fit gnātio ꝛ corruptio. res
ño corruptibiles sēm creauit in esse sm eaꝝ spēs p primā gnātionē. f Et
sanabiles fecit nationes orbis terraꝝ. i. diuersas nationes hominū. q̃: is hu
mana nā occiderit p peccatū. nō non effet remediabile sicut pctm angelice
nāe. silr is hō p pctm incurrit necessitatē mortis. dī. nō tñ sīr: is dedit sibi
remedia medicinaꝝ ꝛ calamitates hūmanāt ilurgentiū vsq; ad humane
vite debitū periodū. g Nō enī. Hic ꝑ declarat dictū suū. ꝛ primo
q̃d ad remediū ꝛ modos corpales: et dī: Nō enī ē i illis. i. i hominib⁹.
h Medicamēta exterminij. i. remedia ꝛ calamitates corpales p exter
minationē ꝑpīe vite. sicut facibit illi q̃ se interimūt vt liberent a calami
tatib⁹ hui⁹ vite. vt ꝑueniāt ē. secūdo q̃d ad penas spūales: cū dicitur:

I Nec inferoꝝ regnū i terra. i. in pūi vita. Est aūt lex infernalis regni
q̃ nulli ibi a culpa ꝛ pena pōt regredi sed semp i pūi vita pūt hominē
a culpa per pnam sanari. ꝛ per sequēs euadere. pena inferni per gratiaꝝ
iustificatē. ꝛ ad imortalitatē glorie ꝑuenīt. ibi subdit: a Justicia enī,
que est per gram: l Perpetua est ꝛ imortalis. i. effectiue. q: fac bonos
dignos imortalitate glorie. m Iniusticia aūt. que est per peccatū mor
tale. n Mortē acquisīo. Nā p ipiaꝝ ingressē mors gehēne. o Impij
aūt manib⁹ i. operib⁹: p Et verbis accersierūt illā. i. iustos. q Et
estimātes illā amicā. i. sibi ꝑuenientē ꝑpter habitū virtutis inclinantes ad
malū. vel vt. i. ch̄o coꝝ. Qualis est vnusq̃sq; talis finis sibi videtur.
r Dellerūt. p diuersa vita. s Et sponsiones potuerūt ad illā. inhe
rentes ei intēg abiterūt sponsiones sibe. t Quoniā mortē. i. gehennē.
u Digni sūt. q̃ sīt ex parte illius sicut illi qui sunt ex pte iusticie: digni
sunt immortalitate glorie. C. II.

f Perrexerūt enī ipsi cogitates apud se nō recte. Hic ꝑ removet er
rorē currentiū sine fructu rōnis ad vitā carnalia. Et primo ponit
ponit. secūdo dolet: ibi. Hec cogitauerūt. tertio rōnē ad vitā carnalia. Et primo ponit
tur error in medium. secūdo ostenditur: ibi. Hec cogitauerūt. ꝑ. ꝑ. i. ꝙ. q̃: primo ponit
Dixerunt enī impij cogitantes apud se nō recte. Is enī in primo ꝑcipitur
non fit error. tamen in deductione ꝑclusionū ex illis ꝑcipit error. sīr mi
nor ꝑpositio non accipitur recte sīb malos. g Exiguū ꝛ cū tedio est

strie: nēqs aegratis pditiones in
ꝑpibus manuū vkaꝝ. Qm̃ dē⁹
nō fecit mortē: nēc letat⁹ i pditio
ne viuoꝝ. Creauit enīs deus vt
† non vt perirent † ad existendum. †† vel ro
bis fēc. † causa † vel generationes
essent ola: ꝛ sanabiles fecit ꝛ na
tiones orbis terraꝝ. Nō ēst i illis
† per amputationem. Quorum quod non sanctificā
dei clarificatur. † nihil bonum: nouellis diabo
lus nil bonū acquirere ualet.
medicāmētū exterminij. nec ⁊ ille
† Lucifera mortē liberat
rōꝝ regnū in terra. Justicia ꝑpe
tua ē ꝛ imortalis. iniustitia aūt ē
† Amara pnāne eterna.
mōrtis acquisitio. Impij aūt ma
† facta. † effecta
nib⁹ ꝛ verbis accersierūt illā ꝛ ex
† quia putabāt se impune peccare. †† in mortem
timātes illā amicā: ꝛ defluxerūt:
eternam. † ne ꝑpetuarent.
ꝛ sponsiones posuerūt ad illaꝝ:
qm̃ mōrte digni sūt: qui sūt ex
parte illius. C. II.

Dixerunt enī impij cogi
† Si aperte non audiente
tantes apud se nō recte.
† stulta
Exiguum ꝛ cū tedio est tps vite
† quia post mortem
nostre: nō est refrigerium in fine
† post mortem
hois: ꝛ nōn ē qui agnitus sit re

uersus ab iferis. Quiā ex nihilo
nati sum⁹: ꝛ pōst hec erim⁹ tāqȝ
non fuerimus. Quōniā fumus
† fragilis nāt⁹ ruinos.
ꝛ flatus ēt naribus nostris: ꝛ ser
mō i tantille ad cōmouendū cor
nr̃uꝝ. Q: extincta ⁊ cinis erit cor⁹
nr̃ꝝ: ⁊ spūs diffundet tanqȝ
mollis aer. Et trānsiet vita nr̃a
tanqȝ vestigiū nubis: ꝛ sicut ne
bula dissolueť: q̃ fugata est a ra
dijs solis: ꝛ a calore illi⁹ aggra
uata. Et nōmē nr̃m obliuionē
accipiet ꝑ tps: ꝛ nēmo hābebit
mēoriā opuꝝ nr̃oꝝ. Umbre eni
transitus est tēpus nr̃e: ꝛ nō ē
reuersio finis nr̃i: qm̃ cōsignāta
ē: ꝛ nemo reuertitur. Uēite ergō
ꝛ fruamur bōis que sunt: ꝛ vtā
mur creatura tāqȝ in iuuētute ce
leriter. Vino ꝑciosō ꝛ vnguētis
nos ipleamus: ꝛ nō ꝑterat nos
flos tēpis. Coronemus nos ro
sis añqȝ marcescāt: nullum pra
tū sit qō nō ptrāseat luxuria no
stra. Nemō nostrū ceteris sit lī
xurie nr̃e. Ubiqȝ reliquamus si
gna letitie: qm̃ hec ē ꝑs nr̃a: ꝛ h
† hec quoqȝ ydolatre vox. † Spiritu
ē sors. Oppriam⁹ ⁊ paupē iustū ꝛ

Quoniā fumus.
Hic nihil erit⁹ ꝑ fu
mū ꝛ flat⁹ ēt naribus
nr̃is. i. in corpe nr̃o. i.
corp⁹ nr̃m fumo ꝛ fla
tui ꝑparat. q̃ simul cōsu
mūtur ꝛ defluunt: ꝛ sermo
tantille. i. alia ꝑpassibilis
le q̃ statī ut nihil: sermo
dei. i. alia ad ꝑmouendū
cor nr̃m. i. vigorem cor
pus. Et q̃ ita fit exponit
dū ꝑdat subdit: Quia
extinctus cinis. ꝛ post: ꝑ
ritus diffundet ē.

Oppriamus.
Rab. Duāt̃ genere ꝺ
ad eos q̃ dei memoriā
nullī sensū vl cruī pdu
ūt iuste ꝛ auare ꝺs op
primūt. Spūlr vō hēti
cos tangūt. q̃ pauperē
ecclie ꝑsm̃ modū obꝺ
ꝑsequunt. ꝛ vidual. de q̃
dictū ē: Vidual⁹ ei⁹ bīdi
cōs bīdicā ē. Uel mos

De Ipra
tēpus vite nostre. q: solū
pondus ē ⁊ vitā ꝑsen
tem que cito trānsit. ideo
subditur: ꝺ Non est
refrigerīū in fine hois. q:
negabant pōst vitaꝝ illā
ꝑmitā boni opis. a Et
nō est qui agnitus sit re
uersus ab inferis. id est a
mortuis. ꝺs hoc ꝑs ꝑtinet
.lb. Regum. xvij. de filio
mulieris sarepte: que q̃
suscitauit helias. ꝛ de fi
lio mulieris sunamitis
quem suscitauit heliseus
.iiij. Regum. iiij. ca. ꝛ de

pluribus alijs in nouo testamēto. b Quia ex nihilo nati sumus. illā
materia corporis humani ex nihilo fuit producta in prima rerum creatio
ne. ꝛ anima infundit per creationē. c Et post hoc erim⁹ tāqȝ nō fue
rimus. hoc nō sequit. nā anima hominis est imortalis. supposito tamen
influxu generali ipi⁹ dei sine quo nulla res pōt esse. d Quoniam fu
mus assūptus est in naribus nostris. vitimus enim per inspirationē ꝛ re
spirationē aeris. e Et sermo scintille. id est res que pōt dici scintilla. i.
calor naturalis qui ꝑpter sui paruitatē scintilla pōt dici. f Ad cōmo
uendū cor nostrū. q̃dā cui calor nālis est in corpore: cor influit motum
in partib⁹ alijs: a: primo viuit: ꝛ vltimo mortē. g Quia extinctus ci
nis erit corp⁹ nostrū. deficiēte naturali calore. statīq; cinis infrigidat: ꝛ tādē
in cineres reſoluit. h Et spiritus. i. anima. i Diffundet. i. euane
scet sicut anima bruti. k Et trancit vita nostra tanq̃ vestigiū nu
bis: quę totaliter dissoluitur per radium solis. l Et nomen nostrum
obliuionē accipiet per tēpus. i. per lapsū tēporis. Nā is post mortē bois
remanebat nomē eī⁹ aliquāndiu. tamē per longitudinē tēporis euanescit
m Et nemo. ꝑfectio vite. n Habebit memoriam operuꝝ nostro
rum. deus tamen habebit memoriam ad puniendū mala. ꝛ ad premian
dum bona. o Et non est reuersio finis nostri. quia post mortem nul
lus reuertitur ad vitaꝝ de curia naturali. per miraculum tamen aliq; fuit
reuersi. vt predictum est. ꝛ omnes reuertentur in iudicio finali.

p Quoniā consignata est. per lapidem positum super corpus defuncti
sepultum. q Uenite ergo. Hic consequenter ponitur effectus dicti
erroris. Nam si de homine nihil remanet post mortem. nec expectatur ali
quod premium pro bonis. vel pena pro malis. nō restat nisi q̃ homines
sine freno currant ad ꝛcupiscibilia mundi ꝛ delectabilia carnis. ꝛ hoc est
quod dicit. primo de delectabilib⁹ carnis: Uenite ergo ꝛ fruamur bonis
constituendo ibi finem nostrum. r Et vtamur creatura tanq̃ in iu
uentute. id est ita cito sicut ꝑcimus. Cetera pacem vkaꝝ tibi: s Ne
mo vestrum expers sit. i. excludat: t Luxurie nostre. ita q̃ sit omnibus
cōmunis. u Quoniam hec est pars nostra. i. nihil plus possimus
portare de bonis huius vite. x Oppriamus. Hic consequenter
complicitat de concupiscibilibus mundi per oppositionem iustorum: cū
dicitur: Oppriamus pauperem iustum &c quia tales non possunt se
sua contra oppressores defendere.

Hec cogitauerunt

A pythas ꝛ apostolos reprehēdit. non viatur legis verba. si errorē sit
vana sapuerunt. nec spūs capiti parent. sed blasphemant ꝛ arguunt.

Decipiamur. Rabanus. Bella ī euāgelio dicunt. vbi pōtifex ꝛ pha
risei ꝑhibūt iudeōs q̃dā ybēlā mortis tradere. ꝛ in crucē poſito illudūt di
cētes: Si rex israel est descēdat nūc de cruce &c. Mortē tur. erue. ī. q̃
vsq; ad passionē xp̃i pe
na eorum fuit. nunc: tro
phei ēt victorie: ꝛ eccle
gloria.

Nicolaus
a Hec reuerearmur ea
nos. Ubolco antiqȝ. sed
ciciam⁹ eos de sua ho
nestate. b Sit aūt sensus
talo ut a lex iustitie. q:
q̃ possim⁹ nobis ticali
reprobem⁹. c Os enī
timū ē inutile lucrē.
sm iudicū nostrum.
d Et irascuntur ergo
iuste. i. decipiam⁹ ꝑ iusti
tiā. e Est inutilis est no
bis q̃ non valt cōtrare
opibus nr̃is. f Et
ꝑpropat nobis pctā legis.
semp enī apud eos fuit
lex nūlis: cui⁹ trāsgressio
nes ip̃e operabit iusti per
cationibus. Et loquit hic
scriptura de tota multi
tudine iudeoꝝ. sic de vno
bois. ca nō loquēdi quo
dī Exo. iiij. Filij⁹ meus
primogenitus israel.
g Promittit se sciam
dei hīc. illud pōt referri
ad populū iudaicū qui
habuit legē viuitē⁹ da
tam: Exo. xx. h Filiū
dei se nominat. q: sic no
minat ab eo vt dictū est.
i Facti⁹ est nobis i tra
ductiones cogitationum
nostraꝝ. eas arguēdo: si
cut fecerūt multi spiritu
ꝑphetico. k Dra
uis est ꝛ nobis ad vidē
dum. ꝛ subdit causā:
l Qm̃ dissimilis ē alijs
vita illi⁹. facit cuiq; iu
dici ab alijs gentib⁹ diffē
ert in habitu ꝛ victu: nec cō̄sabilitas conuenit gentilib⁹ comēdēdo ꝛ
bibēdo cū eis. ꝛ ideo grauis erat eis ad videndū. ꝑpter q̃s antiochus epi
phanes coegerat iudeos vt trāsirēt ꝛ ad ritū gentiliū. vt hab. i. ꝛ ij. M. vi
cha⁹. ꝛ idē voluit facere aman: q̃ ꝛ filia ꝓdōis in ꝑpā salomon: dicit ibi:
m Tanq̃ nugaces. i. nulli⁹ ꝙdā. Inullis ꝑpatiēs ab ido
nā gētiles erāt idolatre vbi ē maxima falsitas. n Estimati sum⁹ ab illo.
o Et abstinet se a vijs
nostris tanq̃ ab immūdicijs. nā modi viuēdi gentiū erāt i comestione ydo
latico⁹ ꝛ ciboꝝ lege ꝓhibitoꝝ. p Et ꝓfert nouissima iustoꝝ. i. bona ꝛ
iustis expectata ꝓfert⁹ alijs⁹ bonis vite ꝑsētis. q Uideam⁹ ergo &c. i. ꝑ
afflictiones explamur veritatē verboꝝ ei⁹. r Si enī ver⁹ ē filij⁹ dei. per
q̃s iustificant̄. s Suscipiet illū. liberādo de oppressionib⁹ iniquo.
ꝛ sic factū ē frequēter tpe veteris testamēti. sicut ꝑs in psalmis amantibꝰ
mandatoꝛ. ꝛ tpe machabeoꝝ de ꝑsecutiōe antiochi. t Cognoscia ꝛ
tormēto interrogem⁹ eū. sicut ꝑs de septē fratrib⁹ qui cū matre cōmemorāt
ꝛ tormēta magnū fuerūt interrogati si vellēt obedire regi. ii. Machab. vij.
Aliī ēt exponit ꝑ illa de ꝑsōa cui⁹ passionē ꝑdīcit salomon b descripsit
ecclā vii: Circūcintam⁹ ergo iustū &c. Quidam enim iudei pluries ꝑm
cepe ī sermone: vt ꝑs ex decursu colligēti. Et ꝓperat nobis petā legis.
ꝓperauit enī ex Mar. vii. q: irrita faciebat mādata dei ꝑpter tradi
tiones suas. Promittit se sciam dei habere: Job. vii. Est verus q̃ mul
me q̃ vos nescitis audet ego scio eū. Et facti⁹ ē nobis i traductionē cogita
tionū nostraꝝ. ꝙuo enī eos redarguēdo cogitatiōes coꝝ ꝓpalauit: Mar.
.ij. Et cū vidisset dñs cogitatiōes coꝝ &c. Gravis ē nobis ꝛ ad vidē
dum. ꝑpter odiū q̃s ꝓpterat ꝑ eū. Cetera patet vsq; ibi: Si enī est verus
filij⁹ dei &c. hoc vī esse pro ista expositiōe. nā vera ꝛ filiatio competit soli
ꝙuo qui ē solus dei filij⁹ nātis. alij vō sunt eī⁹ filij adoptiui. Cōtumelia ꝛ
tormēto interrogem⁹ eū. ꝙuo cuiꝝ pdēnt i cruce dicebant Mar. xv.
Si filius dei ēt descende de cruce &c. Mortē turpissima ꝛ dānosissima eum.
nam inter latrones suspendēt eū: Mar. xv. Ecce enī respectus ꝛ fer
monis⁹ illi⁹. credebant enim iudei q̃ ꝙuo mortuo sermones ipsius ꝓce
dentes reputarent falsi. Sed cōtrarij ꝓingit. Nā ipso resurgente ꝛ ad celos
ascendente fuit nomē eius ꝙlitatis ꝛ doctrina eius per orbē vniuersum.

Quoniā dē⁹ creauit.
Nō est autem malus dē⁹. ad imortalitatē aūt eum
creauit hominē qui ex diabolice ꝛ heresiarū suggestionē mortis lenocinia subie
cerunt ēt. C III.

i Ulsiorū aūt a. in ma. Ipsorum cuiuslibet temporanea
ꝑpassio est quā contra dñm gentiles fecerunt. manet autem condi
nanter fidelis: quia tam
diros interire ꝑtis quam
eius interire ꝑtis quem
ꝑ eius confessionē tra
dēant.

De Ipra
Hec cogitauerunt.
Premisso errore circa i
mortalitatē dicēs. Hec
error irrepsit ēt vos:
Hec cogitauerūt. i. q̃ ex
cta sunt. i. Et errauē
runt. ꝛ subdit cā errorū
ēt vō: Excecauit enim il
los malicia eorū. q̃s si re
ferat ad ludeos ꝑtis ꝑm
ꝑpositionē textus. ꝓbā
dum q̃ ꝑtis ludeoꝝ
habuerūt notitiā de vi
tate ꝑsentis mōdi. ꝛ de vi
tate ꝑpīe vite. Sed ꝑtis
Mar. xvi. Uidētes aūt
agricole filiū. Hic
horū. q̃ ēt capit ꝑlocu
tio cōtra vitā eoꝝ. cōcer
pētis cōtra eā sūdāy et
odiū. et q̃s⁹ obstinata
fuit eoꝝ nequitia q̃ ha
bebāt de ꝛpectu ꝑmissi
ꝛponēs: ꝓpterea &c.
gnāt. ī. ꝛ
ꝛcepit. Sīt aūt
verū q̃ malitia eoꝝ
ꝛcepit. ꝛ liberabit illuꝝ de
manib⁹ cōtrarioꝝ. Cōtumelia ꝛ
tormēto interrogem⁹ eū: vt sci
mus reuerētiā eius: ꝛ ꝓbem⁹ pa
tientiā illius. Mortē turpissima
† quasi ridiculosissimā pōt mor
nem reiectione vidisse carnem suam. de ipo autem dō
ce sermonibus illius. Hec cogita
uerūt ꝛ errauerūt: excecauit enīs
illos malicia eoꝝ. Et nēscierūt sa
† consilia dei. i. secretum in malitiam eorum non
intrare. ꝛ ꝓmia eternā.
crameta dei: nēqs † mercedē spa
† Amen inclinatio mentis ad
uerūt iustitie: nēc iudicauerūt bo
meritū eternū. bonos esse ꝛ sanctos.
norē alarum sanctaꝝ. Si enī deūs
creauit hoīem inexterminabilez
† secundum hominē ad imaginē ꝛ similitudinē
ꝛ ad imaginē similitudinis sue fe
suam. † qui insidie homi
cit illū. Inuidia aūt diaboli mors
ni beatitudinem quam perdidit.
introiuit in orbem terrarum: imi
† hij pertinent
tantur autem illum qui sunt ex
parte illius. C. III.

† martyres.
Ustorum autem anime
i † protectione
in manu dei sunt ꝛ nōn
† eorum
tanget illos tormentum mortis.

hominē inexterminabilē. i. imortalē ex parte anime. ꝛ ꝑa corruptionem
corporis eo q̃ est ꝑfectū ex partibus dimētis vnde nouā originalis iusti
cie quo ꝑcrat alia corp⁹ sui a corruptōe ꝑseruare. c Et ad imaginē
similitudinis sue fēc illū. q: fecit illū capacē dei ꝑ cognitionē ꝛ amorē. d In
vidia aūt diaboli mors introiuit in orbē terraꝝ. q: ꝑtinentes ipi⁹ sunt
ꝑtes mīdanū dei ꝛ trāgredientes ꝑdūrāt originālē iustitiā. ꝛ sic incurre
runt necessitatē mortis: dicit. ix. e Imitant aūt illū. i. ꝙdelium.
f Qui sūt ex ꝑte illi⁹. id est omnes impij. de quibus dicitur Job. xxij.
Uos q: patre ydabolo estis &c. C. III.

g Ultorū aūt anime in manu dei sunt. Hic ꝑ removet terrenā ꝛ
i reliquit est circa montē tustoꝝ quā multi ignominiosā reputabāt
quādo erāt i afflictionib⁹ ꝛ tormēto. nā ola talia credebāt ex pe
nas alicui⁹ peccati ꝑcedēt. vel. ꝛ. dicti ēt. Ꝑdīno ergo ponit horū ꝛ
rorū remotio. secūdo cuiusdā dicti declaratio. capitulo sequēti. Circa pri
mū primo ostenditur mors iustorum ꝙtus sit penalitate gloriosa. secūdo
do mors iniquorum ignominiosa. ibi: Impij autem. Circa primum di
citur: Justorum autem anime in manu dei sunt. sunt enim imortales: vt
dictum est. ꝛ ideo separate a corporibus per mortem sunt in manu dulce
misericordie per securitatem glorie consequende. nam a tempore passionis
xp̃i per quam aperta est ianua glorie si non habeant aliquid purgandum.
statim ciuolant ad gloriam. si autem habeant aliquid purgandum detine
tur in manu diuine iustitie in pena purgatorij ad tempus. sunt tamen se
cure de sua beatitudine consequenda. tempore ꝛo quod sunt ante passio
nem xp̃i sine aliqua purgatione recipiebantur ad gloriam. erant tamen se
cure de ipsa consequenda. remoto impedimento nature per futurum re
demptorem. h Et non tanget illos tormentum mortis. Si autem
loquamur de tormento quod est per separationem anime a corpore: hoc
est cōmune bonis ꝛ malis. Sed tormentum mortis. hic videtur illud ad
quod per mortem deuenitur. ꝛ hoc est tormentum gehenne. quod non ti
gēt iustos. Ly tormentum purgatorij eos tangit quando non purgantur to
taliter in vita ꝑsenti. verūtamen non tangit eos sicut iniustos. vt ꝑ
catorios. nō tamen peccatis remanētib⁹. si peccatis ꝓpter quę

Sapientie c IIII

doctrina r capillatur noctua mercib⁹ finem dolo a tramite veritat⁹ fallit
nat. n. r grauat q adultho ipedit: vel inualido nocet. Illi: Cur rebatis be
neficia vor⁹ fallunt. Et in prouerbio. Donis muliꝰ cruciat oculos.
Munibus. n. grece significant⁹ falcinator vel. Pro cessatio docemur quod
sine bac aliena bñficia nr⁹ cruciat: Mel q dlcit est alio falcinante lcdit.

Rab. In priori sensu
ri vel cetere hereticoꝝ
plebi i signis exprimit
murrei glorias qui i pe
ni tormeto laudabile e
pdicabit vitam: sd mors
ipla fuit eis eterne animola
que eis eternā vitā pepa
rant. n. eos a malecii lo
cis ne separāt ve ardeā
dicat eos in ardoratio
factei fue a eternabilem
hominē.

Sunt vor⁹ translatio
nis: qr erit incredibilis
ris: qr eis cognoscitur
rum nō licet dcā glor
ficaverit aut gratias eg
rant sed cumulavit pa
tiā cogitationibus fidei.

C. V.

t Tunc stabunt. Ex
actari tumus.
Rab. Exactari sunt phi
losophi in via iniquitat⁹
qr scientiā mundi ma
chinā viuūs homoꝝ lud

Nicolaus

a Et nō intelligētes,
q sit necessar⁹ in rebꝰ
gio: vt pdiderit eā: qr nō
credit alia vita post illā
b Hic ponitur in pe
confusiō: cū in intro ieſ
bus mentis. c Talia
c. Ecce gratia dei r miſ
ricordia est: sanctos eiꝰ
in perpetua vita. d Et
respectus vitiis dulcedi
tis. e Super dictos
illius in futura.
f Cōsiliat. In tabꝰ ſt.
Illi recordatio fac iusti
cie offendit iniquos con
sequētes. g Videbit
eni sine sapientia. mente
possent. h Et non i
telligent quid cogitaue
rit de illo deus. qr non
credant beatitudinem fu
turam quā deus dispo
suit ei dare. i Et qua
re miscuerit illū. vbi tre
uillo vitā eius. cuius ra
tiones sunt superius ta
cte. k Videbunt cui
q cōmunit. reputauerit. n.
sanctos r infames appo
nentes i monti p iustitia. l Illos ait deus stribebit. i. destruet les esse
det in monte. m Et erāt pessimi hoc. i. pessimi delictis r honoꝝ huius vi
te. n Decidētes sine honore. i manu demonū. o Et in cōsumelia
inter mortuos i perpetuū: Et nec. i. vi. Mortuus ait est viuos r iquitus i
in inferno: r sic pdiuāt honore iudicii quoꝝ alc ad regnū deferunt per
obliquū angelū. vt videt dicit: Facti est ait vt moueret medicus r por
tarent ad angelos in sinū eius &c. p Cum rubumpet illos. alios a corpo
ribus separādo. q Iuſtinos. superbia. r Hinc vocat. qr nō poterunt
se defendere vel excusare. s Et cōsumebit illos a fundamento. id est
damnatio. t Venient in cogitatione peccatoꝝ suoꝝ timidi: r tradūcent
de immodico copiosoꝝ. i. de abundantia. u Et tradūcent illos et ad
uerso. i. iudicabunt iquos ad miserū sempiternū. C. V.

f Hinc stabunt iusti in magna cōstantia. Declarata feminitia iudeo
r rū: r debilitas iniquoꝝ quātū ad iusti primi vite. hic ponit hoc ſa
cit quātū ad iusti future. Et pro facit hoc continuatiꝝ. fiendo
separatim. est: Ergo eramus. Circa primū dicitur: Tūc. i. propter iudicii
r cōtinuā mutationē r iniquoꝝ de qua factus est fermo in ca. Imedia
te precēdē: qr quātū ex mutatione iniquitatis in iudicio patefiebatur.
f Stabūt iusti in magna cōstantia. qr plene ex ipo iudicabunt.

limiten creature potius seruierūt q creatori. Ps in requisitiōe sua veteres
rum nō sanat: sed pñtionē increpat. Proverbi quoq; vinū mixtum
pessimo amouit: sicut⁹ ex opposito nō auferre vīa dolosi
tus r vita agnoscit. Ps limatipes in pñtione irridentes. nec ita finitus
pcessit vite aliqd vitiositas cōtulit. quid⁹ pessimi. nō pmouet nō pmouet: sd pe
na sacrilii. Tūc dicunt
dolētes: Quid nobis p
fuit superbia.

Tanq; umbra. Per
umbrā obscurioꝝ nubiꝝ
vel meroē carnis: qr vita
mana vita obscura ch.
accipimus per rubiā q
cucurrit pallentes ait vi
corpis quę peccabant et
culum vite corruptibilis

Rab. Per aut quot
lenia vel breuis. q nu
uem do transit. bonꝝ
mentis: quę per amara
seculi vndas demersum
flat⁹ sup agitatur per lu
gitiā dolos r illusa ho
quccd. Dic. n. olim mā
do versant: id anat in
fructibus cum penitentia
positi. sortibus fato vita
quunt. Unde germina
nulla voce confessiōis
relcuduntur. Unde dq
tur: Talia dispersa in in
ferno &c.

Dc lyra

s Aduersus eos q se
angustiauerunt. inferu
do eis nocumenti i ꝙ
stis. r Et qui affue
lerunt labores eorum da
mocdio in eos potestia.
b Dicētes intra se pe
nitentiā agētes. In tri
stitia r anxietate vīa mentis
pessimi ait: dicūt. q in
fructibus penitentie. ut
c Dicētes intra se
nitentiā agētes. In tri
stitia r anxietate vīa mentis
pessimi ait: dicūt. q in
fructibus penitentie. ut
d Ita malignitate adt
nostra cōsumpti sumus.
ost ait malignitas quasi
mala ignoratio q cōtinet i
andoꝝ cōcupiſ in qua eō
fumdē ing. Illā luxurio
si cōsumunt ignc carnā
lis cōcupie cupidi ignc
auaricie: fupiti ignc am
bitiosoꝝ mēdacie gle.
e Talia vīgerūt r. nō
in eo remanet remedio
cōtinatie q est pena valde magna. f Quā spes impii. q figitur in bōis
ep alibus. g Tāq; fumꝰ est. si est flos vitioli q statī a vento tollitur.
Et ad idem ponit exemplum de spuma aquę: r fumo r bolpite vnde dī q
statim vilipantur r damnat cōtinuāt. r sic apparet debilitatis iusticii.
h Iusti aūt. hic cōsequenter ponitur segregatim statibus iustorum. et
victus: Iusti autem in perpetuum vīuent vita gloriē. i Et apud domi
num est merces eorum. a quo sperant premium meū a mūdo. k Et co
gitatio eorū apud altissimū. ad cuius honorē existunt facta sua. l Ideo
accipient regnū decoris. i. celestis glorie vbi nihil est turpe. m Et dia
dema speciei de manu dñi. repentino est ciuilis sentētia ad maiorē expressi
onē. n Cum dextera sua teget eos. repremendo eos in beatitudine que
per dextrā intelligitur. vt habet Matt. xxv. o Et scudo sancte suo
defendet illos. in hoc designat securitas beatitudinis q a nullo penitus auter
ri. p Et accipiet. Hic recurritur ad descriptionē miseriā iniquoꝝ segre
gatim cum dicitur: Et accipiet armaturam zelus illius. nam ex zelo iusti
cie procedit ad punitionem malorum. q Et armabit creaturam ad vi
tionem inimicorum nam omnis creatura infert vīgentes necessitatem.
r Induet pro loricā iusticiam. aqua non poterit defleri cum ipse sit re
gula iustice. s Et accipiet pro galea iudicii certū. nam iudicando nō
poterit decipere. t Sumet scutū inexpugnabile equitatē. qui ita erit cu
stos q nullus eum poterit impugnare. u Acuet ad iram iram. id est
vindictam suam cui nullus poterit resistere. x Et pugnabit cum il
lo orbis terrarum contra insipientes. nam omnibus creaturis victur ad ul

Tollia. Adhuc ignoti spes inducit⁹ statū spē iniquoꝝ demōstrat
qui pcipitata manifestā ruinā putant. vel cuadere si timpestas.

Lanugo. Que et flocc herbaꝝ marcido cito carnis fragilitatē exprī
mit. q a vēto ignudia vel molestia carpta cito rollat. qr olo caro simū.

Et tanq; spuma. Spuma hoc q aqe calita lag aquā cruat. hic ē ap
petitus humani fauoris
r iactantie vanitatesque
procella tēptatiōis: vel
tribulatiōe indoctꝝ pfidi
ui vel ostēdit. i. ē vana
fuit ꝓbatur.

Iusti aūt in p. Post
peccatoꝝ pnam r seruā
in inferno penitentiā. iu
stos cādit ghaz. q in ce
lo receptā vita beata i cō
templatōe dei fruēt i quo
toti sui spē posuerūt.

Accipiet. c. R.a.
Creator eius cui⁹ arma
sūt veritas iusticia: r iu
dicii q arcantur i tegi sub
tectā contipit bellōrum

Nicolaus

a Hic i nos nati cōtinuo desiuimus ee pp cō
positionē ex cōtrarijs de
mētis: hō natus statī ten
dit ad corruptionē mor
ni calōr nātis cōtur cō
sumit humoꝝ radicale in
quo cōsistit vita. qs fm
medicos per nutrimētum
nō reparat. ps ho phōf
nātes reparat. si nō fm
equinalentū. vel hē. ii. de
gnātione: r sic necessitio
tandē sequit corruptiōi
cui vīm cū impositur
modicū aque cōuerte il
lā in septus. ei efficitur
minimū fotus r si cōtinue
apponat citō vinū cor
rūpitur r effert aqua.

b Et virtutis qđ. i. fta
bilitatis. c Nullum
si. va. est. dere. sed ch de
fectionis. iō subditur:

d In malignitate ad
nostra cōsumpti sumus.
ost ait malignitas quasi
mala ignoratio q cōtinet i
andoꝝ cōcupiſ in qua eō
fumdē ing. Illā luxurio
si cōsumunt ignc carnā
lis cōcupie cupidi ignc
auaricie: fupiti ignc am
bitiosoꝝ mēdacie gle.
e Talia vīgerūt r. nō
in eo remanet remedio
cōtinatie q est pena valde magna. f Quā spes impii. q figitur in bōis
ep alibus. g Tāq; fumꝰ est. si est flos vitioli q statī a vento tollitur.
Et ad idem ponit exemplum de spuma aquę: r fumo r bolpite vnde dī q
statim vilipantur r damnat cōtinuāt. r sic apparet debilitatis iusticii.
h Iusti aūt. hic cōsequenter ponitur segregatim statibus iustorum. et
victus: Iusti autem in perpetuum vīuent vita gloriē. i Et apud domi
num est merces eorum. a quo sperant premium meū a mūdo. k Et co
gitatio eorū apud altissimū. ad cuius honorē existunt facta sua. l Ideo
accipient regnū decoris. i. celestis glorie vbi nihil est turpe. m Et dia
dema speciei de manu dñi. repentino est ciuilis sentētia ad maiorē expressi
onē. n Cum dextera sua teget eos. repremendo eos in beatitudine que
per dextrā intelligitur. vt habet Matt. xxv. o Et scudo sancte suo
defendet illos. in hoc designat securitas beatitudinis q a nullo penitus auter
ri. p Et accipiet. Hic recurritur ad descriptionē miseriā iniquoꝝ segre
gatim cum dicitur: Et accipiet armaturam zelus illius. nam ex zelo iusti
cie procedit ad punitionem malorum. q Et armabit creaturam ad vi
tionem inimicorum nam omnis creatura infert vīgentes necessitatem.
r Induet pro loricā iusticiam. aqua non poterit defleri cum ipse sit re
gula iustice. s Et accipiet pro galea iudicii certū. nam iudicando nō
poterit decipere. t Sumet scutū inexpugnabile equitatē. qui ita erit cu
stos q nullus eum poterit impugnare. u Acuet ad iram iram. id est
vindictam suam cui nullus poterit resistere. x Et pugnabit cum il
lo orbis terrarum contra insipientes. nam omnibus creaturis victur ad ul

Per tubigēs. t. fulgurantes. pñtā subsec. subsecq; grādē: mole terre
corp. de pcussa r subiecta: de iudicio redarguit. r tribe verborum: postea
pungit vel aduersi vt dantium pulsuer non valeant.

Et ad certū. t. Quoliq; nequit lōgi est pouit et cōtinuā. ad ch
lapis ordinatā. Et fumus. t. i. perturbationi obscurationis pleriq;

Elior. C. VI.

m Elior est sapientia
ri virorū. Postq; mētes in primo capitulo
indugit ad amorem sapientie: et posteaquam errores circa hoc
contingentes et aliqua dicta sua declarauit. hic cōsequenter red
ditur ad propositum r ad appetum sapientie inducendo. r primo ad hoc
inducit. secundo qualiter acquiratur ostendit. ibi Quid est autem sapien
tia. Prima in duas. nam primo inducit ad sapientiam propter exalta
tionem malī. secundo propter confirmationem boni. ibi: Ad vos ergo reges.
Circa primum inducit principaliter regnā r quantū ad sapientiam
r alios confortat. quia sicut dictum est supra in principio libri: fe
cta sapientia accellaria est in superioribus vt bene regant: ita suo modo
correspondet in inferioribus vt bene obediant. Dicit ergo: I Au
dite ergo. aure corporis. b Et intelligite. aure mentis. I Discite
te iudices finium terre. quia non potestis bene vocare nisi prius discatis.
m Pbebete aures. ad volūtarie audiendum. n Vos qui
continetis multitudines &c. regendo. o Et placitis vestris in tur
bis nationum. id est ostentatione in regendo earum. p Quoniam
data est a domino potestas vobis. causa in hoc ellis vicarii.

q Que interrogabit opera vestra &c. id est illa iudicabit vlq; ad mi
nima: approbando bene acta r punendo mala. hoc significat.

r Cum sit ellis ministri regni illius astricti ne tunc ad liquidū iudicabit.

Elior

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

nō recte iudicastis: neqȝ custodistis legē iusticie: neqȝ secūdū volūtatē dei ambulastis. Horrende et cito apparebit vobis: quoniā dūrissimū iudiciū i his q̄ p̄sunt fiet. Exiguo eni cōceditur misericordia. Potentes aūt potenter tormenta patientur. Nō eni subtrahet psonā cuiusq̄ dn̄s q̄ ē oium dn̄ator. nec verebitur magnitudinem cuiusq̄. quoniā pusillū et magnum ipse fecit: et equaliter cura est illi de oib⁹. Fortiorib⁹ aūt: fortior instat cruciatio. Ad vos ergo reges sunt hi sermōes mei: vt discatis sapiaz. et nō excidatis. Qui. n. custodierint iusticiā iuste iudicabūtur: et q didicerint iusta. inuenient quid rńdeant. Cōcupiscite ergo sermones meos et diligite illos et habebitis disciplinā. Clara est et q̄ nunq̄ marcescit sapientia: et facile videtur ab his q diligūt eā. et inuenitur ab his q querunt eā. Preoccupat q se cōcupiscūt vt illis se prior ostēdat. Qui de luce vigilauerit ad illā nō laborabit. Assidentē. n. illā foribus suis inueniet. Cogitare ergo de illa sensus est cōsumat⁹: et q vigilauerit ppter illā: cito securus erit. Quoniā dignos se ipsa circuit querēs: et in vijs suis ostēdet se illis hilariter: et in oi prouidentia occurret illis. Initiū eni illius verissima ē discipline cōcupiscētia. Cura ergo discipline dilectiō ē: et dilectio custodia ē legū illi⁹. Custoditio aūt legū cōsumatio ē incorruptōis. incorruptio aūt facit eē primū deo. Cōcupiscētia itaqȝ sapie: deducet ad regnū perpetuū. Si ergo delectamini i sedib⁹ et sceptris o reges ppli: diligite sapientiaz. vt regnetis i ppetuū. Diligite lumen sapie: omnes qui preestis populis. Quid est sapia: et quē

De lyra

[illegible]

[illegible]

C. VII.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

admodū facta sit: referā: et nō abscōdā a vobis sacramēta dei sed ab initio natiuitatis inuestigabo: et ponā in lucem scientiā illi⁹ et nō preteribo veritatē: neqȝ cū inuidia tabescēte iter hēbo: quoniā talis hō nō erit particeps sapie. Multitudo aūt sapiētū sanitas ē orbis terrarū: et rex sapiēs populi stabilimentum est. Ergo accipite disciplinam per sermones meos et proderit vobis.

C. VII.

Sum quidē et ego mortalis hō similis oīb⁹: et ex genere terreni illius q prior factus est: et in ventre matris figuratus sū caro: decē mēsium tēpore coagulatus sum in sanguine ex semie hominis: et delectamēto somni cōueniētis. Et ego natus accepi cōmunē aerē et similiter decidi in factam terrā et primā vocē similē oībus emisi plorans. In inuolumētis nutrit⁹ sum: et curis magnis. Nemo .n. ex regib⁹ aliud habuit natiuitatis initiū. Un⁹ ergo introitus est oībus ad vitā: et similis exit⁹. Propter hoc optaui: et dat⁹ est mihi sensus: et inuocaui: et venit i me spūs sapie. Et pposui illam regnis et sedib⁹: et diuitias nihil eē duxi i cōpatiōe illius. Nec cōparaui illi lapidem preciosū: quoniā oē aurū in cōpatione illius arena est exigua: et tanq̄ lutū estimabitur argentū in cōspectu illius. Sup salutē et speciē dilexi eā: et pposui pro luce hēre illam: quoniam

De lyra

[illegible]

C. VII.

[illegible]

[illegible]

inextīguibile est lumen illi⁹. Venerūt mihi oīa bona pariter cū illa: ⁊ innumerabilis honestas p manus illi⁹: ⁊ letatus sū ī omnibus: quoniā antecedebat me ista sapientia: ⁊ ignorabam qm̄ horꝝ oīuz mater est. Quā sine fictiōe didici: ⁊ sine inuidia cōmunico: ⁊ honestatē illius nō abscōdo. Infinit⁹ enī thesaurus ē hominibus quo q usi sunt: ptícipes facti sunt amicitie dei: ppter discipline dona cōmēdati. Mihi aūt dedit de⁹ dicere ex sentētia: ⁊ presumere digna horꝝ q̄ mihi dantur: quoniam ipse sapie dux ē: ⁊ sapientū emendator. In manu enī illius ⁊ nos ⁊ sermōes nostri ⁊ oīs sapientia: ⁊ opum scientie disciplina. Ipse enī dedit mihi horum que sunt sciam verā: ut sciā dispositiōem orbis terrarū: ⁊ virtutes elemētorū: initiū ⁊ cōsummationē ⁊ medietatē tēpuz: vicissitudinū pmutatiōes: ⁊ cōsummatiōes tpuz: ⁊ morū mutatiōes: diuisiones tpuz: anni cursus: ⁊ stellarū dispositiōes: naturas aialium: et iras bestiarū: vi ventorū: ⁊ cogitatiōes hominū: differētias virgultorū: ⁊ virtutes radicū: ⁊ quecūqz sunt abscondita ⁊ improuisa didici. Omniuz enī artifex docuit me sapia. Est. n. in illā spūs intelligētie: scūs: multiplex: unic⁹ subtilis: modest⁹: disert⁹: mobilis: icoinquinat⁹: cert⁹: suauis amās bonū acutū: qui nihil vetat bn̄ facere: humanus: benignus

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

stabilis securus: omnē habens virtutē: oīa prospiciens: ⁊ q capiat oēs spūs intelligibiles: mūdus: subtilis. Oībus enī mobilibus mobilior est sapia. Attingit aūt ubiqz propter mundiciam suā. Vapor est enī virtutis dei: ⁊ emanatio quedam est claritatis oīpotētis dei sincera: ⁊ iō nihil inquinatū in illā incurrit. Cādor ē enī lucis eterne: ⁊ speculū sine macula dei maiestatis: ⁊ imago bonitatis illius. Et cū sit una: oīa potest: ⁊ i se pmanens oīa innouat: ⁊ per nationes in aīas sanctas se trāsfert: amicos dei ⁊ pphetas cōstituit. Neminē. n. diligit deus nisi eū qui cū sapia inhabitat. Est. n. hec speciosior sole: ⁊ sup oēs dispositionē stellarū luci cōpata prior inuenit. Illi enī succedit nox: sapientiā aūt nō vincit malicia.

C. VIII.

Attingit ergo a fine usqz ad finem fortiter ⁊ disponit omnia suauiter. Hanc amaui ⁊ exquisiui eā a iuuētute mea: ⁊ quesiui sponsam mihi eā assumere: ⁊ amator fact⁹ sū forme illi⁹. Generositatem illius glorificat cōtubernium habens dei: sed ⁊ omnium dominus dilexit illā. Doctrix ē. n. discipline dei: ⁊ electrix opuz illi⁹. Et si diuitie appetunt in vita: quid sapia locupletius: que operatur oīa? Si aūt sensus operatur: quis horꝝ que sunt

C. VIII.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

magis q̄ illa ē artifex? Et si iusti
ciā quis diligit: labores huius mā
gnas hn̄t virtutes. Sobrietatē
.n. ⁊ prudentiā docet ⁊ iusticiā ⁊
virtutē: quibus vtili⁹ nihil est
in vita hoībus. Et si multitudinē
sciētie desiderat: scit preterita
⁊ de futuris estimat: scit versutias
sermonū: ⁊ dissolutiões argumē
torum: signa ⁊ monstra scit anteq̄
fiant ⁊ euentus tpm ⁊ seculoꝝ.
Proposui ergo hanc adducere mi
hi ad conuiuendū: sciens q̄m mecū
cōicabit de bonis: ⁊ erit allocu
tio cogitatiōis ⁊ tedij mei. Habebo
ppter hanc claritatē ad turbas: et
honorē apud seniores. Iuuenis ⁊
acut⁹ inueniar i iudicio: ⁊ i cōspe
ctu potentiū admirabilis ero: ⁊ fa
cies principum mirabunt me. Ta
centē me sustinebunt: ⁊ loquentē
me respicient: ⁊ sermōcinātē me
plura: manus oꝛi suo ipōnēt. Pre
terea habebo p hanc imortalita
tē: ⁊ memoriā eternā his q post
me futuri sūt: relinquā. Disponā
populos: ⁊ natiōes mihi erūt sb
dite. Timebūt me audiētes reges
horrendi: ⁊ in multitudine boni
videbor: ⁊ i bello fortis. Intrās
in domū meā cōquiescā cū illa.
Nō enī hȝ amaritudinē conuer
satio illius: nec tediū conuictus
illius: sed leticiā ⁊ gaudiū. Hec
cogitās apud me ⁊ cōmemorans in
corde meo: q̄m imortalis est i co
gitatione sapie: ⁊ in amicitia illi
us delectatio bona: ⁊ in opibus
manuū illi⁹ honestas sine defecti
one: ⁊ in certamine loquele illius
sapia: ⁊ pclaritas i cōicatiōe

Admirabilis: Nicolaus [illegible]

De lyra [illegible]

[illegible]

[illegible]

sermonū illius: circuibā querēs
vt mihi illā assumerē. Puer āt
erā ingeniosus: ⁊ sortit⁹ sum aīaȝ
bonā. Et cū essem magis bonus
veni ad corpus incoinquinatū.
Et vt sciui q̄m aliter nō possū eē
cōtinens nisi deus det: ⁊ hoc ipm
erat sapia: scire cui⁹ esset hoc do
num adij dominum ⁊ deprecat⁹
sum illū: ⁊ dixi ex totis pre
cordijs meis. C. IX.

Deus patrū meoꝝ ⁊ dñe
misericordie qui fecisti
oīa verbo tuo: ⁊ sapiē
tia tua constituisti hominem: ut
dñaretur creature: que a te facta
est: ut disponat orbē terraꝝ in eq
tate ⁊ iusticia: ⁊ i directiōe cordis
iudiciū iudicet: da mihi sediū
tuaꝝ assistricē sapiaȝ: ⁊ noli me
reprobare a pueris tuis: q̄m ser
uus tu⁹ sum ego ⁊ filius ancille
tue. Homo infirmus ⁊ exigui tem
poris: ⁊ minor ad intellectū iudi
cij ⁊ legū. Et si quis erit consumma
tus inter filios hoīum si ab illo
fuerit sapiētia tua in nihilū cō
putabit. Tu aūt elegisti me regē
pplo tuo: ⁊ iudicē filioꝝ tuoꝝ et
filiaꝝ. Et dixisti me edificare tē
plū in monte scō tuo: ⁊ in ciuitate
habitationis tue altare: similitudi
nē tabernaculi tui sctī: qđ ppa
rasti ab initio: ⁊ tecū sapia tua q
nouit opa tua: que ⁊ affuit tunc
cū orbeȝ terraꝝ faceres: ⁊ sciebat
quid placitū esset oculis tuis: et
quid directū in preceptis tuis.
Mitte illā de celis sanctis tuis:
⁊ a sede magnitudīs tue: vt me
cū sit: ⁊ mecū laboret: ⁊ sciam
qd acceptū sit apud te. Scit enī
illa oīa ⁊ intelligit: ⁊ deducet me
in operibus meis sobrie: ⁊ custo
diet me in sua potētia. Et erunt
accepta opa mea: ⁊ disponā po
pulū tuū iuste: ⁊ ero dign⁹ sediū
patris mei. Quis enī hominū
poterit scire cōsiliū dei? Aut qs
poterit cogitare qd velit deus.

Tu autē ⁊c. Rabanus. [illegible]

Nicolaus [illegible]

De lyra [illegible]

C. IX. [illegible]

[illegible] C. X.

[illegible]

Cogitatões eni mortaliũ timide & incerte prouidẽtie nostre. Corp' eni qd corrũpitur: aggrauat animã: & terrena inhabitatio deprimit sensũ multa cogitantẽ. Et difficile estimam' q̃ in terra sunt & q̃ in prospectu sunt inuenimus cũ labore. Que i celis sũt aũt quis inuestigabit? Sensũ autẽ tuum quis sciet nisi tu dederis sapientiã: & miseris spm̃ sanctum tuũ de altissimis: & sic correcte sint semite eorũ qui in terris sunt: & q̃ tibi placent didicerunt homines? Nã p sapientiã sanati sunt quicunq; placuerũt tibi domine a principio.

C. X.

Hec illũ q primus formatus ẽ a deo pater orbis terrarũ: cum solus esset creatus custodiuit: & eduxit illũ a delicto suo. Et eduxit illũ de limo terre: & dedit illi virtutẽ continẽdi oĩa. Ab hac vt recessit iniust' i ira sua: p irã homicidii fraterni tas deperijt. Propter quod cũ aq̃ deleret terrã: sanauit iterũ sapiẽtia: per cõtemptibile lignum iustũ gubernans. Hec & in consensu superbie cũ se nationes extulissent: sciuit iustũ: & conseruauit sine querela deo: et in filijs misericordiam fortẽ custodiuit. Hec iustũ a pereuntib' impijs liberauit fugientẽ: descẽdẽte igne in pentapolim: quibus in testimonium nequitie fumigabũda constat deserta terra: & in certo tpe fruct' hñtes arbores: & incredibilis anime memoria stãs figmẽtũ salis. Sapiãz eni pretereũtes nõ tm̃ in h lapsi

Nicolaus

De lyra

[illegible]

sunt vt ignorarẽt bona: sz & insipiẽtie sue reliqrunt hoĩbus memoriã: vt in his que peccauerũt nec latere potuissẽt. Sapia autẽ hos q se obseruant: a dolorib' liberabit. Hec aũt profugum ire fratris iustũ deduxit p vias rectas: & ondit illi regnũ dei: & dedit illi sciaz scõrũ. Honestauit illũ i laborib': & cõpleuit labores illi'. In fraude circũuenientiũ illi affuit: & honestũ fecit illũ. Custodiuit illũ ab inimicis: & a seductorib' tutauit illũ. Et certamẽ forte dedit illi ut vinceret: & sciret qm̃ omniũ potentior est sapia. Hec vẽditũ iustũ nõ dereliquit sz a peccatoribus liberauit eum descẽditq; cũ illo in foueam: et in vinculis nõ dereliquit eum: donec afferet illi sceptrũ regni: & potẽtiã aduersus eos q eum deprimebãt: & mendaces ostẽdit q maculauerunt eũ: & dedit illi claritatẽ eternã. Hec populũ iustũ & semen sine querela liberauit a nationibus que illũ opprimebant. Intrauit in aĩam serui dei: & stetit contra reges horrẽdos in portentis & signis. Et reddidit iustis mercedẽ laborũ suorum: et deduxit eos in via mirabili: & fuit illis i velamẽto diei: & i luce stellarũ p noctẽ. Et trãstulit illos p mare rubrũ: & trãsuexit illos p aquã nimiã. Inimicos aũt illorũ demersit in mare: & ab altitudine inferorũ eduxit illos. Jdo iusti tulerũt spolia impiorũ: & decantauerũt dñe nomen sanctum tuũ: & victricẽ manũ tuã laudauerũt pariter. Quoniã sapiẽtia aperuit os mutorũ: & liguas infantiũ fecit disertas.

C. XI.

Direxit opera eorum in manibus prophete sancti. Jter fecerunt per deserta que nõ habitant': & i locis desertis fecerũt casas. Steterunt cõtra hostes: & de inimicis se vindicauerũt.

Nicolaus

De lyra

[illegible]

C XI

[illegible]

[illegible]

Sitierūt ⁊ inuocauerunt te: ⁊ dā
ta illis est aq̄ de petra altissima
⁊ requies sitis d̄ lapide duro. Per
q̄ enī penas passi sunt inimici il
lo2: a defectiōe potus sui: in eis
cū abūdarent filij israel: letati
sunt. Per hec cū illis deessent:
bn̄ cū illis actum est. Nam pro
fonte sempiterni fluminis: hūa
num sanguinem dedisti iniustis.
Qui cū minuerent' i trāductiōe
infantium occisorū: dedisti illis
abundātē aquā insperate osten
dēs p sitim que tunc fuit: quēad
modū tuos exaltares: ⁊ aduersa
rios illo2 necares. Cū.n. tēptati
sunt: ⁊ quidē cum misericordia
disciplinā accepert: scierūt quēad
modū cū ira iudicati ipij torme
tā paterentur. Hos quidē tāq̄
pater monēs probasti: illos autē
tāq̄ rex durus iterrogans cōdē
nasti. Absētes enī ⁊ pn̄tes simil'r
torquebātur. Duplex enim illos
acceperat tediū: ⁊ gemitus cū me
moria p̄teritorū. Cū enī audirēt
p sua tormēta bene secū agi: cō
memorati sunt dn̄i: admirātes i
finem exit'. Quē enī i expositiōe
praua piectū deriserūt: in finem
euentus mirati sunt. Nō similr
iustis faciens. p cogitatiōib' aūt
insensatas iniq̄tates illo2. Quod
q̄uidam errātes colebant mutos
serpentes ⁊ bestias supuacuas i
misisti illis multitudinē mutorū
aialium in vindictā: vt scirent q:
p q̄ peccat quis: p hec ⁊ torquet'.
Nō enī impossibilis erat oīpo
tens manus tua: que creauit orbē
terrarū ex materia inuisa: immitte

[illegible]

[illegible]

re illis multitudinē vrso2: aut au
daces leōes: aut noui generis ira
plenas ⁊ ignotas bestias: aut ua
pore ignis spirātes: aut odore
fumi pferētes: aut horrēdas ab
oculis scintillas emittētes: quo
rum nō solū lesura poterat illos
exterminare: sz ⁊ aspect' p timo
re occidere. Nā ⁊ sine his vno
spū poterāt occidi: psecutiōes pas
si ab ipsis factis suis: ⁊ dispsi per
spūm virtutis tue. Sz oīa i mē
sura ⁊ numero ⁊ pōdē disposui
sti. Multū enī valē tibi soli sup
erat sp: ⁊ virtuti brachij tui qs
resistet? Quā tanq̄ momentum
staterē: sic ē añ te orbis terrarū ⁊
tanq̄ gutta roris antelucani: que
descēdit in terrā: ⁊ misereris om
nium quoniā oīa potes ⁊ dissi
mulas peccata hoīuz propter pe
nitētiam. Diligis enī omnia que
sunt ⁊ nihil odisti eo2 q̄ fecisti:
nec enī odiēs aliquit constituisti
aut fecisti. Quō aūt posset aliqd
pmanere nisi tu voluisses: aut qd
a te vocatū nō esset conseruaret?
Parcis aūt oībus: q̄ tua sunt
dn̄e q̄ amas aias.

C. XII.

O bonus ⁊ suauis est
dn̄e spiritus tuus in oī
bus. Ideoq̄ hos qui er
rant: ptibus corripis: ⁊ de q̄bus
peccāt amōes ⁊ alloqueris: vt re
licta malicia credant in te dn̄e.
Illos enī antiquos hitatores scē
tre tue quos exhorruisti: q̄ odi
bilia tibi opa faciebāt p medica
mina ⁊ sacrificia iniusta: ⁊ filio2
suo2 necatores sine misericordia
⁊ comestores viscerū hoīuz: ⁊ de
uoratores sāguinis: ⁊ auctores pa
rentes aiarū inauxiliatarū volui
sti pdere a medio sacramēto tuo
p man' pentū nostro2: vt dignā
pciperēt peginatiōes pueros dī
q̄ tibi oīuz charior ē terra. Sz
⁊ his tanq̄ hoībus pepcisti: ⁊
misisti antecessores exercitus tui
vespas: vt illos paulatī extermi
narēt. Nōn q: impotēs in bello

[illegible]

[illegible]

eras subiicere impios iustis aut bestiis seuis: aut verbo duro simul exterminare: sed partibus iudicans: dabas locum penitentie: non ignorans quoniam iniqua est natio eorum: et naturalis malicia ipsorum: et quoniam non poterat mutari cogitatio illorum in perpetuum. Semen enim erat maledictum ab initio. Nec timens aliquem veniam dabas peccatis illorum. Quis enim dicet tibi: quid fecisti. Aut quis stabit contra iudicium tuum? Aut quis in conspectu tuo veniet vindex iniquorum hominum? Aut quis tibi imputabit: si perierint nationes quas tu fecisti? Nec enim est alius deus quam tu cui cura est de omnibus vt ostendas quoniam non iniuste iudicas iudicium. Neque rex neque tyrannus in conspectu tuo inquirent de his quos perdidisti. Cum ergo sis iustus: iuste omnia disponis. Ipsum quoque qui non debet puniri condemnare: exterum existimas a tua virtute. Virtus enim tua iusticie initium est: et ab hoc quod omnium dominus es: omnibus te parcere facis. Virtutem enim ostendis tu qui non crederis in virtute esse consummatus: et hos qui te nesciunt: in audacia traducis. Tu autem dominator virtutis cum tranquillitate iudicas: et cum magna reuerentia disponis nos. Subest enim tibi cum volueris posse. Docuisti autem populum tuum per talia opera: quoniam oportet iustum esse et humanum: et bone spei fecisti filios tuos: quoniam iudicans das locum in peccatis penitentie. Si enim inimicos seruorum tuorum et debitos morti cum tanta cruciasti attentione: et liberasti: dans tempus et locum per que possint mutari a malicia: cum quanta diligentia iudicas filios tuos quorum parentibus iuramenta et conuentiones dedisti bonarum promissionum? Cum ergo nobis disciplinam das inimicos nostros multipliciter flagellas: vt bonitatem tuam cogitemus iudicantes: et cum de nobis iudicatur speremus misericordiam tuam. Unde et illis qui in vita sua insensate et iniuste vixerunt per hec que coluerunt: dedisti summa tormenta. Etenim in erroris via diutius errauerunt: deos estimantes hec que in animalibus sunt superuacua infantium insensatorum more viuentes. Propter hoc tanquam pueris insensatis iudicium in derisum dedisti. Qui autem ludibriis et increpationibus non correcti sunt: dignum dei iudicium experti sunt. In his enim que patiebantur moleste ferebant: in quibus patientes indignabantur. Per hec que putabant deos: in ipsis cum exterminarentur: videntes illum quem olim negabant se nosse: verum deum agnouerunt. Propter hoc quod et finis condemnationis illorum veniet super illos. C. XIII.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XIII

Vani autem sunt omnes homines in quibus non subest scientia dei: et de his que videntur bona non potuerunt intelligere eum qui est. Neque operibus attendentes agnouerunt quis esset artifex. sed aut ignem: aut spiritum: aut citatum aerem: aut gyrum stellarum: aut nimiam aquam: aut solem: aut lunam, rectores orbis terrarum deos putauerunt. Quorum si specie delectati deos putauerunt: sciant quanto his dominator eorum speciosior est. Speciei enim generator hec omnia constituit. Aut si virtutem et opera eorum mirati sunt intelligant ab illis: quoniam qui hec fecit fortior est illis. A magnitudine enim speciei et creature cognoscibiliter poterit creator horum videri. Sed tamen adhuc in his

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

minor est querela. Et hi enim fortas-
sis errant deum querentes et volentes
invenire. Etenim cum in operibus illius
conversentur: et inquirunt et persuasum ha-
bent: quoniam bona sunt que videntur. Ite-
rum autem nec his debet ignosci. Si enim
tantum potuissent scire ut possent
estimare seculum: quomodo huius dominum
facilius non invenerunt? Infelices
autem sunt: et inter mortuos spes il-
lorum est: qui appellaverunt deos opera
manuum hominum: aurum et argen-
tum artis inventionem: et similitudi-
nes animalium. aut lapidem inutilem
opus manus antique. Aut si quis
artifex faber de silva lignum rectum
secuerit: et huius docte radat corti-
cem omnem: et arte sua usus diligenter
fabricet vas utile in conversationem
vite: reliquiis autem huius operis ad
preparationem esce abutatur: et reliquum
horum quod ad nullum facit usus. Li-
gnum curvum et verticibus plenum
sculpat diligenter per vacuitatem su-
am: et per scientiam sue artis figuret il-
lud: et assimilet imagini hominis:
aut alicui ex animalibus illud compa-
ret perliniens rubrica: et rubicundo
faciat fuco colorem illius: et omnem
maculam que in illo est perliniens terra.
ut faciat ei dignam habitationem: et
in pariete ponens illud: et confir-
mans ferro ne forte cadat, prospiciens
illi: sciens quoniam non potest adiuvare se.
Imago enim est: et opus est illi ad-
iutorium. Et de substantia sua: et de
filiis suis: et de nuptiis: votum fa-
ciens inquirit. Non erubescit lo-
qui cum illo qui sine anima est: et pro sa-
nitate quidem infirmum deprecatur: et
pro vita mortuum rogat: et in adiu-
torium inutilem invocat: et pro iti-
nere petit ab eo qui ambulare non
potest: et de acquirendo: et de operando
et de omnium rerum eventu petit ab eo
qui in omnibus est inutilis. C. XIIII.

Iterum alius navigare co-
gitans: et per feros flu-
ctus iter facere incipiens,
ligno portante se, fragilius lignum
invocat. Illud enim cupiditas ac-
quirendi excogitavit: et artifex sa-
pientia fabricavit sua. Tua autem pa-
ter providentia ab initio cuncta gu-
bernat, quoniam dedisti in mari viam:
et inter fluctus semitam firmissimam
ostendens quoniam potens es ex omnibus sanare:
et si sine rate quis adeat mare. Sed
ut non essent vacua sapientie tue opera
propter hoc etiam exiguo ligno cre-

Nicolaus

[illegible] C. XIIII. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

dunt homines animas suas: et transe-
untes mare per ratem liberati
sunt. Sed ab initio cum perirent su-
perbi gigantes spes orbis terrarum
ad ratem confugiens: remisit seculo
semen nativitatis: que manu tua erat
gubernata. Benedictum est enim
lignum per quod fit iustitia. Per ma-
nus autem quod fit idolum: maledictum
est et ipsum: et qui fecit illud: quia ille qui-
dem operatus est. illud autem cum esset fra-
gile deus cognominatus est. Si-
militer autem odio sunt deo: impius
et impietas eius. Etenim quod factum est cum il-
lo qui fecit tormenta patietur. Propter
hoc et in idolis nationum non erit re-
spectus quoniam creature dei in odium
facte sunt et in temptationem anime ho-
minum et in muscipulam pedibus in-
sipientium. Initium enim forni-
cationis est exquisitio idolorum: et ad-
inventio illorum corruptio vite est.
Non enim erant ab initio: neque erunt
in perpetuum. Supervacuitas enim
hominum hec advenit in orbem ter-
rarum: et ideo brevis illorum finis
est inventus. Acerbo enim luctu do-
lens pater cito sibi rapti filii fecit
imaginem: et illum qui tunc qua-
si homo mortuus fuerat: nunc
tanquam deum colere cepit: et consti-
tuit inter servos suos sacra et sa-
crificia. Deinde interveniente tem-
pore convalescente iniqua consuetudi-
ne hic error tanquam lex custoditus est
et tyrannorum imperio colebantur figmen-
ta. Hos quos in palam homines
honorare non poterant propter
hoc quod longe essent e longinquo
figura illorum allata evidentem
imaginem regis quem honorare
volebant fecerunt: ut illum qui ab-
erat tanquam presentem colerent sua sol-
licitudine. Provexit autem ad horum
culturam: et hos qui ignorabant ar-
tificis eximia diligentia. Ille autem
volens plus placere illi qui se assum-
psit: elaboravit arte sua ut simili-
tudinem in melius figuraret. Mul-
titudo autem hominum abducta per spe-
ciem operis: eum qui ante tempus tanquam
homo honoratus fuerat: nunc deum

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

estimauerũt. Et hec fuit vite humane deceptio. quoniã aut affectui aut regibus deseruientes homines incõicabile nomen lapidibus et lignis imposuerunt. Et non suffecerat eos errasse circa dei sciaz: sed et in magno viuentes inscie bello: tot et tã magna mala pacẽ appellãt. Aut enim filios suos sacrificantes: aut obscura sacrificia facientes: aut insanie plenas vigilias habentes neqz vitas neqz nuptias mundas iã custodiunt: sed et alius alium per inuidiã occidit. aut adulterãs contristat et oĩa commixta sũt. sanguis homicidium: furtũ: et fictio: corruptio: et infidelitas: turbatio: et periuriũ: tumultus: bonorũ dñi immemoratio: aiarum inquinatio: natiuitatis immutatio: nuptiarum inconstantia: inordinatio mechie: et impudicitie. Infandorũ enim cultura idolorũ: oĩs mali cã est: et initium et finis. Aut enim dũ letant insaniunt: aut certe vaticinantur falsa: aut viuũt iniuste: aut peierãt cito. Dum enim confidunt in idolis que sunt sine aĩa male iurantes noceri se nõ sperant. Utraqz ergo illis euenient digne: quoniam male senserunt de deo attendentes idolis: et iurauerũt iniuste in idolo contemnentes iusticiã. Non enim iurantium est virtus: sed peccantium pena perambulat semper iniustorũ preuaricationem.

C. XV.

Tu autem deus noster suauis et verus es: patiens et in misericordia disponens oĩa. Etenim si peccauerimus tui sumus: scientes magnitudinem tuam. et si non peccauerimus: scimus quoniam apud te sumus computati. Nosse enim te consũmata iusticia est: et scire

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

iusticiã et virtutem tuã: radix est immortalitatis. Non enim in errorem induxit nos hominum male artis excogitatio: nec vmbra picture labor sine fructu, effigies sculpta per varios colores, cuius aspectus insensato dat concupiscentiam: et diligit mortue imaginis effigiẽ sine anima. Malorum amatores digni sunt morte: qui spem habent in talibus: et qui faciunt illos: et qui diligunt: et qui colunt. Sed et figulus mollem terram premens laboriose fingit ad vsus nostros vnũquodqz vas. et de eodẽ luto fingit que munda sunt in vsũ vasa: et similiter que his sunt contraria: horũ autem vasorũ quis sit vsus iudex est figulus. Et cum labore vano deũ fingit de eodẽ luto: ille qui pauloante de terra factus fuerat. et post pusillũ deducit se vnde acceptus est: repetitus aie debitũ quã habebat. Sed est cura illi non quia laboraturus est: nec quoniam breuis illi vita est: sed concertatur aurifabris et argentariis: sed et erarios imitatur: et gloriam prefert: quoniã res superuacuas fingit. Cinis est enim cor eius: et terra superuacua spes illius: et luto vilior vita illius: quoniam ignorauit qui se finxit. et qui inspirauit illi aias et amat que operatur. et qui insufflauit ei spũs vitalem. Sed et estimauerunt lusum esse vitã nostrã et conuersationem vite compositã ad lucrum: et oportere vndecunqz etiam ex malo acquirere. Hic enim scit se super oẽs delinquere qui ex terre materia fragilia vasa et sculptilia fingit. Omnes enim insipientes et infelices supra modum aie sue superbi sunt: inimici tui populi: et imperãtes illi. Quoniam oĩa idola nationum deos estimauerunt: quibus nec oculorum visus est ad videndũ. neqz nares ad percipiendum spũs: neqz aures ad audiendum: neqz digiti manuũ ad tractãdum: sed et pedes eorum pigri ad ambulandũ. Homo enim fecit illos: et qui spũs mutuatus est: his finxit illos. Nemo enim sibi similẽ homo poterit deum fingere. Cum sit enim mortalis mortuum fingit manibus iniquis. melior est enim ipse his quos colit: quia ipse quidem vixit cum esset mortalis: illi autẽ nunquam. Sed et alia mi

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Prefatio Gual. Nec ideireo mi habebant. Inveritate enī vtrum
ita meritoz fuer mortificabilia fuerint ante ꝓmissionē ꝺ̄ni ad Abraā. Quod
ꝺ̄ignū fuit vt q̄ ignorandi creatoris creatura ꝓ ꝺ̄ni dilectione nō fieret.
aut tacuit ꝙ ꝺ̄ni dominum dei ut ꝺ̄ le habere negligit. indicande aliaq̄ ꝛ
ipsum ut nec colendū.

C. VI.

P Ropter hoc. ꝙ ꝺ̄ni ꝙ ꝛc. ꝛ
ret i deserto carnes ꝺ
ciplinā: ꝛ ostendens ꝺ
tinere accepit. ꝛ cōmi
diuersis ad manducā ſyria
dura ꝓpe fuit: q̄ ꝓnitit
ego ꝺ̄ni plaga magna ꝛ
vocat lxx. Stile stipulchra
ꝓpiciente. Hec ꝓmo
mecū sapientia alterna
tim disputamo de interm
ptōe egyptioꝝ: ꝛ contrari
one ſtradituꝝ. q̄ illi ꝺ
repugnātes: ꝛ ꝙ populū
fructuū: sine cessatiōe
fabito pereūt. hi ꝺ̄o cō
rrecti ꝛ disciplinati: olim
titulo solatio non caruē
runt: Vñ ſcripture: ꝓbāt.
I ꝓpetuā pdere ira tua.

Egyptii varie erro
ribus ꝺ̄ni populū ꝺ̄i
placuit fuit. Ꝺ̄ multip
plagis punyti sunt: ꝛ ex
pertū lucifugā bestiarū
ranaꝝ. ſ. ꝛ locustaꝝ: ꝛ
muscaꝝ. Vnde Vñ ſ
eos muscas caninas ꝺ
modū eoꝝ ranaꝝ: ꝛ ex
terminaꝛ eos ꝛc. Ꝺ
rificos aūt ꝛ ſalmaticos
ꝛ oīs inimicos ſpūales
bestias. ſ. demonios lauāt
quoꝝ ꝓbitatē ſtipulati
pereūt.

Nicolaus

a Diuertimi. idolatre
celestiꝝ vicunt: mirfimd
eo q̄ literaꝝ ſe colere tāq̄ ſup
b Insensata enīs. ſ. ſalia
ignea. c Ꝓparata hic. ſ. holtꝰ. d Filia ſili. dere. q̄ carēt intellectu.
e Ex me aſpe. ꝛc. ſ. ex ꝺ̄no q̄ videbāt ſ. deo aliaꝝ nō poterant aliqꝺ bo
nū aſſequi pp q̄s deserēt ea colere. f Effuga ſit adē. dei lau. tenē alia
liter ꝓpendentes ipſam. ꝛ p ꝺ̄no. g Ꝺ̄dictione ei⁹. ſ. ꝺ̄ſe fue domus q̄s
frequēter ſ. ſcriptura ꝺ̄dictis nōlaturieo mō loquēdi quo ꝙ. ſ. Reg. xxv.

Accipe ꝺ̄dictionem hanc ꝛc. C. XVI.

h P Ropter hoc ꝛ ꝺ̄o illa paſſi ſūt digne tormēta. Hec ē terra ꝓ ſ
q̄ recolit' terrā dei ꝺ̄dictā colland. hebreī. ꝛ Grece terrenā. ſ. ſtatū
egyptio. Et ē ſtud ꝺ̄dictū de eīdē collato iudeis ſ. ꝺ̄no: ꝓcipaliter ſñ.
nā ꝛ alia ꝺ̄dictio ſecūdario ſ. hoc ca. recolūt. Igit' ꝺ̄o ca. ſ. tuas par
tes ꝺ̄dixit. q̄ ꝺ̄ recolit' coeternū ei⁹ ꝛ mīna ei⁹ natalis: ꝺ̄o qꝺ
angelos elca. ſ. ma. ſ. tuas. nā ꝺ̄ ꝺ̄dictū ꝺ̄ recolit'. ꝙ ꝺ̄dictio remo
uet ſtic: Etenī ei ſil. Circa ſecūl. ꝓmulgo ſc ad ſcīētia imediate ꝺ̄cio:
Ꝓcipi hoc ꝛ hoc ſilla. Idolatrias ꝓhibo. i Paſſi ſunt ꝺ. tor. ſ. egy
pti idolatri. k Et ꝓ multitudine ꝺ. eyter. ſtr. ſ. ranaꝝ ꝛ muscarum.
Exo. viii. Solēt ñ q̄ ꝺ̄ti ꝛ dicto ut ſ. hy. Ꝺ̄ gra⁹ muscarū. Exo. viii.
In hebreo hꝫ: ē bestiarū. ꝛ ꝺ̄ glo. hebraica q̄ venerāt ad alia ꝺ̄cio
nē generi ad afflictionē egyptioꝝ. l Ꝓpo qꝺ⁹ ꝛc. Loco tormētoꝝ egy
ptiaꝝ. ꝛ ꝺ̄no: m Ꝺ̄ vilipendūti ꝛc. qꝺ⁹ ꝺdixit cōcu. ꝺlec. ſui
ſ. ꝺ̄ſi ꝺlectauit' ab eis ꝓpitū. Num. n Nouū ſa nāt mina ꝺ̄
pīcbat ꝺ̄ qꝺ⁹ ꝓpterāt eīs cānū. o Etā parūs eis bestiaꝝ. ſ. co
mūn ꝛ multitudo muscarū. ꝛ ſic ē in ꝓpheta. q̄ ꝛdeuenit coeternū mari
na multitudo. p Ut illi q̄ Egyptii. q Cōapticius eīs. ſ. ad ſui nu
tritionē eīs ꝺ̄ſtituta. r Ꝓpter ea q̄ ill' eīs. ꝛ mīt. ſunt. ſ. ranaꝝ ꝛ muscaꝝ ne
ꝓpitiarent eīs ꝺ̄ſtitas ꝛ ꝺuenientes. s Etā a necessaria eīs. ſ. a
ꝓpitiatoria eīs ꝺ̄ſtituti. t Auerterent. hoc ꝺ̄cto eīs ꝺ̄ſtitas ꝛ ꝺuenientes. u Ꝺ̄ſcit. ſ. ꝺ̄ſcit ꝛ In uani lapo ſa. ſ. i bi
tur ꝛc. v Nouū ſuſtaſtis. Ꝺ̄ſtigomeni. ꝛ ſubditur vtriuſq̄ cā cū ol:
ut ꝛc. x Ꝓpondus ꝛc. ꝛ tāq̄ ſic ifa: Ꝓpondus eni ill. ſ. egyptiis. a Exer
centiū⁹ ꝛ ꝛ. in hebreo quos afflixisti iniuſte. Exo. b Sine cru.q
dem ſupueniret liuidi. ſ. hic remedio. c Ꝺ̄o aūt. ſ. hebreis. d Ꝺ̄
ſtitūdere ad eoꝝ ꝓbationē. e Qui admodū eni eoꝝ. ſ. egyptii. f Inter
mundi aut. ſcſ: f Et eni. Hic ꝓtius remouet q̄ illa obiecta. Et ꝺtudi-

penit figurata. Ipſe. n. gen⁹ humanū liberauit. In figura eni ola ꝓtinga-
bāt illi. C beñ⁹ eni antiquū serpentē in cruce mitiphauit. ꝛ ill' ꝺ̄ualuit
ſupauit: vt qui ꝺ imagine ipſi ꝛ paſſione ꝓpetui ſaluarent. Vnde: Qui
cruciauit moyſes serpentē in deserto. ita cruciari eos ſili ꝺ̄ni hoīes: vt ei⁹ q̄
crediderit i ipſum nō pereat. ſ. habeat vitā eternā: Nec enim ſic ꝺ̄ſcen
ligno ſuſpenſo. ſ. ꝺ̄ſcendit ad eum
cetera mea alias partibus
no ē. In ſuperne ē ipſum
mortuū. ſ. ex cetera ꝺ̄
gustica. q̄ mortuꝰ ꝓ hu
manitate. quaſi exanie ē
ꝓ diuinitate. Hoc. n.
ſē. Prouocauit eīs ꝓ ſi
ſticione. ꝛ murmuratione
ꝓ cauſe. ꝛ hoc facile.
Reprobi ꝺſpergūtur q̄
nō corrigunt. Ꝺ̄ modū
trau parua alaria intem
mūne. Ꝺ̄ modum ergo
dei cultores serpentes ex
terminare nō ꝓtuerunt
nouit ꝺ̄no ꝓcio de ultī
tione erige. Iniqua ꝺ
ē ꝺ̄ſt iudicij rectitudo ex
cidūt.

Ꝺ̄ſt tuus ꝺmine
ſermo. Vñ⁹ ꝓ quē eis.
cui⁹ ꝓtia ꝺ velocitq̄ oīa
quodq̄ volunt fiant: qꝺ
curat corpa. ipſe a ſpū
libus bestijs animas ſal
uat.

Ꝺ̄ autem ecidit.
Ꝺ̄ ꝓ malicia. magnam
. ſ. ꝓ ꝓtc voluntate: ꝛ
ſectum peccat' actōis oēi
dit alias. Vñ q̄dam ar
neminē ſcīt posse nīi a
ſemetipſo capta aut ꝓpt
factoris inuentor eſt: aut
conſentit alienis. Sic. n.
homo cuſtodit mandati
ꝛ non conſentit perſuaſi
oni tertie. liber ē ab oī
crimine.

De Ira

tur i duas. q̄ ſimo facit
q̄ ꝺ̄ſt oīs. ſcdm̄ ꝺdicto infert
dine ꝓtrio ꝓdicto: ꝺ. Tu es ꝺ̄ſe. Circa ſimum ſciendū q̄ Magri. ol q
ꝺ̄ſo mīsit ſerpentes ꝓpter murmurātes afflictiones. Et q̄ hoc poſſet obij
ci hebreos nō fuiſſe meritos ꝓ ſilibus q̄ egyptii mortuoꝝ ꝓ ſilibus afflictis. q̄
remouet ꝓ hoc oſtendit debuit remedia hebreis ꝓ penitentiā ꝺ̄cta mortis.
Fac serpentē eneū: ꝛ pone eū ꝓ ſigno. ꝛ q̄ aſpexerit ol viuet. ꝛ hoc ē q̄ ꝺ̄
citur: Etenī eū ill'. Hebreis. ꝛ ꝓ ea ꝺcta. g Si nō ſ. penitū tranſq̄
manſit. nā ꝺdicti eis remedia. vt ꝺſt ē. ſ. ſubdit: h Sz ad correctio
nē ſ. ꝺcut. tpc. i Turbati ſūt. mortuoꝝ ſi. penit. k Signū habēs
ſalutis. serpentē eneū. l Ad cōmemorationē ꝛ. ſ. ꝓcepti ꝛ ſanati eſſent
memores mādatoꝝ ſuoꝝ ad ſpleudā ipſa. m Qui cui ſanitas eſt. ſ. de
hebreis ꝓ penitentiā. n Nō ꝓ hoc q̄ ſui. ſanabat. ſ. ꝓ serpentē eneū. qui
nullā virtutē habebat ſanandi. o Sz ꝓ te olum ſal. ſuppl' ſanabatur.
p In hoc aūt oſtēdit. manifeſte: Qui tu es q̄ liberas. ſ. manus adie.
q Illos eni. ſ. egyptios. locuſtaꝝ ꝛ muſcaꝝ occiderunt mortuos. vt ſūt
cium ē. r Et nō eſt inuenta ſanitas. ſ. nō eſt data remedia. Sic contra
hebreos. qꝺ Exo. viii. ꝺ: q̄ ꝺſo illā plagaꝝ remouit. Ad quod ꝺcendi
q̄ hoc nō fuit ad peccto egyptioꝝ: ſ. ad ꝓce moyſi. ꝓpter q̄s remedia nō
fuit data egyptiis ſicut hebreis. Ꝺ̄ ſubdit: s Filios aūt tuos. ſ. hebre
os. t Nec ꝺcendi nec venenatoꝝ virorum ꝺtos. nī ſanati fuerint
penitentes. Ꝺ̄ ſubditur: Misericordia enim tua ꝛc. ſ. ſequ: v Iuuc
nocia eni. ſ. vt cēt memores. x Sermonū ꝺ̄ꝺ̄ eis. ſ. affligēdāt.
y Euelociter ſa. ꝙ nā mīricendā. z Nec in aliā. ſ. ꝓfundā. a In
oblionis obliuionē. dei. b Nō poſſent tuo vti adiutorio. ꝓpter ꝓpri
tui. ſm q̄ ꝺ̄ſ. quer. exiii. Impī eī ſ. ꝓpter peccatoꝝ meritū ꝓtinus ꝺ̄ſ.
Repētin⁹ venit et iterim. c Et eni nec herba. mollitual. d Nec
malagma. ſ. emplaſtrū. e Sanauit eos ꝺ tu⁹ ſolus. q̄ deus: nō
facere. ꝓ. ſ. Si scit ꝛ facta ſūt. f Tu es ꝺ̄ſe. ꝛ ꝺcis ſicut ꝺdixi
virtutis ꝺſtio eſt vt: Tu es ꝺ̄ſe q̄ vite. ꝛ mortis. g Et mori. interi
de. h Potestatem. tua volūtate. i Et reducis ad portas mortis
corpal. k Et reducis ſanando. ad portas ꝓ mors ſpūalis nō ꝺtur.
q̄ nō ē actus poti. ſ. hō ꝓ ꝺfectibilitatē limori arbitrij. Ꝺ̄ ſubdit: l Nō
ait oc. ꝓ ma. q̄ē mortal culpe. m Quam ſuā. ſ. q̄ mortal eſt mors natu
rt. n Et ſi egrierit ſpūs a corpe. o Nō reuertet. vita nāt. ꝓ mors
uo. alias. ſ. ipſū corꝓ. q Quē rece. eſt. ſ. ſpūs a corꝓ. r Sz nā ma. ſ.
Impoſſibile ē. nā ale iuſtoꝝ receptiōē in manu ꝺtne mīsericordie. ꝓpter

Negantes eni ſ. Rab. Diuerſis plagis afflicti ſunt egyptii inter
quas grādines ſimul ꝛ ignes. Hēdo eni ꝛ ignis ꝓ mixta ſe ꝺbantur: ꝛ
per ſuſceptū efficia que fuerunt in agris: Nec mīri ſi grādo ꝛ ignis mixta
ſeruntur ſimul. q̄ ad creatoꝝ voluntatem ola conſeruantur.

Quodā ē ſ. Rab. Glut in Deu. legit. Pluit ꝺ̄ſ ſup ſodomā
ꝛ gomorā ignem ꝛ ſulꝓhur et deſcendens ipſe
ab. ꝛ ſ. credo grandinem
ꝓpter ꝛ ignē. In libro nu
meroꝝ meſſi ignis ab ſe
pentes contra murmura
tores. vt cognoſcant ꝺ
pili q̄ ola creatura ſerua
ſeruiēti inſurtā creatoꝛi

Ꝺ̄o quia ſ. Rab.
In deſerto dari ē mīna
filios iſrl fu mīſſimā. ꝛ ſa
luberrimā: vt deo mag
res gratias referētes ad
hostiū liberatē. ꝛ ſuper
nis ꝺpibus pauli. Nīe
aūt ꝛ glacies luſtinebāt
vim ignis ꝛc. Duo con
traria clementa. i. ignis ꝛ
aqua gelata ipſos ꝺcor
diter ſeruebāt: Vñ quali
tas celestiū eibi cepta eſt,
qvim ignis vbi opoꝛte
bat ſufferebat. ad calorē
ſolis liquefiebat. alnum
eni ꝛ minuti apparebat
ꝛ quaſi pilo tuſum in ſti
tudine pruine. Cui⁹ eſus
ſentiebant ſñ ſimile cuz
melle: nec ad ignem deſi
ciebat: Vñ in libro ſa
pientiꝝ. Erat aūt mīna ſñ
ſemi coriandri. ꝛ coloris
ꝺdelli ꝛc. Mystice aūt ſ
grādine ꝛ igne dura in
crepatiōq̄ ſcriptura oī
ultra peccatoꝝ crudat.
In celesti cibe ꝺſolatio
ſuperna q̄a taſtos refo
ꝛet ſignificat. vel mīna
ſignificat panē q̄ de celo
deſcēdit. ꝛ ſatiet̄ mūdo q̄ ait: Panis quē ego dedero caro mea ē pro
mūdi vita. Cruciauit ergo ꝛpondi ipſi ali famē. ꝛ famē eīcit electi panē.

Nicolaus

ꝺol mīna fue ſuſtincie. Ꝺ̄ ſubdit: a Negantes eni noſſe te ipſū. egyptii
b Negio aqe ꝛ grādinis ꝛc. ꝛ hoc ꝺ̄ Exo ii. vbi ꝺ q̄ ſuper terrā egy
ptiā grādo ꝛ ignis mixta pariter ferebant. ꝛ ille ignis ſoni ꝺcurrebat. q̄ ſi
aūt ſoluā. Ꝺ̄ ſubditur: Quod eni mirabile erat ꝛc. ꝛ ſubdit cā. c Vbi
ē. n. ebria. ſ. creatura ebria. d Iuſtoꝝ ꝛ hebreoꝝ ab egyptio iniuſte af
flictoꝝ. ꝓpter q̄s creatura ebrietatē ꝺcatoꝝ mīrabilē⁹ afflictū
egyptioꝝ. vñ ꝛ adhuc ſubdit: e Quodā eni tpe manifeſtato mīr ignis
predict⁹. f Ne cōburerent q̄ ad ipſos egyptios. g Miſta erāt ant
malia. ad eoꝝ afflictionē vt ꝺdi eſt ē. in ꝓcipio huiꝰ capituli. h Sz
vt ipſi egyptii. i Ꝺdebeā. q̄ animalia eis nociua nō cōburebantur
ꝛ elementia: vt boues ꝛ iumenta coēſt igne conſumerentur: ꝛ Iterum,
per hoc. l Quoniā dei iudicio. cui creatura obedit ad mortē: Patien
tur perſecutionē. m Et quodam tpe in aqua ſuperuenit naturales.
n Ignis quē debat ꝛc. repetitio ē ad maiorē expoſitionē ei⁹ quod ꝺdi
ē ſupra: Ꝺ̄ eni mirabile erat ꝛc. ꝛ ſequr: o Ꝺ̄o qꝺ⁹. Hic conſe
quēter agitur de mīna collata. ꝛ ꝺmo aptūmur hebreoꝝ ꝓlatio. ſed de
egyptioꝝ afflictionibꝰ: Vñ adr. Circa primū ꝺ: Ꝺ̄o qꝺ⁹. ſ. ꝓ ſili
citudīe egyptioꝝ ꝺcā. p Angelos elca. ſ. mīna q̄ ſ. angelos elca
ea q̄ ꝺſcendebat ministerio coꝛ. nā cibo corꝓali nō vtūtur. Eodē mō.
q Nutriti ſuſ. ꝓ. nat. Exo. vi. r Et parati ꝓ. ꝺ celo. aere. nī ci
rcoꝛ deſcendebat. Nu. xi. Ꝺ̄ſtitutū ſilia ſine labore. ſuo. s Ol delecta
mentuꝝ in ſe habentem ꝛ ola ꝛc. nā bonus ſapichat. q̄ volebant. vt ha
beāt. ꝓter q̄ ſubdit: t Substantiā eni tuā. ſ. dulcitudīnē tuā bonitaꝛ.
u Obſtabat. ſ. cibo mīne. x Et deſeruiēnes tibi. vo. creātī de tu
mero bonoꝝ. nā malo iuſtoꝝ ſeruiebat ola ei⁹. vnde ꝺcebant Nu. xi. Nun
quā ala noſtra ſuper cibo tuo leuitimo. y Ad quod q̄ꝺ. ꝺ⁹.

z Volebat conuertebat. ſapiendo ſibi ſicut volebat. ꝛ hoc nō erat ex na
tura mīne. ſ. ꝺ̄na virtute. a Nīe aūt. Hic reuertit ad egyptios. aſſi
ctionē ꝺcta: Nīe aut ꝛ glacies ꝛc. nō tabeſcebant. ſ. hebreoꝝ. q̄ mīsta pa
ſtim ſerebant. vt ꝓdicti eſt: b Ut ſcirent q̄s fructus inimicoꝝ. ſ. egy
ptioꝝ. c Ex mīnabat ignis ardēs in grādine ſine grandinis ꝺſtō
ſpūs. d Et plauia coruſcans. fulgurā ꝺ: Exo. ix. Conſequēter oſtē
dit effectum oppoſitū ignis ad ꝓbationē hebreoꝝ. e Hoc aūt tu
rum. fuit mirabile. f Ut nutriretur. ſ. viuerent. g Ignis ſe ſue

All diuersis laborib⁹ ſpuraret. ad prēdā. ītt ultra ope ꝓpitiatōis. mouet' nar
ratiū. Vnde mul. ſa. per. hoc. a. in. p. m. c.

Creatura eni tua. ſ. ꝺbendant hoc peccatoꝛes: q̄ eis ꝛ creatura
factoꝛ suo ꝺlerata: ipſi repugnant. Vñ creatura arti eiusm̄ pcedēs ſtigā
tantur. ꝛ ſi nō penituerint ꝓpter hoc cruciandi. nōne ad vtra ꝺa ſpectant.

Propter hoc ꝛc.
Rab. Pluit nō mīna
de celo ꝓpter ſuū. aquam
de petra bibit. quare eos
carnibꝰ. ꝛ vestimentis cor
nō ſunt admirāda: vt creatori suo
magis deuoti ſint: ꝛ cū
tiuuēnt. ſ. ꝺ̄ſtitutū ſit. ſ. ſemp
ſuſtum bonis. Sic. ſemp
tibus ꝛc. Vñ mortuoꝝ
dit nīs cibum mūdū. vt
ostēderet. q̄ nō ſ. bibi ꝓ
nevisti⁹. ſ. nō ſ. bibi ꝓ
q̄s ꝓcedit de ore ꝺ̄ni. Sic
ſemp ingrati fuerunt. ꝛ
figurā tradere. vt nō
repulerit. Ad celestium
eſcā inuitata ſunt. Ola
eni in figura contigerūt
illis. Scripta ſunt autē
ꝓter nos. Vñ pauli⁹.

Patres nostri ola ſub
nube fuerūt. ꝛ oēs mare
trā. ꝛc. Petra aūt erat
ipſa. ſ. ꝺ̄ſtus. ſpūalis mani
ſtus. ſ. ꝺ̄ſtus ſignificatum. ꝛ figure vertitur. in
qua q̄ credūt ꝺ̄ſtus. ſe
gem ſpleudi. Qui aūt nō
crediderit. non ſuſtinebit
tur locus in eternā pene.

Est notum om. ꝛc.
Rab. Hic ait ꝺ̄ſtitutū
paſcitur ꝓbus nō ed. ſi aū
beati veri ſūt ſi ſuſtinebut. ſ.
ſi manitatur ꝛpit ad ꝺpla
lēvill ſolandū. ꝛ ſi adhuc
ſacramentum ſtringit. vt
ſiantur⁹ ſi ſuſtinebimus
ſol. ſ. ꝓ ꝺſolatione eor

nis ꝺcatis ꝓlicem⁹ ꝺcitur: In ꝓcipio erat ꝺ̄ſ. vel. ea. ad beatū ꝺ
ſol. ſ. ꝓ ꝺcam⁹. Verbū caro factū ē. ꝛ habitauit in nobis. C. VII.

De Ira

virtutis obliuio eſt. Cignia. ſ. camino tritū pauoꝝ: Dauid. lvii. ē ſt in egypto
nam alalia beteroꝝ de qb⁹ nutriebantur igne ꝛ grandine nō fuerunt le
ſa. Hoc eſt in ꝺ̄ in terra iuſtoꝝ in qua fuerunt filii iſrael. non fuerit illa pesti
lentia grandinis ꝛ ignis. vt ꝺ̄ Exo. ix. ſñ fuit in circuitu tū⁹ ꝺcte. vñ ꝺ
cenar ꝓtum ad hoc ignis obtinuit facultatē in ſuum alalia tū⁹ terre nō
leſit. ſicut aliarum in circuitu cōtentū. ꝛ ſubdit q̄ ꝺ̄na ꝺſtrictura ꝛ
ver: b Creatura enim tibi ſacrati. ſ. ꝛ ꝓ ſuſtitia vlq; ſti: l Ꝓ
pter hoc ꝛ tunc omnia tranſligurata. i. tranſmutata ꝛ ꝓcreare ſue natu
re ſm imperium voluntatis tue. h Omnia, mirāci gratie tue ꝺſeruie
bant. vt ꝺcit ē de igne ꝛ mīna. i Vt ſcirent filii tui. ſ. hebreoꝝ.
m Quos dilexit ꝺſc. amor ſpūs. ꝓpter quod data ſunt ola hec ꝛ ꝓ ꝺſe
rē ꝛ alia ſpūlia officia vel. ſm. q̄ vii. Non ſicut taliter ol nardi ꝛ ſudoꝛa
lia nō manifestabant eis. n Ꝺ̄ nō nutrientis fructus. i. mani de ter
ra. o Ꝓ ſunt homines. ſuppl' ſili. ꝓ Sz ſimo tuus ꝛc Deut⁹.
viii. Nō in ſolo pane vivit hō. ſed ꝛ oī verbo quod egreditur ex ore ꝺi.

q Quod eni ab igne nō ꝓterat exterminari. Gēlus q̄ ad ignem in
duratur ꝛ ad ſolē liquefiebat. ſñ ſubditur: r Statim ab exigua ra
dio ſ. vt notum oībus ſit. Hebreis. s Ꝺ̄ſ ꝺponit ꝓuenire ſo
lem. ſ. ortum ſolis. t Ad ꝺſti. nū. ſ. ad colligendū mīna. quē ſti
tio ꝺ̄ſo q̄ gratia ab eo ꝺbatur. v Et ad hoc nam ſuba. ſ. ſuſ.
x Ꝛc adorare. ꝺbendum ſit collatio. ꝛ ſubditur ei cum ꝺcitur:

y Ingrati eſt. ſ. eius qui ꝺ̄ſ beneficium nō recognoſcit. z Spes nīſ
hyber. gla. rubetum. ſ. totaliter ꝓbitie ꝓpositur cōmunitor. ſed ꝛ ſo. xvi.
ꝺ: Cuncq; incalueſſet ſoli liquefiebat quod ꝓpter ſic in mundo. ꝛ ideo ibi
ꝺctum ſoli. Ex hoc ꝛ q̄ tempus colligendi mīna erat poſt ſolis horā
vlq; ad horam ſtatim. ꝛ ſm hoc aliter exponenda eſt hec littera: Oportet
ꝓcurare ſolē. ſ. ferueſcere ſolis ad colligendū mīna. q̄s ꝺcitur hic hora
ꝺcto ꝺ̄ſ. Et ad horum facit. ſ. ſolis. Te adorare in ꝓcipio collectio
vel collatōis ꝺbuit ꝺbēdi. Ex ꝺta hoc videtur quod hic ꝓmittat.
Statim ab exigua radio ſolis ꝛc. hora ſex ſecta non eſt exigua radius
in virtute ſed ſortitudine. ꝺcendum q̄ ſmo ſi comparet ad ſensū ignis
de quo hic ſagitur ꝛ ꝺparatus. vt ꝓ. liber autem Exodi ꝺcit de eadem. nō
adit liber Sap. ꝓpter quod ita ꝓtino ſient magne ꝛ ꝓbande ſ. ad ignem
illum q̄ eonuerſo ꝛc. C. XVII.

Magna enim sunt iudicia tua domine: et inenarrabilia verba tua: propter hec indisciplinate anime erraverunt. Dum enim persuasum habent iniqui posse dominari nationi sancte: vinculis tenebrarum et longe noctis compediti: inclusi sub tectis fugitivi perpetue providentie placuerunt: et dum putant se latere in obscuris peccatis: tenebroso oblivionis velamento dispersi sunt paventes horrende: et cum admiratione nimia perturbati. Neque enim que continebat illos spelunca sine timore custodiebat: quoniam sonitus descendens perturbabat illos: et persone tristes illis apparentes: pavorem prestabant. Et ignis quidem nulla vis poterat illis lumen prebere: nec siderum limpide flamme illuminare poterant illam noctem horrendam. Apparebat autem illis subitaneus ignis timore plenus: et timore percussi illius que non videbatur faciei: estimabant deteriora esse que videbantur: et magice artis appositi erant derisus: et sapientie gloria correctio cum contumelia. Illi enim qui promittebant timores et perturbationes se expellere ab anima languente: hi cum derisu pleni timore languebant. Nam et si nihil illos ex monstris perturbabat: transitu animalium et serpentium sibilatione commoti: tremebundi peribant. Et aerem quem nulla ratione quis effugere posset: negantes se videre. Frequenter enim preoccupant pessima redarguente conscientia. Cum sit enim timida nequitia: data est in omnium condemnationem. Semper enim presumit seva perturbata conscientia. Nihil enim est timor: nisi presumptionis adiutorium: proditio cogitationis auxiliorum. Et dum ab intro minor est expectatio: maiorem putat potentiam eius cause: de qua tormentum prestat. Illi autem qui in potentem vere noctem: et ab infimis: et ab altissimis supervenientem inferis sonum dormientes: aliquando monstrorum exagitabantur timore: aliquando anime deficiebant traductione. Subitaneus enim illis et insperatus timor supervenerat. Dein

Nicolaus

De lyra

si quis ex illis decidisset: custodiebatur in carcere sine ferro reclusus. Si enim rusticus quis erat: aut pastor: aut agri laborum operarius preoccupatus esset: ineffugabilem sustinebat necessitatem. Una enim cathena tenebrarum omnes erant colligati. Sive spiritus sibilans: aut inter spissos ramos avium sonus suavis: aut vis aque decurrentis nimium: aut sonus validus precipitantium petrarum: aut ludentium animalium cursus invisus: aut mugientium valida bestiarum vox: aut resonans de altissimis montibus echo: deficientes faciebat illos pre timore. Omnis enim orbis terrarum limpido illuminabatur lumine: et non impeditis operibus continebatur. Solis autem illis superposita erat gravis nox: imago tenebrarum que superventura illis erat. Ipsi ergo sibi erant graviores tenebris.

C. XVIII.

Sanctis autem tuis maxima erat lux: et horum quidem voces audiebant: sed figuram non videbant. Et quia non et ipsi eadem passi erant: magnificabant te: et qui ante lesi erant: quoniam non ledebantur: gratias agebant tibi: et ut esset differentia: te deum petebant. Propter quod ignis ardentes columnam habuerunt ducem ignote vie: et solem sine lesura boni hospitii prestitisti. Digni quidem illi carere luce: et pati carcerem tenebrarum: qui inclusos custodiebant filios tuos per quos incipiebat incorruptum legis lumen seculo dari. Cum cogitarent iustorum occidere infantes: et uno exposito filio et liberato in traductionem illorum multitudinem filiorum abstulisti: et pariter illos perdidisti in aqua valida. Illa enim nox cognita est ante a patribus nostris: ut vere scientes quibus iuramentis crediderunt: animequiores essent. Suscepta est autem a populo tuo sanitas quidem iustorum: iniustorum autem exterminatio. Sicut enim lesisti adversarios nostros: sic et nos provocans magnificasti. Absconse enim sacrificabant iusti pueri bonorum: et iustitie legem in concordia disposuerunt: similiter bona et mala accepturos iustos: patrum iam tunc decantantes laudes. Resonabat autem inconveniens inimicorum vox: et flebilis audiebatur planctus ploratorum infantium. Simili autem pena servus cum domino afflictus est: et popularis homo regi similia passus. Similiter ergo omnes uno nomine mortis: mortuos habebant innumerabiles. Nec enim ad sepeliendum vivi sufficiebant: quoniam uno momento que erat preclarior natio eorum exterminata est. De omnibus enim non credentes propter beneficia: tunc cum primum fuit exterminium primogenitorum spo-

Nicolaus

De lyra

ponderũt pp̃ulus dei se eẽ. Cũ enĩ quietũ silentiũ contineret oĩa: & nox in suo cursu mediũ iter haberet: oĩpotẽs sermo tu⁹ dñe exiliẽs de celo a regalib⁹ sedibus venit: durus bellator in mediã exterminij terrã p̃siluit. gladi⁹ acutus insimulatũ imperiũ portãs tuũ: & stãs repleuit omnia morte: & usq; ad celũ attingebat stãs in terra. Tunc cõtinuo visus somniorũ malorũ turbauerũt illos: & timores superuenerũt insperati. Et ali⁹ alibi proiect⁹ semiuiu⁹: propter quã moriebat̃ cãm demõstrabat mortis. Visiões enĩ q̃ illos turbauerunt hec p̃monebãt: ne inscij q̃re mala patiebant̃ perirẽt. Tetigit aũt tũc & iustos tentatio mortis: & cõmotio in heremo facta ẽ multitudinis: sed nõ diu p̃mãsit ira tua. Properãs enĩ hõ sine q̃rela dep̃cari p populis: proferẽs seruitutis sue scutũ orõnẽ: & p incẽsũ dep̃catõẽ allegãs: restitit ire. & finẽ imposuit necessitati: ostendens quoniã tu⁹ est famul⁹. Vicit aũt turbas nõ in virtute corporis: nec armatura potentie: sed verbo illũ q̃ se vexabat subiecit: iuramẽta parentum & testamentum cõmemorãs. Cũ enĩ iã aceruatim cecidissent sup alterutrũ mortui: interstitit & amputauit impetũ: & diuisit illã q̃ ad viuos ducebat viã. In veste enim poderis quã habebat tot⁹ erat orbis terrarũ: & parentũ magnalia in q̃tuor lapidũ ordinib⁹ sculpta erãt: & magnificẽtia tua in diademate capitis illius erat scripta. His aũt cessit q exterminabat: &

Nicolaus

De lyra

hec extimuit. Erãt enĩ sola temptatio ire sufficiẽs.

C. XIX.

Impijs aũt usq; in nouissimum sine misericordia ira superuenit. Presciebat enĩ & futura illorũ: quoniã cũ ipsi reuersi essẽt: & p̃misissent ut se educerẽt: & cũ magna solicitudine p̃misissent illos: cõsequebant̃ penitẽtie actus. Adhuc enĩ inter manus habẽtes luctũ: & deplorãtes ad monumẽtũ mortuorũ: aliã sibi assumpserũt cogitatõẽ insciẽtie: & quos rogãtes proiecerãt: hos tanq̃ fugitiuos persequebãt. Ducebat eĩ illos ad hũc finẽ digna necessitas: & horũ q̃ acciderãt cõmemoratõẽ amittebãt: ut q̃ deerãt tormẽtis replerẽt punitio: & pp̃ls q̃dẽ tu⁹ mirabilr trãsiret: illi aũt nouã mortẽ inuenirẽt. Omnis enĩ creatura ad suũ gen⁹ ab initio refigurabat̃ deseruiens tuis p̃ceptis: ut pueri tui custodirent illesi. Nã nubes illorũ castra obũbrabat: & ex aq̃ q̃ ante erat: terra apparuit arida: & in mari rubro via sine impedimẽto: & campus germinãs de p̃fundo nimio: p quẽ oĩs natio trãsiuit: q̃ tegebat tua manu: videntes tua mirabilia & mõstra. Tanq̃ enĩ equi depaverũt escã: & tanq̃ agni exultauerũt magnificãtes te dñe: q liberasti illos. Memores enĩ adhuc erant eorũ q̃ in incolatu illorũ facta fuerãt quẽadmodũ p natiõe aĩaliũ produxit terra muscas: & p piscib⁹ eructauit fluui⁹ multitudinẽ ranarũ. Nouissime aũt viderũt nouã creaturã auiũ cũ abducti concupiscẽtia postulauerũt escas epulationis. In allocutiõe enĩ desiderij ascẽdit illis ortigometra: & vexatiões peccatorib⁹ superuenerũt: nõ sine illis q̃ ante facta erãt argumentis p vim fluminũ. Juste enim patiebãtur secundũ suas neq̃tias. Etenim detestabiliorem inhospitalitatẽ instituerũt. Alij q̃dẽ ignotos nõ recipiebãt aduenas: alij aũt bonos hospites in seruitutẽ accipiebãt. Et nõ solũ hec: sed & ali⁹ q̃dã erat respect⁹ illorũ: quoniã inuiti recipiebãt extraneos. Qui autem cum leticia rece-

Nicolaus

C. XIX.

De lyra

perunt hos qui aides vſi erãt in
structio: ſcĩſſimis afflixerũt do
loribus. peãſſi ſunt autez ecctate

f Ioh.

ſicãt illi in ſcabãs iuſti: cã ſbitã
nece coepti eſſet tenebris. Vnãſ
q̃qz trãſitus hoſtiũ ſui q̃rebat
In ſe ẽnt dũ elencta zuerſũſ: ſi
cut in cocãno q̃ſtãtes ſon⁹ imu
tatur: z olã ſuũm ſonum cuſtodi
unt. Vſi eſtimãri ex ipſo certo vi
ſu põt. Aggreſſa eni in aũſtrã cõ
uertebãtur: z q̃ſecũqz erãt natã
tia in terrã trãſibãt. Ignis in aq̃
valebat ſupã ſuã virtutez: z aq̃
extinguentis nature obliuiſcebat
Flãmã econtrario coruptibiliuz
animaliũ nõ veráuerunt carnes
cõſũlatiũ: nec diſſolubãt illã
q̃ facile diſſoluebat ſicut glacies
bonam ẽcaz. In oĩbus eni ma
gnificaſti populũ tuũ dñe: z hõ
noraſti: z nõ deſpexiſti: i oi tpe ẽt
ſi oi loco aſſiſtẽs ciz. Finit ſapia.

Incipit prologus trãſlatoris
ſi libri ieſu filij ſirach q eccleſia
ſticus appellatur: in grecum de
b ebreo trãſlatum

Multoz nõbĩ z ma
gnoz p lẽgẽ z pro
phetaz aliosqz q
ſecũti ſũt illos ſapi
entia demõſtrãta
ẽi q̃b⁹ opõrtz lau
dare iſrl doctrie z ſapie cã: q: nõ
ſõlũz ipſos loquẽtes neceſſe ẽ eſſe
peritos: ſed etiã extraneos põſſe
z diſcẽtes z ſcribẽtes doctiſſimos
fieri. Ad⁹ me⁹ ieſus põſtq̃z ſe am
pli⁹ dedit ad diligẽtiam lectiõis
legis z pphetaz: z aliox libroz
qui nobis a pentib⁹ noſtris tra
diti ſũ: voluit z ipſe ſcribere ali
qd hoz q̃ ad doctrinã z ſapiãm
pertinent: vt deſiderãtes diſcere
z illoz piti fieri magis mãgisqz
attẽdãt animo: z cõfirmentur
ad legit imãz vitã: Hortor itaqz

m

vẽnire vos cũ beninolẽtia: z at
tẽtioi ſtudio lectionẽ facẽ: z vẽ
niã bñe in illis in qbũs videmur
ſequẽtes imaginẽ ſapie: z deficẽ
in verboũ cõpoſitiõe. Nã dẽfi
cient verba hebraica q̃ fuerint
trãſlata ad alterã liguã. Nõ ãũt
ſolũ hec: ſz ipã lex z pphetee
teraqz alioz libroz nõ pũã bñt
differẽtiã q̃ inter ſe dicũt. Nã
in octauo z trigeſimo ãno z tem
põrib⁹ ptolomei euergetis regis
põſtq̃z pueri in egyptũ: z cũ mlt
tũ tpis ibi fuiſſez: inẽi ibi libros
relictos nõ pãruc neqz cõtẽnen
de doctrine. Itaqz bonũ z nẽceſ

Nicolaus

voa lectores vel quicũq
vultis addiſcẽ. a Vñi
re voſ cũ bñi. vt benigne
ignoſcatis mihi ſi in ali
quo deficiemus: qz opus
eſt trãſlatis. b Et ar.ũ.
lc. fa.i. vt antite ſtudeat
z legatis: qz opus eſt vti
lc. vel ſic: Hortor itaqz
vos venire cũ beninolẽ
tia quo ad effectũ vt nõ inuideatis. Et attẽtioni ſtudio lectionẽ facere: quo ad
effectũ vt nõ inuideatis. Et attentioni ſtudio lectionẽ facere: quo ad in
telligẽtiã: vt nõ erretis. c Et venia habere. i. mihi ignoſci. d In illis
in quibus videmur ſequẽtes imaginẽ ſapie. que eſt in parabolis ſalomõis
que imitamur in hoc libro. Et hortor venia hẽre. i. mihi ignoſci in illis in
quibus videmur: e Deficere in verboũ cõpoſitiõe. i. in ordine vel ornatu
verboz. Si nõ ita ornate nõ ordino verba in ope illo ſicut ſunt in he
braico: z bene indulgendã eſt mihi. f Nã deficient verba hebraica. i.
minus eleganter ſonãt. g Qñ fuerint trãſlata ad alterã liguã. Hoc
põt experiri in lingua ſua. multa. n. bñ ſonãt in vna lingua que ſatis ma
le ſonãt in alia: vel ad minus nõ ita bñ ſonãt ſicut in propria. z de hoc eſt
plificat. b. h Non ad⁹ ſolũ hec. verba q̃ ego trãſtuli deficiũt. tranſlata
enim minus eleganter ſonãt. i Sed z ipſa lex z pphe z ceteraqz libroz
ideũ ceteri libri. k Nã parũ habẽt vtiam. imo magnã hñt vtiam.
l Quãdo inter ſe dicunt. i. tranſlati libri originalibus a qbus tranſlati
ſunt cõferunt. m Nã in octauo z. cõtinua ſicbã mihi vetuſtas igno
ſcere: qz opus eſt valde vtile. z hoc etiãm. d. Nã in octauo z. xxx. anno. i.
eius. xxxviii ãnoũ elix (more hebraico loquit: qui numerũ nõ certũ ſponunt
mittere). n Temporib⁹ ptolomei euergetis regis: q regnauit in egypto
poſt ptolomeũ philadelphi frat̃ ſuũ ſub quo fr. interpres trãſtulerunt
vtriuſq; opus ex hebreo in grecũ. Nota q̃ reges egypti dicebant antiquitus
ptolomei: ſicut modo pharaones. z ſic liperatores romani appellãt au
guſti z ceſares. Euergetes q̃ſi nomẽ ẽ dictus eſt ab euergeo qõ senatus
vocationẽ. qz poſt vltionẽ ſyrie z cilicie deoz cor quos cõtra ſe in perſas
trãſtulerat iniuriã. n Poſtq̃ peruenit de iudea. In egyptũ. forte cum
filia quoq; ptolomeus ſother anteceſſor philadelphi captiuos duxit i egyp
tũ vel forte ex oppoſito vt aliq̃ vtilia trãſferret. o Et cũ multũ tpis ibi
fuiſſent. i. multo tpe ibi mãſiſſent. p Inuenit ibi libros relictos. z. hr. in
ſcriptionibus nõ trãſlatos de hebreo in grecũ. q Nõ par. neq; cõtẽ. do
ctrine. imo magna z vtilia cõtinebant. inter quos erat liber iſte. r Itaq;
q. d. libri iſti vidi valde vtiles. s Bonũ z neceſſariũ. i. vtile. Putant
z tpe et quo alii reliquerũt. t Aliquã addere vi. inter li. ubi. i. trãſferen
di de hebreo in grecũ. p hoc dicit q̃ ih̃c ieſus filius ſirach nõ oppoſuit
libri iſti. ſed ſibi trãſtulit. cõtrarii ei dicit Ri. vi. etymol. vos ait. Errauit
eccleſiaſticus errãtiſſime ieſus filius ſirach hieroſolymita ſcia ſcribẽte ma
gni regis oppoſuit. z cũ hoc q̃ ſuerat ordinauit. z ab hẽ vt dicũ q̃ trãſ
tulit: z q̃ oppoſuit. u Et mul. vig. attuli. i. apposui. x Doctrinã. i.
doctrine ſollicitudinẽ nõ mometancã: ſed y In ſpacio tpis. i. longo tem
pore: Attuli. inquã doctrinã. z Ad illa q̃ ad finẽ ducũt libri. i. vt libri
iſti finẽ debito cõſimant. q hoc ad⁹ qñ dicit q̃ doctrinã. laudis. intimat
q̃ multa doctrinaliter apposuit: quibus appoſitis opus ſubfine debito cõ
ſũmauit. a Dare z illis. Hic notat q̃ nec q̃ hic trãſtulit libri iſti fm vi
ſionẽ phãtiã. Cõtrue ſic: ſapia multoz z magnoz myſteriorũ q̃ bonũ z neceſſariũ putauit la
borare ad interpretãdũ cõſtituẽdũ libros iſtos. Sed illud parcũ eſt nũ z alti
o cõcauet. vñ dicit: Et bonũ z neceſſariũ putauit. Dare. i. cõtinere libros
iſtos nõ generaliter ſed aperte ſancte dare cauibus. z margaritas ſpargere
ante porcos nõ ſcit cõtẽplet eas poſitibus ſuis. z cõuerſi diripiãt nos. ſi
dicit bonũ z neceſſariũ putauit dare illis. b Qui vo. ani. inclere. i. intẽ
re alijs ut igere z applicare ad cognoſcẽdũ ea q̃ ſibi ſunt neceſſaria ad ſa
luẽ. z qui volũt. c Silent. ab alijs. d Quãdo modũ. i. qñ ter ipſos.
e Oporteat tranſmere. i. ordinare. f Mo⁹ eſt. in ſc. z in alijs. aliqui li
bri habent: Inſtruere mores. i. & z alios in moribus inſtruere. ad qs eſt

Liber ihũ ſapia z. Et ineũ ieſus filij ſirach viri ſc Ieroſo. C. I.
• apud hebreos reperiſſe nõ ambigit vt ego ſuſpicor. z de hoc eſt
poſt additũ: cui ſancti erãt ocliadef. z cãtici cãtaz. vt ſalomoni
ſi nõ libroz nũcupatiõ. z mãp gñe cõcipit. Et inde ſapie nõ re
gis apud ebreos odore eloquẽtiã: qñe nonnulli phytonis
ens affirmãt. Ecclesiaſti
cus ſic ſicut z eccleſiaſtes
eccleſie vtilitatem eſt:
qui cõgregatos vel colle
ctos interpretat: ſicut ille
cõdonatos. ſz eccleſiaſtes
ad ethicam refert: z ad
quã libet pticulare eccle
ſiaſticũ qui ꝑter eccleſi
ſtica vtilitatẽ ſuarũ pa
rabolaꝝ. i. ethicam virtu
tẽ capax appellat: Cui⁹
ſtes clarius: ſtatq; latĩ
tatis eſt: vt ipe libi ꝑhẽ

Nicolaus

ſariũ putaui: z ipſe ãliquã addẽ
diligentiã z laborez intẽpeſtiui
libũ iſtũ: z multa vigilia atruli
doctrinã in ſpacio tpis ad illã q̃
ad finez ducũt libũ ihũ dare: z
illis qui volũt animũ intendere
et diſcere quẽadmodũ opoꝛteat
inſtituere mores q̃ſ ſcõm leges
dñi propoſuerint vitam agere.

Finit prologus.

Incipit liber eccleſiaſticus qui
non eſt in canone. C. I

Omnis ſapientia a
dño deo ẽ z cũ ip
ſo fuit ſemp. et eſt
añ cuũ. Arenã ma
ris z plauie guttas

De ipra

miſſi vtil liber ihc. Et
ſtm legẽ domini ꝑpolat
rint vtil agere z.

Explicit qualitãs
z ꝓlixitas ꝓlogi.

Poſtilla frãris Ni
colai de lyra ſuper Ec
cleſiaſticum incipiens feliciter.

C. I

Omnis ſapia a domino deo ẽ. Hic incipit liber Eccleſiaſticus
• q̃ pulo fuit hebraice ſcriptꝰ. vt ꝓs ꝓ Hiero. in cui⁹ ꝓlogo ſup
parabolas ſalomõis. Et videt aliq; q tũc ſcripture ſunt ordi
tus ioſedech. z ieſus filius ſirach ꝑ inſpõe ſcripturã ſacrã ordinauerũt
hebraice in greciã. Sz hoc nõ videt. vez. Nã ſcripture ſuperiores
I. I. ca. facit mentionẽ de ſimone filio onie fac. ꝓtor q fuit. ſimon. facer dos
poſt mortẽ ieſu filij ioſedech. q magnũ tẽpus. Nã tunc ipſe ſacerdos qui
ſimon facerdotes. I. ioachim: eliaſib: ioiada: ionathan: ianan. Et ib oꝛdinã
q̃ primus ſcriptor fuit ieſus filius ſirach. z nepos eius qui fuit iudee
z ſcinit grece: trãſtulit ꝙs de hebreo in grecũ: vt ꝓs in ꝓlogo huꝰ libri. Et
hoc⁹ trãſlatoris nomẽ ꝓnãt ibi nacet. Ista ꝑ ꝓlogũ huius ꝓphete tẽ
catur q̃ auctor huius libri ſcripte ipſũ q̃ eccleſiaſticũ: de trãſlatore ꝓlo
Sed primus z principalis ſcriptor ſub deo ſũ fuit ieſus filius ſirach. vt hic
in ꝓlogo huius libri. z. I. I. ca. In quo libro nos inducit ad amoꝛẽ ſapie
z accipit ſapiam ꝓout includit oĩa virtutes. ſunt accipit in libro ſapie.
Deinde ſe ipſe liber in duas partes. In ꝓma inducit ad amoꝛẽ ſapie ꝛõi
nando. In ſecũda explificando. q incipit. ſtatim ca. ꝓma adhuc in duas. ũ
ꝓlo declarat auctor ſapie principiũ. ſecũdo indagat ad eius cognitionẽ. ca.
iij. Et ꝓma ꝓmũ ſcindit q̃ duplex eſt principiũ ſapie. vnũ eſſentiale. qd ſe
tenet ex ꝑte dei. aliud ꝓfectuale qd ſe tenet ex ꝑte noſtri. nã ad ſapiam
ex ꝑte noſtri requirit actus libere arbitrij. ergo ꝓlo ponit ꝓmũ. ſecũdo
ſecũdũ. ibi: Timor domini z. Ad cuiꝰmodi ꝓmi z et aliud. i. ꝓfectuale
ſcindit q̃ ſapia dupliciter accipit quãdã ſpectat ad ꝓpoſitũ. alia. I. hu
mana. Diuina ſic accipit dupliciter. Loĩmoditer z plenarie q̃ ꝓprie ſa
pientia genita dicit. z. I. dñi qui verbũ creauit. z ꝑ ꝓhẽ ſcindit. ꝑ
tẽt igitur dubitari de qua ſapia loq̃t hic auctor. z. I. cr. Et videtur ꝙd
qui q̃ de ſapia hũana: qz ſubdit in hac ꝑte: Potior olim creata eſt ſa
pia. creatio ẽ. nõ hz locũ in deo. Sed contra hoc arguit q̃ in terra vi:
Ois ſapia a dño deo eſt z. q̃ eſt mẽſura eſt incorruptibili. ꝓptez q̃ oĩ
ipſũ nõ eſt alia mẽſura niſi creatura. z ꝑ ꝓhẽ loquit de ſapia humana q̃ in
la eſt eterna. ꝓptez q̃ dicit: alii q̃ loq̃t de ſapia nõ eſſentiali creata. Sz
ebra hoc vi tormẽti vi: Ois ſapia a dño deo eſt. dic ẽ ab aliquo nõ
cõpoſit eſſentie vtiniter: ſed mẽ pedente ꝓhoc. Item. I. cor. ſcribit
in ꝓlogo huius ſapie vtice: Ego ex eo ex altiſſimo ꝓdiui primogenita ante oĩa
creaturã. Procedere ẽ⁹ ex altiſſimi z ꝑ modũ geniti vel nati eſt ꝓprii
filii: q̃ z ſapia genita. ꝓptez q̃ dicũ vicũ q̃ auctor loq̃t hic de ſapia ge
nita cui⁹ ꝓlo deſcribit emanatio interior. ſcilicet ꝑfectio. inc. Fons ſapie.
ꝓla dicũtur in tres gẽa. q̃ ꝓlo ponit emanatiõe diuinã ad extra z eter
nitatẽ. ſecũdo eius incõprehenſibilitatẽ. ibi Altitudinem terre primitus fac.
Prima ois. Circa primũ vi: Ois ſapia. i. ſit⁹ cui⁹ ꝓprie z eſſe ſapia dei
genita. z ciaa attribuit ſibi ꝓprialiter ſapia eternale dicta. ſicut attri
buit ſibi partia eſt poteſtas. vel ſt eſt ea hoc ſilius dei ſapia: q̃ dicit ſapientiã
dei modo z altitudinẽ z notitiã ſapie create. b A ꝓlo deo dicit.
ꝓcedit a deo patre vnitate⁹ i perſona. i Et eſt illo fuit. indiuiſe⁹ i eſſẽ
tia: Et Semp z. i. ab eũ. in quo oĩa ſunt huiuſmodi emanationis creatiue.
l Altitudinem maria. Hic ꝓbat oĩa ſapie genite cõprehẽſibilia ee ab ab
eſt ꝓlo. i. a ꝓtate cognoſcibilitatis a noſtro in ꝓſenti ſtatu ſcilicet q̃ poſſimus. i.
p effectũ q̃ ipoſſibilitatẽ volunt a perfectõe ꝓprie attingere. Et ꝓ ſi aliq̃s
henderent: nõ tñ ꝑ hoc hec ſapia ꝓprie attingeret. z tñ eius effectus ſunt
a nobis cõprehenſibiles ſicut ꝓmittus fuit ꝓdictus: ſup illud ecclesiaſtes
j. Celare res difficiles nec ẽ q̃ poſſit eas explicare ſermõe. z multo minus
dei ſapiam. Sz q̃ poſſet aliquis credere q̃ ſalt aliqua creatura eſſet ab

[illegible]

ꝛ dies seculi quis dinumerauit? Altitudinem celi: ꝛ latitudinem terre: ꝛ profundū abyssi: quis dimensus est? Sapiam dei precedentē oia quis inuestigauit. Prior oīum creata est sapia: ꝛ intellectus prudētie ab euo. Fons sapie vbū dei in excelsis: ꝛ ingressus illius mādata eterna. Radix sapie cui reuelata est: ꝛ astutias illius quis agnouit? Disciplinā sapie cui reuelata est ꝛ manifestata? ꝛ multiplicationem ingressus illius quis intellexit? Unus est altissimus: creator oīum oipotens ꝛ rex potens: ꝛ metuendus nimis sedēs sup thronum illius: ꝛ dominans deus. Ipse creauit illā i spūsctō ꝛ vidit ꝛ dinumerauit: ꝛ mensus est. Et effudit illam super omnia opera sua: ꝛ sup oēm carnem scdm datū suū: prebet illā diligentibus se. Timor dn̄i gloria ꝛ gloriatio: leticia ꝛ corona exultationis.

De lyra

[illegible]

[illegible]

Rabanus. [illegible]

Timor domini delectabit cor: ꝛ dabit leticiam ꝛ gaudium in longitudinē dierum. Timenti dn̄m bene erit i extremis: ꝛ i die defunctionis sue bn̄dicetur. Dilectio dei honorabilis sapia. Quibus aūt apparuerit i visu diligūt eam in visione ꝛ in agnitione magnaliū suorum. Initium sapientie timor dn̄i: ꝛ cum fidelibus in vulua concreatus est: ꝛ cum electis feminis graditur: ꝛ cū iustis ꝛ fidelibus agnoscitur. Timor dn̄i scientie religiositas. Religiositas custodiet ꝛ iustificabit cor: iocunditatem atque gaudium dabit. Timenti dn̄m bene erit: ꝛ in diebus consolationis illius benedicetur. Plenitudo sapie timere deum: ꝛ plenitudo a fructibus illius. Omnem domum illius implebit a generationibus: ꝛ receptacula a thesauris illius. Corona sapie timor domini replens pacem ꝛ salutis fructum: ꝛ vidit ꝛ dinumerauit eam. Utraque aūt sunt dona dei. Scientiam ꝛ intellectum prudentie sapientia compartietur: ꝛ gloriam tenentium se exaltat. Radix sapie timere dominū: ꝛ rami enim illius longeui. In thesauris sapientie intellectus ꝛ scientie religiositas: execratio aūt peccatoribus sapia. Timor domini expellit peccatum. Nā qui sine timore est nō poterit iustificari: iracundia enim animositatis illius subuersio illius est. Usque i tempus sustinebit patiens: ꝛ postea redditio iocunditatis. Bonus sensus usque in tempus abscondet verba illius: ꝛ labia multorum

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Qui timet deū. Quoniam nō multa pro multicia bñdicit bonis ei
ptinēt. Hīc cōsequēter vt Quat ter ad sapientiam pertinēte: Ipsa
sapia manifestat q̄ sit: hic obtinendo: mirabiliter pcedit ad quinq̄ sapie.
qui sūt. Quinq̄ sapiēs agunt: q̄ obtinent: mirabiliter vos obtinet obsecratio
ni bonū: et manifestatiue sapie. Deprecatio vt. Dicit spe dicta est.

Timor dñi sapia: et disci
plina cū fide et mansuetudine dilectio dei. Et
bonitas vite cū mansuetudine operū illius.

Timor dñi sapia: et disci
plina: et cognitio aūt pōsi cul
tura dei. Fili cōsuplcēs sapiam
cōsūa iustitiā: et deus prebebit
illam tibi. Si spīa est: et disciplī
timor domini: et q̄ bñplacī
tū est illi: fides: et mansuetudo: et
ādipleuit thesauros illius. Nō

f credens operari secundum ad deum quia ipse: et
a magnificabitur: et remunerator ei.

f Fili accedens ad seruitu
tem dei: sta in iustitia et
timore: et ppāra aiaz tuaz
ad tēntationē. Dēpsce cor tuū et su
stine: vt crescāt i nouissimo vita
tua. Sē q̄ tibi applicitū fuerit
accipe: et in dōlore sustine: et hu
miliare tua pātiētia babe: q̄m i
igne pbant aurū et argentū: hōmi
nes ꝓo receptibiles in camino
bumiliatiōis. Crēde deo et recūpe
rabit te: et dirige viā tuā: et spēra
in illū. Serua timorē illius: et in
illo veterasce. Timētes dñm su
stinete misericordiā eius: et nō dē
flectatis ab illo: ne cadatis. Qui
timetis dñm credite illi: et nō eua
cuabitur merces vra. Qui timē
tis dñm sperate in illū: et in obla
tationē vēniet vob misericordia
Qui timētis dñm diligite illuz.

f accedens ad seruitutem dei: sta in iustitia et timore: et ppāra aiaz tuaz ad tēntationē. Dēpsce cor tuū et sustine: qm̄ i igne pbant aurū et argentū: hōmines ꝓo receptibiles in camino bumiliatiōis. Crēde deo et recūpe rabit te: et dirige viā tuā: et spēra in illū. Serua timorē illius: et in illo veterasce. Timētes dñm sustinete misericordiā eius: et nō dēflectatis ab illo: ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi: et nō evacuabitur merces vestra. Qui timetis dñm sperate in illū: et in oblationē vēniet vob misericordia Qui timētis dñm diligite illuz.

f Fili accedens ad seruitutem dei: sta in iustitia et timore: et ppāra aiaz tuaz ad tēntationē. Dēpsce cor tuū et sustine: et q̄ tibi applicitū fuerit accipe: et in dōlore sustine: et humiliare tua pātiētia babe: q̄m i igne pbant aurū et argentū: hōmines ꝓo receptibiles in camino bumiliatiōis. Crēde deo et recūpe rabit te: et dirige viā tuā: et spēra in illū. Serua timorē illius: et in illo veterasce. Timētes dñm sustinete misericordiā eius: et nō dēflectatis ab illo: ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi: et nō evacuabitur merces vestra. Qui timetis dñm sperate in illū: et in oblationē vēniet vob misericordia Qui timētis dñm diligite illuz.

f Fili accedens ad seruitutem dei: sta in iustitia et timore: et ppāra aiaz tuaz ad tēntationē. Dēpsce cor tuū et sustine: et q̄ tibi applicitū fuerit accipe: et in dōlore sustine: et humiliare tua pātiētia babe: q̄m i igne pbant aurū et argentū: hōmines ꝓo receptibiles in camino bumiliatiōis. Crēde deo et recūpe rabit te: et dirige viā tuā: et spēra in illū. Serua timorē illius: et in illo veterasce. Timētes dñm sustinete misericordiā eius: et nō dēflectatis ab illo: ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi: et nō evacuabitur merces vestra. Qui timetis dñm sperate in illū: et in oblationē vēniet vob misericordia Qui timētis dñm diligite illuz.

C. II.

Duplici corde. Hic duplex dicit de ꝙ in cibus vitis laudat. i. vult gaudere cū fratre. et regnare cū christo.

Ypocrita. Aliud cor & gestus: aliud opus mōstrās. Hic. Dic: Admitte a fa
cie pphetie: qui v.2. v. 1
v.2. vt. Attende in
filio vt. Adhuc hic. Eq̄
qui sequitur horribiles.
alie sūt acquirit dilatio
nem: q̄ in iudicio reuela
bunt peccata condēt: et
reddit vnicuiq; ꝓ ope
ra sua. Deprecat. n. deus
ebi qui loquitur milita
ribus apostol. accusat vitā
sanguinum et dolosum.

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

illius cū ipō est. C. III.

f Fili sapientie ecclesia iu
storum: et natio illorum
obedientia et dilectio. Judicium
patris audite fili dilecti: et fac
mēnt dñs nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

Timētes dñm nō erūt incredibi verbo illius: et qui diligūt illū cō
seruabunt verbū illius. Qui ti
mēt dñm ingrent que bnepla
cita sunt ei: et qui diligūt eū re
plebūtur lege ipsius. Qui timēt
dñm ꝑparabūt corda sua: et in
cōspectu illius sanctificabūt ani
mas suas. Qui timēt dñm custo
dient mādata illius: et pātiaz ha
bebūt vsq; ad inspectionē illius
Dicētes: Si pénitētiā non egeri
mus: in dem in mānus dñi: et
nō in manus hominuz. Sōm

[illegible]

atque salui sitis. Deus eni honorauit patre i filijs: & iudiciu matris exquires firmauit in filios. Qui diligit deu exorabit pro peccatis: & continebit se ab illis: et in oratione dierum exaudiet: & sicut q thesaurizat: ita & q honorificat mrez sua. Qui honorat prez suu iocudabitur in filijs: & in die orationis sue exaudietur. Qui honorat patre suu vita viuet logiore: et q obedit pri: refrigerabit matre. Qui timet dnm honorat parentes: & quasi dns seruiet his q se genuerut in ope & sermone: et oi patientia. Honora patrez tuum vt superueniat tibi bndictio a deo: et bndictio illi i nouissimo maet. Bndictio pris firmat domos filioru: maledictio aut matris eradicat fudameta. Ne glorieris in contumelia patris tui: no e eni tibi gloria s3 cofusio. Gloria eni hois ex honore patris sui: et dedecus filij: pater sine honore.

Fili suscipe senectaz patris tui: & no cotristes eu in vita illius: et si defecerit sensu: venia da: & ne spernas eu i tua virtute. Elemosyna eni patris no erit i obliuione. Nam pro peccato matris restituet tibi bonu: & in iusticia edificabit tibi: & in die tribulationis commemorabit tui: & sicut i sereno glacies: soluetur tua peccata. Q male fame est q relinquit patre: & e maledictus a deo qui exasperat mrez. Fili i masuetudie opa tua pfice: & sup hoium gloria diligeris. Quato magnus es: humilia te in oibus: & coraz deo inuenies graz: qm mag potetia dei solius: & ab humilibus honorat. Altiora te ne quesieris: & fortiora te ne scrutatus fueris: sed q precepit deus tibi cogita illa semp: & i pluribus ei operib ne fueris curiosus. No est eni tibi necessariu ea que abscodita sut videre oculis tuis. In supuacuis reb noli scrutari multipliciter: & i plurib eius operibus no eris curiosus. Plurima eni sup sensuz hoium ostesa sunt tibi. Multos eni sup plantauit suspitio eoz: et in vanitate detinuit sensus illoz. Cor duru hebit male in nouissimo: et q amat periculu: in illo pibit. Cor igrediens duas vias no habebit successus: & prauicors i illis scandalizabit. Cor nequa grauabit i doloribus: & peccator adijciet ad peccandu. Synagoge supboru no erit sanitas: frutex eni peccati eradicabitur i illis: & non intelligetur. Cor sapietis itelligetur i sapietia: & auris bona audiet cum omni concupiscentia sapientiaz. Sapiens cor & intelligibile abstinebit se a peccatis: & in opib iusticie successus habebit. Igne ardetez extinguit aqua: & elemosyna resistit peccatis: & deus prospector e eius q reddit gratiaz. Meminit in posterum: & in tepore casus sui inueniet firmamentuz.

C. IIII.

Fili elemosynam pauperis ne defraudes: & oculos tuos ne transuertas a paupere. Aiam esurietem ne despexeris: & no exasperes pauperem in inopia sua. Cor inopis ne affliceris: & no protrahas datuz angustiati. Rogatione contribulati ne abijcias: & no auertas facie tua ab egeno. Ab inope ne auertas oculos tuos pp iram: & non relinquas querentibus tibi retro maledicere. Maledicentis eni tibi i amaritudine aie exaudietur deprecatio illius: exaudiet aut eu qui fecit illu. Congregationi pauperu affabile te facito: & psbytero humilia aiam tua: & magnato humilia caput tuu. Declina paupi sine tristicia aure tua:

Nicolaus

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. IIII.

Fili elemosynam. Hic consequenter inducit ad elemosynam faciendam. Et primo psone singulari. secundo communitati. ibi: Congregationi pauperu. Circa primu dicit: Fili elemosynam pauperis non defraudes. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

t reddē debitū tuū: t rñde pacifica in mansuetudine. Libera eū qui iniuriā patit de manu superbi: t nō acide feras in aīa tua. In iudicando esto pupillis misericors vt pater: t p viro matri illorū. t eris tu velut filius altissimi obediens: t miserebit tui magis q̄ mater. Sapiētia filiis suis vitā inspirauit: t suscipit exquirentes se et pibit in via iustitie. Et q illā diligit: diligit vitā: t qui vigilauerint ad illā: cōplectētur placorem eius. Qui tenuerint illā: vitā hereditabūt: t quo introibit bñdicet deus. Qui seruiūt ei: obsequētes erūt sancto: t eos q diligunt illā: diligit deus. Qui audit illā: iudicat gentes: et q intuetur illā: pmanebit confidēs. Si crediderit ei pmanebit: t hereditabit illā: t erunt in cōfirmatione creature illorū: quōniā in tentatione ambulat cū eo: et in primis elegit eū. Timorē t metū t pbationes inducet sup illū: t cruciabit illū in tribulatione doctrine sue: donec tētet eū in cogitationibus illius: t credat aīe illius. Et firmabit illū: t iter adducet directū ad illum: t letificabit illum: t denudabit abscōsa sua illi: t thesaurizabit sup illū sciētiam: t intellectū iustitie. Si aūt oberrauerit: derelinquet eū: t tradet eū in manus inimici. Fili cōserua tēpus: t deuita a malo. Pro anima tua ne cōfundaris dicere verū. Est eni cōfusio adducēs petm: t est cōfusio adducens gloriā t grām. Ne accipias faciē aduersus faciē tuā: nec aduersus animā tuam mendaciū. Ne reuerearis primū tuū i casu suo: nec retineas verbū in die salutis.

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Nō abscōdas sapiam tuā in decore eius. In lingua eni sapiētia dinoscit: t sensus t sciētia et doctrina in vbo sensati: t firmamentū in opibus iustitie. Non cōtradicas verbo veritatis vllo modo: t de mēdacio ineruditionis tue cōfundere. Non cōfundaris confiteri peccata tua: t ne subijcias te omni homini p peccato. Noli resistere cōtra faciem potentis: nec coneris ctra ictū fluminis. Pro iustitia agonizare pro aīa tua: t vsq ad mortē certa p iustitia: t deus expugnabit p te inimicos tuos. Noli citatus esse in lingua tua: t inutilis et remissus in opibus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua: euertens domesticos tuos: t opprimens subiectos tibi. Nō sit porrecta manus tua ad accipiendū: t ad dandū collecta. C. V

Noli attendere ad possessiones iniquas: t ne dixeris: e mihi sufficiēs vita. Nihil enim proderit in tēpore vindicte t obductionis. Ne sequaris in fortitudine tua cōcupiscentiā cordis tui: t ne dixeris: quō potui aut qs me subijciet pter facta mea? Deus eni vindicās vindicabit. Ne dixeris: Peccaui: t qd mihi accidit triste? Altissimus eni est patiēs redditor. De ppiciatu peccatorum noli esse sine metu. neq adijcias peccatū sup peccatū: t ne dicas. Miseratio dei magna est: multitudinis peccatorū meorū miserebit. Misericordia eni t ira ab illo cito proximat: t in peccatores respicit ira illius. Non tardes cōuerti ad dominū: t ne differas de die in diē. Subito eni veniet ira illius: t in tēpore vindicte disperdet te. Noli anxius esse in diuitijs iniustis: non enim pderunt in die obductionis t vindicte. Non ventiles te in oēm ventum: t nō eas i oēs viā. Sic eni ois peccator pbat in duplici lingua. Esto firmus in via dñi: t i veritate sensus tui et sciētia: t prosequatur te ver-

De lyra

[illegible]

C. V.

[illegible]

Ecclesiastici C VI 619

[illegible]

plenus eris. Si inclinaueris aurem tuam excipies doctrinam: et si dilexeris audire sapiens eris. In multitudine presbyterorum prudentium sta: et sapientie illorum ex toto corde coniungere: ut omnem narrationem dei possis audire: et prouerbia laudis non effugiant a te. Et si videris sensatum euigila ad eum: et gradus ostiorum illius exterat pes tuus. Cogitatum tuum habe in preceptis dei: et in mandatis illius maxime assiduus esto et ipse dabit tibi cor: et concupiscentia sapientie dabitur tibi. C. VII.

Noli facere mala: et non te apprehendent. Discede ab iniquo: et deficient mala abs te. Fili non semines mala in sulcis iniusticie: et non metes ea in septuplum. Noli querere ab homine ducatum: neque a rege cathedram honoris. Non te iustifices ante deum quoniam agnitor cordis est ipse: et penes regem noli videri sapiens. Noli querere fieri iudex: nisi valeas virtute irrumpere iniquitates: ne forte extimescas faciem potentis: et ponas scandalum in agilitate tua. Non pecces in multitudine ciuitatis: nec te immittas in populum. Neque alliges duplicia peccata. Nec enim eris in vno immunis. Noli esse pusillanimis in animo tuo. Exorare: et facere elemosynam ne despicias. Ne dicas in multitudine munerum meorum respiciet deus: et offerente me deo altissimo munera mea suscipiet. Non irrideas hominem in amaritudine anime. Est enim qui humiliat et exaltat circumspector deus. Noli amare mendacium

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

aduersus fratrem tuum: neque in amicum similiter facias. Noli velle mentiri omne mendacium: assiduitas enim illius non est bona. Noli verbosus esse in multitudine presbyterorum: et non iteres verbum in tua oratione. Non oderis laboriosa opera et rusticationem ab altissimo creatam. Non te reputes in multitudine indisciplinatorum. Memento ire quoniam non tardabit. Humilia valde spiritum tuum: quoniam vindicta carnis impii ignis et vermis. Noli preuaricari in amicum pecuniam differentem: neque fratrem charissimum auro spreueris. Noli discedere a muliere sensata et bona quam sortitus es in timore domini: gratia enim verecundie illius super aurum. Non ledas seruum in veritate operantem: neque mercenarium dantem animam suam. Seruus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua: non defraudes illum libertate: neque inopem derelinquas illum. Pecora tibi sunt: attende illis: et si sunt vtilia perseuerent apud te. Filii tibi sunt: erudi illos: et curua illos a pueritia illorum. Filie tibi sunt: serua corpus illarum: et non ostendas hilarem faciem tuam ad illas. Trade filiam et grande opus feceris: et homini sensato da illam. Mulier si est tibi secundum animam tuam: non proiicias illam: et odibili non credas te in toto corde tuo. Honora patrem tuum: et gemitus matris tue ne obliuiscaris. Memento quoniam nisi per illos non fuisses: et retribue illis quomodo et illi tibi. In tota anima tua time deum: et sacerdotes illius sanctifica. In omni virtute tua dilige eum qui te fecit: et ministros eius ne derelinquas. Honora deum ex tota anima tua: et honorifica sacerdotes: et propurga te cum brachiis. Da illis partem sicut

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Dauid benedixt. q. eligeret. p hoc q̃ offerunt ministris dei pro
mille peccatis purgationē. nec alit pro eis orabat. vnitā t̃ obligatio
gratiam. cum ille sine causa corripit. q. d. ꝛc.

Et ecce ꝛc. Ad eloquendā potentiā sapientie mortuos multo ma
gis resuscitauerit. Vbi paul⁹ occisi gaudē. ill gaudētib⁹: ibiq; ill flētib⁹

Peccatio delectatio
abhorret a opis. Vnde
q̃ habuerit timōrē dei ma
gis mōstrat. q. videri ab
mīl mōlle. t. claudi.
et vultura lua ab eo. q. d.
Dñs ita ꝛc. C. VIII.

On iūr. cum
a dole potēte. sīg
pecto. Alit; Nō

Nicolaus

mālatum est tibi pāmicārius t
† qz facultates pertile pertinēt populor⁹ eoꝝ p eis.
purgandū: dē negligēta tua
† de bulla. Chaldeorum
purga te cū paucis. Dāū beatbi
orū huoꝝ t sacrificiūm sanctifica
tōis offerēt dño: t iūxt sanctoā:
t pāgis peccige manū tuā: t pli
† peccatum
ciūtur ꝓpriatio t brīdictio tua:
gra datur in cōspectū omnis vi
uētis: t mortuo non prohibeas
gram. Nō defis plorantibus in
† vigilatione
cōsolatiōe: t cuz lugētibus am
bula. Nō te pigeat visitare infir
mū. et his ēnī in dilectiōe firmā
† et supra dicta plenius t mentem ipsius.
beris. In oībus opibus tuis me
moare nouissima tua: t ī eternū
† ad mortē. vl omnia qui natus ē ex dea ad peccā.
nō peccabis.

C. VIII

On litigēs cū hōie potē
n te nē forte incidas in ma
nus illius. Non cōtē
das cuz viro locuplete: nē forte
cōtra te cōstituat litēs tibi. Mul
tos enī perdidit auruz t argētuz
† ad iniquā mentē
t vlqz ād eos regnū extēdit t cō
fortit. Nōn linges cuz homine
† cum in literra cognoscere habet et
maloꝝ oris tui. † superbo. Librorum.
† heretico de quo tuā lingua cuz labia t. solet. et
alibi. Hieronym. post mam t. sanctum. cognoscens
deum
† ignoras insolubi
linguato: t nō struēs in ignē illi
† materiam incendij
ūs ligna. Nō cōmunices hoī i
† diuitem q. t. catholica
docto: ne mīle de progenie tua
loquatur. Ne dēspicias hoīem
† penitentem
auertentē se a peccato: neq; ipso

† in lege
† melius quid parta
pereo ei. Dēmēto qñ omnes i
tibi veniunt: tuz ei qui flumina ne calet
corumpēde sum⁹. Ne spernās ho
† vanitas vanitas t affluxio spūs. † † omnia ex
nō confunt. nunq; tendunt. tedio nunquā spatia ma
minē i sua † senectute: ctēni ex no
gnis adquirunt. † alij dñs intendit ex vltros
bis senescēt. Noli de mortuo ini
mico tuo gaudere: scies quōniā
† inimicus † q5 ē
oēs morimur: t in gaudiū volū
bi supra vita hoīm qui fluuius
mūs vēire. Ne despicias narrati
† doctorum
onē p̄sbyterorꝝ sapientium: t in
puerbijs eoꝝ cōuersare. Ab ip
sis ēnīz discēs sapiaz t doctrinā
† vtilitas † potestis
itellect⁹: t seruire magnatis sine
† imuria
querela. Nō tē ptereat narratio
seniorum: t ipsi enim didicerūt a
patrib⁹ suis. Quoniā ab ipsis di
† vt lege prudēs fac figure omni potenti ratiocī
sces intellectū: t in tpe necessita
† aliqua assignādo
tis dabis responsum. Nō accēdās
carbōes peccatorū arguēs eos.
† ad iracundi furoꝝ † ñ vt. Succenderis ira.
t ne incēdārio flama ignis pecca
torum illoꝝ. Nē cōtra facie stes
† hominis † vt inue
cōtumelioſi nē sedeat q̃si insidi
† ne tradiscas ad. † vertas mea
ator ori tuo. Noli fenerare hoī
† superbo. Librorum.
fortiori t: qz si feneraueris qua
† manca latebam. qui peruersa olim. † vetus ofa
si pdirū habe. Nō spōdeās sup
† cum potuim vouisse ofa
virtūtē tuā: quōd si spopōderis
deo tue. non tardabis reddere.
quasi restituēs cogita. Nō iudi
† credula qui cōtumeliosa ecclia nec in
ces cōtras iudicē: qñ scōm qñ
dei viuentis t mortuoꝝ † homines † bea
stum est iudicat. Cuz audace nō

On zeles vī. Diligator doceri prudentiā. Aliqñ
n hic pro heretico punitendū. q. est litigi nē fugit: nō obstat si mu
lieri. t qui catholicā fidē custodit nō potest hereticū pertimere.
adultigrē mulierē. Heretica; sinagogā que p diuersos errores vo
latur. Saltatrice vī. Heretica; turba q̃ diuersos errores vocat.
wt qui eloquēte fuit ama
pace conspexit ad fi tra
hat ips mereti. Alit: Je
rusalē est multis ꝑmoni
bꝰ t blandiciis labioꝝ
trapit cum vī.

Virginē ne cō. vī.
Auerte oculos tuos ne
videāt vanitatē ne libeat
videre que nō licet cbas

Nicolaus

Postq̃ retraxit ab his
q̃ pace turbāt t hoc pri
cipaliter ex ignorātia ge
nētia. hoc ꝓsequēter retra
hit ab his que ēā turbāt.
t hoc pcipaliꝰ ex tres
clas. Secundū q̃ pacia tur
batiuā ē cōtentus t po
nitūc fiunt causa. id ꝓ
mo retrahit a cōtemptu
persone. secūdo docēs
ibi: Ne despicias. Circa
primū dicitur: Ne despi
cias hominē auertentē
se a peccato. ēt hypocri
tam vel papelardū vo
cādo: sicut factū multi.
† Memento quoniaꝫ c
oēs i corruptiōe sum⁹ ꝛ.
ad corruptionē tendim⁹
eo ip ex clemētē peruersa
cōpositi sum⁹. ib subdit:
a Ne spernas holeꝛ i
stia senecta. i qua appro
piquat mortī. i Etsi
t nobis senectꝰ. t ꝛ tu
tiendus qualis fuerit
propter quod ipsos ma
gis reuereri debemus. t
quemlibz contemptus tr
ratiue habitū habet cōtra
gaudium indecens anne
pus ex parte cōtemnētis:
subditur: Noli de mor
tuo inimico tuo gaudē.
t subditur ēā: m Scie
tes quoniaz omnes mo
rimur. quia nihil mort
certius. n Et in gau
dium. i. inimicum no
strum. o Nolum⁹
venire. nolumus enīz q̃
gaudeant de nra morte.
nec per ꝑa debemus de
morte eorum gaudere.
p Ne despicias. Hic

ps retrahit a ꝓcepta doctrine dicēs: Ne despicias narrationē ꝑsbyteroꝝ
sapientiū. i. legē dei scientū. q Et i. puer. dicor. i. notabiliꝫ⁹ 4 vite ꝓfect.
r Observare. audiēdo t retinēdo. t subdit cā: s Ab ipsis. n. discēs ſ
pientiā t doctrinā intellect⁹. ad seruitūtē dei t ēt ꝓximi⁹. ideo subditur:
t Et seruire magnatis ꝛc. t qz nō solū audiēdi sūt ꝓbyteri sed ēt sancti i
qbꝰ est sapia et lōgi tpis experientia. ib subdit: u Nō te ptereat narratio
seniorū ꝛc. t ps lra. x Nō lectāas. Tertiū pacis turbatiuū ē idiscretio:
ꝓpter qd retrahit primo a vbio idiscretis. d. Nō incē. car. pe. m. eoꝝ. cuz
sunt obstinati vel i pāsūe positi. qz tūc nō melioranē sed peiorant. hoc
tamē est intelligēdū de correctiōe fraterna que ordinat ad emēdationē cor
rectiſi nō de correctione iudiciaria q̃ ordinat ad boni multitudīs. mul
titudo ēo melioratur p aspēr correptionē t punitionē pessimi t obstina
ti qua terrent alii. y Ne incēdārio flāma ignis peccatoꝝ illoꝝ. q. d. cor
rectionē tuā nō feras ꝓuocabit te ad ira. id subdit: z Ne cōtra facie
stes cōtumelioſi. i. ad iniuria ꝓxi. a Ne sedeat quasi insidiator est no
ri rapiat. Ide vti possit te ad ira ꝓuocare. Secūdo retrahit ab vsu ter
cētis dicēs: b Noli fe. i. cōmodare. c Noli fen. te. Signāti iperum fer
mutatis fue. ib subdit: d Et si fen. q̃si pditus habe. qz nō poterit p vi
lētiā recupare. e Nō spōdeas. i. promitas deo vel homini. f Sup
fluit tuā. hoc ē cui laſereta promitto. g Et si spopōderis q̃si reddituꝝ
cogita. qz temerit facē tuū pōte. h Nō iudicēs cōtra iudicē tuū.
h ē. n. impugnare deū: cui⁹ locū tenet iudex iudicādo iuste. i Cū audace.

cās i via: ne forte ducet mala sua
† non vel
in te. Ipe enī scōm volūtatē suā
uadit: t simul cuz stultitia illi⁹ pe
† blasphemus. Cuius ibi est via.
ries. Cum irācundo nō facias ri
xaz: t cū audace nō cās in de
† furorem Gibeathitem
sertuz: qñ quāsi nihil est añ illā
† corruptiua vel spurcitia. vnde. reliqua pedes eo
rum ad effundendum sanguinem
sanguis: t vbi nō est adiutoriuz
† per autoritas veritatis
elidet te. Cū fatuis cōsiliū non
† non recipit stultus verbo prudentie nisi ea ꝛpia
que verſantur in cordꝰ eius
habeas: nō ēnī poterūt diligere
† qualiter vsiturus sit cordis sui
nisi que eis placēt. Cōtā extraco
† Liquidem
ne facias cōsiliū: nescis enī cuz
verbis dei accipit † exponit quod sequit obstinat
pariet. Nōn omni hoī cor tuuz
legi † cum subuertit vocem sui ne cre
manifestes: nē forte inferat tibi
dam quondam scripsi ne sequatis hanc in oīdē eius
gratiam fallam t ꝓiectur tibi.

C. IX

† addidit a fabia ppter q̃ nihil vox ta.
n On zeles mulierem fi
† fallax fa
nus tui. ne ostendat su
vera q̃ post similia. t dolos pdicte docerint pauci.
per te malicia doctrine nequā.
Nō dēs mulieri ptātem anime
tue: nē ingrediatur in virtute tua:
t cōfundāris. Ne respicias mu
lierē multinolā: ne forte incidas
† corruptiones.
in laqueos illi⁹. Cū saltātrice ne
assiduus sis: ne audias illaz: ne
forte pereas in efficacia illi⁹. Vir
ginē nē conspicias: ne forte scan
† heretici. fallacitia.
dalizeris in decore illi⁹. Ne dēs
fornicarijs aiām tuaz in vlloem
perdās te t aiam tuam: t heredi
† alienum
tātem tuaz. Nō li circūspicere in
vicis ciuitatis: nec oberraueris

m n On zeles. Hic
cōsequēter retra
hit ab his q̃ turbant pa
ce et ꝓ scandalibus. d.
Nō zeles mulier⁊ sinus tui. t nō sis nimis suspicios⁹ de cattitate vxoris
ꝓpte. ꝓpter q̃ cā artās indicēt. n Ne ostēdat sup te malicia doctri
ne nequā. machinādo ad mortē tuā sicut docent tales mulieres a vetulis
malis. t qz sicut vxor ꝓpria nō ē nimis artāda ita nec nimis laxāda. ideo
subdit: o Nō des mulieri ptātē alic tue. i. vt dñet tui. p Ne ingre
diat i virtute tua. i. vluper fiat ab ea ꝓpria vir. q Et cōfundaris
tā q̃ effeminat⁹ t vilis. Cōsequēter retrahit a mulere alia nō cōiugata.
dicēs: r Ne respicias mulierē multinolā. i. nūc illā nunc illā concupi
scēdo. s Ne forte cadas in laqueos illi⁹. p signa talitate tibi ostēta.
t Cū saltatrice ne assiduus sis. nā talis pdicto mōdo q̃ mulieres vana
tic. ꝓuocat appetitū. v Virginē nō respicias. qa nō licet tuere q̃ nō
licet ꝓcupisci. x Ne des fornicarijs. i. meretricib⁹. y Alām tuā in
vitio. i. lenocinium tuū in aliquo. z Ne ꝓbas te q̃dā ad bona natiuitate.
a Et hereditatē tuā. quācū ad bona fortunā dicit de filio ꝓdigo. Et

fic de amico nouo nescīt quale. Salomō tāle ꝓhibet. o Memento. t.
Cū amicitia firmet. ꝓ Et cū fuerit tecū sibi. i. cū amicitia erit
tibi fauta t bona. t q̃n amicitia requiēter cupiditate petitur. ib subdit:
q Nō zeles. i. nō cōcupiscas. r Vbicūq; t opes peccatoꝝ. qz dicit
ad mentē gōbēs: t frequēter ad mentē natura ꝓpter q̃ subdit: Nō enim
scis vī. t q̃ talia q̃ minuit augmēt. subdit: s Nō placeat tibi iniuria
iniuriosi. ipsam imitādo. t Dolo q̃n vlqz ad inferos nō placebit ipſi.
tūc enī t nō ab placebit sibi. t pena sicut ꝓpriatur eis i culpa. ps. lvii. Et
tabē⁹ cadus est vidētis vindictam⁹ sicut fuit. t assidue. i. sanguine peccatoꝝ
applicatus tabētis mōtis. v Longe abesto ab homine ꝓtātem habēte
occidēdi. i. a tyranno timēdi. x Et non suspicaberis timorem mortis.
i. te elongando ab eo: auferes a te timorem mortis. y Et ill auxiliū
ad illum. necessitate compulsus. z Noli aliqđ cōsiliare. t mal.
ad illum. necessitate compulsus. a Ne forte auferat vitam tuam. q̃ medica occultare.

[illegible]

tam tuã. Cõmunionẽ mortis sci to: qm̃ in medio laqueo2 in gredieris: ⁊ sup dolẽtiũ arma am bulabis. Secũdũ virtutẽ tuã caue te a pximo tuo: ⁊ cũ sapien tibus ⁊ prudẽtibus tracta. Viri iusti sint tibi conuiue: ⁊ in timo re dei sit tibi gl'iatio: ⁊ in sensu sit tibi cogitat' dei: ⁊ oĩs enarratio tua in pceptis altissimi. In ma nu artificũ opa laudabuntur: ⁊ principes populi in sapia sermo nis sui: in sensu vo seniorũ vbũ. Terribilis est in ciuitate sua bo linguosus: ⁊ temerarius in ver bo suo odibilis erit.

C. X.

Uidex sapiens iudicabit populum suum: ⁊ prin cipatus sensati stabilis erit. Se cundũ iudicẽ populi sic ⁊ mini stri eius: ⁊ qualis rector est ciuita tis: tales ⁊ inhabitãtes in ea. Rex insipiẽs pdet populũ suũ: ⁊ ciui tates inhabitabũtur p sensũ pru dentiũ. In manu dei potestas terre: ⁊ execrabilis omnis iniqui tas gentiũ: ⁊ vtilẽ rectorẽ in tps suscitabit sup illã. In manu dei potestas hominis: ⁊ sup faciẽ scri be ipõnet honorẽ suũ. Oĩs in iurie proximi ne memineris: ⁊ ni hil agas in opibus iniurie. Odi bilis corã deo est ⁊ hoĩbus super bia: ⁊ execrabilis oĩs iniquitas gẽtiũ. Regnũ a gente in gentes trãsfertur ppter iniusticias ⁊ iniu rias ⁊ cõtumelias: ⁊ diuersos do los. Auaro aũt nihil ẽ scelestius. Quid superbis terra ⁊ cinis. Ni hil ẽ iniquius q̃ȝ pecuniã amare. Hic enĩ ⁊ aiaȝ suã venalẽ habet qm̃ in vita sua pieccit intima sua. Omnis potentat' breuis vita. Languor prolixior grauat medicum. Breuẽ languorẽ pcidit medic'. Sic ⁊ rex hodie ẽ ⁊ cras morief. Cũ enĩ moriet hõ: hẽditabit ser pẽtes ⁊ bestias ⁊ vermes. Initiũ

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

superbie hoĩs apostatare a deo: qm̃ ab eo q fecit illum recessit cor eius: qm̃ initiũ oĩs peccati est su pbia. Qui tenuerit illam: adim plebit maledictis: ⁊ subuertet eũ in finẽ. Propterea exhonorauit dñs conuentus maloꝝ: ⁊ destru xit eos vsq3 in finẽ. Sedes ducũ supboꝝ destruxit: ⁊ sedere fecit mites pro eis. Radices gentiũ supbarũ arefecit deus: ⁊ plãta uit humiles ex ipis gentib'. Ter ras gentiũ euertit dñs: ⁊ pdidit eas vsq3 ad fundamẽtũ. Arefec ex ipis ⁊ dispdidit eos: ⁊ cessare fecit meoriã eorũ a terra. Perdi dit deus memoriã supboꝝ: ⁊ re liqt memoriã humiliũ sẽsu. Nõ ẽ creata hoĩb' supbia: neq3 iracũdia nationi mulieꝝ. Semen hoĩuȝ honorabit' hoc qd timet deũ: semẽn aũt hoc exhonorabi tur: quod preterit mandata dñi. In medio fratrũ rector illoꝝ in honore: ⁊ q timẽt deũ erũt i ocu lis illius. Gl'ia diuitũ: honorato rum ⁊ pauperũ timor dei ẽ. Nõ despicere hominẽ iustũ pauperẽ ⁊ nõ magnificare virũ peccatorẽ diuitẽ. Magnus ⁊ iudex ⁊ po tens ẽ in honore: ⁊ nõ ẽ maior il lo q timet deũ. Seruo sensato libe ri seruient: ⁊ vir prudẽs ⁊ disci plinat' nõ murmurabit correptus ⁊ inscius non honorabit'. Noli te extollere i faciẽdo ope tuo: ⁊ nõ li cunctari in tpe angustie. Me lior est q opatur ⁊ abũdat in om nibus: q̃ȝ q gl'iatur ⁊ eget pane. Fili in mãsuetudie serua animã tuã: ⁊ da illi honorẽ scdm meri tũ suũ. Peccantẽ in animã su am quis iustificabit? Et quis honorificabit exhonorantẽ aiaȝ suã? Pauper gl'iatur p discipli nã ⁊ timorẽ suũ: ⁊ ẽ hõ qui ho norificatur propter substantiam suam. Qui autem gloriatur in paupertatem: quantomagis in substantia. Et qui gloriatur in substantia: paupertatẽ vereat'.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Apchis humi. nō laudes vsq; ad. Quasi
ne iusta deū corporis ultimo spiritū meritū. Vñ. Non respi
cias vultū eius. nec altitudinē stature ei⁹: quia abiecit eum: nec
turpitudinē hoīs iudico hō enī videt ea q̄ apparēt. deus autē
intuet cor. In pcessu⁹ mādatū nō ē laudabile qz trāsit mādatū a cō
gnitione eius.

Multi reges ad.
Diuina dispensatiōe sic.
vsq; indigni sunt apud
hoīes: alios ponit: et
qui positi sunt apparu
erunt. Populꝰ quoq;
audiens q̄ de parentū vo
luntate gloriabat. p ifi
delitatē sua dilectus ē: a
fidelis populo gentiuz
subrogat⁹: obliuionem
plurimoꝝ deuitauit.

Priusq; audias.
Quā pr⁹ iudicat q̄ audiat
i. qui docet et deliberat
anteq; dicat. vl alioquiz
cito iudicat pr⁹ q̄ dis
cat. stulti⁹ ille ex demon
strat. Fili. Simil.
De superbia nō sis curio
sus: et peccatū pcauta
ri nō pmittas nō solum
eū qui faciunt mala. ſ

Nicolaus

C. XI.

Sapientia hūi
liauit caput suū: ad bu
militatē exemplū: hic cō
tegitur p̄ dei humilia
tōis sacrū: dicens: Sa
pientia humiliat exalta
bit caput illi⁹ sicut ps de
Danielē p̄positus i capti
uitate: pter sapiētiā lo
quēdi fuit exaltatus nō so
lū inter populares ſ; et
inter principes et hoīes mū
di positus. Dan. vi. et ſi
militer ioseph in egypto
Deū. xli. d Non lau
des vsq; in speciē statue.
i. non iudices de valore
hominis sm exteriorem
apparentiā corporis. nā
frequenter ille qui ē mi
noris apparentie ē melioris existētie. et inducit ad ſ exemplū. cū dicit:

c Bocula in volantibus apis. Habet enī corpus valde paruū et tamē
factū melioꝝ fructū ꝙ milius habēs corpus magnū. et si non ē gloriādū
de statura corporis multo magis de decore vestis quē ē q̄d extrinsecū. ſ
subdit: Ne vestitu. et subdit: d Nec in die honoris tui. i. sublimatiōis
hoīs q̄lis. e Extollaria p̄ superbiā. f Ois mirabilia opa altissimi
sapiēs subito deiectādo et humiliē exaltādo. g nec. i. Deposuit potentes
de sede et exaltauit humiles. ſ subdit. g Multi tyranni sederūt i thro
no. q posset⁹ sunt dolent ꝑpter sua superbiā. h Et insuperabilia potuit
diadema. tyranni dolent sicut ps Peccer. vi. et. vii. de aman suspēlo et mar
docheo honorē illi⁹ adepto de quo tñ facto nullus ab sapiēcia. vnde et
adhuc subdit. i Multi potentes oppressi sunt ut. qō ps in plurib⁹ exē
plis veteris ac noui testamēti et in hystoria antiquoꝝ. k Priusq; iter
rogas. Euangelio cōsentit iudicē quārē ad alium. hic sequitur ordinat ips
qualē ad veritē: dicēs: Priusq; interroges. vtrazē diligenter inquirēdo.
l Ne vituperes quēq; ꝑ se cōtemptū. m Et cū interrogueris. i. re
ctaz diligēter inquisieris. n Corripe iuste. cōtra errantē multi parcēdo.
o Priusq; audias. cōplete loquētē. p Ne rideas ꝑ bā. qz nō rīde
res ad ei⁹ lēctionē: cui⁹ intellectus et fine locutiōis dependet. q Et in
medio risus nō adnicias loq. sicut ꝑdo stulti loquēcia. caēt vbe. Alia
r Et i medio seniorꝝ ne adnicias log. vbi magis tacere debēt iuniores.
s Et i iudicio peccantū. q puerilit iudicēs. t Ne cōsitias. coꝝ sen
tētā approbādo vel cū reprehēdo. v Fili ne i multis. Postq; ordina
uit i ecclā gēre. q ꝑ ipm retrahit ab his q̄ bonū actū ꝑdunt. Reddo ide
dit i ecclā q̄ pro bono actu expectāt: dic: Sta in testamēto. Primū ēo qō ipe
dit bonū actū iudicia ē studio negociozꝝ. i. qñ multa licebit ante q̄ ali
quod coꝝ terminet. qa sic vtil ꝑ aliud impedit. nō dī: Fili ne in multis
simul et confuse sint actus tui. subdit: t Et si vlacs fuerit. Secundꝝ
qō impedit actū bonū iudicē ē cupiditas munerū que exercent etiam sa

f Video que per vsitationē agunt ꝙ imi
tatur etiā eccliā dicēs: a me q̄ multa

f Sapientia humi- C. XI
lians caput suum
liati exaltabit caput illi⁹
ꝑ patriarchārum prophetārum ꝑ in exaltatione
et in medio magnatoꝝ cōsidere illum facit. Nō laudes virū
in specie sua: neqz spernas hoīez in visu suo. Bruis i volatilib⁹

ꝑ apis aptior pūgitur media comparatione. sic in paruorum
pace animus ingenuus et acerrima viget: et doctrine
ꝑ cautarum ꝑficit.

est apis: et initius dulcoris habz
ꝑ qui melliflos verbi⁹ in eccla
fructus illius. In vestitu ne glie
melius regum sunt. ꝑ petrus quoq; iubet mulieres
ris vnq̄: nec i die honoris tui ex
non indui velle pretiosa sed mentem decorare
tollaris: qm mirabilia opa altis
ꝑ qz nemo potest plene inuestiga
simi: et gloriosa et absconsa et innume
gare. videns altitudo visibiliū sz et scientie dei ne.
opera illius. Multi tyranni sede
rūt i throno: et insuspicabilis po
ꝑ iudei
tauit diadēa. Multi potētes op
pressi sunt valide: et gloriosi traditi
ꝑ remissis. ꝑ de occisis
sunt i manus alteroꝝ. Priusq;
aliēni crebra nob⁹ remorē iudicare ꝑ vt in ore duoꝝ
vel trium stet omne verbum.
Interroges ne vitupes quēq;: et cū
ꝑ ut ceteri timorem habeant
interrogaueris: corripe iuste. Poi
usq; audias: nē respondeas ver
bum: et in medio seniorꝝ ne adijci
as log. Dē ea re que te nō mole

ſtat ne certaueris: et in iudicio pec
cantium ne cōsistas. Fili nē i mk
ꝑ aurum non impetrabis pecunia ꝑ habeu
tia. diligenter et quibus regnum Dauid remi
ſit. a Et non effugies. i. fraudem. b Si peccurreris. accipe
do eruitias a parentibus tuis. nam si fueris cupidus non erit contentus:
sed ad habendum materia argumēt⁹ vt dictū ē. c si fueris ꝑdigus cito con
fumes et indigens fies. et de cupido subdit exēplum. c Et homo labo
rans. mente et corpore. d Et sollicitans. ad diuitias. e Et dolens.
de alioꝝ ꝑsperitate. f Impius. erga deū et proximū. g Et non
magis nō abundabit. i. indiget nā auaro deest tam qō habet ꝙ qō nō ha
bet: vt dicit Hieronymus in epistola ad Paulinū. et per oppositū ē de
non cupido. ideo subditur: h Est hō marcidus. i. debilis viribus.
i Ecclo recuperatione. virtutis corporee. k Plus debilem virtu
te. i. corporali ꝙ alij cōiter. l Et abundans pauperie. qz illud modicū
qō habet sufficit sibi. sm illud apli. h. Cor. vi. Quasi nihil habentes et
omnia possidentes. m Et oculus dei respexit illum in bono spirituali
ꝑter sui patientiā. et aliqñ ē in bono temporali. ꝑter qō subditur:
n Et erexit illū ab humilitate ipsi⁹. i. a statu infimo ipm temporaliter
exaltando. o Et mirati sunt i illo multi. eo ꝙ sit exaltatus ab ig nobi
citudine sui. p Et benedixerunt deum. de bono sibi collato. exem
plum habetur in iob qui post maximam paupertatem a deo fuit mirabili
ter exaltatus. Job vlt. et subditur predicatoꝝ ratio dicti: q Bona
et mala. i. ꝓspera et aduersa. r Vita et mors. f. corporalis. s Pau
pertas et honestas. i. sufficientia bonoꝝ. t Et deo sunt. i. dispensant bo
minib⁹. et his oib⁹ multi dñi vtunt: ꝑter qō subdit: v Datio dei ma
net in bis. ad meritū. x Et ꝓcessus illi⁹. i. cumulatio meritoꝝ.
y Successus habebūt i eternum. nam eis succedet ꝑmium gloriosum.
z Est qui locupletatur. Hic cōsequenter retrahit a cupiditate diuitiarū
ꝑter defraudationē fruitionis que fructus frequenter subtrahit per ex
cessum mentem diuitiaz copiaz habentis. ideo dicitur: Est qui locupletatur
parce agendo. i. parum aut nihil alijs tribuendo. a Et hec est pars
mercedis illi⁹. f. qz bona ꝓgregata comedat et bibat solus. b Et nesci

g ꝙ ipse

Fili ne i mul. vñ. Multi ille
actus hereticoꝝ: q vestiaē fidei et tramitē veritatis nō cathedūt: et inuol
uāt i inuio cōpendijs euitādis. Rhetorica et dyalectica arte coptos: nec
imunes sunt a delectoꝝ meditatio cop est in dolo. Vñ ecclesiastes. Fili
ne facias multos tituos qb⁹ nō est finis. Deo adē inest diuine scripture (q
cōsentiēt) vna liber fūs.
Vñ: In caput inest scrip
ptum est de me xl.
Exercito lucrato vel
quibuslibet negociis. qz a
Plurimos tenuam mise
ria ad singula soluā.

Suscepta cura regi
minis impar tamē q̄q
ad singula vñ cōsiliator
ad multa. nec sua vtilia
pliderat vñ aliena pra
ctat. Est hō lauo
rāu. Christiana oga deb
gnat. in qb⁹ pauper ipā
abūdāt omnib⁹ diuitijs
egēt qui laborāt in acq
rēdis diuitijs. Vñ: Di
uitēs egueāt et esu. xl.
Est qui locupletat.
Thesaurizat et ignorat
cui ꝓgregata ea: Augu
et diuitem describit: q su
is pcit. et aliis deseruit

De lyra

pientes: et subuertunt ver
ba iustoꝝ. Ezo. xxiii. aq
rentabit duplicitez. Pa
mo ꝓpter dilationē acq
sitionis. secūdo ꝓpter de
fraudationē fruitionis
ibi: Et qui locupletatur.
Circa ꝑmū vt: Est hō
tucs fuerit. i. diuitijs et
pidus immoderate: sicut
accipit Matth. xix. Fac
lius ē camelū p foramen
acus trasire ꝙ diuitem
hominē intrare in regnū
celoꝝ. Ibi subdit: Nō est
limanis a peccato. et subd
ditur ratio: ꝙ Si enī
secutus fuerit. diuitias
moderate querendo.
5 Non approbādo. i.
nem assequeris intentuz
i. habere sufficientia. Ideo
bit ꝓsidentiā falsamabi:
Ne dicas. Circa ꝑmū
vt: Cōsule adē i deo. de obtinēdo p ipm actū meritoriū l presentē et futu
ro. i Et mane i loco tuo. f. p amorē i deo q̄ est locus alc getati
uus. Augꝰ. Inquietū ē cor meū donec requiescat in te. k Facile est
enī in oculis dei subito honestare pauperē et mutare de ipm ad gloriā. ibi
subdit: l Benedictio dei. qz ē p gratiam. m In mercede iusti sōiat.
vt ipm ad gloriā trāsferat. n Et i horore xl. repentino i cinere sue. ad
maiorē afflictionē. o Ne dicas. Hic sequēter subtrahit ꝓsidentiā sui
sam. et ꝓ respectu sui. secūdo respectu primiabi: Non enī. Cōsilia eo
falsa respectu sui. i. qua qō ꝓsidit de sua ꝓfectia sapientia et ꝓuidentia. et
hoc maxime facidit illi⁹ q tñ credit vitā presentē. ibi dicit: p Ne dicas
qd ē mihi opus. f. cōsidere de alio qz mihi sufficio ꝓpter predicta.
q Et q erāt mihi ex hoc bona. i. post hāc vitā. q. d. nulla. r Ne di
cas sufficiens sum. ad hāc vitā trāsigēdā. s Et qd ex hoc. i. post hāc vi
tam. t Postimabor. i. mala sustinebo. ꝙ peccatis meis. q. d. nulla hoc
ens sentidē q̄ aliam cū corpore credunt mori. ideo subditur: t Ira die
bonoꝝ. i. tpe ꝓsperitatis in hac vita. v Ne immemor sis malorꝝ. i. pauī
tionis in alia vita. x Et i die malorꝝ. i. aduersitatis in presti vita.
y Ne immemor sis bonorꝝ. i. premiandis in vita eterna. nā hoc memoria fa
cit patrice tolerare aduersa. ibi subdit: z Ois facile xl. ꝙ.
a Malicia hore. i. afflictio breuis. b Oblitionē facit luxurie ma
gne. i. absolute voluptatē magnā sterilē et multo magis afflictio longa.
vel in ꝑsona afflictoꝝ i. seruo vl: Sapiēs. v. Quid nobis ꝓfuit superbia: et di
uitiarū iactantia qd cōtulit nobis? Transierunt ea velut umbra.
c Et i fine bona. i. mortē. d Benedictio operū illi⁹. qz cognoscunt
certius ꝙ antea. ꝑter qō sequit. e Ante mortē ne laudes hominem
quēq;. f. absolute et finaliter. vñ dicebat beatus Franciscus: Nemo lau
dandus est incertus est exitus. f Ois in filijs suis. Hic opibus suis ꝙ
dicunt hic et⁹ filij sicut et fructꝰ Matth. vij. Ex fructib⁹ eoꝝ cognoscitis

religt. Philosophi quoq; et hereticī ꝓgenam doctrinā prauā dogmatis.
vñ nullā scōlitatē fructū. i. aliū relinquūt. q. d. tuat et fabricat vinolētā.
Ante mortē. Stulti ē laudare pugnātē qui iā victorem. Vñ. Ne qō q be
ne videtur agentibus finem sui velit vel ꝑsit perficere. Lauda et pui
dum doceat et pro ignoti et ꝓhibet sacrificare hereticoꝝ: ne simulatēt co
rū acquiescere velit⁹ qui ve
nūt i vestimētis ouiū. iuxta
fec⁹ aūt sūt lupi rapaces.

Sicut enis cruciat.
Similitudine sagacioꝝ
animaliū: et ꝑticulaꝝ po
sitū: vt ostēderet: quia q

Nicolaus

q̄ tempus. f. vite sue.
a Deterret. et sic non
poterit vel. sicut Luce
xii. vt de illo q̄ dicebat si
bimpi: Alia mea hēa mul
ta bona reposita i anos
plurimos: gesce comede
bere epulare. et sequitur:
Dixit aūt ei: Stulte
hac nocte ānā tuā repe
tent a teqnc aūt ꝓgrega
ti cui⁹ erūt? b Sed
testamēto. Hic ꝓsequen
ter ādocet ad ea que cpe
diūt ꝓ bono iudicio actu
et ꝑ⁹ facit ꝓpositū. secun
do ostēdit allegādi mo
dūm ibi: Cōsule. Circa pri
mū vt: Sta. i. mobiliter.
c In testamēto tuo. f.
in mādato dei q̄ tibi sta
tuit ē ad seruādū. Ezo.
xx. d Et i illo collo
quere. sm illud subditoꝝ
iudicādo. e Et i ope
ma. f. mādatoꝝ dei tibi
ꝓpositoꝝ. f Veterasce
i. pseuera vsq; in finem
Matth. x. Qui aūt ꝑ
uauerit vsq; in finē hic
salꝰ erit. g Ne mi.
opis⁹ peccatoꝝ. dis con
sentiēdo. et si ex humana
fragilitate ꝓsenserio ato
penitens resistendo.
h Cōsule adh. hic ēse
quēter ostēdit assequendi
modū. f. p vtilitatē. adiu
tōriū. et ꝙ⁹ inducit ad del
ꝓfectū. secundo subdera
bit ꝓsidentiā falsamabi:
Ne dicas. Circa ꝑmū
vt: Cōsule adē i deo. de obtinēdo p ipm actū meritoriū l presentē et futu
ro. i Et mane i loco tuo. f. p amorē i deo q̄ est locus alc getati
uus. Augꝰ. Inquietū ē cor meū donec requiescat in te. k Facile est
enī in oculis dei subito honestare pauperē et mutare de ipm ad gloriā. ibi
subdit: l Benedictio dei. qz ē p gratiam. m In mercede iusti sōiat.
vt ipm ad gloriā trāsferat. n Et i horore xl. repentino i cinere sue. ad
maiorē afflictionē. o Ne dicas. Hic ꝓsequēter subtrahit ꝓsidentiā sui
sam. et ꝓ respectu sui. secūdo respectu primiabi: Non enī. Cōsilia eo
falsa respectu sui. i. qua qō ꝓsidit de sua ꝓfectia sapientia et ꝓuidentia. et
hoc maxime facidit illi⁹ q tñ credit vitā presentē. ibi dicit: p Ne dicas
qd ē mihi opus. f. cōsidere de alio qz mihi sufficio ꝓpter predicta.
q Et q erāt mihi ex hoc bona. i. post hāc vitā. q. d. nulla. r Ne di
cas sufficiens sum. ad hāc vitā trāsigēdā. s Et qd ex hoc. i. post hāc vi
tam. t Postimabor. i. mala sustinebo. ꝙ peccatis meis. q. d. nulla hoc
ens sentidē q̄ aliam cū corpore credunt mori. ideo subditur: t Ira die
bonoꝝ. i. tpe ꝓsperitatis in hac vita. v Ne immemor sis malorꝝ. i. pauī
tionis in alia vita. x Et i die malorꝝ. i. aduersitatis in presti vita.
y Ne immemor sis bonorꝝ. i. premiandis in vita eterna. nā hoc memoria fa
cit patrice tolerare aduersa. ibi subdit: z Ois facile xl. ꝙ.
a Malicia hore. i. afflictio breuis. b Oblitionē facit luxurie ma
gne. i. absolute voluptatē magnā sterilē et multo magis afflictio longa.
vel in ꝑsona afflictoꝝ i. seruo vl: Sapiēs. v. Quid nobis ꝓfuit superbia: et di
uitiarū iactantia qd cōtulit nobis? Transierunt ea velut umbra.
c Et i fine bona. i. mortē. d Benedictio operū illi⁹. qz cognoscunt
certius ꝙ antea. ꝑter qō sequit. e Ante mortē ne laudes hominem
quēq;. f. absolute et finaliter. vñ dicebat beatus Franciscus: Nemo lau
dandus est incertus est exitus. f Ois in filijs suis. Hic opibus suis ꝙ
dicunt hic et⁹ filij sicut et fructꝰ Matth. vij. Ex fructib⁹ eoꝝ cognoscitis

pus ꝑterēat et mors appropinqt
et relinquat ofa alijs et moriat.
ꝑ mandato dei. ꝑ me
dicendo ꝑ bona. f.
loqre: et in ope mādatoꝝ tuoꝝ
ꝑ vsq; in finem.
veterasce. Ne mīseris in opibus
peccatoꝝ. Cōsidē aūt in deo: et
ꝑ fide et charitate.
mane in loco tuo. Facile ē enī in
ꝑ cito et breuiter dñe.
oculis dei subito honestare paupe
ꝑ remuneratio.
rē. Benedictio dei in mercedez in
stu festinat: et in hōnore velociꝑ
ꝑ hec vox. et supe
cessus illi⁹ fructificat. Ne dicas
horum qui in potentia et diuitijs confidunt.
qd est mihi opus: et qde erūt mi
ꝑ nullius egere.
hi ex b bōa? Ne dicas sufficiens
ꝑ ꝑ quis multi modis sufficiebo.
mihi sum: et qd ex b pessimabor
ꝑ homo vir qui semper est paudus
In die bonoꝝ ne immemor sis
ꝑ ne adegrediare frugaris.
malorꝝ et i die malorꝝ ne immemor
sis bonorꝝ: quōniā facile est coꝝ
ꝑ creatore humiliatur. humilis
deo i die obit⁹ retribuē viarijs
re superbum. ꝑ afflictio imposibilis.
scom vias suas. Malicia hōre
ꝑ voluptuosa potentia
obliuionē facit luxurie maxime:
ꝑ quia ryoclabuntur abiectu
et in finē hois ostēdatio operū
dus vnebunā. et integrū operum.
illius. Afflictē nē laudes hoi
ꝑ in persona egentium.
nē quēquā: qsb i filijs suis agno

praedicere ettmanē. sepe vel furta hereticoꝝ capitanei sicut mel ore gerūt
malic oligestū cibū deinde ornamenta hereticoꝝ ellemodia fraudulenter gesta
cante dolosa cōsilia. et quodlibet ꝓfitent in cautam errorū et
fallaciam decipiendi proximos.

f Ibenefeceris. C. XII
scito cui feceris: et erit gra
ꝑ respectu dei
tis tuis multa. Bñ fac iusto
ꝑ hoc
et ꝑ hoc locutio respectu
et inuenies retributionē magnā:
ꝑ summa charitate vel in futura
et si nō ab ipso: certe a dño. Nō
ē tenū ei bene qui assiduus est in

faitur vir. Nō oēm hoiem ido
neū in domū tuā: mittē eni sunt i
ꝑ tuendā.
fidie dolosi. Sicut cū cruciat ꝑ
cordia sctentū: et sic pdit: inducī
tur i cauēā et vt cāpea in laqueū
ꝑ hoc loco
sic et cōsuperboꝝ: et sicut ꝓspectat
ꝑ animo. ꝑ testimonia scripturarum
vides casus. primi sui. Bona eni
in mala ꝙuertēs infidiatur: et in
ꝑ ab initio homis malicia quibuscunq; perditur.
electis ipōēt macula. Ab scintilla
vna augef ignis: et ab vno dolo
ꝑ mala hominum
so augetur sanguis: bō eniz per
ꝑ vas
cato: sanguini insidiatur. Attēdē
ꝑ hortatio
tibi a pdūcro: fabricāt eni mala
ꝑ mala
ne forte inducat sup te sabbatū
ꝑ quasi fuga alienationis
oñē in ppetuum. Admitte ad te
ꝑ hortatio qui alienus sume a peo ꝑ aliquo vel
aliegnā et subuertet te i turbie
ꝑ ad ea que
tatione errozis ꝑ mutabilis deuiis vel mala
ꝑ
et abalienabit te a vijs propijs.
ꝑ monet simplici animo elemosynā dā
ere. nudet: i. tendere ne nudus vestiat
ꝑ
factum. ꝑ mutabilis deuiis vel mala

f Ibenefeceris. C. XII.
scito cui feceris: et erit gra
tiis tuis multa. Bñ fac iusto
et in bonis respectu
et inuenies retributionē magnā:
si non ab ipso: certe a dño. Nō
est enī ei bene qui assiduus est in

malis ⁊ elemōsinas nō dāt: qui
⁊ iniquissimus odio hz peccatores ⁊
misertus est penitentibus. Dā mi
ericoodi: ⁊ nē sustopias peccatoē
⁊ impio ⁊ pēcatosibus reddat
vindictam. custodico eos in die
vindicte. Da bono ⁊ nō recipis
peccatoē. Benefac humili ⁊ nō
dederis impio. Prohibe ꝑces
illi dare: ne in ipsis potētior: te sit
Nā duplicia mala inuēies in om
nibus bonis quecūq; fecerīs illi
qui ⁊ altissimus odio hz pecca
tores: ⁊ impijs reddet vindictaz
Nō ignoscet in bonis amicis:
⁊ nō ablēdet i malis inimicis.
In bonis viri inimica illi: si tri
status fuerit in omnibus rebus suis
sicut ⁊ i malicia illi⁹ amic⁹ ignī
tus ē. Nō credas inimico tuo in
eternum. Sicut enī eramentum
cruginat nequia illius. Et si hū
miliatus vadat curu⁹: ābycce ani
mū tuū: ⁊ custodite ab illo. Nō
stabis sine illuz penes te: nec sedeat
ad dexterā tuaz: ne cōuersus stet
in loco tuo. nc iuste ꝑcursus i lo
cum tuū ingrat cathedraz tuaz
⁊ in nouissimo cognoscas verba

Nicolaus

nec ad literam. propter⁹ quod ibidem concludit.

Igitur si sic misericors est malus ⁊c. fugiendum est malicium inimīci.

a Et cōfortamus non timuit. potenti tangere ⁊c. b Quomō ⁊ ei
ssimus odio habet pec
catores. Iquantū benefa
modi: non tamen equalitas
dat exterius. ideo subdit: a Et si humiliatus vadat curuus. tibi ma
gnam reuerentiam faciendo. t Abyce animū tuū. nullo modo ei ce

ab nostro. i. statu recte fidei nos deiciant. nituntur enim catholicos ha
reticos. i. bonum malitiose fugere.

Quod molestior sit. Peretico qui officium doctoris gerit. ⁊ hoc si le
nitate animaꝝ. Ut enim sal tolerantiam fuerit ad cibum valet vita.
sui ut mittatur foras: ⁊ calcetur ab hominibus.

mea: ⁊ in sermōibus meis humi
liet. Quis medebitur incanta
toris a serpente percusso: ⁊ omnibus
q appropiāt bestijs: sic ⁊ qui cō
tatur cū viro iniquo: ⁊ obuolu
tus est in peccatis eius? Sīlā ho
ra tecū pmanebit. Si aūt declī
naueris nō suppōtabit. In lā
bijs suis idulcat inimic⁹: ⁊ i corde
suo insidiat⁹ vt subuertat te in fo
ueā. In oculis suis lachrymatur
inimicus ⁊ si inuenerit tēpus nō
satiābitur sanguie. Et si icurrerit
tibi mala: inuēies cū illic priores
⁊ quasi adiuuans suffodiet plā
tas tuas. Caput suum mouebit
⁊ plaudebit manu: ⁊ multa su
surrans commutabit vultum
suum.

C. XIII.

Qui tetigerit picē inquinabitur ab ea: ⁊ qui cōmunicauerit superbo idu
et superbiā Pōdus sup se tollit q
hōestion sē cōicat. Et diuitem te ne
socius fueris. Quid cōicabit ca
cabus ad ollam? Quādō enīz se
collīserit cōfringetur. Diues in

C. XIII.

Qui tetigerit picē. Hic plenius docet vitare societatē superbi ⁊
superbie. ⁊ videtur l duas petas. nā primo facit ꝓpositū. scilicet
currere docet ad diuinū subsidiū: dicit: Humiliare ergo. Circa pri
mū dicit: Qui tetigerit picē inquinabit⁹ ab ea. ea. q. q. est magis adherendo.
r Et q cōmunicauerit superbo idue superbiā. nā homines sunt qui ad ap
petitum irascibilē. ꝓpter excellentiā in quo cōsistit superbia: ꝓpter qd de le
ctāt adherere homini. o Pōdus sup se tollit q hostiōnē. i. peccatū.
t Se cōicat. qi semper vult habere actiuus pō se. ⁊ alius non pōt nec
resistere. ideo subdit: v Quid cōicabit cacabus ertus. t Ad ol
lam. terream. y Si enim se collīserint confringet. i. olla que est ter
rea. Cōsequenter applicat ad ꝓpositū. z Diues iniuste agit si ꝑ

fuste egit ⁊ fremit. pauper autem
letus tacebit. Si largitus fue
rio āffumet te: ⁊ si nō habueris
derelinquet te. Si habes pauet
tecū ⁊ cauebit te: ⁊ ipse nō do
lebit sup te. Si necessari⁹ illi fue
ris: supplātābit te: ⁊ si habēs spē
dābit narrāt tibi omnia bona ⁊
dicēt: Quid opus est tibi. Et cōn
fundet te in cibis suis: dōnec te ex
haniat bis ⁊ ter: ⁊ i nouissimo de
ridebit te. Postea vidēs dēelin
quet te: ⁊ capūt suū mouebit ad
te. Būiliare deo ⁊ expectā man⁹
eius. Attēdē ne seductus in stul
tia būlieris: Nōli esse humil⁹
in sapiētiā tuaz: ne būmiliatus in
stultitiā seducaris. Aduocatus
a potentioze discede: et hōc eniz
magis te aduocabit. Ne impō
bus sis ne impingāris: ⁊ nē lon
ge sis ab eo ne eris in oblionē
Nē rectineas ex equo loqui cum
illo: nec credas multis verbis
illius. Et multa enīz loquela tē
tabit te ⁊ subdolus interrogabit
te de absconditis tuis. Immitis

Nicolaus

Anglorum: q; ipsorum est non tibi ⁊ tuis vtilem consilium. discernat cau
sis pendet: ⁊ dubia sancte tristitie in adphemandos. In misellum deo quod
ho spirit ridet: ut eum in ꝑfidie vigilem obliuisci in eum cruciabunt.
Nōli ēē sā. Nō vemat ⁊ humilitatis obsequio ꝑ misellum deo quod
pro cōpunctione veritatis tuum nec ejus fautor relinquam.

Aduocatus sā.

Nobodie aquilam est
est potissime huius loca
it q frequenter videnī
innocentum simplicita
tem: quibus ill⁹ odium
bonoꝝ cōtra mandata dei.
Unde: Omnis bonus
te. fraternitatis obligat.
ecum timete. regem ho
norificate.

Cauē. t. s.a. d. vē.
Chrisl. Nihil tutū apō
mnatore mundi q mu
tabilia sequuntur. ⁊ cas
illis tentantur. Unde:
Stultus vt luna mutat
Nolluut in hu bertici
⁊ falli christiani inciti
qui⁹ non est credēn
dum q; inconstātes sunt
in omnibus vite sue.

Omnis vita sā. Ec
teris relictatis qs stulti
le ē ⁊ eternum cōmūtat

Nicolaus

mobit: quasi parat⁹ ad
huc facere petius.

a Pauper adt letus
tacebit. nam si querelas
mouerat petius habebit.
b Si largitus et fu
ria. f. munera dixit.
c Affumet te. i. bona
rabere te iuxta le pondo.
d Et si non habueris
vnde tibi faciat exenia.
e Derelinquet te. nō
vocādo. f Si habes
consulet tecum. vocādo
te ad mensam suam.

g Et cuacuabit te. i. dep super abit te per eremia sibi facta. h Et se
non dolebit sup te. de tua paupte. i Si necessarius tibi fuerit. i. alt
quo mgocio vel opere. k Supplātabit te. i. decipiet te. l Et fatui
dema. blandiena. m Spem habet narrana ebi ola bona. i. promis
tona tibi facere bona. n Et dicet quid opus est tibi. q. d. de necessaria
fuam po ejentia habendia. p Donec te extenuet. i. ad pauperiem
deducat. q Bis ⁊ ter. i. ꝙnquies: qz quinq modis euacuant pauper
a diuitibus capitur. vno modo bona pauperi violenter auferendo. scdo
de meritdem debitū retinēdo. tertio p verba dupliata decipiendo. quar
to male de ponderando vel mensurando. ⁊ hoc duplicter. vno modo in
pauperi absentia qui cōmodū de nūtio. alio modo in eoꝝ ꝓsentia: qz
non audent contradicere. r Et i nouissimo verecundi te. abig cōpul
sione. o Postea videns te. bonis vendatis. t Derelinquet te. qz
non pōt vtcrius de rno qd habere. v Et caput suum mouebit ad
te. notando te de stultitate. x Humiliare deo. Hic edocet quomō hom
tur recurrere ad diuinū auxiliū qd est sine fallacia ⁊ decptione. n. Humi
liare deo. de re nihil ꝓsumendo. y Et expecta manus dua. i. ꝓmti
cotidiam sue misericordie qua paratus est humiliare. z Et
de. diligenter. a Ne scrutator. ꝓ verba ad decipiendum compotea.
b In stultitia humilitatis. i. ad stultitiā deliciaris ꝓ errorē. c Ne
li esse humilis. i. pusillanimis. d In sapiētia tua. a deo tibi data.
e Ne humiliatus. i. pusillanimis factus. f In stultitiā deliciaris.
veritatē relinquens ꝓ falsitate verbis cōpositis delectata. q. d. nō cōsi
dens de dei adiutorio pōt fortius agere q; ante. ideo ꝓpterea debes ap
ter te habere posse ad diuine ꝓpositionis. nō te ingerendo nec te nimis cō
gando loquēdo reuerenter ⁊ caute te habendo. ⁊ hoc. q. d. g Aduo
catus a potentioze discede. i. aliquatuer cessa te. h Et hoc est magis
te aduocabit. si pōt te vocauit bona intentione. i Ne impō bus sis
rendo te nimis. k Ne impingaris. i. repellaris vercunde. l Et
ne longe sis ab eo. i. a bonis timoris te elongando. m Ne eas in obli
onē. Ut ofa deberit sint ꝑ am largiendi nō habeat de te memoriam.
n Ne retineas ex equo loq cū illo. i. vt vclis cū eo loq de paritate ma
gis cū reuerētia loquere. o Ne credas multis verbis illius. i. si multa
tibi ꝓmittat. o Et multa enī loquela tētabit te. vt accipiat cognica

Et ne nouus illigues ⁊ mundus eius ruffudias ⁊ angelus eius ignis
uens. Fac ut ofa creatura deum laudet ⁊ magnificet.

Omne animal. Ad ligneum ⁊ lapidem ⁊ ferrum. ⁊ potentē. ⁊ pauperē. ⁊
tem beatum. ⁊ ei cōmunicat in quo Cristo ⁊ religio ⁊ pax cōsistit. ⁊
ei est. amicitia fortis qui diuinitatis virtutem habet.

animū illius: ⁊ conseruabit ver
ba tua ⁊ nō pōt de malicia ⁊ de
vinculis. Cāe tibi ⁊ intende di
ligenter auditui tuo: quoniam
cum subuersione tua ambulas
Uūdēs vo illa quāi in somnis
vide ⁊ vigilā. Omni vītā tua
dilige deū: ⁊ mūca illum in fu
lute tua. Oē animāl diligit simi
le sibi sic ⁊ ōēs homo proximum
sibi. Oīs caro ad similē sibi con
iungetur: ⁊ ois homo simili sui
sociabit. Sicut cōmunicabit lu
pus agno aliquādo sic pēccatō ad
ho. Quē cōicatio sancto homini
ad canez: aūt que ps bona diui
ti ad pauperē? Venātio leonis
onager i deserto sic pāscua sunt
diuitū pauperes. Et sicut abomia
tō superbo ē būilitas: sic ⁊ exerā
tio diuitis paup. Būiex cōmot⁹
cōfirmāt ab amicis suis: humil
aūt cū ceciderit expellēt ⁊ ne
tis. Diuitē deceptō multi recupa
tozes: loqūt⁹ est superbe: ⁊ inuenē
uerūt illum. Humilis deceptus
est sine: ⁊ arguitur: lōcutus ē sen
sate ⁊ nō est ei datus loc⁹. Diues
locutus est: ⁊ omēs tacuerunt: ⁊

De ira

dēlo. v Nō tenere illi penes te ⁊c. facilo ipsum tibi familiarem.
x Nec pacetur stulto ⁊c. cō tuo. ⁊c supplantando.
y Et in nouissimo ca gnoscas ꝑba mea. fallē vera. si nimis caute ꝓ qs sequitur: z Cum modebit lcantatori a lar pente pcello. q. d. pauci aut nulli qui se ut ste ctus q debuit cauere fi bi. q. d. ⁊ tu eloc⁹ es q me: ꝓpter qd caute de beo. a Et oldua qui appropiant: vel appropinquant bestijs. Accidit q lcditur ab eis. ⁊ similiter q cōuersat familiaritatē cū homine⁹ malis q; sicut plus vicit. i. potencr. Homo malus a lege ⁊ iustitia dēitra tus est pessimū ai alium. nō subditur: b Sic ⁊ qui cō. cū viro iniquo ⁊ eb. est i pec. ⁊ p. ⁊ vti. C. ā puerio patricia. c Una hora tecū pma. i. bonis ꝓspitat. d Si aūt decli. a ꝓspitate. e Nō sup. i. nō ꝓ alia vabit. f In labijs suis idul. int. ꝓ to vulde⁹ fallēdo. g In oculis suis lachrymat⁹ inimic⁹. cōpassionē fingēdo qñ credit pallas tēcuat. h Et si inuenerit tēpus. occidi. i Nō satiabit sanguine. hic ꝓ. de ismaele qui occidit vencticos i maspha. Hier. cit. k Et si incurrerit tibi mala. i. qbus possit tibi nocere. l Inuenies cū illic priores. i. pcipi: qz nulla pena grauior ad nocendū q familiaris inimic⁹. m Et si adiuuās suffodiet plātas tuas. i. fingēs te adiuuare machinabit ad malē casum tui. n Caput suū mouebit. post casuz te deridēdo. o Et plaudebit manu. manifestē gaudendo. p Et multa fusurrans cōmutabit vultum suum. ab amicitia ꝓna fa cta ad inimicitiam manifestam.

C. XIIII.

Uī tetigerit picē. Hic ꝓsequitur docet vitare societatē superbi ⁊
superbie. ⁊ videtur l duas petas. nā primo facit ꝓpositū. scilicet
currere docet ad diuinū subsidiū: dicit: Humiliare ergo. Circa pri
mū dicit: Qui tetigerit picē inquinabit⁹ ab ea. ea. q. q. est magis adherendo.
r Et q cōmunicauerit superbo idue superbiā. nā homines sunt qui ad ap
petitum irascibilē. ꝓpter excellentiā in quo cōsistit superbia: ꝓpter qd de le
ctāt adherere homini. o Pōdus sup se tollit q hostiōnē. i. peccatū.
t Se cōicat. qi semper vult habere actiuus pō se. ⁊ alius non pōt nec
resistere. ideo subdit: v Quid cōicabit cacabus ertus. t Ad ol
lam. terream. y Si enim se collīserint confringet. i. olla que est ter
rea. Cōsequenter applicat ad ꝓpositū. z Diues iniuste agit si ꝑ

verbū illius vsq3 ad nubes pducent. Paup locutus est: & dicūt Quis ē hic? Et si offenderit subuertent illū. Bona est substātia cui nō est peccatū in conscientia: & nequissima paupertas in ore impij. Cor hoīs immutat faciē illi siue in bono siue in malo. Vestigiū cordis boni: & faciem bonā difficile inuenies: et cum labore.

C. XIIII

Beatus vir qui nō est lapsus verbo ex ore suo: et nōn est stimulatus in tristicia delicti. Felix q nō habuit animi sui tristiciam: & nō excidit ab spe sua. Viro cupido & tenaci sine rōne est substantia: & hoī liuido ad qd aurū? Qui aceruat ex animo suo iniuste alijs congregat: & in bonis illi' alius luxuriabit. Qui sibi nequā est: cui alij bon' erit? Et nō iocūdabitur in bonis suis. Qui sibi inuidet: nihil ē illo nequius: & hec ē redditio malicie illi'. Et si benefecerit ignorāter: & non volēs facit: & in nouissimo manifestat maliciā suā. Nequā ē oculus liuidi: & auertēs faciem & despiciens aīam suā. Insatiabilis oculus cupidi i parte iniqtatis. nō satiabitur donec cōsumat iusticiam arefaciens aīam suā. Oculus mal' ad mala: & nō satiabitur pane indigēs: & in tristicia erit sup mēsam suā. Fili si hābes benefac tecū: & deo dignas oblationes offer. Memor esto qm mors nō tardabit: & testamētū inferorum quod demōstratum est tibi. Testm̄ enim huius mūdi morte morief. Ante mortē benefac amico tuo: & scdm vires tuas exporrigēs da paupi. Nō defrauderis a die bono: et pticula dici boni nō te pterēat. Nōne alijs relinques dolores & labores tuos? In diuisione sortis da & accipe: et iustifica aīā tuā. Ante obitū tuū

operare iusticiā: qm nō est apud inferos inuenire cibū. Ois caro sicut fenū veterascet: & sicut foliū fructificās in arbore viridi. Alia generant & alia deijciūtur: sic generatio carnis & sanguinis: alia finitur & alia nascif. Ome opus corruptibile in fine deficiet: & qui illud opatur ibit cū illo. Et omne opus electū iustificabitur: & qui opatur illud honorabitur in illo. Beatus vir q in sapiētia morabitur: & q in iusticia meditabif. & in sensu cogitābit circūspectionē dei. Qui excogitat vias illi' in corde suo: & in absconditis illius intelligēs: vadens post illā quasi inuestigator: & in vijs illi' cōsistens. Qui respicit p fenestras illi': & in ianuis illi' audiens. Qui requiescit iuxta domū illi': & in parietibus illius figens palū. Statuet casulā suam ad manus illius: et requiescent in casula illius bona p euū. Statuet filios suos sub tegmine illi': & sub ramis illi' morabitur. Protegef sub tegmine illius a feruore: & in gloria eius requiescet.

C. XV.

Qui timet deū faciet bona: & qui continens est iusticie apprehendet illā: & obuiabit illi quasi mater honorificata & quasi mulier a virginitate suscipiet illū. Cibabit illū pane vite & intellectus: & aqua sapie salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo & nō flectet: & cōtinebit illū & nō cōfundetur: & exaltabit illū apud proximos suos. Et i medio ecclesie apiet os eius: & adimplebit illū spū sapiētie & intellectus: & stola glorie vestiet eum. Iocunditatē & exultationē thesaurizabit sup illū: & nomine eterno hereditabit illū. Homines stulti nō apprehendent illā & homines sensati obuiabunt illi. Hoies stulti nō videbunt eā: longe enī abest a supbia & dol. Viri mēdaces n

Et vita veracis. Omnis qui ex veritate audit vocem meam.
Peccatores. Peccatores g̃ boni ad patrem despiciunt: & fim
in eos peccatores. Bonoꝝ largitate non manet deus alicui g̃ vult eis
placere nisi prius
Non dicas. Non sunt mala nostra deo imputanda cui nõ ille
peccata. dñi: Deus in
ultionis malorũ est.

Cohibuit. Ad
imaginẽ similitudinis
dñi: idest arbitriũ de
dit ei.

Si voluerris m. eõ.
Si voluerris ipsius opa
Nicolaus

a Et viri veraces in
tellexerũt in illa. nam ab
ipsa est ois veritas vir
pitur & docetur. b Et
sacrificium. i. prolpcritatẽ.
c Benedicti vlq; ad in
spectorẽ dei. i. dñi vi
dere in patria. d Nõ
est spectola lex. i. deo pla
cita. e In eo pecca
tore. quod est pollutus
et non est a deo mundi
pitat. ille. Peccatoꝝ abs
bitur hereditate ꝑ ea
rum iustitiam meam &c.
f Exaltãs eum. dcit.
dare. i. dilectũ.
g Illuxit tibi. nam
laudabilis & a deo & bo
nis. h Et in ea fide
li obedies. nam sibi et
alijs. i Et dña
tor deus eam illi augeo
do fructũ boni spũs. &
k Nõ pecca.
Ne indueris ad ꝑ
ditionẽ. Ne ad ꝑ
cãndum. l Ne ad ꝑ
cãndum. Ne ad ꝑ
cãndum. m Ne facere
ris. Ne ad ꝑ
cãndum. n Non dicas
p deũ abscõdi. Ne ad ꝑ
cãndum. o Non est
Ne ad ꝑ
cãndum. p Ne ad ꝑ
cãndum. q Ne ad ꝑ
cãndum. r Ne ad ꝑ
cãndum. s Ne ad ꝑ
cãndum. t Ne ad ꝑ
cãndum. u Ne ad ꝑ
cãndum. v Si volue
rit. Ne ad ꝑ
cãndum. w Si vis ad vitã ingredi serua mãdata. x Appolsuit ti
bi. Ne ad ꝑ
cãndum. y Ne ad ꝑ
cãndum. z Ne ad ꝑ
cãndum. a Ne ad ꝑ
cãndum. b Ne ad ꝑ
cãndum. c Et malũ. Ne ad ꝑ
cãndum. d Quod placuerit ei. Ne ad ꝑ
cãndum. e Ne ad ꝑ
cãndum. f Ne ad ꝑ
cãndum. g Ne ad ꝑ
cãndum. h Ne ad ꝑ
cãndum. i Ne ad ꝑ
cãndum. k Ne ad ꝑ
cãndum. l Ne ad ꝑ
cãndum. m Ne ad ꝑ
cãndum. n Ne ad ꝑ
cãndum. o Ne ad ꝑ
cãndum. p Ne ad ꝑ
cãndum. q Ne ad ꝑ
cãndum. r Ne ad ꝑ
cãndum. s Ne ad ꝑ
cãndum. t Ne ad ꝑ
cãndum. u Ne ad ꝑ
cãndum. v Ne ad ꝑ
cãndum. w Ne ad ꝑ
cãndum. x Ne ad ꝑ
cãndum. y Ne ad ꝑ
cãndum. z Ne ad ꝑ
cãndum. a Ne ad ꝑ
cãndum. b Ne ad ꝑ
cãndum. c Ne ad ꝑ
cãndum. d Ne ad ꝑ
cãndum. e Ne ad ꝑ
cãndum. f Ne ad ꝑ
cãndum. g Ne ad ꝑ
cãndum. h Ne ad ꝑ
cãndum. i Ne ad ꝑ
cãndum. k Ne ad ꝑ
cãndum. l Ne ad ꝑ
cãndum. m Ne ad ꝑ
cãndum. n Ne ad ꝑ
cãndum. o Ne ad ꝑ
cãndum. p Ne ad ꝑ
cãndum. q Ne ad ꝑ
cãndum. r Ne ad ꝑ
cãndum. s Ne ad ꝑ
cãndum. t Ne ad ꝑ
cãndum. u Ne ad ꝑ
cãndum. v Ne ad ꝑ
cãndum. w Ne ad ꝑ
cãndum. x Ne ad ꝑ
cãndum. y Ne ad ꝑ
cãndum. z Ne ad ꝑ
cãndum.

mandata dei in deuota contẽplatione & scripturis gaudere assuescat.
Nõ multa. &c. Nullus põt peccãdi deficiẽtes omnia mã
nifesta & aperta. Mi. Quo ito a spũ nec ero quo a facie tua fugiam.
Merit. est g̃ vt nihil faciat hõ nisi qđ signũ est ꝓpositi status.
Homini mãdauit. Non est auctor deus peccãti nec ꝑcipit. nec in
in quo hõ imponi pœna
re potest. nisi cum bona pa
cipit & mala interdicit.

Si limodo placet &
quod bonum est & beniplacitũ
tus ade & iustitias vtiq;
cetaqñ iustus deus & iu
stitias vltq;

Delyra

q̃ manere nollent rem
rent. & q in ꝑditionẽ im
mocentie. ꝑdiderãt tanto in
ea tam dignitate quãto et
et arbitrio ffacẽt fruẽtes
& eo maiorẽ meruerãt apũ
deũ fructũ quo maiorẽ
ratio fuit motiũ voluntatẽ
fuit studio fruiendi. pro q
dicit Greg. de angelis ma
li. v. f Et lectisi
po. ad ꝓmiandũ ꝑdere
& punienda cadere.
g Videbo. &c. &
& clare spũs tñ nõ intel
ligi videt ad bonũ ipsoꝝ
lõ sequit: h Oculi dñi
Locuti sue misericordie.
i Ad randum est. nisi
resistãt. k Memini.
Nõ ꝑt obstat deũ non
esse causam pcãti. & ꝑ eũ
dũ duplicẽ vĩã. Secũdã
ponit ca. se. ẽt: In syn
goga. Prima adhuc in
duxit. q̃ primo ponit ꝓpo
situm. Secũdo ibi quod
dã coꝛrel antĩ: in precipio
Secundo ca. Circa primũ
facit talẽ rõnẽ: Pcãti
fabdiri spurabat' vbo vel scripturã illud fieri vel ifallibiliter de filio: neutrã
cõpetit deo. q̃ &. Dicit igit: Nemini mãdauit ipse agere. hõ ni ꝓpter se
ri aliqd qđ est iustũ. q̃ ipse agit sicut q̃ nabuchodonosor captiuauit ꝑ
lios tirũ in pnã sue idolatrie: nabuchodonosor: tñ ꝑ fecit ipse voluntatẽ
q̃ & ipse tas nõ fuit a deo. ꝑ a malicia nabuchodonosor. l Et nemini de
dit spaciũ. i. licentiã. m Peccãti. ꝑ sp ꝓbuit. & fabdit ei: n Nõ
emi ꝓcepit, multitudinẽ filioꝝ infidelũ. i. imitãtiã ꝑcis in infidelitate re
spectu dei. o Et inutilium. i. noctuoꝝ respectu ꝓprietatis ruinas enim di
cõdo plus significat. Nõ obtãtibus adit ꝑfectio ꝓpter aliqd q̃ deus fit ci
pasliqd illud qđ est causa est ei causat. deus adt est ẽffectiue liberi arbi
trij qđ est ei ꝑti vt dictũ atq̃. &. Et ꝑmittit rõnẽ liberi arbitrij equa
liter se habet ad virtutẽ & vitiũ: vt videt ex ꝑfectio. actus adt ipũ virtus
fue reducit in deũ sicut in ẽffectũ & vitiosus. Dicendũ q̃ de malo nõ est
ꝑti nec ẽ est ei fm ꝓpriã regulã iustitie nec in alterũ. Aliqñ. n. est ei ꝑti al
teriꝰ dupliciter. Uno mõdo directe inducẽdo ipsũ ad ꝑcũ. Alio mõ indi
recte ei ipsũ a pcõ nõ retrahẽdo est ei ꝑti ꝑfite. Pcõ mõ dr nõ pt̃ est causa
pcãti. bolb'. ꝑ pcãti ꝑfitũ in causa a deo. sed' recessus de nõ pt̃ est ei
nisi ois ei fuoꝝ effectus ad seipũ ꝓuerit. Sitt nec secũdo mõ q̃ caritas ꝓ
seruatiue alterius a pcõ nõ imputat' nisi ei q̃ ad hoc obligat. Sic ꝑsili
tatio nauis ꝓ absentiã gubernatoris nõ ipũtat' nisi ei q̃ ad ei' gubernatio
nẽ aliqñ. mõ tenet. dr' adit nulli obligat' & nõ ei nõ ꝓuisit aliqđ a pcõ qđ
ꝓt ꝓuisi ordinabiliter mõ est ꝓpt̃ & ei pcãti. q̃ totũ ꝑ fact fm ordinatiõẽ
fue sapie & iustitie ꝓ qđ ex malo elicit bona. Ad ꝓmũ dicendũ q̃ effe
ctus causẽ mediẽ non reducitur in causam primam nisi effectus ꝓcedat
a causa media fm ordinem fm qđ est a causa prima: sicut sacti ferũ nõ im
putat ollo nisi ꝓcedat ab eo fm ordinẽ institutũ a vbo. pctis adt nõ ꝓce
dit a libero arbitrio fm ordinẽ quo liberũ arbitriũ est a deo: quod a deo
non est ordinatũ nisi ad bonũ. quod aut' ꝓcedit ad malũ, hoc est ex defe
ctibilitate ꝓpria. Et per hoc patet ad secundũ. Nam liberũ arbitriũ ꝓut
est a deo nõ vniformiter se habet ad bonũ actũ & vitiosum. Sciendũ tñ
ad maiorem declarationẽ q̃ pcãti. seu actus vitiosus duo dicit. l. actus
litatem & vitiositatẽ. Primũ est a deo qui est actus purus & primus. Se
cundũ aut' a libero arbitrio: nõ a deo: sicut in claudicatione quidẽ est
ambulatio est a virtute motiua. defectus adt claudicatio ꝓuenit' ex
tinitate tibie sicut in causam. & non in virtutẽ motiuã. C. XVI.
p Et iocunderie. In hoc precedentia capitula dicit auctor: q̃ deus
n non ꝓcipit multitudinẽ filioꝝ malefactoꝝ nõ ꝓdit ei hoc eorũ
Iurium. q. parentes bonũ fiue corporales fiue spũales: con in
hoc deo debeant conformari nõ debent de multitudine talis filioꝝ lzari.
s patet

Ab vno sen. Qui fm talẽ regulã scripture
tide & opere permanet in fenura iustitie.
Impijs. Qui cogitatiõe locutione opere impijs sequitur & societa
te bonoꝝ. Multa alia vidi. Quanto quis ardentius legit nec ꝑcit
tanto magis illustrat' luminẽ sciẽtie. Unde qui habet mandata mea & ser
uat ea ille est qui diligit
me. Qui adt diligit me
diligit' a ꝑe meo: & ego
diligã eum & manifesta
bo ei meipsum.

Non eorũ auertit.
Auerte gigãtes deficiẽtes
terrenũ inclinãtes carnẽ
peccatoꝝ grauati vel he
retici qui confidũt in vir
tute sua. & in diuitijs ola
lantes & rebelles ẽ deũ.

Misericordia eius
& ira. Diuisa creatura q̃
litatẽ seruat nec vult nec
pluribus paretur nullum
peccatũ dimittit impum
ni' aut hõ enim aut deus
punit.

Nicolaus

q̃ patet littera vlq; ibi:
a Non credas vite il
lorum. credãdo q emẽda
ri debebit in senectute. nã
hoc est valde raro. Do
uer. xxij. Adolescẽs iuxta
viã suã gradiẽtur: & cũ sene
erit non recedet ab ea.
b Et ne respexeris in la
bores eoꝝ. Lege addit ꝓ
ne laborare in senectute
tua rõne dicta c Me
lior est enim vitus. Hec
cõparatio abusiua. Cuia
quãto plures sunt mali:
tãto pejus est. ñ sequit:
d Et vtile est. &. I. vel
litus. e Ad vno ẽnsa
to inhabitabit patria. I.
hereditas a patre perdi
cta. f Et a tribus in
pijs deseret. quia quãto
plures sunt ruinãtes tãto ei
tius alienabit' q̃ venditi
onem vel sue acturam.
g Multa talia vidi
oculus meus &c. q. d. mi
hi credendũ est. nã in ta
libus: malorũ' ego
b In synagoga. Hic
ꝑit ponit facilia via ad probandũ q̃ deus non fit pcãti cã ꝑ ꝑdit ei
divina iustitia. Ꝓpter qđ fmo ponit iustitie divine rigore. Secũdo cir
ca hoc removet errore ibi: Non dicas. Prima adhuc in duas. nãs primo
declarat' rigor divine iustitie. Secũdo fundat' ẽperamentũ sue misericor
die ibi: Misericordia est. Circa primũ ponit' talia ro: Multus sapiens &
iustus ponit' id quod facit. deus adt punit peccatores & punitiv' patet ex
decursu veteris ac noui testamẽti. Igit cum sit sapiẽs & iustus nõ est causa
pcãti. Ulterius rõnis supponit manifestũ cassã notã. & ponit minorẽ dicẽs:
In synagoga peccantiũ ardebit ignis divine punitionis & inducit ad fi
ẽm ꝓpũd. de volunto dicẽs: l Nõ erubescetis ꝓ peccatis suis cum gigã
tes. q. erãt ipe noctiv habuit Gen. vi. m Qui obstruxit aures in silentio.
l Confitebor sue virtuti. q̃ non possunt per voluntatẽ sic punire. ꝓpter qđ
nõ credẽdũ nec ꝓdicãti. n Et nõ ꝓpter peregrinationi illoꝝ. I. eoꝝ
vitiq; est quasi ꝑegrinatio sup terrã. o Bene tota perdit eos in oliu
uio fulmergẽdo e Bene tota perdit eos sodos nec remãit cum filiis
suis & vxoribus eoꝝ. Gen. vi. Conclusitq; dñs arcã ẽmpũ. S filios
israel in deserto. ꝓpter rebellionẽ suã mortui sunt in deserto: vt habetur
Nu. xiv. dicẽs: p Et sicut terremo multa pdidi: Ezo. xi. q Qui
ꝑgregant sibi in duritia cordis sui. volũtes in ẽpũd resurrectiõẽ. viij. Es
qi ꝑdit aliqa vitare. ꝓpter hoc ꝓmitt' ibidẽ qđ erit in vltã multitudiẽ
nõ sanabit. r Et si vn' talit corruentes. i. ñ vn' sed' deo rebellio.
s Modi si fuisset innuma. i. a pena. nã i cayn qui fecerat solus pcãtũ
fuit a deo punitus. t Misericordia. Hic ꝑit ponit ẽperamentũ dñi
ne misericordie cũ dr: Misericordia ei' ꝓuocãs. v Et ira. punitiua.
x Et cõ illo. Cui deo in quo misericordia & iustitia semp̃ connectũtur.
y Ꝓcto eruatio. Desperatio infoy potẽ est apud deũ. qđ ꝑdat vel
fulmẽ ꝓpter ꝓnã cõmittẽdi. z Et effundit. i. facit' ꝓ
ꝓnã. a Secũm misericordiã suã. i. cũ ꝑperatho diuine misericordie.

Aut introibit custodiẽs mandata dei in ꝓpria hõies peregrinationis
& pcã purgare cũ gemitu & lachrymis cõfitẽdo dñm. Ubi. Et ait
illi Iugum enim ferre cũ ꝓpria hõies. Ubi. Et ait
Iniuste ergo & iuste
deo cũ. Respõdit eis q̃ deũ nõ cum ser
mocinãtis. Unde cũ
Quid ergo nostri ꝓfert
qđ ꝓ caligine indiscretionis
bos intrinseci cius nec ne
scit videre ut. Nunc pau
lum ait: Uenite ad me
scit videre ut. Nunc pau
lum ait: Uenite ad me
ꝓmptus vlq; ad mortẽ
ad me. &. Ignis. &. Ignis
dis ac mediatoꝝ & vitiosi
tem cognitionẽ. & innocẽ
ctorum cordis.

Ecce celum. &. Ad
mirãtia. ꝓ volũtate dñi
fua subpleat. & ꝓpter dñi
mificia cũ laud nõ ꝓficiat
cantus nisi ois pueri et
pro conflictio nõ ẽt q̃ ꝓ
fit eius refferre vocẽtur.

De lyra

b Sic & nouisse dñi.
hoiis. i. ꝓuntio cuiuslibet
hoiis. nil illius hoiis ponit
tur hic ꝓ ihabitãs vbiq;
que. c Scien opa sua
facit. i. ꝓbus. ꝓ Nõ
effugiet. ꝓmittitur deꝰ.
c Ita rapina pauperis.
i. hõ crudelis exercito pec
cati rapine. l Et nõ
retardabit sufferẽs mi
sericordiã facẽtes. i. pati
entiã misericordiã. Omnis
misericordia quasi qua.
misericordia facãt locũ vnicuiq;

Scõm meritũ operũ suoꝝ: & scõm
intellectũ pegrinationis illius.
Nõ dicãs. Si deo abscondar: &
ẽt fumo qs mẽi memorabit? In
ꝓpũo magno nõ agnoscar. Quę
est enim aia mea in tam imensa
creatura? Ecce celũ & celi celoꝝ
abyssus & vniuersa terra: ꝓ ijs
eis sunt in cõspectu illius cõmo
uebũtur: mõtes simul & colles: &
fundamẽta terre: & cũ conspe
rit illa deus: tremẽdę pauctur.
Et in ẽ omnibus hoc insensatũ est
cor: & omne cor: intelligitur ab illo
& vias illius qs intelligit? Et ꝑ
cẽtũ qui nec oculus videbit bo
minis? nam plurima illius opa

tem disciplinã inducit me. Audi me fili. Circa primũ sciẽtia q̃ aliqs virtu
tes dicit diuinã. gradentiã ad hoc inferiora nõ curãtis. nec ꝑ ꝑtẽ cũ
cti. q. quo ꝑ plena est Job. xvi. Circa cardines celi pambulat. nec vlq; ꝑ
dere at. Alijs vo dicit. q. ꝑ ea. ꝑdicta. q̃ cũ ꝑ
cti in gradi ꝑti. q̃ fm eas nõ ꝑs nostrã ingrediãtur nec videbit eius intelle
ctus. & fm ꝑmũ errant illi. & secundũ tollunt ꝓmitto ꝓpũd. reꝓbit.
facta particularia ꝓdicãtibus igit' ꝓmũ errant dr. nõ dicas. & deo absco
dar. ego nõ habet mei notitiã. & subdit. nõ fm errat ergo. I Et ex filmo
Ldecelo. m Quis mei memorabit. q. d. deus ꝑ nostrã ꝑti de ingẽti
bus ꝓpũdãtibus sequitur vt: n In populo vl' ẽtitudi. Nõ dicas. In
populo magno nõ agnoscar. q. d. dr' nõ ꝑ nostrã singularẽ. o Quę
est enim alia mea in tã immẽsa creatura. q. d. nihil. ꝓpter qđ videre' dñs
dei videbere si cognoscerer ei in singulari. p Et celi. Hic removet
error ꝓcedẽs qđ hoc ꝓ dei effect' attingit a filmo alio vlq; ad centrum terre
q̃ntũ ad ea q̃ in eis sit particulariter. qđ. nõ nõ agit a cãlis & fãtes vt co
gnoscãtur. q. &. Et celi qs vt: Licet celi. q. &. Et ei ꝓpũd. Latus
tudo terre ꝑ latitudi. ẽ empyrei. r Abyssus. i. occan'. s Et vniuer
sa terra &. Cõmo ordinẽ. nil ẽ actio ꝓpriũ ad eta. t Et ei ꝓpriũ
fa terra &. Cõmo ordinẽ. nil ẽ actio ꝓpriũ ad eta. t Et ei ꝓpriũ
filia dei. ẽ fua ordinãde volũtati agit. v Licencer. sentiet. Licet
dixi eis ad mandi: vel fruẽtur vellẽ. est aliq; scri in ipsis & natura: loquit cũ
simul vt in deficiẽtia ignis & lodomoꝝ ꝓmittẽ. Deu. xij. Et in circuitu ei
grandia. re. cubitis sup cacumina montiũ & vltimũ tumulũ. Gen. vij.
I Et in ois ꝓbis infirmitati ei cor. I. bois negotia ꝓpria & ultima
ẽtitũ ad ꝓdẽ ꝓmittẽ. y Et ol cor. tuũ & tuitũ. I. ꝓmittẽ
ad illo. placẽ. a Et vias illi' I. dei b Quis intelligit. &. I. ꝓmittẽ
de ignor. c Et pelta qui nec oculi' vidit hoiis. ꝓ ꝓpũdo ꝓmittẽ
in locis ab ei habitatione hominũ remotis. & sic nõ ponit videri ab eis.
d Nam opera plurima illius sunt in absconditis. I. alias hominibus.
sed opera.

Dei opera iustice ꝛc. Nemo audeat: nec debet aliquid iustitie ei⁹ nec iudicium subtrahere.

A quibusdā idolatrie heresis vel falsa catholica. Non enim audiens a regio subditur: sed facinus.

Et dixit ego. ꝛc. Qui intento corde deliberat noticiaꝫ veritatis

sunt in absconsio: sed ōpa iustitie eius quis enarrabit: aut quis sustinebit? Longe enī est testamētū a quibusdā: et interrogatio boni

num in cōsummatione est. Cui quia para creatura diabolo cōtumax existit ancturis perditis sortem. Quia cui mirabiliter p verbū suum dominꝰ nāli

repararuit de cetero sanctificare: et iuste viuere docuit: vt quod antea nō cultodi erat reparato cōseruatrix: hoc aliquo modo sm

beatitudē explicauit: et ad illā nos agere manifestat.

Dilexit p. Singulare gentis originē per electas partes missis del

creauit vt quoq; gens p

filios suos vocando deus

ter ab illa: ab illa autē di

uina scriptura ecclesia in

singulis gentiū collocauit: vt in vniuersalitate electa

noīa vocabunt filii. vñ

in apo. angelus

gentes esse scribit: p

gentes et tribus. et alibi.

Nō sis incre. ꝛc. Dicit superius quō ab

initio deus in scientia et in iudicio ordinauit opa sua: nūc interposita sentē

tia ammonet. Deus ꝛc. ne incredulus verbo illius a statu recognitionis flectat

et ad illam amentē vitā: deridens quomodo clemētia dei genus humanū

Nicolaus

a Sed opera iustitie eius q̄ annūciabit. q. d. nullus ex iudicia dei sit

absolutus mūdus. b Aut quis sustinebit. q. d. pauci: aut nulli qui pfe sustinent esse in numero minoꝝ: ideo subdit: c Longe enī est testamētū:

vetus et nouū. d Ab quibusdā: ab ethnicis: et a plibus crudē

gentibus longe q̄ntū ad operationē: nō q̄ntū ad cognitionē. e Et tu

arrogatio hominū in confessione eius relicta: in finali iudicio: vbi de

pī verbo otioso rabūt: horas rationē: et vt ait apls. rō. Et multo fortius

de ei facto. f Qui misertur eode. ille eode misertur qui sol in bonis

iqualit⁹ ostruit que sunt huic misera. g Cogitat mētes. nā cogitatōes

sanctorū a deo sunt: filiorū: et mansiones mētium viuentiū manifestatio que de

fect a sanctis: introducēda. h Et vir ignorans. i. in agnoscit⁹ beneficia

quare agentis prudētia eligat et recta rō rep agentis. i Et errans. i

speculationē. k Cogitat stulta. a sapiētia vera obtenta q̄ntū ad vitā

nāli sequentē. l Audi me. Pie ostendit se indaciē ad p̄ceptū

veritatē q̄ hoc apparet malē q; deus ēt creator omniū: et sic ela pīcē

cipiendi vīg ad mētem q̄ntū agit p̄cognoscēda. Sic ē. possibile quia

deus potest exercitio virtutis. scilicet doctrina magistri: dic. Et vbi in eg

tate. Circa primū vī: Audi me fil. nam corporis et animi. m Et

vbi disciplinā instan. et nō verba ad mulcendā aures dīcentia. n Et

vbi in tegritate. absq; personaꝝ acceptione. o Disciplinā. circa mona.

p Et scientiā custodiet sapientia. q̄ntū ad plenā cognitionē q Et

in verbo ꝛc. plenius repetit exhortationē adaptati ad maiorē impressionē.

r Exodus. Pie ostendit ponit doctrina magistri: et p̄mo de productione crea

turarū in genere. Secundo de p̄ductione boni in speciali. in principio fecit

ea. Circa primū vī: Et vbi in tegritate ipse. i. absq; deperditione aliqua

veritatis. s Virtutes eius potuit deus in opera sua. nam oībus creaturis dedit virtutes per quas in eis naturaliter ad sua loca. et sic de aliis. t Et

in iudicio dei. recte dicit subtō oculos. v Opera ipsius ab initio. nūq

firmamēti bolus ipsius: ultimis partes illoꝝ dicit patet Beli. i. q̄ pīmo pīe

manifestauit se agere q̄ntū fuit sibi firmamētū. i. creatiōi ac ultimatiōi. Tertio hoc distingit claritas ab imitē p̄ ingressionē aquaꝝ in locū vnū: sic apparuit arida. x aquis elementum: sicut

fuit plenitudo ipsi debit. y Et anima ipsius in gentibus sanctificatis. scilicet debita

rit. nam imitatio perfectionis pertā tum per mā filios hoc distinctē fe

reparauit sic: Post hec deus in terram respexit ꝛc.

Demicauit. Cogitationis archana. Vñ: Intelligibi cogitationes

meas de longe. x dilexi nouit cogitationes horum. CXVII.

Et vbi creauit. Sciēs imaginē. vt sic viuat. capiat. x memoriā in

bonā: x intellectū. x voluntatē. Vñ: Diligens deum. deū: nam et tota

corde tuo. x ex to. alia tua

x ex tota mēte tua. Ex to

to intellectu. vñ dicit. x mē

moria. sic. Et caput sīt: et vita eoꝝ spūalis. ex iustis

cta voluntas: x ex eoꝝ

memoria: nec sine his vi

deus potest. sic alia ēxcita

nec vnum q̄ntus ad beā

titudinē p̄tinet sine alijs

integrū cōstat. x sicut de

patre: deus filius: de spū

ritu sancto est: x tamen

nō tres diuisi. vnus de

tres habēs personas: ita

x anima intellectualis ani

ma voluntas anima me

moria nō tamē tres ani

mas: sed vna anima tres ha

bens potestates vel digni

tates: in quibus imagi

dei mirabiliter gerit: qui

bus quasi excellentiōr

laborem diligere cōsi

tatē: vt quanto intelligā

tur x diligantur semper i

memoria habeat: nec sū

sicut deo insistere: nisi vo

luntas sit in amore et⁹ tot

tia duo nisi mēoria ad

datur: qua semper in mē

te intelligentia x diligen

tia manēat deus: quia si

cut nullum momentum

est quo nō vratur homo

vel fruatur dei bonitate

ita semper in memoria debet possessa esse ad similitudinē quoq; dei factus

est homo: vt sicut deus charitas est: bonus: iustus: mitis: misericors: ita ho

mo charitatem habeat: sit bonus: iustus ꝛc.

Et scōm seculi. Vñde: Iudaite neminem hominem qui sm deum

De lyra

minauit. sic exponit aliqui: sed q; postea subditur: Post hec deus in terra respexit ꝛc. videt mihi q; illud sit intelligendū de angelis p quos adminis

tratur tota corporalis creatura: sicut dicit Aug. super Gen. x sm eos

intelligentie mouent orbes. Et igitur sensus: Et inimā ipsoꝝ in gentib⁹ sanctificatis

quia corpora superiora x inferiora assignauit deus distincte angelis per

eos regenda: nec obstat quod dī: Omnibus fecit. nam angeli dicunt i scri

ptura filij dei: Job. i. Quadā alī die cum venissent filij dei ut assisterent coā

dño ꝛc. Dicunt etiam eius milites: Job. xxv. Numquid est numerus mil

tum eius? x Luce. ij. Facta est cū angelo multitudo celestis militie ꝛc. vbi

licet aut⁹ x filij alicui⁹ sūt ppter glōriā eius. y Omnium in eternū opa

eoꝝ. nam celum eternum sicut sidera x luminaria: sicut autem aqua pīcibus: x

terra animalibus. x dicunt celi x elementa angelorū opa: nō q; sint ex factura

si alimentū: illa autem nō loquātur quo vinca ol opus ministerii x domus

gubernāda opus vilipēsatorū. x ponit. b eternū. ppter q̄ntū ad celorum

rū ornamēta pmanebūt. Et mūdi aūt ad generabilia x corruptibilia. q; ista

bēt in fine mūdi accipē. p tpe legis: sicut dicunt mōtes eterni: psal. xxv.

Illuminās tu mirabiliter a montibus eternis. a Nec elurierūt. nūq an

geli nō sūt cibo corporali indigētes. b Nec laborauerūt. q; sine fatiga

tione alimētibus corporalē creaturā. x etiā ptinuc. nō subdit: c Et non

defecerūt. sine molestia sine defectu nāturali: x subdit: d Unusq; q

primū fuit ꝛc. vñ dī Job. xxv. Qui facit concordiā in sublimibus suis.

e Post hec deus ꝛc. Ipsum illā bonis satis: multiplicādo boies in ea x

ea fructus producēdo ad sustentationē hominū x alaliā. Ideo subditur.

f Anima autem omnis vitalis. tam rationalis q; sensibilis. g De

mundani ante faciem ipsius. id est facto ostendit q; propter eam erant illa

bona a deo producta: quia vsa est ipsa. h Et in ipsa iterum reuertis

illorum. nam per animā rationalē illa referuntur in deum ipsum: de bo

nis satis laudando. x per alaꝫ sensitiuā. suo mō. q; ē materia oīnis laudis

i Eos creauit. Hic consequēter agitur de C. XVII.

o formatione hominis specialiter. Et primo quantū ad perfectionē

naturę. Secundo quantū ad perfectionē legis super addite. ibi: Ad

didit illis. Circa primum dicitur: Deus creatiuā est formauit. nam crea

re proprie dicta est de nihilo. k De terra hominem. quoad corpus Beli. l Et sm imaginē suam fecit illū. quoad animā intel

lectualē per quā hō capax est ipsius dei p cognitionē x amoꝝ. m Et ve

rū pauca illis in ipsum. i. imaginē dādo ei cognitionē dei actualē. ex ima

go placitus attendit sm actū q; sm potentiam. n Et sm ꝛc. id est sm

creatiuē est in iustitia x veritatis sanctitate.

Et dedit illi po. quia in hoc quoq; factus est homo ad imaginem

dei quo irrationabilibus ratione amicitit: x ea regit: dominat in eis: et

omnium creatorem agnoscit. Sicut quia hominem suum non intellexit ob

paratus est: timentibus inspiratibus. Creauit ex ipso sicut de lau

re adic pocrimonia femina

ta est costa ō latere ejus

fit in cruce mollitie eius

sanguine x aqua: ne q

bus formatur ecclesia.

Et legē vite ꝛc. Naturalem quam dedit

omni homini vt subiice

retur suo creatori: bonis

rum operum in ic hono

rificentiā custodiret. Vel

legem litere quaꝫ ad cor

rationē pulsarum ꝛ q; per institutionem

se vehiūt illū virtute. Numerū

longitur vite gloriam perdidit.

dierū x tēpus dedit illi: et dēdit

illi ptātem eoꝝ que sunt sup ter

rā. Posuit timorē illi⁹ sup oēm

carnem: x dñatus est bestiarū et

volatiliū. Creauit ex ipso adiuto

riū sicut sibi: cōsiliū x linguam x

oculos x aures x cōr: dedit illis

excogitādi: x disciplinā intellect⁹

replauit illos. Creauit illis sciaz

spūs: sensu impleuit cor illoꝝ: et

mala x bona ostēdit illi. Posuit

rationē intelligēdi. vnde posuit magnalia opera

oculū ipsoꝝ sup corda illoꝝ: vt

dei magnificet x laudet nōmē sanctificationis

dere illis magnalia operū suoꝝ:

vt nōmē sanctificatōis collaudent:

x gl'iari in mirabilib⁹ illius: vt

magnalia enarrēt operū ei⁹. Addidit⁹ illi disciplinā: x lēgē vite

hereditauit illos. Testm̄ eternū

pstituit cum illis: x iustitias x iu

dicia sua ostēdit illis. Et māgna

lia honoris eius vidit oculus il

loꝝ: x hōnorē vocis audierūt au

res illoꝝ: et dixit illis: Attēdite

ab oī iniquo. Et mādauit illi vni

uniuscuiusq; x primi

cuiusq; de primo suo. Vñ: illoꝝ

omnis malus x opera sunt ordinata

coꝝ illo sunt semp. nō sunt ab

rationem mentis x reparationem naturalis legis scribit voluit. hoc est na

turalia lex. x sicut alie instituit vt vnum cuiq; esset nota omnia nota

ac pcipiamus. x mandata eius in dei x primi potentiam catholicam.

Cōtra illo. Nemo vltra vitā iudicij. x hic impiorum portas.

Rectores. angelos quoꝝ custodiā deus custodiam singuli sm̄ gen

tiones. Vñde: Statuit terminos

populorum: sicut numerus

angelorum dei. Vñ: nouem

nos sic ad pdicandū missi

Et Dominus. et ostēdit

ebdomas hoc modo: x ad

imaginem dei creatus sit

x ad similitudinē suā: et

reformauit eum et post lapsum

pdi reparat. ad similitudi

spūs sancti x deificat dei

De lyra

in principio fecit deus celum

lum quoq; ordinē hominum

ad pcedendi. f Vbi

Lucas cum illa sibi imp

per quam nihil latere ali

s In veritate quod

propositi mentis. i. emp

dum respexit. vnde dispo

mus enim infirmitate bi

rantibus mentes nostre pon

cipiendi. i. angelos qui p

sunt diuersis regnis gen

tibus x prouintijs. Po

test etiam hoc intelligi de

regibus x principib⁹ terre

rentia quorū positus est

a deo. b Et super eos

tirael facta ē manifesta

nā regimen illorum. Sapie

lt attribuitur a glosa

pio ipsi deo mō specia

pter quod pcedentia

gem dicit vbi subiungit

Reg. viii. Nō te reprobauit

con. i Et ois opera

illoꝝ. Ostendit se

tio populo vigebat cul

tus dei ereti ad idolatri

nā declinādū. l Et

oculi eius sic. increduli

ent ꝛc. nam populo israel debūt prophetas et alia beneficia multa: pīsti.

et vii. Non fecit taliter omni nationi ꝛc. m Nō sunt abolenda testa

menta propter iniquitatē illoꝝ. Licz enim in populo israel fuerint plures

reges idolatre conantes legē destruē. tamen in ponte fuit lex x tabula data. n Et omnes iniquitates eoꝝ in conspectu dei. quia pdicti

quia dicē tribus captiuauit per reges assyrioꝝ x reliquas per regē babylo

lonie. vt patet. iiii. Reg. o Elemosyna. Superius actū est de ela pcta

ti fine principio. Hic ostēdit de eius remedio quod pertinet ē elemo

syna x pēnitēa. propter quod primo agit de elemosyna. secūdo de pēnitē

tia. ibi: Pēnitentibus. Q. ads elemosyna sit remedū contra pīcātū: patet

per Dan. iiii. vbi dicit rex nabuchodonosor: Peccata tua elemosynis re

dime. ideo vt elemosyna virī quasi facultas. i. pera. nā in pera ipsa virili

tē hō reponit ad q̄s in necessitate recurrit. sic elemosyna in illoꝝ bonī

ni sibuerit. Aug. Bona mia causa est defensor. p Et grandi bola.

Hominī a deo data. q Quasi pupillā pīcātū. in pīcā. nā recipiētes

elemosynā ecclī. p hominibus vt in q̄s obligant. r Et postea reddar

get. nā in resurrectē generali dicet saluator: Venite benedicti patris mei

percipite vobis parati regnū a pīcātione mūdi. Esurui enim x dedistis

mihi manducare ꝛc. s Et sepelit in inferiora partes terre. nā elemo

syna valet ei⁹ defunctis in purgatorio a sancta ecclā docetur⁹ et tēt ei

inferno q̄ est sub terra. dicit ei. Berg. q̄ sicut in celi ignis aurū purificat x

palea fumat. sic idem est ignis qui cruciat reprobos x purgat electos.

t Pēnitentibus autem. Hic consequēter agitur de pēnitentia que est

summum remedium contra pīcātum: x quia datur q; dei misericordia

propter hoc q; conuertit agitur de ipsa. Et magna misericordia illa. Et

primum remediū q; elemosyna ad pēnitentē disponit: ideo quasi sequē

tia precedentibus dicitur: Pēnitentibus autē. vbi dicit. Et

mandato precedentibus dicitur: Pēnitentibus autē. vbi dicit. Et

v Diam iustice. ad eam disponendo. x Et cōfer mihi scientiā

tra sustinere. i. debitos ad sustinendum laborem pēnitētie. y Et odit

nauit illis sectam veritatis. cui obstat in diuersis dei voluntē. x quia vos pe

ritatibus obtenebrat. ita. subdit. exhortādo ad pēnitentiā: Conuertimini ꝛc. z

pauci. a Et nimis. i. valde. b Odio. quantum. i. culpā.

ipse deus.

[illegible]

Confiteberis viuens. In paciendi vita post quam nō est tempus ope[illegible]

cratiōes ⁊ cognosce iusticias ⁊ iudicia dei: ⁊ sta in sorte ꝓpositionis ⁊ oratiōis altissimi dei. In partes vade seculi sancti: cū viuis ⁊ dātibus cōfessionē deo. Nō demoreris in errore impiorꝫ. Ante mortē cōfitere. A mortuo quasi nihil perit cōfessio. Cōfiteberis viuens: viuus ⁊ sanus cōfiteberis: ⁊ laudabis deū: ⁊ gloriaberis in miserationibus eius. Quā magna misericordia dei: ⁊ propiciatio illius cōuertentibus ad se. Nec enim omnia possunt esse in hoībus: quoniā nō est imortalis filius hoīs ⁊ in vanitate malicie placuerunt. Quid lucidius sole? ⁊ hic deficiet. Aut quid nequius excogitauit caro ⁊ sanguis? ⁊ hoc arguetur. Virtutem altitudinis celi ipse cōspicit: ⁊ omnes homines terra ⁊ cinis.

C. XVIII.

Qui viuit in eternuꝫ creauit omnia simul. Deus solus iustificabitur: ⁊ manet inuictus rex ī eternū. Quis sufficiet enarrare opa illi⁹? Quis enī inuestigabit magnalia eius? Virtutem aūt magnitudinis ei⁹ quis enūciabit? Aut quis adiiciet enarrare misericordiā ei⁹. Nō ē minuere neqꝫ adiicere: nec est inuenire magnalia dei. Cū ꝯsummauerit hō tunc incipit: ⁊ cum quieuerit opabit. Quid est homo: ⁊ que ē gratia illius: ⁊ qd ē bonū: aut qd nequā illius? Numer⁹ dierꝫ hoīum vt multū centū āni quasi gutte aq̄ maris deputati sunt. Et sicut calculus arene sic exigui āni in die eui. Propter hoc patiens ē deus i illis: ⁊ effundet sup illos misericordiā suā. Vidit p̄sumptionē cordis eorū quoniā mala ē: ⁊ cognouit subuersionē illorꝫ qm̄ nequā ē: ideo adimpleuit ꝓpiciationē suā i illis: ⁊ ostēdit illis viā equitatis. Miseratio hoīs circa ꝓximum suū: misericordiā aūt dei sup oēm carnem: qui misericordiā habet docet ⁊ erudit quasi pastor gregē suum. Miseret̄ excipiēs doctrinā miserationis: ⁊ q festinat in iudiciis ei⁹. Fili i bonis nō des q̄relā: ⁊ in oī dato ne des tristiciā verbi mali. Nōne ardorē refrigerabit ros? Sic ⁊ verbū melius q̄ datū. Nōne ecce verbū sup datuꝫ bonū? Sed vtrūqꝫ cum hoīe iustificato. Stultus acriter iproperabit: ⁊ datus indisciplinati tabescere facit oculos. Ante iudiciuꝫ para iusticiā tibi: ⁊ anteq̄ loq̄ris disce. Ante lāguorē adhibe medicinā: ⁊ ante iudiciuꝫ interrogā te ipm: ⁊ in conspectu dei inuenies ꝓpiciationē. Ante languorē humilia te: ⁊ in tēpore infirmitatis ostēde ꝯuersationē tuā. Nōn impediaris orare semp: ⁊ non verearis vsqꝫ ad mortē iustificari: qm̄ merces dei manet i eternū. Ante orationē p̄para aiam tuā: ⁊ noli esse quasi homo qui tentat deū. Memēto ire in die cōsūmatōis: ⁊ tempus retributionis in ꝯuersatione facies. Memēto paupertatis in tpe abūdātie: ⁊ necessitatē paupertatis i die diuitiarꝫ. A mane vsqꝫ ad vesperū immutabit̄ tempus: ⁊ hec oīa citata in ocul' dei. Homo sapiens in oībus metuit: ⁊ in diebus delictorꝫ attēdet ab inertia. Omnis astut⁹ agnoscit sapientiā: ⁊ inuenienti eaꝫ dabit cōfessionē. Sensati in verbis et ipsi sapiēter egerūt: ⁊ intellexerūt veritatē ⁊ iusticiā: ⁊ impluerūt prouerbia ⁊ iudicia. Post cōcupiscentias tuas nō eas: ⁊ a volūtate tua auertere. Si prestes anime tue cōcupiscētias eius: faciet

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XVIII. Qui viuit in eternum. Hic consequenter agitur de magnitudine diuine misericordie erga omnes [illegible]

[illegible]

[illegible]

te i gaudiū inimicis tuis. Ne oblecteris i turbis: nec in modicis. Assidua eni ē cōmissio illoꝝ. ne fueris mediocris in contentione ex fenore: et nō ē tibi nihil i seculo. Eris enim liuidus anime tue.

C. XIX.

Operarius ebriosus nō locupletabitur: et q spernit modica paulati decidit. Uinum et mulieres apostatare faciunt homines etiā sapiētes: et arguūt sensatos: et qui se iūgit fornicarijs: erit neqꝫ: putredo et vermes hereditabūt illū: et extollet in exēplū maius: et tolletur de nūero aiā eius. Qui credit cito leuis ē corde et minorabit: et q delinqt in aiam suā in sup habebitur. Qui gaudet iniqtate denotabit: et qui odit correptionē minuet vita: et q odit loquacitatē extinguit malitiā. Qui peccat in aiam suam nō penitebit: et q iocundatur in malicia denotabit. Ne iteres verbū durus et nequā et nō minoraberis. Amicō et inimico noli narrare sensū tuū: et si est tibi delictus noli denudare. Audiet eis te et custodiet te: et q̄si defendēs pctm odiet te: et sic aderit tibi semp. Audisti verbū aduersus proximum tuū: cōmoriat in te fidens qm te non disrūpet. A facie verbi parturit fatuus: tanq̄ gemitus partus infantis: Sagitta infixa femori canis: sic verbum in ore stulti. Corripe amicū ne forte nō itellexerit: et dicat nō feci aut si fecerit: ne iteꝝ addat facere. Corripe proximū: ne forte nō dixerit: et si dixerit: ne forte iteret. Corripe amicū. sepe eni fit cōmissio: et nō omni verbo credas.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Est q labit lingua sua: sed nō ex aio. Quis ē eni q nō deliqrit in lingua sua? Corripe proximū anteq̄ cōmineris: et da locū timori altissimi: quia ois sapiētia timor dei. Et in illa tīere deū: et in omni sapiētia dispositio legis. Et nō ēst sapia nequitie disciplina: et non ē cogitatus bon' pctoꝝ prudētia. Est prudētie neqtia: et in ipsa execratio: et ē insipiens qui minuit sapiētia. Melior ē hō qui minuit sapia: et deficiens sensu: in timore dei q̄s qui abūdat sēsu: et trāsgredit legē altissimi. Est solertia certa et ipsa iniq: et ē q emittit verbū certū enarrās veritatē. Est q nequiter humiliat se: et interiora eius plena sūt dolo: et est iust' q se nimiū submittit a multa humilitate: et est iustus q inclinat faciē suā et fingit se nō videre qd ignoratū est. Et si ab imbecillitate viriū vetetur peccare: si inuenerit tpꝰ malefaciendi malefaciet. Ex visu cognoscitur vir: et ab occursu faciei cognoscitur sensatus. Amict' corporis et risus dentiū et ingressus hois enūciant de illo. Est correptio mendax in ira contumeliosi: et est iudiciū qd nō pbatur esse bonū: et est tacēs: et ipse est prudēs

C. XX.

Quam bonum est arguere q̄ irasci et confitentes in oratione nō prohibere. Cōcupiscentia spadonis deuirginauit iuuenculā: sic qui facit per vi iudicium iniquū. Quam bonū est correptū manifestare penitentiā: sic eni effugies voluntariū peccatū. Est tacens q inuenitur sapiens: et est odibilis q procax ē ad loquē

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Homo sapiens. Prudentes moderantur sermones suos ꝛ tempus [illegible]

Lapsus false. Sicut in planicie pauimenti [illegible]

Homo acharis. Sine gratia [illegible]

[illegible]

dũ. Est aũt tacens ꝛ habens sensus loquele: ꝛ ē tacēs sciēs tēpus apti ipsius. Homo sapiēs tacebit vsqꝫ ad tps: lasciuus aũt ꝛ imprudens nō seruabũt tempus. Qui multis vtit' vbis ledet aiaz suã: ꝛ qui potestatē sibi assumit iniuste odietur. Est pcessio i mal' viro idisciplinato: ꝛ ē inuentio i detrimētũ. Est datũ qđ nō ē vtile: ꝛ ē datũ cui retributio duplex. Est ppter gloriã minoratio: ꝛ est q ab humilitate leuabit caput. Est q multa redimit modico pcio ꝛ restituēs ea in septuplum. Sapiēs in verbis seipsũ amabilez facit: grē aũt fatuoꝝ effundētur. Datũ insipiētis nō erit vtile tibi: oculi eni illius septēplices sunt. Exigua dabit ꝛ multa ipropabit: ꝛ apertio oris illius inflamatio ē. Hodie feneratur qs: ꝛ cras expetit: ꝛ odibilis est hō huiusmōi. Fatuo nō erit amicus: ꝛ nō erit grã in bonis illius. Qui eni edũt panē illi' false lingue sũt. Quotiēs ꝛ quãti irridebũt eũ? Neqꝫ enim qđ hndũ erat directo sensu distribuit: similiter ꝛ qđ nō erat hndũ. Lapsus false lingue q̃si q in pauimento cadens: sic casus maloꝝ festināter veniet. Homo acharis q̃si fabula vana ꝛ in ore indisciplinatoꝝ assidua erit. Ex ore fatui reprobabit' pabola. Nō ei dicit illã in tempore suo. Est qui vetat' p inopia peccare: ꝛ in reqe sua stimulabit'. Est q pdet aiaz suã pre cõfusione: ꝛ ab ipmdenti psona pdet eã: psone aũt acceptō ne pdet se. Est qui p cõfusione

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

pmittit amicō: ꝛ lucrat' est eũ inimicus gratis. Opprobrium neqꝫ in hoīe mēdaciũ: ꝛ in ore indisciplinatoꝝ assidue erit. Potior est fur qȝ assiduitas viri mēdacis: pditionē aũt ābo hēditabũt. Mores hoīuz mēdaciũ sine honore: ꝛ cõfusio illoꝝ cũ ipsis sine intermissiōe. Sapiēs i vbis pducet seipm: ꝛ homo prudēs placebit magnatis. Qui opat' terrã suã inaltabit aceruũ frugum: ꝛ q opatur iusticiã ipse exaltabit'. Qui vo placet magnatis: effugiēt iniqtatē. Xenia ꝛ dōa excecãt oculos iudicũ: ꝛ q̃si mut' in ore auertit correptiões eoꝝ. Sapiētia abscōsa ꝛ thesaur' inuisus: q̃ vtilitas i vtrisqꝫ? Melior ē q celat insipientiã suã: qȝ hō q abscōdit sapiam suã.

C. XXI.

Fili peccasti: nō adiicias iterum: sed ꝛ de pristinis deprecare: vt tibi dimittantur. Quasi a facie colubri fuge peccata: ꝛ si accesseris ad illa suscipiēt te. Dētes leōis dētes eius: interficientes aīas hoīum. Quasi rūphea bis acuta ois iniqtas: plage illi' nō est sanitas. Obiurgatiō ꝛ iniurie annullābũt substãtiã: ꝛ domus q̃ nimis locuplex est annullabit' supbia: sic substa supbi eradicabit'. Deprecatō paupis ex ore vsqꝫ ad aures perueniet: ꝛ iudiciũ festinãto adueniet illi. Qui odit correptiōes vestigiũ ē pctōis: et qui timet deũ cõuertet' ad cor suũ. Notus a lōge potēs ligua audaci: ꝛ sciēs sciāt labi se ab ipso. Qui edificat domũ suã ipēdijs aliēis: q̃si q colligit lapides suos i hyeme. Stuppa collecta synagoga peccãtiũ: ꝛ cõsumatiō illoꝝ flãma ignis. Via peccãtiũ cõpla-

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXI.

[illegible]

Vtu peccatum. Aio vel ex malo ex interuallo tota vita. i. vita filio rum pessima est bonorum t dorie peccatorum operibus.

Deo cruciatur. Deo ignorante. Similit ex eorum hereticorum qui sine deo putant se operari bona. Et ignorantia hominis recti. t qui imitant se turbatio quotidiana.

Dissolvit. Filio dissolui dicit quando ex mala vita. i. vita filio rum tota mens in generationes suas sua.

Capedo i pe. Ex gratitudo eorum quibus inuidet ruina integrat peruertit acedos eorum dum malo repudiat.

Fatuus i vita. Certus hereticus plausibili operatione per rationes

Nicolaus

est in eorum persona dicitur Sap. v. Et ait. Ergo nos in via iniquitatis et perditionis ambulauimus[a] vias difficiles &c. a Et in finem illos inferi. de i plurali ea q plura loca sunt dic. d Et tenebre. interiores t exteriores. e Et pene. f. pena similis t pena dicit. g. capitur de qua dictus est opposituus iustitia ad primū t mors ad dcm. h de ipso subdit vt magis propositi Lapidem.

i Qui custodit sustinet. Sapientem.

k Hereticus sustinet finem eius. Hereticus tenebit in fide dicunt. l fatuo operatur. f Obliuiscitur nimirū dei. ut est peccatū contra spm̄ scī. vel dei timor. Sapientia p

qui timet deum bonum

Doctrina fatui. Quia hereticus auctorum suorum secum in domibus scripturas sacras tantum studient imitari.

Deuteuo à fe. Notat hereticorū calliditatē t catholicorū simplicitatē.

Qui timet. Timēs deū. Nō qui malo dicitur non operabitur malum. sed qui quē malecit eum nouit nō cōfidit ei tanq̄ Dum enim mandat dyabolū imitari. q̄ ipm̄ iure odiuit. C. XXII

Ii Lapide te. Cū peccatore

duris scripturarum sententiis foditur fatuus sententie foditur ad se lerum expectatur.

De ira

gradientes. b Mam in labijs sensati inuenitur grata. quia studet doctrine deo t hominū[m] gratiosa. c Do prudēs quaerunt i ecclesia. ad doctā vitia. d Tāq̄ dem[n] exterminata fide tuo sapientia t scientia. nam si habet aliquas veritatis notitias propter indebitus modū docti et defectu bonarum circūstantiarū perdet eam.

e Insensati enarrabilia verba. q̄ plene t intelligibiliter profert ea. f Lōpedes i pedib[us]. quasi sic est intricatus q̄ nescit egre de ipsa.

g Fatuus. Dic̄ p̄ir approbat sapientē: t impropbat insipientē ḡtum ad figura: dicens. Fatuus in risu exaltat vocē suā: vir aūt sapiens vix tacite ridebit. Oramē tum aureū pendenti doctrina: t

quasi brachiale in brachio dextro.

Pes fatui facilis i domū. primi

catholicus sequi. Errant superbientia, et bō perit[a] cōfundetur a plona

hereticus qui formam fabulosis querit

potētis. Stult' a fenestra respicit

scripture cathol[icus] quia scripturam aperte exponere querit

in domū: vir aūt eruditus foris

ab ore. Conversorum ygelicationis verbum.

stabit. Stultitia hōis auscultare

dicentem qui vult recedere a Deum malo

p oshū: t pndēs grauabit̄ ptu

rum verba

melia. Labia imprudētiū stulta

qē docere verba vere sapientie exponūt scripturam.

narrabūt: verba aūt prudentiū

regula fidei quando hereticorum stulta intrinsico nititur ad ornamentum verborū.

statera pōderabunt. In ore fatu

oꝝ cor illoꝝ: t in cōde sapientū os illoꝝ. Dū malēdicit impius

Regula

diabolū: mālediciit ipe aiam suā

b. refutat qui occulte erronea ad decipiēdū ponit.

Susurro coinquābit aiam suā:

Sactis verbis

t in ōibus odiet: t qui pmāserit

moderatus in verbo

odiōsus erit: taciturn⁹ t sensat⁹ ho nōrab tur.

i C. XXII.

Ii lapide luteo lapida-

Ille. Qui in lapide luteo vel de stercore bouis lapidatur populum iudeorum significat qui ex fragili gentilū turbaque legem ignorabat. quasi lapis luteus figuratur expiobatur. quia pro pranitate sensus in ipm̄ credere noluit qui in lege promissus est t prophetis. De sterore bouis. i. de tradicionibus qui ex parte dyabolica. Ex prophetia legis fugiens postmodū obtinet

Ex ignorantia credit

fient. pro certitate credito

fraudulenter. quia salutarem recipere noluerunt.

De sterco. c. Pigra

eta malecti in bono operamā per aparā iniquitate operationē a peccato ribus cooperatur.

Musica. Eos notat qui in ecclesia plausū po puli t fauoē q̄runt: nec magis cōpunctionē lacrymaꝝ exciuant.

Qui docet fa. Certa multo labore cōtecta fragilitatē suā fi cualitas fatuus quoq; Quo solicite cruciat: vic ad peccationem perducatur.

Super mor. Altera est motu corporis q̄ oīp̄ cōmunis: Altera mentis ille qui peccatoris spiritualis. Altera in eternū manet. Sup mortuū ergo medici plorantium: quoniaꝝ requieuit. motu enīs corporis finis laboris mūdani.

Nicolaus

Circa primū vt: In lapide luteo lapidat[us] est piger. i. negligens t remissus in operatiōe boni ad qō tenet. Per durissimam autem lapidis t viliratē luti designat q̄ debeat dure t cōfusibiliter puniri. a Et oculos loquent. ipse cōfundēdo. b De sterc̄ boum. repentino est eiusdē sententie quantus ad pene confusionem: ad malorem assertionem. c Et omnis qui erubescit eum. i. se abiecerit. d Ereditur manens. reputans & inquinatum et societate eius. e Confusio patris. Hic declaratur negligentia eruditionis: t primo ex parte docentis. secundo ex parte doctrinaꝝ recipientis ibi: Musica. Circa primum dicitur: Confusio patris est de filio indisciplinato. Pater enīs debet filio nutrimentum t documentum. sine negligentia circa hoc t defectus reuertitur in caput suum. t idem intelligendū de patre spirituali: specialiter q̄tum ad defectum documenti. f Filia autem fatua. i. vaga t dissoluta. g In dominatione sua. i. honoris patrum. h Filia pudica hereditas est viro suo. i. amabilis et sui heredi tas sua: imo amabilior quanto vxor bona charior est re possessa, nam vir t vxor sunt vna caro. i Mas quē cōfundit. virū suum. k In contumelia sit genitoris. propter defectus castigationis. l Patrem t virum cōfundit audax. i. mulier que est effrons t impudica. m Et ab ipso nō minorabitur. Nō erit minor i vitijs q̄ viri pessimi. n Ab vtrisq; autem inhonorabitur. nam pater t vir eam vilipendunt. t viri mali de eius corpore satiati eā cōdemnant. o Musica. Hic reprobatur negligentia a disciplina ex parte recipientis cum dicitur: Musica i luctu. i. melodia non est cōuenienter lugentibus. quia non sunt dispositi ad gaudendum.

p Importuna narratio. i. fatuis narratio. licet re & in se bona: tamē importuna redditur propter malitiā ipsi⁹ audientis. propter quod dicit Matth. vii. Nolite sanctū dare canibus. i. doctrinaꝝ bonam ipsis cōtemnentib⁹. ideo subditur: q Flagella t doctri. in omni tem. sapientia. i. castigatio per flagellum vel per verbum semper indiget vt sapiens fiat. t cum debito circūstantijs. propter quod ad hoc subditur: r Qui vo. sa. quasi qui cōgitu. tekt. i. perdit operam suam. quia fatuus doctrinam non recipit. is pīcolt. s Qui nar. ver. non audientī. i. intelligere volenti. t Quasi qui exci. dor. de gra. somno. i. nolentē excitari. u Cū dor. lo. qui cnar. stul. sapientiaꝝ. i. frustra. q; neuter intelligit. x Et in fine narratōis dic: qo est hic? i. ad eum non pertinet me corripere. ita dicit beatus moyſi ipsum corripienti: Quis te constituit principem t iudicem super nos? Exo. ij.

y Super a mortuū plora. Hic remouet negligentiam circa actum compassionis: et dūditur in duas partes. quia primo facit propositum. secundo infert correlarium. ibi: Cum stulto. Circa primū sciendum q̄ maxime compatiendū ē mortuis: quoniā nō possunt amplius ꝑ tuaro. ideo dicit.

Cum stulto &c. Docet cū stulto firmare nō ēe prudentibus. t ma xime cum hereticis quoꝝ stultitia plena est vanitatem nec cum Christianis quorum pacto amittamus. quod imprimunt fidelibus. Unde. Si quis venit ad vos t hanc doctrinam nō affert nolite recipere eum in domum nec ave ei dixeritis. Qui enim dixerit ei ave communicat eis operibus malignis.

Super plum. Primo salomon ostendit q̄ sapiens t catholicus i mul titudine mortuoꝝ potest. Bei philosophum q̄ homo mens vitat lapidosa vel gemmosa. qui non potest ad fide t ignorantie pec cat. Secundo ostendit qui sit voluntarie homini sui et nō facit. vigilantie emitt. Qui ede nolite pauca.

Sicut insanit. Exigua tactus signum q̄ tu est tunc in aliquo quoꝝ sonia nō audiam t cla que facium. ppter mu fundamentum adificii ecclesie supra quod predicatio ecclesie substinet. Et cum omni ergo ligneus calliquam fundamento fidelitatis non debuisset ac filius pdi sentia ipsi i credito[r] hominū adhuc ptra doctrine apostolice infidelitate

De Ira

Supra mortuū plora. et misericorditer [illegible] impendendo. t pīs ipso exando. s Dicit. n. hic cum. i. mortuis ripere ap significatur per Job. 8. Aggrauor i colli nec potest ē pari. Exemplo terre vt dicitur in domino fuit ibi. Et per nocte in tribulatione tēp̄ post mortem. a Et ignis fa.

plora: defecit enī sensus bono. qui est maximus defectus. Ideo subditur: b Modicū plora sup mortuū. respectu fatui. magis est plāgendū ē defectus bonis in mortuis q̄ ē mortis ipsius. q̄ mors ipsius. qui est corporalis. de quo subdit: c Ds requiescit. a labore[s] vite presentis ut spe retributionis eterne. d Nequissimi enīs negli. vi. sup mortuū fatui. i. vita nequā fatui peior est t magis plangenda q̄ mors ipsius. t est hic sp̄ualis mors. qui ex morte ipsi⁹ non ē tangendi sed magis gaudendi eo q̄ vita dī crat in dies nocentū bonoꝝ. Ideo subdit: e Luctus mortui sufficit. f Et sup̄ plete durat. sic enīs ap̄ostoli scriptoꝝ hoc illoꝝ erat plan[c]tus. g Fatui aūt t impij. fatuus aūt hic dī q̄ nō ē fatus q̄ defectu malitie t defectu bone vite p abundantiā malicie. Et similiter ipius q̄ est idolatra qui pietas est cultꝰ diuin⁹. h Ods dico vite illoꝝ. sup̄plete illi lamentabiles rhoc pīcta. i Cū stulto. Hic ex dictis colligit corollarium. ex hoc enīs q̄ dicit: ods dico vite fatui lamentabiles. colligit q̄ ex hoc tus sit figenda: dicta: Cū stultoꝝ multū loquaria. nam ex tali colligo familiaritas ibi: k Et cū silentio ne abieris. t subdit rōe. l Dī nō molestū habeas. ex eo. Sociat: sicut illi q̄ cū latronibus iacuerunt. aliqd fuit culpa sua molestant. m Et nō conquiniscentis ne peccato illi⁹ sis ex sociatus malorū frequenter contingit bonos fieri pemū bonum ex mala putrefactoꝝ talibus. n Deficit ab illo. eius sociatum declinando.

o Et memento requiē. sup̄plete a vitio periculis. p Et nō accidabo ris. i. cupidus t remissus sic in bono. q In stultitia illi⁹. i. per ei⁹ stultitiā que est ignorantia boni. r Dispplumbi qd grauabit. i. grauitas dicabitur. s Et qs illi. i. stulto. t Aliud nomē q̄ fatuus. q. nil ibi. nominat enīs aliqs ab opposito aliqs dī faber vel ludeus[a] t bonū. In operib⁹ aūt talis non apparet utili fatuitas. t sic nō pōt proprie utili fatuus nominari. t per consequens etus sociatus est miserabilior exercitu. Ideo subdit: u Lignum t sale &c. u Sicut lo. tamētū ligneū colligatū fundamēto edificij nō dissoluet: sic t cō: firmatū i co

gitatiōe pfili. Cogitat[us] sensati i

perfectionis catholice.

oī tpe vel metu nō depauabit.

Dicit pater. Audi qui audit verba mea & nō fa
cit secundū ea: vere dicit qui dicit se domum fidei seruare.
Pone domine. Quasi impedimentum parce pugnat contra me.
Nec vana. Quasi temeritas ad me pertinet timere eam.
Dicunt ei. Quia ipse dixerat qui audit verba mea & nō facit
ea: vere dicit qui dicit se domum fidei seruare.

Sicut pilleus in cruce[fixo] & cremātā
† suspenso cibo
sine ipsula pōsita cōtra iacies ne
† qui crucifixerunt
ti nō pmanebūt: sic & rōe timidū
† non stabiliuntur in charitate & scientia.
in cogitatōe stulti pēnā ipetū ti
† stabilitas permanentia
mois nō resistet: Sicut ōnatus
arenosus in pariete limpido sic
& cōe trepidū & cogitatōe tatui oi
pē nō metuet fīs q in pceptis dei
† firmitas permanet
pmanet sp. P ūngēs oculū de
† compunctus
ducit lachrymas & q pūgit cō p
† affligit † verum intelligentiam largiretur.
fert sensū. Bittes Lapidē & vola
tilia dūcāt illa: sic & q cōtritiat a
mico dissoluit amicitiā. Sed āmi
† charitatem firmat † excipitur
cū & si pdideris gladiū nō dē
speres: & ēni regressus ad amicū
† diligit amicum reformatur vel non confunditur
Si ap̄erit os triste: nō timeās.
† alia conversio † positus amicitie. † † qui
bus penitus fugiat amicus.
Est ēni p̄cordatio creāpto⁹ pniō
† q. filius spiritus q & & resurrec-
& iproperio & sup̄bia & † misery
fractōe & plāga dolosa. In his
ōib⁹ effugiet amicus. Fidem pōs
† pudentem vir.
sid: cū amico & pauptate illi⁹: vt
† dextra † quia nō remanet & ego nō firmus.
in bōis illi⁹ letetis. In tpe tribu
latōis illi⁹ pmāc illi fidelis: ut &
† sentus vel contra.
bēdīrāte illius coberes sis. Aſi
ignē cāmini vapor & fum⁹ ignis
inalta & sic & añ sāguinē maledic
ta & cōtumlie & mine. Amicū lā

lutare nō p̄sūdario: A sic dice illi⁹
nō me abscōdas: & si māla mihi
euenerint p illū: sustinebo. Quis
g iudicet: cauebit se ab eo. Quis
† † qui caliditi vsurpatur in malo
dabit oēi meo⁹ custodiā: & sup lā
bia mea signaculū certū: ut nō
† alium ab ipso † lingua ignis vsque ipse iniquitas,
cadam in ipsis: & lingua mea p
dat me. C. XXIII

Dominē pater & dñator
D vite mee: nē derelinqs
me in cogitatu & p̄silio
illo⁹: nec sinas me cadere in illa
exp̄abratiōe. Quis suppōit i co
gitatu meo fl̄agella: & in cōde
meo doctrinā sapie ut ignō⁹atōi
bus eo⁹ nō p̄cat mihi: & ñ ap
parēat delicta eo⁹ & nē adinerel
cant ignoratie mee: & multiplicēt
delicta mea & pcā mea abūdēt &
incidā in ap̄spectu aduersarioꝝ
† † q. emulis me exultabit & mordaces
meo⁹: & gaudeat inimic⁹ me⁹.
Dñe p̄r & de⁹ vite mee ne dereli
† dominum
quas me i cogitatu illo⁹. Extōl
† mentis elationem.
lētiā oculo⁹ meo⁹ ne dederis mi
† pudicum vim.
hi: & cōcupiscētiā auerte a me.
† concupiscentiam
Auferā mevētris cōcupiscētias
† fornicationis.
& cōcubit⁹ cōcupiscētie ne appre
† ne capiat huiusmodi vitia
hendāt me: & alc irreuerenti & in

† tradi permittas † insipiēti † temperanti-ori,
† indisciplinatum verbum

frunite ne tradas me. Doctrina

In vanitate. Quia illi spondet amori dei & beatitudo eterne beatitudis.
Iuratiōi, nō ai. Verat iuramenti tu fiat pernicii. Vide. Nolite iu
rare nisi per veritatem per veram &c.
Duplicater. Qui p̄ simulationē celat veritatē: & alios p̄ falsitatē mit
tit in errorē. Est & alia lo. Blasphemia q̄ supradicte pene est vide
opertet vt non timeat
beneditus iacob. I. pa
pulo eulete qui supplā
tat vitia & in virtutibus
strui teo.

Nicolaus

turationē. Secūdo aliam
malā locutionē. ibi: Est
& alia loquela. Circa pri
mū excitat pmo antitho
sim ad fidē: dicēs: Do
ctrinaz eius audire filii,
aure corporis & cordis.
a Et q custodierit illā.
cordē retinēdo & opē im
plēdo. b Nō peribit la
bijs fuis. male loquēdo.
c Nec sēdalizabit. I.
ruet: In operib⁹ negotij
sis. & pēdi est de malis.
d Iudicet: d In vani
tate sua apprehendit per
cator. a dyabolo sibi la
queū tēdēte. e Et su
perb⁹. cōde. f Et ma
ledictus. etc. g Scan
dalizabit in illis. Cadet
in dyaboli laqueis.
h Iurationi. Postq̄
excusavit audientiā actiō
nē: hic ponit suaz
monitionē. Et ad malos
sequēdā intelligētia Xpi:
virtū satisfactio iuramē
ti sit bona. & vt q̄ sic et
iuramēti ad reuerentiā
nominis dei introducti
est q̄s inuocat tanq̄ tale
testimoniū veritat.
ergo &c. hoc p̄mat di
cto Piero. sup. xx. act⁹. Qui iurat veneraē aut diligit eū per quē iurat. & satisfactio virtutis actus. I. venerandi & diligendi est bona. ergo &c. Ad
p̄mā: arguit q̄ nulla iuratio sit bona. xx. act⁹. v. nō saluatur. Ego aūt
dico vobis nō iurare omo. ergo &c. Ad hoc dicendū q̄ aliqd & bonū fm
se q̄s & malū: eo q̄ ea vētē ea male. sicut humore eucharistie bonum
est. & q̄ humit indigne iudicū sibi māducat & bibit. I. Cor. xi. sic & ppo
sito. Iuramēti enī fm se & licitū & honestū: q̄s ps & ex⁹ colligit. Alia q̄
hoc introducit q̄ homo credāt dei habere infallibilē veritatē & obli
gatā cognitionē & puidentiā. similiter ps & fine. Ad hoc enī iuramētū
inducit & litera & necessitas inter homines terminādi: vt dicit Deu. vi. Ois
cōtrouersie eor⁹. I. hominū finiet ad p̄mationē eū iuramentū. Licit & ad malū fin⁹ qui eo licebit vti. I. quādo fine necessitate & cautela debita
hoc facit. vt & parū reuerentiā habere ad deū qui ipsū in teste aut nulla
rationabili causa vocat in testē: q̄s fieri nō ps & ad aliquo vire honesto
eo q̄ videt in hoc eius irreuerētia. hoc alit fit & satisfactōe iuramēti. ꝙ. &c.
Ite q̄s p̄ affligactionē iuramēti imineat periculū periurij. nā homo de facili
delinquit & verbo eo q̄ lingua sua & & lubrica. iuramē & ad declarationē ve
ritat occulte ne pereat fidelia. bonū est & sancti. sicut fumere medicinā in
casu necessitat bonū est: q̄s tamē extra casū illū non expedit. Per dicta
patent argumenta. nā satisfactio magis exhibit in irreuerētiā nominis dei:
rationibus dictis. & sic p̄s primū. Ad secundū dicendū q̄ Piero. loquit
in casu in quo est cautela & reuerentia debita turat. Ad verbū domini:
xx. act⁹. v. dicendū q̄ nō omne & quodlibet non equipollent. Per hoc aūt
q̄ dicitur: Ego aūt dico vobis non iurare omino: non p̄hibet de iura
mēti. iuramēti & carū necessitate & cautela debita & honē p̄cē. Iura
tionē. Hic igit ponit sua monitionē: dicens: Iurationi &c. & p̄s dictū
sententia. I Nominatio deo dei nō fit assidua in ore tuo. Sad inridiculū
vt prodicti est. debet tamē esse frequens in ore ad precandū & predicandū.
k Et nominib⁹ sanctoꝝ nō admittearis. iurando frequenter in ipsis.
l Quoniā nō erit immunis ab eis. I. ab effectū eoꝝ. m Sicut enim
seruus verberat⁹ assidue. I. quotidiane & flagella. n Ad luorē nō mi
nuet. I. nō carebit luore cutis. p̄ter flagellationē corporis sui. o Sic
omnis iuramēta. per deū. p Et nominabit. I. iurabit & nomina sanctoꝝ
& hoc assidue. q In toto a peccato nō purgabit. q̄ per talē obliuionē
nec malā in iuramēti illicitū labitur. Alio modo: r Vir multus in
rano replebit iniquitate. nā q̄ hoc incurrit periculū per iuramentū fal
sum q̄s est cōtra veritatē & iuramentū inquā q̄s est p̄ra iustitiā. s Et
nō discedet a domo illius plagā. I. diuina vindicta saltē in futuro. & etiā

Instructiones. Quasi vt q̄ optat se bene uiuere instructionem exercitio
mentis suscipiat.
Ignis callida. Malignus.
Pone domine. Quasi impedimentum parce pugnat contra me.
Nec vana. Quasi temeritas ad me pertinet timere eam.
Dicunt ei. Quia ipse dixerat qui audit verba mea & nō facit
ea: vere dicit qui dicit se domum fidei seruare.

† infernī supplicia vel mentes non audientes religiōi
non religiosas
bit ei remittendē dē m⁹ illi. Est
& alia locūla cōtrariorū i mōē: ñ
inuenīt in bēdicte iacob. Eccli
† cecus
ō misericordib⁹ cia b auferent: &
† suppeditabuntur
in D licitis nō voluptabit. Indi
sciplinōse loquēdo nō affuefcat os
† † sola correctio verborum vitiosorum
tuū: & eni in illa ✠ bū pcti. Ab
† cui, † solebit † doctrina
uitum & exemplo malīgi vsitatum
mēto p̄ris & mīe tue: in medio
† parum diuersum proportionem apud dominum
enim magnatoꝝ & lītis: ne fortē
† pro insipientibus
obliuiscat⁹ te de⁹ in ap̄spectu illoꝝ
& assiduitate tua ifatuāt⁹ ipsoꝝ
riū patarie: & mālueris nō nasci
† tempus. Lamentationis vel potius penitentie
& si & diez natiuitatis tue maledi
† diem in quo de mala conscientia & desperatione
ctas. Nō affuet⁹ in ✠bis impro
† cotidiana locutione
p̄: in oīb⁹ oīb⁹ & sine nō erudiet
Duo genera abūdāt in patiet
tertiū adduet iram & pditionē.
† mētis. Quasi quo modo conquiescere nequeunt
aut mitigari homo iracundus homini
Anima callida & ignis ardens

ter eniz hoc fit. nam filius audiens patrem frequenter vane iurantem et
hoc accipit modus consuetū. d Et & alia. Hic ostendit de alia
quidam alia peccata locutionis. Et primo ponit ea. Secūdo
Est & alia loquela obscura. I. peccatum. Nam in iuramento peccat homo
vt talis infallibilis veritatis. In blasphemia vo ipm magis imponit cri
men falsitat. c In mentis. blasphemia enim mendacium gloriose & cum
modū nature. Nam blasphemus in lege precipitur lapidari. & non. &c.
Aliqui libri habent: Mendax. I. fabricā fingitur obligatus. & sic sit eadem sen
tentia. f Non inueniatur in hereditate iacob. quia
phemia precipitur auferri de hereditate iacob per
a misericordibus hec omnia auferentur. I. fa
phemia. h Et in delictis non voluptabitur. I. non delectabitur
magis in operibus virtuosis. Signū enim habitus generati est delectatio
in opere. i. ch. xiiij. Obliquantur declinant peccati locutionis irreuerē
tie. k Non affuescat os suum. nam actus talis est malus
peior. Et quoniam parentibus maxime debetur reuerentia. & per
irreuerētia ad ipsos est pessima: subditur: l Memento patris &
tue. cū debendo eis debitam reuerentiam & omne irreuerentie
m In medio enim magnatorum consistis. q. d. licet ad magnos status
facies dicatus & parentes tui non tamen debes eorum reuerentiam
uisci. n Ne forte obliuiscatur te deus gratiam tuam tibi
& te confundibiliter deficiendo. o Et assiduitate tua circa peccatum in
tuentium. p Infatuatus impertum patiatis a deo & hominibus. q Et melius non nasci. q. impatientia nec doctrina explicat ea
ciunt multi. Consequenter declarat peccati locutionis remedia: dicēs
r Homo assuetus in verbis improperij. sicut fuit Semei. vt habetur. ii.
Reg. xvi. s In omnibus verbis tuis non erudietur. quia consumit
monita aliorum. t Duo genera. Postea peccato locutionis. hic con
sequenter declaratur triplex peccatus species. Et primo ponit duo genera
& expedit. facilio tertium magis immundicie. Deinde prosequitur
Circa primum dicit: Duo genera abundant in peccatis. quia sunt causa
plurium sequentium. Cupiditas quo est radix omnium malorum. I. timor.
vi. & gulositas que est occasio multorum malorum. & spiritus per ocu
tionem. u Et tertiū adducit iram. vindicte diuine & perditionem gehē
ne. & illud est adulterij de quo postea magis p̄sequit. & de primo habito:
I Anima callida & ignis ardens. ardens cupiditate. & q dicit Doctor
Lincol. li. de platonice mētis. v. Sicut ignibus ethne ardet amor habili

Tenebre etc. Qui cubitacio virorum perdit vt faciat opera tenebrarum: nomine putat. Nec quod agit: q deum omnia conspicere fallacie q cubicili vestigo nemini ita fugiendo facilius multa.

Quia vbi. Quia ibi nichil pcessit q nichil futurū. Cecla signata sunt.

Dicam ꝑ ordine. ih dabor tractandus de que ligari⁹ dicrā ē q anali

Nicolaus

ego⁹ multos taciturnidio
dicunt ꝑ tacit q placet
tas vel ꝙ dicit ad meor
Dic ē mulier. ē qua
liter ē in vita ē in sermo
ne dominat adulterā q
gerunt hec ꝙ cepit abo
minabile ē deo. Mlyth
ē natu⁹ heretic⁹ q synag
ga. ē alia pphetia pa
rabole dicūtia abomina
bilia ē deo ig: relinquit

Nicolaus

a Nō extinguet donec
aliqd glutiat. aliqz do
na male acq̄sita. ē labo
ret de lucrando. b Et
homo nequā in oc cari
nis fue. i. gaudebit q̄ si
nequā ē ꝙ os loquit⁹ ga
dentiam nō habē nocet ale
ꝓximū sed ētā corpi gene
rans multas pabulū ē
infirmitates. c Non
dest. nonc. incen. ignē. i.
in carne. n. Veritas manife
stat⁹ ꝙ materiam mittit⁹
q̄ statur. vñ dic Bla
rannus. Flentur mero
rebus [illegible] Domini
fornicatio. Hic ponitur
pro idolo ē alienatio.
e Oia pallescūt. i.
ela alienā matrem appe
tibilia. f Nō fatigā
bitur trāsgredies. Quon
qd vult trāsgredi nulla
ri⁹ dei. Ecclesiastici

[illegible] ē
chaberis. g Vbi ad finē vite fue. ē q̄ peccarū luxurie habetat mentē:
ē q̄ nullū hominē pertulit. subdit: h Qui hō qui trāsgredit lectus
suus p adulteriū. i Cōmendat animā sua. t obliquum ale fue inferens
pter carnis illecebras patit. k Et vicia. execrat⁹ voluptate. l Quis
me videt. ē. q. d. nullus nec homo nec de⁹. ē ꝓ illū. Et subdit. circuit⁹ ē
[illegible] ē timoꝛ dei tutissimū
[illegible] voluptate patuari expellit a se timoꝛ dei. motus enim
[illegible] ꝓ se ipm. Adulter ex nimio fastu⁹ trahit a
[illegible] ē a dei timoꝛ. n Et oculi hoīs timētes dñi. i.
hoīes timēti sut adulteriqui l hoc fūt seruide timoꝛ ducti ne ei⁹ offensa
incurrāt. ē adulter de factoꝛis⁹ fure ē cōmēdat. ē sic i. ipsi ē nutrit⁹.
ē ꝓ pugn⁹ timoꝛ dei ab ipso expellit. ꝓpter qđ nō ꝓdebat q̄ de⁹ ipsū
[illegible] ē. subdit. ib leq̄: o Et nō cognouit. i. cognoscere negligit.
p Cum oculi dei multo plus lucidiores sint sup solē. ē caritas eius la
tissimū ē. nō q̄dā effect⁹ ē modica ē mūdia ē mūdie claritat. q Creā
tura, ꝓ vtas hominū. ciuitates q occultas. r Et ꝓfūdū abyssi. ad
q̄s nō penetrat lux solis. s Et hominū corda. quo sōli deo sunt notā.
[illegible] Dñs est deo. necessi creaturē ois sit agnita. nā ē agēs per intellectū. ē
ois. ē alia eius ꝓcognouit anteqū essent ꝑ effectu. loquitur ē q̄ postea.
Subdit. ab adulteri pena. ē dei vl: t Dic i platea ciuitat⁹ vindicabit. i.
punit. q̄ in platis lapidari precepit. vt predicti ē. u Et ibi pullus equi
nus. id est indomit⁹ ē voluptati sedimus: a Fugabit. vt sic capt⁹ pu
nie. x Sic ē mulier olim relinquēs virū suū. Hic aliquādo detestatur
peccata adulteri q̄ ad multos ē dicit: Sic ē mulier olim relinquēs vi
rū suū. [illegible] ē. t Et aliquo mō mitigato. quādo adulter ab⁹ est
vxor allegatus. ē sic suū aut ē eo adipt peruat hereditate paterna. ē ipa
instituat ī alienā. y Primo est ī lege ministrū laudabilis fuit. quē dicit
Exo. ē. nō mechiaberis. z Secūdo virū suū derelinquit. quēdo ꝙ
poꝛ suo ꝓpio ē nō bñ ab⁹ peccatū. id vir. i. Cor. vii. b Terno ī
adulterio fornicata. i. ab⁹ polluta. ī Et ex alio viro filios statuit ibi
ḡ marito suo. Et q̄ sm legē deben ꝓbus puniri. subdit: ⁊ Hec ī re
dicta adducit. id est in plūs casū iudicib⁹. ī Et ī filios ab⁹ respiciētur.

virum ꝓlocem qui sibi eam in baptismate copulauit. et ornamento vir
tutum decorauit. ¶ Nec in celestem. Quia eius perseuitas in obum
tu fidelium per solemnem vocem declaratur.

Et rami. Quia fides illius fundamentū veritatis non habet: fructū
boni⁹ operum gignere non potuit.

Longitudo enim.
Quia in eternā beatitu
dine in eternum perma
nebit qui sequunt⁹ dei.

C XXIIII.

Apientia q.

f Virtutis illius.
Angelorum re
figiosorum. Vnde legit⁹
in ecclesiis dei: ⁊ in terra
pat hominibus bonis vo
luntatis.

De ivra

virū sint legitimi vel il
legitimi. ē ꝓbant filios
gitimi eiecisse de domo
mariti. Ideo subdit:
m Nō trahit filii ei⁹.
sic dictum fuit supra Ie
chō. xv. Radices: q non
stabilientur ī hereditate
manēti. n Et rami ei⁹.
id est filii eius. o Nō
dabunt fructū. Quō ꝓs
per vadit. Ideo subdit:
P Derelinquēs ī ma
ledictū memoriā ei⁹. ꝙ
ledicta memoria ei⁹. ꝙ
matris adulterecui ma
ledicent boni⁹ mīsti ꝑ
lios adulterinos vide
tes: q Et dedecus ꝑ
petuū nō delebit. cuꝛ dq
sum nō delebit. cuꝛ dq
ti pfuerit in malo. nec
etiā cuꝛ hominū⁹ vsq
ad magnū tēpus. Cuꝛ
quātur ab eo.

C. XXIIII

[illegible] ꝓ iudicio ꝓ offendit.

Apientia laudabit ani
[illegible] ī cetu suo ꝓ ore ei⁹ ꝓ
maz suam: ⁊ in dño ho

del. t Et nichil dulcius anime pi⁹ bene dispositi habenti. u Qui
respicere in mandatio dei. nō solus speculatiue cognoscēdo sed etiā ꝓ
actice opere adimplendo. x Dilatata magna ē sicut dominū ꝓ virgi
tate. y Longitudo enim dierū. id est eterna vita. z Altemetur
ab eo. id est a deo qui dat illam secundū⁹ ipius ꝓ vtam mandatoꝝ
suoꝝ.

C. XXIIII

a Apientia laudabit. Supra in tercio capitulo ē circa actum est
f de exercitio virtutū. hic ꝓsequēter agitur de statibus eccle. i eā
dem fit hoc exercitium ē q̄ dulcissimū sit⁹ sm ordinē diuine sapi
tie distinguunt. Ab primo ponit sapiētie cōmendatio. secūdo subdit huius
modi statuū distinctio. ca. sequēti. Ad euidentiā aūt dicendoꝝ sciendum q
alig exponūt hoc capitulū de lege veteri ē nouaque dicit sapiētia dīni.
qz nō est humanitus inuentā sed diuinitus reuelata. Ad hoc aūt allegāt
qđ dicit. i. eodē capīo. Dec oia liber vite ē testamenti altissimi. sed falso
mcliori iudicio hoc nō videt rōnabiliter dictū. Nam in persona sapientie
de qua fit hic sermo dicit in hoc ca. Ego feci ī celis vt oriret lumen indefi
ciēs. qđ factū fuit a ꝓncipio creationis mūdi. Et aūt vetus ꝓphēta fuit
data: Ego ex. quasi per duo milia annoꝝ. ē nouus ꝓphēta per tēꝑ tēpus ē
ampli⁹ plenus de eadē sapiētia de qua sit⁹ ī medio dicit: Ab initio ē ante
secula creata sum. qđ nō pōt dici de lege veteri vel noua. Pt hoc apos
tolo fauere videt error iudeoꝝ qui fingunt legē veterē creatam fuisse ante
mundū: vt. i. plen⁹ dicat: Propter qđ dicendū q̄ hic agitur de sapientia
diuina personaliter dicta que est sapientia genita. Unde in ei⁹ persona di
cit hic: Ego ex ore altissimi prodii. Et de hoc plen⁹ fuit dictū in ꝓncipio
huius libri. Hic ergo ꝓdicit. q̄ primo ponit huius sapientie cōmendatio.
secūdo declaratur eius generatio dī: Ego ex ore ē. tertio soluitur tacita
questio dīt: Adhuc doctrinam. Circa primum dicitur: Sapientia laudā
bit animam suam. id est sapiēs modo loquendi quo dicitur: Dicit.
i. Pur aūt dominus exercituum per animam suam. id est per sapien
Deū. qui. Per memetipsum iurauit dicit dominus. Laudauit enim sa
pientia genita que est idem quod verbum diuinum scipsum per angē
los et ꝓphetas et alios sanctos. et etiam per scipsam in humanitate. ī
ore ecclesie ecclesiarum quam habebat a patre: Ecc. i. Ego ex
sempra apparuerunt ecclesiarum quam habebat a patre: Ecc. i. Ego ex
pater vnum sumus. Subtulerāt ergo illa dicta vt. ḡ: b Et in domi
no honorabitur. id est in deo patre veneratur. quia sicut pater
est in filio

Et in medio po. Quia in ecclesiasticis miraculorū ad laudē dei ꝓuocabat
populum. Ubi cis plena vt vidit dedit laudē deo.

Et in omni. Quia ois creatura ē ore. Qui
verbū cōfabitantiā cocternū. Quia nō fuit ore creatura: sed ab intio ex
patre genita ꝙ quā ois creatura. Dicitur tamē primogenitus omnis crea
ture: nō ꝛpore. ē sed honore. Sm illud: filius meus ꝓlogenitus israel.

Nicolaus

est in filio ē comuncio
vt os Job. viii. ne filium
honoratur in patre ē pi
in filio. a Et in me
dio po. sui gl[illegible]at. i. i me
dio sanctoꝝ angelorū ē
mā holuz qui sunt eius
populus. b Et in ec
clesiis altissimi aperiat
os suuz. i. in ecclesiis trib⁹
phanie illuminādo an
gelos ē docendo: ē miliā
te in humanitate assum
pta predicādo in regno ē
apostolos vocando.
c Et in ꝓspectu virtu
tis illius. i. in operibus
miraculosis virtute altis
simi factis q̄ siebant ad
declarationem fue deita
tis. d Et in medio
populi sui exaltabitur.
Nam de medio apesto
lorum ē ipsis videntib⁹
ascendit in celum:
ab ord vlt. ē Act. i.
e Et in plenitudine san
cta admirabitur. de qua
dicitur Joh. i. Vidimus eum quasi vnigenitū a patre plenū gratie ē ve
ritatis: ē ibidē subdit: Et de plenitudine eius oēs nos accepimus.
f Et in multitudine electorum habebit laudē. Nā a sanctis angelis ē
electis laudabitur in celis. g Et inter dilectos dilectus. i. bona dile
tur. dicēdo illud qđ sequit de sua emanatione eterna: ꝙ qua habet bonita
tem ingenitam a patre. sicut ē dilectus nō ab aliis nisi a patre sed eadem.
h Ego ex ore. Hic consequenter describitur sapientie genite genera
tio. ē primo generatio eternalis ex patre. secundo temporalis ex virgine.
bi. secūdo ꝓ verbum creatio mūdi. ibi: Ego feci. Et similē possum tenet
de actuu Johānis in principio euāgelij sic: vbi verbi diuini primo ponit
emanationem dicēs: In principio erat verbū ē. secūdo mundi creatōes
dicēs: Oia ꝓ ipm facta sunt ē. tertio verbi incarnationes: cū subdit: Et
verbū caro factū est ē. Circa primū in persona verbi vel sapie genite di
citur: Ego ex ore altissimi. i. dei patris. i Diuidit. ē dicitur hic de al
tissimi potētia generatiua patris: qua placuit verbū incarnatuz. Ideale
qđ est filius dei. sicut ore carnali placuit verbū sensibile. nam intelligibi
lia significant per sensibilium similitudines. k Primogenita ante oēm
creaturā. Et hoc ꝓs ꝙ scriptura nō loquitur hic de sapia diuina absolu
liter dicta: qđ hoc nō est generatio nec genita: nec ēt de sapia quadā crea
ta: ꝓ hoc qđ dī: ante oēm creaturā. Sciendū tñ ꝙ indei moderni in hac
errore obstinati negādo diuinitatē christi habent ꝓ ipso negare difficul
ter ꝓmale in deo genitoꝛa ē genitū. q̄ tñ hic exponit. sed de hoc libro
non curant: q̄ ipm nō recipiūt. Libri aūt pueboꝝ salomonis liber san
ctus liborū recipiunt vbi octauo capitulo de sapia diuina ponitur cadez
sententia. Nā id erant abyssi. ē ego iā concepta eram. ē vidēt: ante oēs col
les ego parturiebar. vbi no est ꝯceptus ē partus: ibi est generatio ē ge
nitus. ratio ꝓ ē nā nō patiūtur ip eadē simplex diuina reipectu simplex
sit generans ē genita. nulla n. res seipam gignit vel ad esse producit. Ad
euitandū igitur in deo distinctionē genitoꝛis ē genti. fingunt q̄dā fuit
creata ante mūdū ꝙ duo milia annoꝝ vt hic de ipa dicat: Ante omnes
colles ego parturiebar. i. creabar. Sed hoc patet manifeste falsum. q̄ ipa nō
potuit ꝙ se creari. sed in mēte aliqua angelica vel humana vel in scripto. vel
in lapidib⁹ scripta fuit ler mortis vel in aliqua alia materia. ē vtergz mo
do presupponit alterius creationē. Hoc enī dicēs est ita irrationabile q̄
nō est contra ipm disputādū. l Ego feci. Hic colloquēter describitur ꝓ
cessus creaturarū ꝓ sapiam genitā sue verbū. Et ꝓlo positus est declā
ratur. secūdo ꝓ scripturā confirmat. ibi: Hec oia liber. Pria aūt in tres
qui: q̄ ꝓlo declaratur. postea creaturarū. q̄rit ad esse naturē. secūdo qua
lis ad ēt gratie. ibi: Et in his omnib. Circa primū dicitur in ꝑsona sapien
tie genite sue verbi. Ego feci in celis vt oriret lumē indefciens. ē de lumi
ne corporali patet. Deū. i. Sicut denuntiat lux ē facta est lux. sic ibidem
plenius explicat. m Et sicut nebula teri ō. ter am. Quoniam enim
ꝓlo dies⁹ creationis verbi. elementa quattuor nō fuerūt ab initio ꝑfecta
finita. nā aqua tūc nō habuit cōplexū densitatis. sed q̄si vaporalem erat
elementa ꝓ totum aerem. Et sic ꝓ modū nebule tegebat terā vtrā. Terno
ro dic qua pluuia fuerūt elemēta accepit a deo debitā dēsitatē q̄ ē facti
terra cōcauitates ad recipiendū aq̄ partē. ē sic apparuit arida ē elementa
distincta ꝓout dicti fuit plenius Deū. n Ego in altissimis habitaui

ta ē ī ea terra adorauer
nobabitur: ē ī mēdio ꝓpi sui glo
riabit: ē in ecclesijs altissimi ape
rict os suū: ē in ꝓspectu virtutis
illius gl[illegible]abitur: ē in mēdio ꝓpi
sui exaltabit: ē in plēnitudie san
cta admirabit: ē in multitudine
electoꝝ habebit laudē: ē inter bñ
dictos bñdicetur dicens: Ego ex
ore altissimi ꝓdiui: ꝓmogenita
ante oēm creaturā. Ego feci ī celis
vt oriret lumē indeficiēs: ē sicut

Ego sed in ce. In celis esse dicit: quod nebula nigit caligo sup terrā ostendit
Tū primo mun. Dominum corpus enim ecclesie ꝓdicit ꝙ ipsum dominū
ē ī eccl. sed del virtutes diabolum ab eo quo ꝓtius ꝓmittebat indicia sua
ejiciat. vindicatur tñ alicubi ꝓpter nubem locum el.

De ivra

ut. ꝓfundo nō celum
empyreum quod sanctos
factum hic angelis ꝛpi
ptum. o Et
thronus meus. id est po
testas mea. p In co
lūna nubis. q Quasi
lūna subtus. ē quasi. ut
pall in ser. q Et
ras ois. i. ois habenti ter
rā. ē ois habenti ter
rā. r Circuiui
in circuitu ego ambulaui. s Et
in fluctib⁹ maris ambulaui: et
in oi terra steti. Et in oi ꝓplo ē in
omni gēte ꝓmatū habui: ē hūz
creatūrā ē humilū corda ꝑtute

calcaui. Et i his oīb⁹ rēqz quc
fiui: ē in hereditate dñi morabor.

Tūc ꝓcepit ē dixit mihi creator

De ivra

Et ī hereditate dñi inueniet ꝓ gratiam patres filios sanctificando. c Hic precepit ē dixit mihi creator ciam. Illud qđ ꝓlo dicit subdit: Qui sili. Hic precepit ē dixit mihi. i. figure me. sicut umago ꝓ re cuius ē heredes. Creator eius. Illud qđ ꝓlo dicit subdit: In Jacob habita
bis ē. i. interpone: Et qui creauit me ē. Ad intellectū huius sciendū
q̄ licet tota trinitas habitet hodie ꝓ gratia tam ad faciendū hic habi
cationē nō ꝓ pater nisi⁹ ꝓ ter filius ē ꝓ spūs sanctus. q̄ similitudo multo
persone plurie duo includit saltem q̄ persona illa nouo modo habitat
ti mentem rationalem per gratiam. ē q̄ illa persona procedat ab alia.
Illud secundum non conuenit patri. propter quod non conuenit filio mi
ni. vnde dicit ib⁹ apostolus secundo ad timotheum. Qui non habet legem
filius. Ad filio ē spūi sancto conuenit mitti. non filium vel spūm si
cut illius apparuit in carne ē spūs sancti in columbe specie. Ad

[illegible]

olus: et qui creavit me requievit in tabernaculo meo. et dixit mihi. In iacob inhabita et in israel hereditare: et in electis meis mitte radices. Ab initio et ante secula creata sum: et usque ad futurum seculum non desinam: et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in syon firmata sum: et in civitate sanctificata similiter requievi: et in hierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato

et in partes dei mei hereditas illius: et in plenitudine sanctorum detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in libano: et quasi cypressus in monte syon. Quasi palma exaltata sum in cades: et quasi plantatio rose in hiericho. Quasi oliva speciosa in campis: et quasi platanus exaltata sum

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

iuxta aquam in plateis. Sicut cinamomum et balsamum aromatizans odorem dedi. Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris: et quasi storax et galbanus et ungula et gutta. Quasi libanus non incisus vaporavi habitationem meam: et quasi balsamum non mixtus odor meus. Ego quasi therebintus extendi ramos meos: et rami mei honoris et gratie. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris: et flores mei fructus honoris et honestatis. Ego mater pulchre dilectionis et timoris: et agnitionis et sancte spei. In me omnis gratia vie et veritatis: in me omnis spes vite et virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me: et a generationibus meis implemini. Spiritus enim meus super mel dulcis: et hereditas mea super mel et favum

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

Memoria mea in generatione seculorum. Qui edunt me adhuc esurient: et qui bibunt me adhuc sitient. Qui audit me non confundetur: et qui operantur in me non peccabunt: qui elucidant me vitam eternam habebunt. Hec omnia liber vite et testamentum altissimi: et agnitio veritatis. Legem mandavit moyses in preceptis iusticiarum: et hereditatem domui iacob: et israel promissiones. Posuit david puero suo excitare regem ex ipso fortissimum: et in throno honoris sedentem in sempiternum. Qui implet quasi phison sapientiam: et sicut tigris in diebus novorum. Qui adimplet quasi euphrates sensum. Qui multiplicat quasi iordanis in tempore messis. Qui mittit disciplinam sicut lucem: et assistens quasi gyon in die vindemie. Qui perficit primus scire illam: et infirmior non investigabit eam. A mari enim abundabit cogitatio eius: et consilium

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible]

illius in abysso magno. Ego sapientia effudi flumina: ego quasi trames aque immense de fluvio. Ego quasi fluvii dorix: et sicut aqueductus exivi de paradiso. Dixi: Rigabo hortum meum plantationum: et inebriabo partus mei fructum. Et ecce factus est mihi trames abundans: et fluvius meus appropinquavit ad mare. Quoniam doctrinam quasi antelucanum illumino omnibus: et enarrabo illam usque in longinquum. Penetrabo omnes inferiores partes terre: et inspiciam omnes dormientes: et illuminabo omnes sperantes in domino. Adhuc doctrinam quasi prophetiam effundam: et relinquam illam querentibus sapientiam: et non desinam in progenies illorum usque in evum sanctum. Videte quoniam non soli mihi laboravi sed omnibus exquirentibus veritatem.

C. XXV.

In tribus placitum est spiritui meo: que sunt probata coram deo et hominibus. Concordia fratrum: et amor proximorum: et vir et mulier sibi bene consentientes. Tres species odivit anima mea: et aggravor valde anime illorum. Pauperem superbum: divitem mendacem: et senem fatuum et insensatum. Que in iuventute tua non congregasti: quomodo in senectute tua invenies? Quam speciosum canicie iudicium: et presbyteris cognoscere consilium. Quam speciosa veteranis sapientia: et gloriosis intellectus et consilium. Corona senum multa peritia: et gloria illorum timor dei. Nove insuspicabilia cordis

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XXV.

[illegible]

[illegible]

magnificaui: ꝛ decimū dicā in li
gua hominibus. Homo qui iocū/
datur in filijs: uiuens: ꝛ videns
subuersionē inimicoꝝ suoꝝ. Be
atus q habitat cū muliere sensa
ta: ꝛ q in lingua sua nō ē lapsus: ꝛ
q nō seruiuit indignis se. Beat⁹ q
inuenit amicū verū: ꝛ q enarrat
iustitiā auri audienti. Q̄ magn⁹
q inuenit sapientiā ꝛ scientiā: sed
nō ē sup timentē dn̄z. Timor dei
sup oīa se supposuit. Beat⁹ hō
cui donatū ē habere timorē dei.
Qui tenet illū: cui assimilabit?
Timor dei initiū dilectiōis eius: fi
dei aūt initiū agglutinādū est ei.
Ois plaga tristicia cordis est: et
oīs malicia neq̄cia mulieris: Et

oēm plagā ꝛ nō plagā videbit
cordis: ꝛ oēz neq̄ciā ꝛ nō neq̄ciā
mulieris: ꝛ oēm obductū ꝛ non
obductū odiētiū: ꝛ oēm vindictā
ꝛ nō vindictā inimicoꝝ. Non ē
caput neq̄s sup caput colubri: ꝛ
non ē ira sup irā mulieris. Cō
morari leōi ꝛ dracōi placebit ma
gis q̄z hītare cū muliere nequā.
Nequicia mulieris imutat faciē ei⁹
ꝛ obcecabit vultū suū tāq̄z vrsus
ꝛ quasi saccū ondit in medio p/
rioꝝ. Ingemuit vir eius: ꝛ audi
ens suspirauit modicū. Breuis
oīs malicia sup maliciam mulie
ris: sors peccatoꝝ cadat sup illā.
Ascensus arenosus in pedibus
veterani: sic mulier linguata

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

C. XXVI.

[illegible]

homini quieto. Ne respicias i spe
ciē mulieris ꝛ non concupiscas
mulierē in specie. Mulieris ira
irreuerētia: ꝛ confusio mag. Mu
lier si primatū habeat: cōtraria ē
viro suo. Cor humile ꝛ facies tristis
ꝛ plaga mortis: mulier nequas.
Man⁹ debiles ꝛ genua dissoluta
mulier q̄ nō beatificat virū suū.
A muliere initiū factū est peccati
ꝛ p illā oēs morimur. Nō des a
que tue exitum nec modicum: nec
mulieri nequā veniā prodeūdi. Si
nō ambulauerit ad manū tuaz:
cōfundet te in cōspectu inimicoꝝ.
A carnibus tuis abscide illā ne
semper te abutatur.

C. XXVI

Mulieris bone beat⁹ vir
numerus enim annoꝝ
illoꝝ duplex. Mulier fortis ob
lectat virū suū: ꝛ annos vite illi⁹

in pace implebit. Pars bona mu
lier bona: i parte bona timentiū deū
dabit viro pro factis bonis. Diui
tis aūt ꝛ pauperis cor bonū: in oī
tpe vultus illoꝝ hilaris. A tri
bus timuit cor meū: ꝛ in quarto
facies mea metuit. Delaturā ci
uitatis: ꝛ collectionē pplī: ꝛ calū
niā mendacē: sup mortē omnia
grauia. Dolor cordis ꝛ luct⁹: mu
lier zelotipa. In muliere zeloti
pa flagellū lingue: oīb⁹ cōicans.
Sicut bouz iugū qḋ mouetur.
ita ꝛ mulier ē nequā. Qui tenet il
lā q̄si q apprehendit scorpionē.
Mulier ebriosa ira magna: ꝛ cōtume
lia ꝛ turpitudo illius nō tegetur
Fornicatio mulieris i extollētia
oculoꝝ: ꝛ i palpebris illi⁹ agno

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XXVI.

[illegible]

[illegible]

fectur. In filia nõ auertēte se: firmā custodiā: ne inuēta occasiõe abutat se. Ab omni irreuerētia oculoꝝ eius caue: et ne mireris si te neglexerit. Sicut viator sitiēs ad fontē os apiet: et ab omni aqua prima bibet: et cõtra oēm palū sedebit: et cõtra oēm sagittā apiet pharetrā: donec deficiat. Gratia mulieris sedule delectabit virū suum: et ossa illius impinguabit. Disciplina illius datū dei ē. Mulier sensata et tacita: nõ ē immutatio erudite aie. Gratia sup gratiā mulier sancta et pudorata. Oīs aūt põderatio nõ ē digna cõtinētis aie. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis dei: sic mulieris bone spēs in ornamētū domus eius. Lucerna splēdēs sup candelabrū sanctū: et spēs faciei sup etatē stabilē. Colūne aurea sup bases argēteas: et pedes firmi sup plātas stabilis mulieris. Fundamēta eterna supra petrā solidā: et mādata dei in corde mulieris sce. In duobus cõtristatū est cor meū: et in tertio iracundia mihi aduēit. Vir bellator deficiēs p inopiā: et vir sensatus cõtēptus: et q trāsgredit a iusticia ad peccatū. Deus parauit eū ad rõphea. Due spēs difficiles et periculose mihi apparuerūt. Difficile exuitur negocians a negligētia: et nõ iustificabitur caupo a peccatis labioꝝ.

C. XXVII.

Propter inopiam multi deliquerunt: et q querit locupletari auertit oculum suū. Sicut in medio cõpaginis lapidū palus figitur: sic et inter mediū venditionis et emptionis angustiabit peccatū. Cõteret cū delinquēte delictū. Si nõ in timore dñi tenueris te instāter: cito subuertet domus tua. Sicut in percussura cribri remanebit puluis: sic apo ria hominis in cogitatu illius. Vasa figuli pbat fornax: et hoīes iustos tētatio tribulatiõis. Sicut rusticatio de ligno õndit fructus illius: sic verbū ex cogitatu cordis hoīs. Ante sermonē nõ laudēs virū. hec enī tentatio est hoīuꝝ. Si sequaris iusticiā: apphēdes illā: et indues quasi poderē honoris: et inhabitabis cū ea: et pteget te in sēpiternū: et in die agnitiõis inuenies firmamētū. Volatilia ad sibi similia cõueniūt: et veritas ad eos q operantur illā reuertet. Leo venatiõi insidiat sep: sic peccata opantibus iniqtatē. Homo sanctus in sapiētia manet sicut sol: nā stultus sicut luna mutat. In medio insensatoꝝ serua verbū tpi: in medio aūt cogitātiū assiduus esto. Narratio peccātiū odiosa: et risus illoꝝ in delictis pcti. Loqla multū iurans horripilationem capiti statuet: et irreuerētia ipsius obturatio auriū. Effusio sāguis in rixa supboꝝ: et maledictõ illoꝝ audit grauis. Qui denudat archana amici: fidē pdit: et nõ inueniet amicū ad aium suū. Dilige pximū: et cõiungere fide cū illo. Qd si denudaueris absconsa illius nõ psequeris post eū. Sicut enī homo qui pdit amicū suū: sic et qui pdit amicitiā pximi sui. Et sicut q dimittit auē de manu: sic dereliquisti proximū tuum: et nõ eum capies. Non illū sequaris: qm lõge abest. Effugit eīs quasi caprea de laqueo: qm vulnerata est aīa eius. Ultra eū nõ poteris colligere: et maledicti ē cõcordatio. Denudare aūt amici mysteria: desperatio est aie infelicis. Annuēs oculo fabricat iniqua: et nemo eū abijciet. In cõspectu oculoꝝ tuoꝝ cõculcabit os suū: et sup sermões tuos admirabit. Nouissime aūt puertet os suū: et in verbis tuis

De lyra

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

dabit scandalū. Multa audiui: et nō coequiāt: et dñs odiet illū. Qui in altū mittit lapidē: super caput ei⁹ cadet: et plaga dolosa dolosi diuidet vulnera. Et q fo ueā fodit: icidit in eā: et q statuit lapidē proximo suo offendet i eo: et q laqueū alij ponit pibit i illo. Facieti nequissimū ɔsiliū: super ipm deuoluetur: et nō agnoscet vñ aduenietilli. Illusio et impro periū supboꝝ: et vindicta: sicut leo isidiabit illi. Laqueo pibūt qui oblectant casu iustoꝝ: dolor aūt ɔsumet illos anq̄ȝ moriant. Irā et furō: vtraq̄ȝ exe crabilia sunt: et vir peccator continēs erit illoꝝ. C. XXVIII

Qui vindicari vult: a dño inueniet vindictā: et pctā illius seruās seruabit. Re linque primo tuo nocēti te: et tūc depcanti tibi pctā soluent. Hō homini reseruat irā: et a deo qrit medelam. In hoiem similē sibi nō habet misericordiā: et de pec catis suis depcat: Ipse cum caro sit reseruat iram: et ppitiationē petit a deo. Quis exorabit p de lictis illi⁹? Memētō nouissimo rū et desine inimicari. Tabitudō enī et mōrs iminēt in mādatis ei⁹. Memorare timorē dei: et nō irascaris pximo. Memorare testa mētū altissimi: et despice ignorā tiā pximi. Abstine te a lite: et mi nues pctā. Hō enī iracūdus: in cendit litē: et vir peccator turbā bit amicos: et i medio pacē hñtiū immittit inimicitiā. Scdm enī li gna siluē: sic ignis exardescit: et scdz virtutē hōis sic iracūdiā il li⁹ erit: et scdm substā suā exalta bit irā suam. Certāmen festinatū īcēdit ignē: et lis festināns effūdit sanguinē: et ligua testificās addūt mortē. Si sufflaueris qsi ignis exardebit: et si expueris sup illā: ex tinguet. Vtraq̄ȝ ex ore pficiscūt. Susurro et biliguis maledict⁹: multos enī turbauit pacē hñtes. Ligua tertia multos cōmouit et

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

dispsit illos de gēte i gētē. Ciui tates muratas diuitū dstruxit: et domos magnatoꝝ effodit. Vir tutes pploꝝ ɔcidit: et gētes fortē dissoluit. Ligua tertia mulieres vi ratas eiecit: et puauit illas labori bus suis. Qui respicit illā: nō ha bebit requiē: nec habebit amicū i quo requiescat. Flagelli plaga li uorē facit: plaga aūt ligue cōmi nuit ossa. Multi ceciderūt in ore gladij: sed nō sic qsi q interierūt p linguā suā. Beat⁹ q tect⁹ ē a lin gua nequā: q i iracūdia illi⁹ nō trāsiuit: et q nō attraxit iugū illi us: et i vicul' ei⁹ nō ē ligat⁹. Iu gū enī illi⁹ iugū ferreū ē: et vincu lū illi⁹ vinculū ereū ē. Mors illi⁹ mors neqssima: et vtilis pot⁹ i fernus q̄ȝ illa. Pseuerātia illi⁹ nō pmanebit: sȝ obtinebit vias iniustoꝝ. In flāmā sua nō cōbu ret iustos. Qui derelinquūt dñz: incidēt i illā: et exardebit i illis: et nō extinguet: et imittet in illos qsi leo: et qsi pardus ledit illos. Sē pi aures spinis: et linguā nequā noli audire: et ori tuo facito ostia et serās aurib⁹ tuis. Aurū tuū et argentū tuū ɔfla: et vbis tuis fa cito stateram: et frenos ori tuo re ctos: et attēdē nē forte labaris in lingua et cadas in ɔspectu inimi coꝝ isidiātiū tibi: et sit casus tu⁹ isanabil in morte. C. XXIX.

Qui facit misericordiā fe nerat pximo suo: et q pua let manu: mādata seruat. Fene rare pximo tuo in tpe necessitatis illius: et iterū redde pximo in tpe suo. Cōfirmā verbū et fidelr age cū illo: et in oi tpe inuenies qd ti bi necessariū est. Multi qsi inue tionē ēstimauerūt fenus: et pstite rūnt molestiā his q adiuuerūt. Donec accipiāt osculātur man⁹ dātis: et in pmissionibus humi liāt vocē suā. Et in tpē redditio nis postulabit tps: et loquet ver ba tedij: et murmurationū: et tps causābit. Si aūt potuerit redde re auersabit. Sōlidi vix reddet dimidiū: et cōputabit illō quasi inuentionē. Sin aūt fraudabit illū pecūia sua: et possidebit illū inimicū gratis: et cōuitia et male dicta reddet illi: et p honor et bñ ficio reddet illi ɔtūelias. Multi

De lyra

[illegible]

nō cū neq̄tie ñ fenerāti sūt: ꝯ frā
dari grans timuerit. Verūtñ sup
būlē aiosētō: chor: p clemō
sma nō trābas illū. Pōpsc mi
datū assūmē paupes: ꝛ ppter i
opā eius ne dimittas cū vacuū.
Pderde pecuniā ppē fran ꝛ ami
cū: ꝛ nō ablōdas illā sub lapide
ipditionē. Pone thesaur tuū i
pcepta altissimi: ꝛ pderit tibi ma
gis ꝙs aur. Cōclude elemosynā
tuā: ꝛ hec pro te exorabit
i oē malo. Elēmosyna viri ꝙsi
sacculus cū ipo: ꝛ gēm bois ꝙsi
pupillā ꝙruabit: ꝛ postea resur
get ꝛ retribuet illis retributionē
vnūcuiꝙ i caput illor. Sup hoī
tū potēs ē sup hostē: ꝛ aduersus
inimicū tuū pūgbit. Sit bon' fi
dē fac̄ pximo tuo: ꝛ q pdiderit cō
fusionē derelinquet sibi. Gram fi
dauisonis ne obliuiscaris: dedit
enī p te aiam suā. Repromissoē

Initiū boīs. Fragilitatē ꝛ hospitalitatē ꝛ honestatē docet: ꝛ vt tpa
nos ilenus inuēta ꝛ veltitus honestū mentē dat ꝙ in tribulatiōe fratrē iuo.
In principio ēt nō fuit tanta luxuria cibi ꝛ potus: vel tanta ambitio vt
hodie: cartē ꝛ palatiorū: a principio pomi: arboꝝ: ꝛ olerū: hortoꝝ: vine
runt antiqui: dēo pmo parentum nūcias petitacē post peccatum fecit.

Melior est vita
Malicia: Melius est te
nuē victū sub vili sagu
rio sumere ēt securitate
ꝙ splēdidas epulas cū
fatigatōe ꝛ incertis locꝝ
ghere. Allegā. Nec Medi
ce est victus spūalis alie
nus ꝙ sub vili regimine li
terarū a pauꝑ ppīo in ec
clīa: vnitate catholica
hī ꝙ ambitiosē delitiē
plēor: ꝙ in diuersis hēsi
sub incerta opinione pu
nentur: vbi labor ꝛ super
flua cura.

Minimum pro. Sufficiat tibi qđ habes
nc lupstue ḡrie qđ adi
pisci nō valeas: vel qđ
sapientū ait: Melius ē
tibi nō hōc qđ tribuas ꝙ
impetualiter petere qđ nō
habeas. ꝛ alibi: Melior est

De ira

talmodi. b Et ingra
tus sensū. q nō recogno
scit dona a fidātissima.
t Berelinqt liberant
se. dimittēs fidēlitatē si
um tractatui dare ab ipō
creditore. k Vir re. de
pri. suo. l fidelitatē p̄o.
l Et cū pdiderit. l. pī
mus pro quo fidēiuſt.
m Recuperabit. l. recu
perādū cōsī deo ꝛ hoīe
n Derelinquet ab ea.
l. fidēlitatē nō pdictā ip
sibi: o Repromis
sio negligēs. qua prīus
promittēs fallacē libera
re fidēiussōē. p Mul
tos pdidit obligatio. l. de
struxit bona amicoꝝ fr
detinendō q Et cō.
li. ḡñ du. marie. hā p fi
incurrunt sepe fidēiusōres

tes tpestates tribulatiōis. r Virtus 12. nō p hoc expellit aliquādo de
fuis hereditatibus. s Et vae filii in gl. alienis. nō aliqñ fugiāt de terra
ne capiant ꝛ incarcerent. p debitis illoꝝ. p quos fidēiusserāt. t ꝙ de alī
qñ pueris boīes talē mortē tribulatiōē. p patis fatis ferūt. subdit:
t Peccator 12. ḡñ sit pdēfinitionē in qua ponit se p alio solūare si
deficiat. ꝛ vī possīlo nequā inānēti ex ea pingūis sibi mala. v Et qui
co. mul. agere. vitra posse: sibi fuā. x Prodax in iudiciis. ad qđ tra
hit. propter obligationē factā. nō subdit: y Recupera 12. subnectendo
et p fidēiussionē: ita tñ ꝙ p hoc nō incurras dēcā tribulationē. nō subdit:
z Et amīce tibi ne succidas. in pdicta mala. ꝛ hic patet ꝙ fidēiussio nō ē
leuter si cum magno pondere facēda. a Initiū vite. Hic ꝑhr circa
mic ega ponit cautela ꝛ mazle circa hospitalitatē. nā p hospites saepe et
in alios multi recipiūtur cos fuerāt defraudati. igit pmo inducit boīes ad
sic viuendū istorū ꝙ nō incurrat necessitatē delinquēdi ꝛ apud extraneos
hospitari dicēs: Initiū vite boīs aq ꝛ panis. i. pot' ꝛ cibus moder' ad
frequēter in scriptura nōie panis ꝛ aq intelligit cib' ꝛ pot' generaliter. vñ
illi. Reg. vi. ill ponē cis panē ꝛ aquā. ꝛ subdit: ꝛ apposita est eis magna
cibor' ꝑparatio. logr tñ hic scriptura de cibo ꝛ potu simpliciter. b Et vt
stimenti simpliciter ad necessitatē: ꝛ nō ad curiositatē. c Et dom' purgia
turpitudine. illa ḡ turpe est facere in paldā nō sint mala vt reddāt de
bita vxori ꝛ hmōi. d Melior est vita pauperis. i. victꝰ tenuis ꝛ sub
stantia abiecta. i. parua domo ꝑua. f Et epulē ḡlē. in pegre. i. alie
na ꝑria. g Sine domicilio. l. ꝑpho. h Abominā ꝑ magnificentiā. i.
illud modicū ꝙ hēs in domo tua reputa magnū. i Et ipropērij pupi
nabit. i. cruciabit ꝑ terrā. k Nō audias talem: est ille cui nullus fidēs
tat vocat' tutator ꝛ rebalbi ꝛ hmōi. nō subdit: l Mira natura hospitalis
tē domo in domū. p tale cruciatū ꝛ miserīā. m Et vel hospitabit.
cū aliqꝰ ꝑ sua pecunia: sicut viator ꝛ mercator in taberna. n Nō
ductaliter agit. dubitans ne in illa domo sint aliqui furca vel hostilmodi.
o Nec apiet os. non audēs de hoc loqui. p Hospitabit. in domo
alterius. q Et pascit ꝛ potabit ingratos. t. odiēs domus ꝛ cuī vicem
mittendo

homīm bonum ꝙ malitie multe.

Transi. Quasi q alieno delectatio hospitio credit ad ꝑpetuū ꝛ de labo
re tuo ꝛ tu alios pasce. Noli te alieno domo pasci nisi tibi superflua quę ere
dūtur sufficiat mihi suscepto ꝛ procurato pegrinorum.

Impropērij sena. Mystice aut̄ monet vt ecclesiastici in domo
ecclie adhuc manenti
vbi pōt pabuli vere sa
pūtie bīnc inde pbosi
ꝛ hereticoꝝ pestilentie ho
spitandoꝝ scrutatio supl
doctrinā querat ꝛ nō in
ueniat. In futuro autem
crimine eternum tempus
poenam subtiacet.

C. XXX.

q Qui diligit.
Patres tām car
nales ꝙ spūales: monet
vt filios suos diligenter
crudiāt vt honestē viuāt
ne lasciuiendo per alioꝝ
dogmata pēcurrant.

Nicolaus

mittendo eis ecclīe de ci
bis ꝛ potib' suis. a Et
adhoc amara audiet. ꝛ q
sint illa subdit: b Trāsi
hospes. i. qui supernc
mihi alie plene potentio
res dī sint qꝝ de hospitio
sibi ꝑbuerat alibi. ꝛ hoc
est qđ dī: Trāsi hospes. ꝛ
domo ista ad alia. c Et
dona mensam. ibi ꝑparā
do tibi conditionem.
d Et ḡ in manu habes
alia cetera. cum sis mit
tēdo pōs illius domus ꝛ
eius vocat. ꝛ is hoc nō di
catur sibi verbo: ol sī fi
bi facto. ol oportet ēt fa
cere in secunda domo si
cut in prīa. e Et. de
domo mea f Ad facie
honoris. i. q. d. non pos
sem honorifice suscipere
in domo mea illoꝝ q is
pernoctāre q sunt amici
mei notabiles ꝛ honora
biles plane nisi ea circa
g Hospitio facto ea
mihi frāter. q. d. ex hoc ꝙ
suscepti hospitij mei nō
es sic mihi pidcius fami
liaritate ꝙ debeas ꝑpter
te amicos meos potētiores recipere male. h Stulta hec hoī habēti
familiam. f. ad audiendas ipsa. i Conceptio domus. i. mutatio hospiti.
k Et improperiū seneratoris. i. hospitio q̄ hī hic seneratoriq; vidit ho
spitibus ꝛra sua. seu cursum cōmunicq hospitum vitra tutū procul.

C. XXXI.

l Qui diligit filiū. Postq̄ auctor: edocuit qualiter a filius hīc se debe
q at ad vxor ꝛ primū. Hic ꝑhr edocet qualiter hīc se debeat ad fi
lū. Cipiēs scribo sub disciplina. b. Qui delicat filium suū. amore di
recto. m Adhibeat illi flagella. i. labores ne p otiū repellat: ꝛ verbera
cū deliquerit ne p insolentiā vanēscat. n Ne lenē in nouissimo suo. de
filio dī morigerato. o Et nō palpet. i. filium. p Propter mey oītia.
ad fornicādū vel aliqđ faciendū q Qui docet filiū suū. in fide ꝛ moribꝰ
r Laudabit in illo. nā de tali dī obiter: Beatus pater q genuit eum.
s Et in medio domesticoꝝ in filio gloriabit. videns q habeat bonū suc
cessor in domo. t Qui docet filiū suū. modo dicto. v In odi. i. in
inuidiā quę tristat' de bono alter'. x Mittit inimicis. q. de bono suo
tristat'. y Mortuus est pater illius ꝛ quasi non est mortuus. qi quodā
modo remanet in filio nō solū in ꝑsū hereditatis sed etiā in moribus ꝛ fi
de. ꝛ sic pater ista vīgit hic. z Pro alabro filioꝝ. i. quo ipse defendēdo filio
in vita corporali ꝛ spūali q̄ntū ad mortē. a Colligabit vulnera sua.
expendēdo ic mortis pericula pro salute filioꝝ. b Et super omne vect.
familie plangentis ipsum. c Turbabunt viscera eius. per cōpassionē
ꝛ eos consolabit de infirmitate suāvi mortē imminente. ꝛ quouis opposita
furca ic posita magis cruciabit. subdit de filio indisciplinato. d Eau'
in homine qualis parue. i. bone potestis ꝛ pericolōr. e Et filii romit
suo. a disciplina. f Exaltet precepta. ad vitā. g Lacta filii. adulati
ontibus. h Et pauentē te faciet. ne sis pro tuo malefitio suspendat.
i Ludet cum eo. qualis de pari. k Et cōtristabit te. pudica te. ꝛ odiōsū.

Equus indo. Equus indomitus in pcipitiū vadit: filius illicipli
natus in peccatū ruit. Sed ergo ḡtulatio patris vt filios suos erud
ant ꝛ contingentie eius moderata seuia educent ne cadant in turpitudinē
vitioꝝ: ꝛ ipsi ignominiā sibi inducant ꝛ ꝓpatrem.

Melior est paup. Melius est hominem operāti. sine multis curis
siue pari. Beatus enī
tudinis non sint nouēs
et cum.

Salus a. Vera fidē
animę iustitie. ēt cui au
rum ꝛ argentū non va
ler comparari: quia non
prodest thesaurū in tpe el
ligere. Justicia aut̄ ani
mā liberat a morte.

Bona abscondi
ta. Z. Quasi cor loquitur
qui talentum verbi
absconditur quorum tā
tia vilescentibus fructib⁹ il
cut equle mortalis: ꝛ ch
saurus.

De ira

I Non consideres. dc fatuis attēdas. Quasi
cum ex stulto m ple
condolean. cum pecca
tibus pōtis. p
stupescet. Scorpio
amaritudine cordis
o Nō pot ille pacifi
tem in luctatione. q
vehet sibi diligēter
p Et ne despectus
Et in

Vocē turbābit viscera ei⁹. equū
domit' cruciabit durus: ēt filius
remissus ēuadet pcps. Lacta fi
liū tuū ꝛ pāuēte te faciat: lude cū
eo ēt ctristabit te. Nō cōsideres
illi nē cōdoleas: ꝛ in nouissimo
obstupescēt dentes tui. Nō dēs
illi ptātē in iuuētute: ꝛ nē despi
cias cogitat' illi'. Cūrua ceruicē
ei' in iuuentute: ꝛ tūdē latera ei'
dū infans est: ne forte indūret ct
ñ credat tibi: ꝛ erit tibi dolor: ac
Doce filiū tuū ꝛ operē in illo nē
i turpitudinē illi' offēdas. Me
lior est paup sanus ꝛ fortis viri
bus: ꝙs diues ifeell is ꝛ flagel
latus malicia. Sālus aīe in san
ctitate iustitie: ꝛ melior ē oi auro
ꝛ argento: ꝛ corpus validus ꝙs
census imēnsus. Nō est ēcus sup
ēcūs salutis corpis: ꝛ nō ē dile
ctamentū sup cordis gaudium.

Melior est mors ꝙs vita amara

Et regēs ecclīa ꝙs tāgūo: pscuerās
Bona absconditā in ore cluſo:

3 Ne in turpi. filius pe delecta in moribus. ꝛ
debes emmūlo. b Melior est paup. Postq̄ mdi
uus hīc se debeat ad vxor prīmū ꝛ post. hic vltimo edocet qualiter
se debeat ad propriū pfectū debet enī ois sollicitus de bona fāi reputo
sibi agendū q̄ sunt statui suo necessaria ita ꝙ q̄ nō reputet
pmo agit de pmo. secūdo de secūdo. ca. sequēti. Sed hīc
nec nō sunt sic posīe quin in vna parte ponant aliq̄ de pcedētibus ad
tractatus. ꝛ hoc ꝑpter ꝓfectionē virtutū prout apparuit in
ꝛ in sequētibus apparebit. Igitur pmo propositū incipit. subdo inducit
interponit dīs: Bona absconditā. Tertio ad propositū auctor reuertit
Tribus. Dicit igit circa pmū: Melior est paup sanus ꝛ fortis viri
bus: ꝙ dines ifeellis corpe: q bona nature ꝓfectū bone fortune. c Et
spitatē maltrain mōre. Esa. ti vii. Nō est pax ipīs dicit ꝑhr. d Sa
lus aīe in sanctitate iustitie. sicut enī salus corporis ꝓsistit in adequatione
humoꝝ: sic salus aīe in adequatōe magnōr martoꝝ ad iustitiā legalem
q̄ includit oēs virtutes vt hī. v. ethicoꝝ. e Et melior est ei auro ꝛ argē
to. quātō spūalia bona ꝛpalibus ꝓferunt. f Et corp' validū q̄ ciliis
sanitas. q est quid ꝛminēns ad bene. nā bona despōnis corporis ē sanā
fecā fīri. eiquo patet q̄ subdit: Nō est ēcus sup. g Et nō est oblecta
mentū sup cordis gaudium. patet ex hoc q bona boni sustinēt magnum.
dolorem in corpore: vt p̄ruli gaudiū pfectū de bono virtutis in mēte.
h Melior est mors ꝙs vita amara. istius enī vita est miserior mōre ipī
lecta ꝙ sustinēt ēt ignorātia tali nāqꝫ bni magī expetit bonum vite ꝙ ipsa
qđ p vite ignorātiā cumulant' ēt pcatoꝝ subdit: i Et negat sepul
cra. corpi sepulchra. ꝛ accipit ꝓ eterna. Large seu bursaliꝫ pfert vīt' ꝛ Et
liquet. nāc ꝛ corpis nō vīto. l Perlustro. vīgo ad mentē. Bo
na absōdita. Hic interponit inclūsio de tacito hominis modo ad mentē
pēcandū: cui negligētia ignorat tibi ad pcauēdū est. Bona absōdita i ore

[illegible]

Super scutum. [illegible]

nō cū neq̄tie ſi fenerāti ſūt: ſʒ frā
dari gratis timuerūt. Uerūtm̄ ſup
hūilē aīo fortioꝛ eſto: ꝛ ꝓ elemo
ſina nō trahas illū. Ꝓpt' mā
datū aſſume paupē: ꝛ ꝓpter i-
opiā eius ne dimittas eū vacuū.
Perde pecuniā ꝓpt' frēm ꝛ ami
cū: ꝛ nō abſcōdas illā ſub lapide
in ꝑditionē. Pone theſaurū tuū i
ꝓceptis altiſſimi: ꝛ ꝓderit tibi ma
gis ꝙ̄ aurū. Cōclude elemoſinā
i corde pauꝑis: ꝛ hec ꝓ te exorabit
ab oī malo. Elemoſina viri q̄ſi
ſacculus cū ipo: ꝛ grām hoīs q̄ſi
pupillā ꝯſeruabit: ꝛ poſteā reſur
get ꝛ retribuet illis retributionē
vniciuiqʒ i caput illoꝝ. Sup ſcū
tū potētis ꝛ ſup lanceā: aduerſus
inimicū tuū pugnabit. Uir bon' fi
deiu̇bet ꝓ ꝓximo ſuo: ꝛ q̄ ꝑdiderit cō
fuſionē derelinquet ſibi. Grām fi
deiuſſoris ne obliuiſcaris: dedit
enī ꝓ te aīam ſuā. Repromiſſorē
fugit peccatoꝛ ꝛ imūdus. Bona re
promiſſoris ſibi aſcribit peccatoꝛ: ꝛ
ingratus ſenſu derelinquit liberātē ſe.
Uir repromittit de ꝓximo ſuo: ꝛ cū
ꝑdiderit reuerentiā derelinquetur ab
eo. Repromiſſio neq̄ſſima multos
ꝑdidit diligētes: ꝛ cōmouit illos
q̄ſi fluct' maris. Uiros potētes
gyrās migrare fecit: ꝛ vagati ſūt i
gentib' alienis. Peccatoꝛ trāſgrediēs
mādatū dn̄i incidet i ꝓmiſſio
nē nequā: ꝛ q conat' multa agē
incidet in iudiciū. Recupa ꝓximū
ſcdʒ virtutē tuā: ꝛ attēde tibi ne
incidas. Initiū vite hoīs aq̄ ꝛ pa
nis ꝛ veſtimētū ꝛ dom' ꝓtegēs
turpitudinē. Melioꝛ ē victꝰ pau
pis ſub tegmine aſſerū: ꝙ̄ epule
ſplēdide in ꝑegre ſine domicilio.
Minimū pro magno placeat
tibi: ꝛ impꝓpꝛium ꝑegrinatiōis
nō audies. Uita nequā hoſpi
tādi de domo in domū: ꝛ vbi
hoſpitabit' nō fiducialr aget nec
apiet os. Hoſpitabit' ꝛ paſcet

Melior eſt victus. [illegible]

Minimum pro. [illegible]

De lyra

[illegible]

Nicolaus [illegible]

[illegible]

[illegible]

Improperium fenera. [illegible]

ꝛ potabit ingratos: ꝛ adhuc ama
ra audiet. Tranſi hoſpes ꝛ orna
mēſam: ꝛ q̄ i manu habes ciba ce
teros. Exi a facie honoris amico
rū meoꝛ: neceſſitudīe dom' mee
hoſpitio mihi factus eſt frater. Grā
uia hec homini hn̄ti ſenſū: correptio dom' ꝛ impꝓpꝛiū feneratoꝛis.

C. XXX.

Qui diligit filium ſuum
aſſiduat illi flagella vt
letet' in nouiſſimo ſuo: ꝛ nō pal
pet ꝓximoꝝ oſtia. Qui docet fi
liū ſuū: laudabit' i illo ꝛ i medio
domeſticoꝝ in illo gl'iabit'. Qui
docet filiū ſuū i zelū mittit inimi
cū: ꝛ i medio amicoꝝ gl'iabit' in
illo. Mortuꝰ ē pr̄ illi': ꝛ quaſi
nō eſt mortu'. Silem eni reliq̄t
ſibi poſt ſe. In vita ſua vidit: ꝛ le
tat' ē in illo. In obitu ſuo nō eſt
ꝯtriſtatus: nec ꝯfuſus ē corā ini
micis. Reliq̄t eni defenſorē do
m' ꝯtra inimicos: ꝛ amicis red
dētē grām. Pro aīab' filioꝝ col
ligabit vulnera ſua: ꝛ ſup oēm
vocē turbabūt' viſcera ei'. Equ'
idomit' euadit durus: ꝛ filius
remiſſus euadet pceps. Lacta fi
liū tuū ꝛ pauētē te faciet: lude cū
eo ꝛ ꝯtriſtabit te. Nō corrideas
illi ne cōdoleas: ꝛ in nouiſſimō
obſtupeſcēt dentes tui. Nō des
illi ꝑtātē in iuuētute: ꝛ ne deſpi
cias cogitat' illi'. Curua ceruicē
ei' in iuuentute: ꝛ tunde latera ei'
dū infans eſt: ne forte indurēt ꝛ
nō credāt tibi: ꝛ erit tibi doloꝛ aīe.
Doce filiū tuū ꝛ opare in illo ne
i turpitudinē illi' offēdas. Me
lioꝛ eſt paup ſanus ꝛ fortis viri
bus: ꝙ̄ diues imbecillis ꝛ flagel
latus malicia. Salus aīe in ſan
ctitate iuſticie: ꝛ melioꝛ ē oī auro
ꝛ argento: ꝛ corpus validū ꝙ̄
cenſus imēſus. Nō eſt cēſus ſup
cēſum ſalutis corpis: ꝛ nō ē oble
ctamentū ſup cordis gaudium.
Melioꝛ ē mors ꝙ̄ vita amara
ꝛ requies eterna ꝙ̄ languoꝛ ꝑſeuerās
Bona abſcōdita in ore clauſo:

C. XXX.

Qui diligit filiū. [illegible]

Melior eſt paup. [illegible]

Salus aīe. [illegible]

Bona abſcondi. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

qui appositiōes epularum circūpositę sepulchro. Quid proderit libatio idolo? Nec eni manducabit nec odorabitur. Sic q effugatur a dño: e portās mercedes iniquitatis. Videns oculis e ingemiscens: sic spado cōplectens virginē e suspirās. Tristiciā nō des aie tue: e nō affligas temetipm in ɔsilio tuo. Jocūditas cordis hec ē vita hominis e thesaur⁹ sine defectiōe scītatis: e exultatio viri ē lōgeuitas. Miserere aie tue placēs deo: e cōtine: e ɔgrega cor tuū in scitate eius: e tristiciā lōge expelle a te. Multos eni occidit tristicia: e nō ē vtilitas in illa. Zelus e iracūdia minuūt dies: e ante tps senectā adducet cogitat⁹. Splēdidū cor bonū in epulis ē. epule eniz illi⁹ diligēter fiunt.

C. XXXI.

Vigilia honestatis tabefaciet carnes e cogitatus illius auferet somnium. Cogitatus pscientie auertit sensuz: e infirmitas grauis sobriam facit aiam. Laborauit diues in ɔgregatiōe sube: e in reqe sua replebitur bonis suis. Laborauit paup in diminutiōe vict⁹: e in fine inops fit. Qui aurū diligit nō iustificabitur: e qui insequitur cōsumptionē replebitur ex ea. Multi dati sūt in auri casus: e facta est in spē ipsi⁹ pditio illorū. Lignū offēsiōis ē aurū sacrificātiū: vbe illis q sectant illud: e ois iprudēs depiet in illo. Btūs diues qui inuētus ē sine macula: e qui post aurū nō abijt: nec spauit in pecunia e thesauris. Quis ē h e laudabimus eū? Fecit eni mirabilia in vita sua. Quis pbat⁹ ē in illo e pfect⁹ inuētus ē: e erit illi gl'ia eterna. Qui potuit trāsgredi e nō ē trāsgressus: e facere mala e nō fecit. Ideo stabilita sūt bōa illi⁹

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

in dño: e elemosynas illi⁹ enarrabit ois ecclia sanctorū. Supra mēsam magnā sedisti: nō apias sup illā fauce tuā por. Nō dicas si multa sunt q sup illā sūt. Memēto qm malus ē oculus nequā. Nequius oculo quid creatū est? Ideo ab oi facie sua lachrymabitur cū viderit. Ne extēdas manū tuā prior: e inuidia ɔtaminatus erubescas. Ne cōprimaris in cōuiuio vino. Intellige q sūt proximi tui ex teipso. Vtere qsi hō frugi his q tibi apponunt: vt nō cū māducas multū: odio habearis. Cessa por causa disciplinę: e noli nimius esse ne forte offēdas: et si in medio mltorum sedisti prior illis ne extendas manū tuā: nec prior poscas bibē. Qz sufficiens est homini erudito vinū exiguū: e in dormiēdo nō laborabis ab illo e nō senties laborē. Vigiliā e cholerā e tortura viro insfrunito: somnus sanitatis i hoie parco. Dormiet vsqz mane: e aiā illius cū ipso delectabit. Et si coact⁹ fueris in edendo multū: surge e medio e vome: e refrigerabit te: e nō adduces corpi tuo infirmitatē. Audi me fili e nō spnas me: e in nouissimo inuenies vba mea. In oib⁹ opib⁹ tuis esto velox: e ois infirmitas nō occurret tibi. Splendidū i panib⁹ bndicēt labia multorū e testimoniū veritatis illi⁹ fidele. In nequissimo pane murmurabit ciuitas: e testimoniū nequitie illi⁹ verū est. Diligētes i vino: noli pvocare: mltos eni exterminauit vinū. Ignis pbat ferrū durū: sic vinū corda supborum arguet in ebrietate potatū. Equa vita hoibus: vinū in sobrietate si bibas illō moderate eris sobri⁹. Que ē vita q minuit vino? Quid defraudat vitā? mors. Vinū in iocūditate creatū est e nō i ebrietate ab initio. Exultatio aie e corpis vinū moderate potatū. Sanitas est aie e corpi sobri⁹ pot⁹. vinū multū potatū: irritatiōem e irā e ruinas mltas fac. Amaritudo aie: vinū multū potatū. Ebrietatis aiositas iprudentis offensio: minorās virtutē e faciēs vulnera. In cōuiuio vini nō arguas primū e nō despicias eū i iocūditate illi⁹. Verba improperij nō dicas illi e nō pmas

[illegible]

Eccl 12. Qui dignitate fert nō debet C. XXXII.
f Superbe, vt dñm meū ei vilē faciat timor ei.
GRADU CH. Audiendi qui sui fastigatā tenet cathedrā: f
Gradus CH. Ascendit qui sui fastigatā tenet cathedrā: f
sil. Videtur de significat dñm sapientie vt dicat vbi ad oculos. Vide cōparat aurei et

illā in repetēdo. C. XXXII.
Scōē te polucrūt noli
f ctolli: ctō i illio quasi
vn'er pios. Cūrā illoū
habe c sic cōsidera c oi cūra tua
explicata rēsīde: vt lēteris, pp̄ter
illos vt om̄ētū gr̄e acapias
f assumen.
coronā c dignātionē sequaris
f maneries sanctis.
weozatōis. Loq̄re maio: natu:
f dei
dicit eni tc. Primū vērbū dili
gētis scias: c nō ip̄ēdias musicā.
Nicolaus
f Cum pro nimi fuerit cantum eloquentiq; fun
dus. f f subest. Quo positum.
f f fide qui in gre cantum in nostra prudentia.
Vbi'amdicit' nō ē' nō effūdas ser
monē: c ipostūne noli extolli in
sapia tua. Gēmula carbūculi in
ornamento auri: c cōpatio musi
coz i suauio vini. Sic in fabrica
tiōe auri signū est smaragdi: sic
f operator magistrum legni e cautus artifex
humanitate audire.
Adolescēs loquere in tua cā nūc
cū necesse fuerit. Si bis itā roga
tus fueris: hēat caput rīsū tuū.
In multis esto q̄si ignās: c audi
f ne videaris sibi c. f
tacēs sil' c querēs. In medio ma
gnatoz log nō p̄sumas: c vbi
f f maledicam quoq; rocie clementie
derato vino. Audi tacēs: c p'rē
uerētia accedet tibi bona gratia.
f operator magistrum legni e cautus artifex
humanitate audire.
Adolescēs loquere in tua cā nūc
cū necesse fuerit. Si bis itā roga
tus fueris: hēat caput rīsū tuū.
In multis esto q̄si ignās: c audi
tacēs sil' c querēs. In medio ma
gnatoz log non p̄sumas: c vbi

sūt seniores multū loq̄ris. Asi
grādine pibit cōfusio: c ante
f bonum gratie festinatio.
accedet tibi bona gra. Et bona fur
f non inquit mi non sic efficimus
quando diuinus ordo operat.
gēdi nō te trīstes. Procurre aūt
pot i domū tuā c illic adiocare
c sic illic lūde: c age ceptiones tu
as et nō i delicijs c bo supbo.
Sup bis olb' benedicto dñs qui
fecit te: c inebriāte te ab olb' bo
f beatus qui timet deum in mandatis eius.
nis suis. Adi timet deū excipiet
f dominum vel omnem.
doctrinā ei' c q vigilauerit ad il
f remunerationem f bona voluntas.
lū inuēnīēt benedictionē. Qui q̄rit
f f dolose perstrende legem.
leges rēplebit ab ea c q' insidiō
f vt qui in scriptuis est laudetur adhuc.
se agit scādāliçabit ab ea. Qui ti
f quia ps̄ beneficia recipient premium
mēt deū inuēnient iudiciū iustū
f fili vel alijs
c iūsticias q̄si lūmen accendent.
f Edulcorum
Peccator hō vitūbit conceptio
nē: c scōm vōlūtatē suā inueniet
f A remuneratorem.
cōpationē. Vir' p̄sili' ñ dispdēt
f placebo a confilio bonorum
itelligētiā: alien' c supb' nō pti
f fili qui timet est amyci fidelissimi
mēscet timorē. Etiā pōstq̄s fecē cū

f Iuxta. Cimpie vel iniquo
co sunt p̄silio: c fūis iscretiōib'

gra eni sicut c charitas merce augent vt aucta merceā c p̄fici. igit gra in
minori gradu p̄cedit actū meritorū reuerētie: c illū actū sequ gra in gra-
du maiori. h Et bona. Hic secūdo subdit' instruit de diligētia circa se
ipsū: cā vt: Et bona surge. Ide lecto. i Nō te trīstet. i. nō p̄ abuo mo
rām in cōpentionēcessio cōpetitoz capilloz vt hēbitūt faciāt mulieres.
vñ dicit poeta: Sunt, pcul a vobis tuncrescet fomina cōpti. k Procur
re aūt pot in domū tuā: recurrēdo ad ppriā p̄fectā. l Et illic adioca
re q̄si rīsū' de facto vite cōi simo indice. m Et sic il. Inde. Crīsiene
facta p hoc q̄ nō es p̄fectus de moralī culpa. Inde cū sapia bonis medita-
tionibus q̄ sit delectabilis. n Et age ceptiones tuas. i. bona ppositi
fidē perfectē deduc ad effectū. o Et nō in delicijs c vbo supbo. occu
pes te. c q̄si dīa p̄cedit de gra delitabit: p Sup bis olous dc. no q
facit te. tanq̄ de delicijs ei' gratuito q̄ vs bō sp tēdere ad p̄fectū. sequit:
q Qui timet deū excipiet doctrinā eius. q: timor vēi p̄cedit ēt sapia
vt dicit ēt. ā. c. i. r Et q vigilauerint ad illā. ecclo c legēdo. s In
uenīēt benedictionē. gra in p̄fectis: c glie in futuro. t Qui q̄rit legez. humilit
a fidelibus ipsam. v Replebit ab ea. noticia sui ā nō mīsat ē edificat.
f Et q insidiose agit. Q̄rit cape doctorē in scholaz pharisei faciebant
christo. x Scandalizabit ab ea. tales enim infidē fūt fidei causa ruine.
y Qui timet deū. timore filiali. z Inuenīēt iudicia iustā. i. sentē re
ctpēlē i iudicio. b Et iustificau. Lopa iustitie c Quasi lumē accēdēt
alios in vīā iustitie dirigēdo. d Peccator hō. i. obstinat' in peccato.
e Vitabit correctionē. ranq̄ sibi abomīabilē. f Et scīm voluntatem
suā. mala. inuenīet cōparationē. Aliquē sibi similē vel peiorē ipsū aliqñ
do ad sui excusationē c defensionē. g Vir p̄sili. Angelicus p̄silio bono.
h Nō dispdet intelligētiā. p̄sili sibi dat. ē ponit ad exemplū. i Alī
cuius. a deo. k Et iuppon. pbrorū p̄silia. l Nō permittet
timorē. i. flagellū dei cōminationē. m Et i p̄sili suis cū cō. i. cū ñ
more pīno. f. aliqd boni. alien' mal a deo: c supb' in paruo malū putan.
aliqñ facit aliqd boni de genē cū illo rīsu. n Sine p̄silio. sine hasta
mēq. nā ñ fac q̄ pulūe ventus tollēdo. subdit: o Et fatu sic. arguet. q
timor

Fili sine con. Podium hoc tc catholico c hereticis accipi. Catholico
enī c deū timēte alia agit doctoz p̄silio: c scripturaz documēta. Hereti
co gyrta cōsilia sapientiaz c ppria sibi inuentiones: sed cū fiducia q'
opp̄ssuerit: q' sanctoz p̄silia tpe tētatiois arguāt sententiā.
Peccōdia fatui. Dicut fota carni c apio stultitia inhabit mentu a fi-
mis ad ima: ad vnia ad
fugitiua vertit: sic stulto-
rū pcedit hereticoz co
gitatio semp litterālia c
aligh hoc: aligh illud co
gitat. Dīc. stulti' vt luna
mutat. c alibi: Et stultoz
infinite est.
Equino cōsiliario.
Sicut nemēto nulla est
tbi ita i fidō amico nul
las ēgritudo obstat. Sicut
enī equum latcis' bonis
tu suo obsq; futi nō vtet
nut vel aliend: sic stulti' c
deuote nō vtēmit hy-
pocrite c fidelem amicū
sed p otio offitia eligit
vtrig pandit secreta.
Quare dico. Beda
Nicolaus
timor tranfunte ad cō
fiduciā p̄fectam ma
lam reuerēt. c sic arguit
duo efficit. a Fili si
te cōsilio. Postq̄ egit
de actione p̄fati. hic cō
sequenter agit de modo
agendi qui debet esse per
consiliū bonū. Ait p̄cipi
pro quātūcūq; sapiētes:
c potiati quātūcūq; p̄ditē
rati debent habere secus
aliquos sapientes et qs'
conferant de agendis. ñ
vidit: Fili sine cōsilio tc.
debent ettam virare pari
culosa. Ideo subditur:
b In via tua nō eas
Lacchaeonibus pcedit non te exponas. c Et nō offendes in lapidē.
i. grauiter nō peccabis si mō aliter. Nam talis sic offendit in lapides
grauiter lectur. secus est de peccato venali quod nō contrariat totaliter in
vita posterī. d Nec credas te vie labiosē. confidens de tuo ingenio
ipsum alioribus te applicādo. quoz ingīnis c industria c labiosela c fre
quenter noīa. Ideo subditur: e Ne ponas alē tuē scandalū. quia fre
quēter per talē inquisitionē homo cadit in errorē. f Et a filijs tuis ca
ue. ne filioz amoz tractus acquiras male bona alteri'. g Et a vome
fīcie' tua. i. seruis. h Amende. vt non te arceat infidelitez bona tua.
i In omni ope tuo crede. i. fidei fundamentum supponendine qua nul-
lum opus deo placet: Hebr. xi. Sine fide impossibile est placere deo.
k Et fide animę tue. i. cognitio tui c non tibi alio: Rom. Caste credituz
ad iustitiā. est alia cōfessio fit ad salutem. l Hec est cuius p̄ceptio mā
datoz. Ideo operando per dilectionem. m Qui credit deo. fide formā
ta charitate. n Attendit mādatis. ne transgrediatur ea. o Et qui
confidit i illo. p spem firmam: quē certa expectatio future beatitudinis q
gratia c meritis p̄cedentem. p Non minorabitur crit. i. non deficit a
premio expectato. C. XXXIII.
q Immuni dcā. Postq̄ actū est de actibē sancti i p̄cipue p̄sequēter
r agit de eis tribulatiōe. c primo i tribulande ab extrancis. secūdo
ab ītrancis ibi Ego. Prima i tres q̄ primo ponit i. tribulatio
ne cōstantia boni peccati. secūdo p oppositū: vt ppositi magis appareat
in cōstantia malitie: Peccodia fatui. tertio solutio cōsequentia dubij:
ibi: Omne opus. Circa primū notitur: Timēti deum. i. p̄fecto timenti deū
nunc casu. r Nō occurrent mala. i. culpe nec occurrant mala pene
i tribulatione. potest quod subditur: o Sed in tentatione. tribulatio
nis. t Deus illum p̄seruabit. in virtute patientie. v Et liberabit a
malis culpe. c aliquādo ēt hoc a malis penē in ipsis cū a tribulatione.
f Sapiēs. prudens. y Nō odit mandata. sed magis diligit c ipleī
ea. z Et nō illidet. i. nō frangetur per impatientiam. a Quasi in
procella nauis. frangitur qñ ēt fragilis. b Homo sensatus credit le
gi dei. quę pio merito patientie ipsum bona glorie: Matth. v. Beati q̄
persecutionem patiunt. ppter iustitiā. quoniā ipsoꝝ ēt regnū celoz. c Et
lex illi fidelis. quia veraciter ei reddit q̄ promittit. d Qui interrogatus
rem manifestat. i. prudens qui a fidelibus interrogatur de lege debet sibi ate
manifestare: Malach. ii. Labia sacerdotis custodiāt sciam c legē ex ore
eius requirunt. e. f. e Parabit verbū. sm capacitatē audiētū. f Et
sic deprecat'. ordo vt illuminet cū ad respondendū fiducialem. g Et ora
tionē. a deo. h Et cōfer. disciplinā. i. agēdi modū docebi discipulos

fugitiua fratri. vinculū amicicie multū i rebus utilibus habendū: offitū i consulē
rebus ambiat ille occultissimū. Deus ergo vel sapiat ppter alimentū fatui
curiam q̄ frat ad meridē: c fratui ad aquilonē. Ita ettam hospitia q̄dā
diuersoria reddūt: c annū suū c alioz plurimoz facit ostia ambire: c
recipi ad hoc creatus ceū aliqs fideliz' i signis q̄ pertare debeat amicos.
Fatuo sole c. Posset
pti de' i lege pcepta multipli
c annoz obseruantiam.
sm solis c lune cursum
vel sabbatum secundū
septenariū numerum
q̄bus pcedentes mundū
replere' c ampliare' q̄ filios
celebrare: vt intelligam'
ois a deo ēt ordinata. c
magnos placere q̄ cultu
ne c mutatione fe.
Et ipse erit. Ita c
sua obscuritate pfitiēdo
p̄ bñficio romanoz mor
q̄ quib' p malitiosa ni
gnā meritū retribuit.
Et omnes ho.
Post dispositionem fi-
derum c ordinem tpo-
Dc lyra
rum c ordinem tpo-
Et adhuc respondebit ad
interrogata de mentibus c
fide. c q̄ hoc bñficio
mentā q̄ deuote deprecā
tes de talibus respondeat
vel predicatores de ma
gno deuotionis profectu
ti Postea. Et
exponendo pro populi salute. c tamē deū deuote accipiēs effectus vtutē
ric ipsius. c nō cura de honore eius. o Gutroi superabundet. i. deo c
angelis eius. p Mīsit. per illuminā vtutē. q Quare ecce. Ex
plequenter ponit' solutio dubij: q̄ pcedit aliqs admirari c rōrem quare
de' permittit malos doctores c pfatos ad ecclesie regimē ppmoueri. Ad
tuis solutionē primo ponit' exemplum in naturalibus. secūdo applicatio
ppositi in hominibus ibi: Et ecce homines. tertio confirmatio similis
in artificialibus ibi: Quasi luti. c quarto solutio dubij ibi: Et ecce
doctores ibi: Contra malum. Circa primū vi: Quare dicis dc. q̄ dies
in longitudine. cum dies etatis sint longiores q̄ dies hyemis. r Et
iterum lux lucius. hz enim solis maior est q̄ lux lune c altarum stellā
rum. s Et annus annum. nam annus solaris excedit annum lunarem in xi. dieb⁹.
t Sol solem. non q̄ sint plures soles: sed q̄ licet
sol eccdit scipsum i cursando caloem. nam in estate cursus maior
locem i habitatione nostra q̄ in hyeme. q̄ tunc magis appropinquat
tropico estiuali. c rdet. vnde talis variatio surgit. v Et vbi
fe. sunt. i. dispositi effectus dieī. x Facto sc. i. pcepti. i. ordinationis
dei. y Custodiente. nam p ipm illuminant cetere stelle: c p merīti ei'
i obliquo circulo sit vtera variatio dieī annoz c calozis. Quotidiem
subdit' i aliquib' libris: z Per dei siquam dividit. non i de tem.
sed i medicate subdit: a Et mutabit tpa. i. sol. p cui' motū distinguunt
quoz anni tpa. Ecclesiasticus: ver c autūn'. b Et dies festoz celebrauerūt dc. i. bo
rei, de q̄b' loquit' auctor tīe q̄ sunt debenda c adūtēda q̄ i Deo tpe posite
c Ad hoc. i. lege determinata: Et cuit. tpa. ea. ab vesper i vesperam celebrabit sabbata vra. f Et ipse. vide' ecclesie. g Et altare i ma.
de'. pulchro mūdo celebrauit c munera sacrificia sacri i altari. q̄ i altari
sicut i pulcare c pcurrit c similit' q̄ celebrauit' semel i anno cū q̄ in
neomenijs. q̄ celebrauit' quotidie vsq; c sabbata i quolibz celebrata.
h Et ex ipsa. Cuius' dixi. i Posuit i numero dicū. i. dierū sic tu
li solēnitate in q̄ bello vacarēt ep̄i ne fame q̄s subdit' i aliq' ipsoz c alte
nos. nō est de tēpe. k Et ecce. Hic magis applicat ad ppositū in ho
minib'. d. Et ecce homo de filio c ex terra. vide signficatiue q̄ ex illi. a filijs
tate. c terra q̄ terit pedib' hominū c animāli. supple facit de'. l Unde
creatus est adā. formatus quasi ad cop': Dcb. i. m Et inde. inde
bili fe. cor. i. homines sup terrā multiplicatos post diluuium. c vnitos

die disciplinę domini separauit eos: et immutauit vias eorum.
Et ex ipsis benedixit: et exaltauit: et ex ipsis sanctificauit: et ad se applicauit: et ex ipsis maledixit et humiliauit: et conuertit illos ad perditionem ipsorum quasi lutū figuli in manu ipius: plasmare illud et disponere. Omnes vie eius sm dispositionē eius: sic hō in manu illius q se fecit: et reddet illi sm iudiciū suū. Contra malum bonū est: et contra vitā mors: sic et contra virū iustū peccator. Et sic intuere in omia opa altissimi. Duo con

tra duo et vnū contra vnū. Et ego nouissim' euigilaui: et quasi q colligit agnos post vindemiatores. In benedictione dei et ipse spe

ergo bene sunt et a deo sunt.
Respice. O fili mi mitt almosnā vt furta tua rōnes nō inuenias q nō aut pfit hō pace et quie. Qui cui fenus' fuit amicū fuit: in depressione et angustia se inuenit. Quę ads locū tuū fidē custodi in illa et inueteraberis ad ꝓuidā virtutis tuę. Audite me magnati. Ad litteram pro

et oēs pōpuli: et rectores ecclie au ribus peipite. Filiō et mulieri fra tri et amico nō des ptātes sup te in vita tua: et nō dederis alij pos sessionē tuā: ne forte peniteat te et deprecaris p illis. Dū adhuc supe res et aspiras: nō imutabit te ois caro. Melius est enī vt filij te ro gēt ꝙs te respicere in man' filioꝝ tuoꝝ. In oibus opibus pcellēs esto. Ne dederis maculā in glo riā tuā. In die cōsummationis dierū vite tue: et in tpe exitus tui distribue hereditatē tuā. Lībā ria et virga et onus asino: pānis et disciplina et opus seruo. Opā tur in disciplina et quērit requie scere: ligna manus illi et quērit li bertatē. Jugū et locū aurūat col lus duę et serūm inclināt operā tiones assidue. Serūo maluolo tortura et cōpedes: mitte illuz in opationem ne vacet. Multam enim malitiā docuit ociositas. In opera cōstitue eum: sic enim decet illum. Quod si nō obau dierit: aurua illū cōpedib': et nō amplifices sup oēz carnē. Verū

sine iudicio nihil facias gue. Si e tibi seruus fidelis: sit tibi quasi anima tua. Quasi fratrē sic eum tracta. qm in sanguine animę cōparasti illum. Si leseris eum in iuste in fugā conuertetur: etsi ex tollens discesserit: quo querās: et in qua via quęras illū nescis.

C. XXXIIII.

Vana spes et mēdacium viro insensato: et somnia erigunt impudentes. Quasi qui apprehēdit umbram: et persequitur ventum: sic et qui attendit ad visa mēdacia. Scom hōc visiō somniorū. Ante faciem ho minis similitudo alterius hois Ab immundo quid mundabitur Et a mēdace quid verū dicetur: Diuinatio erroris: et auguria: et mē dacia: et somnia malefactorū: va nitas est. Et sicut parturientis cōr tuū fantasias patit: nisi ab altis simo fuerit emissa visitatio. Ne dederis in illis cor tuū. Multos enī errare fecerunt somnia: et exci derūt sperātes in illis. Sine mēn dacio ꝓsumabitur verbuz legis

et sapiētiā in ore fidelis cōprobā bitur. Qui nō est tentatus: quid scit: Vir in multis eruditus: cogi tabit multa: et q multa didicit enar rabit intellectū. Qui nō e exptus pauca recognoscit: q sūt multis factus est: multiplicauit malicia. Qui tentatus nō est: qualia scit: Qui implanatus est: abundabit nequitia. Multa vidi enārrādo et plurimas verbor ꝓfuctudines

Aliquotiēs vsq ad mortē pidi tatus fuz hoc causa: et libātus sum gratia dei. Spūs timēntiū deū quēritur: et in cōspectu illius

benedicetur. Spēs enim illoruz in salvātē illoz: et oculi dei i dili

pidabit: et non paucbit: qsi ipe

et vir sapiēs. Multos errare fecerūt somnia et abiit: Non maiorabit mus: nō obtemperabimus somnijs: quia sancta scripta obtinent. Et angustia cōsumpsit. Cuius hō cognoscit sensū scripti: et intellectu somnia ꝓpter remediū sanitatis' ꝓcurauit scripta: et adquisitus cursus sapientē' ꝓpter remediū. Ex iudeis' monet' est nihil i scripti fraudis' ꝓcurādū somnio vidit. Ex iudeis' monet' est nihil i scripti

rū et mentem ad' et q ali quādo somnia cogitatio ne et meditatiōe fūt. Da mihi naturaliter os et fiant obtemperationis indoctum. Tu me exptū cognouisti: et scrutatus es: et nouisti mihi: tu qd cōsi sunt ꝓpter hoc qd cōsi sunt ꝓpter hoc. Scripta ergo multis: et ut quo liquis verum facile non erret. Sine eo filius mea et vocationes quādā latens sapiē' reuertātur vt sint qd a bono spū tu peipiāt. vel qd ab illis fallāt pertinent.

Sine mendacio. Abic etia somnijs hoiāt cre dātis esse. occurrit sapie q i oz fidelis vtri ꝓpha nata sine mēdacio ꝓsum mat verbum.

Quarebat. Alia

C. XXXIIII.

Vana spes et mēdacium viro insensato: et somnia erigunt impudentes. Quasi qui apprehēdit umbram: et persequitur ventum: sic et qui attendit ad visa mēdacia. Scom hōc visiō somniorū. Ante faciem ho minis similitudo alterius hois Ab immundo quid mundabitur Et a mēdace quid verū dicetur: Diuinatio erroris: et augurium: et mē dacia: et somnia malefactorū: va nitas est. Et sicut parturientis cōr tuū fantasias patit: nisi ab altis simo fuerit emissa visitatio. Ne dederis in illis cor tuū. Multos enī errare fecerunt somnia: et exci derūt sperātes in illis. Sine mēn dacio ꝓsumabitur verbuz legis

C. XXXIIII.

Vana spes. Postq̄ actū e de portatoy auxiliū. hic ꝓsequit de eoy obseruātijs somniū. Et ait in duob'. i. malignitate facere scripturę: de qua agit ꝓmo. et in cultu latrie de quo agit secūdo: Im mobilia. Posita i duabus: agit ꝓmo ponit' vanitatē ipedimēti. secūdo executio ꝓpositi: hic Sine mēdacio. Illud adit qđ ipedit magis meditationē et vita cte facere scripture: e intellere somniū diuinationē' et augurio que sunt plena mēdacijs. id dicit: Vana spes et mēdacia viro insēsato: nō habz sensum discernēdi q̄ spūalia sunt et que nō. b Et somnia exaltāt im prudentes: somnia de ꝓperis credūt et reuelationes. id sequit: Quasi q apprehēdit umbraz nō e ꝓsequitio. h Et ꝓsequit ventus. q nō est cōprehēsibilis. i Sic et q attēdit ad visa mēdacia. in vanū tendit. m Secūdū hoc. qđ sequit: n Visio somniorū ante faciē hois. nā i somniis apparet aliqđ similitudo alterī hominis q nō est homo vere: sic et fantasticum. id nō pōt aliqđ vocare. o Et similis est demon apparet i imaginatione ita nō vocet veritatē. id subdit: Quis mundabit immundū. q. d. nihil. Sicut magis inquinabit. p Et a mēdace qđ verū dicet. q. d. nihil. nā et si dyabolus aliqđ vera dicat. hoc e vt postea magis decipiat. et sic illud verū est mēdacium. ꝓpter finē. q vtrobiq̄ vnū. id subdit: Diuinatio erroris. et. q Et sicut parturiēs. i. sicut parturiēs dolet: et cor tuū fantasias patit. in somniis terribilis' que frequēter ingerunt magni pathemes. et ma xime qñ sunt p artes magicas. r Nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio. vtile ꝓpositū et rationabile tāgit. id subdit: Nec dederis i illis cor tuū. s Ne mēdacio. Hic ꝓsequit' ponit quintū ꝓpositū. Circa qđ subdit q veritas facit scripture. aliqđ cognoscit p studiū et exercitiū vel. aliqđ p holo intelligētia illuminatiōis. et aliqđ p diuinā illuminationē. Et ꝓmo ponit' ꝓpositū. et. vl: Sine mēdacio ꝓsumabit' verbū legis. et ꝓphe

[illegible]

est spes eius. Timentis dominū beata est anima eius: ad quē respicit: et q est fortitudo eius. Oculi dñi super timentes eum: protector potentie: firmamentū virtutis: tegimen ardoris: et vmbraculum meridiani: deprecatio offensionis: et adiutoriū casus: exaltans animam: et illuminans oculos: dans sanitatē et vitam et benedictionem. Immolantis ex iniquo oblatio ē maculata: et non sunt beneplacite subsānationes iniustorum. Dñs solus sustinētibus se in via veritatis: et iusticie. Dona iniquorū non probat altissimus: nec respicit in oblatiōes iniquorum: nec in multitudine sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperū: quasi q victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentiū vita pauperū est: qui defraudat illum: homo sanguinis ē. Qui aufert in sudore panē quasi qui occidit proximum suū. Qui effundit sanguinē et q fraudē facit mercenario: fratres sunt. Unus edificās et vnus destruēs: qd prodest illis nisi labor? Unus orans et vnus maledicēs: cuius vocē exaudiet deus? Qui baptizatur a mortuo: et iterū tāgit mortuum: quid proficit lauatio illius? Sic homo qui ieiunat in peccatis suis et iterum eadem faciens: qd proficit humiliando se? Orationem illius quis exaudiet?

C. XXXV

Qui conseruat verbum multiplicat orationem. Salutare sacrificium est attendere mandatis: et discedere ab omni iniquitate: et propitiationē litare sacrificijs sup iniusticias: et deprecatio pro peccatis recedere ab iniusticia. Retribuet gratiam qui offert similaginē: et qui facit misericordiam offert sacrificium. Beneplacitum est domino recedere ab iniquitate: et deprecatio recedere ab iniusticia. Non apparebis ante conspectum domini vacuus. Hec enim omnia propter

[illegible]

[illegible]

mādata dei fiunt. Oblatio iusti impinguat altare: et odor suauitatis est in conspectu altissimi. Sacrificium iusti acceptū est: et memoriā eius non obliuiscetur dominus. Bono animo gloriā redde deo: et non minuas primitias manuum tuarum. In omni dato hilarem fac vultū tuū: et in exultatiōe sanctifica decimas tuas. Da altissimo secundum datū eius: et in bono oculo adinuentiōes facito manuum tuarum: quoniā retribuens est dñs: et septies tm̄ reddet tibi. Noli offerre munera praua: nō enim suscipiet illa. Et noli inspicere sacrificium iniustum: quoniā dñs iudex est: et nō est apud illum gloria persone. Non accipiet dñs personam in pauperem: et deprecationem lesi exaudiet. Nō despiciet preces pupilli: nec viduā: si effundat loquelam gemitus. Nonne lachryme vidue ad maxillā descendūt et exclamatio eius sup deducentē eas? A maxilla enim ascendunt vsq ad celum: et dñs exauditor nō delectabitur in illis. Qui adorat deum in oblectatiōne suscipietur: et deprecatio illius vsq ad nubes propinquabit. Oratio humiliātis se nubes penetrabit: et donec propinquet nōn consolabitur: et non discedet donec altissimus aspiciat. Et dñs nō elongabit: sed iudicabit iustos: et faciet iudiciū: et fortissimus non habebit in illis patientiā: vt contribulet dorsum illorū: et gentibus reddet vindictā donec tollat plenitudinē superborū: et sceptra iniquorum contribulet: donec reddat hominibus secundum actus suos: et secundum opa ade: et secundum presumptionē illius: donec iudicet iudiciū plebis sue: et oblectabit iustos misericordia sua. Speciosa misericordia dei in tempore tribulatiōis: quasi nubes pluuie in tpe siccitatis. C. XXXVI

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

Miserere nostri deus omnium et respice nos: et ostende nobis lucem miserationum tuarum: et immitte timorem tuum super gentes que non exquisierunt te: ut cognoscant quia non est deus nisi tu: ut enarrent magnalia tua. Alleva manum tuam super gentes alienas ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis: sic in conspectu nostro magnificaberis in eis: ut cognoscant te sicut et nos cognovimus quoniam non est deus preter te domine. Innova signa: et immuta mirabilia. Glorifica manum et brachium dextrum. Excita furorem et effunde iram. Extolle adversarium et affige inimicum. Festina tempus et memento finis: ut enarrent mirabilia tua. In ira flamme devoretur qui salvatur: et qui pessimant plebem tuam inveniant perditionem. Contere caput principum et inimicorum dicentium: Non est alius preter nos. Congrega omnes tribus iacob: et cognoscant quia non est deus nisi tu: ut enarrent magnalia tua: et hereditabis eos sicut ab initio. Miserere plebi tue: super quam invocatum est nomen tuum: et israel quem coequasti primogenito tuo. Miserere civitati sanctificationis tue hierusalem: civitati requiei tue. Reple syon inenarrabilibus virtutibus tuis: et gloria tua populum tuum. Da testimonium quia ab initio creature tue sunt: et suscita precationes quas locuti sunt in nomine tuo prophete priores. Da mercedem domine

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

sustinentibus te: ut prophete tui fideles inveniantur: et exaudi orationes servorum tuorum. Secundum benedictionem aaron da populo tuo: et dirige nos in viam iustitie: ut sciant omnes qui habitant terram: quia tu es deus conspector seculorum. Omnem escam manducabit venter: et est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum fere: et cor insensatum verba mendacia. Cor pravum dabit tristitiam: et homo peritus resistet illi. Omnem masculum excipiet mulier: et est filia melior filio. Species mulieris exhilarat faciem viri sui: et super omnem concupiscentiam hominis superducet desiderium. Si est lingua curationis: est et mitigationis et misericordie. Non est vir illius secundum filios hominum. Qui possidet mulierem bonam inchoat possessionem: adiutorium secundum illum est et columna ut requies. Ubi non est sepes diripietur possessio: et ubi non est mulier ingemiscit egens. Cui credit qui non habet nidum: et deflectens ubicumque obscuraverit: quasi succinctus latro exiliens de civitate in civitatem.

C. XXXVII.

Omnis amicus dicet: et ego amicitiam copulavi: sed est amicus solo nomine amicus. Nonne tristitia inest usque ad mortem. Sodalis autem et amicus ad inimicitiam convertentur. O presumptio nequissima: unde creata es cooperire aridam maliciam et dolositatem illius. Sodalis amico coniocundabitur in oblectationibus: et in die tribulationis adversarius erit. Sodalis amico condolet causa ventris: et contra hostem accipiet

C. XXXVII

De lyra

[illegible]

[illegible]

scutum. Nō obliuiscaris amici tui in animo tuo & nō immemor sis illius in opibus tuis. Noli cōsiliari cū socero tuo: & a zelantibus te absconde consiliū. Omnis cōsiliarius ꝓdit cōsiliū: sed est cōsiliarius in semetipso. A cōsiliario malo serua animā tuā. Prius scito quę sit illius necessitas: & quid ipse in aīo suo cogitabit ne forte mittat sudē in terram & dicat tibi: bona via tua est: & stet ecōtrario videre qd tibi eueniat. Cum viro irreligioso tracta de scītate & cū iniusto de iusticia: cum muliere de his que emulatur. Cū timido de bello: cū negōciatore de traiectiōe. Cum emptore de venditiōe: cū viro liuido de gratijs agēdis. Cū impio de pietate: cū inhonesto de hōestate. Cū operario agrario de oī opere: cū operario annuali de ꝯsummatiōe anni: cū seruo pigro de multa opatiōe. Nō attendas his in oī ꝯsilio: sed cū viro sancto assiduus esto: quēcūq3 cognoueris obseruantē timorē dei: cuius anima est scōm animam tuam. Quicunq3 titubauerit in tenebris: nō ꝯdolebit tibi. Et cor boni cōsilij statue tecū. Nōn est enī tibi aliud plus illo. Aīa sci uiri ānūciat aliqn vera: q̄3 septem circūspectores sedentes in excelso ad speculandū. Et in his oībus deprecare altissimus vt dirigat in veritate viā tuā. Ante omnia opera verbuz verax pcedat te: & ante oē3 actū cōsiliuz stabile. Verbū nequā immutabit cor: ex quo partes quatuor oriūtur: bonū & malū: vita & mors: & dominatrix illorum est assidua lingua. Vir peritus multos erudiuit: & aīe sue suauis ē. Qui sophistice loquitur odibilis est in oī re defraudabitur. Nō est enī illi data a dño gratia: oī enī sapia defraudatus est. Est sapiens aīe sue sapiens & fructus sensus illius laudabilis. Vir sapiens plebē suam erudit & fructus sensus illius fideles sunt

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

C.XXXVIII.

Nicolaus

[illegible]

Vir sapiens implebitur bñdictionibus: & videntes illū laudabūt. Vita viri in numero dierum: dies autem israel innumerabiles sūt. Sapiens in pplo hereditabit honorē & nomē illius erit viuēs in eternū. Fili in vitā tua tenta animā tuā & si fuerit nequā nō des illi potestatē. Nō enī oīa in oībus expediūt: & nō omni aīe omne genus placet. Noli auidus esse in oī epulatiōe: & nō te effūdas sup omnē escā. In multis escis enim erit infirmitas: & auiditas appropinquabit vsq3 ad colerā. Propter crapulā multi obierūt: q aūt abstinēs ē adijciet vitā. C.XXXVIIJ.

Onora medicū: ꝓpter necessitatem: etenim creauit illum altissimus. A deo est enī oīs medela: & a rege accipiet donationē. Disciplina medici exaltabit caput illius: et in cōspectu magnatorum collaudabitur. Altissimus de terra creauit medicinā: & vir prudēs nō abhorrebit illā. Nōne a ligno indulcata est aq̄ amara. Ad agnitionē hoīum virtus illorum. Et dedit hoībus scientiā altissimus: honorari in mirabilibus suis. In his curās mitigabit dolorē: & vnguētarius faciet pigmēta suauitatis: & vnctiōes cōficiet sanitatis: & nō ꝯsūmabuntur opa eius. Pax enī dei sup faciē terre. Fili in tua infirmitate nō despicias teipm: sed ora dñm: & ipse curabit te. Auerte a delicto & dirige manus: & ab omni delicto mūda cor tuū. Da suauitatem & memoriā similaginis & impingua oblatōnē & da locū medico. Et enī3 illū dñs creauit: & nō discedat a te: q: opa eius sunt necessaria

De lyra

[illegible]

C. XXXVIII.

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Est enim tps qn in manib⁹ illorum incurras. Ipsi vo dnm deprecabūtur: vt dirigat reges eorū ⁊ sanitatē, ppter pūersationē illoꝝ. Qui delinqt in conspectu eius qui fecit illū: incidet in manus medici. Fili in mortuū pduc lachrymas: ⁊ quasi dira passus incipe plorare: ⁊ scdm iudiciū cōtege corp⁹ illius: ⁊ nō despicias sepulturā ipsius. Propter delaturā aūt amare fer luctū illius vno die: ⁊ consolare, ppter tristiciā. Et fac luctū scdm meritū eius vno die vel duob⁹, ppter detractionē. A tristicia enī festinat mors: ⁊ cooperit virtutē ⁊ tristicia cordis flectit ceruicē. In abductione pmanet tristicia ⁊ substātia inopis scdm cor eius. Ne dederis in tristicia cor tuū sed repelle eam a te: ⁊ memēto nouissimoꝝ ⁊ noli obliuisci. Neqꝫ enim est cōuersio: ⁊ huic nihil pderis ⁊ te ipm pessimabis. Memor esto iudicij mei. Sic enim erit ⁊ tuus. Mihi heri ⁊ tibi hodie. In requie mortui requiescere fac memoriam eius: ⁊ consolare illum in exitu spūs sui. Sapientiā scribe in tempore vacuitatis. Et qui minoratur actu: sapiām percipiet q: sapientia replebitur. Qui tenet aratrū: ⁊ qui gloriatur in iaculo: stimulo boues agitat ⁊ conuersatur in operibus eorū et enarratio eius in filijs tauroꝝ. Cor suū dabit ad versādos sulcos ⁊ vigilia ei⁹ in sagina vaccarū. Sic oīs faber ⁊ architect⁹ q noctem tanqꝫ diē transigit: q sculpit signacula sculptilia: ⁊ assiduitas eius variat picturā. Cor suū dabit i similitudinē picture: ⁊ vigilia sua pficit op⁹. Sic faber ferrarius sedēs iuxta incudē: ⁊ cōsiderās opus ferri. Vapor ignis vrit carnes ei⁹: ⁊ in calore fornacis cōcertatur. Vox mallei ino-

De lyra

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

uat aurē ei⁹: ⁊ contra similitudinē vasis oculus ei⁹. Cor suū dabit i psūmatiōē opeꝝ: ⁊ vigiliā sua ornabit ipfectiōem. Sic figulus sedens ad opus suū: pūertēs pedibus suis rotā: qui in solicitudine positus est semp, ppter opus suū: ⁊ innumera est oīs opatio ei⁹. In brachio suo formabit lutū: ⁊ ante pedes suos curuabit virtutē suā. Cor suum dabit vt cōsumet linitionē: ⁊ vigilia sua mūdabit fornacē. Oēs hi i manibus suis sperauerūt: ⁊ vnusqsqꝫ in arte sua sapiēs est. Sine his oibus nō edificatur ciuitas. Et nō habitabūt nec inābulabunt: ⁊ in ecclesiā nō trāsilient. Sup sellā iudicis nō sedebūt: ⁊ testamētū iudicij nō intelligent: neqꝫ palā facient disciplinā ⁊ iudicium: ⁊ in parabolis nō inuenient: sed creāturā eui cōfirmabūt: ⁊ depcatio illoꝝ in opatione artis: accōmodātes aīas suas: ⁊ cōquirētes in lege altissimi.

C. XXXIX.

Sapientiā oīuz antiquoꝝ exquiret sapiens ⁊ in prophetis vacabit. Narrationē viroꝝ noiatoꝝ cōseruabit: ⁊ i versutias parabolaꝝ simul introibit. Occulta puerbioꝝ exqret: ⁊ in absconditis parabolarū pūersabitur. In medio magnatoꝝ ministrabit: ⁊ in cōspectu psidis apparebit. In terrā alienigenarū gentiū ptrāsiet. Bona enī ⁊ mala in oib⁹ tētabit. Cor suū tradet ad vigilādū diluculo ad dnm qui fecit illū: ⁊ in cōspectu altissimi depcabitur. Apiet os suū in orōne: ⁊ p delictis suis depcabitur. Si enim dns magnus voluerit: spū intelligētie replebit illū: ⁊ ipse tanqꝫ imbres mittet eloquia sapie sue: ⁊ in oratiōe pfitebitur dnō. Et ipse diriget cōsiliū eius ⁊ disciplinā: ⁊ in absconditis suis cōsiliabitur. Ipse faciet palam disciplinam doctrine sue: ⁊ i lege testamēti dni gloriabitur. Collaudabūt multi sapientiā eius: ⁊ vsqꝫ in seculū nō delebitur. Nō recedet memoria eius ⁊ nōmen eius requiret a gnātione in gnātiōem. Sapiāz eius enarrabūt gentes: ⁊ laudē eius enūciabit ecclesia. Si pmāserit nomē ei⁹: derelinquet pl⁹ qꝫ mil

De lyra

[illegible]

C. XXXIX.

[illegible]

Ecclesiastici c XL 657

[illegible]

carnē ab hoīe vsq3 ad pecus: et
sup peccatōres septuplū. Ad hec
mors: sanguis: cōtentio ⁊ rūphea
oppssiones ⁊ famēs ⁊ cōtritiō et
flagella. Sup iniquos creata sūt
hec oīa: ⁊ pp̄ter eos factus est ca
taclysmus. Oīa enī q̄ de terra
sunt in terrā cōuertent: ⁊ aque
oēs in mare cōuertent. Omne
munus ⁊ iniqtas delebit: ⁊ fi
des in sclm stabit. Substātie in
iustoꝝ sicut fluuius siccabūtur:
⁊ sicut tonitruū magnū i pluuia
psonabūt. In apiendo manus
suas letabitur: sic preuaricatōres
in cōsūmatiōe tabescēt. Nepotes
ipioꝝ nō multiplicabūt ramos
et radices inmunde sup cacumen
petre sonāt. Sup oēm aquā vi
riditas: ⁊ ad oras fluminis ante
fenū euellet. Grā sicut para
disus in bñdictiōibus: ⁊ miseri
cordia in seculo pmanet. Vita
sibi suff cientis operarij cōdulca
bit: ⁊ in ea inuenies thesaurum:
Fili edificatō ciuitatis cōfirmabit
nomen: ⁊ sup hāc mulier imacu
lata cōputabit. Vinū ⁊ musica
letificāt cor: ⁊ super vtrūq3 dile
ctio sapie. Tibie ⁊ psalteriū sua
uē faciūt melodiā: ⁊ sup vtrūq3
lingua suauis. Grām ⁊ spēz de
siderābit oculus tuus: ⁊ sup hoc
virides satiōes. Amic⁹ ⁊ sodā
lis in tēpore cōuenientes: ⁊ super
vtrosq3 mulier cum viro. Fres
in adiutoriū in tpe tribulatōis: ⁊
sup eos misericordia liberabit.
Aurū ⁊ argētū cōstitutio pedū:
⁊ sup vtrūq3 cōsiliū beneplaci
tū. Facultates ⁊ virtutes exaltāt
cor: ⁊ sup hoc timor dñi. Nō est
in timore dñi minoratio: ⁊ non
est in eo inquirere adiutorium:
Timor dñi sicut paradisus bene

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

dictiōis: ⁊ sup oēm gloriam ope
ruerunt illū. Fili in tpe vite tue
ne indigeas. Melius est enī mo
ri q̄3 indigere. Vir respiciēs in mē
sam alienam: nō est vita eius in
cogitatione victus. Alit enī ani
mam suas cibis alienis. Vir au
tem disciplinatus ⁊ eruditus cu
stodiet se. In ore iprudentis cōn
dulcabitur inopia: ⁊ in vētre ei⁹
ignis ardebit. C. XLI.

O Mors q̄3 amara est me
moria tua hōmini pacē
habenti in substātijs su
is: viro quieto: ⁊ cuius vie dire
cte sunt in omnib⁹: ⁊ adhuc va
lenti accipe cibum. O mors bo
nū est iudiciū tuū hoī indigenti:
⁊ qui minoratur viribus defe
cto etate: ⁊ cui de oībus est cura
et incredibili qui pdit sapientiā
Noli timere iudicium mortis.
Memēto que ante te fuerūt: ⁊ q̄
supuētura sunt tibi: hoc iudiciū
a domino omni carni: ⁊ quid su
perueniet tibi in beneplacito altis
simi: siue decē siue cētū siue mille
anni. Nō est enī in inferno accu
satio vite. Filij abominationū filij
peccatoꝝ fiunt: ⁊ qui cōuersant
secus domos ipioꝝ. Filioꝝ pec
catoꝝ pibit hereditas: ⁊ cū semine
illoꝝ assiduitas opprobrij. De
patre impio querunt filij: qm̄ p
pter illū sunt in opprobrio. Ve
vobis viri impij qui dereliquistis
leges dñi altissimi: ⁊ si nati fueri
tis: in maledictiōe nascemini: ⁊ si
mortui fueritis: in maledictione
erit pars vr̄a. Oīa q̄ de terra sūt
in terrā cōuertent: sic impij a ma
ledicto in pditiōem. Luctus ho
minū in corpe ipsoꝝ: nomen aūt
ipioꝝ delebit. Curā habe de bo
no noīe: hoc enī magis pmanebit
tibi: q̄3 mille thesauri magni ⁊
pciosi. Bone vite numerus dieꝝ:
bonū aūt nomē pmanebit i eū.

Nicolaus

[illegible]

De lyra

[illegible]

C. XLI.

[illegible]

Melior est homo. Qui abscondit frumentum maledicetur in populis [illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

Disciplinã ĩ pace ɔseruate filii.
Sapia enim abscõdita ⁊ thesau-
rus inuisus: q̃ vtilitas ĩ vtrisq;?
Melior est hõ qui abscõdit stul-
ticiã suã: q̃ hõ qui abscondit sa-
pientiã suã. Uerũtñ reuertimini
in his q̃ pcedũt de ore meo:
Nõ est bonũ oẽm irreuerentiã
obseruare: ⁊ nõ oia oĩbus be-
ne placẽt in fide. Erubescite a pa-
tre ⁊ mre de fornicatiõe: ⁊ a p-
sidẽte ⁊ a potẽte de mẽdacio: ã
pncipe ⁊ a iudice de delicto: ã
synagoga ⁊ plebe de iniqtate: ã
socio ⁊ amico de iniusticia: ⁊ de
loco in quo habitas de furto: de
veritate dei ⁊ testamẽto de discu-
bitu in panib⁹: ⁊ ab obfuscatiõe
dati ⁊ accepti: a salutãtib⁹ de silẽ-
tio a respectu mulieris fornicarie
⁊ ab auersione vultus cognati.
Ne auertas faciẽ tuã a pximo
tuo: ⁊ ab auferendo partẽ: ⁊ nõ
restituẽdo. Ne respicias mulierẽ
alieni viri: ⁊ ne scruteris ancillã
eius: neq; steteris ad lectũ eius.
Caue ab amicis de sermõib⁹ im-
properij: ⁊ cũ dederis ne ipro-
peres.

C. XLII.

Non duplices sermones
a uditu de reuelatione
sermonis absconditi: ⁊ eris vere
sine cõfusione: ⁊ inuenies gratiã
in conspectu omnium hominũ.
Ne pro his oĩbus ɔfundaris et
ne accipias psonã vt delinquas
de lege altissimi ⁊ testamẽto ⁊ de
iudicio altissimi iustificare impiũ.
de vbo sociorũ ⁊ viatorũ ⁊ de dã-
tione hereditatis amicorũ: de eq̃li-
tate statere ⁊ põderũ: de acq̃si-
tione multorũ ⁊ paucorũ: de cor-
ruptione emptiõis ⁊ negociato-
rũ: ⁊ de multa disciplinã filiorũ et
seruo pessimo latus sanguinare.

Ne respicias mulierẽ. Cupiditatẽ carnalẽ que debet subesse spiritui [illegible]
Non duplices. Prohibet de occulto [illegible] C. XLII. [illegible]
De equalitate. [illegible]

De lyra

[illegible]

Ubi manus mul. Admonet vbi diuerse sunt voluntates [illegible]
De disciplina. [illegible]

Filia patris. [illegible]

Sup mulierem nequã bonũ est
signũ. Ubi manus multe sũt claude
⁊ q̃cũq; trades nũera ⁊ ap-
pende: datũ vo ⁊ acceptũ oẽ de-
scribe. De disciplina insensati ⁊ fa-
tui: ⁊ de senioib⁹ q iudicãt ab
adolescẽtib⁹: ⁊ eris eruditus in oi-
b⁹ ⁊ pbabilis in ɔspectu oium vi-
uorũ. Filia pris abscõdita ẽ vigi-
lia ⁊ solicitudo ei⁹ auferet somnũ:
ne forte ĩ adolescẽtia sua adultera
efficiat: ⁊ cũ viro cõmorata odi-
bilis fiat: ne qñ polluat in virgi-
nitate sua: ⁊ in pñis suis grauida
inueniat: ne forte cũ viro cõmora-
ta trãsgrediat: aut certe sterilis effi-
ciat. Sup filiã luxuriosã ɔfirma
custodiã: ne qñ faciat te in oppro-
briũ venire inimicis a detractiõe
ĩ ciuitate ⁊ abiectiõe plebis: ⁊ cõ-
fundat te in multitudie populi.
Oi hoĩ noli intendẽ in spẽ: ⁊ in
medio mlieꝝ noli cõmorari. De
vestimẽtis enĩ pcedit tinea: ⁊ a
mliere iniqtas viri. Melior ẽ eĩ
iniqtas viri q̃ bñfaciẽs mlier: ⁊
mlier ɔfũdẽs ĩ opprobriũ. Me-
mor ero igit operũ dñi: ⁊ q̃ vidi
annũciabo. In sermõib⁹ dñi opa
ei⁹. Sol illuĩãs p oia respexit:
⁊ gl'ia dñi plenũ est op⁹ ei⁹. Nõ-
ne dñs fecit sãctos enarrare oia
mirabilia sua: q̃ ɔfirmauit dñs
oipotẽs stabil' in gl'ia sua? Abys-
sum ⁊ cor hoiũ inuestigauit: ⁊ in
astutia eoꝝ excogitauit. Cogno-
uit eñi dñs oẽm sciaz: ⁊ inspexit
in signũ eui: ãnũciãs q̃ pterierũt
⁊ q̃ supuetura sũt: reuelãs vesti-
gia occultoꝝ. Nõ pterit illũ oĩs
cogitat⁹: ⁊ ñ abscõdit se ab eo vl-
lus sermo. Magnalia sapie sue

Melior est eñ. Mulier [illegible]
Memor ero [illegible]
Cognouit enim [illegible]
Magnalia [illegible]

Nicolaus

effusionẽ sanguinis notabilẽ verberare. hoc est signũ crudelitatis nimie. [illegible]

De lyra

[illegible]

[illegible]

C. XLIII.

[illegible]

decorauitq̄ eā ī sclm̄ ⁊ vsq̄ in seculū neq̄ adiectū ē neq̄ minuitur: ⁊ nō eget alicuius cōsilio. Q̄ȝ desiderabilia oīa opa ei⁹: ⁊ tanq̄ scintilla q̄ est cōsiderare. Oīa h vivūt ⁊ manēt ī sclm: ⁊ in oī necessitate oīa obaudiunt ei. Oīa duplicia: vnū cōtra vnū: ⁊ nō fecit q̄ȝ deesse. Vniuscuiusq̄ cōfirmabit bona. Et q̄s saciabit videns gloriā eius.

C. XLIII

a Altitudinis firmamētū pulchritudo ei⁹ spēs celi in visiōe glie. Sol in aspectu annūcians in exitu: vas admirabile: op⁹ excelsi. In meridiano exurit terrā: ⁊ ī cōspectu ardoris ei⁹ q̄s poterit sustinere? Fornacē custodiēs in opib⁹ ardoris: tripli͛r sol exurens mōtes: radios igneos exsufflās: ⁊ refulgēs radijs suis obcecat oculos. Magn⁹ dñs q̄ fecit illū: ⁊ in sermōibus ei⁹ festinauit iter. Et luna in oib⁹ in tpē suo: ostēsio tpīs ⁊ signū eui. A luna signū diei festi: lumināre qd̄ minuit in cōsūmatiōe. Mēsis scdm nomē ei⁹ ē: crescēs mirabili͛r i cōsūmatiōe. Vas castrorū i excelsis i firmamēto celi resplēdēs gliose. Spēs celi gl'ia stellarū mūdū illūminans in excelsis dn̄s.

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

C. XLIII.

[illegible]

de lyra

[illegible]

In v͛bis sci stabūt ad iudiciū: ⁊ nō deficiēt i vigilijs suis. Vide arcū: ⁊ bndic eū q̄ fecit illū. Valde speciosus ē i splēdore suo. Gyrauit celū i circuitu glie sue: man⁹ excelsi apuerūt illū. Imperio suo accelerauit niuē: ⁊ accelerat coruscatiōes emittē iudicij sui. Propterea apti sunt thesauri: ⁊ euolauerūt nebule sicut aues. In magnitudie sua posuit nubes: ⁊ cōfracti sūt lapides grādinis. In cōspectu ei⁹ cōmouebunt mōtes: ⁊ ī volūtate ei⁹ aspirauit notus. Vox tonitrui ei⁹ verberauit terrā tēpestas aquilōis ⁊ cōgregatio spūs: ⁊ sic auis deponēs ad sedēdū aspgit niuē: ⁊ sic locusta demergens descēsus ei⁹. Pulchritudinē cādoris ei⁹ admirabit oculus: ⁊ sup imbrē ei⁹ expauescet cor. Gelu sic salem effūdet sup terrā et dū gelauerit fiet tanq̄ cacumina tribuli. Frigidus ventus aquilo flauit: ⁊ gelauit cristall⁹ ab aq. Sup oēm cōgregatiōem aquaȝ requiescit: ⁊ sicut lorica induit se aquis: ⁊ deuorabit mōtes: ⁊ exuret desertū: ⁊ extinguet viride sicut ignē. Medicina oīum in festinatiōe nebule: ⁊ ros obuiās ab ardore venienti: humiles efficiet eum. In sermōne eius siluit ventus: ⁊ cogitatiōe sua placabit abyssum: ⁊ plantauit illū dn̄s iesus. Qui nauigāt mare enarrāt pericula ei⁹: ⁊ audientes aurib⁹ nr̄is admirabimur. Illic p̄clara opera ⁊ mirabilia: varia bestiarum

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

de lyra

[illegible]

[illegible] C. XLIIII. [illegible]

Nicolaus [illegible]

genera et omnium pecorum et creatura beluarum. Propter ipsum confirmatus est itineris finis: et in sermone eius composita sunt omnia. Multa dicimus et deficimus verbis: consummatio autem sermonum ipse est. In omnibus gloriantes: ad quid valebimus? Ipse enim omnipotens super omnia opera sua. Terribilis dominus et magnus vehementer: et mirabilis potentia ipsius. Glorificantes dominum quantumcumque potueritis supervalebit adhuc: et admirabilis magnificentia eius. Benedicentes dominum exaltate illum quantum potestis: maior est enim omni laude. Exaltantes eum replemini virtute. Ne laboretis: non enim comprehendetis. Quis vidit eum et enarrabit? et quis magnificabit eum sicut est a principio? Multa sunt abscondita maiora his. Pauca enim vidimus operum eius. Omnia autem dominus fecit: et pie agentibus dedit sapientiam.

C. XLIIII

Laudemus viros gloriosos: et parentes nostros in generatione sua. Multam gloriam fecit dominus. Magnificentia sua a seculo. Dominantes in potestatibus suis: homines magni virtute et prudentia sua preediti: nunciantes in prophetis dignitatem prophetarum: et imperantes in presenti populo: et virtute prudentie populis sanctissima verba. In peritia sua requirentes modos musicos: et narrantes carmina scripturarum. Homines divites in virtute pulchritudinis studium habentes: pacificantes in domibus suis. Omnes isti in generationibus gentis sue gloriam adepti sunt: et in diebus suis habentur in laudibus. Qui de illis nati sunt: reliquerunt nomen narrandi laudes eorum. Et sunt quorum non est memoria: perierunt quasi qui non fuerint: et nati sunt quasi non nati: et filii ipsorum cum ipsis. Sed illi viri misericordie sunt quorum pietates non defuerunt. Et cum semine eorum permanent bona: hereditas sancta nepotum eorum. Et in testamentis stetit semen eorum: et filii eorum propter illos usque in eternum manent. Semen eorum et gloria eorum non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt: et nomen eorum vivet in generationem

De lyra

[illegible]

C. XLIIII.

[illegible]

[illegible]

Nicolaus

[illegible]

rationem et generationem. Sapientiam ipsorum narrent populi: et laudem eorum nunciet ecclesia. Enoch placuit deo: et translatus est in paradisum: ut det gentibus sapientiam. Noe inventus est perfectus iustus: et in tempore iracundie factus est reconciliatio. Ideo dimissum est reliquum terre: cum factum est diluvium. Testamenta seculi posita sunt apud illum: ne deleri possit diluvio omnis caro. Abraham magnus pater multitudinis gentium: et non est inventus similis illi in gloria. Qui conservavit legem excelsi: et fuit in testamento cum illo. In carne eius fecit stare testamentum: et in tentatione inventus est fidelis. Ideo iureiurando dedit illi gloriam in gente sua crescere illum quasi terre cumulum: et ut stellas exaltare semen eius: et hereditare illos a mari usque ad mare: et a flumine usque ad terminos terre. Et isaac eodem fecit modo: propter abraham patrem eius. Benedictionem omnium gentium dedit illi dominus: et testamentum confirmavit super caput iacob. Agnovit eum in benedictionibus suis: et dedit illi hereditatem: et divisit illi partem in tribubus .xij. Et conservavit illi homines misericordie: invenientes gratiam in oculis omnis carnis.

C. XLV.

Dilectus a deo et hominibus moyses: cuius memoria in benedictione est. Similem illum fecit in gloria sanctorum: et magnificavit eum in timore inimicorum: et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit eum in conspectu regum: et iussit illi coram populo suo: et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum: et elegit eum ex omni carne. Audivit enim eum et vocem ipsius: et induxit illum in nubem. Et dedit illi coram precepta et leges vite et discipline: docere iacob testamentum suum: et iudicia sua israel. Excelsum

De lyra

[illegible]

C. XLV.

[illegible]

Et cū. Petrus nisi veteris testamenti: et omnis pontificia. qui ela
figura erant. ro. ii. et veri sacerdotis ihesu christi.
Et indutā eā. Ornamenta pōtificis sunt opa virtutū: tapia vestria.
ens Exod. xxviii. Coronā aurea. In qua erat nomē ihesu pōtificis dei ā
significat hereditariā regiaq; magnificentiā. sup ela flaurare ordinauit
vt i ois actibus sibi ꝛ
sermonib⁹ honestitatē
bant p ihesum qui
ei caput erat.

Sacrificia ipi⁹. Ad
Dñō mouēs aaron ꝛ ſ
hoc ait. ideo vestibꝰ ei
fieri iussit: q̄ hoc holocaſ
dic vestibꝰ offerre ſol
fiebāt. et de tali sacrificio

Nicolaus

addit. Circa primū ꝑ
dicit: mortuus locat vita
aurū Exod. xxviii. Fuerāt
enī ambo filij amrami
ro. vi. a. Et immolā
dicit. ē electione populi de
egypto. ꝑ signis facturus
terra egypti. b De
ritual. De q̄ erat amrā
pat ro. ro. ii. c Qui
mit ei sola mēdi cū ruq
Quarti sacerdotij q̄ de
erit ergā ꝓ q̄ dñi signi
fuisset sua. Q
quādoq; ꝓh q̄ ē cred
d. Et hoc ill. gloria. i.
beatificet ei dicit ꝓ glo
ria sacerdotij. c Et
cr. ei. ioña ipōt. Dual
phoro. ꝓ ſ
cio q̄ ſ ioña iustificaq;
rob. Scripturā vestis sacerdo
talem. Erat in vestimēto
nes. Scripturā vestis sacerdo
talem: sicut iustitia legis
modum ornatus.
f Et in. ei sto. glorie. i.
ti. Dñi hyacinthus. q̄
ētia honorabilis valde.
g Et ornā. q̄ vestimēta q̄ apō
dicit vestis scripturā vestis
nes. Erant vo
tia. Quarta ē pō
Illud tamē ꝑ
ciosa. Et ornamēta
ornatum virtutum.
Deus. Circūpedes. i. fidu
lia. vi Et generalia.
tima. h Et humera
le. i. superhumerale in q̄
vt ē duo lapides onychi
Dñi. Posuit ei. i. vt
positi ad duos ornatum.
m Et circū ei timoria.
Et posita ē ei cir
cumamictus ei. ois gētis tantū. n Hanc sententi i incertū sno. ad remouendū
dū ꝙ lex data fuit i tuscione sonitus ꝛc. ro. ii. subdit: o In memoriam
filijs gētis sue sicut sanctā. i. ornate q̄ erat i sacerdoc pertare. p Op⁹
textus. vir sapiēcie. i. beleel. q Iudicio ꝛ ērante pdti. i. pleni vtute
implentq; eum spiritu sapiēcie ꝛ intelligētie ꝛ scientie omnisq; doctrina ad
elaborandū ꝛ facēdū opus. r Torto cocco. i. filo rubeo erat enim ra
tionale textū ex quatuor filis. i. auro hyacintho bisso purpureo ꝛ coccineo.
s Hēmo pontifex figuratiue erant enim in eo duodeci lapides pretiosi
iuxtapti nominibus. xii. tribuū israel. t In ligatura aur. nā illi lapi
des erant auro inclusi. v Corona aurea. quod sapiēe dicti ē de cultu
ter. Coronauit eū i vallē virtutis. exponit hic magio tribuit. ꝓ ex pridi
cio litteraliter accepto. x Sup mitrā cius. nā tibi dicti ē q̄ ponebat
a mitra quod vidit ille ꝓphetā. verbūq; illi ēt vere. nā posita mitra lamia
ponebat sup illa ꝙ pars ei⁹ lapidis erat sup mitrā. ꝛ pars ei⁹ inferior a
extremū terre. exprimit tamē hic ordinēq; magio tribuit a deserto i quo fue
runt facta illa q̄ nullā terre habitabilis. y Nā ē ibidem illa aliqui
gena aliqa. a progenie aaron. a Sacrificia ꝓpitiatōia. holocausta. ois
Consumpta. Quotidie. nā semp mane ꝛ vespe offerebantur holocausta
de quotidie aaron. dicit. Explicuit moyses. Hic ꝛequitur agitur
c Et vnxit eā oleo sancto. vt habet dñi. Exod. xxix. d Sacū ēt

qō quotidie ꝛ mane ꝛ vespe offerebat: ꝛ de altario ei⁹ officijs liber legiti
cius explicat. De filijs ihon ꝛ dathan ꝛ abyron ꝛ quomō puniti sunt:
liber numeroꝝ planissime narrat. In qb⁹ mystice demōstrat eos q̄ here
sie ꝛ schismata facūt: ꝛ multos secū trahētes contēptos ꝙ sacerdōtū: ꝛ
ab ecclesia dei separantes: ꝛ diuine hostie veritatē. per talia sacrificia pro
phanantes: rupta fidei
compagine⁹ absorberi ꝛ
qui consentunt eis terra
no igne cruciari. Chri
sti enim sacerdotium ꝛ ſ
tuo sacrificium in ter
num manebit. Unde:
Tu es sacer. in eter. ſ.
ec. melchi.

De lyra

illi in testamentum eternum. exponatur vſq;
c Et habete laudes. i.
officium laudandi deū.
pur cōpāit persone cōi.
f Et glorificavi popu
lū suū in nole suo. i. bel.
Sūmus enim sacerdos
in nomine dñi tetragrā
mati benedicebat popu
lum. g Ipsum elegit
ab omni viuente offere
sacrificium deo. tāq; pon
tifex summus. alij namq;
sacerdotes dñi offerebāt
alīā sacrificia. h Iu
censum ꝛ bonum odor
in memoriā. fidei ꝛ devo
tionis atteste ꝛ alteram
patrum. i Placare
i. ad placandum deum.
k Pro populo suo.
peccatoꝝ. l Et dedit
illi in preceptis suis pote
statem. discernendi inter
sanctū ꝛ prophanum. le
prā ꝛ nō lepā. m In
testamento iudicioꝝ. nā
q̄ alīis iudicibus dubia
videbantur referebant ad
summū sacerdotē vt ei⁹
sententia inviolabiliter te
neret: Deuteroñ. xvii.
n Docere iacob. i. po
pulum israel ēgnomina
tum a iacob qui alio no
mine vocatur israel.
o Testimonia. Licet
autē ola precepta dei di
cant testimonia. tamen
tum eorum veritas ē mi
raculis testificata: ſi illa
erūt quibus addimur pe
nis vel pena. sicut dicit
Deuteroñ. xxviii. Et audie
rie vocē dñi dei tui. facies te excelsiorem cunctis gentibus. dicuntur propte
ea testimonia: qa sunt ꝙdā ꝓfectationes diuine iustitie premiantis bonos ꝛ
malos puniētis. p Et in lege sua lucē pare israel. dubia declarādo. vt
dictū ē. q Quia ꝓra illā fecerāt alicui. a genere sacerdotali. ſ. chore
ꝛ ei⁹ ꝙgregatione Nu. xvi. r In iracundia ſ. dei. peccatā ib⁹ subdit:
s Dixit dominꝰ. rebellionē eoꝝ oculo sue iustitie. t Et consumpsi
sunt. ablatibit eis eos terra ꝛ deglutierūt eos in sermōi. ib⁹ subdit. v Fe
cit illis mōstra. penitēdo eos ꝙsolita plaga. t Et consumpsit illos. q̄
fauerunt chore ꝛ eius sequacib⁹. y In flāma ignis. sicut dixit subdit
tur ip⁹ aaron incurrit ad multitudinē quā ib⁹ vastabat incendio. z Et
addidit. Hic ꝛequitur agit de ipō aaron ꝓfusione: Nā tribus levitica
hereditatē sicut alie trib⁹ nō habuit. ꝓpter q̄ deus alter de virtu facer
dotibus ꝛ leuitis prouidit. dicit igitur: ꝛ addidit aaron gloriam. in virgi
sue electione ad confirmationem sacerdotij pro se ꝛ suo semine: Nume.
xvii. a Et dedit illi hereditatem. q̄ sic illa subditur: b Et. pro
id est. c Primitias frugum terre obtulit illi. quia ipebebantur sacer
dotibus. decime ho leuitis. d Panem ipōrum. id est victum.
e In primis. id est primitijs. f Parauit in sanctitatem. ad sui
mentem referentem. g Nam ꝛ sacrificia domini edent. ſ. sacrificia
pro peccatis. ꝛ etiam sacrificia pacifica. quarum pars cedebat in vsum sa
cerdotum. holocausta ho incendebantur totaliter ad honorem dei
num. h Eorum inter gentes. genꝰ sacerdotum ꝛ leuitarum.
i Non hereditabit. ꝛ subdit ratio: Ipse. ſ. deus est enim pars ei⁹ ꝛc.

Phinees filius. Phinees fil⁹ eleazari sicut scripsi ſ. i libro num.
vi. accepit a dño testamentū pacis: q̄ sto dei structā ꝛ mactiuitē multe
rē familiāe interfec. In quo mystice significat qui q̄ sto dei carnis sue
luxurie ꝛ fabilitoy interfecit: merē a dño dignitatē eterni sacerdotij. Et
ad illū sacerdocē pinet. de quo scripsi ē: Tu es sa. i eter. ſ. ec. Insurgat
eni phinees cor parētes
vel cognatos: vel otio
augustū. Eleazar deus
me⁹ adiutor vel dei adiu
torū. Aaron mons for
titudinis vel mons fortē.
vñ q̄ ee pmus log par
ett ꝛ mysteria audiuit
bꝰ exponit: p dei adiuto
riū pōt. Ianoch ipleno ad
montē fortitudinis id est
cheliū feliciter pervenit.

Et testamētum.
Significat q̄ dauid i cō
stitutione ministeriorū
dei quos fin. xxiiij. sortes
diuisit: vt per vices vno
ministrarēt gloriam phi
nees nō minecauit ſ; au
rit. Nā i paralyp. Phi
nees autē filius eleazari
erat dux eorum cōā do
mino. Illi heroi tradāt
q̄ adhuc eo ſpore vige
rit ꝛ in tabernaculo mi
nistroꝝ vices exhiuit.

C. XLVI.

f Dixit dño.
Ihesus ꝛ ope ꝛ
sermone ihm significat
qui deus pater dedit no
mē. qō est sup oē nomen
vt in nomīe ihesu omne
genu flectat &c. Et q̄ ſ
nomen est sup omne no
men: i nullis ante gene
rationib⁹ nominatus ē.
Hoc nomē i quodā ptī
mūi inconſ: edi dicitur:
vbi amalech ꝛ expugna
bat israel: ꝛ dixit moyses
ad Iesum i raphaim: di
ge tibi viros pugnetq; ei
omnīb⁹ filijs israel: egre
dere ꝛ cōfige cū amalech crastino: ipse est qui post mortem moysi subiugat
imperiū ꝛ ducit exercitum. Et contigit contra amalech. Et qui de hgi
rabatur affligit cruci. hic crispīdes principatus ꝛ potestates in semetipsis.
Deus ante illum sic re. &c. Quā i eccliā ioñe impudicus eli dei ꝛ
vnus deus factus est quasi duo: ostendit liber ipius: ꝛ quō milit dominus
super amatecos lapidos
magnos de celo: ꝛ mul
tū iunt multo plures la
pidibus grādinis. q̄ gla
dio. Lapides autē gran
dinis eurum dei significā
cant virtutem vel ēbri
nationem: qui cōtra im
pios proferunt. Hoc
modo ihesus cum duc
bus ꝛ virginibus fortis ad
est eis qui pro nomīe suo
contra aduersitates op
pugnantur: Nec solum
auxilium portat in bello
sed luce producit ꝛ obsc
dit aduentum noctis. Di
es autem producitur ꝛ
differtur occasio nec sol
occidit sed semper est:
dum exercitum credē
bus sol iusticie lumen ve
ritatis infundit. Cum
eo repletus fuerit cre
dentium numerus: ꝛ de
tempus ultimū gene
rationis aduenerit: ꝛ ab
senti iniquitate nō ꝓ
fert charitas: tenebra
tur dies: ejicitur enim
dies in tempus iniquis ꝛ
bonis tempo
re perditionis.

A peccatis. Do
sperantes quando ex
pleatorum. ꝛ mortuus
audito deum ꝛ
re terram.

Et iudicco. Post
solus successorē iudi
q̄ populū deū
defendebat: ꝛ pul

C. XLVI.

Oris in bello ictus na
ue successo: moysi in p
phētis: qui fuit magn⁹
scom nomē suū: maximus in sa
lute electoꝝ dei: expugnare isur
gētes hostes: vt ꝙsequēret here
ditatē israel. Nā adeptus ē glo
riā extollendo mānus suas: ꝛ iā
etādo ꝓtra ciuitates rumpheas?
Quis ante illū sic restitit? nā hō
stes ipse dñs peussit. Stat nō in
iracūdia ei⁹ ipeditus ē sol: ꝛ vna
dies facta est quasi duo. Inuo
cauit altissimū potentē in oppu
gnādo inimicos vndiq;: ꝛ audi
uit illū magnus ꝛ sanctus dē:
i sāris grādinis virtutis valde
fortis. Imperū fecit cōtra gentē
hostilē: ꝛ in declīu pdidit ꝓtra
rios: vt cognoscāt gentes poten
tiā ei⁹: q: ꝓtra deū pugnare non
est facile: ꝛ secutus ē a tergo potē
tes. Et in diēb⁹ moysi misericor
diā fecit ipse: ꝛ cālepb filiꝰ iephbo
ne: stāre cōtra hostē: ꝛ phibere
gentē a peccātis: ꝛ pfrigere mur
mur malicie. Et iph duo cōstitu
ti: a puerulo liberāti sūt a numero
sexcentoꝝ milīū peditū ideūcere il
los i hēditatē in terrā q̄ manat
lac ꝛ mel. Et dedit dominꝰ ipi ca
leph fortitudinē: ꝛ vsq; in senē
tutē pmānsit illi virtꝰ: vt ascēde
ret i excelsum terre locū: ꝛ semen
eius obtinuit hereditatē. Et vi
dēre filij israel: q̄ bonū ē ob
seq̄ deo. Et iūdices singli suo
rum nō corruerūt: nec adorauerūt
baalim. Nō recesserūt a dño: sed
fortes fuerūt in manu eoꝝ: vt
deleret memoriā eoꝝ de terra
sua. Tu vero sta hic mecū: ꝛ
erimus tecū. Et surrexit iosue
ꝛ abiit ad virum. Et dixit ei
dñs: Ecce dedi in manu tua
Iericho ꝛ regē eius: ꝛ fortes
bellatores. Ascendite ergo
circuite ciuitatem omnes
viri bellatores: semel per
gite per circuitum eius:
sex diebus. Septem sacer
dotes portabunt septem
buccinas coruinas ante
arcam. Septimo autem die
circuibitis ciuitatem sep
ties: ꝛ sacerdotes clange
bunt buccinis. Cumq; ex
tenderit clangor bucci
ne prolixius: ꝛ audieri
tis vocem tube: omnis
populus clamore ma
gno vallabit muros
ciuitatis: ꝛ statim ruent
muri. Et ascendet vnus
quisq; de loco suo. Vocauit
ergo iosue filius nun: ꝛ
dixit ad sacerdotes: Tol
lite arcam federis: ꝛ sep
tem alij portent septem
buccinas coruinas ante
arcam dñi. Et populo
locutus est: Ite: ꝛ circuite
ciuitatem armati: ꝛ qui
dam ex vobis precedant
arcam dñi. Cumq; iosue
locutus fuisset ad popu
lum: septem sacerdotes
portantes septem buccinas
coruinas ante arcam dñi
pergebant: ꝛ clangebant
buccinis. Et qui armati
erant ibant ante eos: ꝛ
agmen sequebatur arcam
dñi. Et clangebant buc
cinis. Et vir gladium
suum tenebat accinctum
femori suo: ꝛ sic ibant.
Et ait iosue populo: Non
clamabitis: nec audietur
vox vestra: ꝛ non egredie
tur sermo de ore vestro:
donec veniat dies in qua
dicam vobis: clamate: ꝛ
clamabitis. Circuibat ergo
arcam dñi semel: ꝛ reuer
tebantur in castra: ꝛ ibi
manebant. Igitur iosue
de nocte consurgens: ꝛ
sacerdotes tulerunt arcam
dñi. Et septem sacerdotes
portantes septem buccinas
coruinas ante arcam dñi
pergebant: ꝛ clangebant
buccinis. Et qui armati
erant ibant ante eos: ꝛ
agmen sequebatur arcam
dñi. Et clangebant buc
cinis. Et vir gladium
suum tenebat accinctum
femori suo: ꝛ sic ibant.
Et ait iosue populo: Non
clamabitis: nec audietur
vox vestra: ꝛ non egredie
tur sermo de ore vestro:
donec veniat dies in qua
dicam vobis: clamate: ꝛ
clamabitis. Circuibat ergo
arcam dñi semel: ꝛ reuer
tebantur in castra: ꝛ ibi
manebant. Igitur iosue
de nocte consurgens: ꝛ

c Manus suas. Iesabo dypeli cōtra regē hay: Iosue. viii. b Et in
dño cōtra ciuitates rumpheas. i. sagittas acutas. c Quis ante illū
sic restitit. ſ. q̄ ab eo ſ; defendere potuerit. q. d. nullus. ꝛ subditur ratio
f Nā hostes ipse dñs peussit. cui nullus resistere potest. g Stat nō
in iracūdia ciue. ſ. vel contra hostes israel. h Impeditus est &c. a
cursu suo per spatium vnius diei. vt habet Iosue. x. i Invocauit al
tissimum potentē. in cuius confidentia pugnabat. ꝛ audiuit illū. k In
sancto grandinis &c. ꝛ in bello. pli. contrarios: Iosue. x. cliy fugientes
filios israel ꝛ eiciut in descensu bethoron: dñs mittit sup eos magnos lapi
dēs de celo. ꝛ cetera que patent. l Et in diebus. Hic ponitur Iamo ip
sue ꝛ caleph simul: cum dicitur: Et in diebus moysi qui milit cū
tes de cadē tribu: Num. xiij. m Ad misericordiam fecit ipōt Iosue.
n Et caleph. ꝛ qui sit illa misericordia subditur: o Dedit contra
hostes. i. stando contra illos exploratores populum deterrētes. ꝛ illi eō
trario populum confortabant ei constantia ꝛ gendo: Nu. xiij. p Et
prohibere gentem. iudaicam. q Ā peccatis. rebellionis contra deum
dicentes: Nolite rebelles esse contra dominum neq; timeatis populum
terre huius q; sicut panem ita poterimus eos deuorare. r Et ipsi dedi
constituti. i. stabiles ꝛ firmi. s Ā periculo. mortis. t Literam sunt.
nam omnes alij qui in egressu de egypto numerati fuerant a vigesimo an
no ꝛ supra mortui fuerunt in deserto. quorum numerus fuit sexcentum mil
lia. ramen exceptuntur inde leuite. v Induxit ē illos in hereditatem.
Et est ad inducendum filios israel in hereditatem sibi promissam fuerunt
illi duo relicuati. x Que manat lac ꝛ mel. nam abundat in pascuis
animalium ꝛ arboribus in quibus apes inclusisse abundāter. y Et
dedit. Hic ponitur laus caleph per se: cum dicitur: Et dedit dominus
ipsi caleph fortitudinem. corporis ꝛ animi contra hostes. z Et vsq;
in senectutem permansit illi virtus. Unde dixit Iosue. xiiij. Modo octo
gintaquinq; annorum sum hodie valde &c. ꝛ subditur: Fortitudo i me vsq;
hodie plene ad bellādū q̄ ad gradiēdū. a Ut adhaereat i eis
terre loco &c. ꝛ subdit dixit. Ecce mihi mōtē istū. ꝛ cetera q̄ ponit. b Et
iudicos. Hic ponit laus tribui ꝛ pmo plurīū in generalibus viris iudicos

Ecclesiastici C XLVII 665

C. XLVII.

Ost hoc surrexit nathā
f qui dauid de adulterio berſabee et
nece vrie corripit.
p prophēta in diebus dauid. Et quāsi adepo separatus a carne: sic dauid a filijs isrl. Cū leōnib⁹ lusit q̄si cū agnis: et i vsis sibiter sicut sicut in agnis ouiū In iuuentute sua nūqd nō occidit gigātē et ābstulit opp̄obriū de gente: In tollēdo manū in saxo fūde vocem exultationez golie: vbi inuocauit deū olpotētē: et dēdit i dextera ei⁹ tollere boiz fortē in bello et exaltare cornu gētis sue. Sic in decē milib⁹ glificauit eū et laudauit eū in bñdictiōib⁹ dñi in offerēdo illi coronā glie. Cōtriuit enī inimicos suos vndiqz: et extirpauit philistijm contrarios vsqz i hodiernū die. Cō triuit cornu ipoz vsqz i eternū. In oi ope dedit cōfessionē sācto et excelso i vbō glie. De oi corde suo laudauit dñz: et dilexit deus q fecit illū: et dedit illi p̄tra inimicos potentiā. Et stare fecit cātores contra altare: et in sonō eoz dulces fecit modos. Et dēdit in celebritate festoz decorē et ornauit tempa usqz ad p̄fūmationē vite: vt laudarent nomē sanctū dñi: et aplificarēt manē dei sctitatē. Expiauit pro iniquitatib⁹ suis et obtinuit in eternū cornu ei⁹. Et dedit illi testamētū regni et sedē glie in isrl. Post ipm surrexit filius sensatus et ppter illū dūcit eōm potētiā inimicoz. Salomō iperauit in
f quia fuit pax in diebus eius.
diebus pacis: cui subiecit deus oēs
f templum
hostes: vt ordinaret domū in nomine
f vocabulo nomīs.
suo et pararet sctuariū i sempiternū: quēadmodū erudit⁹ es iuuentute
f flumen dei repleti aquis
tua. Et implesti sapia: et terrās retexit alta tua. Et replesti
in obscuris enigmata
in cōparatiōib⁹ enigmata ad in-
f per sapientiam et sententiam.
sulas: lōge diuulgatū est nomē tuum et dilectus es in pace tua.
f in carnibus animalium. f in parabolis f similib⁹
In cātibus et in prouerbijs et cō-
f expositionibus.
paratiōibus et interptatiōibus mirate sūt terre: et i nōie dñi dei
cūi est cognomē deus isrl. Collegi
f quia multiplicauit ei deus aurum et argentum.
sti quasi auricalcū aurū et vt plū
f in semigine.
bū cōplesti argentū: et inclinasti
f non fuit tibi par
femora tua mulierib⁹. Et dedisti
dei gaze oculos eius.
habuisti i corpe tuo. Dedisti ma
f inclinasti f quam prius habuisti.
culā in glām tuā: et pphānasti se
f filios. f dei
mē tuū i ducere iracūdiam ad liberos tuos: et in ēteris stulticiā tuā vt faceres iperiū bipartitū: et ex ephrē iperare iperiū ourū.
f nō obstante f. mulieres prime nec consilium f. i.
De aūt nō derelinquet miam su
f f que promisit iacob et dauid.
am: et nō corrūpet f neqz delebit opa sua: nēqz pdet a stirpe nepō
f iacob vel dauid.
tes electi sui: et semē ei⁹ q diligit dñm nō corrūpet. Dedit autem
f f reliqui f. f parum quę non iecta est hierobo
f reliquuz iacob et dauid de ipsa
f nec.
stirpe: et finē hābuit salomon cū pāb⁹ suis. Et ōrēliqt post se ō semic suo gētis stulticiā et minutū
f stultum filium.
a prudētia roboā: q auertit gen
f reliquit subiectio.
tē a filio suo: et hieroboā filiū nabath q peccare fecit isrl: et dedit
f f cultura aureę vitulor q fecit populo adorari
viā peccādi ephraī: et plūa redūdauerūt peccata ipoz. Et valde est
f ne iret in hierusalem vel et duo reges capitaq; assyrios f f vt succurrere nequirent
auerterūt illos a tra sua. Et f qsi
f f in adiutoriū ipsi qui se commendabāt ad se peccatis
dūxit oēs nequas f vsqz dū pūcret
f liberet ab omnibus peccatis.
ad illos defenit: et ab oīb⁹ peccatis liberauit eos.

q interpretatur latitudo populi significat multos ecclie profelytos q̄ salutem tur. Lata et spaciosam vīā q ducit ad mortē q̄ quā multi ambulāt. Angusta et ardua ē q̄ paucoz est et ducit ad vītā eternā. Scientiosus dicitur q̄ patrū. Historiarum desiderio et adulationes sequitur. vñ: Ne scire cuiusq; rei pter ē et principes mane comēdāt. Per roboā ēo significat hereticos: q catholice fidei vīnitati bertiū. Et addit: et fabulis suos cultui demoniū tradit. Insuperat adhuc hieroboā obiudicane populum. Heretici enī populi obiudicare vīdētur cū errore sui seq; facile. Unde achias in silo ad hieroboā ait: nolle tibi deē scisurā. Ō vic ostī deus israel: ecce ego scindam regnum salomonis
f. p. dabo tibi tribus.
Porro vna tribus remanebit ei propter seruum meum dauid ꝛc. q; hieroboam legis precepta violandum cognouit: et vna tribus cum sobole Dauid remanēt: dum sanctorum scripturā apostolicam doctrinam in omni ecclesiastico
lic[illegible] vīs⁹ deus: vīa fides vīnit dāpnima.
Auerte gentes. Ecclesia. f. confessio tuenum. et dicens: Dēter fidē gentes: et ego ecclām vos scorpionibus.
De ipa
stis mā impiorū
fuit. v. Et ido
fti femoza tua mulierib⁹ in. Regū. xi. Rex aūt salomon adamauit mulieres alienigenas multas
Ebstitur ibīdē: Et quidē
runt mulieres eōs corrū
p Pdestinauit
in corpe suo. i. ad ipsū dū corporis tui voluptatē. 7 Dedisti macu
lā. f. lamie. 5 In glām
tua. quā habuisti ante ex
magnificentiā sapie et vir
tutis tue. a Et pphanasti semen tuū. i. filiū tuū abhominabile et odibile secūdū demerēdo. b Et ī ceteris. de populo israel. c Stulticiā tuā. inducisti p efficā. d Ut faceres iperiū bipartū. nā pter ephraī regnū ei⁹ fuit diuisum i regnum israel et iuda. iii. Regū. xii. e Et ex ephraim imparē. Fuit enī hieroboā pmꝰ rex israel de tribu ephraim: vt habet. iii. Regū. xi. f Imperiū ourū. nā ad colendū vitulos auream iduxit populū. iii. Regū. xii. 5 Sz qa pter merita dauid remāsit filius salomonis due tribꝰ sīgnat: f Dēs aūt nō derelīq miserīcordiā suā. ex ga dauid pgenē. id ſgitur: - g Neqz pder a stirpe regia. h Nepotes electi sui. f. dauid quē elegit ad regumē. i. Regū. xvi. cetera patent ex dictis. i Et finē habuit. Hic ponit rebōā q hieroboā vītupatio ēi dicitur. Et finē habuit salomon. iii. Regū. xi. k Et derelīqt post se de semine suo gētis stulticiā. i. roboā filiū ei⁹ stultū. l Qui auertit gētē de filio suo. relinquēs eni ꝓsilio senū et adherēs cōsiliis iuuenū q̄ secū nutriti fuerāt: rndit pplo fatue et dure. n Pater me⁹ cecidit vos flagellis: ego aūt cedā vos scorpionibꝰ. ꝑpter q̄ recessistī ab eo dēe tribꝰ. iii. Regū. xii. m Et hieroboā filiū nabath q pec. fe. israel. p idolatriā vt dictū est. n Et dedit vīā pe. ephraim. i. filiis succedētibꝰ eo q̄ idolatriā introduxit fum⁹. o Et plu. redū. pe. spiēs. abrīpias enī abytū fuocat. id ex idolatria desiderauerūt ad vītia multa et enormia. p Valde enī auertunt illos a tra sua. i. illa peccata enormia. facerūt eos capiuari lōge a tra sua. iii. Regū. xvii. q Et dīmīt oēs neglias. tribꝰ ephraim ad instās eū hieroboā. r Vīgz dū parue. ad illos defenio. i. liberauit eos regno vt possent redire libere i iudeā: q̄ ifra fuit publicata ab eis i babylonia. q̄ā i regno glāz i medo q̄ regnabat cyr⁹. i. Esdre. i. Et i illo tempe erāt multi de regno israel captiuati. sicut ꝑ de roboā qui fuit captiuꝰ i ninīue: et gabelꝰ i ragis ciuitate medoꝝ vel hē Tobie. o Et ab oīb⁹ peccat. i. a captiuitate. q̄o iducta ꝑ fuit pena. r Et liberauit eos
ipe cyr⁹ quādā fuit i terā ꝑsici de decē tribꝰ redierūt ei plures fuit re

malis rectoribꝰ penā futurā et morē ppetuā.

C. XLVII.

Ost hoc surrexit. Ad litterā facta dauid cōmemorat: de qo
p filio regum et parū ꝓmonēs plenius narrat.
Et quasi adepo. Significat cum gratia spūs sancti repletum et a carnalium contentio vita et mortuus ꝑ arabam.

C. XLVII.

Cum leonibus lusit. Dauid significat
christū qui leonē. i. dyabolum: et vitulū. i. antichristū conterit: et gigātem. i. Goliā i funda et lapide spūali strauit. Et ē sīlis scripturaꝝ et stolticia ei⁹: et populū dei ab hoc tirāno liberauit: qui ab hoc stili exde reuertēt mulieres. i. sancte alie dicitant et dēo militā victorē dēi cant: qi oēs hostes tam spūales q̄ corporales pleāt superant. Dauid quoqz mollier electo leticie p̄ gētib⁹ filio i regē vnctus occidēdi i domo dei: q̄ ē ecclia ordinat: et officia singulōz ad laudādum deū ꝓpēlat: vt i oi loco dēuotionis ei⁹ ola creatura bñdicat dñm. Bene aūt vt q̄ rpo purgat peccata dauid et exaltat in eternū cornu eius: qa in

De ītra

quo, regnū fuit stabilitū et diuidit in tres partes. nā hēo ponit Iam patrū trānsmigrationem babylonis precedentiꝝ. scdō repetit trānsmigrationis extremū. ea. ultr. tbi: Porro Dauid. tertio trānsmigrationē sequentium tbi: Duo amplius. eccl. 49. Babel. Pōst aliquibus loquitur. scdō de prophetis aliquibus. sequit ca. tertio ad laudandum de regibus recitat ibi: Ezechias. primo in tres quib⁹ primo penitur dauid cōmendatio. secundo salomonis laus et vituperatio ibi: Post ipsum. tertio roboam fatuitas et hieroboam enormis pauaricatio ibi: Et si hom habuit. vt virtutes bonorum magis elucescant tecta vitia malorum. Circa primum dicitur: Post hec surrexit nathan prophēta. ad vndandum populo virtutis exēpla. 3 In diēb⁹ dauid. vt p3. ii. libro Regum in pluribus locis. et subditur de dauid: a Quasi adepo separatus a carne est sic dauid a filijs israel. in sacrificijs enim deo oblatis ꝑ peccato. et sacrificio pacificorum quc non totaliter cremabantur adepo et paratim ad honorem dei cremabatur: de altero carnibus vna pars erat sacerdotum. et alia offerentium in hostijs pacificis. In sacrificio aūt pro peccato totaliter erat sacerdotum. excepto eo qđ erat incensum. per hoc autem intelligitur q̄ licet totus populus israel seruiret deo, dauid tamē multo deuotius altijs. b Cū leonibus lusit quasi cū agnis. 1. Reg. xvii. Demicbat leo vel vrsus et tollebat ariete de medio gregis et psequebat eos et percutiebat. c In iuuentute sua nunquid non occidit gigantem. 1. Reg. xvii. d Et abstulit opprobrium de gente sua. nā goliath exprobrabat eis eo q̄ nullus audebat cum eo pugnare ad certamen singulare. e Et dedit in dextera eius tollere hominem. f. de vita pstrī p morte. f Sic in dēo militibus gl orificauit eum. i. laudari fecit. 1. Reg. xviii. Per cuius caput mille z dauid decē milia. 2. Et q̄ ipse solus p decē milib⁹ cōputabatur. 1. Reg. xviii. g Et laudauit eū in benedictionib⁹ dñi. i. laudabilem eum fecit ex bonis que sibi tribuit. h In offerendo illi coronā glie. i. conferēdo sibi dignitatē regni pre ceteris fratrib⁹ suis maioribꝰ. i Ex tirpat eos inimicos vndiqz vt p3. ii. Reg. v. 2. viii. k Exstirpauit cornu ipsius. i. superbiam eorum z potestatē delecit. l In omni opere dei obsequium sancto. i. deo qui est sanctus sanctorum. m In verbo glorie. i. glorioſo de omnib⁹ bonis sibi attribuendo. cetera patent vīgz ibi: n Et stare fecit cantores contra altare. f. holocaustorum: vbi cantabant laudes dei quas offerebatur dñi sacrificium. o Et in sono eorum dulces fecit modos. q: fecit psalmos quos cantabant cantores in musicis instrumentis. p Et dedit in celebrationibus decus. q: dñs⁹ cultum augmentauit

L surrexit helias q̄si ignis: ⁊ verbū
ipi⁹ quasi facula ardebat. ¶ In
induxit in illos famem: ⁊ imitān
tes illum inuidia sua pauci facti
sunt. Nō enī poterāt sustinere
ꝑpetua dñi. Elata nō dñi cōtinuit
celū: ⁊ deiecit a se ignē terre. Sic
ām̄plificat⁹ helias i mirabilib⁹
suis: Et qs pōt sibi gl̄iari tibi: q

C. XLVIII.

Tsurrēxit helias ꝑphe
ta quasi ignis: ⁊ verbū
ipi⁹ quasi facula ardebat. ¶ In

suscitauit mortuū ab inferno de so
te mortis in vbo dñi dei: q dēie
cit reges ad pnicie: ⁊ ꝓhreguli fa
cile potēnā ꝓpo: ⁊ gl̄iosos o le
gerent lectos.
cto suo. Audi audiui i syna iudi
cū: ⁊ in oreb iudicia defensiōis.
Qui vngis reges ad potentiā: ⁊
ꝑphetās facis successores post te
Raptus es i turbine ignis
in curru equoꝝ ignicoꝝ. Qui in

Nicolaus

mūdū desti amore vere ⁊ ꝑfecte sapiēt ⁊ filie qui genuerit ⁊ perfec
fuerit ꝙ⁹ augeat ꝑpi qd̄ dicit beati: q illi de cui⁹ utiq⁹ cō redarcit
te capitat⁹ augeat⁹ modicū est q̄si nō ꝓpriū: vt habet. ii. ꝑalipo: c.

a Tsurrexit helias. Hic cōgruenter inserit C XLVIII.
c laus eiusdē ꝑphete: ⁊ pmo helie fortitudo hominē docēs q
nō. Cū⁹ fuit. Et surrexit helias ꝙ⁹ ignis i. ardens
ꝙ⁹ ignis. xxxix. iij. Reg. cp. 3 cle⁹ plus⁹ fuit ꝙ⁹ vbo creaturā. v. b Et
ignis ipi⁹ quasi facula ardebat. ambūlabo ambitione ad amorē eternum.
c Qui claret i cloo fame. Lin. regnū. iij. Reg. cxvi. o Et imitātes
illū iuxta sua ꝓhia facti sunt. f. famelicos baal q ḡtulit q ignē cremdi
ri i holocaustū. sicut helias. iij. Reg. xviii. ⁊ qa nō potue
rūt a populo interfici fuerūt. c Nō enī poterāt sustinere ꝓpera bilia,
et̄ nolūtate voluntati q mortē eor⁹ ꝓcurat ꝙ⁹ helias. f Verbo dñi cont
nuit cēli. vbi⁹ dñs ⁊ lex mūdi⁹ a nobis ⁊ ꝓmissa: Iac. v. g Et deiecit
a se ignē terre. i. exēplo fuit virtutis ficti ignis ad terrā de celo deiciendi fa
ꝑ holocaustū sacrifi. iij. Reg. xviii. ⁊ iiii. Reg. i. Sup vnos ꝙnqagēna
rios principes. b Sic ampliūcat⁹ i helias. i. declarat⁹ laude dignus.
i In mirabilib⁹ suis. i. mirandis ad ꝑcos cr⁹ factis. q̄s fabulē: li Et
qs pōt similes gl̄iari. xlvi. p. n. vnde ꝑsal. l Qui sepulchris mortuos
ac vitos. f. dicūt vbos sanctorū qui sepelierunt a morte. m Qui obedi
ti regis ad ꝑcepta. f. adhortatui vere. iij. Reg. xxi. In loco hoc i quo lin
xerūt canes lingent sanguē naboth. i. simili quoq; sanguine tuo. Et
cubi vbi. iij. Reg. i. Gusta nostri edictos ad ꝑfidē hortatos. vel acha
rum de te humile sup qd̄ alibi dñs nō delectat⁹ q̄ morte mortalis.
gloriose dicūt. f. bene quagmarios ꝑcipue milites ad cum ab
scindere facilē. f. tenē⁹ sup quos ignē descendere. vt dicitur infra.
o Qui audiui i syna iudicia. i. sentēti dei ebūtib⁹ quo sepē mūdi vitiosi
reformarent q nō ostendit mūdi ḡtia ⁊ tamē optabāt ⁊ soli fidēles remāsi
fuit. Reg. xix. p Et cōtra iudicia defensionis. i. dantur virtutes ꝙ⁹
tibi ꝓpter bella indigā bellicā. f. ꝑphetā ⁊ alabē i regē syrie ⁊ ichu filium
nami i regē israel ad interficiendū idolatrā. iij. Reg. xix. q Qui ut
gis reges ad penitētiā. i. ad ꝓmissū idolatrā. ꝙ. Et ꝓpterea ꝙ⁹ de

q alios veraciter penitere ora. Vñ: sit cuiq; ꝓ qualit̄ laborādū vt̄ q̄ditur,
q̄ modo ꝓ aliena. f. ꝓ aliis ad cēli habitū⁹. vt ꝓbra veniat q̄ tua ꝓ aliis
nec subtrahitur cēli ciborū sua virtutis penetrare.

Pectinato q in. q̄ nō dr reliquit⁹ sup magnū: h. bellū ne roqar bel⁹
vnde ꝓ ut ipsius in⁹ ꝓpriū i oculis mi⁹ fortuna. obtinet ad ē operanda ꝓ
tatio. Vel ꝓ ut ipsi ē
ꝓtiat capiti ipm. hoc
hoc ꝙ⁹ cap⁹ dr. Unde
fili. Vel ꝓ helias ꝓ cedi
optimū. ē ipsi nūg. Pe
nes. i. ea, vel. Pectē ē be
ipsius. i. ꝓpter⁹ electio
mus. Pectē ipsius ea tu in
me. i. q̄s ipsi tamen. ou
plet i remissionē. i. pecca
tepi⁹ ⁊ cottationes vitā
tū. Christus ēo remissa
ne peccatoꝝ nō equit q
peccatoꝝ nō hēt. Opa
adt vt tūtl facti. Vñ vi
dicto ingr hoīes qb⁹ tol
lat a te ut eo ꝓpti. ñ
adt nō victoria nō ois.
Et ut cni recte fidei ocu
los in cū pōt ⁊ fidei
credit passionem ꝙ⁹ ē
ctionē. salutem: patio
nis sue fructum accipe.
Potest ⁊ mortuū ꝙ⁹
pulchrū bellū: ⁊ a tacu
ostū reuixit. Stat enim
firma fide tāgit mortuū
ꝙ⁹ ꝓcepto ēt cū⁹ reuixere
cnōis. vñ: Ego ill⁹ reſur
rexio ⁊ vita: q credit in
me non mor. in ēt.

In beliseo vī. Qui
exaudit. b. Fiat ꝙ⁹ tu
duplex i me. ⁊ obtinuit.
Vñ: In ꝓphēa ⁊ vita
te insignabilis fuit: q ꝑ vi
ta ⁊ i morte multa signa
fecit.

Relicta ē gena.
Quia domus dauid ⁊
tribus iuda ⁊ benia
nō penitus abiecerūt cultorū dei: sed alii cor⁹ fuerūt ꝓdolare vt iocas ⁊
achaz. alii adhesere deo: ut ezechias ⁊ iosias.

Ezechiā nō. ci. Ezechias tenuit obtinuit ⁊ regnū q in medio tri
ne fuit. ne regio assyrioꝝ lacrime aquilā significat q ab hierusalē ꝙ⁹ ille

Nicolaus

ecclē de alabele ⁊ ichu ad malecte ephiliēt. r Et ꝓphetas facis fieri
seros post te. Christū ⁊ ioānē qui sufficiunt helias vt ꝓcurā. f. o Qui
receptus es in paradiso terrestri. t In turbine ignis vī. iij. Reg. ii.
v Qui scripti es i iudiciis ꝓpter. f. venire ꝓpter⁹ ante iudiciū ad de
tegēdū ꝓfidā antiqui: Malach. vlt. Ecce ego mitto vobis heliā ꝓphētā antequ
veniat dies dñi magni ⁊ horribilis: vt conuertat cor patrū ad filios vī.
x Dicat sunt q̄ tc vī. vicitios sācti pursationē tuā ⁊ tuā auditiōn cō
trīni. y Et i ami. ma. de. sunt dicere virtutē. z Nil nos vita vi
uim⁹ nīsi. f. vita ꝓhi habem⁹ famā. a Post mortē adt nō ertrahit
nomē nostrū. f. q̄e tuloqz nec vita ni⁹ nīsi doctrina nec facta sunt tua fa
milia. b Melius hic ponit laus helisei. ⁊ ad ꝓtinuationē eī gra sequit
ñ sinistre: Melius vī. c Et i helisco cōpletus ē spūs cr⁹. i. dono ꝓphe
tie ⁊ miraculoꝝ. xlix. Reg. ii. Spūs helie requeuit sup heliseū. d In
vita. sua nō ꝓt. ꝓt. vñ dicit regi israelis. iij. Reg. xiii. Vade ad ꝓphā ꝓpi
tui ⁊ mēsa tuo: ⁊ loqr tibi: Si nō vultū iosaphat regis iude erubescēr nō
amplius q̄ te recq respectū ꝓcipue cui⁹ missio ad capiendū eū a regē
syrie nō timuisti. l medūi samarie eos duxit sine ꝓtō⁹ acrisia ꝓuisos. ei.
Reg. vi. e Hec supauit illū ꝓphā aliqñ. f. cōmendatio vel adulatio
nis ipm a ꝓpria retrahēs. f Et mor. pro. cū cr⁹ Lapsa fuit ꝓphetā
sanctū edidit. nā mortuū ꝙ⁹ sepulchro cr⁹ ꝓcēt⁹ tanti vt tetigit ossa helisei ⁊
uscit. iij. Reg. xiii. g Inuc. sua. f. mō. Contra cā ꝓbātes signa: aqa
lentibus ꝓuulgo ⁊ aqa hierico sanabo: nam⁹ ignosti curando ⁊ nūl ta
nauit sufficiēdo. ⁊ pla alia q. iii. Reg. ꝓbatic tractat. h Et i mor. mi.
ep. f. nā mortuū mortuū suscitauit vt ꝓbāt q. f. e mortuo trib⁹ vicib⁹ ferit
ꝓuulgā a rege israel ꝓcuit. iij. Reg. xiii. i In olīe mīse vī. f. nō resti
tuit a ꝓria fide. f. idolatria ⁊ alijs malis. k Vbi ꝙ⁹ ostēdit sunt ꝓ
tra sua ꝓ regē assyrioꝝ. iij. Reg. xviii. l Et relicta ē gena ꝓpria
ca. f. trib⁹ iudaboni ardua. ⁊ ioas. m Et ꝓpin. i. do. ne. f. ruchias ⁊ cur
sino ꝓto vocē trib⁹ tñ ē sacrate capriuate. n Quidā ipsoꝝ. f. regū iuda.
o Fecerūt q̄ placerent deo. f. exechias ⁊ iosias. p Illi alie multa cō
miserunt peccata. f. ioachaz ⁊ alij plures. q Ezechias.
Dic remisit aptet ad ioquendū de regib⁹. ⁊ ꝓmo de ezechia secundo re
iosia: ibi ꝓpter

pulsa fuit vesūa mysteria. Et sinnacherib rex assyrioꝝ misit manū ya
hūā i hierusalē ⁊ replacē vt cuncta ei⁹ ordinē ⁊ ꝓcta ēt ꝓpter
hūā claudat⁹ ⁊ mat. hostib⁹ ⁊ ad ēt⁹ habitū⁹. C XLIX
ēt mōtā iosie. Memorā sūt regis ⁊ ꝓpter ⁊ ꝓpter
m milia ⁊ ꝓpter ⁊ organa musicoꝝ: fama ⁊ mirabilia eius ⁊ fundatio
modū ⁊ studiū

reparāt cultū dei ⁊ ꝓtu
oles⁹ ⁊ mūdus⁹ ⁊ cun
tūnd sagitta: ēt dicūt
ꝙ⁹ potuit. Et ꝓcūta
fam. ut. i. hag. ii. o. m.

4.n.13.c Iosias q̄ interpr⁹ sa
trādo vbi ebrei⁹ signi
ficat⁹ quo ob. Dñs fe
pia dñs posita in patria.
Et alibi: Christus latus
facit ꝓpiū sibi a peccat
cop. Ipse solo dei imān
dat terrā tuā ⁊ ut ꝓpter
ab omīb⁹ abolationib⁹ q
ut. Sed ꝓm⁹ nec ebrēt
me: ⁊ hs vēritatē in ma
nu sua ⁊ purgat area sua

d Peter dauid. Ve
tria ēt ꝓpatibe alter non
dicunt peccatis: q̄ enim
peccauerūt ꝓdigna pēn

Nicolaus

Iosias iliquit ca. Peria
4.n.14.c duas: q⁹ primo ponit
laus ejusdē p fe. secundo
simul cū laude cladis ꝓo
phetabit: Nō ēt cōme
tatus. Circa pmū de
Sachias manuit. ar
mis ⁊ victualib⁹. a Et
surrexit Sal. f. rem q̄ me
tropol⁹ erat i regno suo.
b Et indur. in me. cr⁹
aquil. f. sonū trine aucy
fecit intra ciuitatē fluere
q ꝓ⁹ ēt fundari: vt sic in
ciuitate ctrali copia i et
ciretur regio assyriorū
potentia. c Et fodit
ter. regē. f. fodere: scilicet
sagittā. Vñ ita ibet carnalē
a Et cū. ad aquā. red
pientiā c Pmū. i. pī
sima magni. f In diebꝰ ipi⁹ ascē. sennacherib. ad deuastādā iudeam.
g Et misit ezechiel. de lachis i libnā. iii. Reg. xviii. ⁊ fodit: h Et
fudit ma. sua ꝑ illos. assyrie ⁊ cr⁹ ꝓpio cōmūdo. h Et ctu. ma. sua
4 frō. cōmūdo destructionē regie dom⁹ ⁊ ꝓpti ⁊ cēt: i mbe frō. i Et
cōmota ē terra. ipsoꝝ. q. magno clam. k Et iuoca. dñs hēlie ⁊ pmote.
l Et san. do. de. ai. vocē ipsoꝝ. qi fecit recedē de iudea regē assyrioꝝ
ꝓ regē ciuitatē ꝓpte. iuuandā⁹ regnū iud. iii. Reg. xix. m Nil ē cōmune
nat⁹. Nec ponit ꝙ⁹ ezechie laus sit ⁊ exalt⁹ ēt vt: Nil ē cōmendatus. f.
ꝓbus. n Pectē ipsoꝝ. ad punitā ipsa ꝓ regē assyrioꝝ o Bz pur.
ti. in malach. i. q claū ꝓ ipsa ecclē ad ejectēs pertinēt. p Deiecit ca.
assyrioꝝ: ⁊ fudit modū. o. Et ꝓtiuit illos ignē: ꝓbi q: ⁊ ita nocte ꝓcus
sit in castris assyrioꝝ. dicit⁹ milia pugnatoꝝ: ꝓpt qd sennacherib fuit cō
pulsus fugē turpi ad terrā suā: vbi sibi ꝓpis interfecit ēt. iii. Reg. xix.
q Nil nor ezech. qb⁹ pla. vbo. purgādo terrā ab idolatrīs: inuidēs fa
cerdotes leuitas ⁊ ꝓpis ad ꝓtinā cultū. ii. Paral. xxx. ⁊ xxxi. r Et fe
cisse. i. ꝓfecisse. s Iuit in via da. pa. sui. Imitādo eū in bonis ꝓ Quā
mālta. illi ezechie. cui bēlisse obediuit ezechias v In die. ipi⁹. Legēdis
s filii ezechie. ꝙ Retrorsū. fol. decē gradū⁹ in horologio achaz. ꝓ pces ezechie
ad postulationē ejusdē. y Et addidit regi. ezechie ezechias ornādo⁹ ⁊ ad
bens facilēs. z Vñl. plongēdo ea. v. Isaie. iii. Reg. xx. a Spūs
ma. vi. vitia. i. gle cpa. ad ezechie de perdēde ipi⁹ ꝓphāt. b Ecce virgo cō
cipiet. Esa. vii. Et de cr⁹ natiuitate. d. Parui⁹ nat⁹ ēt nobis. Esa. ix. Et
de cr⁹ passiōe. d. Ipse vulnerat⁹ ē ꝓpt iniquitates nr⁹ as. Esa. liii. b Et
ꝓlatus ēt ia. in ꝓb. vī. in semp̄itū. Et cū. ꝓphetie sūt ad magnā ꝓlā
tionē fidēlū vsq; ad finē mūdi. c O fidēs ha. ⁊ abūdans cuenit deus ea
ꝓmittat futurā ꝓgē babylonis ⁊ cr⁹ liberationē ꝓ cyri⁹ regē persarum.
d Esa. xlv. ⁊ alia multa valde.

C. XLIX.

m Memoria iosie. Hic ponit laus iosie regis ēt dr: Memoria iosie i
compositione odoris facta. f. in ei bono c In oi ore ꝙ⁹ mel mihal
cubat. f. dicit ēt suauis ad audiendū: ita ꝓdicio ad recordādū. f Et vt
mu. pul. vini. f. hic armonia mīstoꝝ musicoꝝ valde delectat⁹ ꝓ uino ipsi
dicto capitolio: hic tabellio ē memoria iosie q Ipse ē vinc. de. i. pen. qz
ita ad cēli regni fut⁹ ingrit ad ꝓmissū de pulsu suo ⁊ ad cultū vni
uersi. ostrusa cultū idolatrie. iiij. Reg. xxiii. b Et ꝓpter ad vo. cor

tentia deleuerūt a memoriā ⁊ ꝓtare dei placuerūt.

Iniquerūt etc. Quasi hic loci⁹ ꝓ plena dñi misericordia. Pec
cessus est iherusalē ⁊ iudee vbi q deliquerūt ꝓpheta ꝓ ame
uisitatis deūs ceruicē ꝓpā in crucē dñi. Quare ira. gl. ⁊ ꝓpriū mutuat
git ⁊ ꝓ alia ostia edificauit ecclesiam dei.

Ezechiel qui. ⁊ ꝓ
tic. Ezechiel q ⁊ ioseph
ta ꝓ ea iherusalē ⁊ iudee
lone ꝓpter ame ꝓphetā
ꝓhibit captiuitatē: ꝓpter
ſus ⁊ ꝓmissio⁹ dñi. Ezechiel
chiel significat dei ve
tuat ⁊ dei dignitatē: nam in
captiuitate babylonis cultū
cale ꝓphetie ꝓmissa et ꝓ
mittēs ꝓphetie remedia.

Ipse iudea. Signifi
cat q ꝓ delictum sup ꝓ
rem vēnit ⁊ ꝓmissa vita
dixerit ꝓ vñ mūdanoꝝ
dei gradū⁹ hoc ꝓmittere
ꝓhibuerūt mūdi remedia.

Fili ⁊ ipse. q. ꝓm
dignū q ē imago dei. vt q
dig. mūdū⁹ ⁊ dei ⁊ q
ti similis signet: vnde sig
gat ꝓmissa ꝓ quali signa
cūli q̄te dr. in. xpo.

Ipse. cor iosie cū
mentes regni. vt aliter
ostenuit ad bonū dei
1 Et in me. pōb. ⁊ it
pece quā ꝓpitiabit ydola
tre. Manasse ⁊ ꝓ q ꝓ⁹ fili⁹
amō ⁊ au⁹ fili⁹ manasse
fuerūt idolatre ⁊ impii.
k Lacrime. ꝓtat. f.
cultū dei reliquit ⁊ fornī
ter ſtituit
l Propter pauit. f. ꝓ
pertinā ꝓmissa fuit. Ludā
patrū ꝓ⁹ ꝓ⁹ cruciabi
tientia ꝓmittēs. Ezech.
pōnit ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
fuerūt ipe ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
tionis. Et ita q̄ ꝓ⁹
ponit ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
fuerūt ipe ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
tionis. Et ita q̄ ꝓ⁹
ponit ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
fuerūt ipe ⁊ ꝓ⁹ ꝓ⁹
tionis. Et ita q̄ ꝓ⁹

C. XLIX.

Emoria iosie in cōpositione odoris facta: opus
pigmētary. In oīm oe ꝙ⁹ mel
indulcabit⁹ eius memoria: ⁊ vt
musica in ꝓuuio vini. Ipse ē di
rectus diuinitus in penitētia gē
tis: ⁊ tulit abominatiōes impie
tatis: ⁊ gūbernauit ad dñm cor
ipi⁹: ⁊ in diēb⁹ ꝑccatoꝝ corrōbo
rauit pietatem. Ꝑtēr dauid ⁊

eyechiā ⁊ iosiā oēs patres cōmi⁹ ē
rūt. nā reliquērūt legē altissimi
rēges iuda: ⁊ ꝓtemplerūt timorē
dei. Dēcerūt enī regnū suū alijs
⁊ gliaz suā alienigene genti. In
cendērūt electā ciuitatē sanctita
tis: ⁊ dēsertas fecerūt vias ipius

in manu hieremie: nāz male tra
ctauerūt illū: qui ⁊ a vētre mris
cōsecratus est ꝓpheta: ieūertere
et cruere ⁊ pdere: ⁊ ita nz edifica
re ⁊ renouare. Ezechiel q vidit
conspectū glorie: quā ostēdit illi
in curru cherubin: nām comme
moratus est inimicoꝝ in imbri:
benefacere illis qui ostenderunt

Nicolaus

dicit: Pater dauid ⁊ ezechiel ⁊ iosiā oēs reges ⁊ iuda q̄ fuit. m Cō
miserunt peccatū. Idolatrie aliquo modo. nō enīz dauid ecclē ab alia
pulsi vt a pēb adulteri: homicidij ⁊ ꝑdidi⁹ Nacnevitā a peccat⁹ ꝓpria
filie vt a pēb adulterij: homicidij ⁊ ꝑdidi⁹ Nacnevitā a peccat⁹ ꝓpria
filie vt a pēb adulterij: homicidij ⁊ ꝑdidi⁹ Nacnevitā a peccat⁹ ꝓpria
a peccato vane gloie. ostensōdo magnificentiā suam⁹ dñicus regio⁹ bapty
tonis. n Nam reliquerūt legem altissimi. f. dei cuius est tributa ꝓmis
ma. o Reges iuda. sicut reliquerunt reges israel. p Ydolatrij cultū
regnū suum alijs. demendo q⁹ alijs dare⁹ vīpote babylonijs. q Sicut
derunt electā sanctitatē ciuitatē. f. ierusalē ad ꝓuinā cultū electā q̄ fuit
incensa ꝓpter cordā nequitia. r Et dēsertas fecerunt vias ipius. f. ꝓ
ciuitate destructa nullus illuc veniebat o In manu hieremie. f. ꝑm cr⁹
ꝓpheriam: qui frequenter ꝓpte cla ciuitatē destruendā. nō ⁊ subiugandā
regi babylonis: Dicit. xxvii. ⁊ Nam male tractauerūt illū. ⁊ ven
ne matris ꝓtestatus est ꝓpheta. f. hieremias de quo dicit ibi⁹ Dicit. i.
ānusq; cētro de vētre matris sanctificaui te. ⁊ ꝓpheta in gentibus do
di te. hunc autem male tractauerūt ꝓnchus eū in lacū vbi non erat aqua
sed lutum vt ibi morerētur in angustia. v Euertere. ⁊ irruere. ⁊ gar
dere. Ad hoc enim conseruatus fuit ꝓpheta vt denunciaret cuersionem
ciuitatis ⁊ tēpli ⁊ destructionē populi per chaldeos. r Et terram eli
ficare ⁊ renouare. per reges persarū: ⁊ non sētī hoc ꝓpheta nec ꝓphetie
israelitici etiam de malitia alijs gentibus ⁊ regnis: Dicit. i. Ecce constitui
te hodie super gentes ⁊ super regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dissipes et
dissipes ⁊ edifices ⁊ plantes. vī. Consequenter ponit laus ezechielem
dicens: ꝙ Ezechiel qui vidit conspectū glorie. illa vīo ponit Ezē
chielis ca. i. que sunt tibi expositā diffuse de quatuor regnis principalibus
⁊ deo omnibus ꝓbitente. ꝙ Nam cōmemoratus est inimicoꝝ in
imbre. id est in verbis ꝓphetie sue: Deutero. xxxii. Concrescat vt pluia
doctrina mea vī. Ezechiel enim mala futura illis gentibus qui filios
israel iniuste afflixerunt ꝓphetauit: ⁊ bona illis qui eos misericorditer et
iuste tractauerunt ꝓmisit cuius ꝓphetiam tenuit spiritus a. xxi. ca
pitulo vsq; ad. xxiiii. Consequenter ponitur laus duodecim ꝓphetā
rum simulq; eorum tamen aliqui fuerunt ante transmigrationē babylo
nis ⁊ aliqui post scilicet aggei⁹ zacharias ⁊ malachias ꝓpter quod cop
laus ponit hic cum cop laudibus qui fuerūt ꝓ tempore transmigrationis babilo
nis. Et duodecim

rectas vias. Et xij. prophetarum ossa pullulant de loco suo: nam corroborauerunt iacob et redemerunt se in fide virtutis sue. Quomodo amplificemus zorobabel: nam et ipse quasi signum in dextera manu sic. Et iesum filium iosedech: qui in diebus suis edificauerunt domum: et exaltauerunt templum sanctum domino paratum in gloriam sempiternam. Et neemias in memoria multi temporis qui erexit nobis muros euersos: et stare fecit portas et seras: qui erexit domos nostras. Nemo natus est in terra qualis enoch: nam et ipse receptus est a terra. Et ioseph qui natus est homo: princeps fratrum: firmamentum gentis: rector fratrum: stabilimentum populi: et ossa ipsius visitata sunt: et post mortem prophetauerunt. Seth et sem apud homines gloriam adepti sunt: et super omnem animam in origine adam.

C. L.

Symon onie filius sacerdos magnus: qui in vita sua suffulsit domum: et in diebus suis corroborauit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est: duplex edificatio: et excelsi parietes templi. In diebus suis emanauerunt putei aquarum: et quasi mare adimpleti sunt supra modum. Qui curauit gentem et liberauit illam a perditione. Qui preualuit amplificare ciuitatem: qui adeptus est gloriam in conuersatione gentis sue: et ingressum domus et atrij amplificauit. Quasi stella matutina in medio nebule: et quasi luna plena in diebus suis lucet. Et quasi sol refulgens: sic ille refulsit in templo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glorie: et quasi flos rosarum in diebus vernis: et quasi lilia que sunt in transitu aque: et quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis effulgens: et thus ardens in igne. Quasi vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. Quasi oliua pullulans: et cypressus in altitudinem se extollens. In accipiendo ipsum stolam glorie: et vestiri eum in consummatione virtutis. In ascensu altaris sancti gloriam dedit sanctitatis amictum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum: et ipse stans iuxta aram circa illum corona fratrum: quasi plantatio cedri in monte libano: sic circa illum steterunt quasi rami palme et omnes filij aaron in gloria sua. Oblatio autem domini in manibus ipsorum coram omni synagoga israel: et in consummatione fungens in ara amplificare oblationem excelsi regis. Porrexit manum suam in libatione: et libauit de sanguine vue. Effudit in fundamento altaris odorem diuinum excelso principi. Tunc exclamauerunt filij aaron: in tubis ductilibus sonuerunt: et auditam fecerunt vocem magnam in memoriam coram deo. Tunc omnis populus simul properauerunt et ceciderunt in faciem super terram adorare dominum deum suum: et dare preces omnipotenti deo excelso. Et amplificauerunt psallentes in vocibus suis: et in magna domo factus est sonus suauitatis plenus. Et rogauit populus dominum excelsum in prece: vsque dum perfectus est honor domini: et munus suum perfecerunt. Tunc descendens manus suas extulit in omnem congregationem filiorum israel dare gloriam deo a labijs suis: et in nomine ipsius gloriari. Et iterauit orationem suam: volens ostendere virtutem. Et post rursum plus orauit deum omnium: qui magna fecit in omni terra: qui auxit dies nostros a ventre matris nostre: et fecit nobiscum secundum suam misericordiam: det nobis iocunditatem cordis: et fieri pacem in diebus nostris in israel per dies sempiternos: credere israel nobiscum esse misericordiam dei: vt liberet nos in diebus suis. Duas gentes odit anima mea. Tertia autem non est gens quam oderim. Qui sedent in monte seyr:

Nicolaus

De lyra

Nicolaus

De lyra

[illegible]

ē phrlistiim: ⁊ stultus pplˀs qui bitat i sychimis. Doctrinā sapie ⁊ disciplinē scripsit in codice isto iesus filius syrach hierosolymita q renouauit sapiaʒ ō corde suo. Beatˀ q in istis versatˀ bonis: q ponit illa in corde suo: sapiēs erit sp. Si eni hec fecerit: ad oia valebit: q: lux dei vestigiū eiˀ ē. C. LI.

Onfitebor tibi dñe rex ⁊ collaudabo te deū saluatorē meuʒ. Cōfitebor nōi tuo qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector factus es mihi: ⁊ liberasti corpˀ meū a pditiōe: a laqueo lingue iniq: ⁊ a labijs opantiū mēdaciū. Et i cōspectu astātiū factˀ es mihi adiutor: ⁊ liberasti me scđʒ multitudinē misericordie nomis tui. A rugiētibus pparatis ad escā de manibˀ qrentiū aiam meā: ⁊ de multis tribulatiōibˀ q circūdederūt me. A pressura flāme q circūdedit me: ⁊ i mēdio ignis nō suʒ estuatus. De altitudie vētris inferi: ⁊ a ligua coinqnata: ⁊ a vbo mendacij: ā rege iniquo ⁊ ā lingua iniusta. Laudabit vsqʒ ad mortē aia meuʒ dñm: ⁊ vita mea appropinquās erat in inferno deorsum. Circūdederunt me vndiqʒ: ⁊ nō erāt q adiuuaret. Respiciēs erā ad adiutorium hominū ⁊ nō erat. Memoratˀ suʒ misericordie tue dñe: ⁊ cooperatiōes tue q a seculo sūt. Qm̄ eruis sustinētes te dñe ⁊ liberās eos de maibˀ gētiū. Exaltasti sup terrā habitatiōeʒ meā: ⁊ ꝓ morte defuncti depcatˀ suʒ. Inuocaui dñʒ prēʒ dñi mei vt nō derelinqt me i die tribulatōis mee: ⁊ i tpe supboꝝ sine adiutorio. Laudabo nomē tuū assidue: ⁊ collaudabo illud in cōfessiōe: ⁊ exaudita ē oro mea. Et liberasti me de pditiōe: ⁊ eripuisti me de tpe iniquo. Propterea cōfitebor ⁊ laudes dicā tibi ⁊ bñdicā nomē dñi. Cūʒ adhuc iunior sum: priusqʒ oberrarem quesiui sapiam palā in orone mea. Ante tēpˀ postulabā pro illa: ⁊ vsqʒ i nouissimis inqrā eā: ⁊ florebit tanqʒ precox vua. Letatuʒ ē cor

[illegible]

[illegible]

meuʒ i ea: ambulauit pes meˀ iter rectū: a iuuētute mea iuestigabā eā. Inclināui modice aurē meā ⁊ excepi illā: Multā inueni i me ipso sapiam: ⁊ multū pfeci i ea. Danti mihi sapiaʒ dabo gliaʒ: Cōsiliatˀ sum eni vt facerē illaʒ: zelatˀ suʒ bonū ⁊ nō cōfundar. Colluctata est aia mea in illa: ⁊ in faciēdo eā cōfirmatˀ suʒ. Manˀ meas extēdi in altū: ⁊ i sapiā eius luxit aia mea: ⁊ ignorātias meas illuiauit. Animā meā direxi ad illā: ⁊ in agnitiōe inueni eā. Possedi cū ipsa cor ab initio ꝓpter hoc nō derelinquar: Vēterˀ meˀ cōturbatˀ est qrendo illā: ꝓpterea bonā possidebo possessiōeʒ. Dedit ei mihi dñs linguā mercedē meā ⁊ in ipsa laudabo eū. Appropiate ad me indocti: ⁊ cōgregāte vos in domū discipline. Quid adhuc retardatis: ⁊ qd dicitis in his. Aie vre sitiūt vehemēter. Apui os meū ⁊ locutus suʒ. Cōpate vob sine argento sapiētiā: ⁊ collū vrm subijcite iugo: ⁊ suscipiat aia vra disciplinā. In primō est.n. inuenire eā. Videte ocl̄is vris: q: modicū laboraui: ⁊ inueni mihi multā requiē. Assumite disciplinā i multo numero argēti: ⁊ copiosuʒ aurū possidete in ea. Letet aia vra i misericordia eiˀ: ⁊ nō cōfūdemini in laude ipius. Opamini opus vestruʒ ante tpe: ⁊ dabit vobis mercedē vram i tpe suo.

Finit liber iesu filij sirach q ecclesiasticus dr inter apocrypha computatus.

[illegible]

Videte oculis vestris q: modicū laboraui. respectu magnitudinis boni cōsecuti. ideo subdit: [illegible]

Cuius nomen est benedictū in secula seculorum Amen.

Postilla venerabilis fratris Nicolai de lyra super Ecclesiasticū.

Hic in aliquibus bibliis solet poni oratio Salomonis q nō posuimus quia habetur Regū. iij. capitulo. viij.